

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Katolsk Orientering

Familien er samfundets byggesten

af Torben Riis

Såvel det enkelte menneskes som samfundets ve og vel er uløseligt forbundet med familiens trivsel, sagde pave Benedikt XVI inden Angelusbønnen til de mange tusinde, der havde forsamlet sig på Peterspladsen søndag den 30. december på den Hellige Families dag.

Ordene var et citat fra Det Andet Vatikanconcils Konstitution om Kirken i den moderne verden (*Gaudium et spes*), og paven tilføjede: Fordi disse ord er Koncillets, ser Kirken det som sin opgave at forsvare og udbrede kendskabet til ægteskabets og familiens naturlige værdighed og enestående værdi. Ægtefællerne, sagde han, stadig med henvisning til *Gaudium et spes*, bekræfter i forholdet til hinanden og til deres børn troen på og kærligheden til Kristus. På denne måde har den kristne familie del i Kirkens profetiske kaldelse: med sin levevis giver den et stærkt vidnesbyrd både om Gudsriget her på jord og om det kristne håb om det evige liv.

Derfor har forældrene både ret og pligt til at opdrage deres børn i den kristne tro, så at de kan tilegne sig de værdier, som giver menneskelivet dets værdighed. Det lønner sig at arbejde for familie og ægteskab, fordi det lønner sig at arbejde for mennesket, som er det mest værdifulde væsen, Gud har skabt.

Tre jubilæer

Ægteskabet og familien var ligeledes et centralt tema i pavens nytårsbudskab, som havde overskriften: den menneskelige familie, et fredens fællesskab.

Paven mindede i denne sammenhæng om tre jubilæer i dette år: 60-året for offentliggørelsen af FN's Verdenserklæring om menneskerettighederne, 25-året for udsendelsen af Vatikanets "charta for familiens rettigheder" og 40-året for afholdelsen af den første Verdensdag for Fred, som blev indstiftet af pave Paul VI.

Familien er fredens arnested

I sit budskab lagde paven således vægt på at vise den indre sammenhæng mellem familien som et kærlighedens fællesskab og muligheden for en fredelig sameksistens mellem nationerne. Det er i familien, vi bliver opdraget til at elske og respektere hinanden, til at have omsorg for hinanden, til at tage os af de svageste (de syge, de ældre og børnene) og til at bære over med hinandens svagheder. Derfor er familien også det sted, hvor vi først lærer at leve i fred med hinanden – og hvor det derfor også er særligt smertefuldt, hvis der hersker splittelse og ufred.

Alt dette er baggrunden for, at Concilet kalder familien samfundets grundlæggende byggesten. De sten, samfundet skal

fortsættes side 5

Michelangelo Caravaggio: Den Hellige Familie med Johannes Døberen (1604)

Nye udfordringer venter pave Benedikt i 2008

To udlandsrejser, en encyklika og diplomatiske udfordringer i Fjern- og Mellemøsten
Der venter paven et hårdt arbejdsprogram i 2008

af Lisbeth Rütz

Besøg i Det hvide Hus og i Frankrig

Fra den 15. til den 20. april rejser pave Benedikt til USA, hvor han den 16.04. på sin 81-års fødselsdag besøger Det hvide Hus. Dagen efter taler han i FN i New York. Et møde med Den Jødiske Verdenskongres måtte aflyses, da pavens besøg i New York afvikles i løbet af Pesach-festen, populært kaldet den jødiske påske.

Til efteråret skal paven til det franske valfartssted Lourdes i anledning af 150 årsdagen for Mariaåbenbaringerne dér. Det er endnu ikke besluttet, om han tager imod indbydelsen til at tale i Europaparlamentet i Strasbourg eller modtager den franske præsident Nicolas Sarkozys indbydelse til at komme til Paris.

Rejser i Italien

Paven foretager i 2008 tre rejser som "Ita-

liens primas". I midten af maj går rejsen til Genoa og Savona i Ligurien, og en måned senere, den 14. og 15. juni, **besøger han** Apulien. I begyndelsen af september går turen til Sardinien.

To nye skrivelser fra Vatikanet er undervejs

To store, nye skrivelser er undervejs fra Vatikanet. Den første, en encyklika om globaliseringen med perspektivering til katolsk sociallære, var egentlig ventet før den nye rundskrivelse om håbet "Spe salvi". I år kommer anden del af pavens meget personlige bog "Jesus af Nazareth", der toppede bestsellerlisterne sidste år.

Verdensungdomsdagen i Australien

Australien er det kontinent, hvor der er færrest katolikker. Men til gengæld er Australien værtsland for det største arrangement, som paven skal deltage i i år. Det drejer sig

om Verdensungdomsdagene, som finder sted 15-20 juli i Sydney. Der ventes en halv million deltagere fra hele verden.

Muligvis vil der blive tid til et stop i Korea eller på Filippinerne undervejs på den 20.000 kilometer lange rejse, der går over 10 tidszoner.

Kina og Nærøsten

En af de helt store opgaver i år for Vatikanets diplomati bliver at skabe et bedre forhold til Kina.

I sin skrivelse, der var rettet både til de regimetro katolikker og undergrundskirken i Kina, forsøgte Paven sidste sommer at åbne for en dialog mellem Peking og Vatikanet.

I Israel er der betydelige problemer med visareglerne, hvad der gør rejser til og bevægelsesfrihed inden for det hellige land besværlig for katolske gejstlige. Af samme grund er pavens rejse, der oprindeligt blev planlagt til i år, blevet udsat.

Diskrimination

Diskrimination er et begreb, som har været meget oppe i medierne på det seneste, f.eks. i forbindelse med debatten om kvindelige præsters forhold i Folkekirken – en kompliceret debat, hvis tråde vi med glæde overlader det til Folkekirken medlemmer selv at udrede – men også i anledning af, at der nu tegner sig et flertal i Folketinget for at lade homoseksuelle par adoptere. Nu må det være slut med at diskriminere de homoseksuelle som adoptivforældre, hedder det.

At diskriminere betyder egentlig blot at adskille, men herfra er der ikke langt til den moderne betydningsvariant: at gøre forskel på folk eller, mere præcist, at nægte nogen deres helt selvfulgelige rettigheder.

At man bør tage afstand fra diskrimination er i høj grad en holdning, som har sit udspring i et kristent menneskesyn. Det forhold, at Gud er vores skaber, og at vi derfor alle uden undtagelse er omfattet af hans frelsesplan, er i sig selv begrundelse nok for, at vi ikke som kristne kan tillade os at opdele vore medmennesker i kategorier, hvor nogle er mere værd end andre. Næstekærlighedsbudet, du skal elske din næste som dig selv, er netop et bud, ikke noget vi selv kan administrere efter forgodtbefindende.

Også i FN's Verdenserklæring om menneskerettigheder fra 1948 genfinder vi denne tankegang, når det i artikel 1 slås fast, at "alle mennesker er født frie og lige i værdighed og rettigheder," og når det i artikel 2 konkretiseres, at "enhver har krav på alle de rettigheder og friheder, som nævnes i denne erklæring, uden forskelsbehandling af nogen art, f.eks. på grund af race, farve, køn, sprog, religion, politisk eller anden anskuelse, national eller social oprindelse, formueforhold, fødsel eller anden samfundsmæssig stilling."

Og så tilbage til spørgsmålet: Er der, når man hidtil har udelukket homoseksuelle par som adoptivforældre, tale om diskrimination?

Det kan man ikke hævde med baggrund i FN-erklæringen. Her står der nemlig som ovenfor citeret, at enhver uden persons anseelse har krav på de rettigheder, som nævnes i denne erklæring – men intetsteds i erklæringen står der noget om, at det skulle være en menneskeret at få lov at adoptere et barn. I så tilfælde skulle den gældende lovgivning, der opstiller en række kriterier, adoptanterne skal opfylde, for længst have været indklaget for menneskerettighedsdomstolen.

Der er mange, der i denne tid har travlt med at afskrive menneskerettighederne som "en ny religion". Det er der ingen grund til. Der er derimod god grund til at orientere sig om, hvad der rent faktisk står i FN's erklæring og på den baggrund se med kritiske øjne på, hvad man i vore dage fra forskellig side udråder som "rettigheder." Så vil man snart konstatere – som Janne Haaland Matlary gør det i sit indlæg på side 9 – at sådanne rettigheder "kun er politiske vedtægter, for så vidt som de praktiseres i en kultur uden naturretslig tradition."

Med andre ord, når religionen og naturretten sættes på pension og ikke længere motiverer de beslutninger, der træffes, ender alting i politik. Så bliver det de mest højtråbende, der suverænt afgør, hvad der er ret og uret. Det er det, vi for tiden oplever i vor del af verden.

Torben Riis

Mærkelig smag i munden

Jeg sidder med en mærkelig smag i munden. Min biskop Czeslaw Kozon har sendt mig et brev, hvor han nærmest i overstrømmende vendinger takker mig for mit "fyrstelige" bidrag på sølle 3% af min skattepligtige indkomst.

Det er altså, hvad jeg kan afse, til hvad der burde være mit hjerteblod, min kirkes trivsel og fremgang, gudsriget komme og vækst, menneskeheden ophøjelse, forælding og forløsning. Var det ikke det, min far gav udtryk for i en artikel i Jyllandsposten i anledning af reformationsjubelåret i 1936, hvor moderkirkens højformem-

me opgave er "at være hele menneskeheden tjenende herre, om dog denne jord, der nu synes at styrte brændende og svimlende gennem det øde rum kunne standses i sin vilde fart, få sine brandsår plejet og løftes opad imod den himmel, for hvilken den dog er bestemt?"

Foran mig ligger mit forskuds-kema for skatteåret 2008 med beløb af en helt anden størrelsesorden til et samfund, der forvalter mine pund til mindst lige så megen fordærv som velsignelse. Umiddelbart indlysende er det for mig, at hvor moderkirken og dens overhyrde ikke får det sidste

ord i menneskelige anliggender, får ringere det.

Biskoppen har jo inderligt ret. Uværdigt for os stort set velbeslåede danske katolikker er det med denne tiggang til medkristne i Tyskland. "I mange år har de støttet os". Et biskoppeligt mandigt og myndigt ord til samvittighederne er det, at vi i lighed med vore medkristne i Tyskland "burde se en ære i ikke blot at hjælpe os selv, men også andre."

Arne Munk
Hugvej 8, Vedersø
6990 Ulfborg

Et bidrag til abortdebatten

Hermed vil jeg gerne bidrage med et mere praktisk forslag til den evige abortdebat.

Abortdebatten er vanskelig, ikke mindst i et sekulariseret samfund, og man kan i al fald sige at Den Katolske Kirkes ideelle fordringer om at ethvert barn - uanset under hvilke omstændigheder, det er undfanget - bør modtages med glæde, kan være for stort et krav for en ung kvinde, der står alene i verden.

En troens indstilling til, at undfangelsen er villet af Gud, og at vi mennesker må have respekt for alt liv (for ikke at undergrave hinandens og vores egen ret til liv), er ikke den almindelige i det danske samfund.

På den anden side kan man faktisk ikke tillade sig at fordømme abort, så længe man ikke i samme åndedræt tilbyder et alternativ, og siger til den unge kvinde: "Kom, lad os hjælpe dig med at tage imod barnet, hvis du gerne vil finde et alternativ til abort."

Hvis vi slutter os sammen og former et netværk, kunne vi, uden på nogen måde at bekæmpe gældende lov eller praksis her i landet, bidrage til, at de kvinder, der måtte ønske det, kunne finde et alternativ til abort.

Da Mødrehjælpen i sin tid talte for provokeret abort, var det aldrig meningen at denne skulle blive eneste mulighed. Det var Mødrehjælpens hensigt, at kvinderne skulle vejledes, og at de, der gerne ville have barnet,

skulle hjælpes praktisk og menneskeligt til at kunne tage imod det.

Den tidligere praksis med at føde barnet og bortadoptere det, er så godt som uddød. Jeg kunne forstille mig, at en genoplivning af denne praksis bl.a. ville give mening for de mødre, der elsker barnets far, men som af forskellige grunde ikke selv er i stand til at tage sig af barnet.

Jeg så gerne at vi, ligesom lande syd på har det, fik en "baby-luge" hvor forældre kunne aflevere uønskede babyer anonymt. Disse skulle selvfølgelig følges op med "luger" hvor igennem moderen og/eller faderen var velkomne sammen med barnet, men lugerne kunne have stor signalværdi.

I Tyskland gør Caritas en stor indsats for de kvinder, der ønsker et alternativ til abort – i Sverige har Den katolske Kirke et netværk at tilbyde. Mange andre nationer ville også kunne bidrage med gode ideer til, hvordan man kan gribe indsatsen an.

At kunne give sådan et tilbud til de gravide kvinder, der måtte ønske det, vil kræve stor fleksibilitet af de, der ønsker at hjælpe. Der ville være behov for at kunne tilbyde bolig, børneopdragning, reservebedsteforældre og meget andet. Det vil kræve frivillige på stand-by, der vil kunne træde til med kort varsel, men med stor forpligtelse, når behovet er der. Det vil kræve fin-

følelse og evne til at respektere moderens egne valg. Det ville kræve et godt samarbejde med adoptionsmyndigheder, og med sundhedsplejersker og andre sagkyndige.

Udover at kunne støtte det enkelte menneske i forbindelse med en svær situation som gravid, kan man sige at et sådant initiativ overordnet vil fremme en "livets kultur" i stedet for en "dødens kultur". Projektet vil kunne hjælpe os til erkendelsen af, at vi mennesker ikke selv styrer livet, og at menneskets frihed ikke ligger i at kunne bestemme alting selv, men i at kunne tage imod livet som en gave. Og at evnen til at kunne se livet som en gave og ikke kun som en udholdenhedstest forudsætter, at vi danner fællesskaber og bærer med på hinandens byrder.

Konstateringen af det faldende fødselstal i Vesten og den faldende frugtbarhed både blandt mænd og kvinder, vil kunne fremme pointen i vores indsats. Og indsatsen vil uden tvivl blive til berigelse for de mænd og kvinder, der ville bære med i et sådant fællesskab.

Hvis nogen har ideer og forslag til ovenstående, hører jeg gerne fra jer.

Venlig hilsen
Stine Riegels,
stineriegels@mail.tele.dk

FOKUS FAGLIGHED FORDYBELSE

Tilmelding til nye klasser i skoleåret 08/09 er igang. Der er stadig enkelte ledige pladser på 6. og 7. klassetrin.

Velkommen til orienteringsaften:
1.g: tirsdag 29/1 2008 kl. 19.30. **G10:** (gymnasieforberedende 10. kl.): tirsdag 22/1 2008 kl. 19.30.
 Besøg vores hjemmeside www.nsg.dk

Sankt Kjelds Gade 3, 2100 København Ø, tlf. 39162340, nsg@nsg.dk

Ingen cafe latte...
 men gode bøger om din tro

Sankt Andreas Bibliotek
 Man-fre 10-12 og 13-16
 Tirsdag desuden 16.-17.30
 Gl. Kongevej 15
 1610 København V.

www.sanktandreasbibliotek.dk

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med navn, adresse og telefonnummer. Kun navn og postnr. offentliggøres i bladet. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte læserbreve, der overskrider 300 ord.

Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk eller som brev til Katolsk Orientering, redaktionen, Gl Kongevej 15, 1610 København V

Send en ung til Sydney!

En kæmpeoplevelse venter vore unge i 2008: Verdensungdomsdagen i Sydney. Pave Benedikt XVI har sat flere hundrede tusinde unge fra hele verden stævne i Sydney i juli måned næste år. Tre uger med tusindvis af indtryk: messer, trosundervisning, sang, musik og drama venter vore unge.

Fra de tidligere verdensungdomsdage i Köln, Rom og Toronto ved vi, hvilken omvæltende betydning en verdensungdomsdag kan have for vore unge. De kommer hjem med glæde, med begejstring over deres tro og med lyst til at engagere sig i Kirken. Mange af de unge, der med dygtighed og entusiasme var med til at gennemføre de nyligt overståede regionale børne- og ungdomsdage og "Den største Dag" i Odense, var således blevet tændt på sagen under Verdensungdomsdagen i Köln i 2005. Så frugterne er der!

Nu gælder det så Sydney i 2008. Interessen har været stor. Men det er dyrt! Hvis de unge skal komme derned til en for dem overkommelig pris på 10.000 kr., så skal der samles penge ind, omkring 7000 kr. per deltager! Vi står således lige nu og her og mangler omkring 100.000 til formålet. Jeg opfordrer derfor sammen med DUK alle til at give et bidrag til dette formål.

100.000 kr. er mange penge; men ikke, hvis vi er mange om at bidrage. Faktisk vil beløbet komme ind, hvis alle, der ser denne appel, blot giver 20 kr. (tyve kroner) – ikke meget for et stort projekt. Man er naturligvis velkommen til at give mere, og store såvel som små beløb kan indbetales på

girokonto 908-3294 Danmarks unge Katolikker.

Send en ung til Sydney. Giv et bidrag!

✉ Czeslaw Kozon

Ny række af bededage starter på Dalum Kloster den 19. januar

Den 19. januar er der bededag på Dalum Kloster. Bededagen er inspireret af sr. Margaritha Valappilas retræter i Danmark og i Tyskland, fortæller Maria Kjærsgaard fra arrangørgruppen. Sr. Margaritha har tidligere holdt retræter her i Danmark i Domkirken i Bredgade, på Sostrup og i Hellig Kors Kloster

Sr. Margaritha Valappila, der kommer fra Kerala i Sydindien, tilhører Sankt Josefs søstrenes kommunitet v. klosteret Sankt Trudpert Münsterstal i Schwarzwald. I 1960 kom hun til Tyskland med en gruppe unge indiske piger, som skulle uddannes til sygeplejersker. Her arbejdede hun en del år som sygeplejerske på hospitaler og i menighedsplejen. I slutningen af 1989 blev hun ramt af svær sygdom, og da hun efterfølgende besøgte sin syge mor i Indien, kom hun i kontakt med den nyevangeliserende bevægelse. Her oplevede hun selv en dyb indre og ydre helbredelse ved en bønssdag med ca. 5.000 deltagere.

Hun fik et kald til at forkynde Guds ord for Europa og begyndte at holde retræter i Tyskland. Fra 1996 har hun helt helliget sig denne opgave. Efter at hun i nogle år havde afholdt retræter i Münsterstal, fik hun foræret en tidligere kurklinik i Bad Soden. Her holder hun sine retræter, hvor indholdet er meditation over Evangeliet, eukaristisk tilbedelse, lovprisning, rosenkrans og skriftemål.

Haus Raphael er blevet et åndeligt centrum, der tiltrækker mange fra Tyskland og andre lande. Her har bl.a. pastor Benny Blumensaat fra Esbjerg tidligere afholdt retræter sammen med sr. Margaritha.

På Dalum Kloster vil programmet bestå af bøn foran sakramentet om omvendelse og anger, barmhjertighedens rosenkrans og meditation. Maria Kjærsgaard vil stå for foredraget "Jesu liv i det allerhelligste sakramente", og dagen afsluttes med messe ved pastor Benny. Bønssdagen koster inkl. måltider 100 kr. Tilmelding og yderligere oplysninger hos Maria Kjærsgaard, tlf. 7575 7551, e-mail: mariakjaersgaard@hotmail.com – eller hos Jonnie Nielsen, tlf. 3333 0502, e-mail: jonniejoerly@hotmail.com
Arrangørgruppen afholder sine næste retræter på Dalum d. 16. februar, d. 15. marts og d. 17. maj.

Vi lever i en tid med splittelse mellem kirkerne. Her i Skandinavien er frafaldet massivt, og mange falder for esoteriske bevægelser; men mange af de mennesker, der har været med til disse bønssdage, har oplevet en nyorientering i deres liv og er kommet tilbage til Kirken, fortæller Maria Kjærsgaard.

Det regner gennem taget

Minor seminariet St. Aloysius i Kampala i Uganda har bedt om hjælp til at reparere sovesalens tag, da det er ganske utæt. Man går i gang med arbejdet nu, hvor skolen har "sommerferie", så sovesalen er klar, når eleverne vender tilbage.

Mange har bidraget med gode beløb til at etablere et bageri til støtte for skolens drift. Jeg vil endnu engang takke for de indkomne bidrag. Mon ikke vi igen kan stå sammen om at hjælpe med denne helt nødvendige reparation? Jeg tænker i dette sammenhæng på, hvor mange penge, vi får i Danmark, til at reparere og vedligeholde

vores egne kirkelige ejendomme, fordi vi har nogle gavmilde donorer. Udgifterne hos os er uendelig meget større end i Afrika. Skulle vi ikke kunne være solidariske med dem? Reparation af taget koster 12.000 Euro, ca. 90.000 kr.

Bidrag kan indsættes på Giro 500-1471, katolsk bispekontor, DanskeBank 4180 4140169099, Ansargstiftelsen.

På forhånd tak

Lars Messerschmidt

P. August Ziggelaar S.J. fylder 80

p. August Ziggelaar

Alsidighed, viden og engagement er ord, der karakteriserer pater Ziggelaar som menneske og præst.

Han er uddannet fysiker og var fra 1968 til 1990 lærer ved Danmarks Lærerhøjskole. I en periode fra 1975–76 underviste han ved Kenyatta University College i Nairobi, Kenya. Sommeren 1992 trak han sig tilbage fra sin stilling ved Danmarks Lærerhøjskoles fysiske institut.

Pater Ziggelaar er fortsat aktiv som præst. Også hans interesse for Kirkens missionsarbejde er usvækket, og han fungerer endnu som promotor for Bønnens Apostolat.

Hans naturvidenskabelige baggrund gav ham de bedste forudsætninger for gennem årene at engagere sig i Niels Steensen-forskningen, og han har utrætteligt arbejdet for at udbrede kendskabet til Niels Steensen i Danmark og i udlandet. Blandt andet skylder vi ham den første tekstkritiske udgave af Steensens Chaos-manuskript med en komplet paralleloversættelse til engelsk af den latinske tekst.

Fødselsdagen fejres med messe i Jesu Hjerter Kirke den 17. januar kl. 17.00 med efterfølgende reception.

Den 17. januar fylder pater August Ziggelaar 80 år. Han indtrådte i jesuiterordenen i 1946 i Holland og blev i 1961 præsteviet i Maastricht. Han var præst ved Vor Frue Kirke i Århus og lærer ved skolen samme sted fra 1964–68 sideløbende med, at han underviste ved universitetet i Århus. I 1971 blev han dr. phil.

Mission og dialog udelukker ikke hinanden

Respekten for religionsfriheden må ikke gøre os indifferente over for sandheden, hedder det i et nyt dokument fra Troselærekongregationen

af Lisbeth Rütz

Etnyt dokument med titelen "Nota dottrinale su alcuni aspetti dell'evangelizzazione" (læremæssig note om nogle aspekter af evangeliseringen) blev den 14. december præsenteret ved en pressekonference i Aula Giovanni Paulo II i Vatikanet.

Noten, der var under forberedelse allerede mens pave Benedikt var præfekt for Troselærekongregationen, skal betragtes som en slags opfølgning på "Dominus Jesus" (august 2000) skriver vaticanisten Sandro Magister på webstedet www.chiesa.espressonline.it

På grund af stigende forvirring omkring Kirken og dens missionsvirksomhed har Troselærekongregationen fundet det nødvendigt at offentliggøre dokumentet, siges det i afsnit 3. Dokumentet angiver det som sit mål at "opklare nogle aspekter vedrørende forholdet mellem Herrens missionsbefaling og respekten for alles samvittigheds- og religionsfrihed" og bygger i øvrigt videre på eksisterende dokumenter om mission fra Paul VI's og Johannes Paul II's pontifikat.

Missionsbefalingen skal tages for pålydende

Det slås fast, at Missionsbefalingen i Mt. 28,19 "Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn", skal tages for pålydende.

Dermed afvises den udbredte opfattelse, at man i respekt for andres samvittighedsfrihed ikke skal drive missionsvirksomhed over for troende fra andre religioner, men i stedet bør nøjes med at invitere til samarbejde om almenmenneskelige værdier som fred, frihed og solidaritet.

Jesus Kristus har kaldet alle mennesker til omvendelse og tro på Ham. Den opgave, der i Luk 5,4 (Læg ud på dybet, og kast jeres garn ud til fangst!) blev betroet apostlene, er også Kirkens opgave og gælder til alle tider, fastslår afsnit 1.

Traditio Evangelii eller overleveringen af Evangeliet er en livsvigtig opgave for Kirken, fortæller dokumentet, der præciserer, at evangelisering ikke blot er undervisning i en doktrin, men også en forkyndelse af Jesus Kristus med ord og handlinger, hvor de troende gør sig til redskaber for hans nærvær i verden.(2)

Alle mennesker har ret at høre Evangeliet, og de troende har pligt at forkynde det, siges det med henvisning til 1. Kor. 9,16: "At jeg forkynder evangeliet, giver mig ingen grund til stolthed, for jeg er tvunget til det, og ve mig, hvis jeg ikke forkynder det."

Mission beriger andre og griber ikke ind i deres trosfrihed.

Ofte sættes der spørgsmålstegn ved, om man har ret til at prøve at vinde andre for det, man selv mener er sandt. Men man gør ikke vold på andres frihed, når man prøver at vinde dem for Evangeliet.

Evangeliseringen beriger ikke blot modtageren, men også den, der evangeliserer. Kirken er sendt til alle mennesker til alle tider, og i kraft af denne universelle sendelse beriges den til stadighed ved inkulturation – ved at den optager nye, kulturelle udtryk i sig. (6)

De ikke-kristne kan frelses på måder, der kun er kendt af Gud; men det er Kirkens opgave at missionere for at lade dem få del

i venskabet med Jesus Kristus. (7) Missionen skal imidlertid foregå ved en oprigtig dialog, der viser respekt for andre og ikke styres af egoistiske og arrogante interesser. (8)

Kirken udbreder Guds rige

"Lige fra begyndelsen forkyndes evangeliet i åndens kraft for alle mennesker, for at de skal komme til tro og blive disciple af Kristus og medlemmer af hans Kirke." Det sker ved omvendelse forstået som forandring af sindelag og handling. Kirken er et instrument til udbredelse af dette Guds rige; men den er ikke en politisk utopi. (9) Mange troende forstår ikke nødvendigheden af at evangelisere og mener ligefrem, at det er udtryk for intolerance, når Kirken siger, den har modtaget Guds åbenbaring i hele sin fylde. Men respekten for religionsfriheden må ikke gøre os indifferente over for sandheden. Missionsbefalingen (Mt 28, 19-20) gælder alle Kirkens medlemmer (10). Evangelisering foregår ikke blot ved, at evangeliet prædikes offentligt, men også ved det personlige vidnesbyrd, som kan virke meget stærkt. (11)

Kirkens mission er rettet mod hele verden

Kirkens mission er rettet mod hele verden; men metoderne afpasses efter tid og sted. Dokumentet skelner mellem evangelisering, d.v.s. forkyndelse over for mennesker, der endnu ikke er troende, og nyevangelisering over for dem, der ikke mere følger almindelig kristen praksis.

En lyttende dialog kirkesamfundene imellem er væsentlig, og bøn, bod, studium og samarbejde betegnes som vigtige økumeniske redskaber, der skal føre til en stadig dybere omvendelse til Kristus. (12)

Der er ingen modsætning mellem konversioner og økumenisk arbejde

Dokumentet fastslår, at der ikke er nogen modsætning mellem, at enkeltpersoner konverterer, og at Kirken arbejder økumenisk – begge dele er Helligåndens værk.

"Hvis en kristen, der ikke er katolik, af samvittighedsgrunde og i overbevisning om den katolske sandhed beder om at indtræde i Den katolske Kirkes fulde fællesskab, bør det respekteres som Helligåndens værk og udtryk for samvittigheds- og religionsfrihed". (12)

Konklusion

Med henvisning til 2. Kor. 5,14: "Kristi kærlighed tvinger os" betoner dokumentet, at evangelisering er en nødvendig opgave, som Kirken aldrig vil mangle Guds hjælp til (Mt. 28,19)

Kommentarer til dokumentet

Det er nødvendigt at arbejde bevidst med inkulturation i Afrika, fremhævede kardinal Arinze, som er præfekt for Kongregationen for Gudstjeneste- og Sakramentsordningen ved præsentationen af dokumentet i Vatikanet.

Præfekten for Kongregationen for Folkenes Evangelisering, kardinal Dias, betegnede det som Kirkens opgave at se de "sandhedens frø", som Helligånden har nedlagt i andre religioner og betegnede dem som en positiv udfordring for Kirken.

Bedeugen for de kristnes enhed fejrer 100-års jubilæum

af Lisbeth Rütz

Bedeugen for de kristnes enhed blev indstiftet i 1908 af den anglikanske præst Paul Wattson og kan således i år fejre 100-års jubilæum.

Wattson stiftede i 1899 sammen med Lurana White et religiøst fællesskab, der skulle leve efter den franciskanske ånd inden for Den anglikanske Kirkes rammer. I sin søgen efter et navn til det nye fællesskab åbnede han Skriften et tilfældigt sted, og i Rom, 5,11 fæstnede han sig ved ordet "atonement" (da. forlignelse). Atonement forstod han ganske konkret som et kald til forsoning og enhed mellem de adskilte kirker.

I 1909 blev det nye fællesskab "Society of the Atonement" optaget samlet i Den katolske kirke. Samme år fik bedeugen sin officielle velsignelse af Pius X. Efter optagelsen i Den katolske Kirke fortsatte Wattson og White deres forsoningsarbejde. For Wattson betød enhed de forskellige kirkesamfundes tilbagevenden til Den katolske Kirke. Derfor blev bedeugen fra starten fejret fra d. 18.-25. januar, idet den 18. januar er festen for Peters stol, og den 25. er festen for Paulus' omvendelse.

Fra afslutningen af 2. Vatikanconcil blev der officielt åbnet for samarbejde mellem Vatikanets Sekretariat for Enhed og Kirkernes Verdensråds sekretariat Faith and Order. Der blev etableret en fælles arbejdsgruppe til at bearbejde materialet

Kirkestatistik – både glædelig og sørgelig

I løbet af 2007 har lige ved 3 millioner deltaget i offentlige møder med paven, enten i Vatikanet eller ved pavens sommerresidens Castelgandolfo.

Vatikanet oplyser således, at sammenlagt 2.830.100 personer har været til stede ved henholdsvis pavens generalaudienser om onsdagen, særlige audienser, gudstjenester og angelusbønner om søndagen i årets løb.

Generalaudienserne om onsdagen tiltrak alene 729.100 personer. Tallet afspejler antallet af udstedte billetter og omfatter altså ikke de mange, der kommer uden billet og alligevel deltager.

Angelusbønnerne blev overværet af 1.450.000 – en stigning på 155.000 i forhold til året før, mens 442.000 deltog i forskellige gudstjenester celebreret af paven. Flest mennesker var der i den stille uge i påsken både til generalaudiensen og til de forskellige gudstjenester.

*

En statistik offentliggjort af pressebureauet Fides i Rom fortæller, at 21 katolske præster, ordensfolk og præstestuderende mistede livet i 2008 som ofre for voldshandlinger.

Irak er det enkelte land, der tegner sig for de fleste ofre: en præst og tre diakoner døde i et attentat i Mossul i juni måned.

I Asien var der sammenlagt otte ofre, i Mellem- og Sydamerika syv, i Afrika 4 og i Europa 2.

for bedeugen, og i 1968 var det første materiale fra gruppen klar.

Fra 1973 inviterede man en økumenisk gruppe til at lave et udkast til bedeugematerialet, og siden 2004 er dette blevet udgivet i fællesskab af Faith and Order og det Pavelige Råd til Fremme af Kristen enhed.

I år er temaet for bedeugen bøn. Materialet tager udgangspunkt i 1. Thessalonikerbrev 5,17: Bed uophørligt.

Paulus ville med brevet bl.a. opfordre menighedsmedlemmerne til at leve den gudgivne enhed i Kristus ud i en synlig enhed. Kirkerne har stadig forskellige overbevisninger om, hvordan denne synlige enhed skal komme til udtryk; men materialet bygger på den opfattelse, at bøn er af fundamental betydning, når man søger efter enheden mellem kristne. Det indeholder bl.a. otte meditationer over temaet bøn for enhed og et forslag til en økumenisk gudstjeneste.

Kirkevandringen i København finder i år sted tirsdag den 22 januar. Den starter i København kl. 19:00 i Skt. Pauls Kirke i Nyboder og slutter i Gustavskirken, hvor fader Poul Sebbelov fra den danske, ortodokse menighed "Gudsmoders Beskyttelse" prædiker.

For oplysninger om kirkevandringer se <http://www.danskekirkeraad.dk/> hvor fra materialet om bedeugen kan downloades.

Spanien: Kirke og regering i åben konfrontation

De spanske biskoppers utilfredshed med landets socialistiske regering under Jose Zapatero, er på det seneste kommet op til overfladen i form af skarpe udfald mod regeringens familiepolitik. Medvirkende til, at konflikten tilspidses netop nu, er uden tvivl, at spanierne skal til valgene den 9. marts for at vælge et nyt parlament.

Flere biskopper anklagede for nylig regeringen for med sin politik at undergrave familien som institution. Det affødte prompte en skarp reaktion fra socialistpartiets ordfører Jose Blanco, som betegnede angrebene fra det kirkelige hierarki som unacceptable. Han beskyldte biskopperne for, at de med deres udtalelser kun få måneder inden parlamentsvalget forsøgte at gøre propaganda for landets konservative folkeparti, og justitsminister Mariano Fernandez Bermejo skærpede senere tonen ved at erklære, at "national-katolicismen" nu havde holdt sit indtog i valgkampen.

Biskoppernes udtalelser faldt på et offentligt møde, hvor ca. 160.000 mennesker demonstrerede for at forsvare den traditionelle kristne familie. Kardinal Llovera sagde således, at regeringen med sin politik ikke blot truer familiens, men hele nationens fortsatte beståen, mens ærkebiskoppen af Valencia, kardinal Vicente bebrejdede regeringen, at den med sin yderligtgående sekulariseringspolitik bringer demokratiet i fare.

tr

tr

Familien er samfundets byggesten

– fortsat fra forsiden

bygges af, er mennesker, som har lært kærlighed og indbyrdes solidaritet at kende i løbet af deres opvækst, og den mørtel, der holder stenene sammen, dvs. den sammenhængskraft, der skal sikre, at bygningen ikke styrter sammen, er de værdier, som rækker ud over privatsfæren, og som har deres udspring i det mål, hele menneskeheden stræber imod: Gud: "Alle folkeslag – som Det Andet Vatikankoncil erklærede – er ét stort fællesskab og har en fælles oprindelse, fordi Gud "lod dem bosætte sig på hele jordens flade" (ApG 17,26). Derfor har de også et fælles mål: ved at tro nå til at håbe, og gennem håbet nå frem til kærligheden. (Nostra aetate 1)

Angreb på familien er en trussel mod freden

Heraf følger igen, understregede paven, at enhver indskrænkning i familiens rettigheder, ethvert bevidst eller ubevidst forsøg på at undergrave familien som institution, er en trussel mod freden, fordi man dermed svækker den institution, som skaber forudsætningerne for, at mennesker kan leve i fred med hinanden.

Vi har her at gøre med en problemstilling, som i særlig grad kræver vores opmærksomhed, fortsatte paven. Og med tydelig adresse til vor tids alternative samlivsformer, herunder parforhold mellem mennesker af samme køn, til brugen af prævention og til samtidens antireligøse propaganda sagde han: "Alt hvad der tjener til at svække familien, hvis kerne er ægteskabet mellem en mand og en kvinde, alt hvad der direkte eller indirekte stiller sig hindrende i vejen for at tage imod nyt liv, og alt hvad der krænker familiens ret til at have hovedansvaret for børnenes opdragelse, udgør en objektiv forhindring på vejen mod fred.

Værn om miljøet!

Også miljøet fik nogle ord med på vejen. Her understregede paven det ansvar, vi alle har for at værne om miljøet. Familiens hjem, sagde han, er den jord, vi lever på, og som er blevet betroet i vores varetægt. At udvise respekt for miljøet betyder ikke, at man sætter natur og dyreliv højere end mennesket. Det betyder blot, at man ikke hensynsløst udnytter naturen til egoistiske formål uden tanke på, at fremtidige generationer har den samme ret som vi til at udnytte naturens ressourcer.

Naturretten bør være grundlaget for landenes lovgivning

Forudsætningen for fred, sagde paven videre, er anerkendelsen af fælles værdier. Findes der sådanne objektive værdier, som kan erkendes af alle mennesker? Svaret er ja. Kirken har ofte påpeget, at den lovgivning, som regulerer menneskers adfærd i samfundet, bør have den morallov, som er grundfæstet i naturen, som udgangspunkt. Det er denne morallov, som ligger inden for den menneskelige fornufts rækkevidde, og som kan føres tilbage til Guds skabende fornuft, som bør udgøre fundamentet i retssamfundet. Vi skal altså tilbage til naturretten som grundlag for lovgivningen, som ellers til stadighed vil være underkastet skiftende interessegruppers vilkårlige afgørelser.

Afsluttende udtrykte paven sin bekymring over krigshandlingerne i både Afrika og Mellemøsten og pegede i den forbindelse på de våbeneksporterende landes ansvar for udviklingen samt på det generelle behov for afrustning som en vej til fred.

Jesuiterne skal vælge ny ordensgeneral

af Torben Riis

For første gang i jesuiterordenens 477-årige historie forlader en ordensgeneral sin post i levende live. Den 79-årige hollandskfødte Peter Hans Kolvenbach følte ikke længere, at han havde kræfter til at lede den største mandlige orden inden for Den katolske Kirke med omkring 20.000 medlemmer.

Generalen, der på grund af sin store indflydelse inden for Kirken og sin sorte præstoutane i folkemunde kaldes "den sorte pave," vælges ifølge ordenens statutter på livstid. Derfor måtte Kolvenbach indhente særlig tilladelse hos paven for at kunne trække sig tilbage efter at have ledet ordenen i 24 år.

226 delegerede vælger "den sorte pave"

Officielt vil han meddele sin beslutning, når jesuiterne generalkongregation træder sammen i Rom den 7. januar. 226 delegerede fra alle ordensprovinser og -regioner vil på dette møde vælge deres nye ordensgeneral under en valghandling, der afvikles efter strenge regler.

Efter en indledende gudstjeneste i den romerske jesuiterkirke Il Gesu, vil Kolvenbach meddele sin beslutning. Herefter følger for de delegerede en periode med bøn og refleksion. Ingen valgtaler, ingen forhandlinger mellem fraktioner. Det er dog tilladt den enkelte delegerede at forhøre sig hos andre om en given kandidats kvaliteter.

Selve valgproceduren forventes at blive afviklet den 19. januar. Den foregår bag lukkede døre efter stort set de samme retningslinier som ved et pavevalg.

Blandt favoritterne til at efterfølge Kolvenbach nævnes chefen for Vatikanets pressetjeneste Federico Lombardi, men sædvanligvis regner man alle fire kontinentalkoordinatorer for mulige emner.

Næste opgave: Kina

I forbindelse med sin forestående afgang har Peter Hans Kolvenbach til Vatikanets radio udtalt, at jesuiterne står klar til at gøre en ny missionsindsats i Kina, såfremt Vatikanets aktuelle bestræbelser for at forbedre klimaet mellem Rom og Beijing skaber mulighed for det.

Han talte om nødvendigheden af at for-

Jesuiterordenens general Peter Hans Kolvenbach har opnået pavens tilladelse til at trække sig tilbage for tid på grund af alder

kynde evangeliet for en så folkerig nation med en så højt udviklet kultur og mindede om den tidlige Kina-mission under Franz Xaver (1506-1552) og Matteo Ricci (1552-1610), hvor det var lykkedes ordenens missionsræder at forkynde Kristus i respekt for den kinesiske kultur og mentalitet.

Tegn på en snarlig forbedring af relationerne mellem Vatikanet og den islamiske verden

Nye kontakter mellem Vatikanet og toneangivende kredse i den islamiske verden giver håb om en konstruktiv dialog

af Torben Riis

Godt to måneder efter at 138 muslimske lærere i et åbent brev til pave Benedikt XVI og andre ledere af kristne kirker opfordrede til en fordomsfri og fredelig økumenisk dialog mellem muslimer og kristne, har de ladet høre fra sig igen med et budskab til den kristne verden, hvor de ønsker alle kristne en glædelig og fredfyldt julefest i erindringen om Jesu fødsel.

Menneskelivet er ukrænkeligt

"Vi muslimer, hedder det i skrivelsen, forkynder, at der kun er én Gud, og at Muhammed er hans tjener og forkynder, og at Jesus er hans tjener og forkynder..."

Og med henvisning til den gammeltestamentlige beretning om Abraham og Isak, hvor Gud til sidst – efter at have sat Abrahams tro på prøve – forhindrer ofringen af Isak, understreges det endvidere i skrivelserne, at det også i islam er en grundlæggende og central lære, at menneskelivet er helligt og ukrænkeligt.

Budskabet blev offentliggjort "on line" af Det kongelige jordanske Institut for islamiske studier i Amman. Kort forinden havde paven i sin personlige status over året, der gik, udtrykt sin taknemmelig-

hed over de 138 lærdes åbne brev, der kan ses som en reaktion på den opfordring til dialog, paven fremsatte umiddelbart efter sin Regensburg-forelæsning i september 2007.

Kontakter mellem Vatikanet og den islamiske verden

Statssekretær kardinal Tarcisio Bertone udtalte i dagene efter jul, at Vatikanet er rede til at fortsætte dialogen med den islamiske verden. Ifølge Vatikanets radio har den jordanske prins Ghazi ben Muhammed ben Talal, som var initiativtageren til det åbne brev fra de 138 lærde, sagt ja til en samtale med paven i Vatikanet.

I februar ventes dernæst en delegation på tre repræsentanter for den islamiske verden til Vatikanet. De skal deltage i forberedelserne af en egentlig konference senere på året, hvor parterne får lejlighed til grundige drøftelser om religiøse spørgsmål.

Her vil der sandsynligvis i første række blive fokuseret på de områder, hvor der hersker en vis overensstemmelse mellem kristendom og islam, men samtidig vil Vatikanet lægge vægt på at få taget hul på problemet om de kristnes forhold i den islamiske verden, et problem, som for tiden er særligt påtrængende i Irak, hvor livet for den kristne del af befolkningen til stadighed bliver vanskeligere.

På dagsordenen står der da også – ifølge den franske kuriekardinal Jean-Louis Tauran, som er leder af Det pavelige Råd for den interreligiøse dialog – emner som "beskyttelse af menneskets frihed og værdighed" og "opdragelse af de nye

Kardinal Tauran: Grund til optimisme

generationer til tolerance". I 2008 er det endvidere planen, at en delegation fra Vatikanet skal deltage i et møde i Al-Azhar-universitet i Kairo samt i konferencer i henholdsvis Libyen og Jordan.

Optimisme

"Islamistiske terrorister repræsenterer en perverteret opfattelse af islam," udtalte kardinal Tauran. "Heroverfor," tilføjede han, "står de mange muslimer af god vilje, som er rede til en oprigtig dialog."

Han gav endvidere udtryk for, at det åbne brev fra de 138 lærde, som bekræfter troen på den ene Gud og på dobbeltbudet om kærlighed til Gud og næsten, meget vel kan være begyndelsen på "en interessant udvikling."

På www.catholica.dk kan man læse en dansk oversættelse af brevet fra de 138 muslimske lærde samt af det svar, pave Benedikt sendte gennem sin statssekretær Tarcisio Bertone

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjærulff

Kære Kirsten

Man hører så mange grusomme ting om inkvisitionen. Det gør ondt, når man elsker sin Kirke. Hvad var overhovedet begrundelsen for, at den blev indført? Og hvad er sandt, og hvad er løgn af alle de forfærdelige historier?

Mvh
Flavia Gharibi

Kære Flavia,

Inkvisitionen blev oprettet af Kirken i 1184 som et middel til at bekæmpe kætterbevægelserne, som på det tidspunkt var på hastig fremmarch, især i Sydfrankrig, og som efter 1150 havde antaget faretruende dimensioner. Det var bevægelser som Katharerne, Valdenserne og især Albigen-serne. Inkvisitionen var domstole, som skulle afgøre, om folks synspunkter var i overensstemmelse med Kirkens lære, eller om der var tale om kætteri, dvs. dens funktion svarede til det, som i dag hedder Troselærekongregationen. Det var kun de teologiske og læremæssige problemer, som inkvisitionen skulle tage stilling til. Selve strafudmålingen tilkom de verdslige myndigheder. I begyndelsen prøvede Kirken først med det gode at føre de vildfarne tilbage til Kirkens lære. En af dem, som fik overdraget denne svære opgave, var den unge munk Dominicus Guzman, som senere blev kendt som Sankt Dominicus, stifteren af Dominikanerordenen. Lige som Frans af Assisi gik han rundt ydmyg og fattig og prøvede ved sit gode eksempel og sine prædikener at omvende folk. Det kunne imidlertid ikke bremse de frembrudende kætterbevægelser, hvis hovedinteresse ikke så meget var at søge Sandheden som at bemægtige sig de landområder og rigdomme, som Kirken på det tidspunkt rådede over. Den sydfranske adel så i det albigenisiske oprør en chance for at vinde gods og land fra Kirken, så derfor sluttede de sig til bevægelsen.

Kunne Kirken da ikke bare lade dem tro, som de ville?

Dødens ideologi

Her må man gøre sig klart, at kætternes lære var en dødens ideologi, en gift for Kirken og dermed for kristendommen og hele Europas samfundsfundament. Højmiddelalderens Europa kaldes også den kristne enhedskultur, fordi Den katolske Kirke og dermed den kristne tro og moral var den altbærende sammenhængskraft og inspiration på alle niveauer. Kætterne derimod, især Albigenere og Katharerne var inspireret af antikikkens dualistiske verdensopfattelse: De anså den fysiske verden, også menneskelegemet, som skabt af Den Onde selv. Satans hovedrepræsentant mente de var paven i Rom, som de kaldte Antikrist. De fornægtede Jesus som Guds Søn, Kirken som Hans mystiske Legeme, de fornægtede sakramenterne. De var imod menneskeslægten's formering, derfor afskyede de ægteskab, børn og graviditet. Derfor praktiserede de provokeret abort og animerede til selvmord på dertil indrettede hospicer. Som en følge af deres negative syn på livet og det fysiske legeme, levede de strengt asketisk, de levede i colibat og var vegetarianere, mange sultede sig til

døde. De lidt laverestående i deres orden levede efter knapt så streng en disciplin, men under alle omstændigheder skulle de undgå at få børn. Derfor var det dem tilladt at have et seksualliv, men kun i form af homoseksualitet og utugt under former, som ikke kunne føre til befrugtning.

Da vanhelligede kirkerne og plyndrede dem, alrene blev skændede, krucifikser blev brugt som prøv-lykken-skydeskiver på markedspladser.

Man kan forestille sig, hvordan alt dette må have virket på den enfoldige troende befolkning!

Bevægelsen brede sig som en steppebrand, og i begyndelsen af 1200-tallet stod det klart, at Albigenerne truede den religiøse og dermed også den samfundsmæssige enhed, sundhed og fred i Europa. De var blevet en større trussel mod Europas integritet end islam, der i århundreder havde truet kristendommen. I 1098 var det første korstog sat i gang for at tilbageerobre Den hellige Stad fra muslimerne. Nu (1209) dekretede pave Innocens III et korstog internt i Europa mod Albigenerne. Det blev en af de blodigste aktioner i Europas og Kirkens historie.

Belært af disse bitre erfaringer gik Kirke og kongedømme nu sammen om at styrke de længst vedtagne love imod kætteri. De blev stadfæstet på 4. Laterankoncil i 1215 i en form, som er forbløffende nutidig i sin sans for retfærdig og human behandling af de mistænkte. Sådant begyndte Inkvisitionen. I de følgende århundreder fik den mange forfærdelige henrettelser på sin samvittighed – men ikke sjældent fordi de verdslige fyrster og konger infiltrerede den på den mest infame måde med det ene formål at tilrane sig de mistænkte landområder, rigdomme og magt.

Tempelridderne

Et markant eksempel er Tempelridderordenens skæbne. Den blev i 1307 med ét slag nedslaget, og dens anførere senere (1314) brændt på bålet.. Den var begyndt i 1119 som en from munkeorden med hovedopgave at beskytte Tempelherjet i Jerusalem og de pilgrimme, som valfartede til det hellige sted. Selv levede ridderne efter Augustins Regel i fattigdom, lydighed og kyskhed, men taknemmelige pilgrimme overvældede dem med gaver, så deres orden snart besad store rigdomme. Hvad var der sket, siden Inkvisitionen 200 år senere kunne behandle dem så grusomt? Der er ingen ende på teorierne om deres dybe hemmeligheder og forbrydelser, lige som der ikke er ende på beretningerne om Inkvisitionen's grusomhed. Hvad er sandt, og hvad er løgn?

Fundet i Vatikanets arkiver

I 2002 blev der gjort et sensationelt fund i Vatikanets arkiver: Protokollen fra Den pavelige Inkvisitions første forhör af de mistænkte. Sagen endte med, at alle blev frifundet og modtog Kirkens absolution.

Ikke desto mindre gik den franske konge i aktion. Det var Philippe den Smukke (1285-1314), som så en chance for at tilrane sig Tempelherreordenens legendariske rigdomme.. Det lykkedes ham at anbringe

en svag franskmand på pavens trone (Clemens V), og fra den dag kunne han også besætte Inkvisitionen's poster. Han udskiftede dem, som havde frikendt tempelherre-erne, med folk, som var lydige mod ham selv. De anklagede blev igen slæbt for retten og under tortur fremkom de derefter med tilståelser, som til sidst sendte dem på bålet.

Summa summarum: Kirkens intention med oprettelse af Inkvisitionen var god og nødvendig for at holde troen på ret køl (ligesom vi i dag ikke kan undvære troselærekongregationen!). Mange af de grusomheder, som senere blev begået i Inkvisitionen's navn kan tilskrives de verdslige fyrster, som udnyttede Inkvisitionen's autoritet til egen fordel, som ovenstående eksempel viser.

For fuldstændighedens skyld skal det tilføjes, at Inkvisitionen var mange ting, for ordet dækker ikke kun én organisation, men en lang række forskellige institutioner. Den spanske inkvisition f.eks. var et ret stort og effektivt apparat med stor indflydelse i 1500- og 1600-tallet. Desuden var den i alt væsentligt underlagt den spanske konge. I andre områder af Europa og til andre tider havde Inkvisitionen langt mindre betydning og indflydelse.

I øvrigt er Inkvisitionen ikke noget specielt katolsk fænomen i den forstand, at de opgaver, Inkvisitionen varetog i protestantiske lande, blev varetaget af andre institutioner, i Danmark f.eks. af det almindelige retssystem.

Selv hvis man tager den berygtede spanske inkvisition som eksempel, er myterne om dens magt, dens grusomhed, og antallet af ofre voldsomt overdrevne. Faktisk var Inkvisitionen generelt et retssystem med en høj grad af retssikkerhed, fordi proceduren var skriftlig og dommerne var professionelt uddannede jurister.

Alt dette ændrer imidlertid ikke ret meget ved det principielle, som virker anstødeligt på moderne mennesker, nemlig eksistensen af en kirkelig politi- og domsmyndighed, der undersøgte, vurderede og straffede religiøse og moralske afvigelser, oftest med kirkelige bodsstraffe, der var langt mildere end det verdslige retssystem's sanktioner, men også og i de mere ekstreme tilfælde ved at udlevere den pågældende til en dødsstraf eksekveret af den verdslige øvrighed.

Kort sagt: Der blev brændt kættere.

Her må man slet og ret erkende, at tanken om absolut religionsfrihed først gradvist slår igennem, og i katolsk sammenhæng først får ubetinget tilslutning på Det Andet Vatikankoncil. Derfor har både den gamle og den nuværende pave ved forskellige lejligheder taget afstand fra og beklaget vold mod samvittigheden i religionens navn – bl.a. med tanke på Inkvisitionen.

Med venlig hilsen
Kirsten Kjærulff

**Kære Kirsten Kjærulff,
For at få lidt forandring besluttede min kone og jeg at køre til messe i København hos en gammel meget afholdt nu afdød præst. Men da vi som sædvanlig**

drak af kalken ved kommunionen, fik vi under messen meget håndfast at vide, at vi fremover skulle dyppe brødet i vinen, så præsten ikke skulle drikke den resterende vin, som vi andre – citat: "have spyttet i". Og det gjorde vi så.

Ved flytning tilbage til Hovedstaden blev domkirken vor sognekirke, og her fik vi klar besked af biskoppen, at brøddypning ikke var en korrekt måde at modtage sakramentet på. Vi skulle drikke af kalken; og det gjorde vi så. Vi havde ikke betænkeligheder ved at drikke den forvandlede vin, som vi troede trods de mange munde aldrig kunne være en farlig smittekilde.

Og alligevel – lidt længe lagde jeg mærke til, at min kone under et kraftigt influenzaangreb gik forbi kalken og således kun modtog brødet. Er det et misforstået hensyn til de øvrige kommuniionsdeltagere eller manglende tro på den forvandlede vins sterilitet?

Ole Dam
Kbh. Ø

Kære Ole Dam,

Ja, der har været forskellige opfattelser af, hvordan man helst skulle modtage Jesu legeme og blod.

Men for et par år siden gjorde biskoppen en ende på usikkerheden ved at melde klart ud, at kommunikanten ikke selv må dyppe brødet i vinen. Begrundelsen er, at man alt for let kommer til at spille en dråbe af Jesu blod. (I særlige tilfælde kan præsten dyppe brødet, når der er tale om mundkommunion.)

Når din influenzasmittede kone undlod at drikke af kalken, var det et rimeligt hensyn at tage til medkommunikanterne. Der er nemlig hverken teologisk eller dogmatisk belæg for at antage, at en smittebærende person ikke skulle kunne overføre sygdommen til andre via kalken. Men da den forvandlede hostie jo er den hele Kristus med legeme og blod, så behøver man ikke modtage kalken, hvis man befinder sig i en tilstand, der kan udgøre en risiko for eller blot virke frastødende på ens medkommunikanter.

Venlig hilsen
Kirsten Kjærulff

Luther smed for mange børn ud med badevandet

I Katolsk Orienterings artikelserie om menigheder og mennesker i Nordjylland er vi denne gang inviteret indenfor til samtale hos tidligere folkekirkepræst Lillian Kristensen, som bor 25 km øst for Thisted i en lille by, der hedder Øsløs, få meter fra Limfjorden. Vi skal bl.a. tale om folkekirken, præstegerning, konversion, mystikere, intellektuelle i Kirken og ikke mindst menighedens liv.

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

Formiddagssolen skinner ind gennem de lave vinduer i Lillian Kristensens bondehus, hvor hun bor sammen med sin mand Folmer. Fra spisebordet, hvor vi har sat os, har vi udsigt over engarealerne og Limfjorden. Ægteparret har denne smukke formiddag inviteret Katolsk Orientering indenfor til en samtale, og vi skal bl.a. tale om, hvorfor Lillian Kristensen midt i livet valgte at forlade sit trygge arbejde som folkekirkepræst og leve som arbejdsløs katolik i det nordjyske.

Opvækst, uddannelse og stilling

Lillian Kristensen blev født i Skive i 1957. Hun voksede op i en landbofamilie sammen med 2 søskende, i den "mørkere del" af Indre Mission, som hun kalder det. Hun kalder selv "Missionshuset" for sit andet hjem og fremhæver sine dybe rødder i folkekirken.

Efter studentereksamen blev hun i 1982 færdiguddannet som folkeskolelærer fra TH. Langs Seminarium. Under læreruddannelsen kom hun i kontakt med den senere biskop i Ålborg Stift Herluf Eriksen, og hans undervisning var medvirkende årsag til, at Lillian valgte kristendom som linjefag. Læreruddannelsen gjorde hun aldrig brug af, men læste i stedet teologi på Århus Universitet, hvor hun tog embedseksamen i 1988 og umiddelbart efter fik ansættelse som sognepræst i Øsløs, Vesløs og Arup. Hun var fast sognepræst i folkekirken i over 11 år, blev vikarpræst og konverterede så til katolicismen – "... og så var det slut med præstegerningen," fortæller Lillian Kristensen, mens hun skænker kaffe.

På vej mod Kirken

Hvornår begyndte du at tænke katolsk?

– Der er nok dem, der vil sige, at jeg altid har været skabskatolik, men jeg synes ikke jeg kan sige, at jeg på et bestemt tidspunkt begyndte at tænke katolsk. Jeg har været en del i Taizé, hvor jeg mødte mange forskellige troende mennesker – også en del katolikker.

For mig har det været en søgen efter "Hvem er Gud?" – og når jeg skrev prædikener, stødte jeg ofte på grænser for, hvad der kunne rummes inden for den lutherske teologi. Som præst i folkekirken har jeg tit tænkt, at Luther smed for mange børn ud med badevandet, og da jeg stoppede som sognepræst, begyndte jeg at interessere mig for katolsk litteratur, hvilket var mit vedkommende primært betød mystikken. Mens jeg var præst, under en studieorlov, brugte jeg tiden til at læse Julian af Norwich, og meget af denne læsning påvirke-

Tidligere folkekirkepræst Lillian Kristensen, nu aktiv katolik i Nordjylland, fotograferet på sin hjemegn i Øsløs.

de mig i katolsk retning, også uden at jeg var bevidst om det.

Mystikken

Hvad var det især, der fangede dig hos Julian af Norwich?

– Det fascinerede mig, at hun brugte hele sit liv på at forstå den vision, hun havde haft. At hun gik dybere og dybere ind i den. Hendes positive og optimistiske tilgang til teologien var meget berigende.

Hvad mener du med positiv tilgang til teologien?

– Hun er meget håndfast og konkret i sin teologi. Hun knytter sin teologiske tankegang sammen med konkrete og håndfaste eksempler. Men det mest fascinerende er hendes positive syn på mennesket, tilværelsen og Gud. Og det står i modsætning til, hvad den fundamentale lutherske teologi egentlig er. Den lutherske teologi bygger på syndefaldet, hvor mennesket faldt totalt.

... og ikke selv kan stille noget op?

– I troen tilregnes din synd dig ikke, så i den forstand er der ikke noget, du selv kan gøre. Du bliver ikke bedre af at blive tilgivet, du er stadig den samme. Du kan anstrenge dig for at leve ordentligt, når du nu véd, at Gud tilgiver og elsker dig, men dybest set er der ikke noget, du kan gøre, nej.

Er der andre mystikere, som har haft betydning for dig?

– Johannes af Korset er også en favorit hos mig. Når man bliver fascineret af det, man læser, er det vel dybest set, fordi man genkender noget af sig selv hos den anden. F.eks. forstår jeg ikke, hvad Teresa af Avila skriver, og det er ikke, fordi jeg er dum. Hver gang jeg forsøger at læse

hendes bøger, må jeg give op. Så tager jeg Grethe Livbjergs bog om Teresa af Avila ned fra hylden og slår op på den side, hvor der står: "Nogle forstår Teresa af Avila, og andre forstår Johannes af Korset."

Ikke desto mindre har de begge deres rødder i den karmelitiske tradition, har endog reformeret ordenen sammen...

– Måske er det bare fordi de er forskellige personer. Grethe Livbjerg skriver i sin bog, at nogle mennesker er "light on" og andre er "light off". Teresa er "light on" og Johannes er "light off".

Hos Johannes af Korset er det indlysende, at han fremelskede sin teologi gennem mørke. I hans enestående digt som indleder bogen "Bestigningen af Bjerget Karmel" er det helt klart en "light off" erfaring, der ligger til grund. Det betyder ikke at det er "mørkt" det han siger, at der ikke er erkendelser, men det betyder, at enhver erkendelse dybest set er et glimt af lys, en stjerneat, smiler Lillian Kristensen og byder på mere kaffe.

Mens kaffen skænkes, taler vi ganske kort om Moder Teresa der, som hendes korrespondance for nylig har dokumenteret, også havde "light off"-erfaringer i sit trosliv. De fleste mystikere og helgener har formentlig både haft "light on" og "light off"-erfaringer i deres trosliv.

Fugleperspektiv

Hvordan er din egen tilgang til troslivet – "light on" eller "light off"?

– Jeg vil helst være en "light on", men jeg er nok i virkeligheden mest en "light off"-type.

Altså noget med tunge og svære tanker, som rykker dig tættere på Gud...

– Det er rigtigt, og hvis jeg ser min konversionsproces i et fugleperspektiv for at finde en forklaring, så har den netop sit udspring i sådanne mørke tanker. Den lutherske teologi blev mere og mere en spændetroje for mig.

Mens den katolske teologi fortæller dig, at der er lys på den anden side af mørket?

– Det gør den lutherske teologi sandelig også. Der er altid en Gud uanset hvad. Jeg nåede blot til grænserne med den lutherske teologi, som jeg synes er for snæver. Jeg tvivler stærkt på, med de år jeg har tilbage at leve, at jeg kan nå ud til grænserne med den katolske teologi, fordi den katolske teologi, for mig, rummer alting. Teologien er meget dynamisk og bevægelig. Det er den lutherske teologi selvfølgelig også, men den er det på den anden måde. Når man læser Den Katolske Kirkes Katekismus kan man tydeligt se, at teologien udvikler sig.

Hvad er det for en udvikling?

Det er en udvikling, som er præget af de erfaringer, som mennesker gør. Jeg synes, den katolske teologi er god til på videnskabsens eller på andre områder at kæde nye erkendelser sammen med teologien. Det kan den lutherske kirke ikke på samme måde fordi – og her rammer vi noget meget specifikt luthersk – den beskæftiger sig med to regimenter.

To regimenter

– I den lutherske teologi er der et begreb, som kaldes to-regimentslæren. Det ene er Guds regime og det andet er menneskets regime – og de to regimer er ikke blandet sammen.

Det forstår jeg ikke...

– Nej, og det er fordi, du er katolik. Det

Fra bekendende kristne til vanekristne til udvandede kristne

Spiller religion nogen rolle i Norge? Spiller kristendom nogen rolle? Civitas' frokostmøde (Civitas er en norsk liberal tænketank - red.) havde dette som tema i september, og jeg var en af talerne. Hvad svarer man på sådanne spørgsmål?

Jeg tænkte først på en ven, som havde tilbragt 16 år i Finland, og som kommer fra en kristen kulturbaggrund i Frankrig. "Har finnerne nogen åndelige behov?" spurgte han mig nok så desillusioneret. Det samme kan man spørge om her. Har flertallet af nordmænd interesse for metafysik? I hvert fald ikke, hvis spørgsmålet bliver stillet på denne måde. Er de interesseret i det store åndelige spørgsmål om meningen med livet? Nogle gange måske, når man er alvorligt syg, når ens nærmeste dør, eller når man får børn. Ellers er alle lande i Norden stærkt sekulariserede og topper i alle sådanne undersøgelser. Materialismen og hedonismen er så dominerende, at man ikke føler behov for Gud, man er indifferent i relativismens tid. Til nød lidt New Age efter cafeteria-princippet og selvskabte "her-og-nu" spirituelle oplevelser, undertiden efter store her-og-nu udbetalinger til kvaksalverindustrien. Men reel søgen efter en Gud, som eksisterer objektivt uden for én selv, og som kræver noget? For Narcissus er jeg et universets centrum.

Men kristendommen spiller fortsat en rolle i forbindelse med livets højdepunkter: De fleste lader deres børn døbe, de fleste får en kirkelig begravelse, og mange bliver gift i kirken. Tilslutningen til at bevare statskirken er udbredt. Og jo mere truet det norske bliver, desto mere bruger højrepopulister kristendommen som national markør. Fremskridtspartiet overtager kristne symboler fra Kristeligt Folkeparti. Frygten for islam vil sandsynligvis føre til, at vi kommer til at se meget mere til en sådan brug af kristne symboler i nationalistisk øjemed.

Kristendommen marginaliseres

Som autoritet i vort samfund i dag spiller kristendommen imidlertid en minimal rolle. Man frygter ikke Gud. Gud er et begreb, man forbinder med noget hyggeligt. Biskopper bliver ikke længere bedt om teologiske vurderinger, med mindre disse skal passes ind i en politisk korrekt proces. I stedet bliver religionssociologer bedt om at forklare, hvorfor der stadig er nogen, der er kristne, som om det drejede sig om en psykisk abnormitet eller et medicinsk syndrom. Psykologiske analyser af religion er ikke noget nyt fænomen, men gammel vin hældes nu på nye flasker, som om man aldrig før havde læst Freud.

"Kristne" bliver en gruppe på lige fod med frimærkesamlere, mennesker med en lidt speciel interesse eller hobby. Folks viden om kristen dogmatik er papirstynd, og man kan ikke længere finde fælles referencerammer. Som forventet manifesterer nyhedenskab sig som kritik af det centrale i det kristne menneskesyn, nemlig at menneskeværdet er noget absolut, som man ganske særligt skal stå vagt om, når det drejer sig om syge og svage mennesker. Hvorfor ikke tage livet af handicappede børn før fødslen, var der en sygeplejestuderende, der undrende spurgte om for nylig, selvfølgelig anonymt – de beslaglægger jo samfundsmæssige ressourcer hele deres liv og har ingen nytteværdi. Vi ser allerede nu, at antallet af børn med Downs' syndrom er

Professor dr. phil. Janne Haaland Matlary (født 27. april 1957) underviser i international politik ved Universitetet i Oslo og var statssekretær i Udenrigsministeriet under udenrigsminister Knut Vollebæk fra 1997 til 2000. Hun er rådgiver for Justitia et Pax – Det pavelige Råd for Retfærdighed og Fred og for Det pavelige Råd for Familien. Denne artikel blev bragt første gang i det norske katolske tidsskrift St. Olav, (nr. 8 - 2007) som velvilligt har givet os tilladelse til at bringe artiklen i dansk oversættelse.

Kristne bliver en gruppe på lige fod med frimærkesamlere, mennesker med en lidt speciel interesse eller hobby. Folks viden om kristen dogmatik er papirstynd, og man kan ikke længere finde fælles referencerammer.

Jeg tror, den vigtigste konsekvens af afkristningen ligger i det nye menneskesyn, som træder frem med stadigt større tydelighed: man er kun medlem af dette samfund, når man er stærk, ung, nyttig og helst ser godt ud og er rig.

stærkt faldende, og handicaporganisationerne og andre interesseorganisationer er med rette i alarmberedskab. Folks krav til statens behandlingstilbud til handicappede stiger i takt med intolerancen over for dem. Det hænger ikke sammen.

Menneskesynet

Kristen lovgivning blev i Norge indført af Olav den Hellige under tvang og store protester for ca. 1000 år siden. Det var uheldigt, at det nu skulle forbydes at "sætte sine børn ud", og at begge køn fik ligeværd i ægteskabet. De svage blev ligestillet med de stærke. Det er en moral, som ikke kun Nietzsche efterfølgende var imod, en "slavemoral" for et svagt samfund, men også en forestilling, som Hitlers eutanasi-program ville udrydde. Til grund for dette ligger vores medfødte foragt for svaghed og anderledeshed.

I dag er abortdebatten på vej ind i et mere konstruktivt spor, fordi der ikke længere er medicinsk belæg for at hævde, at ufødte børn er "celleklumper," som tilfældigvis befinder sig i kvindens krop, og debatten om abort af de "unyttige" er ligeledes blevet ubehagelig, hvad enten argumentet er, at kvinden har ret til at abortere det raske

barn, men ikke det syge – eller omvendt. Større viden om barnets udvikling i den tidlige del af svangerskabet gør, at debatten må have et andet udgangspunkt end før.

Eutanasidebatten kvæles effektivt af Lægeforeningen, hver gang den dukker op – og tak for det – men selv lægerne kan i det lange løb ikke styre debatten, når vi lever så meget længere end før og med et stadigt stigende behov for sygepleje. Omkostningerne til ældreplejen er store og vil stige enormt i et Europa, som kun vil udgøre 6 % (!) af verdens befolkning i 2025, og hvor befolkningen bliver ældre og ældre. I et sundhedssystem baseret på balancerede budgetter og allerhelst overskud behøver man ikke have synske evner for at se, at "eutanasi som en menneskeret" bliver en vinder.

Kun et menneskesyn, som siger, at livet er helligt og ikke kan afbrydes af andre end Skaberen selv, kan modstå dette pres. Men hvis befolkningen ikke længere er kristen, hvor er da grundlaget for dette argument? I menneskerettighederne, siger mange, men ser man på disse rettigheder, opdager man hurtigt, at de kun er politiske vedtægter, for så vidt som de praktiseres i en kultur uden naturretslig tradition.

Martyr betyder vidne

Svaret på dagens spørgsmål er derfor et nej: Kristendommen spiller næsten ingen samfundsmæssig rolle i Norge i dag. På det personlige plan spiller den en rolle, fra den vanekristne, som døber sine børn, og som kommer i kirken, når der er dåb, bryllup og begravelse, til den praktiserende, som har et vedvarende trosliv. Men fra vanekristne til bekendende kristne er der langt; martyrerne er få. Martyr betyder som bekendt "vidne", og nogle, som Olav den Hellige, blev vidner ved at sætte livet ind.

I forrige århundrede tæller Den Katolske Kirke flere martyrer end i noget andet århundrede, og igen er Norge og Norden undtagelsen fra reglen: De fleste andre steder i verden vokser menighederne, specielt i Afrika og Kina. Men modstanden mod kristendommen er stigende overalt.

Jeg hører ikke til dem, der støtter tanken om en statskirke. Jeg mener, at stat og religion tilhører forskellige sfærer. Hvis et samfund skal være kristent, er det samfundet og ikke staten, vi taler om. Uden troende mennesker har kristendommen selvfølgelig ingen indflydelse og bør heller ikke have det. Den krise, vi taler om, er derfor en eksistential krise: Det store flertal er ligeglade med kristendommen, men hvorfor?

I sommer læste jeg en kronik i Dagbladet skrevet af en overlæge på Rigshospitalet. Hun svarede nogle forældre, som havde iværksat en desperat aktion, fordi deres datter var døende. Hun skrev, at patienter i dag og ikke mindst deres pårørende ikke længere vil acceptere lidelse – lidelsen har som bekendt en mening i kristendommen, som med-lidelse med Kristus og for andre – og ej heller sygdom, og under ingen omstændigheder døden, som man konsekvent nægter at se i øjnene. Hvordan skal vi praktisere lægekunst, når døden er nært forestående, spurgte hun, forberede en god og værdig død? Tidligere accepterede man lægens dom om dødens komme, den var lige så naturlig som en fødsel. Nu vil man ikke længere kendes ved livet, når man bliver afhængig af andres hjælp, dvs. når man ikke længere kan bestemme over sin egen krop.

Jeg tror, den vigtigste konsekvens af afkristningen ligger her, i det nye menneskesyn, som træder frem med stadigt større tydelighed: man er kun medlem af dette samfund, når man er stærk, ung, nyttig og helst ser godt ud og er rig. Denne graduering af menneskeværdet foregår hele tiden i form af marginalisering i arbejdslivet, synlighed i medierne, eksklusionsmekanismer, fortielse af sygdom, handicap og død. Det kristne menneskesyn fik Nietzsche til at reagere: Hvorfor lade som om de svage har ret til livet, når de ikke klarer sig i livets kamp? Vi er nu "jenseits von Gut und Böse" (hinsides godt og ondt - red.), som han sagde. Og det er vi jo i dag, med en næsten total relativisme i alle etiske forhold.

Kristendommen indførte fra begyndelsen det absolutte menneskeværd som grundlag for lovgivningen i de vestlige samfund. Det var en hård kamp dengang, som fortæres af kræfter, der ikke gav op. I dag findes sådanne kræfter næsten ikke.

Egentlig er det ganske ligetil: det salt, som mister sin kraft, er ubrugeligt. Men i saltet ligger også muligheden: Det er de kristne selv, hver enkelt, som må sørge for, at saltet ikke mister sin kraft.

Oversættelse: Kuno Arnkilde

Ny bog fra Steno-forlag

800-året for den hellige Elisabeth af Thüringens fødsel blev i efteråret fejret behørigt både herhjemme og i bispedømmet Erfurt (se især Katolsk Orientering nr. 17, 2007).

Nu har Steno-Forlag fulgt op på den fornyede interesse for den hellige Elisabeth med en lille lettere bearbejdet biografi af Gertrud von Stotzingen.

Og det er spændende læsning! Som bekendt havde Elisabeth et højt usædvanligt levnedsløb: født som prinsesse, gift allerede som 14-årig, mor til to døtre, enke som 20-årig, men fra først til sidst et usædvanligt menneske, der allerede som barn på en stor Maria-fest kaster sin krone i støvet, da hun ser op mod krucifikset på den korsfæstedes ansigt, og senere da hun igen forarger hoffet ved at dele ud af forråds-kamrene på Wartburg til de fattige i hungeråret 1225.

Forsidebilledet viser skulpturen af Elisabeth over indgangsportalen på Amager Hospital, tidligere St. Elisabeth Hospital, og bogen er endvidere forsynet med en række fine gengivelser af kunstneren Jais Mikkelssens kalkmalerier på hospitalet.

Carly Majholm har stået for en fin og letflydende oversættelse til dansk. Bogen kan købes for 95 kr. i Steno-butikken.

De opfølgende regionale Lederdage

INVITATION

TIL ALLE MED INTERESSE FOR
KATOLSK BØRNE- OG UNGDOMSARBEJDE

HandlingsplaneN har indtil nu været en stor succes med afholdelse af både regionale og national børne- og ungdomsdage. Vi må ikke tabe handlingsplaneNs resultater på gulvet, men må bygge videre på, hvad vi indtil nu har nået.

Derfor vil jeg hermed invitere ALLE med interesse for katolsk børne- og ungdomsarbejde til De opfølgende regionale Lederdage. Alle er inviteret – både præster, diakoner, menighedsrådsmedlemmer og kateketer, aktive såvel som potentielle børne- og ungdomsledere, katolske lærere, interesserede forældre og unge.

Der vil være input og inspiration. Mulighed for at dele gode som dårlige erfaringer. Workshops om forskellige emner. Mulighed for at lære hinanden at kende på tværs af sognegrænser, som måske kan resultere i et samarbejde.

HandlingsplaneN er hele bispedømmets initiativ til at fremme og intensivere børne- og ungdomsarbejdet i Danmark. Vi må ikke ignorere de mange børn og unge, der ikke kender Kirken. Der er brug for alles forbøn og hjælp. Også din! Jeg håber derfor at se dig til en af de regionale lederdage. Du er hermed inviteret!

+Carly Majholm

De opfølgende regionale Lederdage

Forløbige program:

Formiddag

Oplæg om DUKs nye tiltag for at fremme børne- og ungdomsarbejdet: LOKALplanen!
Og oplæg om DUKs Lokaludvalg.

Frokost

En let frokost samt øl og vand kan købes.

Eftermiddag

Diskussion og debat i regionale grupper

TID & STED

Vest for Storebælt

Lørdag d. 15/3 - 2008
Klokken 10.00 - 15.30
Sct Norbert Skole
Blegbanken 1 B
7100 Vejle

Øst for Storebælt

Lørdag d. 29/3 - 2008
Klokken 10.00 - 15.30
Sankt Pauls Skole
Frøgård Allé 8
2630 Taastrup

TILMELDING

Man bedes tilmelde sig hos DUK på tlf. 3920 2079 eller på email: duk@duk.dk senest 3 dage før.

UDGIVELSESPLAN 2008.

Stof til:	som udkommer:	skal være fremme senest:	Fra sognene:
KO nr. 1	onsdag d. 9. januar	mandag d. 17. dec. 2007	
KO nr. 2	onsdag d. 23. januar	mandag d. 7. januar	februar
KO nr. 3	onsdag d. 6. februar	mandag d. 21. januar	
KO nr. 4	onsdag d. 20. februar	mandag d. 4. februar	marts (påske)
KO nr. 5	onsdag d. 5. marts	mandag d. 18. februar	
KO nr. 6	onsdag d. 19. marts	mandag d. 3. marts	april
KO nr. 7	onsdag d. 2. april	mandag d. 17. marts	
KO nr. 8	onsdag d. 16. april	mandag d. 31. marts	maj
KO nr. 9	onsdag d. 30. april	mandag d. 14. april	
KO nr. 10	onsdag d. 21. maj	mandag d. 5. maj	juni
KO nr. 11	onsdag d. 4. juni	mandag d. 19. maj	
KO nr. 12	onsdag d. 18. juni	mandag d. 2. juni	juli/august
KO nr. 13	onsdag d. 20. august	mandag d. 4. august	september
KO nr. 14	onsdag d. 3. september	mandag d. 18. august	
KO nr. 15	onsdag d. 17. september	mandag d. 1. september	oktober
KO nr. 16	onsdag d. 1. oktober	mandag d. 15. september	
KO nr. 17	onsdag d. 15. oktober	mandag d. 29. september	nov. - 16. dec.
KO nr. 18	onsdag d. 5. november	mandag d. 20. oktober	
KO nr. 19	onsdag d. 19. november	mandag d. 3. november	
KO nr. 20	onsdag d. 10. december	mandag d. 24. november	17. dec. - jan 2009

De anførte frister gælder især indberetninger fra sognene til rubrikken "Orientering fra sognene". Læserbreve og andet stof vil som hovedregel endnu kunne fremsendes i første halvdel af ugen, inden bladet udkommer. Ring evt. til redaktionen for at høre, om der er plads.

Sankt Joseph Søstrenes retræter i 2008

Januar	25. - 27.	weekend
Februar	08. - 10.	weekend
Februar/Marts	22. - 02.	10-dage
Marts	17. - 23.	Påske retræte
April	04. - 06.	weekend
	25. - 27.	weekend
Maj	12. - 17.	5-dage
Juni	06. - 08.	weekend
	17. - 26.	10-dage
Juni/Juli	28. - 07.	10-dage
September	05. - 07.	weekend
	19. - 21.	weekend
Oktober	03. - 10.	uge
	24. - 26.	weekend
November	02. - 07.	5-dage
	14. - 16.	weekend
	21. - 23.	weekend
December	05. - 07.	weekend

Priser:

enkeltdøgn	500 kr.
weekend	1050 kr.
5-dage	2500 kr.
uge retræte	3200 kr.
Påske retræte	2900 kr.
10-dages retræte	3600 kr.

Adresse:

Sankt Joseph Søstrenes Retrætecenter Stella Matutina
v/Sr. Ansgaria Riemann, Strandvejen 352, 2980 Kokkedal
Tlf: 49149121 eller 49147105 - E-mail: csjretraeter@mail.dk

annoncer og meddelelser

Det sker i bispedømmet

Januar

Søndag 13. kl. 13.00-16.00: På opdagelse i troen, tema: "Herrens Dab" v. p. Michal Bienskowski. Sted: Sankt Pauls Kirke, Frøgård Alle 12, Taastrup. Alle er velkomne. Tilmelding: tlf. 43 52 36 07.

Tirsdag 15. kl. 19.30: Foredrag: "Skandinaver i Det hellige Land gennem tiderne" v/sr. Abraham, Kirsten Stoffregen Pedersen. Entre kr. 40,- incl. kaffe. Alle er velkomne Sted: Sankt Laurentii Kirkes menighedslokale, Frederiksborgvej 11, Roskilde

Mandag 21. kl. 19.00-20.00: Meditationsaften, derefter te og kaffe. Sted: Sankt Josefs Søstre, Strandvejen 91, Kbh. Ø.

Fredag 26. kl. 19.30-21.30 Forsonings- og helbredelsesmesse. Sted: Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64, Kbh.

Lørdag 26. kl. 14.30-16.30: Temalørdag: Hølgenkåring af Assumptionssøstrenes grundlægger Sr. Marie Eugénie de Jesus Milleret v/sr. Anna Kristine. Sted: Sct. Therese Kirkes menighedslokale, Bernstorffsvej 56, Hellerup

Februar

Lørdag 2. kl. 14.30 Voksenkatekese: "Hvor er Gud henne i lidelsen" v/hospitalspræst Christian Busch. Sted: Sankt Ansgars Kirkes menighedslokale, Bredgade 69A, Kbh. Pris: ma-terialer, Kaffe og te kr. 40,-.

Der er ukrainsk messe i domkirken hver 1. søndag i måneden kl. 12.00: Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64, København

Katolsk Menighedspleje

Ved julemarkedet 2007 blev følgende numre udtrykket:

Lysørød 94 - 1 fl. whisky
Grøn 9 - 2 fl. Amarone
Grå 13 - Billedatlas
Blå 100 - Lommecomputer
Orange 100 - Adventskrans

Uafhængte effekter bedes afhentet inden 1.3.2008 efter henvendelse til Katolsk Menighedspleje tlf. 33 15 23 03 eller mail: katolskmenighedspleje@mail.dk

Vi takker medarbejdere og gæster for hjælpen og støtten og ønsker en glædelig jul og godt nytår.

FORSIKRINGSRÅDGIVNING

- så tal med
erhvervsassurandør Ingo Brodersen

ALM. BRAND
Rådhuspladsen 2-4 · 1550 København V
Telefon 33 30 60 51

WWW.ALMBRAND.DK

ALM. SUND FORNUFT

Katolsk Bibelskole

v/Geoff og Gina Poulter, England
Lovsang, undervisning, bøn, messe, personlig forbøn

"At leve Guds Ord, som er dig nær i din mund" (Rom:8).

Tid og Sted:
d. 22-24/2-2008 - Dalum Kloster ved Odense.

Præst: pastor Benny Blumensaat.

Yderligere oplysning og tilmelding:
Maria Truelsen, tlf.: 75 12 64 02
E-mail: mariatruelsen@mail.tele.dk

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup,
Herlev, Farum, Bispebjerg
og Frederikssund

*Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler*

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Vanløse Ligkistemagasinet

H.P. Baltzer & Søn ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse

38 71 75 01

organiseret bedemand
tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligkistemagasinet.dk

DANSK OLIE

KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrersservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rødovrevej 383, 2610 Rødovre
36 70 45 30
- sikkerhed for varme

Det er aldrig for tidligt
at skrive testamente

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente. En sådan arv er fritaget for afgifter, så den går ubeskåret til Kirkens arbejde. Det anbefales at lade en advokat oprette testamente. Sker dette i samråd med bispekontoret, refunderes salæret.

Rekvirér brochure eller ring til:
Torben Møller
Katolsk Bispekontor
Gl. Kongevej 15
1610 København V
Telefon 33 55 60 11

Begravelse
Bisættelse
Borydning
Bobehandling

Benzons
BEGRAVELSES SERVICE

DØGNSERVICE 7011 2407

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

**Hellerup
Emdrup-Ryvang
Bedemandforretning**
v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A
39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstre
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba
Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV · TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk
Orientering nr. 2,
som udkommer den

23. januar

skal være redaktionen i
hænde senest den

7. januar

Med venlig hilsen
Redaktionen

Find os på

katolskorientering.dk

Det gjorde 9.800 i december
og besøg den officielle
katolske hjemmeside

på
www.katolsk.dk

Er dit liv i kaos/krise?
Der er en, der kan lytte i
Telefonlinjen ved kirken.
Ring gratis og anonymt.

Alle dage mellem 18 –22
70 26 14 84

RFM Landsbevægelsen Respekt for Menneskeliv

*Sig ja til livet
– hele livet!*

Bestil et gratis venbr. af RFM nyt!
Tlf 5576 7652 · E-mail: rfm@mail.dk
www.rfm.dk

Katolsk Orientering nr. 1 7. januar 2008 34. årgang

Peter tog ordet og sagde til ham: "Se, vi har forladt alt og fulgt dig." Jesus sagde: "Sandelig siger jeg jer: Der er ingen, der har forladt hjem eller brødre eller søstre eller mor eller far eller børn eller marker på grund af mig og på grund af evangeliet, som ikke får det hundredobbelte igen nu i denne verden, både huse og brødre og søstre og mødre og børn og marker, tillige med forfølgelser, og evigt liv i den kommende verden. Men mange af de første skal blive de sidste, og mange af de sidste de første.

Mark 10, 28-31

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)

Redaktionssekretær Kuno Arnkilde

Annoncer, orientering fra sognene og abonnement

Lisbeth Rønne

Medarbejdere i dette nr. Stig Holting, Sr. Mirijam Kaschner

Kirsten Kjærullif, Eva Maria Nielsen, Lisbeth Rütz

Redaktion og annoncer

Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610

København V,

tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,

e-mail: redaktion@katolskorientering.dk

Giro 205-7042

Orientering fra sognene: indlæg sendes til

sognenyt@katolskorientering.dk

Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.

Abonnementspris 420 kr. helårligt. Løssalg 21 kr.

i Stenobutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,

DK 1610 København V

Tryk Morsø Folkeblad Bogtrykkeri

Oplag 8000

ISSN 0902-297X

Daniels Bog 4

Bibelskole

af Eva Maria Nielsen

Perserriget blev besejret af Alexander den Store og faldt sammen omkring 330 f. Kr. Efter Alexanders død i 323 blev imperiet delt i flere riger. De mest betydningsfulde var det ptolemæiske rige i Egypten og det seleukidiske rige, som dækkede det nuværende Irak og Syrien samt i perioder også Tyrkiet. De første hundrede år hørte Judæa under ptolemæerne i Egypten; men omkring 200 f. Kr. forskubbede magtbalancen sig endnu en gang, og seleukiderne blev herrer i landet. Det var indledningen til en bevæget fase i den jødiske historie, som nåede sit højdepunkt i makka-bæroprøret i 160 f. Kr. Årsagerne til oprøret var mange. Nogle holdt med ptolemæerne og andre med seleukiderne. Der var strid mellem det gamle

slægtsaristokrati og det nye aristokrati af opkomlinge. Der var splid mellem den jødiske befolkning på landet og befolkningen i de mange græskprægede byer med selvstyre. Men den største konflikt fandtes i modsætningen mellem det konservative, dvs. gammel-jødiske parti og det moderne, dvs. hellenistiske parti.

Det gamle jødiske parti ville fastholde fortiden, mens det hellenistiske parti ville rive den jødiske religion ud af dens isolation. Kulturåbne var hellenisterne, betaget af alt det, der var fremmed og fascineret af det nye.

Udgangspunktet var striden om, hvem der skulle være ypperstepræst. Kong Antiokus IV Epifanes afsatte i 175 f. Kr. den konservative ypperstepræst Onias III. Hans efterfølger blev Jason, som havde fået oprettet forskellige græske institutioner i Jerusalem og var kulturåben.

Striden oprappedes, så den udviklede sig til borgerkrig, og Jerusalem blev sat under syrisk administration. Nogle var glade for de nye tider, folte friheden fra præsteskabets magt og håbede på, at byen og templet ville få en international position. Men de traditionelle grupper reagerede voldsomt på

den nye udvikling. Konflikten oprappedes, da man i 167 op-hævede tempelofrene og ofrede på et hedensk alter i templet. På det tidspunkt måtte ingen overholde sabbat og jødiske fester. Jøderne skulle deltage i svineofringer, og alle renhedsregler blev forbudt. Besiddelse af de jødiske hellige skrifter var også forbudt. Dette var ganske simpelt en afskaffelse af den jødiske religion. Præsten Mattathias og hans søn Judas Makkabæer samlede oprørere omkring sig til en partisankrig. De fordrev de syriske tropper, og i december 164 f. Kr. blev templet genindviet. Jøderne nød dette selvstyre, indtil romerne besatte landet i 63 f. Kr.

Daniels Bog er således blevet til på baggrund af disse dramatiske begivenheder. De afspejles i bogens anden del, visionerne. "Ødelæggelsens vederstyggelighed" (11,31 og 12,11) hentyder f.eks. til det hedenske alter i templet.

Kristusmonogram: PX og IHS

Kristne Symboler

v./ Sr. Mirijam
Kaschner

Med græske (store) bogstaver skrives Kristus XPICTOC. De første to bogstaver i navnet Kristus er X og P (= Kristus), som kaldes Kristi monogram (kristogram). Kejser Konstantin den Store brugte kristogrammet som amulet, hvorfor det også kaldes det konstantinske monogram.

I H S eller I H C er de tre første græske bogstaver i navnet JESus: I (= J), H (=E), S (=S), eller også de to første og det sidste: JE(su)S.

Monogrammet blev latiniseret i 1400-tallet og tolkodes da som: J(esus) H(ominum) S(alvator) = Jesus, menneskenes Frelser, eller I(n) H(oc) S(igno) (vinces) = Ved dette tegn skal du sejre, eller I(n) H(oc) S(alus) = I dette (findes) frelse. Jesuitterne tolkede det som (J)esum H(abemus) S(ocium) = Vi har Jesus som ledsager.

I Sverige kan man træffe tolkningen: (J)esus H(errens) S(on) og i Tyskland: J(esus) H(eiland) S(eligmacher).

Ophavsmand til latiniseringen er den hellige Bernhard af Siena (+ 1444). Monogrammets betydning blev åbenbaret for ham i en vision. Hans attribut er bl.a. en solskive med bogstaverne I.H.S. Nogle gange findes der også tre nagler, som blev brugt til Jesu korsfæstelse. Jesuitterne fortolker dem som de tre løfter: kyskhed, fattigdom og lydighed.

Katolsk Orientering

Niccolò dell'Abbate: Paulus kastes til jorden på vej til Damaskus.
Fredag den 25. januar fejrer vi Den Hellige Apostel Paulus' omvendelse

Paulus-år – med forhindringer

af Torben Riis

Apostlen Paulus blev født i det sydøstlige hjørne af Lilleasien i byen Tarsus, som på den tid var hovedstaden i den romerske provins Kilikien.

I dag er Tarsus en tyrkisk by, og det bliver således det altovervejende muslimske Tyrkiet, der bliver værtsland for det store antal pilgrimme, der forventes at strømme til apostlens fødeby fra juni 2008 til juni 2009 i anledning af det ekstraordinære jubilæum, som paven proklamerede i 2007.

Arrangørerne af de forskellige festligheder, der skal markere 2000-året for Paulus' fødsel, er den tyrkiske bispekonference, som består af 7 medlemmer: tre af latinsk ritus, to armeniere samt en syrisk og en kaldæisk biskop. Biskopperne har indledt et samarbejde med de græske og

syrisk-ortodokse biskopper om en række økumeniske arrangementer, og jubilæet vil således komme til at sætte fokus på de kristne mindretal i landet, som ikke er forvænt med udstrakt tolerance fra de tyrkiske muslimers side.

I dag findes der i Tarsus kun én kirke, der til daglig fungerer som museum, og som i øvrigt mangler et kors. Gudstjenester må kun fejres i bygningen efter forudgående tilladelse fra og betaling til myndighederne. Biskop Luigi, apostolisk vikar for Anatolien, har personligt henvendt sig til premierminister Erdogan for at få åbnet kirken – ikke kun for katolikkerne, men for alle kristne. Myndighederne, siger han, har blandede følelser i denne sag. De er stolte af, at en så betydningsfuld person er deres bysbarn, men tydeligt utilpasse ved tanken om at skulle tage imod kristne pilgrimme.

Indien: Udbredt hærværk mod kristne i juledagene

af Torben Riis

Fanatisk hinduer iværksatte i dagene omkring jul en bølge af hærværk mod kristne kirker i delstaten Orissa i det østlige Indien.

Det indiske katolske nyhedsbureau rapporterer om omfattende skader på 53 kirker, fem klostre, fire præsteboliger, syv ungdomskollegier, to præsteseminarier og over 500 privatboliger og 126 forretninger ejet af kristne.

Ærkebiskoppen af Ranchi, kardinal Telesphore Toppo, som er formand for den indiske bispekonference, besøgte området umiddelbart efter overgrebene og aflagde kort efter besøg hos den indiske premier-

minister Manmohan Singh, hvor han klagede over de vedvarende uprovokerede angreb mod kristne og deres ejendom. Han påpegede, at de lokale myndigheder har vist sig ude af stand til at forebygge og kontrollere den udbredte vold i området. Disse voldshandlinger, sagde han, udgør en direkte trussel mod demokratiet og retsstaten.

Kardinalen opfordrede på den baggrund premierministeren til at gribe effektivt ind for at genoprette fred og orden i området og yde ofrene for hærværket en passende erstatning. Han henviste i den forbindelse til den indiske forfatning, der garanterer religionsfrihed for alle.

Efter mødet udtalte kardinal Toppo, at premierministeren havde lovet at efterkomme hans krav.

Kondomer har ikke hjulpet mod hiv/aids i Sydafrika – tværtimod

af Torben Riis

Kondomer er ikke et effektivt våben i kampen mod aids, udtaler den sydafrikanske biskop Hugh Slattery i et interview med nyhedsbureauet Zenit, og situationen i Sydafrika beviser det.

Biskoppen har været medarbejder på en prisbelønnet dokumentarfilm om hiv/aids i Sydafrika, som analyserer den kritiske situation i landet. I den fattige Limpopo-provins, oplyser han, er 20% af den voksne befolkning fra 15 år og opefter smittet af sygdommen, og tallet er fortsat i stigning. Det skyldes ikke mindst, at flertallet af de smittede ikke selv er klar over det, og derfor fortsætter med at sprede smitten til andre. Beregninger viser, at en 15-årig pige i dag har en 50% risiko for at blive smittet i sin levetid, risikoen for drengene er noget mindre.

Som en medvirkende årsag til miseren nævner biskoppen den bølge af frihed, der

er gået over landet i forbindelse med overgangen til demokrati. Den har betydet en svækkelse af forældrenes autoritet, således at mange forældre i dag giver op og lader børnene gøre, hvad de vil – en udvikling, der yderligere drives frem af aggressive udenlandske organisationer, der tjener tykt på fremstilling af kondomer.

Men trods massive kondomkampagner i skolerne udgør teenagegraviditeter visse steder 20%, og aidskurven er ikke knækket – tværtimod. Sydafrika og nabolandene Botswana og Swaziland har den højeste forekomst af hiv/aids i verden. Samtidig er de de lande, hvor der distribueres flest kondomer.

I Uganda er det derimod lykkedes at begrænse smitten væsentligt, fordi man der har ført kampagne for seksuel afholdenhed for ægteskabet og uden for ægteskabet. Det har ikke hindret vestlige medier i at påstå, at succesen skyldes kondomer, men det er usandt, siger biskop Slattery.

Afsked

Iben Thranholm forlader sin stilling som informationschef i bispedømmet.

Læs biskoppens pressemeddelelse

Nyevangelisering i Paulus' fodspor

Det er fristende at se pave Benedikts beslutning om at fejre et ekstraordinært jubilæum til minde om apostlen Paulus' fødsel i sammenhæng med de visioner, som iagttagere er enige om at betragte som de bærende i hans pontifikat – først og fremmest ønsket om en nyevangelisering af Europa.

Det var som bekendt Paulus, der på sine rejser til Lilleasien, Makedonien og Grækenland bragte kristendommen ud til den hedenske verden. Det skete under store personlige omkostninger. Rejserne både på landjorden og over havet var udmattende og forbundet med stor risiko for liv og helbred, og overalt hvor han kom frem, blev han forfulgt af de jødiske menigheder og lokale myndigheder, der betragtede kristendommen som en farlig vranglære: "Jeg har slidt og slæbt, tit været i fængsel, fået slag i massevis, jeg har været i livsfare mange gange. Af jøderne har jeg fem gange fået fyrre slag minus ét, jeg har fået pisk tre gange, er blevet stenet én gang, har lidt skibbrud tre gange, jeg har drevet rundt på det åbne hav et helt døgn. Ofte på rejser, i fare på floder, i fare blandt røvere, i fare fra mit eget folk, i fare fra hedninger, i fare i byer, i fare i ørkener, i fare på havet, i fare blandt falske brødre" (2 Kor 11ff).

Ikke desto mindre lykkedes det ham og hans ledsagere at udbrede kristendommen til store dele af datidens civiliserede verden, herunder også til mange jøder i diaspora, indtil han på sin sidste rejse blev ført til Rom i lænker og henrettet under kejser Nero.

I dette heroiske levnedsløb ligger der en stor inspirationskilde for kristne til alle tider og derfor også for vor tid. Som paven ofte har påpeget, ser vi i disse år en ny fjendtlighed mod kristendommen vokse frem i takt med, at kontrasten mellem kristne værdier og det omgivende samfunds dyrkelse af materialisme og egoisme træder frem med stadigt større tydelighed.

Tilsvarende må man gå ud fra, at det er pave Benedikts hensigt med Paulus-året at skabe fornyet opmærksomhed om den store apostels forkyndelse, således som vi kender den fra hans breve og fra Apostlenes Gerninger, for på denne måde at gengive de kristne menigheder noget af den vitalitet, der kendetegnede den tidlige Kirke.

"Vi har ikke fået verdens ånd, men ånden fra Gud, for at vi skal vide, hvad Gud i sin nåde har givet os," siger Paulus i Første Korintherbrev, 2, 12. Denne erkendelse når han allerede til i konversionøjeblikket, da han på vejen til Damaskus bliver kastet til jorden og hører Jesus spørge: "Saul, Saul, hvorfor forfølger du mig?" (ApG 9,4). Men Paulus havde jo ikke i bogstavelig forstand forfulgt Jesus, kun de kristne – altså måtte dette mig forstås som Kristus, som lever i dem. Det er denne erkendelse af enheden mellem Kristus og hans Kirke, der er kernen i Paulus' forkyndelse, og som gør ham til Kirkens anden grundlægger. Paulus viser os gennem sit eget eksempel, hvad Gud kan udrette ved at forvandle syndige og vildledte mennesker til sine redskaber. Heri ligger også nøglen til forståelsen af Kirkens væsen – og af dens autoritet.

En nyevangelisering bliver således først mulig, når vi besinder os på, hvem vi er, og hvorfor vi er her. Det kan Paulus hjælpe os til, hvis vi følger pavens opfordring til at åbne os for hans budskab.

Torben Riis

Endnu et bidrag til abortdebatten

Stine Riegels (SR) bidrager i K.O. 7. januar 2008 med endnu et indlæg i den pågående debat om provokeret abort, hvori hun anbefaler oprettelsen af et netværk til støtte for gravide kvinder, der ikke ønsker at beholde barnet. Uagtet det sympatiske i forslaget mener jeg ikke, det bør stå ukommenteret hen.

SR skriver "...kan man faktisk ikke tillade sig at fordømme abort, så længe man ikke i samme åndedræt tilbyder et alternativ...". Senere i teksten fremgår det, at dette alternativ blandt andet omfatter "...at kunne tilbyde bo-

lig, børnepasning, reservebedsteforældre og meget andet. Det vil kræve frivillige på stand-by, der vil kunne træde til med kort varsel, men med stor forpligtelse, når behovet er der." Mener SR alvorligt, at den katolske kirke i Danmark må belave sig på at tilbyde ovenstående til 15.000 mødre og børn årligt (svarende til den nuværende abortrate i Danmark), hvis den vil fastholde modstanden mod retten til fri abort?

Vi lever i et velfærdssamfund, der i høj grad værner om f. eks. enlige mødre. Når kvinder vælger abort er det som oftest næppe udtryk for, at det

ville have været dem umuligt at tage sig af et barn, men snarere, at det ville være vanskeligere at gøre det end ikke at gøre det. Hvad bortadoption angår er listen over par, der gerne ville adoptere et danskfødt barn, væsentligt længere end listen over danske børn, der bortadopter – muligheden er altså til stede allerede i dag.

Jeg ønsker SR held og lykke med hendes forehavende men mener ikke, at kirken i Danmark skal lade sit budskab afhænge af, om det lykkes eller ej.

Joakim Cordtz
2200 Kbh N

Forbøns gudstjeneste for afviste irakere

"Herre, vor Gud, du kender vore hemmelige tanker, og det indste i vore ord og gerninger er ikke skjult for dig.

Vi bekender, at vi har syndet mod dig, som har vist os din kærlighed og ofte vandrer i mørket, blinde for vor næstes nød og trang.

Tilgiv, at vi tit lukker øjnene for sorgen og fortvivlelsen hos dem, der er på flugt fra brutale magthavere og søger tilflugt hos os, som har i overflod, hvad så mange mangler.

Tilgiv os vor utilstrækkelighed, når vi vægrer os ved at dele dine velsignelser med fremmede brødre og søstre; når vi ikke har sans for, hvad de kan bibringe os.

Tilgiv os, når vi glemmer, at ubetinget ethvert menneske er skabt i dit billede; en næste, hvem vi skylder den samme omsorg og kærlighed, som er blevet os selv til del. Her i vort land hvor ret og rimelighed, demokrati og agtelse for medmennesket er indiskutabel.

For Jesu Kristi skyld, vær os nådig og tilgiv os, så vi kan gøre din vilje og leve, så din barmhjertighed bliver kendt.

Herre, forbarm dig over os!"

Således lød syndsbeholdelsen den 5. januar i den tæt pakkede Hillerød Kirke, hvor 12 præster holdt en bevægende Hellig Tre Kongers forbøns-gudstjeneste (på dansk og tolket på arabisk) for flygtningene fra Sandholm og Aunstrup asylcentre samt den store sympatisørgruppe "Bedsteforældre for Asyl", som hver søndag står uden for Sandholmlejren i stille protest over den siddende regerings fortsatte umenneskelige behandling af asylansøgere, som har siddet rundt omkring i disse lejre – nogle i op til 10 år. Sammen havde præsterne, de mange "Bedsteforældre for Asyl" og asylansøgerne fra Sandholmlejren foretaget den iskolde vandring på 10 km fra Sandholmlejren til kirken inden gudstjenesten. En busfuld flygtninge fra Aunstruplejren stødte til ved Præstevang kirke, hvor der serveredes varm suppe til alle de forkomne 'pilgrimme'.

I kirken i denne gribende gudstjeneste deltog en hel del andre folkekirkepræster i "civilt antræk" for at udvise

og dele vores omsorg for disse "Hans mindste små", ligesom imam Abdul Wahid Petersen deltog med nogle af sine muslimer. Fra katolsk side var der en hilsen fra biskop Czeslaw Kozon, som gerne ville have deltaget, men som ikke kunne komme, ligesom p. Bob Showers heller ikke kunne komme.

Denne gudstjeneste, som primært blev holdt for katolske og kaldæiske flygtninge, blev ikke repræsenteret af en eneste katolsk præst. Fra de samlede menigheder på Sjælland var vi tilsammen 3 (tre) katolikker fra henholdsvis Roskilde og Birkerød. Den del af det var nedslående – og jeg kan kun opfordre til, at Den Katolske Kirke gør opmærksom på elendigheden hos asylansøgerne, og at de enkelte kirker – præster som menigheder - i højere grad fokuserer på, hvad vi sammen og hver især kan gøre for disse medtagne og hjælpeløse mennesker i asylcentrene.

Med venlig hilsen,
Maja Arthy
3460 Birkerød

Det almindelige præstedømme

Pater Stephen Holm bruger sin polemik med søster Abraham (K.O. 5. december 2007) til at understrege hvor vigtig sognepræstens rolle er. Det har han fuldstændig ret i. Han har hele tre menigheder, så han mangler ikke erfaringer. Men hvorfor citerer han Jesu ord "Hvor to eller tre er forsamlet i mit navn, der er jeg midt iblandt dem" (Matt. 18,20)? De gælder overalt hvor vi kristne mødes, og det kræves ikke at en af de tre er præst.

Måske skyldes der, at P. Stephen Holm mangler et bibelsk citat om præstens rolle, og det er forståeligt, eftersom det eneste præstedømme som nævnes i Det nye Testamente er det almindelige præstedømme (1. Pet. 2,5), som det sidste koncil satte så højt (Konstitutionen om Kirken § 11).

Hvis det virker forbavsende for nogle, tillader jeg mig at henvise til det kommende nummer af Katolsk Dialog (nr. 9. januar 2008 og www.kadi.dk.)

som indeholder en artikel af den tyske katolske bibelekseger Paul Hoffmann, som her netop beskæftiger sig med, hvorfor præsteembedet ikke nævnes i Det nye Testamente

Jean-Pierre Duclos
Frederikssund

Ingen cafe latte...

men gode bøger om din tro

Sankt Andreas Bibliotek

Man-fre 10-12 og 13-16

Tirsdag desuden 16.-17.30

Gl. Kongevej 15

1610 København V.

www.sanktandreasbibliotek.dk

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med navn, adresse og telefonnummer. Med mindre andet er aftalt med redaktionen, må et læserbrev højst fylde 300 ord. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte læserbreve, der overskrider 300 ord. Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk eller som brev til Katolsk Orientering, redaktionen, Gl Kongevej 15, 1610 København V.

Ved foden af Jesu kors

– forsonings- og helbredelsesmesser i Domkirken.

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

verdensomspændende frelsergerning.

“Troen vokser i takt med, at vi forstår tingene mere og mere,” sagde generalvikar Lars Messerschmidt i sin prædiken under den første forsonings- og helbredelsesmesse i Domkirken den 30. november. Som optakt til en række på i alt endnu fem forsonings- og helbredelsesmesser – den næste finder sted den 25. januar kl. 19.30 – har Katolsk Orientering sat generalvikaren stævne på bispekontoret.

At blive frelst

En forsonings- og helbredelsesmesse handler om frelse. Både min personlige frelse og verdens frelse. Men nogen kunne jo finde på at spørge, hvorfor det er så vigtigt for os at blive frelst.

– Det er vigtigt at blive frelst, for ellers går vi fortabt.

Hvad betyder det at blive fortabt?

Det betyder at tilbringe sit liv på jorden og i evigheden borte fra Gud.

Howdan bliver man frelst?

– Ved Kristus. Ved at tro på hans evangelium og modtage sakramenterne. Troen og sakramenterne hører sammen.

I din prædiken den 30. november sagde du, at himlens kærlighedsluser kommer fra Jesu hjerte.

– Ja, det er Guds søn, Jesus Kristus, der er Guds frelseredskab. Det er som menneske, at Guds evige Søn frelser os. Det er hele “hemmeligheden” i frelses- og forløsningsværket. At Marias søn døde på korset og opstod. Det er vores frelse.

Maria er stammer

Hvilken betydning for verdens frelse har det, at Jomfru Maria står ved sin søns kors?

Da Maria står ved korsets fod, gør Gud hende til den nye slægts stammer. Og den nye slægt er Guds børn, Jesus’s familie. Det betyder, at Maria har en afgørende aktiv rolle at spille herefter, når Jesus skal frelse verden. Han inddrager sin mor i sin

Risiko

Er der ikke en risiko for, at forsonings- og helbredelsesmesser blot vil blive betragtet som endnu et tilbud om psykologisk krisehjælp i et samfund båret af wellness-bølgen?

– Der er altid risici forbundet med den kristne tro og ritualerne. De kan misbruges og/eller misforstås. Den risiko skal man så prøve at rydde af vejen gennem forkyndelse, undervisning og f.eks. ved at svare på spørgsmål.

Fred i verden

Fred i verden er altid populært, men er det ikke også en illusion? Kan man skabe fred i verden uden først at have fred i sig selv?

– Nej, og det er derfor Jesus taler om, at han giver os sin fred. Den fred, som verden ikke kan give. Der er forskellige former for fred. Den virkelige fred kan kun Jesus give, og den forudsætter at man bliver forsonet med Gud - og sin næste.

Hård kost

Forsonings- og helbredelsesmessen den 30. november var hård kost for nogle af deltagerne. Så hård, at de forlod messen – især under oplæsningen af de synder, som vi mennesker beder om tilgivelse for. Hvorfor gik folk, tror du?

– Der var enkelte, der gik. Langt de fleste blev i samtale to timer. Og der har været mange tilkendegivelser om, at messen også var sund kost. Det var en messe, der satte noget i gang hos mange.

Er det ikke et paradoks, at man kommer Gud nærmest ved at fokusere på synd og menneskelig skrøbelighed?

– Tværtimod. Hvordan skulle man kunne erkende den uendeligt kærlige og almægtige Gud, hvis man ikke samtidig erkendte sin egen og hele skabningens begrænsning og syndighed?

Så det er et nødvendigt skridt på vejen?

– Ja.

fortsættes side 14

PRESSEMEDDELELSE

Den katolske Kirkes informationschef, Iben Thranholm, har besluttet at sige sin stilling op med udgangen af februar måned 2008.

Iben Thranholm har været ansat i den nyoprettede stilling siden 1. marts 2007 og medbragte foruden sin uddannelse som teolog lang tids erfaring i den danske medieverden, især som debattør og kommentator. Fra denne platform havde Iben Thranholm allerede bidraget væsentligt til præsentation af spørgsmål vedrørende religionens plads i det offentlige rum og i samfundet, en opgave, som er en vigtig del af Den katolske Kirkes mission.

Jeg vil gerne udtrykke en stor tak til Iben Thranholm for hendes tid som informationschef og for hendes engagement i Den katolske Kirke i øvrigt. Iben Thranholm har som bispedømmets første informationschef givet input, som sammen med de værdifulde tanker, hun efterlader sig om sin hidtidige opgave, danner et godt grundlag for stillingens fremtidige profil, når den i nærmeste fremtid genbesættes.

København, den 14. januar 2008

✉ Czeslaw Kozon

Danmarksindsamlingen og Caritas

I disse dage ruller Danmarksindsamlingen hen over skærmen. Lørdag den 26. januar kulminerer det hele med et stort indsamlingsshow på DR1. Der er sikkert mange blandt Katolsk Orienterings læsere, der sidder og tænker: Hvorfor er Caritas ikke med? Og det er der et meget enkelt svar på!

– Caritas er ikke blevet spurgt, om vi vil være med, og vi har heller ikke haft mulighed for at søge om det. DR har sammen med 12 andre organisationer besluttet, at showet eksklusivt skulle være for de 12 største organisationer, hvorfor Caritas lige falder uden for. Det samme

skete sidste år, hvorimod indsamlingen i 2005 havde opbakning fra alle organisationerne, der kunne byde ind med projektforslag – og Caritas var med dengang, siger generalsekretær Jann Sjursen.

Generalsekretæren håber, at det går godt med indsamlingsresultatet den 26. januar. Han håber ligeledes, at de 12 organisationer vil opgive deres ekskluderende holdning til, hvem de vil have med i samarbejdet med DR. Jann Sjursen er nemlig af den opfattelse, at det mere er de 12 store end DR, der står i vejen for en bred indsamlingskampagne.

To nye katolske hjemmesider

I samarbejde med Pastoral-Centret lancerer Eva Maria Nielsen en hjemmeside om Bibelen: www.bibelnyt.dk Den afløser Pastoral-Centrets tidsskrift Nyt og Gammelt, som man måtte indstille i starten af 2007.

Det er meningen at siden skal bringe artikler om Bibelen, komme med forslag til, hvordan den kan bruges til undervisning, og sørge for, at alle, der tilmelder sig nyhedsbrevet får de sidste artikler (cirka hver anden uge).

På initiativ af Kuno Arnkilde og Kirsten Kjørulff er der endvidere oprettet en hjemmeside: www.katolskeforedrag.dk – som er tænkt som en hjælp til menigheder og institutioner, som søger katolske foredragsholdere. Siden vil løbende blive udbygget og opdateret, således at man kan få et realistisk overblik over de muligheder, der findes for at få foredragsholdere til bestemte emner.

Naturen er Guds åbenbaring

– en samtale med pater August Ziggelaar S.J. i anledning af hans 80-årsdag

af Lisbeth Rütz

Siger man Stensen, siger man også Ziggelaar. August Ziggelaar er et beskedent menneske, der ikke gør stads af sig selv; men alligevel er han i kraft af sit mangeårige arbejde for Stensensagen blevet kendt langt ud over katolske kredse her i Danmark. Han moder Katolsk Orienterings udsendte i en pause mellem dagens pligter. Med stor tålmodighed og diskret humoristisk sans fortæller han om et langt liv som præst og naturvidenskabsmand.

Hvad er din baggrund?

– Mine forældre var jævne, trofaste katolikker. Jeg er født i Amsterdam som det tredje og sidste af tre børn og blev kaldt krisebarnet, for da den store, økonomiske verdenskrise brød ud, var jeg fem år gammel. Min far gik arbejdsløs i ti år. Da jeg ville være præst, skulle jeg egentlig på et af præsteseminarieerne, og de var kostskoler. Det var der ikke råd til, så den billigste løsning for mine forældre var, at jeg kom til Skt. Ignatius Kollegium, byens katolske gymnasium. Jesuitterne hjalp mig meget, også finansielt. Jeg valgte så deres orden, og efter den tids skik indtrådte jeg straks efter studentereksamen i 1946.

Hvornår kom du til Danmark?

– Jeg kom hertil allerede i 1952 efter afsluttet filosofistudium på præsteseminariet. Det første år efter filosofistudiet blev jeg kaldt ned til rektor for præsteseminariet. Jeg fik besked på, at jeg skulle til Danmark. Efter krigen havde tyskerne og hollænderne "byttet gårde", så tyskerne overtog missionen på Java, og hollænderne kom til Danmark.

Jesuitterne havde brug for en naturvidenskabsmand i Danmark, så derfor blev jeg uddannet som fysiker på Københavns Universitet. Efter mine studier vendte jeg så tilbage til Holland for at studere teologi. I 1964 kom jeg efter min præstevieelse til Århus, hvor jeg var i fire år ved Vor Frue Kirke. Jeg underviste både på den katolske skole dér og på Århus Universitet.

På universitetet underviste jeg i termodynamik, der er en slags hjælpevidenskab for geografer og biologer. Dér lærte jeg Olaf Pedersen at kende – ham som senere blev kendt for TV-programmet "Spørg Århus". Han havde etableret instituttet for de eksakte videnskabers historie og stimulerede også min interesse for naturvidenskabens historie. I 1968 kom jeg til Danmarks Lærerhøjskole, hvor jeg underviste fysiklærere i fagets forskellige discipliner. Professor Søren Sikjær interesserede sig meget for fysikkens historie, og jeg opdagede, hvordan det historiske kunne sætte tingene ind i en større sammenhæng og bruges som krydderi i undervisningen.

Jeg brugte også den historiske indfaldsvinkel i min disputats i 1971 om fysikeren og jesuitten Ignace Gaston Pardies, der i 1600-tallet inspirerede min landsmand Christiana Huygens med hensyn til lysets bølge-teori.

En del jesuitter har i tidens løb beskæftiget sig med naturvidenskab. En af dem, den tyske jesuit Christoph Clavius, der var professor i matematik, var en af drivkræfterne i pave Gregor XIII's kalender-

reform, hvor man fik kirkens kalender til at stemme overens med solens og månens gang. Det skrev jeg om i en bog, som Det Pavelige Videnskaberne Akademi udgav, da jeg i 1981-82 opholdt mig i Rom.

Er du ofte blevet mødt med fordomme om jesuitter i dit arbejdsliv her i Danmark?

– Fordommene var temmelig kraftige, også i Holland. Men nu er danskerne jo som regel pæne og høflige mennesker. Man har vel tænkt sit; men der blev ikke sagt noget til mig. Men mine gode venner blandt kollegerne på Danmarks Lærerhøjskole drillede mig da tit med jesuitterne og inkvisitionen, smiler Ziggelaar.

For øvrigt er det helt forkert at kæde jesuitterne sammen med inkvisitionen. Den hellige Ignatius var faktisk selv et offer for den. Han blev varetægtsfængslet af inkvisitionen i Spanien, og i Rom insisterede han på, at den førte proces mod ham, så han kunne blive renset.

Hvordan ser du på forholdet mellem tro og videnskab?

– Jeg har altid syntes, det var smukt at kombinere de to ting, for videnskaben er jo en vej til Gud. Som en af mine kolleger på Lærerhøjskolen sagde: jeg har aldrig kunnet begribe, at man kan være astronom og ikke tro på Gud, når man ser på stjernehimlen. Naturen er Guds åbenbaring.

Du er blevet kendt for dit arbejde med Stensen. Kendte du ham fra Holland?

– Nej, jeg vidste faktisk ikke noget om ham, da jeg kom til Stenosgade. Dengang arbejdede p. Scherz, der var redemptorist på Amager, med Stensen. Men desværre døde han i 1971 ved et trafikuheld midt i sin aktivitet. For mig blev Stenogildet, en forening af katolske læger, forbindelsesleddet til Stensenarbejdet.

Gustav Scherz havde fundet Chaos-manuskriptet i Firenze i 1946 på Biblioteca Nazionale Centrale. Egentlig var det min medbroder p. Ottos opgave at udgive manuskriptet; men han døde fra det. Senere overtog Henrik Schepelern det; men han udgav kun noter i 1987. Det blev min opgave at lave en fuldstændig udgave af manuskriptet, og derfor forlod jeg Lærerhøjskolen i 1992 for at arbejde med det på fuld tid. Jeg sad med det i kopi og oversatte det fra latin til engelsk med hjælp fra en engelsk medbroder. Det var svært at tyde Stensens håndskrift; men det lykkedes da, og jeg blev færdig i 1997.

Hvorfor hedder det Chaos-manuskriptet?

– Betegnelsen stammer fra overskriften på manuskriptets første side: In nomine Jesu, CHAOS. Titlen passer godt til indholdet, for der er ikke en særlig god orden i det. Manuskriptet blev skrevet i 1659 og indeholder Stensens optegnelser om videnskabelige værker og hans personlige betragtninger. Gennem det får man både et indtryk af Stensens personlighed og af hans omgangskreds, hvor navnlig Ole Borch fik stor betydning for ham. Ole Borch var en af de største videnskabsmænd i Danmark i 1600-tallet. Han var en dygtig kemiker, der var meget tæt på at opdage ilten.

Beskæftiger du dig stadig med Niels Stensen?

– Ja, p.t. er jeg i gang med at skrive en artikel til The Geological Society of America; men det bliver nok også det sidste.

Du har også været i Afrika et par år fra 1975 - 76. Hvad lavede du dér?

– Jeg fik orlov fra Lærerhøjskolen og underviste på Kenyatta University College i Nairobi, hvor jeg uddannede kommende fysiklærere. Det var på mange måder nogle af de smukkeste år i mit liv. Det var til stor inspiration for mig at bidrage til Kirkens udvikling i Afrika. Her var jeg i et land hvor udviklingen gik fremad, mens den var gået i stå eller gik tilbage i den gamle verden.

I Afrika begyndte jeg også at arbejde for missionsarbejdet. Sammen med min medbroder p. Keller startede jeg efter at være kommet tilbage til Danmark bladet "Missionsmarken", som jeg stadig udgiver. P. Keller sendte penge fra Danmark ned til mig i Kenya, og jeg knyttede forbindelse til et pighjem, der blev drevet af ordenssøstre. Dette arbejde støtter danske katolikker stadig.

Du er promotor for Bønnens Apostolat. Hvad er det?

– Bønnens apostolat begyndte i 1844 hos jesuitterne i Frankrig, hvor nogle unge præstestuderende sad og længtes efter at gøre nytte. De teologistuderendes rektor gav så dem det råd at øve bønnens apostolat, som siden er blevet udbredt over hele verden. Det er en enkel måde at leve sit kristne liv på. Man begynder dagen med at frembære hele dagen til Gud i forening med Kristus og især beder for månedens intentioner. De kommer fra paven og hans medarbejdere, der jo har overblikket over Kirkens situation og ved, hvad der er brug for.

Hvordan kommer man i gang med det?

– Det er meget nemt. Man begynder simpelthen med at bede for månedens intentioner og for dagens ofring.

Men hvad så hvis man ikke synes, man bliver hørt i sine bønner?

– Rækkefølgen er forkert, hvis man begynder med at spørge: hvorfor fik jeg ikke mine ønsker opfyldt? I stedet skal man begynde med at takke for det, man allerede har fået. Det er rigtigt, at man ikke altid kan mærke, at bønner virker; men det må man stole på.

Man ser dig gerne bagest i kirken før messen kl. 17 i Jesu Hjerter Kirke?

– Ja, jeg prøver altid på at være i kirken i god tid før eftermiddagsmessen. I Jesu Hjerter Kirke har vi jo en lang tradition for at være tilgængelige for skriftemål. I gamle dage, hvor kirken stod åben hele dagen, kunne man bare komme og ringe på klokken, så kom gamle p. Sialm, der døde i 1955. Han havde ingen stemme mere, men

Pater Ziggelaar:
Jeg har altid syntes, det var smukt at kombinere tro og videnskab. Som en af mine kolleger sagde: Jeg har aldrig kunnet begribe, at man kan være astronom og ikke tro på Gud, når man ser på stjernehimlen.

hørte mange skriftemål dagen igennem. Efter ham fulgte p. Küpferle, der døde i 1974 og så p. Keller, der døde i 2001. Vi er en citykirke, hvor mange kommer forbi, og derfor prøver vi at holde traditionen ved lige med at være en skriftemålskirke, for behovet er stort.

Hvad betyder det, at folk ikke mere skriver så hyppigt?

– En af grundene kan være, at syndsforømmelsen er blevet mere udvisket. Men omvendt kan man også sige, at der for i tiden, hvor man gik mere regelmæssigt til skrifte, var mere rutine og automatik i tingene. Det, at man ikke skriver så ofte i dag, giver i mange tilfælde bedre skriftemål.

Hvad er essensen af skriftemålet?

– Det er forsoning. Synd er en skyld over for Gud, og derfor har vi brug for at blive forsonet med Gud. Gud sidder i samvittigheden, og på Hans vegne kan jeg sige – du er tilgivet. Det hjælper på en positiv måde én til at forbedre sig. Man må være ydmyg og sige undskyld til Gud og angre – sommetider mange gange. Fordelen ved regelmæssigt skriftemål er, at man langsomt kommer fremad. I skriftemålet møder vi Guds tilgivelse og beder om Hans hjælp til at komme videre.

Hvordan ser du på forholdet mellem folkekirken og den katolske kirke i Danmark?

– Det har gennemgået en stor forandring, siden jeg kom til Danmark. Før i tiden så man mere på Den katolske Kirke som noget udansk; men i dag er der ikke mere så meget fordomme, og vi har i de senere år set en stor og positiv interesse for paven fra protestanternes side.

Hvordan ser det ud med fremtiden for jesuitterne i Stenosgade?

– Da jeg kom, var der 20 jesuitter i Stenosgade, og i dag er vi kun tre. Vi har prøvet at få unge jesuitter hertil; men det er ikke lykkedes endnu, og vi kan kun bede for, at det lykkes. Jeg læser stadig messen i forskellige ordenshuse og sognekirker og bliver ved, så længe jeg kan. For som Johannes Paul II sagde: en præst kan ikke blive pensionist, slutter p. Ziggelaar.

Den hellige Agnes – Kristi Brud

Den 21. januar fejrer Kirken festdagen for Den hellige Agnes, en purung jomfru, der led martyrdøden for sin tro på og kærlighed til Kristus.

af Kirsten Krog

Det er begrænset, hvad man ved om Skt. Agnes. Hun døde i begyndelsen af det 4. århundrede, måske i år 304, og man regner med, at hun ligger begravet i Rom ved Via Normantana. Her dyrkes hun i en kirke, som er bygget til hende ære. Den første legende om Skt. Agnes er en latinsk legende af Pseudo-Ambrosius fra det 5. århundrede, som bygger på fire tekster fra omkring år 400. Senere, formodentlig i det 7. århundrede, tilføjes den oprindelige legende tre beretninger om mirakler ved hendes grav. Agneslegenden er også med i den senere folkelige legendesamling *Legenda Aurea* fra mellem 1250 og 1280. Denne legende har ligeledes medtaget tillægget med de tre beretninger. Udover disse versioner findes der en mængde græske og latinske versioner, samt folkelige udgaver på forskellige sprog.

På dansk findes legenden på Det kongelige Bibliotek i Stockholm. Håndskriftet er fra midten af det 15. århundrede. Denne samling udgives i 1859 af C.J. Brandt under titlen "De hellige Kvinder, en legendesamling". Dens version af Agneslegenden "Aff Sancta Agness pinelse" er en oversættelse af den latinske version af Pseudo-Ambrosius, men indeholder foruden den oprindelige version også de tre beretninger fra Skt. Agnes'

grav. I denne artikel er citaterne taget fra henholdsvis Birte Carlés moderne danske oversættelse af en dansk version fra 1500-tallet og Else Mundals nynorske oversættelse af et islandsk håndskrift fra ca. 1425-45.

Brudemystik

Man ved ikke noget om Skt. Agnes' barndom. Hun træder så at sige først ind på scenen kort før sin død. Da er hun dog stadig kun et barn, blot 12-13 år, eller som legenden siger: "Efter sin alder blev hun regnet for et barn, men efter sin forstand blev hun anset for langt ældre". Allerede i så ung en alder havde Agnes viet sig til Kristus i et jomfruløfte, så da skatteopkræverens søn forlovede sig i hende og gav hende mange smykker, takkede hun nej, for hun var jo allerede lovet ud til en langt skønnere brudgom. Hendes svar i legenden er en af de smukkeste tekster inden for brudemystikken og er samtidig en stærk prædiken om den sande skønhed og renhed, ligesom det er en lovprisning af Kristi storhed: "Jeg har allerede taget mig en anden elsker, som har givet mig et langt kostbarere smykke. Der er en, der har fæstet mig med sin ring, og han står over dig både i slægt og i indflydelse. Han har forskønnet min hånd og min hals med ægte guld besat med kostbare stene. Han har sat et tegn på mit ansigt, og det betyder, at jeg ikke skal elske nogen anden end ham. Han har givet mig en lang kjole indvævet med guld, og han har prydet mig med smykker og spænder. Han har vist mig en stor skat, som han vil give mig, og jeg vil vente på ham til mine dages ende. Skam og skade ville det være, hvis jeg nu fornægtede ham, som jeg er blevet knyttet til ved så stor en kærlighed. Hans slægt er den ypperste, hans magt er den stærkeste, hans ansigt det smukkeste, hans elskov den sødeste og hans omsorg den største. Hans legeme er allerede blandet med mit legeme, og hans blod har farvet mine kinder. Hans mor er jomfru, og hans far kender ingen kvinde. Engle er hans tjenere, og hans skønhed forundrer både sol og måne. Ved hans åndepust opvækkes døde, hans godhed mindskes aldrig, og hans rigdom svinder aldrig. Jeg vil bevare min troskab mod ham, og jeg giver mig helt i hans hænder. Når jeg elsker ham, er jeg uden fejl, når jeg kommer ham nær, er jeg ren, når jeg omfavner ham, er jeg jomfru".

I vore dage kan vi som kristne måske føle os ilde til mode ved brudemystikkens meget maleriske og næsten erotiske fremstillinger af forholdet mellem sjælen og Kristus, og vi er nok også forsigtige med at bruge den slags ord om vort forhold til Kristus. Men netop i vor sekfiksere tid har vi brug for brudemystikkens modvægt til fordævelsen af vor gudskabte seksualitet, og vi har

brug for jomfruernes vidnesbyrd om en højere form for kærlighed. Vor menneskelige kærlighed har jo netop sin værdi i kraft af denne guddommelige kærlighed, som den er en afglans af og et tegn på.

Lidelsens vej

Det er netop i Agnes' svar til skatteopkræverens søn, at man møder helgeninden og personen Skt. Agnes. I resten af legenden forsvinder hun så at sige ind i legenden og bliver til ét med den: Skatteopkræverens søn havde ikke forstået, at Agnes talte om en himmelsk kærlighed, og at hendes brudgom var Kristus selv, men da hun afviste ham, blev han syg af sorg. Faderen satte derfor en undersøgelse i gang for at finde ud af, hvem denne vidunderlige brudgom, som Agnes talte om, kunne være. Da han fandt ud af, at Agnes var en kristen, og at den brudgom, hun talte om og lovpriste, var Kristus, blev han lettet og sendte nu bud efter hende for at stille hende for en domstol. Blot det at være en kristen var jo en forbrydelse på det tidspunkt. Men hverken overtalelse eller trusler kunne formå Agnes til at svigte sit løfte til Kristus. Til sidst blev skatteopkræveren så vred over hendes vægring, at han lod hende klæde af og sendte hende til et horehus. Men Gud beskyttede hendes renhed. Legendens fortæller, hvordan en engel stillede sig ved hendes side og med sit strålende lys hindrede enhver mand i at se på hende; og hvordan der, mens hun bad, viste sig noget hvidt tøj for hende, som hun klædte sig i - og "da var horehuset omskabt til et bedehus". Skatteopkræverens søn forsøgte imidlertid at trænge ind til Agnes for at forulempe hende. Men da han forsøgte at nærme sig hende i det stærke lys, faldt han død om. Agnes blev anklaget for at være skyld i hans død, men da hun bad for ham, rejste han sig op med ordene: "Én er Gud i himmeriget og på jorden og i havet. Det er de kristnes gud, og alle afguder er nyttesløse og kan hverken redde sig selv eller andre". Hans ord vakte imidlertid magthavernes vrede i en grad, så de anklagede Agnes for at være en troldkvinde der "kan vende folks sind og besætte deres indre".

En helgens død

Agnes kastedes derfor på bålet, men flammerne delte sig, så de ikke skadede hende. I stedet ramte de tilskuerne. Aspacijs, som havde overtaget rettergangen efter skatteopkræveren, tog nu et sværd og gennemboede hendes hals, og "Gud indviede hende til sin brud og som martyr".

Beskrivelsen af, hvordan forsøget på at dræbe martyren mislykkes mirakuløst, og hvordan hun til sidst dræbes ved sværdet, er ikke særegen for legenden om Skt. Agnes. Samme model ses i flere af jomfrumartyrlegenderne

fra den tid. Det gælder f.eks. legenden om Skt. Lucia, legenden om Katherina, legenden om Skt. Barbara og legenden om Skt. Margreta.

Skt. Lucia dømmes til at trækkes af sted af okser, men de kan ikke røre hende ud af stedet. Heller ikke kogende tjære eller det brændende bål kan dræbe hende, så til sidst bliver struben skåret over på hende, og hun dør.

Skt. Katherina af Alexandria bliver sultet og pint på hjul, men dør først, da hun bliver halshugget. Skt. Barbara bliver pisket og bliver til sidst dræbt af sværdet, endda ført af hendes fars hånd, og Skt. Margreta bliver kastet i kogende vand, men dør ved halshugning.

Så selv om denne artikel forsøger at præsentere helgeninden Agnes som person, strider det egentlig mod den tidlige legendegenrens natur, hvis opgave det ikke var først og fremmest at præsentere den enkelte helgens egenart, men mere at præsentere helgenernes ligheder - det, der gjorde dem Kristus lig. Dermed bliver den historiske korrekthed heller ikke så vigtig i disse legender, og derfor bruges de skabelonagtige formuler af mirakler, pinsler osv., som man vil bemærke ved læsningen af de tidlige helgenlegender.

De tre mirakelfortællinger

I de tre tilføjede beretninger beskrives det, hvordan en anden martyromfru, Skt. Emerenci-ane, blev stenet på Agnes' grav, og hvordan der straks efter kom et stort jordskælv og lynnedslag, som dræbte dem, der havde udgydt hendes blod.

En dag får Skt. Agnes' forældre, der besøger hende ved graven, et syn, hvor de ser hende stå i en skare af guldklædte jomfruer og med et lam ved sine fødder - den attribut, hun ofte afbilledes med.

I den sidste beretning ser Konstantin den Stores datter, Constancia, ligesom Agnes' forældre Agnes i et syn. Constancia lider da af sår over hele kroppen, og Skt. Agnes siger i synet til hende: "Vær stærk og trofast, Constancia, og tro, at Herren Jesus Kristus er Guds søn og din himmelske læge, da vil alle dine sår blive lægte" - og det er netop, hvad der sker.

Disse tre beretninger, som er tilføjet den oprindelige beretning, udgør egentlig i sig selv en genre, det såkaldte *miracula* - eller mirakelfortællinger.

Litteraturhenvisninger:

- Brandt, C.J.: "De hellige Kvinder, en Legende-samling", Gad, København 1859.
- Carlé, Birte: "Skøger og jomfruer i den kristne fortællekunst", Odense Universitetsforlag 1991.
- Gad, Tue: "Legendens i dansk middelalder", Dansk Videnskabs Forlag a/s, København 1971.
- Mundal, Else: "Legender fra Mellomalderen", Det Norske Samlaget, Oslo 1995.

De fattige er Kirkens rigdom

2008 er 1750-året Skt Laurentius' martyrdød

Kardinal Camillo Ruini, pavens generalvikar for det romerske bispedømme, indledte den 1. januar ved en messe i Skt. Laurentius-basilikaen uden for Murene jubelåret, som markerer 1750-året for den hellige Laurentius' martyrium.

Laurentius var en af de 7 diakoner i Rom, som i 258 led martyrdøden fire dage efter paven, den hellige Sixtus II., som blev korsfæstet den 6. august. Laurentius blev lige- som sine lidelsesfæller dømt til døden af den romerske kejser Valerianus I og ifølge traditionen brændt på en rist.

Laurentius havde som diakon til opgave at uddele Kirkens almisser til de fattige. Traditionen fortæller, at de romerske myndigheder beordrede ham til at udlevere Kirkens rigdomme. Det lovede han at gøre på et nærmere fastsat tidspunkt og sted. I mellemtiden samlede han Roms fattige, og da byprefekten kom for at hente skatten, pegede han på de mange fattige og sagde: Disse mennesker er Kirkens rigdom.

Basilikaen blev opført på det sted, hvor Laurentius blev begravet efter at have lidt martyrdøden. Skiftende paver bidrog til kirkens udsmykning, indtil en ny blev opført af pave Honorius III (1216-1227). Den blev igen restaureret efter bombardementerne under Anden Verdenskrig.

Strukturen i VIK (3)

af Marianne Meyer

Kateket og VIK-kordinator ved Skt. Laurentii Menighed, Roskilde

Når udøbte eller døbte fra andre trossamfund ønsker optagelse i Den Katolske Kirke, sker forberedelsen til dåb, firmelse og eukaristi mange steder i verden i form af gruppeforberedelse, som i Danmark går under navnet VIK = Voksnes Indføring i Kristendommen. På latin OICA = Ordo Initiationis Christianæ Adultorum.

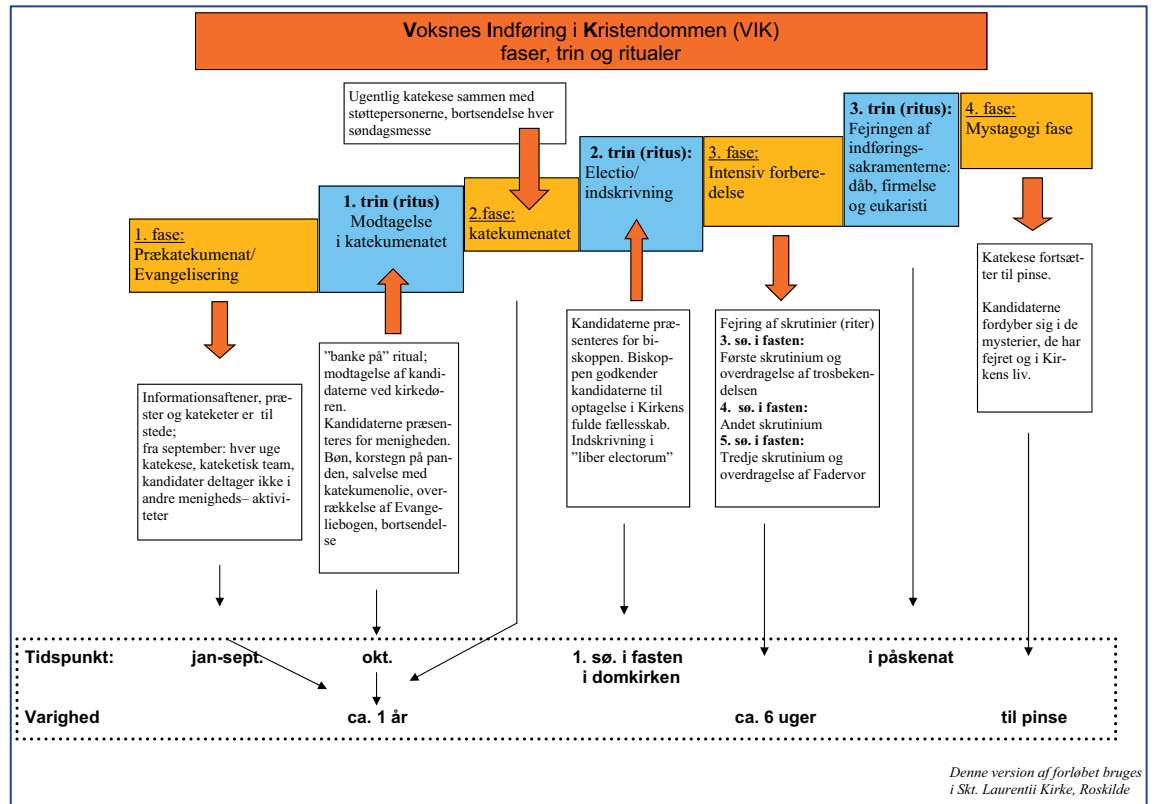
Forløbet, der kan variere fra 1-2 år eller mere, er opdelt i 4 faser. Overgangen fra én periode til den næste markeres liturgisk med en ceremoni (se skema).

Denne måde at forberede sig på har helt specielle fordele, fordi man deler ud af sine tros- og livserfaringer og er lydhør for de andre.

Katekumenatsfasen

Efter en tid i Prækatekumenatet, hvor kandidaten til optagelse i Kirkens fulde fællesskab har besluttet at indgå mere forpligtende i katekese og er blevet modtaget af menigheden under søndagsgudstjenesten, begynder Katekumenatet. I denne periode øger kandidaterne deres kendskab til Bibelen, liturgien, Kirkens lære, kristen bøn, sakramenterne og deres betydning. Samtidig fordyber de sig i søndagens læsninger og lader det daglige liv tage farve af Guds ord.

Ud over tilegnelse af viden, handler denne periode i VIK-forløbet så sandelig også om at lære Jesus Kristus at kende. Derfor inddrages Bibelen i ikke ringe omfang i de jævnlige kateketiske møder. For derigenem har vi mulighed for at stifte bekendtskab med Hans liv, Hans tilgang til livets tilbagevendende spørgsmål, og på den måde kan Han blive rettesnor for vores liv. Gennem bøn, fordybelse i Skriften og samtalerne i gruppen får kandidaterne mulighed for at øve sig i at efterligne Kristus og lade Hans ord og tilstedeværelse omdanne hjerte, sind og krop.

Lutringsperioden

Katekumenatsfasen efterfølges af en periode, der kaldes Lutringsperioden eller blot Illuminationstiden. Denne periode, som indledes med Indskrivningsriten i biskoppens nærvær, falder sammen med fastetiden. Denne tid er langt mere intens og har et anstrøg af daglig retræte, hvor man i Guds barmhjertige lys vover at se nærmere på sig selv. De bibelske tekster som ledsager denne faser kateketiske møder hentes altid fra Johannesevangeliet. I denne periode finder vi også 3 mindre riter, der fejres 3., 4. og 5. søndag i fasten, og som understøtter temaet: renselse, fordybelse, og omvendelse. Perioden slutter ved Triu-

dum: de 3 påskedage. Påskenat modtager kandidaterne indførings-sakramenterne: (dåb), firmelse og eukaristi. Med optagelse i Den katolske Kirkes fulde fællesskab er VIK-forløbet dog ikke slut. Faktisk langt fra. Den periode, som konvertitterne nu går ind i, kaldes Mystagogi. Det er en tid for yderligere fordybelse i mysterierne og livet som katolik. Det er forskelligt, hvor lang en periode der er tale om, men tilrådeligt er et år, fordi det er hér konvertitterne skal have mulighed for at gøre sig fortløbig med det konkrete liv i menigheden, med deres egen rolle i menigheden og med arbejdsopgaverne her. Konversion er ikke en begivenhed, der sker én gang i livet. Den

berører vor erkendelse af os selv og verden omkring os, den forvandler vore følelser, den forandrer vore relationer, og den fordrer engagement.

For dem, som måtte have interesse i baggrundsmateriale om VIK, henvises til:

Rituale Romanum: Voksnes Indføring i Kristendommen – dåb, firmelse og eukaristi, Lumen Gentium 1997, Evangelii Nuntiandi 1975, DCG (Generel kateketisk vejledning) 1999. Endvidere findes på Pastoral-Centret bl.a. Voksnes Indføring i Kristendommen af Patricia Barbernitz, en indføring med udgangspunkt i praksis.

Lukasevangeliet (1)

Bibelskole

af Eva Maria Nielsen

Lukas er forfatteren til det tredje evangelium. Kirkefaderen Irenæus nævner Lukas som en medarbejder, der stod Paulus nær. Dette vidnesbyrd er i samklang med Paulus' eget udsagn, for han siger om sit samarbejde med Lukas: "Kun Lukas er

hos mig" (2 Tim 4,11). I Kol 4,14 omtales Lukas som en læge. Det tyder på, at Lukas har været en lærd mand med en høj social status.

Men hvor kommer han fra? Stammer han oprindeligt fra Antiokia, hvor han mødte Paulus? Selve navnet Lukas er ret sjældent. Muligvis er det en forkortet form af det romerske Lucanus eller det græske Lukios.

Det, evangelieteksten viser, er, at forfatteren har et godt kendskab til det græske sprog og er en dygtig forfatter med stilistisk sans. Han har forbedret Markus' stil. Lukas tager de store historieskrivere som forbillede.

Evangeliet er blevet til i slutningen af det første århundrede, omkring 80-90. Dengang fandtes allerede andre skriftlige beretninger om Jesus samt en mundtlig tradition. Formodentlig er evangeliet først

blevet skrevet efter Jerusalems ødelæggelse i år 70.

Lukas er historiefortæller. Han forsøger ikke at rekonstruere Jesu liv som en historisk beretning. Men der er heller ikke tale om en "roman" eller "fiktion".

Lukasevangeliet er en tolket historie. Lukas forkynder den kristne tros grundlag og det, Jesus gjorde og stod inde for, Jesu skæbne og hans endelige sejr over døden. Når man sammenligner de tre synoptiske evangelier – Markus, Matthæus og Lukas – så kan man se, at næsten hele overleveringen efter Markus er indeholdt i Lukas- og Matthæusevangeliet.

Men både Matthæus og Lukas har stof til fælles, som ikke findes hos Markus. Begge må have haft en anden kilde til rådighed, som Markus ikke kendte til. Denne kilde kaldes i den nytestamentlige forskning for

Q (efter det tyske Quelle = kilde). Men begge – Matthæus og Lukas – har også stof, som er deres helt eget. Det er deres særstof.

For Lukas' vedkommende er det fødsels- og barndomshistorierne og Zakarias' og Marias lovsang. Også nogle af lignelserne er Lukas' særstof. Kun Lukas fortæller om den barmhjertige samaritaner, den tabte drakme, den fortabte søn osv. Påskefortællingen om vandringer til Emmaus er ligeledes særstof.

Men hvad kendetegner Lukas som teolog? Lukas' budskab er enkelt og ikke til at tage fejl af. Jesus Kristus er verdens frelser. Ham aflægger Det gamle Testamente vidnesbyrd om. Med Jesus er en ny tid begyndt, nemlig Kirkens tid, som ender i Gudsrigets endelige fuldendelse.

Velkommen til DUK's sommerlejr 2008

Kære forældre,

DUK

Skynd Jer at melde Jeres børn til!

DUK's sommerlejr er en fantastisk mulighed for at møde en masse andre børn og unge, som deler den samme katolske tro. Igennem leg, aktiviteter, katekese og samtaler vil de blive opbygget og styrket i denne tro og komme til en større forståelse for Kirkens lære, også hvad angår etik og moral. Det fællesskab, som der her skabes, kan meget nemt gå hen og få en stor betydning for børnenes og de unges senere trosliv.

Det er vort mål at kunne tilbyde så mange børn og unge som muligt at komme på lejr. Derfor er vi også glade for i år at kunne tilbyde to ekstra lejre på Klitborg midt i Nordsjællands smukke natur.

I år er der to lejrtilbud på Ømborgen til familier med børn: Familielejr er for børnefamilier med børn under 10 år. Multilejr er for familier med børn i alle aldre.

Som minoritetskirke har vi brug for steder, hvor vi kan møde andre ligesindede katolikker. Dette fællesskab værner vi om på vore lejre på Øm. Her foregår det på børnenes og de unges egne præmisser. Her skabes livslange relationer til Gud og os imellem.

Vi glæder os til at se jeres børn på sommerlejr!

Gregers Mærsk-Kristensen
Børne- og ungdomspræst

DUK Danmarks Unge Katolikker

Praktiske oplysninger

Tilmelding

Udfyld tilmeldingsblanketten og send den til DUK, Sankt Kjelds Gade 3, 2100 København Ø eller fax den på 39 20 90 79. Du kan også tilmelde dig via vores hjemmeside på www.duk.dk. Tilmeldingen til sommerens lejre er åben fra 9/1 2008.

Tilmeldingen er gyldig, når et depositum er betalt. Der tages forbehold for, at nogle lejre hurtigt bliver overtegnede, så tilmeld dig hurtigst muligt. Du kan altid se på hjemmesiden, hvor mange der er tilmeldt en lejr.

Betaling

Du skal ved tilmeldingen betale et depositum på kr. 210,- eller hele deltagergebyret. Det kan du gøre ved at indsatte beløbet på giro 9 08 32 94 eller bankoverførsel til konto 4310 9083294. Husk at påtegne for hvem der betales og for hvilken lejr. Du kan også vedlægge en check eller betale kontant på Sekretariatet. Såfremt deltagergebyret ikke vedlægges tilmeldingen, fremsender DUK et girokort.

Sidste frist for betaling af depositum er 1. maj 2008. Sidste frist for betaling af deltagergebyret er 3 uger inden lejren. Ved afbud senere end 14 dage før lejren tilbagebetales deltagergebyret almindeligvis ikke.

Priser

Priserne for årets sommerlejre er:

Børn under 2 år	100,- kr.
2 - 6 år	600,- kr.
7 - 15 år	1000,- kr.
16 - 29 år	1100,- kr.
30 år og derover	1600,- kr.

Priserne forudsætter, at deltagere under 30 år er medlemmer af DUK. Er man ikke medlem, vil man ved tilmeldingen få tilsendt en indmeldelsesblanket. Et medlemsskab af DUK koster kr. 75,- for hele år 2007. Ønsker du ikke at være medlem, koster lejren kr. 300,- ekstra. Selvom du er fyldt 30 år, kan du godt være medlem, så koster det bare kr. 150,-.

Tilskudsmuligheder

For at give alle mulighed for at deltage på en DUK sommerlejr gives en familierabat på 50% fra andet hjemmeboende barn fra 7-17 år, som deltager på mikro-, børne-, midi eller juniorlejr. Dette gælder også selvom børnene ikke deltager på samme lejr.

Alle, der deltager på en af DUKs som-

Forår	Sommer	Efterår
1. Kommunionssweekend, ØM Hvornår: 1.-3. februar Hvem: For dig, som skal modtage første kommunion i 2008 Hvad: Du kommer til at høre en hel masse om messen og eukanistien og om det med at modtage Kristi legeme og blod for første gang	Mikrolejr, ØM Hvornår: 28. juni - 5. juli Hvem: For børn fra 7 til 10 år	DUK's 60 års Jubilæum, ØM Hvornår: 3.-5. oktober Hvem: Inviterede
Juniorweekend, ØM Hvornår: 23.-24. februar Hvem: For unge fra 15 til 18 år Hvad: Du kommer til at høre noget om, hvad det vil sige at være ung og katolik. Men der vil selvfølgelig også være tid til sjov og fest	Børnelejr 1, ØM Hvornår: 5.-12. juli Hvem: For børn fra 9-12 år	Efterårslejr, ØM Hvornår: 10.-17. oktober Hvem: For unge fra 16 år og opefter
MLT-Medarb. ledertræning, ØM Hvornår: 29. februar - 2. marts Hvem: Alle lokale og nationale ledere samt medlemmer af DUK's udvalg Hvad: Input og diskussion om DUK's arbejde og vores fælles udgangspunkt i troen	Multilejr, ØM Hvornår: 12.-19. juli Hvem: For deltagere og familier i alle aldre	6.-8. klassesweekend, ØM Hvornår: 31. oktober - 2. november Hvem: For dig i 6., 7. eller 8. klasse Hvad: Du kommer til at høre noget om, hvad vi tror på som katolikker, og der vil også være masser af tid til hygge og fest
Ministrantweekend, ØM Hvornår: 7.-9. marts Hvem: For dig der skal til at starte eller allerede er ministrant	Familielejr, ØM Hvornår: 19.-26. juli Hvem: For børn under 10 år og deres familier	Årsmøde, ØM Hvornår: 21.-23. november Hvem: To fra hver lokalforening samt medlemmer af HB og DUK's udvalg Hvad: Årsmødet er DUK's højeste myndighed og lægger linjerne for det kommende år
Firmelsesweekend, Roskilde Hvornår: 28.-30. marts Hvem: For dig, som skal firmes i foråret eller efteråret 2008 Hvad: Du kommer til at møde og feste sammen med firmander fra hele landet. Du vil komme til at høre noget om firmens sakramente og om det at tro	Børnelejr 2, Klitborg Hvornår: 19.-26. juli Hvem: For børn fra 7-12 år	
Musikweekend, Myretuen Hvornår: 4.-6. april Hvem: For alle musikinteresserede fra 16 år og opefter	Midilejr 1, ØM Hvornår: 26. juli - 2. august Hvem: For unge fra 12-15 år	
Lejrledelseskursus, ØM Hvornår: 18.-20. april Hvem: Sommerlejrledere for 2008 Hvad: Forberede sommerens lejre	Midilejr 2, Klitborg Hvornår: 2.-9. august Hvem: For unge fra 12-15 år	
	Juniorlejr, ØM Hvornår: 2.-9. august Hvem: For unge fra 15-18 år	
	Int. Ungdomslejr, ØM Hvornår: 9.-13. august Hvem: For unge fra 18 år og opefter	
	Vietnamesiske lejre Info: Offentliggøres senere	

merlejre på ØM, kan søge om tilskud fra Ømferiefonden. For at ansøge skal du bede om at få et ansøgningsskema tilsendt. Du kan også hente det direkte på www.duk.dk. Ansøgningsskemaet skal sendes tilbage til DUKs sekretariat inden d. 1. juni 2007 og svar på ansøgningerne kommer omkring d. 10. juni 2007.

Fællesrejse

Der vil i størst mulig omfang blive arrangeret fællesrejse til alle DUKs lejre. Det koster ikke ekstra at deltage på fællesrejsen. På alle fællesrejser vil deltagerne blive ledsaget af mindst én voksen rejseleder. Rejse-

plan over fællesrejsen udsendes sammen med deltagerbrevet.

Deltagerbrev

Du vil modtage et deltagerbrev ca. 14 dage før lejrens begyndelse. I deltagerbrevet er der praktiske oplysninger, deltagerliste, rejseplan over fællesrejsen, hvad du skal medbringe, navn og adresse på dine ledere samt andre relevante oplysninger.

Spørgsmål? Så læs mere på www.duk.dk eller ring til Sekretariatet på 39 20 20 79.

Tilmeldning

Arrangement: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Telefon: _____

E-mail: _____

Født den: _____ Dreng Pige

Deltager i fællesrejse: Ja Nej

Hvis ja, skal med tog fra: _____

Kommentarer: _____

Indsendes til: Danmarks Unge Katolikker, Sankt Kjeldsgade 3, 2100 København Ø

Ved foden af Jesu Kors

– fortsat fra side 3

Familietræet

Er der noget, man selv kan gøre for at forberede sig til at deltage i forsonings- og helbredelsesmesserne?

– For det første skal man vide med sig selv, hvorfor man vil deltage. Nysgerrighed er i orden, men hvis man virkelig vil gå ind i messens proces – og lad mig understrege at det er en klassisk messe, som vi kender den – så skal man spørge sig selv: Hvad vil jeg have af Kristus? Hvad kommer jeg med af behov for mig selv og andre?

Hvis folk overvejer at bringe hele deres familie eller slægt med ind i messen, er det derfor en god idé at lave et familietræ for at visualisere, at man bringer hele sin familie ind i messen og lægger den for Jesu kors – på alteret.

Kort sagt: Man skal gøre op med sig selv, om man ønsker at blive forsonet med Gud, og om man virkelig ønsker at blive forsonet med sine medmennesker.

Kroatisk forbillede

Hvordan er disse messer kommet i stand?

– Det er en tradition, vi har taget op. Messerne har gennem længere tid været afholdt i Taastrup, og jeg mener, det var pastor Benny Blumensaat, der begyndte at indføre dem, fordi man rundt omkring i det katolske landskab i udlandet var begyndt at afholde specielle forsonings- og helbredelsesmesser.

Den model, vi bruger i Domkirken, er efter kroatisk forbillede. Denne slags messer bliver afholdt i den katolske domkirke i Sarajevo hver måned, og der deltager tusindvis af mennesker – med biskoppens velsignelse. Messerne har en enorm helbredende og forsonende virkning især på Balkan, hvor der i flere århundreder har været så meget had og uforsonlighed. Tænk blot på den nylige krig i området.

Da jeg hørte en franciskanermunk berette om messerne, og da han tilmed stod og viftede med teksten i en tysk oversættelse, snuppede jeg et eksemplar og tog det med hjem til Danmark.

Blev du overrasket over, at der mødte over 100 mennesker frem til den første messe i november?

– Det kan man godt sige. Jeg ville dengang ikke gætte på, hvor mange der mødte frem, men jeg blev glædeligt overrasket.

På trods af at en del katolikker måske føler, at der er noget sekterisk over den slags gudstjenester...

– Folk må ikke tro, at det er noget sekterisk. Messen holdes fuldstændigt inden for rammerne af den autoriserede messe. Vi udnytter blot de enkelte elementer på en mere systematisk og uddybende måde, end vi gør ved en normal søndagsmesse. Det er helt legitimt. En praksis, vi jo også gør brug af ved messen påske-nat, ved bryllupper, barnedåb m.m..

Vi udnytter blot den frihed, der er mulighed for inden for den autoriserede liturgis rammer.

Hvad tror du så det skyldes, at nogle er forbeholdne?

– Det kan f.eks. skyldes, at ordet befrielse har en forkert klang i mange menneskers øren. Det lyder ukatolsk. Og hvis det lyder ukatolsk, så sætter man det i forbindelse med sekterisme. Men jeg kan stå inde for, at både teologien og liturgien i de messer, vi fejrer i Domkirken, er ærkekatsk.

TID OG STED

Sankt Ansgars Kirke
Bredgade 64, København
kl. 19.30 – ca. 21.30.

Fredag d. 30. november
Fredag d. 25. januar
Fredag d. 29. februar
Fredag d. 28. marts
Mandag d. 28. april
Fredag d. 30. maj

Medvirkende præster:

Michal Bienkowski,
Mikolaj Kecik,
Benny Mathew
Lars Messerschmidt
og diakon Kaare Nielsen

Kontakt

Jonnie Nielsen
Tlf.: 3333 0502
E-mail: jonniejoerly(a)hotmail.com

Caritas: Juleaktion runder en kvart million

Jann Sjursen

Caritas satte med sidste års juleaktion fokus på hjælp til Burma.

I mange år har organisationen støttet burmesiske flygtninge, der må opholde sig i lejre i Thailand på grund af af det grufulde militærregime i Burma. I 2007 påbegyndte Caritas Danmark i samarbejde med Caritas Schweiz et arbejde inde i selve Burma. Det arbejde kan nu udvides, siger generalsekretær Jann Sjursen.

– Det har været en stor glæde at opleve den meget positive respons på appellen om at støtte Caritas' arbejde med at sende hjælp ind i Burma. Vi havde slet ikke regnet med at nå op over en kvart million kroner. Det er da også, hvad vi må kalde et ekstraordinært godt resultat, vi har i udsigt. Det skyldes mange enkeltbidrag,

heraf nogle enkelte meget store.

Særlige initiativer har også bragt indsamlingen godt på vej. I menigheden i Århus blev der optaget en særlig julekollekt, i Næstved blev der samlet ind i forbindelse med en julekoncert i kirken. Så der har været forskellige aktiviteter i juletiden, hvilket også gælder det traditionelle salg af julekort.

Hyggelige julekort?

Jann Sjursen må erkende, at Caritas' sognerepræsentanter har fået en blandet modtagelse i forbindelse med salget af julekort med teksten "Et barn er født". For nogen har det simpelthen været for provokerende og atypisk et julekort.

– Personligt synes jeg, at det midt i juleforberedelserne var ganske aktuelt at blive erindret om Jesu ord, at hvad vi har gjort mod Hans mindste brødre, det har vi gjort imod Ham, som der stod inde i julekortet. Det er meget apropos til det gaveræs, vi let bliver præget af op til jul. Vi har jo som danskere nærmest mere end nok i forvejen, og alligevel bruger vi stort set lige så mange penge på julegaver til hinanden i december (ca. 13 mia.), som vi på et helt år bruger på ulandsbistand til mennesker, der ikke har nok...

Måske skal julekort bare være "hyggelige og søde", hvis de skal kunne sælge til danskerne i almindelighed

– og i særdeleshed gerne fremstille Jesusbarnet og Hans Hellige Moder, hvis de skal sælge i en kirkelig sammenhæng? Sådanne julekort er da bestemt fine og illustrerer noget centralt ved julen. Men nu må vi høre, hvad vores sognerepræsentanter mener, siger generalsekretæren.

Caritas har i forbindelse med juleaktionen haft et sponsoreret (Kursuslex) indstik i den tværkirkelige ugeavis Udfordringen. Det er første gang, og det har også givet bidragydere ud over det trofaste katolske bagland. Jann Sjursen benytter anledningen til at sige tak til alle bidragyderne blandt Katolsk Orienterings læsere for støtten til juleaktionen og til Caritas' arbejde i det hele taget i 2007.

Travlt forår

Caritas er i øjeblikket i fuld gang med at planlægge de mange aktiviteter, der løber af stablen i de kommende måneder. Især marts bliver ganske hektisk. Fasteaktion 2008 indebærer en satsning i forhold til samarbejdet med de katolske skoler. 14 dage i begyndelsen af marts får 16 tilmeldte skoler besøg af indiske børn fra et af de projekter, der støttes ved Fasteaktion 2008.

Ligeledes i begyndelsen af marts arrangerer 14 menigheder i samarbejde med Caritas Fairtrade Bruncher. Endelig holder Caritas årsmøde i den 28.-29. marts på Magleås.

DANSK OLIE

KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrersservice
Installationer
Olievagt i
fyringszonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre

36 70 45 30

- sikkerhed for varme

Vores elskede mor, svigermor, mormor, farmor og oldemor

Jytte Johanne Bønnelycke

er stille sovet ind den 3. januar 2008

"Herren er min hyrde,
mig skal intet fattes"

Familien

Traditionel messe i Jesu Hjerter kirke fra 3. februar

Jesu Hjerter Sogn i København har i sit ugentlige nyhedsbrev 6/1 2008 meddelt, at der fremover vil blive afholdt messe efter den ekstraordinære form af den latinske ritus i sognekirken

hver 1. og 3. søndag i måneden kl. 18.00.

Første gang messen fejres, bliver søndag den 3. februar. Dermed opfyldes delvist en anmodning fra 40 katolikker om en sådan messefejring på alle søn- og helligdage i henhold til motu proprio Summorum Pontificum, som pave Benedikt XVI udsendte 7. juli 2007. Messen celebreres af pastor Michael Hornbech-Madsen.

Det sker i bispedømmet

Januar

Fredag 25. kl. 19.30-21.30: Forsonings- og helbredelsesmesse. Sted: Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64, Kbh.

Lørdag 26. kl. 14.30-16.30: Temalørdag: Helgenkåring af Assumptionsstrenes grundlægger Sr. Marie Eugénie de Jesus Milleret v/sr. Anna Kristine. Sted: Sct. Therese Kirkes menighedslokale, Bernstorffsvej 56, Hellerup

Februar

Lørdag 2. kl. 14.30: Voksenkatekese: "Hvor er Gud henne i lidelsen" v/hospitalspræst Christian Busch. Sted: Sankt Ansgars Kirkes menighedslokale, Bredgade 69A, Kbh. Pris: materialer, kaffe og te kr. 40,-.

Mandag 18. kl. 19.00-20.00: Meditationsaften, derefter te og kaffe. Sted: Sankt Josefs Søstre, Strandvejen 91, Kbh. Ø.

Fredag 22. – søndag 24.: Bibelskoleweekend/retræte v/Geoff og Gina Poulter. Præst: pastor Benny Blumensaat. Sted: Dalum Kloster, Odense. Oplysninger og tilmelding: tlf. 75 12 64 02 eller 24 60 23 08. Alle er velkomne.

Søndag 24. kl. 13.00-16.00: På opdagelse i troen, tema: "Kaldet af Gud" v/ p. Mikolaj Kecic. Sted: Sankt Pauls Kirke, Frøgård Alle 12, Høje Taastrup. Alle er velkomne.

Tilmelding: tlf. 43 52 36 07.

Der er ukrainsk messe i domkirken hver 1. søndag i måneden kl. 12.00: Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64, København

Biskoppens kalender

Februar

2. Lørdag	13.30	Ordensdag Immaculata Kirke
3. Søndag	19.00	Messe for SAKS i Domkirken
4. Mandag	Eftm.	Møde i Danske Kirkers Råd
5. Tirsdag	09.00	Messe for personalet på Gl.Kongevej
6. Onsdag 1	19.00	Messe i Domkirken
8. Fredag	08.00	Messe i Karmel
10. Søndag	09.00	Messe i Immaculata Kirke
	16.00	Electio i Domkirken
11. Mandag		Præsidiemøde i NBK
16. Lørdag	Eftm.	Sygedag, Frederiksberg
17. Søndag	08.00 og 10.00	Messe i Domkirken
18. Mandag	11.00	Præstemøde i Åbenrå
19. Tirsdag	16.00	Møde i Forretningsudvalget
21. Torsdag	10.00	Møde i Biskoppeligt Råd
23. Lørdag		Tyskland
28. Torsdag	10.00	Møde i Økonomisk Råd

Enlig kvinde i 60'erne fra Fyn søger billig overnatningsmulighed evt. bed & breakfast i København. Gerne i nærheden af Sankt Ansgars Kirke eller Jesu Hjerter Kirke.

Billet mrk. KO nr. 2

SYGEDAGEN

Afholdes lørdag den 16. februar i Sct. Mariæ Kirke, Jens Jessensvej 7, Frederiksberg, med messe kl.14.00 med biskop Czeslaw Kozon som hovedcelebrant.

Tilmelding bør ske til Deres eget sogn senest den 10. februar, eller undtagelsesvis til St. Lioba Kloster: tlf.nr. 3871 4872.

De Syges Katolske Forbund.

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup,
Herlev, Farum, Bispebjerg
og Frederikssund

*Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler*

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus og
en velsignelse
så ring **7518 1808**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Vanløse Ligkistemagasinet

H.P. Baltzer & Søn ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse

38 71 75 01

organiseret bedemand
tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligkistemagasinet.dk

KRIS Kristen Rådgivning for Incestofre og Seksuelt misbrugte

KRIS (Landskontoret i Århus):
Fredens Torv 2, 1. sal tv, Postboks 5023, 8100 Århus C
Tlf. 8618 3394 eller 7022 7294
Læge og familierapeut Vibeke Møller

KRIS (Sjælland):
Sankt Lukas Vej 8A, 1. sal, 2900 Hellerup • Tlf. 3940 7294 eller 4710 7294
Socialrådgiver og terapeut Inger Andersen

KRIS (Sjælland/Fyn):
Jyllandsgade 20, 1. sal, Postboks 44, 7000 Fredericia • Tlf. 5051 8818
Sygeplejerske og terapeut Rie Bjerre

KRIS (Hemming): Tlf. 2195 0209
Pædagog og terapeut Helene Svendsen

Få tilsendt KRIS' nyhedsbreve og kursusinformation.
Email: kris@kris-dk.dk • Hjemmeside: www.kris-dk.dk

KRIS har åbnet rådgivning i Næstved

Mandag og tirsdag på adressen: Østergade 13
Samtaler aftales: Tirsdag - torsdag på tlf. 3940 7294
ellers på tlf. 4710 7294

Det er aldrig for tidligt at skrive testamente

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente.
En sådan arv er fritaget for afgifter, så den går ubeskåret til
Kirkens arbejde.
Det anbefales at lade en advokat oprette testamente. Sker
dette i samråd med bispekontoret, refunderes salæret.

Rekvirér brochure eller ring til:

Torben Møller
Katolsk Bispekontor
Gl. Kongevej 15
1610 København V
Telefon 33 55 60 11

Katolsk Bibelskole

v/Geoff og Gina Poulter, England

Lovsang, undervisning, bøn, messe, personlig forbøn

"At leve Guds Ord, som er dig nær i din mund" (Rom:8).

Tid og sted:
d. 22-24/2-2008 - Dalum Kloster ved Odense.
Præst: pastor Benny Blumensaat

Yderligere oplysninger og tilmelding:
Maria Truelsen, tlf.: 75 12 64 02
E-mail: mariatruelsen@mail.tele.dk

Begravelse
Bisættelse
Borydning
Bobehandling

KATOLSK BEGRAVELSES SERVICE

Benzons
BEGRAVELSES SERVICE

DØGNSERVICE 7011 2407

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55
Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV • TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

**Katolsk
Orientering**

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 4 som udkommer den

6. februar

skal være redaktionen i hænde senest den

4. februar

Med venlig hilsen
Redaktionen

Find os på
katolskorientering.dk
og besøg den officielle
katolske hjemmeside
på
www.katolsk.dk

Er dit liv i kaos/krise?
Der er en, der kan lytte i
Telefonlinjen ved kirken.
Ring gratis og anonymt.

Alle dage mellem 18 –22
70 26 14 84

RFM Landsbevægelsen
Respekt for Menneskeliv

*Sig ja til livet
– hele livet!*

Bestil et gratis prøvenr. af RFM nyt!
Tlf 5576 7652 • E-mail: rffm@mail.dk
www.rffm.dk

Katolsk Orientering nr. 2 26. januar 2008 34. årgang

*Jeg, den ringeste af alle de hellige, fik den nåde at forkynde evangeliet om Kristi uransagelige rigdom for hedningerne og at oplyse alle om, hvad frelsesplanen er med den hemmelighed, som fra evighed af lå skjult i Gud, alle tings skaber, så at Guds visdom i al sin mangfoldighed nu gennem Kirken kan blive gjort kendt for myndigheder og magter i himmelrummet efter hans beslutning fra evige tider, som han gennemførte ved Kristus Jesus, vor Herre.
Ef 3,8-12*

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)
Redaktionssekretær Kuno Arnkilde
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement
 Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Kirsten Krog, Eva Maria Nielsen, Lisbeth Rütz
Redaktion og annoncer
 Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V,
 tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,
 e-mail: redaktion@katolskorientering.dk
 Giro 205-7042
 Orientering fra sognene: indlæg sendes til
 sognenyt@katolskorientering.dk
 Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.
 Abonnementspris 420 kr. helårligt. Løssalg 21 kr.
 i Stenbutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
 DK 1610 København V
Tryk Morsø Folkeblad Bogtrykkeri
Oplag 8000
 ISSN 0902-297X

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 4 og 5

Kimie Hermansen og hendes familie fra Kastrup. "Når mor skal dø" er en dokumentarfilm om Kimies kamp for at forstå og forlige sig med moderens sygdom.
DR 2. Onsdag den 30. jan.

På www.katpod.dk
siden sidst

TV

DR 2. Lørdag den 26. januar 15.30 - 17.30 DR2 Tema: Lægerne derude
Sendt første gang 22.01.

DR 2. Søndag den 27. januar 19.30 Skriftestolen (1:6)
En præst møder et menneske, der befinder sig midt i en eksistentiel krise. Kriserne varierer, men har alle affødt store uoverkommelige spørgsmål, der gør livet svært at leve. I denne udsendelse møder præsten en ung mand få timer efter hans fars død. Præsten ved intet på forhånd.
Tilrettelæggelse: Bjarke Stender.
Sendes også 29.01.

DR 1. Mandag den 28. januar 20.00 DR1 dokumentaren - Når mor skal dø
Hvert år oplever 45.000 unge, at deres far eller mor bliver alvorligt syg. For mange unge er det svært at håndtere en alvorligt syg og måske døende forælder. Får de unge, der har behov for hjælp, ikke den nødvendige og tilstrækkelige støtte, risikerer de alvorlige udviklingsforstyrrelser, som kan præge dem langt op i voksenlivet. I over et år har vi fulgt den 20-årige kontorelev

23.50 De nye evangelister
Italiensk dokumentarprogram fra 2005. Evangelismen er en religiøs bevægelse, der er knyttet til protestantismen og har stor tilslutning i USA. Evangelisterne tror, at Gud kan helbrede overnaturligt, og derfor er troen på mirakler, helbredelse ved håndspålæggelser, en væsentlig del af den evangeliske gudstjeneste. Den evangeliske kirke er stærkt missionerende og den hurtigst voksende religion i verden i dag. I et land som Guatemala, der tidligere var næsten 100 procent katolsk, er der i dag kun 650 katolske præster tilbage, men 18.000 evangeliske præster, der håber ikke alene at overtage befolkningens sjæle, men også at overtage regeringsmagten.

DR 2. Søndag den 3. februar 19.30 Skriftestolen (2:6)
Tilrettelæggelse: Bjarke Stender.
21.50 Ragnarok: del 1
Da Thors hammer blev afløst af det kristne kors.
Skjalden kom fra Island og kunne se tilbage på et højdramatisk liv. Omkring år 1000 drog han sammen med sin rejsesfælle munken Martin rundt i Norden og kunne opleve, hvordan troen på de nordiske Guder forsvandt og blev afløst af troen på den kristne Gud. Dramadokumentarisk fortælling i to afsnit.
Tilrettelæggelse: Wilfried Hauke

**Et radikalt syn på kvindelige præster
Vi opskræmmes og bekymres over et stigende knivstikkeri**

Alligevel tridentinsk messe i Jesu Hjerter Kirke

Pater August Ziggelaar S.J. fylder 80 år

Bønnens Apostolat

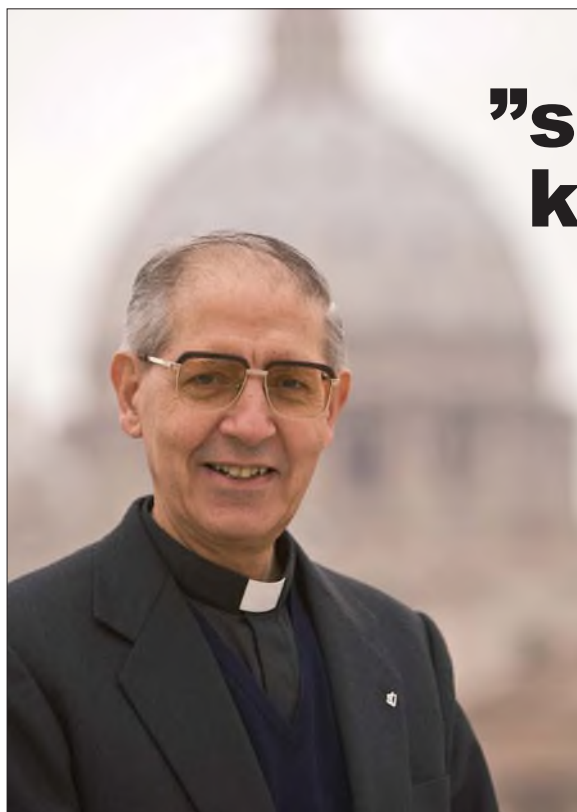

Februar

– At Jordens goder, som Gud har givet til alle mennesker, må bruges forstandigt og med ansvar og solidaritet.

– At alle regeringer solidarisk må kæmpe mod sygdomme og epidemier i den tredje verden.

Katolsk Orientering

Den nye "sorte pave" kommer fra Japan

Adolfo Nicolás Panchón er født i Spanien, men er præsteviet i Tokyo og har tilbragt det meste af sit arbejdsliv i Asien. I sin tiltrædelsesprædiken bekræftede han jesuiterordenens fortsatte ubetingede troskab mod paven.

Ny nuntius i de nordiske lande

Den schweiziskfødte ærkebiskop Emil Paul Tscherrig afløser ærkebiskop Giovanni Tonucci som nuntius

af Lisbeth Rütz

At leve Gud nær, at udvise solid dømmekraft, at have den nødvendige fysiske og mentale styrke og at være højt respekteret af sine medbrødre er ifølge jesuitten og ordenshistorikeren John W. Padberg de kvaliteter, der skal til for at kunne lede jesuiterordenen. Disse nødvendige egenskaber, der beskrives i kapitel to i niende del af ordenens konstitutioner, mente et flertal af 226 delegater fra hele verden var til stede hos spanieren fr. Adolfo Nicolás Panchón, og de valgte ham derfor til jesuitternes nye generalsuperior d. 19. januar på den 35. generalkongregation i ordenens historie. Provincialerne og to repræsentanter fra hver af ordenens provinser deltog i generalkongregationen, der indledte sine møder d. 7. januar.

Fr. Nicolás blev valgt i anden runde efter fire dages *murmorationes*, d.v.s. uformelle drøftelser bag lukkede døre blandt delegaterne i ordenens hovedkvarter i Borgo Santo Spirito i Rom nær Vatikanet. Straks efter valget blev paven som den første underrettet.

Fortsat en missionerende orden

Dyb fortrolighed med Østens kultur og spiritualitet, bred administrativ erfaring og et stærkt socialt engagement er blandt de ting, der kendetegner fr. Nicolás. Den nye generalsuperior – i folkemunde kaldet den sorte pave – er nr. 29 efter ordenens grundlægger Ignatius af Loyola (1491-1556). Han efterfølger hollænderen Peter-Hans Kolvenbach, der siden 1983 har ledet ordenen. Kolvenbach, der i år fylder 80, fik allerede i 2006 pave Benedikts samtykke til at træde tilbage i 2008.

Valget af fr. Nicolás viser, at en væsentlig del af jesuiterordenens identitet fortsat ligger i dens missionerende karakter og dens engagement i alle folkeslag og kulturer. Denne identitet har præget ordenen, siden en af dens med-grundlæggere, Frans Xavier (1506-52), der er missionærernes skytshelgen, vandt tusinder af mennesker for kristendommen på sine store missionsrejser til Ostindien og Japan. For tredje gang i træk blev en missionær således valgt som ordenens nye overhoved. Forgængerne Kolvenbach og Arrupe havde arbejdet i henholdsvis Libanon og Japan. Nicolas' løbebane som jesuit danner på mange måder en parallel til Pedro Arrupe, der også var spanier og ledede ordenen fra 1964 til 1983.

Fr. Nicolás har tilbragt stort set hele sit arbejdsliv i Asien, siden han i 1967 blev

– fortsættes side 3

Som afløser for ærkebiskop Giovanni Tonucci har pave Benedikt XVI den 26. januar 2008 udnævnt ærkebiskop Emil Paul Tscherrig til apostolsk nuntius i Danmark og de øvrige nordiske lande.

Ærkebiskop Tscherrig har siden 2004 været nuntius i Korea og Mongoliet.

Den nye nuntius er schweizer og født den 3. februar – Skt. Ansgars fest – 1947 i Unterems i bispedømmet Sion/Sitten. Han blev præsteviet den 11. april 1974.

I 1978 indtrådte han i pavestolens diplomatiske tjeneste og var efter sin uddannelse hertil udstationeret i Uganda, Korea, Bangladesh og kom senere til Statssekretariatet. Medens han gjorde tjeneste her, var han også medansvarlig for pave Johannes Paul II's rejser, og i denne egenskab ledsagede han paven på hans rejse til de nordiske lande i 1989.

I 1996 blev han udnævnt til titularærkebiskop af Voli og apostolsk nuntius i Burundi. Han blev bispesviet af den daværende statssekretær, kardinal Angelo Sodano, den 27. juni samme år. I 2000 blev han nuntius i Trinidad og Tobago og 11 andre østater i Karibien. Herfra kom han i 2004 til nuntiaturerne i Korea og Mongoliet.

Han taler foruden tysk fransk, italiensk, engelsk og spansk.

Ved fastetidens indledning vil jeg gerne benytte lejligheden til at understrege, at fasteaktionen som gennemføres af Caritas, er hele bispedømmets fasteaktion. Det er mit håb, at vor faste også må blive til fest for de fattigste.

Støtten til de fattige udspringer af den enkeltes tro og engagement, men vi når længst ved at hjælpe i fællesskab.

Jeg opfordrer derfor alle i bispedømmet – sogne, skoler og alle øvrige institutioner – til at deltage i og støtte faste-

aktionen og til også gennem fastetiden at bære de fattige og nødstedte frem for Gud i bøn."

✳ Czeslaw Kozon

*Læs mere om
fasteaktionen på
midtersiderne*

En positiv verdslighed?

Umiddelbart efter at vi havde afsluttet redaktionen af Katolsk Orientering nr. 2, nåede nyheden os om aflysningen af pavens besøg på det romerske universitet La Sapienza.

Det er nu engang vilkårene, når man som nyhedsorgan kun udkommer hver 14. dag, men i betragtning af at der var tale om en sag uden fortilfælde og tilmed af stor principiel interesse, valgte vi med det samme at bringe en omtale af den på www.katolskorientering.dk

Af hensyn til de læsere, der ikke er i besiddelse af en computer med internetopkobling, og som i øvrigt ikke har set sagen omtalt i andre medier, skal det nævnes, at rektor på det traditionsrige universitet La Sapienza havde indbudt paven til at indlede det akademiske år med et foredrag om det særlige forhold mellem videnskabelig forskning og religiøs tro. Foredraget blev imidlertid aldrig holdt, fordi en gruppe lærere og studerende ved universitetet i dagene forinden arrangerede demonstrationer mod paven, og da disse demonstrationer tog til i omfang og styrke – blandt andet besatte demonstranterne rektors kontor – skønnede man fra Vatikanets side, at det planlagte møde næppe ville kunne afholdes under tilpas værdige og betryggende former, hvorefter man valgte af aflyse det.

Sagt i al korthed var det demonstranternes anliggende at markere over for omverdenen, at de anser pave Benedikt for lige så reaktionær og politisk ukorrekt, som tænkes kan, og at de følgelig nærmest havde en hellig pligt (undskyld udtrykket) til at forhindre ham i at betrede et område, der burde være forbeholdt akademikere med en fast tro på den frie tanke og alles ret til et seksualliv uden moralske begrænsninger.

I den gode sags tjeneste valgte de da at se stort på, at den person, de viste døren, er en tidligere universitetsprofessor med et internationalt anerkendt teologisk og filosofisk forfatterskab bag sig, og at han netop på et universitet burde have adgang til at ytre sig frit om sådanne emner.

Man vil heraf se, at det ikke just er grebet ud af den blå luft, når pave Benedikt i de senere år gentagne gange har udtrykt bekymring over en moderne aggressiv form for sekularisme, som mener at have monopol på sandheden, og som farer frem med censur mod anderledes tænkende.

Men for nu ikke at tegne et ensidigt pessimistisk billede af situationen i Europa, skal det nævnes, at den franske præsident Nicolas Sarkozy under sit officielle besøg i Vatikanet den 20. december i en tale fremsatte nogle bemærkelsesværdige overvejelser om forholdet mellem stat og religion. Han efterlyste "en positiv verdslighed, dvs. en verdslighed, som nok står vagt om friheden til at tænke og tro, som man vil, men som på den anden side ikke betragter religionerne som en fare, snarere som en gevinst."

Med afsæt i flere citater af den franske katolske forfatter Georges Bernanos konstaterede han afsluttende, at franskmændene på ny har brug for at tro på, at fremtiden ikke er en skæbne, der overgår dem, men at de tværtimod selv har ansvar for at skabe fremtiden. Derfor, tilføjede han, har Frankrig brug for vidnesbyrdet fra dem, der båret af et håb, der er større end dem selv, hver dag tager fat på at opbygge et mere retfærdigt og solidarisk samfund.

God vidst, om vores egen statsminister får tid til at læse den slags?

Torben Riis

Katolikker tabte højesteretssag

Den 5. november 2007 afsagde Højesteret dom i den sag, der var anlagt mod den danske stat af en katolsk indvandrer fra Melleløsten, som følte sig diskrimineret af to bestemmelser i den danske kirkelovgivning. De drejede sig om: 1) at han som katolik skulle lade en datters fødsel registrere af den danske folkekirke, og 2) at han gennem sin statskat skulle være med til at lønne folkekirkenes præster. Han blev støttet af seks danske katolikker i foreningen: "Katolikker for lighed blandt trossamfund i Danmark".

Nok religionsfrihed, men ikke religionslighed

Gennem seks år har foreningen arbejdet på at få afskaffet disse og lignende urimeligheder. Der er jo ikke tale om religiøse eller teologiske forhold. Sagen vedrører ikke folkekirken som kristen kirke, men punkter i landets lovgivning, der retligt og økonomisk gør forskel på trossamfundene, både i forhold til staten og indbyrdes. Den danske folkekirke har en legal særstilling, der giver den en række fordele og privilegier i forhold til andre kirkesamfund. Ofte udtrykket det sådan, at "Danmark har religionsfrihed, men ikke religionslighed". Netop denne ulighed stadfæstede Højesteret ved at dømme os til at have tabt sagen. Vores advokat, Tyge Trier, førte en dygtig procedure, idet han henviste til de menneskerettigheder, som også Danmark har tilsluttet sig, og hvor al diskrimination af bl.a. religiøse grunde forbydes. Alligevel frikendte Højesteret staten, hvis juridiske repræsentant

var kammeradvokaten. Som hovedargument for frifindelsen blev anført, at "den danske folkekirke er et statsligt forvaltningsorgan. Derfor kan staten overdrage den civile opgaver som at registrere hele befolkningen uanset den enkeltes tro, og den kan bestemme, at en del af befolkningens statskat skal bruges til at aflønne folkekirkenes gejstlige, som jo er stats-tjenestemænd. Og når alle borgere har samme forpligtelser, er der ikke tale om diskrimination". Højesteret nægtede altså at anerkende, at selvom det for et folkekirke-medlem er i orden, at hans børn registreres i folkekirken, og at han gennem sin skat betaler til sin kirkes præster, er det uretfærdigt at stille samme krav til medlemmer af andre trossamfund eller til ikke-troende. Dommen udgør derfor et problem i forhold til selve den grundlovs-sikrede religionsfrihed.

Hverken retfærdig eller tidssvarende

"Katolikker for lighed blandt trossamfund i Danmark" støttede ikke blot retssagen. Vi har også bidraget med indlæg i den løbende debat i medierne om forholdet mellem kirke og stat. Vi har også søgt samarbejde med ligesindede. Både i folkekirken, i frikirkerne og i flere politiske partier er der mange, som er enige med os. Den marginaliserede stilling i det danske samfund, som "de fra folkekirken afvigende trossamfund" må finde sig i, er hverken retfærdig eller tidssvarende i et demokratisk land. Den er endda i modstrid med grundlovens §

69. Blandt disse trossamfund er også vores katolske kirke. Nogle katolikker forstår os dog desværre ikke. Enkelte mener endog, at vores aktive rolle i retssagen var forkert, og at det var udmærket, at vi tabte sagen.

Skal dommen ankes?

Vi har intet officielt mandat fra den danske katolske kirke. Det ser vi dog som en fordel. Vi har handlet som borgere i det demokratiske Danmark, hvor hver enkelt har et medansvar for lovene. Det er disse love, ikke folkekirken, vi kritiserer. Siden 2. Vatikanerkoncil venter kirken, at lægfolk i politiske og sociale forhold skal handle selv. Det er jo vores børn, der registreres af folkekirken, og det er vore skatter, der medfinansierer folkekirkenes præster. Vi har kun benyttet vores demokratiske ret til at udtrykke vores mening med argumenter. Ad politisk og juridisk vej har vi forsøgt at ændre, hvad vi anser som uretfærdigt både vores kirke og for mange andre danskere.

Efter at vi tabte sagen, er spørgsmålet nu, om vi skal acceptere vort nederlag eller anke dommen til menneskeretsdomstolen i Strassbourg. Den er jo til, netop for at nationalstaters eventuelle uretfærdige domme kan afprøves i forhold til de almene menneskerettigheder

Jørgen Nybo Rasmussen.
"Katolikker for lighed
blandt trossamfund
i Danmark"

Orientering til læserne

Hvorfor har jeg ikke fået min Katolsk Orientering onsdag eller torsdag, som jeg plejer?

Sådan er der nok en del af vores læsere, der har spurgt, mens de ventede på Katolsk Orientering nr. 2, som måske først dumpede ind ad brevsprækken om lørdagen.

Vi iler med at forsikre, at det ikke skyldtes redaktionelt smøl – som altid har redaktionen udvist rettidig omhu – ej heller, at bladet denne gang skulle folieres af hensyn til indstikket fra Niels Steensens Gymnasium – nej, årsagen skal findes hos Post Danmark, der som led i udviklingen af nye og attraktive tilbud til kunderne har besluttet at forlænge tidsrummet mellem indlevering af bladet og efterfølgende udbringning. Hvor vi før indleverede det færdige blad om mandagen og udkom om onsdagen og de følgende dage, er det nu sådan, at vi stadig indleverer det om mandagen, men først kan påregne at

få det omdelt fredag og lørdag i samme uge.

At vi som følge af den nye ordning også er nødt til at lægge tid på i den anden ende, altså lade bladet trykke flere dage tidligere end hidtil, er endnu en komplikation, som vi ikke skal trætte læserne yderligere med.

Derimod vil vi straks gå videre til den gode nyhed, og den gode nyhed er i al sin enkelhed, at vi til gengæld for det ekstra besvær kan få bladet distribueret til en lavere takst.

Den slags skal man ikke kimse ad i sparetider, og så håber vi i øvrigt, at vore læsere har taget det med ophøjet ro, at KO nu omdeles i selskab med andre blade, reklamer o.l. i det lille omslag med påskriften "med rundt." Post Danmark forsikrer, at det ikke desto mindre når frem til de abonnenter, der har frabedt sig reklamer.

Med venlig hilsen
Redaktionen

Maria Merkerts saligkåring fejres i Rom

Den 9. februar 2008 kl. 15.30 vil der i Santa Maria Maggiore blive fejret en takkedagstjeneste for Maria Merkerts saligkåring. Messen bliver celebreret af Zenon kardinal Grocholewski.

Kardinalen blev født 11. oktober 1939 i Brodki, Polen. I 1963 blev han præsteviet og i 1982 udnævnt til titulærbiskop af Akropolis. I denne forbindelse blev han bispeviet af pave Johannes Paul II. I 2001 blev han udnævnt til kardinaldiakon og deltog i det konklave, der valgte pave Benedikt XVI.

Fra Danmark deltager sr. Dorothea Alex.

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med navn, adresse og telefonnummer. Kun navn og postnr. offentliggøres i bladet. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte læserbreve, der overskrider 300 ord.

Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk eller som brev til Katolsk Orientering, redaktionen, GI Kongevej 15, 1610 København V

Den nye "sorte pave" kommer fra Japan

– fortsat fra forsiden

præsteviet i Tokyo. Efter fire års studier ved Gregoriana Universitetet i Rom vendte han tilbage til Japan, hvor han underviste i systematisk teologi ved Sophia Universitetet, som jesuitterne grundlagde i 1913. Fra 1978 til 1984 var han leder for East Asian Pastoral Institute i Manila.

Fr. Nicolás var fra 2004 og indtil valget til generalsuperior leder af JCEAO, jesuitternes ledelses-konference for Østasien og Oceanien, der har hovedsæde på Filippinerne. For han blev valgt til denne post arbejdede han med sjælesorg blandt filippinske og asiatiske immigranter i Japan.

Kaldede til at tjene

I en taksigelsesmesse d. 20. januar i ordenens hovedkirke i Gesù i Rom kaldte fr. Nicolás valget af ham for "et chok", og han tog i sin prædiken udgangspunkt i dagens læsning fra Esajas 49,3: "Han sagde til mig: Du er min tjener, Israel, ved dig viser jeg min herlighed." Han betonedede, at tjeneste for andre er ordenens fornemste opgave med ordene: "Som kristne, som jesuitter, som Guds folk er vi kaldede til at tjene. Jo mere vi tjener, jo mere behager vi Gud".

Han understregede også, at jesuitterne fortsat har fokus rettet på missionsvirksomhed og på engagementet i verdens fattige og marginaliserede.

Efterfølgende fortalte han ved sin første pressekonference d. 25. om sin baggrund og lagde eftertrykkelig vægt på ordenens absolutte troskab over for paven: "Hvis der er vanskeligheder, skyldes det netop, at vi står hinanden så nær. Jesuitterne og paven er knyttet til hinanden lige som et ægtepar. Og de er forpligtede til at arbejde sammen for Kirkens og for verdens bedste. Kun de, der elsker hinanden, kan såre hinanden," sagde han.

"Jesu Selskab ønsker at samarbejde med Vatikanet og adlyde Den hellige Fader. Det har ikke ændret sig og vil ikke ændre sig. Det er den kontekst, vi er født ind i, og det er den kontekst, der vil være afgørende for vores beslutninger," tilføjede han.

Fr. Nicolas fortalte også, at de mange år i Japan havde lært ham at smile ad vanskeligheder og menneskelige svagheder. De havde ansporet ham til at nyformulere sin tro inden for de rammer, som Det Andet Vatikankoncil udstak, og i en kontekst, der er præget af østlige religioner som konfucianisme og shintoisme.

Strategi for fremtiden

Efter valget af den nye generalsuperior fortsætter jesuitterne deres drøftelser af den kurs, der skal afstikkes for fremtiden. Det drejer sig bl.a. om, hvordan man sikrer ny tilgang til ordenen, hvordan ordenen forholder sig til truslen mod miljøet, og hvordan det fremtidige samarbejde med lægfolk skal foregå.

Særlig opmærksomhed vil man vise det lydighedslofte, som jesuitterne aflægger til paven. Man vil bl.a. diskutere, hvordan dette løfte skal forstås i en moderne sammenhæng.

Katolikker i Vietnam i stille protest mod regeringen

af Tai Nguyen

Vietnamesiske katolikker har demonstreret i Vietnams hovedstad Hanoi for at få den bygning tilbage, som inden den kommunistiske magtovertagelse var residens for den pavelige nuntius. Det skete, efter at ærkebiskop Ngo quang Kiet havde sendt et brev til alle katolikker i bispedømmet og opfordret dem til at bede for dette krav.

Omkring 1000 mennesker, præster, ordensfolk og lægfolk, deltog i demonstrationen den 18. december, som udgik fra bispegården. Demonstranterne tog med lys i hænderne opstilling foran bygningen, hvor de skiftevis sang og bad i stilhed.

Ejendommen tilhørte bispedømmet og var bolig og kontor for nuntius indtil 1959, hvor kommunisterne udviste alle kirkelige embedshavere af udenlandsk herkomst og konfiskerede bygningen og grunden.

Det katolske bispedømme i Hanoi har ofte udtrykt ønske om at få ejendommen

Grunden foran den tidligere residens for den pavelige nuntius er p.t. udlejet som parkeringsplads

Mere end 1.000 mennesker demonstrerede med sang og bønner

men tilbage, og myndighederne har da også lovet at tage sig af sagen, men foreløbig er det blevet ved løfterne.

Fra 1954, hvor kommunisterne tog magten i Nordvietnam, og især efter 1975, hvor Sydvietnam blev indlem-

met, har regeringen beslægt mange ejendomme, boliger og grunde – både fra privatpersoner og forskellige kirkesamfund i landet.

Med det stigende befolkningstal er der opstået et akut behov for plads til religionsudøvelse, og demonstrationen, som blot er en af mange, der har fundet sted forskellige steder i landet, skal ses som et udtryk for, at vietnamesiske katolikker føler sig uretfærdigt behandlet af regeringen.

De seneste rapporter fra nyhedsbureauet VietCatholic News fortæller, at demonstranter har trodset et forbud fra myndighederne og gentagne gange siden 18. december forsamlet sig foran den omstridte ejendom. Således skulle over 2.000 have demonstreret på området den 25. januar, hvor det kom til alvorlige sammenstød mellem demonstranter og politi.

Imens vi håber på, at de vietnamesiske myndigheder finder en fornuftig og retfærdig løsning på problemet, forener vi os i bøn med den katolske Kirke i Vietnam, som tæller omkring 6 millioner troende.

"Usynligt" 25 års jubilæum på Sankt Knud Lavard Skole

Christa Bonde har siden 2002 været leder på Sankt Knud Lavard Skole

På Sankt Knud Lavard Skole i Lyngby nord for København kunne skoleleder Christa Bonde 2. februar 2008 fejre sit 25 års jubilæum som lærer – dog ikke på samme skole. Derfor har hun selv – og skolen – valgt ikke at fejre det officielt, og derfor kalder vi det et usynligt jubilæum.

Den 2., februar 1983 begyndte Christa Bonde som knapt færdiguddannet lærer sit 34 timers store skema på Sankt Josef Søstrenes skole

i Ordrup. Samtidig med sit nye arbejde afsluttede hun sin uddannelse på Frederiksberg Seminarium i sommeren 1983. Hun arbejdede engageret og trofast på Skolen i Ordrup, indtil hun i januar 2002 blev hentet til Sankt Knud Lavard Skole som skoleleder – hvor hun med stor dygtighed og engagement præger skolens liv til glæde for både elever, lærere og forældre, der ser frem til mange flere år med hende i spidsen for skolen.

At den 2/2 også er Christa Bondes fødselsdag er nærmest en tilfældighed. Med de nuværende pensionsalder kan hun dog knap nå et "rigtigt" 25 års jubilæum på Sankt Knud Lavard Skole. Der kan jo ske meget med pensionsalderen, og skolens bestyrelse skal nok huske at fejre det, hvis Christa Bonde skulle nå at præge Sankt Knud Lavard Skole i 25 år – i 2027!

Sankt Knud Lavard skole er kendt for sit høje faglige ni-

veau, og selvom det i første række skyldes dygtige elever og lærere, er Christas ledelse også på dette punkt med til at sætte dagsordenen. Det er således en særlig glæde på jubilæumsdagen at konstatere, at eleverne fra Skt. Knud Lavard skole blev nr. 2 i dansk stil og nr. 9 i skriftligt engelsk på den netop offentliggjorte liste for folkeskolens afgangsprøve 2007 for hele landet.

Sankt Knud Lavard skole er også i Christas tid som leder blevet stadig mere kendt som en skole, der vægter det katolske grundlag og indhold meget højt. Skolens nye formålsparagraf – som er indført i 2007 - understreger dette meget stærkt: "Sankt Knud Lavard Skole bygger hele sit virke på det katolske

livs- og menneskesyn, som det kommer til udtryk i Evangeliet og i Kirkens lære."

Der er i den seneste tid taget mange nye initiativer med henblik på at realisere dette i dagligdagen, både i det sociale liv og i undervisningen. Det gælder ikke mindst fag som biologi og historie. Det må også nævnes, at næsten halvdelen af skolens elever er katolikker. De katolske elever deltager i messe hver 14. dag og har katolsk religionsundervisning gennem hele skoleforløbet.

Tillykke fra Sankt Knud Lavard Skoles bestyrelse ved Kim Ørtved, formand fra 2001

Ingen cafe latte...

men gode bøger om din tro

Sankt Andreas Bibliotek

Man-fre 10-12 og 13-16

Tirsdag desuden 16.-17.30

Gl. Kongevej 15

1610 København V.

www.sanktandreasbibliotek.dk

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjærulff

Valfarter og pilgrims-vandring

Hvad er egentlig forskellen på valfart og pilgrimstur? Og hvad er egentlig den dybere begrundelse for, at folk tager af sted på en sådan ekspedition? Hvis man vil bede til Gud, kan man vel lige så godt gøre det i sit lønkammer eller ude i naturen? Jeg har lidt større forståelse for dem, som går på vandring som en slags terapi eller for motionens skyld.

Venlig hilsen
Mogens K. Nielsen.

Svar:

Helt grundlæggende er det en længsel efter Gud, som driver folk hjemmefra ud på den lange vandring i det fremmede. Augustin siger i sine "Bekendelser": "Du har skabt os til dig, og vort hjerte er uroligt, indtil det finder hvile i dig."

Pilgrim kommer af "peregrinus", der betyder en fremmed, dvs. en landflygtig, og som altid længes efter sit himmelske fædreland. En pilgrim er en rejsende i længsel – en, der længes efter Skaberen – efter sin egen oprindelse og dybeste bestemmelse.

Derfor søger og længes alle, der har et åbent hjerte, også selv om de giver Skaberen andre navne og ikke kender Kristus som Hans Søn. I alle religioner kender man til det at drage til et helligt sted for at komme nærmere til Gud, som har skabt os alle. Derfor søger f. eks. muslimerne til Mekka og hinduerne til Ganges.

Et af de smukkeste udtryk for en sådan pilgrimsfærd er beretningen om de tre vise mænd, som brød op fra deres fjerne hjemlande, fordi de havde fanget budskabet om stjernen, det tegn, som viste vej til Gud selv: Hans Åbenbaring i Jesusbarnet i Betlehem. Betlehemsstjernen er frem for alle

ikonet på pilgrimmens længsel og mål.

Valfarter og pilgrimsfærd er næsten det samme. Med ordet valfart forbinder man nok en større flok af mennesker på rejse mod et helligt sted, mens pilgrimsfærd i højere grad fokuserer på den enkeltes vandring. Man kender fænomenet gennem hele Bibelen, lige fra den gang, Gud kaldte på Abraham og sagde: "Forlad dit land og din slægt og din faders hus, og drag til det land, jeg vil vise dig". Det var forjættelsen af det Land, det sted, hvor Gud ville møde sit folk og opfylde sine løfter om Frelseren. (Jvf. 1. Mos,3,15) Vandringens strabadser og den sugende længsel var en bod og skulle rense den vandrende, lutre hans tro og forberede ham til mødet med Gud. Også Jesus fulgte jødernes skik, som man f. eks. hører om hans påskevalfart til templet som 12-årig (Luk 2, 41).

I Kristus har Gud åbenbart sig endegyldigt og klart. Kristne valfarter og pilgrimsrejser har derfor lige siden naturligtvis altid haft Jesus som rejsens egentlige mål. Derfor er de steder, hvor Han har levet og virket, hvor Han er død og opstanden, selvfølgelig de vigtigste valfartsmål: Jerusalemland og Det hellige Land. Hans historiske og fysiske eksistens som et menneske blandt mennesker er det, som på en særlig måde kvalificerer de steder, hvor Han har levet. Inkarnationens mysterium har på en konkret måde helliggjort også den fysiske verden og de mennesker og ting, som Han har rørt. Det forklarer også, hvorfor Hans apostle, martyrerne og alle hellige mennesker, som har levet i Hans efterfølgelse, tiltrækker pilgrimme: Guds kraft og kærlighed manifesterer sig på en særlig måde gennem disse mennesker, hvad enten de er levende eller døde, lige som den kvalificerer Guds udvalgte steder og helliggør dem på en måde, der afgrænser dem fra

de profane omgivelser. Det er dette punkt, som skiller vandene i katolsk og protestantisk valfart: I reformationen blev mysteriet frakendt sin fysiske, sanselige dimension med det resultat, at hellige mennesker og steder ikke mere accepteres som noget særligt. Derfor har protestantiske valfarter ofte ikke noget konkret mål. Det er selve vandringen, der står i centrum. Det er måske disse vandringer, du tænker på, når du nævner terapi og motion?

Den uophørlige bøn

Den kristne valfart har til formål at rense og helliggøre sjælen og derved gøre den rede til at modtage Guds nåde, når man endelig er nået til vandringens mål. Derfor er en pilgrimsrejse altid en rejse både på det ydre og på det indre plan. Den ydre pilgrimsfærd er et billede på sjælens indre pilgrimsvandring mod det himmelske mål.

Derfor beder en pilgrim uden ophør: Med fødderne, mens han møjsommeligt vandrer mod målet, og med hjerte, mund og hænder: Jesusbønnen: "Herre Jesus Kristus, forbarm dig over mig" eller Rosenkransbønnen, som er én lang meditation over Inkarnationens mysterium og Jesu liv, død og opstandelse.

Afgørende i den oprindelige, og i den katolske valfartstanke er, at det ydre plan ikke kan undværes. Det er konsekvensen af, at Gud har åbenbart sig i den objektive, historiske og fysiske virkelighed og derfor ikke kan reduceres til en subjektiv, rent åndelig/psykologisk "kraft". Formålet er, at mødet med Gud ved rejsens mål skal hjælpe dig til at blive forenet med Ham i et helligt liv, også når man forlader det hellige sted og vender hjem til sin daglige tilværelse.

Helliggørelse – at forlade alt for Guds skyld – at gøre Kristus til centrum i sit liv

– det er det dybeste formål med en valfart. Hvor den moderne valfart primært fokuserer på vejen, på selve vandringen, er det i den katolske valfart således målet, der er det afgørende vigtige: Målet er mødet med Gud. Vejen er kun forberedelsen i bod, renselse og omvendelse. Men en vej uden et mål er en selvmodsigelse, en meningsløs og trøstesløs ørkenvandring. Det ligger jo i den jødisk-kristne menneske- og verdensopfattelse, at verden (makrokosmos) og mennesket som mikrokosmos udvikler sig hen imod et endeligt mål.

Vi tror ikke på et evigt kredsløb, hvor det kun handler om at udvikle sit eget selv. Den kristnes mål er at gå hellighedens vej for at blive forenet i Kristus, at blive ét med Ham. For Gud har i sin visdom besluttet i tidernes fyldte at "sammenfatte alt i Kristus, både det himmelske og det jordiske", og Han ønsker, at vi skal samarbejde med Ham i denne proces.

Venlig hilsen
Kirsten Kjærulff

(Jeg har skrevet en længere artikel om valfartens teologi, som kan læses på www.valfarter.dk)

Lukasevangeliet (2)

Bibelskole

af Eva Maria Nielsen

Lukasevangeliet begynder med bebudelsen af henholdsvis Johannes Døberens og Jesu fødsel. Den skjulte baggrund for denne fortælling er Abrahams og Saras skæbne. For Gud gav Abraham et løfte om, at han skulle blive stamfader til et stort folk; men

virkeliggørelsen trak ud. Først i en sen alder fødte Sara sønnen Isak.

Selv om fortællingen om Johannes og Jesus fortælles sideløbende, så er der ingen tvivl om, hvem der er frelseren. Johannes er kun den, der skal berede vejen for den ventede Messias.

Jesu fødsel placeres i en verdenshistorisk sammenhæng. Kejser Augustus har beordret en folketælling, og derfor befinder Maria og Josef sig i Betlehem. Ved Jesu fødsel forkynder engle, at en frelser er født.

På magter står over for hinanden. På den ene side står det romerske imperium – repræsenteret ved Augustus og Kvirinius – og på den anden side står Guds frelsesvilje.

Da Josef sammen med Maria bryder op for at lade sig indskrive i Betlehem, væver

Lukas to motiver sammen. Josef adlyder den mægtige romerske kejsers dekret. Men på den anden side er kejserens myndighed underordnet Guds vilje, for at profeten Mikas ord (5,1) skal gå i opfyldelse.

Efter fødselen bebuder en himmelsk hærskare frelserens fødsel. for hyrderne på marken. I datidens samfund var hyrderne i bunden af samfundet. De var fattige bønder, som solgte deres arbejdskraft til andre. Men her er det dem, der får bud om frelserens fødsel. Det er ikke magthaverne, der får det at vide.

På hyrderens mark mødes himmel og jord. Indtil da var templet stedet, hvor himmel og jord mødtes. Men Lukas sprænger dette monopol på hellighed. Guds nærhed og åbenbaring er ikke længere bundet til Jerusalem og heller ikke til templet.

Det glade budskab er for alle mennesker.

Guds fred er for hele jorden. Når Gud kommer til os mennesker, betyder det frelse, retfærdighed og en ny mulighed for de fattige. Først her bliver løftet til Abraham indfriet til det yderste.

Ligesom Maria tror hyrderne umiddelbart. De går til Betlehem. Der finder de, hvad de søger, og så vender de tilbage til deres hverdag og fortæller om det, de har oplevet.

Også vi bør fortælle videre om det, Jesus betyder for os.

Dette kan du gøre:

Læs beretningerne om bebudelsen og fødslen af Johannes Døberens og Jesus og sammenlign, hvordan det hele er bygget op parallelt.

Læs Es 40,9; Es 52,7; Es 61,1-2: Hvordan tolker du Esajsteksten ind i fødselsberetningen?

Fasteaktion 2008

Caritas i 200 lande

Caritas er den katolske kirkes officielle humanitære hjælpeorganisation.

Caritas ser det som sin opgave at medvirke til opbygningen af en ny verden, hvor retfærdighed og fred hersker og hvor det enkelte menneskes værdighed er i centrum.

Caritas arbejder blandt nødstedte og fattige med nødhjælp og langsigtet udviklingsbistand.

Caritas skeler ikke til motagernes politiske, religiøse eller etniske tilhørsforhold.

Caritas arbejder i knap 200 lande. Caritas Danmark arbejder igennem lokale organisationer, der kender den lokale befolkning, deres kultur og andre lokale forhold.

Mange tusinde mennesker får hvert år hjælp fra Caritas. Caritas betyder næstekærlighed – omsorg for andre.

De fire sider om bispedømmets fasteaktion er redigeret af Caritas Danmark. Fotos: Caritas

BISPEDØMMETS FASTEAKTION 2008

Manipur, Nordøstindien
Hvor langt kommer du til skole og mad?

Uden mad og drikke.

Mange børn i ulandene har langt til skole. Fem, seks timer på gåben.

For danske børn er det bare en halv time med bussen.

En plads på en indisk kostskole koster under en femmer om dagen. Det er en dagløn!

For os er det bare et greb i lommen.

Hvor langt vil du strække dig for at række de fattigste en hånd?

NYHED
Caritas Danmark opretter en **KATASTROFEFOND**
Når katastrofen rammer, skal hjælpen lynhurtigt frem. Med en katastrofefond på 250.000 kroner kan Caritas hjælpe omgående. Det vil redde menneskeliv! Støt fonden gennem årets Fasteaktion.

CARITAS DANMARK

Du kan indbetale din gave på giro 404-3979 eller via www.caritas.dk

Grafikeren Kim Broström har tegnet fasteaktionsplakaten, som kan ses i alle katolske kirkers våbenhuse og på de katolske skoler. Plakaten kan bestilles på Caritas' sekretariat.

Ambitiøst mål for årets Fasteaktion

Sidste år lykkedes det at indsamle næsten én million kroner i forbindelse med Fasteaktionen. Pengene blev straks sendt videre til burmesiske flygtningebørn i Thailand, til fattige bønder i Uganda og til Caritas i Niger, verdens fattigste land.

"Og behovet for hjælp er ikke blevet mindre", fortæller kampagnekoordinator David Vincent Nielsen fra Caritas. "Nødstedte familier i Bolivia, fattige børn i

Indien og katastrofeofre over hele jorden venter på vores hjælp. Caritas håber derfor, at Fasteaktionen også i år runder millionen."

Besøg på skoler og i menigheder

For at nå det ambitiøse mål, prøver Caritas noget nyt under årets Fasteaktion. "Caritas satser på at kunne sende mindst 100 indiske børn i skole med midler fra årets Fasteaktion. To af de indiske

skolebørn kommer til Danmark i marts, og sammen rejser vi rundt og besøger 16 af landets 22 katolske skoler, hvor de danske elever samler ind til deres indiske kammerater.

De indiske børn lægger også vejen forbi menighederne i Hellerup, Nykøbing F, Odense og Århus! På den måde bliver der sat ansigter på nogle af de mennesker, som hjælpen når frem til", siger David Vincent Nielsen.

Fairtrade Brunch

Og så er der Fairtrade Brunch i 14 katolske sogne over hele landet den 2. og 9. marts – også her vil der være mulighed for at række de fattige en hjælpende hånd! Se oversigten over de mange arrangementer på www.caritas.dk.

Girokort til alle husstande

I de kommende dage bliver der sendt undervisningsmateriale og sparebøger ud til

alle sognene, og i slutningen af februar får alle katolske husstande i Danmark et brev med opfordring til at bakke op om Bispedømmets Fasteaktion. På de fattiges vegne håber vi, at rigtig mange vil benytte det vedhæftede girokort.

Bidrag kan i øvrigt når som helst indbetales på girokonto 404-3979 eller bankkonto reg. nr. 2191 kontonr. 3487254516 - mærk din indbetaling "Fasteaktion".

Uden mad og drikke...

En dansk professor konkluderede for nogle uger siden, at vores ulandsbistand slet ikke nytter noget! Historien kom på forsiden af aviserne, men den holder ikke!

Mange faktorer spiller ind på de fattige landes udvikling: Borgerkrige og naturkatastrofer har store negative konsekvenser – også for den økonomiske vækst, som er det eneste professoren interesserer sig for. EU's landbrugsstøtte er en anden hæmsko: Hver euroæisk ko får mere i støtte fra EU, end mange fattige tjener i ulandene, så det er næsten umuligt for de fattige at komme ind på vores markeder! Derfor kan man ikke måle om bistanden batter blot ved at se på den økonomiske vækst. Og selv om bistanden er nødvendig, kan den aldrig alene løse de fattige landes problemer!

For mange fattige er økonomisk vækst en u håndgribelig akademisk størrelse. Bistanden er derimod konkret, og forbedringerne i de fattiges levevilkår er synlige – både på kort og langt sigt. Derfor er Caritas' arbejde værdsat overalt i verden!

Men hvad har alt dette med faste at gøre?

Fastetiden er en lejlighed til at give afkald. Og ikke nødvendigvis afkald på mad og drikke, det kunne også være på andet forbrug – måske tiden foran skærmen? Fasten kan betyde en ny start og fornyede relationer til Gud, til vores nærmeste, til næsten.

Fællesskab forpligter! Og der er mange i vores store fællesskab, som hver dag må leve uden tilstrækkelig mad og drikke. Konstant faste er ikke sundt.

Gør noget ved det – sammen med Caritas!

Jann Sjursen
Generalsekretær

Mange fattige familier i La Paz falder fra hinanden, og de store børn overlades til sig selv. I praksis ender de ofte på gaden. Forstædernes katolske sogne og Caritas La Paz er nu gået sammen for at levere deres bidrag til løsning af problemet. Fasteaktionen støtter dette projekt. Billedet viser gadebørn, som via Bømenes U-landskalender i 2002 kom i skole og de efterfølgende år fik specialundervisning.

Hjælp til familier i opløsning

Bolivias største by La Paz bliver kaldt »Byen, der rører ved himlen«. Navnet er passende, for den er bygget på Andesbjergenes skråninger i op til 4100 meters højde.

Men for indbyggerne i byens højt beliggende forstæder er livet langt fra himmelsk. De fleste er fattige familier, som er flyttet til byen i håb om at finde et arbejde.

Livet en bitter kamp for at overleve

»Men for de fleste skuffes håbet«, fortæller programkoordinator *Susanne Møller Andersen*, der er ansvarlig for Caritas' projekter i Bolivia. »Arbejdsløsheden er stor blandt de uuddannede landarbejdere, boligene er små og elendige, og livet

bliver hurtigt en bitter kamp for blot at overleve.«

Under disse vanskelige vilkår falder familierne fra hinanden, og de store børn overlades til sig selv. I praksis ender de ofte på gaden, hvor de finder sammen i bånder med alt hvad det indebærer af vold, stofmisbrug og prostitution.

Forstædernes katolske

Susanne Møller Andersen.

sogne og Caritas La Paz er nu gået sammen for at levere deres bidrag til løsning af problemet. Og de får gennem årets Fasteaktion støtte fra Caritas Danmark. Susanne Møller Andersen fortsætter:

»Først og fremmest gælder det selvfølgelig om at få de unge væk fra gaderne og ud af deres misbrugsproblemer. Det sker ved opsøgende arbejde på gadeniveau og ved tilbud om personlig krisehjælp.

Et alternativ til livet i bånderne

Men vi er også nødt til at give dem et alternativ til livet i bånderne. Dels gennem tilbud om uddannelse og spændende fritidsaktiviteter. Dels ved at støtte

genopbygningen af de unges familier og forsoning familiemedlemmerne imellem. Kun på den måde kan gadens normer blive erstattet af normer, der hviler på de kristne værdier.«

En stor del af projektet bliver gennemført af frivillige fra sognene og fra byens seminarium, men de kan ikke løfte opgaven alene.

Takket være de 250.000 kroner fra Fasteaktionen kan man de næste to år ansætte en projektleder og en psykolog til at bistå de mange frivillige. Ved fælles hjælp kan vi på den måde give 200 unge og deres familier chancen for en ny og bedre tilværelse.

Reddet fra et liv på gaden

Caritas Danmark har arbejdet i Bolivia med projekter i 19 år. De fleste projekter er gennemført i Potosí amt, som ligger i det sydlige Bolivia. Med Bømenes U-landskalender 2002 gennemførtes et projekt for børn med indlæringsvanskeligheder.

Projektet løb frem til udgangen af 2007, og blev gennemført i seks større byer i Bolivia – herunder La Paz.

Mange af forældrene er fattige bønder, der har søgt til byerne for at finde arbejde. Men det er svært, fordi der her er stor arbejdsløshed.

Børnene bliver rodløse

Typisk for børnene, som har fået hjælp fra Bømenes U-landskalenderprojekt, er, at de er tosprogede. Deres modersmål er enten quechua eller aymara. Børnene skal lære spansk, fordi det er det sprog, der binder Bolivia sammen.

Mange forældre kan ikke spansk og kan derfor heller ikke hjælpe deres børn med lektierne. Typisk taler forældrene quechua eller aymara indbyrdes, men de

ønsker, at deres børn skal lære spansk, for kan man spansk, klarer man sig bedre, mener de.

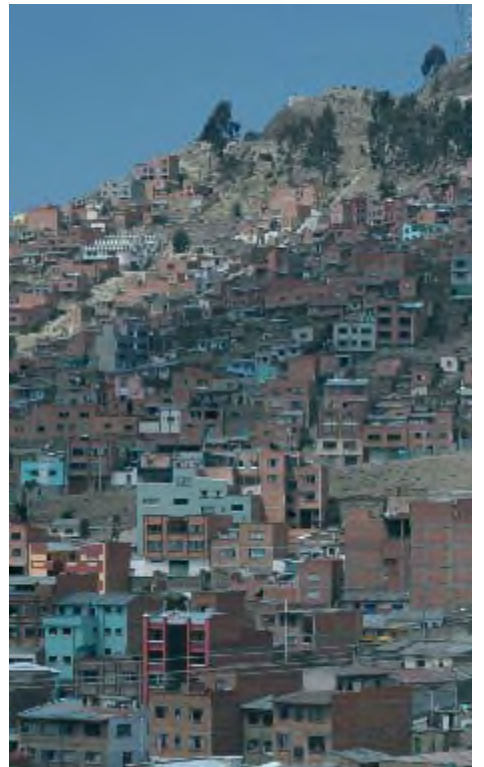
Forældrene synes ikke, at deres modersmål er så vigtigt. Børnene bliver på den måde rodløse og med en splittet kulturel identitet. Mange af dem får store vanskeligheder i skolen og vælger derfor at droppe ud.

De lidt større børn og teenagere vælger i stedet et liv på gaden, hvor de finder sammen i bånder med vold, narko og prostitution til følge.

Bømenes u-landskalenderprojekt har reddet mange børn fra en kriminel løbebane, fordi projektet netop har taget hånd om dem allerede i skolen. Ligeledes er forældrene inddraget i løsningen af problemerne, så de fremover lettere kan støtte børnene hjemme.

Omkring 70% af befolkning bor i Andesregionen i 4.000 meters højde. La Paz har godt 1,2 millioner indbyggere.

La Paz er landets reelle hovedstad.

La Paz bliver kaldt »Byen, der rører ved himlen«. Navnet er passende, for den er bygget på Andesbjergenes skråninger i op til 4100 meters højde. Men for indbyggerne i byens højt beliggende forstæder er livet langt fra himmelsk. De fleste er fattige familier, som er flyttet til byen i håb om at finde et arbejde.

I Manipur er målet at hjælpe 11.000 bondefamilier ud af fattigdommen gennem udvikling af økologisk landbrug.

Giv 100 indiske børn ét års skolegang!

For os danskere er det en selvfølge, at der ligger en skole i nærheden af vores bopæl. Og de fleste kan endda vælge mellem kommuneskolerne og de mange privatskoler, hvoraf 22 tilmed er katolske. Kommuneskolen er oven i købet gratis.

20 kilometer til skole – på gåben!

Sådan er det ikke i Manipur i det nordøstlige Indien. For de fattige bønder, som bor i Manipurs bjergegne, er det tit umuligt at sende deres børn i skole.

For det første fordi der er mange landsbyer, hvor der slet ikke er nogen skole. Der kan sagtens være 20 kilometer til den nærmeste

landsbyskole, og børnene kan kun tilbagelægge den lange vej til fods. Det ville tage det meste af dagen bare at komme frem og tilbage.

For det andet fordi det ikke er gratis at gå i skole i Indien. Og de fattige bønder har ikke råd til at betale skolepenge. For slet ikke at tale om udgifter til skoleuniform og til bøger.

Derfor er der masser af børn i Manipur, som aldrig kommer i skole. Gennem årets Fasteaktion bliver det muligt at hjælpe mindst 100 af dem.

Det drejer sig om børn fra de allerfattigste familier, børn som ellers aldrig ville komme i skole - børn, der har mistet den ene af

deres forældre, og børn der bor særlig langt væk fra den nærmeste skole.

Derfor gælder det ikke kun om at samle penge ind til børnenes skolepenge, til deres skolebøger og til skoleuniformen, som stadig er obligatorisk i Indien. Der skal også samles penge ind, så de 100 børn får plads på en kostskole.

Det koster altså kun 500

kroner at sende et barn i skole i et helt år! Og for 1000 kroner ekstra kan eleven også få mad og et sted at bo i hele skoleåret! Sammenlagt er det mindre end en femmer om dagen pr. elev.

– Skolepenge for 1 elev i et helt år:	300 kroner
– Skoleuniform og bøger til 1 elev i helt år:	200 kroner
– Kostafdeling et helt år:	1.000 kroner

Det er ikke alle børn i Manipur, der er så heldige at komme skole. Børnene på billedet går på en lille kostskole med plads til 25 børn. Deres søskende må blive hjemme, fordi forældrene ikke har råd til at sende flere i skole.

En glemt del af Indien

Manipur og de seks andre delstater i det nordøstlige Indien er geografisk næsten helt afskåret fra resten af det store land. Og regeringen i New Delhi har da også som regel betragtet regionen som en blindtarm, der ikke fortjente megen opmærksomhed eller økonomisk støtte

Kirken udfører stort udviklingsarbejde

Områdets 39 millioner indbyggere, der er fordelt på mere end 250 forskellige stammer, hører derfor til Indiens allerfattigste. Stridigheder mellem de mange forskellige etniske grupper har forværret situationen i de seneste årtier.

I dette spændingsfelt har

den katolske kirke og dens institutioner udført et stort udviklingsarbejde inden for især landbrug og skolevæsen. Da aktiviteterne altid bliver tilrettelagt på tværs af etniske linier og religiøst tilhørsforhold, har arbejdet også været med til at fremme fredelig sameksistens.

Caritas Danmark har igen en årrække støttet landbrugsprojekter i fire af de syv delstater. I Manipur er målet at hjælpe 11.000 bondefamilier ud af fattigdommen gennem udvikling af økologisk landbrug. Og Fasteaktionen kan nu sende nogle af de fattigste familiers børn i skole.

Fasteaktion 2008

I nogle krisesituationer er det afgørende at kunne handle hurtigt, fordi hurtig hjælp kan være dobbelt hjælp.

Vær beredt!

Caritas opretter katastrofefond!

Det er ikke kun spejdere, der skal være beredt. Det skal vi alle, fordi vi har et ansvar for vort eget og andres liv. En humanitær organisation som Caritas skal også være parat:

– Katastrofen indtræder, når man mindst af alt forventer det. Tænk bare på Tsunamien i 2005, siger generalsekretær *Jann Sjørnsen*, når han bliver bedt om at forklare baggrunden for, at Caritas nu har besluttet at oprette en katastrofefond. Målsætningen er, at Caritas

til stadighed har mindst kr. 250.000 til rådighed gennem en sådan fond, som de kommende års Fasteaktioner bl.a. skal være med til at finansiere.

– Det er i katastrofesituationer godt at vide, hvad vi har, uden at vi i første omgang skal tænke på, hvad vi kan få gennem en konkret indsamling. I nogle krisesituationer er det afgørende at kunne handle hurtigt, fordi hurtig hjælp kan være dobbelt hjælp. I andre tilfælde er hastigheden ikke så afgø-

rende, understreger generalsekretæren og fortsætter:

– Katastrofefonden skal ikke erstatte konkrete indsamlinger i katastrofesituationer, hvor Caritas af erfaring ved, at folk gerne vil bidrage spontant. Det gør det bare muligt i den aktuelle situation at handle, uden at Caritas er afhængig af en 100 % "efterbevilling" fra bidragyderne.

Caritas kan derfor også engagere sig i kriser, der ikke nødvendigvis er højt på mediernes dagsorden. Der,

hvor mennesker er i nød uden for kameraernes – og dermed ofte bidragydernes – søgelys, fastslår Sjørnsen.

Fond eller ej – sidste år bidrog Caritas for indsamlede midler med nødhjælp til flygtninge fra Darfur i Tchad samt til ofre for oversvømmelserne i Uganda. Indsatsen i Tchad blev i øvrigt efterfølgende fulgt op med en bevilling på 2 mio. kr. fra Udenrigsministeriet.

Jesper Juel Rasmussen på feltbesøg i Zimbabwe.

Hjælper det at hjælpe? Skal der ikke mange penge til, før det batter? Sådanne spørgsmål stilles fra tid til anden. Både når det gælder udvikling og nødhjælp, arbejder Caritas med projekter og budgetter lige fra nogle få tusinde kroner og op til flere millioner. *Jesper Juel Rasmussen*, der

er programkoordinator for Caritas med ansvar for Uganda og Zimbabwe, kender til bredden i Caritas' arbejde:

– Det siger sig selv, at man har mulighed for at nå flere med tre millioner end med f.eks. 30.000 kr. Men selv med 30.000 kr. når man langt. Sidste år blev det nord-

østlige Uganda ramt af oversvømmelser i bl.a. et af de områder hvor Caritas arbejder med udviklingsprojekter. Vi ville gerne hjælpe vores partner CIDI og de bønder som vores udviklingsprojekt støtter, og som blev alvorligt ramt af oversvømmelserne, fortæller Jesper Juel Rasmussen.

– Jeg var selv i Uganda på det tidspunkt og spurgte så hjemme i København, om Caritas kunne bevillige 30.000 kr. til indkøb af fornødenheder. Der blev givet grønt lys, pengene blev overført, og en hurtig og værdsat indsats var igangsat. Taknemmeligheden er stor, siger Caritas

Danmarks programkoordinator.

For de kr. 30.000 blev der indkøbt 230 moskitonet, 270 vandbeholdere og 268 tæpper. Efterfølgende besluttede den danske ambassadør i Kampala at yde 100.000 kr. af ambassadens lokalbevilling til indkøb af bl.a. såsæd.

Netværk afgørende

Caritas er her og der og alle vegne!

For Caritas Danmark er det store Caritas netværk altafgørende. Det kan lyde lidt overdrevet, men det er ikke desto mindre rigtigt, at Caritas er på pletten før katastrofen indtræder.

Caritas findes i 200 lande, det enkelte bispedømme, sogn osv. Det kan godt være, at ikke alle Caritas organisationer er lige stærke til at håndtere krisesituationer. Men små som store, stærke som svage, så er de der, når katastrofen indtræder.

Både når det gælder udvikling og nødhjælp samarbejder Caritas Danmark typisk - men ikke alene - med andre Caritas organisationer. Internationalt koordinerer Caritas Internationalis (CI) nødhjælpsindsatsen så dobbeltarbejde og bureaukrati reduceres, og hjælpen ef-

ektiviseres. Caritas Internationalis udsender fra Rom appeller med anmodning om hjælp. Hvilken hjælp, der er brug for, og hvor meget. Ofte er det en af de store Caritas organisationer, der efterfølgende koordinerer på netværkets vegne.

Et eksempel

Caritas Danmark har i de senere år støtte humanitære indsatser i Zimbabwe. Senest ved at støtte en CI-appel som CAFOD (Caritas i England) koordinerer og fører ud i livet i samarbejde med lokale Caritas-partnere.

Caritas Danmark har naturligvis ansvaret for at kontrollere regnskab m.v. og ved selvsyn i Zimbabwe konstaterer, hvorledes pengene er brugt.

Med en katastrofefond kan Caritas også engagere sig i kriser, der ikke nødvendigvis er højt på mediernes dagsorden.

Det nytter – selv med små midler!

Skt. Josephina Bakhita – en slaves vej til Gud

Josephina Bakhita
(1869-1947)

af Kirsten Krog

Den 8. februar, som i år falder i fastetiden, fredagen efter askeonsdag, er det festdag for præsten Hieronymus Emiliani og ordenssøsteren og jomfruen Josephina Bakhita.

En brat afsluttet barndom

Josephina Bakhita blev sammen med sin tvillingesøster født engang i 1869, den nøjagtige dato er ikke kendt. Tvillingeparret var de yngste børn i en søskendeflok på i alt seks. Josephina havde således foruden sin tvillingesøster tre storebrødre og en storesøster. Hendes forældre tilhørte de rigere i landsbyen Olgossa, som ligger i det sydlige Dafur i Sydsudan tæt på grænsen til Tchad. Faderens bror var landsbyhoveding i Dagiu-stammen. Men selvom Josephina med denne baggrund måtte regnes for en pige med bedre fremtidsudsigter end mange af hendes jævnaldrende i landsbyen, fik hendes trygge barndom en brat

afslutning, da hun var omkring ti år gammel.

Slaveri og grusomhed

En dag i oktober i 1879, hvor Josephina sammen med en veninde, var ude at lede efter urter, blev hun og veninden kidnappet af arabiske slavehandlere. Det var ikke ualmindeligt med sådanne kidnapninger, og det var heller ikke første gang, det var gået ud over Josephinas familie; hendes storesøster var allerede blevet kidnappet. Chokket og den forfærdelige behandling, de var udsat for, bevirkede, at der var meget fra Josephinas barndom, hun havde glemte. Ikke engang sit navn kunne hun huske. Josephina er det navn hun fik som døbsnavn, da hun senere blev kristen. Navnet "bakhita" fik hun af sine kidnappere, et underligt navn til en slave, da det betyder "den heldige". Men da hun midt i sin forfærdelige situation udstrålede en bemærkelsesværdig ro og ligevægt, var navnet jo trods alt udtryk for et indre "held" eller i hvert fald en indre nåde. Det var som om at Kristus, som hun endnu ikke kendte, allerede havde givet hende af sin fred.

Josephina, eller Bakhita, som var hendes navn på det tidspunkt, blev solgt i alt fem gange. Først blev hun solgt til en arabisk stormand, som behandlede hende pænt, indtil hun ved et uheld kom til at knuse en vase, som tilhørte sønnen i huset. Sønnen blev så vred, at han bankede Bakhita og krævede af faderen, at han skulle sælge hende videre, hvad han gjorde. Hos de næste ejere blev Bakhita udsat for gentagen tortur. F.eks. blev hun som 13-årig tilføjet 114 snitsår, som derefter blev istrøet salt for at intensivere smerten. Til sidst – i 1882

– blev hun solgt til den italienske konsul Callisto Legnani. Endelig var Bakhita i et hjem, hvor hun blev behandlet med menneskelighed. Da den politiske situation i 1888 betød, at konsulen sammen med sin ven Augusto Mishieli måtte rejse tilbage til Italien, rejste Bakhita med. Fru Michieli ønskede at "overtage" Bakhita, og med tilladelse fra Legnani, flyttede hun til familien Michieli, hvor hun blev barnepige for familiens datter Mimmina.

Vejen til Gud og til friheden

Efter at have boet hos familien i tre år, fulgte Bakhita Mimmina til en kostskole drevet af "Døtrene af Næstekærlighed" eller Canossa-søstrene, som de blev kaldt efter deres stifter, Magdalena Gabriela af Canossa. Her mødte Bakhita den kristne tro og kom selv til tro på Kristus. Så da fru Mishieli senere kom for at hente sin datter, ville Bakhita ikke følge med. Hun ønskede at blive hos søstrene og lære mere om den kristne Gud. Men fru Michieli, der jo anså Bakhita som sin ejendom, ville ikke umiddelbart give slip på hende. Derfor så priorinden sig nødsaget til at hente patriarken og kongens statholder – og eftersom slaveriet var forbudt i Italien, måtte fru Michieli til sidst give slip på Bakhita.

Ordenssøster hos Canossa-søstrene.

Den 9. januar 1890 blev Bakhita døbt, og det var her, hun fik navnet Josephina, eller rettere Josephina Margareta Fortunata Maria. Samtidig med sin dåb modtog Josephina sin førstekomunion og firmelsen. I sin nye rundskrivelse "Spe Salvi" bruger pave Benedikt

netop Josephina Bakhita som eksempel på, hvordan det at lære Gud at kende, bringer håb ind i et menneskes liv. Og hos Josephina bragte mødet med Gud hende ikke blot fra slaveriet til friheden, men i mødet med ham og gennem troen på ham, hørte hun kaldet til at tjene, ikke som en slave, men som en Guds datter og Kristi brud i ordenslivet. Netop navnet "Guds datter" brugte Josephina med stor glæde og taknemlighed, når hun gang på gang kyssede døbefonten, hvor hun blev døbt, med ordene: "Her blev jeg en Guds datter". Den 7. december 1893 indtrådte Josephina hos Canossa-søstrene, hvor hun engang var kommet til tro, og to år senere blev hun ikklædt. Den 8. december 1896 aflagde hun løfter. Hun var da 27 år.

I 1930 udkom der en bog om hendes liv, og allerede på det tidspunkt, hvor hun stadig levede, var hun blevet kendt som et helligt menneske. De sidste år af hendes liv var fyldt med sygdom og lidelse. Hun døde den 8. februar 1947 efter 50 års ordensliv, 78 år gammel.

Hendes historie om vejen fra slaveriet til frihed gennem troen på Jesus, er et vidnesbyrd for os alle om, at vi, som måske ikke i det ydre kender til slaveri, også i vort indre slaveri kan nå frem til frihed gennem en fuld overgivelse til Gud.

Josephina blev som den første fra Sudan saliggjæret den 17. maj 1992 samtidig med Opus Deis stifter Josemaria Escriva, og hun blev helgenkåret den 1. oktober år 2000.

Midt i en tid, hvor Darfur-provinsen er hærgnet af krig og menneskelige tragedier, står Skt. Josephina som et tegn på håb, også dér, hvor menneskelig nød og ondskab ser ud til at sejre.

EVANGELIET I HVERDAGEN

Vi har alle behov for tilgivelse

af
Eva Maria Nielsen

For nogle år siden var jeg i Norge til en konference. I middagspausen gik jeg en tur for at få lidt frisk luft til hovedet. Min vej førte mig til en ensom parkeringsplads, hvor jeg fik øje på en mand. Han opførte sig mærkeligt. Manden slingrede frem og tilbage, og så faldt han og lå på jorden og krummede sig sammen.

Hadde han drukket eller havde han fået en blodprop? Eller et slagtilfælde? Eller var der noget andet i vejen med ham?

Tankerne fløj gennem mit hoved. Jeg ville hjælpe, men følte mig også hjælpeløs, fremmed i et fremmed land.

Min første tanke var, at jeg burde gå hen og se, hvordan han havde det. Men så kom alle mine betænkeligheder og min angst. Jeg var overbevist om, at jeg ikke ville kunne hjælpe. Jeg ville nok ikke kunne forstå hans "drukkensnak" på norsk. Jeg ville ikke kunne hjælpe uden mobiltelefon. Det var også for farligt, for jeg var alene på parkeringspladsen. Ængsteligt gik jeg to skridt videre.

Så kom jeg i tanke om den barmhjertige samaritaner og skammede mig. Mange gange havde jeg hørt evangeliet. Sjældent har jeg følt mig så ussel. At gå forbi et menneske, som havde brug for hjælp, det kunne jeg dog ikke gøre.

Jeg vendte mig om og så, at en anden nu hjalp manden, som tilsyneladende ikke var alkoholiker, men epileptiker.

Jeg var virkelig ked af min opførelse; men den lærte mig også at være ydmyg.

Ingen af os kan vide, hvordan vi vil handle i en konkret situation. Sikkert prøver vi at give vort bedste; men mange gange handler vi som mennesker, der lader sig drive af deres frygt.

Men hvad har min oplevelse i Norge med evangelisering at gøre?

Meget, for vi vil gerne tjene Jesus, men oplever alle på et eller andet tidspunkt, at vi svigter. Det værste er ikke, at vi svigter. Det værste er, hvis vi ikke vender os til Herren og beder om tilgivelse. Vi har behov for tilgivelse og kun, når vi gør os det klart, kan vi vise andre mennesker vejen til vor frelser.

Alle mennesker har behov for Jesus, om de ved det eller ej. Men dybest set kan vi ikke tale om Ham, hvis ikke vi selv er overbeviste om, at vi trænger til Ham.

Norge har vist mig – og det er jeg i dag taknemlig for – at jeg kan gøre alt for at lære Jesus at kende. Jeg kan bede om styrke til at gøre det rette. Men alt det gode, jeg gør, kommer ikke fra mig. Det kommer fra Ham, der giver mig styrke. Jeg har brug for Jesus.

Ny revideret udgave af Bibel-selskabets Bibelatlas

Bibelselskabets Forlag har netop udsendt en revideret udgave af sit Bibelatlas.

Som noget nyt finder man i denne udgave af atlasen et kapitel om arkæologi samt en dvd med samtlige af bogens 86 oversigts- og specialkort. Kortene kan printes ud som overheads eller vises via projektor.

Desuden indeholder atlasen fire andre afsnit om geografi, historie, bibelhistorie og

73 Paulus' rejser

Jerusalems topografi og historie. Kortene suppleres med billeder af bibelske landskaber og lokaliteter.

Bibelatlas v/dr.theol. John Strange
Kr. 249 / 23 x 25,5 cm / 72 sider / hardcover / inkl. dvd

Eva og Teresa er ambassadører

Tekst: Lisbeth Rütz
Foto: Kuno Arnkilde

"Har du læst i din bibel i dag?" var budskabet på de omdelte hjerter med skriftsted på bagsiden.

Hjertebudskabets modtagere var i første omgang deltagerne i pastoralsrådets møde d. 17-18 november.

Afsenderne var to af rådets medlemmer Eva Vinther og Teresa Starzynski, der er ude på en særlig mission for Bibelselskabet.

Det startede alt sammen den dag, telefonen ringede hos Eva Vinther. I den anden ende af ledningen fortalte en repræsentant for Bibelselskabet om et nyt, toårigt pilotprojekt i Helsingør stift. Projektet skal udbrede kendskabet til Bibelen og få folk til at læse i den, og projektets nøglepersoner, kaldet bibelambassadører, skal mødes nogle gange årligt for at holde status over, hvor langt man er kommet.

Eva og Teresa repræsenterer Den katolske Kirke i projektet og kommer med en baggrund som ressourcerpersoner i henholdsvis Høje Taastrup og Nykøbing Falster menigheder.

Hvad er jeres baggrund i menighederne og hvad forventer I jer af projektet?

Vores menighed har et godt fundament i de gamle polakker, fortæller Teresa. Der har været nedgangsperioder; men hver gang jeg tror, at nu bliver kirken affolket, kommer der nye til. I 70'erne kom der mange flygtninge fra Polen, og i dag kommer der mange polske læger. Men vi har også medlemmer, der har været ude af Kirken i – måske mange år og nu er kommet tilbage.

Jeg er selv med i den neokatekumenale vandring, hvor vi mødes to gange ugentligt og forbereder et emne. Om lørdagen har vi messe, hvor vi hver især byder ind med, hvad teksterne siger os. Vi arbejder også med salmerne i Bibelen og er blevet en fasttomret gruppe, der holder agapemåltid sammen med præsterne.

Vi kontakter nye ansigter i menigheden, fordi vi tror, det er meget vigtigt, at nogen har øje for det.

Folkekirken har inspireret os til indsatsen over for de mindste børn. De får undervisning under den første del af gudstjenesten, så forældrene kan koncentrere sig om læsningerne og kommer så ind i kirken til forvandlingen. Vi har lavet små kufferter med materiale til dem, som de får med ind i bænken.

Min menighed er med i bispedømmets evangeliseringsprojekt. Det går jo blandt andet ud på at lære Gud at kende, og en af de måder, man kan gøre det på, er netop ved at læse i sin bibel, fortæller Eva.

Min interesse for Bibelen startede for en ca. 12 år siden, da jeg var med i et "life in the spirit"-seminar inden for den karismatiske bevægelse. Vi mødtes regelmæssigt til oplæg om Bibelen. Min mand, min yngste datter og jeg læste i den hver dag og overvejede så, hvad tekststykket sagde os. Før vi gik i gang med at læse, bad vi en helligåndsbøn – for Helligånden er jo levendegørende. Det kom til at betyde, at vi efterhånden blev meget glade for at læse i Bibelen.

I menigheden bruger vi Bibelen meget i firmandundervisningen. Hver eneste gang, vi har undervisning, læser de i den og løser forskellige opgaver. De skal jo opdage, at Bibelen er en bog, der er levende til alle tider. Vi har brugt den

*Eva Vinther:
Jeg vil rigtig gerne have, at flere opdager
den glæde det er at læse i Bibelen*

meget og f.eks. spillet sketch med forskellige episoder fra den.

Hvad mener I om Bibelselskabets nye oversættelse til nutidsdansk af Det Nye Testament: "Den nye aftale"?

Jeg er meget betaget af den nye bibeloversættelse. Den siger mig meget. Jeg tror, det er vigtigt for de unge, at der bliver et brugt et sprog, som de kan forstå, siger Teresa.

Eva supplerer: Jeg tror, vi kan få meget ud af at bruge "den nye aftale" som supplement til 1992-oversættelsen; men vi skal have begge dele, for noget går tabt, hvis ord som nåde og barmhjertighed glider ud, og jeg er bestemt ikke vild med den nye oversættelse af Fadervor.

Hvilken rolle har I tænkt Jer, projektet skal have i Jeres menighed?

Jeg kunne godt tænke mig, at vi havde vores bibler med om søndagen og arbejdede lidt mere med dem, siger Teresa.

I min menighed har vi en gang om måneden "på opdagelse i troen", hvor vi bl. a. har beskæftiget os med forskellige bibelske temaer. F. eks. har sr. Marianne fortalt om apostelen Peter, og jeg har fortalt om Johannes Åbenbaring. Jeg vil rigtig gerne have, at flere opdager den glæde, det er at læse i Bibelen, for mange kender den ikke særlig godt og har den måske ikke engang i hjemmet. Men her kan Bibelselskabet heldigvis hjælpe. De har en kuffert med deres produkter til udlån. Den indeholder virkelig meget til børn og unge – lige fra puslespil og pixibøger til børnebibler. Til sammenkomster i menigheden kan man f. eks. lave mad efter "Smag på Bibelen", som er en kogebog med mange forskellige retter fra Bibelen. Eller man kan holde bibelmarathon, som er et tilbud for dem, der har lyst til at læse Bibelen fra ende til anden. Her mødes man regelmæssigt og læser nogle kapitler af den op for hinanden. Man får så en introduktion til det næste afsnit, som man forbereder individuelt, inden man mødes igen.

Hvor meget kan vi i katolsk sammenhæng gøre for sagen?

Vi gør vores bedste, og så må tiden vise, hvad der kommer ud af projektet. Men foreløbig starter vi med at lave et idékatalog til inspiration for os selv og andre, slutter Eva.

I februar måned 2008

Lagersalg fra Steno-Forlag

ÅND OG LIV - SERIEN

Om Tidebønnen - Troværdighed - Forsoning - Angst - Anfægtet tro? - og mange flere emner

Alle hæfter, der endnu haves på lager

kr. 5,00

Biskop Hans L. Martensen

DÅB OG GUDSTRO

—
DÅB OG KRISTENLIV

De to bøger sælges samlet eller hver for sig.

kr. 10,00 pr. stk.

Bøger om tro og trosliv

Ekisterer Gud? - Forældre og børn taler om Gud - Herrens nadver
Hvad tror katolikker? - Jøder og kristne - Jesus har mange ansigter
Katekese i vor tid - Det kirkelige embede - Kirken og den homoseksuelle
Menneskets arbejde - Menneskets forløser - De ti bud - Rig på barmhjertighed
Tyve teser - Veje til fællesskab - Kirke og retfærdiggørelse - Genspejlinger

kr. 5,00 pr. stk.

Specielt tilbud!

Den hollandske katekismus for voksne

De hollandske biskopper præsenterer bogen med bl. a. følgende ord:

"Vi vil begynde denne bog med at ønske over hvert sted, den når hen: Fred være med dette hus og med alle, som bor i det. Ordet katekismus stammer fra græsk og betyder egentlig 'genklang'. På de følgende sider vil vi lade budskabet, som Jesus fra Nazareth bragte til verden, give genklang. Men det skal være med en ny klang. Det er denne bogs hensigt at fremstille den fornyelse, der kom til orde på Det andet Vatikankoncil... Hvis man vil fjerne budskabet om Jesu opstandelse fra denne bog, ville den være ganske værdiløs. En fast tro på Jesu budskab og et forsøg på at udtrykke Guds udsigelige mysterium har været med til at give denne katekismus dens form".

En bog, der fortsat er højaktuel.

kr. 10,00

Bøgerne kan købes i:

STENO-BUTIKKEN

Vesterbrogade 28, 1620 København V.
Tlf. 3386 0386 - Fax 3386 0387
e.mail: butik@stenobutikken.dk

- eller bestilles ved henvendelse til:

STENO-FORLAG

Vesterbrogade 28. 3.tv., 1620 København V.
Tlf. 3386 0380
e.mail: forlag@stenoforlag.dk

MAGLEÅS | KURSUSCENTER

PÅSKEREFUGIUM 2008

Torsdag den 20. marts kl. 14.00 - søndag den 23. marts kl. 13.30 - eller mandag den 24. marts kl. 13.30

Påskens rige liturgi vil være dagenes hovedindhold. Desuden lægger dagene op til stilhed og ro samt socialt samvær og dejlige spadsereture i have, park og skov.

Gejstlig leder: Nærmere. Praktiske ledere: Marianne Frost Hindberg og Dagny Buhl Jensen.
Pris kr. 1.435,00 /1.575,00

MAGLEÅSUGEN 2008

Søndag den 22. juni - lørdag den 28. juni.

En uge i dejlige omgivelser.

Tema: Det glade budskab - før og nu.

Lederteam: Lisbeth Poulsen og Bent Jensen.

Pris kr. 2.630,00

FAMILIEUGEN 2008

Søndag den 29. juni - lørdag den 5. juli.

Familieugen henvender sig til familier af alle slags, store som små fællesskaber.

Tema: Krop, sjæl og leg!

Lederteam: Allen Courteau, sr. Hildegard Doods, Kirsten Poulsen, Felicity Pors, Camilla Janning, Pia Kelly.

Voksne kr. 1.795,00, børn 8-15 år kr. 965,00, børn indtil 7 år kr. 480,00

Kontakt sekretariatet for nærmere oplysninger

Sekretariatet

Magleås Kursuscenter, Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød

Telefon 45 81 07 15 - Telefondid 9.00 - 15.00

info@magleaaas.dk - www.magleaaas.dk

annoncer og meddelelser

Det sker i
bispedømmet

Februar

Freitag 8. kl. 20.00: Taizé-andagt for fred og forsoning på dansk og engelsk med forber på forskellige sprog. Sted: Sankt Ansgar Kirke, Bredgade, Kbh

Lørdag 16. kl. 12.00: Generalforsamling i Ælnoth, Gl. Kongevej 15.

Freitag 22. – søndag 24. Bibelskoleweekend/retræte v/Geoff og Gina Poulter. Præst: pastor Benny Blumensaat. Sted: Dalum Kloster, Odense. Oplysninger og tilmelding: tlf. 75 12 64 02 eller 24 60 23 08. Alle er velkomne.

Lørdag 23. kl. 14.30 – 16.30: Temalørdag "Eukaristien" v/p. Mikolaj Kecik. Sted: Sankt Therese Kirkes Menighedslokale, Bernstorffsvej 56, Hellerup

Søndag 24. kl. 13.00-16.00: På opdagelse i troen, tema: "Kaldet af Gud" v/p. Mikolaj Kecik. Sted: Sankt Pauls Kirke, Frøgård Alle 12, Taastrup. Alle er velkomne. Tilmelding: tlf. 43 52 36 07.

Tirsdag 26. kl. 19.30: "Varme indtryk fra Sydafrika", Stig P. Fjording holder foredrag. Sted: menigheds salen, Sankt Laurentii Kirke, Frederiksborgvej 11, Roskilde, entré kr. 40,00 inkl. kaffe. Alle er velkomne.

Freitag 29. kl. 19.30-21.30: Forsørings- og helbredelsesmesse. Sted: Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64, Kbh.

Marts

Lørdag 1. kl. 14.30 Voksenkatekese: "Påskens liturgi - påske-nat" v/sognepræst Niels Engelbrecht. Sted: Sankt Ansgars Kirkes menighedslokale, Bredgade 69 A, Kbh. Pris: materialer, kaffe og te kr. 40,-.

Der er ukrainsk messe i domkirken hver 1. søndag i måneden kl. 12.00: Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64, København

Katolsk Bibelskole

v/Geoff og Gina Poulter, England

Lovsang, undervisning, bøn, messe, personlig forber
"At leve Guds Ord, som er dig nær i din mund" (Rom:8).

Tid og sted:
d. 22-24/2-2008 - Dalum Kloster ved Odense.
Præst: pastor Benny Blumensaat

Yderligere oplysninger og tilmelding:
Maria Truelsen, tlf.: 75 12 64 02
E-mail: mariatruelsen@mail.tele.dk

SYGEDAGEN

Afholdes lørdag den 16. februar i Sct. Mariæ Kirke, Jens Jessensvej 7, Frederiksberg med messe kl.14.00 med biskop Czeslaw Kozon som hovedcelebrant.

Tilmelding bør ske til Deres eget sogn senest den 10. februar, eller undtagelsesvis til St. Lioba Kloster: tlf.nr. 3871 4872.

De Syges Katolske Forbund.

FORSIKRINGSRÅDGIVNING

- så tal med
erhvervsassurandør Ingo Brodersen

ALM. BRAND
Rådhuspladsen 2-4 · 1550 København V
Telefon 33 30 60 51

WWW.ALMBRAND.DK

ALM. SUND FORNUFT

BANGS TORV BLOMSTER
Herlev Hovedgade 127

Buketter • Bårebuketter • Vine og Vinpynt
Blomster1910@hotmail.com

GLADSAXE
BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup,
Herlev, Farum, Bispebjerg
og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler

TELEFONLINE
SOS FORBØN

Ønsker du forber,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Vanløse Ligkistemagasinet

H.P. Baltzer & Søn ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse

38 71 75 01

organiseret bedemand
tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligkistemagasinet.dk

DANSK OLIE
KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrrservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rødovrevej 383, 2610 Rødovre

36 70 45 30

- sikkerhed for varme

Begravelse
Bisættelse
Borydning
Bobehandling

KATOLSK BEGRAVELSES SERVICE

Benzons
BEGRAVELSES SERVICE

DØGNSERVICE 7011 2407

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Hellerup
Emdrup-Ryvang
Bedemandforretning
v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A
39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstre
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba
Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

Victor Nielsen

Stenhuggeri og
Monumentforretning
v/stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 33 21 65 48
Fax. 33 21 30 32

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV • TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk
Orientering

Indlæg til Katolsk
Orientering nr. 5,
som udkommer den

5. marts

skal være redaktionen i
hænde senest den

18. februar

Med venlig hilsen
Redaktionen

Find os på

katolskorientering.dk

– det gjorde 10.700 i januar –

og besøg den officielle

katolske hjemmeside

på

www.katolsk.dk

Er dit liv i kaos/krise?
Der er en, der kan lytte i
Telefonlinjen ved kirken.
Ring gratis og anonymt.

Alle dage mellem 18 –22
70 26 14 84

Det er aldrig for tidligt
at skrive testamente

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente.
En sådan arv er fritaget for afgifter, så den går ubeskåret til
Kirkens arbejde.

Det anbefales at lade en advokat oprette testamente. Sker
dette i samråd med bispekontoret, refunderes salæret.

Rekvirér brochure eller ring til:

Torben Møller
Katolsk Bispekontor
Gl. Kongevej 15
1610 København V
Telefon 33 55 60 11

RFM Landsbevægelsen
Respekt for Menneskeliv

*Sig ja til livet
– hele livet!*

Bestil et gratis prøvenr. af RFM nyt!
Tlf 5576 7652 • E-mail:rfm@mail.dk
www.rfm.dk

Katolsk Orientering nr. 3 8. februar 2008 34. årgang

Atter tager Djævelen ham med sig op på et meget højt bjerg og viser ham alle verdens riger og deres herlighed, og han siger til ham: "Alt dette vil jeg give dig, hvis du vil kaste dig ned og tilbede mig." Da siger Jesus til ham: "Vig bort, Satan! thi der står skrevet: "Du skal tilbede Herren din Gud og tjene ham alene." Da forlader Djævelen ham, og se engle kom til ham og tjente ham. Matt 4,8-11

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)
Redaktionssekretær Kuno Arnkilde
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement
 Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Sr. Mirijam Kaschner
 Kirsten Kjærullif, Eva Maria Nielsen, Lisbeth Rütz
Redaktion og annoncer
 Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610
 København V,
 tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,
 e-mail: redaktion@katolskorientering.dk
 Giro 205-7042
 Orientering fra sognene: indlæg sendes til
 sognenyt@katolskorientering.dk
 Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.
 Abonnementspris 420 kr. helårligt. Løssalg 21 kr.
 i Stenobutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
 DK 1610 København V
Tryk Morsø Folkeblad Bogtrykkeri
Oplag 8000
 ISSN 0902-297X

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 6 og 7

af den spanske præst Josemaria Escrivá de Balaguer. Medlemmerne af Opus Dei beskriver sig selv som Kristi soldater med det formål at beskytte og styrke Kirken. Opus Dei har omkring 90.000 medlemmer fordelt på 80 lande.

leve. I denne udsendelse møder præsten en ung kvinde, der mistede sin mor som barn. For nylig har en ny viden rystet hendes verden. Præsten ved intet på forhånd. Tilrettelæggelse: Bjarke Stender. Sendes også 12.2

TV

**DR 1: Onsdag den 6. februar
20.00 DR1 Dokumentaren - Alt for Martin**

Alle drømme om et normalt familieliv blev forvandlet, da Anette Schützes søn kom til verden. På grund af en lægefejl blev Martin hjærneskadet og plejekrævende alle døgnets timer. I 2007 døde Martin 17 år gammel. DR og familien har fulgt Martin med et kamera gennem alle årene og giver dermed et unikt indblik i livet med et multihandicappet barn. Et liv med både glæde og håb, sorg og smerte.
Tilrettelæggelse: Anna Katrin Nørgaard.

**DR 2: Onsdag den 6. februar
23.50 Opus Dei - det stille korstog**

Italiensk/chilensk dokumentarfilm fra 2005. Opus Dei, Guds værk, er en af de mest indflydelsesrige organisationer inden for Den katolske Kirke. Bevægelsen blev grundlagt i 1928

**DR 2: Torsdag den 7. februar
18.15 Kong Herodes – bag myten**

Engelsk dramadokumentar fra 2006.

**DR 2: Lørdag den 9. februar
19.20 Ragnarok: (1:2)**

Da Thors hammer blev afløst af det kristne kors. Skjalden kom fra Island og kunne se tilbage på et højdramatisk liv. Omkring år 1000 drog han sammen med sin rejsefælle munken Martin rundt i Norden og kunne opleve, hvordan troen på de nordiske Guder forsvandt og blev afløst af troen på den kristne Gud. Dramadokumentarisk fortælling i to afsnit.
Tilrettelæggelse: Wilfried Hauke
Sendt første gang 03.02.

**DR 2: Søndag den 10. februar
19.30 Skriftestolen (3:6)**

En præst møder et menneske, der befinder sig midt i en eksistentiel krise. Kriserne varierer, men har alle affødt store uoverskuelige spørgsmål, der gør livet svært at

RADIO

**P 1: Lørdag den 9. februar
19.03 Tro og eksistens**

Det indre univers 1:3. Sogne- og hospitalspræsten Preben Kok fortæller om den eksistentielle krise. Og hvordan troen i samspil med psykologien kan hjælpe et menneske, der står midt i magtesløsheden.
(Sendes også lørdag 19.03).

På www.katpod.dk
siden sidst

Skal det blive noget andet, må det blive noget andet
Fra enøjethed til blindhed
Paven sender ny nuntius til de nordiske lande
Sankt Ansgars Fest i Domkirken

Symbol: Nøgler

Lilleasien, Antiokia og Rom, hvor han blev korsfæstet i år 67.

Hans fornemste attribut er en eller to nøgler, der altid indgår i pavens våbenskjold. De refererer til den såkaldte "nøglepagt", hvor Jesus overgiver himmerigets nøgler til Peter, Kristi efterfølger på jord og den første officielle pave i Rom.

Skriftstedet fra det Nye Testamente er gengivet på latin, i et bånd, på indersiden af kuplen i Peterskirken: TU ES PETRUS ET SUPER HANC PETRAM AEDIFICABO ECCLESIA MEAM ET TIBI DABO CLAVES REGNI COELORUM (Du er Peter og på denne klippe vil jeg bygge min kirke, og dig vil jeg give himmerigets nøgler. Matt 16,18)

Nøglerne symboliserer også syndsforladelsen (døren til Guds rige låses op) og bandlysning eller fordømmelse (døren låses igen) efter Jesus ord: "Jeg vil give dig nøglerne til Himmeriget, og hvad du binder på jorden, skal være bundet i himlene, og hvad du løser på jorden, skal være løst i himlene." (Matt 16,19).

I den romersk-katolske kirke har paven "nøglemagten", dvs. han har den sidste autoritet mht. den kirkelige lære.

Kristne Symboler

v./ Sr. Mirijam
Kaschner

Katolsk Orientering

Pave Benedikts fastebudskab 2008

“Kristus blev fattig for vor skyld”
(2. Kor 8,9)

Kære brødre og søstre!

1. Hvert år tilbyder fastetiden os som en forsynets gave muligheden for at uddybe betydningen og værdien af vort kristne liv, og den stimulerer os til at genopdage Guds barmhjertighed, så at vi til gengæld kan blive mere barmhjertige mod vore brødre og søstre. I fastetiden gør Kirken det til sin pligt at foreslå nogle specifikke opgaver, som konkret ledsager de troende i denne proces af indre fornyelse: Disse opgaver er *bøn*, *faste* og *almisse*. I dette års fastebudskab vil jeg gerne bruge nogen tid på at reflektere over dette at give almisse, som udgør en specifik måde at hjælpe dem på, der er i nød, og samtidig en øvelse i selvfornægtelse for at befri os fra afhængigheden af jordiske goder. Tiltrækningskraften ved materielle rigdomme og hvor kategorisk vor beslutning netop skal være for ikke at gøre dem til en afgud, bekræfter Jesus på en resolut måde: “I kan ikke tjene både Gud og mammon” (Luk 16,13).

At give almisse hjælper os til at overvinde denne konstante fristelse ved at lære os at reagere på vor næstes nød og dele med andre, hvad vi end besidder takket være guddommelig godhed. Dette er meningen med de særlige indsamlinger til fordel for de fattige, som der opmuntres til i fastetiden i mange dele af verden. På denne måde bliver indre renelse ledsaget af en gestus af kirkeligt fællesskab, som afspejler, hvad der skete allerede i Urkirken. I sine breve taler den Hellige Paulus om dette med hensyn til indsamlingen til menigheden i Jerusalem (jf. 2. Kor 8-9; Rm 15,25-27).

2. Ifølge Evangeliets lære er vi ikke ejere, men snarere forvaltere af de goder, vi besidder: således skal disse ikke anses for vor eksklusive besiddelse, men midler, ved hvilke Herren kalder hver enkelt af os for at virke som forvaltere af hans forsyn over for vor næste. Som *Den katolske Kirkes Katekismus* minder os om, indeholder materielle goder en social værdi ifølge princippet med deres universelle bestemmelse (jf. nr. 2404).

I Evangeliet formaner Jesus udtrykkeligt den, som har besiddelser og kun bruger jordiske rigdomme for sig selv. Konfronteret med de mange mennesker, som lider hungersnød, fordi de mangler alt, får den Hellige Johannes' ord en tone af streng irettesættelse: “Den, der har jordisk gods og ser sin broder lide nød, men lukker sit hjerte for ham – hvorledes kan Guds kærlighed blive i ham?” (1. Joh 3,17).

I de lande, hvis befolkning for størstedens vedkommende er kristne, er kaldet til at dele endnu mere påtrængende, siden deres ansvar over for de mange, som lider fattigdom og svigt, er endnu større. At komme dem til hjælp er en retfærdighedspligt, endnu før det er en kærlighedshandling.

3. Evangeliet fokuserer på et typisk træk ved den kristne almisse: Den skal være skjult: “Når du giver almisse, må din venstre hånd ikke vide, hvad din højre gør,” understreger Jesus, “for at din almisse kan

gives i det skjulte” (Matt 6,3-4).

Blot en lille stund forinden beder han om, at man ikke praler af sine egne gode gerninger for således ikke at risikere at blive berøvet den himmelske belønning (jf. Matt 6,1-2). Disciplen skal bekymre sig om Guds større ære. Jesus advarer: “Således skal jeres lys skinne for mennesker, så de ser jeres gode gerninger og priser jeres fader, som er i himlene” (Matt 5,16). Således skal alt gøres til Guds større ære og ikke til vor egen. Denne opfattelse, kære brødre og søstre, må ledsage enhver hjælpende gestus over for vor næste for at forhindre, at den bliver et middel til at gøre os selv til centrum for opmærksomhed. Hvis vi, når vi udfører vore gode gerninger, ikke som mål har Guds herlighed og vore brøders og søstres sande vel, men snarere i form af gengæld ser efter, hvad der gavner vore personlige interesser, eller blot er ude efter bifald, så sætter vi os selv uden for Evan-

geliets vision. I dagens verden af billeder er stor agtpågivenhed påkrævet, eftersom fristelsen er stor. Almisse ifølge Evangeliet er ikke ren filantropi: snarere er den et konkret udtryk for næstekærlighed, en guddommelig dyd, som kræver indre omvendelse til kærlighed mod Gud og næsten, til efterfølgelse af Jesus Kristus, som ved at dø på korset gav sig selv helt og holdent for os. Hvordan skulle vi ikke kunne takke Gud for de mange mennesker, som i det stille, fjemt fra verdens, mediernes blik, i denne ånd udfører generøse handlinger til støtte for deres næste i vanskelighed? Det nytter kun lidt at give sine egne personlige besiddelser til andre, hvis det fører til et hjerte, som blæses op i forfængelighed: af denne grund søger den, der ved, at Gud “ser i det skjulte” og belønner i det skjulte, ikke menneskelig anerkendelse for barmhjertighedsgerninger.

fortsættes side 3

Arkivbillede

Møder om medlemsregister

af Erling Tiedemann

I bispedømmet er man godt i gang med at forberede en større øvelse, der skal bringe indholdet af Kirkens medlemsregister up to date. Baggrunden er dels de erfaringer, der blev gjort i forbindelse med det senest afholdte menighedsråds- og pastoralarrådsvalg, hvor det blev konstateret, at man på baggrund af bispedømmets centralregister ikke var i stand til at udskrive valglisten til sognene, fordi registret manglede fødselsdatoer for rigtig mange katolikker: dels nødvendigheden af at opgradere systemet, så det bliver i stand til at løse de opgaver, der vil blive følgen, hvis det – som der arbejdes med – lykkes at få indført betaling af katolsk kirkeskat som kildeskat.

Det er både i bispedømmets og sognenes interesse, at disse problemer bliver løst – men det kan kun lykkes gennem et

tæt samarbejde omkring opgaverne – ikke mindst ved regelmæssig videregivelse af f.eks. fødselsdata – og gennem en løsning, der i enhver henseende lever op til alle bestemmelser i cpr- og databehandlingslovgivningen.

Derfor har biskop Czeslaw sendt personlige indbydelser til sognepræster, menighedsrådsmedlemmer, forvaltningsrådsmedlemmer, medlemmer af kirkeskatteudvalg og sognesekretærer m.fl. til en række regionale møder, som han selv vil deltage i. Her kan der finde en gensidig orientering sted, blive redegjort nærmere for nødvendigheden af at opdatere centralregistret, blive fundet frem til en aktivitetsplan og tidsplan – og i det hele blive diskuteret de problemer, der i den forbindelse måtte være for sognene.

I alt vil der i løbet af foråret blive holdt fire møder rundt om i landet, nemlig i Århus, Kolding, Næstved og København.

“Langt mere værd end det røde guld, det er sin Gud og sig selv at kende” står der i en af Grundtvigs salmer.

Det er den overskrift, Lisbeth Rütz har valgt til sit interview med Vilhelm Stender, som flere gange i sit liv har fravalgt det trygge og sikre – senest da han efter næsten 30 år som præst i Folkekirken valgte at konvertere til Den katolske Kirke.

Organturisme

Så skete det igen. Endnu en skandalesag om handel med organer ramte avisernes forsider i begyndelsen af måneden.

Den gode nyhed var, at bagmanden er blevet pågrebet, en indisk læge i New Delhi, som har fra-røvet mellem 400 og 600 fattige indere en nyre. Ofrene blev lokket til hans klinik med tilbud om jobs, spærret inde og bedøvet med en sprøjte. Da de vågnede, manglede de den ene nyre.

Den dårlige nyhed er, at der ikke er noget som helst nyt i sager af denne art, og at det, at man har sat en enkelt lidt større fisk i dette hajfyldte farvand ud af spillet, ikke vil få nogen som helst betydning for den illegale handel med organer som sådan. Andre står rede til at overtage hans andel i et marked, der vil eksistere, så længe der er fattige mennesker i den tredje verden og potentielle købere af organer i vor privilegerede del af verden.

Men hvad nu, hvis den handel, der foregår, er fuldstændig lovlig og bygger på en frivillig aftale mellem to parter? I Danmark og i mange andre vestlige lande er det ikke tilladt at købe og sælge organer, men der er ingen, der forbyder en dansker at tage til et land, hvor organhandel er lovlig, og købe sig en nyre der. Spørgsmålet er da blot, om en sådan handel kan betragtes som moralsk forsvarlig. Det kunne den muligvis være, hvis der var tale om en aftale mellem to i social og økonomisk forstand jævnbyrdige parter. Men hvem ville sælge sin ene nyre, hvis det ikke var fordi vedkommende befandt sig i en nødsituation?

Anderledes forholder det sig, hvis en person giver sin ene nyre til et nært familiemedlem eller en ven, som ellers risikerer at dø. I så tilfælde er der tale om en i princippet uegennyttig og generøs handling, men selvfølgelig ville der ikke være penge involveret i en sådan aftale. Der er himmelvid forskel på at give en gave til et menneske, man holder af, og at slå en handel af med højstbydende.

Det er baggrunden for, at Kirkens læreembede i princippet anerkender organtransplantationer, men samtidig fordømmer enhver form for misbrug. Og misbrug er der tale om i alle tilfælde, hvor velbeslæde vesterlændinge aftager organer fra denne verdens fattige. Erfaringerne fra det internationale organmarked – hvad enten handlen fore går legalt eller illegalt – viser, at de fattige donorer efterfølgende typisk rammes af kroniske smerter, depressioner, arbejdsløshed, familieproblemer og social isolation.

I Danmark kan vi i princippet rose os af, at vi har forbudt handel med organer, men så længe vi tolererer danske statsborgeres organturisme, ganske på linie med, at vi undlader at gribe ind over for sexturisme, har vi i moralsk forstand ikke meget at bryste os af.

Torben Riis

Ingen cafe latte...

men gode bøger om din tro

Sankt Andreas Bibliotek

Man-fre 10-12 og 13-16

Tirsdag desuden 16-17.30

NB: ferielukning i uge 9

Gl. Kongevej 15

1610 København V.

www.sanktandreasbibliotek.dk

Taizé-andagt for fred og forsoning i verden

Fredag, den 8. februar blev der afholdt Taizé-andagt i Domkirken i København. Taizé-andagten blev afholdt på dansk og engelsk med forbøn for fred og forsoning i verden på 7 andre sprog. Det var en meget smuk begivenhed i en domkirke kun oplyst af stearinlys. "Man følte virkelig, at vi alle er sammen om denne længsel efter fred og forsoning i verden. Trods diverse forskelle er vi en menighed af kristne, der er samlet i bøn" - udtalte en af arrangørerne, Jacqueline Ryle, til Katolsk Orientering. Efter andagten blev der serveret suppe og brød i menighedssalen.

Tekst og foto: Kuno Arnkildke

Messe efter den ekstraordinære form af den latinske ritus

For første gang i mere end 35 år blev der holdt messe efter den traditionelle ritus, også kaldet den tridentinske messe, i Jesu Hjerter Kirke, søndag, den 3. februar.

60 mennesker deltog i søndagsmessen der blev ekstra festlig med indvielsen af stearinlys og lysproceSSION i anledning af "Herrens fremstilling i Templet" (kyndelmisse) og den afsluttende Blasius-velsignelse. Messens liturgi var trykt i en særlig folder på latin, engelsk og dansk. Fremover vil denne messeform finde sted i Jesu Hjerter Kirke den 1. og 3. søndag i hver måned kl. 18.00. Pastor Michael Hornbech-Madsen læste messen med den officielle betegnelse "Messe efter den ekstraordinære form af den latinske ritus".

Tekst og foto: Kuno Arnkildke

Pave Benedikts fastebudskab 2008

– fortsat fra forsiden

4. Ved at indbyde os til at se almisse med et dybere blik, som overstiger den rent materielle dimension, lærer Skriften os, at der er mere glæde ved at give end ved at modtage (jf. *ApG* 20,35). Når vi gør ting af kærlighed, udtrykker vi sandheden i vort væsen; ja, vi er ikke skabt for os selv, men for Gud og for vore brødre og søstre (jr. *2 Kor* 5,15). Hver gang, når vi af kærlighed til Gud, deler vore besiddelser med vor næste i nød, opdager vi, at livets fylde kommer af kærligheden, og alt gives tilbage til os som en velsignelse i form af fred, indre tilfredsstillelse og glæde. Vor Fader i himmelen belønner vore almisser med sin glæde. Ja mere: Sankt Peter indeslutter blandt almissens åndelige frugter syndernes forladelse: "Næstekærlighed", skriver han, "dækker en mængde synder" (*1 Pet* 4,8). Som fastetidens liturgi ofte gentager, tilbyder Gud os syndere muligheden for at opnå tilgivelse. At dele med de fattige, hvad vi besidder, gør os i stand til at modtage en sådan gave. I dette øjeblik vender mine tanker sig til dem, som indser vægten af det onde, de har begået, og som netop af denne grund føler sig fjernt fra Gud og frygtssomme og næsten ude af stand til at vende sig til ham. Ved at komme tættere på andre gennem almisse drages vi nærmere til Gud; det kan blive et redskab til autentisk omvendelse og forsoning med ham og vore brødre.

5. At give almisse lærer os generøsitet i kærlighed. Sankt Joseph Benedict Cottolengo anbefaler ligefrem: "Hold aldrig regnskab med de mønter, du giver – det er, hvad jeg altid siger: hvis den venstre hånd ikke ved, hvad den højre gør, når man giver almisse, så skal den højre hånd heller ikke vide, hvad den selv gør." (*Detti e pensieri*, Edilibri, nr. 201). I denne henseende er evangelieberetningen om enken, som i sin fattigdom kaster alt, hvad hun har, i tempelblokken (*Mark* 12,44) så meget desto mere betydningsfuld. Hendes lille og ubetydelige mønt bliver et talende symbol: Denne enke giver ikke Gud af sin overflod, ikke så meget hvad hun har, men hvad hun er. Sig selv helt og fuldt.

Vi finder denne bevægende passage indføjet i beskrivelsen af dagene, som går umiddelbart forud for Jesu lidelse og død, han, der som Sankt Paulus skriver, gjorde sig selv fattig for at gøre os rige af sin fattigdom (jr. *2 Kor* 8,9); han gav sig selv helt hen for os. Også gennem den praksis at give almisser inspirerer fastetiden til at følge hans eksempel. I hans skole kan vi lære at gøre vort liv til en fuldstændig gave; ved at efterfølge ham er vi i stand til at gøre os selv disponible, ikke så meget ved at give en del af, hvad vi besidder, men vort eget selv. Er det ikke sådan, at hele Evangeliet kan opsummeres i det ene kærlighedsbud? Fastetidens praksis med at give almisse bliver et redskab til at uddybe vort kristne kald. Ved gratis at tilbyde sig selv vidner den kristne om, at det er kærlighed og ikke materiel rigdom, som bestemmer lovene for hans eller hendes eksistens. Altså giver kærligheden almissen dens værdi; den inspirerer forskellige former for at give, alt efter den enkelte persons muligheder og vilkår.

6. Kære brødre og søstre, fastetiden indbyder os til at "øve os selv" i åndelig henseende, også ved at give almisse, for at vi kan vokse i kærlighed og genkende Kristus selv i de fattige. I apostlenes gerninger læser vi, at apostlen Peter sagde til den lamme, som tiggede almisser ved tempelporten; "Sølv eller guld har jeg ikke; men jeg giver dig, hvad jeg har: I Jesu Kristi, nazarærens navn, stå op og gå!" (*ApG* 3,6). Ved at give almisser tilbyder vi noget materielt, et tegn på den højere gave, som vi kan give til andre gennem forkyndelsen og vidnesbyrdet om Kristus, i hvis navn det sande liv findes. Lad da denne tid være kendetegnet af personlig og fælles iver efter at være knyttet til Kristus, for at vi kan være vidner om hans kærlighed. Må Maria, Herrens Moder og trofaste tjenerinde, hjælpe de troende til at begynde fastetidens "åndelige slag", udrustet med bøn, faste og almisser for således at nå frem til fejringen af påskefesten, fornyet i ånden. Med disse ønsker giver jeg med glæde min apostolske velsignelse.

Vatikanet, 30. oktober 2007
BENEDIKT XVI

Gunhild Lindstrøm modtager Selskab for børnelitteratur Klods Hans-pris

Fhv. bibliotekar Gunhild Lindstrøm, som står bag hjemmesiden www.aslan.dk – omtalt i *Katolsk Orientering* nr. 18, 2007 – er blevet hædret med Klods Hans-prisen 2007.

Klods Hans-prisen, som blev indstiftet i 1984, uddeles en gang om året af Selskabet for børnelitteratur til en person, institution eller gruppe, der med entusiasme og nytænkning har gjort en særlig indsats for børne- og ungdomslitteratur.

Prisen er en hæderspris bestående af et originalt værk af en dansk illustratør inspireret af H.C. Andersens eventyr Klods Hans.

Gunhild Lindstrøm vil modtage prisen for sit mangeårige arbejde med børne- og ungdomslitteratur fredag den 25. april 2008 kl. 15.00 i Rundetårn. Ved prisoverrækkelsen vil skuespiller Lone Hertz læse Klods Hans af H. C. Andersen.

Rækken af prismodtagere tæller mange prominente danskere, forfattere, illustratører og forskere. Sidste års prismodtager var professor Torben Weinreich.

Jørgen Nybo Rasmussen gæsteforelæser i Mexico i anledning af regentparrets besøg

I forbindelse med dronning Margrethe og prins Henriks officielle besøg i Mexico i ugen 18.-25. februar er bispedømmets arkivar Jørgen Nybo Rasmussen blevet inviteret til Mexico for at holde en forelæsnings om franciskaneren broder Jakob den Danske på provinuniversitetet "El Colegio de Michoacán i byen Zamora.

Jørgen Nybo Rasmussen har i sin historiske forskning kunnet bekræfte den lokale tradition, der vil vide, at Jakob var en yngre søn af det sidste katolske kongepar i Danmark, kong Hans og dronning Christine. Broder Jakob var ikke blot den første dansker i Amerika og en afholdt missionær, men udmærkede sig også ved noget så moderne som at kæmpe for de kristne indianeres ligestilling med den hvide overklasse i Kirken.

Når regentparret besøger landet vil turen på besøgets sidste dag gå til provinens Michoacán, hvor broder Jakob levede i 1500-tallet.

Præsident Felipe Calderón stammer selv fra denne egn og kender godt broder Jacob. Her vil han præsentere dronningen og prins Henrik for minderne om ham i klosteret i Tzintzuntzan, hvor broder Jakob i 1558 var guardian.

Katolsk Orientering forventer at kunne bringe mere om besøget, når Jørgen Nybo Rasmussen vender hjem fra Mexico.

Dette maleri af broder Jakob, der giver afkald på kronen til fordel for franciskanerkutten og krucifikset, stammer fra franciskanerklosteret i Graz, Østrig

Bodil Liedorff in memoriam

Bodil Cecilie Marie Liedorff, f. Larsen døde den 26. januar 2008, 91 år gammel, og blev bisat fra Sankt Vilhelms Kirke i Hillerød den 30. januar. Bodil

havde ønsket, at dette sidste skulle foregå i stilhed. Med Bodils død har Den katolske Kirke i Danmark mistet en stærk personlighed. Når Bodil engagerede sig, var det hjerteligt. Vi har mærket det i hendes engagement for TV 2 Lorry, såvel som for Katolsk Radio- og Fjernsyns Forbund. I Hillerød var Bodil menighedsrådsformand i en periode fra 1986 – det år hvor Sankt Vilhelms Kirke blev indviet af biskop Hans Martensen. Bodil engagerede sig også uden for Kirkens rammer, såvel politisk som ved etablering af Ældresagen i Hillerød. Og hun fortsatte hermed en linie, som har præget hele hendes liv. Opøverne

skulle løses, og helst ud fra et katolsk perspektiv, hvor dette var muligt.

Hun elskede Kirken. Og de senere år gav hende meget indre smerte, når hun ikke kunne forstå de nye tiltag, som kirken i Danmark gennemgår i disse år. "Jeg forstår det ikke. Det er ligesom ikke mere min katolske kirke". Hvad er det der sker?

Den sidste tid så Bodil frem til at møde sin fraskilte mand og sin gode veninde Irma hjemme hos Gud. Og nu skulle det altså være. Tak til Bodil for alt hvad hun har gjort for os andre.

Hans Esmark,
sognepræst.

Kære trosfæller,

I Den katolske Kirke er vi vant til at samle penge ind til Caritas' arbejde. Caritas er en del af Kirkens apostolat, og igennem Caritas kan vi som Kirke støtte fattige og nødlidende. Pave Benedikt XVI udtrykker det således i sit Fastebudskab 2008, pkt. 2:

”Ifølge Evangeliets lære er vi ikke ejere, men snarere forvaltere af de goder, vi besidder: således skal disse ikke anses for vor eksklusive besiddelse, men midler, ved hvilke Herren kalder hver enkelt af os for at virke som forvaltere af hans forsyn over for vor næste”.

Lad disse ord indgå i vore refleksioner denne faste. Også i dagligdagen skal vi være opmærksomme på, hvordan vi som Kirke kan være med til at bane vejen for en mindre skæv verden. Det handler om penge og giversind, men ikke kun det: En anden måde er ved at handle bæredygtigt og retfærdigt i forhold til natur og mennesker i dagligdagen. Det gælder f.eks. i forhold til vort energiforbrug og miljøbelastning i den daglige husholdning; men også når vi handler. Caritas er på forskellige måder involveret i, hvordan fattige bønder kan få mere for deres afgrøder og produkter – og i hvordan produktionen kan gøres bæredygtig. Det handler om Fairtrade, retfærdig og bæredygtig handel.

Herhjemme markeres det i den kommende tid gennem afholdelse af en række Fairtrade bruncher. I alt 14 menigheder er involveret, hvilket er et godt tegn. Jeg vil gerne opfordre til, at alle katolikker, menigheder, ordenssamfund og institutioner tager udforingen op helt konkret og går over til at drikke bæredygtig kaffe mærket af Max Havelaar, som i øvrigt samarbejder med Caritas om disse Fairtrade Bruncher.

Max Havelaar kaffe koster lidt mere end almindelig kaffe, men så er det også en håndsrekning til de fattigste. Der findes andre Fairtrade-produkter, men lad os nu begynde med kaffen.

Danmark er et af de lande, hvor der bliver drukket mest kaffe. Så vort kaffevalg er ikke helt ligegyldigt – det er tværtimod ret afgørende for de kaffebønder, der har produceret kaffen. Derfor anbefaler jeg, at alle drikker Max Havelaar-mærket kaffe, både som privatpersoner, til kirkekaffe og på de katolske institutioner.

✉ Czeslaw

Caritas forventer 1000 gæster

Det er en noget usædvanlig opfordring fra Biskop Czeslaw, som står at læse i dagens udgave af Katolsk Orientering. Det er ikke hverdagskost, at biskoppen udtaler sig om kaffedrikning. Opfordringen vækker imidlertid begejstring hos Caritas.

– Jeg synes, det er modigt af biskoppen. Og så er det jo mere et spørgsmål om at slå et slag for de fattige kaffeproducenter, end det er reklame for en bestemt kaffe, siger generalsekretær Jann Sjursen fra Caritas.

– Det er vigtigt at sætte fokus på, at vi med vores daglige handlinger er med til at bestemme livsvilkår for mennesker og belastningen i forhold til miljøet, siger Jann Sjursen videre. Ikke sådan at vi skal holde studiekreds med os selv, hver gang vi f.eks. handler ind i supermarkedet. Men alligevel så er det godt at være bevidst om, hvordan vi handler og til fordel for hvem. Ved at købe Fairtrade kaffe handler vi til fordel for både de fattige og miljøet.

Kaffen jo kun er et ud af mange produkter i husholdningen, så hvorfor ikke tage skridtet fuldt ud, synes det gode spørgsmål at kunne lyde i denne forbindelse.

– Når Caritas slår et slag for Fairtrade tanken, så er det først og fremmest for at få os til at overveje vores indkøb og forbrug i forhold til, at vi som kristne skal være med til at fremme retfærdighed og en bæredygtig udvikling. Det handler dybest set om respekt for Skaberen og Hans værk samt om ansvaret for næsten, f.eks. kaffeproducenterne, som vi kender fra projekter i Bolivia og Uganda. Det ansvar må vi påtage os hver især. Så selvom det handler om kaffe, så skal vi ikke gøres os til smagsdommere over for hinandens dagligvareindkøb, siger generalsekretæren.

Biskop Czeslaw og Jann Sjursen medvirker i øvrigt ved Fairtrade Brunchen i Domkirken den 2. marts. Der afholdes bruncher i 14 menigheder, og der forventes ca. 1000 deltagere. Arrangementerne afholdes på forskellige lokaliteter lige fra menighedslokaler til den lokale kina-restaurant og med forskellige medvirkende. Bemærk, at det er nødvendigt at købe billet. Der henvises til arrangementsoversigten andetsteds på siden.

Fasteaktion i gang

I sidste nummer af Katolsk Orientering blev bispedømmets Fasteaktion skudt i gang. De første beløb er allerede blevet indbetalt til Caritas på gironummer 404-3979. I uge 9 vil alle bispedømmets medlemmer desuden modtage et brev med girokort, hvorpå bidrag til fasteaktionen kan indbetales.

Forberedelse af FT Brunch i samarbejde med Max Havelaar, 02.03.08

Oversigt over arrangementer:

1. Domkirken, City – Skt. Ansgar Kirkes Menighedssal, Bredgade 69 A, 1260 København K. Søndag den 2. marts 2008, kl. 11:00. Medvirken-de: Biskop Czeslaw Kozon og generalsekretær Jann Sjursen. Billetpris: 50 kr. Fås ved henvendelse på tlf. 3313 3762.

2. Lyngby – Sankt Knud Lavards Kirkes menighedssal, Lyngbygårdsvej 1 A, 2800 Lyngby, søndag den 2. marts 2008, kl. 12:00. Billetpris: 50 kr. Fås ved henvendelse til mimj@dk.ibm.dk

3. Herlev – Vor Frue Kirkes menighedssal, Herlevgaardsvej 14, 2730 Herlev, søndag den 9. marts 2008 kl. 11:30. Nærmere oplysninger ved henvendelse til Aage Vinter Christensen, tlf. 4497 4335.

4. Odense – Restaurant Oluf Bagers Gård, Nørregade 29, 5000 Odense C. Søndag den 2. marts 2008, kl. 11:30. Medvirkende: Skuespiller og sanger Arne Lundemann. Billetter á 75 kroner sælges ved henvendelse til Oluf Bagers Gård

5. Næstved (i samarbejde med Vordingborg) – Hong Kong Restaurant, Ringstedgade 5-7, 4700 Næstved, søndag den 2. marts 2008, kl. 11:30. Billetter á 50 kroner fås ved henvendelse til Hong Kong Restaurant.

6. Århus – Studenterhus Århus, Nordhavnsvej, Århus, søndag den 2. marts 2008 kl. 11. Brunchen tilberedes af restaurant Svineriet, Mejlgade, Århus. Tøjkoncernen Bestseller medvirker ved brunchen. Billetter á 50 kroner fås ved henvendelse til Lene Blixenkron-Møller, tlf. 8640 2722

7. Birkerød – Den Hellige Familie Kirkes menighedslokaler, Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød, søndag den 2. marts 2008, kl. 11:00. Medvirken-de: sangeren Antje Jensen. Billetter á 50 kroner kan købes ved indgan-gen.

8. Hellerup – Sankt Therese Kirkes menighedslokaler, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup, søndag den 2. marts 2008, kl. 10-13. Billetter sælges efter søndagsmesserne eller ved henvendelse til sonjasvend@tdcads.dk eller på telefon 3968 0095

9. Maribo – Skt. Birgitta Skolen, Østergade 61, 4930 Maribo, søndag den 2. marts 2008, kl. 10:00. Medvirkende: Det hvide Kor og Økohus-mand Kaare Rasmussen. Billetter á 50 kr. fås ved henvendelse til Hanne Matarese, tlf. 5478 2526.

10. Helsingør – Sankt Vincent Kirkes menighedslokaler, Nygade 8, 3000 Helsingør, søndag den 2. marts 2008, kl. 10:00. Billetter á 50 kr. fås ved henvendelse til Marina Schiellerup, tlf. 4044 7378

11. Sønderborg – Café Alsion, Alsion 2, 6400 Sønderborg, søndag den 2. marts 2008, kl. 12-14. Billetter á 75 kr. kan fås ved henvendelse til Café Alsion

12. Kolding – Café Paraplyen, Adelgade, 6000 Kolding, søndag den 2. marts 2008, kl. 11:30-13:30. Billetter á 50 kr. fås ved henvendelse til Joan Madsen, tlf. 7553 7172

13. Ordrup – Sankt Andreas Kirkes menighedslokaler, Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund, Søndag den 9. marts, kl. 11:00. Billetter á 50 kroner fås ved henvendelse til Lisbeth Poulsen, tlf. 3990 1331

14. Hørsholm – Sankt Hans Kirkes menighedslokaler, Marievej 6, 2970 Hørsholm, søndag den 2. marts 2008, kl. 11:00. Billetter á 50 kr. fås ved henvendelse til Vita Dahlerup, tlf. 4586 6663

15. Frederiksberg - Aflyst

Langt mere værd end det røde guld, det er sin Gud og sig selv at kende...

Interview med Vilhelm Stender, der efter næsten 30 år som sognepræst i Folkekirken konverterede til Den katolske Kirke.

af Lisbeth Rütz

"Et personligt mål, som Stender lever efter, er at blive ved med at udvikle sig og rykke sig," skrev Jyllandsposten den 1. august 2001 i anledning af Vilhelm Stenders 50 års fødselsdag.

Journalisten skulle få mere ret, end han anede. Udefra set blev de kommende år meget turbulente; men for Stender selv lagde brikkerne sig efterhånden på plads i et mønster, der gav mening.

Livsdrømmen skulle realiseres, mens tid var. Derfor søgte han orlov fra præsteembedet i Tveje Merløse og flyttede til Tongaøerne, et tropeparadis på den anden side af jordkloden, hvor han blev i to år. Den første maj 2004 vendte han tilbage til sit embede, men gav op efter en måned. Det var ikke muligt at spole filmen tilbage og genoptage det gamle liv.

Det sikre embede blev opgivet, og Stender tog hul på en ny tilværelse som foredragsholder uden økonomisk sikkerhedsnet. I 2005 tog han endnu et spring og blev katolik.

I mange år havde han ellers fulgt den slagne vej. Allerede som 24-årig blev han cand. theol., og som 25-årig blev han ordineret som en af de yngste præster i landet. 28 år blev det til som præst i Folkekirken – på Møn, på Fyn og fra 1999 i Tveje Merløse sogn ved Holbæk.

Hvad er din baggrund?

– Jeg kommer fra et meget bevidst kristent miljø. Der var højt til loftet i mit barndomshjem, hvor jeg voksede op med mine fem søskende, som har støttet mig meget i de beslutninger, jeg har taget, også selv om de ikke altid forstod dem.

Min far var skoleinspektør, men havde en drøm i sig om at blive præst. Han blev det som 60-årig og nåede at få 8 år som sognepræst i Nørre Vedby. Vi blev i øvrigt ordineret med én dags mellemrum. Min yngre bror Poul Joachim er sognepræst i Kirke Saaby og Kisserup, og jeg har en ældre bror Morten, der er uddannet geolog, men nu er ved at færdiggøre en teologiuddannelse på Århus Universitet, så man kan godt sige, at teologien er en passion i vores familie, smiler Stender..

Hvad lavede du på Tongaøerne?

Jeg underviste på et præsteseminarium derude i Det Nye Testamente, hebraisk og kirkehistorie. Kontrasten til det danske, sækulariserede samfund var overvældende. Tongaøerne er nok et af de mest kristne samfund i verden. 99,9 % af befolkningen er "active worshippers", som det kaldes, og det var simpelthen socialt uacceptabelt ikke at gå i kirke. Alle aldersgrupper går til gudstjeneste – gerne flere gange på en søndag. De kan allesammen salmerne udenad, og det er en fryd at høre dem synge, så taget løfter sig.

Tonganerne blev først kristne i 1820'erne, så kirken derude er stadig i den ungdommelige fase. De har endnu ikke mærket noget til den sækularisering, vi kender i Europa.

Jeg havde det godt på Tongaøerne. Ikke uden grund kaldte Cook dem "Friendly Islands". Men jeg var meget bevidst om, at jeg kun var med på sidenlinien – at jeg som palangi (Tonga-beboernes udtryk for en hvid mand, egentlig: manden der kommer fra skyen) ikke for alvor kunne blive en del af dette samfund.

Derude lever man stadig i et meget homogent og traditionsbundet samfund. Men nye tider er på vej. I den nuværende konge George Tupou V's tid har der været en del uro og nedbrænding af forretningskvarterer, for man ønsker mere demokrati. Jeg tror, fremtiden vil bringe en liberalisering af jordlovene, og dermed vil der blive åbnet for udenlandsk spekulation og masseturisme. Sandsynligvis vil amerikanerne opkøbe jorden, så det bliver som på Hawaii. Så jeg føler mig privilegeret over at have oplevet øerne i deres uskyldstilstand.

På Tonga havde jeg god tid til at spekulere over tingene og tænke på fremtiden. Nu har jeg aldrig været særlig modig, så ind imellem følte jeg mig fortabt så langt væk fra familie og venner. Sammen med Jesus-bønnen greb jeg dagligt til Jabez-bønnen fra 1. Krøn. 4,10: "Gid du vil velsigne mig og gøre mit område stort. Gid din hånd må være med mig, og du vil fri mig fra ulykke, så jeg ikke lider smerte." Den var en stor støtte for mig.

Hvor stammer din interesse for det katolske fra?

I studietiden boede jeg på Collegium Trinitatis, som lå ved Rundetårn. Det var et lille, højkirkeligt kollegium, hvor vi boede seks studerende på dispensation fra bygge-lovens bestemmelser.

Her var jeg i det bedste studiemiljø, jeg nogensinde har oplevet. Kollegiet var et tros- og bøn-fællesskab, hvor vi bad laudes, vesper og completorium sammen.

Efterhånden blev hengivenheden for Den katolske Kirke en del af min åndelige bagage. Fra Tveje Merløse sogn kendte jeg Stephen Holm i Holbæk, hvor jeg regelmæssigt gik til messe. Tiden på Tonga kom til at styrke mit tros- og bønsliv, og Den katolske Kirke blev mere nærværende for mig. Alt det, som den lutherske kirke mistede, spillede en væsentlig rolle i mit liv. Jeg har altid været meget interesseret i kirkehistorie, og den katolske kirke har jo rødder direkte tilbage til oldkirken. Mystikken, ørkenfædrene, klostervæsenet og helgenerne er en levende del af dens historie. For mig var konversionen en naturlig udvikling. Den oplevedes ikke som noget

Vi har brug for den ekstra dimension i tilværelsen, som troen giver os. Den er livseliksiren. Et samfund uden tro kan ikke fungere i længden.

brud. Jeg føler mig meget privilegeret i at være katolik, og det har for mig været utroligt berigende at trænge ind i Kirkens åndelige skatkammer.

Hvordan oplever du forholdet mellem Folkekirken og Den katolske Kirke i dag? 500 år efter reformationen oplever vi i dag en langt større interesse i Folkekirken for klassisk katolske ting som pilgrimsvandring, spiritualitet og retræter. Der er stadigvæk nogle kernepunkter, der skiller os ad, f.eks. retfærdiggørelse ved tro, helgenerne og sakramentslæren. Samtalen mellem os må begynde der, hvor vi er klar over, hvad der skiller, og hvad vi lægger i begreberne. Derfor er det meget vigtigt, at vi er bevidste om, hvad vi hver især står for. Det er vigtigt, at man respekterer forskellene og forstår hinanden ret. Jeg ved, hvordan protestanter tænker, og derfor håber jeg, at jeg kan være brobygger mellem den katolske og den lutherske kirke..

Hvad skal der ske i fremtiden?

Til efteråret skal jeg begynde på Saint John's Seminary i Guildford i England. Jeg kender jo den anglikanske kirke godt fra min tid på Tonga, og på seminariet skal jeg følge et etårigt kursus for anglikanske præster, der ønsker at blive præster i Den katolske Kirke. Rektor og biskoppen laver en individuel studieplan for hver enkelt af os – jeg skal selv nok først og fremmest beskæftige mig med kirkeret og pastoral-teologiske ting.

I Jesu Hjerter Kirke har jeg haft en god forberedelsestid. Det har været en berigelse at bo hos jesuitterne, og jeg glæder mig over fællesskabet her hver eneste dag.

Hvilken pastoral erfaring kommer du med fra Folkekirken?

Jeg har begravet mellem 2 – og 3.000 men-

nesker i min tid i Folkekirken. Det har i høj grad påvirket mit forhold til livet. Jeg er blevet klar over, at tiden er kort, og at vi skal bruge den godt. På Fyn var jeg tilknyttet Universitetshospitalet og forskellige plejehjem. Derfor havde jeg ofte 3-4 begravelser om ugen. Jeg har begravet selvmordere, et mordoffer, dødfødte børn, trafikofre og gamle mennesker. Jeg har også været kaldt ud til mange dødslejer hos mennesker, der måske ikke havde været til alters i mange år, men ville nu, hvor alle muligheder var brugt op. Det har selvfølgelig været psykisk krævende – men også meget givende.

Denne stadige konfrontation med døden havde jeg ikke kunnet klare, hvis ikke jeg havde haft det kristne håb, troen på kodets opstandelse, med mig. Det tror jeg fuldt og fast på. Kirken skal være salt og lys i vores tilværelse, hvor så mange ting kan gå skævt. Men vi skal huske, at Gud er rig på kærlighed.

Hvilken rolle kan vi spille som katolsk Kirke i Danmark?

Det undrer mig ikke, at der spises så mange lykkepiller i Danmark. Materialismen er massiv; men vi kan nu engang ikke klare os med fladskærme og samtalekøkkener alene.

Vi har brug for den ekstra dimension i tilværelsen, som troen giver os. Den er livseliksiren. Et samfund uden tro kan ikke fungere i længden. Nok er de fleste danske blufærdige omkring det religiøse; men det er alligevel min erfaring, at den religiøse interesse ligger lige under overfladen – det har jeg oplevet mange gange, når jeg har været ude til bryllupper og konfirmationsfester.

– Vi er en lille katolsk kirke i Danmark; men vi har gennemslagskraft i og med, at vi er en del af verdenskirken, så vi skal ingenlunde miste modet. Jeg tror, at tiden er med os, fordi vi har mange af de ting, man søger. Slagordet i renæssancen var "ad fontes", dvs. tilbage til kilderne. Vi skal gøre det samme som katolsk Kirke og styrke formidlingsindsatsen af vores 2.000 år gamle erfaring.

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjærulff

Helgeners forbøn

Kære Kirsten Kjærulff!
Jeg er en 17-årig dreng, der skal konvertere til den katolske kirke og har et lille spørgsmål:
Hvad må man som katolik helt præcist bede en helgen om i sin bøn?

Venligste hilsner
Niclas Matysiak Jørgensen

Kære Niclas.
Du kan helt præcist bede en helgen om at gå i forbøn hos Gud for dig selv eller andre.

Jo tættere vi er forbundne med helgenerne, jo mere hjælp får vi til at gå fremad i Kristi efterfølgelse. Det kan ske på to måder: Dels ved at lade os inspirere af deres hellige liv, så de bliver forbilleder for os, dels ved at bede om deres forbøn og hjælp.

Helgenerne, først og fremmest Jomfru Maria, er en levende, usynlig realitet. Når et menneske dør, så lever han/hun videre i Guds evighed, som jo samtidig er her i denne verden. – for Guds rige er midt iblandt jer,” siger Jesus (Luk 17,21)

Og lige som disse hellige mennesker allerede i deres jordiske liv levede for andre mennesker, således tænker og føler de også nu med os, der stadig lever i denne fysiske verden. De står nu for Guds ansigt, så derfor kan vi bede dem om at gå i forbøn hos Faderen. Derimod kan man aldrig tilbede en helgen, ikke engang Jomfru Maria. Tilbedelsen tilkommer alene den Treenige Gud. At bede til en helgen udkonkurrerer ikke tilbedelsen af Gud, men forstærker bevidstheden om Hans nærvær.

Det forstærker også bevidstheden om De helliges Samfund, et helt vidunderligt aspekt ved den katolske tro, som man ikke altid er bevidst om fra begyndelsen, når man nærmer sig Den katolske Kirke: Da alle kristne er ét i Kristi mystiske Legeme, betyder det, at der er en samhørighed og indbyrdes solidaritet mellem alle Kirkens medlemmer, hvad enten de lever i denne fysiske verden i ”Den stridende Kirke”, eller de renses i skærsilden (”Den lidende Kirke”), eller de er i Himlens herlighed (”Den triumferende Kirke”). Det betyder, at når jeg lider, så lider jeg ikke alene, men Kristus og alle kristne lider sammen med mig. (Se 1 Kor 12, 26-27). Det betyder også, at den enes hellighed kan være med til at råde bod på en andens synder. ”Den mindste af vore handlinger, som er udført i kærligheden, kommer alle til gode, i den solidaritet med alle mennesker, levende eller døde, som har sin grund i de helliges samfund. Enhver synd skader dette fællesskab”. (Katolske Kirkens Katekismus § 953)

Derfor er det først og fremmest forbøn om Guds tilgivelse, man beder helgenerne om, som f. eks. i Hil dig Maria: ”Hellige Maria, Guds Moder, bed for os syndere nu og i vor dødtime.”

Venlig hilsen
Kirsten Kjærulff

Galilei og Kirken

Hej!
Vi sidder to drenge fra Birkerød og er ved at skrive vores projektopgave i 9. klasse.

Vi har valgt at beskæftige os med et emne der omhandler Kopernikus og Galilei og deres opgør med kirken. Vi har haft svært ved at finde en masse informationer om kirkens holdninger og synspunkter, så derfor tænkte vi at vi kunne skrive til jer. Vi er meget interesseret i at høre hvorfor kirken var så meget imod Kopernikus og Galileis revolutionerende tanker om verdensbilledet. Hvad var årsagen til at kirken prøvede at holde deres tanker tilbage for offentligheden? Hvorfor blev Galilei tvunget til at trække sine udtalelser tilbage om det heliocentriske verdensbillede?

Vi håber meget på svar. På forhånd tak!

Med venlig hilsen
Joakim Hjortdal og Christian Ebert

Hej Joakim og Christian.

Det er ikke så mærkeligt, at I har haft svært ved at finde ud af, hvad der egentlig fik Kirken til at reagere så kraftigt imod Kopernikus' heliocentriske verdensbillede, som Galilei (1564-1642), var talsmand for. Det er en sørgelig historie om, hvordan hans videnskabelige modstandere og personlige uvenner gennem et langvarigt spil af intriger fik de kirkelige myndigheder til at gribe ind og erklære det heliocentriske system for kættersk og uforeneligt med Bibelens tale om den stillestående jord som verdensbilledets centrum.

At det ikke var Den katolske Kirke som sådan, der var modstander af de nye videnskabelige erkendelser, fremgår af mange historiske facts, som eftertiden har glemt eller fortrængt:

Kopernikus selv var en fremtrædende kirkemand (præst og administrator af et stort bispedømme), og da han i 1531 offentliggjorde sine epokegørende opdagelser i værket ”Himmellegemernes revolution”, blev de modtaget positivt og med stor interesse af mange af de betydeligste kirkefolk, ligesom paven, Paul III, gav grønt lys for, at han underviste i sine teorier. Kopernikus selv var dog bekymret for, om visse teologer skulle tage afstand fra hans værk, fordi nogle passager i Bibelen var udtryk for oldtidens geocentriske verdensbillede. Fra katolsk side var der imidlertid ingen protester, hvorimod både Luther og Melancthon fordømte Kopernikus' værk i et voldsomme vendinger. Men hverken Pave Paul III eller nogen af de efterfølgende paver slog alarm, så når Galilei selv i 1597 talte om risikoen ved at udbrede den kopernikanske teori, så var det mere bekymringen for at blive latterliggjort, end fordi han var bange for kirkelig fordømmelse, og da han ankom til Rom i 1611 blev han da også modtaget i triumf: Galilei havde i 1609 hørt om kikkerten, der var blevet opfundet i Holland

nogle få år forinden. Ud fra beskrivelserne byggede han selv en kikkert, så han kunne studere nattehimmelen. Han opdagede nu, at der er bjerge på Månen, at der er mange flere stjerner, end man kan se med det blotte øje, og at planeten Jupiter har måner. Han beskrev det alt sammen i 1610 i et lille skrift ”Sendebud fra stjernerne”. Galileis opdagelser var opsigtvækkende, fordi de gik på tværs af den aristoteliske astronomi med dens geocentriske verdensbillede og i stedet understøttede Kopernikus' heliocentriske system.

Men fire år senere begyndte problemerne at dukke op. Universiteterne, som i begyndelsen havde været tæt knyttet til Kirken, havde fjernet sig fra den nye erfaringsbaserede naturvidenskabelige forskning og var stivnet i en gammel autoritetstro og lukkethed for nye erkendelser. De teologer, som her på de gamle universiteter med Bibelen som argument docerede det aristoteliske geocentriske verdensbillede, var bekymrede for, at den nye teori skulle anfægte Bibelens autoritet og dermed deres eget eksistensgrundlag. En karakteristisk anekdote illustrerer dette: En ung præst og videnskabsmand havde gennem den nyopfundne kikkert iagttaget solpletterne, men fik det svar af sin foresatte: ”Unge mand, jeg har læst min Aristoteles syv gange, og der står intet om solpletter hos ham!”

Og nu gik Galileis fjender i aktion. De havde ligefrem organiseret en hemmelig liga med det formål at sætte Galilei under mistanke. En af dem, Delle Colombe, formulerede en ny måde at fortolke Bibelen på: ”Alle teologer siger uden undtagelse, at hvis Skriften skal forstås i den bogstavelige mening, må den aldrig fortolkes på nogen anden måde”.

Dette var imidlertid ikke i overensstemmelse med Kirkens Tradition, men det lykkedes alligevel denne liga at mobilisere Kirkens folk til at gå på barrikaderne, så at de i 1616 censurerede alle kopernikanske bøger og forbød Galilei at udtale sig offentligt om, at jorden bevægede sig omkring solen og ikke var centrum i universet. Forbudet forhindrede dog ikke Galilei i at udtale sig hypotetisk om det heliocentriske verdensbillede. Ligaen fik foranstaltet, at hans værker og hele den kopernikanske teori blev erklæret for kætterske af inkvisitionen, og Galilei blev beordret til at afsværge det heliocentriske verdensbillede.

Der er ingen tvivl om, at de kirkelige autoriteter her begik en alvorlig fejl ved at acceptere fejlagtige principper i fortolkningen af Den hellige Skrift. At dette var en udbredt opfattelse også blandt de indflydelsesrige teologer i den kirkelige forsamling, fremgår af mange udsagn, f. eks. fra Kardinal Bellarmine, som sagde: ”Hvis det virkelig kan bevises, at solen står stille og ikke drejer rundt om jorden, men jorden rundt om solen, så vil det blive nødvendigt meget omhyggeligt at undersøge de passager i Bibelen, som synes at sige det modsatte, og vi må så snarere erkende, at vi har misforstået disse steder, end påstå at det, som videnskaben viser, er forkert.”

Galileo Galilei (1564-1642)
Inkvisitionens forbud mod at publicere Galileis skrifter blev ophævet i 1718, og i 1741 blev Galileis samlede værker genoptrykt med pavens velsignelse. Galilei blev dog først officielt rehabiliteret i 1992, da paven Johannes Paul II ophævede inkvisitionens fordømmelse af ham, en dom, som paven uforbeholdent erklærede for en fejltagelse.

Galilei havde skrevet et langt, åbent brev om forholdet mellem Bibelen og videnskaben, hvori han argumenterer for, at videnskabsfolk skal have lov til at arbejde uafhængigt af de bibelske ”sandheder”, og at Bibelen må indrette sig efter de nye opdagelser der bliver gjort. Han fastholdt, at det nye verdensbillede ikke var i modstrid med Bibelen og henviste til Augustins holdning til Den hellige Skrift: Man skulle ikke tage hver sætning bogstaveligt, for mange af Bibelens bøger er poesi eller digtning og foregiver ikke at være videnskabelige beskrivelser af naturfænomener. Galilei understregede med rette, at Bibelens intention er at føre mennesker til Himlen, og at den ikke bekymrer sig om at beskrive, hvordan himmellegemerne bevæger sig.

Et andet argument imod det heliocentriske verdensbillede var, at tidens store filosofiske autoritet, Aristoteles, jo havde været talsmand for antikkens geocentriske verdensbillede. Det absurde var imidlertid, at Kopernikus' og Galileis forskning og store opdagelser netop byggede på Aristoteles' filosofi, som havde sanserfaringen som grundlag, og som i løbet af middelalderen blev suppleret med de to andre forudsætninger for den nye naturvidenskab: Den matematiske beskrivelse og den eksperimentelle metode. Hos Aristoteles lærte man altså som hovedprincip, at naturerkendelsen begynder med sanserfaring. Man skal derfor ikke lade sig bremse af de resultater, Aristoteles var kommet frem til, men i stedet efterligne hans videnskabelige metode.

I 1623 blev kardinal Barberini valgt til pave (Urban VIII) Han var en ven og underer af Galilei og havde modsat sig fordømmelsen af ham i 1616. Galilei kunne

derfor i 1632 udgive et værk om de to verdenssystemer, men det vakte en storm uden lige. Han havde nemlig skrevet det i dialogform, hvor forsvareren af det gamle geocentriske verdensbillede blev kaldt "Simplicius" (=den enfoldige). Denne figur kom til at fremstå som en karikatur af paven, som af forsigtighedsgrunde havde pålagt ham ikke at forsvare det heliocentriske verdensbillede.

Denne grove fornærmelse fik paven til at skifte holdning, så at han fra da af så Galilei som sin fjende. 1633 måtte Galilei derfor forlade Firenze og begive sig til Rom for at forsvare sig mod en anklage for vranglære og kætteri. Dommen blev, at han ikke mere måtte offentliggøre noget, og endvidere blev idømt fængsel, en dom, der dog senere blev ændret til livslang husarrest. Men først og fremmest skulle han offentligt fornægte det heliocentriske

verdensbillede som kættersk og i stedet erklære, at jorden var verdens ubevægelige centrum. Anekdoten fortæller, at han, da han forlod retssalen, hviskede: "Den bevæger sig nu alligevel!"

Inkvisionens forbud mod at publicere Galileis skrifter blev ophævet i 1718, og i 1741 blev Galileis samlede værker genoptrykt med pavens velsignelse. Galilei blev dog først officielt rehabiliteret i 1992, idet pave Johannes Paul II ophævede inkvissionens fordømmelse af ham, en dom, som paven uforbeholdt erklærede for en fejltagelse.

Det er værd at notere, at selv om inkvissionen i renaissanceen fordømte det kopernikanske system og Galileis skrifter, så har Kirken aldrig udtalt fordømmelsen "ex cathedra", for inkvissionen er ikke identisk

med Kirken og dens autoritet. Generelt har fordømmelse af nye videnskabelige erkendelser aldrig været i Kirkens interesse. Tværtimod har katolsk teologi altid været karakteristisk ved sin holistiske og positive accept af, at teologi og naturvidenskab beskriver hver sin side af den samme virkelighed, men med hver sit sprog og med hver sin erkendelsesinteresse.

Kirsten Kjørulff

Kilder:

Olaf Pedersen: *Middelalderens verdensbillede*. Munksgaard, 1962
Olaf Pedersen: *Naturerkendelse og Teologi*. Poul Kristensens forlag 1996
Se endvidere en mægtig god artikel om Galilei og hans forhold til Kirken i *The Catholic Encyclopedia* på flg. adresse:
www.newadvent.org/cathen/06342b.htm

Sainthood in the Later Middle Ages / André Vauchez. – Cambridge University Press, 2005. –

I denne bog gennemgås helgenkæringsprocessens udvikling i middelalderen.

Maria Merkert: Profil und Werk / Barbara Albrecht. – Reinbek bei Hamburg: Kongregation der Schwestern von der heiligen Elisabeth, 1995.

Den 30. september 2007 blev Skt. Elisabeth Søstrenes første leder, Maria Merkert, helgenkåret. Steno-Centrets sr. Dorothea Alex har skænket biblioteket et eksemplar af denne, den hidtil eneste, bog der er skrevet om Maria Merkert. Tak til sr. Dorothea!

A Church in Search of Itself: Benedict XVI and the Battle for the Future / Robert Blair Kaiser. – Vintage Books, 2006

Interfaith Dialogue: a Catholic View / Michael L. Fitzgerald, John Borelli. – Orbis, 2006. –

How to Defend your Shadow / John Monbourquette. – Novalis, 2001. –

My Life With the Saints / James Martin, S.J. – Chicago: Loyola Press, 2006.

Præsten James Martin fortæller levende, personligt og letlæst om, hvordan forskellige helgener er kommet til at betyde noget for ham.

The Discerning Heart: Exploring the Christian Path / Wilkie og Noreen Au. – New York: Paulist, 2006.

I denne bog præsenterer Wilkie og Noreen Au et kernebegreb i den jesuitiske spiritua-

litet, nemlig discernment. Dette kan måske bedst oversættes med at skønne.

Sexuality and the U.S. Catholic Church: Crisis and Renewal / Lisa Sowle Cahill, John Garvey and T. Frank Kennedy, S.J., editors. – New York: Herder, 2006.

Forfatterne til denne artikelsamling – førende katolske teologer, forfattere og akademikere – forsøger at diskutere seksualitet indenfor Kirkens egen tradition. De kommer ind på colibat, Johannes Pauls kroppens teologi, kristent ægteskab, og homoseksualitet.

The Ratio Studiorum: The Official Plan for Jesuit Education. – Saint Louis: Institute of Jesuit Sources, 2005.

Bogen præsenterer jesuiternes undervisningsplan i et sæt nummererede regler. Her er instrukser om hvordan man underviser i hebræisk, men også om hvordan hvor længe juleferien varer, betydningen af at holde fri, og kriterierne for at optage elever. Bogen er forsynet med et udførligt register og indholdsfortegnelse.

Confronting Power and Sex in the Catholic Church / Geoffrey Robinson. – Mulgrave, Vic.: John Garratt, 2007.

Læs den australske biskop Geoffrey Robinsons kritik af Kirken og hans bud på en løsning.

Skt. Andreas Bibliotek

Gl. Kongevej 15, 1610 København V

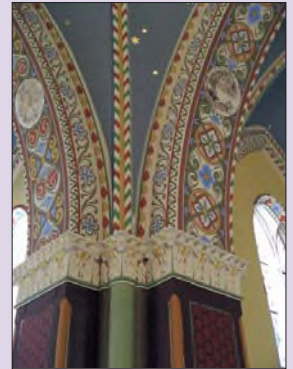
www.sanktandreasbibliotek.dk

tlf. 33 55 60 90

email: info@sanktandreasbibliotek.dk

KORT NYT

Sct. Andreas Kirke genåbner

Efter en omfattende restaurering genåbner Sct. Andreas Kirke i Ordrup

søndag den 2. marts kl. 15.

Begivenheden fejres med pontifikal-messe ved biskop Czeslaw Kozon med efterfølgende reception.

Ny formand for den tyske bispekonference

Ærkebiskop Robert Zollitsch afløser kardinal Lehmann

De tyske biskopper har den 12. februar valgt den 69-årige ærkebiskop af Freiburg, Robert Zollitsch til ny formand for de næste 6 år. Han afløser den 71-årige kardinal Karl Lehmann, som den 15. januar meddelte, at han ønskede at trække sig tilbage af helbredsgrunde. Kardinal Lehmann fortsætter dog i embedet som biskop af Mainz.

Ærkebiskop Zollitsch er født den 9. august 1938 i Filipovo i det tidligere Jugoslavien. Han har baggrund i det tyske mindretal, som dengang boede i området. I 1965 blev han præsteviet for ærkebispedømmet Freiburg. Han har været ærkebiskop siden 2003.

Ved sin tiltrædelse udtalte Zollitsch, at Kirken i højere grad bør lade sin røst høre i samfundsspørgsmål og i den forbindelse blive mere synlig på internettet. Det er her, de unge henter deres informationer og her, vi bør være til stede med informationer om Kirke og tro.

Økumenen vil den nyligvalgte formand fremme gennem praktisk samarbejde med de evangeliske kristne.

Nye bøger i Skt. Andreas Bibliotek

Hermed bringes et udpluk af nye bøger i Skt. Andreas Bibliotek. Bøgerne kan lånes enten ved personlig henvendelse på Skt. Andreas Bibliotek på Gl. Kongevej, eller man kan henvende sig på sit lokale bibliotek og bede om at få bogen indlånt fra Skt. Andreas Bibliotek.

Bøger fra Skt. Andreas Bibliotek kan ikke lånes via www.bibliotek.dk, fordi sammensætningen af bibliotek.dk er afgrænset til biblioteker som modtager støtte fra det offentlige, og som privatfinansieret bibliotek må vi ikke være med.

De unge skal se syner: *Perpetuamartyriet / oversat og kommenteret af Jakob Balling, Ulla Morre Bidstrup og Torben Bramming*. – Aarhus Universitetsforlag, 2000. – Perpetua og hendes slave Felicitas led martyrdøden i Kartago ca. år 203. Sammen med hendes medfange Saturus nedfældede Perpetua sine tanker og oplevelser fra tiden kort før sin død. Mod forventning er beretningen om deres lidelser i fængslet, Perpetuas fars forsøg på at få hende til at afsværge sin kristendom og Perpetuas syner ikke forstemmende, men livsbekræftende.

Stalking the Holy: the Pursuit of Saint Making / Michael W. Higgins. – Anansi, 2006. – Hvordan genkender Kirken en helgen? Forfatteren ser på tre nyere sager: Padre Pio, Moder Teresa og Pius XII.

Kirsten Gravgaard 60 år

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

Kolleger, familie og venner var mødt op på bispekonkoret tirsdag den 5. februar for at ønske tillykke og overbringe gaver i anledning af sekretær Kirsten Gravgaards 60 års fødselsdag. Egentlig havde hun fødselsdag dagen efter, men p.g.a. af fastens indledning - Askeonsdag - valgte man at foretage en lille forskydning af den grænseoverskridende dag.

Og netop ordet grænseoverskridende indgik i den direkte og kærlige kollegiale fødselsdagssang som ekspediti- onsskretær Hans Jensen havde forfattet over 12 vers, og som han selv akkompagnerede med guitar. Sangen havde titlen: "En vidtløftig kollegial hilsen og lykønskning til Kirsten i anledning af hendes grænseoverskridende 60 års fødselsdag".

I sin tale gav biskop Kozon udtryk for stor taknemmelighed over Kirsten Gravgaards altid loyale, særdeles kompetente og trofaste arbejdsindsats. Herefter var der gaveoverrækkelse - og Kirsten fik mange gaver på denne grænseoverskridende dag.

Meddelelse i forbindelse med fastetiden og påsketiden

Søndage og påbudte helligdage

Messen og modtagelsen af Herrens legeme og blod er centrum i både den enkeltes og i Kirkens liv. Kirken har derfor forpligtet de troende til at deltage i messen på alle søndage og andre påbudte helligdage (juledag og Kristi Himmelfart), med mindre man har en alvorlig grund til ikke at gøre det. På disse dage bør man afholde sig fra alle unødvendige aktiviteter, der hindrer én i at deltage i messen, i at fejre Herrens dag eller i at få den nødvendige hvile. Har man uden alvorlig grund ikke været til messe, bør man skrive det, førend man går til kommunion.

Modtagelse af den hellige kommunion

Alle, der har modtaget den første hellige kommunion, er forpligtet til at modtage Alterets Sakramente mindst én gang om året. Har man i årets løb ikke været regelmæssigt til kommunion, bør forpligtelsen opfyldes i påsketiden, hvor vi fejrer Kristi død og opstandelse og hans stadige nærvær iblandt os, medmindre der er en rimelig grund til at opfylde den på et andet tidspunkt. Påsketiden strækker sig fra påskentil til og med pinsedag.

Generelle regler for modtagelsen af den hellige kommunion:

1. Det er tilladt at modtage den hellige kommunion to gange på én dag, såfremt det anden gang sker under en messe og ikke under en Ordets gudstjeneste.
2. Den, der ønsker at gå til kommunion, skal mindst én time før kommunionen afholde sig fra at spise og drikke, bortset fra vand og medicin. Ældre og syge eller dem, der passer dem, kan modtage kommunionen uden at faste.

At faste før modtagelsen af den hellige kommunion går tilbage til det 3. århundrede. Kirken forstår denne faste som en åndelig forberedelse og en måde at vise Alterets Sakramente ærbødighed på.

Bodens sakramente

Er man sig bevidst at have begået en alvorlig synd, er man forpligtet til at skrive den inden modtagelsen af kommunionen. Man er i øvrigt forpligtet til at skrive inden for et år, hvis man har begået alvorlige synder. Der er ingen forpligtelse til en gang om året at skrive de mindre alvorlige synder, men Kirken opfordrer os til regelmæssigt at gøre brug af bodens sakramente for at blive åndeligt helbredt og vokse i nådens liv.

Årets bødsgdage

Alle troende er af Guds lov forpligtet til, hver på sin måde, at gøre bod. For at alle kan være fælles om en bestemt form for bod, har Kirken foreskrevet bødsgdage og fastetid, hvor de troende ganske særligt vier sig til bøn, fromhedsøvelser og kærlighedsgerninger, fornægter sig selv ved mere trofast at opfylde deres forpligtelser og ved faste og afholdenhed.

Fredage er bødsgdage

Alle årets fredage, hvor der ikke fejres en højtid, er bødsgdage. I bispedømmet kan man om fredagen i stedet for at afholde sig fra kød (abstinens) vælge andre former for at markere fredagen som bødsgdag, f.eks. ved at afholde sig fra anden føde, fra bestemte drikke eller fra andet, f.eks. fornøjelser, eller ved at øve særlige kærlighedsgerninger, bede mere og lignende.

Fastetiden

Askeonsdag den 6. februar og langfredag den 21. marts, som indleder og afslutter fastetiden, er både abstinens- og fastedage til minde om Herrens egen faste, lidelse og død. At faste og afholde sig fra kødspiser på disse dage er en alvorlig forpligtelse.

At faste betyder, at man højst spiser ét fuldt, men enkelt måltid om dagen og lader de øvrige måltider være et minimum, hvis ikke man helt undlader dem.

I hele fastetiden bør man bestræbe sig på at samle sig mere om alt, der kan fremme ens trosliv, og mere ihærdigt at øve kærlighedens gerninger. Man bør om muligt undgå fester og overdrevne fornøjelser, da fastetiden er en alvorens tid. Det gør ikke noget, at vi oplever, at fastetiden har en vis karakter af strenghed, netop fordi vi ønsker at samle os om Jesu lidelse. Så meget desto mere vil vi kunne opleve påskens store glæde, og vort trosliv vil få et dybere indhold.

Hvem er forpligtet?

Personer fra 14 år og opefter er forpligtet af bestemmelsen om, at fredage er bødsgdage og askeonsdag og langfredag er abstinensdage; fra man er fyldt 18, til man er fyldt 59 år, er man også forpligtet til at faste. Forældre opfordres til at tale med deres børn om betydningen af at overholde Kirkens bestemmelser på dette område og til at markere bødsg- og fastedage i familien.

Oliemesse

Messen, i hvilken de hellige olier indvies, som bl.a. bruges til dåb, firmelse og de syges salvelse, finder sted tirsdag den 18. marts kl. 17.00 i Sankt Ansgars Kirke. Alle, der har mulighed for det, opfordres til at deltage i denne messe, som på en særlig festlig måde afspejler fællesskabet i bispedømmet. De tilstedeværende præster vil ved samme lejlighed over for biskoppen og menigheden fornøje deres præstetøfler.

Kollekten til Det hellige Land, som finder sted langfredag den 21. marts, anbefales indtrængende til de troendes gavmildhed, idet det er særligt vigtigt i den situation, Israel og Palæstina befinder sig i, at vise solidaritet med vore trosfæller i disse områder. Pengene går til Kirken i Det hellige Land.

København, den 5. februar 2008

✂ Czeslaw Kozon

Den Nordiske Valfart til Lourdes 2008

onsdag den 3. til den 10. september

Tema: 150- års jubilæum for Mariaåbenbaringerne
Gejstlige ledere:
Valfartspræst Herbert Krawczyk s.j.
p. Björn Göransson(Sverige)

Den nordiske bispekonference vil samtidig holde deres møde i Lourdes

Pris fra Kastrup med fly og fuld pension: 7.900 DKr

TILMELDINGSMATERIALE og INFORMATION kan rekvireres hos:

Jytte Ormstrup – E-mail: jormstrup@tiscali.dk
Tlf.: +45- 4364 4264 (bedst mellem kl. 19 - 21)

Marie Storm

Dr. Priemesvej 9, st. tv. DK 1854 - Frederiksberg C.
Tlf.: +45 - 3379 3415, søndag kl. 17- 21.
info@lourdes.dk

Tilmelding snarest

DANSK OLIE

KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrsservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre

36 70 45 30

- sikkerhed for varme

Bønnens Apostolat

Februar:

- At de mentalt handicappede må blive respekteret og kærligt hjulpet til at leve på en måde, som er deres fysiske og sociale situation værdig.

- At det gudviede liv, der blomstrer i missionslandene, må finde sin plads i missionsarbejdet og storsindet bære vidnesbyrd om Kristus.

Det sker i bispedømmet

Februar

Onsdag 20. DKKF Københavngruppen indbyder til aftenmøde efter mesen kl. 17.00. "Den hellige Birgitta" ved Birgit Clausen. Sandwich m. kaffe/te 25 kr. Sted: Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4. Tilmelding senest 18. februar. Kate Hovgaard Jakobsen, tlf. 45 80 31 80 el. Vivian Tiedemann 33 25 93 40.

Lørdag 23. kl. 14.30 – 16.30 temalørdag: "Eukaristien" v/p. Mikolaj Kecik. Sted: Sankt Thereses Kirkes Menighedsslokale, Bernstorffsvej 56, Hellerup

Søndag 24. kl. 13.00-16.00: På opdagelse i troen, tema: "Kaldet af Gud" v/p. Mikolaj Kecik. Sted: Sankt Pauls Kirke, Frøgård Alle 12, Taastrup. Alle er velkomne. Tilm. tlf. 43 52 36 07

Tirsdag 26. kl. 19.30: "Varme indtryk fra Sydafrika", Stig P. Fjording holder foredrag. Sted: menighedssalen, Sankt Laurentii Kirke, Frederiksborgvej 11, Roskilde, entre kr. 40,00 inkl. kaffe. Alle er velkomne.

Fredag 29. kl. 19.30-21.30: Forsynings- og helbredelsesmesse Sted: Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64, Kbh.

Marts

Lørdag 1. kl. 14.30 Voksenkatekese: "Påskens liturgi - påskemat" v/sognepræst Niels Engelbrecht. Sted: Sankt Ansgars Kirkes menighedsslokale, Bredgade 69A, Kbh. Pris: materialer, kaffe og te kr. 40,-.

Der er ukrainsk messe i domkirken hver 1. søndag i måneden kl. 12.00: Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64, København

Biskoppens kalender

Marts

1. lørdag	kl. 16.00	Firmelse i Hillerød
	kl. 10.00	Messe i Domkirken med Fair Trade Brunch
2. søndag	kl. 15.00	Genåbning af Skt. Andreas Kirke
3. - 6. inkl.		Bruxelles
7. fredag	kl. 8.00	Messe - skolemøde på Magleås eftermiddag
8. - 12 inkl.		Møde i NBK Trondhjem
13. torsdag	kl. 10.00	Møde i Biskoppeligt Råd
14. fredag	kl. 9.00	Messe for personalet på Gl. Kongevej
15. lørdag	kl. 10.00	Regional lederdag Vest
16. søndag	kl. 10.00	Messe i Domkirken
18. tirsdag	kl. 17.00	Oliemesse i Domkirken
20. torsdag	kl. 17.00	Messe i Domkirken
21. fredag	kl. 15.00	Liturgi i Domkirken
22. lørdag	kl. 21.30	Liturgi i Domkirken
23. søndag	kl. 10.00	Messe i Domkirken
24. mandag	kl. 10.00	Messe og søsterjubilæum, Skt. Joseph Søstre, Strandvejen
28. fredag	kl. 07.30	Messe på Stella Matutina
	kl. 17.00	Årsmøde i Caritas
29. lørdag	kl. 10.00	Firmelse af Skt. Mariæ menigheds unge i Domkirken
		Derefter Ledermøde Øst i Taastrup
	kl. 15.30	Møde i Danske Kirkers Råd
30. søndag	kl. 10.00	Firmelse i Odense

Find os på
katolskorientering.dk

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup,
Herlev, Farum, Bispebjerg
og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Vanløse Ligkistemagasinet

H.P. Baltzer & Søn ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse

38 71 75 01

organiseret bedemand
tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligkistemagasinet.dk

KRIS Kristen Rådgivning for Incestofre og Seksuelt misbrugte

KRIS (Landskontoret i Århus):
Fredens Torv 2, 1. sal tv, Postboks 5023, 8100 Århus C
Tlf. 8618 3394 eller 7022 7294
Læge og familierapeut Vibeke Møller

KRIS (Sjælland):
Sankt Lukas Vej 6A, 1. sal, 2900 Hellerup • Tlf. 3940 7294 eller 4710 7294
Socialrådgiver og terapeut Inger Andersen

KRIS (Syddjylland/Fyn):
Jyllandsgade 20, 1. sal tv, Postboks 44, 7000 Fredericia • Tlf. 5051 8818
Sygeplejerske og terapeut Rie Bjørn

KRIS (Herning): Tlf. 2195 0209
Pædagog og terapeut Helene Svendsen

Få tilsendt KRIS' nyhedsbreve og kursusinformation.
Email: kris@kris-dk.dk • Hjemmeside: www.kris-dk.dk

KRIS har åbnet rådgivning i Næstved
Mandag og tirsdag på adressen: Østergade 13
Samtaler aftales: Tirsdag - torsdag på tlf. 3940 7294
ellers på tlf. 4710 7294

Det er aldrig for tidligt at skrive testamente

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente. En sådan arv er fritaget for afgifter, så den går ubeskåret til Kirkens arbejde. Det anbefales at lade en advokat oprette testamente. Sker dette i samråd med bispekontoret, refunderes salæret.

Rekvirér brochure eller ring til:
Torben Møller
Katolsk Bispekontor
Gl. Kongevej 15
1610 København V
Telefon 33 55 60 11

RFM Landsbevægelsen Respekt for Menneskeliv

Sig ja til livet
- hele livet!

Bestil et gratis prøvenr. af RFM nyt!
Tlf 5576 7652 • E-mail: rfm@mail.dk
www.rfm.dk

Begravelse
Bisættelse
Borydning
Bobehandling

KATOLSK BEGRAVELSES SERVICE

Benzons
BEGRAVELSES SERVICE

DØGNSERVICE 7011 2407

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55
Døgnvagt
Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

ARV • TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til
Katolsk Orientering nr. 6
som udkommer

den 19. marts

skal være redaktionen i
hænde senest

den 3. marts

Med venlig hilsen
Redaktionen

R. I. P.

Vor kære mor, svigermor,
mormor, farmor og oldemor

Aase Buchart

* 27-8-1906
† 3-2-2008

Vi vil savne dig

På familiens vegne
Arlette og Jørgen

†

Min kære datter, vores kærlige søster og faster
Anne-Grethe Westh Hansen
* 25/3 1943 † 31/1 2008
Er død efter lang tids svær sygdom
Axel Westh Hansen, Inge-Lise Westh Hansen
Stig Westh Hansen, Laura Westh Hansen,
Rasmus Westh Hansen
Bisættelsen har fundet sted
Urnedesættelse finder sted på Rønne kirkegård mandag
den 3/3 kl. 11.00

En varm tak til personalet ved
Rigshospitalets Onkologiske Klinik,
Bispebjerg Hospitals Palliative afdeling
samt den palliative aflastningsenhed i Håndværkerhaven.

Katolsk Orientering nr. 4 22. februar 2008 34. årgang

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)

Redaktionssekretær Kuno Arnkilde

annoncer, orientering fra sognene og abonnement

Lisbeth Rønne

Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Sr. Mirijam Kaschner,

Kirsten Kjærulff, Lisbeth Rütz

Redaktion og annoncer

Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610

København V,

tf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,

e-mail: redaktion@katolskoriering.dk

Giro 205-7042

Orientering fra sognene: indlæg sendes til

sognenyt@katolskoriering.dk

Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.

Abonnementspris 420 kr. helårligt. Løssalg 21 kr.

i Stenbutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,

DK 1610 København V

Tryk Morsø Folkeblad Bogtrykkeri

Oplag 8000

ISSN 0902-297X

På den tid kom diciplene hen til Jesus og spurgte: "Hvem er den største i Himmeriget?" Han kaldte et lille barn hen til sig, stillede det midt blandt dem og sagde: "Sandelig siger jeg jer: Hvis I ikke vender om og bliver som børn, kommer I slet ikke ind i Himmeriget. Den, der ydmyger sig og bliver som dette barn, er den største i Himmeriget; og den, der tager imod sådan et barn i mit navn, tager imod mig. Men den, der bringer en af disse små, som tror på mig, til fald, var bedre tjent med at få en møllesten hængt om halsen og blive sænket i havets dyb. Ve verden for det, der fører til fald. Vel må der komme fald, men ve det menneske, som bliver årsag til fald.

Matt 18, 1-8

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 8, 9 og 10

RADIO

P 1: Søndag den 24. februar 09.54 Højmesse fra Skt. Ansgar Kirke, København.
Prædikant: Sognepræst Niels Engelbrecht.
Organist: Domkantor Rolf Tönshoff

P 1: Onsdag den 27. februar 22.03
Et øjeblik: Hvorfor lige mig? 2:5

Vi lever i en tid, hvor vi vil have kontrol over livet. Hvor vi regner med, at teknik og forskning redder os fra det onde. Men lige præcis i den "Hvide Verden" - på hospitalet oplever det moderne menneske ofte magtesløshed og mødet med døden som vilkår. En mand forsøger hver dag at hjælpe patienter og pårørende med at håndtere denne nye virkelighed.

Han er hospitalspræst - og lyder navnet Christian Busch.
(Sendt første gang 27. september 2005).

Følgende udsendelser: Torsdag den 28. februar 22.03, mandag den 3. marts 22.03 og tirsdag den 4. marts 22.03.

På www.katpod.dk
siden sidst

Sankt Ansgars festdag fejret i de katolske kirker

Katolikkerne og kondomerne

Studiedage på Magleås om evangelisering

Første tridentinske messe i Stenosgade i mere end 35 år

Bliver enhver salig i sin tro?

TV

DR 2: Søndag den 24. februar 19.30

Skriftestolen - et rum til sjælesorg
En præst møder et menneske, der befinder sig midt i en eksistentiel krise. Tilrettelæggelse: Bjarke Stender.

DR 1: Onsdag den 27. februar 20.30
Regentparret besøger Mexico

For første gang nogensinde besøgte det danske regentpar Mexico på officielt besøg i sidste uge. Danmarks Radio fulgte besøget tæt og inviterer med på en fantastisk rejse, som regentparret havde set meget frem til. I programmet fortæller regentparret om deres oplevelser i Mexico, som blandt andet omfattede deltagelse i Latinamerikas største filmfestival, besøg hos en række danske virksomheder og opdagelse af Mexicos kulturelle fortid med dansk islet.

DR 2: Søndag den 2. marts 19.30 Skriftestolen - et rum til sjælesorg

DR 1: Lørdag den 8. marts 17.10

Før Søndagen

Marias Bebudelse - fra Vor Frue Kirke i Århus. Dagens tekst er én stor lovsang. Dagens salmer er "Magnificat" og "Vi synger med Maria". Vor Frue Kantori synger sammen med folk fra byen.

Lammet

Lammet er det hyppigste offerdyr såvel i den gammeltestamentlige som i den antikke kult i det hele taget.

Men lammet er også et symbol fra den jødiske påske. Påsken har sin begyndelse i Det Gamle Testaments beretning om jødernes udfrielse af Egypten. I 2. Mosebog kaldes Moses til at lede israelitterne ud af Faraos Egypten. Men Farao nægter at lade israelitterne gå, hvilket fører til de ti plager.

Først efter den sidste og værste plage lader Farao israelitterne gå. Den sidste plage er nemlig død over alle Egyptens førstefødte drengebørn. Kun israelitternes børn går fri - for på Guds bud har de slagtet et lam og smurt blodet på dørstolpen. Da Herren går gennem landet, går han forbi israelitternes dør, mens egypterne ikke går ham forbi. Det får Farao til at lade israelitterne rejse.

Et lam måtte altså lade livet, for at israelitterne kunne redde livet. Derfor har lammet også altid været et Kristus-symbol. Lammet er det rene, der slagtes uden at give lyd. På samme måde korsfæstedes Jesus, den rene Guds søn. Jesus blev korsfæstet samme dag, som jøderne slagtede påskelam. Israelitterne udfries af fangenskab - og Jesus udfries os fra dødens og syndens fangenskab. Derfor bliver Jesus i Esajas bog benævnt som offerlam: "Han blev plaget og mishandlet, men han åbnede ikke sin mund; som et lam, der føres til slagtning, som et får, der er stumt, mens det klippes, åbnede han ikke sin mund." (Es 53,7).

Da Johannes mødte Jesus ved Jordanfloden, sagde han til sine disciple: "Se det Guds lam, som bærer verdens synd." Det var en forudsigelse af Jesus lidelse og død.

Salmen "Agnus Dei/Guds lam, du, som borttager verdens synder" er stadig en del af den kristne gudstjeneste.

I middelalderen modtog de nydøbte ofte små vokstavler (lavet af voks fra det foregående års "påskelys") med billeder af Guds lam, Agnus-Dei-billede.

I den kristne kunst bruges lammet ofte sammen med andre symboler, fx med kors. Nogle af de kristne hellige, fx den hellige Agnes eller Johannes Døberer fik lammet som særligt symbol på deres uskyld og renhed.

Katolsk Orientering

Lourdes fejrer 150 års jubilæum som valfartssted

arkivfoto

Omkring 50.000 mennesker deltog den 11. februar i en fri-luftsmesse i anledning af 150-året for Mariaåbenbaringerne i Lourdes. Messen blev celebreret af biskop Jacques Perrier af Tarbes og Lourdes samt af kardinal Bernard Panafieu af Marseille. Over 25 biskopper og 800 præster koncelebrerede.

Biskop Perrier fremhævede i sin prædiken, at budskabet fra Lourdes i høj grad er et budskab om fred og tillid mellem mennesker.

Det var den da kun 14-årige Bernadette Soubirous, som i 1858 satte den uanselige lille by Lourdes på verdenskortet, da Jomfru Maria den 11. februar åbenbarede sig for hende den første af 18 gange.

I årenes løb er tusinder blevet helbredt ved den hellige kilde, som Bernadette af Jomfru Maria fik pålæg om at grave frem med sine bare hænder. Omkring 6000 helbredelser er blev fyldigt dokumenteret, men den internationale lægekommision i Lourdes (CMIL) har indtil videre kun anerkendt 67 – den sidste i 2005.

Fejringen af 150-året begyndte den 8. december og skal vare et år. Pave Benedikt har planlagt et besøg i Lourdes inden for de nærmeste måneder, men den endelige dato er endnu ikke fastlagt. De nordiske biskopper vil holde deres konference i Lourdes under valfarten i september 2008.

Se annoncen side 11

Kristne har pligt til at tage sig af de døende

af Torben Riis

Døden betegner afslutningen på vort jordiske liv, men i døden åbner det sande og endegyldige liv i evigheden sig for os alle. For de troende repræsenterer dette møde mellem den døende person og livets og kærlighedens ophav en gave af universel værdi – sagde paven i sin tale til deltagerne i den internationale kongres arrangeret af Det Pavelige Akademi for Livet i slutningen af februar.

Derfor, tilføjede paven, er det de kristnes pligt at ledsage de døende på deres vej, således at de ikke skal dø alene og forladt.

Samfundet bør respektere de alvorligt syge og døendes liv og værdighed. Det gælder ikke mindst dem, som er beskæftiget i sundhedssektoren. De bør udvise solidaritet og respekt for menneskelivet i alle dets faser og ganske særligt i den terminale fase. Alle patienter har krav på den nødvendige pleje og omsorg, og de pårørende har ligeledes et selvfølgelig krav på støtte i den svære tid, hvor de skal tage afsked med et familiemedlem. Konkret anbefalede pave Benedikt, at pårørende til alvorligt syge

og døende burde have ret til at kunne tage fri fra deres arbejde, på samme måde som nybagte forældre kan få forældreorlov.

Nej til eutanasi

Paven konstaterede med beklagelse, at det især i de større byer bliver mere og mere almindeligt, at ældre mennesker er overladt til sig selv – også når de er alvorligt syge eller skal dø – og at dette forhold i sig selv bevirker, at kravet om eutanasi (aktiv dødsbistand) bliver rejst i den offentlige debat – især der hvor et rent utilitaristisk syn på mennesket har slået rod i befolkningen.

På denne baggrund mindede paven igen om Kirkens konstante og kompromisløse moralske fordømmelse af enhver form for aktiv dødsbistand. Civilsamfundet og de troende må ved forenede kræfter sikre alle – uanset deres sociale og økonomiske situation – den nødvendige pleje og omsorg, når livet nærmer sig sin afslutning.

Respekten for menneskelivet udspringer af solidariteten med de andre. Heri ligger en af de største udfordringer i vor tid, konkluderede pave Benedikt.

I sin tale til kongresdeltagerne mindede pave Benedikt om Kirkens kompromisløse afvisning af enhver form for eutanasi.

Vi har som kristne pligt til at respektere livet i alle dets faser og udvise solidaritet med og omsorg for alvorligt syge og døende mennesker, konstaterede han.

Nye strammere retningslinier for hellig- og saligkårsprocesser

af Torben Riis

Pave Benedikt har i de første knapt tre år af sit pontifikat saligkåret og helgenkåret langt flere end sin forgænger Johannes Paul II i det samme tidsrum.

Ifølge Vatikanets officielle statistik, som blev offentliggjort i midten af februar, har pave Benedikt indtil nu saligkåret 563 personer og helgenkåret 14 – dvs. allerede en tredjedel af, hvad Johannes Paul II nåede i løbet af de 27 år, han var pave. Til sammenligning nåede Johannes Paul II kun at saligkære 26 personer i de første tre år af sit pontifikat, og han nåede først tallet 563 efter lidt over 14 år som pave.

Det skal dog tilføjes, at størstedelen af de saligkærede – ikke færre end 498 – udgøres af de martyrer fra den spanske borgerkrig

(1936-39), som paven under ét saligkærede den 28. oktober 2007.

Vatikanets statistik viser endvidere, at 94% af de saligkærede under Benedikt XVI er martyrer, 86% er ordensfolk, 9% sognepræster og 5% lægfolk. Kvinderne er kun repræsenteret med 10%.

Nye retningslinier

Vatikanet har netop indført nye retningslinier for den procedure, der går forud for salg- og helgenkåringer. Kardinal José Saraiva Martins, som er præfekt for Kongregationen for Hellig- og Saligkårsprocesser, forelagde de nye retningslinier på en pressekonference den 18. februar, hvor han forklarede, at det nye dokument med titlen *Sanctorum Mater* har til formål at sikre en mere omhyggelig sagsbehandling.

Der er således tale om en opstramning

og præcisering af de gældende regler, som sidst blev revideret af Johannes Paul II i januar 1983 med dokumentet *Divinus Perfectionis Magister*. Blandt de vanskeligheder, der har motiveret Vatikanet til en yderligere klargørelse af retningslinierne, nævnte kardinalen, den udbredte, men fejlagtige opfattelse, at Kirken skulle have erstattet den traditionelle procedure med en form for historisk-kritisk undersøgelsesmetode. Et andet problem, tilføjede han, har været, at man i visse bispedømmer har haft tilbøjelighed til at åbne saligkårsprocesser uden forinden at have foretaget tilstrækkeligt grundige og seriøse undersøgelser af kandidatens livsførelse. en forudsætning for at åbne en proces, understregede han, er, at kandidaten allerede af et betydeligt antal troende anses for at være en helgen eller martyr.

Direkte adspurgt oplyste kardinal Martins ved samme lejlighed, at rygterne om, at saligkårsprocessen for pave Pius XII skulle være indstillet, intet har på sig, men at processen tværtimod går sin gang.

Han mindede i den forbindelse om, at det i år er 50-året for pave Pius XII's død, og at dette må betragtes som en gunstig anledning til at fremme processen.

Han kommenterede samtidig de ofte gentagne beskyldninger mod Pius XII for at have været passiv over for nazismen. Der var ikke tale om passivitet, sagde kardinalen, men om forsigtighed. Da Pius XII udsendte encyklikaen *Summi Pontificati*, noterede Goebbels i sin dagbog, at paven i sin ny encyklika "færer hårdt frem mod os." Heraf ser vi, konkluderede Martins, at der på ingen måde var tale om tavshed fra pavens side.

Gør vi en forskel?

Der tales meget om evangelisering for tiden. Paven gør det, og vores biskop gør det og følger op med studiedage om evangelisering for præster og diakoner. Det kan man læse om på side 5 i dette nr. I bispedømmet er ægteparret Kaare og Eva Maria Nielsen blevet indsat som ledere af bispedømmets evangeliseringsprojekt – så kort sagt, der er fokus på evangelisering – og med god grund.

Den væsentligste grund er, at vi ikke i en sekulariseret verden kan overleve som kirke, med mindre vi til stadighed arbejder på en styrkelse af bevidstheden om kristen tro og kristne værdier. De dage er forbi – i hvert fald i vor del af verden – hvor den såkaldt sociologiske kristendom var fremherskende, altså den situation, at det overvejende flertal af befolkningen betragter sig selv som kristne, går regelmæssigt i kirke og i det store og hele betragter kristne trossandheder som noget selvfølgeligt.

I dag er vi trængt i defensiven. Og der bliver færre af os. Hvad dette sidste angår, taler kirkestatistikken sit tydelige sprog. For de gamle, som faldt, er der ikke, som det hedder i fædrelandssangen, ny over alt. Hvis Den katolske Kirke i Danmark ikke i de senere år havde fået tilført nye menneskelige ressourcer i kraft af den indvandring, der har fundet sted, ville vi kun fylde ca. halvt så meget i det kirkelige landskab, som vi gør i dag.

Så der skal evangeliseres, ingen tvivl om det. Både indtil og udadtil. Biskoppen og generalvikaren uddyber i artiklen side 5, hvad det vil sige, og det kan også anbefales, at man læser p. Gregers Mærsk-Kristensens beskrivelse af forholdene i Vietnam (s. 4), hvor kirkegangsprocenten og aktivitetsniveauet er væsentligt højere, end vi er vant til her i landet.

Her skal blot peges på den væsentlige pointe, at hvis ikke vi selv både som enkeltpersoner og som kirkesamfund fremstår som et klart alternativ til samtidens materialisme og åndelige rådvildhed, har vores ord kun ringe vægt. Det, der til syvende og sidst overbeviser, er eksemplets magt. Troen skal formidles både i ord og gerning. Hvis nogen f.eks. spørger os: Hvad forstår man ved et kristent ægteskab eller en kristen familie? – hvad svarer vi så? Og har vi end svar på rede hånd, ja så nytter det ikke alverden, hvis vi ikke selv med vores eget liv kan stå inde for det, vi siger.

Hvis menigheden i det store og hele kun betragter kirken som et serviceorgan, hvis ydelser man trækker på ved bestemte højtid og festlige lejligheder, vil der ikke være nogen kirke i morgen. Det vil der heller ikke, hvis lokalkirken tilsvarende synker ned i en dvaletilstand som servicekirke og opgiver at markere en klar pastoral profil. Nøgleordet er troværdighed. Vi kan hverken overbevise andre eller forebygge, at næste generation lige så stille forsvinder ud af Kirken, hvis ikke vi selv både individuelt og kollektivt fremstår som troværdige vidner om troen.

Ægte kristen tro er en dynamisk kraft, som fornyer menneskene og deres samfund, og Kirken er i sin på én gang konkrete og mystiske dimension Guds frelsesredskab i denne verden. Kan man mærke, at vi gør en forskel? Det er spørgsmålet.

Torben Riis

Ny konsulent i bispedømmet med ansvar for sprog og integration

af pastor Jesper Fich

Tænk, at der stadig findes udenlandske præster og søstre, der parate til at yde en indsats i kirken i Danmark! Nu som før, er de kirkebyggere – hvor ville vi være uden dem? Så hver gang en ny præst eller søster sætter sine fødder på dansk jord, bør vi have den allerstørste interesse i, at han eller hun oplever sig taget godt imod, og får alle tænkelige muligheder for selv at blive glad for sit virke her hos os.

Men – vi har hørt det igen og igen – Danmark er ikke det letteste sted at falde til. Sproget er svært – selv skolebørnene har svært ved det – og som folk opleves vi danske tit reserverede og lukkede om det, vi allerede kender. Sjøvt nok: i direkte modsætning til, hvad vi tit går og forestiller os om os selv.

Katolikker er i den sammenhæng naturligtvis ikke en undtagelse, snarere tværtimod, for det kan erfaringsmæssigt kræve stor fantasi og gåpåmod at trænge ind i "vore" sammenhænge, hvor den fremmede først skal bevise sit værd...

Kan vi gøre noget ved det som bispedømme? Nu forsøger vi i hvert fald. I

dette nummer af Katolsk Orientering finder man en annonce. Vi søger en sprog- og integrationsansvarlig konsulent.

Vigtigst er det naturligvis at alle sejl sættes til, så de nye præster får den bedst mulige undervisning i dansk. Derfor vil vi nu have det sat i system. Der skal sørges for et tilbud, så vi sikrer at der sker en progression i tilegnelsen af det svære danske sprog. Til den ende er kurser ikke nok. Der skal også være et møde med en dansk hverdag, med menigheder, skoler, institutioner og enkeltpersoner.

Ja, faktisk vil en af opgaverne for den nye medarbejder være at finde familier og enkeltpersoner, som vil være parat til at byde på middagsmad en gang om måneden. Hvor meget lærer man af at fortælle godnathistorie? Den slags er mere end mange kursustimer værd.

Sproget er præstens vigtigste arbejdsredskab. Enhver præst ved det erfaringsmæssigt – ja, enhver katolik ved det for så vidt også: selv de vanskeligste pastorale situationer kan undertiden reddes ved den rigtige bemærkning. For slet ikke at tale om forkyndelsen. Ganske vist: vi kommer til messe for andet og mere end prædiken. Allige-

vel er forkyndelsen kolossalt vigtig.

Derfor bliver det også den nye medarbejders opgave at sørge for at de nye præster ikke "fossiliserer" som det hedder på sprog lærer-fagsproget. Dermed menes den uheldige situation, at der opnås et niveau, som man slår sig til tåls med, og derfor aldrig udvikler sig videre. Og bliver der tid til overs, kan det være, at der tilbydes kurser i skriftlig dansk, for de præster, der gerne vil være bedre til at skrive.

Den nye medarbejder får altså masser at rive i – for vi håber meget på – og vi skal bede om – at der stadig er nye præster og søstre, som vil opleve sig kaldet til et virke hos os. Men nu har vi snart en medarbejder, der skal gøre den første tid i Danmark lidt lettere for de nytillkomne. Lidt lettere og meget mere menneskeligt varm og spændende.

Han eller hun gør det ikke alene. Vi håber på, at der snart vil kunne dannes et helt netværk af katolikker, som vil være med til at løfte opgaven, opgaver der kort fortalt består i at åbne døren til Danmark og den katolske kirke her hos os.

Som sagt vil den nye medarbejder få meget at rive i. Stillingsbeskrivelsen vil kunne læses på katolsk.dk

Høring om pastoralrådsvalg

af Erling Tiedemann

Pastoralrådet har sendt et større materiale til medlemmerne af bispedømmets menighedsråd, pastoralråd, præsteråd og søsterforbundets bestyrelse. Materialet er udarbejdet af en særlig vedtægtsarbejdsgruppe. Det handler især om pastoralrådets sammensætning, og det er sendt til høring forud for, at det skal drøftes på det kommende pastoralrådsmøde i juni.

Hele materialet kan findes på bispedømmets hjemmeside www.katolsk.dk, så enhver katolik har mulighed for at sætte sig ind i det og give sin mening til kende.

Efter valget til menighedsråd og pastoralråd i 2006 er en række valgbestemmelser blevet ændret og især forenklet med sigte på næste valg i 2010. Men også andre problemer i forbindelse med sidste valg end de rent valgtekniske har givet anledning til at overveje mere vidtgående ændringer.

Mangel på interesse

Valgene i 2006 var mange steder præget af en sådan mangel på interesse for kandidatopstilling og stemmeafgivning, at det nødvendigvis måtte give anledning til mere grundlæggende overvejelser – ikke mindst omkring afholdelse af direkte pastoralrådsvalg, fremgik det i sin tid af valgstyrelsens beretning.

Ved pastoralrådsvalget var der som et resultat af kandidatopstillingen for gejstlige (præster og diakoner) enten fredsvalg eller ingen kandidat opstillet bortset fra i den nordlige halvdel af Jylland; her var to kandidater opstillet,

en præst og en diakon.

For ordenssøstrenes vedkommende var der fredsvalg i hele landet, idet der netop kun blev opstillet så mange søstre, som skulle vælges.

Valget af lægfolk skete som fredsvalg i otte af de 18 pastoraleenheder, mens der i to pastoraleenheder slet ikke var opstillet lægkandidater, og derfor ikke blev valgt nogen. Der blev således kun afholdt afstemning til valg af lægfolk i otte af de 18 pastoraleenheder.

For 20 af det nye pastoralråds 36 medlemmer gælder det, at der ikke er nogen suppleant, som kan indkaldes, hvis et medlem bliver forhindret i at deltage i et møde.

Mange valg har været fredsvalg. For menighedsrådenes vedkommende har halvdelen endda været "undertellige" i den forstand, at der ikke engang blev opstillet så mange kandidater, som kunne have været valgt.

Nævnes kan også den manglende kandidatopstilling af gejstlige til pastoralrådsvalget i det sydlige Jylland, på Fyn, Lolland-Falster og Sjælland uden for hovedstadsområdet;

I to af bispedømmets største menigheder blev der slet ikke opstillet lægfolk, og i den del af København, der omfatter Hellerup, Lyngby, Ørdrup, Frederiksberg, Hvidovre, Vesterbro, København K, København N, København S har der slet ikke skullet holdes pastoralrådsvalg.

Den gennemsnitlige stemmeprocent lå omkring 10 % med et lavpunkt på cirka 5 %.

Det har også givet anledning til over-

vejelser, at 39 af i alt 49 kandidater til pastoralrådsvalget, svarende til 80 %, er blevet opstillet af dem selv. Dette forhold strider på ingen måde mod de gældende regler, og der er ikke noget som helst udiøst ved det. Det kan sagtens være udtryk for, at egenopstilling er sket efter kraftig henstilling fra andre. Alligevel forekommer det tankevækkende, at adgangen til at opstille sig selv, som i Vedtægt for valg af pastoralråd fremstår som en supplerende mulighed, i praksis har fungeret som hovedreglen. Man kan selvfølgelig sige, at det måske er godt det samme, thi hvis de pågældende ikke selv var stillet op, ville der muligvis have været endnu flere pastoraleenheder, som ikke var blevet repræsenteret i pastoralrådet.

Alt dét – og meget mere – har vedtægtsarbejdsgruppen så drøftet, og det er på den baggrund, at man nu har udsendt et diskussionsoplæg.

Ingen planer om nye valgeregler

Om menighedsrådene hedder det, at selv om problemet med manglende eller afsvækket mandat og repræsentativitet for så vidt også består omkring dem, så fungerer disse råd meget forskelligt i de forskellige menigheder, nogle steder fortrinligt, andre steder mindre godt. Det er imidlertid vanskeligt at pege på nogen klar linie i eventuelle problemer, som kunne motivere til mere vidtgående ændringer for alle menighedsråds vedkommende, og derfor lægger man op til den konklusion, at der ikke for tiden er anledning til at gå videre med at ændre vedtægterne for valg af menighedsråd og for rådenes funktion.

Skal pastoralarådets medlemmer vælges ved indirekte valg?

For pastoralarådet gælder, at det udelukkende skal danne ramme omkring rådslagning og rådgivning. Pastoralarådets opgave er – som det hedder i kirkeloven – at “undersøge, overveje og fremsætte praktiske forslag vedrørende den pastorale dimension i sager, der angår bispedømmet, for at gudsfolkets liv og aktivitet må blive i stadig større samklang med Evangeliet”.

Pastoralrådet har altså kun rådgivende stemmer, dvs. at det kan stemme om rådgivningens indhold, men ikke om gennemførelsen af de forslag, som tilrådes. Pastoralarådet har ingen udførende eller ledende opgaver.

Vedtægtsarbejdsgruppen fremlægger nu den tanke til diskussion, at man kunne gå væk fra at holde direkte pastoralarådvalg, og i stedet lade

pastoralrådets lægmedlemmer udgå af menighedsrådene – enten ved at lade pastoralarådets lægmedlemmer bestå af menighedsrådsformændene eller ved at lade menighedsrådene i de forskellige pastoralerheder mødes og vælge deres medlemmer af pastoralarådet.

I begge tilfælde handler det om at få menighedsråd og pastoralaråd til at hænge bedre sammen. Skal alle menighedsrådsformænd i pastoralarådet, vil det imidlertid betyde en kraftig udvidelse af antallet af lægfolk i rådet – omkring 60 procent flere – med deraf følgende problemer med indkvartering og økonomi. På den anden side vil det selvfølgelig styrke samspillet bedre, end hvis menighedsrådene skal mødes og vælge et eller flere medlemmer. I den sidste ende er det altså et spørgsmål om at veje hensynene mod hinanden.

Fælles for alternativerne er det dog, at pastoralarådvalg ikke holdes mere, men at de læge medlemmer af pastoralarådet skal udgå fra menighedsrådene.

For søstres og gejstliges vedkommende peger man på, at Katolsk Søsterforbund hhv. præsterådet kan udpege deres medlemmer til pastoralarådet.

Endelig er der i det udsendte materiale oplæg til diskussion af, hvordan de fremmedsprogede grupper og bispedømmets forskellige institutioner og funktioner kan få bedre mulighed for at deltage i rådslagningen i pastoralarådet.

Høringsfristen er sat til 20. april; den gælder både for de forskellige råd og for de katolikker, som uden at være medlem af noget råd ønsker at give en mening til kende. Se nærmere på www.katolsk.dk.

Udviklingsminister Ulla Tørnæs besøger Caritas-projekt i Jordan

Som en af meget få danske organisationer er Caritas Danmark med til at hjælpe nogle af de 500.000 irakiske flygtninge, som stadig opholder sig i Jordan. Sammen med Caritas Jordan rettes hjælpen til særligt udsatte og fattige irakiske familier.

Projektet modtager støtte fra det danske udenrigsministerium. Derfor besøgte udviklingsminister Ulla Tørnæs tirsdag den 19. februar et af projektets *Community Centers*. Centret, der ligger i det centrale Amman, tager i mod flygtningene og har til opgave at afdække, hvilken type hjælp den enkelte har brug for.

Udviklingsministeren udtrykte stor interesse for projektet og oplevede et engageret team på centret. Caritas Danmarks generalsekretær, Jann Sjørnsen, var med til at tage imod Ulla Tørnæs under besøget i Jordan.

Fra venstre ses Houda Muasher, formand for Caritas Jordans bestyrelse, George Akl, Caritas Jordan, udviklingsminister Ulla Tørnæs, Suhad Zarafili, leder af det danske projekt i Jordan, Jann Sjørnsen, generalsekretær, Thomas Lund-Sørensen, Danmarks ambassadør i Jordan, yderligere to af Caritas Jordans bestyrelsesmedlemmer samt yderst til højre ambassadør Ole Moesby, multilateral chef i Udenrigsministeriet.

Fr. Ermelindo Di Capua O.F.M. besøger Danmark og holder foredrag om pater Pio

Fr. Ermelindo di Capua

Pio indtrådte i som 15-årig, og hvor han levede til sin død i 1968.

Selv indtrådte Fr. Ermelindo i klosteret tre år før pater Pios død og har siden fået som hovedopgave at tage sig af de engelsktalende pilgrimme i San Giovanni Rotondo. Derudover rejser han verden rundt og holder foredrag om pater Pios liv og spiritualitet.

Fr. Ermelindo Di Capua kommer fra kappucinerklosteret Santa Maria della Grazie, San Giovanni Rotondo i Syditalien – det kloster, pater

Pater Pio var den første stigmatiserede præst i Kirkens historie. Han fik Kristi fem sårmerker den 20. september 1918. I 1999 blev han saliggåret og helgenkåret iden 16. juni 2002.

På dansk er der udgivet en lille bog om pater Pio af Giorgio Bressan, og man kan også læse om den store helgen og de mirakler, der tilskrives ham både før og efter hans død i Niels Christian Hvidts "Mirakler".

Fr. Ermelindo vil under sit besøg i Danmark i dagene fra den 17.-24. april holde foredrag samt fejre messe i forskellige kirker:

Sankt Ansgar Kirke, Bredgade 64: 18. april kl. 10-18 inkl. messe.

Sankt Nikolaj Kirke, Kirkegade

57, Esbjerg: 19. april kl. 12-19 inkl. messe.

Sankt Knuds Kirke, Havnegade 1, Svendborg, 20. april kl. 10.30-14.30 inkl. messe.

For præster og ordensfolk vil der være et møde den 21. april.

Sankt Laurentii Kirke, Frederiksborgvej 11, Roskilde: 22. april kl. 13-18 inkl. messe.

Jesu Hjerter Kirke, Thorsgade 22, Randers: 23. april kl. 17-21 inkl. messe.

Nærmere oplysninger om de enkelte arrangementer kan fås ved henvendelse til de pågældende kirker – eller ved henvendelse til
Jonnie Jørly Nielsen, tlf. 3333 0502 eller Susanne Fisker, tlf. 3582 1282

Rettelser til Lovsang

Det er nu godt over et år siden, at den nye Lovsang udkom. Lynhurtigt blev hele oplaget på 9500 eksemplarer solgt, og den nye salmebog blev taget i brug. Hurtigt viste det sig da også, at der i Lovsang havde indsnæget sig nogle fejl, visse endda af en meget uheldig karakter.

For Liturgikommisjonen har det derfor i 2007 været en vigtig og nødvendig opgave at udarbejde materiale, der kan udbedre disse fejl. Det har nu resulteret i udgivelsen af et rettellesblad og til de mere uheldige fejl et ark med selvklæbende mærkater.

Mærkat-arkene er tilsendt Lovsangs aftagere, dvs. menigheder, ordenshuse m.v. Har man som privatperson erhvervet sig en Lovsang, kan man derfor i sin lokale menighed (ikke Pastoral-Centret) få udleveret et mærkat-ark. Ligeledes har menighederne fået tilsendt en stak rettellesblade, som kan downloades som pdf-fil fra Pastoral-Centrets hjemmeside www.pastoral.dk.

Siden Lovsang blev udgivet, har Liturgikommisjonen modtaget mange henvendelser fra brugere af Lovsang, der har henledt vores opmærksomhed på steder, der behøvede en rettelser. De væsentligste er at finde på rettellesbladet, enkelte mindre væsentlige vil blive rettet i et nyt, mindre oplag af Lovsang. Ganske få af henvendelserne har kommissionen set bort fra, da de drejede sig om redaktionelle valg snarere end fejl.

Kommisjonen vil dog gerne afslutningsvis takke alle, der har været behjælpelig med at spore fejl. Evt. øvrige indberetninger kan indsendes på lit.kom@pastoral.dk.

Nikolaj Ottosen-Støt
Liturgisk Sekretariat

Ingen cafe latte...

men gode bøger om din tro

Sankt Andreas Bibliotek

Man-fre 10-12 og 13-16

Tirsdag desuden 16.-17.30

Gl. Kongevej 15

1610 København V.

www.sanktandreasbibliotek.dk

KATOLSK FORLAG
bøger for livet

OLIVIER CLÉMENT

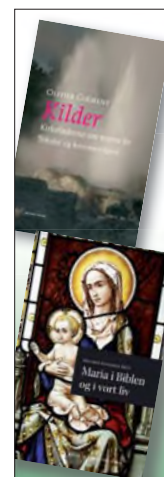
Kilder

KIRKEFÆDRENE
OM TROENS LIV.
TEKSTER OG KOMMENTARER
340 sider · kr. 295

WILFRID STINISSEN

Maria i Biblen og i vort liv

134 sider · kr. 130

Besøg vores hjemmeside www.katolskforlag.dk

Studieorlov og indsigt

af Gregers Mærsk-Kristensen

Bispedømmets børne- og ungdomspræst Gregers Mærsk-Kristensen fik af biskoppen bevilget studieorlov oven på anstrengelserne med at gennemføre Handlingsplanen. I denne artikel fortæller han om, hvad han har foretaget sig i de tre måneder, orloven varede

Det har i sandhed været nogle fantastiske og meget lærerige tre måneder.

Orloven faldt i tre dele. Dels skulle jeg til England, hvor jeg ud over at få fornyet inspiration til børne- og ungdomsarbejdet skulle se på deres kaldsarbejde og på deres måde at håndtere spørgsmålet om sognesammenlægninger på. Dels skulle jeg under min orlov på en forlænget retræte på et kloster i Skotland. Og dels skulle jeg til Vietnam med henblik på at få en bedre forståelse for den kultur, spiritualitet og tradition, som vietnameserne i Danmark er rundet af.

I en forholdsvis kort artikel i KO kan jeg selvfølgelig ikke nå at dække alt det meget, som jeg har set, erfaret og lært under min orlov. I stedet har jeg valgt at vælge tre oplevelser ud, som forhåbentligt kan give et vist indblik i, hvad jeg har beskæftiget mig med de sidste tre måneder.

Gia Kiem - Vietnam

I en lidt omvendt rækkefølge vil jeg begynde i Gia Kiem, som er en by tre timers kørsel nordøst for Ho Chi Minh City (Saigon). I denne by finder man sognet Kim Thung med dets 9300 medlemmer, hvis liv og spiritualitet jeg blev dybt imponeret over.

2000 børn og unge modtager katekese to gange om ugen fordelt på 32 kateketiske klasser. Der er 60 frivillige kateketer. Dertil kommer et helårligt program med henblik på at forberede unge til ægteskab. Ikke færre end 400 mennesker deltager i dette program hvert år. Dette kan være en stærkt medvirkende årsag til, at der kun er få skilsmisser i sognet. Pt. er der således kun fire fraskilte par. I sognet er der også et stort børnekirkekor, et endnu større ungdomskor og et voksenalderkor, som synger på skift til messerne. Der er 60 frivillige voksne involveret i alt, hvad der foregår omkring messen. Hertil kommer et stort antal ministranter.

Den første messe finder sted allerede kl. 4.00 (!) om morgenen på alle hverdage, da mange skal tidligt ud på marken eller ind til storbyen for at arbejde. Den næste messe er kl. 5.00. Den kaldes børnemessen, fordi over halvdelen af deltagerne er i den skolesøgende alder eller teenagere. Blot til denne messe er der en typisk morgen omkring 1500 mennesker. Om søndagen går det helt i selvsving med fire messer og mere end 8000 kirkegængere. Folk står helt ude på gaden og hele vejen rundt om kirken. Kirkegangsprocenten må ligge tæt på de 100. Blot inden for få hundrede meters afstand på hver side af kirken ligger to andre kirker med tilsvarende antal kirkegængere.

Der er to søsterordener i sognet, som driver børnehaver. I den ene orden er der ikke færre end 30 forholdsvis unge søstre. Der er to præster. Og i ferien bor her fem seminarister. Der er tilmed masser af kald. Ja,

Gregers Mærsk-Kristensen fotograferet sammen med unge fra sognet Kim Thung – et sogn på 9300 medlemmer.

2000 børn og unge modtager katekese to gange om ugen af 60 frivillige kateketer. Hertil kommer et program med ægteskabsforberedelse for 400 unge hvert år. Ved børnemessen kl. 5 (om morgenen!) er der typisk omkring 1500 deltagere.

flere af de unge, jeg har talt med tænker seriøst på at blive præster eller ordensfolk.

Efter at have oplevet livet og spiritualiteten i dette sogn begynder jeg at forstå, hvorfor så mange vietnamesere i Danmark finder det svært at opgive deres traditioner og deres spiritualitet til fordel for Kingo, Brorson og Grundtvig og mine i heldigste fald dannede, men ofte blot lommefilosofiske prædikener med udgangspunkt i Karen Blixen og H.C. Andersen. Hvorfor skulle de dog det? Ofte kommer vietnameserne jo med noget langt rigere. Ja, lad os i al ydmyghed indrømme, at de et langt stykke ad vejen kommer med noget, der ikke blot er vietnamesisk, men noget, der er universelt katolsk, hvad angår Kirkens lære, moral og liv. For så vidt er det, de kommer med, så meget desto mere forpligtende og livgivende for os alle uanset etnisk baggrund!

Southampton – missionsuge på en skole

Klokken var seks om morgenen. Regnen silede ned. Og nu holdt vi stille på den navnkundige M25 motorvej, som vel er Londons svar på Køgebugtmotorvejen i myldretiden. To unge, skønne, fromme og initiativrige kvinder og jeg var på vej ned til en katolsk pigeskole/gymnasium med i alt 800 elever i Southampton. Laura og Amy var og er begge medlemmer af Sion Community, som er en lettere karismatisk katolsk bevægelse, der har specialiseret sig i reevangelisation blandt unge, og som vi i DUK har brugt med stor succes på vore efterårsrejser. Målet med dagens besøg var at forberede en missionsuge, der skal finde sted i slutningen af januar.

En time forsinket sad vi endelig til møde med noglepersonerne på skolen såsom skolelederen, ansvarlige lærere fra de forskellige afdelinger, pedellen m.fl. Skolen havde fået sendt informationsmateriale flere uger i forvejen. Desuden havde to af lærerne været med én af dagene i løbet af

en tidligere missionsuge på en anden skole. Så de var rimeligt orienteret og havde en idé om, hvad de sagde "ja" til, da de underskrev kontrakten. Alligevel var nervositeten stor. Alle vidste, at der blev lagt op til en meget intens uge. Den ville berøre alle og en stor del af den direkte undervisning. Og hvad med de 50 procent af eleverne, som ikke var katolikker?

Laura og Amy var velforberejede. De vidste, hvad de ville, hvad der skulle til, og hvad de havde af ønsker til skolen. Noglepersonerne fik at vide, at syv medlemmer af Sion Community ville deltage, og de selv ville medbringe alt det tekniske udstyr. En gennemarbejdet plan for ugens program blev fremlagt. Enkeltklassers og enkeltlevers undervisning måtte i afmålte blokke vige for missionsugens initiativer.

Noglepersonerne blev orienteret om, at temærne for de første tre dage vil være henholdsvis Gud som Skaber, Guds Søn som Forsoner og Oplevelse af Guds Helligånd. Fordelt i tre store grupper og på forskellige tidspunkter vil eleverne i teatersalen blive introduceret til disse temær. Hver session vil vare præcis 40 minutter. Dramalærerne på skolen fik udkast til små teaterstykker, som skal bruges i forbindelse med disse sessioner, og som de skal improvisere over og øve med deres elever. Tilsvarende fik danse- og gymnastiklærerne musik og ideer, som de med deres elever skal danse til og over under sessionerne. Og skolens musiklærere fik musik og sange, som skal bruges under disse sessioner, og som de skal øve med deres elever. Med andre ord vil en stor del af skolens elever blive direkte involveret i de forskellige sessioner.

Individuelt vil hver enkelt elev derudover i løbet dagene få mulighed for at tilmelde sig – og få fri til – en workshop pr. dag. Emnerne for de forskellige workshops vil være: 1) At være smuk. Hvordan ser jeg på mig selv? Hvordan ser Gud på mig. 2) Musik. Hvor og hvordan finder jeg Gud i

moderne populær musik. 3) Bøn. Hvordan kan jeg bede alene? Hvordan kan jeg bede sammen med andre? 4) Kald. Hvad er kald? Hvordan kan jeg finde ud af, hvad Gud kalder mig til? 5) Lykke. Hvordan bliver jeg lykkelig? Hvad er nøglen til lykken?

Onsdag formiddag vil der være et oplæg om skriftemål og om, hvad det er for et sakramente. Efterfølgende vil der blive kaldt et stort antal præster ind, som kan høre børnenes og de unges skriftemål. Samtidigt vil der også være indkaldt en iman, en hinduleder, en sikh-leder og en anglikansk præst, så hver eneste elev vil have mulighed for at komme til samtale og blive støttet i sin trosvandring, uanset hvilket trossamfund hun kommer fra.

I løbet af ugen vil teams fra Sion Community desuden komme rundt og besøge samtlige klasser og forsøge at få en samtale i gang. Under spiseafbrudene i løbet af ugen vil samtlige elever have mulighed for komme til nogle bonssessioner i kapellet med fællestitlen "Time out with God!" Missionsugen vil blive afsluttet med en festmesse i sognekirken med dans, drama og sang med videre, der er blevet øvet i løbet af ugen.

Alt blev talt grundigt igennem. Alle virkede afklarede og noget mindre nervøse ved det hele. Og de gav alle udtryk for, at nok var de spændte, men at de også glædede sig rigtig meget til missionsugen i januar. Der var derfor stor tilfredshed og taknemmelighed i bilen, da vi snart efter befandt os på den famøse M25, som også bliver kaldt Londons største parkeringsplads.

Gad vide, om en sådan missionsuge ville kunne gennemføres på en dansk katolsk skole? Gid det snart måtte ske! Det ville virkelig være noget, der kunne rykke.

Leeds - Sanering af sognestruktur

I bispedømmet Leeds er man i fuld gang med at gennemføre en radikal sanering af sognestrukturen med et stort antal kirkelukninger og afhændelse af ejendomme til følge. Og hvad mere er, det er blevet gjort på en så velforberejet og gennemskuelig måde, så at alle har kunnet forholde sig til nødvendigheden, og de store protester derfor er udeblevet. Dette talte jeg med Mgr Michael McQuinn VG om, mens jeg var i Leeds.

Han fortalte, at allerede da Arthur Roche blev biskop i Leeds, var han klar over, at der måtte gøres noget. De første år blev brugt på at lave en grundig undersøgelse af de faktiske forhold såsom antallet af kirkegængere, brugen af økonomiske midler og antallet af – og aldersmæssig sammensætning af – præster. Og man forsøgte med professionel bistand at fremskrive disse tal til år 2018. Denne undersøgelse dokumenterede ikke blot nødvendigheden af en sanering af sognestrukturen, men gav tillige et velargumenteret grundlag for de beslutninger, der måtte tages.

Biskop Arthur Roche slog ved indledningen af nystruktureringen fast, at eukari-

”Under huden” – – studiedage på Magleås om evangelisering

stien og fejringen af denne må være hjertet i sognefællesskabets liv. For katolikker er det noget fundamentalt og noget konstituerende at mødes omkring alterbordet og fejre messe sammen med deres præst søndag efter søndag. Vi er som katolikker ikke kongressionalister, der mødes i selvvalgte fællesskaber uden præst og fejrer eksempelvis Ordets gudstjeneste.

Afgørende har det derfor for Biskop Arthur Roche været, at alle katolikker også med den nye sognestruktur får mulighed for at komme til messe med en præst hver søndag. Alle katolikker bør endvidere kunne forvente, at der er en præst knyttet til hver kirke, at de ikke skal dele præsten med andre sogne, og at de numerisk ikke er for mange, der skal deles om én præst.

Samtidigt var det afgørende for Biskop Arthur Roche, at kirkerettens love bliver overholdt, og de enkelte præster ikke bliver så overbebyrdede, at messen bliver noget samlebåndstigt. Følgelig skal ingen præst celebrere mere end én messe lørdag aften og to søndag. Præster skal ikke arbejdes ihjel, men tværtimod have så meget overskud og så megen glæde i deres kald, at mænd stadig vil føle sig tiltrukket til denne gerning.

Mgr. Michael McQuinn fortalte, at det helt fra begyndelsen har været uhyre vigtigt at slå fast, at alle katolikker i bispedømmet under nystruktureringen ville blive behandlet lige og fair. Ingen sogne og ingen kirker var af personlige eller historiske årsager urørlige. Biskoppen ville ikke have specielle præferencer eller holde hånden over en menighed af subjektive årsager. Det skulle være en retfærdig og åben proces. Lukninger skulle begrundes ud fra objektive kriterier.

Det har ifølge Mgr. Michael McQuinn også været biskop Arthur Roche meget om at gøre, at hele nystruktureringen skal ses som en positiv proces hen imod en Kirke, der er sig selv tro som en udførende og evangeliserende kirke, der evner at tale ind i sin tid, og som tager højde for moderne katolikkers behov og tanker. Biskoppen ønskede derfor, at det skulle pointeres, at nystruktureringen vil give økonomisk råderum til at ansætte kompetente og katolsk-uddannede børne- og ungdomsmedarbejdere, kateketer og ægteskabsrådgivere, der kan forberede folk til ægteskab og bistå, når de oplever problemer i ægteskabet.

Med gennemførelsen af denne meget velgennemtænkte, radikale og modige sognesaning regner man i Leeds med i 2018 at have en overordnet sognestruktur, der er bæredygtig flere årtier frem. Menige katolikkers og præsters retmæssige behov og krav vil blive sikret. Og man vil have ressourcer til at være en offensiv evangeliserende kirke.

Mon ikke der her er meget, som vi i vort bispedømme kunne tage ved lære af?

En tak

Dette er blot tre udpluk af alt det meget, som jeg oplevede og erfarede under min tre måneders studieorlov. Det har på alle måder været en meget berigende og inspirerende orlov. Jeg er biskop Kozon dybt taknemmelig, fordi han gav mig denne mulighed for at få ny inspiration til min fortsatte gerning som præst i bispedømmet. Jeg vil også gerne takke p. Than Duc Tran for hans store hjælp i forbindelse med planlægningen af min tur til Vietnam. Må den megen velsignelse, som jeg har oplevet, blive omsat til noget produktivt og godt for Kirken i Danmark!

Er man interesseret i at læse mere om min orlov, se: <http://gregersmaerskkristensen.blogspot.com>.

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

I slutningen af januar havde biskop Kozon sammen med diakon Kaare Nielsen inviteret alle bispedømmets præster og diakoner til studiedage på Magleås Kurscenter i Nordsjælland. 30 præster og diakoner havde tilmeldt sig arrangementet, hvis inspirator var den franske lægmand Jacques Fichfeux fra bispedømmet Toulon i Frankrig. Det overordnede emne var evangelisering og herunder: det bibelske grundlag for evangelisering, hvad siger Kirken om evangelisering og ny-evangelisering, hvordan kan vi evangelisere, hvordan kan vi opbygge evangeliserende menigheder?

Alvorlig baggrund

Baggrunden er alvorlig og handling nødvendig. Samme aften, som studiedagene begyndte på Magleås, kunne man på dansk TV se en italiensk dokumentarfilm om en evangelisk religiøs bevægelse, som har stor tilslutning i USA og Sydamerika. Denne evangeliske kirke er stærkt missionerende og den hurtigst voksende religion i verden i dag. I et land som Guatemala, der tidligere var næsten 100 procent katolsk, er der i dag kun 650 katolske præster tilbage – men 18.000 evangeliske præster.

Evangelisering og ny-evangelisering

”Vor tids mennesker véd ikke, at Gud elsker dem,” sagde den franske lægmand Jacques Fichfeux under ét af sine foredrag om evangelisering og ny-evangelisering på Magleås. Men hvad er forskellen på de to begreber? Hvorfor er det nødvendigt med begrebet ”ny-evangelisering”?

Ganske kort kan man udtrykke det på denne måde: Evangelisering er bestræbelser på at nå mennesker, der slet ikke har kendskab til Guds kærlighed. Ny-evangelisering er bestræbelser på at nå mennesker, der godt nok er døbt, og måske engang har haft en relation til kristendom, men som ikke mere lever i et personligt forhold til Gud.

Under huden

Katolsk Orientering fik lejlighed til at tale med biskop Czeslaw Kozon om bispedømmets initiativ til studiedagene.

Hvorfor har du inviteret alle bispedømmets præster og diakoner til et emne om evangelisering – i tre dage?

Nu er tre dage et meget beskedent tidsrum i forhold til emnets vigtighed. Ny-evangelisering er vigtig, og vi har måske nok indset situationens alvor, men tænkt i andre baner og kaldt indsatsen noget andet end ny-evangelisering. Vi tænker tit på, at vi skal gøre noget mere for at få folk i kirke, få de unge aktiveret og få folk bevidstgjorte. Det har vi forsøgt på forskellig måde, men vi har ikke konsekvent tænkt på, at der skal noget meget mere grundlæggende til i vores forkyndelse. At forkyndelsen virkelig skal trænge ind ”under huden” på folk og på en helt ny måde præge menneskers liv. Nærmest noget i stil med dengang evangeliet blev forkyndt første gang. Det er store ord og lyder meget ambitiøst, men jeg tror ikke, vi for alvor får ændret noget ved tingenes tilstand, hvis vi ikke får noget af denne radikalitet tilbage som prægede både forkyndelsen og modtagelsen af evangeliet i begyndelsen.

Hvilke forhåbninger har bispedømmet i forhold til menighederne?

- At troen bliver levende. At troen driver folk til at engagere sig i det kirkelige fællesskab. Inspirerer dem til at leve efter Kirkens lære, således at det kommer til at præge deres dagligdag og familieliv og i sidste ende det større fællesskab og samfundet som sådan. Igen – det er en stor ambition, men eftersom vi også skal have ambitioner på samfundets og verdens vegne, så kan vi kun få dem opfyldt ved at gøre noget mere for vores kristne liv og gøre det mere konsekvent.

Vi skal begynde med os selv

Generalvikar Lars Messerschmidt var også med på Magleås, og jeg fik lejlighed til at stille følgende spørgsmål:

Jacques Fichfeux hævdede i et af sine indlæg, at man ikke kan evangelisere andre, hvis ikke man selv er evangeliseret. Kan du kommentere dette udsagn?

- Det nytter ikke noget, at man evangeliserer ”dem derude” - hvis man ikke selv er evangeliseret. Og det er netop budskabet. Vi skal begynde med os selv og høre budskabet om Jesus Kristus. Hvis ikke man er knyttet til Jesus i sit hjerte, kan man ikke gå ud og tale om Ham.

Vi går til frokost den sidste dag på Magleås. Efter frokost har jeg fået mulighed for at stille to helt nye præster et par hurtige spørgsmål inden de skal skynde sig tilbage til menigheden på Lolland.

Vi sætter os i det smukke bibliotek på

Nr. 3 fra venstre: Jacques Fichfeux, På hans højre side Antonia Holstein som simultantolkede under forløbet

Magleås. Over for mig sidder konstitueret sognepæst i Maribo Fabrizio Milazzo og andenpræst Calogero La Loggia.

Hvad har I lært i løbet af disse tre dage på Magleås?

Fabrizio Milazzo: For os var det en bekræftelse. Den kerne af kristne, som Jacques Fichfeux fortalte om – en kerne af sogneborn, som udviser en særlig dynamik og drivkraft i sognet – det har jeg oplevet. En lille gruppe mennesker, som lærer hinanden at kende i troen. Men det er en stor udfordring, for en menighed vil ofte tænke, at denne form for aktivitet vil splitte menigheden. For hvorfor skal præsten tage sig specielt af denne gruppe? Folk bliver misundelige og kan ikke forstå det. Men det er en stor nødvendig udfordring, for jeg har erfaret, hvordan man i sådanne grupper støtter hinanden og får styrke til at gå ud i offentligheden og forkynde Guds ord.

Fællesskabet

Fabrizio Milazzo fortsætter: - Imens jeg læste til ingeniør, gik jeg rundt og kontaktede folk i deres hjem. Og jeg var altid bange. Bange for at blive afvist. Og nogle gange var det da også ubehageligt, når folk f.eks. hævdede, at Den katolske Kirke var blevet aggressiv. Men endnu flere var imødekommende og fortalte os, at endelig begyndte Kirken at møde sine sogneborn.

Hvor hentede I styrke til denne aktivitet?

- I fællesskabet, det neokatekumenale fællesskab. Et fællesskab, hvor vi samles om liturgien og Guds ord, og hvor man lærer hinanden at kende på en helt anden måde end ved traditionelle sogneaktiviteter som kirkekaffe, musikunderholdning og foredrag.

Kan man sammenligne jeres aktivitet med de grupper – cellegrupper – som blev præsenteret i Katolsk Orientering fra Herning-området sidste år?

Det tror jeg. For som jeg husker artiklen var grundholdningen den, at en kerne af kristne mennesker samles, støtter hinanden og skaber dynamik i sognet.

Hvad siger du, Calogero?

- Jeg er helt enig med min gode kollega, smiler Calogero La Loggia og tilføjer: Disse tre dage på Magleås glæder mig særligt, fordi jeg kan mærke en stemning hos mine præstekolleger, der fortæller mig, at vi grundlæggende er enige om nødvendigheden af at intensivere evangeliseringsbestrebelsene. Det bliver spændende at følge de forskellige udtryk, som må og skal indfinde sig i menighederne i de kommende år – hvis Helligånden vil.

Kontakt

Hvis du eller din menighed har forslag til evangelisering, vil bispedømmet meget gerne høre fra dig. Du kan kontakte diakon Kaare Nielsen på bispekontoret hverdage i tidsrummet fra 9-12 på telefon 33 55 60 24 eller sende en e-mail til evangelisering@k

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjærulff

Tomme vievandskar

I forbindelse med fastetiden har jeg gennem nogle år lagt mærke til, at der i katolske kirker kan være en forskellig praksis mht. mulighed for vievand i forbindelse med messe. Personligt mener jeg, at det er vigtigt med adgang til vievand, men har set, at der kan være tomme vievandskar i Fastetiden.

Hvad er den officielle holdning til brugen af vievand i Den katolske Kirke i Danmark?

Venlig hilsen
Annette Høyrup

Kære Annette Høyrup
Vedrørende de tomme vievandskar, så har du ret i, at det er en uheldig og misforstået praksis, som har sneget sig ind nogle steder i Kirken. Forklaringen er, at nogen ser fastetiden som en "ørkenvandring", hvor vi tørster efter påskens dåbsvand. Derfor har velmenende præster og lægfolk i nogle kirker fjernet vievandet og dækket vievandskarrene med violet klæde eller fyldt dem med sand eller grus i fastetiden. Men selv om dette kunne være en meningsfuld symbolik, så er den ikke i overensstemmelse med fastens teologi, og den er ikke tilladt af Kirken.

Vatikanets kongregation for liturgi svarede den 14. marts 2000 på et lignende spørgsmål om denne praksis:
Det er ikke tilladt at fjerne vievandet fra karrene i fastetiden. Der er to grunde her til:

- 1) En sådan nytolkning er i modstrid med en afbalanceret forståelse af fastetiden, som, skønt den i sandhed er en bodens tid, også er rig med symboler på vand og dåb, noget som konstant fremhæves af de liturgiske tekster.
- 2) Kirkens opfordring til de troende om ofte at benytte sig af dens sakramenter og sakramentalier gælder også for fastetiden.

Faste og abstinens, som de troende tilslutter sig i denne tid, omfatter ikke afholdenhed fra Kirkens sakramenter og sakramentalier.

Skikken med de tomme vievandskar er måske opstået, fordi det har været Kirkens praksis at tømme vievandskarrene i de tre hellige dage i den stille uge (Triduum: Skærtorsdag, langfredag og påskelørdag) med den hensigt at forberede velsignelsen af vandet i påskevigilien (påskemat). Det svarer til de dage, hvor eukaristien ikke fejres (Langfredag og påskelørdag).

Kirsten Kjærulff

Kronik

af Helle Kofod

Hvad truer vores kristne tro? Det relevante spørgsmål er oppe i tiden.

Spørgsmålet kan f.eks. belyses med nogle ord om søndagspligt, autoritet og autoritetstro inspireret af evangelisten Ni Tuoshêngs uopslidelige og omstridte bog, "Spiritual Authority", fra 1972. Ni Tuoshêng (1903-72) er også kendt som Watchman Nee i vestlige lande, men er ikke ret kendt i Danmark.

Autoritetstro er et kontroversielt ord, og nogle vil derfor være skeptiske allerede. Jeg mener ikke ensretning, når jeg skriver autoritetstro. Gud ensretter os overordnet, ja, men ikke i negativ betydning; tværtimod lærer Han os at udvikle og bruge netop de evner, som er specielle for hver og en. Guds autoritet medfører en stor frihed for os, ikke en undertrykkelse. Fangenskab og afhængighed, ja, men på den gode måde: jeg er frivilligt Guds fange, jeg kan aldrig forlade min store, himmelske Far, fordi jeg elsker Ham og er så totalt afhængig af Ham.

Søndagspligten er ikke en pligt, vi skal overholde for at blive set eller velanset i menigheden. Heller ikke for at gøre os for tjent til sognepræstens vellykkelse eller kirkelige ydelser i form af dåb, undervisning m.m.. Lærer nogen os det, bliver vi ført bag lyset. Pligten skal overholdes, fordi Gud selv iflg. Bibelen vil have det sådan.

Et trist faktum er imidlertid, at søndagspligten ofte forsvømmes. Mange tænker slet ikke nærmere over, hvad de mister, eller hvad der i grunden sker, når de vælger at blive hjemme. At blive hjemme er let og bekvemt lige i øjeblikket, og at vi gjorde det, glemmes i det næste. Eller?

Messerne forener os med Gud, med Kirken over alt på kloden, med vores døde og vores levende. Det er i messerne vi bygges op og får den rette vej belyst ved at lytte til Guds Ord, modtage Sakramentet og have samvær med menigheden. Vi burde aldrig kunne få nok af messer...

Vi er lemmerne, menigheden, kroppen ... og hovedet er vores Altmægtige, Treenige Gud. Det er ikke nyt. Hvis lemmerne ikke er, hvor de skal være, er legemet ubrugeligt. Alle har en særopgave. Vi må derfor

En kristen missionær

se på os selv og hinanden som fuldstændig ligeværdige og uundværlige og acceptere alles (incl. vores egne) tjenester som vigtige for at opnå den enhed, som Jesus igen og igen understreger, er nødvendig.

Enhed i legemet kan heller ikke opnås, dersom autoriteten fra hovedet mangler eller ikke adlydes. Kristne må adlyde Gud, men også Hans delegerede. "Hvordan kan vi lyde og tjene Gud, hvis vi aldrig har modt Hans autoritet?" spørger Tuoshêng. Dét møde er så nødvendigt. Kun, når vi underordner os Guds autoritet, bliver vi ét, som Jesus ønsker det. Kun da kan Guds plan med os fuldføres. Dvs. ved at svigte og blive hjemme, gør vi faktisk stor fortræd. Det er ikke, som mange tror, ens helt egen privatsag med Vorherre; det vedrører tværtimod alt og alle.

Sådan manglende erkendelse af Guds altoverskyggende autoritet og manglende lydighed mod de gudgivne autoriteter kan virkelig true vor kristne tro. Kender vi ikke Gud, så vi både elsker og frygter Ham, skrider alt grundlag for samarbejdet med Ham; vores tro siver ud i ligegyldighedens brede flod, imens Satan uhindret forårsager en masse ulykker. Så er det, at vi ikke længere ved, hvor det onde stammer fra og, ligesom samfundet i øvrigt, ingenting gør ved det eller forsøger at bearbejde symptomer udefra (overvågning m.m.). Vi agerer, som om det onde ikke i virkeligheden stammer fra os selv og vores egen efterladenhed.

Den kristne søndagspligt er et ufatteligt stort privilegium og en pligt pålagt os af Herren selv og Hans egen Kirke. Vi kan ikke gå på kompromis med Gud om et så ukompliceret, højt prioriteret bud. Vi kan slet ikke gå på kompromis med Gud. Pligten er så vigtig, at den står som det 3. bud ud af de 10: "Kom hviledagen i hu at du holder den hellig". Den er 1. og 2. bud i De Fem Kirkebud: "Du skal fejre søndagen som 'Herrens dag'", "Du skal på søndage og festdage deltage i fejringen af Eukaristien". At helligholde hviledagen er at søge til Guds Hus, ligesom Jesus, Maria og Josef gjorde. "At blive hjemme, når man har mulighed for at komme, er et synligt

oprør imod den Højstes autoritet", skrev Tuoshêng, ... intet mindre! Det er ikke så vigtigt i hvilken kirkebygning eller hos hvem, men det er afgørende, at vi går til søndagsmesse. De, som ikke ved eller vil det, bliver nødt til at indse det, fordi netop ulydighed har omkostninger også for andre. Det er der talrige eksempler på i Bibelen og i kristnes vidnesbyrd.

Kun dét, som kommer fra Gud, har autoritet og kan kræve lydighed. Gud bruger sine delegerede til at repræsentere sin autoritet, ikke til at erstatte den. En person, som bestemte ikke egner sig til at repræsentere Herrens autoritet, er (iflg. Tuoshêng) ham eller hende, som anser sig selv for en autoritet.

Endvidere siger kineseren, at en gudsdelegeret aldrig behøver at stride med mennesker, for han har ikke brug for at forsvare sin autoritet. Han giver mennesker fuld frihed. Jo mere Herren betror os, jo større frihed giver vi til andre mennesker. Når vi virkelig er under Herrens autoritet, anser vi ikke os selv for noget som helst, heller ikke selv om Gud betror os rigtig meget, skrev Tuoshêng. Her kan vi genkende Frans af Assisi, Johs. Paul II, Mother Theresa, Lille søster Magdeleine oma, også højt nulevende og betydende, ydmyge katolikker.

Guds autoritet kommer vi til at kende og genkende ved at leve helt i og af og med Ham. Når vi er knust af Gud, ved vi, hvad det vil sige både at elske Ham og at skælve for Ham. "Vi kan ikke kende Guds autoritet i andre, medmindre Guds nåde er over os. Er den det, har vi en lydigheds og praktiserer lydighed", sagde kineseren. Kender vi Guds autoritet, genkender vi den omsider i dem til hvem, han har givet den; - og tager vi fejl, hvilket jo kan ske, tilskrives straffen iflg. Tuoshêng, ikke os, men den, der udgiver sig for noget, han ikke er i sit hjerte, men kun i det ydre.

Ni Tuoshêng mener, at manglende kendskab til eller manglende respekt for Guds autoritet typisk viser sig ved oprør, ydre underkastelse, snyd, løgn, nedladende tale, sarkasme, noget for noget-mentalitet, sladder, diskriminering osv., - jeg kan for egen regning tilføje, at vi nok alle har modt det eller kommer til at møde det.

"... Oprør imod Guds autoritet er et oprør, som er langt mere alvorligt, end at gå imod Guds hellighed. Synd bliver lettere tilgivet end oprør, fordi det første er en sag, som gælder min opførsel, mens det andet har noget med mit sinds indstilling og mine principper at gøre", skrev Tuoshêng.

I 1920 blev Ni Tuoshêng (sytten år gammel) en kristen missionær. Kæmpede i årevis med tuberkulose, befandt sig midt i krigen mellem Japan og Kina - 2. Verdenskrig og missionerede i krigszone. Tuoshêng var ikke patriot, hvilket lagdes ham til last; han agiterede og bad i stedet for, at alle de krigsdeltagende lande kunne sætte sig sammen i fordragelighed og bede Herren hjælpe med at løse problemerne. Fra foråret 1952 til 1972 var han det kommunistiske Kinas fange i en snæver celle, fordi han vedholdende prædikede Jesu ord og aldrig bøjede ind under det gudløse regime. Han døde få dage efter sin løsladelse, 69 år gammel. Der er en lang historie at fortælle om Ni Tuoshêng og de menigheder, evangeliske kommuniteter og kirkebygninger, han fik oprettet. Han er en enigma. Mange kalder ham fundamentalist. Uanset, hvad man synes, så svigtede Tuoshêng aldrig sit ungdomslofte til Gud: at vie hele sit liv til Ham, at missionere kristendom bogstaveligt talt ud over alle grænser og selv at leve i fattigdom og lydighed uden at bede om penge af nogen til sine mange forehavender. Ikke at tigge eller kræve penge af folk stod han stejlt på og arbejdede selv hårdt både med sit intellekt og sin krop for at klare skærene. Det faldt ham aldrig ind at tvivle på, at hans himmelske Far nok skulle hjælpe til med en god løsning.

Ligesom Ni Tuoshêng, må vi vide, hvad Guds autoritet egentlig er, hvilke mennesker, der i ånden har fået den og indse, gennem bibellæsning hjemme og i samvær med menighed og præst, hvorfor vi altid i lydighed må bøje os for den og stole på Gud. "Fordi dette med autoritet er noget af det mest centrale i hele Bibelen, er en nedvurdering af det den alvorligste synd", skrev kineseren. Det kan da godt være ord til eftertanke, synes jeg.

Et dejligt retrætested - også for danskere

Tekst og foto: Kirsten Krog

Mariadöttrarnas kloster, Heliga Hjärtas Kloster, som ligger ved søen Vättern ved Ombergs fod i Sverige, har allerede flere danske stamgæster, og endnu flere har været forbi på en Vadstenavalfart. Klosteret ligger nemlig kun 15-20 km. fra Vadstena, og – for den med gode ben – i gåafstand fra Alvastra klosteruin. Dermed er klosteret placeret midt i den svenske middelalderkirkehistorie og tæt på Den hellige Birgittas liv og birgittinernes vugge. Man kan således i Vadstena besøge det middelalderlige birgittinerklosterkompleks med Blåkyrkan og dele af det oprindelige kloster - og ved Alvastra klosteruin kan man besøge Birgittas mand Ulfs grav, ligesom man dér kan mindes tiden inden Birgittas rejse til Rom, en tid, hvor hun boede ved cisterciensermunkeklosteret på Omberg. Med Mariadöttrarnas klosterstiftelse på Omberg videreføres den benediktinske klostertradition fra middelalderens cistercienserkloster til nutidens benediktinerkloster med den særlige marianske spiritualitet, som er karakteristisk for Mariadöttrarna.

En anderledes historie

Trods den kontinuitet, som kan ses fra middelalderens Alvastra kloster til Heliga Hjärtas Kloster, som nu findes på den anden side af Omberg, kommer Mariadöttrarna ud af en noget anden tradition. Deres spiritualitet er som birgittinernes nordisk, men derudover også luthersk. Der eksisterer således i dag både en katolsk og en luthersk gren af Mariadöttrarna. Den lutherske gren er repræsenteret både i Sverige, Finland og her i Danmark, mens den katolske gren alene findes på Omberg i Sverige. Alligevel går visionen om Heliga Hjärtas Kloster langt tilbage i Mariadöttrarnas fælles protestantiske fortid, ligesom påvirkningen fra den benediktinske spiritualitet strækker sig tilbage til langt før den katolske gren og Heliga Hjärtas Kloster blev en realitet.

Pauline Mariadotter

En central skikkelse i Mariadöttrarnas historie og spiritualitet er svenske Gunvor Ragnhild Paulina Norrman, eller som hun senere kaldte sig, Paulina Mariadotter. Gunvor fødtes den 25. maj 1903. Der modnedes tidligt i Gunvor et stærkt ønske om at tjene Gud, men hvordan? Hun startede som ung på et landhusholdningsseminarium i Östergötland. Her mødte hun Greta Hasselberg, som blev hendes ven og fortrolige. Disse to kvinder ledtes ad de samme veje, og Greta er senere under navnet Maria Magaretha med som ansvarlig i opstarten af Mariadöttrarna. Efter endt uddannelse arbejdede Gunvor først som konsulent i husholdningsselskabets regi. Senere påtog hun sig et kristent socialt arbejde sammen med Greta. Igennem disse år modnedes i Gunvor et kald til at leve ugift, og der opstod en vision om den enlige kvindes tjeneste. Med tiden fremstod Jomfru Maria som den Herrens tjenerinde, som blev den protestantiske Gunvors forbillede i hendes kald. Heri ses kimen til det, der senere blev grunden i Mariadöttrarnas spiritualitet. Men inden Mariadöttrarna kunne blive en realitet, skulle endnu en kvinde slutte sig til de to, og denne kvinde var dansk.

I 1945 mødte Gunvor under et besøg i Danmark Else Wolf, som senere omtaler dette møde med ordene: "Jeg havde et kald, men det havde intet indhold, som jeg

kunne leve ud og give videre. Nu fik det et indhold". Disse tre kvinder dannede grunden for Mariadöttrarnas fremvækst og blev senere omtalt som "tre-tallet".

Mariadöttrarna opstår

Efterhånden samledes flere kvinder omkring Paulina Mariadotter, og de gik ad en fælles vej, dog uden endnu at regne sig for en egentlig kongregation. 1949 blev imidlertid her afgørende. I marts erfarede Paulina Mariadotter, at Jesus kom til hende med sin mor. Ved dette besøg gav Jesus sin mors hånd til Paulina. Dette blev en bekræftelse for hende, og efterhånden begyndte man at tale om Den evangeliske Mariavej. Samme år fødtes tanken om en ny kongregation, et klosterliv midt i verden. Kongregationens kald var at bringe "Jesu Kristi forløsende liv ind i kvindeverdenen" og bringe Jomfru Maria tilbage til Norden, for "Kristus er ukendt, fordi Maria, Hans Moder er ukendt".

Helt afgørende for Mariadöttrarnas fremtid blev også et besøg i Trier i Tyskland i 1953, hvor Paulina Mariadotter og Maria Elisabeth, Else Wolfs nye navn, i mødet med "Nådesbilledet" i Skt. Matthias Basilika, bekræftedes i Mariadöttrarnas kald: "At som Maria engang bar Jesus ind i verden, skal Mariadöttrarna være bærere af Kristusliv ind i verden". Billedet er en ikonografisk fremstilling af den frugtfulde Jomfru Maria. Fra da af blev dette Mariabillede Mariadöttrarnas Maria blev helt essentiel for disse protestantiske søstre. Deres huse, som efterhånden fandtes både i Sverige, Danmark og Finland, kaldtes alle for Mariagårde, og ud af denne forbundethed med Jomfru Maria opstod talen om de fem livsholdninger hos Mariadöttrarna: Datterholdningen, søsterholdningen, jomfruelighedens livsholdning og jomfruelighedens moderholdning, som gør søstrene til søstre med alle kvinder i verden. Centralt for hele Mariadöttrarnas livsførelse er også som fællesskab og som enkelte søstre at lægge sit lille "ja" ind i Jomfru Marias store "ja". Dette "ja" får også efterhånden form i en egentlig løfte-aflæggelse. Det første aflægges i 1958. Løfteaflæggelsens form udviklede sig imidlertid i årene fremover indtil 1973.

Katolske, benediktinske Mariadöttrar

Allerede tilbage i Trier-tiden stiftede Mariadöttrarna bekendtskab med den benediktinske spiritualitet og med Benedikts regel, og i 1960 modtog Paulina Mariadotter en vision om Heliga Hjärtas Kloster. I 1963 kom Mariadöttrarna så til Vadstena, hvor de i tiden frem til 1985 opkøbte flere huse til det efterhånden voksende kommunitet. Her opstod en længsel efter et mere klosterlignende liv ud fra den monastiske tradition. Mens Mariadöttrarna i de andre Mariagårde flyttede mellem husene, opstod der i Vadstena et fællesskab af søstre, der begyndte at leve med den monastiske stabilitas. I hele denne proces, som endte med, at Mariadöttrarna fra Vadstena konverterede til Den katolske Kirke, er Moder Birgitta Abrahamson den centrale skikkelse. Problemerne med at leve klosterliv i den lutherske kirke, som jo ikke er kendt for at være specielt åben over for klostervæsenet, havde allerede fået spørgsmålet, om det for alvor var muligt at være kloster i den lutherske kirke, til at opstå hos Mariadöttrarna, og det selvom der på den tid på græsrodsniveau var en vis grøde i Svenska Kyrka for klosterlignende liv. Paulina Mariadotters svar på dette spørgsmål blev, at Mariadöttrarna måtte blive i den lutherske

kirke, så længe de fik lov. For Moder Birgitta blev svaret et andet: "Vi må gå til den kirke, hvor vi kan blive en del af en etableret Orden, og delagtige i Den katolske Kirkes levende tradition".

Dermed indledtes en lang proces, hvor Mariadöttrarna som helhed skulle nå til enhed trods det, at de nu kirkemæssigt skulle deles. Samtidig gik Mariadöttrarna i Vadstena ind i processen med ikke bare at skulle konvertere til Den katolske Kirke, men også formes som benediktinere uden af den grund at svigte deres arv og egenart som Mariadöttrar. Som hjælp til dette fik de benediktinerindeklosteret Abtei Unserer Lieben Frau zu Varenzell, der ligger i Westfalen i Tyskland, som "faderkloster", og her levede alle søstrene gruppevis en tid for at komme ind i den benediktinske klostertradition. I 1988-89 blev Mariadöttrarna optaget i Den katolske Kirke og i benediktinerordenen, men var stadig under Varenzell, indtil de i 1990 blev eget benediktinerpriorat.

Efterhånden blev husene i Vadstena for små til det hurtigt voksende kommunitet. Samtidig var de spredte beboelseshuse ikke ideelle til at leve et klausuleret, monastisk liv. Mariadöttrarna begyndte derfor at søge efter en egnet grund i Vadstenas nærmeste omegn, hvor de kunne bygge et nyt kloster. I 1993 købte de grunden på Omberg, og i 1997 indviedes det nye kloster, Heliga Hjärtas Kloster, der har plads til 30 søstre. Klosteret består i skrivende stund af 19 søstre, alle med evig profes. Moder Birgitta har været priorinde indtil for knapt tre år siden.

Benediktinsk gæstfrihed

Ud over plads til 30 søstre har Heliga Hjärtas Kloster plads til godt 20 gæster. Gæstehjemmet Marienfrid har således 18 gæsteværelser. Dertil kommer 3 værelser i klosterets halvkloster, som fortrinvis er reserveret til præster og ordenssøstre, der ønsker en stille retrætetid. Også i gæstehjemmet bestræber man sig imidlertid på at opretholde en stilhedens atmosfære. I ret klosterånd er det ikke meningen, at gæsterne skal besøge hinanden på værelserne eller tale sammen på gangene. Til gengæld er der en stor hyggelig dagligstue og tre samtalerum, hvor man har mulighed for at tale sammen. Samtalerummene benyttes også til samtaler mellem gæsterne og søstrene. Flere søstre står således til rådighed for åndelige samtaler. Klosteret ligger naturskønt, og omgivelserne lægger op til vandreture i det fri og er som sådan med til at underbygge den indre stilhed. Gæsterne spiser sammen i en fælles spisestue, hvor måltiderne indtages i stilhed, mens man lytter til musik. En eller to søstre spiser sammen med gæsterne. Ved ganske særlige lejligheder spiser alle søstrene sammen med gæsterne. Det drejer sig bl.a. om midsommeraften og nytårsaften.

Klosterets kirke er åben for gæsterne døgnet rundt, og man er velkommen til at deltage i messen og søstrenes tidebønner. Der er tidebøger til rådighed for alle gæster, og der er altid hjælp at hente. Under klosterets kirke ligger endnu et lille kirkerum. Her udstilles sakramentet hver tors-

Kommunitet i Heliga Hjärtas Kloster består for øjeblikket af 19 søstre med evig profes. Klosteret har plads til omkring 20 gæster

dag eftermiddag til tilbedelse, og her kan man den 13. i måneden bede rosenkrans sammen med søstrene.

Ud over de overnattende gæster har klosteret mange besøgende grupper, lige fra gymnasieklasser til husmoderforeninger. Her kommer ofte mange, som ikke har så stort kendskab til Kirken og troen, og søstrene ser sammen med de overnattende gæster disse grupper som en vigtig opgave. Flere er da også gennem tiden kommet til Kirken eller har fundet tilbage til en tidligere kristentro gennem deres møde med klosteret.

Da søstrene bruger megen tid på klosterets forskellige gæster og samtidig tilhører et kontemplativt kloster, er det nødvendigt med tider på året, hvor de kan leve mere tilbagetrukket. Derfor har klosterets gæstehus lukket i visse perioder af året. Men hele sommeren og til jul og påske er klosteret fuldt af gæster. Derudover er der også åbent i perioder, der er lidt mere "stille". At fejre julens og påskens liturgi sammen med søstrene er en helt særlig oplevelse, og mange kommer år efter år.

På grund af Mariadöttrarnas protestantiske historie har gæstevirksomheden naturligt en økumenisk karakter, og mange af gæsterne er protestanter. Også protestantiske eller økumeniske grupper holder deres retræter eller møder i Heliga Hjärtas Kloster, ligesom der selvfølgelig også kommer katolske grupper til flerdagssamlinger.

Efterhånden kender flere og flere danske klosteret. Klosteret ligger ganske vist sådan, at det er lidt besværligt at komme dertil med offentlige transportmidler, men der går dog en bus forbi lige neden for klosteret. Har man problemer med at komme frem, er der mulighed for at blive hentet enten i Ödeshög eller i Mjölby, hvor flere gæster ofte ankommer samtidig med bus eller tog. Man kan så aftale med en søster at ankomme på et tidspunkt, hvor de alligevel skal hente gæster.

For nærmere information om gæstehusets åbningstider eller for at aftale tid for et besøg kan man kontakte Mariadöttrarna OSB Heliga Hjärtas Kloster SE 52923 Borghamn Sverige Tlf. nr. 0046 14321020

Pastoralrådet er hjerteblod

Katolsk Orientering har været i Nordjylland og talt med medlem af Pastoralrådet og Pastoralrådets forretningsudvalg William Lee

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

I Katolsk Orienterings artikelserie om menigheder i Nordjylland er vi denne gang inviteret indenfor hos ægteparret William og Inger Lee. Vi vil gerne tale om det lokale menighedsarbejde, men også om pastoralrådet, hvor William Lee sidder i forretningsudvalget. Vi skal tale med et menneske, for hvem pastoralrådet er hjerteblod og som om sommeren cykler fra sin bolig i udkanten af Frederikshavn til pastoralrådsmøde på Magleås i Nordsjælland.

William Lee er født i Nottingham, England. Han er uddannet skolelærer og mødte i 1966 sin danske kone, som var au pair-pige. Hun vendte tilbage til Danmark for også at uddanne sig til skolelærer, og i 1969 blev de gift i England. Efter to års virke som lærere flyttede de til Danmark.

I 1971 var udlændinge nogle "farlige væsener", som William Lee udtrykker det, og han havde svært ved at få arbejde som skolelærer, selvom der var lærermangel. Men det lykkedes, for hans kone Inger Lee gjorde det klart over for kommunerne, hvor hun søgte ansættelse, at hvis de ville ansætte hende som skolelærer, skulle hendes ægtefælle også have ansættelse.

Det blev indbyggerne i Frederikshavn, som løb med pokalen i hele perioden fra 1971 til 2003, hvor William Lee i en alder af 62 år holdt inde med sin lærergerning.

William Lee er ikke født katolik, men tilhørte Den anglikanske Kirke i England. Han har, ligesom sine forældre, hele sit liv været meget kirkeligt engageret. Som 25-årig konverterede han til Den katolske Kirke.

Hvorfor konverterede du?

Jeg var ikke tilfreds med udviklingen i Den anglikanske Kirke, bl.a. var jeg utilfreds med dens nye syn på skilsmisse, hvor man kunne blive skilt og gift igen. Det synes jeg er forkert og i strid med evangeliets klare ord. Det var en væsentlig årsag, men også påvirkning fra katolikker, som var på min daværende arbejdsplads, var medvirkende til, at jeg søgte mod Den katolske Kirke.

Menigheden i Frederikshavn

William Lee kom til menigheden i Frederikshavn først i 1970'erne hvor den hovedsageligt bestod af danskere. Om søndagen drak de kirkekaffe i præsteboligen sammen med en af de sidste sognepræster, som tilhørte kamillianordenen, p. Franz No-wroth, der var sognepræst i perioden 1956 indtil sin død i 1976.

I slutningen af årtiet fik menigheden i Frederikshavn de første vietnamesiske bådflugtninge, og så blev der for alvor fyldt op i kirken. Der kom mange til Frederikshavn, fortæller William Lee og fortsætter: – Biskop Kozon var på det tidspunkt sognepræst, og han bad min kone og mig være kontaktfamilie for et vietnamesisk ægtepar – et forhold, som vi for øvrigt stadig har stor glæde af. Vi har kendt ægteparret og deres børn i over 30 år.

Den anden "indvandringssølge" kom med tamilerne sidst i 1980'erne. Det be-

William Lee: Jeg stillede op til Pastoralrådet, fordi jeg synes, at Nordjylland skulle høres.

tød, at vores menighed voksede til 70-80 medlemmer. Praktiserende katolikker, som stadig kommer i kirken, nu også sammen med deres børn – og det er pragtfuldt, fortæller en smilende William Lee.

– I dag er 6-8 polakker også tilknyttet menigheden, og vi har medlemmer fra Sydamerika, USA, Tyskland, Frankrig og Philippinerne. Om sommeren havde vi tidligere mange tyskere, men inden for de sidste ti år er de stort set forsvundet. Tyskerne kunne fylde kirken. Messen foregik på tysk og med en tysk præst. Men den tid er forbi.

Hvorfor kommer tyskerne ikke mere?

– Det skyldes nok, som så mange andre steder i Europa, at interessen for at praktisere sin tro er faldende. Man er blevet kulturkristne.

Menighedsrådet i Nordjylland

Bispedømmet har ét menighedsråd i Nordjylland. Et menighedsråd for Thisted, Hjørring, Ålborg og Frederikshavn. De enkelte menigheder i de fire sogne har desuden et "lokaludvalg".

Når der er så mange forskellige nationaliteter med forskellig kulturel baggrund ved Helligåndskirken i Frederikshavn, kan I så samarbejde i menighedsrådet?

Vi har opdelt arbejdet i menighedsrådet. Vi har noget, vi kalder "lokaludvalg" i hvert sogn. I Frederikshavn samles vi én gang om måneden og diskuterer forskellige aktuelle problemer og tiltag. Planlægning af højtidene omkring jul, påske, pinse o.s.v.

Hvordan er lokaludvalget sammensat?

– Hos os består det af frivillige. Der er ikke noget valg. Har du lyst til at arbejde i og for menigheden, er du velkommen.

Hvilke kompetencer har lokaludvalget i forhold til menighedsrådet?

– Et interessant spørgsmål, der har et historisk svar. For ca. 20 år siden havde vi en dansk folkekirkepræst og senere gymnasie- rektor, Per Dolmer, der konverterede til Den katolske Kirke. Han fik dispensation af biskop Martensen til at være katolsk præst og kom sammen med sin kone Tinna i 1990 til Frederikshavn. Per Dolmer var et meget energisk menneske, og ved et menighedsrådsvalg fik Frederikshavn en meget stor repræsentation i menighedsrådet.

Vi opnåede ca. halvdelen af mandaterne, og det var menigheden i Ålborg ikke helt tilfreds med. Erik Schou, vor nuværende formand, foreslog en løsning, som kunne give en bedre repræsentation i så stort et sogn, dvs. et lokaludvalg, noget som siden har vist sig at være en god idé. Et menighedsrådsmedlem var født medlem af lokaludvalgene, men derudover kunne lokalmenighedens enkelte medlemmer deltage i lokaludvalgsmøderne og dermed være med til at sætte en dagorden i menighedsrådet i Ålborg. Endvidere har vi opnået en dispensation, således at alle menighederne i Nordjylland på forhånd er sikret mindst én plads i menighedsrådet.

Hvordan fungerer samarbejdet i lokaludvalget? Kan I blive enige?

– Det går i bølger. I perioder kan folk godt blive lidt matte, men vi finder ud af det. Og skændes gør vi ikke, for vort eneste mål er at hjælpe præsten. Og hvis der er uenigheder, hvad der tit kan være med så mange nationaliteter, prøver vi på at rede trådene ud og komme med nye initiativer.

Kan du give nogle eksempler på sådanne initiativer?

– Sidste år fik vi 28 afrikanere som kvoteflygtninge. De kommer fra katolske lande og er meget ivrige, men to måneder efter deres ankomst skete der stadig ikke rigtig noget. Ingen fra menigheden kontaktede dem. Jeg foreslog derfor præsten, at vi holdt et møde, hvor vi kunne undersøge gensidige ønsker og forventninger til hinanden. Det er et typisk lokaludvalgsarbejde.

Pastoralrådet

William Lees dybe forankring i det lokale menighedsliv i Nordjylland komplementeres af hans store glæde ved arbejdet i Pastoralrådet.

William Lee tager til biskopkontoret i København hver måned for at deltage i pastoralrådets forretningsudvalgsmøde. Derudover tager han til Magleås i Nordsjælland for at deltage i Pastoralrådets to årlige samlinger. Den ene gang, i juni, cykler han over 300 km. fra hjemmet i Frederikshavn til Høsterkøb for at være med til mødet. For pastoralrådets arbejde er hjerteblod for William Lee.

Hvorfor brænder du for arbejdet i pastoralrådet?

– Jeg elsker Kirken. Den har været en del af mit liv, både den anglikanske og den katolske, siden jeg var dreng, og hvis jeg kan hjælpe på nogen som helst måde, gør jeg det.

Jeg stillede op til pastoralrådet fordi jeg synes at Nordjylland skulle høres. I København har de godt af at høre, hvordan der er ude på landet, griner William Lee og fortsætter:

– Jeg tror, københavnernes er glade for det. Vi har andre ideer og med min udenlandske baggrund har jeg ofte en anden indfaldsvinkel end en dansk katolik har.

Kan du give et eksempel på en anden indfaldsvinkel?

2008 er året for "Den danske sang" arrangeret af Danmarks Radio. I vores egen kirke i Frederikshavn er 95 % af menighedens medlemmer udlændinge og kender ikke noget som helst til den danske salmetradition. Vi fik en splinternye salmebog sidste år, og jeg har foreslået forretningsudvalget, at vi prøver at undersøge, hvordan det går med salmesangen rundt i de forskellige menigheder. Kan vi synge salmerne i den nye salmebog? Og hvis vi ikke kan - hvad gør vi så? Jeg mener, vores salmetradition er uhyre vigtig som integrerende faktor for familier, vietnamesere, englændere, polakker, tyskere o.s.v.

Pastoralrådet som demokratisk organ

Man kan hævde, at Pastoralrådet har et demokratisk underskud, og at det ingen reel indflydelse har. Stemmedeltagelsen ved valgene er for ringe (ca. 10%), der er for mange fredsvalg, og de fleste kandidater opstiller sig selv. Kort sagt, burde man ikke bruge de mange penge, det koster at holde rådet i gang, og al energien til noget mere konkret pastoralt arbejde?

Det argument har jeg hørt for, men du skal huske på hvorfor institutionen hedder et pastoralråd. Hvis det er et råd, kan man kun rådgive efter min mening. Det er ikke et demokratisk beslutningsorgan.

Men er det ikke mange ressourcer at bruge på rådgivning?

Det kan du hævde, men til gengæld er biskoppen særdeles velorienteret. Han kan jo ikke rejse rundt i landet hele tiden og danne sig indtryk af den pastorale situation. Jeg synes, at vi med pastoralrådets seneste større projekt "Kirkesyn til eftersyn", har fået et brugbart værktøj til at ruske op i os selv og komme i gang med at få folk tilbage i Kirken. Med den rapport kan vi medvirke til, at biskoppen mobiliserer kræfter til at gøre netop dét, som Pastoralrådet anser for nødvendigt. Vi kan ikke tvinge ham eller præsterne til det, men vi kan sende så kraftige signaler, at han og præsterne synes det er en god idé.

Kan du pege på nogle områder, hvor Pastoralrådet har haft indflydelse på en udvikling i bispedømmet?

Det er et svært spørgsmål. Jeg synes, vi yder en indsats bare ved at møde frem. At biskoppen og Pastoralrådets medlemmer afsætter tid og bruger energi på at mødes to hele weekender om året. At vi som kristne sidder sammen og diskuterer hele bispedømmets situation, synes jeg er værdifuldt.

Men hvis det ikke ændrer noget?

Pastoralrådets arbejde ændrer noget. Tænk f.eks. på problematikken omkring kirkeskat. Det tog flere år, inden vi fik et flertal til at anbefale, at bispedømmet forsøger at

opkræve kirkeskat med hjælp fra det offentlige. I begyndelsen var mange imod dette forslag, men nu ser det endelig ud til, at blive virkeliggjort.

Den beslutning kunne man vel også have taget centralt?

Jeg synes, det er rimeligt, at vi får mulighed for at udtale os, når det er os, der betaler. Jeg mener, vi skal blive ved med at bruge både penge og ressourcer på Pastoralrådet og især skal vi fastholde Pastoralrådet, når vi i Danmark har så mange etniske grupper.

Men de er jo ikke repræsenteret i Pastoralrådet?

– Det kan du have ret i, men alle har jo mulighed for at stille op.

Pastoralrådet, i sin nuværende form, er altså kommet for at blive?

Det håber jeg. Pastoralrådet er en institution, der rådgiver, stiller forslag og kommer med gode ideer.

Det banker på døren. Det er William og Inger Lees barnebarn, der meddeler, at nu er der altså kaffe. Et tilbud, vi på dette stadium af vores samtale ikke vil sige nej til.

Kultur- og religionsmøder

Bent Østergaards bog giver et veldokumenteret vue over de religiøse minoriteters historie i Danmark

af Lisbeth Rütz

Vincenzo Galeotti var italiener, René Magnon de Montaigu var franskmænd, og prins Christian af Glücksborg stammede fra hertugdømmerne. Galeotti grundlagde den kongelige ballet, Montaigu Den Danske Skueplads (senere – Det Kongelige Teater) og prins Christian er stamfar til det nuværende kongehus.

De er tre spektakulære eksempler på, at meget af det, der i dag regnes for lurmærket dansk, er kommet hertil fra udlandet. Dermed er der i grunden ikke sagt noget nyt. For selv den mest nationalistiske dansker ved, at den danske kultur aldrig dukkede op i færdigstøbt form ud fra urtidens tåger.

Men som noget forholdsvis nyt bruges denne viden til at skrive om indvandringen som en konstant og afgørende faktor i Danmarks historie. Det sker i Bent Østergaards "Indvandrerne i Danmarks historie", der udkom i 2007 som en del af Københavns Universitets store forskningsområde "religion i det 21. århundrede". Østergaards bog er en opdateret og stærkt udvidet udgave af bogen med samme titel fra 1983.

Som medgrundlægger af den danske afdeling af Amnesty International og aktiv i Dansk Flygtningehjælp har Østergaard en kæmpeviden om indvandringen og dens historie med sig. Bogen sætter sig for at skrive historien om indvandrerne og er imponerende både i omfang og anslag. Med undertitlen "Kultur – og religionsmøder" signalerer den, at indvandring er et konstant træk i Danmarks historie, og at indvandrerne har bidraget med væsentlige kulturelle impulser.

Men »møder« skulle måske have været skiftet ud med »konfrontationer«, for disse møder er bestemt ikke altid gået stille for sig, fremgår det af bogen.

Indvandringens historie er også de religiøse mindretals historie. Eller, som forfatteren skriver: "Religion har en samfundsmæssig dimension der hverken kan negligeres eller forventes at forsvinde" (s. 490) I akademisk jargon betegnes den religiøse side af indvandrerens liv som en identitetsmarkør. Den er nemlig ofte en vigtig del af hans hverdagsliv og fortæller noget om, hvad han er for et menneske.

Overgangen til kristendommen

Resultatet af det første afgørende religions- og kulturmøde er overgangen fra det gamle hedenskab til kristendommen. Hvide Krist vinder til sidst over Odin og Tor; men danskerne er sene og træge til at tage mod den nye tro. Da munken Willibrord ca. 710 møder den danske konge Ongendus ved den nyanlagte havneplads i Ribe, prøver han at vinde kongen for den nye tro, men må rejse hjem igen med uforrettet sag

– for kongens hjerte var "hårdere end nogen sten." Selv da landet officielt er blevet kristent, lever den gamle tro videre ved siden af den nye. Døbefonten i Gettrup Kirke med både Thors hammer og kors på siden er et håndfast eksempel på danskerens trang til helgardering i det hellige.

Men med kong Knud, der efter sin død fik tilnavnet den Hellige, slår de nye kristne idealer for alvor igennem, fortæller Østergaard, der citerer historikeren Niels Skyum-Nielsen for synspunktet: "det væsentlige var at den katolske kirkes meneskeideal søgtes indsat i praktisk politik, det første lyspunkt i dansk historie".

Efter Østergaards opfattelse har 1900-tallets historikere ubevidst tillagt kong Knuds modstandere nogle folkelige frihedsidealer, som de selv hylkede, men som ikke hørte hjemme i middelalderens forestillingsverden.

I Østergaards fremstilling bliver Knud en ny kongetype, der arbejder for at civilisere

og i 1689 indvies deres kirke i Gøthersgade.

En af Østergaards pointer er, at Danmark gennem mere end tre hundrede år teknisk og materielt set var mere tilbagesående end de sydligere nabolande. Grundlaget for mange nye fremskridt fik vi derfor fra de indvandrere, der måtte forlade deres hjemlande.

Historien om mindretallene i Danmark er f.eks. historien om de portugisiske jøder i Glückstadt, hvis penge den fattige regering ikke kunne undvære, kartoffeltyskerne, der indvandrede fra Pfalz og Hessen-Darmstadt og opdyrkede store hedestrækninger i Jylland, herrnhuterne, der grundlagde Christiansfeld i 1771 og blev berømte for deres gode skoler, og de katolske digebyggere på vadehavsoen Nordstrand.

Natten mellem d. 11. og 12. oktober 1634 blev øen ramt af den store stormflod, og da de oprindelige indbyggere tabte modet og forlod øen, indkaldte hertug Frederik III af Gottorp de hollandske digebyggere, der fik religionsfrihed og ejendomsret til den inddæmmede jord. Det gustne, økonomiske overlæg og ikke næstekærlighed var udslagivende for viljen til at lempe på reglerne, for indvandrernes religion var altid et nødvendigt onde, der fulgte med, og ikke en kulturel berigelse.

Fra folkekirke til mindretalskirke – Den katolske Kirkes rolle

En af hovedaktørerne i Østergaards beskrivelse af Danmarks kristne historie er Den katolske Kirke. Den var folkekirke herhjemme i næsten 800 år; men reformationen i 1536 gjorde den til undergrundskirke indtil religionsfriheden i 1849. I denne lange periode var kontakt med Den katolske Kirke i Danmark stort set forbeholdt de få privilegerede, der fandt et fristed i gesandtskabernes kapeller, hvor myndighederne i reglen så gennem fingrene med, at interesserede samlede for at fejre messe og føre religiøse diskussioner. Den spanske gesandt Bernardino de Rebollo var i Danmark fra 1648 til 1659. I en tid, der ellers var præget af åndelig ensretning, fik han et tæt forhold til kongeparret Frederik III og Sophie Amalie, som han førte religiøse diskussioner med. Hans medbragte bogsamling blev begyndelsen til Sankt Andreas Bibliotek.

Mange unge fra adelen tog på dannelsesrejse ud i Europa og mødte dér et levende og intellektuelt stimulerende katolsk miljø på jesuiterkollegierne.

Ved religionsfrihedens indførelse i 1849 var der ca. 1.000 katolikker, der i 1893 var blevet til ca. 4.000 gennem indvandring og

Indvandringens historie er også de religiøse mindretals historie. Eller, som forfatteren skriver: "Religion har en samfundsmæssig dimension, der hverken kan negligeres eller forventes at forsvinde"

danskerne og lade kristen tankegang slå rod. Han arbejder på at forhindre forskelsbehandling og lader de mange flygtninge, der kommer til Danmark efter Vilhelm Erobrerens besættelse af England i 1066, nyde samme ret som landets indbyggere. Eller som kronikeskriveren Ælnoth beretter: "forældreløse og enker fattige og fremmede arme klerke hjalp han med kongelige gaver."

Reformationen

Næste afgørende kulturmøde i Danmarks historie er reformationen i 1536, hvor den gamle, internationale, katolske kirke bliver til en luthersk nationalkirke med snæver ortodoksi og åndelig ensretning til følge. Mange steder i Europa opstår fyrstekirker, hvor fyrsten som kirkens overhoved vogter nidkært over kirken og slår ned på enhver afvigelse fra den rette lære.

Religionsforfølgelser og krige i Centraluropa medfører store folkevandringer. Alene i 1685 flygter 250.000 franske huguenotter ud over Europa. I hertugdømmerne kommer de første lempelser, da Glückstadt og Altona bliver fristæder for politisk og religiøst forfulgte. I 1685 får de reformerte manufakturister ret til fri religionsudøvelse i København og 20 års fritagelse for skatter, told og grundskyld,

Indvandrerne i Danmarks historie

Kultur- og religionsmøder

BENT ØSTERGAARD

konversioner. Østergaard ser en parallel mellem Mosaik Trossamfunds bekymring over de mange østjøder, der kom til Danmark omkring århundredskiftet og Den Katolske Kirkes behandling af de mange indvandrede polakker. Man var bange for, at de fattige polakker kunne forringe Kirkens omdømme i Danmark, konstaterer Østergaard (s. 304).

I årene op til 1920'erne var det vigtigt for Kirkens selvforståelse at profilere sig selv som dansk, og derfor ønskede man at undgå dannelsen af en polsk minoritetskirke. Østergaard kalder de kirkelige myndigheds håndtering af dette "problem" for hårdhændede assimilationsbestrebelse.

Indførelse af liturgi på modersmålet har skabt en ny situation. Også her har Østergaard blik for den krævende balancegang, der ligger mellem på den ene side at respektere de forskellige folkeslags sproglige og kulturelle traditioner og på den anden side at markere, at vi her i Danmark har én samlet katolsk Kirke uden særlige nationale afdelinger.

Den nye folkevandring

Behovet for arbejdskraft og den demografiske udvikling i Europa har gjort, at vi i dag befinder os i en ny folkevandringstid, der også i Danmark på langt sigt vil komme til at vende op og ned på befolkningssammensætningen. Til forståelse af dette problem og til et overblik over de lange historiske linier kan Østergaards bog ses som et nyttigt bidrag. En opdateret historisk viden om minoriteternes historie i Danmark er et af de redskaber, beslutningstagerne har brug for for at kunne gennemføre en bedre integration af de religiøse minoriteter i det danske samfund – dette uanset, at nogle klare løsninger på dagsaktuelle problemer ikke nødvendigvis lader sig udlede af fortidens gerninger.

Bent Østergaard: Indvandrerne i Danmarks historie. Syddansk Universitetsforlag 2007. 562 sider, 378 kroner.

Kvindernes Internationale Bededag

Fredag den 7. marts kl. 19.00 i
 Sct. Vincent Kirke,
 Nygade 8, Helsingør
www.sanktvincentkirke.dk

af Maria Steiness-Illum

Årets tema: At det er Guds visdom, der skaber indsigt

– Ja, den er god nok, vi skriver ikke forkert, når vi skriver om kvindernes internationale bededag, selv om de fleste i Vesten/Skandinavien nok vil studse og spørge, om ikke der er noget, vi har misforstået – for her i marts plejer man da kun at snakke om kvindernes internationale kampdag.

Men nej! Hvert eneste år, på den første fredag i marts måned (det er så i år tilfældigvis aftenen inden kampdagen) afholdes denne bededag, som begynder ved solopgang på Timor, og først slutter sent ved solnedgang i den anden ende af verden. Sådan har det været siden 1887, kvinderne alene står for den overalt i verden; og hvert år har sit hovedtema – i 2008: At det er Guds Visdom, der skaber ny indsigt – taget med afsæt i Jobs bog fra Det gamle Testamente. Det er i år kvinder fra Britisk Guyana, der har udstukket tanker og ideer for dagen. Hvorfor nu samles i flok med kvinder fra forskellige kristne konfessioner, – katolikker og protestanter, frelsersoldater og missionsfolk og mange flere, – og så i en katolsk kirke, for at bruge en fredag aften på bøn?!!

Fordi det er vigtigt, fordi vi vinder en indsigt i det, der er størst i livet, fordi hver inderlig bøn rykker noget – i både det nære og det større samfund vi lever i, og i os selv.

Måske finder nogle af os endda den vej, der i virkeligheden var meningen med vores personlige liv, vores egen mission her i livet, måske finder én en helt ny vinkel i en ellers strømlinet karriere på fuldt blus, en anden ser sit liv tage en uforudset drejning, ind i den nære kerne derhjemme, og finder sit kvindesvært bedst udfoldet der, en tredje ser tilbage og takker for sit lange liv.

Vi vil så gerne se en masse kvinder i kirken den aften, ikke kun 'stamgæsterne' – også dem, selvfølgelig – men helst også så mange nye, at kirken er stopfuld, så vores bønner virkelig kan rykke – mærkbart i rummet og hos hver og en af os. Om man så lige nu er dybt-/ mellem- eller bare 'light'-troende, eller med et frygteligt udtryk: kulturkristen, er man så hjertelig velkommen til en helt usædvanlig aften.

Efter selve bønnen, med en udlægning ved en dansk nonne af de læste bibelske tekster og aktiv deltagelse fra kirkebænkenes rækker, holder vi en hyggestund i menighedssalen – med kaffe/ te, brød m.m., så man i ro og mag kan tale sammen, med nogle mennesker, man med garanti ikke lige render ind i til hverdag, og om nogle emner, der nok heller ikke lige plejer at dukke op ved kaffebordet.

Tilmelding er ikke nødvendig, og deltagelse er helt gratis,
 Vel mødt!

På klostertur i Kristi Himmelfartsferien!

Er du mellem 16 og 30 år gammel, går du og overvejer et kald til ordensliv, og kunne du tænke dig nogle stille dage inden for murene på et benediktinsk kloster med bøn, gregoriansk sang, oplæg og lettere arbejde, så er her et tilbud til dig.

Onsdag den 30/4 omkring kl. 16.00 kører to biler af sted; den ene med retning mod et nonnekloster ved Rüdeseim i Tyskland, den anden med retning mod et munkekloster i Luxembourg. Her vil henholdsvis danske Sr. Veronica og danske Br. Michael tage imod os. Førstnævnte tur vil være for piger/kvinder. Sidstnævnte vil fortrinvis være for fyre/mænd. Vi kommer hjem igen søndag den 4/5 sidst på eftermiddagen.

Vi skal betale 25 euro per døgn, vi er på klostrene. Dertil kommer udgifter til benzin og bro/færge. Alt i alt håber vi at kunne holde prisen under de 1700 kr. per deltager alt inklusive.

Der er et begrænset antal pladser, så meld dig til hurtigst muligt. Kontakt Sr. Susanne (E-mail: Susanne@csjdanmark.dk, tlf. 21492855) eller P. Gregers (e-mail: gregers@duk.dk, tlf. 2982 7257) med hensyn til yderligere information

MAGLEÅS KURSUSCENTER

PÅSKEREFUGIUM 2008

Torsdag den 20. marts kl. 14:00 - søndag den 23. marts kl. 13:30 – eller mandag den 24. marts kl. 13:30
 Påskens rige liturgi vil være dagenes hovedindhold. Desuden lægger dagene op til stilhed og ro samt socialt samvær og dejlige spadsereture i have, park og skov.
 Gejstlig leder: Pater Benny Mathew C.Ss.R
 Koncelebrerende præst: Jac Adams
 Praktiske ledere: Marianne Frost Hindberg og Dagny Buhl Jensen.
 Pris kr. 1435,00 / 1575,00

MAGLEÅSUGEN 2008

Søndag den 22. juni - Lørdag den 28. juni.
 En uge i dejlige omgivelser.
 Tema: Det glade budskab – før og nu.
 Lederteam: Lisbeth Poulsen og Bent Jensen.
 Pris kr. 2.630,-

FAMILIEUGEN 2008

Søndag den 29. juni - lørdag den 5. juli.
 Familieugen henvender sig til familier af alle slags, store som små fællesskaber.
 Tema: Krop, sjæl og leg!
 Lederteam: Allen Courteau, sr. Hildegard Doods, Kirsten Poulsen, Felicity Pors, Camilla Janning, Pia Kelly.
 Voksne kr. 1.795,- børn 8-15 år kr. 965,- børn indtil 7 år kr. 480,-

Kontakt sekretariatet for nærmere oplysninger:
 Magleås Kursuscenter, Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød
 Tlf. 45 81 07 15 – Telefoni: 9.00 - 15.00
info@magleas.dk – www.magleas.dk

Det sker i bispedømmet

Marts

Lørdag 8. kl. 14.30-19.00 Focolare holder årstræf i København i Enghave Kirkes menighedssal. Tema: Evangeliet i hverdagen. Alle er velkomne. Mere info: 3646 0192

Lørdag 15. kl. 9.30-18.00 Bønsdag på Dalum Kloster, Dalumvej 105, Odense. Temaet er: "Det hellige Messeoffer". Der vil være lovsang, tilbedelse og foredrag. Dagen afsluttes med messe og personlig forbøn. Præst. Pastor Benny Blumensaat. Tilm. tlf. 33 33 05 02 eller 75 75 75 51. Alle er velkomne.

Mandag 17. kl. 19.00-20.00 Meditationsaften, derefter te og kaffe, sted: Sankt Joseph Søstrene, Strandvejen 91, 2100 Kbh. Ø.

Onsdag 26. kl. 19.30 Sankt Laurentii aften: David Gress: "Uden ånd ender vi i tyranniet". Med udgangspunkt i sin bog "Velstandens kilder" fortæller David Gress om sit liberale og kristne livssyn. Sted: Menighedssalen, Sankt Laurentii Kirke, Frederiksborgvej 11, Rosk. Entré Kr. 40,00 inkl. kaffe. Alle er velkomne.

Fredag 28. kl. 19.30-21.30 Forsonings- og helbredelsesmesse, sted: Sankt Ansgar Kirke, Bredgade 64, Kbh.

Lørdag 29. kl. 14.30-16.30 Temalørdag: Evangelisering v/ diakon Kaare Nielsen, i Skt Thereses Kirkes Menighedslokale, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup

Der er ukrainsk messe i Domkirken hver 1. søndag i måneden kl. 12.00, Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64, København.

“Healing of the Family Tree” i Esbjerg

Lørdag d. 26. april kl. 12.30 indbyder Skt. Nikolaj Kirke, Kirkegade 58, Esbjerg, til seminar om "helbredelse af familiestamtræet".

Der vil være lovsang og bøn, undervisning med fokus på familiestamtræet og familierelationer, hvordan disse kan holde os fanget, og hvordan vi kan blive løst fra dem bl.a. gennem skriftemålets sakramente.

Vi lytter til, hvad Jesus siger om helbredelse, og dagen slutter med helbredelsesmesse med personlig forbøn ved pastor Benny Blumensaat.

Alle er velkomne. Yderligere oplysninger og tilmelding på 7512 6402 / 2460 2308

Nyt om navne fra Caritas

Ny informationskoordinator

Pia Kelter har påbegyndt arbejdet som Caritas' nye Informationskoordinator. Hun afløser Knud Kluge, der går på efterløn til april efter at have været i Caritas i ni år. Pia Kelter kommer fra en stilling i International Bornesolidaritet som kommunikationsmedarbejder. Herudover har hun haft sin gang i andre forskellige humanitære organisationer i Danmark og været udstationeret for Folkekirkens Nødhjælp. Pia Kelter er kandidat i kommunikation fra RUC og har ligeledes læst Afrikastudier på Københavns Universitet. Det er således en godt rustet informationskoordinator, der nu er begyndt i Caritas.

annoncer og meddelelser

Stillingsopslag

Sprog- og integrationsansvarlig konsulent

for udenlandske præster og evt. tillige for udenlandske søstre

Den katolske Kirke i Danmark (Ansgarstiftelsen) søger en sprog- og integrationsansvarlig konsulent til tiltrædelse snarest. Stillingen er nyoprettet.

Konsulenten skal varetage opgaver i forhold til udenlandske præster og søstre, som kommer til Danmark. Dansk-sproglig kompetence er særdeles vigtig for enhver præst, for hvem en sådan kompetence er hovedværktøj, når det handler om forkyndelse og sjælesorg. Kendskab til og stigende beherskelse af dansk er endvidere en kerneforudsætning for integration i både samfund og kirke.

Opgaven for den sprog- og integrationsansvarlige konsulent er derfor at sikre en fortsat og tilstrækkelig indlæring af dansk sprog samt at formidle en integration i det danske samfund og i Den katolske Kirke her til lands. Disse to opgaver skal gå hånd i hånd med sprogleringen som det overordnede og under aktivering og inddragelse af menighederne.

Kvalifikationer

Stillingen som sprog- og integrationskonsulent kræver kvalifikationer på cand. mag.-niveau med en videreuddannelse som indvandrrelærer og erfaring fra undervisning af voksne indvandrere i dansk. Derudover kræves der kendskab til flere fremmedsprog. Det må endvidere betragtes som en forudsætning for at kunne løse opgaven, at vedkommende er katolik eller på anden måde har et solidt kendskab til Den katolske Kirke – fx som ægtefælle til en katolik.

Organisatorisk

Konsulenten vil organisatorisk skulle referere til biskoppen og i hans fravær til generalvikaren. Kontor stilles til rådighed på Gammel Kongevej 15 eller tæt derpå.

Aflønning m.v.

Løn efter kvalifikationer. Til stillingen vil der være tilknyttet en pensionsordning. Stillingen er en åremålsansættelse på 5 år som udgangspunkt. Ansættelse sker i øvrigt i overensstemmelse med funktionærlovens bestemmelser. Den ugentlige arbejdstid er 37 timer.

Ansøgning

Ansøgning med relevante referencer og/eller et uddybende CV med tidligere virke, som kan underbygge de i stillingen ønskede kvalifikationer, sendes til Den Katolske Kirke i Danmark, Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610 København V. Mærket: Sprog- og integrationsansvarlig konsulent

Ansøgningen skal være fremme senest den 18. marts 2008 kl. 12.00

Nærmere oplysninger

En nærmere stillingsbeskrivelse kan læses på www.katolsk.dk, mens personlig henvendelse kan rettes til pastor Jesper Fich, telefon 38 79 39 99, e-mail fich@post4.tele.dk.

Find os på
www.katolskorientering.dk

Academicum Catholicum
ajc

indbyder til foredrag ved

Björn Håkonsson

der taler over emnet

**Forskningen om den historiske Jesus
Hvor står vi i dag?**

Tid:

Tirsdag d. 11. marts 2008 kl. 20.00

Sted:

Skt. Ansgar Kirkes menighedssal,
Bredgade 64, 1260 København K.

Alle er velkomne

GLADSAXE
BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup,
Herlev, Farum, Bispebjerg
og Frederikssund

*Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler*

TELEFONLINE
SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
helt året

Vanløse Ligkistemagasinet

H.P. Baltzer & Søn ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse

38 71 75 01

organiseret bedemand
tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligkistemagasinet.dk

DANSK OLIE
KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrsservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rødovrevej 383, 2610 Rødovre
36 70 45 30
- sikkerhed for varme

... og besøg den officielle
katolske hjemmeside
www.katolsk.dk

FORSIKRINGSRÅDGIVNING

- så tal med
erhvervsassurandør Ingo Brodersen

ALM. BRAND
Rådhuspladsen 2-4 · 1550 København V
Telefon 33 30 60 51

WWW.ALMBRAND.DK

ALM. SUND FORNUFT

Begravelse
Bisættelse
Borydning
Bobehandling

KATOLSK BEGRAVELSES SERVICE

Benzons
BEGRAVELSES SERVICE

DØGNSERVICE 7011 2407

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Hellerup
Emdrup-Ryvang
Bedemandforretning
v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A
39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstrene
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba
Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

Victor Nielsen

Stenhuggeri og
Monumentforretning
v/stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 33 21 65 48
Fax. 33 21 30 32

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV • TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk
Orientering

Indlæg til Katolsk
Orientering nr. 7,
som udkommer den

2. april

skal være redaktionen i
hænde senest den

17. marts

Med venlig hilsen
Redaktionen

Er dit liv i kaos/krise?
Der er en, der kan lytte i
Telefonlinjen ved kirken.
Ring gratis og anonymt.

Alle dage mellem 18 –22
70 26 14 84

Den Nordiske Valfart til
Lourdes 2008

onsdag d. 3. til d. 10. september

Tema: 150- års jubilæum for Mariaåbenbaringerne.
Gejstlige ledere:

Valfartspræst Herbert Krawczyk s.j.
p. Björn Göransson (Sverige))

Den nordiske bispekonference vil samtidig holde
deres møde i Lourdes

Pris fra Kastrup med fly og fuld pension: 7.900 DKr

TILMELDINGSMATERIALE og INFORMATION
kan rekvireres hos:
Jytte Ormstrup – E-mail: jormstrup@tiscali.dk
Tlf.: +45 43 64 42 64 (bedst mellem kl. 19.00 - 21.00)

Marie Storm
Dr. Priemesvej 9, st. tv. DK 1854 - Frederiksberg C.
Tlf.: +45 33 79 34 15, søndag kl. 17.00-21.00

info@lourdes.dk
Tilmelding snarest

Katolsk Orientering nr. 5 7. marts 2008 34. årgang

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)
Redaktionssekretær Kuno Arnkilde
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement
 Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Kirsten Kjærullf,
 Kirsten Krog, Lisbeth Rütz
Redaktion og annoncer
 Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610
 København V,
 tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,
 e-mail: redaktion@katolskorientering.dk
 Giro 205-7042
 Orientering fra sognene: indlæg sendes til
 sognenyt@katolskorientering.dk
 Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.
 Abonnementspris 420 kr. helårligt. Løssalg 21 kr.
 i Stenobutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
 DK 1610 København V
Tryk Morsø Folkeblad Bogtrykkeri
Oplag 8000
 ISSN 0902-297X

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 10 og 11

På www.katpod.dk
siden sidst

På www.katpod.dk siden sidst:
Om at være imod sharia.
Bispesynode om Den hellige
Skrift.
Kender du biskop Hilarion af
Wien og Østrig?

Rubrikredaktøren er sikkert
 ikke den eneste, som undrer sig
 over, at påskens programudbud
 på ingen måde antyder årets
 største kirkelige højtid.
 Det er derfor med beklagelse,
 at denne rubrik (endnu engang)
 fremstår så emnefattig.

Nødtelefon

Den katolske kirkes nød-
 telefon har nummer
2931 3280

Uden for biskopkontorets
 åbningstid vil en søster fra
 Skt. Lioba Kloster være
 behjælpelig med at
 etablere kontakt til en
 præst, især ved behov for
 syges salvelse eller nøddåb.

Kommentar

Du må ikke slå en død mand ihjel

Mariæ bebudelse er dagen for vor frelses begyndelse. For et menneskes liv begynder ni måneder før dets fødsel. Det var, da Maria sagde 'ja', at 'Ordet blev kød og tog bolig iblandt os!' Dagen for Mariæ bebudelse var Guds Søn i sin himmel, dagen efter befandt han sig i Marias moderliv og afstanden fra himmel til jord var tilbagelagt. Dagen før jul var han i sin mor Marias liv, dagen efter udenfor. En ganske lille afstand. Konceptionsejeblikket er det spændende og nye. Ikke fødselen. I konceptionsejeblikket bli'r mennesket til.

Netop nu på søndag, – altid på den 5. søndag i bodstiden, – fejrer vore medkristne i den danske folkekirke Mariæ Bebudelses dag, en dag, som vi katolikker lykkeligt glemmer, idet den hos os altid skal fejres på en hverdag, fordi vi som katolsk kirke i Danmark endnu ikke på det punkt har udvist det fornødne økumeniske mod.

Dagen på søndag står i skærende kontrast til de seneste dages komplet absurde diskussion, gående på, om det er moralsk, etisk forsvarligt at slå mennesker ihjel to gange, og hvor problemet er anden gang. Fri abort opleves i vort voksende ugudelige samfund, – med 85% døbte kristne, – stort set som en naturlig menneskeret, men lykkes mordet i moderens mave ikke komplet, og det lille dødsmærkede barn, som benævnes 'aborton', bli'r født levende og kan leve op til et par timer, før det dør, – det sker oftere ved sene provokerede aborter, – kan det så, spørges der, være etisk forsvarligt via en salvandsindsprøjtning i moders liv at aflive det effektivt, før det blir født, så forældrene ikke for tydeligt skal konfronteres med, hvad de har gang i, nemlig FOSTERDRAB?!

Og her deler vandene sig! Her er der læger og teologer, der diskuterer det etisk, moralsk forsvarlige i saltvandsindsprøjtningen. Sagt helt kort: Mens det uden diskussion åbenbart er moralsk etisk forsvarligt at slå ihjel første gang, diskuteres det, om det er moralsk etisk forsvarligt at slå samme dødsmærkede menneskebarn ihjel anden gang? Vist aldrig før hørt i menneskeslægtens historie, at man med seriøs mine diskuterer, om man må slå en død mand ihjel.

Michael Esmann fra 'Landsforeningen til støtte ved spædbørnsdød' udtaler til Kristeligt Dagblad angående lægernes indsats: "Det er et etisk dilemma. Men da forældrene har truffet det svære valg at få en abort, kan det ikke være dem, der skal træffe beslutningen om at slå barnet ihjel. Når man bærer hvid kittel, må man tage det ansvar, der følger med..."

Ind i dette uhyggelige hedenskab, som er opnået via de partier, som vi kristne har stemt på ved folketingsvalgene, fejrer vi Mariæ Bebudelsesdag. Hvem sagde skizofren??

p. Stephen Holm
 Montfortkommunitetet

TV

DR 2: Søndag den 23. Marts
22.50 Nonnen

Marta kommer fra en stærkt troende familie med 9 søskende. Da hun er 19 år træffer hun et radikalt livsvalg: hun går ind i den strengeste af alle klosterordner, Karmelitornten. Ingen må komme ind i klosteret og hun må aldrig mere forlade det. Hun skal være tav, bortset fra 45 minutter om dagen. Filmen følger Marta og familien over 10 år.

RADIO

P 1: Torsdag den 20. Marts
(Skærtorsdag)
06.50 Et øjeblik

På et katolsk børnehjem i Pattaya, drevet af Fr. Ray Foundation, bor fem unge danskere, som vi følger på deres arbejde som frivillige. Tilrettelæggelse: Birgitte Lesanner.

07.50 Et øjeblik FORTSAT

Katolsk Orientering

Hans Memling: Opstandelsen, 1491

Fælles katolsk-islamisk kritik af Muhammed-tegningerne

af Torben Riis

Den fælles komité for Det pavelige Råd for Interreligiøs Dialog og det muslimske al-Azhar Universitets permanente Komité for Dialog mellem Monoteistiske Religioner holdt sit årlige møde i Kairo den 25. og 26. februar.

Efter mødet udsendte komiteen en fælles erklæring, hvor man som udgangspunkt konstaterer, at de monoteistiske religioner har en vigtig rolle at spille i det internationale samfund. Det har de, fordi de kan begrunde centrale værdier så som fred, sandhed og retfærdighed – og ligeledes etablere grundlaget for et internationalt samarbejde om udvikling og anvendelse af jordens ressourcer til gavn for hele menneskeheden.

Behovet for at fremme disse værdier er, konstateres det, særdeles påtrængende i denne globaliseringstid, hvor grænselinierne mellem folkeslag udviskes, og hvor vi samtidig oplever, at fænomener som vold, ekstremisme og terrorisme – ligesom foragten for religion og religiøse værdier – er på fremmarch.

Det er baggrunden for, at man på mødet havde valgt at sætte fokus på temaerne "troen på Gud" og "næstekærligheden" for på den måde at tilvejebringe et fælles grundlag for den interreligiøse dialog.

I løbet af drøftelserne, hedder det i erklæringen, har komiteen lagt vægt på "at understrege de fælles åndelige og moralske værdier, som kan forme samvittigheden og oplyse forstanden og således tjene som en ledetråd for tanke og adfærd – især med henblik på relationerne

mellem mennesker fra forskellige trossamfund."

Ytringsfrihed – men ikke for enhver pris

"Komiteen", hedder det i fortsættelse heraf, "diskuterede ligeledes spørgsmålet om ytringsfrihed og fremhævede, at denne aldrig kan retfærdiggøre krænkelser af menneskers religiøse følelser, krænkelser, som skaber spændte relationer og tilintetgør broderlig kærlighed mellem mennesker."

Op og videre: "Komiteen udtalte sin skarpe fordømmelse af genoptrykkningen af de krænkende tegninger og af det stigende antal angreb mod islam og dens profet ligesom andre angreb på religionen."

Erklæringen citerer i denne forbindelse pave Benedikt XVI's tale til Marokkos ambassadør (20. februar 2006), hvor paven giver udtryk for, at det for at sikre freden og den mellemfolkelige forståelse er nødvendigt at menneskers religiøse tro samt symboler på denne tro respekteres.

Erklæringen slutter med en opfordring til alle religioner om at respektere menneskers værdighed uanset race, hudfarve, religion eller overbevisning – endvidere til at fremme respekten for religioner og for alt, hvad mennesker anser for helligt – og endelig opfordrer man til, at medierne ikke bruger ytringsfriheden som et påskud til at krænke menneskers religiøse tro, men tværtimod bruger den til at imødegå ekstremisme og fremme gensidig tolerance samt respekt for andres overbevisning.

Mødet blev ledet af kardinal Jean Louis Tauran og af professor Sheikh

Abd al-Fattah Muhammad Alaam. Komiteens næste møde afholdes i februar 2009 i Rom.

Der er endvidere planlagt et seminar i november, hvor 24 fremtrædende repræsentanter for de to trossamfund mødes til yderligere drøftelser. Lederen af Det kongelige jordanske center for islamiske strategiske studier, som var blandt kritikerne af pavens Regensburgforelæsnings, sagde på en pressekonference, at han betragtede dette initiativ som et håbets tegn for de fremtidige relationer mellem Den katolske Kirke og islam. Han tilføjede, at det er vigtigt at huske på den respekt, som Den katolske Kirke har vist muslimer siden Andet Vatikankoncil.

Danske reaktioner

I Danmark er erklæringen blevet kritiseret af bl.a. Naser Khader og Jesper Langballe, som fastholder, at offentliggørelsen af Muhammed-tegningerne var nødvendig for at forsvare ytringsfriheden – samt af Villy Søvnald, som nu igen finder tegningerne "befriende og nødvendige" – de selvsamme tegninger, som han i marts 2006 fandt "stupide og ondskabsfulde".

De danske politikere fandt til gengæld ikke megen forståelse for deres holdning hos den tidligere amerikanske udenrigsminister Madeleine Albright, som under sit besøg i Danmark i begyndelsen af marts bemærkede, at der med ytringsfrihed nødvendigvis følger et ansvar. Man har ret til at udtale sig, men ikke uden videre ret til at råbe "brak" i en fyldt teatersal, sagde hun.

– lederen side 2

Månedens and

En lille fjer kan som bekendt blive til fem høns, og det var figurligt talt også, hvad der skete, da ukyndige journalister i de første dage af uge 11 forlæste sig på et interview i Observatore Romano med ærkebiskop

Gianfranco Girotti, apostolisk pønitentiarius, dvs. leder af Vatikanets afdeling for skriftemål og kirkedisciplin.

Det, Girotti gav udtryk for i interviewet, da talen faldt på skriftemålet, var såmænd blot, at mennesker i vore dage i højere grad har blik for syndens sociale aspekter, hvor man tidligere havde en mere individualistisk forståelse af samme.

Som eksempler på, hvad et flertal i dag betragter som forkasteligt, nævnte han bl.a. ødelæggelse af miljøet, genetisk forskning uden tanke for konsekvenserne, handel med narkotika og økonomisk grådighed.

Det blev i Times Online's udlægning til, at Vatikanet havde indført syv nye dødsynder, og straks for "nyheden" herom via Associated Press ud i æteren, indtil den på sin vej rundt i verden landede på de danske avisers forsider. Det er ganske vist! hed det. Paven har skiftet de klassiske dødsynder ud med et sæt nye.

Men sådan spiller klaveret nu engang ikke i Vatikanet. De ovenfor nævnte moderne synder kan i øvrigt alle som én føres tilbage til de syv klassiske, så selv om nyheden blev til mindst fem høns i mediemaskinen, var den såmænd blot – en and.

Konfrontation eller dialog?

Den dialog, der i øjeblikket føres mellem Den katolske Kirke og højtstående repræsentanter for den islamiske verden – jfr. forsiden artikel – er i allerhøjeste grad perspektivrig.

Det er den, fordi den – uanset at den måske ikke umiddelbart vil føre til spektakulære resultater – er et klart signal til omverdenen om, at der både hos katolikker og muslimer er et oprigtigt ønske om en dialog, der fremtidigt vil kunne føre til en højere grad af gensidig respekt og fredelig sameksistens mellem parterne.

Udgangspunktet for dialogen er klart. Der er tale om en interreligiøs og ikke en økumenisk dialog. Kristen Gudstro og muslimsk Gudstro er ikke identiske størrelser, men det forhold, at begge parter tror på én Gud, som har skabt og opretholder verden, og som tillige er alt menneskeligt livs ophav, gør, at der er berettiget håb om, at man sammen vil kunne formulere en etik, der vil kunne bane vejen for fred og samarbejde.

Budskabet fra den fælles kommission i Rom er altså: lad os gå dialogens og ikke konfrontationens vej.

Nu er der som bekendt lang vej fra Rom til lille Danmark både i geografisk og åndelig henseende, og man skal derfor ikke undre sig over, at budskabet ikke umiddelbart er blevet modtaget med forståelse, end-sige sympati i toneangivende politiske miljøer her-tillands – for så vidt som det overhovedet er blevet bemærket.

Her skal blot nævnes Naser Khader og Jesper Langballe, som, straks de fik nys om kommissionens slutdokument, reagerede vredt – og da ganske særligt på fordømmelsen af genoptrykning af Muhammed-tegningerne. Langballe så heri et skammelig knæ-fald for islam og Khader en slet skjult dagsorden med det formål at afskaffe demokratiet og indføre religiøs censur.

Men, som allerede nævnt, dagsordenen for mødet i Rom var hverken religionsblanderier eller indførelse af presse-censur. Der er faktisk forskel på at gøre sig til talsmand for ophævelse af ytringsfriheden – og at udtrykke sin misbilligelse af endnu en nyttesløs provokation i form af diverse mediers genoptrykning af de famøse tegninger. Hvorfor skal danske muslimer kollektivt udsættes for endnu en ydmygelse, fordi to eller tre ekstremister er blevet grebet i at planlægge et attentat på en af tegnerne? Det er svært at se, at der var der tale om andet end en overflødig magtde-

monstration, et signal til herboende muslimer om, at det er os, de rigtige danskere, der bestemmer farten og afgør, hvad der skal siges eller ikke siges i det offentlige rum.

Det var i realiteten også den vurdering, den tidligere amerikanske udenrigsminister Madeleine Albright anlagde under sit besøg i Danmark, da hun lod sig interviewe af Clement Kjersgaard i DR2's deadline torsdag den 6. marts. "Det er svært at forstå, hvilken værdi der var i det for tegnerne", sagde hun, og på det uundgåelige spørgsmål om, hvorvidt offentlig-gørelsen af Muhammed-tegningerne burde ses som et (nødvendigt) forsvar for ytringsfriheden, bemærkede hun for det første, at hun uden nogen form for forbehold tror på pressefriheden, men tilføjede så: "Jeg tror også på, at der med frihed følger et ansvar – og at gøre grin med andres religion finder jeg ikke ansvarligt."

Madeleine Albright fortalte, at hun i sin tid som udenrigsminister havde sørget for, at der blev ansat muslimer i hendes administration, som havde den fornødne indsigt til at forstå den religiøse baggrund for diverse problemer og konflikter i og i forhold til den islamiske verden. "Det er vigtigt at respektere andres religion," sagde hun.

Hun ser med andre ord ikke religionen som *problemet*, men derimod det forhold, at mange politikere i vor del af verden ikke er i stand til at forholde sig fornuftigt til mange af de problemer, de støder på i mødet med andre kulturer, fordi de – ikke med Madeleine Albrights, men med mine ord – er at betragte som religiøse analfabeter.

Med hensyn til den aktuelle debat om terrorbekæmpelse konstaterede hun, at problemet ikke er fundamentalisme – alle religioner er fundamentalistiske, sagde hun (hvilket jeg tillader mig at udlægge således: alle religioner bygger på en dogmatisk kerne, som ikke står til diskussion) – problemet er ekstremisme. Ifølge Madeleine Albright det forhold, at man efter behag plukker de passager ud af de religiøse tekster (Bibelen, Koranen osv) som man kan bruge eller rettere misbruge til at retfærdiggøre voldshandlinger, terror o.l.

Det grundlæggende synspunkt hos Albright er således, at religiøs tro nu som før er en integreret del af samfundslivet langt de fleste steder i verden, og at det derfor ikke i en demokratisk sammenhæng giver me-

ning at ignorere det faktum, at menneskers forståelse af sig selv og deres omverden i høj grad udspringer af deres religiøse tro.

Det er til gengæld lige præcis, hvad man p.t. kan slå sig til ridder på i den hjemlige politiske anedam, hvor SF's Villy Søvndal stormer frem i meningsmålingerne efter sine udfald mod, hvad han selv betegner som religiøse fundamentalister og antidemokratiske kræfter. Det umiddelbare mål for hans vrede var som bekendt det politiske parti Hizb ut-Tahrir, hvis ønske det angiveligt er at skabe et panislamisk kalifat – et projekt, der af mange gode grunde ikke har udsigt til at vinde stormende tilslutning i den danske befolkning, muslimer iberegnet. Og netop derfor melder spørgsmålet sig: Hvorfor var det egentlig så interessant at få slået fast, at SF er modstander af Hizb ut-Tahrirs politiske dagsorden? Var der tvivl om det? – og adskiller SF sig hermed fra andre partier i eller uden for Folketinget?

Med andre ord, hvis man skal finde en plausibel forklaring på Villy Søvndals medvind i meningsmålingerne, kan den vel næppe bestå i, at han blandt vælgerne betragtes som det sidste bolværk mod en snarlig magtovertagelse ledet af Hizb ut-Tahrir. Det, vi p.t. oplever, er langt snarere, at Søvndal har haft held og politisk dygtighed til at positionere sig som bannerfører for en moderne sekularisme, som de borgerlige partier i en årrække har godet jordbunden for med deres dæmonisering af religiøs "fundamentalisme." Vi har, som man vil huske, statsministerens ord for, at religiøse argumenter bør holdes uden for den politiske debat.

Søvndal har fået en ny generation af religiøse analfabeter i tale, som ukritisk tager imod budskabet om, at religionen, nærmere bestemt mennesker, der tager deres religiøse tro alvorligt, er en latent trussel mod demokrati, frihed og den danske velfærdsmødel. Dermed legitimerer han, at man som venstreorienteret frit kan give udtryk for sin tilbageholdte islamofobi – en manøvre, der øjensynligt tager keglere – men undgår samtidig ikke at skabe splittelse i sit politiske bagland, som ikke længere kan høre forskel på hans og højrefløjens retorik. Hvor er oppositionen til regeringen blevet af? spørger nogle. Hvor er det politiske indhold blevet af? spørger andre. Og andre igen: Hvor er anstændigheden blevet af? Svaret blæser foreløbig i vinden.

Torben Riis

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med navn, adresse og telefonnummer.

Med mindre andet er aftalt med redaktionen, må et læserbrev højst fylde 300 ord. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte læserbreve, der overskrider 300 ord.

Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk eller som brev til

Katolsk Orientering, redaktionen,
GI Kongevej 15,
1610 København V.

Broder Jacob

Som historiker med speciale i senmiddelalderens og reformationstidens historie må jeg gøre opmærksom på, at den opfattelse, at broder Jacob skulle være kongesøn, er en idé, Jørgen Nybo Rasmussen har fostret.

Han står helt alene med den, for in-

gen dansk historiker har villet acceptere den. Det skyldes ikke ond vilje, men det faktum, at der ikke foreligger noget udsagn herom, hverken fra mexicansk eller dansk side. De forsøg, han har gjort for at forklare, hvorfor danske kilder er totalt tavse herom, har på

ingen måde kunnet overbevise dem, der ved noget om datidens danske samfund. Derfor gør man klogest i at droppe den idé.

Kaare Rübner Jørgensen
2000 Frederiksberg

Religionsfrihed og ytringsfrihed

Efter at nogle aviser har gentrykt Muhammed-tegningerne, synes jeg, at vi som katolikker skal tage afstand fra, at man kan tillade sig at tegne noget, der krænker andres tro. Jeg synes, man skal respektere, at andre mennesker har en anden tro, og at man ikke

skal krænke, hvad der er helligt for dem. For hvis man krænker det, der er helligt, gør det ondt og sårer de troendes følelser.

Derfor er religionsfrihed for mig større end ytringsfriheden. For mig er en tegning ikke en ytring, det kan kun

være det skrevne og talte ord, der er en ytring. Derfor, hvad der er helligt, bør ikke krænkes, uanset om det er i den ene eller anden tro.

Hans Svendsen
9800 Hjørring

Find os på
katolskorientering.dk

Sankt Andreas Kirke er genåbnet

Man har genskabt intimiteten – de stærke farver og guldstjerne i loftet, således som kirkerummet oprindeligt var tænkt.

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

Efter en omfattende restaurering, der har stået på i over et år, genåbnede Sankt Andreas Kirke i Ordrup søndag den 2. marts. Et nymalet kirkerum fyldt til bristepunktet med kirkegængere fejrede åbningen ved en pontifikalmesse sammen med biskop Kozon, 7 præster og diakoner.

Det har længe været nødvendigt at istandsætte Sankt Andreas Kirke, og for ca. 10 år siden blev det ydre af kirken sat i stand for at stoppe forfaldet. Det indre af kirken var også under forfald, og man var nødt til at handle, fortæller historiker Sebastian Olden-Jørgensen.

Arkitekten

Arkitekt Poul Neubert er ekspert i restaurering af historiske bygninger og har tillige familiemæssige bånd til menigheden. Han tilbød at stå for ledelsen af projektet uden vederlag. Det var ham, der foreslog at menigheden skulle vove en rekonstruktion af den indre udsmykning, sådan at kirkens arkitektur og udsmykning kom til at passe sammen – igen. For siden dominikanernes tid, der begyndte i 1958, har kirkerummet været fuldstændigt hvidmalet. I dag fremstår det stort set som det var i 1879. Også Maria-alteret er ført tilbage til sin oprindelige skikkelse, fortæller Sebastian Olden-Jørgensen.

Maria-alteret

Menigheden har hele tiden vidst, at Maria-billedet til det gamle Maria-alter var på Magleås i Høsterkøb. Da man tillige fandt det gamle tabernakel til Maria-alteret og en lokal håndværker, Max Bührmann, tilbød at rekonstruere alterbordet, har menigheden også fået det gamle Maria-alter retableret ved samme lejlighed.

Med til denne historie hører, at malerformanden Thomas Roe Eriksen fra Fl.Jensens malerværksted lå inde med det gamle tabernakel, fordi han havde arvet det fra sin afdøde mormor. Mormoderen fik det foræret af dominikanerne for 50 år siden, da kirken blev malet hvid.

En rekonstruktion af et kirkerum på denne måde, hvor man har genskabt de stærke farver og guldstjerne i loftet, er der selvfølgelig delte meninger om, men de fleste fra menigheden er glade for udfaldet, fortæller Sebastian Olden-Jørgensen.

“At skabe begejstring omkring et sådant projekt ville nok ikke have været muligt for 10-15 år siden”, tilføjer han. “Vi er i dag generelt blevet mere frigjorte over for kirkearkitektur og mere tilbøjelige til at acceptere, at kirker kan være forskellige. Der er kirkerum, der egner sig til at fremstå som strenge, bare, hvide rum. Og så er der kirker, der trænger til farver og større intimitet. Netop sådan er kirkerummet, arkitekturen og dimensionerne i Sankt Andreas Kirke oprindeligt tænkt. Og sådan fremstår kirken igen i dag.

Omkostning og farver

Selv om der er ydet mange gratis arbejdstimer, har det alligevel kostet over 2 millioner kroner at gennemføre den indvendige restaurering – penge, som dels er samlet ind i menigheden, dels er tilflydt projektet fra katolske fonde og ikke-katolske kulturelle fonde.

Hvad er du mest glad for ved projektet?

– Hvælvingerne og farverigdommen. Det giver rummet en særlig skønhed, glæde og fred. Den store detailrigdom i udsmykningen opfordrer ligefrem kirkegængeren til at dvæle i rummet i længere tid. Udsmykningen trænger på en måde ind i sjælen, svarer Seba-

stian Olden-Jørgensen.

Korsvejen

En ny korsvej er det også blevet til. Den originale blev kasseret i 1958, men ved frau Olbrichs (fra Ansgarwerk i Tyskland) mellemkomst har kirken i Ordrup modtaget en næsten samtidig korsvej i gave. En korsvej malet med traditionelle motiver til afløsning af den modernistiske fra 1958.

Re-traditionalisering

Det er ikke hver dag, man støder på ordet “korsvej”?

– Jeg tror, korsvejen er ved at få et “comeback” i disse år, fortæller Sebastian Olden-Jørgensen. Man ser flere og flere sogne, hvor der afholdes korsvejsandagter i fastetiden. Det har været “ude” et stykke tid og er på vej “ind” igen. For vi lever på mange måder i en re-traditionaliseringstid.

En hvilken tid?

– Vi lever i en tid, hvor mange traditioner vender tilbage. Ikke forstået på den måde, at vi vender tilbage til anno 1920 eller 1950, men at der er ting fra traditionen, som måske lidt for hurtigt og grundigt røg ud. De er nu på vej tilbage.

Så korsvejen står over for en renaissance?

– Jeg tror allerede, at renaissance, genfødslen, er i gang. Der er Maria-statuer i mange hjem efterhånden. Måske et udtryk for en folkelig, næsten overfladisk re-traditionalisering, men den egentlige besindelse på rødderne og på kilderne mærker vi også i denne tid. Og korsvejen kan vi ikke være foruden. Korsvejen er en meditation over, hvad Kristi lidelse betyder for os.

Og hvordan kan man være kristen uden at vedkende sig korset? slutter Sebastian Olden-Jørgensen.

Afskedsreception for Iben Thranholm

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

Fredag den 29. februar var sidste arbejdsdag på bispkontoret for informationschef Iben Thranholm.

Ved afskedsreceptionen sagde biskop Kozon, at selv om Iben Thranholm kun havde været ansat relativt kort tid, kunne man godt blive grebet af vemod ved hendes fratædelse. Biskoppen fortsatte: “Det var en vigtig opgave, du overtog, og vi havde fra begge sider set frem til et langt samarbejde til løsning af de mange påtrængende og spændende opgaver i en verden, hvor medierne spiller en stadig større rolle. Sådan skulle det ikke være, men for ingen af parterne har den korte tid været forgæves. Du kom til Kirken med et meget stort engagement og en glødende interesse, og i den tid, du har været her, har vi også gjort erfaringer, som har været nyttige i de fremtidige overvejelser omkring bispedømmets informationsvirksomhed.”

Biskoppen takkede herefter Iben Thranholm for hendes engagement i de opgaver, hun nåede at udføre, og tilføjede, at selv om hun ikke længere er ansat, vil bispedømmet fortsat tillade sig at trække på hendes erfaring og ekspertise.

Iben Thranholm takkede for talen og tilføjede, at det også havde været en vemodig beslutning for hende. Hun fortsatte: “På én eller anden måde er det selvfølgelig et farvel, og så alligevel ikke. Jeg er meget engageret som journalist og var det også, for jeg tiltrådte som informationschef, og det er som journalist, jeg gør bedst brug af mine evner.”

Herefter henviste Iben Thranholm til ærkebiskop Claudio Maria Celli, præsident for det pavelige råd for social kommunikation, som hun mødte i efteråret 2007 under et besøg i Rom: “Claudio Maria Celli efterlyste flere katolikker i medierne. Han sagde, at der er brug for katolikker, som er en del af de sekulære medier. Og det er dér, fra medierne, jeg kommer. Jeg må erkende, at det er journalistikken, mit hjerte banker for. Jeg hører til “ude i marken,” hvor man selv er med til at skrive historierne.”

Iben Thranholm fortalte, at hun indtil videre vil arbejde freelance på forskellige danske medier. Hun er også er ved at få lavet sin egen hjemmeside og vil i øvrigt fortsætte med at holde foredrag.

Hun afsluttede sin tale med at sige: “Når jeg siger, at det ikke er et farvel, men blot en ændring af arbejdsstrukturen, så betyder det, at jeg selvfølgelig altid står til rådighed for Kirken. Hvis I har nogle ideer eller noget I mener jeg kan skrive om, må I meget gerne kontakte mig. Jeg forlader jer på ingen måde, men flytter mig bare et sted hen, hvor jeg mener jeg kan gøre mere gavn.”

Iben Thranholm: Det er ikke et farvel, men blot en ændring af arbejdsstrukturen. Jeg mener, jeg kan gøre mere gavn som freelance journalist.

Overvældende opslutning om Fairtrade – 1100 gæster til brunch og 100 frivillige i sving

”Vi havde sat målet højt og håbet på 1000 gæster, så det var overvældende, at vi nåede helt op på 1100 deltagere.”

Det siger generalsekretær Jann Sjrursen fra Caritas, efter at 14 menigheder har afholdt Fairtrade Brunch i samarbejde med Caritas og Max Havelaar Fonden. Generalsekretæren fremhæver den lokale indsats som forudsætning for, at det overhovedet er lykkedes. Sjrursen retter en stor tak til de frivillige:

”Uden de vel op imod 100 frivillige, der har stået bag de lokale arrangementer, så havde der ganske enkelt ikke været nogen bruncher overhovedet! Det er perspektivrigt, at både store og små menigheder har været med.”

Sidste år gennemførte Caritas et pilotprojekt med Fairtrade Bruncher i fem sogne. Forsøget faldt godt ud, og i år blev alle bispeddømmets menigheder inviteret til at være med. Desuden bakker biskop Czeslaw nu meget direkte op om

arbejdet med Fairtrade i Caritas med sin anbefaling af Max Havelaar kaffe. Hele den biskoppelige husholdning og biskpekontoret er nu gået over til at drikke bæredygtig kaffe.

”Biskop Czeslaws personlige engagement er med til på en særlig måde at bygge bro mellem den retfærdige handel og et af fastetidens hovedanliggender: Forpligtelsen til at tjene fællesskabets fattigste og svageste medlemmer” siger Jann Sjrursen og fortsætter:

”Tilsvarende tror jeg, at bruncherne har virket som en slags brobygger - både indadtil i menigheden og udadtil i forhold til de mennesker, der måske første gang eller på en ny måde har stiftet bekendtskab med Kirken og Caritas. Det er vel heller ikke så tosset endda, hvis det er tilfældet,” slutter generalsekretæren.

Læs i øvrigt mere og se billeder fra de forskellige Fairtrade bruncher på www.caritas.dk

Øverst: Biskop Kozon og generalsekretær Jann Sjrursen deltog i brunchen i Bredgade. Nederst: Restaurant Hong Kong var rammen om et velbesøgt arrangement i Næstved

Slutspurt i Fasteaktionen

Selv om du spiser Fairtrade-produkter, mangler verdens fattigste stadig mad på bordet.

Over én milliard mennesker lever i ekstrem fattigdom. De forsøger at overleve for under en femmer om dagen. Så selv om Fairtrade-ordningen kommer mere end fem millioner fattige bønder og deres familier til gode, så er der stadig masser af mennesker, der har brug for vores direkte hjælp.

Du kan være med til at række nogle af verdens fattigste en hånd ved at bidrage til Bispeddømmets Fasteaktion. Pengene går i år til gadebørn i Bolivia, fattige skoleelever i Indien og til ofre for katastrofer og krig over hele jorden.

Fasteaktionen varetages som altid af Caritas, og du kan støtte den ved at indbetale et beløb på girokonto 404-3979.

Læs mere på www.caritas.dk

Sankt Andreas Bibliotek lever og har det godt

af Lisbeth Rütz

Sankt Andreas Bibliotek er et af bispeddømmets satsningsområder, fremgår det af bibliotekets beretning for året 2007. Beretningen er den første, efter en ny bestyrelse blev indsat i 2006 og bibliotekar, cand. scient. bibl. Kate Toft Madsen, blev ansat pr. 1. marts 2007. At biblioteket er et satsningsområde betyder bl.a., at det har fået budgetsikring af bispeddømmets økonomiske råd frem til 2010, oplyser bestyrelsesformand Helge Clausen.

Fusionen mellem Sankt Andreas Bibliotek og Niels Steensens Bibliotek i august 2007 har haft indflydelse på bibliotekets indkøbspolitik og profil. Biblioteket ønsker at henvende sig til en bred gruppe af danske katolikker og vil ikke betragtes som et fint akademisk bibliotek, der kun henvender sig til intellektuelle. Dette vil vise sig i bogvalg og tidsskrifthold. Man vil købe en del mere populær katolsk litteratur og abonnere på tidsskrifter med bred appel.

De ca. 1.600 poster i Niels Steensens Biblioteks katalogbase indgår nu i Sankt Andreas Biblioteks base. I 2008 vil de to samlinger blive flettet sammen, og der vil blive udskilt dubletter til salg. Der er fremstillet en pjeces om biblioteket, som gerne

skulle ligge fremme i alle katolske kirker i Danmark. Lørdag den 5. april kl. 11-16 indvier biblioteket sit nye antikvariat med et stort bogsalg med mange sjældne titler inden for et bredt udvalg af bl.a. teologi, kirkehistorie, kunsthistorie, spiritualitet, bøn og liturgi.

Et korps af 8 fagreferenter, der bredt dækker Sankt Andreas Biblioteks emneområder, hjælper bibliotekaren med forslag til bogindkøb og står til rådighed for publikumsforespørgsler, som kræver specialviden.

Fra den 17. august har bibliotekets åbningstid været på 26 ½ time ugentligt.

Biblioteket modtager et grundtilskud fra bispeddømmet; men vi er nødt til at søge fonde i ind- og udland for at kunne realisere vores planer, fortæller Helge Clausen. Vi modtager med taknemmelighed både pengegaver og boggaver, som enten vil indgå i bibliotekets samling eller vil blive solgt for at skaffe penge til biblioteket.

Bibliotekets formål er til enhver tid at være opdateret om de aktuelle tendenser inden for katolsk teologi. Det abonnerer derfor på alle danske, katolske tidsskrifter og tilstræber at etablere en komplet samling af

dansk, katolsk litteratur, men også dansksproget litteratur af ikke-katolske forfattere om katolske emner. Det anskaffer også skønlitteratur af udenlandske, katolske forfattere.

Ca. 75 % af henvendelserne er personlige, og biblioteket modtager p.t. 3 henvendelser hver dag. Udlånet er inde i en positiv udvikling, som i efterårsmånederne var steget til 3,8 bind pr. dag.

Der arbejdes i øjeblikket på at skaffe midler til at omdanne de gamle kartotekskort til databaseposter, så at alle bibliotekets materialer bliver synlige i Sankt Andreas Biblioteks katalogbase, der ligger i Det Kongelige Biblioteks system. Derfor søger biblioteket p.t. fondsmidler for at kunne løse denne opgave.

Sankt Andreas Biblioteks materialer er søgbare i DANBIB, fælleskatalogen for alle danske folke- og forskningsbiblioteker, men ikke i www.bibliotek.dk, som indtil videre er forbeholdt biblioteker, som modtager støtte fra det offentlige. Biblioteket har ansøgt Kulturministeriet om dispensation fra denne regel, men har endnu ikke fået svar.

Endelig skal det nævnes, at bøger fra Sankt Andreas Bibliotek kan rekvireres fra alle offentlige biblioteker, uden at det koster låneren noget.

To søstre kom til byen

af Libeth Rütz

Søstrene? Jamen, dem kender vi da godt, svarer manden mig. Vi sidder og snakker sammen i toget på vej mod Tønder, hvor jeg skal besøge menigheden og se det nye, katolske kirkebyggeri, som ingen i København tilsyneladende har hørt om. Men alle i Tønder lader til at kende den katolske menighed og de to søstre Ingrid Frings og Lydia Timmermann. De kom til Danmark i 1997 – først til Åbenrå og så til Tønder, hvor den katolske menighed har holdt til i en gammel lægebolig siden 1965. Man kan jævnligt læse om byggeriet på Hellig Kors Kapel i lokalpressen, og søstrene, der altid går i ordensdragt, er et karakteristisk indslag i gadebilledet.

Tænk på Tønder og Nuuk – blev der sagt engang på et pastoralmøde, og dermed blev det endnu en gang understreget, at disse to steder ligger ude i den mentale periferi for gennemsnitskatolikken i Danmark.

Vi føler os nok lidt oversete herhede i Tønder; men vi passer os selv i det daglige, og det går da for det meste også meget godt, fortæller menighedsrådsformand Pia Petersen. Folk bor meget spredt her, og de fleste kommer kørende med hinanden til kirke. Vi har kun ti kilometer til grænsen, så vi orienterer os meget mod syd. De fleste af os taler jo tysk, så vi har tæt kontakt med menighederne i Nieböhl, Lek og Husum. Vi deltager tit i hinandens arrangementer, og søstrene har jævnligt besøg af deres tyske medsøstre.

Guds rige i Tønder

Sr. Ingrid og sr. Lydia tilhører søsterordenen franciskanerinderne fra Aachen. I 1997 kom de til Danmark fra Eisenach i det tidligere DDR. Her arbejdede de i syv år i et samfund, hvor 94 % af de borgere, der er født efter 1945, ikke er døbt. Stille og roligt begyndte de at gå på husbesøg blandt de få katolikker i byen, og efterhånden fik de bygget menighedslivet op igen.

Da søstrene kom til Tønder var tingene gået lidt i stå, siden pastor Magnussen, den sidste fastboende præst, gik på pension tilbage i 80'erne. Huset stod tomt, og det hele var temmelig forsømt; men søstrene brugte det gamle menighedskartotek og begyndte at besøge menighedens medlemmer.

Indsatsen bar hurtigt frugt. Menigheden fik vokseværk, og i løbet af få år steg medlemmernes antal fra 97 til over 200.

Når Pia Petersen siger: "Søstrene er guld værd for os," tror man hende gerne. De er det kit, der holder menigheden sammen. Eller som sr. Ingrid udtrykker det: "Vi arbejder for Guds rige her". Søstrene holder sognet kørende i dagligdagen, besøger dem, der ikke kan komme til kirken, underviser børn, unge og konvertitter og koordinerer de aktiviteter, der foregår i menigheden. I forhold til lokalsamfundet fungerer de som Kirkens ansigt udadtil.

Her som andre steder i katolsk sammenhæng, kan man nære bekymring. Kommer der afløserer den dag, søstrene ikke kan mere? Men som sr. Lydia siger: "Det er jo Hans kirke – ikke vores. Han må vide det."

Menighedsarbejde er integrationsarbejde

Menighedsarbejdet er i høj grad også et stykke integrationsarbejde. Ca. 10 % af katolikkerne i Tønder er danskere. Resten er vietnamesere, afrikanere og polakker. I de seneste år er der også kommet en del hollandske landmænd til.

Her i Tønder kender vi alle sammen hinanden, og hvis vi ser et nyt ansigt en søndag, tager vi straks kontakt med vedkommende, for det er så vigtigt at vide, at man ikke er alene, når man er katolik. For mange nydanskere er det i kirken, man får de første kontakter til det danske samfund, fortæller Pia Petersen, der er født og opvokset i Ordrup og har arvet sin katolske tro fra sin polske mor.

Jeg har boet i Indonesien i 15 år, i et land hvor 98 % af befolkningen er muslimer. Men jeg følte mig 100 % accepteret som katolik derude. Da jeg havde fået mig installeret, kontaktede jeg den lokale katolske kirke og kom med i fællesskabet dér.

Husmenigheden

Hver søndag er der messe der læses på skift af præsterne i Sønderborg, Fredericia, Åbenrå og Esbjerg. Denne søndag læses messen af Benny Blumensaat fra Esbjerg.

For KO's udsendte, der kommer fra en citykirke, hvor ikke så mange kender hinanden, er det en anderledes og dejlig oplevelse at være i Tønder. Tønder menighed er en husmenighed i ordets egentligste forstand. På første sal gennemgår sr. Lydia Matt, 4,1-11 om fristelsen i ørkenen for menighedens børn. Vi lever ikke bare af brød, vi lever også af Gud, fortæller hun børnene, der sidder og tegner imens.

I kirkesalen nedenunder er der voksenkatekese. Pastor Benny fortæller om nødvendigheden af at gå hyppigt til skriftemål og intensivere forholdet til Jesus i fastetiden.

Jesus giver os en ny mulighed. Den vedvarende forening med Jesus og hans Kirke er meget nødvendig for os. Vi må bede for hinanden, for vi er oppe mod stærke kræfter, som kan ødelægge vores menigheder, så vi har et stort ansvar for hinanden både som familie og som Kirke, fortæller han, mens der lyttes opmærksomt.

Da Jesus vendte tilbage til Ribe Landevej

Både de hvide og de sorte får i Tønder holder af søstrene. Et anonymt ægtepar fra Fyn skænkede en million til kirkebyggeriet. Nogle kriminelle brød i 2003 ind i søstrenes kapel på Ribe Landevej og stjal et krucifiks af den lokale kunstner Ole

Worm. Men tre dage senere stod der en sort plastiksæk uden for døren. "Genopstandelsen" stod der på sedlen på sækken. Inden i sækken lå krucifikset, for tyvene havde fortrudt tyveriet...

"Jesus er vendt tilbage til Ribe Landevej", fortalte overskriften i lokalpressen dagen efter, den 27. september. Og de angrende tyve skrev i brevet: "Vi undskylder meget, at vi har skabt så meget bov. Det er vi meget ked af. Håber ikke, vi har ødelagt for meget. Lyssestagen er desværre gået tabt. Forbrydelsen blev gjort i fuldskab. PS: I burde nok ikke friste svage sjæle med en ulåst dør. Tak for lån. Vi gør det aldrig mere."

Kærlighedens bolig

Lad det blive kærlighedens bolig, sagde p. Benny Blumensaat, mens han stænkede vievand på væggene i den nye kirkebygning ved rejsegildet d. 20 december 2007. Nu glæder menigheden sig til at få en rigtig kirke med værdige rammer for bryllupper og begravelser og med plads nok ved de store, kirkelige højtider, hvor man indtil nu har måttet klare sig med at låne kulturhusets sal.

Menigheden har selv indsamlet ca. 70.000 kr. og har søgt forskellige fonde, fortæller Pia Petersen, der ikke lægger skjul på, at byggeprojektet har været en hård omgang.

Byggeriet er blevet noget forsinket, da bispemets kommission for sakrale bygninger bestemte, at bygningen skulle vendes om, men det skrider nu planmæssigt fremad. Den 4. maj overrækker ingeniørfirmaet Rambøll nøglen til biskoppen, der derefter overrækker den til menigheden.

Meget af inventaret kommer fra andre kirker. Tabernaklet kommer fra Aachen, mens klokken, der er navngivet Ave Maria, kommer fra den nedlagte Skt. Hyacinthus Kirke på Bornholm. Et af menighedens medlemmer, Jean Langwadt, har tegnet glasmosaikker til vinduerne. Foreløbig har man dog kun set mosaikkerne som computertegning, for der er ikke penge til klokketårn og glasmosaik. De penge, menigheden selv har samlet ind, går til kirkebyggeriet.

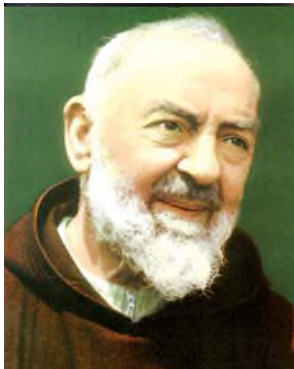
Derfor modtager menigheden med taknemmelighed bidrag til byggeriet på Den Danske Bank konto nr. 3230 4640524634. For der skulle jo nødt gå som på Bornholm, hvor klokken lå i kirken i 22 år, før den kom op at hænge...

Den 4. maj overrækker ingeniørfirmaet Rambøll nøglen til den nye kirkebygning til biskoppen, der herefter under indvielsesceremonien overdrager den til menigheden

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjærulff

Pater Pios stigmater

Jeg har set, at der flere steder i Danmark skal være foredrag om Pater Pio. I den forbindelse kunne jeg godt tænke mig at vide lidt mere om, hvad stigmater egentlig er for noget, og hvorfor fænomenet

tilsyneladende kun forekommer i kristne sammenhænge.

Elke Lass Poulsen.

Når fænomenet stigmata er forbundet med kristendommen, er det fordi stigmatisering er en form for Kristi efterfølgelse. Kristendommen er jo den eneste religion i verden, hvor Gud ofrer sig selv til lidelse og død for at frelse menneskene fra den evige forfælselse.

Ordet stigmata kommer af græsk: stigma, som betyder brændemærke. Det er sår på et eller flere af de steder på kroppen, hvor Kristus blev såret i forbindelse med korsfæstelsen (hænder og fødder efter naglerne, Jesu side efter spyddet og panden efter tornekrønen). Sådanne sår kan fremkomme spontant hos visse personer, uden anden påviselig grund end en intens medleven i Jesu lidelse.

Første gang, man hører om stigmatisering, er hos Frans af Assisi, der i 1224 havde

trukket sig tilbage i ensomhed på Alvernerbjerg for at fordybe sig i Kristi lidelse på korset. Frans havde bedt Gud om to nådegaver: ”- at jeg på sjæl og legeme, så meget som muligt, må føle den smerte, som du, o milde Jesus, udstod i din bitre lidelse” – og den anden ”- at jeg, så meget det er muligt, i mit hjerte må fornemme hin overvættede kærlighed, af hvilken du, Guds Søn, brændte, og som drev dig til, villigt at lide så meget for os syndere.”

Mens han bad således og i bønnen løftede hænderne mod den opgående sol, da skete det, at han så en seraf komme ned fra himlen med seks strålende vinger. Englen bar et krucifiks og herfra udsprang stråler fra Kristi sår, som ramte Frans og gennemborede hans hænder, fødder og side.

Frans levede herefter endnu i to år med store lidelser fra de altid åbne og smertende sår. I Assisi kan man endnu se nogle af de blodige bandager, som han blev forbundet med.

Siden Frans af Assisi, kendes over 300 tilfælde af stigmatisering, alle lægeligt

bevidnet som overnaturlige sår. Pater Pio, som døde i 1968, var selv franciskanermunk. Han modtog stigmaterne som ung præst og levede med dem i 50 år. Gang på gang undersøgte lægerne ham på kryds og tværs, men fandt ingen naturlig forklaring på hans konstant blødende sår, som også var ejendommelige, fordi der aldrig gik betændelse i dem.

Lægevidenskaben har således måttet erkende, at der ikke findes nogen naturvidenskabelig forklaring på dette fænomen, men at det virkelig er af åndelig art.

Han led næsten konstant store smerter, men tog dem på sig som en del af Kristi lidelse til soning for menneskers synder. Han blev 2002 helgenkåret af den katolske Kirke.

Du kan læse en meget fin og sober beretning om Pater Pio på følgende adresse: <http://www.katolsk.no/prog/htsearch?DB=biografi.dat&FIND=P.Pio>

Venlig hilsen
Kirsten Kjærulff

Troens kilder

af Lillian Kristensen

Det er en bog, der har fortidens tyngde i sig, og samtidig er den let og sprudlende som et kildevæld.

Bogen giver anledning til dybe panderynker, men andre gange løber blodet let, og hjertet danser hos den, der læser.

Grethe Livbjerg har fuldstændig ret, når hun i forordet skriver, at bogen er ”en kilde til stadig inspiration og fordybelse.” (p.6)

Olivier Clément: ”Kilder” fortæller om kirkefædre, men rammer samtidig dybt ned i vores tid. Han har den tanke, at kirkefædre har noget at give den tid, som vi lever i nu. Mystikken er omrejsningspunktet. En mystik der fortæller om kærlighed og tilbedelse. Men en mystik, der sætter os ind i kærlighedens og tilbedelsens liv og ikke en mystik, der blot fortæller om det. Det er liv, det drejer sig om hos kirkefædre – ikke teorier. Ja, måske er denne nødvendige sondring, som Olivier Clément taler om i sit forord, et nutidens fænomen. For kirkefædre synes de to sider ikke så adskilte. ”Hvis du er teolog, vil du i sandhed bede, og hvis du i sandhed beder, er du teolog”, sådan citeres Euagrius Pontikos (p. 162)

Bogen er delt op i tre hovedafsnit: 1. Indsigt i mysteriet, 2. Indvielsen og kampen, 3. Veje til kontemplation.

Det helt fine ved bogen er, at der også er et 4. afsnit. I dette afsnit fortælles kort om alle de kirkefædre, der citeres i bogen. Dette afsnit er guld værd! Dog kan jeg savne et indeks, som oplyser om, på hvilke sider i bogen, de forskellige kirkefædre citeres.

Vi indføres først i kirkefædrenes tanker om, hvem Gud og mennesket er.

Måske bliver man lidt forvirret, når man begynder med at læse, for der er så mange, der citeres. Men hurtigt finder man sig til rette og begynder at hvile i det. Og lade fædre og deres ord blive til helhed. Det er umuligt på dette sted at gøre rede for alle de brikker, der samles og kommer til at hænge sammen i deres forskellighed. Her kan kun antydes!

Hvad man vil finde centralt i de forskellige afsnit, vil afhænge af, hvem man er og i hvilken situation man står. Men skal der findes en fællesnævner for det første afsnit om Gud og mennesket, så vil jeg fremhæve citatet af Johannes Klimakos: ”Salig er den, hvis længsel efter Gud er blevet som elskerens lidenskab efter sin elskede ...” (p. 21)

I det næste hovedafsnit møder vi bl.a. tanker og ord om Kirken og sakramenterne. Kirken som genfødselsens sted. Livets sted, som vel dybest set er, hvad Kyrillonas siger i citatet: ”Din hånd bærer verden, og universet hviler i din kærlighed. Dit levende legeme er i hjertet af din Kirke, dit hellige blod beskytter Bruden ...” (p. 101).

Men det er også kampens sted. Askenses sted. ”Askese betyder øvelse, kamp,” siger Olivier Clément (p.114).

Det er ikke alle citater i bogen, man fanger lige med det samme. Man må øve sig i at standse op. Som f.eks. når man møder citatet af Euagrius Pontikos: ”Den åndelige fedme er den tæthed, som det onde breder ud over forstanden”. (p. 115). Kampen efterfølges af tillid og ydmyghed og derefter af forvandling af lidenskabene og overskridelse af tanken. Sådan er un-

derafsnittene benævnt.

Det sidste hovedafsnit er det vægtigste. Det er det største. Det handler om bøn og om kærlighed.

Selvom vi møder kirkefædre i store mængder og hver især med små citater løsrevet fra deres sammenhæng, så sker det måske, at man begynder at få ”favoritter”, at man læser ekstra omhyggeligt, når man lige tjekker, hvem det kommende citat er af.

Jeg vil således ikke undlade at citere Isak af Ninive: ”Kærligheden er sødere end livet. Endnu sødere, sødere end honning og voks er bevidstheden om Gud, som fremkalder kærligheden. Kærligheden er ikke bedrovet over at lide den hårde død for dem, som den elsker. Kærligheden er kundskabens barn ... Herre, overrøst mit hjerte med evigt liv.” (p.223) ”Den svære kærlighed”, sådan hedder det sidste kapitel i afsnittet. Men om end det vanskelige i fuldkomment at leve et liv i kærlighed tydeligt træder frem, så er det dog ikke uden håb. I et citat fra ”Ørkenfædrenes tanke-sprog” fortælles der: ”En soldat spurgte en dag en af de gamle, om Gud skænker syndere sin tilgivelse. Og den gamle svarede: ’Sig mig, min gode ven, smider du din kappe ud, hvis den er revet itu?’ Soldaten svarede: ’Nej, jeg reparerer den og forsætter med at bruge den.’ Den gamle sagde så: ’Hvis du passer på din gamle kappe, vil Gud så ikke være barmhjertig over for sit eget billede?’” (p.262)

Olivier Clément's ”Kilder” er en bog, der varmt kan anbefales. Det er bedst ikke at læse for meget ad gangen. For den er tung, og alligevel så legende let.

Til sidst vil jeg rose oversættelserne af kirkefædrenes skrifter. Det er sprogligt set så let forståeligt, at man skulle tro, de havde skrevet det i går.

Olivier Clément: ”Kilder – Kirkefædre om troens liv. Tekster og kommentarer.” Katolsk Forlag i samarbejde med Forlaget Boedal. 2008

Det er svært at snyde i Cenacolo

– alternativ misbrugsbehandling i **Comunità Cenacolo**

af Hans Ole Nielsen

Uden for vinduet farer træer og små gårde forbi, mens de våde, grønne marker i horisonen følger togets retning, den rigtige retning, retningen mod **Comunità Cenacolo**, Knock, Irland.

Jonas nåede Knock i foråret sammen med Ulla, hans stedmor; hun tog hjem igen, Jonas blev der. Nu er hun atter på vej, denne gang sammen med mig og Jonas' to børn. Udenfor er det vinter og den irske regn slår mod toget. Klara på 11 år og Kristian på 9 har ikke set deres far i 9 måneder, deres øjne søger Ullas: Hvornår er vi der?

Det regnede også for 9 måneder siden, da Ullas søn kørte os til lufthavnen i Kastrup. Jonas' ansigt var smalt og blegt, gennem hans udmagrede krop gik gys af kulde, men der var svedperler på hans pande. Hans skuldre var benede og knoglede, underarme og overarme gik i ét, om ham var en stram sød lugt af tobak og hash, 40-50 cigaretter og 5-10 joints om dagen, øl, sodavand.

Tre måneder før havde Jonas ringet til mig: Hjælp mig far!

Tiden forud havde været lang og tung: Et stadigt stigende forbrug af hash og alkohol. Skilsmisse. Tab af arbejde. Behandling af pædagoger, psykologer, læger og andre. Ulla og jeg var konverteret til den katolske tro og havde besøgt Medjugorje, et af den hellige Marias steder i Bosnien-Herzegovina.

Her havde vi besøgt et af **Comunitàs** huse, der ligger i nærheden, og her havde vi for første gang hørt om søster Elvira, der i 1983 sammen med unge forvildede og nedbrudte mænd byggede et simpelt hus i Italien med Helligånden som det glødende centrum. Her genvandt mændene deres kraft og glæde, og fra dette moderhus har **Comunità Cenacolo** siden udviklet sig

Billedet til venstre: En af de 7 kirker i Knock – til højre: Beboerne i fælleshuset i Knock

til nu at omfatte over 50 huse spredt over det meste af verden, alle samlet som i én stor familie og alle med Helligånden som livgiver og kraftkilde til arbejdet med mænd og kvinder der har mistet meningen i deres liv og hvor fortvivlelse og håbløshed har ført til opgaven og herfra ofte ud i en dødelig afhængighed af alkohol og narkotiske stoffer.

Indtil Jonas ringede, havde der mellem ham og mig hersket en gensidig vrede og foragt, længsel og håb, smerte, afmagt. I årevis havde der ligget en giftig tåge mellem os, men nu var tidspunktet der.

Jeg fortalte Jonas om **Comunità Cenacolo**, han bad om mere information, video og brochurer, afviste så det hele, ville så igen, ville ikke, men vi nærmede os hinanden – på godt og ondt – men takket være bøn og forbøn og hjælp fra andre katolikere holdt vi mest fast i det gode.

Da flyet lettede til Irland med Ulla og Jonas, blev jeg hjemme, mit syn var blevet stærkt nedsat og jeg skulle opereres næste dag.

Efter en uge vendte Ulla tilbage, Jonas havde accepteret rammerne for et længere ophold i **Cenacolo**-fællesskabet: Holde huset selvkørende ved fælles arbejde med de andre mænd – selve opholdet koster ikke noget – kraftig nedtoning af traditionelle materielle værdier og kommunikationen med omverdenen. Og! Ingen alkohol, ingen narkotika og ingen tobak.

Desuden arbejde på åndelig fordybelse i form af bøn og meditation med udgangspunkt i Biblen uanset hans tro eller trosretning.

Nu er der gået 9 måneder. Og trods to rømninger er han stadig i fællesskabet i Irland. Og nu er toget stoppet i Knock.

Er vi der nu farfar? Ja, nu er vi der. Hvordan mon far ser ud nu?

Vi bliver indkvarteret i et lille venligt pensionat. Vores værter præsenterer sig: Vi er venner af **Cenacolo**.

Det er sent, vi beder Fadervor og børnene sover ind.

Kirkeklang. Vi går til messe. Et stykke foran os går en gruppe mænd, deres silhuetter flimrer i skarpt modlys, en af mændene vender sig, han begynder at løbe, hen mod os. Vi stopper op, så begynder børnene også at løbe, hen mod ham. De kaster sig ind til ham, han løfter dem op i stærke arme: Far!

Der kommer andre gæster, der er familiebefulde i **Cenacolo**.

Beboerne arrangerer krybbespil live om aftenen. De har lavet mad til os alle og vi spiser i deres små stuer. Snakken går, nogle kommer fra Italien, Mexico og U.S.A. andre fra England og Irland, men snakken går.

Da vi skal hjem til pensionatet er det aften og jeg snubler udenfor i mørket. En arm lægges sig om min skulder, jeg ser op i min søns smilende ansigt, jeg læner mig mod hans skulder, det er første gang, men på vej ud til bilen begynder vi at skændes, om tidspunktet for afrejsen i morgen, og i skænderiet er der tunge spor og gammel bitterhed og kulde.

Sidste dag besøger vi igen huset. Beboerne sover i 4-mands-stuer, de ligner dem jeg sov i da jeg var soldat og sejlede til søs. Mændene som bor her er mænd som vi var, men den dame de har på væggene er anderledes end pigerne vi havde hængt op. Det kræver samarbejde, orden og disciplin at bo sådan. Mændene er afslappede og venlige og vi får talt med de fleste af dem, de har alle slikket bunden af truet, de er ligemænd, Guds børn. De har viljen til kamp mod de nedbrydende og destruktive kræfter der altid lurer, både i dem selv og i os andre, og redskaberne til deres kamp får de i **Cenacolo**! Andre redskaber er de allerede eksperter i: De kender hver eneste undskyldning for svigt, hver eneste løgn, fra den hvideste til den sorteste, som midler til at udbytte og udnytte den anden, hver eneste form for manipulation for at undgå forpligtelsen i det venskab og i den kærlighed de – og vi alle – længes efter.

Det er svært at snyde i **Cenacolo**.

Vi tager afsked med Jonas om aftenen. Han vil allerede den vej han er slået ind på og

blive i **Cenacolo**. Børnene er trygge nu, de ved deres far har det godt, og de er glade for ham og stolte, men: Hvornår igen, far? Ulla og jeg lover at følge dem igen når der er besøg næste gang.

På pensionatet møder vi to kvinder, de tilbyder os et lift til lufthavnen ved Dublin i morgen, de er venner af **Cenacolo**. De har været med til at starte huset i Irland, og der er mange venner af **Cenacolo** i det omliggende samfund, venner der er parat til både at yde naturalier og praktisk hjælp til huset, venner der respekter og beundrer mændenes kamp.

Da vi skal i seng kalder Klara og Kristian: Hør her. De holder hver en rosenkrans i hånden: Holy Mary, Mother of God, pray for us sinners, now and in the hour of Death... Vi lærte den sammen med far og hans venner. Vi tænker på far når vi siger det...

Tidlig morgen. Biltur til Dublin, fly til København, biltur til børnenes mor. Hun breder armene ud: Mor!

Vi fortæller om turen, forklarer om rosenkransen. Børnenes mor smiler og ler: Tak fordi børnene er så glade.

På vej hjem til os selv. Jeg husker ikke hvem der kom først: Vi vil også være **Cenacolos** venner!

Siden sluttede nogle andre sig til os – alle med kendskab til arbejdet med stofmisbrugere og alkoholikere – vi bliver til en gruppe og gruppen bliver til en forening, som vi indtil nu har kaldt **Cenacolos Venner**.

Foreningens formål er at udbrede kendskabet til **Comunità Cenacolo** og at undersøge om der i Danmark eller et andet sted i Norden kan føjes endnu et hus til **Comunità Cenacolo**. Foreningens hjemmeside er www.cenacolos-venner.dk

På hjemmesiden er der bl.a. en nærmere beskrivelse af foreningens vedtægter og en anvisning på, hvordan man kan blive medlem af foreningen.

På hjemmesiden findes desuden et link til **Comunità Cenacolo**, sammen med anvisninger på, hvor man kan henvende sig om hjælp til optagelse i **Comunità Cenacolo**, Fællesskabet **Cenacolo**.

Fra oven: Jakob Messerschmidt, Ingeborg Jørgensen og Kasper Stæger

– optakt til Verdensungdomsdagene i Sydney til sommer

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

Verdensungdomsdagene (VUD) 2008 finder sted i storbyen Sydney i Australien i dagene 14.-20. juli, men mange af deltagerne tager allerede af sted den 7. juli og kommer først hjem igen den 27. juli, for der er langt til Australien, og der er meget, der skal erfares. Katolsk Orientering har talt med 3 unge mennesker, som tidligere har deltaget under VUD. To af dem, Ingeborg Jørgensen og Kasper Stæger, skal med til Sydney, men Jakob Messerschmidt får ikke råd til at komme med denne gang – han vil hellere giftes med Lisa i august.

Lidt historie

Den første Verdensungdomsdag blev afholdt i Rom i 1986 efter ønske af pave Johannes Paul II. Siden har man hvert år fejret en VUD: hvert andet eller hvert tredje år med en stor international valfart til en af verdens storbyer, hvor paven deltager. Det sidste internationale møde var i Köln i 2005. Det største fremmøde var der i Manila i 1995 med deltagelse af 3 millioner unge. De år, der ikke afholdes de store VUD internationale, afholdes de palmesøndag i de lokale bispedømmer. Men i 2008 går det altså løs i Sydney, hvor man venten op mod én million unge katolikker. Danmarks Unge Katolikker sender en gruppe på over 100 deltagere af sted – og der har været udsolgt længe.

Sammenholdt

Men hvad er det, der trækker én million unge katolikker fra hele verden til at bruge

Vi tager ud for at komme tæt på...

en mindre formue på en anstrengende flyvetur, søvn i soveposer, bespisning og transport i lange køer? Det skal man måske være ung for at forstå. Derfor inviterede vi de tre unge katolikker ind på bispekontoret en sen fredag eftermiddag til sandwich, sodavand og samtale. For at tale om sammenhold, skriftemål, skejser – og Helligånd.

Hvad glæder I jer mest til?

Ingeborg: Jeg glæder mig mest til den afsluttende messe. Jeg har deltaget i VUD to gange; i Toronto i 2002 og i Köln i 2005, og jeg synes det er helt vildt, at én million mennesker står sammen og holder messe. Det oplever man ikke andre steder.

Kasper: For mig er det også helt vildt bare at komme til Australien. I Köln var det fantastisk, som Ingeborg siger, men Köln ligner på mange måder København, så at komme til Australien vil udfordre vores sanser og vores oplevelsesapparat på en anden måde.

Jakob, du skal ikke med til Sydney. Du har valgt at bruge dine penge på at blive gift. Men hvad gjorde størst indtryk på dig under VUD i Köln i 2005?

Jakob: Oplevelsen af et kæmpe fællesskab. At vi er en global kirke, der kulminerer med pavemessen til sidst. Men allerede forinden får man oplevelsen af, at denne begivenhed er unik; så mange mennesker fra så mange lande, som man støder ind i hele tiden.

Hvilke forventninger har I til VUD i Sydney?

Kasper: Man forventer vel meget ud fra det, man har oplevet før. Det fede ved Köln var at møde folk, som du aldrig har set før, fra et helt andet land, med en helt anden baggrund, og så alligevel kunne snakke med dem om alle mulige ting og have det rigtig godt sammen. Jeg kan huske, at der var et hus, hvor vi spiste sammen med australiere, englændere og alle mulige andre nationaliteter. Vi satte os bare ned ved samme bord og begyndte med det samme at tale om alt muligt. Det var fedt.

Hvad skyldes denne åbenhed over for hinanden?

Jakob: Jeg tror, det er en følelse af, at vi hører sammen. Lidt på samme måde som når vi kommer i den samme kirke herhjemme.

Ingeborg: Det ved jeg ikke. Det har jeg ikke gjort mig så mange tanker om. Det er noget udefinerbart, som bare er imellem os på en eller anden måde.

Kasper: Det er rart at vide, at der kommer mennesker fra hele verden, fordi vi tror på det samme, og fordi vi alle tror på kærligheden og det gode i hinanden. Når du sætter dig ned og taler med en katolik som

har rejst mange tusinde kilometer p.g.a. af kærligheden, så er du ikke bange for, at han skal gøre nar ad dig.

Hvad er det for en kærlighed?

Ingeborg: Jesus kom og frelste os. Det kan være små ting i hverdagen, som han har frelst os ved; f.eks. situationer hvor man til hverdag er bange for at "dø" over for andre mennesker. At andre mennesker skal slå dig ihjel med de ting, de siger, og de ting, de gør. Det er jeg frelst fra ved troen på Jesus Kristus og er derfor ikke så bekymret.

Hvad mener du med frelst?

Ingeborg: Jeg er frelst, i betydningen ikke bange, fordi jeg har kærligheden til Jesus Kristus. Det er den fælles erfaring, der binder os sammen under VUD.

Programmet

Hvordan er programmet - hvordan bliver I f.eks. indkvarteret?

Kasper: Vi tager af sted den 7. juli og har vist nok en lang mellemlanding i Hong Kong, men hele programmet er endnu ikke endeligt fastlagt. Foreløbigt har vi planlagt at bo i bispedømmet Bathurst nær Sydney i tidsrummet 10.-14. juli, og der vil vi formodentligt blive indkvarteret privat, så der vil være mulighed for at lære de lokale nærmere at kende. Men der vil også være aktiviteter i de lokale sogne, så vi allerede dér kan møde unge fra hele verden. I dagene 14.-20. juli finder selve verdensungdomsdagene sted i Sydney, og der vil være oplæg med forskellige biskopper samt messe om formiddagen. Om eftermiddagen og om aftenen vil der være et hav af religiøse, kulturelle og musikalske tilbud. Det hele bliver afsluttet med den store pavemesse, hvortil der kan komme op mod en million mennesker. I dagene 20.-26. juli vil der være en slags debriefingsperiode, hvor der vil være messe om morgenen og tilbud om forskellige busudflugter. Man kan dog også tage af sted på egen hånd eller sammen med andre unge. Den 27. juli kommer vi hjem.

Helligånden som tema

Biskopperne i Australien havde oprindeligt valgt et andet tema for Verdensungdomsdagene end det tema, som pave Benedikt endte med at vælge. Temaet blev om Helligånden. Hvorfor tror I paven har valgt dette tema?

Kasper: Pavens tema er fra Apostlenes Gerninger 1,8 - "I skal få kraft, når Helligånden kommer over jer, og I skal være mine vidner" – så det hænger meget godt sammen. Det er vigtigt for paven, at de unge tør stå frem som Jesu disciple gjorde i pinsen og være hans vidner.

Hvad vil det sige, at Helligånden skal komme over jer. Hvad er det for en kraft, Helligånden repræsenterer?

Ingeborg: Det at vi i almindelighed ikke gør så meget opmærksom på os selv, kan meget vel være grunden til, at paven har valgt netop dette tema. Vi taler meget om Gud og Jesus, og der bliver ikke talt lige så meget om Helligånden. Undtagen i pinsen. Så det er nok en måde at fortælle os på, at

det faktisk er en Treenig Gud, vi har. Jeg ved ikke, hvad Helligånden specielt betyder for mig – det tænker jeg ikke så meget over.

Nogle gange bliver man overrasket over handlinger man foretager sig, og der opstår måske en speciel følelse, en varme i brystet. Jeg erfarer, at Helligånden er i mig, og at Han bruger mig til at virkeliggøre forskellige muligheder. Den oplevelse gør mig glad og lykkelig, og Helligånden bliver på den måde meget konkret. Har I gjort lignende erfaringer?

Ingeborg: Hvis man kan definere Helligånden som en kraft i én, og som får mig til at gøre ting som er uvante, så kan det godt være, at det er sådan noget, man oplever på en pilgrimstur, som ungdomsdagene er.

Økonomien

Hvordan har I fået råd til den dyre rejse?

Jakob: Nu skal jeg ikke med til Australien, fordi jeg skal giftes, men ellers havde jeg nok brugt min opsparing på turen til Sydney.

Ingeborg: Jeg havde fri i to år mellem to forskellige studieretninger, og i den periode arbejdede jeg meget og sparede pengene op. Måske kommer jeg til at mangle pengene under mit studium, men når jeg nu har dem, kan jeg ikke lade være med at tage af sted.

Kasper: Først og fremmest er DUK flinke til at støtte rejsen vældig meget. Jeg tror, vi kommer af sted til næsten halv pris.

Hvor meget kostede rejsen oprindeligt?

Ingeborg: Rejsen koster normalt 17.000 kr. Nogle af os giver 10.000 kr., andre skal betale 14.000 kr.

Hvorfor denne forskel?

Ingeborg: DUK havde i første omgang købt 60 flybilletter og håbede på, at det ville være nok. Prisen blev sat til 14.000 kr., men ingen tilmeldte sig, og 14 dage før tilmeldingsfristen udløb satte man derfor prisen ned til 10.000 kr. – og det bevirkede, at jungletrommerne begyndte at gå, og alle tilmeldte sig over en weekend. Hvis man så ikke lige havde tilmeldt sig netop denne weekend, var alt optaget, men DUK fik fat i ekstra flybilletter til 14.000 kr., så de sidste 40-50 tilmeldinger kunne imødekommes.

Biskop Kozon har kontakten menighederne med anmodning om støtte til de unge, så de har mulighed for at komme til Sydney. Hvad er det for en støtte de enkelte menigheder kan give de unge?

Kasper: Det er forskelligt fra menighed til menighed. I Sankt Ansgar Kirke, hvor vi kommer fra, har menigheden samlet penge ind siden Köln i 2005.

Ingeborg: De penge, som biskoppen anmoder menighederne om, går øremærket til deltagernes flybillet. Pengene går til de deltagere, der var så uheldige ikke at tilmelde sig i løbet af den famøse weekend.

– fortsættes side 14

Orientering fra sognene

1. - 30. april 2008

Sidste frist for stof til nr. 8, der udkommer 18. april og omfatter maj, er 16. april

Tekst bedes sendt – helst pr. e-mail: sognenyt@katolskorientering.dk eller på diskette til Katolsk Orientering, Gl. Kongevej 15, 1610 København V.

7620 Lemvig, Hellig Kors Kirke

Osterbrogade 33
Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk
Tlf. 86 42 97 30, E-mail: tdt1952@gmail.com
Sognepræst: Thanh Duc Tran (Dominique)
Kontaktperson Ewald Henriksen, tlf. 97 82 08 04
Messetider:
Søndagsmesse kl. 14.00 (undt. 1. søn, tamilsk messe kl. 10.00)
Hverdagsmesse 2. tor kl. 17.00
Tilbedelse 2. tor kl. 17.30
Rosenkrans/korsvej: 2. tor kl. 16.30

3 | Århus og Djursland

8000 ÅRHUS C. Vor Frue Kirke
Ryesgade 26, P.B. 5054, 8100 Århus C.
Tlf. 87 30 70 40, Fax 86 19 45 91
Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk
Præsterne: Adolf Meister SJ, tlf. 87 30 70 41
E-mail: meister@katolsk-aarhus.dk
Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 87 30 70 42
Praktikant: diakon Bernardo Petrini, tlf. 87 30 70 57
mobil: 30 50 90 67
E-mail: bernardo.petrini@yahoo.dk
Marcos Romero, tlf. 87 30 70 58
mobil: 28 85 25 17.
E-mail: marcosromero000@hotmail.com
Kaldæisk menighed: p. Moshe Faris
Ryesgade 33, 4 th., 8000 Århus C., tlf.: 26 93 98 24.
Menighedsrådsformand:
Ida Wæde Hansen, tlf. 86 87 55 44.
E-mail: anida@post.tele.dk
Sognesekretærer: Anne Margrethe Rasmussen og Bernhard Kiel.
Sognekort: 87 30 70 40
E-mail: kontor@katolsk-aarhus.dk
Katolsk Infobotik: Ryesgade 28, tlf. 87 30 70 55
E-mail: kat-infobotik@mail.dk.
Selvhjælpsgrupperne ved Kirken, SvK: Ryesgade 28, 5. Tlf. 21 70 30 67
E-mail: selvhj@katolsk-aarhus.dk
Telefonlinjen ved Kirken: 70 26 14 84.
Skt. Joseph Søstre: Ryesgade 28.4. th
Tlf. 86 13 81 22.
Messetider:
Søndagsmesser: kl. 8.00, 10.00 (højmesse), 17.00
Messe på polsk: søn 6/4 og 20/4, kl. 14.00
Messe på vietnamesisk: søn 27/4, kl. 14.30
Messe på kaldæisk: søn 6/4 og 20/4, kl. 12.00
Messe på tamilsk: ingen.
Messe på engelsk: ingen.
Messe på spansk: lør 19/4, kl. 14.00 i oratoriet.
Hverdagsmesser: man kl. 19.00, tir kl. 16.30, ons kl. 8.00, tor kl. 11.00, kl. 19.00 (på polsk) i oratoriet, fre kl. 15.00 (på vietnamesisk), kl. 19.00 (på dansk), lør kl. 8.00
Jesu Hjerter fredag 4/4, kl. 18.00: tilbedelse, lejlighed til skriftemål og Jesu Hjerter messe kl. 19.00
Skolemesser: Hver tirsdag kl. 8.00 (yngre elever).
Ældre elever: fredag 4/4 og 18/4, kl. 11.20 m. fælles spising.
Skriftemål: helst 1. fre kl. 18.00-19.00 el. eft. aftale
Menighedsrådsmøde: tir 1/4, kl. 17.00
Sogneundervisning: ingen.
Konvertitunderv. hver tor kl. 19.30 i Infobotikken.
Sct. Knuds Seniorklub: tir 1/4, 15/4 og 29/4, kl. 14.30.
Tro og Lys: Magleås retræte: 18. – 20/4.
Lægfranciskaner: man 28/4, kl. 19.30.
Samsø: lør 19/4, kl. 14.00 i Ørby kirke.
Galleri ved Kirken: man, ons, tor og fre kl. 14.00 – 17.30.
1. kommunion: lør 5/4 kl. 10.00 og kl. 12.30.
Firmantrætte på Øm: 4. – 6/4.
Bernardos primizmesse: søn 27/4 kl. 10.00

7700 Thisted, Sankt Thøgers Kirke,
Møllevad 23
E-mail: Sct.Mariae@mail.dk
Kontaktperson: Kjeld Vestergaard, tlf. 97 92 43 04, eller henv. til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Messetider:
Hver lørdag kl. 15.30
Se i øvrigt www.Katolsk-nord.dk

1 | Nordjylland

9000 AALBORG Sct. Mariæ Kirke
Kastetvej 1
Hjemmeside: www.katolsk-nord.dk
E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk
Sognepræst p. Jude Kulas tlf. 98 79 63 47
E-mail: jude.kulas@mail.tele.dk
www.tamillkatolsk.dk
Sognekortet tlf. 98 79 63 40.
Menighedsrådsformand: Erik Schou tlf. 98 92 27 74
E-mail: erik.schou@has.dk .
Messetider i Aalborg:
Søn kl. 10.00, man ingen messe, tir ordets gudstjeneste kl. 9.00, ons kl. 9.00, tor kl. 9.00, fre kl. 17.0, lør ordets gudstjeneste kl. 9.00
Desuden er der:
Hver 1. fre i måneden tilbedelse af Alterets Sakramente kl. 16.00-17.00 (5/4), hver 4. søn i måneden messe på engelsk kl. 12.00 (27/4), messe på vietnamesisk, (d.13/4 kl. 15.00), fre 4/4 skolemesse kl. 9.00 (6.–10. klasse), søn 20/4 firmelse ved messen kl. 10.00, fre 25/4 skolemesse kl. 9.00 (børnehavklassen – 5. klasse)
Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

9900 Frederikshavn, Helligåndskirken,
Uraniensborgvej 5 A.
E-mail: Sct.Mariae@mail.dk
Al post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Messetider:
Fredage tilbedelse af Altrets Sakramente kl. 16.30 og ordets gudstjeneste kl. 17.00
Søndage: messe kl. 17.30
Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk .

9800 Hjørring, Sankt Maria, Martyrernes Dronning
Bispensgade 67
E-mail: Sct.Mariae@mail.dk
Al post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Messetider:
Søndage: kl. 15.00
Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

7700 Thisted, Sankt Thøgers Kirke,
Møllevad 23
E-mail: Sct.Mariae@mail.dk
Kontaktperson: Kjeld Vestergaard, tlf. 97 92 43 04, eller henv. til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Messetider:
Hver lørdag kl. 15.30
Se i øvrigt www.Katolsk-nord.dk

2 | Midtjylland nord

8900 RANDERS. Jesu Hjerter Kirke,
Thorsgade 22.
Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk
Sognepræst Thanh D. Tran (Dominique), Tlf. 86 42 97 30, mobil: 20 98 63 59
E-mail: tdt1952@gmail.com
Menighedsrådsformand: Kirsten Kjærulff
Tlf. 86 57 70 52, e-mail: kkmhk37@gmail.com
Messetider: (I)
Søndagsmesse kl. 10.00
Hverdagsmesse: tir kl. 17.00, ons kl. 19.00
Tilbedelse: søn kl. 9.30, tir kl. 17.30
Rosenkrans/korsvej kl. 18.30
Jesu Hjerter andagt 1. fre kl. 18.30

8800 VIBORG. Sankt Kjelds Kirke
Sankt Leonisgade 12
Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk
E-mail: tdt1952@gmail.com
Sognepræst: Thanh Duc Tran (Dominique)
Menighedsrådsformand Inger Touray
Tlf. 86 61 41 34, E-mail: ingertouray48@gmail.com
Messetider:
Søndage: lør kl. 16.00, hverdage: tor & fre kl. 17.30, undt. 2. tor, tilbedelse: tor kl. 18.00, undt. 2. tor, lør kl. 15.30, rosenkrans/korsvej: fre kl. 18.00

Pindstrup, Sankt Mikael Kirke

Kastetvej 1, Ringsø, 8550 Ryomgård
Præst: p. Herbert Krawczyk S.J., tlf. 87 30 70 42
Kirkeværge: Kaj Friis Nielsen, tlf. 86 39 49 17.
Messe: søn 6/4 og 20/4, kl. 10.30.

8500 GRENÅ Sankt Clemens Kirke

Thykiersvej 4
Giro: 563-2668.
Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk/clemens/

Konst. sognepræst: Herbert Krawczyk S.J.,
Adr. Ryesgade 26-28, P.B. 5054, 8100 Århus
Menighedsrådsform.: Birgit Clausen
tlf. 86 99 63 54.

E-mail: clausen.birgit@gmail.com

April

Søn 13. 4. søndag i påsken, kl. 17.00 højmesse
Søn 27. 6. søndag i påsken, kl. 10.30 højmesse

Sostrup: Maria Hjerter Abbedi

Maria Hjerter Engen 1
8500 Grenå.
Tlf. 86 38 44 88 Fax: 86 38 42 06.
Messetider:
Søn kl. 10.00, hverdage kl. 9.00, sakramental tilbedelse daglig kl. 10-17.30 og tor kl. 19-20.
Undervisning for konvertitter hver ons kl. 18.00-19.00 for børn fra 6 år indtil firmelsesalder hver ons efter aftale.
April
Lør 5. kl. 10.00 højmesse i anledning af sr. M. Claras, sr. M. Monicas og sr. M. Gabrielas højtidelige løfteafleggelse
Søn 13. kl. 10.00 mariaprocession og messe
Man 28.-ons 30. kl. 8.30 bønspedition gennem parken inden messen

4 | Midtjylland

7400 HERNING. Sankt Peters Kirke
Lillelundvej 36
E-mail: skt.peter@mail.dk
Hjemmeside: www.stpeter.dk
Konst. Sognepr.: Jan Ophoff. Tlf. 75 82 08 93, bedst kl. 10.00-12.00 undt. man.
Fax: 75 72 21 29, e-mail: ophoff@adslhome.dk
Andenpræst: Wienczyslaw Barwinski
Tlf. 97 12 43 82
Menighedsrådsfmd.: Viviyana Jesuloganathan
Stenhojen 18, 7400 Herning, tlf.: 97 26 69 19
E-mail: viviyana_j@hotmail.com
Messetider: (HA)(I)

8600 SILKEBORG. Vor Frue Kirke

Hostrupsvej 16
Hjemmeside: www.fruekirke.dk
E-mail: vorfruekirke@get2net.dk
Konst. Sognepr.: Dariusz Stefanek, tlf. 86 82 24 15,
E-mail: stefanek@ulla.dk
Menighedsrådsfmd.: Ulla Sejersen
Tlf. 86 84 75 74.
Messetider: (HC2)(I)
1. og 2. søn messe kl. 9.00
3., 4. og 5. søn messe kl. 11.00
Ons kl. 17.30 messe, tor kl. 19.30 messe hos Jesu Små Søstre i Øm, fre kl. 16.00 rosenkrans. kl. 16.30 messe
April
Ons 2. kl. 18.00 konvertitundervisning
Søn 6. kl. 9.00 menigheden fremlægger årets arbejde efter messen
Ons 9. kl. 16.00 undervisning for børn og unge, kl. 18.00 konvertitundervisning
Ons 23. kl. 16.00 undervisning for børn og unge
Lør 26. sammenkomst i Øm for ministrarer og andre, som gerne vil være med.

8700 HORSENS. Sankt Josefs Kirke

Nørregade 19-21
Tlf. 75 62 52 68.
Sognepr.: Raymond Minnaert O. Præm.
Træffes bedst 9.00-12.00.
E-mail: scjosef@tdcadsl.dk Sognesekret.: Erik Huber. Tlf. 75 65 54 30.
Menighedsrådsformand: Michael Møller. Tlf. 75 62 02 31.
Messetider: (HA)(T)
Søndagsmesser kl. 10.00
Lørdag messe kl. 16.00
Tirsdag og torsdag messe kl. 10.30.
Se månedsbladet i kirken eller opslag udenfor kirken.

7100 VEJLE Sankt Norberts Kirke

Fjellevej 2
Tlf: 75 82 08 93
Sognepræst: Jan Ophoff, O. Præm.
E-mail: ophoff@adslhome.dk
Diakon Baudouin Willocx
Menighedsrådsformand Bente Köllner
Messetider (HB2)(I)
Søndag: kl. 11.00
Hverdage: man ingen messe, kl. 17.00 tir og fre, kl. 17.30 ons, kl. 14.00 tor, kl. 8.00 lør
Rosenkransbøn hver tirsdag kl. 16.30
April
Tir 8. kl. 11.00 højmesse, derefter "En time om vores tro" ved Ole Frederiksen – tanker om den hellige dåb
Tir 8. kl. 9.00 konvertitundervisning
Fre 11. Den hellige kommunion bringes til de syge og ældre i menigheden
Søn 13. kl. 11.00 højmesse, besøg af pastoralenhed 4 efter højmessens, spising i Sct. Norberts Hus
Tir 22. kl. 19.00 konvertitaften

Tor 24. kl. 19.00 menighedsrådsmøde
Søn 27. kl. 11.00 højmesse, derefter "En time om vores tro".

5 | Sydjylland

6000 KOLDING. Sankt Michaels Kirke
Sankt Michaels Gade 2.
Hjemmeside: www.sct-michaels-kirke.dk
Sognepræst: Henri Kerkhofs O.Præm.,
Tøndervej 17, 6000 Kolding, tlf. 75 52 76 01.
Træffes bedst 9.00-11.00 undt. man og tor
Menighedsrådsfmd.: Ulla Roed, tlf: 75 57 42 21
Messetider: (TH)
Søn: messe kl. 8.00, højmesse kl. 10.00.

7000 FREDERICIA. Sankt Knuds Kirke

Sjællandsgade 50
Hjemmeside: www.sanktknudskirke.dk
Sognepræst: Thomas Birkeheuser
Montfortkommunitet
Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia.
Tlf. 75 92 11 76. Fax: 75 92 11 71.
E-mail: th.birkeheuser@get2net.dk
Træffes bedst tir til søn mellem kl. 9.00 og kl. 22.00
Menighedsrådsformand:
Inge Bertelsen, Svanevej 4
7000 Fredericia, tlf. 75 93 12 46.
Messetider:
Søndage: kl. 9.45 rosenkransbøn (kun 1. søn i måneden) kl. 10.00 højmesse. Om hverdagen er der normalt flg. gudstjenester:
Tirsdays: kl. 9.15 messe
Onsdage: kl. 10.30 messe
Torsdays: kl. 10.30 messe
Fredage: Skolegudstjeneste kl. 9.30 og kl. 10.00 (undt. sidste tre i måneden og skoleferie), messe kl. 15.00. Skriftemål: efter aftale med præsten!
April

Fre 11. kl. 16.30-18.00 førstekom. forberedelse
Ons 23. Sankt Knuds Menigheds eftermiddag. Vi begynder med messen kl. 14.00, hvor vi - sammen med Montfortkommunitetet fra Slagelse - fejrer den hellige Ludvig Maria Grignon de Montfort. Bagefter er alle velkomne til en kop kaffe/thé i menighedslokalet.
Fre 25. kl. 16.30-18.00 førstekom. forberedelse
Den, som ikke kan deltage i søndagsmessen i Fredericia er velkommen til at komme til Assens, hvor der bliver fejret søndagsmesse om lørdagen kl. 16.00 (se: Assens eller på vores homepage).
Se på www.sanktknudskirke.dk og gør siden til din favorit! Hver uge kan du bl. a. finde de aktuelle messetider og andre aktuelle meddelelser!

6700 ESBJERG. Sankt Nikolaj Kirke

Kirkegade 58
Sognepr.: Benny Blumensaat., tlf. 75 12 10 27
bedst tir-fre kl. 10.00-12.00, mobil: 23 32 19 88
E-mail: skt.nikolaj.kirke@esnet.dk
Hjemmeside: www.sanktnikolaj.dk
Menighedsrådsfmd: Maria Truelsen, tlf. 75 12 64 02
Messetider: (TH)
Lør. kl. 16.30 - Søndagsmesse
Søn. kl. 10.00 - Højmesse - Rosenkrans 9.30 - Kirkekaffe hver søndag efter messen.
Hverdage: tir-tor kl. 9.00, fre. kl. 17.00 - derefter Sakramental Tilbedelse til kl. 18.30.
Skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Tir-fre: Rosenkrans og Laudes kl. 8.00-9.00
Messe på assyrisk/dansk, se opslag i våbenhuset 3. lor i md: messe på polsk kl. 16.30, 4. lor i md: messe på vietnamesisk kl. 16.30, hver tor, fre og lør fra kl. 20.00-23.00 er forbonstlinjen åben. Er du bange, syg eller ensom så ring på tlf. 75 18 18 08.
Hver tor kl. 9.30-17.00: Tilbedelse af Sakramentet
Hver fre kl. 13.00 - Den Hellige Bernadettes Rosenkransforening for børn og unge beder Rosenkrans i kirken
Maria Legionen mødes hver tor kl. 17.45, kontaktperson: Dorrit Winther, tlf. 7510 1191.
Hver man kl. 14.00 vietnamesisk modersmålsundervisning i menigheds salen.

April

Lør 5. Sognedag for menighedens børn og unge i alderen 5 til 14 år. Vi mødes kl. 10.00 i kirken, kl. 14.00 polakkerne har møde med en repræsentant fra 3 F i menigheds salen
Søn 6. kl. 10.00 familiemesse
Tir 8. Seniorklubben mødes til messe i kirken kl. 14.00, efter messen kaffe i menigheds salen.
Lør 12. kl. 13.00-15.00 ægteskabsundervisning i menigheds salen
Søn 13. Diakon Kaare Nielsen prædiker under messen kl. 10.00
Fre 18. St. Bededag, kl. 10.00 messe
Lør 19. Retraetadag med pater Ermelindo fra klosteret Santa Maria delle Grazie, San Giovanni Rotondo, Syditalien, om pater Pios spiritualitet. Pater Ermelindo levede i tre år sammen med pater Pio. Retraetadagen starter kl. 12.00 - Oplysn. og tilmelding på 75 12 10 27 - Alle er velkomne.
Lør 19. kl. 10.00 1. komm. holdet mødes i kirken
Lør 26. Seminar og helbredelsesmesse - "Healing

the Family Tree". Seminaret starter kl. 12.30 og slutter med helbredelsesmesse kl. 17.30, skriftemål for messen. Yderligere oplysning. 75 12 10 27
Søn 27. forældremøde for firmanderne efter messen kl. 10.00
Man 28. kl. 18.00 1. komm. mødes i kirken

6 | Sønderjylland

6200 AABENRAA. Sankt Ansgars Kirke

Søndertorv 1
Giro: 016-7029
<http://skt-ansgarkirke-aabenraa.dk/>
Sognepr.: Piotr Rypulak, Fiskergade 7, st. Tlf. 73 62 44 24
E-mail: piotr_rypulak@hotmail.com
Kontortid: Efter aftale med sognepræsten.
Messetider: (HC2)
Messe: man–fre kl. 17.30, lør kl. 9.00, søn kl. 10.00
1. fre i måneden tilbedelse af Altersets Sakramente efter messen. Sjælesorg for den vietnamesiske gruppe: Pastor Quang Nguyen, tlf. 51 32 88 96
Religionsundervisning for firmander hver tor kl. 16.00 og for førstekomunikanter hver fre kl. 16.00 i menighedslokalet. Skriftemål efter aftale. Sygekommunion: Såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.

6400 SØNDERBORG. Sankt Pauls Kirke

Ringridervej 35
Hjemmeside: www.SanktPaulsKirke.dk
Sognepr.: Finn Arvé. Tlf. 74 43 59 30.
E-mail: oldflux@mail.dk
Menighedsrådsfm.: Kassia Szmigielski. Tlf. 61 54 56 05.
E-mail: KS@SanktPaulsKirke.dk
Messetider: (HC2)(I)
Søndage messe kl. 10.00
Torsdage messe kl. 17.00
Lørdage messe kl. 11.00

6100 HADERLEV. Sankt Marie Kirke

Mariegade 8. Giro: 903-3734
E-mail: skt.marielkirke@tele2adsl.dk
Hjemmeside: <http://hjem.tele2adsl.dk/sanktmarielkirke>
Sognepræst: Jan Zalewski, tlf./fax: 74 52 23 26.
Mobil 21 29 11 61 e-mail: ks.jan@get2net.dk
Menighedsrådsfm.: Feliks Wojtaszewski, Østergade 1,1, tlf. 74 52 02 30. Skriftemål: for messen ellers efter aftale. Sygekommunion: såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge. Religionsundervisning: fredag kl. 16.00.
Kirkekontoret er åbnet ½ time før og efter messen.
Kirkekafe: sidste søndag i hver måned efter messen.
Messetider: (HC2)(I)
Søndage: Højmesse kl. 10.30
Fredage: Korsvejsandagt kl. 16.00. 1. fredag i måneden: Tilbedelse og rosenkrans efter messen. 1. og 3. søndag i måneden: Polsk messe kl. 17.00.
Vietnamesisk messe 3. lør i hver måned, præst: pastor Quang Minh Nguyen, tlf. 87 30 00 30.

6270 TØNDER. Hellig Kors Kapel

Ribelandevej 41
Konst. Præst: Benny Blumensaaf, Kirkegade 58, 6700 Esbjerg
Tlf. 75 12 10 27, mobil 23 32 19 88
E-mail: skt.nikolaj.kirke@esenet.dk
Træffes bedst 10.00-12.00 undt. man.
Pastoralassistent: Sr. Lydia Timmermann, Ribelandevej 41, tlf. 74 72 18 90
Pia Petersen, Viben 36, 6270 Tønder, Tlf. 74 72 33 79, e-mail: pippi@pc.dk
Messetider: (I)
Søn- og helligdage: højmesse kl. 16.00.
Skriftemål efter aftale.

7 | Fyn

5000 ODENSE C. Sct. Albani Kirke

Adelgade 1
Tlf. 66 12 16 64.
Hjemmeside: www.sct-albani.dk
Kirkens e-mail: sognepraest@sct-albani.dk
Sognepr.: Jerzy Kruk. tlf. 63 12 60 75.
Øvrige præster: Leo Drzal. Tlf. 63 12 607 4.
Jerzy Gorowski, tlf. 63 12 60 72
Rajmund Dorawa, tlf. 63 12 60 73
Diakon Samuele Lando, mobil 29 72 07 59
E-mail: samuelp@hotmial.com
Kirkens kontor: Adelgade 1. Tlf. 66 12 16 64.
Tir-fre kl. 10.00-12.00
Menighedsrådsformand:
Barbara Politowski, tlf. 66 14 71 75
Messetider: (HC)(TH)
Søn kl. 10.00 og kl. 16.30 (okt-april), kl. 18.30 (maj-sept), messe på vietn. hver søn kl. 8.30, messe på polsk hver søn kl. 12.00
Hverdagsmesser man, tir, tor og lør kl. 9.00, ons kl. 10.30, fre kl. 19.00. Rosenkrans (dansk/vietnamesisk) ons kl. 10.00 og fre kl. 18.30, tilbedelse af Sakramentet hver fre efter messen kl. 19.00 indtil kl. 20.00. Hver lør kl. 17.00 vesper
Dalum Kloster søn messe kl. 8.00, man-lør kl. 6.40

April

Ons 2. kl. 16.30 underv. for første kommunikanter
Lør 2. kl. 12.00 messe for de tidl. elever på Sct. Albani Skole, kl. 15.30-17.00 Joh. Jørgensen læsekreds
Ons 9. kl. 16.30 underv. for første kommunikanter
Tor 10.04. Seniorklubben.
Søn 13. Kollekt til fordel for bispedømmets teologistuderende.
Ons 16. kl. 16.30 1. skriftemål for første kommunikanter
Søn 20. Kirkekaffe efter højmessens
Ons 23. Generalprøve til 1. kommunion: for lørdagsholdet kl. 16.00, for søndagsholdet kl. 18.00
Lør 26. kl. 14.00 festmesse med 1. hl. kommunion efterfulgt af fest i skolens gymnastiksal
Søn 27. kl. 10.00 højmesse med 1. hl. kommunion efterfulgt af fest i skolens gymnastiksal

5610 ASSENS, Vor Frelsers Kirke

Nørregade 3
Hjemmeside: www.sanktknudskirke.dk/kirkeniassens
Ansvarlige præster fra Montfortkommunitetet: p. Thomas Birkheuser, Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia, tlf. 75 92 11 76 (kl. 9.00 - 22.00, undt. man), fax: 75 92 11 71.
E-mail: th.birkheuser@get2net.dk.
p. Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse. Tlf. 58 52 06 45. E-mail: montfort@get2net.dk
Kirkeværge: Ulla Bøgh Fridmød, Skolevej 4 D 5620 Glamsbjerg, tlf. 65 90 14 02.
E-mail: ubf@mail.dk
Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 16.00
Man 31. marts: Mariæ Bebudelsesdag, den montfortanske ordensfamilies hovedfest, kl. 16.30 messe
April
Ons 23. fejres i Assens festen for den hellige Ludvig Maria Griginon de Montfort, kl. 18.30 højmesse. Obs! Pga. vintervejret kan det være muligt, at messen må aflyses pga. præsten ikke kan komme frem eller at det er for farligt at køre ud. Vi prøver at informere alle, vi kender, så godt som muligt. Er du usikker, om der er messe i Vor Frelsers Kirke, så kan du altid klikke på vores homepage <http://www.sanktknudskirke.dk/kirkeniassens/>. Senest halvanden time før messen vil du her finde en henvisning, hvis messen bortfalder pga. vejret. Den, som ikke kan deltage i søndagsmessen i Assens om lørdagen er velkommen til at komme til Fredericia, hvor der bliver fejret søndagsmesse om søndagen kl. 10.00 (se: Fredericia eller på vores hjemmeside).
Se på www.sanktknudskirke.dk/kirkeniassens/ og sør siden til din favorit! Hver uge kan du bl. a. finde de aktuelle messetider og andre aktuelle meddelelser!

5700 SVENDBORG. Sankt Knuds Kirke

Havnegade 1
Kirkens email: info@katolsk-sydfyn.dk
Konstitueret sognepræst: Tuyen Ngoc Nguyen
Træffes bedst ons, tor og fre på tlf. 62 21 05 42 eller 22 44 13 06
Hjemmeside: www.katolsk-sydfyn.dk
Menighedsrådsfm.: Knud Petersen, tlf. 62 20 51 13.
Lægfranciscaner: henv. Pia Borgels, tlf. 62 51 36 38
Messetider:
Søndag: kl. 10.30 og 16.00, hverdage: tir kl. 9.00, ons kl. 14.00, tor kl. 9.00, fre kl. 9.00, lør kl. 9.00
Tilbedelse af Alterset sakramentet, hver tor kl. 9.30
NB! Fra oktober til marts, bliver messen om torsdagskiftet til kl. 9.00 om morgenen, og tilbedelsen af Alterset sakramente sker lige efter messen.
April
Ons 2. bibelkreds mødes efter messen kl. 14.00
Ons 16. seniorgruppe mødes efter messen kl. 14.00
Søn 20. Pater Ermelindo, franciskansk munk, vil komme og fortælle om Padre Pios liv og spiritualitet. Han concelebrerer messen og holder fordrag lige efter højmessens, der bliver serveret kaffen efter fordraget i menighedssalen, men madpakke tilrådes.
Børneundervisning søn 6. fra kl. 12.00 til kl. 14.00 og søn 27. børneskriftemål efter højmessens.
Søn 27. ingen kirkekafe.

5700 SVENDBORG. Sankt Knuds Kirke

Havnegade 1
Kirkens email: info@katolsk-sydfyn.dk
Konstitueret sognepræst: Tuyen Ngoc Nguyen
Træffes bedst ons, tor og fre på tlf. 62 21 05 42 eller 22 44 13 06
Hjemmeside: www.katolsk-sydfyn.dk
Menighedsrådsfm.: Knud Petersen, tlf. 62 20 51 13.
Lægfranciscaner: henv. Pia Borgels, tlf. 62 51 36 38
Messetider:
Søndag: kl. 10.30 og 16.00, hverdage: tir kl. 9.00, ons kl. 14.00, tor kl. 9.00, fre kl. 9.00, lør kl. 9.00
Tilbedelse af Alterset sakramentet, hver tor kl. 9.30
NB! Fra oktober til marts, bliver messen om torsdagskiftet til kl. 9.00 om morgenen, og tilbedelsen af Alterset sakramente sker lige efter messen.

April
Ons 2. bibelkreds mødes efter messen kl. 14.00
Ons 16. seniorgruppe mødes efter messen kl. 14.00
Søn 20. Pater Ermelindo, franciskansk munk, vil komme og fortælle om Padre Pios liv og spiritualitet. Han concelebrerer messen og holder fordrag lige efter højmessens, der bliver serveret kaffen efter fordraget i menighedssalen, men madpakke tilrådes.
Børneundervisning søn 6. fra kl. 12.00 til kl. 14.00 og søn 27. børneskriftemål efter højmessens.
Søn 27. ingen kirkekafe.

5900 Rudkøbing. Sankt Bendts Kapel

Brogade 14
Henv.: Katolsk Kirke, Svendborg.
Tlf. 62 21 05 42 eller 62 51 19 27
Messetider: (I)
Søn 6. kl. 14.00, ingen messe søn den 20.

5800 NYBORG. Stella Maris Kirke

Vindingevej 7
Messetider:(HC2)(I)
Hver lør kl. 15.30 højmesse
Sognepræst: Jerzy Kruk, Adelgade 1, 5000 Od. C. Tlf. 66 12 16 64 / 20 21 56 42
Menighedsrådsformand: Eva Antkowiak Tlf. 65 36 18 83
Sogneprer. for Caritas: Kai Svendsen Skovvej 29, 5800 Nyborg. Tlf. 65 30 38 80
April
Hver lørdag højmesse kl. 15.30
Lør 12. kirkekafe efter messen kl. 15.30

8 | Lolland-Falster

4930 MARIBO. Sankt Birgittas Kirke

Maria Gade 4. Tlf. 54 75 50 80
Hjemmeside: www.sanktbirgittakirke.dk
Konst. sognepræst Fabrizio Milazzo
Bispegade 12, 4800 Nyk. F.
Tlf.: 54 85 07 39, mobil 61 67 83 39
E-mail: christian@noval.dk
Andenpræst, Calogero la Loggia, træffes almindeligvis i Maribo
Menighedsrådsformand: Jan Tvangso
Organist: Barbara Friis, Vestre Landevej 140, 4951 Nørreballe. Tlf: 54 78 62 78
Sankt Birgitta Kloster og gæstehus. Refshalevej 81, 4930 Maribo. Tlf: 55 72 85 16
Messetider:
Man kl. 17.00 hos søstrene, tir kl. 17.00 hos søstrene, ons kl. 16.30 tilbedelse og kl. 17.00 messe hos søstrene, tor kl. 7.30 hos søstrene, fre kl. 7.30 hos søstrene, lør kl. 7.30 hos søstrene, søn kl. 9.00 i kirken
April
Lør 5. kl. 13.00 generalprøve for de, der skal til 1. kommunion
Søn 6. 1. kommunion
Man 7. Jakob Thomsen holder fordrag om "MESSE-BOG", hos Birgittasøstrene, kl. 19.00 cirka
Fre 11. om aftenen starter ungdomsweekend, yderligere informationer på et senere tidspunkt.
Søn 13. kl. 9.00 messe
Tor 17. kl. 10.45 skolemesse
Søn 20. kl. 9.00 messe
Søn 27. kl. 9.00 messe

4900 NAKSKOV. Sct. Franciskus Kirke

Bredgade 47
Hjemmeside: www.sanktfranciskus.dk
Konst. sognepræst: pastor Fabrizio Milazzo
Tlf.: 54 85 07 39, mobil: 61 67 83 39
Bispegade 12, 4800 Nyk. F.
Andenpræst: Ireneus Cappelen, OFM.Conv.
Menighedsrådsform. Bente Selso, Kærangervej 7, 4900 Nakskov, tlf.: 54 93 16 55 el. 51 22 03 33
e-mail: bensel@newmail.dk
Messetider: (HA1) (TH)
Hverdage: 1. fre i måneden kl. 15.30 Jesu Hjerter messe, søn kl. 11.00
April
Lør 5. kl. 10.00 generalprøve med alle de, der skal til 1. kommunion
Søn 6. kl. 11.00 messe med 1. kommunion
Fre 11. Om aften starter Ungdomsweekend, yderligere informationer på et senere tidspunkt
Søn 13. kl. 11.00 messe
Søn 20. kl. 11.00 messe
Søn 27. kl. 11.00 messe
Ons 30. kl. 10.00 ældreformiddag

4800 NYKØBING F. Hellig Kors Kirke

Bispegade 12, tlf: 54 85 07 39
Hjemmeside: www.helligkorskirke.dk
Konst. sognepræst: pastor Fabrizio Milazzo
Tlf.: 54 85 07 39
Bispegade 12, 4800 Nyk. F.
Andenpræst, Calogero la Loggia, træffes almindeligvis i Maribo
Menighedsrådsformand: David Noval
Faste messetider:
Man kl. 8.00 laudes og messe, tir kl. 8.00 laudes og messe, ons kl. 18.00 aftenbøn med søstrene, fre kl. 16.30 tilbedelse, kl. 17.00 messe, søn kl. 11.00 messe
April
Tir 1. kl. 8.00 skolemesse
Ons 2. kl. 19.00 menighedsrådsmøde
Lør 5. kl. 11.00 generalprøve med alle de, der skal til 1. kommunion
Tor 6. 1. kommunion
Tor 10. kl. 19.30 bibelaften
Fre 11. Ungdomsweekend, yderligere informationer på et senere tidspunkt
Søn 13. kl. 11.00 messe, derefter kirkekafe
Tir 15. kl. 10.00 ældreformiddag
Søn 20. kl. 11.00 messe, derefter kirkekafe + menighedsrådet fortæller....
Søn 27. kl. 11.00 messe, derefter kirkekafe

9 | Sydøstsjælland

4600 KOGE. Sankt Hans Kirke

Bjerggade 10
Konst. sognepræst Torsten Jortzick
E-mail: torsten.jortzick@pc.dk
Tlf.: 5665 0651 / 2946 2181
Menighedsrådsformand Christine Veng
E-mail: clam@veng.dk
Sekretær: Bjørn Rasmussen tlf 23 43 67 61
Kasserer: Burkan Al Najaar tlf.: 51 92 66 46
Højmesse søn kl. 11.00
Hver 2. søn i måneden med kirkekafe
Hverdagsmesse ons kl. 10.00 med sakramental tilbedelse og velsignelse
Messe om tirsdagen i forbindelse med samtalekreds efter aftale
Skriftemål: for messen eller efter aftale

April

Lør 5. kl. 15.00 møde i Næstved med biskoppen.
Ons 23. kl. 19.00-21.00 "De kristne kirkers historie. Om den katolske tro",
Sankt Nicolai Studiekreds med p. Susanne Fabritius besøger os. Alle er velkomne.

4700 NÆSTVED. Vor Frue Kirke

Præstøvej 29
Tlf: 55 72 09 85, fax: 55 73 09 43
E-Mail: vorfruekirke.nae@mail1.stofanet.dk
Sognepræst Pater Julian Bodnar C.s.s.R.
Menighedsrådsform.: Torben Riis, tlf.: 55 76 76 52
Messetider: (HA)
Søn- og helligdage: kl. 10.00 højmesse, tir, fre og lør kl. 17.00 messe
April
Lør 5. kl. 11.00 bispemesse med firmelse v. biskop Czeslaw Kozon, derefter reception i menighedssalen
Søn 20. kl. 11.30 polsk messe
Der er lejlighed til skriftemål før eller efter hver gudstjeneste

4760 VORDINGBORG. Helligaandskirken,

Chr. Winthersvej 4
Sognepræst: Josef Dudek C.s.s.R.
Træffes: Chr. Winthersvej 4, tlf. 55 37 39 27
torsdag, søndag - ellers i Næstved, tlf. 55 72 09 85
Messetider: (HA)(I)
Søndage: Messe kl. 10.00.
April
Fre 4. 1. fre, kl. 16.00 rosenkrans, kl. 16.30 messe
Søn 6. kl. 10.00 højmesse, derefter kirkekafe

10 | Vestsjælland

4200 SLAGELSE. Vor Frue Kirke

Frederiksgade 5, tlf. 58 52 06 45
Sognepræst: Stephen Holm,
Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen
Subdiakon af kaldæisk ritus: Hazem Farah Aziz
Birkheuser, b. Poul-Erik Jensen, b. Steffen Lund.
Frederiksgade 7, tlf. 58 52 06 45.
E-mail: montfort@get2net.dk
Bankkonto: Arbejdernes Landsbank: 5356-0320296
Sognets hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Montfortkommunitetets hjemmeside: www.montfort.dk
Menighedsrådsfm.: Johannes Noval, Sørbylillevej 15, Sorby, 4200 Slagelse tlf. 58 54 55 88
Faste gudstjenestetider:
Søn kl. 10.00 højmesse, derefter kirkekafe, fre kl. 19.15 søndagsmesse. Hverdage: man og ons kl. 17.15, tir og tor kl. 11.15, lør ingen.
Montfortkommunitetets daglige bønner: kl. 12.00 rosenkrans, dog ikke lør-søn, kl. 18.00 vesper, lør dog kl. 12.15, søn kl. 19.30.
Undervisning af vore børn og unge: søn d. 6. og d. 20. - i forb. m. søndagsmessen.
Menighedsdag d. 17. april, begyndende kl. 11.15.
April
Søn 6. 3. søn i påsken, Rosenkrans før højmessens, fra kl. 09.50
Man 7. 1. man, inter-montfortansk bededag, kl. 17.15 messe, kl. 18.15-19.15 tilbedelse foran det udstillede sakramente. Ingen efterfølgende sammenkomst.
Søn 13. 4. søn i påsken, bededag for præste- og ordenskald, kl. 10.00 højmesse
Søn 20. 5. søn i påsken kl. 10.00 højmesse, diakon Kaare Nielsen taler om evangelisering
Søn 27. 6. søn i påsken, Festen for den hellige Louis-Marie de Montfort, kl. 9.50 fælles rosenkrans-bøn, kl. 10.00 festmesse. Efterfølgende reception v. Montfortkommunitetet i menighedssalen.

4400 KALUNDBORG. Sankt Mariæ Kirke.

Lundemarken 15.
Sognepræst: Stephen Holm, Montfort-kommunitetet, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45
e-mail: montfort@get2net.dk
Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Bankkonto: DDB 4690-3553-108896
Kirkeværge Scholastiska Nyraragwanea
Lundemarken 15, 1., tlf.: 97 93 39 18
Menighedsrådsformand Mirjam Ploug Sarp
Røsnæsvej 448, tlf.: 59 50 94 99
Søn kl. 13.30 messe, derefter kirkekafe. Hverdage normalt ingen gudstjenester. Der henvises til sognekirken i Slagelse.
Der er børneundervisning i forb. m. søndagsmessen den 6. og 20. april.
Menighedsdag tor d. 17. april kl. 11.15 i Slagelse.
April
Søn 6. 3. søn i påsken, rosenkrans før messen, - fra kl. 15.20
Man 7. 1. man, inter-montfortansk bededag, kl. 17.15 gudstjeneste m.m. i Slagelse
Søn 13. 4. søn i påsken, bededag for præste- og ordenskald, kl. 15.30 messe
Søn 20. 5. søn i påsken, undt. søndagsmessen kl. 15.30 taler diakon Kaare Nielsen om evangelisering.
Søn 27. 6. søn i påsken, festen for den hellige Louis-Marie de Montfort, kl. 15.20 fælles rosenkransbøn,

kl. 15.30 festmesse. Efterfølgende reception v. Montfortkommunitet i menighedssalen.

4300 HOLBÆK, Sankt Elisabeths Kirke

Elisabeth-Centret, Carl Refsvej 6
Sognepræst: Stephen Holm, Montfort-kommunitet, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45 e-mail: montfort@get2net.dk
Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Giro: 634-4348
Bankkonto: DDB 3208-3208-102397
Gudstjenesteledere og kirkeværge: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 15 62
Menighedsrådsform.: Birthe Hjort, Skytstensvej 29, 4300 Holbæk, tlf. 59 43 65 52
Søndagsmesse: Hver lør kl. 15.30, derefter kirkekafe. NB: Ingen messe på selve søndagen.
Hverdagsmesser: tir kl. 17.30, normalt efterfulgt af vesper. Undtagelser angives nedenfor eller meddeles i kirken ved søndagsmessen.
Søndagsmesse hver lør kl. 15.30, derefter kirkekafe. Ingen messe på selve søndagen. Hverdage tir kl. 17.30. Børne- og ungdomsundervisning i forlængelse af søndagsmessen lør 5. og 19.
Menighedsaftnen med messe og fællesspisning tir d. 15. april

April

Lør 5. 3. søn i påsken, rosenkransbøn for søndagsmessen, - fra kl. 15.20
Man 7. 1. man, inter-montfortansk bededag, kl. 17.15 gudstjeneste m.m. i Slagelse.
Lør 12. 4. søn i påsken, bededag for præste- og ordenskald, kl. 10.00 højmesse.
Lør 19. 5. søn i påsken, under søndagsmessen kl. 15.30 taler diakon Kaare Nielsen om evangelisering.
Lør 26. 6. søn i påsken, festen for den hellige Louis-Marie de Montfort, kl. 15.20 fælles rosenkransbøn, kl. 15.30 Festmesse. Efterfølgende reception i menighedssalen.

11 | Midtjylland

4100 RINGSTED, Sankt Knuds Kirke,

Sct. Knudsgade 19
Hjemmeside: www.sanktknud.at.t
Konst. sognepræst Torsten Jortzick
E-mail: torsten.jortzick@pc.dk
Tel.: 5767 7371 / 2946 21 81
Sankt Joseph Søstrene, Teglovsvej 18
Tlf. 57 61 73 71
Forvaltningsrådsformand: Roch Rutondiye
E-mail: rr@nationalbanken.dk
Sankt Joseph Skole, Dagsmarsgade 8-12
Tlf. 57 61 03 59
Skoleleder: Tony Lundby Rossi
Hjemmeside: www.sjs-ringsted.dk
Højmesse. lør kl. 16.00, men 1. weekend i måneden søn kl. 16.00. Altid kirkekafe.
Hverdage:
Skolemesse ons. kl. 8.35.
Torsdage kl. 17.30 i søstrenes kapel. Studiekreds.
Fredage kl. 17.30 i Knud Lavardhuset.
Alle vigtige oplysninger findes desuden hos: helst@c.c.dk
April
Søn 6. kl. 16.00, højmesse i forbindelse med Teresa Fornis barmehjertighed.

4000 ROSKILDE, Sankt Laurentii Kirke

Frederiksborgvej 11
Tlf.: 46 35 09 65, Fax: 46 36 50 91 Giro: 402 3986
E-mail: sognet@laurentii.org
Homepage: www.laurentii.org
Sognepræst: p. Robert Showers OFM Conv.
Sognekortet er åbent tir – fre 10.00 - 12.00
Menighedsrådsformand:
Nina Lassen, nina.lassen@drc.dk,
Tlf. 39 64 11 62 mobil 23 74 54 08
Organist: Amelies van der Meer, tlf. 59 46 32 92
Gråbrødhuset: tlf. 46 36 77 56
E-mail: graabroe@post4.tele.dk
Gråbrødrenes Bogcafé: tlf. 46 32 52 57
Åben tir – fre kl. 13.00 – 16.45
E-mail: bogcafe@laurentii.org
Faste gudstjenester, messer og arrangementer:
Søndagsmesser: søn kl. 8.30 og kl. 10.00.
Kirkekafe i menighedssalen efter messen kl. 10.00
Hverdagsmesser: tir – fre kl. 17.00.
Skritemål: fre kl. 16.00 – 16.45 i kirken
Tidebøn: morgenbøn tir – fre kl. 07.00
Aftenbøn: tir – fre kl. 18.30
Andagter: rosenkrans on. kl. 16.30
Fredagsandagt: fre kl. 19.00 – 21.00
Religionsundervisning: søn kl. 11.30 – 13.00 for sognets børn og unge.
VIK (voksne): ons kl. 19.15 – 21.15.
Anonyme Alkoholikere: ons kl. 10.00 – 11.00
April
Fra tir 1. til den 15. er der Ordets gudstjenester tir – fre kl. 17.00
OBS fre 4. og fre 11. er der ikke skritemål
Lør 5. kl. 17.00 messe i Ledreborg Slotskapel.
Søn 6. og søn 13. kl. 8.30 ingen messe
Man 14. kl. 19.30 Ordets Brydelse hos Judith Sandager

Ons 16. kl. 17.00 hverdagsmesse
Tor 17. kl. 8.30 rengøring i kirken
Fre 18. kl. 9.00 rengøring i menighedssalen
Ons 23 kl. 19.30 Skt. Laurentii Aften med Jørgen Nybo Rasmussen: en Henriks Stangerups bog "Broder Jacob" i menighedssalen
Man 28 kl. 19.30 Ordets Brydelse hos Judith Sandager
Tir 29. kl. 18.30 menighedsrådsmøde

2630 TAASTRUP, Sankt Pauls Kirke

Frogård Allé 12 (til korrespondance nr. 10)
Tlf. 43 99 07 28; hjemmeside: www.sktpaul.dk
Sognepr.: Michal Bienkowski, Frogård Allé 10,
Tlf.: 43 99 07 28, mobil: 20 72 89 51
E-mail: sktpaul@mail.dk
Pastorassist.: Sr. Marianne Skjold, Bygaden 53,
Taastrup, tlf.: 40 89 46 55
E-mail: marianneskjold@yahoo.dk
Menighedsrådsformand:
Eva Vinther, Sylen 37, 1.th. 2630 Taastrup
Tlf.: 43 52 36 07; e-mail: eva.vinther@comxnet.dk
Assumptionssøstrene:
Bygaden 53, Taastrup; tlf.: 43 99 81 57
E-mail: assumption@elliptical-soft.com
Messetider:
Lør kl. 17.00 søndagsmesse, søn kl. 10.00 højmesse (kirkekafe), 3. søn i md: polsk messe kl. 12.00.
Hverdage i kirken: ons kl. 10.00, fre kl. 19.00, hver anden tir kl. 10.00. Hverdage hos søstrene: man kl. 9.30, tir kl. 19.00, tor kl. 9.00, fre kl. 11.30, lør kl. 9.30. Sakramental tilbedelse: hos søstrene alle dage kl. 16.00-17.30. I kirken: ons kl. 8.30-10.00, fre kl. 19.40-21.00. Rosenkrans ons kl. 9.15, fre kl. 19.40. Skritemål: i forb. med messerne eller efter aftale med præsten. Undervisning for første-kommunikanter: 1. & 3. søndag i måneden efter H-messe. Undervisning for firmander: tor kl. 16.15-18.15. Undervisning for konvertitter: tir kl. 17.15-18.30.

April

Tir 1. kl. 10.00 skolemesse
Fre 4. kl. 11.30 messe hos søstrene, kl. 19.00 messe i kirken + Jesu Hjerte andagt til kl. 21.00.
Lør 5. kl. 12.30-16.00 Mariadag, Anne Storm fortæller om Lourdes åbenbaringer og tilbud til vor tid.
Søn 6. kl. 10.00 familiemesse, undervisning for første-kommunikanter
Fre 11. kl. 19.00 messe, derefter Taizé andagt til kl. 21.00
Tir 15. kl. 10.00 skolemesse, kl. 12.00 KÆK-møde, dagens tema er tanker af pave Benedikt VI's bog: "Jesus af Nazaret" /v. Maria Jørgensen
Søn 20. kl. 10.00 højmesse, undervisning for første-kommunikanter, kl. 12.00 polsk messe
Søn 27. kl. 13.00-16.00 På opdagelse i troen. Det er et arrangement for alle. Af hensyn til frokost (35 kr. per voksen & 15 kr. per barn) er tilmelding nødvendig. Dagens tema er: "De Helliges Samfund" /v. Eva Vinther, sr. Marianne og p. Michal.

12 | Nordsjælland

3000 HELSINGØR, Sankt Vincent Kirke

Kontor og menighedshus:
Nygade 8, tlf. 49 21 05 71
Hjemmeside: www.sanktvincentkirke.dk
E-mail: sanktvincentkirke@mail.dk
Sognepræst:
Andrzej Papuga, tlf. 45 53 07 51, mob. 28 18 47 25
E-mail: sognepraest@Yahoo.dk
Menighedsrådsform.: Elisabeth Tasarek Dahlerup
Mob. 21 72 80 36
Venligst se i sognebladet og hjemmesiden for yderligere information.

April

Tir 1. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30, messe, kaffe med efterfølgende samvær. Fællesarbejde i køkken, kirke, præstebolig, menighedssal og haven fra kl. 11.00 til rosenkrans kl. 14.00. Alle der har mulighed bedes venligst deltage
Ons 2. kl. 16.00 undervisning forberedelse til firmesse, kl. 17.00-18.00 bibelkreds i menighedssalen ved Pastor Andre
Ons 2. kl. 19.30 Lovsangsfest i Hørsholm i menighedssalen, Marievej 6, Hørsholm. Alle er velkomne!
Søn 6. 3. søn i påsken, kl. 9.00 messe, menigheds-kaffe
Tir 8. Pensionist-træf, kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe, kaffe med samvær
Ons 9. kl. 16.00 undervisning, forb. til firmesse
Lør 12. kl. 10.00-13.00 fællesarbejde for menigheden
Søn 13. 4. søn i påsken, kl. 11.00 messe kl. 16.00 polsk messe. Fællesfrokost for menigheden. Vi kan skrive os på en liste i våbenhuset. Bededag for præste- og ordenskald. Kollekt til bispedømmets teologistuderende
Tir 15. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe, kaffe med efterfølgende samvær
Ons 16. kl. 16.00 undervisning, forb. til firmesse
Fre 18. Store Bededag (helligdag i Folkekirken) ingen messe
Søn 20. 5. søn i påsken, kl. 9.00 messe, menigheds-kaffe
Tir 22. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe, kaffe med efterfølgende samvær

Ons 23. kl. 16.00 undervisning forb. til firmesse
Søn 27. 6. søn i påsken, Firmelsens Sakramente. Firmelsesfestmesse kl. 11.00 ved biskop Czeslaw Kozon, messe kl. 9.00. Samvær i menighedssalen bagefter. Messe for polsktalende kl. 16.00
Tir 29. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe, kaffe med efterfølgende samvær. Katarina af Siena, jomfru og kirkelærer. Værnehelgen for Europa.

3400 HILLERØD, Sankt Vilhelms Kirke

Kirke og menighedshus: Møllestræde 7
Tlf.: 48 24 14 02
Hjemmeside: www.katolskkirkehillerod.dk
Sognepr.: Hans Esmark, Møllestræde 10 B
Tlf.: 48 24 14 02 bedst kl. 9.00-10.00, dog undt søn og man, fax 48 24 16 02
E-Mail: hanesmark@adslhome.dk
Menighedsrådsfm.: Martin Rohof, tlf. 47 74 28 17
E-mail: post@melbymarkiser.dk
Sognemedhjælper: Jette Werner, tlf. 48 21 03 90
April
Ons 2. kl. 17.00 messe/vesper
Fre 4. kl. 8.30 messe
Søn 6. 3. søn i påsken, kl. 10.00 messe, derefter kirkekafe. Årsberetning af formanden.
Ons 9. kl. 17.00 messe/vesper
Fre 11. kl. 8.30 messe
Søn 13. 4. søn i påsken, kl. 9.00 messe
Tir 15. kl. 15.00 ældretræf, kl. 17.00 messe/vesper
Søn 20. 5. søn i påsken, kl. 10.00 messe
Ons 23. kl. 17.00 messe/vesper
Fre 25. kl. 8.30 messe
Søn 27. 6. søn i påsken, kl. 9.00 messe
Ons 30. kl. 17.00 messe/vesper

2970 HØRSCHOLM, Sankt Hans Kirke

Marievej 6, tlf. 45 86 07 51.
Sognets hjemmeside: www.sankt-hans-kirke.dk
Sognepr.: Andrzej Papuga, C.M.
Tlf. 45 53 07 51.
E-post: sognepraest@yahoo.dk
Andenpr.: Radoslaw Pawlowski, C.M.
Tlf. 45 81 27 96.
E-post: katolsk_sogn@yahoo.dk
Præsterens bopæl: Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød.
Giro: 703-8275.
Menighedsrådsform.: Christa Stæger
Tlf. 48 17 55 60.
E-post: christa@staeger.dk
Messetider: (HA)(T)
Søn se nedenfor, tor kl. 10.30.
Mikkelpborg, Strandvejen 352, høj. søn kl. 8.45.

April

Ons 2. kl. 19.30 Lovsangsfest i menighedssalen. De nordsjællandske menigheder er indbudt
Tor 3. kl. 10.30 messe, derefter kirkekafe
Fre 4. kl. 19.30 messe og Jesu Hjerteandagt
Søn 6. 3. søn i påsken, kl. 11.00 højmesse med barmehjertighed, derefter kirkefrokost
Tor 10. kl. 10.30 messe, derefter kirkekafe
Lør 12. kl. 10.00 højmesse med firmesse
Søn 13. 4. søn i påsken, kl. 9.00 højmesse
Tor 17. kl. 10.30 messe, derefter kirkekafe
Fre 18 - søn 20. Store Bededagsferie. Udvendig og indvendig vedligeholdelse af kirkebygningen m.v. foretages i fællesskab.
Søn 20. 5. søn i påsken, kl. 11.00 højmesse
Tor 24. kl. 10.30 messe, derefter kirkekafe
Lør 26 kl. 10.00-12.00 kirkerengøring, alle er velkomne
Søn 27. 6. søn i påsken, kl. 9.00 højmesse
Tir 29. kl. 19.00 menighedsrådsmøde

3460 BIRKERØD, Den Hellige Families Kirke

Bistrup Byvej 4
Sognets hjemmeside: www.sognet.dk
Sognepr.: Radoslaw Pawlowski C.M.
Mobil tlf. 28 18 47 24
E-mail: radoslaw@pawlowski.dk
Andenpr.: Andrzej Papuga, C.M.
E-mail: papuga@get2net.dk
Tlf. til præsterne: 45 81 27 96.
Menighedsrådsform.: Thorsten Wilstrup.
Rosenkrans 1. ons i md efter messen kl. 17.30, Barmhertighedens Rosenkrans fre inden messen kl. 17.15 (undtagen 1. fre i md). Tilb. af Alterets Sakramente: 1. fre i md efter messen 17.30. Sygebesøg med Kommunionen: 1. fre i md eller efter aftale. Generelle messetider:
Søn højmesse kl. 10.00, man kl. 17.30, tir kl. 10.00, ons-fre kl. 17.30, lør kl. 16.00.
April
Ons 2. Barmhertighedens Rosenkrans efter messen kl. 17.30. Efter andagten er der kaffe for alle. Samme dag er der Lovsangsfest i Sankt Hans Kirke i Hørsholm kl. 19.30, hvor vi lærer den nye salmebog bedre at kende. Alle er velkomne.
Tor 3. kl. 16.00 religionsundervisning
Fre 4. Tilbedelse af det Allerhelligste Sakramente efter messen kl. 17.30. Sygebesøg med Kommunion.
Lør 5. kl. 16.00 messe
Søn 6. kl. 10.00 højmesse, prædikant: diakon Kaare H. Nielsen.
Ons 9. kl. 17.30 messe med vesper

Tor 10. kl. 16.00 fælles afsl. f. religionsundervisning
Fre 11. kl. 17.15 Barmhertighedens rosenkrans, efter andagten messen.
Lør 12. Firmesse for Birkerød og Hørsholm i Sankt Hans Kirke i Hørsholm kl. 19.00. Messe i Birkerød kl. 16.00.
Søn 13. kl. 10.00 højmesse, kollekt for bispedømmets teologistuderende.
Man 14. kl. 18.00 præstemøde, kl. 16.00 messe
Ons 16. kl. 17.30 messe med vesper
Fre 18. Store Bededag, kl. 10.00 messe
Lør 19. kl. 16.00 messe
Søn 20. kl. 10.00 højmesse
Ons 23. kl. 17.30 messe med vesper
Fre 25. Den hellige Markus Evangelist, kl. 17.15 Barmhertighedens Rosenkrans derefter messe.
Lør 26. kl. 16.00 messe
Søn 27. kl. 10.00 højmesse
Tir 29. Festen for den hellige Katarina af Siena, værnehelgen for Europa, kl. 10.00 messe
Ons 30. kl. 17.30 mess med vesper

13 | Hovedstadsområde NV

2730 HERLEV, Vor Frue Kirke

Herlevgårdsvej 14.
Tlf. 44 94 76 94 og 44 94 76 78
Sognepr.: Leo Kertz O.M.I. Fax 44 53 55 58
Hjælpepr.: Michael Bradley O.M.I.
Engelsk pr.: Carroll Parker O.M.I. tlf. 44 94 76 78
Menighedsrådsform.: Aage Vinter Christensen, Pæremosevej 59, 2750 Ballerup. Tlf. 44 97 43 35
Messetider: (HA)(T)
Lør kl. 17.00, søn kl. 10.00, kl. 11.30 (engelsk), man kl. 10.30, søn kl. 19.00, tor kl. 9.30 (engelsk)
1. fre i md kl. 19.30 (engelsk)
3. fre i md kl. 19.30 (dansk) med efterfølgende rosenkransandagt, tilbedelse ons efter messen.
Skritemål efter aftale.
April
Søn 6. undervisning efter messen kl. 10.00

2700 BRØNSHØJ, Sankt Antoni Kirke

Frederikssundsvej 225.
Konst. sognepræst Jesper Fich
Marielystvej 16, 2000 Frederiksberg.
Tlf.: 38 79 39 99.
Kirkens kontor henv. Sankt Marie Kirke
Jens Jessens Vej 5, man og fre kl. 10.00-12.00
Tlf.: 38 71 53 35
Menighedsrådsformand: Esther Zivadimovic
Tlf.: 38 28 82 53.
Ingen planlagte hverdagsmesse i kirken indtil videre
April
Søn 6. kl. 11.00 messe, kl. 18.00 polsk messe
Man 7. kl. 19.00 menighedsrådsmøde
Søn 13. kl. 11.00 familiemesse, kirkekafe, kl. 18.00 polsk messe
Ons 16. kl. 19.00 fælles MR-møde med Herlev
Søn 20. kl. 11.00 messe, kl. 18.00 polsk messe
Søn 27. kl. 11.00 messe, kollekt til de teologi studerende, kl. 18.00 polsk messe.

2860 SØBORG, Johanneskirken

Vandtårnsvej 7-9
Konst. sognepræst Jesper Fich, Marielystvej 16, 2000 F. tlf.: 38 79 39 99.
Kirkens kontor: Vandtårnsvej 7-9, tlf. 39 69 03 01
Giro: 913-2929. Menighedsrådsform.: Paolo Drostby, tlf. 36 56 16 07.
Sognets hjemmeside: www.konsul.suite.dk/sogn
Messetider: (HC2)(T)
Søn kl. 9.30 højmesse, 4. søn i måneden er der familiemesse kl. 9.30, efter højmesse kaffe i menighedslokalet. Alle er velkomne.
KUK for sognets børn og unge: hver tor kl. 18.00-19.30 i menighedslokalet. Der er fællesspisning

KATOLSK MENIGHED PÅ BORNHOLM

3720 Åkirkeby

Rosenkranskirken, Gregersgade 12,
Konst. sognepr.: Niels Engelbrecht
Tlf. 33 13 37 62/mob. 30 54 21 18
Menighedsrådsform.: John Krüger
Tlf.: 20 47 04 34.
Pastorall.: Sr. Carina Pöppinghaus.
Tlf. 56 95 08 55.
Søstre af Det dyrebare Blod, Skt. Raphaels-Stiftelse, Lille Madsegade 14, 3700 Rønne
Tlf. 56 95 08 55.
Gudstjenestetider (HC2)(I)
Alle søndage: kl. 10.00 Højmesse eller Ordets gudstjeneste.

14 | Hovedstadsområde NØ

2800 LYNGBY, Sankt Knud Lavards Kirke

Lynbygårdsvej 1 A
Sognepr.: p. Allen G. Courteau, O.M.I.
Tlf. 45 87 56 88. Fax: 4587 5685.
E-mail: agcomi@mail.dk
2. præst: Alren Soosaipillai, O.M.I.
Lynbygårdsvej 1A
Tlf. 45 87 08 88, e-mail: alrnrich@yahoo.co.in
Giro 802-7404 Sankt Knud Lavards Kirke

Menighedsrådsfmd: Greta Maria Salminen
Tlf. 32 12 73 00, e-mail: gretasalminen@yahoo.com
Messtider: (HB2)(T)
Søn kl. 11.00, lør kl. 17.00, fre kl. 16.00
Hverdagsmesser: man til tor kl. 17.00. Der er firmel-
sesundervisning hver søn efter messen til kl. 13.00,
undtagen når der er ferie. Der er 1. Kommunion-
undervisning d. 2. og 4. søn fra kl. 10.00 undtagen
når der er ferie. I fastetiden er der korsvejsandagt i
kirken kl. 15.30 inden messen kl. 16.00

April

Lør 5. kl. 10.00–15.00 lange lørdag for firmanderne.
Søn 6. 3. søn i påsken, kl. 11.00 messe med efter-
følgende brunch. Firmelsesundervisning.
Fre 11. kl. 8.15 skolemesse.
Lør. 12. kl. 10.00 rengoring, kl. 17.00 firmelse ved
Biskop Czeslaw Kozon med efterfølgende reception.
Søn 13. 4. søn i påsken, kl. 10.00 1. kommuni-
onsundervisning, kl. 11.00 messe.
Søn 20. 5. søn i påsken, kl. 11.00 messe.
Fre 25. kl. 8.15 skolemesse.
Lør 26. kl. 15.00 vietnamesisk messe.
Søn 27. 6. søn i påsken, kl. 11.00 messe med 1.
kommunion.

2900 HELLERUP. Sankt Therese Kirke

Bernstorffsvej 56
Sognepræst: Pastor Niels Engelbrecht
Bredgade 64, 1260 Kbh. K
Tlf: 33 13 37 62 el. niels.engelbrecht@get2net.dk
Andenpræst: Pastor Jørgen Erichsen
Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
Tlf: 39 61 19 19. Træffes bedst kl. 9.00-10.00
Andenpræst: Pastor Mikolaj Kecik
Bredgade 64, 1260 Kbh. K
Tlf. mobil: 50 12 44 63. E-mail: mikolaj@kecik.pl
Sognekontor: Bredgade 64, 1260 København K.
Tlf: 33 13 37 62, man - fre kl. 10.30-15.00
Menighedsrådsformand: Felicity Pors
Rørmosevej 6, tlf. 39 69 47 28 2400 Kbhvn. NV
Organist: Torben Bang, tlf. 39 67 12 98
Messtider: (HB), (T)(H)
Søndag: Højmesse kl. 9.00 – reciteret messe kl.
11.00, familiemesse kl. 11.00 den anden og den
fjerde søndag i måneden. Efter højmessens mor-
genkaffe i menighedskloaketen.
Hverdag: Mandag & onsdag messe kl. 11.00, tirsdag,
torsdag og fredag messe kl. 8.00, lørdag messe
kl. 11.30 med forudgående rosenkrans kl. 11.10. 1.
og 3. mandag i måneden tilbedelse kl. 10.00-11.00
Tir 01.04.08.: Møde i KÆK i Sct. Andreas. Messe
kl. 11.30, derefter frokost efterfulgt af et indlæg.

April

Ons 2. kl. 18.-19.30 MiniKUK, kl. 19.30. 1. Mose-
bog
Lør 5. kl. 10.00-14.00 havedag
Man 7. kl. 10.00-11.00 tilbedelse af det udstillede
alterets sakramente, kl. 11.00 messe
Tir 28. kl. 19.00 MR-møde
Søn 13. kl. 11.00 familiemesse
Ons 16. kl. 18.00-19.30 MiniKUK
Man 21. kl. 10.00-11.00 tilbedelse af det udstillede
alterets sakramente, kl. 11.00 messe, kl. 19.00 medi-
tationsaften, Strandvejen
Lør 26. kl. 14.30-16.30 temalørdag, afsluttes med
spisning
Søn 27. kl. 11.00 familiemesse
Ons 30. kl. 18.00-19.30 MiniKUK

Immaculata kirken, Strandvejen 91

Søndage kl. 9.00.

2920 CHARLOTTENLUND

Sankt Andreas Kirke, Kollegievej 2.
Sognepræst p. Allen G. Courteau, O.M.I.
Lyngbygårdsvej 1A, 2800 Lyngby, tlf. 45 87 56 88
Fax: 45 87 56 85, e-mail: agcomi@mail.dk
2. præst: p. Alren Soosaipillai, O.M.I.
Lyngbygårdsvej 1 A, 2800 Lyngby, tlf. 45 87 08 88
E-mail: alrinrich@yahoo.co.in
Sognekontor: Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund
Tlf. 39 64 30 39, fax: 45 87 56 85. Normalt åbent
onsdag kl. 9.00 –12.00. Menighedsrådsformand:
Henrik Thomsen, tlf. 39 29 14 79
E-mail: roennow@email.dk
Messtider: søn kl. 10.00, man kl. 8.00, tir Laudes
kl. 8.00, ons som regel skolemesse kl. 8.15, ellers kl.
8.00, tor kl. 8.00, fre kl. 17.00, lør kl. 11.30

April

Tir 1. kl. 11.30 messe derefter KÆK møde.
Søn 6. 3. søn i påsken, kl. 10.00 messe
Søn 13. 4. søn i påsken, kl. 10.00 messe
Søn 20. 5. søn i påsken, kl. 10.00 messe
Søn 27. 6. søn i påsken, kl. 10.00 messe

15 | Hovedstadsområde V

1616 KBH. V. Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade 4.
Tlf. 33 24 65 80 og 33 21 85 88. Fax: 33 25 07 38.
Sognepr: P. Gerhard Sanders SJ.
E-mail: Stenosgade@mail.dk
Andenpr.: Michael Hornbech-Madsen
Tlf. 33 21 59 34, menighedsrådsfmd.:
Ruth Christophersen. Tlf. 36 16 70 84.
Messtider: (HA)(T)

Man-fre kl. 8.15 og 17.00, lør kl. 8.15, kl. 18.00
italiensk messe.
Søn kl. 10.00 latinsk højmesse, kl. 11.30 dansk
højmesse, kl. 20.00 aftenmesse.
Hver 1. og 3. søn i måneden traditionel messe kl.
18.00 (dvs. messe efter den gamle ritus, nu godkendt
som ekstraordinær form af messefejringen).
Lejlighed til skriftemål før og efter alle messer og eft.
aftale.

April

Fre 4. Jesu Hjerte Fredag. Udstilling af det Helligste
Sakramente til stille tilbedelse kl. 16.00. Sakramen-
tal velsignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.00
Søn 6. kl. 18.00 traditionel messe.
Søn 13. kl. 18.00 messe på kroatisk.
Tir 15. kl. 14.30 Stenoklubben. Dagens gæst: lektor
og foredragsholder Thomas Nordby, Frederiksberg:
"Glæden: ... gave eller opgave?" ... belyst ud fra Det
Ny Testamente og H. C. Andersens fortællinger.
Fre 18. Bøns- og tilbedelsesaften. Begynder med
messen kl. 17.00 og slutter med sakramental vel-
signelse kl. 19.30. (Store Bededag!).
Søn 20. kl. 18.00 traditionel messe.
Ons 23. kl. 19.30 i menighedssalen: Foredrag ved
Benedicte Bjørn Rasmussen: "Intelligent Design
contra Darwinisme."
Hver tir åbnes kirken kl. 16.00. Efter messen kl.
17.00 rosenkransbøn.
Hver ons kl. 19.30 i præstegården: Studiekreds om-
kring aktuelle emner v/ pastor Michael Hornbech-
Madsen. Alle er velkomne.
Hver søndag indbyder vi til "Kirkekaffe" efter
11.30-messen. Kaffen - og theen - serveres i
menighedssalen, indgang: Stenosgade 4 B.

2000 FRB. Sankt Mariae Kirke

Jens Jessens Vej 5.
Hjemmeside: www.mariae.dk
Sognepr.: Jesper Fich, Marielystvej 16.
Tlf. 38 79 39 99.
E-mail: fich@post4.tele.dk
Kirkens kontor: Jens Jessens Vej 5. Normalt ma og
fr 10-12. Tlf. 38 71 53 35. Fax: 38 71 53 36.
Menighedsrådsfmd.: Flemming Emmering
Tlf: 43 43 65 02 eller 26 27 65 02
E-mail: emmering@post.tele.dk
Forening: Sankt Mariae Unge Katolikker (SMUK).
Hjemmeside: www.mariae.dk/sruk
Messtider: (HA) (T, H)
Søn kl. 11.00 hm.
April
Søn 6. 3. søn i påsken, kl. 11.00 højmesse med
børneprædiken
Søn 13. 4. søn i påsken, kl. 11.00 højmesse
Søn 20. 5. søn i påsken, kl. 11.00 højmesse
Søn 27. 6. søn i påsken, kl. 11.00 højmesse
Den anden tirsdag i hver måned kl. 14.00: møde i
Katolsk Ældreklub. Nærmere oplysninger hos: Hans
K. Thomsen - tlf. 38 74 78 09

2650 HVIDOVRE. Sankt Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2
Sognepr.: Wladyslaw Zdunek, C.ss.R.
Tlf. 36 78 27 90. Træffes tir, fre, lør 9.00-12.00, tor
16.00-18.00 ellers kun efter aftale
Fax: 3678 2790. Giro: 706-5590.
Menighedsrådsfmd.: Jette Kromayer
tlf.: 36 78 09 11
Messtider: (HA)(T)
Søn kl. 10.00 højmesse, kl. 12.30 polsk messe, lør
kl. 17.00 messe (1. lør i md. dansk/vietnamesisk).
Hverdag man-fre kl. 8.00 messe

April

Alle lør messe kl. 17.00
Søn 6. 3. søn i påsken, kl. 10.00 højmesse, kl. 12.30
polsk messe
Søn 13. 4. søn i påsken, kl. 10.00 højmesse,
kirkekaffe, kl. 12.30 polsk messe
Søn 20. 5. søn i påsken, kl. 10.00 højmesse, kl.
12.30 polsk messe
Søn 27. 6. søn i påsken, kl. 10.00 højmesse, kl.
12.30 polsk messe

16 | Hovedstadsområde N & NV

2200 KBH. N. Sakramentskirken
Nørrebrogade 27 C
Sognepr: Reinhold Sahner Tlf: 35 35 68 25. Træffes
bedst efter telefonisk aftale eller send en e-mail.
Kirkens hjemmeside: www.sakramentskirken.dk
E-mail: sakramentskirken@mail-telia.dk
Fax: 35 36 64 30.
Præst for engelsk-talende:
Carroll Parker Tlf: 4494 7678.
Præst for fransk-talende:
Pascal Rene Lung
Tlf: 0046 461 896 27.
Hospitalspræst:
Jørgen Erichsen Tlf: 39 61 19 19.
Giro: 804-6638
Menighedsrådsform.: Brian Kalleshave
Messtider (HB2)(T)
Søn dansk messe kl. 9.30, engelsk messe kl. 18.00,
fransk messe kl. 11.00 (1. og 3. søn i md)
Hverdag: tir kl. 8.00 (skolemesse, dog ikke i ferie-
tiden), ons kl. 17.00 (engelsk)

Om tirsdagen har vi tilbedelse i kirken kl.17.00.
Messtiderne til højtiderne, andre messtider og ar-
rangementer m.m. kan ses på kirkens hjemmeside.

17 | Hovedstadsområde K

1260 KBH. K. Sankt Ansgars Domkirke
Bredgade 64
Hjemmeside: www.sanktansgarkirke.dk
Sognepr.: Niels Engelbrecht. Tlf. 33 13 37 62, kl.
10.00-12.00 undt. man og tor.
Andenpræst pastor Mikolaj Kecik, tlf. 54 92 06 81,
Andenpr.: Pastor Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej
56, 2900 Hellerup, tlf. 39 61 19 19, træffes bedst
kl. 8.00-9.00. Børne- og ungdomspræst: Gregers
Mærsk-Kristensen, tlf. 33 13 55 83.
Kirkens kontor tlf. 33 13 37 62, man, tir, tor og fre
kl.10.00-15.00, ons eft. aftale.
Fax: 33 32 10 49. E-mail: sanktansgar@city.dk
Giro: 642-5305. Menighedsrådsfmd.: Andreas Rude.
Tlf. 35 35 03 56.
Faste messtider:
Man – fre kl.7.30 Laudes (morgenbøn), kl. 8.00 og
kl. 17.00 messe, lør kl. 17.00 messe, søn kl. 8.00
messe, kl. 10.00 højmesse, kl.17.00 vesper (aften-
bøn), 1. søn i måneden: kl. 19.00 ungdomsmesse
2. og 4. søn kl. 12.00 ukrainsk messe (byzantinsk
ritus) kl. 19.30 SAKS-messe, 3. søn kl. 18.30 un-
domsmesse for de helt unge

April

Ons 2. kl. 19.30 bibelafn i Sct. Therese ved sogne-
præst Niels Engelbrecht
Tor 3. kl. 19.30 bibelafn i undervisningslokalet
ved pastor Mikolaj Kecik
Lør 5. kl. 14.30 voksenkatekese i menighedssalen:
"Gudsfolkets ansvar i Kirken" ved Kåthe Lund,
Vejle, kl. 17.00 aftenmesse
Søn 6. kl. 8.00 messe, kl. 10.00 familiemesse med
efterfølgende familiedag, kl. 17.00 vesper, kl. 19.00
ungdomsmesse
Lør 12. kl. 17.00 aftenmesse
Søn 13. kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00
ukrainsk messe, kl. 17.00 vesper, kl. 19.30 SAKS-
messe
Tor 17. kl. 19.30 bibelafn i undervisningslokalet
ved pastor Mikolaj Kecik
Lør 19. kl. 17.00 aftenmesse
Søn 20. kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse, kl. 17.00
vesper, kl. 18.30 messe for de helt unge
Ons 23. kl. 15.00 KÆK-møde i menighedssalen:
Pastor Gregers Mærsk-Kristensen fortæller om sin
rejse til England, Skotland og Vietnam.
Lør 26. kl. 11.00 præstevise: Diakonerne Samuele
Lando og Bernardo Petri viest til præster af biskop
Czeslaw Kozon, kl. 17.00 aftenmesse, kl. 18.30
ukrainsk påskevesper
Søn 27. kl. 8.00 messe, kl. 10.00 Primiz. Samuele
Lando fejrer sin første messe, primiz-velsignelse
og reception efter messen, kl. 12.00 ukrainsk
påskemesse, kl. 17.00 vesper, kl. 19.30 SAKS-messe
Man 28. kl. 19.30 Forsonings- og helbredelsesmesse

18 | Amager

2300 KBH. S. Sankt Annæ Kirke,
Dronning Elisabeths Allé 3
E-mail: sanktannaekirke@yahoo.com
Hjemmeside:www.sanktannaekirke.dk.
Sognepræst:Wieslaw Podlach C.Ss.R
Tlf. 32 86 07 25
E-mail:wpodlach@wp.pl
Andenpræst: Benny Mathew C.Ss.R
Tlf. 32 86 07 23, mobil 21 93 42 15
Præst for polakker: Leszek Kapusta C.Ss.R
Tlf. 32 86 07 24, mobil 26 50 30 12
E-mail: Leszek.Kapusta@gmail.com
Præst for filippinere: Patrick Sheils C.Ss.R
Tlf. 32 86 07 29, mobil 20 84 80 84
E-mail:patrick.sheils@post.tele.dk
Kirkelokator: Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
Tir-fre 10.00-12.00 & tor 17.00-18.00
Tlf: 32 58 41 02, fax: 32 86 07 38
Giro: 815-3442

Menighedsrådsformand:

Peter Georg Rasmussen, tlf: 32 59 13 40
Messtider: (HA) (T)
Søn kl. 8.30 messe, kl.10.00 højmesse, kl.12.00
polsk messe, kl.17.00 engelsk messe, lør kl. 17.00
engelsk messe.
Hverdag: man kl. 8.00 messe, tir kl.17.00 messe
med vesper, ons kl. 8.00 messe med laudes, tor kl.
19.00 messe med novene, fre kl. 8.00 messe, bort-
faldet 1. fredag, 1. fre kl.19.00 messe Jesu Hjerte og
derefter vågenat, lør kl. 8.00 messe med Laudes.
Lejlighed til skriftemål efter aftale med præsten
April
Tor 3. kl. 19.00 messe med noveandagt. 3-års dagen
for pave Johannes Paul II's død.
Fre 4. Jesu Hjerte Fredag, kl. 19.00 messe med
Sakramental Velsignelse og derefter vågenat.
Lør 5. kl. 8.00 messe med laudes. Bededag for
præste-og ordenskald.
Søn 6. kl. 8.30 messe, kl. 10.00 festmesse, firmelse
med biskop Czeslaw Kozon derefter reception i den
store sal.
Søn 13. kl. 8.30 messe, kl. 10.00 højmesse, bededag

for præste-og ordenskald. Kollekt for bispedommens
teologistuderende.
Lør 19. kl. 8.00 messe med laudes. 3-års dagen for
Benedikt XVI's valg til pave.
Søn 20. kl. 8.30 messe, kl. 10.00 højmesse

19 | Grønland

3900 NUUK. Krist Konge Kirke.
Sognepræst: Paul Marx, OMI. Kutaa 1, Box 51
Tlf: 00 299 32 1275. Fax: 00 299 32 3175.
E-mail: kristkonge@greenet.gl
Messtider:
Søndage: kl. 10.00.
Hverdagsmesser: man., tir. og tor. kl. 18.00, ons kl.
18.00 messe efterfulgt af tilbedelse indtil kl. 19.00,
fre kl. 18.00 hos Jesu Små Søstre, Blok 9, 213, lør
kl. 11.00. OBS: Ændringer i hverdags messtids-
punkter kan ske. Fejring af bodens sakramente: Efter
aftale. Sammenkomster: Efter søndags og onsdags
liturgier. Messtider gælder kun, når der er præst i
Nuuk. Ellers ordets liturgi m. kommuniionsudd. søn
kl. 10.00, ons kl. 18.00, fre kl. 18.00 hos søstrene,
blok 9, 213.

20 | Færøerne

FO 100 TORSHAVN. Mariukirkjan
Mariugota 4
Konst. sognepr.: Lars Messerschmidt,
Gl. Kongevej 15 A, 1610 Kbh. V. Tlf. 33 55 60 80
Kirken: Tlf./Fax: 00 298 31 0380.
E-mail: sktmaria@post.olivant.fo
Præstegården: Mariugota 10. Tlf. 00-298 31 1779.
Diakon: Christian Gabrielsen, Tradargota 16,
160 Argir. Tlf. 00-298 31 0653.
E-mail: gabriel@post.olivant.fo
Menighedsrådsfmd.:
Sr. Marisa Spiteri Cremona f.m.m.
Messtider: (HC2)(I)
Søndage: kl. 11.00 højmesse

GUDSTJENESTER PÅ FREMEDE SPROG

Arabisk messe

For tiden ingen fastboende præst. Henv. Katolsk
Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610 Kbh. V.
Tlf.: 33 55 60 80

Communauté de Langue Française

Pater Pascal René Lund, O.P., Sandgatan 8,
SE-223 50 Lund.
Tlf. 0046 461 473 91. Fax: 0046 461 473 91.
E-mail: pascalrene@dominikan.nu
Hjemmeside: http://www.dominikan.nu/
Messes le 1er et le 3e dimanche à 11:30 (septembre
à juin inclus) à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27,
2200 København N. Tlf. 35 35 68 25.

Deutschsprachige Gemeinde

Messe fejres af pastor Reinhold Sahner (tlf: 35 35
68 25) hver 1. og 3. søndag om måneden kl.11.00, i
Skt. Augustins Kirke, Jagtvej 183, Kbh Ø.

English-Speaking Ministry

Fr. Carroll Parker O.M.I., Herlevgårdsvej 14, 2730
Herlev. Tlf. 44 94 76 78. Fax: 44 53 55 58.
Vor Frue Kirke, Herlev:
Sunday 11.30 am: Mass. Thursday 9.30 am: Mass.
Friday 7.30 pm: 1st Friday of the month.: Mass.

Sakramentskirken:

Sunday 5.35 pm: Recitation of the rosary; 6.00 pm:
Mass. Wednesday 5.00 pm: Novena and Mass.
Holidays: Mass times as on sundays.

Filippinere

Fr. Patrick J. Sheils C.ss.R.,
Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
Tlf. 32 86 07 29, mob 20 84 80 84, fax: 32 86 07 38.
Sankt Annæ Kirke: Saturday and Sunday 17.00 pm:
Mass.

Kroatisk Mission

For tiden ingen fastboende præst. Betjenes lej-
ghedsvis af præster fra Sverige og fra Tyskland.
Henv: Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15,
1610 København V. Tlf.: (45) 33 55 60 80.

Misa en Español

Henv. Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610
Kbh. V., tlf.: 33 55 60 80

Messe in Italiano

Don Michael Hornbech-Madsen, Vesterbrogade 28,
1.th., 1616 København V. Tlf. 33 21 59 34.
Ogni sabato alle ore 18. Jesu Hjerte Kirke. Kbh. V.

Msze swiete w jesyku polskim

Kosciol Swietej Anny
W kazda niedziela o godzinie 12.00
W pierwszy piatek miesiaca o godzinie 19.00
W maju, czerwcu i pazdzierniku, naborzenstwa o
godzinie 19.00 O. Leszek Kapusta C.Ss.R. Hans

Bogbinders Alle 2 2300 København S tel. 32 86 07
24, mobil 26 50 30 12, e-mail: lks210@wp.pl
www.annaekirke.info

Tamilse gudstjenester

Pastor Jude Kulas, Kastetvej 1, 2, 9000 Aalborg
Tlf. 98 79 63 47 eller 20 86 67 38, fax 98 79 63 48

Vietnamesere

Øst for Storebælt:
Pastor Huy Châu Chu (Joseph), Kollegievej 4 A,
2920 Charl., tlf. 39 90 57 27, mobil 20 16 20 90
Fyn:
Pastor Nguyen Ngoc Tuyen (Pierre), Havnegade 1,
5700 Svendborg, tlf. 62 21 05 42, mobil 22 44 13 06
Jylland:
Pastor Nguyen Minh Quang (Josef), Thorsgade 22,
8900 Randers, tlf. 87 30 00 30, mobil: 51 32 88 96

Kaldæske gudstjenester

Kaldæske menighed: p. Moshe, Faris, Ryegsgade 33,
4 th, 8000 Århus C., tlf.: 26 93 98 24

Messe efter traditionel latinsk ritus

(1962-messeordning):
2. sø. i måneden, kl. 16, Inst. Sankt Joseph (kapel-
let), Dag Hammarskjöld's Alle 17, København Ø.
Evt. ændringer annonceres på
www.tridentinsk.suite.dk.

Koder for kørestolsbrugere

Koderne er anført efter „Messtider“
HA = Direkte adgang ad fast rampe,
fast skinne eller elevator.
HB = Adgang ad løs rampe eller
skinne.
HC = Kun adgang ved løft.
1 = Placering af fast adgangsvej
oplyses ved henvendelse til sognekantoret.
2 = Hjælp ved ankomst efter
aftale med sognekantoret/ kirken.

Koder for hørehandicappede

Koderne er anført efter „Messtider“
T = Teleslynge.
H = Andre hjælpemidler for
hørehandicappede, f.eks. højtaleranlæg eller hånd-
høreapparat. Sidstnævnte skal nogle steder lånes i
kirken sakristi.
I = Ingen hjælpemidler for høre-
handicappede.

Sankt Andreas Bibliotek fylder 360 år

af Helge Clausen
formand for Sankt Andreas Biblioteks
bestyrelse

Det er lykkedes at fastslå den nøjagtige dato for bibliotekets grundlæggelse, og en sjælden bog fra 1655, som bibliotekets stifter har skrevet, er blevet erhvervet til biblioteket.

Tirsdag den 14. marts 1648 ankom den spanske gesandt, grev Bernardino de Rebolledo til København for at tiltræde som den spanske konges repræsentant ved det danske hof.

Denne dato kan med en vis ret anses for at være dagen for grundlæggelsen af, hvad der nu er Bispedømmet Københavns teologiske bibliotek, Sankt Andreas Bibliotek. Rebolledo, som var en lærd mand, medbragte nemlig en større bogsamling, hvori der var mange teologiske værker. En del af disse bøger blev knyttet til gesandtskabskapellet og dets præster, som havde hårdt brug for denne ellers forbudte katolske litteratur i deres virke. Som diplomat havde Rebolledo ret til at have sine egne præster med sig, og han havde op til fire boende ad gangen, for at de kunne betjene gesandtskabets personale. Præsterne måtte dog ikke have med andre at gøre, og især ikke med danskere, hvad de dog alligevel havde i al hemmelighed.

Efter at Rebolledo fratrædte i 1659, efterlod han bøgerne til sin efterfølger. Denne lille katolske bogsamling gik i de følgende små to hundrede år fra det ene katolske gesandtskab i København til det andet og blev forøget undervejs. Bogsamlingen var dog ikke altid på spanske hænder; også de franske, østrigske og kejserlige gesandtskaber var involveret.

Foruden at varetage sine diplomatiske opgaver, arbejdede Rebolledo stillfærdigt på at påvirke danske noglepersoner i katolsk retning. Da Rebolledo ankom til København, var kong Christian IV død to uger i forvejen. Christian IV huskes ikke blot for sine store byggerier og tabte krige, men også for sin antikatsolske lovgivning. Den nye konge, Frederik III, ændrede ikke på disse forhold, men Rebolledo fik hurtigt gode relationer til kongeparret og var kongens og dronning Sofie Amalies gæst på Hørsholm Slot. Han sørgede også for at stå på en god fod med de øverste embedsmænd, f.eks. rigshofmester Joachim Gersdorff og den strengt lutherske biskop Jesper Brochmand.

I 1654 abdicerede den svenske dronning Christina og konverterede året efter til Den katolske Kirke. Hendes vej til Kirken blev støttet af én af Rebolledos præster, p. Gottfried Francken SJ, som af Rebolledo blev sendt til Stockholm.

I 1655 udgav Rebolledo et langt digt på spansk om danskerne og deres historie: Selvas Danicas (De danske skove). I digtet, som er dediceret til dronning Sofie Amalie, opfordrer han i ret uforblømede vendinger kongeparret til at følge dronning Christinas eksempel og blive katolikker. Som vi ved, skete dette ikke, men selve bogen er særdeles interessant i den efterreformatoriske kirkehistorie. Den er på intet mindre end 176 sider, blev trykt i København og er forsynet med katolsk trykketilladelse (imprimatur).

Underligt nok har Sankt Andreas Bibliotek indtil nu ikke ejet et eksemplar af denne, nu ret sjældne bog, som kun findes i to eksemplarer herhjemme. Sidste sommer blev jeg kontakttet pr. email af den amerikanske professor i botanik, Ganga

Nair, som havde et eksemplar af bogen, der havde været i hans families besiddelse i et par generationer. Nu ville han gerne sørge for, at den blev sikret efter hans og hans kones død, idet de var barnløse. Professoren havde fundet mit navn på internettet ved at søge på bogens titel, idet jeg i 2002 havde holdt et indlæg om de katolske biblioteker i Danmark ved en kirkehistorisk konference i Hamburg, og mit foredrag er tilgængeligt på nettet. Jeg viste en interesse i at erhverve bogen til biblioteket, og både Library of Congress og Det Kongelige Bibliotek afgav vurderinger af dens værdi. Derpå gik handelen i orden, og et par uger senere modtog jeg bogen, som bestemt levede op til forventningerne. Den er velholdt og smukt indbundet i pergament. Så nu ejer Sankt Andreas Bibliotek dette vigtige værk af den ivrige katolik, Rebolledo.

Foroven på titelbladet står der et håndskrevet navn: Pedro Alvarez de Montenegro. Navnet er måske skrevet af Rebolledo, som har givet bogen til den pågældende. Men hvem var han? Det ser ikke umiddelbart ud til, at det var en af Rebolledos præster. Men præst var han, ovenikøbet én af den spanske kong Carlos II's skriftefædre. P. Alvarez var dominikaner og en tid provincial i Spanien. Dominikanernes arkiv i Spanien er ved at finde mere materiale om ham.

Det er hensigten fra nu af at markere Sankt Andreas Biblioteks "fødselsdag" den 14. marts. I år vil markeringen dog blive henlagt til lørdag den 5. april, hvor der sker en anden, stor begivenhed i biblioteket, nemlig åbningen af dets nye antikvariat. Ved denne lejlighed vil Selvas Danicas blive fremvist, og en mindetavle om bibliotekets grundlæggelse vil blive opsat.

Liturgisk kalender 1. - 30. april 2008

1. *hvid.* Tirsdag i 2. uge i påsken. (II Ps).
Påskepf.
L.: ApG 4,32-37. Ev.: Joh 3,7-15.

2. *hvid.* Onsdag i 2. uge i påsken. (II Ps).
Eller *hvid.* **Frans af Paola**, eneboer (†1507)
Påskepf.
L.: ApG 5,17-26. Ev.: Joh 3,16-21.

3. *hvid.* Torsdag i 2. uge i påsken. (II Ps).
Påskepf.
L.: ApG 5,27-33. Ev.: Joh 3,31-36.

3-års dagen for pave Johannes Paul II's død.
Mindes i menighedens forbønner.

4. *hvid.* Fredag i 2. uge i påsken. (II Ps).
Eller *hvid.* **Isidor**, biskop og kirkelærer (†636)
Påskepf.
L.: ApG 5,34-42. Ev.: Joh 6,1-15.

5. *hvid.* Lørdag i 2. uge i påsken. (II Ps).
Eller *hvid.* **Vincent Ferrer**, præst. (†1409)
Påskepf.
L.: ApG 6,1-7. Ev.: Joh 6,16-21.

Bededag for præste- og ordenskald.

6. *hvid.* 3. **SØNDAG I PÅSKEN.** (III Ps).
✠ *Gl. Cr. Påskepf.*
L.L.: ApG 2,14,22-23;
V.: Sl 16,1-2a+5,7-8,9-10,11.
R: Herre, du lærer mig livets vej.
Eller: Halleluja!
2.L.: 1 Pet 1,17-21.
Ev.: Luk 24,13-35.

Kirketelling.

7. *hvid.* Mandag i 3. uge i påsken. (III Ps).
Johannes Baptista de la Salle, præst. (†1519) (m)
Påskepf.
L.: ApG 6,8-15. Ev.: Joh 6,22-29.

8. *hvid.* Tirsdag i 3. uge i påsken. (III Ps).
Påskepf.
L.: ApG 7,51-8,1a. Ev.: Joh 6,30-35.

9. *hvid.* Onsdag i 3. uge i påsken. (III Ps).
Påskepf.
L.: ApG 8,1b-8. Ev.: Joh 6,35-40.

10. *hvid.* Torsdag i 3. uge i påsken. (III Ps).
Påskepf.
L.: ApG 8,26-40. Ev.: Joh 6,44-51.

11. *rod.* Fredag i 3. uge i påsken. (III Ps).
Stanislaus, biskop og martyr (m)
Påskepf.
L.: ApG 9,1-20. Ev.: Joh 6,52-59.

12. *hvid.* Lørdag i 3. uge i påsken. (III Ps).
Påskepf.
L.: ApG 9,31-42. Ev.: Joh 6,60-69.

13. *hvid.* 4. **SØNDAG I PÅSKEN.** (IV Ps).
✠ *Gl. Cr. Påskepf.*
L.L.: ApG 2,14a,36-41;
V.: Sl 23,1-3a,3b-4,5,6.
R: Herren er min hyrde, jeg lider ingen nød.
Eller: Halleluja!
2.L.: 1 Pet 2,20b-25.
Ev.: Joh 10,1-10.

Bededag for præste- og ordenskald.
Kollekt til bispedømmets teologistuderende

14. *hvid.* Mandag i 4. uge i påsken. (IV Ps).
Påskepf.
L.: ApG 11,1-18. Ev.: Joh 10,11-18.

15. *hvid.* Tirsdag i 4. uge i påsken. (IV Ps).
Påskepf.
L.: ApG 11,19-26. Ev.: Joh 10,22-30.

16. *hvid.* Onsdag i 4. uge i påsken. (IV Ps).
Påskepf.
L.: ApG 12,24-13,5a. Ev.: Joh 12,44-50.

17. *hvid.* Torsdag i 4. uge i påsken. (IV Ps).
Påskepf.
L.: ApG 13,13-25. Ev.: Joh 13,16-20.

18. *hvid.* Fredag i 4. uge i påsken. (IV Ps).
Påskepf.
L.: ApG 13,26-33. Ev.: Joh 14,1-6.

19. *hvid.* Lørdag i 4. uge i påsken. (IV Ps).
Påskepf.
L.: ApG 13,44-52. Ev.: Joh 14,7-14.

3-års dagen for Benedikt XVI's valg til pave.
Mindes i menighedens forbønner.

20. *hvid.* 5. **SØNDAG I PÅSKEN.** (I Ps).
✠ *Gl. Cr. Påskepf.*
L.L.: ApG 6,1-7;
V.: Sl 33,1-2,4,5,18-19.
R: Lad din godhed komme over os, Herre, for vi venter på dig.
Eller: Halleluja!
2.L.: 1 Pet 2,4-9.
Ev.: Joh 14,1-12.

21. *hvid.* Mandag i 5. uge i påsken. (I Ps).
Eller *hvid.* **Anselm**, biskop og kirkelærer, (†1109)
Påskepf.
L.: ApG 14,5-18. Ev.: Joh 14,21-26.

22. *hvid.* Tirsdag i 5. uge i påsken. (I Ps).
Påskepf.
L.: ApG 14,19-28. Ev.: Joh 14,27-31a.

23. *hvid.* Onsdag i 5. uge i påsken. (I Ps).
Eller *rod.* **Georg**, martyr
Eller *rod.* **Adalbert**, biskop og martyr (†997)
Påskepf.
L.: ApG 15,1-6. Ev.: Joh 15,1-8.

24. *hvid.* Torsdag i 5. uge i påsken. (I Ps).
Eller *rod.* **Fidelis af Sigmaringen**. (†1622)
Påskepf.
L.: ApG 15,7-21. Ev.: Joh 15,9-11.

25. *rod.* Fredag. MARKUS, evangelist (f)(II Ps).
Gl. Ap.pf.
L.: 1 Pet 5,5b-14
V.: Sl 89,2-3,6,7,16-17.
R: Om din nåde, Herre, vil jeg evigt synge.
Eller: Halleluja!
Ev.: Mark 16,15-20,25.

26. *hvid.* Lørdag i 5. uge i påsken. (I Ps).
Påskepf.
L.: ApG 16,1-10. Ev.: Joh 15,18-21.

27. *hvid.* 6. **SØNDAG I PÅSKEN.** (II Ps).
✠ *Gl. Cr. Påskepf.*
L.L.: ApG 8,5-8,14-17;
V.: Sl 66,1-3a,4-5,6-7a,16+20.
R: Bryd ud i fryderåb for Gud, hele jorden.
Eller: Halleluja!
2.L.: 1 Pet 3,15-18.
Ev.: Joh 14,15-21.

28. *hvid.* Mandag i 6. uge i påsken. (II Ps).
Eller *rod.* **Peter Chanel**, præst og martyr (†1841)
Eller *hvid.* **Ludvig Maria Grignon de Montfort**,
præst (†1716)
Påskepf.
L.: ApG 16,11-15. Ev.: Joh 15,26-16,4a.

29. *hvid.* Tirsdag. KATARINA AF SIENA, jomfru
og kirkelærer, værnehelgen for Europa, (†1380)
(f)(II Ps).
L.: 1 Joh 1,5-2,2;
V.: Sl 44,11-12,14-15,16-17.
R: Min sjæl, pris Herren.
Ev.: Matt 25,1-13.

30. *hvid.* Onsdag i 6. uge i påsken. (II Ps).
Påskepf.
L.: ApG 17,15,22-18,1. Ev.: Joh 16,12-15.

Vi tager ud for at komme tæt på...

– fortsat fra side 8

Så man kan både anmode om økonomisk støtte fra sin menighed og få del i de penge, som kommer til DUK på biskoppens opfordring. Disse penge fordeles automatisk mellem de deltagere, der har betalt 14.000 kr. for flybilletten.

Langt væk for at komme tæt på

Skal I skrive, bede og synge meget i Australien?

Ingeborg: Jeg skriftede faktisk, da jeg var i Köln (først stilhed og så megen munterhed i rummet). Ingeborg fortsætter: Men det er sådan det er, og det er jeg da ikke stolt af. Men det siger noget om stemningen under VUD, for man kan næsten ikke lade være med at skrive. Det kan man godt, når man er herhjemme, synes jeg. Ikke med god samvittighed, men man får det bare ikke gjort. Men mange unge skrifter, når de er af sted til VUD.

Kasper: Jeg tror godt, man her kan tale om den følelse af Helligånden, som vi gjorde lige før. Når vi deltager i VUD, så bliver man inspireret af nogle helt andre ting. Jeg kan huske, da vi gik pilgrimstur i Köln midt om natten i styrtregn. Vi skulle gå endnu fem kilometer, men på trods af besværlighederne gik vi alligevel og smilede og sang af hjertens lyst. Man bliver grebet af stemningen. Jeg får selv den varme i brystet, som du omtalte før. Man bliver grebet af et eller andet. Og det står på i to uger, hvor man nærmest går rundt og er et helt andet menneske.

Man får lyst til at skrive, fordi man føler sig tryk i dette fællesskab?

Ingeborg: Man får reflekteret en del mere, end man plejer. Der er meget tid til overvejelse og tid til at høre forskellige oplæg. Alt dette får virkelig sat gang i en masse tanker: Hvorfor er det nu lige, jeg er katolik og derfor anderledes end mange andre unge?

Kasper: Der var en eller anden filosof, der engang sagde, at man skal langt væk for at komme tæt på. For når man er langt væk, bliver man nødt til at tænke på noget andet. Man tænker ikke mere på penge, skole, arbejde eller familie – undtagen når man savner dem. På den måde får man åbnet op for at tænke på alt muligt andet.

Kirke er tro i fællesskab

Troen, Kirken og fællesskabet - er det tre vigtige grunde til at tage af sted til VUD?

Ingeborg: Jeg synes ikke, man kan adskille fællesskab og Kirke. Mange tænker på Kirken som en bygning, men det er oppe i tiden hos mange unge, at Kirken ikke er en bygning. Kirken er fællesskab. Så når vi står én million mennesker på f. eks en flyveplads et eller andet sted og holder messe, så er deltagerne Kirke. Så er det os, der er murstenene.

Men derudover er vi ikke "bare" et fællesskab af mennesker. Vi er et fællesskab af mennesker, som tror på det samme. Så på den måde er de tre områder forbundet.

Næste VUD

Er der noget, I gerne vil sige til denne artikels unge læsere?

Kasper: Til alle dem, som er 14-15 år i dag: Begynd at spare sammen til næste VUD i 2010 eller 2011. Vi tror, det bliver enten i Syd- eller Nordamerika.

Hvad vil I sige til alle de unge, som ikke skal med?

Ingeborg: Kom i kirke – så laver vi et fællesskab herhjemme også!

Det er da smadderægerligt for dem, som ikke kan komme med til Australien, men vi har da også en masse tilbud herhjemme, som ikke bliver udnyttet godt nok.

Hvad tænker du på?

Ingeborg: Jeg opfatter mig selv som en "DUK-pige," så jeg tænker selvfølgelig på alle DUK's sommerlejre, og alle DUK's udvalg og al det andet, som DUK er og laver. Men jeg er også efterhånden blevet en "menigheds-pige" så jeg synes også, det er mindst ligeså vigtigt, at de unge kommer i Kirken.

Hvis et ungt menneske finder ud af, at han eller hun har en katolsk dåbsattest – hvad skal hun så gøre for at komme i kontakt med Kirken?

Ingeborg: Det er jo rigtig ærgerligt, hvis Kirken ikke har været i kontakt med vedkommende. For det er jo sådan, det helst skal være: at Kirken er den, som favner og tager kontakt til de unge. Bl.a. fordi det er det, der virker bedst. For det er ikke mange 15-årige, der tør komme hen til Kirken og sige: Jeg er her også. Jeg synes næsten, det er vigtigere, at de, som allerede er aktive i Kirken, præst og menighed, får inviteret alle dem, som står ude på sidelinien.

Kasper: Det arbejder DUK meget med. Altså, hvordan vi får fat i alle dem, som ikke er med i Kirken.

Ingeborg: Eller hvordan vi kan holde på dem, som lige er blevet firmet, og som løber deres vej, hvis ikke vi gør noget for dem.

Hvis det unge menneske ikke har noget forhold til troen eller Kirken overhovedet, hvordan kontakter I ham så?

Kasper: Det ved vi ikke. Vi arbejder på det. Men hvordan man gør, det er der ikke rigtigt nogen, der véd.

Hvad kan I tilbyde? Hvorfor skulle man vælge at blive medlem af DUK?

Kasper: Vores sommerlejre er vildt hyggelige, og det synes vi alle tre, selv om vi nu er over 20 år. Vi synes, det er hyggeligt at deltage, men også at være ledere og selv være med til at uddanne eller opdrage yngre katolikere i den katolske tro.

Ingeborg: Man kan godt formulere det bredere. Jeg synes, vi kan tilbyde unge mennesker et fuldt liv. Vi kan tilbyde dem Jesus. Vi vil gerne tilbyde dem dét, der kan gøre dem til hele mennesker – i stedet for et liv uden Gud.

Jakob: Man behøver ikke tage til Sydney for at opleve fællesskab i Kirken. 100 mennesker kan opleves som mange, når man er samlet på det samme sted, og alle deltagerne er et sted mellem 18 og 25 år. I en sådan forsamling kan man også erfare en følelse af at høre hjemme. Det kan vi tilbyde i DUK på forskellige måde.

Lourdes og VUD - for de unge

Til de unge mennesker og evt. deres forældre, som gerne vil tætte på Verdensungdomsdagene i Sydney og opleve noget af den stemning, som er omtalt i denne artikel, men som ikke kan deltage, er der en anden mulighed.

I år 2008 inviterer biskoppen af Lourdes (byen Lourdes ligger i det sydlige Frankrig) pilgrimme til at fejre 150 års-jubilæet for Vor Frue af Lourdes' budskaber til verden modtaget og videregivet af den hellige Bernadette i dagene 11. februar til 16. juli 1858.

Jubilæumsåret startede den 8. december 2007 og fortsætter til 8. december 2008. Også pave Benedikt vil komme til Lourdes, og de nordiske biskopper vil holde deres konference i Lourdes under valfarten i september 2008.

Fra den 15.-20. juli vil tusindvis af unge mennesker, kunstnere, musikere og forskellige indbudte ungdomsgrupper deltage i begivenheder i Lourdes, der retter sig særligt mod Verdensungdomsdagene i Sydney. Der vil være storskærme med opkobling via satellit til den sammenfaldende begivenhed i Sydney. Du kan evt. læse mere på hjemmesiden www.lourdes.dk

Økonomisk støtte til de unge

Hvis du gerne vil hjælpe med økonomisk støtte til flybilletten til Sydney, kan du indbetale et beløb på reg. nr.: 4310 - kontonummer: 9 08 32 94 og mærke indbetalingen "Støtte VUD".

Den Nordiske Valfart til Lourdes 2008

onsdag den 3. til den 10. september

Tema: 150-års jubilæum for Mariaåbenbaringerne
Gejstlige ledere:
Valfartspræst Herbert Krawczyk s.j.
p. Björn Göransson (Sverige)

Den nordiske bispekonference vil samtidig holde deres møde i Lourdes

Pris fra Kastrup med fly og fuld pension: 7.900 DKr

TILMELDINGSMATERIALE og INFORMATION kan rekvireres hos:

Jytte Ormstrup – E-mail: jormstrup@tiscali.dk
Tlf.: +45 - 4364 4264 (bedst mellem kl. 19 - 21)

Marie Storm
Dr. Priemesvej 9, st. tv. DK 1854 - Frederiksberg C.
Tlf.: +45 - 3379 3415, søndag kl. 17- 21.
info@lourdes.dk

Tilmelding snarest

DANSK OLIE

KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrsservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rødovrevej 383, 2610 Rødovre
36 70 45 30
- sikkerhed for varme

Bønnens Apostolat

April

- At kristne i det moderne samfunds indviklede situation, med deres liv stadig må forkynde at Kristi opstandelse er kilden til håb og fred.

- At de unge kirkers kommende præster må blive stadig bedre kulturelt og åndeligt uddannede til at evangelisere egne nationer og hele verden.

Det sker i bispedømmet

Marts

Onsdag 26. kl. 19.30 Sankt Laurentii aften: David Gress: "Uden ånd ender vi i tyranniet". Med udgangspunkt i sin bog "Velstandens kilder" fortæller David Gress om sit liberale og kristne livssyn. Sted: Menighedssalen, Sankt Laurentii Kirke, Frederiksborgvej 11, Roskilde. Entré Kr. 40,00 inkl. kaffe. Alle er velkomne.

Fredag 28. kl. 19.30-21.30 Forsynings- og helbredelsesmesse, sted: Sankt Ansgar Kirke, Bredgade 64, Kbh.

Lørdag 29. kl. 14.30-16.30 Temalørdag: Evangelisering v/ diakon Kaare Nielsen, i Skt. Therese Kirkes Menighedslokale, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup

April

Lørdag 5. kl. 14.30 Voksenkatekese, tema: "Gudsfolkets ansvar i Kirken" v/past.rådsmedlem Käthe Lund. Sted: Sankt Ansgars Kirkes Menighedslokale, Bredgade 69 A, Kbh. Pris: materialer, kaffe og te kr. 40,-

Fredag 18. Katolsk Historisk Forenings St. Bededagsudflugt til Næstved. Mødested og -tid oplyses senere.

Biskoppens kalender

April

1. Tirsdag	09.00 Messe for personalet på GI.Kongevæg
	10.45 Møde i Liturgikommissionen
2. Onsdag	10.00 Møde med polske præster, Dalum
3. Torsdag	16.00 Møde i Forretningsudvalget
5. Lørdag	11.00 Firmelse i Næstved
	15.00 Regionalt kirkeskættmøde, Næstved
6. Søndag	10.00 Firmelse i Skt. Annæ Kirke, Amager
8. Tirsdag	07.30 Messe på Stella Matutina
11. Fredag	07.30 Messe på Stella Matutina
12. Lørdag	10.00 Firmelse i Hørsholm
	16.00 Firmelse i Lyngby
19. Lørdag	10.00 Firmelse i Herning
20. Søndag	10.00 Firmelse i Aalborg
22. Tirsdag	19.00 Regionalt kirkeskættmøde, Skt. Annæ
26. Lørdag	11.00 Præstevielse i Domkirken
27. Søndag	11.00 Firmelse i Helsingør
	14.30 Firmelse (eng.) i Skt. Therese
29. Tirsdag	10.00 Møde i Præsterådet
30. Onsdag	16.00 Møde i Forretningsudvalget

Selverkendelses-Seminar 1. maj 2008

Underviser: **Pauline Skeates**
 Tok: Jan Lindell
 Sted: Bethesda, Romersgade 17, 1362 København K.
 Tid: 10:00 - 17:00
 Pris: 600 kr. • Ved tilmelding og betaling **senest den 5. april** er prisen 500 kr.
 Begrænset antal pladser.
 Giro: 10146372
 Netbank: Reg. nr. 1551 Konto 0010146372
 Internet: www.refocussing.dk for mere information
 Kontakt: Marian Bridget Connolly, Gyvelvej 16, 3600 Frederikssund
 Tlf.: 4738 8208 • Mobil: 2025 3595 • Email: bridgetconnolly@hotmail.com

VEOK

Reformgruppen Vi er også Kirkens årlige generalforsamling affholdes søndag den 6. april kl. 15 i Flintholms sogns menighedssal, Junggreenvej 14, Frederiksberg (indgang bag kirken). Alle er velkomne.

Kaare Rübner Jørgensen
formand

Find os på
katolskorientering.dk

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup,
Herlev, Farum, Bispebjerg
og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Vanløse Ligkistemagasinet

H.P. Baltzer & Søn ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse

38 71 75 01

organiseret bedemand
tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligkistemagasinet.dk

KRIS Kristen Rådgivning for Incestofre og Seksuelt misbrugte

KRIS (Landskontoret i Århus):
Fredens Torv 2, 1. sal tv, Postboks 5023, 8100 Århus C
Tlf. 8618 3394 eller 7022 7294
Læge og familierapeut Vibeke Møller

KRIS (Sjælland):
Sankt Lukas Vej 6A, 1. sal, 2900 Hellerup • Tlf. 3940 7294 eller 4710 7294
Socialrådgiver og terapeut Inger Andersen

KRIS (Syddjyll/Fyn):
Jyllandsgade 20, 1. sal, Postboks 44, 7000 Fredericia • Tlf. 5051 8818
Sygeplejerske og terapeut Rie Bjørn

KRIS (Herning): Tlf. 2195 0209
Pædagog og terapeut Helene Svendsen

Få tilsendt KRIS' nyhedsbreve og kursusinformation.
Email: kris@kris-dk.dk • Hjemmeside: www.kris-dk.dk

KRIS har åbnet rådgivning i Næstved
Mandag og tirsdag på adressen: Østergade 13
Samtaler aftales: Tirsdag - torsdag på tlf. 3940 7294
ellers på tlf. 4710 7294

Du kan ikke tage det
med dig - men med et
testamente kan du fort-
sat hjælpe Kirken

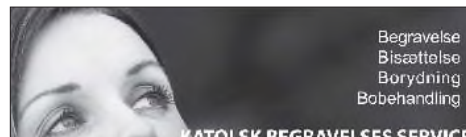
Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente. En sådan arv er fritaget for afgifter, så den går ubeskåret til Kirkens arbejde. Det anbefales at lade en advokat oprette testamente. Sker dette i samråd med bispekontoret, refunderes salæret.

Rekvirér brochure eller ring til:
Torben Møller
Katolsk Bispekontor
Gl. Kongevej 15
1610 København V
Telefon 33 55 60 11

RFM Landsbevægelsen Respekt for Menneskeliv

Sig ja til livet
- hele livet!

Bestil et gratis prøvenr. af RFM nyt!
Tlf 5576 7652 • E-mail: rfm@mail.dk
www.rfm.dk

Begravelse
Bisættelse
Borydning
Bobehandling

KATOLSK BEGRAVELSES SERVICE

Benzons
BEGRAVELSES SERVICE

DØGNSERVICE 7011 2407

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Hellerup
Emdrup-Ryvang
Bedemandforretning

v/Lisbeth og Vagn Fondo

Bernstorffsvej 13 A

39 62 16 50

Reference:

Sankt Joseph Søstrene
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba

Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV • TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til
Katolsk Orientering nr. 8
som udkommer

den 18. april

skal være redaktionen i
hænde senest

den 31. marts

Med venlig hilsen
Redaktionen

Victor Nielsen

Stenhuggeri og
Monumentforretning
v/stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 33 21 65 48
Fax. 33 21 30 32

Er dit liv i kaos/krise?
Der er en, der kan lytte i
Telefonlinjen ved kirken.
Ring gratis og anonymt.

Alle dage mellem
18 - 22
70 26 14 84

Bolig søges!

Ungt ægtepar, studerende, rolige og ansvarsbevidste,
begge fra Congo, søger lille lejlighed i Høje Taastrup,
Roskilde el. Storkøbenhavn.

Henvendelse til tlf. 25 88 42 42 el. 97 56 40 37

Det meddeles herved, at **Gunhild Marie Buchardt
Hansens legat** vil blive uddelt i juni 2008 og 2009,
hvorefter legatet ophører.
Ansøgning sendes til Sct. Albani Skole, Adelgade 5
5000 Odense C.

BANGS TORV BLOMSTER

Herlev Hovedgade 127

Tlf.: 44 92 41 31

Buketter • Bårebuketter • Vine og Vinpynt
Blomster1910@hotmail.com

Katolsk Orientering nr. 6 22. marts 2008 34. årgang

*Men englen sagde til kvinderne: "Frygt ikke!
Jeg ved, at I søger efter Jesus, den korsfæstede.
Han er ikke her; han er opstået, som han har sagt.
Kom og se stedet, hvor han lå. Og skynd jer hen og sig til hans disciple,
at han er opstået fra de døde"
Matt 28,5-7*

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)
Redaktionssekretær Kuno Arnkilde
annoncer, orientering fra sognene og abonnement
 Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Sr. Mirijam Kaschner,
 Kirsten Kjærulff, Lisbeth Rütz
Redaktion og annoncer
 Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610
 København V,
 tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,
 e-mail: redaktion@katolskoriering.dk
 Giro 205-7042
 Orientering fra sognene: indlæg sendes til
 sognenyt@katolskoriering.dk
 Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.
 Abonnementspris 420 kr. helårligt. Løssalg 21 kr.
 i Stenbutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
 DK 1610 København V
Tryk Morsø Folkeblad Bogtrykkeri
Oplag 8000
 ISSN 0902-297X

Nødtelefon

Den katolske kirkes nødtelefon har nummer
2931 3280

Uden for bispeskottorets åbningstid vil
en søster fra Skt. Lioba Kloster være
behjælpelig med at
etablere kontakt til en præst,
især ved behov for syges salvelse
eller nøddåb.

Bogudsalg

**lørdag den 5. april
kl. 11-16**

Kom og gør et kup!

Sankt Andreas Bibliotek

Gl. Kongevej 15
1610 København V.

www.sanktandreasbibliotek.dk

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 13 og 14

RADIO

P 1: Lørdag den 29. marts 19.03

**Tro og eksistens
Påskerefleksioner.**

Kan fjerne fortællinger skabe håb og mirakler
gøres troværdige? Stemmer på påskedag om
forventning, fysikkens love og stor opstan-
delse.

Tilrettelæggelse: Anders Laugesen.

(Sendes også lørdag 19.03).

På www.katpod.dk
siden sidst

Slut med pastoralrådsvalg?

Jesper Langballe finder Vatikanets holdning
ussel

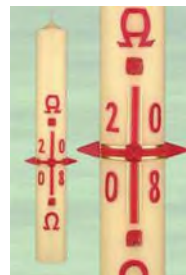
Denne søndag er midfastesøndag

Katolsk-islamisk Forum oprettet på et møde i
Rom

Er den kristne kirkes splittelse truet?

Hvor blev de af?

Symbol: Påskelys

Påskelyset - eller
påskekerterten, som
den også er blevet
kaldt, er symbolet
på den opstandne
Kristus.

Kristne Symboler

v./ Sr. Mirijam
Kaschner

Allerede på kejser Konstantin den Stores tid
berettes om vokslys i påskenaften, men den
specielle liturgiske brug af et påskelys er før-
ste gang dokumenteret i året 384 i Piacenza.
I middelalderen indførte man de forskellige
symboler, som vi kender i dag, hvor præsten
på lyset markerer:

1. et kors: påmindelse om Kristus, som blev korsfæstet og opstod fra de døde.
2. A og Ω: første og sidste bogstaver i det græske alfabet, hvilket betyder, at Kristus er begyndelsen og enden: "Jeg er Alfa og Omega, siger Gud Herren, han som er, og som var, og som kommer, den Almægtige." (Johs.Åb. 1,8)
3. årstal: Denne nat, hvor vi fejrer Kristi opstandelse, er et mødested af fortid, nutid og fremtid. Jesus er Herren over tid og evighed. Når vi fejrer denne nat, så fejrer vi ikke en begivenhed, der skete for 2000 år siden, men vi fejrer denne begivenhed som bliver tilstedeværende i denne nat.
4. Indsætning af 5 røgelseskorn: faktisk opstår denne handling på grund af en misforståelse af ordet "incensum", som betyder både: tændte (lys) og røgelse. Men de 5 røgelseskorn er blevet et symbol på Kristi 5 år.

Påskelyset bliver tændt ved en indviet ild, inden det bliver båret ind i den mørke kirke med råbet: Lumen Kristi (Kristus er vort lys), tre gange

Diakonen synger bagefter påskelysets lovsang. Ved velsignelsen af dåbsvandet bliver påskelyset 3 gange sænket ned i vandet.

Påskelyset brænder i alle gudstjenester indtil pinse ved siden af læsepulten eller altret; bagefter får det plads i nærheden af døbefonten og tændes kun til fejringen af dåbsakramente og ved begravelse som et tegn på, at Jesus er det evige liv.

TV

DR 2: Lørdag den 29. marts 20.00

DR2 Tema: Konfirmation - Gud eller gaver?

Husker du din konfirmation? Dengang du stod der kejtet foran alteret med svedige pubertets-håndflader, panden fuld af filipenser og bæven-de skulle svare "ja" højt og tydeligt til at forsage Djævelen og alle hans gerninger? Gjorde du det for Gud eller for gavernes skyld?

Hver tredje dansker går hvert år til konfirma-tion og langt de fleste unge vælger fortsat at blive konfirmeret. Traditionen er populær, og der bruges mange penge og energi på den store fest. I denne temaaften møder vi både de unge konfirmander, der står foran deres store dag, og de gamle konfirmander, der husker tilbage på godt og ondt.

DR 2: Torsdag den 3. april 22.10

Kærlighedens bud - tvivl (2:9)

Du skal tro.

Er det ægte kærlighed, hvis man tvivler? Og kan man vende den evige tvivl til noget positivt? Forfatteren Sissel-Jo Gazan taler med præsten Helle Møller Jensen om nødvendighe-den af at tro. Ikke mindst på vores egen evne til kærlighed - en evne, som vi er født med, og som selv ikke tvivlen kan tage fra os.

Katolsk Orientering

Paven døber kendt italiensk journalist og islamkritiker

af Lisbeth Rütz

Påskens dag døpte paven overraskende den 55-årige Magdi Allam, der er lederskribent og vicedirektør på dagbladet Corriere della Sera.

Af sikkerhedsgrunde var dåben en velbevaret hemmelighed indtil mindre end en time, før den fandt sted. I alt blev syv personer – fem kvinder og to mænd – døbt. I dåben fik Magdi Allam navnet

Cristiano.

Allam, der blev italiensk statsborger i 1986, har levet i Italien i 35 år, men stammer oprindeligt fra Ægypten.

I sin bog "Vincere la paura" (at overvinde angsten) har Allam, der er en stærk tilhænger af Israel, beskrevet, hvordan det italienske indenrigsministerium har sat ham under permanent beskyttelse, fordi han skal have modtaget dødsstrusler fra Hamas på grund af sin kritik af den pa-

læstinensiske selvmordsterorisme.

Allam deltager ofte i den italienske debat om forholdet mellem islam og den vestlige verden, og hans dåb har derfor vakt stor opsigt – ikke blot i de italienske medier, men over hele verden.

I sin udførlige omtale af dåben fremhæver det israelske, engelsksprogede dagblad Yediot Aharonot navnlig Allams engagement i Israel og hans kamp mod islamismen. Sammen med tre andre journalister fik han i 2006 den israelske Dan David pris, der gives til journalister, som arbejder for at fremme tolerance og forståelse mellem kulturerne.

Det engelske dagblad Sunday Times fremhæver i sin omtale, at paven risikerer muslimernes vrede ved at døbe en kontroversiel journalist og mener, at det bringer mindelser frem om pavens tale i Regensburg i 2006.

Blandede reaktioner i den muslimske verden

De italienske muslimers talsmand har reageret afdæmpet på dåben. Yahya Sergio Yahe Pallavicini, der er imam for Al-Wahid

moskeen i Milano, har dog udtrykt en vis undren over, at begivenheden var mediemæssigt højprofileret og ikke fandt sted under mere private former. Under selve dåbshandlingen zoomede Vatikanets TV-hold ind på Allam frem for de andre dåbskandidater.

Sammenslutningen af de islamiske menigheder i Italien L'UCOII erklærer gennem sin talsmand imam Izz al-Din al-Zir til avisen Il Giornale, at den respekterer Allams valg med bemærkningen: "Det vigtigste er, at enhver lever sin religiøsitet på en fredelig måde og respekterer andre religioner".

Allams valg møder til gengæld hård kritik i de arabiske medier. Generelt kritiseres han i følge Corriere della Sera for "at have kastet sig i Vestens arme for at pleje sine egne økonomiske og personlige interesser." Hundreder af kommentarer på de arabiske avisers internetudgaver kalder dåben og mediedækningen af den for "en uholdt provokation."

Det palæstinensiske dagblad Al Quds al Arabi skriver således på første side: "Pave Benedikt XVI fremprovokerer muslimernes vrede ved at have døbt en eks-muslim, der støtter Israel og er kendt for sin aversion mod islam".

"Nye katakomber"

I forbindelse med dåbshandlingen har Allam både på sin hjemmeside <http://www.magdiallam.it/> og i Corriere della Sera begrundet sin konversion og udtrykt håb om, at den kan være en støtte for andre muslimske konvertitter i Italien og få dem til at "komme frem fra katakomberne".

"I Italien er der tusinder af konvertitter til islam, der lever deres tro fredeligt. Men der er også tusinder af muslimer, som har omvendt sig til kristendommen. De er tvunget til at skjule deres nye tro af angst for at blive dræbt af de islamiske ekstremister, som skjuler sig iblandt os.

Hvis vi ikke her i Italien i katolicismens vugge vil være i stand til at garantere alle fuld religiøs frihed, hvordan ville vi så nogenstid kunne være troværdige, når vi kritiserer krænkelsen af denne frihed andre steder i verden?" skriver han d.23.03. i Corriere della Sera.

Allerede i sin første artikel den 03.09. 2003 i Corriere della Sera skrev Allam om "de islamiske konvertitters nye katakomber."

Her beskæftigede han sig med "den dybe spirituelle og menneskelige ensomhed, som disse grupper befinder sig i."

Sankt Knuds Kirke i Odense skænker Den katolske Kirke i Danmark to relikvier af Knud den Hellige

I de sidste dage af februar kunne man læse i dagpressen, at Knud den Helliges jordiske rester skulle til scanning på Retsmedicinsk Institut på Syddansk Universitet.

I den anledning rettede biskop Kozon henvendelse til menighedsrådsformand ved Skt. Knuds Kirke Harry Haue for at høre, om det, nu da glaskisten alligevel skulle åbnes, var muligt at få overdraget et par relikvier.

Biskop Kozon havde yderligere en samtale med kirkeværge Bent A. Koch, der lige som Harry Haue var meget velvilligt indstillet over for biskoppens anmodning. Tildelingen blev dog først givet, efter

at hoffet via hofmarskallet var blevet forespurgt.

Herefter meddelte Bent A. Koch, at man havde udtaget en del af et ribben og en fodrodsknogle på henholdsvis 8 og 6 cm, hvilket var mere end biskoppen på forhånd havde turdet forvente.

Tid og sted for overdragelsen af relikvierne er endnu ikke fastsat. Det er heller ikke fra biskoppens side besluttet, hvor de skal anbringes. Hele sagsforløbet er gået så hurtigt og smertefrit, at der ikke har været tid til overvejelser herom.

Knud den Hellige, som regerede

fra 1080-1086, er Danmarks værnehelgen og første martyr.

Han blev dræbt af oprørere i 1086 i Odenses første sognekirke og gravlagt i kirken sammen med sin bror. Senere blev hans relikvier overført til domkirken, den nuværende Sankt Knuds Kirke.

Retsmedicinerne fik syv timer til at undersøge Knud den Helliges og hans bror Benedikts knogler. Der kan gå op til et halvt år, før forskerne er klar med resultaterne af DNA-analyserne, som bl.a. skal vise, om de rent faktisk er brødre, og om de er sønner af Svend Estridsen, som ligger i Roskilde Domkirke, og som der også er taget DNA-prøver af.

En kulturarv står i fare for at forsvinde, siger den rumænske litteraturforsker Monica Papazu i et interview om sin bog "Kosovo – frontlinjen mellem kristendom og islam."

En succeshistorie

Jeg gætter på, at de fleste af Katolsk Orienterings læsere ikke har den ringeste anelse om, hvad ADAM-12 er for noget. En ny deodorant, måske? Eller et fitness-center i det indre København?

Ingen af delene, selvfølgelig. Jeg kan i øvrigt berolige med, at jeg selv var lige så uvidende, indtil en god bekendt sendte mig en artikel fra decembernummeret af Ugeskrift for Læger.

Og her kommer så det rigtige svar: ADAM-12 er et protein, som hos gravide kvinder produceres i store mængder af moderkagen og derfor også findes i deres blod, men så godt som ikke forekommer i blodet hos ikke-gravide. Det fandt en dansk professor ud af i 1998, men hvad skulle man bruge denne nye viden til? Det er først for nylig blevet klart.

I 2005 fandt den samme professor i samarbejde med Statens Serum Institut og det engelske Harold Wood Hospital frem til, at et lavt niveau af ADAM-12 i den gravide kvindes blod er tegn på Downs syndrom (mongolisme) eller en anden kromosomfejl hos det ufødte barn. Og så var succesen hjemme. For sammen med et amerikansk medicinalfirma udviklede man nu en diagnosemetode, som allerede i uge 8-9 af graviditeten gør det muligt på grundlag af en simpel blodprøve at konstatere, om barnet har en kromosomfejl. Det skal tilføjes, at det amerikanske firma via sit finske datterselskab har indgået en licensaftale med Københavns Universitet om udnyttelse af resultaterne, så universitet kan se frem til en millionindtægt de kommende år.

Men ikke nok med det. Den nye metode vil i vidt omfang kunne overflødiggøre de traditionelle fostervandsprøver og moderkagebiopsier, som havde den ærgerlige sideeffekt, at ca. 1% af de børn, der skulle undersøges endte som aborter. Nu kan det hele klares med en ufarlig blodprøve. Pragtfuldt, ikke?

Men tilbage til artiklen i Ugeskriftet. Den var skrevet af to læger, som ikke syntes, den nye metode var så pragtfuld endda. For med den vil man jo – inden for de første 12 uger af graviditeten, altså inden for den periode, hvor der her i landet er fri abort – efter forfødtbefindende kunne fravælge handicappede – og om få år, når metoden yderligere raffineres, børn med ubetydelige handicaps, farveblindhed f.eks. – og hvem ved, børn med det ”forkerte” køn. Med andre ord, selektive aborter bliver snart en mulighed for alle, hvor man tidligere har skullet indhente tilladelse hos de såkaldte abortsamtaler, hvis det efter 12. uge viste sig, at der var ”noget i vejen” med barnet.

Artiklens forfatter udtrykker det på denne måde: ”De nye fosterdiagnostiske muligheder forrykker fokus fra kvaliteten i graviditeten til fostrets kvalitet alene.”

Sandt nok, men i princippet er der ikke rykket så farligt meget. Med indførelsen af fri abort gjorde vi barnet til en vare. Det er bare blevet lidt tydeligere nu.

Torben Riis

Præstemangel?

Som opmærksom læser af Katolsk Orientering læste jeg om studiedagene i evangelisering. I artiklen blev jeg overrasket over den uheldige situation for de stakkels katolikker i Guatemala, hvor de i dag nu kun har 650 præster til at frelse de mange sjæle. Derimod har de evangeliske troende 18.000 præster til rådighed.

Et opslag i CIA World Factbook med bekræftelse af Britannica Online Encyclopedia oplyser, at der er ca. 12,3 mill. indbyggere i landet, hvoraf 75% af dem er katolikker, ca. 9 mill. Simple hovedregning giver, at enhver katolsk præst må tage sig af 13.800 trænge sjæle, hvorimod de evangeliske troende, som udgør 25% af landets indbyggere har en præst for hver 170 personer.

Det er da meget bedre, end hvad Folkekirken kan præstere – nemlig ca. 1800 medlemmer for hver præst, ligesom vi katolikker her i landet ikke kan klage i sammenligning med vore medtroende i Guatemala.

Lyder det sandsynligt?

Jeg håber, at de øvrige oplysninger i KO er lidt mere pålidelige.

Ole Dam
2100 Kbh. Ø

Evangelisering

Ordet evangelisering er ikke et dansk ord. Det findes ikke i nogen dansk ordbog. Det kan kun forklares som en fordanskning af det tyske *evangelisieren*, som ifølge den store tyske ordbog Duden betyder *mit dem Evangelium vertraut machen*.

Det er en rigtig dårlig ide, at en katolsk kirke på dansk jord ikke bruger ord, der findes på landets sprog og i danske ordbøger. Der ER jo danske ord, der dækker, det man vil sige, nemlig formidling, udbredelse eller for den sags skyld mobilisering – det kan da findes i en ordbog, og det dækker godt det, man egentlig vil, nemlig få alle de mange, der står som medlem af kirken til at komme til messe.

Tanken om evangelisering er bedre end ordet evangelisering (som computeren straks giver en rød streg).

Noget BØR gøres, noget VIL vi gøre, og noget KAN vi gøre.

Hvordan får vi de unge interesserede og aktive? Hvordan får vi folk til at komme? De unge får vi bedst fat i ved møder og lejre, hvor de møder andre unge og sammen med dem kan drøfte deres holdninger, deres tro og deres muligheder. DUK er fint i gang.

Få folk til at komme i kirken er et problem, som skal gribes an med varsomhed. Påtrængende adfærd kan gøre mere skade end gavn. At opøse folk privat minder med det samme om Jehovas vidner, som ikke viger tilbage og endda bruger trusler.

Der kan være mange grunde til, at folk ikke kommer til messe. Cirka 95% af dem, der står som medlem af den katolske kirke (et skud i blinde) er født i udlandet eller efterkommere af udlændinge. Mange er måske dansk gift og

Kære Ole Dam,

Som det også nævnes i artiklen, stammer oplysningen om de 650 præster og de 18.000 evangelister fra en italiensk dokumentarfilm, der blev vist i dansk TV, og dette var ord til anden, hvad der stod i programoplysningerne fra DR.

Det fritager os naturligvis ikke for den journalistiske forpligtelse til at foretage et *reality check*, må vi brødbetynt erkende. Det har vi så forsøgt efterfølgende bl.a. ved at se på Udenrigsministeriets landefakta, der bekræfter, at indbyggertallet i landet er ca. 12 mio. Til gengæld anslår man kun andelen af katolikker til 64%, mens der menes at være 20% evangelister og 9% Maya-religioner. Man tilføjer, at andelen af evangelister er stærkt stigende.

Et opslag i *Annuario Pontificio* gjorde os ikke meget klogere, idet oplysningerne der øjensynlig kun dækker hovedstadsområdet (Guatemala City), hvor der i 2007 var 283 fastboende præster til 3,5 mio. katolikker.

Nu synes vi ikke, det fremgår helt klart, hvilke af oplysningerne det er, du ikke finder sandsynlige. Men selv synes vi da, det lyder voldsomt med 18.000 evangeliske præster til ca. en fjerdedel af landets befolkning (eller en femtedel, hvis man skal tro UM).

går regelmæssigt i Folkekirken.

Andre har en stærk tro på Gud og lever efter Jesu ord, men tager afstand fra kirkens liturgi. Det er ikke vor sag at fordomme en anden måde at være kristen på.

Det vi skal er at komme med varme tilbud om et fællesskab i vor tro, og jeg tror, vi gør det bedst ved at den stedlige præst direkte henvender sig til dem, der ikke kommer eller yderst sjældent kommer, med opfordring til at prøve at være med. Kommer de en enkelt gang til messe, er der stor chance for, at de kommer igen, for det har været en god oplevelse.

I vort sidste menighedsblad gennemgik jeg nogle salmer og citerede Inge-manns linie: Fred med de få, som mig har kær, og dem, jeg aldrig så. Derefter fulgte min afslutning: Mange påskehilsner til dem i menigheden, vi har kær, og dem, vi aldrig så. Lidt ironisk – javel. Men måske er der en og anden, der tænker: ”Skulle jeg ikke gå til messe i Stella Maris? Det ER jo længe siden!”

Eva Antkowiak
Menighedsrådsformand ved Stella Maris Kirke, Nyborg

Kære Eva Antkowiak,

Du har ganske ret i, at evangelisering ikke umiddelbart lader sig identificere som et dansk ord, men som du sikkert vil være enig med mig i, er sproget foranderligt størrelse, og en gang imellem udarbejder Dansk Sprognævn da også en liste over nye ord, der er indgået i sproget. Nogle bider sig fast, andre forsvinder hurtigt igen. Hvem i alverden vidste blot for nogle år tilbage, hvad *wellnes* var for noget, men prøv at google (endnu et nyt ord!) ordet, så

Men når det drejer sig om den hastigt voksende evangelist-bevægelse, er der vel heller ikke tale om sognepræster, der som i den danske folkekirke sidder i deres præstegård og passer deres menighed, men om prædikanter, der farer land og rige rundt og holder vækkelsesmøder og derfor har *hele* befolkningen som målgruppe. Ellers ville bevægelsen jo heller ikke have så meget vokseværk. Vi tror derfor ikke, det giver mening at dividere den evangeliske menighed med antallet af prædikanter, hvis man vil have et billede af situationen. Pointen i udsendelsen var vel også blot, at den katolske Kirke i landet befinder sig i en defensiv position, mens evangelisterne stormer frem.

Om de tal, DR opgav på grundlag af udsendelsen står til troende, bliver det nok ikke helt let at verificere. Jeg tvivler ærligt talt på, at der foreligger helt pålidelige og vandtætte statistiske oplysninger fra et land som Guatemala, som ikke hører til blandt de mest velordnede samfund på de kanter, og hvem har vel tal på, hvor mange evangelister – de fleste formodentlig af udenlandsk herkomst – der p.t. opholder sig i landet? Er der nogen, der sidder inde med præcise oplysninger, hører vi gerne nærmere.

skal du bare se løjer, og det samme kan du gøre med *evangelisering*.

Men er det nu nødvendigt med alle de nye ord? Det er en indvending, man tit hører, og selvfølgelig er der god fornuft i det gamle dansklærerråd, at når der findes et godt og dækkende udtryk på dansk, så er der ingen grund til at bruge et fremmedord.

Til gengæld må jeg så også tillade mig at sige, at jeg ikke synes, at de alternative ord, du foreslår, helt dækker det, de skal. Formidling og udbredelse, javist, men det kan jo dække over så meget. Hvad er det, der skal formidles? Mobilisering lyder ærligt talt lidt militært, og noget kerner dansk ord er det just heller ikke.

Evangelisering derimod siger noget mere præcist. Som der står i Duden: at gøre folk fortrolige med evangeliet. Og det er jo det, det drejer sig om. Ikke blot at få de kirkefremmede katolikker til at gå til messe, (her ville ordet mobilisering måske mere være på sin plads) men at få åbnet folks øjne for evangeliet, det kristne budskab. Her er målgruppen ubegrænset og målet at forkynde det glade budskab i en tid, hvor mange ikke aner, hvad kristendommen er.

Således forstået synes jeg, at ordet har sin berettigelse. Under alle omstændigheder tror jeg, det er kommet for at blive. Der skrives bøger om evangelisering for tiden, og ordet bruges allerede i mange sammenhænge – ikke blot af katolikker. Så jeg tror nok, du kommer til at affinde dig med at se ordet igen – også i Katolsk Orientering.

Og så synes jeg da forresten ligesom du, at sognepræsterne er bedst til at appellere til de katolikker, vi sjældent eller aldrig ser i kirken – uden at vi andre af den grund helt skal glemme, at vi som kristne alle har en pligt til – at evangelisere.

Torben Riis

At de alle må være ét

Chiara Lubich, Focolare-bevægelsens grundlægger, døde i sit hjem i Rocca di Papa den 14. marts

af Lisbeth Rütz

"At de alle må være ét." Chiara Lubichs blik faldt på denne sætning i Johannes-evangeliet 17, 21, da hun tilfældigt slog op i Bibelen. Hun havde søgt tilflugt i et beskyttelsesrum i Trento i Norditalien under de voldsomme bombardementer af byen i 1944. Tanken om enhed skulle meget snart blive den røde tråd i bevægelsen Focolare, der begyndte at tage form de følgende år.

Chiara Lubich blev født i Trento i Norditalien d. 22.1. 1920. Moderen var en stærkt troende katolik, mens faderen under fascisismen mistede sit arbejde på grund af sit politiske engagement i socialistpartiet. I dåben fik hun navnet Silvia; men senere tog hun navnet Chiara, da hun var fascineret af det radikale, franciskanske fattigdomsideal. Focolarebevægelsens formelle begyndelse regnes fra datoen d. 7. december 1943, hvor Chiara aflægger det første, private løfte om at ville leve i kyskhed, lydighed og fattigdom. Focolare betyder arne på italiensk, og dermed er der sagt noget centralt om bevægelsens selvbillede. Den organiserede sig nemlig i små grupper, der skulle udbrede Guds kærlighed og omsorg for mennesket lige som den varme, der stråler ud fra hjemmets arne.

"Her er Guds finger" sagde biskopen af Trento, da bevægelsen i 1947 blev anerkendt på lokalt plan.

I 1964 blev Chiara Lubich for første gang

modtaget i audiens af pave Paul VI., der kaldte bevægelsen for "Guds værk". I 1984 besøgte pave Johannes Paul II bevægelsens internationale centrum i Rocca di Papa uden for Rom.

Det er Focolares karisma at leve enheden, og det medfører, at den ønsker at præge alle områder af samfundslivet og gøre sig gældende inden for f.eks. politik, pædagogik, økonomi, økologi m.m.

Focolarebevægelsen var økumenisk engageret allerede fra 1961 og etablerede i årene efter Det Andet Vatikankoncil kontakter til ortodoksien og de anglikanske og protestantiske kirker. Den har ydet et betydeligt bidrag til at nedbryde fordomme mellem mennesker – troende eller ikke – troende.

Senere engagerede Focolare sig også i den interreligiøse dialog. I 1981 talte Chiara Lubich som den første, kristne lægkvinde for 10.000 buddhister i et tempel i Tokyo i Japan, og nogle måneder senere i Man-collm X-moskeen i New York foran 3.000 afroamerikanere.

Lige fra begyndelsen er Focolare optaget af dialogen med andre uanset baggrund, hvilket kommer til udtryk i et ønske om at samarbejde med andre om begreberne solidaritet, broderskab, retfærdighed, fred og enhed. For dette arbejde får Chiara Lubich megen anerkendelse – bl.a. Templeton-prisen og UNESCO's pris for opdragelse til fred i 1996.

Efter Chiara Lubichs besøg i Brasilien i 1991 iværksætter bevægelsen et økonomisk projekt, der indebærer, at 700 virksomheder på fem forskellige kontinenter forpligter sig til at samarbejde om en mere solidarisk form for økonomi, hvor en del af virksomhedernes overskud understøtter udviklingsprojekter for fattige. Disse virksomheder beskæftiger i dag tilsammen mere end 50.000 personer.

Bevægelsen bygger også minisamfund baseret på de evangeliske idealer med huse, skoler og virksomheder. Det første og til dato mest udbyggede af disse samfund er Loppiano i Italien.

Dens seneste knopskud er Sophia Universitetet, der blev oprettet ved et paveligt dekret den 7.12. 2007. Det begynder sin virksomhed til efteråret 2008.

Chiara Lubich døde d. 14. marts i sit hjem i Rocca di Papa uden for Rom. Ved hendes død udtaler pave Benedikt XVI.: "Jeg hører med dyb bevægelse nyheden om Chiaras død, som kronede et langt og frugtbart liv. Chiaras liv var båret af hendes utrættelige kærlighed til den korsfæstede og forladte Jesus".

Den økumeniske patriark af Konstantinopel Bartolomeios I udtaler: "Kir-

Chiara Lubich efterlader sig ved sin død et imponerende livsværk. Focolare-bevægelsen har siden grundlæggelsen i 1943 opbygget minisamfund med huse, skoler og virksomheder og senest også et universitet. Drivkraften bag hendes og bevægelsens arbejde er ønsket om at udbrede og virkeliggøre evangeliets ord om fred, solidaritet og enhed.

ken i Konstantinopels respekt og agtelse går til Chiara for hendes monumentale indsats for at udbrede en kærlighed baseret på Evangeliet mellem mennesker med forskellig tro og baggrund."

Norges biskop Gran er død

Norges biskop fra 1963-1983 John Willem Gran døde skærtorsdag 88 år gammel.

Den sidste tid opholdt han sig i Paris, hvor han blev plejet af ordenssøstre, efter at han i oktober 2007 fik stillet en alvorlig diagnose af lægerne, som gjorde ham opmærksom på, at han kun havde kort tid tilbage at leve i.

Han reagerede på denne situation "med udholdenhed, selvironi og tillid til Gud – ikke overraskende for dem, som kendte ham," skriver Norges biskop Bernt Eidsvåg i en meddelelse til sine medbrødre.

Biskop Gran var konvertit, han trådte ind i cistercienserordenen i 1949 og blev præsteviet i 1957. Som biskop deltog han i Andet Vatikankoncil.

Nyt fra Caritas

Indiske børn oplyser danskerne

Snart to uger har indiske Christina og Samuel været på rundrejse i Danmark. De er inviteret af Caritas Danmark til at fortælle danskerne om deres liv og levevilkår i Manipur, en afsides egn i det nordøstlige Indien. De er her i forbindelse med årets Fasteaktion, hvor Caritas går nye veje i sine oplysningsmetoder. Her bliver lagt større vægt på nærvær og identifikation.

Informationskoordinator i Caritas Pia Kelter fortæller: "Til skolerne har vi udarbejdet et omfattende materiale om projektet til fordel for skolebørn i Nordøstindien. Vi vil ikke nøjes med at fortælle de danske elever om børnene i Indien. Vi vil hellere have, at de mødes ansigt til ansigt. Derfor har vi inviteret to af børnene, de to søskende Samuel på 12 og Christina på 16."

Sammen med dem har generalsekretær Jann Sjurson og forhenværende informationskoordinator Knud Kluge rejst

rundt til snart 15 skoler over hele landet. Her har de danske elever samlet ind til deres indiske kammerater. På vejen rundt i landet har de to børn også lagt vejen forbi fire sogne.

"Vi forventer at Samuel og Christina gør stort indtryk hos deres jævnaldrende kammerater og overrasker dem med hensyn til, hvor meget de har til fælles trods de mange kulturelle forskelle. Vi håber samtidig, at Samuel og Christina har en af deres livs oplevelser og hele vejen vil opleve positive og imødekommende mennesker", udtaler informationskoordinator Pia Kelter.

Caritas Danmark har Indien som programland og har seks projekter i landet. I Manipur, hvor Samuel og Christina kommer fra, samarbejder Caritas Danmark med det lokale bispedømmes hjælpeorganisation (DSSS), der støtter bondeorganisation og økologisk landbrug i Manipur området. Det kommer også Samuel og Christinas familie til gode.

Du kan læse mere om Fasteaktionen, Samuel og Christina samt projekterne på www.caritas.dk

Fasten varer lige til pinse!

- i hvert fald hos Caritas, hvor Fasteaktionen fortsætter de kommende uger

Normalt bliver op til halvdelen af Fasteaktionens midler først indbetalt efter påske. Og det er der en naturlig forklaring på.

"Langt de fleste menigheder og katolske skoler samler penge ind igennem hele fastetiden, og resultatet af deres indsamlinger kommer derfor altid først efter påske", fortæller David Vincent Nielsen, der er kampagnekoordinator hos Caritas. – Men der kommer også altid mange private bidrag i påsketiden. Særligt i år ventes vi mange bidrag her i slutspurten, fordi vi valgte at sende Fasteappellen og girokortene ud til alle de katolske husstande ret sent denne gang. Vi ville nødt til at ligge for tæt på TV's store Danmarks Indsamling, hvor Caritas ikke fik lov til at være med, og den løb jo af stablen lige før fastetidens begyndelse.

I år har især de katolske skoler gjort en ekstra indsats: 17 af de 22 skoler er med i Fasteaktionen, og 15 af dem får netop i disse dage besøg af to indiske børn fra det skoleprojekt, der nyder godt af årets fasteindsamling.

"Udsigten til at møde nogle af de børn, der får glæde af de indsamlede midler, har fået mange elever til at give den tand ekstra. På Sankt Knuds Skole i Århus hev 6. klasserne en hel lørdag ud af kalenderen og solgte malerier og smykker, de selv havde lavet. De fik samlet over 5000 kroner ind bare ved den lejlighed, og det er faktisk nok til at sende 11 indiske børn i skole et helt år! Det er virkelig et imponerende resultat", siger David Vincent Nielsen

De kommende uger vil vise, om årets indsamlingsmål på 1 millioner kroner bliver nået. Bidrag kan fortsat indbetales på Caritas' girokonto 404-3979.

De har forvandlet det til en ørken og kalder det fred

Den ødelagte Sankt Georgs Katedral i Prizren. En af mange kirker og kristne kulturmonumenter, som er blevet ramt af albanernes hærgen i Kosovo.

Monica Papazu er mag. art. i litteraturvidenskab fra Bukarests Universitet og har undervist i litteraturvidenskab på Odense Universitet og i ortodoks teologi og spiritualitet på Præstehøjskolen i Løgumkloster. Hun er også uddannet pianist og arbejder som organist i Folkekirken. I december 2007 udgav hun ”Kosovo – frontlinjen mellem kristendom og islam”. Katolsk Orientering har i den anledning talt med hende om baggrunden for den tragiske konflikt mellem albanerne og serberne i Kosovo.

af Lisbeth Rütz

Alle, der kan deres nyere historie, kan huske, hvordan serberne undertrykte Kosovos albanske befolkning, og Milosovic indledte aktioner mod Kosovo og befolk-

ningen, der kun kunne opfattes som begyndelsen til folkemord. Det var grunden til, at det internationale samfund greb ind, siger statsministeren i en udtalelse til Ritau d.21.2.

Har du en kommentar til statsministerens udtalelse?

Ja han repræsenterer jo den gængse misopfattelse i de vestlige medier. Men der har aldrig været tale om et folkemord fra serbernes side. Det er nærmest det modsatte, der har været tilfældet, for det er albanerne, der har udrenset serberne i Kosovo. Det er en historisk virkelighed, der har gjort sig og gør sig gældende siden slaget på Solsortesletten i 1389.

Jamen giver det virkelig mening at gå så langt tilbage som 1389? Hvad skete der dengang, og hvorfor er Kosovo så vigtig for serberne?

Konflikten kan slet ikke forstås, med mindre man går 1.000 år tilbage, og det er et stort problem, for i Vesteuropa lever man i nuet. Fordybelsen i historien er blevet fremmed for vesteuropæerne. Men i Øst-

og Centraleuropa har man en historisk bevidsthed. Fortiden er nærværende – og man har en dybere forståelse af tidens gang. Krigen i Kosovo blev dårligt forstået, og meget af det skyldtes mangel på historisk forståelse. Da den serbiske fyrst Lazar d. 28. juni 1389 tabte i slaget på Kosovo Polje (Solsortesletten) til den osmanniske sultan Murat, blev det begyndelsen til over 500 års tyrkisk overherredømme. Den dato er en smertens og nederlagets dag, der spiller en stor rolle i den serbiske selvforståelse. Selve navnet Kosovo betyder solsortenes land på serbisk. Alle stednavnene i området er serbiske. Den serbiske nation blev til her, og derfor kan serberne aldrig opgive dette område. Også for mig som rumæner og ortodoks spiller alt dette en stor rolle – for der var og er tætte historiske bånd mellem Rumænien og Serbien.

Hvad er årsagen til, at det gik så galt med Jugoslavien efter Titos død?

Titos politik bærer en stor del af skylden for, at det gik som det gik i Kosovo. Efter 2. verdenskrig forhindrede han de serbere og montenegrinere, som var flygtet fra Kosovo, i at vende tilbage til hjemlandet. Men

man lod albanerne vandre ind i Kosovo. Tito ville svække serbernes status, bl.a. fordi de var det største og bedst definerede folk. Ved forfatningsreformen i 1974 udskilte han dele af Serbien som autonome provinser – Vojvodina i nord og Kosovo i syd.

Som følge af den ortodokse generobring af Balkan, der kulminerede i 1800-tallet, var muslimerne blevet et mindretal i frie kristne lande. Men forfatningen fra 1974 indfører betegnelsen den muslimske nation, og på den måde blev det etniske og det religiøse sammenblandet. Med den forfatning blev kimen skabt til de konflikter, der brød ud i Bosnien og Kosovo ved Jugoslavians afmontering.

I dag er kun ca. 10% af Kosovos befolkning serbisk. Hvad skyldes det?

Der skete en stor ændring i befolknings-sammensætningen under Tito. Serberne var blevet fordrevet fra området gennem flere århundreder; men i slutningen af begge verdenskrige var der alligevel næsten 50 % serbere i Kosovo og Metohija (gammelt serbisk udtryk for Vestkosovo – betyder kirkens jord). Dette ændrede sig un-

”Da talebanerne sprængte Afghanistans buddha-statuer i luften, udløste det et internationalt rama-skrig. Men hvem har beskæftiget sig med Kosovos kirker?”

der kommunismen. De ca. 60.000 serbere og montenegrinere, der var udvandrede, fik ikke lov til at vende tilbage til Kosovo, mens ca. 75.000 albanere fik lov til at blive. Der skete også en eksplosiv befolkningstilvækst hos albanerne. I perioden 1945-81 var der en konstant fortrængning af serberne. Mange kirker og klostre blev angrebet.

Hvad skete der egentlig i tiden op til Natos krig mod Serbien? Hvordan kan man have så forskellig opfattelse af tingene?

I min forståelse var der aldrig et folkemord, men en regulær væbnet konflikt mellem den serbiske hær og UCK (Kosovos befrielseshær). Serbien havde pligt til at forsvare sit territorium og forsøgte at standse den etniske udrensning af serberne ved at bremse op for UCK's indflydelse. Den dag, NATO's krig mod Serbien begyndte, havde Serbiens parlament vedtaget en udvidelse af selvstyret i Kosovo. NATO førte krig mod Serbien fra d. 24.3.1999 og 78 dage fremad.

I april 1999 erklærer det amerikanske udenrigsministerium, at op mod 500.000 kosovoalbanske mænd var forsvundet; men tallet begyndte snart at skrump. Interne tyske regeringsdokumenter satte allerede inden Natos krig mod Serbien spørgsmålstegn ved folkemordet. Straks efter krigen blev retsmedicinske hold blev sendt til stedet; men der blev kun fundet et begrænset antal lig.

De største tab fandt sted under NATO's krig mod Serbien, hvor et meget stort antal civile mål blev bombet. De amerikanske myndigheder vidste – og det er dokumenteret – at krigen mod serberne ikke ville standse konflikten på landjorden. De var ligegladede med menneskeliv.

Heller ikke i den tid, Kosovo har været under FN's administration, er det lykkedes at standse fordrivelsen af serberne. FN har ikke kunnet sikre mindretallets rettigheder i området.

Den amerikanske politik i Kosovo kan kun forklares ved en meget stor uvidenhed om områdets historie. Den er i hvert fald præget af nærsynede, geopolitiske interesser. For det første en fortsættelse af koldkrigspolitikken, dvs. et forsøg på at hindre russisk indflydelse i området ved at knække Serbien. Dernæst USA's ønske om at pleje venskabet med den muslimske verden, dvs. med de stærke olierige lande, Saudi Arabien f.eks. Kosovo er i en nøgleposition for USA, fordi der går en pipeline med olie fra Bulgarien gennem Kosovo til havnebyen Vlora i Albanien, og amerikanerne har bygget en af deres største militærbase, Camp Bondsteel, i Kosovo.

Hvordan ser du på Milosevic?

– Han var et magtmenneske, som endte med at forråde sit eget folk, og han manglede de diplomatiske evner, som var nødvendige i Kosovos tilfælde. Men jeg tror ikke, han fortjener dæmonisering.

Hvilken rolle spiller den serbisk-ortodokse kirke?

– Forbindelsen mellem folket og kirken er meget intens i Serbien. Både i det osmaniske rige og under kommunismen har den serbiske kirke vist standhaftighed. Den har en særlig tradition for kongehelgener men også for krigerpræster. Kirken har holdt modet oppe hos serberne i modgangstider.

Under Jugoslaviens besættelse i 1941 blev patriarken interneret i Dachau, og mange præster var aktive i modstandsbevægelsen mod nazismen.

Vi har for nylig set et eksempel på disse tætte bånd efter Kosovos uafhængigheds-erklæring d. 17.02. i år, hvor 300.000 mennesker demonstrerede i Beograd foran den hellige Savas Kirke for at bede om hans og stormartyr fyrst Lazars forbøn (Skt. Sava er Serbiens første ærkebiskop og landets største helgen). Den står dér, hvor tyrkerne brændte Skt. Savas relikvier i slutningen af 1500-tallet. Den serbisk-ortodokse kirke har traditionelt meget stærke bånd til de andre ortodokse kirker; for vi har samme kristendomsforståelse og en fælles historie. I den lange undertrykkelsesperiode under osmannerne herredømme havde den en meget intens kontakt til den ortodokse kirke i Rumænien.

Kirken har også stor betydning for mange serbere i udlandet. Under kommunismen var der mangel på præster; men mange af serberne havde en omfattende og dyb viden overleveret om kristendommen i deres familier og blev døbt, da de kom til Danmark.

Da NATO's krig mod Serbien startede i 1999 blev det pludselig sådan, at de serbere, der var kommet her til Danmark og var blevet godt integreret, kom til at føle sig fremmede her.

Den finske FN-mægler Martti Ahtisaris plan taler om en "overvåget uafhængighed" for Kosovo. Den går bl.a. ud på, at Kosovos serbiske mindretal og andre etniske grupper skal beskyttes. Har du nogen kommentarer til det?

– Hvor er beviset for, at den nye stat er multikulturel? Fra 1999-2004 har der været masser af overgreb på kirker og klostre. Men albanerne har været dygtige til at bruge de rigtige ord og forsvare deres sag. P.t. foregår der i Kosovo en massiv udslettelse af den serbiske kulturarv. F.eks. om-døber man konsekvent gadenavnene. De mange kirker og klostre i området er bygget i storhastid fra 11- til 1300-tallet. De er et selvstændigt udtryk for byzantinsk arkitektur og med på UNESCO's liste over verdens kulturarv. Næsten 150 af dem er blevet udsat for angreb fra albanernes side, nogle af dem blev brændt og nedbrændt.

Da talebanerne sprængte Afghanistans buddha-statuer i luften, udløste det et internationalt ramaskrig. Men hvem har beskæftiget sig med Kosovos kirker? Det kosovanske turistministerium reklamerer for, at man skal besøge kirkerne og klostrene. De kalder dem albanske monumenter, så i det omfang klostrene ikke bliver nedbrændt, foregår der en systematisk historieforsvælgning.

Hvilke muligheder ser du for forsoning mellem islam og den serbiske kirke i området?

– Over for den islam, som angriber kristne kirker, kan man ikke foreslå mildhed. Man kan kun stå fast. Det er ikke den serbisk-ortodokse kirkes rolle at vende den anden kind til sin bøddel, så længe han er parat til at tage livet af den. Tværtimod må den blive ved med at sige, at dette er det serbiske folks kirker og klostre.

På det menneskelige plan og i det skjulte er forsoningen dog mulig. Nogle få kosovoalbanske muslimer har fra gammel tid et godt forhold til klostrene og er i det skjulte

Devic-klostret i nærheden af Srbica blev i marts 2004 angrebet af albanske militser. De tilstedeværende franske KFOR-styrker måtte opgive at forsvare klostret og evakuere nonnerne. Albanerne trængte derefter ind i klostret, vandaliserede en helgengrav og alt inventar og satte ild på bygningerne.

kommet til klostrene med deres syge børn, så munkene kunne bede for dem. Men andre steder kan islam og kristendommen godt leve fredeligt sammen. Man har fred med islam, så længe muslimerne lever som mindretal i en kristent styret stat. F.eks. har vi en godt integreret muslimsk minoritet på ca. 50.000 i Rumænien. De er af tartarisk oprindelse, og deres islam er en modificeret form for islam. Jeg læste for ca. et halvt år siden et interview med stormufften i Rumænien. Det var meget bevægende at læse, for muslimerne har jo gennemlevet de samme trængsler under kommunismen som vi ortodokse. Som lille barn oplevede han, hvorledes hans bedstemor lukkede døre og vinduer og trak gardiner for, når hun skulle bede.

Hvad er dit indtryk af de danske tropper i Kosovo?

– De har gjort et godt stykke arbejde. De opfører sig professionelt og menneskeligt og prøver at hjælpe både serbere og albanere.

Hvordan forestiller du dig fremtiden i området?

Der er fare for, at Kosovos selvstændighed åbner for frosne konflikter andre steder i Europa og kommer til at virke som en opbakning til andre separatistbevægelser. Men flere forskellige scenarier er mulige:

Det positive er, at Kosovo kan blive integreret i det europæiske samarbejde. Det negative er, at man åbner op for interne rivaliseringer, når den fælles fjende, serberne, forsvinder fra området, samtidig med at albanerne fortsætter kampen for et Storalbanien.

I din bog taler du om, at der foregår en genislamisering af området?

– En kulturarv står i fare for at forsvinde. Engang var der blomstrende kristne menigheder i Lilleasien i Palæstina – de er næsten væk nu, og der er risiko for, at det vil gå på samme måde i Kosovo. Det er ikke tilfældigt, at det sker i Kosovo, for Kosovo er frontlinjen mellem kristendommen og islam.

I islamisternes øjne kender de europæiserede muslimer i Kosovo ikke den sande islam. Derfor prøver wahhabimuslimerne fra SaudiArabien at påvirke befolkningens adfærd og tankegang gennem nødhjælpen. Områdets traditionelle islam bliver udradet, og der sker en radikaliseringsproces. Mange af de traditionelle moskeer i området er blevet revet ned. Flere af dem er på UNESCO's liste; men de bliver erstattet af saudiarabiske præget arkitektur.

Så også områdets europæiserede muslimer er kommet i klemme. Kosovo er blevet et brohoved for islamismen, og det er en advarsel for resten af Europa, slutter Monica Papazu.

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjærulff

Hvorfor tillader Kirken, at den slags sker?

Hej Kirsten, Jeg er ked af at skrive dette brev, men synes jeg er nødt til det. Jeg er medlem af folkekirken. Jeg arbejder som frivillig på Sct. Maria Hospice Center i Vejle. Det er jeg meget glad for. Nu er vores nonner jo rejst tilbage til Belgien, og jeg savner dem rigtig meget, jeg fik megen god snak med nonnerne. Mit indtryk af Den katolske Kirke har været meget positivt – så meget at jeg overvejer kontakt – jeg savner "fasthed" i folkekirken. F.eks. har jeg set filmen om pave Johannes Paul med hans liv i Polen under krigen – en fantastisk god film.

Men – så har jeg modtaget et nyhedsbrev fra organisationen "Åbne Døre" hvilket gør mig noget chokeret over at det er katolikker, som udøver denne vold imod andre kristne i Mexico. Det handler om, at "traditionalistiske" katolikker" på forskellig vis chikanerer protestantiske kristne og fordriver dem fra deres hjem. Det indtryk, jeg har fået af Den Katolske Kirke passer slet ikke ind i det nyhedsbrev, jeg har fået fra "Åbne Døre"

Mit spørgsmål er så: Hvordan kan det være, at Den Katolske Kirke tillader, at den slags sker?

John Piilgaard,
Løsning

Kære John Piilgaard. Jeg er ikke klar over, hvad organisationen "Åbne Døre" står for, og ved derfor heller ikke, hvor objektivt de lokale konflikter i

Mexico er skildret. Men selvfølgelig kan Kirken aldrig acceptere, at dens medlemmer behandler andre mennesker på den måde, som beskrives i de sager fra Mexico, du har vedlagt dit brev.

Helt generelt er det vigtigt at gøre sig klart, at Den katolske Kirke ikke kan drages til ansvar for, hvad de enkelte katolikker foretager sig af ukristelige gerninger. Kirken har jo ikke nogen verdslig bemyndigelse til at forhindre sine medlemmer i at opføre sig stik imod katolsk tro og moral.

Kirkens opgave er at lære folk, hvordan Jesus vil, vi skal leve. Kirken er undervejs på sin pilgrimsvandring i kamp med alt det onde i verden, også blandt sine egne. Kirken er Kristi mystiske Legeme. Hans fortsatte tilstedeværelse i verden. Den er de helliges samfund, og samtidig er den fuld af syndere. Men trods vore snavsede hænder er den stedet for Kristi nærvær i eukaristien og syndernes forladelse, i evangeliet og de helliges fællesskab. Kirken er kimen til Guds Rige og lever i verden som Guds folk i Kristi efterfølgelse. Men det sker jo på det jordiske livs vilkår, dvs. i en verden fuld af synd og ondskab.

Derfor er der så meget større grund til at være taknemmelig over, at der også er så mange store helgener i Kirken, mennesker, som udstråler Guds Rige på jorden, og som vi kan have som jordiske forbilleder på vor egen vandring mod Himlen. Tænk f. eks. på Frans af Assisi, Elisabeth von Thüringen og i vor egen tid Moder Teresa. De udstråler Kristi kraft og gør verden lys og varm og menneskelig – på samme måde som også de mange mindre kendte mennesker, der lever i Kristi efterfølgelse, f. eks.

dine venner nonnerne i Vejle!

Venlig hilsen
Kirsten Kjærulff

Hvorfor protesterer vi ikke mod blasfemi?

Jeg er en kristen pige på 17 år. Jeg har været i teatret og set et stykke om Bibelen. Men det var så modbydeligt og så blasfemisk, at jeg var ved at skribe. Nu spørger jeg: Hvorfor tør kristne ikke protestere mod sådan en fordrejet og afskyelig måde at skildre det hellige på? Hvorfor gør vi ikke som muslimerne, når nogen fornærmer deres profet: De brænder flag af og truer tegneren med henrettelse. Vi finder os bare i det hele. Hvorfor kræver vi ikke teatret lukket og forfatteren straffet?

Sarah Nørgaard

Kære Sarah, Fordi Jesus lærte os, at kærlighed og tilgivelse er det eneste, der kan føre til fred mellem mennesker og mellem folkeslag. Det er den store forskel på islam og kristendom. Derfor er det tankevækkende at se, hvordan reaktionen hos de kristne er på en sådan gudsbespottelse. Jeg kan give dig et konkret eksempel: For et par år siden var der en komiker, Uffe Holm, som rejste landet rundt med et show, som også blev vist i et ungdomsprogram.

Her bespottede han Jesus på den mest afskyelige og blasfemiske måde, der grænsede til det rene pornografi. Mange kristne var chokerede og forfærdede og ville først

anmelde ham til politiet for blasfemi, men så besluttede man at gøre det, som Jesus selv har lært os: Jesus siger i Matteusevangeliet kap 5, vers 44: "I har hørt, at der er sagt: 'Du skal elske din næste og hade din fjende.' Men jeg siger jer: Elsk jeres fjender og bed for dem, der forfølger jer."

Så derfor lavede man en aktion, hvor en masse kristne gik i forbøn for Uffe Holm, at han måtte omvende sig. Jeg ved ikke, om han faktisk omvendte sig og blev kristen, men resultatet var i hvert fald, at han pillede de blasfemiske indslag ud af sit show.

Det er det helt grundlæggende i kristendommen, at Jesus lærer os at tilgive og at elske vore fjender og at bede for dem, der forfølger os. Han har selv givet os det bedste eksempel, da Han – som selv er Guds Søn – blev henrettet som den usleste forbryder og blev sømmet fast til et kors: Da de slog naglerne gennem Hans hænder, råbte Han til Gud: "Far, tilgiv dem, for de ved ikke hvad de gør."

Men samtidig med, at man beder om tilgivelse for de mennesker, der begår helligbrøde og sårer ens dybeste følelser, mener jeg, vi som kristne også har en forpligtelse til at værne om det hellige. Vi bør i en saglig dialog argumentere for, at vor højttalingsytringsfrihed ikke bliver misbrugt til helligbrøde, heller ikke mod andre religioner. Genoptrykkningen af Jyllands-Postens Muhammed-karikaturer vidner om en mangel på respekt for andres religiøse følelser, som kun kan medvirke til at foragte og had mellem folkeslagene og til at sabotere de forsøg på en dialog og større forståelse, som også er en forudsætning for, at de kristne behandles med respekt i de muslimske lande.

Venlig hilsen
Kirsten Kjærulff

Endnu en and

For nylig kunne man læse i dagspressen, at pave Benedikt er lige på nippet til at "rehabiliterer" Luther.

Faktisk var det den hæderkronede London-avis *The Times*, som havde søsat denne historie, og naturligvis blev den ukritisk viderebragt i dansk presse, hvor man åbenbart ikke har registreret, at *The Times*, når det drejer sig om reportager vedrørende Vatikanet og katolske forhold i

Vil paven snart rehabilitere Luther?

øvrigt, ikke just har ry for pålidelighed og saglig information.

Men hvordan opstod så denne historie? Hvad bygger den på?

Ikke andet end, at man i den såkaldte Ratzinger Schülerkreis, altså det uformelle samtaleforum, som pave Benedikt hvert år deltager i sammen med sine tidligere elever på teologistudiet, i år har tænkt sig at diskutere Luthers lære og indflydelse på kristen teologi.

Denne kendsgerning kombinerer artiklens forfatter med en udtalelse af kardinal Kasper – som jo ikke er hvem som helst, men lederen af Sekretariatet for de Kristnes Enhed. Kardinal Kasper sagde for nylig, at vi har meget at lære af Luther, bl.a. den store vægt, han tillagde Guds ord.

Så meget substans er der i *Times*-artiklen, som mener at vide, at paven straks efter mødet i sin Schülerkreis vil fremsætte en vigtig udtalelse, der i bund og grund reviderer Kirkens forhold til Luthers lære

– hvordan det så ellers går til, at journalisten kender indholdet af en konklusion fra et møde, der først afholdes i august i år.

Under alle omstændigheder forekommer det i allerhøjeste grad usandsynligt, at en kirkelig erklæring af en sådan betydning skulle blive fremsat som en konklusion på en uformel sammenkomst.

Det underbygger heller ikke artiklens troværdighed, at dens forfatter påberåber sig udsagn fra ikke navngivne "insiders". Heller ikke, at han lystigt fabulerer videre om de kirkepolitiske aspekter i sagen og i den sammenhæng fejlciterer et svar fra Troselærekongregationen om henholdsvis de protestantiske og de ortodokse kirkers status.

Så – summa summarum – enheden mellem katolikker og evangelisk-lutherske kristne er ikke lige om hjørnet, og vi har endnu engang fået bekræftet det gamle ord om, at selv om noget har stået i avisen, kan det faktisk godt være sandt – underforstået: men det er sjældent tilfældet.

Torben Riis

Maria Gabriella Sagheddu

– en enhedens helgen

af Kirsten Krog

Den 13. april fejrer vi i vort bispedømme martyren Skt. George og biskop og martyr Skt. Adalbert, men denne dag er også fest dag for en ung trappistinne fra Italien, Maria Gabriella Sagheddu, der med sin stærke økumeniske karisma også er interessant for os i Danmark.

Et barn langt fra helgenry

Mange helgener har allerede, fra de var børn, vist tegn på et helligt liv og en ekstraordinær længsel efter Gud. Med Maria Sagheddu var det helt anderledes. Ingen, der havde kendt hende som barn, havde haft nogen form for forventning om, at hun en dag skulle blive saligkåret.

Under saligkæringsprocessen blev folk fra hendes hjemegn udsøgt om deres oplevelse af den lille Maria, og de ord, som blev brugt, for at beskrive hende passede langt fra på en helgen: irriterende, stædig, hårdhjertet, utålmodig, dominerende, uartig, respektløs og manipulerende; alt sammen adjektiver, som kan give os alle håb om, at også vi kan blive grebet af Guds nåde på trods af vore mange mangler og svagheder, og det i en grad, så det vil forvandle vore liv.

Maria Sagheddu blev født på Sardinien den 17. marts 1914. Hendes mor, Caterina, var på alle måder et forbillede for Maria på en stærk tro på og kærlighed til Gud. Gennem mange prøvelser, hvor Caterina mistede sine forældre, sin mand og flere af sine børn, hentede hun sin styrke i den daglige messe og i kommunionen, ligesom hun dagligt deltog i dagens vesper i kirken. Men Maria var ikke den, der fulgte hende. Mens moderen gik til vesper, blev Maria hjemme og spillede kort, en af hendes helt

store passioner, og da moderen foreslog hende at tilslutte sig Katolsk Aktion, lod Maria hende forstå, at hun ikke var interesseret. Søndagens messe var nok for hende. Det viste sig imidlertid, at hendes vægning mod at tilslutte sig Katolsk Aktion ikke blot skyldtes uvilje, men også, at hun forstod alvorligt i et sådant engagement. Som hun sagde til sin mor: "Katolsk Aktion er ikke noget, man kan tage let på".

Bag Marias opposition mod det åndelige og bag alle negative træk i hendes karakter, var der nemlig en klar erkendelse af hendes fejl og syndighed. Som 7-årig havde hun en drøm, hvor hun så Jesus sammen med hans mor. I drømmen ser Jesus på hende og rækker sine arme ud mod hende for at omfavne hende, men hun vender sig om og flygter med ordene: "Mig! Nej, jeg er en synder!" Denne erkendelse af sin egen ufuldkommenhed fulgte hende hele livet, men blev senere en kilde til en dyb forståelse af Guds uendelige nåde.

Omvendelsen

I en alder af ca. 18 år skete der en markant ændring i Marias personlighed. Hvad grunden til denne forvandling var, røbede Maria aldrig, men forvandlingen var synlig for alle. Mens Maria før havde vist meget lidt interesse for Kirken, hvilket havde bekymret hendes mor, blev moderen nu mere bekymret for Marias stærke dragning mod messen og bønner. Fra at have haft nok i søndagens messe, var Maria nu at finde i kirken dagligt. Ikke bare kunne man finde hende der hver morgen til messen og hver aften til vesper, hun tilbragte også flere timer i stille bøn foran tabernaklet. Nu var hun også nået til med fuld alvor at lade sig engagere i Katolsk Aktion, hvor hun gav sig helt. Hun underviste i katekismen, forberedte børnene til deres førstekommunion og hjalp syge.

Klosterindtrædelse

Med dette engagement fulgte også en længsel efter klosterlivet, en længsel, som Maria dog i første omgang kun betroede sin skriftefader fader Meloni og en nær veninde. Med Melonis hjælp forberedte Maria sig på at blive klar til at gå i kloster. Hun var overbevist om, at det var vigtigt inden sin klosterindtrædelse at være nået til en fuldstændig overgivelse af sig selv til Gud. Også i valget af kloster overlod Maria afgørelsen på en meget konkret måde til Gud. Da hendes skriftefader spurgte hende, hvor hun ønskede at træde ind, var hendes svar: "Hvor du sender mig". Fader Meloni valgte trappisterne fra Grottaferrata, nær Rom, hvor Marias veninde allerede var indtrådt. Maria var da 21 år, og i klosteret fik hun navnet søster Maria Gabriella.

Noget kunne imidlertid tyde på, at Maria Gabriella på et punkt endnu ikke var klar til at overgive sig betingelsesløs til Gud. Før sine tidsbegrænsede løfter var hendes bøn således: "Hvad du end vil Jesus – men efter at jeg har aflagt løfter". Søster Maria Gabriella nærrede nemlig en stor frygt for at blive så syg i løbet af sit noviciat, at hun ville blive sendt bort fra klosteret. Denne frygt, som tilsyneladende var årsagen til, at hun endnu tøvede med at give afkald på selv at bestemme over sit liv, var imidlertid et indirekte tegn på hendes dybe længsel efter at kunne give sig helt til Gud i klosterlivet. Martha Driscoll formulerer det

på følgende måde i sin bog om Maria Gabriella: "Hendes længsel efter at give sig fuldt ud til Gud gjorde, at hun ønskede at forblive så rask som mulig. Hvis hun blev syg, ville de måske sende hende hjem".

Den samme længsel gjorde, at hun næsten ikke kunne vente på den dag, hvor hun skulle vies til Kristus. Efter sine første løfter i 1937, skrev hun: "Jeg kunne ikke have ønsket mig en smukkere dag end Krist Konge fest for min totale vielse til ham, som skal være mit hjertes og min sjæls konge. Min lykke er fuldkommen, fordi det nu ikke længere er en from drøm, men den rene sandhed, at jeg er blevet Kristi brud, bestemt til at forblive i hans hus for evigt. Godt nok er løfterne kun for tre år, men det tænker jeg ikke over, da de nu ikke kan sende mig bort, andet end hvis jeg [...] bevidst skjuler en sygdom. [...] Indtil nu var jeg hele tiden bange for, at de ville sende mig bort, og at min længsel efter helt at tilhøre Jesus skulle gå i stumper og stykker; men nu er jeg sikker på, at jeg skal forblive i dette Herrens hus for altid. Hvilken lykke, hvilken glæde at blive kaldet til det mystiske bryllup! [...] Nu, hvor jeg har aflagt løfterne, så gør med mig, hvad du end vil. Hvis du vil, at jeg skal blive syg eller dø, så er jeg rede".

Et enhedens offer

Allerede før søster Maria Gabriellas første løfter havde man i klosteret modtaget et særligt kald til at ofre og bede for Kirkens enhed. En ældre søster havde i den anledning bedt abbedissen om lov til at ofre sig selv for denne intention og var kort tid efter død. På den tid var der imidlertid ingen tegn på, at søster Maria Gabriella havde følt sig draget til at gøre noget lignende. Maria Driscoll forklarer dette tilsyneladende manglende engagement med Maria Gabriellas frygt for at blive syg, og noget kan da også tyde på, at hun har ret. I hvert fald sker der en forandring hos Maria Gabriella efter hendes løfter. Hun tilhører nu helt Kristus, og alt i hende er så at sige til rådighed for ham – også hendes liv. Hun ønsker at give sig så helt til ham som muligt, så da hun fornemmer, at han kalder hende til at gå ind i sin smerte over Kirkens splittelse, er det ikke nok for hende at bede og give små ofre, hun ønsker at ofre hele sig selv.

Moder Pia er dog ikke så ivrig efter at give sin tilladelse. Mens den gamle søster Immacolata, som allerede havde bragt dette offer, var en ældre prøvet søster, var Maria Gabriella jo stadig i begyndelsen af sit klosterliv og ganske ung. Kunne man forvente, at hun havde den tilstrækkelige modenhed til at forstå, hvad et sådant offer indebar? Søster Maria Gabriella vedblev imidlertid med at føle dette kald, og til sidst bøjede Moder Pia sig modvilligt med ordene: "Jeg vil ikke sige hverken ja eller nej. Du må ofre dig til Guds vilje [...]. Herren vil gøre, som han ønsker".

Samme aften blev søster Maria Gabriella syg.

Sygdom og død

I begyndelsen tydede intet på, at der var tale om noget alvorligt. Heller ikke lægen kunne finde noget. Men søster Maria Gabriella blev svagere og svagere, og til sidst blev det konstateret, at hun havde tuberkulose. Man sendte hende til Skt. Johannes Hospital i Rom med forsikring om, at hun

ville være hjemme i klosteret igen efter få timer. I stedet for timer blev det imidlertid til dage, endda adskillige. I 40 dage måtte hun være borte fra det kloster, som hun under noviciatet havde været så bange for at blive sendt bort fra og efter løfterne så sikker på aldrig at skulle forlade – og denne "landflygtighed" var en langt tungere byrde at bære, end de smerter, som fulgte med sygdommen.

I et brev til Moder Pia, skriver hun således: "Jeg føler mig som en fisk uden vand [...] Mit hjerte er gennemboret, og mit kors er blevet så tungt, at jeg ikke længere kan bære det, hvis jeg ikke modtager en særlig hjælp fra Himlen", og selv om hun beder Moder Pia om at gøre, som Gud leder hende til, fortsætter hun med at skrive: "For Guds kærligheds skyld, gør alt, hvad du kan, for at jeg kan vende tilbage til klosteret så snart som muligt".

Netop denne "landflygtighed" bliver dog også redskabet til at rense den sidste rest af hendes egenvilje bort: "Nu forstår jeg, at Guds ære og det at være et offer ikke består i store ting, men i det totale offer af mit "ego". Bed for mig, at jeg mere og mere må forstå korsets store gave".

Mens mens hospitalsopholdet blev en åndelig renselsestid, havde det ikke den samme positive indflydelse på hendes fysik. Da hun 40 dage senere vender tilbage til klosteret, er hun allerede dødsmerket, og hendes største bekymring er at komme til at smitte sine medsøstre. En lille episode lige efter hendes tilbagekomst viser denne bekymring, men også hendes stadig gode humør. Hendes første ord til den ansvarshavende søster i infirmeriet er således: "Min sygdom er min skat, fordi Herren gav mig den, og jeg vil ikke dele den med dig eller nogen anden".

I løbet af den stille uge og påskeugen i år 1939 aftager søster Maria Gabriellas kræfter helt, og hun dør på Den gode hyrdes søndag, hvor Evangeliet siger: "Der skal blive én flok og én hyrde". Maria Gabriella af Enheden saligkæres den 25. januar 1983.

Det religiøse sprog har været det bærende element i integrationen

I den sidste af fire artikler om mennesker og menigheder i Nordjylland taler vi med menighedsrådsformand Erik Schou om bl.a. integration af de mange vietnamesere i Hjørring – en proces, der langt fra har været problemløs, men som ikke desto mindre er kronedes med held.

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

Alle mennesker og alle menigheder har en historie. Nogle mere dramatisk end andre. Menigheden i Hjørring bestod i en lang årrække, fra 1960'erne og frem til slutningen af 1970'erne, af en lille håndfuld mennesker, indtil der i slutningen af årtiet ankom vietnamesiske bådflugtninge.

I dag er der omkring 350 mennesker i menigheden, der lever et harmonisk katolsk menighedsliv centreret omkring tradition og familie, men vejen dertil har ikke været uden problemer. Uoverensstemmelser bl.a. på grund af sociale og kulturelle forskelle er forekommet, men med samarbejde, udholdenhed og mod, en fast hånd fra biskoppens side og ikke mindst tid og tilgivelse, er det lykkedes for menighedens medlemmer at skabe en stor og levende katolsk menighed, der fylder den næsten selvbyggede kirke hver søndag. Menigheden med lokaludvalget i spidsen har også haft held og dygtighed til at opnå en vellykket integration mellem vietnamesisk og dansk kultur og ikke mindst skabe et fælles liturgisk liv.

Da Katolsk Orientering deltog i kirken Sankt Maria, Martyrernes Dronning, havde vi en halv aftale omkring et interview med formanden for lokaludvalget, men fejringen af en vietnamesisk familiebegivenhed kom på tværs, og da familien i vietnamesisk sammenhæng står over alt andet, måtte der findes et alternativ. Det blev i stedet til en samtale med formanden for menighedsrådet i Nordjylland, Erik Schou. Han og hans hustru Carla indbød efter søndagsmessen til samtale i deres hjem i Hjørring.

Erik og Carla Schou har begge haft et liv som undervisere i henholdsvis folkeskolen og gymnasiet. De er begge "født" katolikker. Erik på Bornholm og Carla i Italien. Som ungt ægtepar kom de til Hjørring for at undervise og blev en del af den lille menighed på stedet. Menigheden bestod da kun af 6-8 mennesker – fra en "kiksester" til en irsk sygeplejerske. Af samme grund var det så som så med menighedslivet, men vi mødtes da engang om måneden, fortæller Erik Schou, mens vi sætter os til rette i husets rummelige arbejdsværelse med bøger langs væggene og højt til loftet.

Bådflugtninge

Op gennem 80'erne, efter Vietnamkrigens afslutning, var vilkårene ikke mindst for kristne under det nationalistiske/kommunistiske styre i Vietnam meget vanskelige, og tusindvis af vietnamesere flygtede fra

Erik Schou: Man skal lære at lytte, sætte sig ind i indvanderens kultur og måde at tænke på. Først da er man i stand til at bidrage til en integration, som strækker sig over mange år.

landet – mange ved at begive sig ud på en risikabel sejlads i små både. En del blev samlet op af fragtskibe, bl.a. containerskibe fra rederiet Mærsk, og kom på den måde til Danmark. For 35 af disse bådflugtninge endte flugten i Hjørring.

De kom med hele deres vietnamesiske bage, bl.a. en dybt rodfæstet religiøs kultur, men mange af dem havde kun haft en begrænset skolegang, og de få, der havde opnået en videregående uddannelse, kunne umiddelbart ikke bruge den i Danmark på grund af sprogbarrieren. Hertil kom, at mange var stærkt traumatiseret af flugten. Flere af dem havde inden afrejsen været udsat for tortur og forfølgelse.

Da der som nævnt ikke eksisterede en egentlig menighed i Hjørring på dette tidspunkt, fremsatte bådflugtningene et ønske om at danne en ny menighed med vietnamesisk liturgi, men bispeddømmet kunne ikke i første omgang imødekomme ønsket.

Baptisterne

Baptisterne har en kirke i Hjørring, og vietnameserne henvendte sig nu til dette trosamfund sammen med sognepræsten, der dengang var pater Leo Kertz o.m. for at bede om hjælp. Baptistmenigheden var velvilligt indstillet. Den "nye" katolske menighed fik lov til at benytte kirken – undtagen til dåb. Denne aftale var i kraft i flere år, men blandt menighedens medlemmer voksede i denne periode drømmen om at bygge deres egen kirke – et ønske, som mødte stor forståelse både hos daværende biskop Martensen og hos generalvikar Poul Marx fra Oblatfædrene.

Menigheden blev herefter spurgt, om de ville være medbyggere på en ny kirke, eller om de ville have en "nøglefærdig" kirke.

Erik og Carla Schou ville være en del af den nye menighed og har været med lige fra begyndelsen. Deres holdning var, at den nye menighed skulle have så meget "medejerskab" som muligt i det fællesskab, der nu skulle bygges op.

Det første skridt på vejen var, at Ansgarstiftelsen i samarbejde med lokale kræfter købte et nedlagt stenhuggeri, som tidligere

havde været slagteri og kiosk, og i den tidligere slagtestue indrettede menigheden nu sin første menighedssal.

Erik Schou samarbejdede herefter med en ingeniør og arkitekt, som hjalp til med tegninger, som biskoppen herefter godkendte. Og så gik byggeriet i gang.

På hvilken måde var menigheden med til at bygge kirken?

– I stedet for en normal licitation lavede vi et tilbudsmateriale, der var struktureret omkring de forskellige aktiviteter. Håndværkerne skulle afgøre, hvilke arbejder der kunne klares med menighedens egen indsats som f.eks. nedrivning af mure, og hvilke arbejder der skulle udføres af håndværkere. De enkelte menighedsmedlemmer kunne så byde ind på de forskellige opgaver. Således blev kirkebænkene f.eks. bygget af menigheden, loft og klinkegulv blev lagt af frivillige, mens alter, læsepult, Mariastatue blev skænket af Sankt Joseph Søstrene i Aalborg.

Ideen med at lade menigheden deltage aktivt i bygningsprojektet, tilføjer Erik Schou, var naturligvis også at skabe sammenhold i menigheden og dermed starte intergrationsprocessen både i kirkelig og i dansk sammenhæng. Alle, der mødte frem i kirken, blev fra dag ét sat i gang med et stykke arbejde. Og her kunne alle være med uanset den enkeltes sproglige baggrund.

Få år efter var menigheden vokset så meget, at en fordobling af kirkerum og menighedslokaler blev nødvendig. Denne udvidelse blev til efter samme koncept. Menigheden er i dag på mere end 350 personer. Bispeddømmet bakkede op, og pater Allen Courteau o.m. i var i denne periode en meget velansket sognepræst sammen med pastor Per Dolmer, der var 2. præst med særligt ansvar for menighederne i Frederikshavn og Hjørring.

Konflikten

Men der opstod en konflikt. Kan du fortælle om konfliktens baggrund – og dens løsning?

Overordnet kan man sige, at flytningene fra Vietnam kom med vidt forskellige forudsætninger og med forskellig vilje til integration. De bedst integrerede havde den holdning, at de var katolikker i Danmark og at de var en del af det danske samfund og det danske bispeddømme. En mindre gruppe i menigheden ønskede så at sige en dobbelt loyalitet, både over for den danske nutid og den vietnamesiske fortid. Deres loyalitet over for den gamle kultur var meget stærk.

Kendte man til denne problematik andre steder i verden?

– I USA støtde man ind i de samme problemer omkring flytningene fra Vietnamkrigen. Enkelte steder ville man danne vietnamesiske katolske kirker, med vietnamesisk ritus, liturgisk kalender, sange osv.

I den konkrete konflikt i vores menighed såvel som andre steder i verden blev det således i højere grad deres etnicitet end deres religiøse tro, der var styrende for deres argumentation. Men jeg vil gerne understrege, at dette ikke er et specielt vietnamesisk fænomen. Det er et fænomen, som tit opstår, når man flytter fra én kultur, hvor man kender spillereglerne, til en ny kultur, hvor man tilsyneladende har succes i kraft af sin indtægt, men ikke kender spillereglerne, fordi man er en del af en isoleret gruppe langs et fabriksbånd og kun bevæger sig i kendte og ofte lukkede miljøer og udelukkende taler sit modersmål.

Kan du give et konkret eksempel på de problemer, det kan medføre?

– F.eks. i fiskeindustrien i Hirtshals tog vietnamesere alt det arbejde, de kunne komme i nærheden af. Arbejdsmiljøet var ret belastende. De blev udsat for konstant træk, fik gigt, ødelagte hænder, ødelagte skuldre, og kvinderne fik underlivsbetændelse. Men de tjente penge, og det gav status i det vietnamesiske miljø.

Men så på et tidspunkt lukkede store dele af fiskeindustrien og de stod herefter uden arbejde og uden reel mulighed for at ændre deres situation. De havde i mange år passet deres arbejde og holdt sig til deres egne skikke.

Der opstod en spaltning i menigheden – mellem dem, som klarede sig godt, kunne tale flydende dansk og havde udviklet relationer til samfundet i almindelighed, og så dem, der ikke havde nået samme mål.

Hvilken betydning fik det konkret for menigheden?

– Der blev udsendt en vietnamesisk diakon fra bispeddømmet, og det var vi som menighed generelt meget glade for. Mange ældre i menigheden kunne ikke tale dansk og havde brug for en præst eller diakon, der kunne tale vietnamesisk og udøve sjælesorg på et sprog, de følte sig hjemme i. Af forskellige årsager vendte mindre grupper sig mod ham. Han blev konflikten genstand, men var ikke dens årsag. Den egentlige årsag lå i selv menigheden og deres forskellige erfaringer i Danmark.

Hvordan blev du og din kone draget ind i konflikten?

Vi var heldige, fordi menigheden accepterede mig som en naturlig leder. Jeg tror, de

Ønsket om fællesskab, herunder et liturgisk fællesskab, var stærkt nok til at overvinde konflikten.

I dag har man en velfungerende menighed på ca. 350 medlemmer i Hjørring.

accepterede mig, fordi jeg ikke i den forstand gik ind i konflikten. Jeg tog ikke parti for nogen af de to grupper og havde praktiseret et godt samarbejde med alle.

På et tidspunkt udviklede demonstrationerne sig imidlertid så voldsomt foran kirken, at vi var nødt til at skride ind. Jeg fortalte dem, at vi kom i kirken for at dyrke Gud, ikke for at demonstrere og lave ballade. Herefter lukkede sognepræsten kirken. Det var på dette tidspunkt pater Poul Marx o.m.i.

Løsningen

Løsningen på denne og tilsvarende konflikter med etniske problemstillinger, har Erik Schou en holdning til. Han fortæller: – Først og fremmest skal man selvfølgelig tage højde for, hvad det er for en kultur, man har med at gøre. Indvandrere er ikke bare indvandrere. Mennesker fra Vietnam kommer fra en kultur, hvor man foretrækker at sige "ja". Man har svært ved at sige "nej". Det er en vigtig ting at lære sig. Man skal lære at lytte til, hvornår dette "ja" er oprigtigt ment. Når man har lært det og accepteret, at det kan tage lang tid, kan man opnå resultater med integrationen.

Men der er nogle døre der skal åbnes. Man skal starte med at gå ind i deres måde at tage beslutninger på, deres måde at lytte på og deres måde at argumentere på. Når man kan det i et eller andet omfang, så er man i stand til at bidrage til en integration, som strækker sig over mange år.

Rosenkransen blev svaret på denne upassende demonstration...

– Sognepræst Poul Marx gjorde det eneste fornuftige. Han samlede menigheden til rosenkransbøn, for den bøn ligger i rygmarven hos alle, og de kunne bede den på vietnamesisk eller på dansk, som de selv lystede.

Rosenkransbøn, som vi hørte her til morgen før messen?

– Ja, en gruppe bedsteforældre går hver eneste dag ned til kirken og beder bl.a. rosenkrans. Det er en fast etableret bønsgruppe. De holder også kirkerummet pænt og rent. Det giver dem religiøs identitet og en højagtet position i menigheden. De praktiserer et religiøst sprog, og det religiøse sprog er uhyre vigtigt i en vellykket integrationsproces. De kan formidle deres indsigt i troens liv til børn og børnebørn – også et væsentligt bidrag.

På baggrund af det, som du og din kone, har været med til de sidste mange år, mener du så stadig, at etnisk forskellighed i menighederne er en berigelse for bispedømmet?

– Afgjort. Indvandrere fra hele verden med meget forskellig baggrund og meget forskellige begrundelser for at være i Danmark er en rig ressource for en lokalt forankret kirke, hvis menighederne møder dem med åbne og gæstfri arme.

Hvordan åbne?

Når indfaldsvinklerne til deres egen kultur og vores kultur bliver påskønnet, skaber det en tryghed, som igen gør, at børnene danner fællesskaber på tværs af kulturerne. Levende fællesskaber er målet i stedet for at udvikle ghettoer for familier, vietnamesere, polakker, amerikanere o. a.

Kirkens øvrighed

Har biskoppen slet ikke været inde i konflikten?

– Biskoppen kom ind i billedet, da vi bad om hans hjælp, fortæller Erik Schou.

Så det er ham, der reelt har løst op for bl.a. den liturgiske strid?

– Nej, han meddelte, at sådan var det i det danske bispedømme. Man kunne ikke have en menighed i splid med sig selv. Derfor støttede han også, at vi lukkede kirken. Og da han åbnede kirken igen, fortalte han, at det var i tilgivelsens og forståelsens ånd, at kirken blev genåbnet. Vores daværende sognepræst, afdøde pater Frank Jobst o.m.i. fulgte med stor forståelse for menighedens indre liv biskoppens ord op.

Så menigheden var under pres?

Kirken skal markere sig, når der opstår fejludviklinger. Det er Kirkens embede, der meddeler, at Kirken er sådan og sådan indrettet. Menighedsrådene kan vejlede i sådanne situationer, men de bestemmer ikke.

Og den vietnamesiske menighed havde så stor respekt for Kirkens øvrighed, at den tog biskoppens afgørelse til efterretning?

– Ja, fordi ønsket om fællesskab, herunder et liturgisk fællesskab, var stærkt nok til at overvinde konflikten. Vi har nu efter menigheden eget ønske stort set altid hele messen på dansk – på samme måde som i alle andre menigheder.

Menigheden har for tiden 350 medlemmer. Har I en god menighed i Hjørring i dag?
– Ja, helt bestemt.

Hvad bygger du det på?

– Jeg ved ikke, om du lagde mærke til det under messen i dag, men jeg vendte mig om og gav fredshilsen til dem, som dengang var de ivrigste deltagere i konflikten. De deltager nu igen på lige fod med alle os andre.

Derudover kan jeg fremhæve den gruppe, som nu tager sig af de ældre menighedsmedlemmer. De gamle bliver syge og svage og har brug for hjælp og støtte. De selv samme ældre deltager også gerne, så langt kræfterne rækker. Tid har de nok af, og de gør gavn for fællesskabet. Det er respekten for de ældre og deres livs- og trosindsigt, der er betydningsfuld. Det er sikkert noget, vi andre kunne lære meget af. Det er vigtigt, at denne generations-kompetence-overførsel finder sted.

Den liturgiske enighed har vi også opnået. Vi synger, beder og læser teksterne på dansk. Den eneste, vi har på vietnamesisk, er evangeliet – af hensyn til de ældre, som ikke forstår andet end deres modersmål.

Det pastorale

Da menigheden i Hjørring blev større, fik man også flere bundne opgaver så som at organisere ungdomsarbejde, ældrearbejde, katekese, ægteskabsforberedelse og meget andet. Alt dette arbejde skulle stort set udføres fra bunden, og det krævede et stort lokalt engagement. Men det var vigtigt, meget vigtigt, og det er lykkedes, fortæller en glad Erik Schou og fortsætter:

– Som du måske så under messen i dag, sad børn og unge for sig selv. Den gruppe af børn går til forberedelse til 1. kommunion. Disse børn er nu blevet så gamle, at de sidder for sig selv, og vi gør det, for at give dem en følelse af, at de er ved at blive voksne og derfor også skal tage ansvar afpasset efter deres alder. Næste trin er firmelsen, hvor de nu oplæres som ministranter, og herefter har de ansvaret som forberedere og lektorer. I den samme periode, hvor denne opdragelse finder sted, organiserer vi arbejdet med de unge. Denne indsats har bl.a. betydet, at vi er blevet udnævnt til Danmarks bedste afdeling under Danmarks Unge Katolikker (DUK).

Hele dette arbejde er utrolig vigtigt. Ikke mindst for bedsteforældrene, for de kan hver søndag se en fyldt kirke med egne børn og børnebørn. Drømmen om at se deres familie vokse op som katolikker er i vid udstrækning lykkedes for dem. Håbet om en katolsk menighed og et religiøst sprog er gået i opfyldelse.

Kravet om et religiøst sprog

Erik Schou slutter med at fortælle, at det er fejlagtigt at tro, at selve konflikten og dens løsning har været bærende for den succes, som menigheden har oplevet de seneste år.

– Det har hele tiden været menighedens ønske og håb at sikre den nødvendige integration, som går fra børn til forældre og til bedsteforældre. Vi var bevidste om, at bedsteforældrene havde et krav på at lære børnene et religiøst sprog, og set i bakspejlet har kravet om et religiøst sprog været det bærende element i hele den lange integrationsproces, siden de første flygtninge ankom for 30 år siden. I hele denne proces har biskop, præster og ikke mindst lokaludvalget bidraget succesfuldt, slutter Erik Schou.

Historisk øjeblik, da den første katolske kirke blev indviet i den arabiske stat Qatar

Præfekten for Kongregationen for Folkeslagenes Evangelisering kardinal Ivan Dias indviede fredag den 14. marts den første katolske kirke i landet, som har fået navnet Vor Frue af Rosenkransen.

"Det er en historisk begivenhed, at man efter 14 århundreders forbud ser en katolsk kirke blive opført i dette land i den Persiske Bugt," hed det i Vatikanets Radio. Kirkebygningen, som ikke påkalder sig opmærksomhed med hverken klokker eller synlige kors, er opført på en grund i hovedstaden Doha, som for 7 år siden blev skænket af Qatars emir Sheik Hamad bin Khalifa Al-Thani, som er velvilligt indstillet over for interreligiøs dialog.

Tusinder af kristne deltog i indvielsesmessen, hvor kardinal Dias overdrog kirken en kalk som gave fra paven. Den apostoliske vikar for Arabien, biskop Paul Hinder var også til stede og udtrykte sin glæde over, at katolikker i Doha nu langt om længe har fået deres kirke, hvor de i frihed og sikkerhed kan praktisere deres tro. Der er for tiden omkring 150.000 kristne i Qatar, som hovedsageligt kommer fra Filippinerne og Indien.

En repræsentant for Qatars regering betegnede kirken som "et budskab om fred" og bekræftede Qatars åbenhed over for kristendommen. Der er foreløbig fra myndighedernes side givet tilladelse til opførelse af yderligere fem kristne kirker.

Tvivel om kirkebyggeri i Saudi Arabien

Kong Abdullah af Saudi Arabien – har han skiftet mening?

De seneste forlydender fra Mellemøsten tyder derimod på, at Saudi Arabiens kongefamilie har modsat sig, at der opføres en katolsk kirke i landet.

I første halvdel af marts oplyste Vatikanets Radio ellers, at Saudi Arabiens regering overvejede at give tilladelse til et kirkebyggeri. Denne formodning bestyrkedes af, at Kong Abdullah i november 2007 som den første saudiske konge nogen sinde aflagde besøg i Vatikanet, hvor han drøftede spørgsmålet med pave Benedikt.

Selv om afslaget endnu ikke er officielt, giver det ikke anledning til optimisme, at nyheden herom blev bragt på Al Arabiyas nyhedskanal, som ejes af den saudiske kongefamilie.

En oplevelse fra Spello i Italien

Jeg er netop vendt hjem fra Italien og vil gerne fortælle om en selvopofrende kvinde, der virkelig gjorde indtryk på mig

Maddalena er født i Frankrig og voksede op, uden at kristendommen betød noget for hende.

Som voksen får hun et møde med Herren, der kommer til at ændre hende og manden. Hun får et kald til at være noget for de hjemløse og åbne et hjem for dem. Det sker i Italien, hvor hun på forunderlig vis nu står med en større bolig, som hun og manden holder åben for hjemløse. De sælger alt, hvad de ejer og har i Frankrig og flytter til Italien, hvor de åbner et hjem for dem, der ikke er kommet godt i gang med livet.

Det er ikke et luksussted, bestemt ikke, men det er et varmt og åndeligt sted at være med gode forhold for de hjemløse, der kommer og bor her i kortere eller længere tid.

Maddalena er et hjertevarmt menneske, som det føles godt at være sammen med. Hun var smilende og nysgerrig efter at vide, hvad der kunne få os tre danskere til at komme til Spello nogle dage, og man mærker en varme over for de mennesker, der kommer der.

Jeg fik lyst til at se stedet på anbefaling af en kvinde, jeg mødte på en pilgrimsvandring i Polen sidste sommer,

og med god hjælp fra hende lod det sig gøre at komme til stedet i Spello. Det passede fint, for det er kun 10 km fra Asissi, som vi også gerne ville opleve.

En dag for os på stedet begyndte med bøn og meditation ca. tre kvarter fra kl halv syv om morgenen. Det var rigtig godt at være med til, for Maddalena har virkelig syn for, at Guds kirke ikke er bygget af sten, men af relationer til Jesus. Vi tre lutheranere fra Strandkirken i Karlslunde følte os virkelig ét med hende og det frivillige personale, der også havde viet deres liv til frivillig fattigdom og tjeneste for de hjemløse.

Efter morgenmaden var der om formiddagen rengøring, køkkenarbejde og havearbejde, som vi danskere hjalp til med. Vi spiste fremragende og dejlig italiensk frokost- og aftensmåltid med brød og vin til.

Kl 16 var der igen bøn i huset, der har to små kapeller, og der var messe i kirken kl 18. Som Maddalena siger: Dette er et bønnens hus. Man opfordres minsandten også til at bede, mens man arbejder... Jeg tror, det er hemmeligheden bag den varme og de mennesker, der møder Jesus dernede.

Hvad koster det at være der? Tja, hun sagde: "I giver, hvad I har lyst til", og det gjorde vi så i vished om, at vi giver til de hjemløse ikke til en person – så skulle det da

lige være Jesus – og hvilken glæde hun modtog vores lille bidrag med.

Huset har ingen fast indkomst. Som Maddalena siger: Kommer pengene ikke til huslejen, er det nok fordi, Gud ikke ønsker, vi skal være her mere. Den tro har indtil videre båret huset i 40 år, og det er indtil nu gået godt til velsignelse for mange.

Hatten af for personalet og for Maddalena, der viser lydighed og offervilje over for deres kald. Sådan er det, tror jeg, at være en discipel af Jesus.

Det eneste problem dernede er, at det ikke er så nemt, når man ikke er for god til italiensk; men indimellem kommer der sjove ting ud af det, og også nonverbal kommunikation kan man have glæde af.

Kan man leve lidt primitivt efter danske forhold, er "Casa della povera gente" i Spello et besøg værd – for mig var det i hvert fald mere berigende end et luksuspophold på et hotel.

Stedet har også en hjemmeside: <http://www.maddalena-dispello.com/>

Erik Bonnesen
Roskilde

Hvad kan vi forvente af de katolske skoler?

Jeg er katolik, pædagog og mor til 2 dejlige børn.

Vi ville have min datter på katolsk skole i 7. klasse, og under optagelsessamtalen ville jeg sikre mig, at alle undervisningsmaterialer var, som de skulle være. Jeg blev imidlertid chokeret, da dansk læreren informerede mig om, at hun arbejder med en meget krænkende bog "Et hjerte til Maria".

En af grundene til, at jeg ville flytte min datter til den katolske skole, var netop denne bog. Jeg kan ikke forstå, hvordan man kan finde på at bruge en bog med så vulgære beskrivelser af seksuallivet, og derfor ville jeg have endnu en samtale med skolelederen. Da jeg kom til denne samtale, fik jeg at vide, at børnene skal vide, hvordan verden er skruet sammen, og at bogen ikke skader nogen. Dansk læreren havde ikke fået klager fra nogen, og derfor ville hun fortsætte med bogen i 8. klasse. Jeg fik at vide, at jeg beskytter min datter for meget, og at skolen ikke har lige præcis de samme værdier, som jeg har.

Men uden at være for meget subjektiv, kan jeg klart se, at bogen krænker børn på en meget brutal måde. Den fortæller om en pige på 14 år, som for enhver pris vil opleve den fysiske kærlighed, for hun skal dø (hun venter nemlig på organ-transplantation). Og så ender hun i seng med en dreng. Situationen er beskrevet meget detaljeret, hvor de ligger nøgne i sengen, kysser hinanden og rører ved hinanden og den slags !!!

Jeg fik at vide, at de har flere bøger om lignende problemer, og at de synes, at det er helt i orden at bruge dem, da ingen har reageret negativt indtil nu. Og hvis jeg siger ja til skolen, så siger jeg også ja til alle disse bøger og deres liberale moral. Jeg blev modtaget med sarkasme, fik at vide, at mine/katolske normer ikke er up to date, og at min datter ikke hører hjemme på denne skole. Jeg fik også at vide, at de fleste lærere og børn er protestanter (også lederen), og derfor skal jeg ikke forvente, at det er præcis katolske værdier og normer, man har på skolen.

Men helt ærligt, skolen er jo katolsk. Jeg har mine katolske normer, som jeg vil videregive til mine børn, og som jeg håber altid skal fungere som en retningslinje for dem (børnene skal ikke gå i seng med kæresten, før de er gift, og i det mindste ikke for de er voksne og kan overskue konsekvenserne). Alt det er stadigvæk aktuelt i den katolske kirke!

Jeg synes, at det er synd både for min datter, som nu ender i almindelig folkeskole og har fået en meget dårlig erfaring med den katolske skole, men også for de andre børn som går i den katolske skole, da de bliver demoraliseret under undervisningen og ender i en konflikt med sig selv. Forældrenes katolske/kristne normer contra skolens normer – det er normalt at have et seksualliv i 14 års alderen! Det læser man jo i bogen og bliver derved på en måde opfordret til at prøve det. Men ud over de børn, som følger

sig provokeret til at afprøve deres "evner", vil der også være en del, som føler sig meget krænkede, og som ikke vil være med til at gennemgå bogen, men det bliver de jo pålagt!

Jeg havde et par samtaler med forældrene, hvis børn går på skolen på grund af lignende tilfælde. Men nu, når det drejer sig om mit barn, synes jeg, at jeg er forpligtet til at reagere, så vi kan nå dertil, at alle katolikker tryk sende deres børn i skole.

Jeg vil gerne høre andres mening, hvad de synes om sagen, og samtidig vil jeg opfordre forældrene til en åben debat om emnet.

Teresa J. Nielsen

Kære Teresa J. Nielsen,

Det er et omfattende og kompliceret problem, du rejser, som jeg ikke er i stand til at give dig et endegyldigt svar på, men en kommentar får du alligevel med på vejen, og så må vi se, om der er andre, der har lyst til at blande sig i debatten.

Når jeg siger det er et kompliceret problem, mener jeg for det første dermed, at det ikke umiddelbart kan afgøres, om det er forsvarligt af læreren at bruge den pågældende bog i undervisningen. Meget afhænger nemlig af, *hvor* bogen bliver brugt. Bruger læreren den som udgangspunkt for en samtale med eleverne om unges seksualitet, og tager hun i den sammenhæng fat på at forklare eleverne om Kirkens holdning – at seksuallivet ikke må betragtes som konsum, men forstås i sammenhæng med ægteskabet som et forpligtende og livslangt forhold – ja, så kan man godt tænke sig, at det er en god idé at bruge materiale, som afspejler holdningerne i det samfund, vi lever i. Så giver det også god mening at sige, at vi ikke skal pakke de unge ind i vat, men ruste dem til at møde den virkelighed, der omgiver dem. Men igen, – forudsat at vi så også *ruste* dem, dvs. giver dem noget at stå imod med.

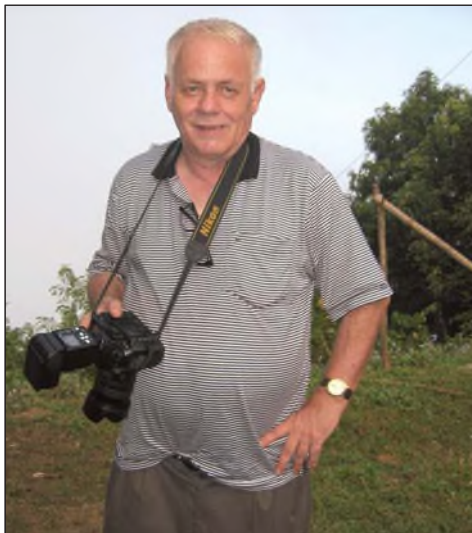
Men kompliceret er det også, fordi man på de katolske skoler i dag mangler katolske lærere, der kan løfte denne opgave. Der er simpelthen ikke nok katolske lærere i Danmark, og det gør, at man nok ikke i dag på en eneste katolsk skole kan sige: her leverer vi varen 100%. Lad mig tilføje, at der selvfølgelig er mange ikke-katolske lærere, som arbejder godt og loyalt i forhold til skolernes formålsparagraf, men det specifikt katolske er det svært at fastholde der, hvor der måske kun er et par katolske lærere til at "holde fanen højt."

Hertil kommer så, at vi på en lang række "følsomme" områder savner undervisningsmateriale, som lever op til vores ideelle forventninger. Det kan være seksualun-

dervisningen og religionsundervisningen, men også fag, som dansk og historie, som i høj grad kan være med til at forme de unges forståelse af den verden, de lever i.

Min foreløbige konklusion på alt dette er derfor, at man nok ikke i noget enkelt tilfælde kan forvente, at en katolsk skole i dagens Danmark lever op til alle krav – og endvidere, at det ikke er noget, nogen kan ændre fra den ene dag til den anden. Men det oplæg til en diskussion, du her har givet, mener jeg vi kan bruge til ting. Dels til at bevidstgøre forældrene om, at de selv har en stor del af ansvaret for deres børns religiøse opdragelse, uanset hvor deres børn går i skole – dels at vi som bispedømme må ind i en diskussion om, hvordan vi skaber de bedst mulige rammer under de givne forhold, f.eks i henseende til at producere egnet undervisningsmateriale.

Torben Riis

Knud Kluge fratræder

I anledning af at Knud Kluge har valgt at slutte i Caritas som informationskoordinator, afholdes der en reception tirsdag den 22. april (NB: dato ændret fra den 4. april) kl. 14-16 på Caritas sekretariat, Vibevej 7A i København.

Vel mødt!

Jan Lange, bestyrelsesformand

Jann Sjørnsen, generalsekretær

Det sker i bispedømmet

April

Lørdag 5. kl. 14.30 Voksenkatekese, tema: "Gudsfolkets ansvar i Kirken" v/pastoralsrådsmedlem Kätthe Lund.
Sted: Sankt Ansgar Kirkes Menighedslokale, Bredgade 69 A, Kbh. Pris: materialer, kaffe og te kr. 40,-

Fredag 18. Katolsk Historisk Forenings St. Bededagsudflugt til Næstved. Mødested og -tid oplyses senere.

Mandag 21. kl. 19.00-20.00 Meditationsaften, derefter te og kaffe. Sankt Joseph Søstrene, Strandvejen 91, 2100 Kbh. Ø.

Onsdag 23. kl. 19.30 Sankt Laurentii aften, Jørgen Nybo Rasmussen fortæller om sit arbejde med Henrik Stangerup om dennes roman "Broder Jakob" fra 1991. Entré kr. 40,00 inkl. kaffe. Sted: Menighedssalen, Sankt Laurentii Kirke, Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde

Lørdag 26. kl. 12.30 Seminar om "helbredelse af familiestamtræet". Der vil være lovsang og bøn, undervisning med fokus på familiestamtræet og familierelationer, hvordan disse kan holde os fanget, og hvordan vi kan blive løst fra dem bl.a. gennem skriftemålets sakramente. Vi lytter til, hvad Jesus siger om helbredelse, og dagen slutter med helbredelsesmesse med personlig forbøn ved pastor Benny Blumensaat.
Sted: Sankt Nikolaj Kirke, Kirkegade 58, Esbjerg. Alle er velkomne. Yderligere oplysninger og tilmelding på tlf. 75 12 64 02 eller 24 60 23 08

Lørdag 26. kl. 16.00-18.00 Temalørdag: "Ytringsfrihed eller fri udblæsning?" v/ Erling Tiedemann. Sted: Sct Therese Kirkes Menighedslokale, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup

Søndag 27. kl. 13.00-16.00 På opdagelse i troen: "De Heliges Samfund, Engle og Helgener" v/p. Michal Bienkowski, Sr. Marianne og Eva Vinther. Sankt Pauls Kirke, Frøgård Allé 10. Tilmelding: tlf. 43 52 36 07

Trykfejl i brev fra bispekontoret

I en del af de breve, som bispekontoret har udsendt til bidragsydere, har der indsneget sig en trykfejl. Der står, at hvis man ikke ønsker at få indberettet sit bidrag i 2008 med den virkning, at man så heller ikke får fradrag i sin skat, skal man inden den 31. december 2007 sende brev herom til Ansgarstiftelsen. Datoen rummer trykfejlen; der skal stå 31. december 2008.

Bispekontoret beklager fejlen.

Find os på
www.katolskorientering.dk
... og besøg den officielle
katolske hjemmeside
www.katolsk.dk

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup,
Herlev, Farum, Bispebjerg
og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Vanløse Ligkistemagasinet

H.P. Baltzer & Søn ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse

38 71 75 01

organiseret bedemand
tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligkistemagasinet.dk

RFM Landsbevægelsen Respekt for Menneskeliv

*Sig ja til livet
- hele livet!*

Bestil et gratis prøven. af RFM nyt!
Tlf 5576 7652 • E-mail: rfm@mail.dk
www.rfm.dk

Academicum Catholicum ajc

indbyder til foredrag ved

dr. phil Pil Dahlerup

der taler over emnet

Rosenkransen

Tid: Onsdag den 16. april 2008 kl. 20.00

Sted: Jesu Hjerter Kirkes menighedsaal
Stenosgade 4, 1616 København V

Alle er velkomne

FORSIKRINGSRÅDGIVNING

- så tal med
erhvervsassurandør Ingo Brodersen

ALM. BRAND
Rådhuspladsen 2-4 · 1550 København V
Telefon 33 30 60 51

WWW.ALMBRAND.DK

ALM. SUND FORNUFT

Begravelse
Bisættelse
Borydning
Bobehandling

KATOLSK BEGRAVELSES SERVICE

Benzons
BEGRAVELSES SERVICE

DØGNSERVICE 7011 2407

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

**Hellerup
Emdrup-Ryvang
Bedemand**
v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A
39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstrene
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba
Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

Victor Nielsen

Stenhuggeri og
Monumentforretning
v/stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 33 21 65 48
Fax. 33 21 30 32

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV • TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk
Orientering nr. 9,
som udkommer den

3. maj

skal være redaktionen i
hænde senest den

14. april

Med venlig hilsen
Redaktionen

Er dit liv i kaos/krise?
Der er en, der kan lytte i
Telefonlinjen ved kirken.
Ring gratis og anonymt.

Alle dage mellem 18 -22
70 26 14 84

Den Nordiske Valfart til Lourdes 2008

onsdag d. 3. til d. 10. september

Tema: 150- års jubilæum for Mariaåbenbaringerne.
Gejstlige ledere:
Valfartspræst Herbert Krawczyk s.j.
p. Björn Göransson (Sverige))
Den nordiske bispekonference vil samtidig holde
deres møde i Lourdes
Pris fra Kastrup med fly og fuld pension: 7.900 DKr

TILMELDINGSMATERIALE og INFORMATION
kan rekvireres hos:
Jytte Ormstrup – E-mail: jormstrup@tiscali.dk
Tlf.: +45 43 64 42 64 (bedst mellem kl. 19.00 - 21.00)

Marie Storm
Dr. Priemesvej 9, st. tv. DK 1854 - Frederiksberg C.
Tlf.: +45 33 79 34 15, søndag kl. 17.00- 21.00

info@lourdes.dk
Tilmelding snarest

Katolsk Orientering nr. 7 4. april 2008 34. årgang

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)
Redaktionssekretær Kuno Arnkilde
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement
 Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Kirsten Kjærullf,
 Kirsten Krog, Lisbeth Rütz
Redaktion og annoncer
 Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610
 København V,
 tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,
 e-mail: redaktion@katolskorientering.dk

Giro 205-7042
 Orientering fra sognene: indlæg sendes til
 sognenyt@katolskorientering.dk
 Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.
 Abonnementspris 420 kr. helårligt. Løssalg 21 kr.
 i Stenobutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
 DK 1610 København V
Tryk Morsø Folkeblad Bogtrykkeri, Oplag 8000
 ISSN 0902-297X

Så stod Paulus frem midt på Areopagos og sagde : "Athenere! Jeg ser, at I på alle måder er meget religiøse. For da jeg gik rundt og så nærmere på jeres helligdomme, fandt jeg også et alter med indskriften: For en ukendt gud. Det, I således ærer uden at kende det, det forkynder jeg jer. Gud, som har skabt verden med alt, hvad den rummer, og som er Herre over himmel og jord, bor ikke i templer bygget af hænder. Heller ikke lader Gud sig tjene af menneskehænder, som om han trængte til noget. Det er ham, der giver alle liv og ånde og alle ting; og af ét menneske har han skabt alle folk og ladet dem bosætte sig overalt på jorden og fastsat bestemte tider og grænser for, hvor de skal bo – for at de skulle søge Gud, om de kunne famle sig frem og finde ham, som dog ikke er langt borte fra en eneste af os.
 ApG 17, 22-28

Nødtelefon

Den katolske kirkes nødtelefon har nummer **2931 3280**.
 Uden for bispekontorets åbningstid vil en søster fra Skt. Lioba kloster være behjælpelig med at etablere kontakt til en præst, især ved behov for syges salvelse eller nøddåb.

Ingen cafe latte...
 men gode bøger om din tro
Sankt Andreas Bibliotek
 Man-fre 10-12 og 13-16
 Tirsdag desuden 16.-17.30
 Gl. Kongevej 15
 1610 København V.

www.sanktandreasbibliotek.dk

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 15 og 16

På www.katpod.dk
 siden sidst

RADIO

P 1: Søndag den 13. april 08.03
Tro og eksistens
 Fred og fare.
 Hvordan påvirkes ens forståelse af tilværelsen, når man er udsendt af Forsvaret til fremmede himmelstrøg?
 Tilrettelæggelse:
 Anders Laugesen.

Hvor blev de af?
 Syv nye dødsynder?
Bispemøder i Bruxelles og Trondhjem
Hvorfor tage til oliemessen i Domkirken?
Hele bispedømmets oliemesse fejret i Domkirken
Requiemsmesse for Chiara Lubich i Rom
Biskop John Willem Gran død

Evangelisternes symboler

Matthæus

I den kirkelige kunst benyttes evangelistsymboler, der forestiller Mattæus, Markus, Lukas og Johannes ved fremstilling af bl.a. ikoner og i udsmykningen af kirker og katedraler. De fire fremstilles således:

- Mattæus: som et bevinget menneske
- Markus: som en bevinget løve
- Lukas: som en bevinget okse
- Johannes: som en ørn med udbredte vinger

Kirkefaderen Irenæus fra Lyon (130-200 e. Kr.) var den første, der tolkede de fire væsener hos profeten Ezekiel (kapitel 1) som symboler på evangelisterne: menneske, løve, okse og ørn: "(...) De lignede mennesker; hver af dem havde fire ansigter og fire vinger (...) Deres ansigt lignede et menneskeansigt, på højre side havde de alle fire et løveansigt, på venstre side havde de alle fire et okseansigt, og alle fire havde et ørneansigt. (...)"

Matthæus (fra aramaisk Mattai via græsk Matthaïos = gave fra Gud) levede i det 1. århundrede, og er ifølge de kirkelige overleveringer identisk med den Matthæus, der bl.a. omtales i Apostlenes Gerninger. I Markus- og Lukasevangeliet omtales han som Levi; han var ansat i den romerske toldadministration. Jesus kaldte ham ind i kredsen af de 12 apostle (Mat 9,9; 10,3). Ellers ved man ikke meget om ham. Det siges, at han led martyrdøden i Etiopien, hvor han blev dræbt med sværd, mens han fejrede messen ved altret, men det vides ikke med sikkerhed. Man mener i dag, at han har skrevet sit evangelium omkring år 80-100 efter Kristus.

Matthæus' attributter er: sværd (mordvåbnet), okse eller hellebard, en pengepung eller et regnebræt (han var tolder), Taukors (en legendetradition fortæller, at han i Etiopien blev korsfæstet på et sådant kors). Undertiden træder han på en krukke med penge (som et tegn på, at han havde frasagt sig tolderens indbringende erhverv.). Man kan også se ham afbildet med briller, hvilket vel hentyder til hans "kontorarbejde" som tolder. Symbolet for Matthæus er et menneske med vinger (ikke en engel!) – i analogi med det bevingede menneske i profeten Ezekiels vision. Hans evangelium begynder med "det menneske-lige" – dvs. med Jesu slægtsregister, der føres tilbage til Kong David og til Abraham.

Evangelisten Matthæus fejres den 21. september.

Kristne Symboler

v./ Sr. Mirijam
 Kaschner

Katolsk Orientering

Intet spor af Jakob

Da dette nr. af *Katolsk Orientering* blev sendt til trykning sent onsdag den 9. april, var der endnu intet nyt om den 18-årige gymnasieelev Jakob Haugen-Kossmann, som forsvandt sporløst lørdag den 29. marts om natten. Jakobs kammerater fra gymnasiet og hans venner i DUK har gjort en kæmpe indsats med at sætte plakater op på de steder, hvor nogen eventuelt kan have set ham, og i øvrigt deltager aktivt i eftersøgningen.

Der var aftenvigilie med messe for Jakob onsdag d. 2. april fra 19-22 i Skt. Therese Kirke (hans egen menighed) i Hellerup. Initiativet blev taget af DUK. Jakobs far, mor, søster, bror, gymnasiekammerater, venner, duk'ere og menigheden deltog – unge og gamle. Biskoppen holdt messen og Gregers Mærsk-Kristensen og Niels Engelbrecht koncelebrerede.

Der har endvidere været en andagt i Skt. Andreas Kirke i Ordrup tirsdag aften (1/4), hvor en gruppe af venner og bekendte tændte lys for Jakob. Vi opfordrer alle til fortsat at bede for, at Jakob bliver fundet.

Konspirationsteori manes i jorden

Tysk katolsk kirkehistoriker kommer til nye konklusioner om Den katolske Kirkes rolle ved Hitlers magtovertagelse

af Lisbeth Rütz

Begik Vatikanet forræderi mod det første, tyske demokrati for at kunne underskrive rigskonkordatet med Hitler-Tyskland d. 20. juli 1933?

Rigskonkordatet er et af de bedst undersøgte områder i nyere tysk historie; men alligevel har man siden krigens afslutning diskuteret, hvilken indflydelse Vatikanet havde på tysk indenrigspolitik i trediveerne. Prominente historikere har i mange år argumenteret for, at Vatikanet pressede de to katolske partier Zentrum og Bayerische Volkspartei til den 23. marts 1933 at stemme for den om bemyndigelseslov (das Ermächtigungsgesetz) som gav Hitler uindskrænket magt og førte til opløsning af alle andre partier end DNSAP, det tyske nazistparti.

Få dage efter – den 28. marts – trak den katolske bispekonference i Mainz sin fordømmelse af nationalsocialismen tilbage. Det betød, at katolikker uden samvittighedskonflikter kunne gå ind i den nationalsocialistiske bevægelse. Tidligere – d. 30. september 1930 – havde bispedømmet Mainz erklæret katolicismen og nationalsocialismen for uforenelige og

betegnet dens racepolitik som "ukristelig og ukatolsk".

I mange år er det blevet diskuteret, om Vatikanet havde direkte indflydelse på den afgørelse, bispekonferencen i Mainz traf. Allerede i halvtredserne fremsatte historikeren Karl-Dietrich Bracher påstande om en direkte studehandel mellem Vatikanet og Hitlertyskland, og i mange år forsøgte den evangeliske kirkehistoriker Klaus Scholder og hans skole igen og igen at finde belæg for tanken om en årsagsforbindelse mellem de katolske partiers ja til bemyndigelsesloven, bispekonferencens afgørelse og konkordatet. Den katolske kirkehistoriker Konrad Repgen forsøgte derimod at genindføre Scholders tese.

Der er imidlertid ikke noget belæg i de tilgængelige kilder for, at Vatikanet øvede direkte indflydelse på tysk indenrigspolitik, skriver den katolske kirkehistoriker Hugo Wolf den 28. marts i år i det tyske dagblad Frankfurter Allgemeine i anledning af 75-års dagen for den tyske bispekonferencens udtalelse. Hugo Wolf har gennem de sidste fem år arbejdet med de kilder, der mellem 2003 og 2006 dukkede op i Vatikanets hemmelige arkiv.

Mange har været af den opfat-

telse, at Lateranpagten i 1929 dannede præcedens for, hvad der senere skete i Tyskland. I Italien blev de katolske partier afskaffet under fascismen. Som modydelse og for at lukke det såkaldte "romerske spørgsmål" sluttede det fascistiske styre Lateranpagten med Vatikanet.

Hugo Wolf vurderer, at Vatikanet ændrede sin oprindeligt skeptiske indstilling til Hitler af frygt for kommunismen. Ved en audiens hos Pius XI den 4. marts 1934 bemærkede statssekretær Eugenio Pacelli (senere pave Pius XII) således i sin dagbog: "Hitler er den første og eneste statsmand, der hidtil har ytret sig offentligt mod kommunismen. Indtil nu har kun paven gjort dette".

Hvad viser de nye kilder?

Ifølge Wolf viser nye kilder fra Vatikanets hemmelige arkiv, at man i Vatikanet så med megen skepsis på det politiske samarbejde mellem Zentrum-partiet og Socialdemokraterne og vurderede, at Zentrum ville kunne bremse for Hitlers indflydelse ved at samarbejde med den kirkevenlige fløj af DNSAP.

Fra midten af marts 1933 bad Pacelli kardinal Faulhaber, der opholdt sig i Rom, om at vurdere muligheden for, at de

tyske biskopper kunne trække deres fordømmelse af nazismen tilbage. I et seks sider langt memorandum kom Faulhaber til konklusionen: "Hvis den nye regering i handling såkaldte 'romerske spørgsmål' fortsætter med at være stærk i kampen mod bolsjevismens fremmarch og den offentlige usædelighed, så vil biskopperne gerne opgive deres mistro over for partiet".

Wolf finder i kilderne intet belæg for, at pave Pius XI skulle have grebet direkte ind i tysk politik. Tværtimod viser Pacellis notater, at Vatikanet ikke var forhåndsunderrettet om den tyske bispekonferencens afgørelser. I yderst kritiske vendinger udtrykker han sin misbilligelse af, at bispekonferencen opgav sin fordømmelse af Hitler uden at kræve modydelse. Mange delspørgsmål er endnu uafklarede i dette komplicerede spørgsmål; men Wolf anser det for velokumenteret, at de tyske biskopper i 1933 handlede selvstændigt. De udviste svigtende vurderingsevne af den partner, de stod over for og satte derved sig selv uden for indflydelse, hvilket skulle få fatale følger.

Paven taler i FN under sit besøg i USA

Ifølge en talsmand for Vatikanet vil pave Benedikt XVI tale i FN om grundlaget for menneskerettighederne, når han besøger USA i dagene 15. - 21. april.

Det er planen, at paven skal aflægge besøg i FN's hovedkvarter i New York fredag den 18., og hans tale til generalforsamlingen vil således blive en markering af 60-års jubilæet for FN's Verdenserklæring om Menneskerettigheder, som blev vedtaget den 10. december 1948.

Paven vil blive modtaget af FN's generalsekretær Ban Ki-moon, dernæst vil han tale til omkring 3000 delegerede fra 192 medlemsstater, og han vil efterfølgende mødes med højststående repræsentanter for FN-systemet.

USA-besøget indledes, når pavens fly lander i Washington tirsdag den 15. april. Her vil han blive modtaget af præsident George Bush og præsidentfruen. Den følgende dag vil han aflægge besøg i Det Hvide Hus og om aftenen mødes med de amerikanske biskopper.

Torsdag den 17 fejrer paven messe på National Stadium i Washington og mødes samme dag med repræsentanter for katolske universiteter.

Efter besøget i FN om fredagen læser paven lørdag messe for præster og ordensfolk i St. Patrick's Cathedral i New York. Om søndagen besøger han Ground Zero, hvor han beder for ofrene for terrorhandlingerne den 11. september 2001.

Den officielle afskedsceremoni finder sted samme dag i New Yorks internationale lufthavn.

Aktiv dødshjælp - igen igen

Debatten om aktiv dødshjælp blussede påny op i Frankrig i marts måned og gav også genlyd i danske medier, efter at en 52-årig kvinde, Chantal Sébire, ved retten fik afslag på en anmodning om at få lægernes hjælp til at dø.

I Frankrig gælder en lov fra 2005, som i det store og hele svarer til den danske: aktiv dødshjælp er forbudt, men det er tilladt at give smertestillende præparater, uanset at det kan medvirke til at forkorte patientens liv – men vel at mærke kun så længe præparatet gives i smertestillende øjemed og ikke med henblik på at slå patienten ihjel.

Det særlige ved Chantal Sébires skæbne og det, der bidrog til, at de franske medier gav sagen en usædvanlig intens dækning, var, at hun led af en sjælden kræftsygdom i bihulerne, som efterhånden deformerede hendes ansigt til ukendelighed og gav hende konstante smerter. Med til historien hører imidlertid, at hun nægtede at modtage smertebehandling, men i stedet insisterede på, at sundhedssystemet skulle yde hende aktiv dødshjælp. Efter domstolens afslag begik hun selvmord ved at indtage en overdosis medicin, som hun formentlig har skaffet sig via internettet.

Sagen har ført til, at franske politikere, blandt andre udenrigsminister Bernard Kouchner, har anbefalet en lovændring, således at man fremtidigt – i ekstreme tilfælde – skal kunne hjælpe patienter af med livet uden af den grund at hæve det generelle forbud mod aktiv dødshjælp.

Hvad en sådan undtagelsesbestemmelse på længere sigt vil føre til, behøver man ikke være i tvivl om. Her vil man komme til at opleve den glidebane-effekt, som Ole Hartling herhjemme har advaret energisk imod i årevis, – foreløbig, må vi glæde os over, med held.

Der føres i disse år en intens kampagne for aktiv dødshjælp, der dels forsøger at udnytte folks angst for at komme til at opleve ulidelige smerter i den sidste del af deres liv, dels forsøger at bilde dem ind, at det er dem, der kommer til at bestemme farten, hvis aktiv dødshjælp legaliseres. Det er en uærlig kampagne. I dag er der ingen i dette land, der behøver at dø i smerten, og i selsamme øjeblik aktiv dødshjælp bliver en valgmulighed, vil den let kunne forvandles til et krav – en hurtig og billig løsning for samfundet til at skaffe sig af med dem, der bare er til besvær.

Det, vi skal bede om, er derfor ikke dødshjælp, men flere hospicer og en værdig behandling af syge og gamle. En værdig død er ikke betinget af, at man selv kan vælge tidspunktet for sin død, men af om man i den sidste tid bliver behandlet værdigt af omgivelserne.

Torben Riis

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med navn, adresse og telefonnummer.

Med mindre andet er aftalt med redaktionen, må et læserbrev højst fylde 300 ord. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte læserbreve, der overskrider 300 ord.

Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk eller som brev til Katolsk Orientering, redaktionen, GI Kongevej 15, 1610 København V.

Evangelisering

Sansen kort angående ordet evangelisering, som Eva Antkowiak og Torben Riis diskuterer i K.O. nr. 7:

Evangelisering kan slås op i den anbefalelsesværdige, røde Gyldendals Fremmedordbog. Ordet er vist nævnt

i alle udgaver siden 1960. Min egen er pt. 11. udgave 3. oplag fra 1995 og i den står således: "evangelisere (fra eng. evangelize) gøre evangelisk; vinde for evangeliet".

Ordet evangelisere er accepteret af

Dansk Sprognævn og kan derfor udmærket bruges i danske tekster - også i Katolsk Orientering.

Med venlig hilsen
Helle Kofod

Broder Jakob

Det synes at fremgå af Kaare Rübner-Jørgensens læserbrev i nr. 6, at han ikke er bekendt med de mexicanske kilder vedrørende Broder Jakobs afstamning.

De første, der nævner, at Broder Jakob tilhørte det danske kongehus, var

Diego Muñoz, som skrev i 1583, og Gerónimo de Mendieta, som skrev i 1590'erne. Såvel Muñoz som Mendieta havde kendt Broder Jakob personligt. Supplerende oplysninger om Broder Jakobs danske fortid findes hos Alonso de la Rea, hvis bog udkom i 1643.

Alle tre tekster er nyudgivet i de senere år og er altså tilgængelige for den, der ønsker at sætte sig ind i emnet.

Willy Frendrup
2900 Hellerup

En uheldig alliance?

Torben Riis (TR) tager fundamentalt fejl i sin hyldelse til den fælles katolske-islamiske kritik af Muhammed-tegningerne, der omtales fyldigt på forsiden af KO nr. 6, og yderligere prisen i en leder som fylder HELE side 2.

Den katolsk-islamiske komite udtaler sin "... skarpe fordømmelse af genoptrykkningen af de krænkende tegninger og af det stigende antal angreb på islam og dets profet ...".

TR mener i lederen, at der er langt i åndelig henseende fra Rom til lille Danmark, og udlægger derfor teksten for os arme. TR kommer vidt omkring, og benytter bl.a. Madeleine Albright som realpolitisk eksempel, uden refleksion over diplomatiets værdiforladte tolerance. De fleste godt ved, at de forbydere man dér allierer sig med den ene dag, slår man ihjel den næste. Det er næppe efter samme principper man skal drive Kirken?

TR spørger: "Hvorfor skal danske muslimer kollektivt udsættes for endnu en ydmygelse, fordi to eller tre ekstremister er blevet grebet i at planlægge et attentat på én af tegnerne?"

Det vil jeg gerne besvare: Der går en lige linie fra dødsdommen over Salman Rushdie, drabet på Theo Van Gogh, mordtruslerne overfor f.eks. Ayan Hirsi Ali og Nasar Kahder og de konkrete mordplaner mod Kurt Vestergaard.

Så længe vi helt ukritisk lader det være op til den krænkede at definere hvad en krænkelse er, så vil vi opleve en stadig stigning i bandlyste bøger, lukkede teaterforestillinger, filmforevisninger og udstillinger samt mord eller overfald på kritikerne.

Så kan vi diskutere graden af kunstnerisk niveau, som den ene eller anden ytring måtte have, men at lade dette ukontrollable krænkelser-begreb få lov til at leve og styre vores demokratiske og kristne samfund, vil være begyndelsen til enden.

Hvis Kirken og TR skulle interessere sig for religiøs intolerance, så er der rigeligt at tage fat på i den islamiske verden. Der findes ikke ét land, hvor kristne ikke forfølges: Fra beskedne regler om ikke at måtte besidde ejendom til direkte forbud mod enhver kristen manifestation.

Skulle man være interesseret hvordan muslimer forvalter kritikken af anderledes troende i egne lande, kan

man på memri.org finde eksempler, som i grovhed langt overgår Muhammed-tegningerne.

Kristus afslørede kritisk datidens farisæiske myndigheder uden skelen til konsekvenserne, og talte selv alle former for forhånelser og ydmygelser. Kirkeårets vigtigste begivenhed indeholder den største af alle ydmygelser – og Han viste os at dette skal tåles.

Historiske beretninger om profeten Muhammed fortæller, at var der noget som Muhammed ikke talte, så var det kritik eller satire: Det blev altid bekræftet med sværdet, ganske som vi ser det i dag.

Denne officielle katolske-islamiske alliance må efter min opfattelse betragtes som uheldig. Jeg kan i ydmyghed blot sige: Søg i Kilderne, og spørg hvad Kristus ville have gjort.

Jacob Nielsen
2820 Gentofte

Kære Jacob Nielsen, Når jeg lod min leder fylde mere end vanligt, var det netop for at forebygge de misforståelser, der let kan opstå, når man skal kommentere komplicerede sagsforhold på relativt få linier. Det lykkedes mig øjensynlig ikke.

Jeg kan af dit indlæg forstå, at du er vred på Det Pavelige Råd for Interreligiøs Dialog, muslimerne i bred almindelighed og mig i særdeleshed, men jeg har svært ved at forholde mig til en kritik, som er så lidt konkret.

F.eks. taler du om en alliance mellem Vatikanet og den islamiske verden, uagtet at jeg i det første alinea i min leder har gjort mig store anstrengelser for at præcisere, at der er tale om en dialog mellem to parter med hver sin identitet. Det at man taler sammen med henblik på at kunne leve fredeligt side om side er ikke det samme som at indgå en alliance, hvor den ene eller begge parter sælger ud af deres grundlæggende synspunkter.

Lidt senere belærer du mig om, at jeg ikke anstændigvis kan citere Madeleine Albright, fordi hun i dine øjne repræsenterer "en værdiforladt tolerance". I logikken kalder man et sådant (ugyldigt) argument for et *argumentum ad hominem* – det, at man forsøger at tilbagevise et udsagn ved at mistænkeliggøre den, der fremsætter det. Med andre ord, når jeg cite-

rer Albright, forpligter jeg mig ikke dermed til at stå inde for hende som person eller politiker. Jeg forholder mig udelukkende til det, hun siger i den konkrete situation, og der er ikke noget i vejen for, at det kan være fornuftigt, lige meget hv ad man ellers mener at kunne bebrejde hende.

Lidt længere nede påtager du dig at besvare mit spørgsmål vedrørende rimeligheden i at lade samtlige danske muslimer bøde for et fåtals kriminelle handlinger. Umiddelbart har jeg svært ved at se, at det er det, du gør. Jeg savner stadig svar på, hvorfor alle muslimer skal skæres over én kam.

Det, jeg kan få ud af din besvarelse, er, at du mener, at vi ikke skal bøje os for pression fra muslimsk side. Det mener jeg heller ikke, vi skal – men deraf slutter jeg ikke, at vi så også har ret til at forulempe mennesker, hvis tro og kultur adskiller sig fra vores.

Jeg vil samtidig minde om, at Katolsk Orientering ikke har praktiseret nogen form for selvcensur i henseende til at omtale de overgreb, der sker mod kristne i den muslimske verden eller andetsteds. Se f.eks. nr. 14 2006, hvor problemet bliver behandlet over to sider – eller interviewet i sidste nr. med Monica Papazu, hvor forfølgelserne af kristne og ødelæggelser af kirker og klostre i Kosovo omtales udførligt.

Pave Benedikt har ved flere lejligheder påtalt, at religionsfriheden har alt for trange kår i den islamiske verden. Det er netop i lyset af denne situation, den aktuelle katolsk-islamiske dialog skal forstås. Når Vatikanet søger dialogens og ikke konfrontationens vej, sker det ud fra en erkendelse af, at den eneste vej til at ændre på dette beklagelige forhold er at skabe et forhandlingsklima, hvor nøgleordene er gensidig tillid og respekt.

Jeg tror derimod ikke, det er vejen frem at slå muslimerne oven i hovedet med evangeliet og fortælle dem, at de værsgod har at finde sig i hvad som helst fra vores side, fordi det var, hvad Jesus gjorde på korset – der er noget, der ikke rigtigt rimer her, hvis vi prøver at se sagen fra deres side. Jeg tror meget mere på, at vi selv skal være dem, der viser det gode eksempel og giver plads for en dialog, hvor ingen på forhånd behøver at føle sig intimideret.

Torben Riis

Et alternativ til verden

- 18 unge modtog firmelsens sakramente i Sankt Annæ Kirke

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

Omkring 400 mennesker deltog i en festlig pontifikalmesse i Sankt Annæ Kirke søndag den 6. april. Anledningen var, at 18 unge mennesker skulle modtage firmelsens sakramente.

I sin prædiken sagde biskop Czeslaw Kozon bl.a.:

– Menneskene har valgt deres egen dagsorden. De har valgt deres egen prioritering og ikke taget Gud med på råd. De har ikke gjort Ham til en del af deres liv. Vi skal gøre det modsatte af at fjerne religionen fra det offentlige rum. Den skal tværtimod hele tiden være der. Den skal først og fremmest være der ved, at vi mennesker lever vores kristne liv i dagligdagen. Selvfølgelig skal vi også komme med udtalelser og erklæringer, det er måske det, politikerne er bange for, men det vigtigste er at leve et autentisk kristent liv, så vi bliver kristne forbrugere, kristne borgere, kristne vælgere, kristne arbejdstagere, kristne arbejdsgivere. Alt hvad vi gør skal på én eller anden måde være karakteriseret af vores kristne tro. Det var sådan, de første kristne levede. De levede i en situation med forfølgelse. De levede som loyale samfundsborgere, men deres første prioritet var deres kristne tro.

Det er selvfølgelig store udforsdringer i en verden, der prøver at marginalisere kristendommen og skubbe den ud på et sidespor, men det skal være vores stolthed, vores ambition som kristne, at vi vil have vores tro ind på hovedsporet.

Biskoppen sluttede sin prædiken med at sige: – Hvis I, kære unge mennesker, gør jer bevidste om, at troen er noget, der ved-

rører jeres liv – og det skal firmelsen bl.a. hjælpe jer med – så er det, troen kan rykke. Så er det, I kan relatere troen til det liv, vi lever i verden som borgere i samfundet.

Vi kan alle have vores åndelige "nedture", men hvis I én gang har sagt: "Dette vil jeg gerne, dette kristne liv vil jeg gerne leve," så kan I også være sikre på, at Gud aldrig slipper jer. Opfat jeres firmelse som en "saltvandsindsprøjtning", som et nyt skulderklap fra Guds side til at leve jeres liv som kristne i en samtid, der – uden at vide af det – længes efter mennesker, der kan være et alternativ til verden.

Mit testamente – "Vær en familie"

– rekviemsmesse for Focolare-bevægelsens grundlægger Chiara Lubich

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

Fredag den 4. april blev der fejret rekviemsmesse for Focolare-bevægelsens grundlægger Chiara Lubich i Jesu Hjerter Kirke i København.

Ved messens begyndelse blev der uddelt et lille hæfte, hvori man bl.a. kunne læse Chiara Lubichs åndelige testamente:

– Hvis jeg skulle forlade denne jord i dag og skulle blive bedt om et sidste ord, der udtrykker vort ideal, ville jeg – sikker på at blive forstået ret – sige til jer: "Vær en familie."

– Tillæg ingen aktivitet uanset hvilken slags, hverken bønsliv eller evangelisering, større betydning end det familiefællesskab, I har med dem, I lever sammen med.

– Og hvorfor I end går for at udbrede Kristi ideal, er intet bedre, end at I diskret, nænsomt, men beslutsomt forsøger at skabe en ægte familieånd. Det er en ydmyg ånd, som søger alles bedste, den praler ikke ... den er, kort sagt, den sande fuldkomne kærlighed.

Omkring 100 mennesker deltog i rekviemsmessen, som blev celebreret af biskop Czeslaw Kozon assisteret af fem præster. Efter rekviemsmessen var der kaffe og te i menighedssalen samt filmforevisning om Chiara Lubich.

Årsmøde i Caritas Danmark

Der var mange emner til drøftelse, da Caritas holdt årsmøde på Magleås den 28.-29. marts. 45 deltog i alt, og biskop Czeslaw var med på førstedagen.

I sin hilsen til årsmødet takkede han for arbejdet, der udføres, herunder ikke mindst den indsats, der udføres af sognerepræsentanterne. Og så udtrykte biskoppen håb om, at det i fremtiden bliver muligt at udvide Caritas' arbejde til at omfatte konkrete opgaver i Danmark.

"Jeg ved, at det er et spørgsmål, der drøftes i Caritas. Jeg håber, at det kan lykkes på et tidspunkt, idet jeg dog erkender, at nye tiltag kræver nye ressourcer både menneskeligt og økonomisk," sagde biskop Czeslaw til Katolsk Orientering.

Som sædvanlig var det formanden for Caritas, Jan Lange, der ledede slagets gang på årsmødet. Han konstaterede i bestyrelsens beretning til årsmødet, at tempoet i Caritas' arbejde var sat i vejret, ja, han mente endog at tempoet var i galop!

"Vi er kommet tættere på det katolske bagland – sognene, skolerne og DUK. Og det synes jeg er meget vigtigt", understregede Jan Lange.

Christina og Lilly fra Manipur i Indien var med til at markere årsmødets åbning. De har været på turné på en række katolske skoler umiddelbart efter påske

Et billede af den forsamlede "Caritas-familie" på Magleås sammen med biskop Czeslaw.

og har deltaget i flere menighedsaftner. Generalsekretær Jann Sjørnsen og afgående informationskoordinator Knud Kluge har ledsaget gæsterne på rejsen rundt i Danmark.

"I bogstaveligste forstand bekræfter vores indiske gæsters besøg på skoler og i sogne formandens ord om, at Caritas er rykket tættere på baglandet. Men også at baglandet har fået mulighed for at komme tættere på de mennesker, Caritas hjælper," siger generalsekretær Jann Sjørnsen. På årsmødet for-

talte han i sin arbejdsberetning bl.a. om planerne for Caritas' oplysningsaktiviteter i fremtiden.

Under forelæggelsen af regnskabet for 2007 glædede Sjørnsen sig over en fortsat stigning, hvad angår indsamlede midler. Det samlede regnskabsresultat for 2007 blev et overskud på kr. 18.891 efter at kr. 400.000 ekstraordinært er hensat til nye projekter.

Sognearbejdet kom for alvor i fokus på årsmødet, da Kåthe Lund fra Vejle, Michael Møller Jørgensen fra Lyngby og Ma-

rina Schillerup fra Helsingør lagde op til debat om sognerepræsentantens rolle. Forskellige holdninger og forskellige ideer førte til en livlig debat.

Sidst på årsmødet stod der valg af sognerepræsentant til bestyrelsen på dagsordenen. Valget faldt på lærer Jette Svane Hansen, Brønshøj, der senere på året så afløser det nuværende bestyrelsesmedlem, Hanne Lauridsen, St. Merløse.

Se program og billeder m.v. fra årsmødet på www.caritas.dk

Da Harald holdt Danmark over dåben

Brian Patrick McGuire, professor i middelalderhistorie ved RUC, fortæller i ny bog om Danmarks kristning.

af Lisbeth Rütz

Hvorfor har du kaldt din bog "Da himmelen kom nærmere?"

– Min oprindelige titel "Danmarks kristning" var bare for kedelig. Men så kom sætningen "da himmelen kom nærmere" pludselig til mig. Den er ikke noget citat, men er inspireret af et kalkmaleri i Sværdbro Kirke. Guds hånd kommer ud af en sky og peger nedad mod den lille familie, der får deres barn døbt. Jeg har brugt billedet som forsideillustration til bogen, for det siger alt det, jeg gerne vil udtrykke med bogen. Som forsideillustration havde forlaget oprindeligt tænkt sig et maleri fra Frederiksborg slot, der illustrerer Arkonas erobring – men det ville efter min mening have været misvisende, for historien om danskernes kristning handler om frivillighed. De blev forskånet for tvangskristning. Jeg erkender, at magtpolitiske motiver spiller en rolle i kristningsprocessen; men mit fokus under arbejdsprocessen har været på det personligt menneskelige og den rolle, troen spillede for enkeltmennesket.

Forfatteren og teologen Mads Lidegaard lancerede for et par år siden den tese, at danskerne var blevet kristnet vestfra af irske munke flere århundreder før Ansgar og Poppo. Er du enig i det?

– Mads Lidegaard, som jeg betragter som en spændende forfatter, har argumenteret for, at danskerne blev kristnet af irske munke, og at Danmark oprindeligt var præget af en særlig keltisk form for kristendom. Jeg er uenig med ham. Oprindeligt tænkte jeg på at lave et afsnit, der argumenterede specielt mod hans teori. Vel havde den keltiske kirke en anden liturgi og andre sædvaner – men den var en del af den fælles kristne kirke, og jeg tror, at Lidegaards tese skriver sig ind i den gamle EU-debat, hvor alt, hvad der kommer syd fra, ses som en fjende af danskheden. Jeg ser ingen grund til at fantasere om irske missionærer, som vi ikke har kendskab til, og Lidegaard har ingen skriftlige kilder at belægge sine påstande med.

Hvad er dit indtryk af Ansgar?

– Jeg blev faktisk lamslået, da jeg læste Rimberts legende om ham. Traditionelt har man betragtet ham som en gumpetung tysker, men det passer slet ikke – tværtimod var han lidenskabeligt optaget af sin opgave. Rimberts historie om Ansgar er en meget personlig beretning om et menneskes udvikling. Den handler om et menneske, der var grebet af kærlighed til det kristne budskab. Denne fortælling har forskningen svigtet.

Hvad betyder det egentlig, at Harald Blåtand gjorde danskerne kristne?

– Traditionelt har man jo placeret kristningsfortællingen i en ramme, hvor det handler om magtpolitik. Det handler om Otto den Store, der blev kronet til kejser af det tysk-romerske rige i 962. Haralds omvendelse var ca. 965. Samme år skriver Otto i et diplom, at han fritager alle ejendomme i danernes mark for skatter. Haralds beslutning om at blive kristen kan ses som ren politisk strategi; men det er ikke hele sandheden. Muligvis blev han oprigtigt overbevist om, at kristendommen var stærkere end hedenskaben i mødet med Poppo, der bar jernbyrd. Halvfjerdsernes venstrede danske historieforskning har været præget af den holdning, at religion var opium for folket, og i vores fortællinger om kristningen har vi tidligere koncentreret os om det magtpolitiske spil; men det handler også om modige missionærer, der ville risikere deres liv.

Du taler i din bog om overgangen fra en aristokratisk til en pastoral kristendom. Hvad mener du med det?

– Jeg ser to forskellige faser i kristningsprocessen. Den første fase er den aristokratiske kristendom fra Ansgars tid indtil 1100-tallet. I den anden fase bliver kristendommen fra 1100-tallet mere pastoral. Det pastorale ligger i, at Kirken kommer ud til alle, som det illustreres af kalkmaleriet fra Sværdbro kirke. Kristendommen før 1100-tallet var en meget aristokratisk kristendom, og de første kirker var stormandskirker, der blev bygget og betalt af aristokratiet. På pulpiturene, som vi stadig kan se i Fjenneslev og Tveje Merløse kirker, sad herremanden højt hævet over menigmand. Men i 1215 kommer der med det fjerde Laterankoncil en bestemmelse om, at enhver kristen en gang om året skal gå til alters. Her sker der faktisk en revolution, for det bliver understreget, at kirken

er til for alle, og at alle inden for sognets grænser er under præstens omsorg.

Det gamle syn, som gjorde sig gældende fra slutningen af 500-tallet til slutningen af 1100-tallet, var, at kun de færreste frelses. Livet er en jammerdal, og det enkelte menneske kan kun gøre meget lidt. Det klogeste er under alle omstændigheder at gå i kloster. Denne mentalitet kan man belyse ved en fortælling fra Anselm (d. 1109), der sammenligner klosteret med et slot, hvor munkene bliver beskyttet mod djævelen. Munkene kan stå i klosteret og se ned på sletten foran, hvor djævelen jævnlige kommer for at plyndre og myrde deres slægtninge. Men de kan intet gøre for at komme dem til hjælp. Denne benediktiniske pessimisme blev i 1100-tallet afløst af en ny kristendomsforståelse. Den nye klosterbevægelse, cistercienserne, kom med en opfattelse af, at Kristus er vores bror, der tager sig af os, og at Guds kærlighed til os er grænseløs. I modsætning til benediktinerne ville cistercienserne ikke have børn ind i klosterne. Det at gå i kloster skulle være en personlig beslutning og ikke noget, man gjorde på grund af familien. Cistercienserne betegnede et skridt på vej mod en kristendom for alle; men det endelige skift kom med de nye prædikeordener, dominikanerne og franciskanerne. Med dem begyndte kristendommen at sive ud i alle afkroge af samfundet.

Et eksempel på den rolle, den nye kristendomsforståelse spillede, ser vi i ærkebiskop Eskil af Lund (ca. 1100-1181). Han kom fra en pessimistisk baggrund. Men hans møde med Bernhard af Clairvaux førte til en bevidsthed om, at Gud elsker os og er mere end den sejrjirre krigerkonge, han blev afbildet som.

Hvad skal du skrive om i din næste bog?

– Forlaget Alfa har bestilt en bog om Bernhard af Clairvaux (1090-1153). Abbed for klosteret Clairvaux, der blev udgangspunkt for cistercienserordenen. Jeg holder mig til kilderne fra Bernhards egen tid. Lige nu tumler jeg med spørgsmålet – hvad er egentlig et mirakel? For det er umuligt at tage stilling til Bernhard uden at tage stilling til, hvad et mirakel er.

Hvad mener du med, at velfærdssamfundet blev grundlagt i klosterne?

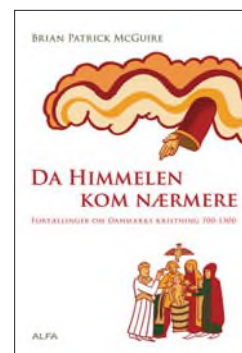
– I og med at der kom sogne, som var uafhængige af aristokratiet, blev det præsternes opgave at betjene hele samfundet. Det er Kirken og ikke Socialdemokratiet, der

har lagt grundlaget for velfærdssamfundet. Kristendommen betyder næstekærlighed – og det betyder bl.a., at man tager sig af menneskets fysiske og sjælelige behov. Klosterne tilbød overnatning og lægehjælp til pilgrimme. Det kan man bl.a. se i Æbelholt Kloster hvor nogle af datidens bedste kirurger arbejdede. På sin vis ser det ud som om reformationen var lidt af en katastrofe for folket, for klosterne forsvandt jo.

Hvilken rolle kan Kirken efter din opfattelse spille i dag?

Jeg er ikke ude efter at se en kirke som på modreformationens tid, og jeg efterlyser ikke Kirken som magtinstrument. Derimod bør de kristne kirker igen blive i stand til at give folk det værdigrundlag, som de savner i vores sekulære kultur, og den bedste måde at gå videre på er ved at hente viden om fortiden. Vejen fremad går gennem at give folk fortællinger, som de kan bruge. Den kristne Kirke i middelalderen er relevant for, hvordan vi forstår vores liv i dag. Den arv er et ufattelig vigtigt værdigrundlag til at komme videre på. Bevidstheden om dette værdigrundlag er den eneste rigtige respons over for islam. Det giver ingen mening, at vi dunker dem oven i hovedet med vores ytringsfrihed. – vi skal tværtimod nærme os dem med åbenhed og nysgerrighed.

Brian Patrick McGuire: Da himmelen kom nærmere. Fortællinger om Danmarks kristning 700 – 1300. Forlaget Alfa 262 sider. Pris 279 kr. Udkom d. 8. april.

En lykkelig barndom

En del danske katolikker vil kende Per Wedell-Topp fra hans engagement i socialt og politisk arbejde på venstrefløj. De vil da også vide, at han efterhånden er blevet en ældre herre, som nu kan se tilbage på et langt og på mange måder begivenhedsrigt liv.

Det er der blevet en meget charmerende og velskrevet erindringsbog ud af, der skiller barndommen og opvæksten i perioden 1930-46.

Incitantment til at skrive bogen har han fra sine nærmeste, der har opfordret ham til at nedskrive de mange gode historier, han kan fortælle fra denne periode.

Selv betegner Per Wedell-Topp sin barndom som en lykkelig tid, efter at han i en alder af halvandet år som følge af sin mors død blev anbragt hos en plejefamilie i Tåstrup. Lykken blev kun kortvarigt afbrudt,

da faderen giftede sig igen og ville have ham tilbage. Men Per fik sin vilje og kom tilbage til plejefamilien, hvor han følte sig hjemme og elsket af sine "forældre" og "søsken".

De enkelte episoder fra dagliglivet i Tåstrup hos plejefamilien danner tilsammen en mosaik fra en nu svunden tid, som kan give både børn, unge og voksne en uholdbar indføring i, hvordan det var at være barn dengang. Det er historier "i øjenhøjde" om opdragelse, skoleliv, kammeratskab og meget mere med bud til en bred læserkreds.

Den lille dreng i vinduet
Per Wedell-Topp
Paperback. Books on demand 2008-01-25.
ISBN: 8776912027 / 87-7691-202-7
155 sider - pris 160 kr.

Regeringens demokrati-kanon

– debatoplæg eller politisk trosbekendelse?

af Torben Riis

Først en kulturkanon og nu også en demokrati-kanon. Men hvad skal vi med disse statsfinansierede udgivelser, og hvad er en kanon i det hele taget er for en størrelse?

Lad os tage det sidste og mest kontante spørgsmål først. En kanon med tryk på første stavelse betyder grundlæggende "rettesnor" eller "forskrift." Ordet har hidtil hovedsageligt oprådt i religiøse sammenhænge som betegnelse for en autoritativ samling af religiøse tekster. Den hellige skrifs kanoniske bøger er som bekendt de skrifter, der er anerkendt som autentiske og autoritative af Kirken i modsætning til de såkaldte apokryffer. Den kanoniske ret er kirkeretten, kanonisering betyder helgenkåring osv.

I denne regerings tid har man imidlertid taget glosten til sig, og diverse ministerier anvender den nu f.eks. om forhold, der er fastlagt ved bekendtgørelser eller love. Således undervisningsministeriet om de forfatterskaber, der skal være repræsenteret i henholdsvis folkeskolernes og gymnasiernes danskpensum.

En kanon er altså i bred forstand en samling tekster eller andet materiale, som af en eller anden myndighed har fået prædikatet "egnet", subsidiært "obligatorisk læsning."

Kulturkanonen

Regeringens kulturkanon så dagens lys i efteråret 2006. Den er udarbejdet af et kulturministerielt udvalg og indeholder en præsentation af 96 udvalgte kunstværker inden for arkitektur, billedkunst, design og kunsthåndværk, film, litteratur, musik og scenekunst.

I sit forord præsenterer kulturminister Brian Mikkelsen værket som et generost tilbud til kulturhungrende danskere, men får dog samtidig understreget, at den bagvedliggende hensigt med udgivelsen er, "at vi ikke glemmer vores fælles kulturhistorie – og hvordan den altid har været en del af en bredere international kultur." Lidt pegefing er der altså gemt under den farvestrålende indpakning. At det ikke gik ukommenteret hen, kan man få bekræftet på kulturministeriets hjemmeside, hvor et af spørgsmålene i rubrikken "Spørgsmål og svar om kulturkanon" lyder således: "Er det at udarbejde en national kulturkanon ikke statsligt smagsdommeri?" Svaret kommer her:

Kulturkanonen skal være en vejledning, et udgangspunkt for samtale og folkelig debat. Ikke statsligt smagsdommeri i form af et diktat ovenfra. Kulturkanonen skal være noget, vi alle kan have en mening om, fordi den angår noget, som vi alle kan interessere os for og fordybe os i.

Spørgsmålet er, må man sige, klart formuleret – men hvad med svaret? Vi behøver vel strengt taget ikke kulturministeriets bekræftelse på, at alle kan tillade sig at have en mening om Johs. V. Jensens roman "Kongens Fald" eller Lars von Triers film "Idioterne." Naturligvis er jeg taknemmelig for Mogens Rukovs præsentation af sidstnævnte, hvor jeg får at vide, at "filmens strømførende lag er dens hjerteskerende skildringer af de sider af menneskets indre, der ikke lader sig udsjæle eller dele med nogen, men som trods dette konstant må søge en vej ud af sjællens ubodelige ensomhed" – det var jeg bestemt aldrig nået frem til ved egen hjælp. Men spørgsmålet

var vel også nærmere, hvorfor det lige er den og andre kanoniserede film, jeg skal betragte som en uomgængelig del af den fælles kulturarv – med andre ord, om der ikke netop i udvælgelsen ligger et element af åndeligt formynderi, som vi alle sagtens kunne have været foruden.

Til beroligelse skal det tilføjes, at ministeriet i samme rubrik forsikrer, at kanonen ikke skal indgå som en obligatorisk del af skolernes undervisning. Så vidt så godt.

Hvad forstås vi ved demokrati?

Endnu mere interessant er den netop udsendte demokrati-kanon alene af den grund, at den tager et emne op, som mildt sagt må siges at være politisk følsomt.

Denne gang er det statsministeren selv, der skriver forordet, og i denne tekst genfinder vi den samme uafklarethed med hensyn til udgiverens intentioner. På den ene side fremhæver Anders Fogh Rasmussen, at en kanon ikke er "en færdig facitliste. Den er et kvalificeret oplæg til debat." På den anden side får vi til indledning at vide, "at opslutningen om folkestyret og respekten for de grundlæggende frihedsrettigheder ikke er en selvfølge. Friheden skal vindes, udvikles og forsvares i hver ny generation."

Der er altså nogle bestemte værdier, vi forventes at slutte op om, og dermed også grundlæggende noget, der ikke er til diskussion. Det kan de fleste af os jo nok også leve med – alle, der er imod frihed og demokrati, bedes række hånden op – problemet ligger et andet sted, nemlig i selve definitionen af, hvad det er, vi skal slutte op om. For helt krystalklart er det ikke, hvad frihed og demokrati er for størrelser. Faktisk eksisterer der flere vidt forskellige konkurrerende opfattelser af demokrati, som professor ved Institut for Statskundskab ved Københavns Universitet Tim Knudsen for nylig har gjort opmærksom på i et debatindlæg i Kristeligt Dagblad. Han gør samtidig opmærksom på, at demokrati-kanonen burde have fremhævet dette forhold langt tydeligere. "Ordet demokrati", skriver han i Information, "er en semantisk magnet, som bruges og misbruges til vidt forskellige politiske formål."

Et partsindlæg

Med andre ord, demokrati-kanonen må nødvendigvis betragtes slet og ret som et partsindlæg i demokratidebatten, men giver det så mening at kalde den en kanon? Spørgsmålet til Anders Fogh Rasmussen må derfor blive: Hvorfor skal vi acceptere regeringens og kanonudvalgets fælles demokratiforståelse som normgivende for debatten? Er det ikke netop antidemokratiske at ville kanonisere en bestemt opfattelse af demokrati og frihedsrettigheder?

Og hvad der gælder for opfattelsen af demokrati, gælder naturligvis også for fortolkningen af frihedsrettigheder og danske "værdier". F.eks. blev jeg mildt sagt overrasket over at se statsministeren anføre "respekten for liv" blandt de værdier, han mener bør forsvares. Jeg er naturligvis helt enig med ham i, at det er et område af dansk lovgivning, der trænger til en overhaling, men problemet er jo nok her som i andre sammenhænge, at vi ikke er ganske enige om, hvad ordene betyder.

Summa summarum: hensigten med at udsende en statsautoriseret demokrati-kanon er i sigens natur rent politisk. Til illustration heraf kan man f.eks. kaste et blik i

statsministerens seneste åbningstale, hvor han erklærer, at "unge danskere med indvandrerbaggrund skal kende de principper, som det danske folkestyre bygger på. Respekt for et demokratisk menneskesyn om alles frihed, ligeværd og ansvar skal præge undervisningen på alle trin."

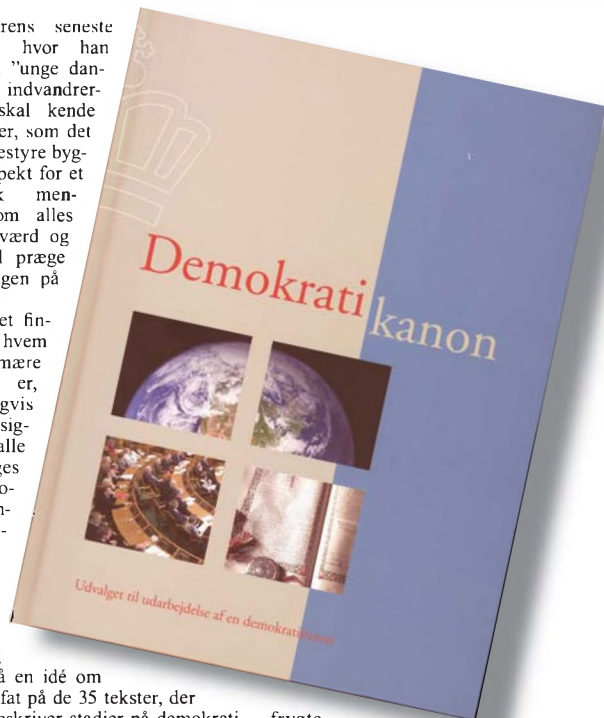
Hermed et fingerpeg om, hvem den primære målgruppe er, men naturligvis er det hensigten, at vi alle skal inddrages i dette ideologiske genopdragsprojekt. Hvad det går ud på, kan man naturligvis først og fremmest få en idé om ved at tage fat på de 35 tekster, der hver især beskriver stadier på demokratiets udviklingsvej – fra torvet i Athen til underskrivelsen af Europatraktaterne.

Demokrati – en ny religion?

Blandt dem, der allerede har gjort det, skal nævnes historikeren Torben Svendrup, som i Kristeligt Dagblad (26.03) kunne opregne en stribe faktuelle fejl i afsnittene om antikkens historie, Peter Wivel, som i Politiken (22.03) går i rette med kanonforfatterens forsøg på at spænde Paulus for demokratiets vogn og idéhistorikeren Asger Brandt, som i en kommentar i Kristeligt Dagblad (29.03) med overskriften "Demokrati-kanonen er propaganda" leverer denne kritik af de ældre afsnit: "Her må der virkelig arbejdes intenst på at finde demokratiske træk, hvor der ikke er – og ikke kan være – nogen." Om projektet som helhed skriver Brandt: "I denne type historiskrivning er konklusionen skrevet først: Det nutidige styre er her historiens endemål, og alle tidligere begivenheder levnes kun plads, hvis de kan tolkes som episoder, der har ledt frem til den nuværende paradisiske tilstand."

På samme linie ligger Mogens S. Mogensens konsulent, ekstern lektor, tidligere generalsekretær i Dansk Missionsråd og rådgiver for Det Lutherske Verdensforbunds Råd. I Kristeligt Dagblad (02.04) – i et indlæg med overskriften "Er demokrati blevet den nye religion?" konstaterer han indledningsvis, at adskillelsen af religion og politik er blevet et af vor tids demokratiske dogmer, og fortsætter: "Et andet demokratisk dogme er, at kristendommen, efter at være gået igennem Oplysningsstidens syrebåd og efter at være blevet reformeret af Luther, er en afgørende del af fundamentet for vort demokrati."

Herefter spørger han, om det mon er hensigten, at den nye demokrati-kanon skal tjene som en fælles politisk trosbekendelse, "som børn og indvandrede borgere skal indføres i for at kunne socialiseres (eller assimileres) ind i det danske samfund." Det mener han i hvert fald, der er grund til at

frygte, efter at Dansk Folkepartis gruppe i Københavns Borgerrepræsentation har stillet forslag om at gøre det obligatorisk for alle medarbejdere i kommunen at underskrive en erklæring om, at de støtter demokrati og frihedsrettigheder.

Ingen sandheder med stort S

På bogens sidste sider opstiller professor Ole Thyssen fire "udfordringer for demokratiet" bl.a. "multikulturalisme". Problemet består ifølge Thyssen i, at nogle grupper i samfundet stædigt står fast på, at der findes sandheder med stort S. "Et samfund med mange kulturer, som hæger om hver deres Sandhed, vil være en krudttønde, der let eksploderer," advarer han, men lykkes kan afværge med demokratiske midler. Demokratiet søger nemlig "at skabe social orden ved at stave alle sandheder med lille s. De kan diskuteres offentligt, og alle kan sige ja eller nej til dem. Et demokratisk valg handler ikke om, hvad der er sandt og falsk, men om hvilke synspunkter som får et flertal bag sig."

Så fik vi løst det problem, eller...?

Helt så optimistisk er Thyssen ikke i afsnittet om "Det præsentative demokrati", hvor han filosoferer over massemediernes indflydelse på den demokratiske proces. Den demokratiske samtale, konstaterer han, er ved at blive erstattet af strategisk kommunikation styret af spin-doktorer, således at politik degenererer til rent show. "Resultatet, kan blive et præsentativt folkestyre, hvor 'demokrati' ikke betyder 'folket styre', men 'styring af folket'."

Sandt nok, men mon Thyssen har overvejet, i hvilket omfang det kanonprojekt, han selv har været en del af, kan ses som et bidrag til at undergrave det selvsamme folkestyre? Ellers kunne han med fordel meditere over Asger Brandt slutbemærkning: "Statsmagtens ambition om at styre både medier og historie er formodentlig aktuelt den største trussel imod demokratiet."

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjærulff

Kære Kirsten Kjærulff,

Jeg har et spørgsmål om det onde/den onde. I pavens bog om Jesus, den engelske udgave, står der på s. 162 linie 8 om Job "God gives Satan the freedom to test Job, ..." og dette har naget mig siden jeg læste det første gang. Kontrollerer Gud det onde, omfatter hans almægtighed også det onde/Satan/djævelen? Og hvorfor beder vi så til Gud ... "og frels os fra det onde"?

Mange venlige hilsner
Lene B. Møller
Århus

Kære Lene B Møller,

Det ondes problem er et mysterium, som har anfægtet mennesker fra tidernes morgen: "Hvorfor findes der ondt i verden, når Gud er god og almægtig?" Svaret ligger i Guds kærlighed: Gud elsker sine skabninger og vil, at vi skal elske Ham. Men kærlighed lever kun i frihed, dvs. også med friheden til at sige NEJ til Gud. Det var det, der skete i englenes og menneskenes syndefald, som derfor åbnede for ondskab og død. Men er Gud så almægtig? Ja, for selv om Han tillader det onde, så vender Han det til i sidste ende at tjene det gode. Men for menneskeforstanden vil det altid forblive et mysterium.

Albrecht Dürer: Job hånens af sin hustru

Jobs Bog er et af verdenslitteraturens største digterværker, fordi den så stærkt skildrer det lidende menneskes kamp mod det onde og dets endegyldige sejr, fordi det til sidst kan overgive sig totalt til Guds vilje. (Nogle teologer har derfor set Job som et forudgribende billede på Jesus i Getsemane Have)

Digteren skildrer, hvordan Satan håner Gud, idet han antyder, at det kun er for egen vindings skyld, at den retfærdige og fromme Job holder fast ved Gud. Derfor tillader Gud, at Satan frister Job for at prøve hans tro.

"Kontrollerer Gud også det onde – omfatter Hans magt også det onde og Satan?" spørger du.

JA, ellers ville Han ikke være almægtig. Selv om vi ikke fatter det i øjeblikket, så kan vi være sikre på, at intet sker, uden at Gud tillader det, og at alt, hvad Gud tillader, har en mening, også selv om vi ikke kan få øje på den. Her er Job et lysende forbillede, som trods alt det forfærdelige, der kommer over ham, ikke slipper troen på den almægtige og gode Gud: "Dog ved jeg, at min løser lever, til sidst skal Han stå frem på jorden. Når min hud er skrælet af, når mit kød er tæret bort, skal jeg skue Gud; Ham skal jeg skue, Ham og ingen anden skal mine øjne se." (Job 19,25-27) Hans tro rokkes ikke, trods raseri og fortvivlelse over den ulykke, der har ramt ham, og trods hans hustrus og venners forsøg på at få ham til at opgive sin tro.

At bestå en prøve er at vokse og modnes, og Gud tillader sådanne fristelser eller prøvelser, for at vor tro skal lutes. Paulus skriver: "Da skal I juble, skönt I nu en kort tid, hvis det skal være, må lide under prøvelser af mange slags, for at jeres tro, der er mere værd end det forgængelige guld, der dog prøves i ild, kan stå sin prøve og blive til pris og herlighed og ære, når Jesus Kristus åbenbares". (1 Peter 1,7).

I sin bog "Jesus af Nazareth", som du refererer til, skriver paven: "For at modnes, for virkelig at finde fra en overfladisk fromhed ind til en dyb forening med Guds vilje, har mennesket brug for prøvelsen". Det er en rensensproces, hvor man lærer at give afkald og tømme sig selv, en smertefuld forvandlings- og modningsproces.

Derfor tillader Gud disse prøvelser Men Satan kan ikke gøre mere end det, som Gud har givet ham fuldmagt til. (Jf. Jesu svar til Pilatus, der siger: "Ved du ikke, at jeg har magt til at løslade dig og magt til at korsfæste dig?" Jesus svarede ham: "Du havde ikke nogen som helst magt over mig, hvis ikke det var givet dig ovenfra." (Joh. 19.11) Og når Gud tillader det, så ved vi i troen, at det tjener Hans frelsesplan. Det stærkeste vidnesbyrd om, at det onde tjener det gode, ser vi netop i Jesu lidelse og død: Det mest forfærdelige – den største forbrudelse i verdenshistorien – blev den begivenhed, som besejrede døden og Satan og dermed blev vendt til forløsning for hele skaberværket.

Hvorfor beder vi så: "frels os fra det onde", spørger du.

Bønnen skal ses i forlængelse af bønnen: "Led os ikke i fristelse". Her beder vi om, at Gud ikke vil sende os større prøvelser, end vi kan bære, og vi beder om, at Han vil give os kraft til at bære de prøvelser og modstå de fristelser, Han tillader for at modne vores tro. Paulus siger: "De fristelser, der har mødt jer, er kun menneskelige. Og Gud er trofast; han vil ikke tillade, at I fristes over evne, men vil sammen med fristelsen også skabe udvej, så I ikke bukker under." (1 Kor 10,13)

"Frels os fra det onde – eller den Onde" er en bøn om ikke at falde i fristelsen og blive fanget af Den Onde og miste troen – miste Gud. For det er Satans altoverskyggende

mål: At friste os til at vende os bort fra Gud og tilbede ham selv.

Paven skriver: "Først når du har mistet Gud, har du mistet dig selv; for så er du kun et tilfældigt produkt af evolutionen. Så har "Dragen" virkelig sejret". (Afsnittet om den sidste bøn i Fadervor, tysk udgave s. 201, min oversættelse.)

Venlig hilsen
Kirsten Kjærulff

Kære KO

En protestantisk præst, som jeg kender, siger med stor overbevisning, at Jesu opstandelse kun skal forstås rent åndeligt, og at det samme gælder menneskers opstandelse, som hun mener er et evigt kredsløb, hvor mennesker langsomt skal befri sig fra den fysiske materie. Hvad mener du om det? Er der forskel på protestantisk og katolsk opfattelse af opstandelsen?

Allan W.

Kære Allan,

Din protestantiske præsteveninde er helt på vildspor. Det er ikke den kristne tro på opstandelsen, hun giver udtryk for. Her er protestanter og katolikker 100% enige. Alle kristne bekender grundlæggende den samme tro, som er formuleret i de to trosbekendelser, den apostoliske og den nikæenske. Her bekender vi, at Jesus på tredje dagen "opstod fra de døde, opfor til Himlen, sidder ved Faderens højre hånd, hvorfra Han skal komme igen for at dømme de levende og døde".

Gud blev fysisk menneske i Jesus, for at guddommeliggøre os på både legeme og sjæl. Frivilligt gav Han sit liv og døde på korset, for at vi skulle leve. Han opstod påskemorgen fra de døde, for at også vi skal opstå med legeme og sjæl til det evige liv. Den afgørende forskel til alle andre religioner er netop, at vi også tror på legemets opstandelse, både Jesu legeme og vort eget. Derfor siger vi også i trosbekendelsen: "Jeg tror på kødets opstandelse og det evige liv". Jesus opstod fra de døde, ikke kun med Ånd og sjæl, men også med sit legeme. Han levede sammen med disciplene i 40 dage efter opstandelsen. Han spiste sammen med dem, og Han viste dem sine sårmerker, fordi det også for dem var svært at tro deres egne øjne, da de så Ham livslevende. Hundrevis af mennesker så Ham gå rundt og er vidner om, at Jesu opstandelse er en historisk kendsgerning. De vigtigste øjenvidner var Hans apostle, som senere skrev deres vidnesbyrd ned i de skrifter, som senere kom til at indgå i Det Nye Testamente.

Som Han opstod med sjæl og legeme, skal også vi opstå i kød og blod, men i forklaret, forvandlet skikkelse, lige som Jesus. Derfor udtrykket "kødets opstandelse". Her er ikke plads til nogen tanke om reinkarnation, for menneskets legeme og sjæl er skabt som en enhed, der også i evigheden udgør vores personlige identitet.

Venlig hilsen
Kirsten Kjærulff

Kort nyt

Frankrig: Flere konverterer fra islam til Den katolske Kirke

Ifølge den franske avis Le Monde konverterer mellem 150 og 200 muslimer hvert år til Den katolske Kirke i Frankrig, mange af dem børn fra blandede ægteskaber, og tallet er stigende.

Det er et emne, der indtil nu ikke er blevet diskuteret meget i offentligheden, men Kirken i Frankrig er i de seneste år blevet mere bevidst om nødvendigheden af at insistere på religionsfriheden og aktivt at missionere blandt muslimerne.

Konvertitter med muslimsk baggrund har det imidlertid ofte svært efter deres konversion. De støder ofte på uvidenhed om deres nyhvervede tro og bliver beskyldt for at have svigtet deres kultur. Enkelte holder derfor deres konversion hemmelig over for deres omgivelser.

På den baggrund har pavens dåb af den italienske journalist Magdi Allam påskemat i Peterskirken – en begivenhed, der fik stor pressebevågenhed – skabt glæde blandt konvertitterne. Mohammed Christophe Bilek, som har grundlagt en forening for konvertitter med muslimsk baggrund, udtrykker således sin begejstring for paven, som, udtaler han, har haft mod til at sætte fingeren på det ømme punkt. "Alle skal vide, at de har ret til at blive døbt," siger han, "det er en menneskeret."

Trods det stigende antal konversioner, er der dog fortsat langt flere franskmænd, der konverterer til islam – for tiden omkring 3.600 om året.

Chile: Forfatningsdomstolen underkender regeringens i sag om fortrydelsespiller

Chiles forfatningsdomstol har sat en stopper for regeringens uddeling af gratis fortrydelsespiller.

Det sker, efter at 36 medlemmer af den chilenske kongres appellerede en Højesteretsdom, som i februar havde givet grønt lys for, at piger helt ned til 15 års-alderen kunne få gratis fortrydelsespiller som led i et offentligt præventionsprogram. Forfatningsdomstolens afgørelse kan til gengæld ikke appelleres.

Efterfølgende offentliggjorde 29 kristne organisationer en fælles erklæring, hvor de udtrykte deres glæde over forfatningsdomstolens afgørelse, som, hed det, havde bekræftet lovens beskyttelse af de ufødte børn fra befrugtningssøjeblikket. Retten til livet, sluttede erklæringen, er den første og mest grundlæggende af alle menneskerettigheder og kan derfor ikke anfægtes.

Skt. Gemma Galgani – lidelsens mystik

af Kirsten Krog

Hos mange helgener ses der et forhold til lidelsen, som kan være svært umiddelbart at forstå. Til tider synes denne dragning mod lidelsen, som nogle helgener giver udtryk for, for os nærmest sygelig. Men går man nærmere ind i lidelsens mysterium hos disse helgener, bliver man klar over, hvor helt lidelsen hos dem er forbundet med kærligheden. Lidelsen bliver for helgenerne et udtryk for deres kærlighed til Kristus. Der er ikke tale om en dyrkelse af lidelsen for lidelsens skyld, men i den forenes de med deres korsfæstede brudgom, og kun denne forening får dem til at elske lidelsen. Skt. Gemma Galgani er et tydeligt eksempel på denne lidelsens mystik. Selvom hun aldrig selv blev passionistnonne regnes hun for én af passionisternes helgener. Hendes festdag er den 11. april.

Barndom

Gemma blev født den 12. marts 1878 i Camigliano i Italien. Hun var den femte i en børneflokk på otte. Allerede, da hun var otte år, mistede hun sin mor. Inden da havde moderen formidlet en dyb kærlighed til Den korsfæstede Jesus til sin lille datter, en kærlighed som fulgte Gemma resten af hendes liv. Som 9-årig modtog hun sin førstekomunion efter længe at have bedt: "Giv mig Jesus [...]". Giv Ham til mig. Jeg længes efter Ham, og jeg kan ikke leve uden Ham". I 1897, da Gemma var 19 år, mistede hun også sin far og blev efterladt uden forældre og økonomisk sikkerhed. Med hun havde allerede på dette tidspunkt lært at omdanne lidelsen til kærlighed.

Sygdом

Kort efter faderens død blev Gemma så alvorlig syg, at ingen troede, at hun ville overleve. Hun blev døv af meningitis, store bylder voksede ud på hendes hoved, hendes hår faldt af, rygsojlen blev krum, og til sidst blev hun lammet. Mens Gemma lå syg, læste hun en ung passionists biografi. Det var Skt. Gabriel af Den sorgfulde Moders biografi, og Gemma indledte en novene til ham, efter at han en midnat i 1899 viste sig for hende og sagde: "Ønsker du at blive rask? Bed hver aften i tro til Jesu hellige hjerte. Jeg vil komme til dig ind-

til novenen slutter og bede sammen med dig til Det hellige Hjerte". Da novenen var slut, var Gemma helbredt.

Længslen efter klosterlivet

I et syn fortalte Skt. Gabriel også Gemma, at hun skulle komme til at bære den samme dragt som ham. Så da hun var blevet helbredt kontaktede hun passionistnonnerne med ønsket om at få lov at indtræde hos dem. Men nonnerne vovede ikke at modtage denne unge pige med de mystiske erfaringer og med den alvorlige sygdomshistorie, ja de forbød hende endda at besøge klostret. Efter sin død blev Gemma imidlertid klædt i passionisternes dragt, og et passionistnonnekloster, som Jesus havde fortalt hende om før hendes død, stiftedes i Lucca. Senere grundlagde en søster fra dette kloster et nyt fællesskab, som blev kaldt Skt. Gemma søstre. Så på Guds egen måde opfyldtes Skt. Gabriels profeti, og hele Gemmas liv var da også en legemliggørelse af passionisternes regel, og hun var en sand efterfølger af passionisternes stifter Skt. Paul af Korset, der opfordrede alle sine sønner og døtre til "alene at begære at være på korset med Jesus".

Stigmatisering

Den 8. juni 1899 blev denne lighed med Den korsfæstede Jesus helt bogstavelig for Gemma. Mens hun var i bøn erfarede hun en meget dyb kærlighed til Jesus og en smertefuld sorg over sin synd. Hun fortæller selv: "På det tidspunkt viste Jesus sig for mig med alle sine sår åbne. Men der flød ikke længere blod men strålende lys fra sårene, og pludselig rørte strålerne mine hænder, mine fødder og mit hjerte. Jeg følte det som om, jeg skulle dø [...] og fandt mig selv knælende. Jeg følte stadig stor smerte i mine hænder, fødder og hjerte. Jeg rejste mig for at gå i seng, men opdagede, at der flød blod fra de steder, hvorfra smerten kom. Jeg dækkede sårene til så godt jeg kunne og ved hjælp fra min engel var jeg i stand til at gå i seng. Smerten forlod mig ikke inden kl. 3 om fredagen - festen for Jesu hellige Hjerte". I februar 1902 bød Gemmas åndelige vejleder, Fader Germano Ruoppoly hende at bede om at blive befriet fra de ydre tegn på stigmatiseringen, og fra da af sås stigmatiseringen ikke længere på hendes legeme.

Den stedfortrædende lidelse og død

Det var også i 1902, at Gemma ofrede sig selv for sjælenes frelse. Hun var da så ét med sin korsfæstede frelser, at hun ønskede også at blive ét med ham i hans frelsesværk. Kort efter, at hun havde bragt dette offer, blev hun igen alvorligt syg. Den 21. september begyndte hun at kaste blod op. Men hendes lidelser var ikke kun fysiske, hun blev også ledt ind i et åndeligt mørke, hvor hun blev plaget af djævelen, indtil hun til sidst troede sig forkastet af Gud. Men Gemma fortsatte med at påkalde Jesus og Jomfru Maria indtil det sidste, hvor hun sagde: "Jeg begærer intet mere; jeg har ofret alt og alle til Gud, nu er jeg parat til at dø. Nu er det virkelig sandt, at der intet er tilbage for mig i verden. Jeg anbefaler min arme sjæl til dig, Jesus!". Med disse ord døde Gemma med et strålende smil. Hendes kærlighedsfulde lidelse var vendt til himmelsk lykke. Det var den 11. april 1903, Gemma var kun 24 år. Allerede i 1933 saligkæredes hun af pave Pius XI, og den 2. maj 1940 helgenkæredes pave Pius XII hende.

Anselm af Canterbury biskop og kirkelærer

Pier Francesco Foschi: Jomfru Maria og helgener
Anden halvdel af 16. århundrede.

Den hellige Anselm er nr. 2 fra venstre i nederste række.

Fredag den 21. april fejrer vi den hellige Anselm af Canterbury, biskop og kirkelærer (1033-1109).

Anselm indtrådte som ung i det berømte benediktinerkloster Bec i Normandiet, hvor han de følgende 30 år skrev de fleste af sine filosofiske og teologiske værker, der gav ham tilnavnet "skolastikkens fader."

Kirkens forsvarer mod kongemagten

Anselm blev prior i klosteret i 1078 og var fra 1093 til sin død ærkebiskop af Canterbury. Som ærkebiskop spillede han en hovedrolle i investiturstridighederne med Wilhelm Erobrerens efterfølger, hvor han stod urokkeligt fast på Kirkens ret til at vælge sine biskopper uden indblanding fra kongemagtens side.

Anselms teologisk-filosofiske forfatter-skab er omfattende og betydningsfuldt. Som tænker er han inspireret af Skt. Augustin og den ny-platoniske tradition, som sætter troen over intellektet. "Jeg søger ikke at forstå for at tro, men jeg tror for at forstå," siger han og tilføjer: "for jeg tror ikke, jeg ville kunne forstå, hvis jeg ikke havde troen; den, der ikke kommer til tro, vil ikke erfare, og den, der ikke har erfaret, vil ikke forstå."

Dette hindrer imidlertid ikke Anselm i at hævde, at troen fuldendes og i en vis forstand også forberedes ved hjælp af intellektet. Fordi troen ikke strider imod fornuften, kan vi ad fornuftens vej blive overbevist om troens nødvendighed: Tro for at du kan forstå, og forstå for at du kan tro, siger Anselm og etablerer såle-

des en fuldkommen harmoni mellem tro og fornuft.

Det ontologiske Gudsbevis

Anselm er især berømt for sit "ontologiske Gudsbevis." Det er et såkaldt reductio ad absurdum-argument, altså påstanden om, at det ville føre til helt uantagelige konsekvenser at benægte Guds eksistens. I sin syllogistiske form ser ræsonnementet således ud:

1. Ideen om Gud er ideen om det højst tænkelige væsen.
2. At eksistere i virkeligheden såvel som i tanken er højere, mere fuldkomment, end kun at eksistere i tanken.
3. Derfor eksisterer Gud, som er det højst tænkelige væsen, og som derfor ikke kun kan eksistere i tanken, i virkeligheden.

Kernen i Anselms tanke er, at Gud kun kan erkendes af den, som har erfaret ham i troen. Guds væsen overstiger langt, hvad vores menneskeforstand kan rumme, derfor kan vi ikke ved fornuftens hjælp alene begribe hans væsen. Kun i troen åbenbarer Gud sig for os mennesker og oplyser dermed vores forstand.

Anselm over en betydelig indflydelse på en af de betydeligste repræsentanter for den platonisk-augustiniske tradition i middelalderen, Skt. Bonaventura (1221-74). Gud er det væsen, hvis ikke-eksistens er utænkelig, siger Bonaventura. Men også nyere tænkere som Descartes, Malebranche og Hegel er inspireret af Anselms tænkning.

Med regentparret på besøg hos Fray Jacobo Daciano i Mexico

af Jørgen Nybo Rasmussen

Som det sikkert er mange læsere vel bekendt, var Broder Jakob en dansk franciskaner, der måtte forlade Danmark efter Reformationen, fordi han fastholdt sin katolske tro og sit ordenskald.

Efter i 1542 at have krydset Atlanten fik han et nyt virkefelt i det nuværende Mexico, hvor han til sin død ca. 1566 var en afholdt missionær blandt indianerne. Han forsvarede de kristne indianeres ret til på lige fod med de spanske erobrere at modtage alle kirkens sakramenter – også præstevielsen – en kamp, han dog ikke vandt. Men hans gode ry lever stadig især i det område, hvor han virkede, nemlig den nuværende delstat Michoacán, hvor han også grundlagde kirker og klostre.

Siden 2006 har Mexicos præsident været Felipe Calderón Hinojosa. Han stammer selv fra Michoacán og kender derfor fra egnens historie "Fray Jacobo Daciano", som Broder Jakobs spanske navneform er.

I juni 2007 var præsident Calderón på et kort besøg i Danmark, hvor han fremhævede Broder Jakob som det først kendte og i Mexico meget værdsatte bindeled mellem de to lande.

Fra 17. til 25. februar i år gennemførte dronning Margrethe og prins Henrik deres to gange tidligere udsatte statsbesøg i Mexico. Broder Jakob fik en stor plads under dette besøg. Det var jo især relevant, fordi Jakob ikke blot var dansker, men, som alle mexicanske kilder siger, tilhørte den daværende danske kongefamilie. Dronning Margrethe er således hans fjerne slægtning.

Ved den store statsbanket i Chapultepec-slottet i Mexico City den 18. februar mindede præsidenten i sin velkomsttale dronningen herom, og hun svarede med at udtrykke sin glæde over, at Broder Jakob som et fjernt medlem af hendes slægt stadig var både husket og højt anset i Mexico.

Helt præcist består slægtskabet i, at de begge nedstammer fra det oldenborgske kongehus' første repræsentant på den danske trone, kong Christian I. († 1481). Jakob var den tredje søn i ægteskabet mellem Christian I.'s ældste søn kong Hans († 1513) og dronning Christine, mens dronning Margrethe II. gennem talrige led nedstammer fra Christian I.'s yngre søn kong Frederik I († 1533).

Som Broder Jakobs historiker gennem mange år var jeg i anledning af dette statsbesøg blevet inviteret til Mexico. Sammen med mange repræsentanter for både dansk og mexikansk politik, erhvervs- og kultur-

liv deltog jeg i statsbanketten på Chapultepec-slottet.

Min egentlige opgave var dog at holde en forelæsning om Broder Jakob på "El Colegio de Michoacán" i byen Zamora, der ligger knap 400 kilometer vest for Mexico City. På dansk ville man kalde dette kollegium et universitetscenter. Her forskes der hovedsagelig i Michoacán's historie, antropologi, etnografi, landbrug og folkeskikke. Ikke mindst forskes der i det lokale indianske sprog "purépecha" eller taraskisk, der stadig tales af ca. 100.000 mennesker, og som man i dag gør meget for at bevare og styrke.

Broder Jakob var i øvrigt blandt de første europæere, der beherskede dette sprog. På kollegiet deltog jeg sammen med den bedste kender af Broder Jakob i Mexico, præsten og historikeren Dr. Alberto Carrillo Cazares i forberedelserne til en ny udgave af den mexicanske oversættelse af mine bøger om Broder Jakob.

Rejsens højdepunkt indtraf dog den 22. februar. Efter afslutningen af det officielle statsbesøg havde præsident Calderón inviteret dronning Margrethe og prins Henrik på en "privat" udflygt, idet han ville vise sine kongelige danske gæster to af de klostre i Michoacán, hvortil Broder Jakob har været knyttet, og hvor minderne om ham stadig er levende.

Da der er tale om relativt afsides liggende steder, foregik turen i helikopter. Det første mål var Tarecuato i den vestlige del af Michoacán. Sammen med Alberto Carrillo blev jeg kørt dertil i bil fra det nærliggende Zamora. Gennem en hær af sikkerhedsvagter og politi, der skulle passe på de høje gæster, nåede vi frem til pladsen foran det gamle kloster, som Broder Jakob har været med til at grundlægge, og hvor han døde ca. 1566. Det har længe ikke været franciskanerkloster, men bygningerne er velbevarede, og kirken fungerer som byens sognekirke. Foran kirken er en stor åben plads, i hvis midte der står et stort smukt ornamenteret kors i indiansk stil. Her stod repræsentanterne for byen Tarecuato, hvis befolkning stadig er næsten rent indiansk, sammen med sognepræsten og biskoppen af Zamora klar til at modtage vores dronning. Kvinderne var i deres utroligt smukke egenhændigt broderede dragter med et karakteristisk blå-sort stribet sjal. Hele byen var mødt op, for det var en begivenhed, den aldrig tidligere havde oplevet.

Lidt over middag viste den hvide helikopter sig over byen, og snart ankom de høje gæster i de sikrede biler. Præsidenten og hans fru Margarita ledsagede dronning Margrethe og prins Henrik hen foran kirken og ned på pladsen, hvor en indi-

Øverst: Regentparret på besøg i Tarecuato. Præsident Calderón ses i midten med åbenstående jakke. Dronningen bærer den broderede bluse, som indianerkvinderne forvædrede hende. Nederst: Broder Jakobs statue i klosterhaven.

ansk dansetrup opførte en meget smuk traditionel maskedans. Det interesserede dronningen i høj grad. Derefter gik rundturen ind gennem kirken og fra koret til højre ind i det særlige kapel, der er viet til Broder Jakob. Her hænger billeder af ham, og foran dem står lys og blomster. Sådan viser befolkningen deres tiltro og hengivenhed for Broder Jakob den Danske som kirkens og byens grundlægger og deres himmelske hjælper. Vi er mange, der håber, at denne folkelige kult, der kan bevidnes helt tilbage til den ældste beretning om Jakobs død i 1500-tallet, en dag ved en saligkåring skal blive officielt anerkendt af kirken.

Dronningen var meget betaget af stedets atmosfære, som hun følte bar præg af Broder Jakobs gode ånd. Man besøgte også den gamle klostergård med det "undergående" appelsintræ, præstegården og haven med statuen af Broder Jakob. Før afskeden opførte indianerpiger en særlig brøddans, hvor de overrakte gæsterne brød fra deres kurve som traditionelt tegn på gæstevenskab. Præsidenten holdt en kort tale, hvor han takkede for modtagelsen og udtrykte sin vilje til yderligere at støtte de indianske folkegrupper sag.

Fra Tarecuato gik turen i helikopteren til "kolibribyen" Tzintzuntzan ved den skønne Patzcuaro-sø. Før spaniernes tid var den det indianske kongerige Michoacán's hovedby. Franciskanerklostret blev stiftet af den første missionær, Broder Martin de la Corona. Men i en periode omkring 1558 var Broder Jakob guardian i dette kloster. Det er netop restaureret og nye vægfrsker afdækket, hvilket interesserede dronningen meget. Med en lunch tog præsidenten derefter afsked med sine danske gæster,

der fortsatte til en helt privat visit i Mayalandet i det sydlige Mexico inden hjemturen til Danmark.

Der er for danske katolikker mange og gode grunde til at glæde sig over, at dette første statsbesøg i Mexico i så høj grad kom til at fremhæve Broder Jakob og hans plads i det mexicanske folks religiøse og historiske bevidsthed. Det var jo netop hans troskab mod sin katolske tro og sit ordensløfte som franciskaner, der bragte ham ind på den lange vej, som på næsten eventyrlig måde gjorde ham til den første dansk-amerikaner og til både missionær og menneskelig velgører for disse fjerne indianerfolk hinsides Atlanterhavet. Som præsident Calderón udtrykte sig: "Broder Jakob bragte meget af det allerbedste med sig, som Europa dengang havde at give til den Nye Verden."

Orientering fra sognene

1. - 31. maj 2008

Sidste frist for stof til nr. 10, der udkommer 24. maj og omfatter 1. - 30. juni, er 5. maj.

Tekst bedes sendt - helst pr. e-mail: sognenyt@katolskorientering.dk eller på diskette til Katolsk Orientering, Gl. Kongevej 15, 1610 København V.

1 | Nordjylland

9000 AALBORG Sct. Mariæ Kirke
Kastetvej 1
Hjemmeside: www.katolsk-nord.dk
E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk
Sognepræst p. Jude Kulas tlf. 98 79 63 47
E-mail: jude.kulas@mail.tele.dk
www.tamilkatolsk.dk
Sognekortet tlf. 98 79 63 40.
Menighedsrådsformand: Erik Schou tlf. 98 92 27 74
E-mail: erik.schou@has.dk .

Messtider i Aalborg:

Søn kl. 10.00, man ingen messe, tir ordets gudstjeneste kl. 9.00, ons kl. 9.00, tor kl. 9.00 (dansk/vietnamesisk), fre kl. 17.00, lør ordets gudstjeneste kl. 9.00. Desuden er der:
Kristi himmelfartsdag 1/5 messe kl. 10.00
2. pinsedag 12/5 messe kl. 10.00
Hver 1. fre Tilbedelse af Altrets Sakramente kl. 16.00-17.00 (2/5), 4. søndagsmesse kl. 12.00 (25/5), vietnamesisk messe 10/5 kl. 15.00
Fre 9/5 skolemesse kl. 9.00 (skolens pinseafslutning). Fre 16/5 skolemesse kl. 9.00 (børnehavekl. -5. kl.). Fre 23/5 skolemesse kl. (6. -10. klasse)
Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

9900 Frederikshavn, Helligåndskirken,
Uraniemborgvej 5 A.

Al post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg
E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk
Messtider i Frederikshavn: Fre tilbedelse af Altrets Sakramente kl. 16.00, rosenkrans kl. 16.30, ordets gudstjeneste kl. 17.00, søn messe kl. 17.30
Kristi himmelfartsdag 1/5 messe kl. 17.30, 2. pinsedag 12/5 messe kl. 17.30
Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

9800 Hjørring, Sankt Maria,

Martyrernes Dronning
Bispensgade 67
Al post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg
E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk
Messtider i Hjørring: Søndag: kl. 15.00
Kristi himmelfartsdag d. 1/5 er der messe kl. 15.00
2. pinsedag d. 12/5 er der messe kl. 15.00
Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

7700 Thisted, Sankt Thøgers Kirke,

Møllevvej 23
E-mail: Sct.Mariae@mail.dk
Al post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Kontaktperson: Kjeld Vestergaard, tlf. 97 92 43 04,
Messtider i Thisted: Hver lørdag kl. 15.30
Se i øvrigt www.Katolsk-nord.dk

2 | Midtjylland nord

8900 RANDERS. Jesu Hjerne Kirke,
Thorsgade 22.
Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk
Sognepræst Thanh D. Tran (Dominique), Tlf. 86 42 97 30, mobil: 20 98 63 59
E-mail: tdt1952@gmail.com
Menighedsrådsformand: Kirsten Kjærulff
Tlf. 86 57 70 52, e-mail: kkmhk37@gmail.com
Messtider: (I)
Søndagsmesse kl. 10.00
Hverdagsmesse: tir kl. 17.00, ons kl. 19.00, tilbedelse: søn kl. 9.30, tir kl. 17.30, rosenkrans/korsvej søn kl. 18.30, Jesu Hjerne andagt 1. fre kl. 18.30

8800 VIBORG. Sankt Kjelds Kirke

Sankt Leonisgade 12
Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk
E-mail: tdt1952@gmail.com
Sognepræst: Thanh Duc Tran (Dominique)
Menighedsrådsformand Inger Touray
Tlf. 86 61 41 34, E-mail: ingertouray48@gmail.com
Messtider:
Søndagsmesse lør kl. 16.00, hverdage: tor & fre kl. 17.30, undt. 2. tor, tilbedelse: tor kl. 18.00, undt. 2. tor, lør kl. 15.30, rosenkrans/korsvej: fre kl. 18.00

8500 GRENÅ Sankt Clemens Kirke

Thykiersvej 4
Giro: 563-2668.
Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk/clemens/
Konst. sognepræst: Herbert Krawczyk S.J.,
Adr. Ryegsade 26-28, P.B. 5054, 8100 Århus
Menighedsrådsformand Birgit Clausen
Tlf. 86 99 63 54, e-mail: clausen.birgit@gmail.com
Maj
Søn 11. Pinsedag, kl. 17.00 højmesse
Søn 25. Kristi Legems- og Blods Fest, kl. 10.30 højmesse

Sostrup: Maria Hjerte Abbedi

Maria Hjerte Engen 1
8500 Grenå.
Tlf. 86 38 44 88 Fax: 86 38 42 06.
Messtider:
Søn kl. 10.00, hverdage kl. 9.00, sakramental tilbedelse daglig kl. 10.00-17.30 og tor kl. 19.00-20.00
Undervisning for konvitter hver ons kl. 18.00-19.00 for børn fra 6 år indtil firmsalder hver ons efter aftale.

Maj
1.-31. Hver dag Majandagt kl. 17.10 (Søn- og helgdag kl. 17.15)
Tor 1. Kristi Himmelfart, kl. 10.00 højmesse
Søn 11. Pinse, kl. 10.00 højmesse
Man 12. 2. pinsedag, kl. 10.00 festmesse
Tir 13. Mariadag, udstilling af Altrets Sakramente, tilbedelse hele dagen, sakramental velsignelse kl. 18.40, kl. 19.00 Mariaprocession og messe
Søn 18. Trenehedsdagsdag, kl. 10.00 højmesse
Tor 22. Kristi Legems og Blods Fest, kl. 10.00 højmesse udenfor med procession gennem parken
Tor 29. Kirkeindvielse, kl. 10.00 højmesse med Sr. M. Cecilia's højtidelige loftæflæggelse
Fre 30. Jesu Hjerne, kl. 10.00 højmesse
Lør 31. Maria Hjerter, kl. 10.00 højmesse

4 | Midtjylland

7400 HERNING. Sankt Peters Kirke

Lillelundvej 36
E-mail: skt.peter@mail.dk
Hjemmeside: www.stpeter.dk
Konst. Sognepr.: Jan Ophoff. Tlf. 75 82 08 93, bedst kl. 10.00-12.00 undt. man.
Fax: 75 72 21 29, e-mail: ophoff@adslhome.dk
Andenpræst: Wienczyslaw Barwinski
Tlf. 97 12 43 82
Menighedsrådsfmd.: Viviyana Jesuloganathan
Stenbogen 18, 7400 Herning, tlf.: 97 26 69 19
E-mail: viviyana_j@hotmail.com
Messtider: (HA)(I)
Tirsdag og fredag kl. 17.00
Maj
Tor 1. kl. 11.00 messe
Søn 4. kl. 11.00 messe med 1. kommunion
Søn 11. kl. 11.00 messe
Søn 18. kl. 11.00 messe
Søn 25. kl. 9.00 messe, kl. 17.00 messe på polsk

8600 SILKEBORG. Vor Frue Kirke

Holstrupsvej 16
Hjemmeside: www.vruekirke.dk
E-mail: vorfruekirke@get2net.dk
Konst. Sognepr.: Dariusz Stefanek, tlf. 86 82 24 15,
E-mail: stefanek@mail.dk
Menighedsrådsformand: Ulla Sejersens
Tlf. 86 84 75 74
Messtider: (HC2)(I)
1. og 2. søndagsmesse kl. 9.00
3., 4. og 5. søndagsmesse kl. 11.00
Ons kl. 17.30 messe, tor kl. 19.30 messe hos Jesu Små Søstre i Øm, fre kl. 16.00 rosenkrans, kl. 16.30 messe

8700 HORSENS. Sankt Josefs Kirke

Norregade 19-21
Tlf. 75 62 52 68.
Sognepr.: Raymond Minnaert O. Præm.
Træffes bedst 9.00-12.00.
E-mail: scjosef@tdcaadsl.dk
Sognepræst: Erik Huber. Tlf. 75 65 54 30.
Menighedsrådsformand:
Michael Møller. Tlf. 75 62 02 31.
Messtider: (HA)(T)
Søn kl. 10.00, lør kl. 16.00, tir og tor kl. 10.30. Se månedsbladet i kirken eller opslag udenfor kirken.

7100 VEJLE Sankt Norberts Kirke

Fjellegade 2
Tlf.: 75 82 08 93
Sognepræst: Jan Ophoff, O. Præm.
E-mail: ophoff@adslhome.dk
Diakon Baudouin Wilcox
Menighedsrådsformand Bente Kollner
Messtider: (HB2)(I)
Søndag: kl. 11.00
Hverdage: man ingen messe, kl. 17.00 tir og fre, kl. 17.30 ons, kl. 14.00 tor, kl. 8.00 lør
Rosenkrans hver tirsdag kl. 16.30
Maj
Tor 1. Kristi Himmelfartsdag, kl. 11.00 højmesse

Tir 6. kl. 19.00 konvertitundervisning
Fre 9. kl. 8.00 og kl. 9.00 skoleandagt
Søn 11. Pinsedag, kl. 11.00 højmesse med 1. Hellige kommunion - derefter reception i Sct. Norberts Hus
Man 12. 2. pinsedag, kl. 11.00 saltemesse
Søn 25. kl. 11.00 højmesse med konvørtoptagelse - derefter reception i Sct. Norberts Hus
Ons 28. kl. 19.00 menighedsrådsmede
NB! Søn 1.6. Ømvalfart, kl. 9.00 messe, ingen messe kl. 11.00

5 | Sydjylland

6000 KOLDING. Sankt Michaels Kirke

Sankt Michaels Gade 2.
Hjemmeside: www.sct-michaels-kirke.dk
Sognepræst: Henri Kerkhofs O.Præm.,
Tøndervej 17, 6000 Kolding, tlf. 75 52 76 01.
Træffes bedst 9.00-11.00 undt. man og tor
Menighedsrådsfmd.: Ulla Roed, tlf. 75 57 42 21
Messtider: (TH)
Søn: messe kl. 8.00, højmesse kl. 10.00.

7000 FREDERICIA. Sankt Knuds Kirke

Sjællandsgade 50
Hjemmeside: www.sanktknudskirke.dk
Sognepræst: Thomas Birkheuser
Montfortkommunitet
Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredercia.
Tlf. 75 92 11 76. Fax: 75 92 11 71.
E-mail: th.birkheuser@get2net.dk
Træffes bedst tir til mellem kl. 9.00 og kl. 22.00
Menighedsrådsformand: Inge Bertelsen, Svanevej 4, 7000 Fredercia, tlf. 75 93 12 46.
Messtider:
Søn kl. 9.45 rosenkrans (kun 1. søn i måneden)
kl. 10.00 højmesse. Hverdage fig. gudstjenester:
tir kl. 9.15 messe, ons kl. 10.30 messe, tor kl. 10.30 messe, fre skolegudstjeneste kl. 9.30 og kl. 10.00 (undt. sidste fre i måneden og skoleferie), messe kl. 15.00. Skriftemål: efter aftale med præsten!
Maj

Tor 1. Kristi Himmelfart, kl. 10.00 højmesse
Fre 9. kl. 16.30-18.00 Førstekomm. forberedelse.
Søn 11. Pinse, kl. 10.00 højmesse.
Lør 17. kl. 9.30-14.00 Forberedelsesdag for første-kommunikanter!
Ons 21. Sankt Knuds Menigheds Eftermiddag. Vi begynder med messen kl. 14.00. Bagefter er alle velkomne til en kop kaffe/the i menighedslokalet, hvor p. Thomas fortæller om "Kristi Legems- og Blods Fest", som kirken her i Danmark fejrer den kommende søndag.
Søn 25.05. Kristi Legems- og Blods Fest, kl. 10.00 festmesse med første-kommunion. Efter messen er der reception i menighedslokalet.

6700 ESBJERG. Sankt Nikolaj Kirke

Kirkegade 58
Sognepr.: Benny Blumensaatt, tlf. 75 12 10 27
bedst tir-fre kl. 10.00-12.00, mobil: 23 32 19 88
E-mail: skt.nikolaj.kirke@esenet.dk
Hjemmeside: www.sanktnikolaj.dk
Menighedsrådsfmd: Maria Truelsens, tlf. 75 12 64 02
Messtider: (TH)
Lør kl. 16.30 søndagsmesse, søn kl. 10.00 højmesse rosenkrans kl. 9.30, kirkekaffe hver søndag efter messen, hverdage tir-tor kl. 9.00, fre. kl. 17.00 derefter Sakramental Tilbedelse til kl. 18.30. Skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Tir-fre: rosenkrans og laudes kl. 8.00-9.00. Messe på assyrisk/dansk, se opslag i våbenhuset, 3. lør i md polsk messe kl. 16.30, 4. lør i md vietnamesisk messe kl. 16.30, hver tor, fre og lør fra kl. 20.00-23.00 er forbonslinjen åben. Er du bange, syg eller ensom så ring på tlf. 75 18 18 08.
Hver tor kl. 9.30-17.00 tilbedelse af Sakramentet, hver fre kl. 13.00 Den Hellige Bernadettes Rosenkransforening for børn og unge under Rosenkranen i kirken. Maria Legionen mødes hver tor kl. 17.45, kontaktperson: Dorrit Winther, tlf. 75 10 11 91.
Hver man kl. 14.00 vietnamesisk modersmålsundervisning i menighedsalen.

Maj
Tor 1. Kristi Himmelfartsdag, 18 børn skal modtage deres 1. Hellige Kommunion under messen kl. 10.00
Lør 3. 19 unge modtager Firmselns Sakramente ved biskop Czeslaw Kozon under messen kl. 10.00
Søn 4. kl. 16.00 kirkeindvielse og messe i Tønder ved biskop Czeslaw Kozon
Tir 6. Seniordag. Messe i kirken kl. 14.00 - derefter kaffe og Lourdes oplæg i menighedsalen.
Lør 10. Jomfru Maria procession gennem Esbjerg til ære for Guds Moder. Starter kl. 11.00 fra kirken. Alle er velkomne.
Søn 11. Pinse, kl. 10.00 messe
Man 12. 2. pinsedag, kl. 10.00 messe
Man 12. kl. 9.00 messe til ære for Vor Frue af Fatima
Søn 18. Festen for "Treneheden", kl. 10.00 messe
Man 19. kl. 19.00 katekete i menighedsalen
Lør 24. "Healing the Family Tree". Seminaret starter kl. 12.30 med lovsang og undervisning. Mulighed for skriftemål for helbredelsesmessens som starter kl. 17.30. **Sted:** Sct. Pauls kirke, Frøgård Allé 10
Taastrup. Præst: pastor Benny.

Sankt Andreas Bibliotek fejrer rundt

Bestyrelsesformand Helge Clausen fremviste på fødselsdagen en spændende nyanskaffelse til biblioteket

Den 5. april fejrede biblioteket sin 360 års fødselsdag. I år den 14. marts er det nemlig 360 år siden, at grev Bernadino de Rebolledo kom til København for at tiltræde stillingen som spansk gesandt. Med sig bragte han en del bøger, der skulle vise sig at blive starten til Sankt Andreas bibliotek.

Bestyrelsesformand Helge Clausen fremviste på fødselsdagen bibliotekets nyanskaffelse "Selvas danicas" – et skrift, hvori Rebolledo priser Danmarks herligheder og forsøger at vinde kongeparret Frederik III og Sophie Amalie for Den katolske Kirke.

Bibliotekets fødselsdag vil fremover blive fejret den 14. marts eller så tæt som muligt på denne dato. Samtidig med fødselsdagsfesten indviende biblioteket sit nye antikvariat, hvor biblioteket fremover vil sælge dubletter og andre bøger, der ikke matcher bibliotekets profil.

MAGLEÅS KURSUSCENTER

MAGLEÅSUGEN 2008

Søndag den 22. juni - Lørdag den 28. juni.
En uge i dejlige omgivelser.
Tema: Det glade budskab - før og nu.
Lederteam: Lisbeth Poulsen og Bent Jensen.
Pris kr. 2.630,-

FAMILIEUGEN 2008

Søndag den 29. juni - Lørdag den 5. juli.
Familieugen henvender sig til familier af alle slags, store som små fællesskaber.
Tema: Krop, sjæl og leg!
Lederteam: Allen Courteau, sr. Hildegard Doods, Kirsten Poulsen, Felicity Pors, Camilla Janning, Pia Kelly.
Voksne kr. 1.795,- børn 8-15 år kr. 965,- børn indtil 7 år kr. 480,-

Biskoppen orienterer

Jeg kan hermed meddele, at det bliver pastor Fabrizio Milazzo, som bliver den første sognepræst for den nye menighed, der opstår ved sammenlægningen af Sct. Therese og Sct. Andreas menigheder fra 1. august 2008 at regne. Pastor Jørgen Erichsen bliver andenpræst i den nye menighed.

For alle parter er det en ny situation, som jeg håber både præst og menighed i fællesskab får gjort til en god begyndelse på den fremtidige struktur.

Til sommer vender pastor Christian Noval tilbage fra sin studieorlov og genoptager sin stilling som sognepræst ved Hellig Kors menighed i Nykøbing. Pastor Noval vil for fremtiden kun have ansvaret for denne ene menighed.

Pastor Fabrizio Milazzo, der i pastor Novals fravær har været konstitueret som sognepræst, bliver fra 1. august d.å sognepræst i den nye menighed, Sct. Andreas og Sct. Therese i Ordrup/Hellerup.

Som sognepræst for Sct. Birgittas og Sct. Franciscus' menigheder i Maribo og Nakskov konstitueres pastor Calogero La Loggia.

Myretuen

ved Bastrup Sø og Ganløse Eged

Det ideelle sted til FAMILIEFESTER og LEJRSKOLER og SOMMERFERIER (Bademuligheder i Buresø). Plads til 40 personer. Køkken med bl.a. industriopvaskemaskine. Dejlig stor grund.
Læs mere på www.myretuen-bastrup.dk
Udlejning: Børge Morthorst, tlf.: 22 700 798
E-mail: mail@myretuen-bastrup.dk

Bønnens Apostolat

Maj

- At kristne må lægge større vægt på litteratur, kunst og medier, som kan fremme en kultur, der forsvaret den menneskelige persons værdi.

- At Jomfru Maria med moderkærlighed må vejlede missionærerne, ligesom hun ledsagede apostlene i Kirkens tidlige dage.

Biskoppens kalender

Maj

1. torsdag	14.30: Afskedsfest for sognepræsten i Toreby, Lolland
3. lørdag	10.00: Firmelse i Esbjerg
4. søndag	16.00: Kirkeindvielse, Tønder
6. tirsdag	07.30: Messe på Stella Matutina
7. onsdag	09.00: Messe for personalet på Gl. Kongevej
8. torsdag	10.00: Møde i Økonomisk Råd 18.30: Messe på præsteseminarieret
10. lørdag	10.00: Firmelse i Århus 14.30: Regionalt kirkeskattemøde, Århus
11. søndag	10.00: Firmelse i Domkirken 15.30: Firmelse i Sct. Therese Kirke
12. mandag	10.00: Firmelse i Taastrup
19. mandag	18.00: Præstemøde i Bistrup
20. tirsdag	16.00: Møde i Forretningsudvalget
21. onsdag	Katholikentag - Osnabrück
22. torsdag	18.30: Messe i Sct. Therese Kirke
24. lørdag	10.00: Regionalt kirkeskattemøde, Kolding
25. søndag	Asebakkevalfart
29. torsdag	10.00: Møde i Biskoppeligt Råd
30. fredag	07.30: Messe på Stella Matutina
31. lørdag	11.00: Firmelse i Horsens 19.30: Messe på Øm

Det er aldrig for tidligt at skrive testamente

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente. En sådan arv er fritaget for afgifter, så den går ubeskåret til Kirkens arbejde. Det anbefales at lade en advokat oprette testamente. Sker dette i samråd med bispekontoret, refunderes salæret.

Rekvirér brochure eller ring til:
Torben Møller
Katolsk Bispekontor
Gl. Kongevej 15
1610 København V
Telefon 33 55 60 11

Valfart til Vor Frue af Aasebakken

Søndag den 25. maj 2008

Program

- Kl. 9.15: Valfart gennem Rude Skov
- Kl. 10.30: Mulighed for skriftemål v/Vor Frue Kloster
- Kl. 11.30: Bispemesse m. Kristi Legems- og Blods procession
- Kl. 13.00: Pause for spising, leg og samvær. Den vietnamesiske gruppe serverer vietnamesiske specialiteter - overskuddet går til Valfarten. Kaffe, øl og vand kan købes hos spejderne. Lægmandsorganisationer fortæller om deres arbejde og sælger rosenkrans, bøger, andagtskort, ikoner, medaljoner m.m.
- Kl. 15.00 Andagt

Dagens program slutter kl. 15.45, men folk kan blive på området så længe, de vil.

Transport:

S-tog fra Kbh. Hovedbanegård til Holte, hvor det tager ca. 20 minutter at gå i "løs formation" til Rudersdalvej (over for Poppel Allé). Skovvalfarten, som starter kl. 9.15, går under sang og bøn gennem Rude skov til Høsterkøb. Vil du køre direkte til Høsterkøb: S-tog fra Hovedbanegården til Holte og videre med bus 354 til Høsterkøb Kirke eller S-tog til Birkerød og videre med bus 500 S til foden af bakken.

Det sker i bispedømmet

April

Fr. **Ermelindo Di Capua O.F.M.** fra kapucinerklosteret Santa Maria della Grazie, San Giovanni Rotondo, Syditalien, besøger Danmark og holder foredrag om Pater Pio, samt fejrer messe følgende steder:

Fredag 18. kl. 10.00-18.00 Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64, København

Lørdag 19. kl. 12.00-19.00 Sankt Nikolaj Kirke, Kirkegade 58, Esbjerg

Søndag 20. kl. 10.30-14.30 Sankt Knuds Kirke, Havnegade 1, Svendborg

Tirsdag 22. kl. kl. 13.00-18.00 Sankt Laurentii Kirke, Frederiksborgvej 11, Roskilde

Onsdag 23. kl. 17.00-21.00 Jesu Hjerter Kirke, Thorsgade 22, Randers

Mandag 21. kl. 19.00-20.00 Meditationsaften, derefter te/kaffe. Sted: Sankt Joseph Søstre, Strandvejen 91, København Ø.

Onsdag 23. kl. 19.30 Sankt Laurentii aften, Jørgen Nybo Rasmussen fortæller om sit arbejde med Henrik Stangerup om dennes roman "Broder Jakob" fra 1991. Entré kr. 40,00 inkl. kaffe. Sted: Menighedssalen, Sankt Laurentii Kirke, Frederiksborgvej 11, Roskilde

Lørdag 26. kl. 12.30 seminar om "helbredelse af familiestam-træet". Vi lytter til, hvad Jesus siger om helbredelse, og dagen slutter med helbredelsesmesse med personlig forbøn ved pastor Benny Blumensaat. Sted: Sankt Nikolaj Kirke, Kirkegade 58, Esbjerg
Alle er velkomne. Yderligere oplysninger og tilmelding på 75 12 64 02 eller 24 60 23 08

Lørdag 26. kl. 16.00-18.00 Temalørdag: "Ytringsfrihed eller fri udblæsning?" v/ Erling Tiedemann. Sted: Sct. Therese Kirkes Menighedsskole, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup

Søndag 27. kl. 13.00-16.00 På opdagelse i troen: "De Helliges Samfund, Engle og Helgener" v/pastor Michal Bienkowski, Sr. Marianne og Eva Vinther.
Sted: Sankt Pauls Kirke, Frøgård Alle 10, Taastrup
Tilmelding: tf. 43 52 36 07

Søndag d. 27. april kl. 16.00 Koncert med Det danske Hildegard Ensemble i anledning af kirkens færdiggjorte restaurering. Gregoriansk sang, Hildegard von Bingens sange og sange fra Den hellige Birgitta af Vadstena's tidebog.
Sted: Skt. Andreas Kirke, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund.
Gratis adgang. Salg af program til dækning af restaureringsudgifterne.

Mandag 28. kl. 19.30-21.30 forsonings- og helbredelsesmesse. Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64, København

Maj

Lørdag 3. kl. 14.30 Voksenkatekeese, tema: "Kirken her og nu" v/menighedsrådsformand Andreas Rude. Sted: Sankt Ansgar Kirkes menighedslokale, Bredgade 69A, København
Pris: materialer, kaffe og te kr. 40,-

Lørdagene 3.-10.-17.-24. og 31. kl. 17.00 Maria-andagt
Sted: Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade, Kbh.

Er dit liv i kaos/krise?
Der er en, der kan lytte i
Telefonlinjen ved kirken.
Ring gratis og anonymt.

Alle dage mellem
18 -22
70 26 14 84

Find os på
katolskorientering.dk

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup,
Hørløv, Farum, Bispebjerg
og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Vanløse Ligkestemagasin

H.P. Baltzer & Søn ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse

38 71 75 01

organiseret bedemand
tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligkestemagasin.dk

KRIS Kristen Rådgivning for Incestofre og Seksuelt misbrugte

KRIS (Landskontoret i Århus):
Fredens Torv 2, 1. sal tv, Postboks 5023, 8100 Århus C
Tlf. 8618 3394 eller 7022 7294
Læge og familierapeut Vibeke Møller

KRIS (Sjælland):
Sankt Lukas Vej 6A, 1. sal, 2900 Hellerup • Tlf. 3940 7294 eller 4710 7294
Socialrådgiver og terapeut Inger Andersen

KRIS (Sjælland/Fyn):
Jyllandsgade 20, 1. sal, Postboks 44, 7000 Fredericia • Tlf. 5051 8818
Sygeplejerske og terapeut Rie Bjerre

KRIS (Heming): Tlf. 2195 0209
Pædagog og terapeut Helene Svendsen

Få tilsendt KRIS' nyhedsbreve og kursusinformation.
Email: kris@kris-dk.dk • Hjemmeside: www.kris-dk.dk

KRIS har åbnet rådgivning i Næstved
Mandag og tirsdag på adressen: Østergade 13
Samtaler aftales: Tirsdag - torsdag på tlf. 3940 7294
ellers på tlf. 4710 7294

SKT. KNUD LAVARD SKOLE TOFTEBÆKSEVEJ 30 2800 KGS. LYNGBY

WWW.SANKTKNUDLAVARD.DK

Ved Skt. Knud Lavard skole i Lyngby er en stilling som lærer ledig til besættelse pr. 1/8 2008.

Som vores nye kollega skal du undervise i dansk - gerne i hele skoleforløbet og i faget tysk. Tysk er skolens andet fremmedsprog, vi starter tysk allerede i 6. klasse. Desuden skal du fungere som klasselærer. Du skal være ansvarsbevidst og idérig samt parat til at indgå i et godt og professionelt lærersamarbejde.

Skolen har ét spor fra børnehaveklasse til 9. klasse, hvor vi afslutter med FSA.

Knap halvdelen af skolens elever er katolikker. Vi vægter skolens katolske grundlag højt. Alle lærere forventes at arbejde aktivt for skolens målsætning. Stillingen kan ændres til deltidsansættelse. Du kan læse mere om skolen på vores hjemmeside.

Ansættelse sker i henhold til fælles overenskomst mellem Finansministeriet og LC.

Ansøgning stiles til skolens bestyrelse og sendes til skolen. Den skal være skolen i hænde senest mandag den 5. maj.

Yderligere oplysninger om stillingen fås hos skolens leder Christa Bonde på telefon 45 87 62 40.

Begravelse
Bisættelse
Borydning
Bobehandling

KATOLSK BEGRAVELSES SERVICE

Benzons
BEGRAVELSES SERVICE

DØGNSERVICE 7011 2407

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Hellerup Emdrup-Ryvang Bedemandforretning

v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A

39 62 16 50

Reference:

Sankt Joseph Søstre
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba

Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte

Tlf. 45 46 19 40

**ARV • TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til
Katolsk Orientering nr. 10
som udkommer

den 21. maj

skal være redaktionen i
hænde senest

den 5. maj

Med venlig hilsen
Redaktionen

Invitation

Der er to gode grunde til at komme til Skt. Andreas Kirke i Ordrup **søndag den 4. maj**.

Kirken er nymalet og fremstår nu i al sin glans, så den alene er en tur værd. Men netop den 4. Maj er der også et spændende besøg.

Den dag kommer **Fr. Tony Pellissery SDB**. Han arbejder som missionær i det nordlige Indien. Her har han gjort et virkelig fremragende arbejde for at forkynde evangeliet for mennesker, der indtil nu ikke har kendt noget som helst til vor kristne tro.

Fr. Tony prædiker under messen, og derefter holder han et oplæg om sin tjeneste i menighedssalen. Messen begynder kl. 10.00, og alle er velkomne til at deltage.

Diakon Kaare H.Nielsen

RFM Landsbevægelsen Respekt for Menneskeliv

*Sig ja til livet
- hele livet!*

Bestil et gratis prøvenr. af RFM nyt!
Tlf 5576 7652 • E-mail: rfm@mail.dk
www.rfm.dk

Katolsk Orientering nr. 8 19. april 2008 34. årgang

Lørdag den 19. april er 3-års dagen for Benedikt XVI's valg til pave. Mindes i menighedens forbønner.

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)
Redaktionssekretær Kuno Arnkilde
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement
 Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Kirsten Kjærulff, Kirsten Krog, Lisbeth Rütz
Redaktion og annoncer
 Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V,
 tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,
 e-mail: redaktion@katolskorientering.dk
 Giro 205-7042
 Orientering fra sognene: indlæg sendes til
 sognenyt@katolskorientering.dk
 Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.
 Abonnementspris 420 kr. helårligt. Løssalg 21 kr.
 i Stenbutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
 DK 1610 København V
Tryk Morsø Folkeblad Bogtrykkeri
Oplag 8000
 ISSN 0902-297X

Nødtelefon

Den katolske kirkes nødtelefon har nummer
2931 3280

Uden for bispekontorets åbningstid vil en søster fra Skt. Lioba Kloster være behjælpelig med at etablere kontakt til en præst, især ved behov for syges salvelse eller nøddåb.

Ingen cafe latte...

men gode bøger om din tro
Sankt Andreas Bibliotek
 Man-fre 10-12 og 13-16
 Tirsdag desuden 16.-17.30

Biblioteket er lukket 21. april
 Gl. Kongevej 15
 1610 København V.

www.sanktandreasbibliotek.dk

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 17 og 18

afsluttes med det Oscar-vindende mesterværk om Blixens Babette.

13.20 Gabriels verden

Selvom Gabriel Axel fylder 90 år, er han i gang med et nyt filmprojekt. Hans datter Karin Mørch har fulgt ham med et kamera i over et år, og hendes stærkt personlige portrætfilm skildrer et menneske, der tror på det umulige - på trods af mange kampe, han har kæmpet lige siden barndommen.

Er troskab forudsætningen for den livslange kærlighed? Forfatteren Sissel-Jo Gazan taler med præsten Helle Bundgaard Poulsen om at sige ja til hinanden - og om at forblive trofast, indtil døden jer skiller. Buddet gælder også efter en skilsmisse, for er der børn involveret, varer løftet om at ære den anden evigt. Samtalen går tæt på og handler også om utroskab, om svigt og om at fokusere på den andens gode sider.

TV

DR 2: Søndag den 27. april 13.00 Tillykke Gabriel Axel!

Filminstruktøren Gabriel Axel skrev filmhistorie, da han for 20 år siden som den første danske instruktør nogensinde vandt en Oscar for "Babettes gæstebud". Adrian Lloyd Hughes er med på den røde løber ved Axels 90 års fødselsdagsgave: premieren på en helt ny og meget personlig dokumentar om ham, instrueret af hans datter, journalisten Karin Mørch. Aftenen

Scene fra den danske instruktør Gabriel Axels Oscarbelønnede filmatisering af Karen Blixens "Babettes Gæstebud"

DR 2: Onsdag den 30. april 23.50 Gud mod kriminalitet

Fransk dokumentarprogram fra 2006. Louisiana State Penitentiary eller Angola, som fængslet kaldes på grund af sin fortid som slaveplantage, ligger smukt langs Mississippifloden, men det er ikke naturens skønhed, der optager de indsatte. Fængslet er med 5.000 fanger USA's største højssikkerhedsfængsel. Firs procent af fangerne er sorte, og to tredjedele afsoner livstidsstraffe.

I 1960'erne var Angola det værste og mest voldelige fængsel i USA, men et målrettet arbejde gennem årtier har i dag gjort Angola til et forbillede for andre straffeanstalter. Fængselsinspektøren Burl Cain har viet sit liv til Jesus, oprettet et præsteseminar for de indsatte og har indtil nu fået 2000 brødre i troen blandt de indsatte. Angola har desuden sin egen radiostation og det prisbelønnede fangeblad 'Angolite', der har ubetinget redaktionel frihed.

Burl Cain mener, at hans fredelige fængsel er et mirakel og karakteriserer sig selv som en 'godhjertet diktator et sted imellem Jesus og hunnerkongen Attila'.

DR 2: Torsdag den 1. maj 19.45 Geniet Michelangelo

Tysk dokumentarprogram fra 2005. Nævn navnet Michelangelo, og man vil automatisk tænke på skulpturen af David, pietæen og ikke mindst Det Sixtinske Kapel, der med sine 150 motiver med 350 figurer er en af verdens mest betagende og imponerende freskoer. Men paven var nødt til at lokke Michelangelo til Rom. Han var egentlig billedhugger i Firenze, der i dens bysbørns bevidsthed var centrum for de nye tanker, der opstod med renaissance. Det var florentinerne, der genopdagede den højtudviklede græske og romerske kultur, som i høj grad præger Michelangelos værker. Michelangelo skulle bygge et gravmonument for paven. Da pave Julius den anden finder ud af, at han hellere vil bygge en ny Peterskirke oven på den tusind år gamle Basilika, må mausoleet ofres. I stedet befaler paven Michelangelo at udsmykke Det Sixtinske Kapel ved siden af kirken. Og billedhuggeren, som næsten ingen erfaring har med maleri, skal til at male fresker i tyve meters højde.

22.10 Kærlighedens bud - løftet (6:9) Du skal være trofast.

På www.katpod.dk siden sidst

Barmhjertighedens Søndag
 Ung præst foreslår helt ny struktur i Den katolske Kirke i Danmark
 Caritas Danmark har holdt årsmøde
 Nyt katolsk antikvariat

Katolsk Orientering

Pave Benedikt i USA

– et historisk besøg med mange højdepunkter. Pave Benedikt sendte klare budskaber til en kriseramet Kirke i USA – og til alle os andre.

Øverst:
Pave Benedikt fejrer messe på Washington Nationals stadion. Ca. 45.000 deltog.

Nederst:
Paven modtages i FN's hovedkvarter i New York, hvor han talte til generalforsamlingen. Bag paven ses til højre FN's generalsekretær Ban Ki-moon.

Der blev skrevet historie, da pave Benedikt XVI tirsdag den 15. april landede i sit Alitalia Boeing 777, populært kaldet Shepherd One, på Andrew Air Force Base i staten Maryland, som grænser op til Washington. Præsident Bush var – inden modtagelsen den følgende morgen i Det Hvide Hus – personligt mødt op på basen ledsaget af sin hustru og datteren Jenna for at tage imod paven, en æresbevisning "verdens mægtigste mand" til dato ikke har vist noget andet stats-overhoved.

Efter modtagelsen, som ikke inkluderede officielle taler, kørte paven til den pavelige nuntius' residens i Washington, der tjente ham som "hovedkvarter" i de følgende dage, indtil han fredag den 18. fortsatte til New York for at fuldføre sit omfattende program.

Håb, men også bekymring

Blandt højdepunkterne de første dage af besøget var en friluftsmesse på Washington Nationals stadion med 45.000 deltagere, hvor paven i sin prædiken tog anledning i 200-året for oprettelsen af Amerikas første katolske bispedømme, Baltimores, til at rose Kirken i Amerika for, at den i denne periode har haft held til at integrere vidt

forskellige indvandringsgrupper i den katolske tros enhed og således har kunnet stå sammen i bestræbelserne på at forkynde evangeliet for amerikanerne.

Pave Benedikt karakteriserede amerikanerne som et "håbets folk," men advarede samtidig sine tilhørere om, at vi alle i disse år står ved en skillevej, hvor man risikerer at sætte de værdier over styr, som udgør samfundets sammenhængskraft. På den ene side, sagde paven, knytter der sig et stort håb til, at verden bliver mindre og mennesker mere afhængige af hinanden. På den anden side ser vi i denne tid klare tegn på, at selve det fundament, samfundet bygger på, undergraves – tegn i form af menneskers fremmedgørelse, vrede og polarisering, den omsiggribende vold, svækkelsen af moralen, forråelsen i vore indbyrdes relationer og den voksende ligegyldighed over for religionen.

Tilsvarende, sagde paven, kan man internt i Kirken se mange initiativer, der giver anledning til håb, men samtidig konstatere tilstedeværelsen af en smertelig splittelse og polarisering. Mange døbt katolikker er, sagde han, tilbøjelige til at indlade sig på en livsførelse, der strider mod evangeliets sandhed, i stedet for, som de burde, at leve og virke i verden som den "åndelige surdej".

Dyb skam

I sin prædiken kom pave Benedikt ligeledes ind på de mange sager om præsters seksuelle misbrug af børn og unge, som har rystet Kirken i USA i de seneste år.

"Jeg kan ikke med ord beskrive den smerte og skade, som disse overgreb har forvoldt," sagde han og understregede vigtigheden af, at alle, der har lidt overlast, modtager den nødvendige kærlige pastorale omsorg.

Det samme problem tog paven op i sin tale til de amerikanske biskopper dagen før, hvor han understregede, at overgrebene er i direkte modstrid med livets evangelium og årsag til "dyb skam". Han mindede samtidig biskopperne om deres ansvar for, at børn og unge i deres religiøse opdragelse får kendskab til autentiske moralske værdier rodfæstet i den menneskelige persons værdighed.

"Det påhviler jer som hyrder, i efterfølgelse af Kristus, Den gode Hyrde, at forkynde dette budskab højt og tydeligt," sagde paven og påpegede, at biskopperne ved at tage fat om ondets rod kunne vise verden et eksempel til efterfølgelse, eftersom problemet på ingen måde er et specifikt kirkeligt problem, men et generelt samfundsproblem, som kræver en beslutning

– fortsættes side 3

Klar tale

I skrivende stund har pave Benedikt XVI netop afsluttet sit besøg i USA. I de fem dage, besøget varede, afviklede paven trods sin høje alder et tætpakket program, som denne udgave af Katolsk Orientering har forsøgt at give læserne et indtryk af. Et indtryk, iler jeg med at tilføje, som langt fra er udtømmende.

Paven kom figurligt talt vidt omkring i de mange prædikener og foredrag, som han holdt under sit besøg, hvor han kommenterede de problemer, der p.t. er fremherskende i Den katolske Kirke i USA og dermed i vidt omfang også i lokalkirkerne på dette kontinent – hvad enten det nu drejede sig om pædofiliskandalen, svigtende præste- og ordens-kald, ægteskabets og familiens krise eller de katolske skoler og universiteters behov for en klarere profil. Sammenfattende om disse aktuelle genvordigheder kan man, som pave Benedikt igen gjorde det ved denne lejlighed, sige, at de alle bunder i en generel troskrise, en manglende bevidsthed om, "at Kirkens budskab har sin oprindelse i Gud selv".

Og sammenfattende kan man om pave Benedikts håndtering af disse problemer sige, at han endnu engang demonstrerede sin evne til at gennemlyse et problem – køligt og præcist – men ikke af den grund lidenskabsløst, samtidig med at han sin vane tro uforferdet foreholdt sine tilhørere, hvad Kirken lærer og forkynder om selv nok så kontroversielle emner. Her var ingen "uld i munden", intet, der blev stukket under stolen eller pakket ind i omsvøb for at tækkes publikum.

Det gjaldt også, da paven fredag den 18. marts 2008 repræsenterede 250 katolske repræsentanter for andre kristne trossamfund.

Den italienske kommentator Sandro Magister vurderer således, at paven i sin tale gik langt videre, end man normalt ville forvente ved den slags lejligheder – læs: høflighedsvisitter – da han mindede de fremmødte præster og teologer om, at apostlene, som det fremgår af Det nye Testamente, gang på gang blev afkrævet klar besked både af jøder og hedninger om deres tro. Kernen i denne tro var Kristi opstandelse forstået som en historisk kendsgerning – altså klar tale og ikke – med pavens ord – "en relativistisk tilgang til kristen lære, som kan sammenlignes med den, vi kan finde i sekulære ideologier."

Gad vidst, hvad de har sagt til hinanden, da de gik derfra.

Torben Riis

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med navn, adresse og telefonnummer.

Med mindre andet er aftalt med redaktionen, må et læserbrev højst fylde 300 ord.

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte læserbreve, der overskrider 300 ord.

Læserbreve kan indsendes som e-mail til

redaktion@katolskorientering.dk

eller som brev til

Katolsk Orientering, redaktionen,
GI Kongevej 15,
1610 København V.

Katolikker og protestanter i Guatemala

Ole Dam og redaktionen efterlyser i KO nr. 7 pålidelige oplysninger vedrørende den kirkelige situation i Guatemala, herunder antallet af katolske præster og evangikale prædikanter. Da jeg i forbindelse med mit speciale har beskæftiget mig med forholdet mellem den katolske kirke og de evangikale frikirker i Guatemala vil jeg – så vidt det er muligt – gerne bidrage med disse oplysninger.

Mellem 25% og 30% af Guatemalas oprindeligt katolske befolkning har i dag tilknytning til en evangikal frikirke. Denne forskydning er primært sket fra 1960'erne og frem til starten af 1990'erne, hvor andelen af aktivt praktiserende protestanter toppede.

Der er mange årsager hertil. Den katolske kirke har siden landets uafhængighed i 1821 lidt af en permanent og graverende mangel på præster. Det resulterede i en vital, farverig og til tider lidt uortodoks og institutionsfjern folkekatholicisme, der var bundet til de lokale landsbymiljøer. I forbindelse med en eksplosiv befolkningstilvækst, urbanisering, naturkatastrofer

og en usædvanlig blodig borgerkrig i anden halvdel af det 20. årh. blev landets katolske enhedskultur brudt op, og mange søgte under krigen over i de evangikale frikirker, der nød forskellig militærregeringers beskyttelse.

I modsætning hertil blev den katolske kirke mange steder forfulgt, når den med Kirkens sociallære i hånden protesterede mod militærets grove overtrædelser af menneskerettighederne (1 biskop, 14 præster og op mod 6000 kateketer blev myrdet. Alt i alt mistede op mod 200.000 mennesker livet under borgerkrigen).

De evangikales vækst stagnerede i midten af 1990'erne. Men der opstår konstant nye frikirker, ligesom andre forsvinder. Det lyder meget rimeligt med 18.000 evangikale prædikanter. Kirkerne er ofte små, og prædikanterne meget sparsomt uddannede. Oftest er kirkerne lokalt forankrede omkring en karismatisk leder. Tallet på 18.000 evangikale prædikanter lyder derfor ikke usandsynligt.

Ifølge den guatemalteke bispekonference (CEG, www.iglesiaatolica.org.gt) var der i 2005 i alt 753 præster i Guatemala (Hvis vi antager, at der er 9 mill. katolikker i landet svarer det til ca. 1 præst per 12.600 katolikker).

Den katolske kirke er imidlertid ikke i defensiven. Kirkerne er stopfulde og hundredetusindevis af lægfolk deltager i forskellige kirkelige bevægelser og bibellæsegrupper. Disse bevægelser (herunder især den karismatiske fornyelse) er i eksplosiv vækst. Man har lært at indrette sig med meget få præster. Aldrig har så mange katolikker praktiseret deres tro i en kirkeinstitutionel sammenhæng som i dag.

Konklusionen er – meget forenklet – at både de evangikale frikirker og den institutionelle catholicisme er vokset eksplosivt på bekostning af en traditionel og lokalt forankret folkekatholicisme.

Jeg sender gerne en elektronisk kopi af mit speciale til dem, der måtte ønske det.

Med venlig hilsen
Jakob Egeris Thorsen,
cand.theol og BA i antropologi
2300 København S
mail: jethorsen@hotmail.com

Vi bør forvente, at de katolske skoler er katolske!

Tak til Teresa J. Nielsen for hendes indlæg i K.O. om problemet med brugen af en bog med vulgære beskrivelser om seksualitet for hendes 7. klasse barn på en katolsk skole.

Ved en samtale med skolederen fik hun bl.a. at vide, at hun ikke skulle forvente, at det er katolske værdier og normer, man har på skolen!

Det er præcis problemet med de katolske skoler i Danmark, at de ikke står ved Den katolske Kirkes tro og lære i dens helhed. Hvorfor kalde dem katolske, hvis de ikke er det?

Biskop Patrick O'Donoghue fra bispedømmet Lancaster, England, får fuld opbakning af Vatikanet ifølge "The Catholic Herald" af 4. januar i anledning af et banebrydende dokument, biskoppen udgav i november 2007, kaldet "Fit for Mission?" Schools.

Her konstaterer biskoppen, at de katolske skoler kun kan overleve, hvis de forbliver tro mod deres katolske identitet gennem en mere bevidst fokusering

på Den katolske Kirkes Katekismus og gennem en klar, modig og sammenfattende proklamerende af Kirkens lære og moralske tradition.

Dokumentet har bl.a. modtaget støtte fra Kardinal William Levada, formand for Trosalærekongregationen, som siger, at han er "henrykt" over, at biskop O, Donoghue har udarbejdet et dokument, der går ind for brugen af den katolske Kirkes Katekismus i skolerne og anbefaler, at dokumentet bliver brugt i andre bispedømmer. Om end situationen er anderledes i England, hvor ca. 10% af befolkningen er katolikker, og hvor man derfor også har flere katolske lærere og elever, mener jeg, at den engelske biskop har ramt plet, og at dokumentet også kunne danne grundlag for en nødvendig diskussion om de katolske skolars identitet i Danmark.

Teresa J. Niensens oplevelser er jo ikke enestående. At der ikke bliver gået til bidet, at eleverne ikke bliver præsenteret for Den katolske Kirkes tro og lære på alle menneskelivets områder, er medvirkende til at fremme den relativisme, som pave Benedikt har kæmpet imod fra sit pontifikats begyndelse, og med til at udvande elevernes kendskab til kristendom og katolsk trosalære.

Biskoppen siger videre: "Vi lever i en periode i Kirken, hvor der finder en opdeling sted angående videregivelsen af troens fulde sandhed, med udeladelse og afvisninger af nøglesandheder. Det 58 sider lange dokument opstiller 4 grundpiller som en nødvendig forudsætning for en katolsk etos: 1. Trosbekendelsen 2. Sakramenterne 3. Det moralske liv 4. Bøn

Endvidere anbefaler biskoppen, at der skal hænge kors i alle klasseværelser, og at alle elever skal deltage i messen.

Venlig hilsen,
pastor Benny Blumensaaf,
Kirkegade 58,
6700 Esbjerg.

Katolsk - eller kun delvis tro

Teresa Niensens indlæg i K.O. nr. 7 den 4. april 2008 peger på et af symptomerne på, at mange officielle katolikker reelt kun er sekulariserede protestanter med katolske gudstjenestevaner.

Indlægget drejer sig om, at i en katolsk børneskole er troen adskilt fra seksualitet i faget kristendomskundskab. Vi har tidligere i K.O. imellem linierne set, at på Niels Steensen Gymnasium er tro og teologi adskilt i samme fag.

Når troen er adskilt fra en del af virkeligheden, så er den ikke længere universel, det vil sige ikke længere katolsk, men kun partiel, delvis, fordi

den ikke længere kommer rundt om hele virkeligheden.

Katolsk tro kræver, at troen kan forbindes (findes angående alle virkelighedens områder) med seksualitet, teologi, naturvidenskab, viden, filosofi, økonomi, osv. Kan den ikke det, så er den bare protestantisk.

Hvad er det, man vil være? Mennesker har brug for klassisk katolsk tro (en hel, men ikke gammeldags tro), selv om de ikke selv tror det. Mennesker har ikke brug for mere udvanding.

Niels Erik Søndergård
5250 Odense SV

Demokrati

En lille kommentar vedrørende den alltestedsnærværende demokrati-debat:

Verdensfred er mulig, men den går os tit forbi. For: den, som ingen viden har, er blevet alt for fri. Med magt og guld og penge

og gøgl og tant og fjas vi blændes alfor længe af sådan en baja's

Men: Verdensfred er mulig, vi må dog på den bi' til den, som ingen viden har, får lært at klappe i.

Michael Edahl
4200 Slagelse

Pave Benedikt i USA

– fortsat fra forsiden

kollektiv indsats. "Giver det nogen mening at tale om beskyttelse af børn, når pornografi og vold vises i medierne hver eneste dag? spurgte paven.

Paven mødtes endvidere i nunciaturets kapel til bøn og samtale med en lille gruppe misbrugsofre. Mødet var ikke på forhånd meddelt til pressen, og der var ingen journalister til stede. Der var ifølge en talsmand for Vatikanet, p. Lombardi, tale om et meget følelsesladet møde, hvor hver enkelt fik lejlighed til at trykke paven i hånden og udtrykke, hvad der lå dem på hjerte. Paven lovede at have dem med i sine bønner – ikke blot de få tilstedeværende, men alle, der har lidt overløst.

FN og etableringen af en international retsorden

Pave Benedikts tale til FN's generalforsamling fredag den 18. april kom ikke uventet til for en stor del at dreje sig om menneskerettighederne. Det er netop i år 60-året for vedtagelsen af FN's Verdenserklæring om Menneskerettigheder, og paven mindede i denne forbindelse om de tanker og idealer, der umiddelbart efter 2. verdenskrig blev lagt til grund for oprettelsen af FN-organisationen, så som ønsket om fred, respekten for menneskelivets værdighed og ønsket om at skabe retfærdige forhold i verden gennem internationalt samarbejde og solidaritet i form af af humanitær hjælp. Han citerede i denne sammenhæng sin forgænger Johannes Paul II, som i en tale i FN i 1995 formulerede den målsætning, at FN skulle være et "moralisk center", hvor alle verdens nationer kunne føle sig hjemme og udvikle en fælles bevidsthed om at tilhøre en "nationernes familie."

Forbehold

At der fortsat består en vis afstand mellem idealer og virkelighed, antydede pave Benedikt diskret, men alligevel uden mulighed for misforståelser ved at først at konstatere, at de enkelte lande ganske vist siden har opstillet fælles globale mål, men at disse mål kun i et vist omfang er udtryk for menneskeheden fælles gode. Senere i sin tale uddybede paven dette forbehold med en konstatering af, at Verdenserklæringens fortjeneste er, at den har gjort det muligt for forskellige kulturer med forskellige juridiske og institutionelle strukturer at referere til en fælles kerne af fundamentale værdier og dermed af fælles rettigheder. Men så tilføjede han: "I dag er det nødvendigt at sætte ind med fornyede kræfter for at modstå presset fra de kræfter, der vil omfortolke selve grundlaget for Erklæringen og sætte dens indre enhed på spil ved at berede vejen for en udvikling, der flytter fokus fra beskyttelsen af menneskelivets værdighed til varetagelsen af diverse hensyn, der ofte viser sig at være særinteresser."

En klar hentydning til visse FN-organer, f.eks. UNFPA, FN's befolkningsfond, og denne organisations støtte til hensynsløse befolkningsprogrammer i den 3. verden og vedholdende lobbyvirksomhed for at få defineret adgangen til provokeret abort som en menneskeret.

Videnskabelig forskning og etik bør gå hånd i hånd

I forlængelse heraf advarede paven mod de negative konsekvenser af den teknologiske udvikling især inden for det bio-medicinske område, hvor der i et vist omfang er tale om en teknologi, som krænker skabelsesordenen – her lå en klar hentydning til den moderne kloningsteknik – og ikke blot er i strid med princippet om livets ukrænkelighed, men direkte berøver henholdsvis den menneskelige person og familien deres naturgivne identitet. "Det behøver aldrig være et spørgsmål om at vælge mellem videnskab eller etik," understregede paven, "langt snarere drejer det sig om at vælge en videnskabelig metode, som respekterer etikens krav."

Med baggrund i disse betragtninger gav paven sin tilslutning til de igangværende bestræbelser for at etablere en international retsorden, som, slog han fast, ikke i sig selv begrænser friheden, men tværtimod fremmer den, for så vidt som den stiller sig hindrende i vejen for handlinger, der strider imod det fælles gode ved at krænke den menneskelige persons værdighed.

"I frihedens navn," sagde paven, "må der være en overensstemmelse mellem rettigheder og pligter, således at den enkelte kaldes til at handle ansvarligt i forhold til andre mennesker."

Og han tilføjede: "Enhver stat har en grundlæggende forpligtelse til at beskytte sin befolkning mod alvorlige og gentagne krænkelse af menneskerettighederne såvel som mod følgerne af humanitære katastrofer. Hvis enkelte lande ikke er i stand til at yde en sådan beskyttelse, påhviler det det internationale samfund at gribe ind i overensstemmelse med retningslinjerne i FN's Charter. For så vidt som dette indgreb foregår i respekt for internationale retsregler, ligger der ikke heri en krænkelse af det enkelte lands suverænitet. Det er tværtimod ligegyldigheden og passiviteten, der skader det pågældende lands befolkning, tilføjede han og udvidede hermed også perspektivet til at omfatte presserende problemer vedrørende sikkerhed, udvikling, miljø, klima og økonomisk ulighed. Hvad dette sidste angår, nævnte paven specifikt situationen i visse afrikanske lande, hvor den økonomiske udvikling ikke for alvor er kommet i gang, og hvor befolkningerne, som han udtrykte det, risikerer kun at opleve de negative konsekvenser af globaliseringen.

Ground Zero

Inden sin afrejse aflagde pave Benedikt besøg på "Ground Zero" i New York, hvor han i lang tid knælede i stilhed foran det sted, hvor de såkaldte Twin Towers stod. Derefter bad han for ofrene for terrorhandlingerne den 11. september 2001 og for deres pårørende – og for at de mennesker, der stod bag terrorhandlingen, og "hvis hjerte og sind fortæres af had", måtte omvende sig til Kristus.

På afrejsedagen, søndag den 20. april, fejrede paven messe på Yankee's stadion for 58.000 troende og talte bl.a. i sin prædiken om den sande betydning af ordet frihed. Ord som autoritet og lydighed er for mange i dag en anstødssten, sagde han, men evangeliet lærer os, at sand frihed, Guds børns frihed, kun findes i selvpofrelsen, som er en del af kærlighedens mysterium. Kun ved at give afkald på os selv, fortæller Herren os, finder vi os selv.

Afsluttende understregede paven, at Kirken er et fællesskab grundlagt på troskaben og lydigheden over for Kristus.

Torben Riis.

Pave Benedikt XVI på FN's talerstol den 18. april 2008

Det sagde paven bl.a.:

Arbejdet for at fremme menneskerettighederne er og bliver den mest effektive strategi, når det gælder om at afskaffe ulighederne mellem lande og socialgrupper og øge sikkerheden. Mennesker, som hjælpeløst må se til, at deres værdighed krænkes, kan let lade sig friste af dem, der opfordrer til vold, og dermed selv blive dem, der truer freden.

Menneskerettighederne må naturligvis indbefatte retten til religiøs frihed, forstået som det konkrete udtryk for en dimension af menneskelivet, som på én gang er individuel og knyttet til et fællesskab – en vision, som omfatter det hele menneske, samtidig med, at den klart skelner mellem samfundsborgeren og den troende...

... Det er på denne baggrund en umulig tanke, at troende mennesker skulle være nødt til at undertrykke en del af sig selv – deres tro – for at tage aktiv del i samfundslivet. Det må aldrig blive en nødvendighed at fornægte Gud for at kunne få del i sine rettigheder. Behovet for at stå vagt om de rettigheder, der har med religionen at gøre, bliver så meget desto mere påtrængende, som man anser dem for at være i modstrid med den dominerende sekulære ideologi eller med en fremherskende religion, som forsvare sit krav på at være eneherkende.

Giver det mening at fremsige trosbekendelsen i kirken om søndagen for derefter i ugens løb at foretage sig ting i forretningslivet eller som læge udføre handlinger, der strider imod denne tro? Giver det mening for praktiserende katolikker at ignorere eller udnytte fattige og marginaliserede mennesker, at støtte en seksualmoral i modstrid med Kirkens lære eller at gå ind for synspunkter, som fornægter ethvert menneskes ret til livet fra undfangelsen til en naturlig død? Enhver tendens til at ville betragte religionen som en privatsag må imødegås. Først når de kristne lader troen sætter et afgørende præg på alle sider af deres tilværelse, kan de åbne sig for evangeliets forløsende kraft.

Relativismens herredømme er i sidste instans intet mindre end en trussel mod ægte menneskelig frihed, som kun kan modnes i selvpofrelse og troskab mod sandheden.

På pilgrimsvejen til Santiago

Formanden for de danske santiagopilgrimme Henrik Tarp fortæller i ny udgivelse om pilgrimsvejen til Santiago de Compostela

af Lisbeth Rütz

Hvornår mødte du første gang pilgrimsvejen?

Det skete for ca. 20 år siden i 1988 – 89, hvor jeg lavede research til en guidebog om Nordspanien og Galicien. Her mødte jeg Santiagopilgrimme for første gang. Dengang var der vel en 1.500-2.000, der gik turen om året.

Det siges jo, at ruten går til Sankt Jakobs grav; men hvad ved vi egentlig om ham?

Ja, hans grav opdages omkring 820. Efter opdagelsen blev det første kapel bygget år 829. Den daværende konge af Asturien Alfonso II (791-842) lod det første kapel bygge på stedet i 829. Fundet af hans grav var meget vigtigt for det dengang islamisk dominerede Spanien. Kun de nordligste områder slap for maurisk dominans. Det var også af betydning for pilgrimmene, at den daværende verdens ende (Finisterra) lå kun et par dagsmarcher fra Santiago. Også i dag er det populært at vandre derud.

Ved man noget om hvor mange der gik på vejen i middelalderen?

Opsvinget kommer i 1100-tallet, og kulminationen kom før den store pest i 1300-tallet.

Hvilken hjælp var der til pilgrimme dengang?

Verdens første turistguide var faktisk en bog for santiagopilgrimme. Aymeric Picard skrev bogen på latin, og den er meget spændende læsning. Bl.a. fortæller man om de landskaber, man kommer igennem,

hvor man skal passe på, og hvor det er godt at overnatte. Han beskriver alt meget nøjagtigt, så derfor kan man finde stederne efter hans bog den dag i dag. Der findes kun ét helt eksemplar af bogen tilbage – det opbevares i katedralen i Santiago og omfatter 225 folier. Picard rejste to gange til Santiago og var sandsynligvis den, der lagde sidste hånd på værket. Håndskriftet er tilegnet pave Calixtus II (1119-1124) og kaldes efter ham Codex Calixtinus.

Vejen til Santiago findes i forskellige varianter; men den vigtigste og mest kendte rute kaldes på spansk Den Franske Vej, fordi hovedparten af pilgrimmene var franske. Den går til Spanien gennem Pyrenæerne, hvor den fortsætter ind i Navarraområdet, og går ind i Galicien gennem O Cebreiro, inden den til sidst når til Santiago

Du er formand for den danske forening af santiagopilgrimme. Kan du sige lidt om den?

Ja, til næste år fejrer vi tyve års-jubilæum. Tilbage i 1996 mødtes vi nogle stykker for at tale om, hvordan man kunne organisere santiagopilgrimme, men foreningen blev først officielt grundlagt tre år senere.

Har foreningen et kirkeligt tilhørsforhold?

Nej, vi holder meget stærkt på, at vi ikke er en kristen forening, for der skal være plads til alle hos os. For os er man pilgrim, hvis man går ruten, og folk må gøre op med sig selv, hvad deres motiver er – det være sig religiøse eller kulturelle. I øvrigt har jeg indtrykket af, at mange er meget seriøse og gør sig mange tanker omkring deres pilgrimsvandring. Det ser man ude på ruten, hvor mange af pilgrimmene fører dagbog over deres vandring.

Hvad betyder vejen for de regioner, den går gennem?

Tidligere har f.eks. Galicien været en slags

udkantsområde – lidt lige som Vendsyssel, så lokalregeringen har brugt vejen i arbejdet på at udvikle regionen. Der er postet mange penge ind i markedsføringen af Jakobsvejen. Galiciens tidligere præsident Fraga har virkelig formået at promovere pilgrimsvejen. I jubilæet 1993, hvor paven besøgte Spanien, kom den første satsning, og pilgrimstallet eksploderede til næsten 100.000. Bl.a. er der blevet bygget en del herberger langs vejen

Har interessen toppet?

Ikke endnu. Foreningens medlemstal er steget fra ca. 35 ved stiftelsen til godt og vel 700. Vores salg af pilgrimspas er voldsomt stigende, og der har også været stor interesse for den pilgrimsvandring, vi i samarbejde med Nordfyns Højskole arrangerer i oktober.

Hvad får folk ud af pilgrimsvandringerne?

Det er svært at sige. Men i hvert fald kan man sige, at selve det at gå gennem længere tid sætter livsrytmen ned. De ting, der optager én til daglig, trænges i baggrunden. Man får god tid til personlige overvejelser og konklusioner.

Står pilgrimsvejene i Danmark i forbindelse med pilgrimsvejene sydpå?

Ja, Hærvejen er forbundet med andre pilgrimsveje i Europa. Vi har f.eks. en nordtysk venskabsforening, der har kortlagt vejene fra grænsen og helt ned til Aachen.

Nu sker der for øvrigt snart noget nyt. Den første juni holder Foreningen af Herberger langs Hærvejen et åbningsarrangement for 10 overnatningssteder langs Hærvejen fra

Viborg til grænsen.

Der bliver åbningsgudstjeneste i Viborg Domkirke og fælles vandring til Hald Hovedgård, hvor der er officiel åbning kl. 15. Herbergerne er sponsorerede bl.a. af Real-dania-fonden og EU, slutter Henrik Tarp.

Henrik Tarp: Pilgrimsvejen til Santiago de Compostela. 200 sider, gennemillustreret og med detailkort. Kr 259. Bogans forlag.

Se også foreningens hjemmeside: <http://www.santiagopilgrimme.dk/>

Knud Kluge takker af

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

Tirsdag den 22. april var der afskedsreception i hjælpeorganisationen Caritas Danmarks besøgslokaler i Nordvest-

kvarteret i København. Informationskoordinator Knud Kluge havde besluttet at gå på efterløn efter et liv i Caritas og Kirkens tjeneste.

Formand for bestyrelsen Jan Lange kom

i sin tale ind på de mange funktioner, som Knud Kluge har haft gennem sit arbejdsliv: journalist, redaktionssekretær, bestyrelsesformand på Sankt Knud Lavard Skole, bestyrelsesmedlem i Caritas, kommunikationsmedarbejder, rejsende i Caritas, rejsende fotograf og skribent i mange lande – og forfatter.

Biskop Czeslaw Kozon sagde i sin takketale, at Knud Kluges liv havde været meget mere end Caritas, men eftersom Caritas er en vigtig del af bispedømmet, benyttede biskop Kozon lejligheden til på lokal Kirkens vegne at takke for hans mangeårige engagement i hjælpeorganisationen.

Derudover fremhævede biskop Kozon den periode, hvor Knud Kluge var ansat som redaktionssekretær på Katolsk Orientering – en yderst bevæget tid, som biskoppen valgte at formulere det.

Som det ses på billedet, havde Knud besøgt af sit barnebarn, som han nu får bedre tid til at være sammen med i sit otium.

Kulturrejser i efteråret 2008

Pilgrimsruten til Santiago, 09. – 19.09
Klostre, kirker og kortere vandringer med cand. mag. Pia Köllner.

Pilgrimsvandring til Santiago, 19.09. – 02.10
Daglige vandringer på omkring 20 km med pilgrimspræst Elisabeth Lidell og cand. mag. Henrik Kidmose.

Rom i den hellige Birgittas fodspor, 01. – 08.11
Fokus på middelalderens Rom med lektorerne Tore Nyberg og Hans Torben Gilkær.

Program og yderligere oplysninger
Tlf. 8689 3191
www.granada.dk

Jesuiterskolers betydning i den vestlige verden

af Dorthe Enger
Rektor for Niels Steensens Gymnasium

Mandag d. 10. til onsdag d. 12. marts 2008 besøgte Paul Yperman, præsidenten for den europæiske forening af jesuiterskoler, JECSE (Jesuit European Committee for Secondary Education) Niels Steensens Gymnasium. Han holdt oplæg for lærere og elever om jesuiterskolernes identitet og profil i en global kontekst. Har sådanne skoler en betydning i dag? Og i Danmark?

Forandrings- eller forventningsmenneske?

I 1548 blev den første jesuiterskole grundlagt i Messina på Sicilien. I dag er der knapt tretusinde skoler i hele verden. Disse skoler udgjorde, da de blev grundlagt, det første verdensomspændende netværk af skoler for de 12-18-årige og var således med til at præge mennesker, der fik stor indflydelse inden for politik, kultur og videnskab.

Disse skoler havde og har stadig som funktion at udvikle forandringsmennesker.

Forandringsmennesker er mennesker, der har oplevet en pædagogik, der respekterer det enkelte individ, og som stimulerer til refleksion. Et sådant menneske har udviklet evnen til at kombinere hensynet til både hjerne og hjerte. Intellectets præstationer er således motiveret af en vished om egen og andres værdi. Der tør siges ja, når andre siger nej og nej, når andre siger ja. Disse normbrydere lader sig forføre af andres dagordener, men inspireret af Jesus tør de fastholde en tro på lyset, selv i det tungeste mørke.

Heroverfor står så forventningsmennesket. Forventningsmennesket søger tryghed ved at overtage andres viden og meninger eller gennem afhængighed af oplevelser og bekræftelse, image og omgivelser.

Valget

Nutidens jesuiterskoler står i et krydspres mellem de to mennesketyper. Mange ønsker skoler, der sikrer forventningsmennesket. Skolerne skal være trygge reservater, der leverer et appetitligt image og beskytter de unge mod verdens snavs. Skoler hvor der er disciplin og en faglighed, der sikrer samfundets beståen, ikke dets forandring. Andre – især unge danskere – ønsker skoler, der leverer imagebekræftende omgivelser og rammer for en oplevelses- og festkultur.

Heroverfor står jesuiterskolernes kristne kald til at være skoler, der tør integrere fagligheden i et universaliserende kærlighedsmål, der rækker ud over egoet, familien, samfundet og nationen. Mål der udgør et med- og modspil i en verden, hvor afstanden mellem rig og fattig bliver stadig større, og hvor klimaforandringer og terrortrusler kræver, at mennesker vågner op og tager ansvar for sig selv og hinanden.

Alle jesuiterskoler i verden skal balancere mellem forandrings- og forventningsmennesket, og hver kontekst tilføjer sit særlige krydderi. I Danmark har vi forladt den sorte skoles reproduktion af viden til fordel for en dynamisk pædagogik, der stimulerer til refleksion. Dette bevirker, at jesuiterskolernes pædagogik nemt kan integreres i en dansk pædagogisk sammenhæng, men i Danmark har vi til gengæld, som nævnt,

I oktober 2007 holdt foreningen for jesuiterskoler i Europa deres årlige konference i Dublin. På billedet ses delegerterne til konferencen. Nr. syv fra venstre er præsidenten Paul Yperman, nr. to fra højre er p. Thomas Roach SJ, der er jesuitternes Secretary of Education, og nr. to fra venstre er artiklens forfatter, Dorthe Enger.

en oplevelses- og nydelseskultur blandt de unge, der gør dem til kastebolde for underlodige dagsordener, der ikke udvikler en glæde ved livet, der kan bære igennem, også når forventningerne ikke indfries.

Paul Ypermans pointe er, at jesuiterskoler fungerer som en slags sluser i forhold til samfundet inden for den kontekst, de tilhører. Det vil sige, at skolerne ikke skal være isolerede miljøer, der lukker sig om sig selv i en afstandtagen til værdierne og livet i det samfund, de eksisterer i, men

derimod rummer spændingen mellem værdisammenstød uden at gå til angreb, smelte sammen eller gå i hi.

Netop derfor er det et privilegium, at vi i Danmark har Nordens eneste katolske jesuitergymnasium, der giver forældre og elever (ikke mindst katolske!) et tilbud, hvor unge voksne får mulighed for at udvikle et bæredygtigt og verdensbekræftende livssyn. Hvor forandringsmennesket har lidt mere at skulle have sagt end forventningsmennesket!

Operation Medlemsregister

af Erling Tiedemann

Når dette nummer af KO går i trykken, vil to af fire planlagte møder omkring Kirkens medlemsregister være afholdt i Næstved og København, mens de to møder i Århus og Kolding afholdes i løbet af maj måned. Formålet med møderne er at understøtte samarbejdet mellem menighederne og bispekontoret omkring ajourføringen af Kirkens medlemsregister – og det er der i høj grad brug for. Af godt 35.000 katolikker er over 4.500 noteret med "adresse ukendt", fortrinsvis fordi de selv har glemt at melde flytning. Dertil kommer, at medlemsregistret mangler fødselsdato for

ca. en tredjedel af Kirkens medlemmer. Det øger i høj grad problemerne med de ukendte adresser, fordi en forudsætning for at få folkeeregistrets hjælp til at finde den nye adresse, er, at man kender både navn, hidtidig adresse og fødselsdato for den pågældende.

Mange katolikker sender i denne tid deres cpr-nummer til bispekontoret eller afleverer det til deres sognepræst, og det giver en god sikkerhed for, at de ikke selv på et eller andet tidspunkt "bliver væk" i forbindelse med en flytning, da folkeeregistret jo altid registrerer anmeldte flytninger med cpr-nummer.

I forbindelse med en ændring af skattelovgivningen er det ikke længere en selv, som i selvangivelsen skal opgive til skattevæsenet, hvad man i 2008 og efterfølgende år betaler som bidrag til Kirken (kirkeskat, bidrag til Missio eller til Katolsk Orientering). Det skal bispekontoret ordne i fremtiden, og derfor skal man selv sørge for at

oplyse sit cpr-nummer; ellers får man ganske enkelt ikke fradrag i sin skat til stat og kommune for de betalte beløb. (Har du for resten fået sendt din svarblanket tilbage?). Nogle mennesker er ikke glade for det med cpr-nummer; idet de frygter, at det

Man skal selv oplyse sit cpr-nummer til bispekontoret – ellers får man ikke fradrag i sin skat for de betalte beløb.

Ved at opgive sit cpr.nr. risikerer man ikke at blive registreret hos SKAT som bidragyder til et bestemt trossamfund eller til en organisation

kan bruges til en form for overvågning, men den frygt er ubegrundet i forbindelse med denne sag. En af vore trosfæller, som åbenbart var i tvivl, har skrevet til skatteministeriet og spurgt, "om skattemyndigheden vil have hjemmel til at oprette registre over alle bidragydere til en enkelt organisation eller et trossamfund på basis af de pligtige oplysninger fra disse organisationer eller samfund," og vedkommende har fået det klare svar, at "nej, lovgivningen giver ikke SKAT adgang til at oprette selvstændige registre, der tjener det formål at registrere, hvilke skatteydere der betaler til de enkelte almenvælgende foreninger."

Enkelte har også spurgt, om en katolik ved at oplyse sit cpr-nummer "går i en fæl-

de", fordi Kirken så mod den pågældendes ønske kan bruge det til at sætte vedkommende i kirkeskat og få den opkrævet over skattebilletten, men også her er svaret et klart nej. Den ordning med kirkeskat som kildeskat, som er indført i Sverige, og som er på vej i Danmark, indeholder udtrykkelig en adgang til at aftale en særordning, så man ikke betaler sit bidrag til Kirken i form af kildeskat. Den adgang fraskriver man sig ikke ved at oplyse sit cpr-nummer – så "fælden" er der ikke.

Mange har allerede modtaget brev fra Kirken om alt det her, men brevene er fortrinsvis sendt til de såkaldte husstandspersoner (dvs. til dem, der fx står som adressater, når Katolsk Orientering sendes ud). Nu henvender ægtefællerne sig imidlertid og spørger, hvorfor de ikke også kan få lov at aflevere deres cpr-nummer. Det kan de sandelig også, og i forbindelse med arbejdet med medlemsregistret vil der også blive skrevet til ægtefæller og børn i de samme husstande. Men de behøver ikke vente på brev, og Kirken kan spare et frimærke både til et brev og til en svarkuvert, hvis de selv henvender sig til deres sognepræst eller sognesekretær med deres cpr-nummer. Så det kan man kun opfordre til.

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjærulff

”Åbne Døre” og Kirken i Mexico

John Piilgaard, der er ansat ved Sct. Maria Hospice i Vejle, skriver i K.O nr. 7, at han, der altid har haft et positivt indtryk af den katolske kirke gennem bl.a. de legendariske Mariasøstres indsats, er blevet meget ked af i et blad ved navn ”Åbne Døre” at læse om angiveligt voldsomme overfald på protestantiske kredse i Mexico begået af katolikker.

Kirsten Kjærulff svarer meget fint i samme nummer, og kommer bl.a. ind på, at hun jo ikke kender bladet ”Åbne Døre” eller den / de organisationer, der står bag og derfor er afskåret fra at vurdere bladet som sandhedsvidne.

”Åbne Døre” befinder sig imidlertid på nettet med en ganske omfattende hjemmeside, hvis gennemgående tema - som i selve bladet, der kan downloades - er forfulgte kristne. Organisationen er imidlertid ganske fæmælt med hensyn til at oplyse, hvem det er, der driver den. På sin vis er det jo ikke gode tegn, og der er i hvert fald ikke en direkte forbindelse til noget specifikt kirke- eller trossamfund angivet.

På hjemmesiden kan man også læse den artikel, der har foruroliget John Piilgaard. Overgrebene mod de protestantiske kredse i Mexico skulle være begået af nogle, som ”Åbne Døre” beskriver som ”traditionalistiske katolikker”. Navnet er sandsynligvis en oversættelse, men bladet er så oplysende at forklare, at der er tale om en gruppe, der opererer med katolsk tro blandet med maya-indianernes og de indfødtes religion.

Slår man begrebet ”traditionalistiske katolikker” op på ”Google” får man udelukkende henvisninger til ”Åbne Døres” hjemmeside, så navnet er bladets opfindelse. Men gruppen skal såmænd nok vise sig at eksistere i den virkelige verden, desværre. Sammenblandingen af kristendom og hedenskab er ikke ualmindelig i den del af verden. Men jeg tror John Piilgaard kan ånde lettet op. Han kan roligt tage udgangspunkt i den katolske kirke, som Mariasøstrene har lært ham at kende. For den er kirken. Det andet religionskonglomerat og dets onde gerninger har intet at sække med katolsk kristendom - lige så lidt som woodo'en på Haiti har det. På det religiøse overdrev findes der masser af underlige samfund, der ser sit snit til undertiden at skaffe sig et lag religiøs fernis fra de store kendte kirkesamfund. For sammenligningens skyld kan man nævne, at de gnostiske og teosofiske sysler, som hhv. Gnostisk Katolsk Kirke og Liberal Katolsk Kirke bedriver, heller intet har at sække med traditionel romersk-katolsk teologi.

Flemming Meng Sørensen
Jellingvej 27
7100 Vejle

Kære Flemming Meng Sørensen,
Tak for denne kommentar, som, tror jeg, bringer os nærmere en forståelse af, hvad problemet drejer sig om.

Jeg synes, det vil være en god idé også at læse Jacob Egeris Thomsens læserbrev på side 2 i dette nr. om forholdene i Guatemala, hvor han omtaler ”en traditionel og lokalt forankret folkekatholicisme,” som han betegner som uortodoks og institutionsfjern. Mon ikke der er tale om et fænomen af lignende art i Mexico?

Venlig hilsen
Kirsten Kjærulff

Kære KO
Hvad er Guds Rige? Jeg synes, det er svært at forstå. ”Komme dit Rige”. Er Himlen og Himmeriget det samme?

Venlig hilsen
Shannon J.

Kære Shannon
Himlen er Guds bolig. ”Fader vor, du som er i Himlen”. Himlen er ikke et bestemt sted, men snarere en tilstand: Det er dér, hvor Gud har ”magten og æren”, hvor det altså er Gud og ikke Satan, som regerer. Himlen er det samme som Himmeriget eller Guds Rige. Hele Jesu gerning går ud på at bringe Guds Rige til den faldne menneskeslægt og bringe det til gennembrud i vores verden. Derfor er Jesu centrale budskab: ”Omvend jer, Guds Rige er kommet nær.”

Jesus bringer Guds Rige med sig. Han ER selv Guds Rige, jf. Luk 4,18, hvor Jesus læser op i synagogen af Den hellige Skrift: « ”Herrens Ånd er over mig, fordi Han har salvet mig. Han har sendt mig for at bringe godt budskab til fattige, for at udråbe frigivelse for fanger og syn til blinde, for at sætte undertrykte i frihed, for at udråbe et nådeår fra Herren.”

Så lukkede han bogen, gav den til tjeneren og satte sig, og alle i synagogen fandt rettede øjne mod ham. Da begyndte han at tale til dem og sagde: »I dag er det skriftord, som lød i jeres ører, gået i opfyldelse.«

Pave Benedikt XVI forklarer i sin bog ”Jesus af Nazareth”, at Guds Rige skal forstås i tre dimensioner: Den første dimension: Det er Jesus selv, som er Gud. Hvor Han er, er det Gud, der hersker, der er Guds Rige. Jf. Luk 11,20 ” Men hvis det er ved Guds finger, at jeg driver dæmonerne ud, så er Guds Rige jo kommet til jer”, siger Han. Han er Guds Rige midt iblandt os: Emmanuel, Gud Med Os. Han var det, da Han gik rundt i Israel for 2000 år siden og vidnede om Guds Riges tilstedeværelse med alle de tegn, Han gjorde. Han er det stadig lyslevende her og nu.

Her kommer vi til den anden dimension, den ”mystiske”, dvs. Guds rige i den enkelte menneskesjæl. ”Følg mig”, siger Jesus, dvs. vi skal blive ét med Ham, blive ”en anden Kristus”. Han vil løfte menne-

skene op til deltagelse i sit guddommelige liv. Det er det, Paulus mener, når han siger: ”Ikke jeg lever, men Kristus lever i mig”. Så bærer vi Kristus i os og udbreder Hans Rige i verden - usynligt, men virksomt i kærlighed, lys og varme. Hvor Gud hersker, dér er Guds Rige. Det er altså ikke at finde på noget landkort: ”Mit Rige er ikke af denne verden”, siger Jesus. Det findes i det enkelte menneske, som tager imod det og lader det vokse i sit hjerte som sæden, der er faldet i den gode jord. Vi ser lysende vidnesbyrd om mennesker, som gennem historien har været bærere af Guds Rige. De store helgener, som ustråler Guds Riges kærlighed og varme. Tænk på Frans af Assisi eller Elisabeth af Thüringen: Rundt om dem blev verden lys og varm. Der udgik en kraft fra dem, som gjorde Guds ord levende. De var tegn eller symbol på Kristus, fordi de bar Ham i deres hjerte. Eller Benedikt af Nursia, som med sin munkeregul gav opskriften på at blive en Kristi discipel. Klosterliv er i sin essens jo også et tegn på Guds Rige praktiseret i et menneskeligt fællesskab.

Den tredje dimension: Gudsriget i de enkelte mennesker stråler ud i verden og gennemsyrrer den som en surdej, der vokser til én stor organisme: Kirken, Kristi mystiske Legeme, den organisme, som forener de sjæle, hvor Kristus lever, så de bliver celler i Hans kirkelegeme: Jesus beder til Faderen i Joh 17, 22: ”Den herlighed, du har givet mig, har jeg givet dem, for at de skal være ét, ligesom vi er ét, jeg i dem og du i mig, for at de fuldt ud skal blive ét, for at verden skal forstå, at du har udsendt mig og har elsket dem, som du har elsket mig.” I dåben er vi indpodet i Kristi Legeme, og i eukaristien fornyer Han det livsnødvendige blodomløb: Joh 6,56 ”Den, der spiser mit kød og drikker mit blod, bliver i mig, og jeg i ham.” ”Som vandet blandes med vinen, forene Kristus os med sin Gud- dom”, lyder det før forvandlingen i euka-

Andrea Martegua: Kristi Himmelfart
Altertavle i kapellet i hertugen af Mantuas palads,
ca. 1461.

ristien. I eukaristien bliver vi således ét med Kristus, celler i Hans legeme. Derfor er Kirken spiren og begyndelsen til Guds Rige. Den er den synlige manifestation af Hans Rige i verden, dog endnu plettet af den jordiske forkrænkelighed, men på vej mod fuldbyrdelsen: Kristi brud, ren og skøn, ”uden plet og lyde”. Da vil Gud være alt i alle. Så vil Kristus overgive det fuldbragte Rige i Faderens hænder.

Guds Rige er altså på en gang allerede en realitet, lige som sæd, der spirer på forårnsnøgne marker og allerede farver dem lysegrønne, men samtidig et endnu ikke fuldbyrdet løfte om høsttidens bølgede kornmarker.

Afgørende for udfaldet er vores Ja eller Nej til at medvirke til Rigets udbredelse.

Venlig hilsen
Kirsten Kjærulff

Den salige Zefyrimus – indianerhøvdingens søn

af Kirsten Krog

Sidste år, den 11. november, blev Zefyrimus Namuncurá Burgos saligkåret. Hans festdag er den 11. maj, og selvom hans fest i år falder på pinsedag, er det alligevel interessant at se lidt på, hvem denne helt nye helgen er, der for første gang i år er med i den officielle helgenkalender.

Barn af en indianerhøvding

Zefyrimus blev født den 26. august 1886 på festdagen for Skt. Zefyrimus, der var pave fra år 199 til 217, og det var ham, han fik sit navn efter. To år senere blev han døbt af missionæren Carmen de Patagones, der regnes for indianernes apostel. Zefyrimus

var den sjette af en søskendeflok på tolv, alle drenge. Faderen, den ved Zefyrimus' fødsel 75-årige Manuel Namuncura, var indianer og den sidste store høvding for Araucana-stammen. Moderen, den langt yngre 29-årige Rosaria Burgos var en hvid chilensk kvinde, som var blevet taget til fange. Familien levede i Chimpay i provinsen Rio Negro i det nordlige Patagonien, som ligger midt i Argentina. Zefyrimus må på en eller anden måde have udmærket sig blandt sine brødre, da det netop var ham, som faderen senere ønskede som sin efterfølger. Moderen sagde da også om ham, at han, helt fra han var lille, havde været en mand.

Skolegang og præstekald

Da Zefyrimus var elleve år, ønskede han at tage til Buenos Aires for at studere, og den 25. august 1897 rejste han fulgt af sin far hjemmefra for at starte på salesianernes skole Colegio Pio IX.

Her lærte han at læse og skrive. Men det var også, mens han gik på denne skole, at han modtog sin førstekomunion og senere blev firmet. Gennem forberedelserne til disse hellige handlinger voksede der i ham en dyb kærlighed til Jesus og Jomfru Maria, og derigennem opdagede han sit præstekald. Første gang han fortalte om dette kald var, da han kun var tretten år, og for ham var præstegerningen identisk med mission i sin hjemegn. I 1902 fordrede hans far, som nu var 92 år, at han vendte tilbage til hjemmet for at blive hans sekretær og forberede sig på at overtage hans stilling som høvding. Zefyrimus ønskede imidlertid blot at tjene Gud i præsteembedet og søgte hjælp hos biskop Gaiovanni Cagliero. Biskop Cagliero havde været elev af Skt. Johannes Don Bosco og havde derudover haft to klassekammerater, som

senere blev salig- og helgenkårede, den hellige Dominikus Savio og den salige Mikael Rua. Selv blev han i 1915 den første salesianske kardinal. Så man må sige, at Zefyrimus her måtte have en solid fortæller for sit kald.

Prætestudiet

Den 15. januar 1903 begyndte Zefyrimus så på Colegio San Francisco de Sales i Viedma, hvor han studerede latin, som salesiansk aspirant. Her mødte han den senere saligkårede Artemide Zatti. Året efter blev Zefyrimus' fortæller biskop Cagliero i forbindelse med sin udnævnelse til titulærbiskop kaldt til Rom. Den 6. juli 1904 rejste han til Rom, og med sig tog han Zefyrimus, som påbegyndte sine studier i Valdocce. Den 21. november overflyttedes han til den salesianske skole i Villa Sora i Frascati. Zefyrimus bliver snart kendt for sin fromhed og renhed både blandt de studerende og blandt underviserne. Men hans helbred var ikke stærkt.

Sygdom og død

Allerede i 1902 viser Zefyrimus de første tegn på, at han har tuberkulose, og om natten den 24. september 1903 kaster han for første gang blod op, så da biskop Cagliero året efter tager ham med til Italien er det bl.a. også for, at han der kan få det helbredsmæssigt bedre. Men den 28. marts 1905 bliver han indlagt på sygehuset Fatebenefratelli på Isola Tiberina i Rom. Mens Zefyrimus ligger der, bliver det for alvor tydeligt, hvor dybt hans tro går, og hvor tæt han er på Gud. Trods sin sygdom og smerterne klager han sig aldrig, men benytter tiden til at trøste de andre patienter og lede dem ind i et mere helligt liv. Den 11. maj 1905 dør Zefyrimus, han er da 18 år.

Vejen til saligkåring

I 1904 havde Zefyrimus været i audiens hos pave Pius X, og det siges, at paven efter hans død sagde: "Han var et smukt håb for missionen i Patagonien, men nu vil han blive en endnu bedre beskytter". Zefyrimus blev begravet på Campo Verano i Rom, men senere i 1915 flyttet tilbage til Argentina, og i 1925 blev han lagt under alteret i Fortín Mercedes ved Bahía Blanca. Her begyndte nu en mængde mennesker at bede ved hans grav, og i 1944 var den folkelige kult så stor, at man indledte en saligkåringproces. I 1957 åbnedes saligkåringprocessen i Rom, og den 22. juni 1972 blev hans "heroiske dyder" godkendt af pave Paul VI. Som den første fra Argentina fik Zefyrimus nu titlen som Venerabilis.

Den 6. juli 2007 blev et mirakel godkendt. En 24-årig kvinde fra Argentina var på hans forbøn øjeblikkeligt blevet fuldstændig helbredt for livmoderkræft og var senere blevet gravid. Helbredelsen havde fundet sted i år 2000 og havde ingen naturlig medicinsk forklaring.

Zefyrimus blev saligkåret den 11. november 2007 i La Capilla de Ceferino Namuncurá i Chimpay i Rio Negro i Argentina.

Fra aristokratisk til pastoral kristendom

Kendskab til middelalderen rustes os til at møde udfordringerne i det multietniske samfund, siger Brian McGuire i sin nye bog om kristningen af Danmark

af Lisbeth Rütz

Med den angelsaksiske munk Willibrord, der kommer til Danmark efter at have opgivet at omvende frisernes konge, begynder den store fortælling om Danmarks kristning. Resultatet blev som bekendt magert; for danerfolket var "uhyre vilde" og dets konge Ongend havde "et hjerte, der var hårdere end nogen sten".

Efter Willibrord fulgte Ansgar, der kom med kong Harald Klak til Danmark, efter at han (826) havde ladet sig døbe i frankeriget. Også Ansgars resultater var beskedne; men han kunne dog ringe med klokker fra den nye kirke, han fik lov at bygge i Hedeby – en vederstyggelighed i hedningers øren...

Men med Harald Blåtand blev danerne kristne, påstår Jellingestenen, Danmarks dåbsattest. Hvad skal vi lægge i det?

Indskriften på Jellingestenen har stor propagandistisk værdi, for den signalerer over for omverdenen, at Danmark med

Haralds dåb samlet forlod hedenskaben for at gå over til kristendommen. Men virkeligheden så naturligvis noget anderledes ud. Bortset fra i Jelling har arkæologerne nemlig ikke fundet spor af kristne kirker før et århundrede efter Haralds dåb i 965, skriver Brian McGuire i sin nye bog "Da himmelen kom nærmere".

Bogens overordnede projekt er at vise, hvordan kristendommen gennem en 600 år lang proces udviklede sig fra en aristokratisk til en folkelig religion. Danmark blev kristnet ovenfra, og de første kirker blev bygget til stormændene, der havde de kristne missionærer boende; men efterhånden blev kristendommen hver mands eje, viser de omkring 2000 kirker, der blev bygget mellem 1100 og 1250.

Det begyndte med kvinderne

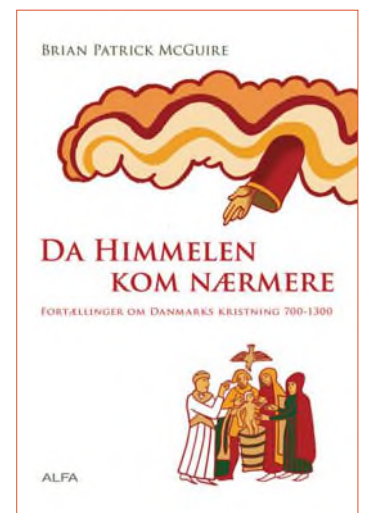
Kristendommen kom ind med modermælken, og derfor spillede kvinderne en central rolle i formidlingen af den nye tro. Det er formentlig grunden til, at McGuire lægger ud med en præsentation af to kvinder. Målovmandnaen fra 1200-tallet og Dhouda, en aristokratisk kvinde fra karolingeriget, der skriver en håndbog i kristen livsførelse til sønnen Vilhelm, danner baggrunden for beskrivelsen af den kristne tros udvikling

i Danmark.

Derefter følger ti kapitler med en række dobbeltportrætter af i alt tyve mænd. Grundlaget for fremstillingen er en række meget tekstnære læsninger af de latinske kilder.

McGuire starter med Alcuins legende om Willibrord (658-739) og slutter med det portræt, som Æm Klosters krønike giver af Aarhus-bispen Tyge (død 1272). McGuires tilgang til kilderne er den mentalitetshistoriske. Det betyder, at middelaldermenneskets måde at tænke og føle på og udviklingen i dets verdensbillede står i centrum for hans interesse; men ingen metoder kan give alt, og derfor inddrages politiske og sociale forhold også. De tyve mænd afspejler samlet henved 600 års udvikling mod en kristendom, der når ud til alle danerne. Harald Blåtand og Eskil af Lund er velkendte skikkelser fra danmarkshistorien – men alligevel lykkes det McGuire at få nye nuancer frem i billedet af dem.

McGuire betragter det nemlig som ensidigt udelukkende at se kristendommen som det ideologiske redskab, magtens mænd brugte til at sikre deres stilling med. For eksempel ses Harald Blåtands omvendelse til kristendommen ikke bare som snu, politisk taktik, men også som udtryk for ægte religiøs interesse. Adam af Bremens bio-

grafi om ham er en ny og mere optimistisk beskrivelse af en lægmands mulighed for at nå frelsen.

– fortsættes side 10

Vi har for travlt til at være til Travl hverdag? Tag i kloster og slap af nogle dage...

af Max Ulrich Klinker

I det blå kølvand ligger Cannes bageude. Byen med sine mange dubiose millionærer, wanna-bees, svindlere og andet godtfolk. Vi er i Sydfrankrig. Den lille færge er netop stødt fra kaj.

Forude ligger den diametrale modsætning til Cannes: Île Saint Honorat. Øen med klosteret. 15 minutters båd fart gennem 15 århundreder. I minut for hvert århundrede. For der har været kapeller og munke på øen i mere end 1500 år. Men det er ikke en rejse tilbage i tiden. Det er en rejse, hvor 1500 års historie, tradition og trosgods rejser frem og tager imod den besøgende i dag.

Den første modtagelse er dog ikke så patetisk. Båden lægger til en inferior ponton, og snart står man på den lille ø. Omgivet af smukke eukalyptus- og platantræer. Fuglefløjt. Eksotiske dufte. Så er det bare at hanke op i kufferten og begive sig til cisterciensernes kloster – Abbaye de Lerins.

Frère Pierre Marie byder velkommen i receptionen, og snart har man fået nøgle til sin klostercelle i klosterets afdeling for gæster. Beskedent og rent. Bad og toilet på gangen. Det er samme slags værelser som munkene selv bor i. Blot på den anden afsondrede side af klostergården, hvor ca. 30 munke lever i klausur. Fem dage hos cistercienserne, har jeg aftalt. Fem dage med tavshed. For her tales ikke mere end absolut nødvendigt. Fem dage med smukke omgivelser i Middelhavets vidunderlige lys. De bedste forudsætninger for kontemplation og ro.

Frère Pierre Marie byder hjerteligt velkommen i receptionen og udleverer nøglen til klostercellen

Først skal man ryste sin verdslige og sin urbane rastløshed af sig, inden man kan fordybe sig i stedets kvaliteter. Sluk mobiltelefonen. Væk med armbåndsuret. På med løbeskoene og et par rundt rundt om øen. Den er bare 1½ km. lang. Som pulsen kommer op, begynder sjælen at falde til ro.

Cistercienserne

Det var længslen efter at vende tilbage til tidligere tiders former for religiøst eneboerliv og til en streng asketisk livsførelse, som inspirerede en række mennesker til at grundlægge nye ordener i 1000-tallet. Efter flere forgæves forsøg lykkedes det munken Robert (født 1030), som kom fra Champagne, i 1075 at grundlægge et klostertersamfund i Molesmes (i Bourgognevin-

området). Dette kloster var underkastet den strenge observans af Benedikts regel: "Bed og arbejde" – på latin "Ora et labora".

Klosterordenen fungerede godt i en snes år, men så opstod der nogle uoverensstemmelser, der førte til, at Robert måtte forlade Molesmes. Sammen med en snes ligesindede munke valgte han at fortrække til et stadig mere vildt område syd for

Øverst til venstre: Abbaye des Lerins. Cistercienser-kloster med 1500 års historie. De første munke kom til øen år 500.

Øverst til højre: Selv om munkene er særdeles gæstfrie, er der naturligvis områder, der ikke er åbne for publikum.

Nederst til højre: Mimosetræ i klosterhaven, som er smukt indrettet og et oplagt sted til bøn og meditation.

Dijon i Citeaux (heraf navnet cistercienser) og grundlagde i 1098 et abbedi af strengere observans. Mange fandt, at benediktinerne var blevet for verdslige med mange gøremål, som ikke nødvendigvis handlede om et religiøst liv. Der skulle andre boller på suppen, og det begyndte i 1098. Cistercienserne har netop holdt 900 års jubilæum for få år siden.

Ønsket om et opgør med dekadence i kirken var også Luthers anledning til kritik i 1500-tallets første del. En gang imellem er der jo behov for at stramme op og erindre om, hvad det hele går ud på. I Luthers tilfælde kom der en helt ny kirke ud af det, selvom det egentlig slet ikke var hans ambition. Han ønskede oprindeligt kun at reformere i kirken. Ikke at afskaffe den eller skille den i to.

Pave Urban 2. befalede Robert at vende tilbage til Molesmes, hvor han døde som abbed for dette kloster i 1118. Hans trofaste medbroder Aubry efterfulgte ham som abbed i Citeaux (1099-1109), og siden efter ham fulgte englænderen Stephan Harding (1109-1133). Sidstnævnte lod udarbejde Carta Caritatis, der kom til at danne grundlaget for alle senere udformninger af den cisterciensiske regel.

Den dynamiske Bernhard af Clairvaux kom til Citeaux i 1112 sammen med andre adelsmænd. Det fik en afgørende betydning for den nye orden. Og da Bernhard senere blev abbed i Clairvaux (deraf hans navn) i 1115, gjorde han sin indflydelse gældende på især to områder. For det første kom hans stærke mystik til at danne såvel teoretisk som teologisk grundlag for den oprindelige kerne i cisterciensernes kald. For det andet bragte hans imponerende aktivitet ordenen til at deltage i såvel kirkens ledelse som i det omgivende samfunds politiske liv. Allerede i år 1147 talte cistercienserordenen 340 datterklostre af

Clairvaux og Citeaux. I slutningen af middelalderen fandtes der 700 cistercienserklostre spredt over hele Europa, heraf over 200 i Frankrig og 18 i Danmark (inklusive Sydslesvig og Skåne). Det første cistercienserkloster blev grundlagt i Herrevad i Skåne.

Cistercienserne er først og fremmest kontemplative. De leverede mange præster til at ledsage ridderne i det første EU-samarbejde – hvis man kan kalde det sådan – nemlig korstogene. Sidenhen resulterede først Hundredårskrigen (1339-1453) og dernæst Det store Skisma (1378-1417) i en betydelig tilbagegang i cistercienserordenen. I det 16. århundrede forårsagede Reformationen et brat ophør af de fleste cistercienserklostre i de skandinaviske lande. Den franske Revolution gjorde ligeledes sit til sækulariseringen. Siden har der været en tendens til at de overlevende klostre samlede sig i mere eller mindre uafhængige kongregationer (sammenslutning af klostre).

Søge roen

Det er længslen efter at finde ro i sine tanker og komme til at tænke uforstyrret og uafbrudt i en verden fyldt til overflod med mobiltelefoner, e-post og omgivelsernes krav om at forholde sig til alt muligt døgnet igennem, som gør Abbaye de Lerins til en oase for mennesker også i det 21. århundrede. Det er også menneskets længsel efter mening, sandhed og Gud, der trækker en til et kloster. Klostertanken bygger på en grundidé, inspireret bl.a. af kirkefaderen Augustin, der sagde: "Du har skabt os til dig, o Gud, og vort hjerte er uroligt, indtil det finder hvile i dig". Ifølge denne tanke, er Gud er indskrevet i menneskers hjerter, for mennesket er skabt af Gud. Og forlanger man beviser for Guds eksistens, kan man nævne den samme kirkefader Augustin: "Spørg jordens skønhed, spørg havets skønhed, spørg luftens skønhed, som udfolder og udbreder sig, spørg himlens skønhed... Spørg alle disse eksisterende ting. Alle svarer de dig: Se hvor smukke vi er. Deres skønhed er en bekendelse".

Mennesket er religiøs. Igennem historien har mennesket på mangfoldige måder givet udtryk for deres søgen efter Gud ved religiøse handlinger (bønner, ofre, meditationer etc). Religionen er også en nødvendighed for mennesket. Det er den, fordi den menneskelige tilværelse ikke "går op" af sig selv. Der er altid noget gådefuldt over, hvorfor vi mennesker overhovedet er sat på Jorden. Hvem er jeg? Hvor kommer jeg fra? Hvad er meningen med livet? Religionen er det sprog, som gennem bl. a. fortællinger, visdom, ritualer, poesi og billedkunst, menneskestægten har udviklet til at forstå og bearbejde de mest grundlæggende spørgsmål og aspekter ved sin væren.

For vores kulturkreds vedkommende er det kristendommen som har formet vores samfund og kultur. I stort og småt.

Religion er et universelt fænomen i menneskets historie. Overalt på Jorden. At menneskelige samfund igennem længere perioder kan eksistere uden religion, er der endnu ikke ført historisk bevis for. Naturvidenskab og velfærdsstater kan ikke give mennesket en personlig mening med livet. Hverken muligheden for at kunne købe en ny lampe fra IKEA eller det forhold, at den falder knusende til jorden med 9,82 m/sek. beriger os i livets væsentlige spørgsmål.

Det er på en gang dekadent og kristendomsforladt, men måske mest af alt udtryk for en kultur i forfald, hvis man ikke vil forholde sig til de store begreber, der i mere end 2.000 år har formet vores samfund.

Øverst: Monastère Fortifié. Et tidligt kloster på øen, som har været genstand for adskillige søngreb gennem tiderne.

Nederst: Klosterindgangen. Her dufter af eucalyptus og lavendler.

Dagligliv i klosteret

Når de ikke beder, arbejder munkene dagen lang i deres vinmarker på 7,60 hektar. Vinene har opnået en stribe flotte guldmedaljer, som desværre har medført, at priserne i dag næsten ligner guldkursernes. Frère Marie er vinkypere. Han holder stolt på klostrets vinhemmeligheder. Kun i grove træk og med et skælmsk smil refererer han druesammensætningen – le cépage. Der er naturligvis ikke pligt til at deltage i munkenes tidebønner og højmesser. Der

bliver selvfølgelig heller ikke ført protokol over klostergæsterne i den henseende. Kirken er et tilbud. Men man skal være ualmindelig hårdhudet såfremt et ophold i et kloster ikke påvirker en. Den første gudstjeneste begynder kl. 04.15 – den såkaldte Vigiles, som efterfølges af Laudes kl. 07.30. Så er der højmesse kl. 11.25 efterfulgt af eftermiddagstidebønnerne Sextes, None, Vêpres og den sidste kl. 20.00 Complies. Efter samme ritualer som i mange århundreder. Hver dag. Året rundt.

Frère Bernard Marie ringer med klokken. Det er spisetid.

Ikke længe efter den sidste messe er alt lukket og slukket på klosteret. Munkene er gået til ro. Ifølge ordensreglen sover munkene med tøjet på. (Hvid dragt med skapular og kutte). For de skal altid kunne være beredt til at springe ud af sengen til bøn.

Morgenmaden er høflig self-service og efter almindelig fransk koncept består den stort set kun af en tør kiks og en kop kaffe. Derimod er såvel frokost som middag gedigne tre-retters menuer. Ikke prententjose, men god husmandskost – og der er rigeligt af den. Bordbøn før og efter måltidet, ligesom man spiser i absolut stilhed. Munkenes fabelagtigt gode og efterhånden vidt berømte vin baseret på Syrah- og Mourvedre-druer serveres til måltiderne. Den er næsten et paradys i sig selv. Måske er det forbønnernes skyld?

Man kan sidde i ro og mag i sin klostercelle, i den smukke klosterhave, i biblioteket (for gæster) eller gå rundt på øen og se resterne af syv kapeller og en kæmpe klosterfæstning fra det 7. århundrede. Sidstnævnte leder tankerne hen på Tintins "Den Sorte Ø". Man kan også gå til hånd sammen med munkene i vinmarkerne eller for så vidt iagttage naturen og fuglelivet. Fælles er dog, at der er stille. Og det er stilheden, klostergæsterne kommer for. Klokkeslagene fra klostrets tårn følger nænsomt døgnet rytme.

Der er ikke noget hyklerisk eller selvtilstrækkeligt over cisterciensermunkene i Abbaye de Lerins. Tværtimod. De lever i beundringsværdig overensstemmelse med den tilværelse de har valgt. De er glade, de har livsoverskud og altid et smil på læben. Selv os fortravlede bymennesker kan de rumme. Dog højest i syv dage ad gangen, som der diskret står på deres hjemmeside www.abbayedelerins.com Men man må gerne komme igen. Opholdet koster bare 37,00 Euros per dag – alt inklusive (2008).

Religion er vigtigt. For nogle mennesker stopper refleksionen, når logik og målbarhed ikke kan følges længere. For andre mennesker begynder verden først her.

Min bror sagde kort inden min afrejse: "Jeg drømmer om at komme til at sidde fast i en elevator for at få ro til at tænke". Jeg kan berette, at klosteret er langt bedre end en elevator.

Max Ulrich Klinker er advokat, bosat og fungerende i Nice, Frankrig. Han har tidligere været civilpilot, bl.a. 15 år i SAS.

Broder Jacob igen – svar til Willy Frendrup

Jeg kender udmærket de mexicanske kilder, af hvilke kun Muñoz og Mendieta er relevante. Alle de andre er, hvad historikere kalder, sekundære og uden kildeværdi. Men hverken hos den ene eller den anden er der informationer om, at Jacob var søn af en dansk konge, endsnige af kong Hans, for Muñoz fortæller blot, at han var af kongeligt blod, Mendieta, at han nedstammede fra det kongelige hus.

Om disse upræcise oplysninger skulle være korrekte, er vanskeligt at afgøre, for deres beretninger om Jacob indeholder ikke kun talrige myter og sagn, men har også vist sig

at være urigtige på de steder, hvor vi har en viden, der kan kontrollere deres troværdighed.

Jeg kender endvidere udmærket Jørgen Nybo Rasmussens bog, men som andre faghistorikere med kendskab til senmiddelalderens og reformationstidens historie "køber" jeg den ikke.

Var franciskaneren Jacob søn af kong Hans og dronning Christina, kunne det nemlig umuligt holdes hemmeligt, bl.a. fordi hele det danske rigsråd med fruer og voksne børn havde overværet hans dåb og deltaget i den efterfølgende fest på

slottet. Han ville også have fået en opdragelse, passende for en kongesøn. Havde han så i 14-15 års alderen forladt sin kongelige bolig for at blive franciskaner, ville det da også have været noget, der var blevet talt om. Det ville jo have været århundredets sensation. Men eftersom der ikke findes én eneste dansk optegnelse derom, ej heller den mindste antydning i de mange privatbreve, vi har bevaret fra tiden, må man afvise tanken. Hvor tillokkende den så end er.

Kaare Rübner Jørgensen
2000 Frederiksberg

Jomfru Maria Procession i Esbjerg

Hvor: Skt. Nikolaj kirke, Kirkegade 58, 6700 Esbjerg. Tlf. 75121027

Hvornår: Pinselørdag den 10. maj kl. 11.00

Hvorfor: For at bringe Jesus og Maria til mennesker i byens gader.

Hvem: Alle er velkomne. Efter processionen er der mad i menighedssalen.

Leder: pastor Benny Blumensaat.

Der kommer mange deltagere udefra, og processionen starter fra Skt. Nikolaj Kirke, hvorefter vi går gennem byen. Der afsluttes med, at de vietnamesiske børn danser på byens torv. Den 13. maj er det festen for Vor Frue af Fatima, og processionen ligger altid så tæt på d. 13. maj som muligt.

Venlig hilsen,
pastor Benny Blumensaat,
Kirkegade 58,
6700 Esbjerg.

Fra aristokratisk til pastoral kristendom

– fortsat fra side 7

Også i portrættet af biskop Eskil af Lund sættes der nye accenter. Ofte fremstilles han som en arrogant kirkefyrste; men McGuire ser ham som et magtmenneske, der gennem mødet med Bernhard af Clairvaux bliver omvendt til en ny type kristendom, hvor hovedvægten ligger på kærlighed til Gud og venskab med Kristus.

Med cistercienserne kom den nye, pastorale kristendom til Danmark. Kristus var ikke længere den sejrende krigerkonge, men vores bror. Denne nye kristendomsforståelse blev formidlet videre af de nye tiggerordener, dominikanerne og franciskanerne, som var dygtige prædikanter, og gennem sakramenterne nåede Kirken ud til alle i samfundet, som det anskueliggøres af forsideillustrationen fra Sværdborg Kirke med den lille familie, der får deres barn døbt.

Kristning og imperialism

Men fortællingen om kristendommen i Danmark handler ikke blot om omsorgen og det pastorale. I en globaliseret tid, hvor de mere aggressive varianter af islam sætter dagsordenen, minder McGuire om, at også danerne har leveret et bidrag til den europæiske kulturimperialisme, der indtil for nylig "betragtede sig selv som bedre end alle andre" (s.161). Erobring og kristning gik hånd i hånd i tvangskristningen af Rügen – en begivenhed, der glo-

rificeres i maleren Lauritz Tuxens nationalromantiske fremstilling af stormen på Arkona, hvor kong Valdemar og biskop Absalon indtager byen og odelægger billedet af guden Svantevit. McGuire belyser begivenheden gennem den danske klerk Saxos og den tyske præsts Helmolds beskrivelser.

Få kan som McGuire gøre middelalderens mennesker nærværende. Måske hænger det sammen med, at formidlingen af den tid tydeligvis også er et personligt projekt for ham. I 2005 betegnede han sig i et interview i "Kristeligt Dagblad" som middelalderkristen. Rødderne til vores danske identitet findes tilbage i middelalderen. Synsvinklen er, at der i dag foregår en slags genkristning af Danmark – men på andre præmisser end de middelalderlige. Hvis vi bruger middelalderen til at hente viden om kontinuiteten og forandringen i denne identitet, er vi bedre rustede til at møde udfordringerne i det multietniske samfund, mener McGuire.

"Da himmelen kom nærmere" er velskrevet formidling, der nuancerer billedet af kristningsprocessen i Danmark. Udgivelsen, der er smukt layoutet, henvender sig til alle med almen interesse for middelalder- og kirkehistorie og formidler kendskabet til middelalderlige kilder, som ikke er så kendte.

"Valfart til Øm med fejring af 150-året
for Mariaåbenbaringerne i Lourdes"

Valfart 2008
Søndag d. 1. juni

Salig er hun som troede (luk. 1,45a)

Program

11.00: Den lille pilgrimsvandring starter nær Øm klostermuseum. Se skilte og vejledning på stedet.
Pilgrimsvandringen ledes i år af DUKs ungdomspræst p. Gøgers Mærsk-Kristensen
Valfartsvandring fra Ømboengen
12.30-14.15: Pause - Tilbedelse - Underholdning
13.00-14.00: Skriftemål
14.30: Messe med biskop Kozon

RFM Landsbevægelsen
Respekt for Menneskeliv

*Sig ja til livet
– hele livet!*

Bestil et gratis prøvenr. af RFM nyt!
Tlf 5576 7652 • E-mail:rfm@mail.dk
www.rfm.dk

Valfart til Vor Frue af Aasebakken

Søndag den 25. maj 2008

Program

Kl. 9.15: Valfart gennem Rude Skov

Kl. 10.30: Mulighed for skriftemål v/Vor Frue Kloster

Kl. 11.30: Bispemesse m. Kristi Legems- og Blods procession

Kl. 13.00: Pause for spising, leg og samvær. Den vietnamesiske gruppe serverer vietnamesiske specialiteter - overskuddet går til Valfarten. Kaffe, øl og vand kan købes hos spejderne. Lægmandsorganisationer fortæller om deres arbejde og sælger rosenkranse, bøger, andagtskort, ikoner, medaljoner m.m.

Kl. 15.00 Andagt

Dagens program slutter kl. 15.45, men folk kan blive på området så længe, de vil.

Transport:

S-tog fra Kbh. Hovedbanegård til Holte, hvor det tager ca. 20 minutter at gå i "løs formation" til Rudevej (over for Poppel Allé). Skovalfarten, som starter kl. 9.15, går under sang og bøn gennem Rude skov til Høsterkøb. Vil du køre direkte til Høsterkøb: S-tog fra Hovedbanegården til Holte og videre med bus 354 til Høsterkøb Kirke eller S-tog til Birkerød og videre med bus 500 S til foden af bakken.

Brian Patrick McGuire: Da himmelen kom nærmere. Fortællinger om Danmarks kristning 700-1300. Forlaget Alfa. 262 sider. Kr. 279.

Det sker i bispedømmet

Maj

Lørdagene 3.-10.-17.-24. og 31. kl. 17.00 Maria-andagt.

Sted: Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade, Kbh.

Lørdag 3. kl. 14.30 Voksenkatekese, tema: "Kirken her og nu" v/menighedsrådsformand Andreas Rude. Sted: Sankt Ansgar Kirkes menighedslokale, Bredgade 69A, Kbh.
Pris: materialer, kaffe og te kr. 40,-

Lørdag 17. kl. 9.30 Bønsdag på Dalum Kloster, præst: pastor Benny Blumensaat, tema: "Snarere kan verden eksistere uden sol end uden Det Hellige Messeoffer.", udtalte Den hellige Pater Pio. Fejringen af den Hellige Eukaristi er det største mirakel, vi kan opleve i denne verden – himlen berører jorden! Der vil være tilbedelse, lovsprisning, bøn foredrag, vidnesbyrd og Den hellige Messe. Oplysninger og tilmelding: 75 75 75 eller 33 33 05 02.

Mandag 19. kl. 19.00 – 20.00 Meditationsaften, derefter te/kaffe. Sted: Sankt Joseph Søstre, Strandvejen 91, Kbh. Ø.

Mandag 19. kl. 19.30 Katolsk Menighedspleje afholder generalforsamling. Sted: Sankt Ansgar Kirkes menighedssal, Bredgade 69 A, Kbh.

Onsdag 28. kl. 19.30 Sankt Laurentii aften: Lotte Fang Borup holder foredrag om "De gamle klostre i Roskilde – tiden før Reformationen". Menighedssalen, Sankt Laurentii Kirke, Fredriksholmsgade 11, 4000 Roskilde. Entre: kr. 40.00 inkl. kaffe. Alle er velkomne

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup,
Herlev, Farum, Bispebjerg
og Frederikssund

*Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler*

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Vanløse Ligkistemagasinet

H.P. Baltzer & Søn ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse

38 71 75 01

organiseret bedemand
tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligkistemagasinet.dk

BANGS TORV BLOMSTER

Herlev Hovedgade 127

Buketter • Bårebuketter • Vine og Vinpynt
Blomster1910@hotmail.com

At finde et helligt rum

Hvad har 1500 år gammel klostervisdom at tilbyde mennesker i vores tid?

Christopher Jamison fortæller om, hvordan Benedikts klosterregel kan være særdeles relevant for almindelige mennesker i en travl hverdag. Bogen tager udgangspunkt i BBC-serien 'Fyrre dage i klostret', der blev set af tre millioner englændere og også har været vist på dansk tv.

Christopher Jamison
At finde et helligt rum
Klostervisdom for moderne mennesker
Kr. 199,00

Udkommer 7. maj

Jamison er abbed på Worth Abbey, hvor tv-serien 'Fyrre dage i kloster' blev optaget, og var vejleder for de fem mænd, der i fyrre dage fulgte munkenes dagsrytme.

Mød Christopher Jamison

onsdag den 7. maj kl. 19.30 i Helligåndshuset bag Helligåndskirken på Strøget i København.

Emne: Hvordan finder vi hver især et helligt rum i en travl hverdag?

Fri adgang - men kom i god tid.

Arr.: Areopagos, Danmission, Danske Kirkers Råd, retræte.dk, Levende Vand, Den Katolske Kirke, Helligåndskirken og Boedal

Boedal

Læs mere om Jamisons besøg på www.boedal.dk

Academicum Catholicum

indbyder til foredrag ved

dr. phil. pater A. Ziggelaar SJ,

der taler over emnet

Spes Salvi – Pavens rundskrivelse om Håbet

Tid:
Mandag d. 19. maj 2008 kl. 20

Sted:
Jesu Hjerter Kirkes menighedssal,
Stenosgade 4, 1616 København V

Alle er velkomne.

FORSIKRINGSRÅDGIVNING

- så tal med
erhvervsassurandør Ingo Brodersen

ALM. BRAND
Rådhuspladsen 2-4 · 1550 København V
Telefon 33 30 60 51

WWW.ALMBRAND.DK

ALM. SUND FORNUFT

Find os på
www.katolskorientering.dk
... og besøg den officielle
katolske hjemmeside
www.katolsk.dk

Begravelse
Bisættelse
Borydning
Bobehandling

KATOLSK BEGRAVELSES SERVICE

Benzons
BEGRAVELSES SERVICE

DØGNSERVICE 7011 2407

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55
Døgnvagt
Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV • TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

**Katolsk
Orientering**

Indlæg til Katolsk
Orientering nr. 11,
som udkommer den

6. juni

skal være redaktionen i
hænde senest den

19. maj

Med venlig hilsen
Redaktionen

Victor Nielsen

Stenhuggeri og
Monumentforretning
v/stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 33 21 65 48
Fax. 33 21 30 32

Er dit liv i kaos/krise?
Der er en, der kan lytte i
Telefonlinjen ved kirken.
Ring gratis og anonymt.

**Alle dage mellem 18 – 22
70 26 14 84**

Retræte

m. Biskop Anders Arborelius, ocd
den 13. – 15. juni

Retræten er for:

- Gudviiede jomfru
- Kvinder som vil høre mere om kaldet til et cølibatært gudviet liv i verden
- Enlige kvinder m/u private løfter, som lever et lignende cølibatært liv i verden
- Kvindelige apostoliske eller monastiske søstre

Øvrige præster: pastor Lars Messerschmidt og pater Pascal Lung, o.p.

Sted: Lille Magleås
Pris: 500 kr.
Retræten er på engelsk (deltagere fra andre lande)

Kontakt og tilmelding: Eva Johansson:
(majbarn73 at yahoo.se) eller:
Marianne Groesmeyer: (marianne.tofte at email.dk)

Næste retræte: 7. - 9. november 2008

Katolsk Orientering nr. 9 2. maj 2008 34. årgang

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)
Redaktionssekretær Kuno Arnkilde
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement
 Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Kirsten Kjærullf,
 Kirsten Krog, Lisbeth Rütz
Redaktion og annoncer
 Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610
 København V,
 tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,
 e-mail: redaktion@katolskorientering.dk

Giro 205-7042
 Orientering fra sognene: indlæg sendes til
 sognenyt@katolskorientering.dk
 Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.
 Abonnementspris 420 kr. helårligt. Løssalg 21 kr.
 i Stenobutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
 DK 1610 København V
Tryk Morsø Folkeblad Bogtrykkeri, Oplag 8000
 ISSN 0902-297X

*Vi ved, at alt virker sammen til gode for dem, der elsker Gud,
 og som efter hans beslutning er kaldet.
 For dem, han forud har kendt, har han også forud bestemt
 til at formes efter sin søns billede,
 så at han er den førstefødte blandt mange brødre.
 Og dem, som han forud har bestemt, har han også kaldet,
 og dem, han har kaldet, har han også gjort retfærdige,
 og dem, han har gjort retfærdige, har han også herliggjort.
 Hvad er der mere at sige!
 Er Gud for os, hvem kan da være imod os?
 Han, som ikke sparede sin egen søn,
 men gav ham hen for os alle,
 vil han ikke med ham skænke os alt?
 Rom 2,28-32*

Nødtelefon

Den katolske kirkes nødtelefon har nummer
2931 3280.
 Nummeret kan benyttes uden for bispekontorets
 åbningstid, hvor en søster fra Skt. Lioba kloster
 vil være behjælpelig med at etablere kontakt til
 en præst, især ved behov for syges salvelse eller
 nøddåb.

Ingen cafe latte...

men gode bøger om din tro
Sankt Andreas Bibliotek
 Man-fre 10-12 og 13-16
 Tirsdag desuden 16.-17.30
 Gl. Kongevej 15
 1610 København V.

www.sanktandreasbibliotek.dk

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 19 og 20

kunne opnå accept som en nation med en stat, de kunne kalde deres egen, og denne stat burde ligge i 'det hellige land'. Mange jøder fra Rusland og Østeuropa var allerede emigreret til Palæstina på flugt fra progromer, og de levede i fred med deres arabiske naboer indtil afslutningen af Første Verdenskrig. Briterne og franskmændene havde erobret Mellemløsten fra tyrkerne, men da Frankrig overtog Syrien og Libanon som kolonier, knuste de samtidig en drøm om arabisk enhed under emir Faisal. Briterne havde med Balfour-deklarationen i 1916 udtrykt sympati med en jødisk stat, og for første gang så en national arabisk bevægelse dagens lys.

Følgende udsendelser i denne serie:

Tirsdag den 6. maj 18.15 (2:7)
Onsdag den 7. maj 18.15 (3:7)
Torsdag den 8. maj 18.15 (4:7)
Fredag den 9. maj 18.15 (5:7)
Mandag den 12. maj 18.15 (6:7)
Tirsdag den 13. maj 18.15 (7:7)

Tirsdag den 6. maj 20.30 - 22.30
DR2 Tema: Israel på vejen
 Sendes også 10.05.

DR 2: Torsdag den 8. maj 22.10
Kærlighedens bud - anger (7:9)
 Du skal bede om tilgivelse. Forudsætter tilgivelsen, at den anden angret? Forfatteren Sissel-Jo Gazan taler med præsten Per Ramsdal om at bede om tilgivelse, skriftemål og syndsforladelse og om de fire hjørnerne i et kærlighedsforhold: hengivenhed, venskab, eros og guddommelig kærlighed.

DR 2: Lørdag den 10. maj 19.20
Store danskere - Kaj Munk
 Digterpræsten Kaj Munk blev myrdet af Gestapo den 4. januar 1944. Forinden havde han i prædikener, skuespil og taler udfordret besættelsesmagten, samarbejdspolitikkerne og værnemagerne. Men Munk havde selv i 30'erne været forbløndet af Mussolini og Hitler. Efter mordet blev Kaj

Munk et symbol på dansk modstand mod den tyske besættelse.
 Tilrettelæggelse: Lisbeth Jessen.

**På www.katpod.dk
 siden sidst**

Samtale med sr. Anna Mirijam Kaschner Nordisk kirkeretsmøde i Oslo
 Mere fra nordisk kirkeretskonferencen i Oslo

TV

DR 2: mandag den 5. maj 18.15
Vejen fra mandat til stat (1:7)
 Israelsk dokumentarserie fra 1986.
 (Pillar of Fire)

I slutningen af 1800-tallet blussede antisemitismen op i Europa. Den fransk-jødiske officer Alfred Dreyfus blev i 1894 uskyldigt anklaget for forræderi. Sagen blev dækket af den østrigsk-jødiske journalist Theodor Herzl, der blev chokeret over pøblen, der skreg 'død over jøderne' i Paris' gader. Herzl erkendte, at jøderne kun

Katolsk Orientering

Velkommen til to nye præster i bispedømmet

Som det ses på fotografiet til højre, var der stuvende fuldt i Domkirken i Bredgade i København, da Samuele Lando og Bernardo Petrini modtog præstevielsens sakramente lørdag den 26. april.

Biskop Kozon viede de to præster sammen med biskop Arrigo Miglio fra Samuele Landos hjemby i Italien.

Biskop Kozon har bestemt, at Samuele Lando skal indlede sin præstegering i Danmark med at gøre tjeneste som andenpræst ved Sct Albani Kirke i Odense, mens Bernardo Petrini begynder som andenpræst ved Vor Frue Kirke i Århus.

Vi ønsker de nyviede præster hjertelig tillykke og Guds velsignelse i deres fremtidige virke.

Øverst til venstre: Alle Helgenlitaniet

Nederst til venstre: Samuele Landos hænder salves

Nederst til højre: Bernardo Petrinis vielse, håndspåleggelsen

Fotos: Ulla Elmquist

Portræt af en forsker

En ny bog om den berygtede nazilæge Josef Mengele har på det seneste fået en del omtale i pressen. Den er skrevet af magister i forhistorisk arkæologi Anders Otte Stensager, og det, der især har vakt opmærksomhed, er forfatterens konstatering af, at Mengeles berygtede medicinske eksperimenter i Auschwitz på sagesløse mennesker ingenlunde udsprang af et racistisk motiveret had til ofrene, hovedsageligt jødiske kz-fanger. Mengele var slet og ret en myreflittig og koldblodig forsker kun optaget af tanken om at indsamle "materiale," der kunne gavne hans lægefaglige karriere.

Jeg iler med at tilføje, at jeg endnu ikke har læst bogen og derfor kun baserer dette referat på enkelte avisers foromtale af bogen, men Stensagers karakteristisk af Mengele vil jeg alligevel – i tillid til, at den er korrekt refereret – karakterisere som tankevækkende, for så vidt som den bidrager til at afkræfte efterkrigstidens populære myte om, at de nazistiske ugeringer var nogle relativt få fanatikere værk, og at eksempelvis dr. Mengeles eksperimenter langt overskred grænserne for, hvad der i samtiden var almindeligt accepteret blandt seriøse forskere.

Denne myte blev allerede i 1984 grundigt punkteret af den tyske genetiker Benno Müller-Hill, som satte sig for at undersøge, hvordan man i etablerede videnskabelige kredse i datidens Tyskland forholdt sig til de nazistiske raceeteorier og til de handlinger, der udsprang af dem. I sin bog *Tödliche Wissenschaft* dokumenterer han f.eks., hvorledes medlemmerne af det højt ansete Kaiser Wilhelm Selskab begejstret tilsluttede sig de nye tanker om racehygiejne, og hvorledes samtidens fremmeste forskere i krigsårene påtog sig at lede forskningsprojekter, hvor leverandørerne af "materialet" var SS-lægerne i kz-lejrene. Dr. Mengele var således storleverandør af øjne til professor von Verschuer i Berlin, som i sin forskning undersøgte øjenfarve og blodvæske hos diverse "afvigere". Von Verschuer fortsatte ligesom mange af sine kolleger uantastet i sit professorat efter krigen.

Benno Müller-Hills konklusion er, at "når videnskaben begynder at betragte sine egne hypoteser som kendsgerninger og foregiver at have et svar på ethvert spørgsmål, bliver den en tåbelig og dødsensfarlig ideologi."

Det var således ikke uden grund, at man for 60 år siden i FN formulerede verdenserklæringen om menneskerettigheder – og heller ikke uden grund, at paven i disse år gang på gang peger på naturen som et nødvendigt grundlag for lovgivningen.

Torben Riis

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med navn, adresse og telefonnummer.

Med mindre andet er aftalt med redaktionen, må et læserbrev højst fylde 300 ord. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte læserbreve, der overskrider 300 ord.

Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk eller som brev til Katolsk Orientering, redaktionen, Gl Kongevej 15, 1610 København V.

"Hvor katolske er de katolske skoler?"

Det er et spørgsmål, der regelmæssigt kommer op. Og som for øvrigt beskæftiger skolerne selv. Det beskæftiger bestyrelser, ledelser og lærere som aldrig før. Hvad betyder katolsk dannelsessyn for skolernes hverdag? Det taler vi om i Danmark, og det gør de på samme måde i hele Europa, ja i hele verden. Det er nemlig ikke sådan, at antallet af katolikker automatisk gør en skole til en katolsk skole. I mange missionslande er der katolske skoler med et stort kontingent ikke-kristne både blandt lærere og elever, ikke mindst i islamiske lande, hvor de yder et uvurderligt arbejde for kirken og for forståelsen mellem religionerne.

I Danmark er flertallet af lærere og elever ikke-katoliske. Det sætter os over for særlige udfordringer i et land, hvor kristendommen er trænet. Alle vi, der har et ansvar for de katolske skoler, er meget bevidst om det. Det ser jeg også som forklaringen på, at mange katolske forældre vælger en katolsk skole til deres børn. Og vel at mærke ikke alene fordi de katolske skoler leverer trygge rammer og en

god skolegang. Men fordi disse skoler er "vores", den katolske kirkes. Intet andet sted kommer den katolske kirke i kontakt med så mange mennesker, der ikke er katolikker, og intet steds modtager så mange børn en højt prioriteret religionsundervisning og kommer til skolemesser, noget som mange familier i dagens Danmark faktisk svigter over for. Jeg er godt klar over de katolske skolers mangler, især savnes katolske lærere, men skolerne deler her problemer med vores kirke som helhed. Hvor tit hører jeg ikke at det er svært at finde kateketer til søgneundervisning eller ledere til børne-unge aktiviteter?

Så jeg undrer mig ikke over, at vi i det ganske land ikke kan finde én menighed, der for noget i verden vil undvære deres skole.

Det betyder ikke, at der ikke er noget at komme efter. Skolernes nye formålsparagraf, som biskoppen har godkendt for ikke længe siden, er desværre ikke en beskrivelse af virkeligheden. Var det bare så vel. Men vi arbejder seriøst for at virkeliggøre den.

Jeg har ikke det mindste imod at der rejses forventninger til den katolske skole, og at de diskuteres. Men den debat, der lige nu finder vej til K.O.'s sider skyldes en konkret sag, hvor en mor er skuffet over valg af en ungdomsbog.

Dér må jeg til gengæld sige: skal vi gores os forhåbninger om at gå imod en tiltagende sekularisme, så må vi diskutere dens udtryk med vores børn. De må kende grænserne, kunne identificere problemerne, vokse i mod til at sige fra og til. Der kan også problematiske ungdomsbøger, der på ingen måde dækker katolsk menneskesyn, være en nyttig kontrast. Man kan aldrig dømme en undervisning på materialerne alene. Det er ikke materialet, men læreren der er afgørende.

Vi kan have en velbegrunnet tillid til at vores skoler efter bedste evne, og nogen gange mere til, trækker i evangeliets retning.

Jesper Fich
Bispedømmets skolekonsulent

Stalin, Jesus, Benny – og alle de andre

Den katolske kirkes svar på Pravda, Katolsk Orientering, den officielle katolske undertrykkelse af debat og divergens, lægger atter spaltepals til den katolske kommissær fra Esbjerg Benny Blumensaat sekunderet og orkestreret af en – guderne må vide hvem – Søndergård fra Odense. Denne gang – men dog i god tråd med tidligere skrivelser – med et intolerencens budskab der emmer af bedrevenhed, rethaveriskhed og selvgodhed, så man fristes til at slå korsets tegn for sig, når han under overskriften Vi bør forvente, at de katolske skoler er katolske (nr. 9, maj 08) højlydt forarges over, hvad man vist bedst kan karakterisere som moralsk fluekneppe. At et ungt menneske på 13-14 år er blevet udsat for vulgære beskrivelser om seksualitet, er formentlig et større chok for Blumensaat & Søndergård (Katolsk – eller kun delvis katolsk), end det er for det unge menneske, der denne gang har givet anledning til Blumensaats moralske felttog. Velkommen til virkeligheden Blumensaat!

Her er ord som fx bolle som udtryk for den kropslige forening (!) og forskellige synonyme udtryk for både kvindelige og mandlige kønsorganer ligeså normalt sprogbud for en 14-årig som det er at tale om en computer, om fodbold, eller hvad der nu el-

lers er på dagsordenen.

I sit moralske korstog henter Blumensaat denne gang legitimitet hos bl.a. Donoghue fra England og selveste den øverste chef i Rom, når han skriver At der ikke bliver gået til biddet, at eleverne ikke bliver præsenteret for Den katolske Kirkes tro og lære på alle menneskelivets områder, er medvirkende til at fremme den relativisme, som pave Benedikt har kæmpet imod fra sit pontifikats begyndelse, og med til at udvande elevernes kendskab til kristendom og katolsk tros lære. Et udtryk for mangel på empati, tolerance og vidsyn der på mest skræmmende vis giver mindelser om Stalin-tidens politiske praksis i Sovjetunionen.

At Søndergård i nærmest orgiastisk forargelse under overskriften Katolsk – eller kun delvis tro begynder at gradboje troen og katolisismen og definerer, hvem der er rigtig og hvem der er forkert katolik, fuldender blot det armodens billede af en tro, der åbenbart er så skrøbelig, at den føler sig truet af – ja, af hvad? Et enkelt vulgært udtryk. Eller...?.

Blumensaat & Søndergård giver yderligere anledning til i al stilhed at minde om Jesus holdning til farisæerne i almindelighed og hans ord i særdeleshed: lad den der er ren kaste

den første sten!

Hvis man har den slags trosfæller, behøver man så sandelig ikke frygte for kritikerne. I alle tilfælde giver Blumensaat & Søndergård mindelser om dengang, da Groucho Marx blev opfordret til at blive medlem af en forening, men svarede at han ikke ville være medlem af en forening, der ville have ham som medlem. I forlængelse af det spørger jeg i stedet mig selv, om jeg vil være medlem af en forening, der vil have Blumensaat & Søndergård som medlemmer!

Jørn Helder
4653 Karise

Svar:

Redaktionen vil være Jørn Helder taknemmelig for en dokumentation af, at Katolsk Orientering på noget tidspunkt skulle have undertrykt debat herunder indlæg af "divergerende" indhold.

Samtidig noterer vi os, at Jørn Helder finder det forkasteligt, at Katolsk Orientering har lagt spaltepals til indlæg, der ikke falder i hans smag, og som – sådan må vi forstå det – burde have været undertrykt. Vi synes, det ville klæde Jørn Helder, om han selv udviste blot lidt af den tolerance, som han så indtrængende efterlyser hos andre i sit læserbrev.

Torben Riis

– flere læserbreve side 14

Ingen cafe latte...

men gode bøger om din tro

Sankt Andreas Bibliotek

Man-fre 10-12 og 13-16
Tirsdag desuden 16.-17.30

NB: bogsalg 1. juni kl. 11-14
i biblioteket Gl. Kongevej 15
1610 København V.

www.sanktandreasbibliotek.dk

Nødtelefon

Akut behov for præstelig betjening uden for kontortid

I tilfælde af akut behov for præstelig betjening fortrinvis til syges salvelse eller nøddåb, henvises til Skt. Lioba kloster, telefonnummer 29 31 32 80, hvor man vil være behjælpelig med at etablere kontakt til en præst.

Katastrofen i Burma

Med dette års fasteaktion påbegyndte Caritas Danmark opbygningen af en katastrofefond for at være parat med midler, når katastrofesituationer opstår, og der er behov for en hurtig indsats.

Da Burma blev ramt af en ødelæggende cyklon var Caritas Danmark således hurtigt til at besvare en forespørgsel fra ærkebiskoppen i Yangon om hjælp. De første \$ 10.000 blev bevilliget umiddelbart før redaktionens slutning.

Generalsekretær Jann Sjursen siger: "Situationen er ganske forfærdelig for de mange efterladede. Ydermere er hjælpearbejdet besværliggjort af militærregimet. Heldigvis er Caritas til stede i kraft af Kirken og lokale medarbejdere, der arbejder på højtryk for at hjælpen skal nå frem. I en situation som denne viser caritas-netværket og Kirkens "infrastruktur" sin styrke"

Efter i mange år at have hjulpet burmesiske flygtninge i lejre i Thailand påbegyndte Caritas Danmark sidste år et arbejde inde i selve Burma, som det er planen at udbygge.

Ønsker man at støtte Caritas Danmarks arbejde i Burma, kan man benytte girokort, nr.: 404-3979 eller bankoverførsel reg.nr. 2191 og kontonr. 3487254516. Husk at mærke overførslen: "Burma 2008". Se også www.caritas.dk.

Caritas på Færøerne

Generalsekretær Jann Sjursen besøgte Caritas på Færøerne i april. Han mødte i den forbindelse den færøske udenrigsminister Hogni Høydal. Mere herom senere i Katolsk Orientering.

Den pavelige nuntius i audiens hos dronningen

Foto: Kuno Arnkilde

Ærkebiskop Emil Paul Tscherrig, som i januar af pave Benedikt XVI blev udnævnt til apostolisk nuntius (pavestolens ambassadør) i Danmark, afleverede tirsdag den 13. maj sine akkreditiver til dronning Margrethe ved en audiens på Amalienborg Slot.

Den officielle akkreditering blev efterfølgende markeret med en reception i præstekollegiet Redemptoris Mater i Vedbæk. Nuntius ses her i samtale med kirkeminister Birthe Rønn Hornbech, mens Københavns biskop Erik Norman Svendsen (Folkekirken) og biskop Kozon lytter interesseret.

Ærkebiskop Tscherrig, som er schweizer af fødsel, præsenterer som apostolisk nuntius Den hellige Stol i samtlige skandinaviske lande og har sin officielle residens i Sverige. Han indtrådte i 1978 i pavestolens diplomatiske tjeneste og har senest gjort tjeneste som apostolisk nuntius i Korea og Mongoliet.

Danmark har siden 1982 haft officielle diplomatiske forbindelser med Vatikanet. For Danmarks vedkommende varetages opgaven som ambassadør ved Den Hellige Stol af den danske ambassadør i Bern, Schweiz.

Torben Riis

Prælat Clemens A. Kathke død

I en alder af 70 år er prælat Clemens A. Kathke den 7. maj afgået ved døden.

Prælat Kathke var i godt 10 år generalsekretær for de tyske katolikkers Bonifatiuswerk, og blev derigennem stærkt involveret i Den katolske Kirkes forhold i de nordiske lande, som han besøgte mange gange og viste stor interesse for. Han udbyggede Bonifatiuswerks aktiviteter, og stor finansiel hjælp er i tidens løb blevet formidlet til vort bispedømme.

Prælat Kathke blev født den 2. februar 1938 i Bernburg

an der Saale og præsteviet i Paderborn i 1962. Det meste af sin tid, inden han overtog posten som generalsekretær i Bonifatiuswerk, arbejdede han i sjælesorgen for handicappede. Fra 1997 til i år var han generalsekretær i Bonifatiuswerk og trådte tilbage fra dette hverv, da han fyldte 70. Endnu den 23. februar i år deltog han i Paderborn i en fest, der markerede hans afsked og efterfølgeren, pastor Georg Austens, indsættelse. Også de nordiske katolske biskopper deltog i denne fejring.

Prælat Kathke begravnes onsdag den 14. maj i Paderborn og anbefales sammen med Bonifatiuswerk til alles forbøn.

✠Czeslaw Kozon

Bevægende afsked med Jakob

Den 5. maj blev der holdt rekviemsmesse for Jakob Haugen-Kossmann i Sankt Therese Kirke i Hellerup. Efter messen deltog et meget stort antal mennesker i ligfølget til Hellerup Kirkegård, hvor Jakob nu ligger begravet.

Sognepræst Niels Engelbrecht var hovedcelebrant under rekviemsmessen, hvor biskoppen og flere præster celebrerede og prædikede over Luk 24, 13-35, hvor disciplene på vej til Emmaus efter Jesu død har mange ubesvarede spørgsmål. Vi har også et stort og ubesvaret spørgsmål i dag: "Hvorfor er Jakob ikke mere hos os?" sagde Niels Engelbrecht og beskrev Jakob som den glade og engagerede unge mand, der glædede sig til at blive student, til at rejse til verdens ungdomsdagene i Sydney og til efter sommerferien at skulle være

garder ligesom sin bror Johannes.

I evangeliets beretning om disciplenes vandring mod Emmaus består trøsten i, at den fremmede Ledsager åbner skrifterne for de sørgende, så de langsomt kommer til sig selv igen og kan fortsætte livet.

Det er ikke noget, der sker i ét nu. Det er først hen ad vejen efter en længere vandring, at de i deres sorg i glimt kan se opstandelsen og opdager, at det er den opstandne selv, der har været deres følgesvend. Da de først har set glimtet, søger de sammen med de andre sørgende, og sammen deler de deres erfaring af sorgen og af håbet, og bliver trøstet.

Hele sognepræst Niels Engelbrechts prædiken kan læses på www.catholica.dk

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

Da Hellig Kors Kapel blev til Hellig Kors Kirke

Tekst og fotos: Lisbeth Rütz

Tit og ofte er der alt for langt mellem folk på kirkebænkene. Men i Tønder er det omvendte heldigvis tilfældet. Her har menigheden nemlig fået vokseværk, og på få år er den vokset til over 200 medlemmer.

Der har længe været fuldt hus hver søndag i kirkesalen i den gamle lægebolig, hvor menigheden har holdt til siden 1965. Derfor begyndte man i november sidste år byggeriet af en ny kirke, og den fjerde maj fejrede næsten 300 mennesker med biskop Czeslaw i spidsen indvielsen af den nye Hellig Kors Kirke på Ribe Landevej.

Nøglerne overrækkes

I strålende solskin og syngende "Den signede dag med fryd vi ser" bevægede den festlige og farverige procession med hornblæsere og præster fra både Den katolske Kirke og Folkekirken sig til den nye kirkes indgang, hvor ingeniørfirmaet højtideligt overrakte nøglen til kirkebygningen til biskop Czeslaw. Han gav den straks videre til sognepræst Benny Blumensaat, som låste døren op og inviterede alle ind.

Dagens liturgi var en fryd for alle sanser. Kirkens mure, menighed samt alter blev bestænket med vievand. Altret og de tolv konsekrationkors på kirkens vægge svarende til de tolv disciple blev salvet med krisamolie, og mens menigheden sang "På Jerusalem det ny", blev relikvier fra Thomas Becket, Josaphat og pave Calistus muret ind under alteret.

Biskop Czeslaw betegnede i sin prædiken fejringen af kirkens indvielse som "den foreløbige kulmination af længere tids fremgang". "Kirken er bygget til Guds ære, for at eukaristien kan fejres under så værdige rammer som muligt, for eukaristien er det mest intense gudsnærvær på jorden," sagde biskoppen, der også kaldte dagens begivenhed for "en gave og en udfordring. En udfordring fordi der skal være sammenhæng mellem vores liv og vores tro".

På grundtvigsk vis kaldte han kirken "en bygning af levende stene, hvor hovedhjørnestenen er Jesus Kristus, den fornemste af de levende stene".

Sønderjyderne forstår at feste

Forholdene har været små og trange, mens man holdt til i kirkesalen; men takket være godt naboskab med kulturhuset har man kunnet fejre første kommunion, firmelse og bryllupper dér, når det kneb med pladsen. Nu står den nye kirke klar til brug med 120 siddepladser. Når menigheden har samlet penge nok sammen, er det meningen, at der skal være en glasmosaik bag alteret og over hovedindgangen. Mosaikken er tegnet af et af menighedens medlemmer, Jean Langwadt. Ude i søstrenes havehus står klokken fra den nedlagte Skt. Hyacinthus Kirke i Rønne og venter på at blive hængt op i en klokkestabel.

Sønderjyderne forstår at feste, viste det sig, da menigheden efter den mere end to timer lange ceremoni indbød til reception i kulturhuset, hvor Benny Blumensaat takkede for det gode samarbejde med biskopkontoret og kontorchef Erik Lindegaard under hele byggeriet. Dagens største bifald hostede de to ordenssøstre Lydia Timmermann og Ingrid Frings, der har passet menigheden i Tønder siden 1997. Menigheden har ingen fastboende præst; men søndagsmesserne læses på skift af et fire-mandsteam bestående af sognepræsterne fra Esbjerg, Sønderborg, Aabenraa og Fredericia.

Øverst: Pastor Benny Blumensaat og biskop Kozon sammen med de mange besøgende præster foran kirken

I midten: Biskoppen får overrakt kirkens nøgler
Nederst: Søstre og medlemmer af børnekoret

Blandt dagens mange gæster var Tønders borgmester Vagn Therkel-Pedersen samt de tidligere sognepræster i Tønder, generalvikar Lars Messerschmidt og sognepræst i Kolding, Henri Kerkhofs samt monsignore Dieter Timmermann. Også præsterne fra de katolske menigheder

i Nibüll, Husum og Flensburg og én af menighedens gamle venner, den dansk-talende prælat Schmidt-Eppendorf, der gennem årtier har vikarieret for områdets præster i ferier og læst messer på Rømø, i Esbjerg, Oxbøl og Lemvig, havde i dagens anledning lagt vejen forbi Tønder.

Er en retræte verdensflugt?

Om mændenes retræte på Dalum

Det er blevet mere almindeligt end tidligere at tage på retræte, dvs. tilbringe nogle dage i stilhed for under åndelig vejledning at koncentrere sig helt om gudstjenester og religiøse foredrag med personlig bøn og meditation. – Men hvad nytte er det nu egentlig til? Er det ikke blot en slags flugt fra det virkelige liv med dets krav, arbejde og underholdning? Kan man ikke lige så godt bare slappe af på en lille ferie med familien?

En retræte er faktisk en tidsbegrænset flugt fra verden. Men det har vi et meget berettiget behov for. I vor tid oplever vi, at livet bliver mere og mere verdsliggjort – eller med et fint ord: sækulariseret. "Velfærdsstaten" er alle politikeres store universalløsning på alle problemer. Men med "velfærd" menes stort set kun, hvad der kan gavne, sikre og mere os i denne verden. Teknik, social- og sundhedsvæsen bliver stadig mere udviklet – og det er jo godt. Problemet er dog, at det alligevel ikke er godt nok. Menneskets egentlige livsværdi betinges af andet end det effektive og behagelige i denne verden. Uden den åndelige dimension, uden livet med Gud bliver der trods alt noget tomt og håbløst over hele tilværelsen. Under en retræte vil vi give denne glemte eller tilsidesatte dimension en ny chance.

Vi flygter altså nogle dage fra verden, ja! Men vi kommer tilbage til verden igen. Retræten er ikke et mål, men et middel, nemlig for med Guds hjælp at genvinde sin åndelige glæde og styrke, så man bagefter kan leve og gøre sandere gavn for sig selv og sine medmennesker i verden.

Mændenes retræte på Dalum Kloster er i år fra 11.-15. august.

Retrætepræst er Benny Blumensaat fra Esbjerg. Hans motto vil være: "Kan du se noget?"

Pris for kost og logi hos de gode og gæstfrie St. Hedvigssøstre er kr. 950. Tilmelding hos Thøger Hammershøj, tlf. 86 19 42 19 eller e-mail: dalum@aarhus-osf.dk.

Hurtig tilmelding sikrer dig bedst imod, at alt meldes optaget.

Jørgen Nybo Rasmussen

Fællesskab er også forkyndelse

Henrik Bang Bjørgo med sin søn Johannes - som også var med til receptionen

Henrik Bang Bjørgo forlader DUK for at tiltræde en stilling i Dansk Ungdoms Fællesråd

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

Den sidste dag i april havde DUK, Danmarks Unge Katolikker, inviteret til reception i lokalerne på Niels Steensens Gymnasium på Østerbro. Anledningen var markeringen af, at ungdomskonsulent Henrik Bang Bjørgo efter mange år som ulønnet og lønnet arbejdskraft i DUK har valgt at tage imod en stilling som konsulent hos DUF – Dansk Ungdoms Fællesråd – hvor han bl.a. skal medvirke til, at 120 millioner kroner hvert år fordeles på bedst mulig måde til dansk ungdomsarbejde.

I invitationen står der, at du efter mange års dygtig og kompetent tjeneste forlader DUK ... Hvad vil det efter din mening sige at være dygtig i DUK?

– Hvis man er dygtig i DUK, så er det fordi man har en gnist, dvs. man brænder for katolsk børne- og ungdomsarbejde. Man har en idé om, hvad man gerne vil lave, har drømme og mål, man gerne vil nå. Og det gælder uanset, om man arbejder som frivillig eller arbejder på sekretariatet og får penge for det.

Prioriterer I forkyndelsen højt i børne- og ungdomsarbejdet?

– For mig kan forkyndelse være forskellige ting. Når vi taler med de unge, som deltagere på vores lejre/weekender og spørger dem, hvorfor de kommer igen, så nævner de fællesskabet som den første begrundelse, men de nævner også, at de erfarer et andet fællesskab end mange andre steder.

Gennem den forkyndelse og dialog, vi har på vores lejre og andre arrangementer, er det meningen, at de unge i sidste ende selv skal få lyst til at give troen videre til andre. Det er derfor ikke kun et spørgsmål om at bibringe dem en intellektuel forståelse, men nok så meget at give dem en oplevelse af, at troen er til stede her og nu – i vores kirke og det fællesskab, vi har.

Hvor lang tid har du været aktiv i DUK og hvordan startede det hele?

– Jeg er kommet på DUK's lejre, siden jeg var en lille dreng. Mit engagement som fri-

villig startede i midten af 1990'erne, da jeg kom ind i redaktionen af vores ungdomsblad "Natflyveren". Samtidig blev jeg aktiv som leder på vores lejre, og det er et meget typisk forløb. Vi starter med at være "nydere," og så bliver vi "ydere". Man har haft nogle gode oplevelser, er blevet beriget på nogle lejre eller arrangementer, og så vil man gerne give det videre til andre.

Hvad har du lavet i DUK som ansat i sekretariatet?

– DUK's sekretariat er et lille sted, og vi er tre fuldtidsansatte inkl. ungdomspræsten, så jeg har lavet meget forskelligt som organisationskonsulent. Halvdelen af min arbejdstid var af administrativ karakter. Den anden halvdel var mere udadvendt f.eks. besøg i lokalforeningerne, afholdelse af generalforsamlinger i de forskellige menigheder, og de senere år har jeg også brugt en del tid på opbygningen af vores nye katolske lederuddannelse – igen sammen med en masse frivillige.

Hvad skal du lave i Dansk Ungdoms Fællesråd?

– Jeg skal arbejde med penge og administration af tipsmidler. DUF administrerer forskellige pengepuljer på omkring 120 millioner kroner om året. Disse penge går til idébaseret børne- og ungdomsarbejde. Det kan være religiøse børne- og ungdomsorganisationer som DUK eller spejdere og politiske børne- og ungdomsorganisationer. Disse organisationer ansøger hvert år om midler, og jeg skal være med til at rådgive om, hvordan man ansøger om penge til nye initiativer, og hvordan man som lokalforening kan søge penge hos kommunen.

Har du planer om stadig at bidrage til Kirken?

– I forhold til DUK tror jeg det er fornuftigt, at jeg holder en pause, udover at jeg skal lave mad på en lejr til sommer. Jeg er stadig engageret i sognearbejdet, hvor jeg bl.a. er jeg er med til at undervise firmanerne i Kirken, håber jeg, vil altid være en del af mig, for min grundlæggende holdning er, at et fællesskab først er levende, når man tager aktivt del i det. Det er på den måde det kirkelige fællesskab giver mening for mig.

Giv ægteskabet et eftersyn

Diakon Kaare Nielsen står bag et nyt tilbud til både velfungerende og kriseramte ægtepar

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

Gør med ægteskabet, som du gør med din bil, siger diakon Kaare Nielsen, mens vi skænker kaffe og prøver at organisere os rundt om skrivebordet til denne samtale om ægteskabet – en morgen i april.

– Du passer jo også på din bil; sender den på værksted, får justeret tændrør, skiftet olie, hældt vand på batteriet og får pustet ekstra luft i dækkene. Ægteskabet kan på samme måde trænge til et "eftersyn," bemærker Kaare Nielsen med et smil. Og som ægtemand og familiefar ved han, hvad han taler om. Han er desuden medlem af Den Kirkelige Domstol, der bl.a. og især tager stilling til katolske ægteskabers gyldighed, og så sidder han i den "tænketank," der for nylig med biskoppens tilladelse er dannet med henblik på udarbejdelse af nyt kateketisk materiale til ægteskabsforberedelse.

Er det bispedømmet, der har taget initiativ til denne "ægteskabs-tænketank?"

– Nej, der er tale om en bredt sammensat gruppe, der er opstået på privat initiativ.

Den brede sammensætning betyder formodentlig, at der er forskellige opfattelser i denne tænketank. Hvordan håndterer I eventuelle uoverensstemmelser?

– Gruppens medlemmer har forskellige tilgange til arbejdet. I øjeblikket befinder vi os i en fase, hvor vi læser materiale fra andre lande, og vi kigger meget nøgternt på det. Noget af det materiale, vi har gennemlæst, rammer ikke ind i en moderne dansk virkelighed.

Men I arbejder uden at gå på kompromis med Kirkens lære?

– Helt sikkert. Vores opgave er at udarbejde et officielt materiale for bispedømmet.

"Ægteskab til eftersyn"

"Ægteskabs-tænketanken" arbejder med forberedelse til ægteskabet, men der kommer også en tid efter brylluppet, hvor det sker, at ægtefællerne går fra hinanden. Da ægteskabet i katolsk forstand er uopløseligt, kan en katolik ikke indgå nyt ægteskab, medmindre det kan påvises, at det første ægteskab var ugyldigt. Sådanne sager behandles af Den Kirkelige Domstol.

Er der flere sager i dag end tidligere?

– Ja, der er tale om en markant stigning, og i mit arbejde i Den Kirkelige Domstol har jeg ofte tænkt på, at mange ægteskaber kunne reddes, hvis man tog fat om problemerne i tide og f.eks. gav kriseramte ægtepar tilbud om hjælp i form af et ægteskabskursus.

Det er et sådant tilbud, vi nu har stablet på benene under overskriften "ægteskab til eftersyn."

I øjeblikket afvikler vi et kursus i menighedslokalerne i Ordrup, men det er også tanken, at kurset skal kunne foregå på skift i private hjem.

Er det dig, der har taget initiativ til "ægteskab til eftersyn"?

– Det er min idé, men biskoppen har selvfølgelig godkendt initiativet.

Hvordan foregår kurset i praksis?

– Det er vigtigt for os, at ægtefællerne oplever det som en god aften. En aften, som de glæder sig til, og hvor de kan slappe af. Derfor starter vi med at spise sammen og tale om vind og vejr. Selve programmet indledes med, at jeg holder et oplæg på 10-15 minutter. Dernæst giver jeg deltagerne nogle spørgsmål til aftenens tema, som de skal arbejde med, men det er ikke meningen, at man skal dele sit privatliv med andre. Hvis man har lyst til at bidrage med et eller andet, har man lov til det, men det er selvfølgelig på frivillig basis, for det handler om ens privatliv. Men det er af stor vigtighed, at man efterfølgende får talt sammen, når man kommer hjem, og inden vi mødes næste gang.

Konfliktløsning

På den invitation, som menigheden i Ordrup har kunnet tage stilling til i et stykke tid, står der opfort emner som: kunsten at tale sammen, konfliktløsninger, tilgivelse og det at være forældre.

Om konfliktløsning fortæller diakon Kaare Nielsen: Vi starter med et tilbagemæk. Hvornår gik det galt? Jeg kommer måske i tanker om et eller andet, "du gjorde," som gjorde mig glad eller ked af det.

Men det fordrer jo en parathed hos begge ægtefæller. Hvad hvis denne parathed ikke er til stede?

– Så bliver det svært. Man skal have en vis grad af åbenhed for at kunne gå ind i forløbet, ellers fungerer det ikke.

Ægteskaber i krise er ofte karakteriseret ved at parterne lukker af over for hinanden – foretager en positionering. Hvordan "åbner man op" i disse kriseeægteskaber?

– Jeg ved ikke, hvor meget "man" kan åbne op i disse ægteskaber. Jeg tror, at ægtefællerne kan, hvis de har et ønske om at løse en krise. Der skal i virkeligheden ikke så meget til for at komme i gang – blot lidt god vilje.

Tilbud til alle ægtepar

– Det er vigtigt at præcisere, tilføjer Kaare Nielsen, at tilbuddet om ægteskabsrådgivning ikke er parterapi. Det er et tilbud til alle, der gerne vil gøre noget mere for deres ægteskab – også til dem, der er lykkelige og glade for hinanden.

Hvordan kan man "gøre mere" i sit ægteskab, hvis det er lykkeligt?

– Det kan man sagtens. Man kan lære at skærpe sin opmærksomhed på specielle områder, f.eks. hvordan man taler til hinanden. Jeg tror også, at et lykkeligt ægteskab har brug for eftersyn engang i mellem. Alle ægteskaber bevæger sig i bølger. Der er både gode og mindre gode perioder.

På samme måde som når man sender bilen til service, selvom den egentlig ikke fejler noget?

– Ja, og lidt, som når vi tager på retræte. Vi tager ikke på retræte, fordi vi er ved at miste troen. Vi tager på retræte for at "vedligeholde" troen, for at tanke op.

Hvis du eller din menighed gerne vil have mere at vide om "Ægteskab til eftersyn" kan du kontakte Kaare og Eva Maria Nielsen på bispekontorets telefon 33 55 60 24 i tidsrummet man-fre fra kl. 9-12.

Man er kun fri, når man er lydlig

Christopher Jamison: Når man blander elementer fra de store religioner sammen efter sit eget behov, bliver spiritualiteten en del af den almindelige forbrugerideologi, og det er en meget begrænsende måde at se spiritualitet på.

af Lisbeth Rütz

Christopher Jamison er abbed i benediktinerklostret Worth Abbey i Sussex i England. Sammen med klostrets øvrige munke deltog han i BBC's TV-serie "The Monastery" (dansk: "Fyrre dage i kloster"), hvor fem vidt forskellige britiske mænd tilbragte fyrre dage på Worth Abbey. Den 7. maj udkom bogen "At finde et helligt rum – klostervisdom for moderne mennesker", som er baseret på erfaringerne med TV-serien. I anledning af udgivelsen besøgte Jamison København, hvor Katolsk Orientering fik mulighed for at tale med ham i Helligåndshuset.

I denne uge udkom "At finde et helligt rum – klostervisdom for moderne mennesker" på dansk. Bogen vil lære moderne mennesker at bede. Men mange mennesker vil nok sige, at det ikke giver mening at henvende sig til Gud – for er der overhovedet nogen, der hører dem? Er det ikke spild af tid?

– Jeg foreslår de mennesker at skabe sig deres eget stilhedens rum nu og her – derhjemme, hvor de bor. Det kræver en vis disciplin; men de vil opdage efterhånden, at denne stilhed bliver fyldt med noget. Det vil være præcist som med Andy, der efter en meditation i kapellet sagde: "Jeg blev opmærksom på et nærvær".

Stilheden vil åbne for en anden dimension af livet. Vi må begynde med at lære dem at møde denne stilhed, hvor Gud findes. Og derefter må vi vise dem hen til Kirken.

Har De nogle bud på, hvordan man kan evangelisere i et afkristnet Europa?

– Ja! Vi lever i Vesteuropa i samfund, hvor mange mennesker har et alt for stresset liv og bare prøver på at overleve. Som katolsk kirke har vi en juvel i den kontemplative bøn. De protestantiske kirkesamfund har ikke udviklet tilsvarende traditioner i noget særligt omfang. Det er en af vores opgaver at forklare denne kontemplative tradition for folk og skabe steder med plads til stilhed i de store byer.

Jeg så gerne, at kirkerne i London City blev omdannet til sådanne oaser, for alle har et kontemplativt ønske i sig. Det er unikt, at I har Natkirken i København – vi har ikke noget tilsvarende i England.

Hvordan fastholder man børn og unge i Kirken?

– Ja, det er svært, og det er et problem over alt i Vesteuropa, tror jeg. Den traditionelle måde er jo at fastholde dem ved at tilbyde dem opgaver – f.eks. at ministrere. Det giver dem også en vis forståelse for liturgien. En anden måde, som vi kender i England, er at have retrætecentre, der henvender sig specielt til unge mennesker.

I bogen bruger De begrebet "shopping spirituality". Hvad er det?

– Jeg refererer til TV-programmet "Spirituality shopper" – en slags åndeligt supermarked og typisk for moderne spiritualitet, hvor tilbuddene på hylderne er elementer fra de store religioner, som man blander sammen efter sit eget behov. På den måde bliver spiritualiteten en del af den almindelige forbrugerideologi, og det er en meget begrænsende måde at se spiritualitet på. I alle store religioner er fællesskabet i ritualer og menneskeligt samvær vigtigt. At bruge et ritual uden for sin naturlige sammenhæng er lige som at sætte propellen i gang, uden at man først har sat båden i vandet.

Begrebet lydighed spiller en stor rolle i regelen?

– Ja, og jeg ved, at det kan være et problem for mange. Men det engelske ord *obedience* kommer af det latinske *oboedire*, så den oprindelige betydning er at lytte til en anden. Jeg taler ikke om såkaldt blind lydighed, men om en positiv lydighed, hvor jeg lytter aktivt til den anden og med min samvittighed frit vælger at sætte mine egne ønsker til side til fordel for den anden. Man er først fri, når man er lydlig.

I trin 7 Håb taler De om at få en god død. Benedikts regel foreskriver jo, at man dag-

ligt skal holde sig døden for øje. Mange ville jo finde dette en anelse morbidi...

– Ja; men det er jo en katolsk tradition at beskæftige sig med den kommende død. Benedikts regel siger om munkene: "at de skal dagligt have den truende død for øje" (RB 4.47) Det er klart, at man kan være bange for at dø; men man kan lære at håndtere denne angst. At dø på en god måde er noget, der kan læres. I Den katolske Kirke har vi bønner for en lykkelig død. I England er det et problem, at døden er så marginaliseret. Mange voksne har aldrig set en død. Men mange andre steder i Kirken har man en rig tradition for at se den døde – f.eks. i Irland, hvor man våger over den døde.

Det kan jo være meget svært at leve i et fællesskab. Siger Benedikts regel noget om konflikthåndtering?

– Benedikts regel er meget realistisk og tager også højde for de voldsomme konflikter, der kan opstå i et fællesskab.

Den har endda et afsnit om, at munkene ikke må slå på hinanden (RB 70)... Konflikter er uudgøelige – men det handler om, at man må anerkende, at vreden har oprindelse inden i mig selv. Vrede er aldrig acceptabel. Hver af os må tage ansvar for denne vrede. Man må se ind i sit eget indre snarere end i de andres, og man skal lære tålmodighed. Og så skal man huske, at man altid er en andens kors. ...

Lectio divina er en vigtig del af dette at skabe sig et helligt rum. Men hvad er det egentlig?

– Lectio divina (hellig læsning) er en særlig måde at læse en tekst på. Teksten er normalt en bibeltekst eller en tekst skrevet af et helligt menneske. Man tager imod teksten – d.v.s. man læser den langsomt og gentagne gange for at se, hvad den har at sige til én. Du tygger på teksten, lader den komme ind i dig og lader den leve i dig.

Hvor kommer ideen til programmet "Fyrre dage i kloster" fra?

– Ideen kom fra et TV-selskab. BBC gik

med på ideen, og man søgte derefter interesserede. Hundreder af interesserede meldte sig og af dem blev fem udvalgt. For alle fem mænd, der deltog, skete der en ændring med deres liv. F. eks. opgav Tony, der producerede pornografi, sit job og holdt op med at drikke.

Der blev senere produceret et opfølgingsprogram, og det viste sig, at der for alle fems vedkommende var sket en stabil ændring af deres liv. (dette program har endnu ikke været vist i dansk TV).

"At finde et helligt rum" er allerede blevet lidt af en bestseller – har De planer om flere bøger?

– Ja, jeg er allerede færdig med den næste bog, hvis titel er "Finding happiness". Den udkommer til oktober, men kan allerede nu bestilles på amazon.com. Jeg håber, at den også bliver oversat til dansk.

Christopher Jamison: At finde et helligt rum. 160 s., indbundet. Forlaget Boedal. Se også Worth Abbeys netside: <http://www.worthabbey.net>

De fattigste af de fattige

P. Tony Pellissery (bagest til venstre), som leder den salesianske organisation AIDA, besøgte Danmark i begyndelsen af maj sammen med 5 medarbejdere. De arbejder for at bedre forholdene for de fattige stammefolk i staten Arunachal Pradesh i det nordøstlige Indien.

Foto: Kuno Arnkilde

af Torben Riis

I Indien lever der i dag 9,6 millioner katolikker – en ganske stor befolkningsgruppe efter europæisk målestok, men kun ganske få procent i forhold til en befolkning på over 1 milliard mennesker, hvoraf de fleste er hinduer.

Ca. 1,6 millioner katolikker lever i det nordøstlige Indien, bl.a. i staten Arunachal Pradesh, hvor befolkningen for størstedelen lever i yderste fattigdom. Det er stammefolk, som ernærer sig ved forskellige former for landbrug i uvejsomme bjergene, og som ikke har haft nogen andel i den teknologiske og økonomiske udvikling, der sætter sit præg på Indien i disse år.

Katolsk Orientering havde den 5. maj besøg af 5 projektmedarbejdere fra den salesianske organisation AIDA, som sammen med organisationens leder pater Tony Pellissery i disse år samarbejder med Caritas Danmark om at skabe bedre økonomiske og uddannelsesmæssige vilkår for de fattige bjergbønder i Tirap-provinsen.

I et område som dette går evangelisering og udviklingshjælp hånd i hånd, forklarer Tony Pellissery, men det er et vanskeligt arbejde. Projektmedarbejderne må som oftest vandre i timevis for at nå frem til de afsides liggende landsbyer. Her bliver der typisk 25-30 dage, hvor de instruerer lokalbefolkningen i basal sundhedslære og i moderne dyrkningsmetoder. Det sidste er dog ikke uden vanskeligheder, tilføjer

Tony Pellissery, for folk er så fattige, at de som regel er utilbøjelige til at satse på noget nyt og ukendt. Når man lever på et eksistensminimum, vælger man det sikre.

Og vilkårene er barske. Børnedødeligheden er høj typisk på grund af fejlnæring. Forældrene arbejder hårdt i marken og må ofte gå flere timer fra og til arbejde, og det er derfor de større børn, der må passe de mindre. Det går ud over deres i forvejen sparsomme skolegang. Endnu er 50% af befolkningen i Tirap-provinsen analfabeter.

Fremskridt er der dog at spore. I lokal-samfundene er det lykkedes at etablere selvhjælpsgrupper, der sparer små beløb op til at igangsætte aktiviteter, som kan forøge deres indkomst. De mest interesse-

rede og egnede personer bliver uddannet til "landsby-trænere" og "landsby-sundhedsarbejdere" på de træningscentre, AIDA har etableret, og lægger dermed grunden til fremtidig udvikling.

Salesianerne, som har navn efter den hellige Frans af Sales, blev grundlagt af den italienske præst Don Bosco (helgenåret 1934) og opnåede pavelig godkendelse i 1869. I dag arbejder over 600 salesianere i Indien, hvor de driver omkring 100 forskellige institutioner.

Hvad med kristenfølgelser i Indien? spørger jeg. – Ikke i vores område, svarer Tony Pellissery og tilføjer: Hinduer er på få fanatikere nær fredelige og tolerante mennesker.

De gudviede jomfruers kald - en kilde til glæde og håb

af Torben Riis

Som det fremgår af annoncen på side 15 i dette blad, holder Sveriges biskop Anders Arborelius den 13. - 15. juni retræte for gudviede jomfruer og andre kvinder, som kunne være interesseret i at høre mere om et cølibatært liv i verden.

Forinden – i dagene 14. - 17. maj – afholdes der i Rom en international kongres for gudviede jomfruer, hvor Marianne Grosmeier deltager fra dansk side. Omkring 500 gudviede jomfruer fra 52 lande ventes at deltage i kongressen under foræde af kardinal Franc Rodé, præfekt for Kongregationen for Ordener og Sækularinstitutter.

Formålet med kongressen er at styrke kaldet til gudviet liv, som i disse år oplever en opblomstring i den katolske verden, og som med pave Benedikt XVI's ord er en gave i og til Kirken. Kongressen vil byde på foredrag om teologiske og spirituelle emner, diskussionsgrupper og rapporter fra repræsentanterne for de enkelte lande.

Et ældgammelt kald

Kvindens kald til et gudviet liv i verden hører til blandt de ældste religiøse kald i Kirken og førte tidligt til formuleringen af

et højtideligt indvielsesritual. Kandidaten indvies til et liv, som skal være "et tegn på Kirkens kærlighed til Kristus og et eskatologisk billede på livet i den kommende verden og på den himmelske Kristi Bruds herlighed," som det hedder i introduktionen til ritualet, der som en frugt af Andet Vatikanconcil blev nyformuleret i 1970.

Den kanoniske lov omtaler (604) det gudviede liv som et kald til i særlig grad at efterfølge Kristus og vie sit liv til at tjene Kirken.

Det gudviede liv

Men hvad betyder det i praksis at leve et gudviet cølibatært liv? Det betyder at leve i verden uden at være af denne verden, i alt hvad man foretager sig at være sig bevidst, at man tjener Kirken og Gudsfolket.

Den gudviede jomfru forpligter sig til at bede tidebønner, modtage sakramenterne regelmæssigt og lade bønner være en stor del af sit liv. Hun beder for biskoppen, præsterne og sit bispedømme.

Modsat ordenssøstre lever de gudviede jomfruer hver sit individuelle kald under den lokale biskops vejledning. De forbliver uanset deres vilde lægfolk og har derfor deres fulde frihed til at vælge den profession, de ønsker, sørger selv for at tjene til livets ophold og afgør selv, hvor-

dan de bedst udnytter deres evner i Kirkens tjeneste. Mange gudviede jomfruer er aktive i deres menigheder og i socialt arbejde, men mindst lige så vigtigt er det at mange i deres daglige virke inden for en lang række professioner sætter et præg på det samfund, de lever i.

Hvem kan blive viet?

For at en kvinde kan modtage denne særlige vielse, må hun hele sit liv har levet i kyskhed. Hun må altså hverken være gift eller være enke. Endvidere forudsættes det, at hun via sin hidtidige livsførelse har sandsynliggjort, at hun som person er i besiddelse af evnen og viljen til at holde ud i sit kald. Kandidater til vielsen gennemgår som regel en prøvetid, hvorefter den lokale biskop afgør, om de er i besiddelse af de rette egenskaber.

3.000 gudviede jomfruer i verden

En uformel statistik vil vide, at der i dag er omkring 3.000 gudviede jomfruer på verdensplan, heraf ca. 1.000 på det amerikanske kontinent, 1.500 i Europa og 500 i resten af verden. Pave Johannes Paul II betegnede i sin apostoliske skrivelse *Vita consecrata* den fornyede interesse for de gudviede jomfruers kald som "en kilde til glæde og håb."

Pastoralrådets 78. møde på Magleås

Pastoralrådet holder sit næste møde i weekenden 7.-8. juni.

Ved redaktionens slutning foreligger følgende oplysninger om dagsordenen:

- Forretningsudvalget vil aflægge midtvejsrapport, dvs. en beretning om det arbejde, der er udført i første halvdel af 2008, og biskoppen vil give en almen orientering om situationen i bispedømmet.
- Der er valg af medlemmer, herunder formand og næstformand, til forretningsudvalget.
- En "indstilling om reorganisering af bispedømmets informationstjeneste" vil blive forelagt til drøftelse.
- Eventuelle mere vidtgående vedtægtsændringer bliver forelagt til drøftelse.
- Og der vil blive orienteret om hhv. Projekt Medlemsregister, Kirkeskat som kildeskat og Kirkeskattekampagne 2008.
- Endelig vil årsregnskabet 2007 blive forelagt.

Katolsk Orientering vil bringe en reportage fra mødet i nr. 12, som udkommer fredag den 20. juni.

Vi kunne fylde paradiset med vore helgener...

Fr. Ermelindo di Capua (t.v.) fotograferet sammen med pater Bob Showers O.F.M.Conv. i Roskilde

af Lisbeth Rütz

Fra d. 17. - 24. april i år kom fr. Ermelindo di Capua til Danmark fra San Giovanni Rotondo i Syditalien for at fortælle om pater Pio. Katolsk Orientering mødte ham i Roskilde.

Har De været i Danmark tidligere?

– Nej, det er mit første besøg i Danmark. Jeg er kommet hertil takket være Jonnie Nielsen, som har besøgt mig i San Giovanni Rotondo i Italien, og som har organiseret alt omkring mit besøg her i Danmark.

Hvad er Deres egen personlige historie til ordenen?

– Jeg blev præsteviet i september 1958 og var i San Giovanni Rotondo fra 1965-1970. I 2000 vendte jeg tilbage, og jeg varetager nu kontakten med de engelsksprogede pilgrimme, der kommer til stedet. Som kapuciner tilhører jeg den franciskanske familie, der følger Frans af Assisis regel.

Hvem var pater Pio egentlig?

Han blev født i beskedne kår i Pietrelcina i 1887 og trådte ind hos kapucinerne i 1903. Bortset fra en kort periode under første Verdenskrig, hvor han aftjente sin værnepligt, boede han i klostret i San Giovanni Rotondo indtil sin død i 1968, fordi det var det bedste for hans altid svage helbred.

Har De selv kendt pater Pio?

Ja, jeg kom til San Giovanni Rotondo i 1965 og kendte altså pater Pio i tre år indtil hans død i 1968. For os var han i dagligdagen bare en broder som så mange andre. Og han anstrengte sig altid for ikke at skille sig ud fra os andre.

Hvordan forløb en dag for pater Pio?

Hver morgen stod han meget tidligt op og læste messen klokken fire. Efter messen spiste han morgenmad og hørte skriftemål til middagstid. Derefter vendte han som

regel tilbage til skriftestolen. Mange mennesker kom til ham for at søge råd eller for at blive helbredt. Han forsøgte altid at give dem både trøst og glæde. Han blev aldrig nogen stor prædikant – det var hans stemme for svag til. Men gennem skriftemålet og messen nåede han sjælene.

Hvordan vil De beskrive hans spiritualitet?

– Messen var centrum i hans liv. Han læste den altid meget langsomt og inderligt – og derfor kunne den vare flere timer. Hver messe var for ham en meditation over Herrens lidelse, død og opstandelse. Han var meget stærk i sin kærlighed til Guds Moder og betragtede rosenkransen som sit fornemste våben mod demonerne.

Bønnen var det, der nærrede hele hans liv. Som han sagde – en dag uden bøn er som en dag uden sol. Han havde også en stor kærlighed til de afdøde. Han plejede at sige: jeg står og venter ved paradiset's port, indtil alle mine børn er kommet ind. Til dem, der havde opgivet håbet, sagde han altid: Håb og bed – tab ikke modet. Tro altid på, at der er hjælp, og tvivl ikke på Herrens barmhjertighed.

Pater Pios breve er en god måde at lære ham at kende på. Hele livet igennem skrev han breve, hvor han åbnede sig fuldstændigt over for bl. a. sin skriftefar og sin provincial. Han skrev også tusinder af breve med åndelig vejledning til sine skriftebørn. Disse breve er i dag udgivet på alle hovedsprogene.

Har pater Pio et budskab til os i dag?

Ja, hans budskab til os i dag er et fredens og trøstens budskab om, at vi skal glæde os i Herren og fjerne os fra synden for at hellige os det åndelige liv.

Pater Pio blev nok først og fremmest kendt som skriftefar?

– Ja, i hele sit liv som præst helligede han sig skriftemålet. Sommetider ventede folk en hel uge på at komme til at skrifte hos ham. Skriftemålet var for ham et instrument for Guds barmhjertighed. Men samtidig krævede han også meget af sine skriftebørn.

Tusinder af skriftebørn fra alle sociale lag og fra fjerne steder på jorden kom til ham i San Giovanni Rotondo. Han omvendte mange ved sin bøn og ved sin kærlighed til Gud og næsten. Den senere pave Johannes Paul II var én af de mange, som var til skrifte hos ham.

Hvad er formålet med Deres besøg her i Danmark?

– Mit formål med at komme her er at opmuntre de troende til at holde ud i tro, håb og kærlighed til Gud og deres brødre. Mens pater Pio levede, helbredte han mange både på krop og sjæl, og denne mission fortsætter endnu i dag i San Giovanni Rotondo. Som Johannes Paul II og moder Teresa gjorde det, kommer mange i dag for at bede ved graven. Journalisterne fortæller mig, at der kommer mellem 7 og 8 millioner mennesker om året for at besøge hans grav og blive velsignet med hans relikvier.

Pater Pio er kendt for at være stigmatiseret – hvordan gik det til?

Han bad om at lide som Jesus. Vi ved, at han modtog stigmaterne i 1918 efter at have bedt foran krucifikset. Han besvime af smerte, og da han vågnede op, blødte han fra hænderne, fødderne og siden. Stigmaterne gav ham mange smerter. Men, som han sagde – Herren har ikke givet mig dem til pynt; men for at jeg skal lide for Jesus. Han skjulte dem altid, så andre ikke kunne se dem. Stigmatiseringen varede i 50 år; men da han døde i 1968, lukkede sårene sig. Han er den eneste katolske præst, der var stigmatiseret.

Kan De fortælle noget om hans forhold til de kirkelige autoriteter?

Ja, det var ikke altid lige nemt. Han blev anklaget for at være en falsk helgen, og fra 1931 til 1933 havde han forbud mod at læse messen offentligt og tage mod skriftemål. Også i tresserne havde han problemer med de kirkelige myndigheder.

De gamle anklager dukkede op igen, da historikeren Sergio Luzzati sidste år udgav en bog, hvor han påstår, at pater Pio selv frembragte stigmaterne ved at bruge kar-

bolsyre, der er ætsende i større mængder. Luzzati havde i Vatikanets arkiver fundet ud af, at pater Pio ofte havde bestilt karbolsyre på det lokale apotek. Men pater Pio, der var ansvarlig for sygeplejen i klostret, brugte bl. a. karbolsyren til desinfektion af sine instrumenter.

Hvorfor forbindes pater Pio så ofte med demoner?

– Ja, hvorfor kæmpede han så ofte med demonerne? Fordi demonerne kendte til alt det gode, han havde gjort, og derfor kæmpede de imod ham. Hver eneste dag måtte han kæmpe mod dem. De viste sig for ham i mange forskellige skikkelser – f.eks. som en smuk, ung, nøgen kvinde eller en hund i overnaturlig størrelse, der ville gå til angreb på ham.

Fænomenet bilokation forbindes med pater Pio – hvad er det egentlig?

– Bilokation betyder, at en person kan være to steder samtidig. Mange helgener, f. eks. Sankt Antonius af Padua, har kunnet det. Pater Pio bevægede sig aldrig uden for San Giovanni Rotondo. Alligevel er der talrige historier om, at han viste sig langt væk derfra – én gang så langt væk som i Uruguay. Meget kendt er historien om general Cadorna, der efter nederlaget ved Caporetto i 1917 blev så deprimeret, at han ville gøre en ende på sit liv. Han sad med pistolen rettet mod tindingen, da en kapucinerbror pludselig dukkede op i hans kontor og talte ham fra det. Mange år senere så han et billede af pater Pio i avisen og forstod da, at han var den ukendte munk.

Man forbinder ofte pater Pio med velligt?

– Ja, der kom tit blomsterduft fra hans person eller fra de ting, han rørte. Også folk, der var langt væk fra ham, kunne pludselig mærke denne duft. Duften er et tegn på hellighed, som man også kender fra mange andre helgeners liv.

Hvad betyder det for Dem personligt at være franciskaner?

– Alt. Vi franciskanere kunne fylde paradiset med vore helgener....

Debatten om Broder Jacob

Kaare Rübner Jørgensen fastholder i KO 2008 nr. 9 sin afvisning af, at franciskaneren Broder Jakob tilhørte det danske kongehus og var tredje søn af kong Hans og dronning Christine.

I sit indlæg i KO nr. 6 kaldte han det "et faktum, at der ikke foreligger noget udsagn herom, hverken fra mexicansk eller fra dansk side". Men Willy Frendrup henviste ham i KO nr. 8 til, at de tre ældste mexicanske beretninger fra 1500-tallet netop siger, at Broder Jakob var af det danske kongehus. Så nu indrømmer KRJ alligevel, at "Munoz fortæller, at han var af kongeligt blod, Mendietta, at han nedstammede fra det kongelige hus", idet han dog udelader, at det var det danske kongehus. Den noget senere de la Reas kronike bygger ganske rigtigt på de to andre, der altså er primærkilderne. Disses udsagn er ikke "ønsketænkning", men det faste udgangspunkt for videre historisk forskning. Påstanden om, at de ellers "indeholder talrige myter og sagn, og har vist sig urigtige på steder, hvor vi har en viden, der kan kontrollere deres troværdighed" anfører KRJ ingen belæg for. I øvrigt er det irrelevant for deres oplysninger om Jakobs herkomst, som de må have fået fra ham selv.

Herefter hævder han, at hvis "Jakob var søn af kong Hans og dronning Christine kunne det umuligt holdes hemmeligt", og hvis han var indtrådt i franciskanerordenen, måtte det "som århundredets sensation" fremgå af de danske kilder! Det første problem har jeg i min bog "Bro-

der Jakob den Danske, kong Christian II's yngre broder" for længst taget stilling til. - KRJ hævder udmærket at kende denne bog. Men hvorfor har han så overset, at dens første kapitel netop udførligt redegør for de danske kilder om kongehusets genealogi i hele perioden fra 1450 til 1560? Jeg viser her, at disse kilder er langt færre og mere tilfældige, end man på forhånd skulle tro. Dengang havde man jo hverken "Billedbladet" eller kongelige hofhistorikere, der nøje skulle registrere de royale familieforhold. I virkeligheden er der rigelig "plads" til både Jakob og andre ellers næppe omtalte kongebørn i datidens kilder. KRJ begår den elementære kildekritiske fejl, som al historisk metodelære adværer imod, nemlig at drage slutninger af tavshed: "når intet nævnes, kan der intet have været." Netop det er forkert. Heller ikke om de kendte kongesønners dåb findes der breve eller optegnelser om store dåbsgilder, hvortil rigsråderne og deres fruer var indbudt - ikke engang om Christian II's. Den slags blev først almindeligt under Renæssancen.

At man kunne ønske at kende tid og sted for Jakobs indtræden i franciskanerordenen skal jeg gerne indrømme. Men historisk viden er nu engang begrænset af de kilder, der faktisk er bevarede. Det er dem, jeg grundigt analyserede i min ovenfor nævnte bog fra 1986. Resultaterne er siden ganske vist blevet modsagt, men aldrig videnskabeligt modbevist af danske historikere.

Jørgen Nybo Rasmussen

Evangelisering?

Jeg har læst om evangelisering i KO nr. 5 2008, og må tilstå at jeg ikke helt forstår meningen. Det jeg trods alt mener at have forstået er, at troen skal revitaliseres indenfor menighederne, samt at troen skal forkyndes til mennesker udenfor den katolske kirke.

Jeg vil kort sammenholde evangeliseringsdebatten med to artikler i KO nr. 9 2008. Det drejer sig om hvorvidt de katolske skoler er katolske, og om pavens besøg i USA. Det sidste først. Paven refereres for at have sagt følgende "...selve det fundament, samfundet bygger på, undergraves - tegn i form af menneskers fremmedgørelse, vrede og polarisering, den omsiggribende vold, svækkelsen af moralen, forråelsen i vore indbyrdes relationer og den voksende ligegyldighed over for religionen."

Behovet for evangelisering må være udtryk for at troen er under pres. Pavens ord må være en beskrivelse af forholdene i mange vestlige samfund.

Jeg har i den sammenhæng følgende spørgsmål: Hvordan skal man leve som katolik i Danmark, når netop Danmark er et af de mest sekulariserede lande i verden? Hvordan kan man overhovedet undgå at blive påvirket af det omkringliggende samfund? Hvordan skal man formidle og forkynde den katolske tro, når man ikke selv er fast i troen (her kommer diskussionen om de katolske

skoler ind i teksten)? Hvilken rolle spiller f.eks. Missio i evangeliseringen?

K. A. Lauszus
7100 Vejle

Svar:

Det er et meget omfattende spørgsmål, som både kan besvares meget udførligt og meget kort. Af pladshensyn må jeg vælge det sidste: I vor del af verden er troen ganske rigtigt under pres, og derfor er det til stadighed en udfordring at opretholde en katolsk kristen identitet. Når både tro og etik udfordres af vore umiddelbare omgivelser, kræver det fra vores side en målrettet indsats indadtil for at styrke bevidstheden om Kirkens lære, ligesom det i forholdet til omverdenen kræver både klarsyn og mod hhv. at formulere og praktisere et værdisæt, som ofte er i direkte modstrid med de dominerende tendenser i samtiden. I hvilket omfang dette lykkes os, afhænger ganske af kvaliteten af den indsats, vi på alle niveauer er i stand til at præstere.

Torben Riis

Biskoppen orienterer

Pr. 1. maj 2008 er pastor Samuele Lando, præsteviet den 26. april d.å., udnævnt til andenpræst ved Sct. Albani Kirke i Odense.

Pr. 1. maj 2008 er pastor Bernardo Petri, præsteviet den 26. april d.å., udnævnt til andenpræst ved Vor Frue Kirke i Århus

Pr. 1. august 2008 er pastor Mikolaj Kecik, hidtidig andenpræst ved Sct. Ansgars Domkirke, udnævnt til andenpræst ved Sct. Mariæ Kirke i Aalborg.

Pr. 1. august 2008 er pastor Daniel Nørgaard udnævnt til andenpræst ved Sct. Ansgars Domkirke

Pr. 1. august 2008 er diakon Marcos Romero, der for tiden arbejder ved Vor Frue Kirke i Århus, udnævnt til diakon ved Sct. Birgittas og Sct. Franciscus' kirker i hhv. Maribo og Nakskov.

København, den 8. maj 2008
*Czeslaw Kozon

MAGLEÅS KURSUSCENTER

MAGLEÅSUGEN 2008

Søndag den 22. juni - Lørdag den 28. juni.
En uge i dejlige omgivelser.
Tema: Det glade budskab - før og nu.
Lederteam: Lisbeth Poulsen og Bent Jensen.
Pris kr. 2.630,-

FAMILIEUGEN 2008

Søndag den 29. juni - lørdag den 5. juli.
Familieugen henvender sig til familier af alle slags, store som små fællesskaber.
Tema: Krop, sjæl og leg!
Lederteam: Allen Courteau, sr. Hildegard Doods, Kirsten Poulsen, Felicity Pors, Camilla Janning, Pia Kelly.
Voksne kr. 1.795,- børn 8-15 år kr. 965,- børn indtil 7 år kr. 480,-

Kontakt sekretariatet for nærmere oplysninger:
Magleås Kursuscenter, Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød
Tlf. 45 81 07 15 - Telefoni: 9.00 - 15.00
info@magleaaas.dk - www.magleaaas.dk

DUK søger

Udviklings- og organisationskonsulent

Danmarks Unge Katolikker søger ny udviklings- og organisationskonsulent pr. 1. september 2008. DUK er det officielle børne- og ungdomsinitiativ i det Katolske bispedømme i Danmark. DUK arrangerer både nationale og regionale arrangementer. Organisationen er en del af DUF, Dansk Ungdoms Fællesråd. Vi har ca. 1200 medlemmer fordelt på 25 lokalforeninger. Vores sekretariat består af 2 fuldtidsmedarbejdere og har en Børne- og Ungdomspræst på fuld tid tilknyttet organisationen og sekretariatet.

Stillingen er en fuldtidsstilling og vi søger en konsulent, der både skal varetage administrative og udviklingsmæssige opgaver. Samtidig skal vores fremtidige konsulent indgå i et tæt samarbejde med vores sekretariatskoordinator og med DUK's Hovedbestyrelse. Endvidere skal vores nye konsulent være en central figur i arbejdet med at videreudvikle vores organisation.

I den administrative del af arbejdet indgår budgetlægning og regnskabsafregning, samt kontakt til DUF. Det er en fordel med kendskab til administrationsdatabaser.

Det er en fordel, at du har organisationserfaring, er kreativ og idérig, kan arbejde selvstændigt og samtidig er indstillet på at være tovholder i forbindelse med flere af DUK's projekter.

Det er en fordel at have kendskab til Den Katolske Kirke, men det er ikke noget krav.

Ansøgning vedlagt CV og evt. andre bilag skal være os i hænde senest tirsdag d. 10. juni kl. 12. Ansøgningen stiles til DUK's forretningsudvalg og sendes til:

DUK
Forretningsudvalget
Skt. Kjældsgade 3
2100 København Ø
eller på mail til fu@duk.dk

Læs mere om foreningen på www.duk.dk. Har du spørgsmål vedrørende stillingen som udviklings- og organisationskonsulent, er du velkommen til at kontakte sekretariatskoordinator Ilona N. Rasmussen på tlf. 39 20 20 79 (hverdage 9-15.30)

Bønnens Apostolat

Juni

- At alle kristne må fremelske et dybt og personligt venskab med Kristus, så at de kan videregive styrken af Hans kærlighed til alle, de møder.

- At den Eukaristiske Kongres i Quebec må føre til en stadig større forståelse af Eukaristien som Kirkens hjerte og evangelisationens kilde.

Du kan ikke tage det med dig - men med et testamente kan du fortsat hjælpe Kirken

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente. En sådan arv er fritaget for afgifter, så den går ubeskåret til Kirkens arbejde. Det anbefales at lade en advokat oprette testamente. Sker dette i samråd med bispkontoret, refunderes salæret.

Rekvirér brochure eller ring til:
Torben Møller
Katolsk Bispekontor
Gl. Kongevej 15
1610 København V
Telefon 33 55 60 11

Det sker i bispedømmet

Maj

Lørdagene 24. og 31. kl. 17.00 Maria-andagt. Sted: Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade, Kbh.

Søndag 25. kl. 11.30 Foredrag ved Andreas og Karen Grzelak, som sammen har oversat og udgivet dele af Sr. Faustinas skrifter. Vi starter i kirken med tilbedelse og bøn kl. 9.30, højmesse kl. 10.00. Foredraget afholdes i Sankt Mikael's Hus, Thorsgade 20, 8900 Randers. Alle er velkomne. Oplysninger: Annette Højrup på tlf. 86 27 70 58 / 30 23 23 60 el. www.katolsk-midt.dk

Onsdag 28. kl. 19.30 Sankt Laurentii aften: Lotte Fang Borup holder foredrag om "De gamle klostre i Roskilde – tiden for Reformationen". Menighedssalen, Sankt Laurentii Kirke, Frederiksbergvej 11, 4000 Roskilde. Entre: kr. 40.00 inkl. kaffe. Alle er velkomne.

Fredag 30. kl. 19.30 – ca. 21.30 Forsynings- og helbredelsesmesse. Sankt Ansgar Kirke, Bredgade 64, Kbh.

Juni

Lørdag 7. kl. 14.30 "Kirkekunsten før og nu" v. sognepræst Anne-Mette Gravgard, Sted: Sankt Ansgar Kirkes menighedslokale, Bredgade 69 A, Kbh. Pris kr. 40,- incl. materialer, kaffe og te.

Lørdag 14. kl. 12.00 Katolsk Historisk Forening afholder sommermøde. Sted: Jesu Hjerte Kirkes menighedssal, Stenosgade 4 A, Kbh.

Mandag 16. kl. 19.00 – 20.00 Meditationsaften, derefter te og kaffe. Sted: Sankt Joseph Søstre, Strandvejen 91, Kbh. Ø.

Biskoppens kalender

Juni

4. onsdag	9.00: Messe for personalet på Gl. Kongevej
6. fredag	16.00: Møde i Forretningsudvalget på Magleås
7. lørdag	Pastoralrådsmøde
8. søndag	Pastoralrådsmøde
12. torsdag	15.00: Danske Kirkers Råd, Odense
24. tirsdag	10.00: Møde i Biskoppeligt Råd

Valfart til Om med fejring af 150-året for Mariaåbenbaringerne i Lourdes!

Valfart 2008
Søndag d. 1. juni

Salig er hun som troede (luk. 1,45a)

Program

11.00: Den lille pilgrimsvandring starter nær Om-klostermuseet. Se skilte og vejledning på stedet. Pilgrimsvandringen ledes i år af DUKs ungdomspræst p. Gregers Mærsk-Kristensen

11.00: Valfartsvandring fra Omborgens

12.30-14.15: Pause - Tilbedelse - Underholdning

13.00-14.00: Skriftemål

14.30: Messe med biskop Kozon

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup, Herlev, Farum, Bispebjerg og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe de nødvendige aftaler

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn, et lyttende øre, et ord fra Jesus og en velsignelse så ring **7518 1808**

Torsdag, fredag og lørdag kl. 20-23 hele året

Vanløse Ligkistemagasinet

H.P. Baltzer & Søn ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse

38 71 75 01

organiseret bedemand tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligkistemagasinet.dk

KRIS Kristen Rådgivning for Incestofre og Seksuelt misbrugte

KRIS (Landskontoret i Århus): Fredens Torv 2, 1. sal tv, Postboks 5023, 8100 Århus C Tlf. 8618 3394 / 7022 7294 • Læge og familierapeut Vibeke Møller

KRIS (Sjælland): Sankt Lukas Vej 7A, 2900 Hellerup og Østergade 13, 4700 Næstved Tlf. 3940 7294 eller 4710 7294 • Socialrådgiver og terapeut Inger Andersen

KRIS (Sjælland/Fyn): Jyllandsgade 20, 1. sal, Postboks 44, 7000 Fredericia Tlf. 5051 8818 • Sygeplejerske og terapeut Rie Bjerre

KRIS (Midt- og Vestjylland): Bredgade 55, 7400 Herning Tlf. 2195 0209 • Pædagog og terapeut Helene Svendsen

KRIS (Nordjylland): Hadsundvej 75, 9000 Aalborg Tlf. 3042 2489 eller 9646 0112 Social-sundhedsassistent og terapeut Maj-Britt Strøm

www.kris-dk.dk • kris@kris-dk.dk

Retræte

m. Biskop Anders Arborelius, ocd
den 13. - 15. juni

Retræten er for:

- Gudviiede jomfruer
- Kvinder som vil høre mere om kaldet til et cølibatært gudviet liv i verden
- Enlige kvinder m/u private løfter, som lever et lignende cølibatært liv i verden
- Kvindelige apostoliske eller monastiske søstre

Øvrige præster: pastor Lars Messerschmidt og pater Pascal Lung, o.p.

Sted: Lille Magleås
Pris: 500 kr.

Retræten er på engelsk (deltagere fra andre lande)

Kontakt og tilmelding: Eva Johansson: (majbarn73 at yahoo.se) eller: Marianne Groesmeier: (marianne.toft at email.dk)

Næste retræte: 7. - 9. november 2008

Find os på
katolskorientering.dk

Begravelse
Bisættelse
Borydning
Bobehandling

KATOLSK BEGRAVELSES SERVICE

Benzons
BEGRAVELSES SERVICE

DØGNSERVICE 7011 2407

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55
Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Hellerup Emdrup-Ryvang Bedemandsforretning
v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A
39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstre
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba
Alle aftaler træffes gerne i hjemmet

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV • TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til
Katolsk Orientering nr. 12
som udkommer

den 20. juni
skal være redaktionen i hænde senest

den 2. juni
Med venlig hilsen
Redaktionen

Er dit liv i kaos/krise?
Der er en, der kan lytte i
Telefonlinjen ved kirken.
Ring gratis og anonymt.

**Alle dage mellem
18 - 22
70 26 14 84**

Retræten for mænd

på Dalum Kloster afholdes
mandag 11. til fredag 15. august 2008
Emne: "Kan du se? Hvad ser vi?"
Retrætepræst: Benny Blumensaat.

Tilmelding: Thøger Hammershøj, tlf. 86 19 42 19

RFM Landsbevægelsen
Respekt for Menneskeliv

*Sig ja til livet
- hele livet!*

Bestil et gratis prøvenr. af RFM nyt!
Tlf 5576 7652 • E-mail: rfm@mail.dk
www.rfm.dk

Katolsk Orientering nr. 10 23. maj 2008 34. årgang

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)
Redaktionssekretær Kuno Arnkilde
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement
 Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Lisbeth Rütz
Redaktion og annoncer
 Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15,
 1610 København V,
 tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,
 e-mail: redaktion@katolskorientering.dk
 Giro 205-7042

Orientering fra sognene: indlæg sendes til
 sognenyt@katolskorientering.dk
 Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.
 Abonnementspris 420 kr. helårligt. Løssalg 21 kr.
 i Stenobutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.
Udgiver Ansargstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
 DK 1610 København V
Tryk Morsø Folkeblad Bogtrykkeri
Oplag 8000
 ISSN 0902-297X

Valfart til Vor Frue af Aasebakken

Søndag den 25. maj 2008

Program

Kl. 9.15: Valfart gennem Rude Skov
 Kl. 10.30: Mulighed for skriftemål v/Vor Frue
 Kloster
 Kl. 11.30: Bispemesse m. Kristi Legems- og
 Blods procession
 Kl. 13.00: Pause for spisning, leg og samvær.
 Den vietnamesiske gruppe serverer vietna-
 mesiske specialiteter - overskuddet går til
 Valfarten. Kaffe, øl og vand kan købes hos
 spejderne. Lægmandsorganisationer fortæller
 om deres arbejde og sælger rosenkranse,
 bøger, andagtskort, ikoner, medaljoner m.m.
 Kl. 15.00 Andagt

Dagens program slutter kl. 15.45, men folk
 kan blive på området så længe, de vil.

Transport:

S-tog fra Kbh. Hovedbanegård til Holte,
 hvor det tager ca. 20 minutter at gå i "los
 formation" til Rudersdalsvej (over for Poppel
 Allé). Skovvalfarten, som starter kl. 9.15, går
 under sang og bøn gennem Rude skov til
 Høsterkøb. Vil du køre direkte til Høsterkøb:
 S-tog fra Hovedbanegården til Holte og videre
 med bus 354 til Høsterkøb Kirke eller S-tog
 til Birkerød og videre med bus 500 S til foden
 af bakken.

Send en ung til Sydney!

En kæmpeoplevelse venter vore unge i 2008. Verdensungdoms-
 dagen i Sydney. Pave Benedikt XVI har sat flere hundrede tusinde
 unge fra hele verden stævne i Sydney i juli måned næste år. Tre
 uger med tusindvis af indtryk: messer, trosundervisning, sang,
 musik og drama venter vore unge.

Fra de tidligere verdensungdomsdage i Köln, Rom og Toronto ved
 vi, hvilken omvæltende betydning en verdensungdomsdag kan
 have for vore unge. De kommer hjem med glæde, med begejstring
 over deres tro og med lyst til at engagere sig i Kirken. Mange af de
 unge, der med dygtighed og entusiasme var med til at gennemføre de nyligt overståede regionale
 børne- og ungdomsdage og "Den største Dag" i Odense, var således blevet tændt på sagen under
 Verdensungdomsdagen i Köln i 2005. Så frugterne er der!

Nu gælder det så Sydney i 2008. Interessen har været stor. Men det er dyrt! Hvis de unge skal
 komme derned til en for dem overkommelig pris på 10.000 kr., så skal der samles penge ind, om-
 kring 7.000 kr. pr. deltager! Vi står således lige nu og her og mangler omkring 100.000 til formålet.
 Jeg opfordrer derfor sammen med DUK alle til at give et bidrag til dette formål.

100.000 kr. er mange penge; men ikke hvis vi er mange om at bidrage. Faktisk vil beløbet komme
 ind, hvis alle, der ser denne appel, blot giver 20 kr. (tyve kroner), ikke meget for et stort projekt.
 Man er naturligvis velkommen til at give mere, og store såvel som små beløb kan indbetales på
 Reg.nr. 4310 kontonr. 9083294 Danmarks unge Katolikker.

Send en ung til Sydney. Giv et bidrag!

✕Czeslaw Kozon

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 21 og 22

kampen mellem de ultra-ortodokse jøder
 og de sekulære jøder intensiveret. Hvem
 vinder retten til at definere, hvad en rigtig
 jøde er?

DR 2: 20. maj 20.30 - 22.30
DR2 Tema: Skilsmissefælden

DR 2: torsdag den 22. maj 18.15
Jødernes historie (1:5)

Tysk dokumentarserie fra 2006. (Die Ju-
 den - Geschichte eines Volkes)
 Hvordan opstod monoteismen, ideen om,
 at der kun findes én Gud? En idé, der
 skulle ændre verdenshistorien. Historien
 begynder for mere end 3000 år siden, da
 Gud viser sig for Moses i form af en bræn-
 dende busk og pålægger ham en mission.
 Han skal udfri de trælbandne israellitter
 fra Ægypten og fører dem til landet, der
 flyder med mælk og honning. Undervejs
 modtager han to stentavler med de 10 bud.
 Jøderne fejrer mindet om denne exodus,
 hjemkomst, i den jødiske påske, pesach.
 Efter kong David og kong Salomons rige
 er blevet indtaget af babylonerne bliver jø-
 derne igen sendt i eksil. Ved hjemkomsten
 450 år før Kristus bliver historien ned-
 skrevet i Torahen, der indeholder de fem
 første Mosebøger i Det gamle Testamente,
 og templet i Jerusalem bliver genindviet.
 Denne begivenhed fejrer jøderne stadig
 hvert år i den otte dage lange lysfest, Cha-
 nukka.

Følgende udsendelser i denne serie:

Fredag den 23. maj 18.15 (2:5)
Mandag den 26. maj 18.15 (3:5)
Tirsdag den 27. maj 18.15 (4:5)
Onsdag den 28. maj 18.15 (5:5)

DR 2: torsdag den 22. maj 22.10
Kærlighedens bud - hengivelse (9:9)

Du skal give dig hen.
 Er det nødvendigt at hengive sig i et for-
 hold? Forfatteren Sissel-Jo Gazan taler
 med præsten Jesper Stange om singlelivet
 og om længslen efter hengivelse – til et an-
 det menneske og til Gud.

DR 2: torsdag den 29. maj 19.15
Verdens kulturskatte
"Kairos gamle by" (Treasures of the World)

Midt i nutidens moderne Kairo ligger en
 af verdens ældste islamiske byer med sine
 berømte moskeer, madressaer, bade og
 fontæner. Byen blev grundlagt i det 10.
 århundrede og var i fire århundreder cen-
 trum i den islamiske verden.

RADIO

P 1: fredag den 23. maj 22.03
Et øjeblik

Igennem en række øjeblikke sættes der fo-
 kus på de forskellige ritualer der er for en

bøn og ikke mindst vores forskellige moti-
 ver for at bede til forskellige guder. Tidli-
 gere biskop i Roskilde Stift Jan Lindhardt
 er den gennemgående person i indslagene.
 Han fortæller blandt andet om egne erfa-
 ringe med bøn og bidrager med kommenta-
 rer til de forskellige aspekter af bøn, der
 belyses i indslagene.
 Tilrettelæggelse: Inger Knude Larsen.
 (Sendt første gang 20. marts 2006).

(Næste udsendelser tirsdag den 27., onsdag
 den 28. og torsdag den 29. kl. 22.03).

På www.katpod.dk
siden sidst

Migration - hva' det?

Jakob er hos Gud
 Hvad skal vi stille op i forhold til
 muslimerne?

Dialogen er for længst i gang i Europa
 Abbed Christopher Jamison i København
 Underlig afstanden fra nødvendig
 dialog

En ændring af lukkeloven svigter
 søndagen

TV

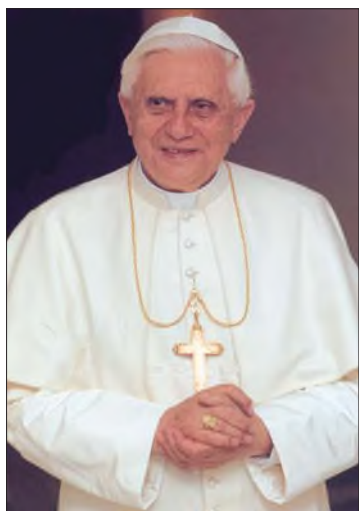
DR 2: mandag den 19. maj 18.15
Israels første 50 år (4:6)

Israelsk dokumentarserie fra 1998.
 (Tkuma - the First Fifty Years)
 Politik og religion hænger uløseligt sam-
 men i dagens Israel, men det er ikke noget
 harmonisk møde. Alle israellere er enige
 om, at Israel er en jødisk stat, men her hører
 enigheden op. For hvad vil det sige at være
 jøde? Pionererne i 1920'erne og 30'ernes
 Palæstina havde en socialistisk utopi og
 ønskede en jødisk stat. De var ikke religiøse,
 men de følte sig som en del af en jødisk
 tradition. De ortodokse jøder forventede
 først en jødisk stat ved Messias' komme.
 For at få deres støtte valgte Ben-Gurion at
 tage de religiøse partier med i Israels første
 regering. De religiøse partier fik siden stor
 indflydelse på social- og ægteskabslovgiv-
 ningen, og de 200.000 yeshiva-studerende,
 som får penge fra staten, ikke arbejder og
 er fritaget for militærtjeneste, tynger vold-
 samt på statsbudgettet. I dagens Israel er

Katolsk Orientering

Pave Benedikt XVI: Eukaristien er historiens største revolution

I sin prædiken på Kristi Legems og Blods fest i Laterankirken i Rom sagde paven, at eukaristien har bragt den største sociale omvæltning nogen sinde ind i verden. Med udgangspunkt i Paulus' ord: "Her er ikke forskel på jøde og græker, træl og fri, mand og kvinde; thi alle er I én i Kristus Jesus" (Gal 3,28), konstaterede han, at alle de skel, der eksisterer mellem mennesker på grund af køn, alder og social og økonomisk status, mister deres betydning, når de troende sammen fejrer eukaristien. I Paulus' ord, sagde han, erkender vi sandheden og styrken i den kristne revolution, den dybeste omvæltning i menneskeheds historie.

Eukaristien kan aldrig blive et privat anliggende eller en fejring forbeholdt en bestemt gruppe mennesker, der har fundet sammen på baggrund af bestemte private interesser. Eukaristien er en offentlig gudsdyrkelse, som ikke har noget eksklusivt over sig.

Vi har ikke på forhånd besluttet, hvem vi vil være sammen med, inden vi kommer, men befinder os nu sammen – forenet i troen og kaldet til at blive ét legeme – idet vi deler det ene brød, som er Kristus, med hinanden.

På tværs af nationalitet, profession, social status og politisk overbevisning mødes vi og åbner os for hinanden for at blive ét i ham. Det har, sagde pave Benedikt, fra begyndelsen været kendetegnet for kristendommen. Og det er netop dette, Kristi Legems og Blods fest minder os om: at vi er kristne betyder, at vi kommer sammen alle vegne fra for at møde den ene Gud og blive ét i ham og med ham.

Efter messen anførte pave Benedikt en procession gennem Roms gader, der som en illustration af hans ord udgjorde en broget skare – fra kardinaler, drengespejdere, ordenspræster og -søstre til en gruppe hjemløse samt naturligvis de mange pilgrimme fra hele verden.

Endnu ingen dato for Johannes Paul II's saligkåring

"Santo subito," lød råbene på Peterspladsen i april 2005 efter pave Johannes Paul II's død, og siden da er der mange, der utålmodigt har ventet på meddelelsen om hans saligkåring. Men det er endnu for tidligt at fastsætte en dato. Det konstaterer præfekten for Kongregationen for Hellig- og Saligkåringssager kardinal José Saraiva Martins som svar på presseforlydender om, at begivenheden skulle være nært forestående.

Ryterne herom kunne umiddelbart føres tilbage til en udtalelse af den præst, der fører den afdøde paves sag, Monsignore Sławomir Oder, der i et interview havde udtrykt sit personlige håb om, at processen kunne afsluttes i slutningen af 2009. I forvejen har der været spekulationer om den 2. april 2009 – 4-årsdagen for paves død.

Men, forklarer kardinal Martins, en sådan proces består af mange forskellige stadier, hvor personens liv undersøges af en række fagfolk, historikere, teologer og læger. Derfor er det endnu for tidligt at sætte en dato på saligkåringen.

Endnu afventer man, at Kongregationen lægger sidste hånd på sin rapport. Materialet fra de indledende undersøgelser blev overdraget Kongregationen på 2-årsdagen for pave Johannes Pauls død, og hermed var den første fase i saligkåringssagen officielt afsluttet.

Med i materialet var et vidnesbyrd fra den franske ordenssøster Marie-Simon-Pierre, som hævdede, at hun mirakuløst var blevet helbredt for Parkinsons syge – den sygdom, pave Johannes Paul selv led af i de sidste år af sit liv.

Helbredelsen indtraf efter at hun havde påkaldt den afdøde pave og bedt "den lysende rosenkrans" – de

fem mysterier, Johannes Paul II tilføjede i 2002. Hun blev få dage efter undersøgt af den neurolog, der havde hende i behandling, og som til sin forbløffelse kunne konstatere, at sygdommen var forsvundet.

Bliver Johannes Paul II saligkåret i løbet af 2009 kun fire år efter sin død, vil der være sat en ny rekord. Den hidtil kortvarigste proces var den, der gik forud for Moder Teresas saligkåring i 2003 seks år efter hendes død.

Kirkestatistik

Vatikanet har netop udsendt en ny udgave af sin statistiske årbog med oplysninger om forskellige aspekter af katolsk kirkeliv i en række lande i perioden 2000-2006 inkl.

I løbet af disse syv år er antallet af katolikker forblevet nogenlunde uændret på 17,3% af verdens befolkning. Væksten i Europa, hvor 25% af alle verdens katolikker bor, var mindre end én procent, mens den i Nord- og Sydamerika var 8,4% og 7,6% i Oceanien. I Asien svarede væksten til befolkningstilvæksten som helhed, mens der i Afrika var en stigning fra 130 millioner til 158,3 millioner i hele perioden.

Antallet af biskopper i verden steg fra 4.541 i 2000 til 4.898 i 2006. Også antallet af præster steg en lille smule – fra 405.178 til 407.262 – en samlet stigning på en halv procent. Der er dog tale om store regionale forskelle. Europa er således det eneste kontinent, hvor der er blevet færre præster, mens der enten er stabilitet eller fremgang i andre dele af verden.

Der er i dag næsten dobbelt så mange ordenssøstre som præster, størst væksten i Afrika og Asien.

Antallet af præstestuderende steg fra 110.583 i 2000 til over 115.000 i 2006 – en stigning på 4,43%. Men igen med regionale forskelle: fremgang i Afrika og Asien, tilbagegang i Europa på omkring 16%.

En ny undersøgelse bekræfter, at Europa i dag er et aldrende kontinent, hvor der er flere ældre over 65 år end børn og unge.

Fremtiden synes ikke at tilhøre et Europa, hvor den traditionelle kernefamilie er under pres, og hvor provokeret abort er blevet den hyppigste dødsårsag.

Grænser

Vi lever i en tid, hvor grænser til stadighed overskrides, og hvor forestillingerne om, hvad der er moralsk acceptabelt eller ikke, i vidt omfang flytter sig i takt med udviklingen.

Det seneste eksempel finder vi i debatten om den såkaldte kimæreforskning, som ganske vist indtil nu ikke har fyldt meget i medierne, men som Det Etiske Råd har valgt at beskæftige sig med, ikke mindst efter at det britiske parlament i år har givet grønt lys for forskning af denne art.

Debatten drejer sig om, hvorvidt forskerne skal have lov til at frembringe organismer, hvori der indgår celler fra både mennesker og dyr. Det kan lade sig gøre ved såkaldt somatisk kloning – den teknik, skotske forskere benyttede i 1986, da de fremstillede Dolly, verdens første klonede får. Og som sædvanlig står striden mellem dem, der lader de eventuelle nyttevirkninger af en sådan forskning være afgørende for deres stillingtagen, og dem, som lægger hovedvægten på de principielle følger af at overskride endnu en grænse. Helliger hensigten midlet? Og hvilken pris kommer vi i givet fald til at betale, hvis vi i praksis vælger at udviske grænsen mellem dyr og menneske?

Når forskerne ikke blot herhjemme, men også internationalt p.t. presser på for at kunne arbejde inden for dette felt, er der selvfølgelig en grund til det. Man vil gerne udvikle metoder, der kan helbrede forskellige kræftformer samt sygdomme som Parkinsons og Alzheimers. Hvornår man vil kunne opnå resultater i så henseende, og om man nogensinde vil kunne det, står foreløbig hen i det uvisse. Men grundsynspunktet er, at alene muligheden for at kunne udvikle ny medicin berettiger til at gå videre.

Netop muligheden for at udvikle nye metoder til sygdomsbekæmpelse har gang på gang vist sig som et sikkert trumfkort i den bioetiske debat. Og argumentationen er da også besnærende. Herregud, siger man, det drejer sig jo ikke om at frembringe blandingsevæsener, der kan vises frem i zoologiske haver. Det hele foregår på celleniveau, hvor den blastocyst, der skabes, kun får lov at leve i en petriskål, så lang tid det tager at udvikle de celler, man har brug for, dvs. omkring et par uger. Og ville man så ikke være et reaktionært bæst, hvis man stak en kæp i hjulet for en forskning, der engang i fremtiden vil kunne hjælpe hærskerer af syge mennesker?

Det er ikke vanskeligt at forudse forløbet og udfaldet af denne diskussion, hvis den bliver ført på disse præmisser. Og det bliver den.

Det, de færreste vil have øje for, er, at hver gang man tillader en ny teknik, overskrider man samtidig en principiel grænse. Udviskes skillelinien mellem mennesker og dyr, sker der noget med vores menneskesyn. Er vi blot at betragte som en samling celler med en vis genetisk information, bliver det i et videre perspektiv vanskeligt overhovedet at begrunde et begreb som menneskerettigheder. Så bliver der i princippet ikke grænser for, hvad vi kan gøre med og mod hinanden.

Torben Riis

– flere læserbreve side 10

Religionsundervisning på Niels Steensens Gymnasium

Niels Erik Søndergård har mellem linjerne i Katolsk Orientering læst, at på Niels Steensens Gymnasium er tro og teologi adskilt i samme fag.

Jeg vil gerne præcisere følgende:

På Niels Steensens Gymnasium udgør katolsk tro og praksis kernen i skolens værdigrundlag. Det er en platform – en måde at anskue verden på – der har konsekvenser for den måde, vi underviser på. Det vil sige, at vi ser mennesket som et åndeligt væsen, skabt af Gud, sat som kustode for gennem sin fornuft og evne til empati at følge Kristus efter og således bidrage posi-

tivt til livet her på jorden.

Det betyder, at vores religionsundervisning er karakteriseret ved en respekt for menneskers religion og tro. Den er også karakteriseret ved en respekt for videnskab, hvilket bevirker at religionsundervisningen er saglig og kritisk, uden dog at være karakteriseret ved videnskabelig materialisme og/eller en tro på et sekulariseret verdensbillede.

For vores gymnasieafdelings vedkommende er det et krav fra ministeriel side til faget religion, som er et studentereksamensfag, at der ikke undervises konfessionelt i faget.

Tro imod sin tro

Kære Niels Erik Søndergård, Som privatperson har du lov til at læse, hvad du vil, og som du vil: forfra, bagfra, på hovedet og sågar også mellem linjerne. Men når du optræder i det offentlige rum, er kravene til dig nogle andre. Her fortolker og udlægger man den konkrete, forhåndenværende tekst ved at læse i teksten og konkret at henviser til citater fra teksten, når man vil delagtiggøre andre læsere i, hvad man mener, at en tekst betyder. Her har private følelser og fornemmelser naturligvis ikke hjemme.

Jeg ved ikke, hvad du personligt har imod Niels Steensens Gymnasium, men jeg ved, at alle ledelsespersoner og halvdelen af skolens lærerstab er katolikker, at skolen har dobbelt så mange ugentlige religionstimer som folkeskolen, at katolsk religionsundervisning varetages af katolske lærere, at der er to ugentlige messer for eleverne, at alle højtider og særlige festdage fejres i kirken, at der er forbøn og særlige messer i kirken, når vi oplever noget svært i den store verden og i skolens egen lille verden ... der har været et

Som på mange katolske skoler i Amerika bruger vi religionspsykologen James Fowlers trosstadier som metode i det gymnasiale religionsfag. Ved at lære eleverne at skelne mellem det konfessionelle indhold i troen og måden hvorpå der tros bliver eleverne i stand til at forholde sig til trosfællesskaber baseret på social kontrol og fundamentalisme og til trosfællesskaber – katolske i bedste forstand – hvor troen er et samlingspunkt for et reflekteret, inkluderende fællesskab rettet mod verden.

Dorthe Enger, rektor

par tragiske dødsfald på det sidste, som elever og lærere netop har kunnet "håndtere" ved at samles i kirken. Skolen står desuden fuldt ud mål med Undervisningsministeriets krav til religionsfagets CKF'er.

Skolens mål er at arbejde til Guds større ære, at lære eleverne at være tro imod deres tro og at lære at skelne mellem ånderne.

Min sjæl, hvad vil du mere?!

Lisbeth Mahler
lærer på Niels Steensens Gymnasium

Hvor katolske er de katolske skoler?

I forlængelse af de foregående numres debat om de katolske skolars profil, vil jeg gerne fortælle min egen erfaring fra mit barns skolegang på en velrenommeret katolsk skole.

Indtil mit barn gik i 4. klasse, havde jeg en fornemmelse af at det nok ikke var en særlig markant katolsk profil som skolen lagde for dagen, men der var jo dog morgensang med faderov, katolsk kristendomsundervisning og messe i skoletiden i ny og næ. Det kunne vel også gøre det, tænkte jeg, i det mindste får mit barn katolicismen ind som noget forholdsvis naturligt ved at gå i en katolsk skole.

Jeg skulle imidlertid blive klogere mht. skolens katolske grundholdning. Da jeg hørte at mit barns klasse skulle til at have seksualundervisning i dansk-timerne, mente jeg at det var på sin plads at de også fik Kirkens lære om seksualiteten formidlet. Derfor tog jeg kontakt til klassens katolske kristendoms lærer med henblik på at opfordre hende til at fortælle om dette emne parallelt med den verdslige seksualundervisning. Til min overraskelse ville hun imidlertid ikke undervise i dette emne hvis ikke det havde været diskuteret og vedtaget i forældregruppen. Jeg havde forestillet mig at det ville være naturligt at den katolske Kirkes lære blev formidlet i kristendomstimerne for de katolske elever, men det var det tydeligvis ikke.

Det ville jeg så tage op ved et forældremøde, men en anden begivenhed kom mig i forkøbet. Mit barns klasse fik af to forskellige lærere vist nogle film som ikke var egnet for deres aldersklasse (hvilket fremgår af anbefalingerne på filmene), bl.a. med eksplicitte seksuelle temaer som indhold. Da jeg så klagede til skolens ledelse med

et forslag om at man indførte retningslinier på skolen om at man ikke viser film for elever som er under det alderstrin som filmene er anbefalet for, løb jeg igen panden mod en mur. Det ville man ikke.

Jeg måtte så konkludere at man på den ene side ikke vil lære børnene den katolske Kirkes seksuallære i den katolske kristendomsundervisning, og samtidigt råt for usødet viser dem film med eksplicitte seksuelle temaer som indhold uden at de er rustet til at arbejde disse ting (filmene blev ikke fulgt op af en diskussion af emnerne). Hvis disse ting skete i en 8. eller 9. klasse, kunne man måske leve med det – men det er foregået i 4. og 5. klasse. Samtidig får jeg af vide af mit barn at de i kristendomstimerne diskuterer buddhisme og får at vide af læreren at "det eneste man kan være sikker på er at der ikke er noget der er sikkert". Det forekommer mig at denne såkaldt katolske skoles katolicisme kan ligge på et meget lille sted. Kunne man ikke fra pastoralrådets side stille krav om at de katolske skoler lægger en klarere profil for dagen? I det mindste burde man kunne forvente at de katolske elever får Kirkens grundlæggende lære formidlet. Min erfaring peger på at som det er nu, er det – i denne henseende – vilkårligt hvad de bliver undervist i og udsat for.

Julio Hans Casado Jensen

Svar:

Hvis det som Hans Casado Jensen beskriver, står til troende, så lyder det som om skolen har handlet ualmindelig dumt og mærkeligt.

Uden at kunne gå ind i den konkrete sag, som må være en sag mellem le-

delse og forældre, så vil jeg på den anden side ikke lade spørgsmålet om de katolske skolars seksualundervisning skal stå ukommenteret.

Det er min bedste overbevisning, at de katolske skoler i Danmark kan stå inde for en seksualundervisning, hvis kvalitet langt overgår, hvad børn normalt vil møde i folkeskolen. Jeg påstår ikke, at den er ideel. Der mangler f.eks. brugbart materiale. Det er meget vanskeligt at finde, men jeg ved at skolerne er meget kvalitetsbevidste, når der vælges materiale. Men selv det bedste vi kan finde, er ikke problemfrit, og der mangler f.eks. også komplet materiale udgivet fra katolsk hold.

Ikke desto mindre er biologi- og religionslærere opmærksomme på at se seksualundervisningen i sammenhæng med det hele menneske, og udgå den reduktion til ren og skær præventionsundervisning, som man kan støde på mange andre steder.

I skolernes formålsparagraf står der bl.a. at skolerens ser det som et mål, "at styrke elevernes mod til at træffe etisk funderede valg." Det er en kæmpe udfordring at modarbejde den omsiggribende værdinihilisme, hvor mennesket nedskrives til objekt. Og hvor seksualiteten forstås som en ret uden tilsvarende forpligtelse og ansvar for det enkelte menneske.

Igennem de sidste mange år, har vi forsøgt at gøre det klart for alle ansatte, at vore skoler, aldrig kan være katolske alene i kraft af traditioner som morgensang og kors i klasseværelserne. Men at vore skolars ståsted som katolske skoler skal præge hele skolekulturen, alle fagområder og hele skolens hverdag.

Jesper Fich,
skolekonsulent

*Årets valfart til Åsebakken forløb i strålende solskin med mange glade deltagere. Til højre ses p. Bienkowski, som samler menigheden fra Taastrup under fanen. Katolsk Orientering ville gerne have bragt flere billeder fra valfarten, men et kabelbrud, som afskar Sydsjælland fra København, hindrede billederne i at nå frem inden deadline.
Fotos: Maria H. Jørgensen*

**Meddelelse til indehavere af
10-års kontrakter
med % sats.**

**Nu er det tid til at sende kopi
af årsopgørelse 2007 til**

**Bispekontoret
Gl. Kongevej 15
1610 København V.
att.: Jette Christensen**

Nekrolog for Ruth Plum

Det er et privilegium at have kendt Ruth Plum igennem 52 år. Fra ferielejrene på Klitborg i midten af halvtredserne, hvor vi under kyndig og fast ledelse af Ruth og Claus tillige var under åndelig vejledning af pater Roos.

Igennem et menneskeliv var ikke mindst Ruth en stor hjælp for mange dengang unge katolikker på sin egen håndfaste og kærlige måde.

Ruth var altid klar til en god meningsudveksling, og hun vidste altid, hvor hun selv stod i teologiske

samtaler. I de senere år efter Ruth's pensionering kastede hun sig ud i en række oversættelser fra engelsk og tysk af teologisk litteratur til gavn for mange, der ønskede at sætte sig ind i Kirkens lære.

Ruth var klarhjernet til det sidste, og hun glemte ikke sine gudbørn, som hun ofte fulgte og havde i sine tanker.

Hun forblev igennem sine 94 år sammen sin mand Claus et betydningsfuldt menneske, der kom til at præge mange af os.

Ole Dam

Medlemsregister

Adressevask - hva' det?

af Erling Tiedemann

Adressevask – det var ikke et ord, jeg kendte for et år siden. Jeg vidste, hvad vask, bilvask og storvask var, men adressevask, nej.

Og nu er jeg så med til at vaske adresser det bedste, jeg har lært i den tid, der er gået, siden jeg første gang stiftede bekendtskab med begrebet. Bispedømmets medlemsregister trænger nemlig i den grad til at få sine adresser vasket.

Folk flytter, og vi katolikker er åbenbart ikke bedre end så mange andre, som også glemmer at komme hele vejen rundt, når de meddeler flytning – og så kommer et brev eller et kirkeblad retur med "ubekendt på adressen". 4.500 katolikker var på den måde "blevet væk", men er nu godt i gang med at blive fundet igen ved hjælp af adressevask. Vi får hjælp af både Post DK og af CPR-kontoret i Velfærdsministeriet, som har et tilbud, de – mod betaling, forstår sig – stiller til rådighed for foreninger, firmaer og altså også for os i Den katolske Kirke.

Adressevask løser imidlertid ikke alle problemer, for den bruges jo normalt kun, når vi ved, at nogen er blevet væk. Men hvad med dem, der ikke står som modtagere af KO, og som flytter uden at huske at give besked i sognet? KO sendes jo kun i ét eksemplar til hver husstand, og hvis en

ung katolik flytter hjemmefra, så får vedkommende heller ikke et tilbud om at få KO sendt til den nye adresse, hvis vi ikke ved, at hun eller han er flyttet.

Faktisk bør alle unge katolikker få tilbudt at få deres eget nummer af KO, når de fylder 16 år, men hvordan skal man vide, at de har fødselsdag, hvis deres fødselsdato ikke findes i medlemsregistret?

Derfor er det ikke bare en adressevask, vi er i gang med i Den katolske Kirke i Danmark, men faktisk noget, der mere ligner en storvask, hvor det gælder om at få CPR-nummer for alle med i registret. CPR-nummeret oplyser ikke alene fødselsdatoen; det giver også mulighed for meget hurtigere (og billigere) at finde frem til, om den 16-årige stadig bor hjemme eller har fået selvstændig bolig. Faktisk ser det ud til, at vi har ikke så få stående i registret som stadig boende i barndomshjemmet, selv om de måske for længst har forladt det.

Det er derfor vigtigt, at ikke bare voksne får deres CPR-nummer i medlemsregistret, men at de sørger for, at børnene og de unge også kommer med.

CPR-nummeret forhindrer også, at der kommer dubletter i medlemsregistret, hvis nogen i forbindelse med en flytning bliver oprettet i det nye sogn uden at blive slettet i det gamle.

Som bekendt er vi også ved at lægge op til en ordning med katolsk kirkeskat som kildekat, og i den forbindelse bliver der jo også brug for CPR-numre. Bl.a. er det jo tanken at gøre som i Sverige, hvor hver eneste får sendt forhåndsorientering om nyordningen og information om muligheden af at indgå en særtafte, så man ikke betaler sin kirkeskat som kildekat, men på anden måde. Alt det skal i den forbindelse være i den pinligste orden under respekt af alle bestemmelser i datalovgivningen.

Derfor denne opfordring til alle om at hjælpe med at gennemføre storvasken af vores medlemsregister. Man kan gøre det ved selv at henvende sig til sit sogn med sit CPR-nummer, men man kan også hjælpe med ved at gøre andre katolikker, som måske ikke læser denne artikel, opmærksom på sagen, så ingen bliver væk i medlemsregistret. Man kan fx spørge i sognet, om ens børn, der ikke længere bor hjemme, stadig står med den gamle adresse i medlemsregistret – og man kan sørge for at sognet får noteret CPR-numrene på de børn og unge under 18 år, man endnu har boende hjemme.

Sagen er jo, at hvis man bliver væk for Kirken, så er risikoen overhængende for, at Kirken også bliver væk for én – og at den bliver væk for vores børn. Medlemsregistret er ikke kun til administrative formål; det skal først og fremmest tjene fællesskabet mellem os katolikker.

Familien i Europa under pres

Familier som denne med flere end 3 børn er ved at være et særsyn i Europa, hvor befolkningstallet kun holder sig stabilt i kraft af indvandringen og den stigende levealder. Samtidig viser statistikkerne, at ægteskaberne i gennemsnit kun holder omkring 13 år

af Torben Riis

Mens disse linier skrives, er situationen vedrørende de strejkende pædagoger endnu uafklaret, og det er selvfølgelig en alvorlig situation for mange forældre, som i denne tid må se sig om efter alternative pasningsmuligheder til deres børn. Forældrene kan dog trøste sig med, at det p.t. er overvejende sandsynligt, at der snart vil komme et politisk indgreb, som sætter et punktum for konflikten, for selvfølgelig kan vi ikke som samfund holde til, at arbejdsmarkedet delvis lammes, ved at enten far eller mor må blive hjemme i længere tid.

Det har vi ikke kunnet, siden vi i løbet af 1960'erne og 1970'erne afskaffede den hjemmegående husmor og lagde os fast på to-indtægts-modellen, hvor begge forældre knokler fuldtids på arbejdsmarkedet, mens børnene bliver passet i vuggestuer, børnehaver og skolefritidsordninger.

Denne model, som efterhånden har bredt sig til så godt som alle europæiske lande, betragtes i almindelighed som en nødvendig forudsætning for, at vi kan holde hjulene i gang og dermed opretholde en – set med moderne øjne – passende levestandard samt finansiere de sociale ydelser, der gør, at vi kan sige, at vi lever i et velfærdssamfund.

Spørgsmålet er blot, om modellen på længere sigt er bæredygtig. For når europæiske familier i dag i realiteten tvinges til at prioritere arbejdslivet højere end familielivet, bliver det at sætte børn i verden i stigende grad en luksus forbeholdt de velbærgede – til forskel fra tidligere, hvor mange børn i en familie var et tegn på fattigdom. Der skal i dag et stort overskud til

både økonomisk og menneskeligt for at få det til at løbe rundt i en børnerig familie. Boligen er dyr, bilen eller bilerne ligeså, og de timer, hvor forældre og børn kan være sammen, bliver til stadighed færre. Heraf moderne begreber som »kvalitetstid« der i realiteten dækker over det forhold, at forældre og børn kun er sammen i weekenden. Man mister kontakten med hinanden, den nærhed og det fællesskab, der skulle være i ægteskabet er der ikke overskud til, og man orker kun i begrænset omfang at skulle tage stilling til problemer i forbindelse med børnenes opdragelse og skolegang. Det sidste må institutionen eller skolen virkelig tage sig af.

Denne udvikling har allerede i en årrække sat sig sine spor i skilsmisestatistikken, men også i de færre børnefødsler. Ofte lader man det blive ved det ene barn, når man først har oplevet den arbejdsmæssige belastning og den indskrænkning i ens personlige frihed, der følger med at blive forældre. For vist er det hårdt arbejde at have børn. Det har det altid været. Det nye er blot, at vi har indrettet samfundsøkonomien og dermed vores daglige tilværelse sådan, at der i dag er blevet væsentligt færre timer til overs til denne opgave. Derfor vælger mange det frie liv som single i stedet for en tilværelse med ægteskab og børn, og det resulterer i sidste ende i et faldende befolkningstal, færre unge og flere ældre og dermed også færre hænder til at holde samfundets hjul i gang.

En rapport med ildevarslenende perspektiver

Alt dette har man som nævnt vidst længe. Økonomerne har for år tilbage slået alarm, bl.a. ved udsigten til, at hjemmemarkederne skrumpes ind – en situation, som er enestående i nyere tid – og befolkningssta-

tistikkerne har ligeledes peget på det ildevarslenende perspektiv i, at »befolkningspyramiden« grafisk set er blevet forvandlet til en rhombe, således at der i dagens Europa er flere ældre over 65 år end børn og unge.

Skulle nogen desuagtet hælde til den anskuelse, at det faldende børnetal nok ikke er så alvorligt et problem, som visse dommedagsprofeter vil gøre det til, kan man anbefale dem at læse den rapport, som det uafhængige »Institute for family Policies« (IPF) netop har forelagt Europaparlamentet ved en høring. Rapporten er udarbejdet af et team af eksperter inden for demografi, psykologi og medicin, som har samlet og bearbejdet data fra forskellige internationale organisationer. Den er opdelt i 6 hovedafsnit, der beskriver udviklingen inden for befolkningstilvækst, ægteskaber og skilsmisser, fødselsrater, familiepolitik m.m., og slutter med en række anbefalinger til politikerne om, hvad de kan gøre for at styrke familien som samfundsberende institution.

Her finder man med andre ord de tørre tal, og det virker unægteligt overvældende at få så megen dokumentation forelagt på én gang. Sammenlagt tegner der sig et dystert billede ikke alene af familiens situation, men i et videre perspektiv af hele det europæiske kontinents fremtid eller måske rettere mangel på samme.

Den demografiske vinter

Lad os først se på udviklingen i befolkningstallet i Europas lande. I de 27 lande, der i dag er medlemmer af EU, har man samlet set siden 1980 oplevet en befolkningstilvækst på 8,8%, således at man i dag er tæt på en befolkning på 500 millioner mennesker.

Det lyder umiddelbart tilforfældeligt, men

I Danmark og i de fleste andre europæiske lande hører det i dag til sjældenhederne, at man får mere end to børn. Mange betragter dette moderne familiemønster som et ubetinget fremskridt, fordi det giver begge forældre tid og overskud til også at passe karriere og fritidsinteresser – og desuden økonomisk råderum til at realisere diverse drømme om materielle goder. Men alting har sin pris. En ny rapport, som netop er blevet forelagt EU-Parlamentet af det uafhængige »Institute for family Policies« (IPF), betegner situationen i de 27 EU-lande som kritisk. Det er der flere grunde til...

ser man nærmere på tallene, viser det sig, at tilvæksten kun er sket i nogle få lande. Frankrig (10 mio.), Spanien (8 mio.) og Storbritannien (5 mio.) tegner sig således for 57% af den samlede vækst, mens udviklingen i de nye EU-lande har været negativ inden for de seneste 10 år.

Endvidere viser det sig, at væksten i de oprindelige 15 EU-lande for 84 procents vedkommende skyldes indvandring – og altså ikke et mere traditionelt familiemønster med mange børn. Sammenligner man med USA, er væksten *over there*, når man fraregner indvandringen, 12 gange højere end i Europa.

Tyskland og Spanien er de to lande i Europa med flest indvandrere. Her bor i dag 42% af samtlige indvandrere. Over en 10 års periode er indvandringen i Spanien steget med 701% – fra knapt 500.000 i 1996 til 4,6 mio. i 2006.

Samlet udgør indvandrerne i dag 27 mio. eller 5,5% af Europas befolkning, og det er her væksten finder sted. Kun i Frankrig og Holland er antallet af børn, der fødes hvert år, højere end antallet af indvandrede.

På længere sigt betyder alt dette, at man fra 2025 vil opleve et fald i befolkningstallet, således at man i 2050 vil have et samlet befolkningstal på ca. 444 mio. Vi er midt i den udvikling, befolkningseksperterne kalder »den demografiske vinter.« Europa bliver langsomt, men sikkert affolket.

Ændret aldersfordeling

Men gør det nu så meget? Kan det i grunden ikke være ligegyldigt, om vi er 50 mio. færre? Svaret er nej, og det er der flere grunde til. Det er nemlig ikke kun et spørgsmål om plus eller minus så og så mange individer. Når befolkningstallet falder, betyder det, at der bliver færre børn og unge, samtidig med at vi i vore dage på

Pave Benedikt: Familien har behov for støtte

Pave Benedikt XVI appellerede i midten af maj til regeringerne om at komme Europas betrængte familier til hjælp. Familierne befinder sig i dag i en krise, sagde han til repræsentanter for diverse familieorganisationer, som befandt sig i Rom til en international konference om familiespørgsmål.

Paven henviste i sin tale til to vigtige kirkelige dokumenter: pave Paul VI's rundskrivelse *Humanae Vitae*, som i år har 40 års jubilæum, og Charteret for Familiens Rettigheder, som blev udsendt af Vatikanet i 1983, altså for 25 år siden. Disse to dokumenter, sagde han, supplerer hinanden. Det første understreger autoritativt – stik imod de dominerende tendenser i samtiden – værdien af kærligheden mellem ægtefællerne, en kærlighed som ikke er forvansket af selvoptagethed, og som er åben over for livet, mens den anden definerer de umistelige rettigheder, som er knyttet til familien baseret på ægteskabet mellem mand og kvinde.

Charteret, sagde paven, har først og fremmest bud til de politiske ledere med sin henvisning til de principper, der bør lægges til grund for den lovgivning, der vedrører familien – men henvender sig også til familierne selv for at opmuntre dem til at stå sammen om forsvaret for deres rettigheder.

Pave Benedikt citerede dernæst pave Johannes Paul II for at have sagt, at "menneskehedens fremtid bestemmes af familierne." Og han tilføjede, at Bibelen først og fremmest er en beretning om kærlighed, om pagten mellem Gud og mennesker. Det er grunden til, at foreningen i kærlighed mellem mand og kvinde i ægteskabets pagt i Skriften åbenbares os som et billede på frelseshistorien.

Om familiens aktuelle problemer, sagde paven, at han fuldt ud er klar over, hvor vanskeligt det kan være for familier i dag under de givne sociale betingelser at leve op til idealet om troskab og solidaritet inden for ægteskabet, at opdrage børnene og leve et harmonisk familieliv. Derfor, sagde han, er der et stort behov for at hjælpe familierne socialt og økonomisk, men også med åndelig vejledning.

Blandt de ideer, der blev diskuteret på konferencen, gav paven sin varme tilslutning til et påtænkt initiativ til ad politisk vej at få gennemført en familievenlig skattepolitik for på den måde at gøre det lettere for alle at få børn og opdrage dem i familien.

Afsluttende mindede paven om, at familien er samfundets byggesten, og at den er kaldet til at åbenbare Guds kærlighed til verden. Til de tilstedeværende repræsentanter sagde han: "Hjælp familierne med at være et synligt tegn på denne sandhed og med at forsvare de værdier, som står indskrevet i den menneskelige natur, og som derfor er fælles for hele menneskeheden. Det er jeres mission, kære kristne familier."

grund af forbedrede levevilkår i gennemsnit bliver ældre. Altså flere ældre i hver generation og færre unge til at afløse forrige generationer på arbejdsmarkedet.

"Vi mangler hænder," har den danske statsminister sagt ved flere lejligheder. Og det er et generelt vilkår i Europa i dag. Virksomhederne mangler arbejdskraft og den offentlige sektor ligeså. Vi kan ikke producere så meget som markedet kræver, og hvem skal passe "de store årgange" fra 1940'erne, når de om få år skal på plejehjem eller får brug for støtte i hjemmet? Endnu forsøger vi at løse problemet ved enten at importere arbejdskraft fra ikke-europæiske lande eller ved at flytte produktionen derhen, hvor arbejdskraften er. Men det er ikke svært at se, hvilke politiske og sociale problemer det på længere sigt kan give.

Og udviklingen går stærkt. I 1980 var der 57 millioner ældre over 65. I 2007 var tallet 80 millioner. Italien, Tyskland og Grækenland er de lande, der har den største andel af ældre. Her er ca. hver femte over 65 år.

Det kan man sammenholde med, at der i 2007 blev født næsten 1 million færre børn end i 1982 – et fald på 15%. I perioden 1990-95 oplevede man et dramatisk fald på næsten 700.000 i antallet af fødsler, mens tallet de seneste 12 år har ligget nogenlunde stabilt. Fødselsraten for Europa er p.t. 1,56, dvs. langt fra de 2,1, der skal til for at bevare et stabilt befolkningstal.

Sneboldeffekten

Kan udviklingen vendes? Det kan den muligvis, men det bliver et langt sejt træk og sværere end man umiddelbart skulle tro. Det, vi oplever for tiden er nemlig en slags sneboldeffekt, hvor udviklingen konstant accelererer. Når det i en given generation ikke er alle par, der får mindst to børn, bliver der nødvendigvis færre individer i næste generation, som så – hvis befolkningstallet ikke skal falde – forholdsmsønsigt er nødt til at føde flere børn for at kompensere for deres forældres "forsømmelser". Derfor er det i praksis svært at "knække kurven", så meget desto mere som mødre i gennemsnit bliver ældre og ældre. Gennemsnitsalderen for førstegangs fødende er i dag for hele Europa lige ved 30 år. Med andre ord er den periode, hvor de fleste vælger at få børn, blevet væsentligt forkortet. I Danmark var gennemsnitsalderen for førstegangs fødende endnu 22 i 1970.

Læg hertil, at der i Danmark udføres ca. 15.000 provokerede aborter om året. For alle 27 EU-lande er tallet 1.167.775 – 3200 pr. dag – 133 hver af døgnets 24 timer.

I 2006 blev 18,5% af alle graviditeter afsluttet med abort. Det gør abort til den hyppigst forekommende dødsårsag i Europa. Seks lande – Frankrig, Storbritannien, Rumænien, Italien, Tyskland og Spanien – tegner sig for 77% af alle abortindgreb. Spanien er det land, hvor stigningen har været størst de senere år. Her er tallet fordoblet i perioden 1996-2006.

Senere ægteskaber, flere skilsmisser

Og hvordan har ægteskabet og familien det så? For det første kan man konstatere, at de fleste venter med at gifte sig til 30-års alderen. For kvinderne er gennemsnitstallet 28,8 år, for mændene 31,2. Det er en stigning på over 5 år inden for de sidste 25 år. Men mange får alligevel børn. Hvert tredje barn i de 27 EU-lande (33,9%) fødes uden for ægteskab, og i enkelte lande så som Estland, Bulgarien, Sverige og Frankrig fødes lidt over halvdelen af alle børn uden for ægteskab.

Ser vi på skilsmissestatistikken, har der i perioden 1980-2006 været en stigning på 55% – på trods af at der i samme periode er indgået færre ægteskaber. Igen er det Spanien, der lægger sig i spidsen med en stig-

Europa er i dag et aldrende kontinent.

I 1980 var der 36 millioner flere børn end ældre over 65.

I 2007 var der 6 millioner flere ældre over 65 end børn under 14.

*

Antallet af indgåede ægteskaber er i perioden 1980-2005 faldet med 24%

*

Gennemsnitsalderen for førstegangs fødende i Europa er i dag ca. 30 år.

I 1970 var den i Danmark 22 år.

*

I Europa forekommer der hvert halve minut døgnnet rundt en skilsmisse og en provokeret abort. Abort er i dag den hyppigst forekommende dødsårsag i Europa.

ning på 290%. I den nævnte periode har der i alt været over 10 millioner skilsmisser, der har gjort over 15 millioner børn til skilsmissebørn. Topscorerne i denne statistik er Belgien, Luxembourg og Spanien, hvor to ud af tre ægteskaber ender i skilsmisse. For hele EU gælder det, at et ægteskab i gennemsnit varer i 13 år.

Også her har der været tale om en rivende udvikling. I 1980 var der 1 skilsmisse for hver 4,6 indgåede ægteskaber. I 2006 var det sidste tal halveret til 2,3.

At ægteskabet i dag er en skrøbelig institution ses også af antallet af personer pr. husstand: 2,1 i Danmark – for hele Europa 2,4. Når tallet kommer så langt ned, skyldes det selvfølgelig de mange, der bor alene, singlerne, der har valgt familien fra, eller som p.t. bor alene efter en skilsmisse. Faktisk udgør singler uden børn 27,7% af samtlige husstande i Europa – mere end 54 millioner! – mens singler med børn udgør 4,3%.

Til sammenligning udgør husstande med to voksne og børn under myndighedsal-

den 24,9%. I 67% af alle husstande er der ingen børn, i 16% 1 barn, i 13% 2 børn og i 4% flere end 2 børn.

Rapporten beskæftiger sig endelig med, hvad der fra politisk side gøres for at støtte familierne og påviser i den forbindelse en direkte sammenhæng mellem familieudgifter og fødselsalder. EU-landene afsætter i snit 2,1% af bruttonationalproduktet til familiefremmende foranstaltninger, og Danmark opnår her en topplacering med hele 3,8%. Men i betragtning af at de fleste penge bevilges til institutionspladser bør det være så som så med begejstringen. Længere barselsorlov, som Kristeligt Folkparti fik gennemført i den periode de sad i regering, ville være betydeligt mere familievenligt – men ordningen blev som bekendt afskaffet efterfølgende, fordi den blev "for populær" – læs: for dyr. I dag bliver der i EU-landene kun bevilget 1 euro til familierne af hver 13 euros til sociale udgifter. Det kan blive meget bedre, siger IPF – og det hastert!

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjærulff

Tro eller overtro?

Kære Katolsk Orientering,

Min kæreste, som ikke er katolik, beskylder os katolikker for at være overtroiske, fordi vi bruger vievand og kan lide at gå med den undergørende medalje eller et krucifiks om halsen. Han synes også, det er kunstigt og overdrevet, når vi knæler, slår korstegn og den slags.

Jeg har svært ved at forklare ham, hvorfor sådanne ting er en del af vores tro og ikke bare gammel vane eller folkelig overtro. Kan I hjælpe mig?

Venlig hilsen
Maria J

Kære Maria,
Kristendommen har lige fra begyndelsen været en kropslig og sanselig religion, hvor det fysiske er en levende del af Guds virkelighed, organisk forbundet med den åndelige. Den har derfor altid stået som en

levende modsigelse af rent åndelige bevægelser, som f.eks. oldtidens gnosticisme, middelalderens kætterbevægelser og nutidens nyreligiøse bevægelser.

Kropsligheden og sanseligheden er en følge af netop dét, som gør kristendommen til noget helt enestående blandt alle verdens religioner: At Gud blev menneske i vores virkelighed, begrænset af tid og rum: "Ordet blev kød".

Allerede fra begyndelsen blev vi skabt til at være ét med Ham med både sjæl og legeme, men i syndefaldet gjorde vi oprør og skilte os fra Ham. Men da så Kristus trådte ind i verdenshistorien, indplantede Han igen evighedsdimensionen i vor menneskelige, fysiske virkelighed og gjorde det muligt for os og hele skaberværket at blive genforenet med Ham. Det er et mysterium i ordets oprindelige dybe betydning (mysterium betyder foreningen af det guddommelige og det menneskelige).

Det, at Gud blev menneske i Jesus Kristus, dét er grundmysteriet, som giver hele kristendommen dens livskraft. Men det er også "et modsigelsens tegn" – "for grækere en dårskab og for jøder en forargelse". Mest provokerende hører vi det omtalt af Jesus selv, hvor Han taler om at disciplene skal spise Hans kød og drikke Hans blod. Da er der mange, som forlader

Ham (Joh. 6, 50 ff). Det er for meget af det gode! Her bliver det sanselige/kropslige for voldsomt.

Jamen, hvor går grænsen? Er der overhovedet en grænse?

Nej, i kristendommen er der ingen grænse. Sjæl og legeme er ét og har lige værdighed. Derfor tror vi også på "kødets opstandelse", dvs. ikke kun på Jesu fysiske opstandelse, men også vor egen opstandelse med det legeme, der blev vores i vort jordiske liv.

Når det sanselige nu synes at være et problem for os – og for din kæreste – så er det et historisk betinget fænomen: Den moderne tankegang er blevet påvirket af den græske tankes åndelighed, dens nedvurdering af den fysiske verden, menneskelegemet og den skabte natur. Den platoniske idealisme har påvirket den europæiske kulturs verdensopfattelse og menneskesyn. Især reformatorernes teologi i renaissanceen er påvirket af dette antikke verdenssyn med et mere pessimistisk syn på mennesket og den fysiske verden. Derfor er der stadig hos mange protestanter en modvilje mod det kropslige og sanselige, der ofte opfattes som noget mindreværdigt, som ikke hører hjemme i en religiøs sammenhæng.

Den katolske tro har derimod fastholdt

kristendommens oprindelige holistiske menneskesyn og verdenssyn. Det kan ses i det positive syn på naturen, på menneskelegemet og seksualiteten. Det kan ses på begejstringen for videnskab og kunst. Det er en overbevisning om, at alt er skabt til at være helligt, én organisme, Kristi mystiske Legeme. Gud er essensen af hele virkeligheden.

Naturen og historien, det fysiske og det sanselige er med både i Guds skabelse og Guds frelsesplan. Gud skabte alt af kærlighed. Alt er skabt til at være helligt.

Målet for Guds frelsesplan er igen at gøre alt helligt, som det var skabt til at være: "at sammenfatte alt i Kristus, både det himmelske og det jordiske" (Ef.1,10)

Vor krop og vore sanser er »den varme linie til Guds virkelighed«. Det kommer klart frem i Kirkens sakramenter, der jo netop er synlige/sanselige tegn på Guds usynlige virkelighed.

Guds nåde kan altså formidles gennem det fysiske og sanselige, også i sakramenter, dvs. i genstande, som Kirken ved præstens hænder har velsignet, f. eks. i medaljoner, krucifikser, ikoner osv. Nåden lurer overalt!

Venlig hilsen
Kirsten Kjærulff

Jen ai ti – gode broder Jensen

Historien om Benedict Jensen - dansk katolsk kinamissionær og martyr

af Lisbeth Rütz

Juleaften 1889 fik Frederik William Jensen og Isadora Weidell Jensen en søn. Julebarnet blev døbt John Jensen og voksede op i et katolsk hjem i Køge. John tilbragte gymnasietiden i Innsbruck og blev efter sin fars ønske handelsuddannet i Danmark. Eventyrlyst førte ham til Skotland, hvor han arbejdede inden for eksportbranchen og senere igen til Canada, hvor han tog arbejde i landbruget.

En lokal præst lagde mærke til den unge dansker. Han opfordrede ham til at prøve et kald til en religiøs orden, og efter et besøg hos klariserne i Victoria besluttede John sig for at blive franciskaner.

Noviciatet

Nytårsaftensdag 1916 skriver John til franciskanerne i Fruitvale i Californien:

"Hermed anmoder jeg om optagelse i mindrebrødrenes orden, som jeg altid har haft stor kærlighed og sympati for. Jeg mener, jeg besidder de kvalifikationer, der kræves af en broder, herunder også en brændende vilje til at gøre, hvad Gud end vil kræve af mig".

I april 1917 indtrådte han hos franciskanerne, d. 17. juli 1920 begyndte han noviciatet, og d. 1. august 1921 aflagde han de første løfter. Han blev lægbroder og tog navnet Benedict

efter den sicilianske franciskanerhelgen Benedetto da San Fratello (1524-589). De første 13 år af sit klosterliv var han på Saint Anthony's Seminary i Santa Barbara. En tidligere elev på skolen beskriver ham som en broder, der altid udstrålede glæde. Han var let at komme i kontakt med og blev forgudet af skolens elever.

Benedict bliver missionær

Lige fra Frans grundlagde ordenen, er franciskanerne draget ud i verden som missionærer. Allerede omkring 1289 sendte pave Nicolaus IV franciskaneren Giovanni da Montecorvino til Kina som missionær ved Kublai Khans hof. (Kublai Khan var grundlægger og kejser af Yuan-dynastiet). Giovanni da Montecorvino omvendte personligt 6.000 mennesker til kristendommen og oversatte både Det Nye Testamente og Davids salmer til mongolsk. Franciskanernes missionsvirksomhed fik dog en brat ende, da Ming-dynastiet kom til magten, og alle missionærer blev udvist.

Hvad inspirerede fr. Benedict til at blive missionær? Måske en gammel franciskaner, der kom på besøg og fortalte ham om sine oplevelser som missionær i Kina? Benedicts foresatte accepterede hans ønske; men der skulle gå nogle år, før drømmen blev til virkelighed. Først i 1934 kunne Saint Anthony's Seminary sende missionærer af sted til Kina.

I et brev fra Shanghai dateret d. 9. november

1934 skriver fr. Benedict: "Hele Shanghai er et ynkeligt billede på menneskelig elendighed, som kun kan forklares ved, at kristendommen er fraværende her. Denne erfaring er svaret på et spørgsmål, jeg længe har stillet mig selv: Hvad har kristendommen at tilbyde kineserne? Nu kender jeg svaret. Det er overvældende at se på. Den eneste lyse plet på Shanghais mørke himmel er de kors, der glimter på de mange katolske kirker og klostre. De er som stjerner af håb".

Det var svært at missionere i Kina, hvor de "udenlandske djævl" ofte blev tillagt uskure motiver; men fr. Benedict blev hurtigt kendt som en af dem, der ikke gjorde forskel på kinesere og udlændinge i sit arbejde. Han havde et stærkt ønske om at assimilere sig og være en del af den lokale befolknings liv. Derfor gik han kinesisk klædt, og han lærte hurtigt at klare sig på sproget.

Medbrødrene beskriver ham som en viljestærk og meget målrettet person, der ikke desto mindre altid accepterede sine foresattes ønsker.

Fr. Benedict arbejdede efter ankomsten til Kina en tid i Tsinanfu som journalist på bispedømmets tosprogede avis og på St.

Joseph's Hospital, hvor han lærte førstehjælp.

Senere arbejdede han i Yu Hang Miao, hvor han blev en slags barfodslæge, der ydede ambulans sygepleje i hjemmene og tog sig af alle, som kom til ham. Han brugte timer på at nå ud med medicin og hjælp til dem, der var for syge til at komme til klinikken og behandlede på fire år 60.000 patienter samtidig med, at han tog sig af mange praktiske ting og anlagde have og frugtplantage med frø fra Amerika. Fr. Benedict vandt mange for Kirken gennem sin indsats og blev så elsket af befolkningen, at de ved hans afrejse rejste en pai-lou (æresport) for ham – noget der ellers ifølge kinesisk sædvane kun bliver afholdt til del.

Borgerkrigen

Da missionærerne kom til Kina for at prædike evangeliet og tjene den kinesiske befolkning, kom de til et krigshærgat land. Japans angrebskrig på Kina havde for en tid sat en stopper for borgerkrigen mellem den nationalistiske Kuomintangbevægelse og kommunisterne. I en tid, hvor Shantung-provinsen blev hærget af japanske bombardementer, søgte befolkningen mange gange støtte hos franciskanerne,

som blev i området på trods af den amerikanske ambassades opfordringer til dem om at rejse hjem.

I 1940 så de sig imidlertid nødsaget til at forlade missionen i Shantung-provinsen, og befolkningen måtte gentagne gange flygte. Franciskanerne flyttede til Yaowan i Kiansu-provinsen, hvor de levede relativt fredeligt; men da den japanske hær besatte byen, beskyldte de franciskanerne for at være amerikanske spioner, og fr. Benedict fik forbud mod at arbejde med sygepleje i den kinesiske befolkning.

Med Japans indtræden i den Anden Verdenskrig blev franciskanernes missionsvirksomhed betragtet som statsfjendtlig virksomhed, og i december 1941 lukkede japanerne missionen. Brødrene fik forbud mod at læse offentlige messer og kom i husarrest. Fr. Benedict slap dog på grund af sit danske statsborgerskab. Da japanerne i august 1945 forlod byen, rykkede den røde hær ind. En ny periode kom med systematiske chikaner mod de kristne skoler og summariske henrettelser af velhavende kinesere.

Klostret blev plyndret af kommunisterne, der forlod byen samtidig med, at den kom under kraftigt bombardement fra de nationalistiske styrker.

Martyriet

Natten til d. 2. januar 1947 trængte en kommunistisk dødspatrulje ind i klostret i Yentou, hvor franciskanerne havde søgt tilflugt, og myrdede Benedict og hans medbrøder fader Augustin. De to franciskanere blev fulgt til graven af deres medbrødre og mange kinesere, der bar bannere og flag med påskrifterne jien ai ti – gode broder Jensen – og martyrer for Herren.

Her slutter historien om Benedict Jensen. Hvem ved mere om ham? Denne artikel er baseret på de oplysninger som findes i Yentou new year... a life of Brother Benedict Jensen – Franciscan missionary in China. The Franciscan fathers 1959.

Benedicts bror Bernhard Jensen var katolsk præst i Fredericia og døde under krigen under uafklarede omstændigheder.

Monsignor Dietrich Timmermann tlf.: 57601906 / mobil: 40975762 arbejder på at samle materiale til en biografi om Benedict Jensen og vil være taknemmelig for henvendelser, hvis man er i besiddelse af billedmateriale o. lign. om brødrene Jensen. Katolsk Orientering vil holde læserne underrettet.

Léonie – familien Martins sorte får

af Kirsten Krog

Da Thérèse af Jesusbarnet i 1888 trådte ind i Karmel i Lisieux, var to af hendes søstre, Pauline og Marie, der allerede, og da søsteren Céline seks år senere også indtrådte, var alle søstre på nær én samlet i det samme kloster. Den sidste søster, Léonie, havde dog også forsøgt sig med klosterlivet. Ved Thérèses død var det blevet til tre klosterforsøg.

Men hvorfor skrive en artikel om denne Thérèses problematiske søster og ikke om de tre andre, der alle havde en stor og positiv indflydelse på Thérèses udvikling – Pauline og Marie som hendes "erstatningsmødre" i tiden fra moderens død og op til deres indtrædelse i Karmel og Céline som hendes nære ven og fortrolige? Hvad havde Léonie bidraget med af støtte og positiv indflydelse i Thérèses liv? Måske ikke ret meget. Til gengæld var hun den, der på den mest fuldkomne måde tog Thérèses "Lille vej" til sig og levede den i en grad, så at hun, som på mange måder var familien Martins sorte får, i dag er et forbillede for os på dydighed og tillid og et eksempel på, hvordan Gud selv af det

mest skrøbelige og brudte kan skabe et mesterværk.

En smertefuld barndom

Léonie blev født den 3. juni 1863 og døbt på Kristi legemsfest. Hun var den midterste af Zélie og Louis Martins fem overlevende børn, alle fem piger. Allerede fra fødslen var hun et svageligt barn, og hun begyndte først at gå, da hun var halvandet år gammel. Zélie, som var meget bekymret for sit barn, kontaktede sin søster, som var nonne i et besøgs-kloster og bad om hendes forbøn. Efter at søsteren havde holdt en novene til Margrethe Maria Alacoque, som kort forinden var blevet saligkåret, blev Léonie rask, og omkring hendes to-års fødselsdag skrev Zélie til sin bror: "Léonie er kær og ganske stærk. En ting er sikker, hun har ikke været syg, siden Elise bad til den salige Margrethe Maria [...]. I seksten måneder svævede hun mellem liv og død. Efter novenen løber hun rundt som en lille kanin".

Men problemerne med Léonie var ikke af den grund forbi. Tilsyneladende udviklede hun sig intellektuelt langsomt, og følelsesmæssigt var hun ikke i balance. I marts 1870 skrev Zélie til sin svigerinde: "Det stakkels barn gør mig bekymret; hun er meget udisciplineret og mentalt underudviklet", og i et andet brev skrev hun: "Når mine øjne hviler på hende, oplever jeg en stor smerte. Hun gør altid præcis det, jeg ikke vil have. Jo ældre hun bliver, des mere piner det mig". Det skulle imidlertid vise sig, at denne konsekvente ulydighed havde sin forklaring. Zélie havde p.g.a. arbejde og sygdom overladt meget af ansvaret for Léonie til tjenestepigen Louise. Marie Baudouin-Croix, som har skrevet en biografi om Léonie, skriver: "Når ingen så hende, slog og truede Louise Léonie og benyttede sig af barnets svaghed til at tilfredsstille sit behov for magt. Den tyranniske tjenestepige tvang Léonie til kun at adlyde hende. Léonie blev efterladt hjælpeløs og skrækslagen for den straf, hun ville få, hvis hun opførte sig pænt over for sine forældre". Da tjenestepigens opførsel blev opdaget

og Léonie blev fri af hendes indflydelse, kastede hun sin kærlighed på moderen, og langsomt begyndte hun at ændre sig.

Længsel efter klosterlivet

Trods sit besværlige sind begyndte Léonie tidligt at længes efter klosterlivet. Men hvilke klosterlige fremtidsudsigter var der for et barn, der både intellektuelt, moralsk og følelsesmæssigt var tilbagestående, og som heller ikke var fysisk stærk? Menneskelig set var de ikke lyse, men som hendes mor skrev: "Når det gælder Léonie, kan Gud forandre hende, og jeg er overbevist om, at han vil det".

Inden Gud havde fuldendt sit værk i hende, nåede hun imidlertid at forsøge sig med klosterlivet tre gange. Hendes første forsøg blev gjort den 7. oktober 1886, hvor hun indtrådte hos klarisserne i Alençon. Men tiden dér blev ganske kort. Klarissernes strenge liv var for hårdt for Léonie, så efter to måneder var hun tilbage i hjemmet. Allerede året efter den 16. juli 1887 gjorde Léonie sit andet forsøg, denne gang i besøgs-klosteret i Caen. Thérèse var sikker på, at hendes søster nu havde fundet det rette kloster, hvilket hun gav udtryk for i et brev til sin kusine Marie Guérin, som senere blev karmelit i Lisieux: "Jeg er lykkelig for endelig at se Léonie på sin rette plads. Ja, jeg tror, at det kun er dér, hun kan blive lykkelig. I Maria Besøgsorden vil hun finde det, hun savner i verden".

Léonie var imidlertid endnu ikke moden til klosterlivet og måtte endnu gang, denne gang efter et halvt år, opgive sin drøm. Hun blev sendt hjem i januar 1888. Men klosterlivet var netop ikke blot en drøm for Léonie. Trods de to mislykkede forsøg, der med al ønskelig tydelighed viste, at hun menneskeligt set ikke havde kræfterne og den psykiske støbning, der skulle til, gav hun ikke op. Gennem de næste år gennemgik hun en åndelig og menneskelig udvikling, der rustede hende bedre til hendes tredje klosterforsøg, det andet i besøgs-klosteret. Det blev gjort, da hun den 24. juni 1893 indtrådte igen.

På den tid var Thérèse blevet en slags åndelig vejleder for hende, og hun var vokset i tilliden til Guds barmhjertighed. I november 1893 fik Léonie et brev fra Thérèse, hvori hun bl.a. skrev: "Min kære Léonie. Hvor mange takkebønner har jeg ikke sendt mod himlen for den nåde, Gud har givet dig. Jesus lod dig vente, men til sidst rørte hans lille dues røb ham. Han rakte sin hånd ud til sin brud og drog hende til sit hjerte, sit kærligheds tabernakel". To måneder senere svarede Léonie med ordene: "Min kære lille Thérèse. Dit brev gjorde mig glad [...]. Du sammenligner mig med den lille due i arken; og det er netop mit livs historie. Jeg sammenligner mig også med den fortabte søn. Jeg er endnu engang vendt tilbage for at kaste mig selv, ikke blot i Jesu arme, men først og fremmest ind i hans hellige hjerte".

I marts 1894 fik Thérèse at vide, at Léonie var blevet optaget som novice og skrev: "Min kære Léonie. Jeg kan ikke sige dig, hvor glad jeg er over at vide, at du snart vil modtage dragen. Jeg ved, hvor glad du er, og jeg deler din glæde. Kære søster, den gode Gud har betalt dig for din møje. Jeg husker, hvad du fortalte mig i samtaleværelset, for du trådte ind i den hellige ark. Det betød intet for dig, at du altid var den sidste af os. Du søgte Jesus alene, og for hans skyld frasagde du dig al trost". – Men heller ikke denne gang blev Léonie i klostret. Efter to år trådte hun ud.

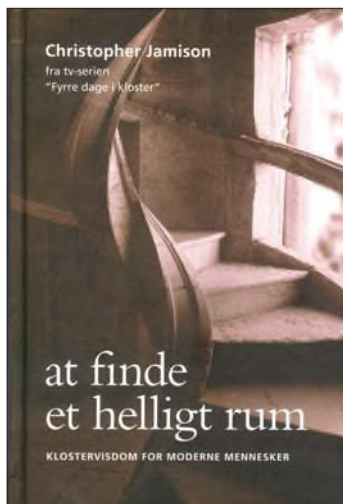
"Den lille vej" og den endelige klosterindtrædelse

Thérèse døde uden at se Léonie endegyldigt i det kloster, som hun var så overbevist om var det rette kloster for hende. Men Thérèse havde, inden hun døde, sagt til sin søster Marie: "Efter min død vil jeg få Léonie til at genindtræde i besøgsordenen, og denne gang vil hun blive".

Alle disse nederlag kunne have fået Léonie til at miste modet eller i hvert fald troen på sit klosterkald. Men i stedet gjorde det hende pinefuldt bevidst om hendes

– fortsættes side 10

Bog til tiden Med Benedikt ind i det 21. århundrede

af Lisbeth Rütz

Det moderne menneske er ulykkeligt og finder aldrig fred, fordi det bliver pisket rundt i manegen af sit eget frustrerede begær, lyder Christopher Jamisons diagnose.

Han er abbed på benediktinerabbediet Worth Abbey i England og har netop udsendt bogen "At finde et helligt rum" – jfr. artiklen om hans besøg i Danmark i KO nr. 10.

Fotoet af en ældgammel vindeltrappe og undertitlen "klostervisdom for moderne mennesker" på den smukt layoutede forside signalerer tradition og kontinuitet – men også, at bogens forfatter henvender sig til en bred skare uden for de traditionelt kirkelige kredse.

Benedikts 1.500 år gamle regel er bogens røde tråd. Den er en klosterregel – men den er også en leverregel, som kan bruges af helt almindelige mennesker. Det var facit på BBC's serie "The monastery" (da.: fyrrer dage i kloster), hvor tre millioner seere fulgte fem britiske mænd under deres ophold på benediktinerabbediet Worth Abbey i Sussex England.

Jamisons bog, der foreløbig er oversat til ti sprog, følger op på serien og forsøger at nå ud til de mange seere, der lige som de fem mænd leder efter "noget", de ikke kender endnu.

Stilhed er den medicin, der efterhånden fik de fem mænd på Worth Abbey til at se på deres liv med nye øjne. Det er en stilhed uden støj og forstyrrende impulser til at aflede opmærksomheden. Klostret er den

ideelle ramme for at skabe stilhedens rum; men Jamisons budskab er, at ethvert menneske i princippet kan skabe sig dette hellige rum, hvor man bliver bevidst om Guds nærvær og lydør over for hans stemme.

Ensomhed og stilhed er gulvtæppet, lydighed er væggene, ydmyghed og vilje til at leve i et forpligtende fællesskab er taget på det hellige rum, som kan findes over alt, hvor man vender sindet mod Gud.

Træder man ind i det hellige rum, må man klatre op ad de tolv trin på ydmyghedens paradoksale stige, for her "stiger man ned ved selvhøjelse og stiger op ved ydmyghed".

Lydighed og ydmyghed som hovedingredienser i åndelig vækst er bitter medicin for de fleste, og Jamison ved det; men som den eminente pædagog han er, forstår han at gøre den spiselig for moderne mennesker.

Redskaberne i denne livslange proces er bl.a. regelmæssig meditation og lectio divina – af Jamison kaldet kreativ anvendelse af stilheden. Det er åndelig læsning, hvor man "tygger drøv" på teksten og tager den ind i sig for at lade den leve i sig.

Jamison tager tråden op fra Thomas Merton og Thomas Keating og vil gerne i dialog med de store klassiske religioner – navnlig buddhismen. Han ser det som en forudsætning for at skabe sig et helligt rum, at man placerer sig i en kristen eller

anden klassisk religions sammenhæng og er derfor stærkt kritisk over for den moderne spiritualitet, som han betegner som selvoptaget og overfladisk.

Jamisons bog er en yderst vedkommende udgivelse, der læser Benedikts regel på moderne præmisser og gør den vedkommende for såkaldt almindelige mennesker. Den viser med prisværdig klarhed, at regelen også har noget at sige til det 21. århundrede..

"At finde et helligt rum" er bog til tiden i dagens Danmark, hvor spiritualitet som regel er det store åndelige tag-selv-bord. Der følger ingen succesgaranti med, for Jamison ved, hvor krævende vejen er. Men han opmuntrer læseren ved at fortælle om den unge munk, der fortalte sin foresatte, at han ville forlade klostret, fordi han ikke følte, han gjorde nogen fremskridt. Den foresatte så kærligt på den yngre bror og sagde: "Broder, klosterlivet er sådan her: Jeg stiger op, og jeg falder ned, jeg stiger op, og jeg falder ned, jeg stiger op, og jeg falder ned". Den yngre broder blev i klostret og blev ved med at prøve. Prøv selv!

Christopher Jamison: At finde et helligt rum. 160 sider, indbundet. Forlaget Boedal. 199 kr.

I hvis Spor? Pilgrimsvandringens renæssance

af Lisbeth Rütz

Som pilgrim vandrer man i andre pilgrimmes spor. Men man sætter også sine egne spor. Denne spænding mellem tradition og fornyelse er den røde tråd i antologien "Pilgrimsspor", der med bagsidetekstens ord går bag om fænomenet pilgrimsvandring og forsøger at indkredse nogle af de udtryk, pilgrimsvandring kan have i dag – især i en protestantisk sammenhæng.

I de andres fodspor på Caminoen?

Martin Fog – Nielsen skriver i bidraget "I de andres fodspor?" om ritualer, traditioner og fællesskaber, der pilles ned fra hylden og tilpasses længslen efter en autentisk eksistens i fortiden (s.68), hvor han ser caminoen (pilgrimsvejen til Santiago de Compostela) som et eksempel på en moderne traditionsopfindelse og udtryk for længsel efter det autentiske og efter at være med i et tidløst pilgrimfællesskab.

Men måske er det så som så med det autentiske, for det er vanskeligt at konkludere noget om middelalderpilgrimmenes motivation ud fra et kildemæssigt sikkert grundlag. Så derfor er det et spørgsmål, om ikke den moderne vandrer genopfinder middelalderen i sit eget billede?

Undervejs mod målet bekræfter de vandrede hinanden i det autentiske; men i virkeligheden har de et ret så selektivt forhold til traditionen, for nogle sider af den vedkender de sig ikke. Dagens pilgrimme vælger at se bort fra visse, i dag politisk ukorrekte aspekter af Sankt Jakobsskikkelsen, mener Fog-Nielsen. I traditionen er han nemlig både pilgrimmen Jakob og

Santiago Matamoros, murerdræberen, der er symbolet på den spanske reconquista fra ca. 800 – 1492.

Fremmed i verden

Knud Lavards grav i Sankt Bendts Kirke i Roskilde og abbed Vilhelms grav i Æbelholt Kloster blev pilgrimsål i Danmarks middelalder, fortæller middelalderhistorikeren Brian McGuire i sit bidrag: "Pilgrimsfærd fra senantikken til højmiddelalderen". Pilgrimstanken er lige så gammel som kristendommen, mener McGuire og belægger det med bl.a. Peters første brev kap. 2, 11: "I kære, jeg formaner jer til som udlændinge og fremmede at holde jer fra kødets lyster, som fører krig mod sjælen." De tidlige kristne opfattede sig selv som fremmede i forhold til deres jordiske omgivelser. Det afspejles i den latinske standardoversættelse Vulgatas betegnelser "advenae" d.v.s. "nytilkomne" og "peregrini" d.v.s. "de der kommer fra fremmede steder".

Allerede i senantikken rejste man til Jerusalem, pilgrimsålet over alle. I skriftet "Peregrinatio Egeriae" (Egerias pilgrimsfærd), der stammer fra det 3. århundrede og blev fundet på Monte Cassinos bibliotek i 1844, fortæller den fornemme dame Egeria om sin pilgrimsfærd til det hellige land. McGuire ser hende og middelalderens pilgrimme som drevet af et ønske om at efterligne Kristus og hans efterfølgere.

Pilgrimsfærd som alment religiøst udtryk

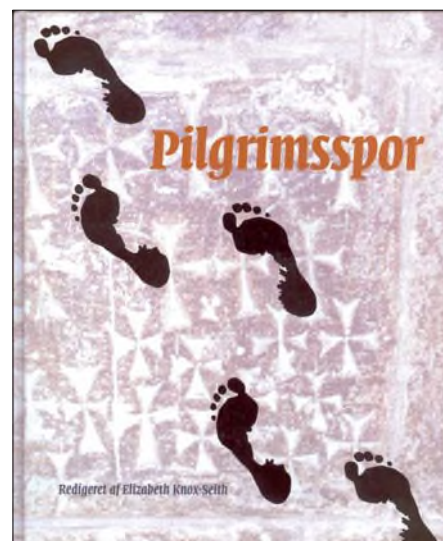
Pilgrimsfærd er et religiøst fænomen, der findes i alle de store religioner – men den kristne pilgrimsfærd er unik, fordi den

tager udgangspunkt i en konkret, historisk begivenhed og ikke en mytologisk fortælling, fortæller DR-journalisten Anders Laugesen i "Pilgrimsveje i verden og hverdagen". Ja, som kristen er man per definition pilgrim på livsrejsen, og derfor kan man sagtens være pilgrim uden nogen sinde at komme uden for sognets grænser. At være pilgrim er ifølge Laugesen "en indre kvalitet. Og den er blandt andet karakteriseret ved en søgen og en trosbevægelse i tillid til Gud" (s.43).

Pilgrimsvandringen er for ham en vandring, hvor Gud vandrer med, og hvor de lange perioder af koncentreret bøn er en sand lise for det moderne fortravlede gemyt. Set fra det perspektiv, konkluderer han, kan hverdagens hundeluftning have samme funktion som vandringen mod Santiago de Compostela.

De syv nøglebegreber

Den moderne pilgrims syv nøglebegreber er langsommelighed, frihed, enkelhed, stilhed, bekymringsløshed, fællesskab og åndelighed, som modsvarer syv længsler i det moderne samfund, skriver Hans-Erik Lindström, som er præst ved pilgrimscentret i Vadstena. Han forstår pilgrimsbevægelsen som en reaktion på det moderne livs hurtighed og overfladiske kontakter. Den moderne form for pilgrimsvandring imødekommer behovet for ensomhedsperioder og længslen efter fordybelse, samtidig med at den skaber et dybere fællesskab med an-

dre. I de tre store middelalderhelgener Dominikus, Frans og Birgitta ser han et billede på viljen til at bryde op fra det kendte for at gå på nye veje.

Den tyske teolog Marcus Ansgar Friedrich viser i "Når troen får ben", hvordan Guds- og menneskebilledet i de bibelske tekster er præget af at være undervejs. At gå og at erkende hører sammen i Bibelen, viser hans læsninger af både Det Gamle og Det Nye Testamente. På tysk bliver dette forhold særlig klart gennem ordspillet i "wandeln", der både betyder at gå og at forandre.

Den jyske Camino

Den første juni indvies ti nye herberger langs Hårvejen, fortæller arkitekten Andreas Blinkenberg, der i 2004 vandt en idékonkurrence med sit projekt om at indrette herberger for vandrere i nedlagte

ejendomme langs Hærvejen. Tanken er, at Hærvejen med tiden skal udvikle sig til en jysk pilgrimsrute. Blinkenberg er gift med Elisabeth Lidell, der har taget ulønnet orlov fra sit embede for at arbejde som Danmarks første pilgrimspræst. "Kristendom er først og fremmest liv og ikke lære", skriver Lidell, der ser pilgrimsvandringer som en missionsmulighed over for de mange danskere, som eksperimenterer med at sammensætte deres eget religiøse patchworktæppe.

Jens Kristian Krarup, der bl.a. har et arbejdsliv som præst og højskolelærer bag sig, er i gang med at levere en kæmpepræstation. Han har nemlig sat sig for at beskrive den 1.700 km. lange klosterrute

til fods fra Helsingør over Lolland-Falster og Fyn op gennem hele Jylland. To bind er det foreløbig blevet til. Stoffet formidles læseværdigt og med en gedigen, luthersk tilgang i afsnittet "Den danske klosterrute som moderne pilgrimsvej".

Katolsk og protestantisk tilgang

Det er nærliggende at spørge, hvad forskellen er mellem en katolsk og protestantisk tilgang til pilgrimsvandringen. For mig at se er den katolske pilgrimsvandring ideelt set meget målrettet mod mødet med det hellige sted, mens den protestantiske mere viser en tendens til at se på vejen som det vigtigste. Her smelter vejen og målet ofte

sammen, som Hans-Erik Lindstrøm skriver (s. 25). Processen bliver ofte det vigtigste. Men her lurer så også faren lige om hjørnet, for målet kan tabes af syne, og den protestantiske pilgrimsfærd risikerer at blive et indadvendt terapiprojekt.

Det er da heller ingen hemmelighed, at en del præster i Folkekirken rynker brynene over den nye pilgrimsbevægelse i Folkekirken. I Kristeligt Dagblad skrev pastor Uffe Vestergaard Pedersen således under overskriften "Hold dog op med det pjat": "Når det drejer sig om at ville trave sig "Nærmere, Gud, til dig", så springer kæden altså af i forhold til den lutherske teologi. Jeg kan sagtens forestille mig, at man kan blive helt høj af at vandre hund-

reder af kilometer. Men den form for selveuforisering er ikke guddommelig. Den er indbildt. Man kunne lige så godt tage stof-fer." (14.12. 2006)

I en tid, hvor tilgangen til vores egne hjemlige, katolske valfarter daler, vil det blive spændende at se, om vi som katolikker kan komme med nye bud på, hvordan vi holder pilgrimstraditionen ved lige. I det perspektiv er "Pilgrimsspor" en på alle måder spændende udgivelse for den katolske læser.

"Pilgrimsspor". Redigeret af Elizabeth Knox – Seith. 144 sider. Kr. 249. Forlaget Univers.

kronik

Martin A. Hansens "Løgneren"

– man bliver aldrig færdig med den

af Helle Kofod

Bibelen nævner ofte ånder. Mennesker har i århundreder beskrevet møder med gode og onde ånder, engle, spøgelse eller stærke energier. Utallige er

fortællingerne om, at "der sidder noget i murene" i gamle bygninger, især i middelalderkirkernes. Bibelen understreger imidlertid det vigtige i, at vi kan skelne mellem ånderne, og enden til at kunne det får mange mennesker foræret i nådegave (1. Kor.12,13).

Jens Alfred Martin Hansen (1909 - 1955), efter 1935 kaldet Martin A. Hansen, kommer ind på ånder og gamle kirkers liv i sin radioføljeton, senere udgivet som den lille, overordentlig populære ø- og dagbogsroman, "Løgneren", fra 1950. Martin A. Hansen tilhørte først digterkredsen omkring det kulturpolitiske tidsskrift "Heretica" (i.e. kætterskrifter), hvori man fastholdt kunstens uafhængighed af ideologi, religion og politik. Han brød imidlertid med adventsholdningen, som disse efterkrigstidspoeater kaldte deres venten på, at noget forløsende skulle dukke op af deres eget indre.

Uden religiøsitet brugte Hereticadigterne bibelvendinger, bibelfortællinger og bibelske personer i deres kunst. Alt blev derfor til kætteri og løgneord. Digterne stred imod statskirken, præsteskabet, borgerskabet, gængse moralbegreber m.v. Det at tro, var udelukket. Hereticadigterne ville skrælle lag på lag af alle ting for at finde ind til den ægte kerne. Man aflagde sig al ydmyghed og forsøgte at erstatte Guds Ånd med sin egen kunstånd. Imidlertid var disse efterkrigstidspoeaters kunst at sammenligne med løg, som man kan skrælle for til sidst ingenting at finde inden i. Dette indså Martin A. Hansen og han bekræftedes yderligere i sin indstilling gennem læsning af den franske, katolske konvertit, filosofen Gabriel Marcel (1889-1973). Marcells tanker om det nødvendige møde mellem mennesker og hans erkendelse af Jesu inkarnation kan man genfinde i "Løgneren". Kunsten for kunstens egen skyld

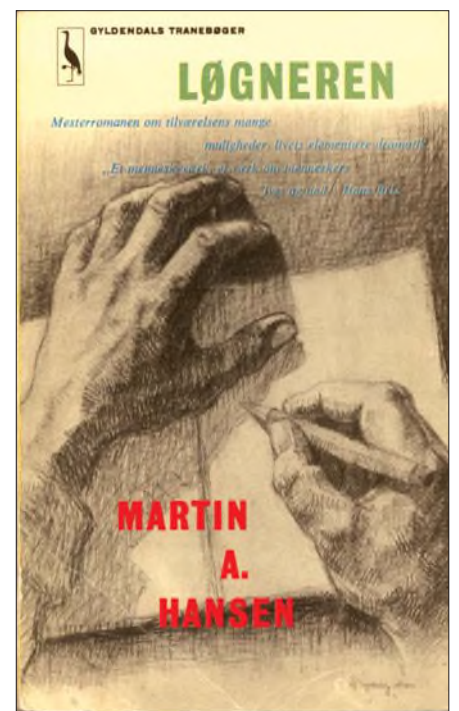
kunne ikke længere have den overordnede plads for Martin A. Hansen, fordi kunstens iboende liv netop ikke var frigjort fra det religiøse, politiske og sociale liv.

I tiden omkring "Løgneren"'s tilblivelse cyklede M. A. Hansen fra København ud til landets middelalderkirker for at søge tilbage til noget ægte. Han ledte efter værdier fra 1100-1200-tallet, dengang kunstnerne ydmygt var anonyme. Ledte efter værdier som de fhv. katolske kirker stadig vidner om, dengang kunst og tro gik op i en enkel men ægte, højere enhed. Og han fandt, hvad han søgte.

"Løgneren" foregår en vårvinter på en lille fiktiv ø, Sandø. Sandhedens ø eller øen af sand? Ingen kan komme til eller fra pga. isen, som holder alle fangne. Her følger man Johannes "sig ikke mit navn for hurtigt" Vig, den 40-årige, alkoholiserede skolelærer og degn. Han er flyttet hertil fra en tvivlsom fortid og lever nu sit ensomme liv på drømme, gennem manipulationer af børn og voksnes sind (især kvinder forføres psykisk) ja, i et gennemført bedrag på alle planer. Selv hunden Pigo, som Johannes tilsyneladende holder meget af, bliver uheldredeligt syg pga. hans gentagne omsorgssvigt. Men degnen erkender en eftermiddag i kirken (efter grundigt at have fuldet sig blandt alle sakramentalier i sakristiet), at han er en ynkelig synder. Hjulpet af Bachs musiske forbønner (Johannes spiller og spiller på kirkeorgelet) og med Helligåndens hjælp, får han pludselig et klarsyn og bekender. Johannes Vig svæver opløftet hjem den lørdag, men som det kan gå nyfejede huse, vender dømonerne tilbage til degnen syv gange så stærkt (Luk.11,24-26). Præsten kan ikke komme over isen og derfor må Johannes forrette gudstjenesten næste dag. Evangelieteksten handler netop om dømonernes uddrivelse (Luk.11,14-28). Johannes' egentlige problem er, at han aldrig er sprunget ud på Søren Kierkegaards 70.000 favne. Degnen er vellidt på øen, men der er nogle, han ikke kan manipulere med: de kristne. Hans frustration slår derfor over i misundelse og had til de troende øboere, som han skriver i sin dagbog: "har noget, som jeg ikke har". Johannes siger: "Men her er nogle for hvem Guds ord er så reelt som jorden i marken, som saltet i havet. Det er det for den tavse Robert og for den snakkesalige Kristian ... De er mine mægtige fjender".

Midt under kirkegangen bryder Johannes ud i et vildt had til den troende, unge enke, Line, og hendes små faderløse børn. Johannes kaster sig over hende med spørgsmålet: "Har Guds Søn hjulpet dig?" Line ser med et forklaret blik lige forbi eller igennem Johannes op mod alteret og nikker. Hans ukontrollerede opførsel rokker ikke hendes ro. Så sker noget uforklarligt: "Jeg syntes der gik en forbi mig, og at jeg fik et slag så jeg måtte flytte mig lidt", noterer Johannes i dagbogen. Og det gjorde der jo nok iflg. Martin A. Hansen. Johannes Vig har, som var han selv besat, læst op af Bibelen om uddrivelsen af den urene ånd og er gået aldeles fra koncepterne ved at stå ansigt til ansigt med menigheden i kirkerummet. Men med en forunderlig klarhed konstaterer han samtidig, at han selv er som en døgnflue, og at: "Det er dem dernede som virkelig ejer huset". "... da erkender jeg også at huset er andet end en historisk bygning. Det har sin stærke uforklarlige eksistens i nuet. Ja, en mærkelig eksistens, uden alder, for de der nu venter nede i skibet, de har været her fra huset blev indviet, de vil være her, så længe det står, tænker jeg". Nemlig, for kirken er sakrosankt. Der er en evigheds Ånd, som favner både de levende og de døde, og det har Martin A. Hansen erkendt og tør skrive det. Johannes Vig (som har stor lighed med Søren Kierkegaards Johannes i "Forførerens Dagbog" fra "Enten-Eller", 1848) slutter i romanen som en person, fuldt klar over egne fejl og mangler og indstillet på nu kun at arbejde for øens beboere til alles bedste.

Mange læsere hævder, at degnen gennemlevede Kierkegaards tre stadier: æstetik, etik og religiøsitet, og nu er endt som det, man med et underligt udtryk kalder en personlig kristen. Jeg er uenig også i de tolkninger, der siger, at Johannes Vig endelig er blevet "den han er", altså sig selv. For mig at se, er man kun den, man virkelig er, når man samtidig er den, som Gud fra begyndelsen har ment, at man skal

være. Dertil er Johannes ikke nået. Han udkæmper til stadighed natlige kampe med Vorherre og sidder i dagtimerne som forhen og fantaserer om andre mænds kvinder. Johannes Vig er ikke sig selv, om end han ikke længere kan er sig selv nok. Jeg tror, denne slutning er endog meget bevidst fra forfatterens side. Efter 2. Verdenskrigs slutning 1945 ophørte Martin A. Hansens fiktive forfatterskab. Siden skrev han kun historiske og kulturhistoriske bøger med denne ene, stærke undtagelse: "Løgneren".

Ved første gennemlæsning tror man at have forstået alting. Ved gentagne læsninger indeholder romanen, ligesom løget, lag på lag. Og når man mener at have skrælet sig helt ind til midten, finder man, om jeg så må sige, ikke den endelige løsning, men en buket løse ender. Læs og genlæs "Løgneren". Man bliver aldrig færdig med den.

Léonie – familien Martins sorte får

– fortsat fra side 7

svaghed og totale afhængighed af Guds barmhjertighed og dermed åben for Thérèses lære om "Den lille vej". Denne vej var hendes eneste mulighed, og hun gik den nu til fulde.

Den 28. januar 1899 blev så datoen for Léonies endegyldige klosterindtrædelse og hendes tredje og definitive forsøg i besøgelsesordenen. Til sine søstre i Karmel skrev hun: "Jeg var en smule nervøs, men fuld af tro. Mine første ord var: "Når jeg forlader klosteret, vil det blive i min kiste" – og det løfte holdt hun. Ved iklædningen fire måneder senere tog hun navnet søster Françoise-Thérèse i taknemlighed til sin afdøde lillesøster, og i 1900 på Maria Besøgelsesfest aflagde Léonie endelig efter alle årene sin profes.

Nogle dage inden havde hun i et brev til morbroderen skrevet: "Jeg er og forbliver lille, o ja! En meget lille visitationsnonne for evigt!", og efter professen i et jublende brev til sine søstre i Karmel: "Hvilken vunderfuld dag! Jeg har aldrig været så lykkelig! [...] Tiden kan ikke berøve mig min lykke. Jeg er Guds brud for evigt. Da jeg vågnede næste dag trykkede jeg mit profeskors mod mit hjerte og sagde: "Intet kan tage dette velsignede kors fra mig. Hvilken glæde helt til tilhøre Jesus!"

Dybdens og ægtheden i denne glæde udsprang netop af Léonies bevidsthed om den ufortjente nåde. Gud havde vist hende ved at antage hende som sin brud. Ethvert klosterkald, ja ethvert kald i det hele taget, er en ubegribelig nåde og en gave til den enkelte og til Kirken, men for Léonie blev de tre foregående klosterforsøg en stadig påmindelse om, hvor helt hendes kald var Guds værk. På aftenen for sin profes skrev hun i en bøn til Jesus:

"Jeg beder dig, virk i mig og for mig i dette vanskelige vovestykke; for jeg har al grund til at frygte for min store svaghed, der så ofte har forrådt mig. Min Jesus, min tro på dig er vokset og blevet større, fordi jeg er så lille og uværdig". Bevidstheden om hendes svaghed gav hende også en særlig kærlighed til og omsorg for postulatene, novicerne og de ældre og svage søstre, hvilket flere kunne bevidne.

Da Thérèse senere i 1923 blev saligkåret, opstod der naturligt en interesse for Martin-søstre og dermed også for Léonie. I mødet med denne interesse gav Léonie gang på gang bevis på – ikke bare sin ydmyghed – men også på en befriende humor og selvironi, der på sin måde bekræftede ydmyghedens ægthed.

Da en kardinal spurgte hende: "Du er altså Thérèses søster?", var Léonies svar: "Ja, deres højærværdighed, men det gør ikke mig det mindste mere hellig", og da en præst uden at vide, hvem han talte med, spurgte hende om lov til at se søster Françoise-Thérèse, svarede hun: "Jeg skal spørge priorinden, men jeg tror ikke, at det er muligt. Jeg er ked af at skuffe dig, Fader, men jeg kan forsikre dig om, at du ikke går glip af noget".

Den 12. juni 1941 på Kristi Legemsfest fik Léonie en hjerneblødning, der fratog hende evnen til at tale, og natten mellem den 16. og 17. juni døde hun. På en måde kan vi se Léonie som Guds bevis på ægtheden og værdien i Thérèses lære om "Den lille vej", og selv om Léonie endnu ikke tilhører Kirkens officielle helgener, strømmer der mennesker til hendes grav, og mange har gennem hendes forbøn fået hjælp i deres egen svaghed.

Kommentar til debatten om katolske skoler

Det er en ganske simpel pointe, at det er nødvendigt at forberede børn eller unge på det samfund, de skal leve i. Hvis der er farlige dyr, trafik eller rovdyr lærer man dem at passe på. Lad derfor ikke diskussionen gå i tomgang over det.

Spørgsmålene er snarere: hvem har ret og kompetence til at påtage sig denne opgave og hvor tidligt lærer man dem det.

Via gamle venner er jeg bekendt med en håndfuld københavnerne, der er meget aktive i S/M miljøet. Derudover er de alle skolelærere eller lærervikarer. Blødt af mange religiøse mennesker jeg har mødt, har jeg aldrig truffet nogen, der er så dogmatiske og missionerende omkring deres "tro" som disse lærere. De er til fulde overbevist om, at deres form for seksualitet er en slags befridelsesideologi og ønsker dette for så mange andre som muligt. I deres erhverv er de altid på pletten, når det ellers lidt populære job – seksualundervisning – skal deles ud. Og jo, de ved, at der er grænser for, hvad de kan sige og hvilket materiale de kan anvende, men de går så langt som muligt. De støtter aktivt børnene/de unge i at debutere, eksperimentere og afprøve grænser, ikke være afstandtagende overfor alternative seksualiteter osv. De anerkender ikke, at det er legitimt at være uenig, og jeg tror hjertens gerne, de skulle udbrede deres frisind med pisk og håndjern og alting på katolske skoler.

Dette er min pointe: jobbet, at undervise børn og andre i seksualitet virker som en magnet på mine bekendte. Jeg mistænker, uden at have data at basere min bekyrning på, at gruppen af seksualvejledere (eller hvad det hedder) er alt andet end et bredt udsnit af normalbefolkningen. Jeg ville absolut ikke ønske mine børn undervist i seksualitet af en seksuel sadist. Jeg ville ikke ønske mine børn undervist af en person med en enorm passion for pornografi. Men det er faktisk af og til virkeligheden – muligvis også på katolske skoler. Som det er nu, har samtlige lærere retten til at påvirke børnenes seksuelle udvikling stort set så tidligt de vil, og ud fra hvilken ideologi de vil.

Er der ikke behov for en debat om, hvor tidligt børnene skal rustes til det sekulære samfund? Og er der ikke grænser for, hvor rustet man død og pine skal være – hvad nu, hvis man ønsker at ens børn får lov til at bevare en del af deres følsomhed og sårbarhed, områder af

sjælelivet og psyken, der ikke er iklædt "rustning"? Er det ikke netop sådanne rustninger, der gør unge i stand til at deltage i alverdens sager, fordi de bl.a. fra skolen er trænet i at tolerere det? Jeg mener, at styrken til at afstå fra risikabel adfærd ikke kommer fra at blive konfronteret med vulgaritet osv. i ung alder, men i at omgås med gode rollemodeller, aktivt få opstillet et alternativ til dagens trend osv.

Jeg er selv opvokset i et sekulært og såkaldt frisindet skolemiljø, og fandt som 9-10 årig en halvportografisk tegning, hvilket rystede mig meget – og jeg tror, at jeg nu 30 år senere stadig kunne gengive den korrekt. Jeg husker også i skolen at blive bedt om at læse en erotisk tekst højt, hvilket jeg fandt dybt krænkende og ubehageligt – og umuligt at sige nej til. Også dette kan jeg genkalde mig til mindste detalje i dag. Nogle af de børn/unge, der i dag læser den kritiserede bog, vil sikkert opleve noget lignende. Men hvem tør sige det i dagens miljø?

Der er ikke nogen grund til at kalde forældre overbeskyttende, når de er bekymrede. Jeg mener, det er naivt at forvente, at lærere sådan uden videre har forståelse og respekt for børn og unges blufærdighed, sårbarhed og vigtigst: ret til ikke at blive indoktrineret med voldsomme seksuelle ideologier. Det er simpelthen ikke længere normalt at have den forståelse. Jeg ville ikke have tillid til, at en eller anden lærer ville vinkle analysen af den pågældende bog til at handle om, hvor symptomatisk det er, at pigens i bogen vil nå at opleve sex – ikke kærlighed eller venskab. Og hvad sex er uden dette.

Katolske skoler er det sidste tilflugtssted, hvor børnene ikke bliver stopfodret med seksualliberalisme. Jeg kan kun udtenke en løsning på dette: at begrænse de administrative læreres ret til at undervise i dette og muligvis finde en enkelt person, hvis finfølelse og personlige karakter er hævet over enhver tvivl. Desuden er det åbenbart nødvendigt, at den faglige leder er katolik eller grundigt bekendt med katolsk lære. Ellers er der, som moren, der startede denne debat, opdagede, slet ingen grund til at sende sine børn i en katolsk skole.

I øvrigt - tak for en ualmindeligt lodig, interessant og udfordrende 'avis'! Hvis bare I var daglige!

Læserbrevsskribentens navn og adresse er redaktionen bekendt

Katolske skoler lærer børnene at tænke med både hoved og hjerte

Som tidligere elev på Niels Steensens Gymnasium, mor til døtre som har gået på 2 katolske skoler og nu næstformand i bestyrelsen på Sct. Mariæ Skole i Aalborg har jeg lyst til at blande mig i debatten om de katolske skoler.

Jeg var ung og grøn da jeg startede i l.g. på Niels Steensens Gymnasium. Mødet med jesuitterpaterne jeg også havde som undervisere kom til at betyde meget for min personlige og efterhånden voksne og bevidste tro. De lærte os at læse Bibelen og andre tekster med både hoved og hjerte, de lærte os at være åben overfor anderledes tænkende og troende og samtidig blive mere bevidst om vores egen tro. De lærte os social kristen bevidsthed. De tog sig lang tid til at diskutere med os elever, og vi blev dermed også trænet i at argumentere for vores kristne katolske ståsted. Materialerne spændte vidt på mange niveauer, men de gav sig netop tid til at lære os at bedømme og vurdere en teksts indhold og budskab. Engang imellem hvis jeg sad og læste i skolegården kom jeg i snak med en rar og klog jesuitterpater som virkelig forstod at analysere en tekst sammen med én. Først langt henne i mit gymnasieforbøg fandt jeg ud af at det var biskop Martensen, som havde givet sig tid til dette.

Senere har jeg haft meget positive oplevelser med mine døtres år på katolske skoler. Jeg var ikke på nogen måde bekymret for materialerne, for jeg vidste at det ikke var materialet der var afgørende, men læreren der brugte materialet! Og jeg har oplevet at mine døtre var godt rustet til bl.a. værdidebatter og etiske debatter ud fra deres kristne katolske ståsted.

Nu oplever jeg en katolsk skole fra bestyrelsesniveau. Jeg er imponeret af både ledelsens og lærerstabets både meget fagligt kompetente niveau og deres menneskelige engagement i elever og forældre. Jeg oplever ledelse og lærere som betragter deres elever som integrerede værdifulde hele mennesker og underviser og samarbejder med dem ud fra dette kristne og katolske menneskesyn. Eleverne forlader denne skole med gode både faglige, menneskelige og kreative kvalifikationer. Jeg er overbevist om, at de katolske skoler lærer eleverne at tænke med både hoved og hjerte på en helhedsorienteret måde – hvilket i bund og grund er meget katolsk. Tak til vores katolske skoler og lærere, som gør et flot arbejde!

Lisbeth Arbøl

Broder Jacob – for sidste gang

For ikke at trætte k.o.'s læsere mere end nødvendigt, skal jeg gøre det kort. Først det væsentlige. Og det er, at ingen af de mexicanske kilder hævder, at broder Jacob var kongesøn. De nøjes som tidligere sagt med at fortælle, at han var af det kongelige hus resp. af det kongelige blod. Det er i øvrigt ikke noget, jeg "nu indrømmer", for det har jeg vidst i årtier. Det ved Nybo Rasmussen udmærket, så hvorfor pådutte mig en sådan "indrømmelse"? Det jeg opponerer imod er blot, at Jacob på grundlag af disse upræcise udsagn absolut skal have været søn af kong Hans og dronning Christine.

Der næst vil jeg sige, at det ikke altid er en metodisk fejl at slutte ud fra tavshed. Det kommer helt an på kildesituationen. Vi må da have lov til at undre os over, at der ikke er nogen omtale af kongesønnen Jacob – hverken i de mange danske eller franciskanske kilder fra tiden. Det er rigtigt, at Nybo Rasmussen i sin bog har prøvet at forklare denne tavshed, men hans forklaringer er så søgte og spekulative (og sine steder sågar direkte urigtige), at de ikke overbeviser. Skal vi endelig tale om historisk metode, er det nok i højere grad ham, der begår fejl, når han tror, at hypoteser kan bekræfte hypoteser.

Endelig har Nybo Rasmussen ikke ret i, at det først var i renæssancen, at adelen blev indkaldt til dåbs- og barselsfester på slottet. Det skete nemlig allerede under Christian II i 1523 (Allen, Breve og Aktstykker I, 1854, side 22). Intet tyder på, at det var da en ny skik, men usanset hvor langt tilbage den kan føres, så skulle Jacob, indtil han indtrådte i ordenen, have en fyrstelig opdragelse og en hofstab. Så alene af den grund har hans eksistens ikke kunnet holdes hemmeligt. Og hermed betragter jeg for mit vedkommenheds diskussionen i k.o. om broder Jacob for afsluttet.

Kaare Ribner Jørgensen

annoncer og meddelelser

Det sker i
bispedømmet

Juni

Lørdag 7. kl. 14.30 "Kirkekunsten før og nu" ved sognepræst Anne-Mette Gravgaard, Sted: Sankt Ansgar Kirkes menighedslokale, Bredgade 69 A, Kbh.
Pris kr. 40,- incl. materialer, kaffe og te.

Lørdag 14. kl. 12.00 Katolsk Historisk Forening afholder sommermøde.
Sted: Jesu Hjerter Kirkes menighedssal, Stenosgade 4 A, Kbh.

Mandag 16. kl. 19.00 – 20.00 Meditationsaften, derefter te/kaffe. Sted: Sankt Joseph Søstrene, Strandvejen 91, Kbh. Ø.

GLADSAXE
BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94Henrik
LundgrenDØGNVAGT
39 69 86 81Afdelinger i Skovlunde, Ballerup,
Herlev, Farum, Bispebjerg
og FrederikssundJeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftalerTELEFONLINE
SOS FORBØNØnsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Vanløse Ligkistemagasin

H.P. Baltzer & Søn ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse**38 71 75 01**organiseret bedemand
tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligkistemagasin.dk

Er dit liv i kaos/krise?
Der er en, der kan lytte i
Telefonlinjen ved kirken.
Ring gratis og anonymt.Alle dage mellem 18 –22
70 26 14 84Begravelse
Bisættelse
Borydning
BobehandlingKATOLSK BEGRAVELSES SERVICE
Benzons
BEGRAVELSES SERVICE

DØGNSERVICE 7011 2407

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19Hellerup
Emdrup-Ryvang
Bedemandsforretningv/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A**39 62 16 50**Reference:
Sankt Joseph Søstrene
Benediktinerinderne
af den hellige LiobaAlle aftaler træffes
gerne i hjemmetKatolsk
OrienteringIndlæg til Katolsk
Orientering nr. 13,
som udkommer den**fredag 22. august**skal være redaktionen i
hænde senest den**mandag 4. august**Med venlig hilsen
Redaktionen

"Valfart til Æm med fejring af 150-året
for Mariaåbenbaringerne i Lourdes"

Valfart 2008

Søndag d. 1. juni

Salig er hun som troede (Luk. 1:45)

Program

11:00: Den lille pilgrimsvandring starter nær Æm
klostermuseum. Se skilte og vejledning på stedet.
Pilgrimsvandringen ledes i år af DUKs
ungdomspræst p. Gregers Mærsk-Kristensen

11:00: Valfartsvandring fra Æmborgen

12:30-14:15: Pause - Tilbedelse - Underholdning

13:00-14:00: Skriftemål

14:30: Messe med biskop Kozon

BANGS TORV BLOMSTER
Herlev Hovedgade 127Buketter • Bårebuketter • Vine og Vinpynt
Blomster1910@hotmail.comDanmarks Unge Katolikker
har 60 års jubilæum.Du kan deltage i denne fest, som finder sted fra den 4.
oktober til den 5. oktober, på Æmborgen i Ry. Da der er
begrænsede sovepladser på Æmborgen, skal du tilmelde
dig hurtigst muligt for at sikre dig en soveplads.Prisen er: 350 kr for transport, overnatning og middag,
250 kr for overnatning og middag og 150 kr for middag.Tilmelding samt yderligere information kan ske via
www.duk.dk
eller kontakt DUKs sekretariat på: 39 20 20 79

Victor Nielsen

Stenhuggeri og
Monumentforretning
v/stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SVTlf. 33 21 65 48
Fax. 33 21 30 32

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte

Tlf. 45 46 19 40

ARV
TESTAMENTE
DØDSBOER
SKØDER

WWW.MARIANNEQVIST.DK

MAGLEÅS
KURSUSCENTER

MAGLEÅSUGEN 2008

Søndag den 22. juni - Lørdag den 28. juni.
En uge i dejlige omgivelser.
Tema: Det glade budskab - før og nu.
Lederteam: Lisbeth Poulsen og Bent Jensen.
Pris kr. 2.630,-

FAMILIEUGEN 2008

Søndag den 29. juni - lørdag den 5. juli.
Familieugen henvender sig til familier af alle slags,
store som små fællesskaber.
Tema: Krop, sjæl og leg!
Lederteam: Allen Courteau, sr. Hildegard Doods,
Kirsten Poulsen, Felicity Pors, Camilla Janning,
Pia Kelly.
Voksne kr. 1.795,- børn 8-15 år kr. 965,-
børn indtil 7 år kr. 480,-Kontakt sekretariatet for nærmere oplysninger:
Magleås Kursuscenter, Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød
Tlf. 45 81 07 15 - Telefoni: 9:00 - 15:00
info@magleas.dk - www.magleas.dkFind os på
www.katolskorientering.dk

Retræten for mænd

på Dalum Kloster afholdes
mandag 11. til fredag 15. august 2008

Emne: "Kan du se? Hvad ser vi?"

Retrætepræst: Benny Blumensaat.

Tilmelding: Thøger Hammershøj, tlf. 86 19 42 19

FORSIKRINGSRÅDGIVNING

- så tal med
erhvervsassurandør Ingo BrodersenALM. BRAND
Rådhuspladsen 2-4 · 1550 København V
Telefon 33 30 60 51

WWW.ALMBRAND.DK

ALM. SUND FORNUFT

Katolsk Orientering nr. 11 6. juni 2008 34. årgang

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)
Redaktionssekretær Kuno Arnkilde
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement
 Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Kirsten Kjærullf,
 Kirsten Krog, Lisbeth Rütz
Redaktion og annoncer
 Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610
 København V,
 tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,
 e-mail: redaktion@katolskorientering.dk

Giro 205-7042
 Orientering fra sognene: indlæg sendes til
 sognenyt@katolskorientering.dk
 Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.
 Abonnementspris 420 kr. helårligt. Løssalg 21 kr.
 i Stenobutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
 DK 1610 København V
Tryk Morsø Folkeblad Bogtrykkeri, Oplag 8000
 ISSN 0902-297X

Nødtelefon

Akut behov for præstelig betjening uden for kontortid

I tilfælde af akut behov for præstelig betjening fortrinsvis til syges salvelse eller nøddåb, henvises til Skt. Lioba Kloster, telefonnummer

29 31 32 80,

hvor man vil være behjælpelig med at etablere kontakt til en præst.

Ingen cafe latte...

men gode bøger om din tro

Sankt Andreas Bibliotek

Man-fre 10-12 og 13-16

Tirsdag desuden 16.-17.30

Gl. Kongevej 15

1610 København V.

www.sanktandreasbibliotek.dk

Evangelisternes symboler

Markus

Navnet Markus er et gammelt romersk navn, der sandsynligvis nedstammer fra krigsguden Mars, der betyder "mand/mandig" eller "den stridbare". Evangelisten Markus kaldes også Johannes Markus (Apg 12,12). Han virkede i Alexandria, hvor han skal være blevet slået til døde. Forinden havde han ledsaget Paulus og Barnabas på den første missionsrejse. Ifølge den kirkelige tradition har han senere været "Peters tolk" – hvilket er forståeligt ud fra 1. Petr 5,13: "... og min søn Markus hilser jer." I Venedig byggede man den berømte Markus-domkirke, som er opkaldt efter ham. Det fortælles, at Markus en gang sejlede med et skib fra Alexandria til Aquileia for at prædike evangeliet. En storm tvang sømændene til at søge nødhavn på en ø i Venedig lagune, hvor evangelisten en nat havde en drøm: En engel åbenbarede sig for ham og hilste ham med ordene: "Pax tibi Marce, Evangelista meus!" ("Fred være med dig, Markus, min evangelist!"). Det blev her forudsagt, at hans legeme engang skulle finde sit sidste hvilested på den ø, som under stormen havde været hans nødhavn – Venedig. Da hans afsjælede legeme – århundreder senere – blev overført fra Alexandria til Venedig, lykkedes det at skjule de dyrebare relikvier for saracenerne ved at hænge dem i skibets mast og dække dem med svinekød. Symbolet for Markus er løven. Hans evangelium begynder med Johannes Døberens, "røsten af en, som råber i ørkenen". Og i ørkenen hører man netop løvens røst vidt omkring. Men løven er også et symbol på Kristi opstandelse, for en urkristen græsk legende fortæller, at en løvunge havde født en død unge – og efter tre dage kom løven og opvakte den med sin ånde. Evangelisten fejres den 25. april.

Kristne Symboler

v./ Sr. Mirijam Kaschner

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 23 og 24

er måske verdens største samling af mennesker, når op mod 50 millioner mennesker mødes. I dag lever en tiendedel af verdens befolkning på og af den frugtbare slette. Alligevel kan man stadig finde dansende traner og makakaber i rismarkerne, mens floddelfinen og krokodillerne kæmper for at overleve.

Næste udsendelse lørdag den 14. juni kl. 19.10

sprunget fra prædikestolen og ud blandt folket for at møde dem i øjenhøjde. Og så møder vi de måske egnede præster - dem som giver fanden i folkekirkens konventioner, og udfordrer kirkens rummelighed på deres helt egen måde.

Temaet er sendt første gang 18.02.07

14.45 Rend mig i folkekirken!

14.50 Fulderikker, slipsedyr og krimielle.

15.10 På Herrens mark.

DR 2: Søndag den 15. juni 20.30

Saudi-Arabien - bag sløret.

Græsk dokumentarfilm fra 2006.

Den græske dokumentarinstruktør Yorgos Avgeropoulos portrætterer et land, hvor biografer, musik og teater er forbudt, mens henrettelser er offentlige. Et samfund, hvor 75 procent af befolkningen er under 27 år, der med en arbejdsløshed på tyve procent har svært ved at finde job. Det saudiske samfund er i hastig forvandling og bevæger sig på en knivsæg mellem en moderne, vestlig livsstil og tradition. Ultrakonservative religiøse ledere ønsker sig tilbage til det, de kalder islams rødder, mens andre ønsker en liberalisering af samfundet og en adskillelse mellem religion og tradition.

Kvinder presser på for flere frihedsgrader, og reformister bliver fængslet, mens det religiøse politi insisterer på at diktere alle aspekter af saudiernes liv. Kong Abdullah forsøger at balancere mellem alle de modsatrettede kræfter i samfundet, gøre alle tilfredse – og beholde sin magt.

23.35 Viden Om: Syntetisk liv.

På samme måde som man skriver koden til et nyt computerprogram, kan forskerne nu begynde at skrive livets kode – at lave kunstigt dna. I første omgang kun for at designe simple bakterier, men med de nye metoder er vi godt på vej til at bygge organismer, der kan lige præcis det, vi gerne vil have dem til, og dermed overhale evolutionen indenom.

På www.katpod.dk
siden sidst

Ny sekretær for Nordisk Bispekonference - og arrestation af syv Baha'i ledere i Iran

Danmark får en ny prinsesse Marie

TV

DR 1: Lørdag den 7. juni 19.10

Ganges - livets flod (2:3)

Naturserie fra BBC fra 2007.

På den frugtbare Ganges-flodslette, også kaldet Indiens risskål, stod den indiske civilisations vugge. Igennem femtusind år er imperier blomstret og faldet langs Ganges. Mogulerne byggede i 1500-tallet storslåede paladser og skabte kunstvandingskanalerne til opdyrkning af jorden. De britiske erobrere brugte den mægtige flod som transportvej og efterlod sig skibe, fabrikker, pakhuse, jernbaner, koloniarkitektur og en prægtig by som Calcutta. De storslåede byer og bygninger er stadig vært for tidløse festivaler og ritualer, fra ligbrændingerne i Varanasi til lysfestivalen i Haridwar og den ultimative fejring af floden, festivalen Kumbh Mela, i Allahabad, der

DR 2: søndag den 8. juni 14.05 - 16.00

DR 2 Tema: Under præstekjolen.

14.05 Under præstekjolen

Hvem er den danske præst? Findes der en definition på ham? Og hvad kan vi i grunden bruge ham til i dag udover til ceremonien ved vor livs skæringspunkter, som konfirmation, bryllup og begravelse? I gamle dage var præsten sognebørnens sjælesorger og den urørlige autoritære figur. I dag kan man fx overraskes over en præst som Thorkild Grosbøll, der har mistet sin Gud.

I dette DR2 tema går vi både foran og bag om altergang, salmesang og forkyndelse. Vi undersøger hvilket menneske, der egentligt gemmer sig inde under præstekjolen. Vi møder også præster, der er

Katolsk Orientering

Valfarten søndag den 1. juni til Æm med fejring af 150-året for Mariaåbenbaringerne i Lourdes havde mottoet "Salig er hun som troede" (Luk 1,45). Pilgrimsvandringen blev i år ledet af ungdomspræst Gregers Mærsk-Kristensen og hele dagen var ligesom Åsebakkevalfarten begunstiget af strålende sommervejr.

Pastoralrådet har holdt sit 78. møde, hvor diskussionen om, hvordan arbejdet fremtidigt skal forme sig i menighedsråd og pastoralråd, blev skudt i gang. Læs artiklen side 5 og lederen side 2

Cistercienserne er vendt tilbage til Nydala efter 478 år

af Lisbeth Rütz

På den svenske nationaldag den 6. juni vendte cisterciensermunkene officielt tilbage til Nydala, der ligger i Småland 25 km. nordøst for Värnamo ud til søen Rysken. Valget af netop den 6. juni dækker over en dybere symbolik, for nygrundlæggelsen af klosteret skete 865 år efter, at klosteret i Nydala blev grundlagt af munke fra Cîteaux i Frankrig den 6. juni 1153, godt 50 år efter ordenens grundlæggelse i Frankrig. Klosteret udviklede sig med tiden til at blive den største jordejer i Småland og det rigeste cistercienserkloster i Sverige.

De seks munke, der alle stammer fra Sydøstasien, har mod at overtage drifts-omkostningerne fået lov til at flytte ind i den gamle herregårdsbygning, der er et fornemt eksempel på sengustaviansk arkitektur. Den blev opført i 1790'erne på klosterets grund. Aftalen gælder i ti år med mulighed for at købe bygningen af kommunen til sin tid, hvis ordenen ønsker det.

Munkene blev hilst velkommen ved en stor, økumenisk festgudstjeneste med deltagelse af bl.a. repræsentanter for den svenske kirke og Värnamo Kommune. Professor emeritus, p. Anders Piltz O.P. prædikede. Blandt de øvrige deltagere var bl.a. den ansvarlige for vietnamesisk sjælesorg i Sverige p. Thaddeus Thanh og p. Jose Valimangalam, som er præst for den katolske menighed i Värnamo.

Grundlæggelsen af klosteret sker fra abbediet Santa Croce in Gerusalemme i Rom. Don Simone Fioraso OCist, der er abbed i Santa Croce, overværede indvielsen.

Efter gudstjenesten var der middelaldermarked ved den gamle klosterkirke i Nydala som nu tilhører Svenska Kyrkan. Indtil reformationen var klosteret i Nydala et åndeligt og kulturelt center. Det blev helt i tråd med ordenens traditioner bygget i et frugtbar område langt fra andre bebyggelser. Der står ikke meget tilbage fra det oprindelige kloster; men arkæologiske udgravninger har vist, at det blev bygget i traditionel, cisterciensisk klosterarkitektur. Klosterkirken, der i 1790'erne blev til sognekirke, blev opført i perioden 1143-1266 i ordenens strenge, asketiske stil uden udsmykninger.

Nydala Herregård bliver rammen om cisterciensermunkenes liv. Bygningen ejes af Värnamo Kommune, som har lejet den ud til ordenen foreløbigt for en periode af 10 år. Herefter vil ordenen få mulighed for at købe bygningen.

Klosteret spiller også en rolle i dansk historie. I 1520 blev det plyndret af danske styrker, og året efter, da Christian II havde henrettet 80 svenske adelsmænd ved det stockholmske blodbad, udplyndrede han det sammen med sine tropper og lod uvist af hvilken grund abbeden og elleve af munkene drukne i søen. Alle klosterets værdier blev inddraget af kong Gustav Vasa (1496-1560) i 1529, hvor munkene måtte forlade klosteret.

Klosterkirken som den ser ud i dag

Grundlæggelsen af klosteret sker samtidig med, at man påbegynder bygningen af et benediktinerkloster i Skåne. Efter at det atter blev tilladt for Den katolske Kirke at grundlægge klostre i Sverige, er der blevet grundlagt en del katolske klostre. Birgittasøstrene startede med klostrene i Vadstena, Falun og Djursholm. Senere kom benediktinerinderne til i Omberg og Mariavall og karmelitterinderne i Nor-

raby og Glumslöv.

Den svenske, katolske biskop, Anders Arborelius Ocd, kunne ikke selv deltage i festlighederne, men udtaler i en pressemøde d. 5. juni: "Til sommer begynder vi også at bygge et benediktinerkloster for munke i Skåne. Jeg vil se det som et svar på den åndelige længsel, som mange i vort land har. Jeg håber, at mange – og ikke bare katolikker – vil finde et åndeligt hjem disse steder".

Munkene har fået en meget positiv modtagelse af de lokale myndigheder i Nydala og håber på længere sigt at kunne åbne et retrætecenter. De kommer til et område, hvor der i forvejen bor mange katolikker fra Sydøstasien.

Ved en skillevej

På det netop afholdte pastoralrådsmøde drejede et af punkterne sig om, hvor vidt den struktur, vi kender i dag i bispedømmet med valgte menighedsråd og pastoralråd, en struktur, som kan føres helt tilbage til synoden på Nyborg Strand i 1969, fortsat er hensigtsmæssig. Det er en overmåde vigtig diskussion. Enhver organisation må for at overleve lejlighedsvis tage sine mål og midler op til overvejelse og stille sig selv nogle helt elementære spørgsmål: Hvem er vi, hvad vil vi, og bruger vi de ressourcer vi har på den rigtige måde?

Når vi taler om menighedsråd og pastoralråd, drejer diskussionen sig i høj grad om lægfolkets rolle i Kirken. Hvad det angår, er der et næppe nogen, der vil drage i tvivl, at der i denne tid måske mere end nogen sinde er behov for, at lægfolket engagerer sig i Kirken. Spørgsmålet er blot, om den måde, vi har organiseret arbejdet på, er den rigtige.

Det er et spørgsmål, der trænger sig på, når man ser på de tørre tal, som den arbejdsgruppe, der har beskæftiget sig med ”mere vidtgående ændringer af pastoralrådets og menighedsrådenes vedtægter” har fremlagt. Se mere herom i artiklen side 5. Her skal det blot konstateres, at den svigtende interesse for henholdsvis at stille op til rådene eller afgive stemme ved valgene i sin yderste konsekvens kan føre til, at den nuværende struktur afskaffer sig selv. De fleste menigheder oplever allerede, at det er forbundet med store vanskeligheder at få besat pladserne i menighedsrådet, og interessen for at stille op til pastoralrådet er heller ikke imponerende.

Hvad er der galt? Det er selvfølgelig ikke noget helt enkelt spørgsmål at svare på, men en del af forklaringen er nok, at vi lever i en moderne virkelighed, hvor arbejdslivet kræver mere og mere af os. Der skal meget til at få os op fra sofaen og fjernsynet, når vi først er kommet hjem fra en lang arbejdsdag. Det skal virkelig være noget, der engagerer os...

Og måske skulle vi dvæle lidt ved den konstatering og spørge os selv: Hvad er det, der engagerer os? Hvad er det vi typisk mødes om i kirkelige sammenhænge? Er der andet end økonomi og paragraffer, vi kan finde ud af at mødes om? Ikke at det ikke også er vigtigt at få de praktiske ting til at hænge sammen, men hvis det er det eneste, vi forstår ved lægmandsarbejde, så glemmer vi det væsentligste.

Hvornår taler vi f.eks. om troen? Ikke bare sådan ud i den blå luft, men om hvordan vi skal leve og overleve som kristne i en sekulariseret verden. Gør vi en forskel? Er vi troværdige kristne? Lever vi anderledes end alle andre? Støtter vi hinanden og opfatter vi det som et alvorligt problem at få givet troen og de værdier, vi står for, videre til næste generation? Oplever vi et trosfællesskab i vores menigheder?

Jamen, det er da godt, at vi nu får kirkeskat som kildeskat, bare vi ikke bilder os ind, at vi ved at pumpe flere penge ind i systemet sikrer Kirkens fremtid. Det er ikke på det niveau, fremtiden afgøres. Og selvfølgelig skal vi da bruge de elektroniske medier til at få budskabet ud og nå ud over rampen, men først må vi vist lige overveje, hvad det helt præcist er, vi vil meddele omverdenen.

Torben Riis

Min virkelige opfattelse af Broder Jakob

Efter Rübner Jørgensens sidste indlæg i debatten om Broder Jakob (KO 2008 nr. 11) er det desværre ubetinget nødvendigt for mig i korthed at skitsere, hvad jeg faktisk har skrevet om ham. De mexikanske kilders udsagn om, at han var af den danske kongefamilie, er blot udgangspunktet for min forskning. Hans identitet som søn af kong Hans og dronning Christine fremgår ikke deraf, men af Hermann Hamelmanns ”Oldenborgske Krønike”. Han skrev om slægtsgrenen på den danske trone: ”Kong Hans havde med sin dronning Christine tre sønner: Johan, Carsten og Jakob”. Carsten er den plattyske form af Christian.

De danske kilders tavshed om Jakob er et problem, men kan dog godt

forklares. Da kong Christian II i 1520 havde erobret Sverige, fik han det svenske rigsråd til at godkende sin ubetingede arveret til tronen ved at hævde, at han var den eneste overlevende søn af kong Hans. Det ville ikke være sidste gang i historien, at en magthaver betjente sig af en løgn for at underbygge sit usikre herredømme. Det er dog også muligt, at Christian dermed snedigt benyttede sig af kirkeretten, for som franciskaner var Jakob jo rent juridisk ”død for verden” og dermed politisk ude af billedet. Dengang som nu var historikerne ofte underlagt magthavernes interesser og tav.

Da Jakob i 1539 opholdt sig som trosflygtning i Mecklenburg efter

Reformationen, kaldte han sig ”Jacobus Gottorpius”, dvs. efter navnet på hertugdømmet Slesvigs residensslot Gottorp. Men dengang tilhørte hertugdømmet det danske kongehus. Ved at bruge navnet markerede Jakob således, at han selv tilhørte slægten og dermed havde en ret til Gottorp, skønt han som franciskaner ikke benyttede sig af den. I stedet fulgte han sit kald og blev missionær i Mexico. Skibsregnskabet i Sevilla dokumenterer, at han sejlede dertil i 1542.

Begrundelser og enkeltheder findes i mine bøger: ”Broder Jakob den Danske, kong Christian II's yngre broder” fra 1986 og i *Ælnoths skriftserie* nr. 13, 2003.

Jørgen Nybo Rasmussen

Haraldsted-valfart søndag den 6. juli

Søndag den 6. juli tager vi igen på valfart til Haraldsted. De fleste, som har været med før, vil komme igen og tage flere med.

Det er altid en bønnens dag for os, der ta'r del i valfarten, en dag, hvor bønnen indrængende stærk bryder frem fra vort indre, fordi vi er på steder, hvor vore forfædre altid bad, hvor hele vort folk samledes til bøn, både i sorg og i glæde. Og det er særlig bønnen for Danmarks folk og land, som den dag bliver stærk, for sammen med os beder den hellige hertug Knud Lavard for Guds trone.

Gid det mere og mere måtte gå op for os alle sammen, hvilken helligdom vi har i Haraldsted, hvilken hjælp og nåde, der bliver os til del ved pilgrimsgangen derud. Nogle har fattet det og erfaret det, derom vidner de, der kommer år for år, og derom vidner det store vejkrus til Lille Svendstrup og de to statuer: Jesu Hjerter og Guds Moder. Første søndag i juli ser vi dem igen og får dem endnu kærere!”

Sådan kunne man læse i ”Nordisk

Ugeblad for katolske kristne” i juni 1926-27 og stort mere er der egentlig ikke at føje til nu i 2008, andet end følgende nødvendige oplysninger:

Haraldsted-valfarten har traditionelt fire stationer: Sankt Bendts og Sankt Knuds Kirker i Ringsted, Haraldsted Kirke og Kapelruinen. Disse stationer udgør en helhed, og man oplever og fejrer kun Haraldstedvalfarten som det, den er, når man tager hele pakken. Vi har i de senere år oplevet en tiltagende supermarkedspolitik, hvor man indskrænker sin deltagelse til én eller to stationer. Det er man naturligvis velkommen til, men det skal stå klart, at det ikke er tanken med en valfart. I en virkelig valfart har man fælles udgangspunkt og fælles mål.

Altså: Kort før kl. 13,30 forsamles vi alle i Sankt Bendts Kirke i Ringsted, hvor vi åbner valfarten. I procession drager vi derfra til den nærliggende lille katolske Sankt Knuds Kirke, hvor vi med begyndelse kl. ca. 14 i fællesskab fejrer valfartens højde-

punkt, den hellige messe.

Efter messen fordeler vi os i de forskellige privatbiler og kører til Haraldsted Kirke. Herfra går vi videre i procession til kapelruinen, hvor den afsluttende andagt vil finde sted og den sakramentale velsignelse blive lyst.

Efter velsignelsen følger vi det hellige sakramente til det lille kapel i ’Skt. Knud Lavards Hus’, der ligger i umiddelbar nærhed af kapelruinen, og som er blevet valfartens femte og sidste station.

Før vi skilles, er der i dette hus’ have en kop kaffe/the og et stykke hjemmebakket kage. En øl eller en vand vil kunne købes. Vi plejer at være færdige ved 18-tiden.

Vi håber, at rigtig mange vil deltage i denne bispedømmets ældste valfart. Vel mødt!

Stephen Holm og
Dietrich Timmermann
valfartspræster

Svar til Hans Casado Jensen

Efter at have læst Julio Hans Casado Jensens læserbrev ”Hvor katolsk er de katolske Skoler?” undrede det mig, at han vil have skolens katolske kristendoms lærer til at undervise i seksualundervisning. Det hører overhovedet ikke til i kristendoms timerne. Jeg er lærer og har undervist i kristendomsundervisning i folkeskolen i 4. og 5. kl. men har aldrig undervist i seksualundervisning, det er noget dansk læreren gør i dansktimerne eller i klassens tid. Forøvrigt, at undervise i

andre religioner hører ikke til på mellemtrinnet altså 4. og 5. kl. trin. Det at undervise i andre religioner og etiske spørgsmål hører til i 7. kl. og opefter. På mellemtrinnet er det fortællingen og dialogen mellem eleverne om gt. og nt. samt lidt historisk om hvordan kristendommen har udviklet sig fra oldkirken op til nutiden, der er i fokus.

Som jeg ser det er der jo også et problem med de katolske skoler at der er for få katolske elever der går på dem

og måske også for få katolske lærere. Hvis man skulle lave en ægte katolsk skole så må den kun udelukkende have katolske elever og lærere. Det vil være det ultimative. Men det er nok urealistisk, da en sådan skole kun vil være meget lille. Men det kunne være meget sjovt hvis nogen lavede en sådan skole.

Med venlig hilsen
Hans Svendsen
9800 Hjørring

Katolske skoler!

I forbindelse med debatten om de katolske skolers identitet, har jeg fået flere positive tilkendegivelser, men også flere, både useriøse og seriøse, som har bemærket over for mig, at jeg er ”fordømmende og negativ”.

Må jeg i den forbindelse nævne, at jeg gennem 10 år på tæt hold har erfaret en ikke katolsk skoleleders og hans lærerstabs engagerede og uselvviske indsats, som vækker stor respekt

både hos mig og mange andre, og som medvirker til, at den katolske skole i Esbjerg har et godt ry i menigheden såvel som i byen. Og netop den engagerede lærerstab her såvel som andre steder i landet er medvirkende til, at vi har katolske skoler, og at de går godt, hvilket vi kan glæde os over og være taknemmelige for.

At være katolsk menighed, skole eller børnehave er jo forpligtende, i

den forstand at ”katolsk” indebærer, at vi er loyale overfor Kirkens tro og lære, og videregiver den i dens helhed i vore menigheder og til vore børn og unge. Det er ikke et valg, men et ”kald,” og dette er mit eneste anliggende, at de katolske institutioner i vort bispedømme i sin helhed vedkender sig dette ”kald” og gør, hvad der er muligt for at efterleve det.

Pastor Benny Blumensaft
Esbjerg

Store bevillinger til Sankt Andreas Bibliotek

Bispedømmets teologiske bibliotek skal have en elektronisk katalog, som omfatter hele bogbestanden

Sankt Andreas Bibliotekes akilleshæl er katalogen, som for størstedelens vedkommende (ca. 50.000 ud af ca. 55.000) kun findes på kort. Det vil koste ca. 400.000 kr. at overføre de bibliografiske poster fra kort til database.

En katalogdatabase er i vore dage helt nødvendig for et bibliotek, fordi alle med adgang til internettet vil kunne slå op i den. Uden en sådan søgemulighed vil et bibliotek i vore dage normalt sygne hen.

Der er netop kommet meddelelse fra Biblioteksstyrelsen om, at der er bevilliget 105.000 kr. fra Tips- og Lottomidlerne. Dette beløb skal anvendes til at behandle den del af kortkatalogen, som omfatter de bøger, ikke-katolik-

ker låner mest, nemlig opslagsværker, bibelsk eksegese, bekendelsesskrifter, læreembedets dokumenter, kirkefædrene og dogmatisk og systematisk teologi.

Men hvad så med midler til det resterende arbejde? Her er de fire tyske Ansgar-Werke gået sammen om at rejse 270.000 kr over en to-års periode, og en del af pengene er allerede modtaget. Der mangler således kun ca. 25.000 kr. af de budgetterede 400.000 kr.

Skulle nogen ønske at bidrage til det resterende beløb på 25.000 kr., bedes de kontakte formanden for bibliotekets bestyrelse, Helge Clausen, tlf. 86996354. Email helgeclausen@mail.tele.dk

Schola "Trecanum" synger i Jesu Hjerte Kirke i København den 20. juli

af Lisbeth Rütz

Gennem mange år har der været en fornem kirkemusikalsk tradition i Jesu Hjerte Kirke i København, hvor kantor Ole Kongsted sidste år fejrede 25 års jubilæum. Den gregorianske kirkesang har en særlig plads i kirkens liturgi, som fejres på latin hver søndag kl. 10 (ordinær form) og hver anden søndag kl. 18 (ekstraordinær form).

Schola Caeciliana, der ledes af Michael Chesnutt, synger ved de fleste af de ekstraordinære messer, der siden februar 2008 er blevet fejret i Jesu Hjerte Kirke. Og mens scholaen holder sommerferie, får kirken den 20. juli fint besøg fra Strasbourg: den kendte gregorianske schola Trecanum synger ved messen kl. 18 denne søndag.

Trecanum blev grundlagt i 1996 af Etienne Stoffel, der er professor ved musikonservatoriet i Strasbourg og bl.a. har studeret gregoriansk sang i abbediet Solesmes i Nordfrankrig, hvorfra abbed Dom Gueranger (1805-1875) startede den liturgiske fornyelse i midten af 1800-tallet.

Navnet Trecanum er en latinisering af det græske Trishagion – anræbelsen af den hellige Treenhed. Koret er specialiseret i liturgisk sang fra middelalderen og behersker et meget rigt repertoire. Det har bl.a. sunget vokalmusik fra Sankt Gallen og Bingen, ambrosiansk sang fra Milano og sang efter cisterciensiske og dominikanske traditioner.

Sangerne prøver så vidt som muligt at komme tæt på de middelalderlige rødder og har optrådt over hele Europa. I 2002 udgav koret CD'en "Ave Maria". I 2007 kom "Emmanuel" med julesang. Koret har optrådt i hele Europa, men er i Danmark for første gang i juli.

Københavnere har altså noget at glæde sig til; men allerede nu kan der tages forsmag på glæderne. Man kan få en fornemmelse af korets formåen ved at lytte til de liflige smagsprøver på korets hjemmeside: <http://trecanum.free.fr>

Se også Borromæusgruppens hjemmeside: <http://www.tridentinsk.suite.dk/>

Aftensang i Vor Frue Kirke i Århus

Firmelsen i Århus Domkirke

For 38. gang synger koret "Den Katolske Vor Frue Kirkes Kantori" koncert som liturgisk AFTENSANG (vesper) i Vor Frue Kirke i Århus søndag den 22. juni kl. 20. Kantoret har mere end 80 koncerter bag sig, og sang for 10. gang i Århus Domkirke den 10. maj til den 2. katolske fest-højmesse dér siden reformationen.

De fleste af vores domkirker har haft besøg af kantoret, som også har sunget i DR1, TV2 og i P1 ved flere lejligheder. Desuden har kantoret 23 video-tracks på YouTube (engelsk/dansk), og har 5 MC/CD-produktioner.

Repertoiret er altid fortrinsvis gregoriansk musik og engelsk kirkemusik, og halvdelen af koret er som i England sopranstemmer.

2 særlige satser denne gang: Sumite Psalmum (Schütz) og Laudate Dominum (Mozart).

Solister: Sanne Kolman-Anna Wierød-Ida Drevald

Orgel: Astrid Lystbech

Olav K. Jepsen
korleder, kantor og organist

Tillykke med de 135!

Den 2. juni blev der på Gl. Kongevej 15, 3. sal, afholdt en lille uformel reception. Anledningen var, at tre højt skattede medarbejdere fra hver sin afdeling til sammen (og næsten på dagen) fyldte 135 år.

Fra venstre ses Nikolaj Ottosen-Støtt (liturgisk sekretariat)
Lisbeth Rønne (Katolsk Orientering)
og diakon Kaare Nielsen (Missio m.m)

Det skal afsløres, at Kaare kun var halvrunder (45) mens de to andre var runder og fordelte de resterende 90 år mellem sig. Så siger vi heller ikke mere.

Caritas – også på Færøerne

Menigheden på Færøerne er ikke stor, men fuld af liv. Caritas generalsekretær Jann Sjursen besøgte Færøerne i april måned

Tekst og fotos: Caritas Danmark

”Lige siden jeg var på Færøerne første gang i 1985, har jeg været betaget af de 18 øer i Nordatlanten – befolkningen og naturen. Nok vil færingerne selvstændighed – nogle med måde – men de er dog fortsat en del af Rigsfællesskabet. Dronning Margrethe regerer også på Færøerne – og biskop Czeslaw er hyrde for de færøske katolikker,” siger Caritas’ generalsekretær Jann Sjursen efter et besøg på Færøerne i april måned.

Knap 100 medlemmer af Kirken er der på Færøerne, og bare én kirke i Tórshavn, Mariukirkjan. Generalvikar Lars Messerschmidt er kirkens tilrejsende sognepræst. Når der ingen præst er, er det diakonen Christian Gabrielsen, der må forrette en del af de kirkelige handlinger, ligesom andre tilrejsende gæster fra både Danmark og andre lande er behjælpelige i forhold til at holde messe, når ikke sognepræsten er i sognet. Sidst men ikke mindst er der i Tórshavn et stærkt kommunitet af franciskanersøstre. De medvirker i høj grad til, at menigheden hænger sammen. Sr. Marisa er formand for menighedsrådet.

Nonner – et godt ”brand”!

”Det er imponerende, hvad søstre kan nå ved siden af deres arbejde i børnehaver og fritidshjem. Arbejdet giver dem i øvrigt en meget fin berøringsflade med livet i Tórshavn. De er kendte – et godt ”brand” for den katolske kirke, sådan som landsstyremedlem Høgni Høydal udtrykte det, da jeg mødte ham på det historiske Tinganes i Tórshavn,” fortæller Jann Sjursen. Franciskanersøstre kom til Tórshavn i 1931.

For generalsekretæren var det en ny oplevelse at tage bolig i gæsteværelset under den meget smukke og relativt nye Mariukirkjan. Kirken blev indviet i 1987. Den gamle kirke og ”nonneskolen” blev nemlig i 1985 overtaget af kommunen. I stedet betalte Tórshavn kommune for en ny kirke til

menigheden og kloster til søstre, hvilket der kom nogle meget tidssvarende lokaliteter ud af. Søstre er fortsat tilknyttet børnehaven. Jann Sjursen gik om end ikke i kloster, så i hvert fald til frokost og aftensmad med søstre, hvilket ikke gik stille for sig:

”Med irere, en belgier, en koreaner og en malteser og undertegnede, gik snakken på henholdsvis fransk (ordenssproget), engelsk, færøsk og dansk i én pærevælling. Festligt var det, og de seks søstre havde fingeren på pulsen i forhold til, hvad der sker på Færøerne både kirkeligt og i almindelighed.”

Markant offervilje

Færingerne er kendt for en helt enestående offervilje, når der skal samles penge ind. I Caritas oplever man det også. Hvis de danske menigheder ville yde ligeså meget som de færøske pr. menighedsmedlem ved Caritas-kollekten, ville den indbringe over en million kroner mod nu kr. 164.000. Ifølge Caritas’ sognerepræsentant, Erla Simonsen hænger offerviljen sammen med det lidt barske klima og livsvilkårene på

Færøerne:

”Færøerne er stadig et samfund præget af fiskeri. Og selvom det ikke er så farligt et erhverv som tidligere, så oplever vi alligevel, at livet ikke bare er noget, vi skal tage for givet – ej heller de gaver, vi får betroet. Vi har livet til låns og gaverne til fælles forvaltning. Selv om meget ændrer sig på Færøerne, er det fortsat sådan, at grindekødet fordeles til alle bygdens indbyggere efter et grindedrab. Og der rejses store summer, når der skal samles penge ind til nødhjælp og andre humanitære formål samt missionsarbejde.”

International menighed

Søndag overværede Caritas’ generalsekretær messen, der blev celebreret af en tilrejsende tysk præst. Der var omkring 50 deltagere i messen og repræsentanter for 17 nationer.

”Aldrig havde jeg forestillet mig at skulle til ”international” messe på Færøerne, eller at orglet var skiftet ud med en tværføjte, der i øvrigt lød vidunderligt i kirkerummet. Men det er jo sådan set også ligegyldigt, hvad jeg havde forestillet mig. Det var en stor oplevelse at være til stede og opleve Guds virke på det sted.”

Ved den efterfølgende kirkekaffe fortalte Jann Sjursen om Caritas’ arbejde. Under sit korte ophold på Færøerne talte generalsekretæren ved et offentligt møde, havde møder med den færøske udenrigsminister og menighedsrådet. Desuden var han i radioen og blev interviewet til flere aviser. Læs mere om menigheden på Færøerne på www.katolsk.dk

Øverst:

Udsigten fra klosteret over Tórshavn

Nederst:

De seks franciskanersøstre på rad og række efter størrelse

Kort nyt fra Caritas

Fasteaktionen – resultat

Fasteaktionen nåede et samlet resultat på kr. 870.000. Det er Caritas, der på vegne af bispedømmet har forestået fasteaktionen, hvorfor biskop Czeslaw udtrykker sin taknemmelighed for det offer, der er blevet ydet i bispedømmet. Biskoppen har i forbindelse med gennemgangen af resultatet hæftet sig ved, at flere katolske skoler end før har været med i fasteaktionen i år. Indsamlingsresultatet for skolerne, der går til at hjælpe børn i skole i Nordøstindien, er da også steget pænt til kr. 167.400 i 2008.

Jann Sjursen fra Caritas glæder sig også over resultatet og retter en tak til alle bidragydere: ”Selvom målet på kr. 1 million ikke blev nået, så er resultatet alligevel en stor håndsækning til de fattige.”

En halv million til Burma

Mange har benyttet sig af muligheden for at bidrage til ofrene for cyklonen i Burma. Caritas har ved redaktionens slutning modtaget i alt kr. 240.000 inklusive bidrag fra valfarterne på Åsebakkens og i Øm. Lægger man dertil de kr. 50.000, der umiddelbart efter cyklonen hærgen blev ydet fra Caritas’ katastrofefond samt de kr. 276.000, juleaktionen 2007 indbragte til Burma, ja, så har Caritas af egne indsamlede midler faktisk kunnet bidrage med over en halv million kroner til befolkningen i det hårdtprøvede land.

Læs meget mere om Burma på www.caritas.dk, herunder øjenvindberetninger – og hvorfor hjælpen når frem!

HIV/AIDS

Caritas Danmark har udarbejdet et papir vedrørende HIV/AIDS. Caritas underretter, at det er nødvendigt med et helhedsorienteret syn på problemstillingerne vedrørende HIV/AIDS. Caritas gør hermed op med de tendenser, der også er i udviklingsarbejde til ensidigt at fokusere på kondomer.

Samtidig fastslås det, at ”det enkelte menneske har ret til korrekt og fuldstændig information om alle foranstaltninger, der kan reducere risikoen for at blive smittet, så vedkommende i lyset af sin viden kan træffe et ansvarligt og samvittighedsbegrundet valg.”

Biskop Czeslaw hilser papiret velkomment: ”HIV/AIDS er en meget stor udfordring – også for Caritas, der i sit arbejde rundt omkring i verden har problemet tæt inde på livet. Jeg er tilfreds med papiret, som repræsenterer en fin helhed.”

Det samlede papir findes på www.caritas.dk.

Pastoralrådsmøde i sommervejrr

Pastoralrådsmødet den 7.-8. juni på Magleås blev, som det fremgår af ovenstående gruppebillede, afviklet i strålende solskin ja, så strålende, at mange, umiddelbart efter at billedet var taget, skyndte sig inden døre igen for at søge lidt kølighed.

Forretningsudvalget

De faste punkter på dagsordenen blev traditionen tro afviklet relativt hurtigt. Formanden Henrik Ledertoug gennemgik i sin midtvejsrapport, hvad rådet havde beskæftiget sig med fra juni 2006 til juni 2008. Den arbejdsgruppe, der skulle se på en revision af vedtægterne og valgreglerne for hhv. menighedsråd og pastoralrådet, var nået til den anden fase af sit arbejde – et arbejde, som forventes afsluttet i indværende periode. Spørgsmålet var i øvrigt sat på dagsordenen, så det vender vi tilbage til.

Endvidere havde man i tæt samarbejde med bispedømmets skolekonsulent, pastor Jesper Fich, diskuteret proceduren for udnævnelser til de skolebestyrelser, hvor Forretningsudvalget (FU) har udnævnelsesret. Drøftelserne er endnu ikke afsluttet.

En arbejdsgruppe er nedsat af FU og Præsterådet. Den skal, når bispedømmets nye sprog- og integrationskonsulent tiltræder, komme med forslag til, hvordan man bedst tager imod nye præster i menighederne. Den nyudnævnte konsulent, oplyste biskoppen senere i sin beretning, hedder Helle Jørgensen og hører til i menigheden på Frederiksberg.

Og så var der valg – til formands- og næstformandsposten og til FU. Henrik Ledertoug blev genvalgt uden modkandidat som formand, og Erik Smitshuysen blev ny næstformand efter Nikolaj Ottosen-Støtt. Nikolaj drager til efteråret til Paris for at læse til præst – en meddelelse, der udløste en spontan klapsalve fra alle i salen.

Til FU blev p. Allen Courteau genvalgt som repræsentant for præsterne og Sr. Laurentia Klamann som repræsentant for søstrene. Nyvalgt blandt lægfolkene blev

Lisbeth Arbøl. Christa Stæger og William Lee blev genvalgt. Eva Vinther og Maria Truelsen blev valgt som suppleanter.

Biskoppens beretning

Som sædvanlig orienterede biskoppen om stort og småt i bispedømmet. Blandt de mindre glædelige begivenheder var, at fremtiden for benediktinerinderne på Åsebakken umiddelbart ikke tegner sig lyst. Kun én ud af de oprindeligt tre søstre, der kom fra Sydamerika for at slutte sig til kommunetet, er tilbage, og meget tyder derfor på, at Vor Frue Kloster, hvor der nu kun er fire søstre tilbage, på længere sigt må overgå til andre formål.

Sikkert er det imidlertid, at Sankt Joseph Søstrenes kommunitet på Primulavej i Vanløse må nedlægges. Søstrene flytter til provincialhuset på Strandvejen.

Biskoppen omtalte desuden præstesituationen, hvor vanskelighederne har været særligt mærkbare i Aalborg. Efter sognepræsten p. Frank Jobsts død den 6. november 2007 har man mistet yderligere to præster, pater Marcin Kopec OMI, som var konstitueret sognepræst, og hans medbroder pater Stanislaw, som begge har anmodet om at træde ud af deres orden, og oplyste biskoppen, næppe vender tilbage til præstegeneringen igen.

Blandt de glædelige nyheder er, at pastor Christian Noval er tilbage fra sin orlov og genindtræder som sognepræst i Nykøbing Falster. Daniel Nørgaard bliver 2. præst i Domkirken. Der er i øjeblikket 15-16 studerende, som forbereder sig til præstegeneringen i Danmark.

Sognesammenlægningerne er nu på plads. Lyngby og Søborg lægges sammen med p. Allen Courteau som sognepræst. Hellerup-Ordrup med p. Fabrizio Milazzo som sognepræst, og Herlev-Brønshøj med p. Leo Kertz som sognepræst.

Johanneskirken bliver i fremtiden benyttet af den kaldæiske menighed, mens Sankt

Antoni Kirkes fremtid endnu er uafklaret.

Endvidere skal det nævnes, at en ny sekretær for Liturgikommissionen, Jacob Egeris Thorsen, er ansat som afløser for Nikolaj Ottosen-Støtt. Winnie Christoffersen er ansat som ny skoleleder i Taastrup.

Informationstjenesten

Pastoralrådet blev orienteret om de igangværende planer om en "reorganisering af bispedømmets informationstjeneste." Generalvikar Lars Messerschmidt gennemgik kort hovedpunkterne i den indstilling, som medlemmer på forhånd havde fået tilsendt. Her foreslås det, at bispedømmets informationsopgaver samles i én enhed med én fælles ansvarshavende leder, som både skal være ansvarshavende redaktør af Katolsk Orientering og ansvarshavende for bispedømmets officielle hjemmeside.

Lars Messerschmidt understregede, at der var tale om en indstilling – ikke om en beslutning. Indstillingen skulle som helhed ses som et forsøg på at effektivisere og modernisere vores lokalkirkes mulighed for at opnå større gennemslagskraft i forhold til medierne.

Hvad skal der ske med rådsstrukturen i bispedømmet?

Og så tilbage til spørgsmålet om vedtægter og velgeregler. Bilaget til dette punkt var et diskussionsoplæg, som gav pastoralrådets medlemmer lejlighed til at diskutere en lang række detaljspørgsmål, herunder hvordan medlemmerne til rådet skal vælges i fremtiden. Det lyder umiddelbart som en meget "teknisk" diskussion, og det er det i sagens natur også, men sagt på jævnt dansk drejer den diskussion, der nu er lagt op til, sig om, hvorvidt den struktur, vi kender i bispedømmet i dag med menighedsråd og pastoralråd, bør tages op til fornyet overvejelse. Skal pastoralrådets medlemmer f.eks. som nu vælges ved direkte valg i pastoralenhederne, eller skal

det være de enkelte menighedsråd, der udpeger medlemmet, eller skal menighedsrådsformændene være "fødte" medlemmer af rådet?

Den nuværende struktur går i hovedtrækene helt tilbage til synoden på Nyborg Strand i 1969, hvor man optimistisk forventede, at oprettelsen af rådene ville føre til øget aktivitet og medansvar blandt lægfolkene. Om det blev den forventede succes afhænger til en vis grad af øjnene, der ser, men arbejdsgruppen bag diskussionsoplægget peger på en række alvorlige problemer ved den nuværende ordning.

For det først giver det anledning til bekymring, at interessen for at stille op til menigheds- og pastoralråd er for nedadgående. Det kan man se af de mange fredsvalg, hvor det altså kun er lykkedes at få det fornødne antal kandidater – eller knapt nok endda – til at stille op. Mange menighedsråd er spledes undertallige.

Læg hertil, at den gennemsnitlige stemme procent ved menighedsrådsvalgene sidste gang var 10,8 med et lavpunkt på 5,6. Ved valget til pastoralrådet 10,4 med et lavpunkt på 4,9.

39 af 49 kandidater til pastoralrådet, svarende til 80%, har opstillet sig selv. Det rejser uundgåeligt spørgsmålet om, hvem eller hvad de pågældende repræsenterer – uanset at de, som udvalget da også understreger, er valgt på fuldt lovlig vis.

Et andet problem er, at der generelt ikke er tilstrækkelig sammenhæng mellem menighedsråd og pastoralråd. Er det sådan, at pastoralrådets medlemmer holder deres respektive menigheder og menighedsråd orienteret om arbejdet i pastoralrådet? At det ikke sker, behøver ikke nødvendigvis være det enkelte pastoralrådsmedlems fejl. Det kan også meget vel skyldes, at man i menighederne ikke er specielt motiveret for at høre om den slags.

Foreløbig går arbejdsgruppen videre med spørgsmålet, men diskussionen bør gå videre blandt lægfolk, præster og søstre. Bruger vi ressourcerne rigtigt?

Åbning af ti herberger på Hærvejen

Tekst og foto: Bent Jul

Mere end et par hundrede deltog i et stort heldags arrangement tilrettelagt af Pilgrimscentrum i Viborg. Anledningen var den officielle indvielse af ti Herberger langs Hærvejen. Det startede med en næsten fyldt domkirke og herefter med en vandring på 8-9 km til det første herberg på Hald Hovedgård. Undervejs blev vi underholdt med middelalderspil og en prøvelse i tidligere tiders spørgsmål om laster, tro og skærsild.

Selve indvielsen af de 10 herberger fandt sted ved Naturskolen ved Hald Hovedgård ved Viborg søndag d. 1. juni 2008. Borgmesteren, regionsformanden, Naturskolens leder og Andreas Blinkenberg holdt taler for et par hundrede fremmødte. De drivende kræfter bag herbergerne, Andreas Blinkenberg og Elisabeth Lidell, blev naturligvis behørigt takket for deres talentfulde engagement i pilgrimsvejen fra Viborg ned gennem Jylland.

Foreningen af Danske Santiagopilgrimme fik en lille stand, hvor vi kunne udlevere Pilgrimmen og foreningens brochure. Alt blev revet væk – alt for hurtigt. Interessen for vores pilgrimsblad er enorm. Standen gav dog anledning til at hilse på mange af

foreningens medlemmer samt mange nye interesserede. Både Kaj Højland og undertegnede, Bent, havde travlt med at besvare spørgsmål. Vi fik også talt med og takket de ildsjæle, som har bidraget med kortlægningen af den vej fra Frederikshavn til Viborg, som Foreningen af Danske Santiagopilgrimme foretog en lille uofficiel indvielse af dagen i forvejen. Nu er vejene fra Frederikshavn til Santiago kortlagt og beskrevet.

Det, der glæder mig mest, er, at pilgrimsbevægelsen ikke kun opererer i Spanien. Nu kan vi også vandre som aktive pilgrimme i Danmark. Det er dog tydeligt, at Caminoen med dens Jakobsvandring er al pilgrimsvandrings fader – også i moderne tid. Det er de tusindvis af oplevelser fra pilgrimsvejene til Santiago de Compostela, der skaber myterne. Uden Camino ville der næppe være lokale pilgrimsvandringer i de nordiske lande. Kaj Højland kunne også med tilfredshed notere sig, at vores forening har skaffet omkring en tredjedel af deltagerne til den pilgrimsgruppe, der skulle fortsætte vandringen fra Viborg ned til grænsen til Tyskland.

Kaj Højland repræsenterer vores forening i Bestyrelsen for Herberger langs Hærvejen.

Foreningen af Danske Santiagopilgrim-

Fra indvielsen ved Hald Hovedgård

me ønsker initiativtagerne til herbergerne tillykke med det flotte resultat. Vi ønsker lykke til alle de pilgrimme, vandringsfolk, hestefolk og turister, der vil benytte hær-

vejens nye faciliteter.

Pilgrimsvejen skabes af de pilgrimme, der går den. Vi andre kan kun hjælpe med til at facilitere den.

Vi lever af at tale i billeder

Else Marie Wiberg Pedersen er ansat på afdelingen for dogmatik på Det teologiske fakultet ved Aarhus Universitet og har netop udgivet bogen "Bernhard af Clairvaux – teolog eller mystiker?" – Heldigvis kan hun slet ikke lade være med at formidle sin optagethed af og begejstring for middelalderlig teologi videre til os andre...

af Lisbeth Rütz

Din bog har undertitlen "teolog eller mystiker?" – kan du uddybe det?

– Ja, det er jo lidt drillerende ment fra min side. Man kendte egentlig ikke begrebet mystiker i middelalderen, og det er i det

hele taget svært at finde en fast definition af begrebet mystik – men herhjemme har det været en del bl.a. af den tidehverske tradition, at man var skeptiske over for enhver form for føleri i troen og på den måde har man akkumuleret fordomme om Bernhard.

Hvorfor har du skrevet en bog om Bernhard af Clairvaux (1090 – 1153)?

– Jeg syntes, jeg skyldte mig selv og for så vidt også danskerne det, for i Danmark er der ikke udkommet noget om Bernhard siden 1920. Men det var svært at komme i gang med, for det kræver lang tids beskæftigelse at læse ham. Det er en stor glæde for mig at beskæftige mig med Bernhard, netop fordi hans niveau er så sublimt.

Oprindelig havde jeg tænkt mig at lave en mere populærvidenskabelig bog – men nu har der været så mange fordomme omkring ham, og hvis jeg skulle kunne tilbagevise disse fordomme, ville jeg være nødt til at løfte det op og medtage alle citaterne på latin, så man kunne kigge mig i kortene. Det var også nødvendigt at have et forsvarligt noteapparat.

Du ser Bernhard som en del af den fornyelse, der var i Kirken i det 12. århundrede?

– Ja, det var en epoke, hvor individet for alvor blev opdaget. Der kom en begyndende opmærksomhed om sammenhængen mellem individ og samfund – borgerskabet begyndte at gøre sig gældende, og det betyder også nye tankevaner. Bernhard vil først og fremmest gøre Kirken mere vital – cistercienserbevægelsen var nemlig en bevægelse, der lagde vægt på den levende tro i kærlighed. Bernhard kæmpede mod den stigende magtkoncentration i Rom, og han skrev til paven, Eugenius III, som var en forhenværende cisterciensermunk og advarede ham mod magtbrynde.

Du skriver i din bog også om Bernhards forhold til jøderne?

– Ja, sammen med cistercienserne fik han hjælp af det store, jødiske samfund i Metz til oversættelsen af Det Gamle Testamente, og det vidner jo også om hans lærdom og visdom.

Man kan vel trække en linie fra Bernhards meget inderlige stil til den senere pietisme?

– Det er svært at finde et simpelt svar på det, for man kan se ligheder, men så sandelig også mange forskelle. Begge lægger vægt på hjertets religion. Men pietismen kan være meget selvsmagende – mens Bernhard altid prøver at vise os væk fra os selv og hen til Kristus.

Hvorfor er Højsangen så vigtig for Bernhard?

– Fra Origines (185–254) og frem er der tradition for at kommentere Højsangen. Den var en tekst, man læste meget i middelalderen. Vi lever af at tale i billeder, når vi taler om forholdet mellem Gud og mennesket. Bernhard bruger Højsangen til at gennemspille dette tema, og han har både det individuelle og fællesskabet med i sit billede af Kirken som Guds brud.

Bernhard bruger hele registret med kys, favntag osv. i sine prædikener om Højsangen, og det virker vel ret fremmed på gennemsnitsdanskeren?

– Hvorfor dog egentlig det? Vi lever da i et samfund, hvor vi er overdænget med erotik og folk, der kysser hinanden. Han krev og brugte sin kærlighedsmetaforik i et samfund, der var gennemsyret af vold. Det var hans måde at få samtiden i tale på. Samtidig spillede det på tidens kærlighedslyrik, troubadourdigtningen.

Hvordan ser Bernhard på forholdet mel-

lem Gud og menneske?

– Det er centralt for Bernhard, at Gud vil elskes af os. Der lægges op til gensidig kærlighed i forholdet mellem Gud og menneske. Mest sublimt ses det i eukaristien.

Det fornemste af hans billeder af Kirken er jo Kirken som Kristi brud; men han har flere billeder, der fungerer ved siden af hinanden. Han ser på Kirken som de helliges samfund, hvor alle bidrager til fællesskabet med hver sin nådegave, og hvor alle har noget at komme med.

For eftertiden er Bernhard jo blevet den store skurk i forbindelse med det andet korstog (1147-1149). Han bliver beskyldt for krigslyderlighed?

– Ja, men pave Eugenius III måtte igen flere overtalelsesforsøg, inden Bernhard gav efter og sagde ja. Bernhard så korstoget som en forsvarskrig og trækker på Augustins lære om den retfærdige krig i sin argumentation. For ham var det andet korstog i høj grad også udtryk for realpolitik. I Tyskland var der frygtelige jødefølger i gang, og Bernhard så korstoget som en mulighed for at få kanaliseret disse ballademageres energi over i en retfærdig sag. Det hele gik skævt, og alle forsøgte at mele deres egen kage. Men Bernhard fik skylden fra starten.

Har du tænkt dig at arbejde videre med Bernhard?

Ja, for Bernhard bliver man aldrig færdig med. Jeg har tænkt mig at studere cistercienserinderne og har bl.a. besøgt Helfta – nonnerne i Tyskland, hvor der lå et kloster i middelalderen, og hvor ordenen nu er vendt tilbage.

Else Marie Wiberg Pedersen: Bernhard af Clairvaux – teolog eller mystiker? Forlaget Anis. 224 sider. Pris: 228 kr.

af Kirsten Krog

Blandt Kirkens nyere salige og hellige befinder sig Maria Candida af Eukaristien, der med sin store kærlighed til eukaristien, som hun bl.a. giver udtryk for i sit værk netop med titlen "Eukaristien", kan lære os noget vigtigt om det centrale i vores tro. Hun har festdag den 14. juni.

Fra klosterkald til priorindeval

Maria Barba blev født den 16. januar 1884 i Catanzaro i Italien. Familien hørte dog egentlig til i Palermo på Sicilien, men netop på den tid, hvor Maria blev født, arbejdede hendes far, der var dommer, i Catanzano. Da hun var to år, flyttede familien tilbage til Palermo, og det var dér hun voksede op. Hun var den tiende i en søskendeflok på tolv og levede i sit barndomshjem i en atmosfære af stor åndelighed og tro.

Alligevel mødte den unge Maria alvorlig modstand, da hun omkring 15-årsalderen begyndte at blive draget mod klosterlivet. Ja faktisk skulle der gå hele tyve år, inden hun endelig kunne følge sit hjertes længsel.

Først var det forældrene, der satte sig imod og krævede, at hun ventede til efter deres død. Men omkring 18-årsalderen af lagde hun et privat jomfruløfte for på den måde at knytte sig til Kristus, og gennem alle årene svigtede hun på intet tidspunkt det klosterkald, hun havde fået. Hendes far døde i 1904 og moderen i 1914, men ikke engang deres bortgang åbnede vejen for Maria ind i klosterlivet.

Nu satte hendes søskende sig også imod, og det blev først den 15. september 1919, fem år efter moderens død, at Maria endelig kunne gå i kloster. Hun valgte de uskoede karmeliter i Ragusa. Hendes søskende blev imidlertid så rasende over, at hun gik imod deres ønske, at de nægtede nogensinde at se hende igen.

I april 1920 blev hun ikklædt, og her fik hun navnet Maria Candida af Eukaristen, et navn, som skulle blive betegnende for hendes spiritualitet, og i 1924 aflagde hun sine evige løfter. Cirka et halvt år efter, stadig i 1924 blev hun valgt som priorinde. Kun afbrudt af en periode fra 1930 til 1933, hvor hun var novicemesterinde, fungerede hun som priorinde indtil 1947. I Maria Candidas tid som priorinde modtog klosteret adskillige nye kald, og hun var også med til at stifte et nyt kloster i Syracuse.

Kærlighed til eukaristien

I året 1933 begyndte søster Maria Candida at skrive på et værk med titlen "Eukaristi-

Den salige Maria Candida og eukaristiens storhed

en", men hendes kærlighed til eukaristien begyndte meget før, mens hun endnu kun var et barn. Hun fortæller således, hvordan hun allerede før sin førstekomunion havde en dyb længsel efter at modtage kommunien: "Da jeg stadig var et barn, og for jeg var gammel nok til at modtage Jesus i kommunien, plejede jeg at skynde mig ud til hoveddøren for at møde min mor, når hun kom hjem fra messe. Dér stod jeg på tåspidserne for at nå op til hende, mens jeg råbte: "Jeg vil også have Jesus!". Min mor plejede så at bøje sig ned til mig og ånde blidt på mine læber. Straks forlod jeg hende og lagde mine arme over kors på mit bryst og sprang af glæde, mens jeg blev ved at gentage: "Jeg har også modtaget Gud! Jeg har også modtaget Gud!"

Det var en stor dag, da hun som tiårig endelig for første gang kunne modtage kommunien, og fra den dag var det en stor pine for hende, hver gang hun ikke havde mulighed for at deltage i messen og modtage kommunien. Denne barnets intuitive forståelse af storheden i eukaristien uddybedes med årene. Da hun indtrådte i Karmel sagde hun, at hun ønskede "at være sammen Jesus i eukaristien, så længe, som det var muligt", og hun benyttede enhver anledning til at forlænge tiden for tilbedelse. F.eks. forblev hun hos Jesus i tabernaklet hver torsdag efter, at de andre søstre var gået i seng og indtil midnat. Hun gjorde Johannes af Korssets ord: "Mine er himlene og min er jorden; mine er folkene, de retfærdige er mine og mine synderne; englens er mine og Guds Moder, alle skabte ting tilhører mig" til sine egne ved at inddrage dem i eukaristiens sammenhæng på følgende måde: "Når jeg ser på tabernaklet siger jeg: "I ham har jeg alt! Al landskabets, havets, dalenes, himlens skønhed og al skyggens friskhed. Han er min sol".

Eukaristiens virkelighed

Hun havde med Johannes af Korset og alle helgener forstået, at man ikke ved at forlade alt mister noget. I stedet får man det alt sammen tilbage i dets fylde, fordi alt får sin værdi i Kristus. Derfor skrev hun også: "Gennem at give dig Jesus kan Gud ikke, selvom han er almægtig, give dig mere. [...] En eneste kommunion skulle være nok til at optænde os med kærlighed og taknemmelighed i resten af vores liv. [...] Lykkelig den grav, der modtog den døde Jesus, men endnu mere lykkelig er du, som modtager ham levende".

Dette er eukaristiens virkelighed, som vi så langt fra formår at rumme. Hvor ofte går vi ikke til kommunion uden at fornemme denne storhed. Men virkeligheden er lige virkelig, hvad enten vi føler den eller ikke. Moder Maria Candida udtrykker dette med ordene: "Læg hele din viljes glød i dine kommunier. Det spiller ingen rolle, om du føler noget, når blot du længes efter din Jesus. Efter kommunien, så omgås med ham med et hjerte som Marias, og glem ikke hans store gave i løbet af dagen".

Men selvom eukaristiens storhed ikke afhænger af vore følelser, må vore ofte ufølsomme hjerter mæses os til selvransagelse, for som hun også siger: "Hvordan kan vi modtage Jesus hver dag, tilbringe mange timer sammen med ham uden at afsky alt det i os, som ikke stemmer overens med ham?"

Dette er tydeligvis skrevet til hendes med søstre, hvis hele dag var fyldt med bøn, men når en eneste kommunion er nok

til at fylde os med taknemmelighed og kærlighed for altid, kan vi alle roligt stille os selv det samme spørgsmål.

"Kun den ydmyge vil blive ophøjet til hellighed"

Moder Maria Candida opfordrer os da også til selvransagelse: "Den, som ikke ransager sig selv, er som en ubrugelig mark". Men hvad er så ifølge hende formålet med samvittighedsransagelsen? Hun siger det således: "Vær ydmyg af hjertet! Vær ydmyg af hjertet! Vær ydmyg af hjertet! Med den store, hellige Augustin vil jeg gentage det tre gange og til og med uophørligt. Ydmyg dig selv i dit indre, så meget du kan; du vil aldrig blive færdig. [...] Lad dine tanker være ydmyge, dine ord, din væremåde og dine handlinger; og elsk ydmyge ting".

Moder Maria Candida anså nemlig ydmygheden som den dyd, der med sikkerhed fører os til hellighed: "Sjælen vinder mere ved at øve sig i ydmyghed end i at øve sig i de andre dyder. Dette skal ikke gøres med ord, men vise sig i gerninger og endnu mere i at bære ydmygelser. [...] Bare den ydmyge bliver ophøjet til hellighed". Hellighed består jo i at være helt til Guds disposition, og så længe vi er fyldt af os selv, fyldt af hovmod og selvglæde, er vi ikke frie til at leve helt for Gud. Vort ego står i vejen for foreningen med Gud, og når vi stadig tror, at vi selv kan, giver vi ikke Gud frie hænder til at gøre og være alt i os. Når vi imidlertid i Guds lys ser os selv, som vi er, bliver vi endelig frie – vi bliver ydmyge og i ydmygheden hellige. Alt dette siger Moder Maria Candida på følgende måde: "Gud kan kun gøre store ting for den ydmyge. [...] Den ydmyge formår alt, fordi han er afhængig af Gud og stoler på ham. [...] Den ydmyge sjæl er en vase, som Gud fylder med sin himmelske nåde".

Et liv i bøn

Som karmeliternonne var Moder Maria Candidas liv helt centreret omkring bøn. Foruden at bede tidebønnerne har karmeliterne afsat to timer dagligt til indre bøn. Dertil kommer, at de med deres tilbagetrukne, strengt klausurerede liv forsøger at skabe det bedst tænkelige miljø for et liv i bøn. Som priorinde indprentede Moder Maria Candida bønnens betydning i sine døtres liv: "Bøn er fysionomien, sjælen i det karmelitiske liv, en karmelit uden bøn er utænkelig [...]. En af de største sorger for en karmeliternonne som ser tilbage på sit klosterliv er at have bedt ilde og ikke været en bønnens sjæl".

Men hvad er så en bønnens sjæl for hende? Tre ord kan sammenfatte, hvad der for Maria Candida er forudsætningen for at nå ind i bønnens rum: Kærligheden, ensomheden og stilheden: "I ensomheden bliver sjælen fyldt af ham og taler med ham. Er det ikke nok for dig at tale med Jesus? Lev fredfyldt ved hans fødder og i hans nærvar og tag imod, hvad han end giver dig [...]. I ensomheden har jeg taget imod den største nåde. Ensomheden drager mig så meget, fordi jeg håber at finde Jesus der. Lev derfor med Jesus, nær dig selv med Kærligheden og giv ham kærlighed. Lad alt i os være bøn, så at Jesus må blive kendt, elsket og æret, især i hans kærligheds sakramente".

Teresa af Avila sagde, at bøn er venskab med Gud, Maria Candida siger noget af det samme, når hun taler om bøn som det "at leve under Guds blik". Så enkelt er det

at være en bønnens sjæl.

En helgens død

Efter et langt liv som priorinde for sine søstre opdagede man i 1947, at Moder Maria Candida havde fået leverkræft. De sidste måneder af hendes liv blev fyldt med mange smerter, og hun døde to år efter, den 12. juni 1949 på festdagen for Den hellige Treenighed. Hun var da 65 år gammel. Den nat hun døde blev én af hendes med søstre spontant helbredt for en voldsom eksem, som lægerne havde erklæret for uhelbredelig.

Pave Johannes Paul II saligkærede Moder Maria Candida den 21. marts 2004.

Kirken anerkender Maria-åbenbaringerne i Laus

Ved en højtidelighed den 4. maj i år bekendtgjorde biskoppen af Gap og Embrun i Frankrig, at Kirken nu officielt anerkender Maria-åbenbaringerne i Laus som autentiske.

Laus er en dalstrækning i det sydøstlige hjørne af Frankrig i departementet Hautes-Alpes mod grænsen til Italien, hvor der i 1600-tallet lå en mindre landsby. Her viste Jomfru Maria sig gentagne gange for den lille hyrdepige Benoîte Rencurel (1647-1718) – første gang i maj 1664, da hun knapt 17 år gammel vogtede får og geder i sin hjemegn.

Jomfru Maria viser sig for hende, mens hun holder et barn ved hånden. Hun bærer en strålende klædning og har en krone på hovedet. I over tre måneder viser hun sig for Benoîte hver dag, og det lille lokalsamfund oplever en kirkelig opblomstring, som bl.a. fører til, at jansensmen mister sit tag i befolkningen. Fra nær og fjern strømmer man til skriftestolen og går hyppigt til kommunion – stik imod jansensisternes anbefalinger – og der begynder at ske mirakuløse helbedelser.

Maria-åbenbaringerne i Laus er blandt de bedst dokumenterede i det 17. århundrede. I dag modtager stedet omkring 120.000 pilgrimme om året – ikke mindst på grund af de mange helbedelser, der har fundet sted i årenes løb. Saligkæringsprocessen for Benoîte Rencurel er indledt.

Lær dine rødder at kende

– med Peter Halldorf tilbage til oldkirken

af Lisbeth Rütz

Som kristne skal vi udvikle en dømmekraft og lære at skelne mellem ånderne; men den kunst kan vi først rigtigt, når vi har lært vores rødder at kende. Budskabet kommer fra Peter Halldorf. Han redigerer bladet Pilgrim, er retræteleder og har et stort forfatterskab bl.a. om oldkirkelig kristendom bag sig. To af hans bøger – 'Drik dybt af Ånden' og 'Det fædrene ophav' er i de seneste år blevet oversat til dansk.

Halldorf har en baggrund som præst i den svenske pinsebevægelse og bor på pinsebevægelsens ejendom Nya Slottet i den svenske landsby Bjärka Såby, hvor mænd og kvinder fra forskellige kirkesamfund siden 1996 har levet sammen i et klosterlignende fællesskab. Han ser det som en nødvendighed at opbygge disse fællesskaber, hvis kristendommen skal overleve i et mere og mere sækulariseret Europa.

Det er blevet en trend i tiden at læse orkenfædrene. Sidste år udkom Karin Grönwalds "Ørken-fædrene", og i år er den anglikanske ærkebiskop Rowan Williams "Stilhed og honningkager: ørkenens visdom" udkommet på Alfa. Halldorf følger på helt sin egen måde samme spor i sin søgen efter inspiration til en ny, åndelig praksis.

Halldorfs rejseoptegnelser og personlige refleksioner over følelsen af at være kørt fast danner afsættet for "Hellige rødder" (svensk: 2001), der blander personlige erfaringer med historiske tilbageblik. Vejledningskunst og livskunst er to sider af samme sag i bogen, hvor Antonios,

Gregor af Nazians, Simon Søjlehelgen og Evagrius Pontos er de oldkirkelige ledere på Halldorfs åndelige rejse. Oldkirken er guldalderetiden, hvor teologerne var "bønnens mennesker med blikket rettet mod Gud" – men den tid kan på den anden side "hverken kopieres eller ønskes tilbage" (p.81).

Den røde tråd, der løber gennem bogen er, hvordan man udvikler dømmekraft og lærer at skelne mellem ånderne. Det behøves der læremestre til, og én af de mere moderne af slagsen er Skt. Ignatius af Loyola, som citeres med ordene: "Det er kendetegnende for den onde ånd at gnave, bedrøve og opsætte hindringer ved at bekymre sjælen på falsk grundlag, så den ikke gør fremskridt. For den gode ånd er det kendetegnende at give mod og kraft, trøst og tåler, ideer og fred, idet den gør alt let og fjerner hindringer for yderligere fremskridt i gode gerninger". (p. 97)

I "Duften af hellighed" (svensk 2007) fortæller Halldorf navnlig om sit møde med oldkirken og den fælles trosarv, som den udmøntes frem til det syvende, økumeniske koncil i Nikæa år 787. Udgangspunktet er, at oldkirkelig kristendom er intensivt kropslig og sanselig. Den sætter en tyk streg under, at kristendommen har med kroppen at gøre og ikke er en åndeliggjort religion. (p.23)

Ikonernes ikon, kristusikonet, gengiver "udstrålingen af Guds herlighed i verden". (p. 19) og er en bekendelse til Guds menneskeblivelse. Det får konsekvenser, for når Gud bliver menneske, bli-ver mennesket ophøjet. I Kristus ser man derfor både den menneskeblevne Gud og det guddommeliggjorte menneske (p.34).

Helgenerne har en meget central placering i denne vision, for de er eksempler på, at mennesket har delagtighed i Guds liv. De "synliggør menneskets storhed, dets kapacitet til at være gudsbærer. De virkeliggør det kald, der er ethvert menneskes kald". Helgenikonet afbilder derfor et menneske, hvor gudsbilledet er blevet synligt (p. 45) og viser, at mennesket har delagtighed i Guds liv.

Den ikonoklastiske strid (striden om billeddyrkelse) i oldkirken drejer sig også om æstetik, men navnlig om teologi. For hvad betyder det, at Gud er blevet menneske? Ikonet symboliserer Guds sande menneskeblivelse, og at mennesket har delagtighed i Guds liv. Men hvordan skal man forstå forholdet mellem den menneskelige og guddommelige natur i Jesus? Også i dag er mange teologiske diskussioner en variation over dette tema.

Halldorf fortæller om den inspiration, han har hentet fra klostre i Europa og Mellemøsten, f.eks. i det svenske benediktinerabbedi Mariavall, det økumeniske klosterfællesskab i Bose i Italien og det syriske klosterfællesskab Mar Musa, der er dedikeret til dialog med den muslimske verden.

Ærefrygt for helgenerne, tidebønner og en ortodoks farvet gudstjenestefejring med eukaristien i centrum er væsentlige

elementer i Halldorfs kristendomsforståelse.

Skeptikere vil nok kalde hans åndelighed en farverig iscesættelse med symboler og elementer, som er revet ud af en anden historisk sammenhæng. Selv siger han, at han er blevet beriget ved at integrere den oldkirkelige og fælleskristne tros rige arv i sit eget ståsted i pinsebevægelsen; men sikkert er det, at der kommer et spændende og originalt bidrag til økumenisk dialog fra denne fremmede fugl i det kirkelige landskab.

Peter Halldorf: Duften af hellighed.

Boedal. 159 sider. Pris: 149 kr.

Peter Halldorf: Hellige rødder. Boedal. 159 sider. Pris: 149 kr.

Se også <http://www.nyaslottet.se/>

Manden i stævnen

– velskrevet roman af Lillian Kristensen

Tekst: Kuno Arnkilde

Thi ligesom Kristus-lidelsen i rigt mål kommer over os, således finder vi i rigt mål trøst ved Kristus. (2. Kor. 1,5)

Forfatter og foredragsholder, tidligere folkekirkepræst Lillian Kristensen har skrevet en roman om kristen omvendelse – næsten uden anvendelse af et kristent sprogbrug. En dramatisk fortælling svøbt i et grandiost billedsprog.

Bogens kvindelige hovedperson "imødekommer et ønske" om at krydse en stor sø, sammen med en håndfuld andre mennesker i en åben båd. Hun forlader det faste, solide land; skovene, sletterne og strandene og begiver sig ud på en rejse på et oprørt hav, hvor mørke og undergang truer.

"Han var kommet til hende med et ønske. Han der var herre over skovene og sletterne og strandene. Han havde bedt hende om at gå ombord i båden og sejle over søen. Hun forstod ikke hvorfor hun skulle af sted. Hun vidste blot, at hun måtte opfylde hans bøn. Hun kunne ikke gøre andet."

På rejsen over det oprørte hav møder kvinden al den modgang, der hører en sand omvendelse til: fortvivlelse, afmagt, ens egen begrænsning som menneske, men også tro, håb og kærlighed – og så endnu engang svigt.

Manden i stævnen er figuren, der binder rejsen sammen, og den læser, der kender sit evangelium, sander hurtigt, at figuren er Kristus.

Man kan spørge, hvorfor Lillian Kristensen skriver en roman stort set blot for et kristent sprogbrug. Hvis det er af pædagogiske grunde for eventuelt at imødekomme et ikke-kristent publikum, kan man have sine tvivl om projektet er lykkedes. De mange (kristne) lag, der er i fortællingen, henrykker, men jeg er i tvivl om disse lag vil blive opfattet af mennesker med en be-

grænset eller ingen kristen bevidsthed.

På et tidspunkt i bogen begynder jeg at blive rastløs. Gentagelserne var for mange og fortvivlelsen for stor, men med afslutningen på bogen kom forløsningen. Med et enestående fortælletrick fører Lillian Kristensen læseren ved Kristi sårmerker, som manden i stævnen fremviser, til lidelseshistorien og opstandelsen. Det går nu op for læseren, at hele romanprojektet handler om den vej, smertens vej, som enhver kristen må gennemleve og erfare for at følge Kristus efter – vejen til sand omvendelse. På den vej er gentagelserne og fortvivlelsen uomgængelige. Døden og opstandelsen evident.

Til sidste når båden i havn på "Lysets Ø"

– et paradislignende sted. Passagererne, også den kvindelige hovedperson, går fra borde. Hun glæder sig til igen at opleve skovene, sletterne og strandene – det skaberværk, som på uforklarlig vis er blevet en endnu større del af hende selv – og under en ny frihed.

Men tilbage i båden er "manden i stævnen" og et barn, som den kvindelige hovedperson har knyttet sig til. Hvad vælger hun: Den

smukke og trygge "Lysets Ø" eller en fortsat usikker rejse med to mennesker, som hun elsker, og som elsker hende?

Der er mange lag i Lillian Kristensens nye velskrevne roman. Læs bogen og find dem selv.

Forlag: Books on demand GmbH, København, Danmark. 99 sider. ISBN 9788776918408

– eller skriv en mail til Lillian Kristensen: lillian-kristensen@mail.dk

Sankt Andreas Bibliotek

Gl. Kongevej 15, Kbh.V

– gode bøger om din tro

Åbningstid:

Man-fre 10-12 og 13-16

Tirsdag desuden 16.-17.30

NB: Biblioteket holder ferielukket i uge 30-33

www.sanktandreasbibliotek.dk

Pionerarbejde om Den katolske Kirke i de gamle danske tropekolonier

af Lisbeth Rütz

Midt i en tid, hvor interessen for de gamle danske tropekolonier er så stor som aldrig før, udkommer der et pionerarbejde om Den katolske Kirke i Trankebar og på de Vestindiske øer. Den rigt illustrerede bog med titlen "Den katolske kirke i de danske tropekolonier" fylder 200 sider og kommer formentlig til at koste ca. 225 kr. Bogen er den første udgivelse på katolsk historisk forening Ælnoths nye forlag og udkommer samtidig med, at foreningen fejrer 30-års jubilæum d. 14. juni.

– Jeg har interesseret mig for Trankebar i mange år; men det var lidt af en tilfældighed, at jeg kom til at beskæftige mig med Den katolske Kirkes historie derude, fortæller bogens forfatter og mangeårige medlem af Ælnoth, Willy Frendrup.

Frendrup var gået i gang med at samle stof om Den katolske Kirke i hertugdømmerne. Her var Kirkens retsstilling i tiden mellem reformationen i 1536 og grundlovens vedtagelse i 1849 anderledes og friere end i resten af Danmark. Men da materiale fra den første folketælling på de Vestindiske øer i 1835 fortalte ham, at en tredjedel af befolkningen var katolikker, blev han

nysgerrig. Frendrup lod hertugdømmerne ligge og begyndte i stedet at interessere sig for de danske tropekoloniers historie.

Det danske tropeeventyr startede i 1620 i Ostindien med erhvervelsen af Trankebar. I 1665 blev Skt. Thomas koloniseret, i 1718 Skt Jan, og i 1733 blev Skt. Croix købt.

Ingen danskere havde forstand på sukkeravl, og Danmark var derfor afhængig af udenlandsk ekspertise. Da den irske plantageejer Tuite i 1749 tog hele sin husstand med tjenestefolk og slaver med til Skt. Croix for at anlægge en sukkerrørsplantage, medbragte han en kapucinerpræst og fik fuld frihed til at dyrke sin katolske tro – en frihed han yderligere sikrede efter forhandlinger med Frederik V, og den ældre Bernstorff. På nabøen Sankt Thomas bestod det katolske element af indvandrere fra Sydamerika, hvorfra mange mennesker flygtede under den franske revolutions efterdønninger omkring 1800.

Frendrup har arbejdet systematisk med tropekoloniernes historie siden 2005, og

hans bog bygger på en stor dels vedkommende på arkivmateriale, som ingen historikere indtil nu har beskæftiget sig med. Han har bl.a. fået assistance fra Rigsarkivet, Københavns Universitet og Nationalmuseet. Han har også kunnet støtte sig til notater af Sankt Andreas biblioteks tidligere leder, afdøde p. Pierre Gregoire O.P. – Gregoire involverede sig i hjælpearbejde til fordel for de franske salesianerinders

skoler i Trankebar. Men han var også en dygtig historiker, der brugte en del tid på arkivstudier i Trankebars historie i Propagandakongregationens arkiv i Rom. Trankebar blev solgt til englænderne i 1845 og de vestindiske øer til USA i 1917 efter en folkeafstemning.

Bogen anmeldes efter sommerferien i Katolsk Orientering.

Drab i videnskabens navn – formålsløst eller formålstjenligt?

af Anders Otte Stensager
arkæolog og forfatter

I de seneste årtier har tyske læger, psykiatere og historikere forsøgt at oprulle de utallige medicinske laboratoriemord, som fandt sted under nazismen. Men listen er lang, og vi kender kun alt for godt til mange af disse horrible beretninger. Til nogle af de mere kendte hø-

rer Josef Mengeles berygtede eksperimenter på fanger i Auschwitz, men også hans mentor ved Kaiser Wilhelm Institutet i Berlin, Otmar Freiherr von Verschuer, der jævnligt modtog "materiale" til undersøgelse fra dr. Mengele. Mange lignende eksempler fra de nazistiske Kz-lejres dødsbøger kunne trækkes frem i lyset. Her er det imidlertid ikke hensigten at dvæle ved disse grufule overgreb, som desværre ikke kun hører fortiden til, men derimod påpege nødvendigheden af, at der fortsat er et behov for at genfortælle beretninger som disse. Et behov som afspejler, at der er al mulig grund til at enes om en slags beredskabetik. En etik der kan være med til at beskytte mennesket som menneske.

Hvorfor nu det, kunne man spørge. Så længe man benytter lægerapporter fra de tidligere Kz-lejre, som eksempelvis de koldtands- og tryklufteksperimenter, der blev udført på fanger i Dachau, til "videnskabelig" brug, hvor går da den etiske grænse? Kan vi igen komme til at opleve, at såkaldt mindreverdige fra lukkede psykiatriske afdelinger bliver ofre for en dødbringende videnskab i lighed med nazisternes eutanasi-program? Eller afprøvning af medicinske præparater på "frivillige" forsøgspersoner? Den såkaldte Helsinki-deklaration kræver nedsættelse af særlige komiteer til netop at overvåge den medicinske forskning, men lige så vigtigt er det, at der opnås enighed om en etik, som er forpligtende, og som tager hensyn til individet. Ikke mindst den kristne etik har i denne sammenhæng en særlig opgave. I kristendommen findes allerede et helhedssyn på mennesket, hvis udgangspunkt tager hensyn til den svage part eller det forsvarløse individ som et særdeles tungtvæjende argument. Grundlæggende betyder det,

at et menneskes værd ikke skal være afhængig af dets indsats til samfundets bedste. Grusomheder overfor "taberne", hvad enten det er sindslidende, handicappede, religiøse mindretal eller sågar fanger der ufrivilligt bliver ofre for videnskabelige eksperimenter, bliver følgelig inhumane.

Lader vi desuden hensynet til almenvellet være medbestemmende for et menneskes værd, rækker vi ved de helt fundamentale begreber som menneskerettigheder. Hvis vi med denne holdning så også samtidig hævder, at ikke alle mennesker kan siges at være lige betydningsfulde, så afskærer vi os fra at betragte mennesket som noget unikt og ligeværdigt. Tanken om menneskers lige værd er netop et af de mest grundlæggende etiske principper. Ikke mindst i relation til medicinske forsøgsprojekter. Dette kan synes i modstrid med tidens tendenser, men vi bør alle stræbe efter at værne om det enkelte individs autonomi og integritet som et forpligtende princip politisk såvel som videnskabeligt. Bagsiden er derimod angsten for, at de etiske regler pådømmes udefra bestemt af politiske eller sågar religiøse dagsordner. De historiske eksempler taler deres tydelige sprog. Tusindvis af sindslidende, fysiske og psykiske afvigere har indenfor de sidste 100 år ufrivilligt måttet lade livet for slet ikke at nævne de millioner af mindreverdige som bl.a. mordet på op mod seks millioner jøder, der blev ofre for et systems grufule racehygiejniske teorier. Misforhold og groteske fejlvrudringer der fremelskede "forskere" som Josef Mengele, men også involverede højt respekterede forskningsinstitutioner som det daværende Kaiser Wilhelm Institut.

En balance mellem gensidig tillid blandt forskere og lægfolk bør derfor tilstræbes i udfærdigelsen af en beredskabetik, så vi kan undgå det 20. århundredes allerværste og mest bestialske fejltagelser for fremtiden. Den kristne etik anviser i den forbindelse en række grundlæggende principper, som desværre kun alt for ofte overhøres i den larmende globalisering.

Anders Otte Stensager er aktuel med bogen "Nazilægen Josef Mengele - Liv og forbrydelse, Forlaget Documentas, 404 sider, som vi omtalte i KO's leder, nr. 11, 6. juni 2008.

VALFART TIL SCHWERIN

I anledning af at det i år er 20 år siden Niels Steensen blev Saligkåret, vil pastor Timmermann afholde en valfart til Schwerin i weekenden d. 17-19 oktober 2008. Valfarten vil foregå i luksusbus med afgang fra København med opsamlende undervejs på Sjælland, og vi skal indlogeres på 3-sjernet hotel i centrum af Schwerin ca. 5 min. fra Slotten og Skt. Anna Kirke.

Pris i enkelt- eller dobbeltværelse efter behag kr. 1825,-
Interesserede kan henvende sig til Bent og Lene Irløv, enten pr. tf. 2173-2721, e-mail: irløv@mail.dk eller på adressen Holbækvej 118, 4180 Sorø

Ny bog fra Steno-Forlag

Kristen Spiritualitet 2. serie bd. 7:

Hermann-Josef Venetz: Det er på tide...

Bogen omfatter 70 bibelske bemærkninger, som klart og tydeligt påpeger, hvad Bibelen forventer af kristne i vor tid: Et levende forhold til Gud, til vore medmennesker og til naturen. Forfatteren går ikke uden om prekære emner som de fattiges og de retsløses situation, diskriminering af kvinder, kirkens utidsvarende struktur og den umenneskelighed, vi møder i politik og erhvervsliv.

"Vil man have noget at gøre med Bibelen, må man være rede til at tænke nærmere over sit eget ståsted og eventuelt at ændre det", siger forfatteren. Bogens tekster, der er placeret som bibelske bemærkninger til bønnerne i Fadervor, er udformet i et let forståeligt sprog, og emnerne relaterer sig til vor daglige virkelighed på en sådan måde, at det vækker til megen eftertanke og selvrefleksion.

Forfatteren er professor emeritus. Han blev født i Brig, studerede i Sitten, Rom og Freiburg. 1975-2003 docerede han nytestamentlig eksegese ved universitetet i Freiburg og beskæftigede sig især med forskning af Paulus, nytestamentlig ekklesiologi og socialhistorisk eksegese. I mange år var prof. Venetz præsident for det Schweiziske Katolske Bibelværk, ligesom han var tilknyttet radio DRS2 som prædikant.

Bogen, der er på 171 sider og koster kr. 172,00, kan købes i:

Steno-Butikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.
Tlf. 3386 0386 - Fax 3386 0387 - e-mail: butik@stenobutikken.dk
Åbent: Ma-to: 10.30-17.30. Fr. 10.30-18.00

eller bestilles ved henvendelse til:

Steno-Forlag, Vesterbrogade 28,3.tv., 1620 København V.
Tlf. 3386 0380 - e-mail: forlag@stenoforlag.dk
Åbent: Ma-to: 9.30-16.00

annoncer og meddelelser

Det sker i bispedømmet

August

Mandag 18. kl. 19.00 – 20.00 Meditationsaften, derefter te og kaffe. Sted: Sankt Joseph Søstrene, Strandvej 91, København Ø.

Biskoppens kalender

Juli

7.-13. Australien
14.-21. Ungdomsdage i Sydney
22.-23. Australien
24.-31. Ferie

August

6.-8. PSP-møde i Oslo

KRIS Kristen Rådgivning for Incestofre og Seksuelt misbrugte
KRIS (Landskontoret i Århus): Fredens Torv 2, 1. sal tv. Postboks 5023, 8100 Århus C
Tlf. 8618 3394 / 7022 7294 • Læge og familierapeut Vibeke Møller
KRIS (Sjælland): Sankt Lukas Vej 7A, 2900 Hellerup og Østergade 13, 4700 Næstved
Tlf. 3940 7294 eller 4710 7294 • Socialrådgiver og terapeut Inger Andersen
KRIS (Sydjylland/Fyn): Jyllandsgade 20, 1. sal. Postboks 44, 7000 Fredericia
Tlf. 5051 8818 • Sygeplejerske og terapeut Rie Bjerre
KRIS (Midt- og Vestjylland): Bredgade 55, 7400 Herning
Tlf. 2195 0209 • Pædagog og terapeut Helene Svendsen
KRIS (Nordjylland): Hadsundvej 75, 9000 Aalborg
Tlf. 3042 2489 eller 9645 0112
Social-sundhedsassistent og terapeut Maj-Britt Strøm

www.kris-dk.dk • kris@kris-dk.dk

Retræten for mænd

på Dalum Kloster afholdes
mandag 11. til fredag 15. august 2008
Emne: "Kan du se? Hvad ser vi?"
Retrætepræst: Benny Blumensaat.

Tilmelding: Thøger Hammershøj, tlf. 86 19 42 19

Bønnens Apostolat

Juli

- At der må stadig må komme flere frivillige, som gavmildt og beredvilligt tilbyder det kristne fællesskab deres tjenester.

- At Verdensungdomsdagen i Sidney må tænde den guddommelige kærligheds ild i de unge og lade dem så håbets sædekorn.

August

- At mennesker må vide at respektere Guds plan for verden og blive bevidst om den store gave, Gud har givet os i Skabelsen.

- At ivrig brug af åndelig og kulturel uddannelse må blive svar på kaldet til hellighed og mission.

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup,
Herlev, Farum, Bispebjerg
og Frederikssund

*Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler*

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

*Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året*

Vanløse Ligkestemmagasin

H.P. Baltzer & Son ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse

38 71 75 01

organiseret bedemand
tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligkestemmagasin.dk

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV
TESTAMENTE
DØDSBOER
SKØDER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til
Katolsk Orientering nr. 13
som udkommer
den 22. august
skal være redaktionen i
hænde senest
den 4. august

Indlæg til
Katolsk Orientering nr. 14
som udkommer
den 5. september
skal være redaktionen i
hænde senest
den 18. august

Med venlig hilsen
Redaktionen

Redaktionen

**ønsker alle
læsere
en god
sommer**

**Hellerup
Emdrup-Ryvang
Bedemandsforsretning**
v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A
39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstrene
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba
Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

Victor Nielsen

Stenhuggeri og
Monumentforretning
v/stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 33 21 65 48
Fax. 33 21 30 32

Står du alene med
problemerne?
Der er en, der kan lytte i
Telefonlinjen ved kirken.
Ring gratis og anonymt.
**Alle dage mellem
18-22
70 26 14 84**

Det er aldrig for tidligt at skrive testamente

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente.
En sådan arv er fritaget for afgifter, så den går ubeskåret til
Kirkens arbejde.

Det anbefales at lade en advokat oprette testamente. Sker
dette i samråd med biskopkontoret, refunderes salæret.

Rekvirér brochure eller ring til:
Torben Møller
Katolsk Biskopkontor
Gl. Kongevej 15
1610 København V
Telefon 33 55 60 11

RFM Landsbevægelsen Respekt for Menneskeliv

*Sig ja til livet
- hele livet!*

Bestil et gratis prøvenr. af RFM nyt!
Tlf 5576 7652 • E-mail: rfm@mail.dk
www.rfm.dk

Find os på
katolskorientering.dk

Katolsk Orientering nr. 12 20. juni 2008 34. årgang

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)
Redaktionssekretær Kuno Arnkilde
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement
 Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Kirsten Krog, Lisbeth Rütz
Redaktion og annoncer
 Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15,
 1610 København V,
 tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,
 e-mail: redaktion@katolskorientering.dk
 Giro 205-7042

Orientering fra sognene: indlæg sendes til
 sognenyt@katolskorientering.dk
 Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.
 Abonnementspris 420 kr. helårligt. Løssalg 21 kr.
 i Stenobutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
 DK 1610 København V
Tryk Morsø Folkeblad Bogtrykkeri
Oplag 8200
 ISSN 0902-297X

En englevinge som helligåndsmotiv – kirkekunst i Sankt Mariæ Kirke

Abraham besøg af tre engle, som fortæller ham om den begivenhed, som fik hustruen Sara til at le, da hun hørte, at hun skulle føde et barn, den kommende stamfader Isak.

Et andet sted i Bibelen kæmper Jakob en hel nat med den engel, som til sidst velsigner ham.

I Det nye Testamente bekendtgøres til Maria den kommende Frelsers fødsel med en engel som budbringer.

Helligåndsduen er i sagens natur også en budbringer med vinger.

Maja Lise Engelhardt skriver i en folder, der blev uddelt i forbindelse med afsløringen af glasmosaikken i pinsedagene:

Jeg har brugt Englens vinge og Helligåndens vinge som et hovedmotiv i glasmosaikken. Dels fordi dens symbol er et glædeligt budskab, dels fordi den hellige Liobas tanker og gerninger blev spredt ud over Europa som blev bragt af sted på vinger. Den lange opadstræbende rude gemmer næsten i sin form en vinge, der bringer lyset med sig ovenfra. Glasmosaikens karakter er i modsætning til et maleri på en væg eller en altertavle den, at de belyses, mens glasmosaikken udstråler lys ved at blive gennemlyst. Denne transcendens ligger i sit væsen så tæt på hele symbolikken med Kristus og Helligåndens tilstedeværelse som lys."

Kunstnerisk frihed

Sr. Benedikte Nielsen er priorinde for Benediktinerinderne af Den Hellige Lioba – i daglig tale kaldet Lioba-søstre. Efter fremvisning af glasmosaikken fik Katolsk Orientering lejlighed til at stille et par spørgsmål til sr. Benedikte.

Hvordan "bruger" I glasmosaikken?

– Vi bruger den til at vise os vej. At blive inspireret. Vores nye glasmosaik er utroligt inspirerende i vores daglige korbøn, og når vi blot sidder og betragter kunstværket.

Sædvanligvis anvender Kirken duen som symbol på Helligånden. Hvorfor nu en englevinge som helligåndsmotiv?

– Helligånden er også en budbringer. Det

er rigtigt, at vi normalt anvender en due som symbol på Helligånden, men Maja Lisa Engelhardt har altså brugt en vinge, en duevinge/englevinge, for på den måde at symbolisere Helligånden. Hun har brugt sin kunstneriske frihed til at skabe et nyt symbol.

Henvender engle sig til moderne mennesker?

– Selvfølgelig gør de det. Jeg er overbevist om, at vi alle har en skytsengel. Vi har alle hver vores engel, der passer på os. En sådan engel er god at have, for du kan altid henvende dig til din engel for at bede om beskyttelse og vise dig vejen.

Men det beder jeg jo Kristus om?

– Det gør du også. Vi har flere muligheder i vores Kirke, og det synes jeg er en stor rigdom. Jeg henvender mig selvfølgelig også til Kristus, men derudover har vi jo mulighed for at henvende os til Jomfru Maria, englene og helgenerne og bede dem gå i forbøn for os.

Gud vil enhed

Det er Guds væsen at ville enhed. Og hvor helligåndsmotivet med de mange røde nuancer på sin vis er "tydelig", er det vanskeligere at forholde sig til kun én "Englevinge". En engel har da to vinger - så hvor er enheden i kunstværket?

Er budskabet mon også, at Gud ønsker et svar på sin henvendelse til mennesket? At den manglende vinge er vores manglende svar. Det svar der fordrer for at oprette/genoprette enheden?

Ovenstående er en personlig tolkning. En tolkning som den moderne nonfigurative kunst giver mennesket mulighed for. Så måske skulle du selv lægge vejen forbi Sankt Mariæ Kirke for at danne dig en mening – inden du drager af sted til de store europæiske kultur- og kunstsatte i sommerferien.

Lad derfor din rejse starte hos Lioba-søstre på Frederiksberg, for i denne sogne- og klosterkirke findes også væsentlig kirkekunst.

Maja Lisa Engelhardt er født på Frederiksberg i 1956 og blev uddannet på Det Fynske Kunstakademi fra 1978. Hun debuterede som maler i 1985. Hun bor og arbejder nu i Paris i Asger Jorns gamle hus, men opholder sig ofte i sit fritidshus tæt på Føllenslev og Eskebjerg Vesterlyng.

Hun er kendt for sine storslåede landskabsmalerier, offentlige udsmykninger og kirkeudsmykninger. Hendes nyeste opgave er udsmykningen af en bronzedør til Viborg Domkirke.

Sankt Andreas Bibliotek Gl. Kongevej 15, Kbh.V

– gode bøger om din tro

Åbningstid:

Man-fre 10-12 og 13-16
Tirsdag desuden 16.-17.30

NB: Biblioteket holder ferielukket i uge 30-33

www.sanktandreasbibliotek.dk

Nødtelefon

Akut behov for præstelig
betjening
uden for kontortid
29 31 32 80,

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 25, 26, 27

TV

DR 1: tirsdag den 17. juni 00.10
Barnebrud gør oprør

I Nord-Etiopien kæmper to teenagere for at bryde ud af de ægteskaber, de blev tvunget til at indgå, da de var bare ti år gamle. De har gennem flere år forgæves bedt deres forældre om lov til at blive skilt, og deres oprør ender nu i åben konflikt.
Nordvision fra Norge.

På www.katpod.dk siden sidst

Infotjenesten skal drøftes på pastoralrådsmodet
Da pastoralrådet klappede ad søster Lydia

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

I Sankt Mariæ sogne- og klosterkirke på Frederiksberg, har menigheden og Lioba-søstre fået stor og vigtig kirkekunst i væggen.

Glasmosaikken hedder "Englevinge" og er udført af kunstneren Maja Lisa Engelhardt. Den korte forhistorie er følgende:

I 1980 blev der foretaget en mindre ændring af kirkens kor. Et højt vindue blev udhugget i korets østre væg, og der blev indsat en rude med henblik på senere at få en rigtig glasmosaik til kirken.

I sommeren 2006 inviterede menigheden og Lioba-søstre kunstneren Maja Lise Engelhardt med henblik på et samarbejde omkring en glasmosaik til kirken. Maja Lisa Engelhardt sagde ja til opgaven og skabte glasmosaikken "Englevinge", et Helligåndsmotiv til kirken.

Glasmosaikken blev sat op før pinsen i år, og blev afsløret under højmessens Pinsedag.

26 år har projektet været under udvikling, men det har været værd at vente på, fortæller priorinde sr. Benedikte Nielsen til Katolsk Orientering og fortsætter: "For det er jo ikke uden betydning, hvad vi som klosterkommunitet kigger på under dagens fem korbønner."

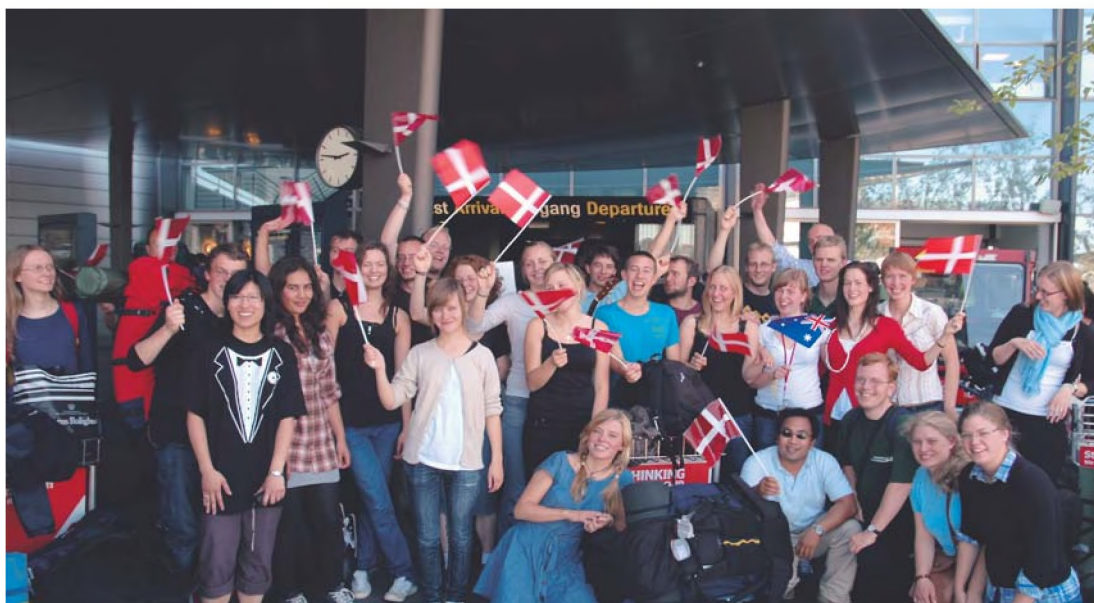
Englen som sendebud

Englens form er karakteristisk ved, at den er en menneskelignende figur med vinger. Et andet karakteristika er Englen som sendebud: I Det gamle Testamente modtager

Katolsk Orientering

Velkommen hjem!

En mindre gruppe af de over 100 unge deltagere havde trods den anstrengende flyvetur halvtreds rundt om jorden alligevel tid til et gruppebillede ved ankomsten til Københavns lufthavn.

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

Pilgrimsturen er forbi. Pilgrimsturen til Verdensungdomsdagene i Sydney i Australien sluttede for over 100 unge mennesker, da de ankom til Københavns lufthavn mandag, den 28. juli. Begivenhedsrige og krævende uger som bl.a. omfattede en pavemesse med 250.000 deltagere, ophold hos plejefamilier, overnatning udendørs i det vinterlige halvår på den sydlige halvkugle og meget andet, som de unge selv vil berette om i næste nummer af Katolsk Orientering.

Alexander var den første, der kom ud i ankomsthallen efter den 20 timer lange flyvetur, og vi spurgte ham:

Var turen de mange penge værd?

- Absolut ja!

Fik du noget med hjem, som vil støtte dit engagement i bispedømmet?

- Det er svært at svare på. Tre uger med en masse gode minder giver ny energi, et nyt engagement, som man har lyst til at sprede i Kirken.

Var der slet ikke noget, der var lidt træls?

- Måske den sidste uge hvor vi kom til at

sove i en kold gymnastiksal; men det løste vi på forskellige måder, bl.a. fordi vi havde et utroligt godt sammenhold i den store gruppe.

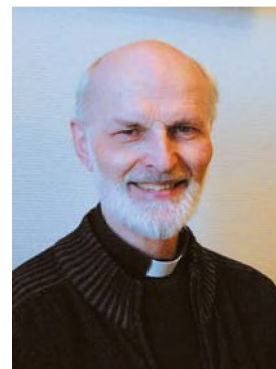
Fik du nye venner på tværs af det geografiske bispedømme?

- Det kan du tro...

Fortalte Alexander og hjalp herefter med at dele flag ud til de deltagere, der havde tid til et sidste gruppebillede, inden afskeden fandt sted blandt de unge mondiale pilgrimme.

Redaktør Torben Riis
- forlader Katolsk Orientering
Læs mere på side 3

Generalvikar Lars Messerschmidt
- skriver om Humanæ Vitæ
Læs mere på side 6

Maximilian Maria Kolbe

Kirsten Krog skriver om Maximilian Maria Kolbe
Læs mere på side 9

Retten i Oslo fælder dom i klassisk interessekonflikt

Tekst: Lisbeth Rütz

De norske love står over Kirkeretten. Det er den konklusion, man må drage efter den opsigtsvækkende dom, Oslo Tingret har fældet d. 15. juli.

Dommen, som Oslos katolske bispedømme har anket, er den foreløbige kulmination på et retsligt forløb, der startede, da fagforbundet af de norske teologer TeOLO-gene i januar i år stævnedes bispedømmet for overtrædelse af arbejdsmiljøloven på vegne af pater Robert Kanoza. Kanoza er født i Polen, men har siden 1996 arbejdet i Norge som udsendt af picpusordenen (SS.CC.). Efter ansættelser i Trondheim, Porsgrunn og Hamar blev han fra 2000 sogneprest i Hamar. En konflikt mellem Kanoza og dele af menighedsrådet i Ha-

mar resulterede imidlertid i, at han måtte sygemelde sig.

Kanoza fik tilbudt andet arbejde inden for Kirken, men sagde nej. Da picpusordenen d. 30. juni 2007 pålagde ham at vende tilbage til Polen for at give ham et sabbatår, nægtede han at efterkomme pålægget og blev i Norge. I en udtalelse d. 9. marts på www.katolsk.no udtaler biskop Bernt Eidsvig Can.Reg., at arbejdstilsynet har været involveret i sagen, og at bispedømmet har været involveret i sagen, og at bispedømmet har efterkommet dets henstillinger til forbedring af arbejdsmiljøet.

Dommen, der pålægger Oslo bispedømme at genindsætte Kanoza i hans embede som sogneprest, kolliderer med kirkeretten. Kanoza kan ikke lovligt forvalte sakramenterne for menighedens medlemmer,

for så længe picpusordenen har kaldt ham tilbage til Polen, har han ingen kirkelig autorisation, og dermed er hans tjeneste som præst reelt uden indhold fastslår biskop Eidsvig d. 15.7. på www.katolsk.no. Da Kanoza har lydighedspligt i forhold til sine foresatte i ordenen, betragtede Oslo bispedømme ordenen som den primære arbejdsgiver og mente, at ansættelsen som sogneprest ophørte, da picpusordenen kaldte Kanoza tilbage til Polen. Oslo bispedømme har i sin argumentation i sagen lagt vægt på at sidestille Kanozas arbejdsforhold med medarbejdernes i internationale organisationer. Og det har hele tiden fastholdt, at arbejdet som katolsk præst ikke er et normalt lønmodtagerarbejde, men et kald. ... fortsættes side 6

Glæden ved at være katolik

Snart kan Katolsk Orientering fejre en halv-rund fødselsdag, der nok vil gå ret upågtet hen. Den 2. okt. 1853 for snart 155 år siden udkom nemlig det første nummer af "Skandinaviske Kirketidende for katolske Christne til christelig Oplysnings og Opbyggelses fremme". Det skete kun fire år efter religionsfrihedens indførelse i Danmark. Undergrundskirken gik over jorden og blev minoritetskirke. Årene derefter blev en vækst- og blomstringsperiode. Katolske kirker skød op som paddehatte over hele Danmark. Odense og Haderslev menigheder, der i oktober fejrer 100-års jubilæum for deres kirker, er blot to eksempler på de mange runde fødselsdage, vi fejrer i disse år. Selvfølgelig er der en god portion nostalgi i at fejre fødselsdage; men de skarpe hjørner er også en anledning til at fokusere på nogle presserende opgaver i bispedømmet.

Mange mennesker lagde alle deres kræfter i grundlæggelsen af de nye menigheder. Men vi savner mange af deres efterkommere. Hvor blev de af?

Derfor er der i 60-året for grundlæggelsen af DUK en særlig grund til at interessere sig for og støtte en organisation, hvis fornemste opgave det er skabe overbevisende og autentiske trosmiljøer for unge katolikker. Vi vil fortælle mere om DUK i de kommende numre af K.O. I 40-året for udgivelsen af *Humanae Vitae* vil dette og kommende numre fokusere på et varmt emne - kærlighed og seksualitet. For hvordan har familien det i dag? Den er jo en minikirke og der, hvor det hele begynder; men som bekendt er der ofte langt mellem Kirkens lære og den virkelighed, mange katolske familier lever i. Opgaven er derfor - hvordan bygger man bro til familierne? Hvordan formidler man på en tidssvarende måde Kirkens lære om dette emne til familierne uden at relativere den?

Familierne er den største gruppe i Kirken, men samtidig den, der kommer der mindst. Det kristne traditionstab har været så stort, at vi i mange henseender må begynde på bar bund. Derfor starter bispedømmet i år et familieevangeliseringsprojekt. Også det vil vi fortælle mere om i de kommende numre af K.O.

Det er spændende og berigende at møde de mange katolikker, der kommer til os med inspiration og engagement fra de lande, hvor det ofte koster noget at være kristen. Uden dem var der ikke meget katolsk kirke tilbage i Danmark. Disse mennesker vil vi prøve at gøre mere synlige i Katolsk Orientering.

Vi vil prøve at komme hele vejen rundt og bede om forståelse for, at dette nummer p.g.a. redaktørskiftet bærer foreløbigheds karakter. Katolsk Orienterings anliggende har imidlertid altid været det samme. Det drejer sig om at (gen)opdage glæden ved at være katolikker. Sprogdragten er en anden; men anliggende er det samme, som da Konrad Sander skrev i nr. 49 1854 i Skandinaviske Kirketidende:

"Sandelig, vi Katholiker nyde en stor Lykke i vor hellige Kirke; men vi ligne kun alt for ofte de Børn, som leve midt i Forældrehjemmets Overflodighed, og hver Dag modtage herlige Goder, men, netop fordi de ere fødte og opdragne og leve i denne lykkelige Tilstand, aldrig komme til fuld Bevidsthed om deres store Lykke."

Lisbeth Rütz

Svar til Dorthe Enger

I K.O. den 6. juni 2008 kommenterer rektor ved Niels Steensens gymnasium Dorthe Enger mit indlæg i K.O. den 2. maj, hvor jeg i en bibemærkning noterer mig, at vi tidligere har fået at vide, at tro og teologi er adskilt på Niels Steensens Gymnasium.

Den 11. februar 2004 skrev Dorthe Enger en kronik i K.O.: "Kristendom som valgfang på Niels Steensens Gymnasium".

I denne kronik fremgik det, at undervisningen i faget sker på grundlag af den historisk-kritiske teologi. Jeg sendte en kronikkommentar, der angående flere detaljer kommenterede kronikken, men den daværende redaktør af K. O. ønskede ikke at

optage min kronikkommentar.

Jeg må her kort konstatere, at når Niels Steensens Gymnasium som grundlag for undervisningen i kristendomskundskab bruger den materialistiske virkelighedsopfattelses teolog i den historisk-kritiske teologi, så er tro og teologi adskilt på Niels Steensens Gymnasium - ligesom den også er det på alle de øvrige gymnasier.

Niels Erik Søndergård
Rasmus Rasks Alle 95
5250 Odense SV

Dæmonerne er ikke forsvundet!

I Kristeligt Dagblad d. 5/7 skriver Heidi Dachs, at verden ifølge pave Benedikt d. XVI i stigende grad udsættes for en dæmonisering, og at Vatikanet nu uddanner 3000 nye eksorcister, som skal sættes ind i kampen mod djævelen overalt på jorden. Pave Benedikt d. XVI har aldrig lagt skjul på at han betragter djævelen som en reel skikkelse og paven opfordrer alle katolske biskopper til at ansætte eksorcister i deres bispedømmer. I en række lande som f.eks. Italien og Spanien, hvor befolkningen er overvejende katolsk, har mange kirker allerede engageret eksorcister. I Polen har præsten Andrzej Trojanowski nu ligefrem planer om at oprette et specielt eksorcistcenter, som skal hjælpe folk, der mener, de er besatte af dæmoner eller ånder. Præsten er især bekymret over den popularitet, som spåkoner, troldmænd, hekse og esoteriske grupper for tiden nyder godt af. Magiske ritualer kan åbne for kanaler, som djævelen kan gennemtrænge siger han.

Artiklen slutter af med en bemærkning om at den katolske lægmandsorganisation "Vi er også kirken", der er kendt for for at være kritisk overfor Vatikanet, forlanger, at Den Katolske Kirke officielt tager afstand fra eksorcisme, da det er en tankegang, der har rødder tilbage i middelalderen, skriver organisationen i en pressemeddelelse.

Interreligiøs

Den Nordiske Komité for Interreligiøs Dialog blev søsat i august 2004 (ref. KO 24/8-2004) på opfordring fra den Europæiske Komité for Interreligiøs Dialog i Belgien. Siden da har Komiteen mødtes hvert år to dage. To år har en person, der har praksis indenfor zenbuddhismen, fortalt om sin personlige vej. I år var der inviteret to personer, der har mangeårig praksis indenfor Islam, den ene indenfor sufismen (Mystikergruppen indenfor Islam). Den ene af personerne kom fra Danmark og den anden fra Norge. Ikke alle medlemmer af komiteen

Satan har i dag formået at forføre utallige mennesker til at tro, at han ikke eksisterer, hvilket giver ham råderum som aldrig før i historien.

At onskaben blot er et fravær af det gode er humanistisk, og ikke katolsk lære. Den Katolskes Kirkes lære er klar, en lære som enhver katolik er forpligtet overfor: Katolsk Katekismus 1673: "Når kirken offentligt og med myndighed i Jesu Kristi navn beder om, at et menneske eller en genstand må være beskyttet mod den Ondes magt og unddraget hans herredømme, taler man om eksorcisme. Jesus har praktiseret den (Mark 1,25-26), og det er fra Ham, at Kirken har kraften og opgaven at ud-drive onde ånder. I enkel form bruges eksorcisme ved Dåbens fejring. Højtidelig eksorcisme, den såkaldte store eksorcisme", kan kun foretages af en præst og med biskoppens tilladelse. Her skal man gå frem med klogskab og streng overholdelse af Kirkens regler. Eksorcisten tilsigter udryddelsen af dæmoner eller udfrielse af dæmonisk besættelse, og det med den åndelige autoritet, som Jesus har betroet sin kirke".

Venlig hilsen
pastor Benny Blumensaaf
Kirkegade 58
6700 Esbjerg

har mulighed for at deltage hvert år, så udsnittet af billedet repræsenterer de deltagere, der var med i år (det omtalte billede kan ses på internettet - red.).

Jeg er personligt meget glad for at have fået mulighed for at være medlem af denne Komité, og jeg finder det meget vigtigt, at den kristne Kirke her i Norden også lærer om forskellige andre traditioner. Meget kan desuden blive afmystificeret fra begge sider og frugtbart samarbejde kan udvikle sig. På verdensplan har den interreligiøse dialog eksisteret i over 30 år, indledt på foranled-

Hvorfor latin?

Åsebakke-valfart i år - danske katolikker i Østdanmark samles, deriblandt også de unge, der lige har modtaget firmelsens sakramente, hvor de højtideligt har bekendt deres tro. De har fået forklaret sætning for sætning i den ikke nemme (danske) tekst - og nu skal de opleve, at alle tilstedeværende danskere skal bekende samme tro. Og så sker det: De forstår ikke et ord. "Rabarberabarberabarber ..." Trosbekendelsen synges på latin. - Jo, katolikker er da internationale! Men så skulle det jo være på engelsk, det forstås de unge som et internationalt sprog! Centrale dele af Åsebakkemessen fremsiges også på latin af præsterne omkring biskoppen. At der bedes for pave Johannes Paul II., og ikke for Bendedikt XVI., er vist en smutter. Måske var den latinske tekst ikke ajourført ...

Mit overordnede og lidt forundrede spørgsmål er: Hvorfor latin i en pæredansk messe på Åsebakken? Skal der vendes tilbage til noget?

Karlheinz Löhner
Hvalsøvej 4, 2700 Brønshøj

Kære Karlheinz Löhner
Lisbeth Rütz har bedt mig svare på dit læserbrev. For at begynde med det sidste spørgsmål: Der skal ikke vendes tilbage til noget. Måske kan følgende overvejelser forklare situationen: Det har ikke været det 2. Vatikanconcils ønske helt at afskaffe latin og de gregorianske melodier i messen især ikke for de faste leds vedkommende. Der er noget meget praktisk, men også symbolsk ved at nogle af kerneteksterne og de gregorianske melodier bruges lejlighedsvis, især ved højtidelige lejligheder som en valfart. Den gregorianske sang har ifølge konciliet en forrang for moderne melodier som hele den latinske kirkes fælles sangskat. Det er derfor vigtigt, at også vore børn og unge lidt efter lidt bliver indført i dem. Det vil altid være en liturgisk-pastoral opvejning fra gang til gang, hvor megen latin og gregoriansk sang, man skal lægge ind i en messe. Man kan derfor være uenig med den konkrete beslutning, blot ville det være forkert, hvis man af ideologiske grunde helt vil afskaffe latin og gregoriansk. Argumentet for at indføre engelsk kunne bruges overfor de unge for at fastholde latin, nemlig når de uden vanskeligheder kan acceptere et fremmed verdenssprog som engelsk, så må de også kunne acceptere, at Kirken har sit verdenssprog. Jeg er i øvrigt lige vendt hjem fra et internationalt møde i Italien, hvor der var mindst 5 store sproggrupper repræsenteret plus flere mindre sproggrupper som skandinaviske. Messerne blev skiftevist holdt på italiensk, tysk, engelsk og fransk, hvad læsningerne og bønnerne angik, de faste dele blev sunget på latin og gregoriansk. Det virkede godt, og intet sprog fik forrang frem for andre.

Lars Messerschmidt

ning af Den Katolske Kirke efter det andet Vatikanconcil, og i år 2004 kom de nordiske lande altså også med.

For interesserede læsere kan jeg henvise til hjemmesiden: www.dimmid.org. Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til:

Vibeke Lasheras
Ndr. Fasanvejvej 151, 3.th.
DK-2000 F

Katolsk Orienterings redaktør - siger farvel

Katolsk Orienterings ansvarshavende redaktør Torben Riis har besluttet at forlade sin stilling med udgangen af juli måned. I den anledning udtaler han:

"Jeg har meddelt biskop Kozon, at jeg ikke ønsker at fortsætte samarbejdet.

I de 3½ år, jeg har haft ansvaret for redaktionen af KO, har jeg set det som min vigtigste opgave at formidle Kirkens lære til et dansk læserpublikum både indadtil og udadtil i forhold til den danske offentlighed. Det har været en både spændende og krævende opgave, og jeg vil gerne sige en varm tak til mine medarbejdere for deres idealisme og loyale samarbejde samt til KO's læsere for både opmuntring og inspirerende modspil undervejs."

Sprog- og integrationskonsulent

Helle Jørgensen er per 1.8. ansat som sprog- og integrationskonsulent i bispedømmet. Det bliver hendes opgave at kvalitetssikre danskundervisningen for udenlandske præster og søstre, som kommer til Danmark og i samarbejde med menighederne at formidle integration i Den Katolske Kirke og i det danske samfund. Helle Jørgensen vil stå til rådighed for alle slags spørgsmål om sprog og Danmark generelt og planlægger at kontakte målgruppen så hurtigt som muligt - både de nyankomne og dem, der har været her i længere tid. Helle Jørgensen er 47 år og cand mag. i kinesisk og russisk samt undervisning i dansk for voksne fra Københavns Universitet. Hun har arbejdet seks år i Berlin som projektmedarbejder for Humboldt Universitat og Freie Universitat og undervist i kinesisk sprog og kultur pa Københavns Universitet og CBS. De sidste syv ar har hun undervist voksne udlandinge i dansk pa Københavns Sprogcenter.

Ny sekretar for liturgikommissionen

Jakob Egeris Thorsen er per 1.8. ansat som liturgisk sekretar i bispedømmet. I det daglige besvarer han henvendelser og spørgsmål fra interesserede vedrørende liturgiske anliggender. Han forbereder Liturgikommissionens møder sammen med kommissionens leder og fremskaffer liturgisk materiale til præster og diakoner i bispedømmet. Det bliver ogsa hans opgave at koordinere de forskellige udgivelser af liturgisk materiale i bispedømmet, hvor han i det omfang tiden tillader det er involveret i layout, oversættelser og korrekturlæsning. Endelig har han en formidlende rolle omkring liturgiske spørgsmål i bispedømmet.

Jakob Egeris Thorsen er 30 ar gammel og cand. theol. fra Københavns Universitet.

Han afløser Nikolaj Ottesen-Støtt, som tager til Frankrig i august for at læse til præst.

Ny redaktør pa Katolsk Orientering

I forlængelse af redaktør Torben Riis fratræden som redaktør af Katolsk Orientering, har biskop Czeslaw Kozon bedt cand. mag. Lisbeth Rütz om at varetage funktionen som ny redaktør.

Ansættelsen er gjort tidsbegrænset i 6 måneder, fordi bispedømmet ønsker at se stillingen i sammenhæng med den nye mediestruktur som forventes implementeret i denne periode.

Lisbeth Rütz er 56 ar. Hun er cand. mag. i italiensk og tysk og underviser pa VUC i Lyngby. Hun har været tilknyttet Katolsk Orienterings redaktion siden 2005 som freelance journalist.

Biskop Czeslaw Kozons appel vedr. Caritas-kollekten 2008

Guds kærlighed til os kommer først og er størst (jfr. 1 Joh 4,10)! Sa meget desto mere ma vi som Kirke sprede Guds kærlighed gennem Ordets forkyndelse og Sakramenternes forvaltning samt gennem næstekærlighedens tjeneste.

Vi har alle et ansvar, nar det galder næstekærlighedens tjeneste, først og fremmest pa det personlige plan, men ogsa der hvor en felles indsats rækker længere. I vort bispedømme er Caritas Danmark pa særlig måde ansvarlig for denne felles indsats.

Vort ansvar som Kirke i et af verdens rigeste lande galder især overfor de millioner af mennesker, som lige nu er ramt af den globale fødevarerkrise. Pave Benedikt XVI understregede situationens alvor, da han i et budskab til verdens ledere pa FAO's konference i Rom den 2. juni i ar gjorde følgende dramatiske ord til sine: "Giv mad til dem, der sulter, for hvis du ikke gør det, slår du dem ihjel."

Jeg anbefaler derfor varmt bispedømmets felles kollekt til fordel for Caritas den 24. august!

+Czeslaw

Pressemeddelelse:

Torben Riis stopper som redaktør for Katolsk Orientering

Den 29. juni har Torben Riis meddelt, at han fra 1. august d.a. ønsker at fratræde som chefredaktør for "Katolsk Orientering," en stilling han har beklædt siden 1. december 2004.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at sige Torben Riis tak for varetagelsen af den ikke altid nemme opgave, der ud over den journalistiske side af stillingen ogsa har indebåret en række ændringer i produktions- og distributionsprocessen. Arbejdet som chefredaktør er omfangsrigt i sig selv, men Torben Riis har udført det trofast og loyalt ved siden af sin stilling som gymnasielærer.

+ Czeslaw Kozon
København, den 1. juli 2008

arets Caritas Kollekt sætter fokus pa den globale fødevarerkrise

De høje madpriser er en katastrofe for verdens fattigste

Søndag den 24. august bliver der samlet ind til Caritas Danmark ved kollekten i alle bispedømmets kirker. I ar sætter indsamlingen særligt fokus pa fødevarerprisernes himmelflugt. Vi har ogsa mærket de stigende madpriser pa vores egen pengepung her i Danmark: Pengene strækker ikke sa langt, som de plejer nede i supermarkedet. Vi ma skære lidt ned pa forbruget. Men for verdens fattigste er det en katastrofe. Caritas Danmarks generalsekretar, Jann Sjursen, forklarer hvorfor:

"For mennesker, der bruger næste alle deres penge pa mad, betyder en fordobling af prisen pa majs og ris én ting: Sult. Hvert 5. sekund dør et barn af dyb fattigdom. Det er 16.000 børn hver eneste dag. aret rundt. Og det tal vokser i øjeblikket, fordi maden er blevet sa dyr."

"Verdens rigeste lande taler meget om at hjælpe de mennesker, som nu rammes af sult. Men der følger ikke meget handling med ordene. Faktisk har verdens rigeste lande mindsket deres ulandsbistand de seneste tre ar i træk", fortæller Jann Sjursen. "Derfor er der endnu større behov for, at kirken kommer de nødstedte til hjælp."

Lige her og nu har verdens allerfattigste behov for decideret nødhjælp. I lande som Zimbabwe og Eritrea deler Caritas Danmark mad ud til særligt udsatte grupper: sma børn, AIDS-syge og gamle.

Men pa længere sigt ville det allerbedste være, hvis de fattige kunne brødføde sig selv og ikke være afhængige af hjælp udefra. Det er netop formålet med Caritas Danmarks landbrugsprogrammer i en række ulande.

Jann Sjursen nævner som eksempel Caritas Danmarks SPE-CIAL-projekt i det østlige Uganda. Her er det pa tre ar lykkedes at ændre livet radikalt for flere tusinde mennesker: For hørte sult og sygdom til dagens orden. Nu giver deres nye, økologiske landbrug mad pa bordet tre gange om dagen, og der er råd til at sende børnene i skole.

"Der er mange som tror, at det er frygtelig dyrt at lave den slags udviklingsarbejde", fortæller Jann Sjursen. "Men i virkeligheden er det faktisk sa billigt, at det er helt flovt, at det ikke for længst er blevet gjort overalt: Det har kun kostet hundrede kroner om aret pr. person at hjælpe disse fattige bønder i Uganda. Det er 25 øre om dagen!"

Selv det mindste bidrag tæller ogsa. Pa den anden side er der 1 milliard ekstremt fattige mennesker i verden, der prøver at overleve for under en femmer om dagen. Sa Jann Sjursen håber pa en god kollekt den 24. august!

På vej mod ny ledelsesstruktur i bispedømmets informationstjeneste

På pastorlrådets møde d. 7. – 8. juni blev rådets medlemmer, som det fremgår af K.O. nr. 12, orienteret om de resultater, en arbejdsgruppe nedsat af biskop Czeslaw er nået til. Gruppens konklusion er overordnet, at der er behov for en reorganisering og effektivisering af bispedømmets informationstjeneste; men som Lars Messerschmidt bemærkede under mødet, munder gruppens arbejde ud i en indstilling og ikke en beslutning. Gruppen definerer den helt overordnede målsætning for bispedømmets informationstjeneste som svarende til indholdet af Paul VI's rundskrivelse Evangelii Nuntiandi – d.v.s. at Kirken skal være udfarende med det gode budskab. Det er hensigten, at bispedømmets informationsopgaver i fremtiden skal samles i én enhed med én fælles ansvarshavende

leder betegnet som ansvarshavende infochef. Denne enhed skal omfatte den trykte kanal, d.v.s. Katolsk Orientering, og de to elektroniske kanaler, katolsk.dk og katolskoriering.dk. Infochefen har biskoppen som den nærmeste overordnede og har ansvar i forhold til medieansvarsloven. Han/hun vil således komme til at fungere som ansvarshavende redaktør af Katolsk Orientering og af de to hjemmesider. Redaktionschefen på K.O. skal være infochefens nærmeste medarbejder i forhold til det trykte blad, lige som webredaktøren skal være nærmeste medarbejder i forhold til de to hjemmesider. I en tid, hvor de elektroniske medier bliver mere og mere dominerende, har det været inde i overvejelserne, om det trykte medie kan undværes, men konklusionen er blevet,

at der i lang tid fremover vil være brug for K. O. i den form, som det kendes i dag. K.O., der kun udkommer periodisk, skønnes særlig egnet til opfølgende kommentarer, uddybende artikler og debat samt opsamling. Det er tanken, at katolsk.dk skal udbygges i lighed med katolsk.no og rumme mere dokumentation omkring katolsk tro og liv. Den skal også fungere som en slags vidensbank, hvor journalister og uddannelsessøgende kan finde svar på forskellige ting. Nyhedssiden på katolsk.dk skal udbygges således, at hjemmesiden bringer informationer, der ikke nødvendigvis bringes på den trykte udgave. Målgrupperne for bispedømmets medier er det danske samfund som helhed, katolikker, der har brug for information om Kirken, søgende, uafklarede mæn-

sker og journalister, der søger oplysning om Kirken. Det er intentionen at nå hele spektret af katolikker fra de såkaldte "kernekatolikker" til "kulturkatolikkerne", der mere eller mindre er på vej ud af Kirken. Målgruppernes behov i forhold til bispedømmets informationstjeneste ses som mangfoldige - bl. a. består de i at få nyheder om Verdenskirken og blive orienteret om Kirkens forkyndelse og lære, lige som den skal viderebringe praktiske oplysninger i form af nyt fra sognene og bispekontoret samt fra bispedømmets besluttende organer.

- rütz

Telegrammer...

Pax Christi kræver afskaffelse af alle atomvåben

Bad Vilbel (KNA) - Den tyske afdeling af den katolske fredsbevægelse Pax Christi kræver en afskaffelse af alle atomvåben. Det sker i anledning af 63. års dagen for nedkastningen af atombomber over Hiroshima d. 6. august og Nagasaki d. 9. august 1945. Også de stater, der tilstræber at få egne atomvåben, bør overbevises om, at målet må være afskaffelse af atomvåben, hedder det i erklæringen. Pax Christi understreger i erklæringen, at en forudsætning for at tysk udenrigs- og sikkerhedspolitik kan være troværdig er, at Tyskland presser sine Nato-allierede til at fjerne atomvåbenarsenalerne fra Forbundsrepublikken. Fra Den katolske Kirke ventes Pax Christi en entydig fordømmelse af alle atomvåben.

Flere kristne i Kina

München (KNA) - Kristendommen er p.t. den hurtigst voksende religion i Kina. Indtil fem procent af befolkningen bekender sig til kristendommen, meddeler organisationen "Hjælp til kirke i nød" i München. Kristendommen er frem for alt populær blandt mange unge kinesere, der tilstræber en vestligt betonet, moderne livsstil. I 2007 støttede "Hjælp til kirke i nød" de kinesiske katolikker med 950.000 euro. Hjælpen kom såvel undergrundskirken som den statsligt støttede såkaldte patriotiske kirke til gode for så vidt som dens biskopper var anerkendte af Rom. Dette er i dag tilfældet for langt de fleste.

Biskop Wróbel af Helsinki udnævnt til hjælpebiskop i ærkebispedømmet Lublin

Lørdag d. 28. juni udnævnte pave Benedikt XVI biskop Józef Wróbel S.C.I. til hjælpebiskop i ærkebispedømmet Lublin. Biskop Wróbel blev udnævnt til biskop af Helsinki i slutningen af år 2000 og blev bispeviet af kardinal Edward I. Cassidy i januar 2001. Han er den fjerde biskop i Finland efter reformationen. Alle fire biskopper har tilhørt Jesu Hjerter - kongregationen. Bispedømmet Helsinki, som omfatter hele Finland, har ca. 10.000 katolikker, hvoraf den ene halvdel er finner, mens den anden halvdel kommer fra ca. 80 forskellige nationer. P.t. er der i bispedømmet 21 præster og fire diakoner, hvoraf tre ventes på at blive præsteviet. Halvdelen af præsterne i Finland stammer fra Polen.

Flere forskellige katolske bevægelser og ordener er aktive i Finland. Eksempelvis har Den Neokatekumenale Vej grundlagt et Redemptoris Mater seminarium i landet. Antallet af katolikker i Finland er voksende, dels p.g.a. indvandring og dåb, dels p.g.a. konversioner fra andre kirkesamfund. Finland blev apostolsk vikariat i 1920.

I 1942 oprettede det diplomatiske forbindelser med Vatikanet.

Biskop Wróbel huskes specielt for jubilæet i 2005, hvor bispedømmet fejrede sin 50 års fødselsdag. Jubilæet blev fejret i Sankt Henriks katedral i Helsinki - med en messe, der blev ledet af kardinal Joachim Meisner fra Köln. Samme år ledede han en pilgrimsrejse til Nousianen, hvor Sankt Henrik, bispemartyr og Finlands skytshelgen (død ca. 1150), oprindeligt blev begravet.

I sin afskedsprædiken d. 29.6. bad biskoppen i flg. bispedømmets webside <http://www.catholic.fi/> om tilgivelse for sine svagheder og den forsømmelighed, han måtte have udvist. Han udtrykte glæde over de mange forskellige former for katolsk spiritualitet, som kommer til udtryk i Finland. På en ganske særlig måde havde han erfaret Kirkens universalitet ved mødet med de mange forskellige nationaliteter, der er repræsenterede i bispedømmet.

Samtidig beklagede han de mange tegn på sekularisering, der også kendeteg-

ner bispedømmet Helsinki. Biskoppen udtrykte sin taknemmelighed over det økumeniske samarbejde med præster og lægfolk fra andre kirkesamfund og definerede økumeni som en længsel efter en fuld og synlig enhed, der ikke kan opnås ved at relativere de basale trossandheder.

Onsdag d. 2. juli blev fr. Teemu Sippo S.C.I. indsat som ny, biskoppelig administrator i bispedømmet Helsinki. Administratoren skal være bispedømmets leder, indtil en ny biskop er valgt. Dette ventes ikke at ske foreløbigt. Sippo er født i Lahti i Finland d. 20.5.1947. Han aflagde sine første løfter i Jesu Hjerter - kongregationen d. 11.10. 1970 og er uddannet diplomteolog fra universitetet i Freiburg 1976. D. 28.5. 1977 blev han præsteviet.

- rütz

Bibelcitater

Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind. Det er det største og det første bud. Men der er et andet, som står lige med det: "Du skal elske din næste som dig selv."

Matt: 22, 37-39

Den syriske stofmufti inviterer paven på besøg i anledning af Paulus-året.

Damaskus (ZENIT) - Den syriske stormufti, Ahmad Badr El Din El Hassoun har inviteret pave Benedikt XVI til at besøge Syrien i anledning af Paulus-året. El Hassoun er den øverste, sunnimuslimske autoritet i landet. Opfordringen blev fremsat d. 1. august ved et pressemøde organiseret for en gruppe italienske journalister, der var

på besøg i Damaskus. Allerede d. 15. januar i år udtrykte stormuftien ved et møde i Strasbourg med de deputerede i Europaparlamentet sit ønske om at møde paven. Stormuftien talte ved den anledning om nødvendigheden af en frugtbar dialog mellem de forskellige religioner, fordi: "åndens kultur hvadenten den er kristen eller muslimsk

giver menneskeheden dens moralske dimension". Ved samme lejlighed udtrykte han et håb om, at Vatikanet ville kunne spille en rolle som fredsmægler i Mellemøsten på samme måde, som det spillede en betydelig rolle i forbindelse med Berlinmurens fald.

Vær salt og lys

- på besøg i byen mellem bjergene

Fr. Silvano klowner sammen med børnene fra Tasovcici-lejren

Tekst og foto: Lisbeth Rütz

Medjugorje er byen, hvor hylderne i souvenirbutikkerne bugner af fromt kitsch, og religiøs pop kværner ud af højtalterne fra hvert et gadehjørne. Men ægtheden og intensiteten i pilgrimmenes engagement er ikke til at tage fejl af. Allerede ved femtiden om morgenen bevæger de første grupper sig syngende og bedende op ad Åbenbaringsbjerg, hvor Maria efter sigende viste sig for første gang for seks fattige børn. Hun kom i 1981 til Medjugorje med et budskab til hele verden om bøn og omvendelse, og siden er verden kommet til Medjugorje. Til langt ud på aftenen høres friluftsmessen overalt i byen fra pladsen foran kirken, hvor folk står i kø for at skrifte, mens rosenskransen bedes på alverdens tungemål.

Fredens dronning

Forsoning og fred var nøgleordene i de enkle og ydmyge budskaber, der begyndte at strømme ud fra Medjugorje. Og netop ydmyghed er den røde tråd i den italienske præsts fr. Silvano Alfieris arbejde i Bosnien Herzegovina. "Vores land er så smukt og rigt på kunstskatte og historie. Men det ville blive endnu smukkere og rigere, hvis vi blev mere ydmyge og tog ved lære af Maria, der kom til Medjugorje for at tjene verden som fredens dronning", siger han den til den stuvende fulde sal ved den italienske søndagsmesse.

Fr. Silvano, der er præst i Sassuolo i regionen Emilia Romagna og tilhører kapucinerordenen, kom som italiensk pilgrim til et land, der var hærgnet af borgerkrigen, efter at Daytonaftalen i 1995 endelig havde sat et punktum for 43 lange måneders krigshandlinger. I Tasovcici lejren bag Krizevac-bjerget i Medjugorje mødte han kroatisk flygtninge, og her lever de stadig i barakker med asbesttag og vægge af bølgeblek. Indenfor er der 50 graders varme om sommeren og iskoldt om vinteren. Livet er gået i stå for disse familier og deres børn. De er blevet hængende i håbløsheden, for

de har ingenting at vende tilbage til. Men der er heller ikke så meget at stå op til. Området har en ungdomsarbejdsløshed på over 50 %, og ude ved vejen står de voksne mænd og hænger det meste af dagen. Hvis de er heldige, bliver de hyret til tilfældigt daglejerarbejde.

Projekt Eleonora

Bøn og handling hører sammen for fr. Silvano, der i marts 2005 startede et projekt i Medjugorje for at hjælpe de kroatisk flygtninge. Projektet tog navnet Eleonora efter en lille italiensk pige. Hun døde som 11-årig i 2004 af en lungetumor; men midt i en svær sygdom blev hun ved med at være fuld af livslyst, og i sit korte liv nåede hun at præge mange mennesker med sin dybe tro og tillid til Gud.

Det viste sig, at rigtig mange gerne ville hjælpe. Alene i 2007 skiftedes 120 frivillige til at holde projektet kørende. Italienske tandlæger ordnede flygtningenes tænder og lavede proteser til dem i "projekt smil". Projektet ansatte en læge og en sygeplejerske til at tage sig af flygtningenes helbred. Lejrens unge fik computerkurser og kom på sprogskole i Italien, hvor nogle af dem fik praktikpladser på hotel- og restaurantskolerne og dermed gode jobmuligheder inden for den voksende turistindustri i Bosnien. Og italienske pædagoger begyndte at arbejde med børnene, der for første gang fik mulighed for at komme væk fra flygtningelejren. Mange rystede på hovedet af mig. De sagde: "du må være gal – når du bruger din ferie på den slags", fortæller Francesca, der er lærer til daglig og spejderleder i sin fritid. Sammen med døtrene Giulia og Grazia bruger hun sommerferien på projektet, hvor man samarbejder med lokale lærere og arbejder med at styrke børnenes selvtillid ved at udvikle deres kreative evner. Børnene fra flygtningelejren har lært at kløve og spille teater og har turneret i Bosnien og Italien med deres dramatiseringer af bibelske emner og den hellige Maria Gorettis liv. Det har gjort dem mere

udadvendte – og de er blevet bedre til at knytte venskaber, fortæller Francesca, der ser det pædagogiske arbejde som et stykke brobyggerarbejde mellem de forskellige religiøse og etniske grupper i Bosnien. Børnene har f.eks. optrådt med deres teater i det muslimsk dominerede Sarajevo. Det startede med, at vi skulle give flygtningene en håndsrekning; men egentlig er det svært at sige, hvem der har givet mest, for der opstod hurtigt et varmt venskab mellem kroaterne og os, fortæller hun.

De skal vokse - vi skal blive mindre

Et nøgleord i projekt Eleonora er at gøre sig selv overflødig ved at give hjælp til selvhjælp. Eller som en af projektets medhjælpere siger med en let omskrivning af Joh. 3.30: "De skal vokse, og vi skal blive mindre."

I helt bogstavelig forstand er lejrens indbyggere gået i gang med at bygge deres egen fremtid op. Fem mænd fra lejren har gennem det sidste års tid haft fast arbejde ved at bygge foreløbig 11 nye huse af materialer doneret fra Italien sammen med frivillige italienske murere.

"Medjugorje er en stor gave til os italienerne, for her bliver vores tro styrket", fortæller projektets fundraiser Alessandra, der forklarer, at for hvert barn, fr. Silvano hjælper, er der en italiener, der beder rosenskrans for det. Senere går det i halsbrækkende fart ad slyngede veje om bag Krizevac-bjerget til Capljina hvor fr. Silvano skal læse messe for flygtningene i sognekirken. Aldrig har jeg hørt så kraftfuld og inderlig en sang som til denne messe. "Disse familier har mistet alt, hvad de havde. Gud er det eneste, de har tilbage, så derfor er deres tro meget stærk", forklarer sicilianske Gina og fortæller mig, at børnene er vant til, at man beder i hjemmet. Efter messen bærer menigheden bærer et billede af Guds Moder fra Wadowice rundt i lejren for at markere, at lejren er under hendes beskyttelse.

Jeg levede som en zombie

Ikke langt fra projekt Eleonora ligger et andet af byens kraftcentre – Cenacolo - hvor misbrugere - bliver hjulpet tilbage til livet. Her møder jeg Dan fra Chicago og Nick fra Philadelphia.

"Jeg levede som en zombie", fortæller Dan, der kommer fra en økonomisk privilegeret baggrund, men følte tomhed i livet. Dan kom på college, men kunne ikke klare forvæntningspresset. Da karaktererne styrteddykkede, begyndte han at isolere sig og tage forskellige former for antidepressiv medicin. Til sidst droppede han skolen og familien, der ellers gerne ville hjælpe. Men da alt blev helt uoverskueligt for Dan, bestemte han sig for at give Cenacolo en chance.

I Cenacolo lever Dan nu i et familielignende fællesskab sammen med ca. 80 andre unge mænd. Det første fællesskab blev grundlagt i 1983 i Saluzzo i Italien af søster Elvira Petrozzi, der oprindeligt tilhørte samme orden som mother Theresa.

"Det er du slet ikke kvalificeret til", sagde

medsøstrene den ene gang efter den anden til søster Elvira, når hun luftede sine tanker om at grundlægge et fællesskab for misbrugere. Men hun stod fast på sit og startede sammen med to medsøstre sit projekt i et faldefærdigt gammelt hus, som kommunen overlod hende. Søstrenes eneste kapital var huset og troen på, at de fulgte Guds vilje.

Naboerne var utilfredse med at få misbrugere som naboer, og alle rystede på hovedet af de mærkelige nonner; men de holdt ud, og i dag viser en succesrate på over 80 % og 58 huse fordelt over hele verden, at indsatsen bar frugt.

Bed og arbejde

Da Dan flyttede ind i Cenacolo, accepterede han som alle de andre beboere at kvitte computere, TV og aviser - ikke fordi de i sig selv er dårlige, men fordi de stjæler opmærksomheden fra det vigtigste i fællesskabet – fysisk arbejde og opbygningen af en åndelig praksis med bøn og meditation over Bibelen. Cenacolo kræver, at man respekterer disse fælles regler, men stiller ingen krav om at man er troende eller tilhører en bestemt religiøs retning. "I Cenacolo fik jeg en skytsengel, der skulle guide mig. Jeg skulle spørge ham om alt. Det var hårdt, og jeg brokkede mig meget over det i starten – men efterhånden gjorde jeg nogle fremskridt, og jeg fik ægte venner her. Jeg var utålmodig i starten og ville have resultater her og nu - men det er ikke den måde, Gud foretrækker at arbejde på", fortæller Dan, der betegner sig selv som tidligere buffert – kristen. I dag er han selv skytsengel for 21 – årige Nick, der kom ind i Cenacolo efter en periode med meget stof – og alkoholmisbrug. Vi mødte Jesus midt i vores livs mørke, og han gav os et fuldstændigt nyt liv, fortæller han og peger på ikonen Anastasis, der hænger i Cenacolos kirke. Jorden har åbnet sig, og den sejrrige Kristus er steget ned i dødsriget for at befri de fangne. Under ham fortæller den brudte lænke, at slaveriet endelig er brudt....

En beboer i Cenacolo i bøn foran Anastasis-ikonen

Foreningen Cenacolos venner (www.cenacolos-venner.dk) arbejder for at udbrede kendskabet til Cenacolos behandlingsmetoder og for at oprette et Cenacolo i Norden.

Projekt Eleonoras hjemmeside (kun italiensk) er www.progettoeleonora.it

Rundskrivelsen, der delte Kirken: Humanæ Vitæ

Generalvikar Lars Messerschmidt

Den 25. juli 1968 – for fyre år siden - udsendte pave Paul VI en rundskrivelse om familieplanlægning, Humanæ Vitæ. Jeg var på det tidspunkt ung præst i bispedømmet, og jeg husker den storm, som rundskrivelsen rejste overalt i Den katolske Kirke, ja også langt ud over Kirkens grænser. Også i vort bispedømme vakte den bestyrtelse og vrede blandt lægfolk og præster. Det store spøgelse dengang hed jordens overbefolkning. Sociologer og økonomer havde regnet ud, at hvis jordens befolkning øgedes med samme hastighed som de sidste halvtreds år, ville jorden ikke kunne brødføde menneskeheden om nogle få år. Også situationen for den enkelte familie havde ændret sig. Der var ikke længere rum til børnerige familier. Kvinderne havde ikke ressourcer til at føde og passe mange børn, hvis de skulle ud på arbejdsmarkedet, så der var gode grunde til at begrænse fødslerne.

Man havde også tidligere kendt til prævention (heller ikke ukendt i mange gamle kulturer), men videnskaben havde opfundet p-pillen, som lovede godt. Spørgsmålet om prævention kom på dagsordenen i hele den civiliserede verden. Allerede pave Pius XI havde i 1930 taget stilling til den klassiske prævention og slået fast, at den ikke var moralsk forsvarlig. Pave Johannes XXIII havde i 1963 nedsat en kommission bestående af teologer, videnskabsmænd og ægtefolk, som skulle undersøge de etiske problemer omkring prævention, ikke mindst i forbindelse med de nye teknikker. Det blev almindeligt kendt, at kommissionen ikke kunne enes om en indstilling til paven. I mellemtiden havde mange ægtefolk taget sagen i deres egen hånd ofte støttet af deres præster og tog præventionen til sig som etisk uproblematisk. Mange moralteologer – også blandt de mest kendte - argumenterede for det moralske forsvarlige i at bruge prævention, hvis motivet var godt.

På denne baggrund kom Kirken i en slags chocktilstand, da pave Paul VI igen slog fast som Kirkens ufravigelige holdning, at kunstig prævention var uetisk. Selv mange biskopper vidste ikke, hvordan de skulle takle situationen. På den ene side skulle de være loyale overfor paven, på den anden side havde de et stort ansvar for de mange ægtefolk og præster, der var i åbenlys modsætning til paven. Man har efterfølgende sagt, at Kirken kom i en alvorlig autoritetskrise på grund af Humanæ Vitæ. Denne krise faldt ironisk nok sammen med den såkaldte 68-revolution, der gjorde op med al autoritet. Nye generationer af katolikker er kommet til. For mange af dem er prævention ikke længere et problem. De er måske helt uvidende om den ofte voldsomme og smertelige diskussion, der delte Kirken dengang!

Det var karakteristisk for mange journalister, der kastede sig over pavens rundskrivelse for at fordømme den, at de aldrig havde studeret den grundigt. Det samme kunne også gælde katolikker. Man hæftede sig blot ved, at paven havde forbudt p-pillen. Det var nok! Nu nævner paven overhovedet ikke direkte de enkelte former for prævention ved navn, men beskriver forskellige måder, præventionen kan foregå på, og analysere den etiske side.

Jeg har læst denne rundskrivelse igennem mange gange og sidst nu i forbindelse med 40-året for dens udgivelse. Jeg husker en konvertit, der for en del år tilbage læste den og udbød: Den er fantastisk smuk og sand. Den fremstiller virkelig kærligheden mellem mand og kvinde, som den burde være.

Paven slår i sin rundskrivelse fast, at den seksuelle akt har to sider, som ikke må adskilles kunstigt: Forening i kærlighed og forplantning. "Denne sammenhæng

har Gud villet og den kan ikke egenmægtigt brydes af mennesker" (12). Det er Kirkens uafbrudte lære, siger paven, at der er en lov nedlagt i menneskets natur, "at ethvert samleje principielt skal forblive rettet mod videregivelse af liv" (11). Den teologiske begrundelse for denne guddommelige skabelsesorden er menneskets helt specielle kald til at være Guds medarbejdere på skabelse af mennesker (jf. 8). Ægtefæller er kaldet til at skabe et personsfællesskab ved deres gensidige hengivelse, så at de "kan samarbejde med Gud på skabelse og opdragelse af nye menneskeliv" (8). Sådan har Gud skabt mennesket. Det er menneskets storhed og værdighed. Det kærlighedsfællesskab, som ægteskabet er bestemt til at være, er den "rede", hvori nye menneskebørn skal undfanges, fødes og vokse op.

Paven siger, at "ingen katolikker vil bestride, at tolkningen af den etiske naturlov hører under Kirkens læremyndighed" (4). Det er faktisk et dogme formuleret både af det 1. Vatikankoncil og af det 2. Vatikankoncil. Det er nødvendigt for at blive frelst, at mennesket trofast adlyder den lov, der er indskrevet i dets hjerte, fordi den er udtryk for Guds vilje med livet. At adlyde de etiske love indskrevet i menneskets natur er derfor også nødvendigt for et lykkeligt liv her på jorden. Kirken er sat til også at vejlede mennesket til at få et værdigt liv på jorden.

Fyre år efter må det være på sin plads at vurdere, om udviklingen har givet paven ret. Man knytter den såkaldte seksuelle frigørelse – ikke mindst for kvindens vedkommende - til 68-oprøret. Enhver kan konstatere, at vi i dag har et radikalt andet syn på den menneskelige seksualitet end Den katolske Kirkes traditionelle. Pavens rundskrivelse fra 68 (!) kan ses som en profetisk advarsel mod et menneskesyn, som er i modsætning til det bibelske

og det kristne. Paven advarede blandt andet om, at stater vil kunne misbruge teknologien til med tvang at begrænse ægtefællernes ret til at bestemme over deres frugtbarhed. Dette er tilfældet i dag mange steder i verden. Selv i Danmark laver man propaganda for fødselsbegrænsning. I dag handler seksualundervisningen ikke om, hvordan man får børn, men om, hvordan man undgår at få det! Det er blevet almindeligt at tale om unges seksuelle debut som noget helt naturligt. Næsten alle ægtefæller har levet sammen før ægteskabet, rigtig mange endda flere år. Selv mange unge katolikker mener, at den rigtige måde at forberede sig til et ægteskab på, er at flytte sammen. De ser ikke noget problem i det. Man kan spørge sig selv, hvorfor de overhovedet bliver gift. Hvad giver ægteskabet, som de ikke allerede har? Listen over, hvad denne seksuelle revolution har medført, kan forlænges i det næsten uendelige.

Hele denne nye seksuelle adfærd, hvor man skiller sex, frugtbarhed og ægteskab fra hinanden, er kun mulig på grund af prævention (og legal mulighed for abort). Paven havde ret. Humanæ Vitæ var profetisk, dvs. Guds kærlige belæring til generationer, der var på vej mod at ødelægge den største gave, Gud gav mennesket, da han skabte det, nemlig kærligheden mellem mand og kvinde som billede på Guds egen skabende kærlighed. Læs selv med eftertanke og troens sans denne sande og livsbekræftende rundskrivelse. Den findes også på dansk.

Lars Messerschmidt
præst

Retten i Oslo - fortsat fra forsiden...

Omvendt hævdede Fagforbundet på Kanozas vegne, at Oslo bispedømme er den primære arbejdsgiver, og at arbejdsforholdet til bispedømmet er omfattet af arbejdsmiljølovens almindelige regler. Det gav retten Fagforbundet medhold i, og Oslo katolske bispedømme skal nu betale ham 30.000 kr. i erstatning udover afholdelsen af sagsomkostningerne på 92.400 kr. TeOLOgenes advokat – Anne-

Gry Rønning-Aaby erklærer sig tilfreds med dommen, der i flg. hende viser, at også katolske præster er omfattet af arbejdsmiljøloven.

I en kommentar til dommen kalder Lars Gule, tidligere generalsekretær for Human – Etisk Forbund, som med sine 68.000 medlemmer er den næststørste livssynsorganisation i Norge, tankegangen for "en from form for imperialistisk

lovforståelse". Dagbladet Vårt Land citerer ham d. 22.7. for udtalelsen: "En norsk domstol kan ikke gribe ind i, hvem der har ret til at forvalte sakramenter".

I samme dagblad kalder religionshistorikeren Jens Braarvig sagen for "en klassisk interessekonflikt mellem kirke og stat." Han mener, at sagen kan ende ved menneskerettighedsdomstolen i Strasbourg, fordi menneskerettighederne sætter en

grænse for, hvor meget staten kan gribe ind i kirkens anliggender. Omvendt mener arbejdsretseksperter Erik Råd Herlofsen i Vårt Land, at bispedømmet Oslo står med en dårlig sag, fordi arbejdsmiljøloven gennemgående sikrer arbejdstagerne godt.

Anmeldelse af Willy Frendrup: Den katolske kirke i de danske tropekolonier

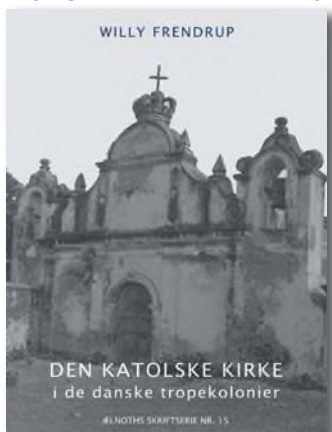
Ælnoths skriftserie nr. 15, Kbh. 2008, ISBN 978-87-87082-01-3 191 sider, illustreret (sorthvid og farve), kr. 250.

Af Sebastian Olden-Jørgensen

Mens historien om Den Katolske Kirke i Danmark er præget af ca. 200 år under yderst restriktive forhold, indtil juni-grundloven 1849 sikrede fuld religionsfrihed, så har Den Katolske Kirke i de danske tropekolonier, de vestindiske øer St. Jan, St. Croix og St. Thomas og de indiske handelsstationer Trankebar og Frederiksnagore, haft anderledes gode kår. I Vestindien var der fra starten sidst i 1600-tallet en vis trosfrihed, og fra midten af 1700-tallet viste de danske myndigheder stor imødekommethed over for de dygtige, velhavende og tilfældigvis katolske plantageejere og købmænd af irsk afstamning, der ønskede at flytte til St. Croix, fordi de blev behandlet dårligt i de engelske kolonier. Mange neger-slaver blev døbt katolsk, og omkring en tredjedel af befolkningen var katolsk. På St. Thomas førte et dansk ønske om at opnå en "udvekslingsaftale" med de spanske myndigheder på Puerto Rico om flygtede neger-slaver til en tilsvarende venlig behandling af kirken. Man var kort sagt meget pragmatisk og havde vel heller ikke råd til at være andet, og det kom kirken til gavn. Noget tilsvarende gælder det for de danske handelsstationer i Indien. Her eksisterede den katolske kirke allerede på stedet i kraft af portugisernes mission og meget liberale indstillinger til ægteskaber mellem portugisiske mænd og indfødte kvinder. De danske myndigheder kunne ligesom i Vestindien se en mening i at

opretholde et godt forhold til den katolske del af befolkningen og understøttede i lange perioder også kirken økonomisk.

Der eksisterer en lang tradition for dansk kolonihistorie, og det er ikke undgået tidligere historikere og historisk interesserede, at den katolske kirke spillede en rolle i den lokale befolknings liv. Derfor eksisterer der en ganske omfattende, men meget spredt litteratur om de forskellige

katolske kirker, deres præster og de mere fremstående medlemmer af menighederne. Det er denne litteratur på flere europæiske hovedsprog suppleret med oplysninger fra forskellige arkiver, som Willy Frendrup har samlet og fremlagt, selv om det nok er for meget sagt, at han har givet en "samlet fremstilling" (indledningen). Der er nemlig kun i begrænset grad tale om en samlet historie, hvor stoffet belyses ud fra en bestemt synsvinkel, og udviklingen diskuteres og forklares. Der er snarere tale om en ophobning af oplysninger af forskellig art, der er arran-

geret efter geografiske og kronologiske kriterier. Nogle gange, når stoffet lægger op til det, er stilen bredt fortællende som f.eks. i den tyve sider lange skildring af stridighederne omkring besættelsen af embedet som sognepræst i Charlotte Amalie på St. Thomas i 1855-63. Andre gange følger korte og kontante oplysninger af personalhistorisk eller institutionel art hinanden i staccato.

Stofsamlinger som den foreliggende kan være meget nyttige for den interesserede, der på denne måde spares for møjen ved selv at opspore de mange forskellige informationer. Nyttens kan imidlertid forhøjes eller formindskes en del ved den systematik, der er valgt. Frendrup har valgt en kombination af geografisk, kronologisk og tematisk systematik, der fungerer nogenlunde, men som skjuler den store mængde personalhistorisk stof, bogen rummer. Noget lignende må man sige om det meget økonomiske henvisningsapparat. Det består af tal i parentes, der henviser til et eller flere værker i en litteraturliste på i alt 147 numre, men uden sidehenvisning. Arkivhenvisningerne til 18 forskellige arkivalier eller pakker er til gengæld mere præcise. I alt 19 appendikser gengiver udvalgte kildetekster eller giver oversigter over befolkningsmæssige, familiære eller institutionelle forhold. Som læser savner man meget et par kort, der ikke kun viste de danske koloniers placering, men også de nærliggende lokaliteter, der nævnes i teksten. Et navneregister ville også have gjort god fyldest.

Bogen kan fås i boghandlen eller direkte hos den katolske historiske forening Ælnoth: salg@aelnoth.dk.

Flere præster i Latinamerika

(Zenit) - En stor statistisk undersøgelse foretaget af den latinamerikanske bispekonference CELAM dokumenterer en stigning i antallet af verdenspræster på 11,93 % fra 37.884 til 42.405 og en formindskelse på 0,996 % i antallet af ordenspræster fra 24.186 til 23.945 i perioden 2000 - 2005. Nicaragua og Guatemala har oplevet størst fremgang m.h.t. antallet af verdenspræster, mens antallet af ordenspræster er vokset på Cuba, i Bolivia og frem for alt i Paraguay. Nicaragua og Guatemala har med henholdsvis 44,94 % og 41,11 % haft den største stigning i antallet af verdenspræster, mens Porto Rico, Paraguay og Uruguay har oplevet et fald med henholdsvis 4,0 %, 0,56 % og 0,45 %.

I Paraguay er antallet af ordenspræster vokset med 80,14 % fra 428 i 2000 til 721 i 2005. Dermed topper landet i statistikken over ordenspræster. På Cuba er antallet vokset med 11,54 %, i Bolivia med 10,44 %.

For hver 10, der er præsteviede mellem 2000 og 2005, er 4 enten døde eller de har forladt præstegerningen (9.132 mod 2.426 + 1.080). Ekstremerne mødes i to lande tæt på hinanden. I Costa Rica er 47 blevet præsteviede, og Kirken har mistet 48 (31 er døde og 17 har forladt præstegerningen). I Paraguay er 36 præsteviede, mens ingen er døde, men 3 har forladt præstegerningen. Latinamerika er antallet af mandlige ordensmedlemmer vokset med lidt mindre end 5 % fra 8.623 til 9.044. Antallet af kvindelige ordensmedlemmer er vokset med lidt under en procent fra 126.287 i 2000 til 127.439 i 2005. Den største vækst er sket på Haiti med næsten 70 %.

I alle landene er der både negative og positive data. Cuba viser dog fremgang i alle sine statistikker undtagen hvad angår studerende på de religiøse ordeners seminarier.

Find dit Calcutta - Shane Claibornes revolution

Lever vi et troværdigt liv som kristne? Afspejler vores livsstil det vi tror på? Eller er vi ja - sigere om søndagen og nej- sigere om mandagen? Det problem er lige så gammelt som Kirken selv og står i centrum i "Den uimodståelige revolution" af Shane Claiborne. Bogen, der er hans første, er allerede oversat til en række sprog, mens hans anden bog "Jesus our president" endnu ikke er udkommet på dansk.

Claiborne er kun 29 år gammel, men har allerede en lang karriere som kristen aktivist bag sig og fortæller om den i denne selvbiografiske bog, som giver et glimrende indblik i de utopiske bevægelser, der er skudt op som paddehatte i det kirkelige landskab i U.S.A. Han har arbejdet på mother Therasas hjem for spedalske i Indien og var i Irak som fredsaktivist, mens det blev bombarderet af U.S.A. "Find dit Calcutta" var det råd, mother Therasa gav ham og andre vesterlændinge, der ville finde noget at kæmpe for. Claiborne fandt det i bydelen Kensington i

Philadelphia, hvor 40 hjemløse familier havde besat en katolsk katedral, som ikke længere var i brug. Han stottede sammen med kristne fra andre kirkesamfund de hjemløse i deres kamp for at finde boliger og blev inspireret til at leve et enkelt og radikalt anderledes liv. Sammen med andre studerende fra Eastern University stiftede han bofællesskabet The simple way (<http://www.thesimpleway.org/>) i Philadelphia. The simple way er en del af New Monasticism - den nye, økumeniske bevægelse i U.S.A., hvor mænd og kvinder i solidaritet med samfundets fattige og udstødte lever nøjsomt i klosterlignende fællesskaber. Inspirationen kommer bl. a. fra Gandhis ideer om, at der er nok til alles behov, men ikke nok til alles begær. Claiborne er i høj grad katolsk inspireret - bl. a. af Frans af Assisi og Dorothy Day, der stiftede the Catholic Worker Movement og nu er på vej til at blive saligkåret. Han vil ind til hjerter i kristendommen og væk fra den højtidelige, institutionaliserede kirke, der har tabt gnisten. Målet er en kirke

lige som i Apostlenes Gerninger, hvor åndelighed og social ansvarlighed hører sammen. Som undertitlen "Veje til et anderledes liv" antyder, er "Den uimodståelige revolution" en slags selvhjælpsbog, der skal inspirere læseren til med sin livsstil at være et modsigelsens tegn i et mere og mere konsumistisk samfund. Claiborne fortæller med humor og selvironi, og bogen er sympatisk ved sin begejstrede tro på, at det nytter noget - verden kan ændres her og nu, hvis bare vi har modet til det. Men har Claiborne løsningen? Kan man uden videre læse Evangeliet som et politisk handlingsprogram? Og er et ophold i Irak og Indien nok til at gennemskue dybt komplekse sammenhænge og anvise præcist, hvordan man følger Kristus efter? Jeg tvivler.

Shane Claiborne: Den uimodståelige revolution. Veje til et anderledes liv. Boedal. 303 sider. Pris: 199 kr.

-rütz

Maximilian Maria Kolbe

- en martyr fra Auschwitz

af Kirsten Krog

I den første halvdel af august måned har vi fejret to helgener, der endte deres liv her på jorden som martyrer i Hitlers udryddelseslejre Auschwitz. Den ene, Edith Stein eller Teresa Benedikta af Korset, som var hendes klosternavn, har festdag den 9. august. Blot fem dage efter, den 14. august er det festdag for den polske franciskanerpræst Maximilian Maria Kolbe, som vi vil se lidt nærmere på i denne artikel.

Kærligheden til Jomfru Maria

Raimond, som var Maximilian Marias døbsnavn, blev født den 8. januar 1894, to år efter storebroderen Franciszek. Senere fødtes endnu tre børn, men de to yngste døde, mens de endnu var små. Raimonds forældre, Julius og Maria var fattige, men fromme mennesker. De tilhørte begge franciskanernes tredje orden. Hjemmet var præget af en stor kærlighed til hjemlandet, Polen, som på dette tidspunkt ikke var at finde på et landkort, men til gengæld var præget dybt i polakernes hjerter. Også kærligheden til Jomfru Maria var levende i Kolbe-familien, en kærlighed, som blev meget udpræget hos den voksne Maximilian Maria. Denne kærlighed kan til dels forklares ud fra den fædrelandskærlighed, som Raimond voksede op med, og som havde dybe rødder i det polske folk. Tilbage i 1600-tallet indviede kong Johan Casimir Polen til Jomfru Maria og gjorde hende til dronning over landet. Det var efter et angreb på Polen, hvor den kendte ikon, Den sorte madonna fra Czestochowa reddede landet fra at falde i fjendehænder. Siden var kærligheden til Polen og kærligheden til Jomfru Maria for mange polakker to sider af samme sag. Hos Raimond var dette dog kun en del af forklaringen på den stærke Mariadevotion. Som ti-årig skete der noget, som for altid forandrede ham. Raimond var et foretagsomt barn, hvis opfindsomhed ind imellem blev lidt for meget for hans mor. En dag, hvor Raimonds virkestrang tog overhånd, udbød hun: "Hvad skal der dog blive af dig, Raimond". Disse ord stak i hans hjerte og fyldte ham med en så stor fortvivelse, at han grædende flygtede til Mariastatuen i sognekirken. Senere undrede hans mor sig over den forandring, der var sket med ham, og det lykkedes hende at få ud af ham, hvad der var sket, dér ved Jomfru Marias fødder: "Da du skældte mig ud, mor, bad jeg meget til madonnaen om, at hun ville vise mig, hvad der skulle blive af mig. Siden, da jeg gik til kirken og igen bad til hende, viste hun sig for mig, og hun holdt to kroner i sine hænder, en hvid og en rød. Hun så venligt på mig og spurgte, om jeg ville have en af dem. Den hvide betød, at jeg skulle bevarer min renhed, og den røde, at jeg skulle blive martyr. Jeg svarede, at jeg ville have dem begge. Da så madonnaen ømt på mig og forsvandt". Fra den dag var kursen for Raimonds liv sat.

Evangelisations- og missionsiver

I 1907, da Raimond var 13 år, begyndte han at studere hos franciskanerne i Lwow, og den 4. september 1910 iklædtes han og hans bror Franciszek franciskanernes dragt, og Raimond fik navnet Maximilian. Senere, da Maximilian blev sendt til Rom opstod der en stærk nød for menneskers frelse i ham, hvilket resulterede i at han og nogle medbrødre stiftede Militia Maria Immaculata, en bevægelse hvis

sigte det var "at omforme masserne og rykke dem ud af Satans magt". Senere var det altid Jomfru Maria som den uoplyste undfangelse Maximilian tyede til i sin kamp for menneskers frelse. Ud af Militia Maria Immaculatas spæde start i Rom voksede der, efter Maximilians hjemkomst til Polen, efterhånden et for tiden moderne og stort pressecenter frem. Det startede med udgivelsen af første nummer af Jomfru Marias riddere i januar 1922. Første oplag var på 5000 eksemplarer. Fem år senere i 1927 var oplaget oppe på 60.000 eksemplarer, og der var efterhånden brug for mere plads til trykningen. Derfor flyttede Maximilian Maria sammen med nogle brødre til et område, som han kaldte Jomfru Marias By, og snart var stedet da også vokset til en hel by med flere hundrede brødre, der arbejdede som alt fra bogtrykere, mekanikere, landmænd, skomagere og skræddere til læger og tandlæger, ligesom byen havde eget brandkorps og et seminarium. Men Maximilians vision gik også langt: "Vort mål er ikke bare at forsvare troen eller at bidrage til sjælens frelse, men gennem modige handlinger i fuldkommen selvpofrelse at erobre det ene menneske efter det andet for Immaculata, at erobre den ene position efter den anden, at hejse troens flag på avishuse, trykkerier, radiostationer, på kunst- og litteraturinstitutioner, på teatre, biografteater og parlamentsbygninger. Med andre ord på hele jorden og derefter våge over, at ingen river disse flag ned". Maximilians ønske om at nå ikke blot Polen, men hele jorden førte til, at han i 1930 rejste til

Japan og bosatte sig i Nagasaki, hvor han startede et tidsskrift og grundlagde et trykkeri og et kloster, der med tiden fik japanske brødre. Men heller ikke det var nok for ham: "Vi bør ikke blot arbejde i Japan, hvorfor ikke også i Kina, i Indien, i Tyrkiet, i den arabiske verden og i hele Afrika? Jorden er tør og behøver fugtes af missionens arbejde, for at troens frø kan gro. Vi må føre alle disse folk til Kristus". For den, som er blevet tændt i brand af missionens glød er målet ikke nået, før alle kender og elsker Kristus.

Martyrkronen

I stedet for at blive sendt videre på missionens marker sendtes Maximilian i 1936 tilbage til Polen, og til - hvad der skulle ende i en anden form for mission - martyriet. I 1939 blev Polen besat af tyskerne og Anden Verdenskrig brød ud. Først blev Maximilian arresteret men løsladt igen. Han brugte nu meget af sin tid på at hjælpe flygtningene, herunder 1500 jøder, indtil han igen i 1941 blev arresteret og til sidst deporteret til koncentrationslejren Auschwitz, hvor han blev sat på hårdt straffearbejde. Maximilian var på ingen måder stærk, allerede i 1920 blev han indlagt på et sanatorium med tuberkulose, og lige siden havde hans store arbejdsindsats i virkeligheden menneskelig set været en umulighed. For Maximilian hang det imidlertid anderledes sammen, for som han sagde: "Hvad jeg gør, gør jeg i kraft af min svaghed", ikke på trods af den. En læge sagde da også: "Han må have haft guddommelig hjælp, thi at arbejde kun med menneskelige kræfter i den tilstand havde ikke været muligt". Derfor bukkede den fysisk svage Maximilian da heller ikke under, nu hvor han stod overfor den ultimative prøvelse. Allerede tidligere havde han sagt: "Korset er kærlighedens skole. Korset renser intentionerne, thi lidelsen tillader kun at arbejde gennem kærligheden. [...] Lad os huske, at kærligheden lever, hvis den næres af ofre. Den sande kærlighed findes alene i det øjeblik, hvor Jesus råbte på korset: "Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig". Uden offer findes der ingen kærlighed. [...] Offer uden reservationer er vilkåret for et liv fuld af nåde. For at opnå dette må de sjælene ofre alt til Gud, indtil det allermindste "men" er blevet opgivet". Da Maximilian ankom til Auschwitz, havde han allerede længe selv levet dette kompromisløse liv, og her kom han til at give prøve på denne overgivelse. En aften blev det opdaget, at en fange fra Maximilians barak var flygtet. Dagen efter ved aftenopråbet, mødtes fangerne med denne meddelelse: "Da fangen ikke er kommet tilbage må ti af jer dø". En efter en blev de ti dødsdømte kaldt frem, men da én af fangerne navn blev råbt op, skreg han: "Åh, min hustru, mine børn ...". Straks trådte Maximilian ud af rækken og gik hen mod kommandant Fritsch, som blev kaldt "slagteren". "Hvad vil du polske svin?", råbte Fritsch, "Jeg vil tage hans plads", svarede Maximilian, og til spørgsmålet: "Hvem er du?", lod svaret: "Jeg er katolsk præst!". Som præst gik han nu med de andre ni ind i dødsbunkeren, hvor

de gik en pinefuld sultedød i møde. Al- ligevel blev dette sted på en måde - trods de forfærdelige pinsler - til et lille himmerige af bøn og lovsang. Ingrid Ydén-Sandgren, som har skrevet en bog om Kolbe, skriver om dette: "For Kolbe blev døds-cellen rå virkelighed, men også den dybeste mystik. I dets mørke, hede, stank og plage forklares alt det uforklarlige. Her forenedes han med den højeste kærlighed, det uudgrundelige mysterium, i hvilket det endelige fornuft fortaber sig", og ét øjeblik, Bruno Borgowiec kunne berette: "Fra cellen, hvor de uheldige befandt sig, kunne man hver dag høre bønner læst med høj røst, ligesom man hørte dem bed rosenkransen og syngte religiøse sange, i hvilke de andre fanger i andre celler også stemte i. De varme bønner og hengivenheden til den hellige Jomfru spredte sig i hele kælderens. Jeg følte det, som om jeg var i en kirke. Fader Maximilian Kolbe begyndte og alle de andre svarede. Nogle gange var de så fordybede i bønnerne, at de ikke mærkede, at vagterne kom og så på dem gennem gitteret". Efter to uger var en efter en af fangerne døde, men Maximilian og tre andre fanger levede stadig. Den 14. august 1941 blev han 47 år gammel dræbt med en giftsprøjte og modtog martyrerens krone. Han blev helgenkåret 10. oktober 1982 af sin landsmand Pave Johannes Paul II.

Da Kenya besøgte Stenosgade

Pastor Jacob Philip Ombijah

I har gjort meget, men der kan stadig gøres meget for at hjælpe, sagde Pastor Jacob Philip Ombijah fra bispedømmet Homa Bay ved Viktoria Søen i Kenya til de mange, der d. 9. juli var kommet til Jesu Hjerter Kirke i København for at deltage i requiemsmessen for p. Paul Keller S.J. (1909 - 2004). Pastor Ombijah har fungeret i fem år som generalvikar i Homa Bay og studerer p.t. i Rom, hvor han arbejder på en afhandling om ægteskabsteologi. Han blev i sin studietid støttet af pater Keller og var kommet til København for at besøge jesuitterne i Stenosgade og holde et par ugers ferie. Efter messen gjorde pastor Ombijah de fremmødte klogere bl.a. på forskellene mellem dansk og kenyansk kirkeliv, de politiske forhold i Kenya, aidsproblematikken og situationen i Zimbabwe. P. August Ziggelaar S.J. fortsætter Kellers engagement i missionsagen og redigerer bladet "Fra Kirkens Missionsmark", hvor man kan læse om de projekter, der p.t. støttes i Afrika og Indien.

- rütz

"STYGGE KRUMPEN – Biskop og Adelsmand"

Af Hans Svendsen

Det er sjældent, at man støder på en bog, som viser et objektivt billede af den katolske kirke omkring reformationen og grevens fejde i 1533 til 1536. Normalt er billedet negativt farvet.

Men billedet var mere gråtonet, for den menige bonde havde det bedre under Den Katolske Kirke end efter den 12. August 1526, da samtlige katolske biskopper blev fængslet af den lutheranske Kong Christian d.3. Forfatteren Gert Jensen, der er fra Børglum, har lavet en lille bog om den sidste, katolske biskop i Børglum stift, nemlig den navnkundige Stygge Krumpen. I modsætning til Thit Jensen og andre danske forfattere giver Gert Jensen et mere positivt billede af Stygge Krumpen. Et billede der viser bispren som både god og streng, men ikke ondskabsfuld, som eftertiden har gjort ham til. Gert Jensen viser et billede af en bisp, der sætter sig op mod Christian d.3., som ønsker at indføre lutheranismen.

Stygge Krumpen er helt igennem katolsk og pavetro; men han bliver også beskrevet som en bisp, der med lempe forsøger at holde fast på den gamle tro og samtidig også giver enkelte lutherske præster lov til at prædike i sit stift.

Gert Jensens bog er godt bygget op. Først beskriver han, hvem Stygge Krumpen er, og hvem han er i familie med, samt hvordan han kom til Børglum og præmonstratenserne. Derefter følger en beskrivelse af hvordan det var at være bisp under Christian d.2. (1513 til 1523) Christian d.2. var mest katolsk og Stygge Krumpen havde det godt under denne konge; men efter det stokholmske blodbad 1520 blev forholdet anstrengt. Det er også i dette afsnit, at Gert Jensen gør op med myten om, at Stygge Krumpen ledte skibe i forlis og udplyndrede dem. En myte som er eftertidens opfindelse og ingen hold har i virkeligheden. I det næste afsnit får vi beskrevet valget af Frederik af Gottorp til Kong Frederik d.1. Denne konge søger at opretholde landet som katolsk; men oprøret ulmer, og biskopperne hvisler mellem tænderne, da de skal aflevere noget af kirkesølvet til omsmeltning. Derefter følger afsnittet om den kongeløse tid, tiden efter Frederik d.1. død. Biskopperne ville ikke vælge

en efterfølger og kom til at sidde som regenter i deres egne stifter. Det er også i årene omkring 1533, at oprøret bryder ud flere steder i landet. Det ender med, at Frederiks søn Christian vælges af adelen til konge i Horsens som Kong Christian d. 3. Han er lutheraner og får hjælp af lejesoldater til at tage magten i Danmark. Historien ender med, at Stygge Krumpen bliver fængslet og nægter at anerkende den nye konge og de nye tider. Først efter 6 år i fængsel accepterede han og frasiger sig sin bispeværdighed. Han ender med at blive lensmand under Christian d. 3. Men intet tyder på, at han blev lutheraner. Det sidste afsnit fortæller kort om tiden efter 1536. Gert Jensens bog er let at gå til og let at forstå. Den er et unikum, hvis man vil prøve at forstå, hvordan tiden var under reformationen. Bogen rehabiliterer også Stygge Krumpen, der tit er blevet tilsvinet. Som Gert Jensen selv siger i sit forord til bogen, så kan den let opfattes som et forsvarsskrift for Stygge Krumpen; men det er den ikke ment som, snarere som en gennemgang af hvem Stygge Krumpen var, og hvad hans rolle var under reformationen, som i fig. Gert Jensen var et statskup i Guds navn.

Gert Jensen: "STYGGE KRUMPEN – Biskop og Adelsmand"

48 sider, ill., 118 kr.

Forlaget Vestvendssyssel

Bogen kan erhverves bla. gennem Vendsyssels historiske museum - tlf.: 9624 1050 - mail vhm@vhm.dk

Sommermarked i Sct. Antoni kirke

31. august 2008

Kl. 9:00 Vi starter med friluftsmesse

Kl. 10:00 Sommermarked åbner med loppetorv, tombola, børneloppetorv, lotteri og café.
Der vil også være sjuv og boder for børnene.

Kl. 15:00 Sommermarked lukker.

Bus 350S, 5A og 2A kører lige til døren.
Velmødt til en hyggelig dag

Menighedsrådet
Sct. Antoni kirke
Frederikssundvej 225
2700 Brønshøj

Bønnens Apostolat

September

At de kristne må forsvare og støtte dem, som må forlade hjem og fædreland på grund af krig eller undertrykkelse.

At kristne familier dyrker kærlighedens og fællesskabets værdier og danne en lille evangeliserende gruppe, åben for medmenneskers behov.

Katolsk Bibelskole (alle er velkomne)

Hvornår: 24. - 26. oktober

Hvor: Hellig Kors Kloster ved Ringkøbing.

Tema: Personlig åndelig vækst.

Hvem: Geoff og Gina Poulter, ledere af katolsk bibelskole i England.

Præst: pastor Benny Blumensaat.
Tilmelding og yderligere oplysninger:
Maria Truelsens, tlf.: 75 12 64 02 eller 24 60 23 08

Nødtelefon

Akut behov for præstelig betjening uden for kontortid

I tilfælde af akut behov for præstelig betjening fortrinsvis til syges salvelse eller nøddøb, henvises til Skt. Lioba Kloster, telefonnummer
29 31 32 80,
hvor man vil være behjælpelig med at etablere kontakt til en præst.

Når nu Jesus ikke har indstiftet en kirke!?

Hvordan reagere som katolik på omverdens indflydelse?

Ny langfredagsbøn for jøderne, en kommentar.

Den nye Lovsang i kritisk lys.

Svarer pavens eurocentrerede politik til kirkens katolicitet?

– Læs om det i

KATOLSK DIALOG & INFORMATION 2/2008

Prøvenummer fås hos K.Löhrer, tlf.: 38 28 84 47
e-mail: kloehrer@tiscali.dk
Se også nyheder: www.kadi.dk

Pilgrimsrejser til Medjugorje 2008

9. – 16. september

Fly Kbh. – Split

Bus Split – Medjugorje

Ophold: pension ved foden af Åbenbaringsbjerget. To rigelige daglige måltider

Pris i alt: kr. 4.000,-

OBS: Flyprisen kan stige

10. – 17. oktober

Rejseform + ophold som ovenfor

Pris i alt: kr. 4.100,-

27. – 13. december

Bus Kbh. via Jylland, Sarajevo, Medjugorje

Ophold som ovenfor

Pris i alt: kr. 4.200,-

Henvendelse og tilmelding:

Inger Jensen

Lindevangs Alle 5/25

2000 Frederiksberg

Tlf.: 38 33 36 44

Maria-åbenbaringer

Jomfru Maria åbenbarede sig for nogle børn i Kibeho, Rwanda fra 1981-89. Hun begyndte også at åbenbare sig for nogle børn i Medjugorje, Bosnien-Herzegovina i 1981.

Disse åbenbaringer fortsætter i dag. Begge steder angår budskaberne hele verden.

Information kan bl.a. søges på: <http://en.wikipedia.org/wiki/kibeho>, klik på: kibeho-wikipedia, the free encyclopedia
Getfaith: //Rwanda:: Blessed Mother foretold genocide.
www.Medjugorje.dk

Budskaberne begge steder handler om: børn, Bibelen, faste, gudstjeneste, nadver, skriftemål/synsbekendelse

Udvalgte budskaber fra Medjugorje:

"I må indse, at Satan eksisterer"

"I har glemt Bibelen"

"I kan læse i Bibelen, hvad der skal ske"

Jesus siger, at mennesket skal leve af hvert et ord, der udgår fra Guds mund

Husk bogmarkedet i
**Sankt Andreas
Bibliotek
søndag
den 14. september
kl. 11.00 - 14.00**

www.sanktandreasbibliotek.dk

Det sker i bispedømmet

September

Freitag 5. – søndag 7.: MARIAPOLI weekend afholdt af Focolare, åben for alle. Tema: Kærligheden skaber et hjem. Mere info: Focolare, tlf. 36 46 01 92 eller e-mail: info@focolare.dk

Lørdag 6. kl. 14. 30: Pastor Christian Noval, Apostlen Paulus, Sted: Menighedssalen, Bredgade 69A, Kbh. K. Pris: 40 kr. pr. gang f. undervisning, materialer og kaffe/te buffet. Vi slutter med messe kl. 17.00

Tirsdag 9. kl. 19.30 Else Marie Kjerkegaard, bogaktuel med "Nærværets vej – en opdagelsesrejse med Buddha og Jesus" fortæller om at tabe sin tro, leve uden tro – og om at vinde troen tilbage. Sted: Sankt Laurentii Kirkes menighedssal, Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde, entre kr. 40,- inkl. kaffe. Alle er velkomne

Mandag 15. kl. 19.00-20.00 Meditationsaften, derefter kaffe og te. Sted: Sankt Joseph Søstrene, Strandvejen 91, Kbh. Ø.

Onsdag 24. DKKF Københavnergruppen indbyder til aftenmøde efter messen kl. 17.00. Eva Maria Nielsen taler om evangelisering med emnet: "Guidelines for discipelskab". Tilmelding: senest mandag d. 22. september til Vivian Tiedemann, tlf. 33 25 93 40, vivian@tiedemann.dk, eller Ruth Meyer, tlf. 35 42 76 71, rpm@meyer.dk
Sted: Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, København.

Biskoppens kalender

September

- 02. - kl. 19.00 Messe for Lourdes-valfarten i domkirken
- 03. - 11. Valfart og bispekonference i Lourdes
- 15. - kl. 18.00 Præstemøde i Bistrup
- 16. - kl. 10.00 Møde i Økonomisk Råd
- 17. - kl. 10.00 Møde i Præsterådet
- 18. - kl. 10.45 Møde i Liturgikommissionen
kl. 16.00 Møde i Pastoralrådets forretningsudvalg
- 19. - kl. 10.00 Møde i Biskoppeligt Råd
- 21. - kl. 12.00 Polsk firmelse i Sankt Annæ Kirke, Amager
- 22. - 26. Præstestudieuge på Magleås
- 27. - kl. 17.00 Assumptionssøstrenes 100-års jubilæum på Rygaard

Assumptionssøstrene 100 år i Danmark

Indbydelse til jubilæumsfest den 27. september 2008
Rygaards festsal og Skt. Therese Kirke

Kl. 15.00 Program med bl. a. Klaverkoncert ved Sr. Cecilia Hervas, r.a.
Kl. 17.00 Taksigelsesmesse med Biskop Czeslaw Kozon som hovedcelebrant.
Kl. 18.30 Reception

I stedet for evt. gaver, kan man bidrage med et lille beløb til Søstrenes "skolepenge-fond" til fordel for børn på Rygaard

Konto nr. 5021 118070-3
Mail: assumption@assumption.dk
Tlf. 43 99 81 57

Sr. Clementine Wamhof "Glimt fra mit lange liv" 100 år

Kr. 40,- (inkl. porto)
udgives af pastor Hans Esmark
Møllestræde 10B, 3400 Hillerød
hansesmark@adslhome.dk

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup,
Herlev, Farum, Bispebjerg
og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
helt året

Vanløse Ligkistemagasinet

H.P. Baltzer & Søn ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse

38 71 75 01

organiseret bedemand
tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligkistemagasinet.dk

Er dit liv i kaos/krise?
Der er en, der kan lytte i
Telefonlinjen ved kirken.
Ring gratis og anonymt.

Alle dage mellem 18 –22
70 26 14 84

Victor Nielsen

Stenhuggeri og
Monumentforretning
v/stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV

Tlf. 33 21 65 48
Fax. 33 21 30 32

Advokat

Marianne Quist
Paradishegnet 5
2840 Holte

Telefon 45 46 19 40

**Arv
Testamente
Dødsboer
Skøder**

www.mariannequist.dk

Begravelse
Bisættelse
Borydning
Bobehandling

KATOLISK BEGRAVELSES SERVICE

Benzons
BEGRAVELSES SERVICE

DØGNSERVICE 7011 2407

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55
Døgnvagt
Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 153

Dragør Begravelsesforretning - Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning - Telefon 43 99 19 19

**Hellerup
Emdrup-Ryvang
Bedemandsforretning**

v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A
39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstrene
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba
Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk
Orientering nr. 15,
som udkommer den

fredag 19. september

skal være redaktionen i
hænde senest den

mandag 1. september

Med venlig hilsen
Redaktionen

Find os på
katolskorientering.dk

Myretuen

ved Bastrup Sø og Ganløse Eged

Det ideelle sted til FAMILIEFESTER og LEJRSKOLER og SOMMERFERIER. (Bademuligheder i Buresø), Plads til 40 personer. Køkken med bl.a. industriopvaskemaskine. Dejlig stor grund.

Læs mere på www.myretuen-bastrup.dk
Udlejning: Børge Morthorst, tlf.: 22 700 798
E-mail: mail@myretuen-bastrup.dk

Ingen cafe latte...

men gode bøger om din tro

Sankt Andreas Bibliotek

Man-fre 10-12 og 13-16

Tirsdag desuden 16.-17.30

Gl. Kongevej 15

1610 København V.

www.sanktandreasbibliotek.dk

DANSK OLIE

KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrsservice
Installerationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre

36 70 45 30

- sikkerhed for varme

Katolsk

Orientering nr. 13

22. august 2008

34. årgang

Redaktion Lisbeth Rütz (ansvarshavende)
Redaktionssekretær Kuno Arnkilde
annoncer, orientering fra sognene og abonnement
 Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting og Kirsten Krog
Redaktion og annoncer
 Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610
 København V,
 tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,
 e-mail: redaktion@katolskorientering.dk

Giro 205-7042
 Orientering fra sognene: indlæg sendes til
 sognenyt@katolskorientering.dk
 Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.
 Abonnementspris 420 kr. helårligt. Løssalg 21 kr.
 i Stenobutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
 DK 1610 København V
Tryk Morsø Folkeblad Bogtrykkeri, Oplag 8000

Katolsk Pu^Zle

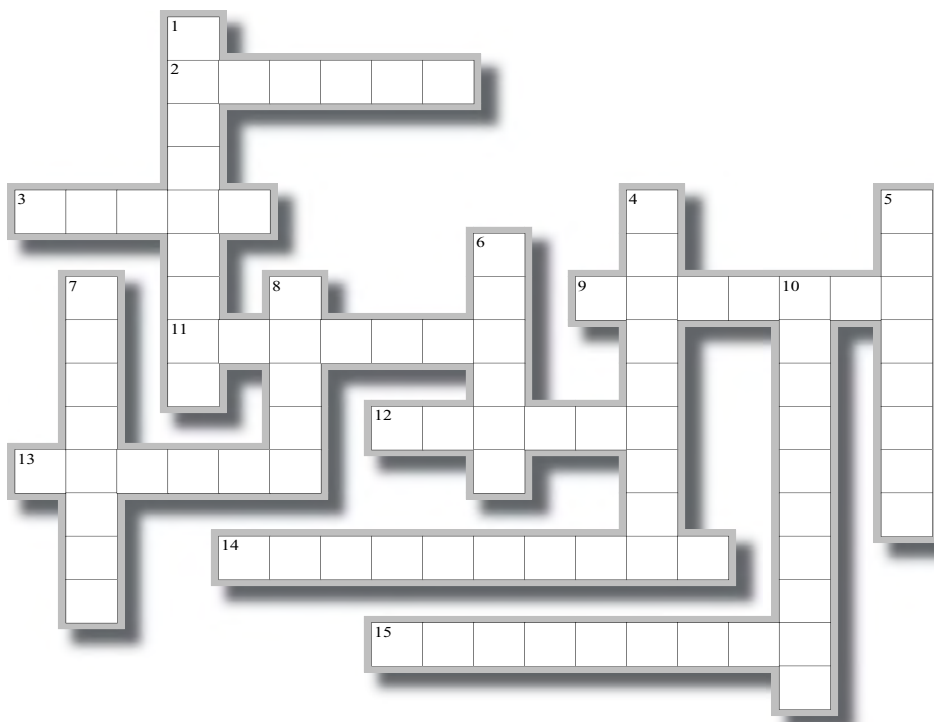
Indsæt svaret på spørgsmålene i de tilsvarende felter med nummeret på spørgsmålet

Vandret

- Kirkelig korleder som har ansvaret for sang under gudstjenesten
- Budbringer
- Rettersted på lille høj uden for Jerusalem
- En kort spontan bøn
- Vekselbøn med mange skiftende påkaldelser
- Symbol på djævelen
- Samling af bibelske salmer, bønner, hymner og læsninger
- Uartikulerede lyde, uden om forstanden

Lodret

- Større enhed mellem to eller flere kristne konfessioner
- Uddrive en ond ånd fra en person
- En del af visse munke og nonners ordensdragt
- Dansk forening for katolsk kirkehistorie som har 30 års jubilæum i år
- Økumenisk bevægelse grundet af Chiara Lubich i 1943
- En højtidelig pavelig skrivelse om et vigtigt emne
- Fællesmenneskeligt grundvilkår fra fødslen

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 34 og 35

Radio

P 1: Lørdag d. 23. August

19.03 Tro og eksistens

Skuespilleren og patriarken.

Skuespiller Dina Al-Erhayem og den økumeniske patriark Bartholomæus fortæller om troens dimension i eksistensen.

Tilrettelæggelse: Anders Laugesen.

P 1: Søndag d. 24. August

19.03 Folk og kirke

Kristen dannelse.

Dannelse er et ord, der går igen i alle de pædagogiske og politiske programmer, man kan stave sig igennem for tiden. Begrebet har kristne rødder, der kan føres helt tilbage til urkirken. Men det er også et så rummeligt begreb, at der kan hældes næsten, hvad som helst ned i det. For hvad vil det sige at danne sig som kristen? Hvordan har det ændret sig siden Kierkegaard og Grundtvig? Og hvor er begrebet på vej hen i en tid, der har bevæget sig fra Goethe til Google.

Medvirkende:

Joakim Garff, teolog og Kierkegaard-ekspert, Lars Henrik-Schmidt, filosof, Tine Gjessø, Teolog, blogger-præst.

Tilrettelæggelse:

Daniel Øhrstrøm Poulsen.

På internettet: www.katpod.dk
 Radioen - der spiller når du lytter

Er brug af atomvåben retfærdiggjort?

6. august er dagen, hvor vi årligt mindes om den samme dato i 1945, hvor den første atombombe i menneskehedens historie blev kastet.

Mere om sprog- og integrationskonsulenten

Katpod.dk's beretning forleden om ansættelse af Helle Jørgensen som ny sprog- og integrationskonsulent har affødt et ønske om at vide mere om denne nye funktion.

To nye medarbejdere i det katolske bispedømme

Den 1. august tiltrådte Helle Jørgensen som sprog- og integrationskonsulent og Jakob Thorsen som sekretær for liturgikommissionen.

Pater Gerhard Sanders SJ 40 år som præst

Søndag kunne Jesu Hjerter Kirkes sognepræst, p. Gerhard Sanders SJ, fejre sit 40 års jubilæum om præst. I den anledning har katpod.dk opsøgt ham

DR: Paven øger bordelbesøg

I et indslag på DR Update mere end antydes det, at tilstrømningen af unge katolikker til Sydney har øget omsætningen på byens bordeller - men er det nu en særlig sandsynlig antagelse?

SCT. KJELDS KIRKE

DEN KATOLSKKE KIRKE I VIBORG

Kirkeindvielse – og tak

Hjertelig tak til alle, som med forbøn, gaver og anden bistand har været med til at støtte vort kirkebyggeri i Viborg. Indvielsen af den nye Sankt Kjelds Kirke ved biskop Czeslaw Kozon finder sted søndag d. 31. august.

Højtideligheden indledes kl. 15.30 med en procession, som udgår fra Ll. Sct. Mikkel's Gade nedenfor kirken. Alle er velkomne til at deltage.

Med venlig hilsen
 Menighedsrådet

Katolsk Orientering

Lourdes Jubilæumsåret 2008

Onsdag, den 3. september letter et chartret fly fra Københavns lufthavn med 149 nordiske pilgrimme ombord.

Pilgrimme skal til den hellige by Lourdes i Sydfrankrig for at fejre 150 års jubilæet for Vor Frue af Lourdes' budskaber til verden modtaget og videregivet af den hellige Bernadette i dagene 11. februar til 16. juli 1858.

Jubilæumsåret er specielt ved tre begivenheder. Først og fremmest fordi pave Benedikt XVI kommer til Lourdes i perioden 13.-15. september. Dernæst fordi Den Nordiske Bispekonference afholder møde i samme tidsrum, som pilgrimene er i byen. For det tredje p. g. a. Jubilæumsvejen.

Du kan læse mere om Jubilæumsvejen og de mange frivillige hjælpere, der tager med for at støtte de handicappede og sygdomsramte pilgrimme.

Læs mere på side 13

Ingen udsigt til fred med de muslimske oprørere på Filippinerne

Chefforhandleren Mohagher Iqbal

Manila (KNA) - Fredsprocessen mellem den filippinske regering og de muslimske oprørere på øen Mindanao er atter gået i stå. Præsident Gloria Arroyo trak d. 21. august et udkast til en fredsaf tale tilbage, fordi en filippinsk domstol havde erklæret det for forfatningsstridigt. En talsmand for præsidenten betegnede i medierne dette skridt som "smerteligt". Imidlertid ville præsidenten i fig. talsmanden

bestræbe sig for at indgå en ny aftale med den islamiske befrielsesfront (MILF).

Forudsætningen for, at aftalen kan blive anerkendt, er, at den kan accepteres af landets kristne flertal og samtidig holder sig inden for de rammer, der udstikkes af den filippinske forfatning.

MILF - chefforhandleren Mohagher Iqbal har imidlertid afslået at genoptage forhandlingerne.

Aftalen, der var færdigforhandlet med den malaysiske regering som mellemmand, forudså skabelsen af en muslimsk, autonom region på det sydfilippinske ø Mindanao.

Udbrydergrupper fra befrielseshæren anført af "kommandant Bravo" har efter fredsforhandlingernes sammenbrud overfaldet kristne landsbyer på Mindanao. Under disse kampe er 38 mennesker omkommet.

I en fælles erklæring fra de katolske biskopper og muslimske gejstlige på Filippinerne fordømmes volden. Erklæringen maner til besindelse og opfordrer stridens parter til at afstå fra yderligere voldshandlinger. Ligeledes opfordres regeringen til at beskytte civile. Fredsaftalens forlis har øget spændingerne i regionen, hvor mere end 200.000 mennesker er flygtet fra deres hjem på grund af konflikten.

En katolsk familie

I Katolsk Orienterings nye artikelserie, der handler om "Den katolske familie", møder vi familien Nguyen som igen i år holdt ferie i byen Lourdes.

Læs mere på side 12

Det valfartende menneske

I de senere år er der herhjemme opstået en stor interesse for valfarter; men skalaen fra den religiøse turisme til den ægte valfart bliver i disse år udvidet betragteligt. Dr. Hist. Eccl. Helge Clausen har skrevet en kronik om emnet.

Læs mere på side 11

Paulus-året

Den 29. juni proklamerede pave Benedikt XVI Paulusåret. Næsten hver eneste dag kirkeåret rundt hører vi uddrag fra Paulus' epistler i kirken.

Men hvor meget ved vi egentlig om ham?

En række fagfolk belyser fra dette nummer Paulus ud fra forskellige synsvinkler. Cand. theol. Vilhelm Stender starter med et portræt af Paulus som brevskriver. Derefter følger artikler om, hvordan nyere forskning har ændret Paulusbilledet, Paulus i økumenisk perspektiv, Paulus i katekesen og meget mere.

Paulus som brevskriver - side 6

Ingen guldmedalje i menneskerettigheder

Slutresultatet i Beijing var til at forudse. Nok vandt Kina i det samlede guldregnskab; men det blev ikke til guld i menneskerettigheder.

Som i Berlin 1936 brugte regimet Olympiaden til at legitimere sig selv med. Deltagerne kom til et diktatur med en uhyggelig verdensrekord i henrettelser på samvittigheden. I de seneste år har uhmættet vækst i den kinesiske tigerøkonomi bragt dele af landet i økologisk undtagelsestilstand. Arbejdere, der ikke må organisere sig i fagforeninger, producerer billige varer under slaverilignende forhold til det købelystne Vesten. Regimet støtter aktivt Sudan, Zimbabwe og Birma, som er nogle af vor klodes mest utiltalende regimer.

Glem os ikke appellerede kinesiske menneskerettighedsforkæmpere til Bush og Sarkozy allerede før Olympiaden. Men mange systemkritikere var allerede væk, da turisterne begyndte at strømme til Kina. Nogle var dømt administrativt uden forudgående rettersag og forsvundet i genopdragelseslejre, andre sad i husarrest under konstant overvågning.

Citius, altius, fortius - hurtigere, højere, stærkere er det olympiske motto. I den henseende skuffede legene ikke. 40 verdensrekorder blev slået, og grænserne for, hvad man troede var fysisk muligt blev endnu en gang flyttet. Ingen spurgte for meget til, hvordan resultaterne var kommet i stand, for deltagerlandene har jo selv hovedansvaret for dopingkontrollen.

Hvor mange tanker blev der, mens rekorderne faldt, sendt til de titusinder af mennesker, der var blevet tvangsflyttet for at skaffe plads til de olympiske stadier?

Udadtil blev der signaleret åbenhed; men indadtil var der kontrol og restriktion. Der blev konsekvent opereret med dobbeltstandarder. I den olympiske landsby fik deltagerne som lovet fuld frihed til at dyrke deres religion. Udenlandske turister havde i vid udstrækning adgang til gudstjenester på deres eget sprog, og under Olympiaden skrev China Daily, en avis der står partiet nær, en serie reportager om kirkerne i Beijing og deres historie. Men både den officielle kirke og undergrundskirken blev nøje overvåget. 77 demonstrationer blev anmeldt til de tre parker, der officielt var indrettet til formålet; men mærkelig nok blev alle ansøgningerne trukket tilbage. 79 - årige Wu Dianyuan og 77 - årige Wang Xiuying blev dømt til et års ophold i en genopdragelseslejr. De måtte flytte for at give plads til det olympiske stadion. Deres forbrydelse bestod i, at de ville demonstrere mod dette.

De var bare to af de mange demonstranter, der diskret blev fjernet for ikke at forstyrre den perfekt stylede overflade.

Var det klogt at deltage under de omstændigheder? Ja absolut, for det lykkedes ikke regimet at skjule bagsiden af medaljen bag OL - glimmeret og den perfekte iscenesættelse. Regimet fik international bevågenhed, og dermed blev der også fokuseret på menneskerettighederne. Det opmuntrende er, at det bliver sværere og sværere at camouflere undertrykkelsen i den globale landsby.

Lisbeth Rütz

Humanæ vitæ katastrofen

I sidste nummer af KO markerede Lars Messerschmidt fyrrårsjubilæet for rundskrivelsen 'Humanæ vitæ' med en roseende artikel, der kalder skrivelsen "profetisk". Pave Paul VI søgte i rundskrivelsen at fastholde, at der skal være en ubrydelig sammenhæng mellem kærlighed og sex, mellem videregivelse af liv og fornøjelsen ved den seksuelle lyst. Af den grund afvises enhver form for prævention. Som Lars Messerschmidt skriver i sin artikel, vakte 'Humanæ vitæ' stor uro, da den kom frem. Det skyldtes ikke mindst, at en kommission nedsat af Johannes XXIII med videnskabsfolk, teologer og lægfolk efter nøje overvejelser var nået frem til den konklusion, at prævention burde tillades; men at den klerikale Troslærekongregation efterfølgende havde overtalt paven til at komme med en modsat afgørelse i form af rundskrivelsen 'Humanæ vitæ'. Den dybereliggende årsag til uroen var, at kirkens colibatører kleresi ikke forstod, at sex i et kærligt ægteskab mellem mand og kvinde i sig selv er videregivelse af liv, uanset om der kommer børn ud af det

eller ej. Med denne mangel på indsigt i Guds mening med sex og det sakramentale ægteskabs fuldbyrdelse viste kirkens læremyndighed en foruroligende mangel på virkelighedsforbindelse og forståelse af livets faktiske realisering af Guds kærlighed. Kirkens læremyndighed svigtede her sin pligt til at bidrage med en retvisende tolkning af den etiske naturlov for kirkens troende kristne. Konsekvenserne har da heller ikke været ubetydelige. I forbindelse med fyrrårs jubilæet for Humanæ vitæ har Cambridge University gennemført en undersøgelse blandt 1.500 kirkegående katolikker i England. Blandt en række interessante holdninger i den repræsentative gruppe af praktiserende katolikker var det markant, at 85% brugte eller var villige til at bruge en eller anden form for prævention. 'Humanæ vitæ' har været en katastrofe for den katolske læremyndigheds troværdighed i seksualmoraliske spørgsmål. Spørgsmål angående sex og kærlighed må i dag håndteres af katolske mænd og kvinder med livs- og ægteskaberfaring,

hvilket måske i virkeligheden er ganske udmærket, men hvad værre er, så er der en risiko for at 'Humanæ vitæ's' underminering af den kirkelige læremyndigheds troværdighed spreder sig til andre områder - hvis det ikke allerede er sket. Det mest ærgerlige er, at Paul VI, Humanæ vitæ og Lars Messerschmidt et eller andet sted har ret. Der er en ubrydelig sammenhæng mellem sex, kærlighed og liv, og som den senere rundskrivelse 'Evangelium vitæ' så smukt udfolder det, udgør dette livets evangelium den enkle kerne af Guds åbenbaring og gave til os mennesker. Sammenhængen eksisterer imidlertid på et helt andet niveau end kondomer og pessarer, der i sig selv er helt irrelevante, ligesom kleresiens belæringer om sex og kærlighed er blevet det for nutidens katolikker.

John-Erik Stig Hansen
Ovelæge, dr.med

(forkortet af redaktionen)

Jean Vanier fylder 80 år

Jean Vanier i Trosly i Frankrig juli 2008 - Foto: Henrik Grimheden

Af Elizabeth Knox-Seith

Jean Vanier er kendt for sit verdensomspændende, banebrydende arbejde blandt handicappede.

Jean Vanier blev født den 10. september 1928 som søn af en højtstående officer og diplomat, George P. Vanier, der fra 1959-67 var generalguvernør i Canada. I netop den periode, hvor faderen var generalguvernør, valgte sønnen af skifte radikalt spor fra en lovende karriere som officer i flåden og som akademiker, der studerede filosofi og teologi, til at leve et helt andet og mere enkelt liv, nemlig i fællesskab med til handicappede unge mænd, Raphael Simi og Philippe Seux, som han flyttede sammen med i den lille landsby Trosly nord for Paris i 1964. Modet til at tage dette banebrydende skridt fik Jean Vanier af sin åndelige vejleder, Fader Thomas Philippe, O.P., der allerede længe havde været dybt engageret i forbedre forholdene for mennesker, der faldt

udenfor samfundets generelle opfattelse af "normalitet", ikke mindst mentalt handicappede. Sammen lagde disse to grundstenen til et blomstrende arbejde, der i dag tæller godt 130 fællesskaber verden over, blandt andet i Indien og Afrika.

Som Jean Vanier udtrykker det, var dannelse af L'Arche-fællesskaberne ikke hans eget projekt, men Guds. Det radikale skridt, han tog, gjorde han i dyb lydighed overfor det, som han oplevede, Gud lagde ham i hænderne.

Hovedudgangspunktet for det arbejde, han har lagt grunden til, er den lighed, som mennesker kan finde, ved at genopdage og anerkende den sårbarhed, som vi alle har til fælles. Det er gennem opdagelsen af, at vi alle er sårbare, at en ny, gensidig værdighed kan opstå, mennesker imellem.

I dag, højt oppe i sin alderdom, er Jean Vanier stadig fuld af vigør og rejser verden rundt for at holde retræter, møder og seminarer. Retræterne er en del af hans måde at vejlede mennesker, der er engageret i arbejdet for og med handicappede. Ofte deltager handicappede også, og det bliver derfor nogle meget livfulde samlinger, hvor den spiritualitet, som Jean gennem hele sit liv har udviklet, bliver en levende realitet.

"Det er ved at møde fattigdommen i os selv, at vi møder det, som er væsentligt for, at vi kan møde andre," siger Jean Vanier. "Vi lever i en verden, der er dybt præget af elitær tænkning. Kun ved at bryde denne tænkning, kan vi skabe egentlig helbredelse og ligeværd. I den forstand er L'Arche en modbevægelse, en bevægelse, der vil noget radikalt andet i verden i dag. Vi bygger fællesskaber med det udgangspunkt, at vi kun kan genrejses som mennesker, hvis vi tør møde og omfavne vor

egen skrøbelighed - for uden dette kan vi heller ikke på en ordentlig måde møde andre, som er skrøbelige. Ved at turde vise os uden masker, ved at stå nøgne over for hinanden, i åndelig betydning, skaber vi mulighed for, at kærligheden kan virke imellem os."

Jean Vanier taler ofte med udgangspunkt i Johannes-evangeliet. Essensen, som han drager frem, er det, at Jesus gør os til sine venner. Det er i den dybe forståelse af sammenhængen mellem venskab og efterfølgelse, at spiritualiteten i Jean Vaniers arbejde træder frem.

Herhjemme er Jean Vaniers inspiration mest kendt gennem bevægelsen Tro og Lys, som er en del af et internationalt netværk af mennesker med udviklingshæmmede, deres forældre og venner. I modsætning til L'Arche består Tro og Lys ikke af bofællesskaber, men er grupper, som mødes for at dele håb og vanskeligheder og for at bede sammen.

"Det er det, som sker i de små daglige rutiner, i den kærlighed, som udfoldes i det konkrete daglige liv, som tæller," siger Jean Vanier. "På den måde er jeg stadig fuld af håb. Verden har måske ikke forandret sig så meget; men jeg oplever alligevel dagligt væsentlige forandringer gennem det arbejde, der gøres. Mennesker vokser og bliver mere og mere sig selv. Dette er en meget vigtig essens i fællesskabernes udvikling, selvom det også er en svær kamp. For mig at se er tillid noget af det væsentligste at bevare. Uden tillid og uden håb flytter verden sig ikke."

Den 10. september i år fejres Jean Vanier i sin hjemby Trosly, hvor han har boet siden 1964, og hvor der i dag eksisterer et stort antal bofællesskaber for handicappede. Der forventes gæster fra hele verden.

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med navn, adresse og telefonnummer. Kun navn og postnr. offentliggøres i bladet. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte læserbreve, der overskrider 300 ord.

Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk eller som brev til Katolsk Orientering, redaktionen, Gl Kongevej 15, 1610 København V

Paven er inviteret til Beijing

Pave Benedikt XVI

Vatikanstaten (Zenit) - Federico Lombardi, der er direktør for Vatikanets pressekontor, betegner det som "opmuntrende", at pave Benedikt XVI er blevet inviteret til Beijing af biskop Josef Li Shan. Biskop Li Shan fremsatte sin invitation onsdag d. 20. august under et interview med den italienske TV - kanal RAI.

I en kommentar til Radio Vaticana siger Lombardi, at interviewet med biskop Li Shan kan ses som et af de tegn, med hvilke den kinesiske side besvarer pavens villighed og ønske om at søge en normalisering af forholdet mellem Kina og Den hellige Stol, sådan som det også kom til udtryk i pavens brev til de kinesiske katolikker for et år siden.

Vatikanets talsmand ser også invitationen

som et tegn på de kinesiske katolikkers kærlighed til og respekt for paven. De diplomatiske forbindelser mellem Beijing og Vatikanstaten blev afbrudt i 1951, da de kommunistiske myndigheder udviste den pavelige nuntius i Beijing. I dag tillader myndighederne, at katolikkerne praktiserer deres tro på kultsteder, der er registrerede af den kinesiske regering og under kontrol af den patriotiske forening.

Samtidig erklærede Lombardi, at den hellige stol er parat til en loyal og konstruktiv dialog.

Li Shan blev sidste år i juli valgt til biskop af præster, ordensfolk og lægfolk i bispedømmet Beijing. Osservatore Romano rapporterede derefter, at hans udnævnelse var blevet anerkendt af paven

Forældrene saligkåres 19. oktober

Zelig - Marie Guerin (1831 - 1877) og Loius Martin (1823 - 1894)

Vatikanstaten (KNA) - Forældrene til den franske helgeninde Thérèse af Lisieux vil snart blive saligkåret. Den højtidelige ceremoni for Loius Martin (1823 - 1894) og Zelig - Marie Guerin (1831 - 1877) vil i flg. oplysninger fra Vatikanet finde sted i basilikaen Saint - Thérèse d. 19. oktober i familiens hjemby. Deres datter Marie - Francoise - Thérèse Martin (1873 - 1897), der som karmeliterinde antog navnet "Thérèse af Jesusbarnet", blev helgenkåret i 1925. Pave Johannes Paul II gjorde hende i 1997 til kirkelærer.

Samtidig bekendtgjorde Vatikanet fire andre saligkåring. Det drejer sig om den

polske præst og ordensgrundlægger Michael Sopocko (1888 - 1975), der var skriftefader for den hellige Faustina Kowalska (1905 - 1938). Han saligkåres d. 28. september i Bialystok. Den 4. oktober saligkåres i Trieste Francesco Giovanni Bonifacio (1912 - 1946), der som præst blev myrdet under Foibe - massakren i Istrien.

I Vigevano i Norditalien saligkåres d. 4. oktober arbejderpræsten og ordensgrundlæggeren Francesco Pianzola (1881 - 1943). D.21 september saligkåres i Verona ordensgrundlæggeren Vincenza Maria Poloni (1802 - 1855).

Kompleks situation i Bolivia

Ambassadør Charlotte Slente orienterede ved et møde i Caritas Danmark om den aktuelle politiske situation i Bolivia og det danske engagement i landet.

(Caritas Danmark) - Det var en veloplagt dansk ambassadør i Bolivia, der mødte et bredt udsnit af ulandsmiljøet hos Caritas Danmark ved et møde torsdag den 14. august. Ambassadør Charlotte Slente orienterede om den aktuelle, politiske situation i Bolivia og det danske engagement i landet.

De netop overståede folkeafstemninger i Bolivia var ifølge ambassadøren nærmest at betragte som et for eller imod præsident Evo Morales og tilsvarende for og imod en række guvernører, hvoraf nogle var (og fortsat er) i kraftig opposition til præsidenten. Resultatet blev, at såvel præsidenten som de i forhold til ham genstridige guvernører blev styrket, hvorfor situationen fortsat er spændt.

"Frygten for voldelige konfrontationer er hidtil blevet gjort til skamme. Man har holdt sig til de for Bolivia så velkendte demonstrationer", sagde Charlotte Slente. Slente understregede, at Danmark både selv og igennem EU gør en stor indsats for at fremme en dialogproces mellem de forskellige parter og interesser ikke mindst i relation til Grundlovsprocessen, der er i gang. Andre har også forsøgt sig, bl.a. Den Katolske Kirke, men hidtil er det dog ikke lykkedes at bringe parterne sammen om en form for politisk pact.

Det var ambassadørens opfattelse, at grundlovsprocessen ikke bare er blevet kompliceret, men på det nærmeste umuliggjort af, at alle mulige interesser og organisationer, der har villet sætte fingeraftryk på en kommende Grundlov, er åbenbart for enhver; men om også oppositionen reelt vil det, er mere usikkert.

Charlotte Slente understregede på mødet, at den danske udviklingsbistand er et vigtigt instrument for dialog med den bolivianske regering for såvel Danmark som andre lande, ligesom den selvfølgelig også er af stor betydning i forhold til udviklingen af Bolivia.

Caritas' generalsekretær Jann Sjursen var naturligvis meget glad for ambassadørens besøg og viljen til dialog med de tilstedeværende, der viste stor interesse for Bolivia og kendskab til landet. Den bolivianske ambassade i København var også repræsenteret ved mødet hos Caritas, der i mere end 20 år har arbejdet i Bolivia.

Yderligere oplysninger:

Billeder og information fra mødet findes på www.caritas.dk under nyheder.

Generalsekretær for Caritas
Jann Sjursen, tlf. 38 18 00 24

Nye i Caritas Danmark

Katja Rosenstock og Rosa Maria Ørtved Knudsen er ansat i Caritas Danmark

(Caritas Danmark) - Katja Rosenstock og Rosa Maria Ørtved Knudsen er tiltrådt stillingerne som henholdsvis projektkoordinator og informationskoordinator på Caritas Danmarks sekretariat.

Katja Rosenstock er uddannet antropolog fra Københavns Universitet. Katja har arbejdet som frivillig på Balkan og i flere omgange været korttidsudsendt for Mellemfolkeligt Samvirke til Nepal. Senest har arbejdspladsen været den danske ambassade i Ghana. I Caritas skal Katja arbejde med nødhjælp og overtage arbejdsopgaver efter Bjarne Jørgensen, der en årrække har været tilknyttet Caritas. Katja er 32 år, gift og har to børn.

Rosa Maria Ørtved Knudsen er ansat som informationskoordinator for foreløbig et år.

Rosa er cand. mag. i spansk og har tidligere været ansat i Caritas som studentermidhjælp og har været sognerepræsentant for Caritas i sin menighed, Sankt Mariæ Kirke på Frederiksberg, et års tid nu. Som medlem af Danmarks Unge Katolikkers ulandsprojektarbejdsgruppe har hun arbejdet med udviklings spørgsmål særligt i relation til Bolivia. Rosa erstatter Pia Kelter. Rosa er 29 år og nygift!

Endelig fratræder Peter With sin stilling som programkoordinator med udgangen af august. Peter har ydet en fin og kompetent indsats for Caritas siden 2006 og haft ansvar for projekter i Nordøstindien og Niger. Disse er nu overtaget af henholdsvis Helena B. Christensen og Susanne Møller Andersen.

En katolsk familie

Familien Nguyen: Thi Kieu, Hoa, Lam, Thien, Phuong, Anna-Thu Hoai, Maria-Phuong Quynh, Peter-Van Thuan, Maria-Hoai Thuong og Duc Minh på campingpladsen Moulin Du Monge i byen Lourdes.

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

I byen Lourdes, som ligger i Sydfrankrig tæt på grænsen til Spanien, mødte Katolsk Orientering i juli den dansk/vietnamesiske familie Nguyen. Mødet fandt sted på campingpladsen Moulin Du Monge tæt på bygrænsen og bjergkæden Pyrenæerne. Lourdes er verdens største, kristne pilgrimssted med syv millioner pilgrimme, der hvert år valfarter dertil, og i 2008 fejres 150-året for, at Jomfru Maria åbenbarede sig for hyrdepigen Bernadette Soubirous. Byens helligdomme får også besøg af pave Benedikt XVI i dagene 13.-15. september. Familien Nguyen foretager hvert år som en vigtig del af børnenes katolske opdragelse og familiens sammenhold, en pilgrimsfærd til Lourdes, og netop familien er tema for dette uholdelige møde på campingpladsens grønne græstæppe.

Til Danmark

Familien Nguyen kom til Danmark i 1980 som bådflugtninge fra Vietnam og blev tilknyttet menigheder i Nordsjælland. De kom til Danmark af politiske årsager; det kommunistiske styre forfulgte familien, og de så derfor ingen anden udvej end at flygte til et andet land, i håb om at kunne leve et liv i frihed og fred. Det lykkedes alle 14 familiemedlemmer at overleve den livsfarlige flugt over havet, og de kom dernæst til Danmark, til et land hvor de kunne leve et lykkeligt liv, et liv som en katolsk familie. En familie der i dag består af 45 medlemmer.

Vi flygtede sammen

Familien flygtede sammen, for som Thien Nguyen sagde:

- Min mors holdning var, at vi enten overlevede og blev lykkelige, eller også ville vi alle dø. Hvad end resultatet blev, ville vi stadig være sammen – levende eller døde, for i vores familie har vi et utroligt sammenhold. Vores far døde lige efter krigen

i Vietnam, og derfor er det blevet særligt vigtigt for os at holde sammen og støtte hinanden. Min mor kunne ikke leve med tanken om at miste én efter én, eller at vi blev spredt for alle vinde. For når man dengang flygtede fra Vietnam, var det kun en meget lille procentdel, der overlevede på det åbne hav. Derfor flygtede vi samtidigt. Og vi overlevede – sammen.

Lourdes

Hvorfor er I taget til Lourdes?

- Først og fremmest fordi vi er troende katolikker. Lourdes er et helligt sted som vi valfarter til for at bede til Jomfru Maria, et helligt sted hvor familien kan være sammen og leve som en katolsk familie sammen med andre katolske familier. Men også for at opleve den utrolige stemning, som ikke findes andre steder. En stemning, der er så fredfyldt, der fylder hele ens hjerte og sjæl med tro, håb og kærlighed. En stemning der skal opleves....

Hvordan lever man som katolsk familie?

- Det er faktisk ganske enkelt. Man skal prøve at overholde De Ti Bud så godt som muligt, elske sin næste, d.v.s. støtte hinanden så godt man kan og generelt være et godt menneske. Som katolik er kirken meget vigtig, så derfor går vi i kirke hver søndag for at prise Vorherre. Vi beder morgen-aften- og bordbøn for at huske på, at det er Vorherre, der giver os det daglige brød, og takker ham for alt det gode, han har givet os. Vi har så meget at takke for. Der er så mange ting, som folk tager for givet; men først når de mister det, går det op for dem, hvor meget de egentlig betyder. Vi tager intet for givet, men takker for vores gode helbred, lykke og alt andet, Vorherre har velsignet os med.

- Man kan også tage til Lourdes en gang imellem, for at se og opleve det sted, hvor Jomfru Maria har åbenbaret sig. Det er med til at styrke troen og derigennem give os vejledning til alle de svære valg, vi end må træffe her i livet. Det hjælper os til at

opdrage vores børn og er med til at åbne deres øjne, hjerte og sjæl for at tage imod Jomfru Maria og den katolske tankegang og levestil.

Næste generation

Thien Nguyen fortsætter:

- I vores familie har vi et stærkt katolsk fundament i os, fordi vi kommer fra Vietnam, hvor det sociale miljø er med til at præge ens katolske opvækst. Vi har en stærk tro, og den holder vi fast i. Men for den næste generation, vores børn, møder denne stær-

Vi er stolte af at være vietnamesere og vi er stolte af at have en tro som vi har fået af vores forældre

ke tro særlige udfordringer. Det er blevet sværere for vores børn at se, hvordan troen kan praktiseres, og hvorfor det er vigtigt at holde fast og stå ved sin tro. Det er derfor, vi tager børnene med til Lourdes, så de kan se med deres egne øjne, at mirakler kan ske gennem bøn og tilbedelse, hvis de er stærke i troen. For tro kan flytte bjerge. Børnene skal se, hvordan andre mennesker beder til Jomfru Maria, hvordan andre mennesker fra hele verden bryder op for at tage på valfart til den hellige by Lourdes. Vi prøver selvfølgelig som forældre at guide dem gennem livet så godt, som vi overhovedet kan, at vejlede og støtte dem, for det er vores ansvar som forældre at lede dem i den rigtige retning.

Praksis og tradition

Når du siger, I har en stærk tro med fra

Vietnam, hvordan vil du forklare det med andre ord?

- Først og fremmest fordi det er en tradition, der går fra generation til generation i katolske familier, og hvor man holder fast i de katolske værdier og tro. Det er ikke normalt, at man bryder med sin tro, og slet ikke hvis fundamentet er stærk i familien. Rent praktisk bliver man undervist meget grundigt i religion både i skolen og i kirken. Familie, venner, naboer – ja en hel by, hvor katolikker lever sammen, tager del i denne undervisning af den næste generation. Og vi deltog næsten dagligt i messen - hvilket yderligere understregede og var med til at styrke vor tro.

Hvilken praksis og tradition har I taget med til Danmark. Er det ikke forbundet med særlige udfordringer at leve som katolsk familie i Danmark?

- Vi lever nu i Danmark og betragter Danmark som vores andet hjemland. Derfor er det vigtigt at integrere sig og være en del af det danske samfund. Det vil med andre ord sige at uddanne sig, at lære den danske kultur at kende og have det godt med sine medmennesker. Men selv om vi har det godt her i Danmark, er det vigtigt, at man ikke glemmer sine rødder, traditioner, normer og opdragelsesmønstre. Vi er stolte af at være vietnamesere, og vi er stolte af at have en tro, som vi har fået af vores forældre. Vi prøver at opdrage vores børn til at leve efter den vietnamesiske kultur og den måde, vi praktiserede vores tro på i Vietnam.

Kan du give nogle eksempler på hvordan I praktiserer troen som familie i Danmark?

- Vi går alle sammen i kirke hver søndag. Vi beder bordbøn sammen, og vi slutter med aftengebøn sammen. Når vores børn går i seng, fortæller vi dem, at de skal huske på Vorherre, som velsigner dem, at de skal sige tak for dagen i dag og huske på, at det er Gud, der har givet dem livet. Vi prøver hele tiden at fortælle vores børn, at de skal være taknemmelige. Vi fortæller dem, hvad der er godt og ondt, og hvilke handlinger der er syndige, og at man skal leve som et godt menneske.

Hvordan opdrager I jeres børn i troen?

- De er selvfølgelig blevet døbt, og på mange måder starter børnenes opdragelse allerede her. I dagligdagen prøver vi på at præge dem ved at fortælle dem om troen – stille og roligt, og selvfølgelig ved at være et godt forbillede for dem. Vi fortæller historier fra Bibelen, og vi tager på valfart til Lourdes, der derved at præge og styrke dem til at være stærke i den katolske tro allerede fra barnsben. Vi viser dem, hvordan folk beder til Jomfru Maria foran grotten (Det sted hvor Jomfru Maria åbenbarede sig for hyrdepigen Bernadette Soubirous – red.) Til jul sætter vi en julekrybbe op og fortæller børnene om Jomfru Maria, og hvordan Jesus kom til verden.

Taler I voksne også sammen om troen. Støtter I hinanden i Jeres trosliv?

- Det gør vi mange gange også uden at tænke så meget over det. Turen til Lourdes er én af måderne, vi støtter hinanden på. Vi beder sammen, udveksler tanker og erfaringer for, hvordan man bedst muligt kan leve et kristent liv såvel som at opdrage sine børn. Derfor er det dejligt med en stor familie, hvor man altid kan lære af sine søskende og hente støtte og opbakning.

Synes I det er svært at leve som katolsk familie i det danske samfund?

- Nej, det synes vi ikke. Jeg er meget stolt over at være katolik i Danmark. Jeg fortæller gerne om det at være katolik, om

min tro og baggrund. Alle mennesker har i deres liv før eller siden oplevet medgang og modgang, oplevet glæde og sorg. Og vi troende véd, hvem vi altid kan dele disse glæder og sorger med. Derfor skal man i de gode tider ikke glemme at takke for det man har, at prise Vorherre for al den lykke og glæde han har skænket os. Men i de dårlige tider, hvor man føler sorg og smerte, kan man også altid finde trøst gennem bøn til Gud.

Du fortæller om din tro på dit arbejde?

- Hvis man spørger, svarer jeg selvfølgelig. Jeg fortæller, at jeg går i kirke hver søndag, og at jeg har nogle retningslinjer som katolik, som er vigtige for mig at følge. Jeg fortæller dem, at jeg takker Gud for min tro, for den, jeg er, og at jeg føler mig som et godt menneske. Det fortæller jeg gerne mine arbejdskolleger.

Du føler ikke, at nogen ser skævt til dig, når du fortælle, du er katolik?

- Nej. Jeg takker altid Gud, fordi han åbner mit sind og mine øjne. Jeg arbejder med research- og designudvikling, og hvis jeg går i stå med mit arbejde, beder jeg til Gud og siger "Kære Gud - åbn mine tanker og giv mig nogle nye ideer, således at jeg kan komme videre med mit arbejde". Jeg prøver virkelig at bringe min tro ind i mit arbejde. Jeg er glad og stolt over at være katolik, og jeg føler, at mine arbejdskolleger respekterer mig højt for dette.

Er det Gud, der kalder en familie til at leve katolsk, eller skal man selv ville det?

- Det er et godt spørgsmål. Jeg tror på mange måder, at det starter med ens forældre. At de voksne har et ansvar for videregivelse af troen, og at de skal være et godt forbillede for hele familien. Man skal åbne sit hjerte for Gud, så får man også svarene.

Synes I, de katolske præster støtter familien. Er der noget, de kunne gøre bedre?

- Vi synes godt, de kunne undervise børnene noget mere. Børnene får for lidt undervisning især omkring kommunionen og firmelsen. I familier, som er svage i troen, er det meget svært for børnene at følge med. For selvom børnene kommer til undervisningen, får de ikke nok støtte og opbakning hjemmefra. Derfor vil jeg mene, at præsten har pligt til undervise børnene, men selvfølgelig med hjælp fra forældrene. Præsten kan kun give børnene retningslinjer for den katolske tro; men det er op til forældrene at hjælpe børnene med at føre den katolske tro ud i livet. Dette er forældrenes ansvar.

Hvor skal præsten begynde?

- Det er utroligt svært, fordi kulturen i Danmark er så forskellig fra f.eks. Vietnam. Det sociale samfund omkring os er jo også med til at påvirke os både på godt og ondt. Jeg mener ikke, præsten kan gøre det alene, for uden forældrenes hjælp går det ikke. Vi skal også huske på, at der ikke er så mange præster i Danmark, de kan derfor ikke løfte opgaven alene. I mange sogne kommer præsten jo "kun" for at holde messe og er nødt til at overlade alle de andre opgaver til os andre. Det er ikke ideelt; men det er virkeligheden. Vi har ikke mere den tætte forbindelse til præsten, som vi havde før.

Kunne de voksne i menigheden ikke undervise børnene?

- Jo, hvis de kender Bibelen og formår at videregive budskabet på en pædagogisk og forståelig måde, som børnene kan følge med i. Men jeg synes, det er vigtigere, at forældrene tager et ansvar for deres børns trosliv. Forældrene er nødt til at insistere på f.eks. kirkegang om søndagen, være opmærksom på at støtte børnene og fortælle

dem om troen, så børnene en dag med deres egne øjne og deres sind kan se og forstå. At forstå troen er uhyre vigtigt.

For hvis børnene får opbygget et solidt fundament og en stærk tro, så vil de også fortsætte med at praktisere deres katolske tro, levevis og opdragelse videre i deres voksne liv og videregive det til deres børn. Først her kan forældrene med god samvittighed sige, at de har gjort deres pligt og ansvar som forældre. Så vi håber selvfølgelig, at vi kan støtte børnene nok, så de vil fortsætte med at tro - og handle i tro, selv når de er blevet voksne.

Har du en drøm for din familie?

- Selvfølgelig har jeg en drøm. Som en ung familie vil vi gerne have, at vores børn skal have en tro som vores. En tro der er stærk. At børnenes fundament omkring troen skal være evigt. At deres børn og børnebørn skal fortsætte i den samme retning, som har gjort os lykkelige. At de må være stolte over deres tro som katolikker, og at de erfarer lykken ved at være katolsk i Kirken. Interviewet er ved at være slut, og på græstæppet breder der sig nu en almindelig munterhed, da børnene bliver spurgt, om de vil være præster og nonner. Der opstår

nogen usikkerhed, om Anna på ti år skal være nonne.

Hvis jeres børn en dag kom og fortalte, at de vil være præst eller nonne, hvordan vil I så forholde Jer?

Thien Nguyen svarer med et stort smil:

- Det ville være skønt. Vi har én søn, og jeg lovede forleden Jomfru Maria, at hvis vores søn en dag får dette specielle kald, så giver vi gerne vores søn Peter til Kirken.

- Det ville vi blive meget, meget stolte over, bl.a. fordi der ikke er så mange præster i Danmark.

Den Nordiske Valfart til Lourdes i Jubilæumsåret 2008

I en pause under lørdagens omfattende program havde en del af "Hjælpegruppen" tid til et gruppebillede.

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

Onsdag, den 3. september letter et chartret fly fra Københavns lufthavn med 149 nordiske pilgrimme ombord.

Pilgrimmene skal til den hellige by Lourdes i Sydfrankrig for at fejre 150 års jubilæet for Vor Frue af Lourdes' budskaber til verden modtaget og videregivet af den hellige Bernadette i dagene 11. februar til 16. juli 1858.

Pavebesøg og bispekonference

Jubilæumsåret er specielt ved tre begivenheder. Først og fremmest fordi pave

kenpersonale. I alt 40 mennesker deltager i en såkaldt "hjælpe-gruppe", d. v. s. en gruppe af frivillige, som skal støtte de ca. 50 pilgrimme, der har behov for hjælp. Det vil givet være mennesker med et handicap og sygdomsramte pilgrimme, der vil drikke af vandet og vaske sig ved den helbredende kilde, som Jomfru Maria viste hyrdepigen Bernadette i det forunderlige år 1858.

Hjælpegruppen

En stor del af de 40 hjælpere var af bestyrelsen for Den Nordiske Valfart inviteret til

Mathilde, Gabriella, Rebecca, Maria og Nina fra "Ungegruppen" studerer indgående de mange arbejdsopgaver som de skal være med til at løse under valfarten.

Benedikt XVI kommer til Lourdes i perioden 13.-15. september. Dernæst fordi Den Nordiske Bispekonference afholder møde i samme tidsrum, som pilgrimmene er i byen. For det tredje p. g. a. Jubilæumsvejen - mere herom senere.

Deltagerne

På valfarten deltager syv præster, to læger, otte sygeplejersker og andet pleje- og køk-

ket personale. I alt 40 mennesker deltager i en såkaldt "hjælpe-gruppe", d. v. s. en gruppe af frivillige, som skal støtte de ca. 50 pilgrimme, der har behov for hjælp. Det vil givet være mennesker med et handicap og sygdomsramte pilgrimme, der vil drikke af vandet og vaske sig ved den helbredende kilde, som Jomfru Maria viste hyrdepigen Bernadette i det forunderlige år 1858.

I et af de mange dokumenter står bl.a.,

hvad målet for "Hjælpe-gruppen" er: At give syge valfartsdeltagere med ophold på Accueil (ét af tre plejehoteller i byen - red.) mulighed for deltagelse i rejsen til Lourdes og i det religiøse valfartsprogram, hans eller hendes ressourcer strækker til, inden for de givne rammer.

Formand Anne Storm har tidligere i år besøgt Lourdes bl.a. for at få de endelige aftaler på plads omkring valfarten. Hun kunne derfor præsentere gruppen for en tredje specialitet ved årets valfart: Jubilæumsvejen.

Jubilæumsvejen

Pave Benedikt XVI har i anledning af jubilæumsåret knyttet en særlig begunstiggelse til "Jubilæumsvejen". Hvis man som katolik opfylder betingelserne, vil man modtage fuldstændig absolution, d. v. s. modtage syndsforladelse for alle sine synder, også dem man ikke har fortalt sin skriftefader. Betingelserne er følgende:

1. Modtage Bodens Sakramente (Gå til skrifte)
2. Modtage Den Hellige Kommunion
3. Bede for Den Hellige Faders bønssententioner
4. Tilbringe et rimeligt tidsrum i bøn og meditation
5. Bede Fader Vor, Trosbekendelsen og Jubilæumsbønnen
6. Udføre en barmhjertighedsgerning
7. Gå Jubilæumsvejen

At gå Jubilæumsvejen

At gå Jubilæumsvejen betyder, at man skal besøge fire steder i Lourdes:

1. Byens sognekirke, hvor Bernadettes døbefont står. Her mediteres over dåbens sakramente.
2. Derfra går vejen videre til Cachotten - "Fængslet", hvor Bernadette boede i et værelse på 4 m x 4 m sammen med sine forældre og 3 søskende fra 1857-1858 på det tidspunkt, hvor åbenbaringerne fandt sted. Her levede de i yderste fattigdom i saligprisningernes ånd.
3. Den tredje etape på jubilæumsvejen er grotten, der nås ved at passere gennem Porte St. Michel for enden af Esplanaden, hvor pilgrimmene daglig passerer forbi i forbindelse med lysprocessionen om aftenen.
4. Den sidste etape på Jubilæumsvejen er oratoriet på Hospice, hvor Bernadette modtog sin første, hellige kommunion.

Når hver af de fire etaper er afviklet, modtager man en sticker, som man sætter på et emblem til at bære i en snor omkring halsen.

Ungegruppen

Der er otte unge danske hjælpere med på valfarten, kaldet "Ungegruppen".

(forsættes side 14)

Paulus som brevsriver

Af cand. theol. og foredragsholder
Vilhelm Stender

Som teologisk student sad jeg på Val-kendorffs Kollegium i Sct. Pedersstræde i Københavns indre by og kæmpede med at komme igennem alle Paulus breve på græsk. Det var en hård omgang! Undertiden tænkte jeg på, at det ville have lettet arbejdet noget, hvis blot nogle af hans breve var blevet forlagt under forsendelsen. Det var ikke særligt fromt, men jeg er da heldigvis også siden da kommet på andre tanker!

For Paulus var jo en fremragende brevsriver. Han havde både praktisk og åndelig uddannelse bag sig, havde siddet ved den berømte rabbiner Gamaliels fødder i Jerusalem og suget religiøs viden til sig. Som ung mand havde Paulus også lært teltmagerhåndværket, så han efter sin omvendelse på vej til Damaskus, fra ivrig forfølger af den unge kirke til apostel, ikke senere skulle falde de menigheder økonomisk til byrde, hvor han opholdt sig og prædikede. Meget står der ikke i brevene om Paulus' person, dog havde han være rykket bort til Paradis og dér hørt uudsigelige ord, som et menneske ikke må udtale. Men for ikke at han skulle blive hovmodig af sådan en åbenbaring, var der givet Paulus en torn i kødet, en engel fra Satan, som skulle slå ham. Det er måske den legemlige eller sjælelige skavank Paulus hentyder til i 2.

*Jo ældre man bliver
jo mere fornemmer
man dybden, bredden
og højden i Paulus'
universelle breve.*

Kor. 10,10: "Man siger jo, at mine breve er vægtige og strenge, men min personlige optræden svag og min tale for intet at regne!" Dog var Paulus' fremtræden med sit kristne budskab alligevel en anstødssten for jøderne og forårsagede forfølgelser, som ingen grænser kendte: "Jeg har fået pisk tre gange, er blevet stenet en gang, har lidt skibbrud tre gange, jeg har drevet rundt på det åbne hav et helt døgn. Ofte på rejser, i fare på floder, i fare blandt røvere, i fare fra mit eget folk, i fare fra hedninger, i fare i byer, i fare i ørkener, i fare på havet, i fare blandt falske brødre. Jeg har arbejdet

og slidt, ofte haft søvnløse nætter, lidt sult og tørst, ofte fastet, døjet kulde og manglet klæder. Hertil kommer det, som dagligt trykker mig: bekymringen for alle menighederne". (2. Kor. 11,25-28). Men trods det hårde liv opgav Paulus ikke ævred; men som en troens ridder strakte han sig frem mod det, der lå forude og ligesom under vore olympiske lege jagtede han mod målet, dog ikke for en medalje af ædel metal, men efter sejrprisen, som Gud kalder os til i Kristus Jesus.

Paulus skrev mange breve rundt om til de nystiftede menigheder i Grækenland og Lilleasien (Tyrkiet). Hans brevstil spænder vidt, fra det noget overlæssede og knudrede Romerbrev til det lette og elegante Filipperbrev. Men budskabet er aldrig til at tage fejl af: Jesus som den korsfæstede og opstandne Herre og Frelser. Brevene, må man nok sige, har vist sin slidstyrke. De ældste af dem stammer helt tilbage fra år 50-60 e. Kr. og er således nogle af de første vidnesbyrd i Det nye Testamente om Jesus Kristus. Hvilke andre breve fra Oldtiden kendes, som i store dele af verden fortsat læses op i uddrag hver eneste dag året rundt? Det taler sit tydelige sprog om Paulus' enestående begavelse og åndelige gaver som forkynder af den eviggyldige sandhed om Ordet, der blev kød og to bolig iblandt os!

Paulus forstod at leve sig ind i modtagerens situation og de mange problemer, som nye menigheder hver især kæmpede med. Hvor det var påkrævet, revsede apostlen dem uden at lægge fingre imellem: "Uforstandige Galatere! Hvem har forhekset Jer?... I begyndte dog i Ånden, vil I nu ende i kødelighed? Er alt det sket med jer til ingen nytte?" (Gal. 3,1, og 3-4). Man kan næsten høre, hvordan den ophidsede Paulus lader sekretærens griflen kradsede hen over det stive papyrusblad. Jødekristne agitatorer var kommet til de galatiske menigheder og havde forsoget, i strid mod Paulus' evangelium, at overbevise dem om nødvendigheden af at overholde Moseloven og omskæres. Helt anderledes milde toner lægger Paulus for dagen over for menigheden i Filippi, som han var kommet til at holde overordentlig meget af. "Jeg takker min Gud, hver gang jeg mindes Jer, og i alle mine bønner beder jeg altid for Jer alle i glæde over, at I har været med i det fælles arbejde for evangeliet lige fra den første dag indtil nu. (Fil. 1, 3-5)

På Tonga-øerne i Det sydlige Stillehav, vel nok det mest kristne samfund i verden, elsker man fortsat at skrive lange og gode breve, som var bygget op efter samme mønster som Paulus' breve, med Nådehilsen som indledning og Velsignelsesønsket og personlige hilsener som afslutning. Og i midten hovedbudskabet. En genial disposition, som gør Paulus åndelig nærværende, hver gang man modtager sådant et brev. Blandt de mange talenter Paulus i øvrigt

besad, havde han også en lyrisk åre, som bl.a. udmøntede sig i den såkaldte berømte Kristushymne, hvor alene indledningsstroferne er nok til at fremkalde genkendelsens glæde hos os alle: "Han, som havde Guds skikkelse, regnede det ikke for et rov at være lige med Gud, men gav afkald på det, tog en tjeners skikkelse på og blev mennesker lig." (Fil 2, 6-7). Og hvad skulle præster og brudgomme have gjort ved forberedelse af deres taler ved bryllupper, hvis ikke de havde haft "Kærlighedens Højsang" i 1. Kor. 13 at ty hen til. Her udfoldes kærligheden i al sin vidunderlige væld, så det aldrig nogensinde glemmes af dem, der har smagt noget af dens sødme.

Og i al sin rige mangfoldighed skrev Paulus ikke blot breve til menigheden, men også til enkeltpersoner. Som det medfølede menneske han var, blev selv Timotheus' dårlige mave ikke uomtalt, men ledsaget af et godt råd: "Drik ikke længere bare vand, men tag lidt vin for din mave og fordi du så tit er syg." (1. Tim. 5-23). Det har de fleste af os uden startbesvær taget til os som et eksempel til efterfølgelse uden behov for yderlige påmindelser.

"At kvinder skal tie stille i menigheden" (1. Kor. 14,34), havde Paulus ikke turdet skrive, hvis han havde levet i vores postmoderne feministiske tider. Men inden man dommer ham for hårdt som mandschauvinist og hvad værre er, så var det den samme Paulus, som nedfældede disse ord: "Her kommer det ikke an på at være jøde eller græker, på at være træl eller fri, på at være mand og kvinde, for I er alle én i Kristus Jesus (Gal. 3, 28)." Se det var virkelig modigt og grænseoverskridende at skrive sådan i datidens stærkt klassedelte samfund.

Og så la grande finale i Paulus' stor-slåede og uforglemmelige beskrivelse i 1. Korintherbrev kap. 15 om Jesu og vor opstandelse, krumtappen i kristendommen. Her fornemmer man virkelig urkristendommens største teolog og retoriker, som vi andre ikke engang når til sokkeholderne. Over for spørgsmålet om opstandens virkelighed finder sted, skærer Paulus igennem al yderligere snak og diskussion: "Hvis der ikke findes nogen opstandelse fra de døde, er Kristus heller ikke opstået; men er Kristus ikke opstået, er vores prædiken tom og jeres tro er også tom... Men nu er Kristus opstået fra de døde som førstegrøden af dem, der er sovet hen. For ligesom alle dør med Adam, skal også alle gøres levende med Kristus. (1. Kor. 15. 13-14, 20,22)

Dette er vel nok det glædeligste budskab, der kan gives menneskeheden på jorden: at vores liv, fra begyndelsen til enden, er rammet ind at det levende håb. Døden er én gang for alle besejret ved Jesu Kristi opstandelse påskemorgen. Derfor kan vi samstemme med Paulus, når han længere fremme i samme kapitel skriver: "Og ligesom vi har båret det jordiske menneskes billede, skal vi også bære det himmelske menneskes billede (1. Kor. 15. 49), et troens

vidnesbyrd, som er til at leve og dø på! Evangeliet om Jesus Kristus var i første omgang møntet på jøderne; men vi kan takke Paulus for, at han gennem sine missionsrejser og breve åbnede vejen for Kristendommen til den græsk-romerske verden og dermed også til os.

"At kvinder skal tie stille i menigheden" (1. Kor. 14,34), havde Paulus ikke turdet skrive, hvis han havde levet i vores postmoderne feministiske tider, men...

Jo ældre man bliver, jo mere fornemmer man dybden, bredden og højden i Paulus' universelle breve. Det var godt, at vi i det mindste bevarede 13 af hans breve i Det nye Testamente. Vi kan ikke undvære et eneste af dem og ej heller denne smukke lovprisning, som får én til at knæle ned i dyb respekt og ærefrygt: "Og af Guds rigdom og visdom og kundskab! Hvor uransagelige er hans domme, og hvor usporlige er hans veje! For "hvem kender Herrens tanker, eller hvem kan være hans rådgiver? Hvem har givet ham noget først, så han må gøre gengæld?" Thi fra Ham og ved Ham og til Ham er alle ting. Ham være ære til evig tid! Amen." (Rom. 11, 33-36).

Læst i Katekismen

Den dybeste grund til den menneskelige værdighed skal søges i menneskets kald til fællesskab med Gud. Mennesket er fra første øjeblik i sin eksistens indbudt til samtale med Gud; det eksisterer kun, fordi det er skabt af Guds kærlighed og til stadighed opretholdes af denne; og det lever kun fuldt ud i overensstemmelse med sandheden, når det frit anerkender denne kærlighed og hengiver sig til Skaberens.

AKTION 10P

10 punkter på danmarkskortet. 10 store begivenheder i 2009.
10 tiltag, der vil styrke det regionale og lokale børne- og ungdomsarbejde.

Mål

Aktion 10P rummer flere mål:

1. At skabe spændende katolske tilbud til vore børn og unge og fastholde deres tilknytning til Kirken.
2. At uddanne kompetente, innovative og topmotiverede kateketer og børne- og ungdomsledere fyldt med selvtillid og praktisk og katolsk indsigt og lærdom.
3. At skabe fornyet glæde og entusiasme omkring det lokale og regionale arbejde og få involveret de mange nye ledere i det lokale og regionale arbejde.
4. At få involveret og få skabt netværk imellem sogne, kateketer, lokale børne- og ungdomsarbejdere og DUK-centralt.

Tre regioner

Det katolske danmarkskort opdeles i tre regioner:

1. Region Nord (Århus, Silkeborg, Herning og op).
2. Region Syd/Vest (Fyn, Horsens, Esbjerg og ned).
3. Region Øst (Sjælland og øerne øst for Storebælt).

Tre arrangementer i hver region

I hver region vil følgende arrangementer finde sted:

- Første Kommunionsejre (en weekend).
- Firmelsesfestival (en weekend).
- Regional Uddannelsesdag (en lørdag).

National Børne- og Ungdomsdag

Vi gentager succesen! Hele Aktion 10P kulminerer med *Den Nationale Børne- og Ungdomsdag*. Her samler vi trådene og giver deltagerne en kanonoplevelse af katolsk fællesskab, tro og identitet på tværs af søgneerenser.

DANMARKS
UNGE
KATOLIKKER

KATEKESE SOM GRUNDLAG FOR FORENINGSARBEJDE

DUK er en organisation, der konstant kæmper for at tiltrække de unges opmærksomhed. Derfor er det en nødvendighed, at DUK kommer med nye initiativer som f.eks. Handlingsplanen og nu Aktion 10P. Aktion 10P skal hjælpe os til at se, hvor omfattende det katolske børne- og ungdomsarbejde er.

Det er ikke bare katekese efter søndagsmessen – nej det rummer meget mere!

Som ung katolik er det vigtigt, at man har et stærkt fællesskab med andre katolikker. Dette fællesskab kan man få ved at gå til katekese sammen, men det kan blive endnu stærkere. DUK har tilbud, som hjælper med at styrke dette fællesskab. Hvis de unge får et stærkt fællesskab med hinanden, vil de vende tilbage til kirken for at mødes i dette fællesskab. Så hvor der er katekese, skal der også udbydes DUK-tilbud, så de unge får mulighed for at opleve meget mere af Kirkens fællesskab.

Kasper Baadsgaard
Formand for DUKs hovedbestyrelse

HVORFOR LOKALFORENINGER? HVORFOR MEDLEMSKAB AF DUK?

I alle sogne, hvor der finder katekese og børne- og ungdomsarbejde sted, skal der være en selvstændig lokalforening under DUK. Ligeledes bør alle, der modtager katekese og deltager i sognets børne- og ungdomsarbejde, være medlem af DUK. Dette er min klare anbefaling som Biskop.

Og hvorfor nu det? Fordi jo flere lokalforeninger og jo flere medlemmer DUK har, jo flere penge får DUK fra Tips- og Lottomidlerne til at lave katolsk børne- og ungdomsarbejde for, og det såvel på det lokale plan som på bispedømmeplan. Det er fra politisk side blevet bestemt, at en stor del af tips- og lottomidlerne skal gå til børne- og ungdomsarbejde, og det arbejde er vi så heldige at have i stort set alle sogne! Alt dette arbejde skal dog også kunne dokumenteres! Derfor er det vigtigt med lokalforeninger og medlemskaber.

Er det virkelig anstrengelserne værd at have en selvstændig DUK-lokalforening med bestyrelse, møder og regnskab? Ja, for i forhold til den indsats, der må gøres, får man rigtig meget til gengæld i form af systematisk og gennemtænkt leder- og kateketuddannelse, mulighed for støtte til lokale projekter, hjælp til opstart af aktiviteter, konsulenthjælp, regionale sakramentslejre og mulighed for at søge integrationsmidler m.v. Igennem DUKs blade, lejre, aktiviteter og nationale børne- og ungdomsdage får det enkelte medlem af DUK en uundværlig oplevelse af det katolske fællesskab og en indsigt i den større Kirke og i Kirkens lære.

Selv den mest basale katekese er nok til at retfærdiggøre dannelsen af en DUK-lokalforening. Og selv det mindste barn, som lige er begyndt at gå til førstekomunionsforberedelse, bør være medlem af DUK. Vi har såvel lokalt som på bispedømmeplan brug for at give det katolske børne- og ungdomsarbejde et kraftigt løft. Hver og én af vore børn og unge har fortjent den bedst mulige undervisning, de bedst muligt uddannede kateketer og undervisere og det mest spændende katolske børne- og ungdomsarbejde. Ressourcerne til dette kan sikres gennem dannelsen af lokalforeninger og medlemskab af DUK.

Derfor lokalforeninger! Derfor medlemskab!

Må Gud fortsat velsigne Bispedømmets børne- og ungdomsarbejde.

+Czeslaw Kozon

✘ Czeslaw Kozon

	<u>Katolsk tro og identitet</u>	<u>Børne- og Ungdomskultur</u>	<u>Katekese</u>	<u>Pædagogik</u>	<u>Aktivitet</u>
<u>NIVEAU 1</u> Assistentfunktioner. Organisere enkeltaktiviteter, stå for en del af undervisningen og assistere ved aktiviteter.	Hvad er den forjættende hemmelighed bag Trosbekendelsen og Treenigheden? Hvad går inkarnationen ud på? Hvorfor behøver vi en Kirke? Hvad går sakramenterne ud på?	Hvad er det, som optager unge i dag? Hvad er det for en hverdag, som børn vokser op i? Hvad kan børn og unge i dag som vi måske ikke er opmærksomme på? Hvad søger børn og unge og hvordan kan vi svare på deres søgen? Hvad skal være vores tilbud til dem?	Hjælp, jeg er blevet kateket! Det handler om: Hvad katekese er for en størrelse... Opbygning af undervisningen... Fastholdelse af børnenes opmærksomhed... Hvad børn kan i de forskellige aldre... Men også om: ... at brænde for det. ... at give ilden videre. ... at vandre sammen med de unge og deres forældre. ... at give unge en troserfaring. ... at leve et kristent liv. ... fællesskab og bøn.	Hvordan får vi en personlig relation til hvert enkelt barn? Hvordan lærer vi at lytte til det usagte? Hvordan opbygger vi en atmosfære, hvor troen kan vokse? Hvordan gør vi børnene og de unge åbne for bøn? Hvordan bruger vi vores magt som leder og kateket på en god måde? Hvad skal vi undgå? Hvordan samarbejder vi med forældrene?	Hvorfor aktivitet? Hvordan planlægges aktiviteter? Målgruppe? Antal ledere? Tid? Ude eller inde? Hvor finder man til aktiviteter? Hvad er den ide bag en aktivitet? Hvorfor bruge aktiviteter til at forkynde pædagogik? Hvordan gennemføres aktiviteter eller sommerlejr eller undervisning? Hvordan skabe miljø, hvor aktiviteter l...
<u>NIVEAU 2</u> Selvstændig leder/underviser. Organisere længere forløb. Lejrleder. Mere overordnet ansvar.	Hvad er Kirkens lære om kroppens og seksualitetens hellighed? Hvordan er sammenhængen mellem min tro og mig som katolsk leder, og så mit liv i hverdagen med kæreste, fester, virtual reality og studier/arbejde?				
<u>NIVEAU 3</u> Chefrolle. Mentorrolle. Overordnet koordinator. Udvikling af nye initiativer. Projekt- og Forløbsansvarlig.					

KATOLSK LEDERUDDANNELSE**Efterårslejr 2008**

Hvornår: 10. – 15. oktober, 2008.
Hvem: 16 til 30 år.
Hvor: Øm.
Lejrchef: Kasper Baadsgaard.
Lejrpæst: P. Gregers Mærsk-Kristensen.

Regional Uddannelsesdag Syd/Vest

Hvornår: Lørdag d. 30. maj, 2009.
Hvem: Alle.
Hvor: En skole i regionen.

Efterårslejr 2009

Hvornår: 9. – 14. oktober, 2009
Hvem: 16 til 30 år.
Hvor: Øm.

Regional Uddannelsesdag Nord

Hvornår: Lørdag d. 24. oktober, 2009.
Hvem: Alle.
Hvor: En skole i regionen.

Regional Uddannelsesdag Øst

Hvornår: Lørdag d. 7. november, 2009.
Hvem: Alle.
Hvor: En skole i regionen.

Regionale Uddannelsesdage: 200 kr. pr. person over 30 år. Transport for egen regning, 100 kr. inkl. transport pr. person under 30 år og medlem af DUK. Prisen er inkl. frokost. Det anbefales at kursusgebyret dækkes af menigheden. Tilmelding se www.duk.dk.
Efterårslejre: Pris og tilmelding se www.duk.dk.

1. KOMMUNIONSLEJRE**Region Syd/Vest**

Hvornår: d. 23. – 24. januar, 2009.
Hvor: Mørkholt ved Fredericia.
Lejrchef: Eszter Knoll Andersen.
Lejrpæst: P. Gregers Mærsk-Kristensen.

Region Øst

Hvornår: d. 30. – 1. februar, 2009.
Hvor: Hulemosegaard ved Vordingborg.
Lejrchef: Elisabeth Thomsen.
Lejrpæst: P. Fabrizio Milazzo

Region Nord

Hvornår: d. 6. – 8. februar, 2009.
Hvor: Øm
Lejrchef: Vivi Thuy Nguyen.
Lejrpæst: P. Gregers Mærsk-Kristensen.

Pris: 250 kr. for medlemmer af DUK. 350 kr. for ikke-medlemmer.

Transport: Forældre/sogne sørger for transport.
Tilmelding: Menighederne sørger for indsamling af tilmeldinger og medlemsregistreringer, som efterfølgende indsendes til DUK.

<u>aktiviteter</u>	<u>Kreativitet</u>	<u>Kommunikation</u>	<u>Planlægning og administration</u>	<u>Samarbejde og konfliktløsning</u>	
aktiviteter? Hvordan lægger man aktiviteter? Ressourcer? Til rådighed? Eller inde? Inspiration aktiviteter? Overordnede aktiviteter? opnå med en hvordan kan man aktiviteter i elsen og logisk?	Vi behøves ikke at kunne tegne for at være kreative: Hvordan kan vi bruge vores humor til at få budskabet ud? Hvorfor skal vi synge og hvad kan vi synge sammen? Brug af musik, men hvordan? Hvordan kan vi bruge en malerpensel til at vise tro? Kan man danse en læsning? Kan vi lave vores egen film om Helligånden? Chat med Gud? 1000 og 1 former for bøn?	Hvilke krav stiller forskellige aldersgrupper til den måde, vi formidler troen på? Kan de små børn overhovedet forstå hvad tro er? Hvordan fanger vi de trætte teenagers opmærksomhed? Er der andre måder at kommunikere end at læse højt fra Biblen? Hvordan får vi fortalt om tro så det ikke virker uforståeligt? Hvordan kommunikerer ledere og kateketer indbyrdes?	Sværere er det heller ikke... Tips til hvordan vi gør det nemt for os selv. Hvad skal der til for at lave et kursusforløb? Hvad skal vi have tænkt på for at lave en lejr/weekend? Hvilke muligheder er der for at få offentlig støtte til arrangementer? Hvordan opstiller vi et budget for en lejr eller et undervisningsforløb? Hvordan laver vi et regnskab uden det store besvær?	Lederspejl: Hvad forventer vi af os selv og hvad forventer vi af andre som katolske ledere/kateketer? Hvad skal vi som ledere/kateketer være opmærksomme på for at få deltagerne til at trives? Hvilke typer konflikter møder vi typisk på en lejr og/eller under et undervisningsforløb og hvordan forebygger vi? Konkrete tiltag til at forebygge mobning. Hvordan sammensætter man et kateket- og lederteam? Hvordan får man inddraget alle i teamet? Hvilke ting skal lederteamet have talt om inden en lejr eller et undervisningsforløb?	Alle moduler på Niveau 1 skal tages. Fem moduler på Niveau 2 skal tages. Tre moduler på Niveau 3 skal tages.

DE TRE REGIONER:

- 1. Region Nord** (Arhus, Silkeborg, Herning og op).
- 2. Region Syd/Vest** (Fyn, Horsens, Esbjerg og ned).
- 3. Region Øst** (Sjælland og øerne øst for Storebælt).

FIRMELSESFESTIVALER

Region Øst

Hvornår: d. 13. – 15. marts, 2009.
Hvor: Sct. Joseph Søstrenes Skole i Nykøbing F.
Lejrchef: Nicklas Sørensen.
Lejrpræst: P. Christian Noval.

Region Nord

Hvornår: d. 20. – 22. marts, 2009.
Hvor: Sct. Mariæ Skole i Aalborg.
Lejrchef: Henriette Clausen.
Lejrpræst: P. Gregers Mærsk-Kristensen.

Region Syd/Vest

Hvornår: d. 27. – 29. marts, 2009.
Hvor: Sct. Michaels Skole i Kolding.
Lejrchef: Kasper Baadsgaard.
Lejrpræst: P. Gregers Mærsk-Kristensen.

Pris: 250 kr. for medlemmer af DUK. 350 kr. for ikke-medlemmer.
Transport: Forældre/sogne sørger for transport.
Tilmelding: Menighederne sørger for indsamling af tilmeldinger og medlemsregistreringer, som efterfølgende indsendes til DUK.

DEN STØRSTE DAG

Den Nationale Børne- og Ungdomsdag

Så sker det igen! Den ultimative begivenhed for alle katolske børn og unge i Danmark.

Særskilt program for børn, teenagere og unge.

Spændende katekese. Workshops. Masser af aktiviteter. Messe. Underholdning. Fest. Det bliver stort! Det bliver skægt!

Hvornår: d. 26. – 27. september, 2009.
Hvem: 6 til 30 år samt ledere og kateketer.
Hvor: Odense.
Lejrchef: Son N. Bui
Lejrpræst: P. Gregers Mærsk-Kristensen.

Pris: 100 kr. for medlemmer af DUK. 200 kr. for ikke-medlemmer.
Transport: Forældre/sogne sørger for transport.
Tilmelding: Se www.duk.dk eller ring 39 20 20 79.

ANBEFALING AF AKTION 10P OG KATOLSK LEDERUDDANNELSE

Flere steder i bispedømmet er vi i den opmuntrende situation, at vi har mange nye såvel som garvede kræfter, der gerne vil yde en indsats i undervisningen i menigheden, som lokale ledere og som ledere på vore lejre. Endvidere håber vi, at mange unge efter Verdensungdomsdagen i Sydney er kommet hjem med fornyet lyst og inspiration til at engagere sig. Nu gælder det så om, at vi som Kirke bedst muligt får udnyttet dette øjeblik og engageret især de unge i Kirkens mission og arbejde.

Men skal de nye unge og de nuværende garvede og dynamiske kræfter blive og forblive helstøbte og inspirerede allround-ledere, skal de uddannes og videreuddannes, såvel åndeligt, pædagogisk som organisatorisk. Derfor lancerer Danmarks Unge Katolikker (DUK) og Pastoral-Centret i fællesskab *Katolsk Lederuddannelse*.

Katolsk Lederuddannelse bygges op omkring en række moduler, der kan tages på forskellige niveauer ad flere omgange. Modulerne dækker relevante områder som katolsk tro og identitet, katekese, børne- og ungdomskultur, brug af aktiviteter, planlægning, ledelse og administration. Ud fra kursusbeskrivelse og -beviser kan den ansvarlige i sognet løbende se, hvilke moduler den enkelte leder eller kateket har taget, så man bedst muligt kan gøre brug af vedkommendes kvalifikationer. Uddannelse kan rundes af med modtagelsen af diplom og lederbaret.

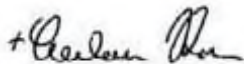
Det er vist første gang, at Bispedømmet kan tilbyde en sådan systematisk og gennemarbejdet katolsk leder- og kateketuddannelse. Grib muligheden og få nogle topmotiverede og dygtige ledere og kateketer! Første gang, *Katolsk Lederuddannelse* lanceres, bliver på DUK's efterårslejr på Øm for de 16-30-årige. Tag med, hvis I er inden for aldersgruppen. Hvis ikke, så sørg for at sende sognets unge.

Lokalt skal unge såvel som garvede kateketer og børne- og ungdomsledere vejledes og hjælpes på vej. Igennem arrangementer på regionalt og nationalt plan skal også kateket- og ledersammenholdet styrkes og udvikles på tværs af sognegrænser. Det skal ske også med henblik på at skabe endnu bedre undervisning og aktiviteter for vore børn.

Her er det *Aktion 10P* kommer ind i billedet. I hver region vil der næste år finde én førstekomunionslejr, én firmelseslejr og én uddannelsesdag sted. Der vil blive lagt vægt på at involvere så mange lokale ledere og kateketer og unge fra regionen som muligt. Det er vort håb, at der vil komme børn og unge fra alle sogne til sakramentslejerne. Og på de regionale uddannelsesdage vil der ud over undervisning og ny inspiration være mulighed for at dele glæder, sorger, idéer og inspiration med ledere og kateketer fra hele regionen.

Højdepunktet i *Aktion 10P* vil være *Den nationale Børne- og Ungdomsdag*, hvor vi håber at samle op mod tusind børn og unge samt ledere og kateketer fra hele Bispedømmet til en sand trosfest med spændende katekese, udfordrende aktiviteter og workshops, fest og et brag af en messe.

Hermed anbefales *Aktion 10P* og *Katolsk Lederuddannelse* til alle menigheders forbøn og tanker.

✠ Czeslaw Kozon

KATOLSK LEDER- UDDANNELSE

Pastoralcentret og DUK

DUK og Pastoralcentret har i fællesskab udviklet Katolsk Lederuddannelse. Det er med andre ord hele bispedømmets initiativ.

Mål

Målet med Katolsk Lederuddannelse er at skabe en flerårig gennemtænkt allround-uddannelse bygget op omkring forskellige moduler, der med årene kan forbedres og systematisk videreudvikles. Se midterside.

Modulerne

Modulerne vil berøre emner som f. eks. katolsk tro og identitet, katekese, børne- og ungdomskultur, planlægning, ledelse og ideer til aktiviteter. Der vil blive undervist på tre niveauer over hvert emne. Modulerne vil kunne tages på Kateketisk Efterårslejr (for de 16 til 30-årige) og på De Regionale Uddannelsesdage (for alle). Se midterside.

Rækkefølge

De enkelte moduler kan tages i vilkårlig rækkefølge, og i den takt de bliver udbudt. Alle starter på *Niveau 1*, med mindre anden ledererfaring kan godtgøres inden for de enkelte emner.

Dokumentation

Der udleveres dokumentation for gennemførte emner på et givent kursus, så de ansvarlige hjemme i sognet ved, hvad deltageren kan eller i hvert fald har modtaget undervisning i.

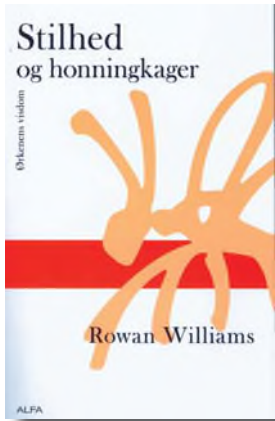
Diplom og Lederbaret

Gennemføres alle moduler på *Niveau 1*, fem på *Niveau 2* og tre på *Niveau 3*, modtager kursisten diplom og lederbaret som tegn på, at vedkommende har gennemført den katolske allround lederuddannelse og dermed tilbyder sin tjeneste til Kirken.

DANMARKS
UNGE
KATOLIKKER

Ørkenfædrene i teori og praksis

Af Kirsten Krog

Indenfor de sidste få år er de gamle ørkenfædre for alvor kommet på mode i mange kristne kredse, hvilket også afspejles på bogmarkedet. De to bøger *Stilhed og honningkager* af Rowan Williams og *Hjertets enkle vej* af Henri J. M. Nouwen, som begge er udkommet i år, er to eksempler på denne modebølge. Desværre har moden en tendens til at kunne banalisere og udvande næsten hvad som helst. Derfor var jeg også spændt på, hvad disse to bøger kunne have at sige om dette populære område. Jeg blev dog til min glæde snart klarover, at ingen af bøgerne står for en sådan banalisering af emnet.

Stilhed og honningkager

Stilhed og honningkager, som er udkommet på forlaget Alfa og er oversat af Liselotte Horneman Kragh, er det skriftlige resultat af nogle foredrag, som Rowan Williams holdt ved et John Main-seminar i 2001 i Sydney. Sygten med bogen er at vise, hvordan man kan forstå vort liv i dag ud fra ørkenfædrenes ældgamle tankegang, og hvordan meget i livet skifter fortegn, hvis vi forlader det overfladiske plan og med ørkenfædre går i dybden med vores liv. Williams tager bl.a. fat på det moderne menneskes trang til forandring og sætter det overfor de gamle ørken- og munkefædres vægning af stabilitas. Med en af ørkenfædrenes ord: "Gå hen og sæt dig i din celle og giv din krop som pant til væggen", opfordrer Williams læseren til - som i et ægteskab, hvor man lover sig til den anden - at vie sig til virkeligheden; til den man er med sine begrænsninger, til sit arbejde, og til den menighed og familie man tilhører; for kun ved at være den man er og hvor man er kan man vokse menneskeligt og åndeligt. En anden side af samme sag er vort behov for at forsvare os selv i stedet for at erkende vor synd og skyld. Med udgangspunkt i Dværgeren Johannes' ord: "Den lette byrde, der hedder selvbebrejdelser, har vi lagt bag os og har bebyrdet os med den tunge selvretfærdiggørelse" viser Williams os, hvordan "det rene helvede er aldrig at være i stand til at holde pause fra selvforsvarets hårde arbejde". I dette og andre eksempler ansueliggør han dermed, hvordan ørkenfædrenes strenghed i virkeligheden forstået ret er en forløsning og en nåde, og hvordan disse gamle formædede at forene Guds barmhjertighed og tilliden til ham med et kompromisløst og strengt liv. *Stilhed og honningkager* er ikke en letlæst bog. Alligevel er den med sin overskuelige

layout og sit vedkommende indhold tilgængelig for enhver læser, der ønsker at fordybe sig i ørkenfædrenes visdom, og det er netop i dybden, at bogen har sin styrke.

Hjertets enkle vej

Også Henry Nouwens bog *Hjertets enkle vej* fra Forlaget Boedal, som er oversat af Leif E. Kristensen, er opstået ud fra et seminar holdt af bogens forfatter og skrevet tilbage i 1981. Bogen er opdelt i tre afsnit eller, som Nouwen billedligt kalder det, tre rum. Disse tre rum har han taget fra Guds svar til Abba Arsenius, på dennes bøn: "Herre led mig ind på frelsens vej". Svaret lod: "Arsenius, flygt, vær stille, bed uophørligt, for det er kilderne til at undslippe synden". Hos Nouwen bliver det til følgende tre rum: Ensomhedens, stilhedens og bønnens rum, der forudsætter hinanden således at ensomheden og adskiltheden er en nødvendig forudsætning for stilheden, og stilheden for sand bøn. Eller sagt på en anden måde er bønnens stilhedens mål og stilhedens ensomhedens mål. De er alle trin eller rum, som leder til den mystiske erfaring, at "hjertet bliver transformeret af Gud ind i hans hjerte, et hjerte, der er stort nok til at favne hele universet". *Hjertets enkle vej* er nok mere tilgængelig og enkel at læse end *Stilhed og honningkager*, men er ikke letlæst i betydningen overfladisk. Hvor Rowan Williams bog har sin styrke i sin dybde, har Nouwens bog sin styrke i sin praktiske anvendelighed.

Så selvom både Rowan Williams og Henry Nouwens bøger omhandler ørkenfædrene, og mange af de samme passager fra disse ordsprog er citeret og kommenteret i begge bøger, kan man sagtens læse begge de to bøger uden at føle, at de gentager hinanden. De to forfatters tilgange til emnet er således meget forskellige og supplerer hinanden godt. I store træk kan man sige, at man i Williams bog får ørkenfædrenes spiritualitet præsenteret af en tænker, mens man i Nouwens bog får det præsenteret af en praktiker. Selvom Nouwen ikke eksplicit understreger det, er det tydeligt, at hans bog er skrevet med tanke på lederens og præstens praksis i forkyndelse og omsorg. Dermed bliver det egentlig hovedtema også, som han selv siger det: "Hvordan vi kan udøve vores tjeneste i en apokalyptisk tid", og ørkenfædrene bliver redskaberne, som bruges til at finde svaret på dette spørgsmål og tema. I Williams bog er det til gengæld i højere grad ørkenfædrenes egne tekster, der er i centrum, og som er strukturerende for, hvilke temaer, der tages op i bogen. Fordi bøgerne trods deres fælles emne er så

forskellige, er det ikke muligt at anbefale den ene bog frem for den anden. I stedet kan det anbefales, at man køber og læser dem begge.

Rowan Williams *Stilhed og honningkager*: 136 sider, pris 189,- kr., Forlaget ALFA

Henry Nouwen *Hjertets enkle vej*: 77 sider, pris 128,- kr., Forlaget Boedal.

Det valfartende menneske

I de senere år er der herhjemme opstået en stor interesse for valfarter. Denne forøgede interesse viser sig især uden for valfartsvæsenets traditionelle katolske og ortodokse bagland.

En 'pilgrim' er en person, som begiver sig på rejse mod et mål, for at kunne fordybe sig i en religiøs begivenhed, der er knyttet til stedet. Enhver kristen kan siges at være pilgrim i sit liv, på vej mod Gud. Ordet 'pilgrim' anvendes i Det nye Testamente til at udtrykke forestillingen om, at de kristne ikke har noget blivende sted i denne verden, men er på vej mod deres himmelske fædreland. Målet for en pilgrimsrejse kan være de steder, Jesus levede, hvor en helgen er død og begravet, eller hvor der har fundet overnaturlige hændelser sted. Formålet kan være at bede om åndelig styrke, bede om helbredelse, sige tak for opnået bønnehørelse, gøre bod, ære en helgen, eller for at opfylde et løfte. Abraham var den første pilgrim. Han blev sendt på vandring til et land, Gud ville vise ham. Det blev for Abraham også en trosvandring, hvor han blev opøvet i tillid til Gud. Herfra går der en udviklingslinie til hele det senere jødiske og kristne pilgrims- og valfartsvæsen: Israels fyrrårig vandrang fra Ægypten til det forjættede land og de tre årlige valfarter til templet i Jerusalem for at fejre påsken, pinsen og løvhyttefesten med det formål at forny pagten, dvs. livsfællesskabet med Gud, ved hjælp af son- og takofre. De hellige tre Konger drog ud på en ukendt vej, men med et mål. Jesus deltog selv i påskevalfarten, både som 12-årig og til sidst i Jerusalem, hvor han led døden på korset. Man kunne også nævne Marias besøg hos Elisabeth, Maria Magdalene og de andre kvinder, dvs. livsfællesskabet med morgenen, og de to disciple, som gik til Emmaus påskedagsaften. I begge tilfælde fik disse mennesker uventede religiøse oplevelser ved målet.

Siden 2. årh. har de kristne besøgt steder, som var knyttet til begivenheder i Jesu liv; senere også, hvor apostlene havde virket og martyrerne var blevet dræbt og begravet. Fra 300-tallet søgte man desuden gravene for store asketer, berømte biskopper og kirkefædre. Også steder, hvor der havde fundet åbenbaringer sted, blev efterhånden pilgrims mål. Religionsfriheden i 313 gjorde det muligt for mange at drage til Jerusalem. Bibeloversætteren og kirkefaderen Hieronymus skrev ca. år 400: "Lige som man forstår de græske historikere bedre, når man har besøgt Athen, forstår man den hellige Skrift bedre, hvis man har set Judæa med sine egne øjne, og fundet, hvad der stadig findes af gamle byer ... Det er derfor, jeg selv valgte at rejse gennem dette land ...".

I den tidlige middelalder udviklede irske munke idealet om den livslange pilgrimsvandring for Kristi skyld. Vandringen kunne også foretages som bod for alvorlige forbrydelser som mord, brandstiftelse og kætteri. Korstogene fra 1096

Helge Clausen

og godt 100 år frem gjorde det igen muligt at besøge Det hellige Land. Valfarterne fik en stor renaissance år 1300, da paven efter gammeltestamentlig tradition begyndte på udråbe særlige jubelår, der satte hele kristenheden i bevægelse mod apostelgravene i Rom, hvor pilgrimmene lige siden har besøgt de syv kirker og vundet en særlig aflad.

I middelalderens Danmark var der ikke færre end 47 valfartssteder, hvoraf de fleste var helgengrave eller helligkilder. Det vigtigste mål var Vor Frue af Karup, som i dag er næsten helt upåagtet. Der er dog opstået nye valfarter, bl.a. til Vor Frue af Aasebakken og Vor Frue af Øm, mens valfarten til Sankt Knud Lavard er blevet genoptaget. Desuden drager mange til udenlandske valfartssteder.

Man kan glæde sig over, at valfartstanken vinder større gehør i ikke-katolske kredse. I Danmark udgives der jævnligt nye bøger for pilgrimme, og det myldrer med "pilgrimspræster" og "åndelige vejledere". Der oprettes nye pilgrimsruter, som går gennem smukke dele af vor natur, og af og til strejfer en af de gamle kirker. For den katolske pilgrim vil nogle klassiske elementer dog mangle helt eller delvist, først og fremmest det sakramentale aspekt. Pilgrimme har altid kunnet gå til skrifte og kommunion undervejs eller ved målet. Hvor er den fælles bøn undervejs? Hvor eller hvad er målet? Vel næppe en helgengrav? Ikke-katolikker anræber ikke helgener og deres forbøn. Et af reformationens vigtigste anliggender var jo netop at afskaffe pilgrims- og helgenvæsenet, men måske er denne afvisning under opblødning?. Måske er selve turen målet? Som en slags erstatning for disse mangler, som en katolik må konstatere, har man så indført forskellige event-prægede oplevelser og overskelselser, som kan virke ret teatraliske. Skalaen fra den religiøse turisme til den ægte valfart bliver i disse år udvidet betragteligt.

Helge Clausen

Verdensungdomsdagene Sydney 2008 - På pilgrimsrejse til Australien

af Sara Arnkilde og Julie Riis

Mandag d. 7. juli i år stod omtrent et hundrede unge, danske katolikker i Københavns Lufthavn klar til at flyve "down under" til Sydney, Australien. Blandt de hundrede unge mødtes venner og trosfæller, og alle havde de deres egne personlige håb og forventninger til den tre uger lange pilgrimsfærd med i bagagen.

Målet for rejsen til Sydney var først og fremmest de officielle Verdensungdomsdage, som hundrede tusindvis af troende unge mennesker fra hele verden havde glædet sig til at deltage i.

De første Verdensungdomsdage blev afholdt i Rom i 1986 på foranledning af Pave Johannes Paul II, og da arrangementet

blev en stor succes, har man siden da fejret VUD i en af verdens storbyer hvert andet eller tredje år. I 2005 foregik festlighederne i Köln hvor ca. én mio. unge mennesker fejrede den afsluttende messe med pave Benedict XVI. I år i Sydney bekendtgjorde paven så, til de spanske pilgrimmes store glæde, at de næste VUD skal finde sted i Madrid om tre år.

En varm velkomst fra det kølige Bathurst

Flyveturen til Sydney, som varede 19 timer i alt, gav os i den danske gruppe en smule ondt i benene, men heldigvis også rig mulighed for at lære hinanden bedre at kende, og for at dele vores forventninger og håb til det eventyr, vi nu begav os ud på.

I den første uge af vores ophold i Australien skulle vi bo i byen Bathurst, der ligger omtrent to timers kørsel fra selve Sydney. Da vi stod ud af bussen, der havde kørt os til Stanislaus College, mærkede vi en slående vinterkulde, og de lune sweatshirts, som DUK havde designet til danskergruppen med påskriften "God save Denmark and YOU!!!", blev snart et kært øje for mange af os. Af sognet i Bathurst fik vi tilmed udleveret strikkede, orange huer - som kunne skåne os en smule for den angiveligt koldeste vinter i mange år.

Vi blev derefter indkvarteret hos de lokale værtsfamilier hvor vi skulle bo to-seks pilgrimme sammen. De flittige bier i sognet havde arrangeret forskellige aktiviteter for os, såsom ture til Bathurst Goldfields

- en gammel guldmine, og Jenolan Caves - de flotte drypstenshuler. Frokosten, ofte i form af en ægte, australsk barbecue med toastbrød, pølser, bacon og løg, spiste vi sædvanligvis stående udenfor menighedslokalerne sammen med både værtsfamilier og pilgrimme af andre nationaliteter. I sognet boede udover os danskere også indere, irere og afrikanere. Ved de fælles messer opstod der derfor hurtig en stærk national følelse, hvor det gjaldt om at råbe højest, når de forskellige lande blev råbt op og budt velkommen.

På den sidste aften, vi havde med værtsfamilierne, skulle alle landene optræde med et kulturelt indslag som de havde forberedt hjemmefra. Her var det dejligt at opleve Kirken som en verdenskirke, hvor mange

Julie Riis, Sara Arnkilde, Amalie Gravgard, Clara Riis Ottosen-Støtt og Ingeborg Jørgensen under en hyggelig eftermiddag i Royal Botanic Gardens. (Foto: Kasper Steger)

forskellige nationaliteter satte deres eget festlige præg på aftenen. Selvom vi måske ikke forstod hinandens sprog, mødtes vi alligevel gennem sang, dans, grin og masser af klapsalver.

Munter afsked og kurs mod Sydney

Den allersidste dag i Bathurst blev afsluttet med en messe, hvor også Danmarks biskop Czeslaw Kozon koncelebrerede. Da vi havde taget afsked med vores værtsfamilier, blev vi kørt til Stanislaus College, hvor der i mellemtiden var blevet opsat store telte udenfor med mad og god musik, som vi nød til den smukke solnedgang.

Næste morgen oprandt så dagen, hvor vores rejse skulle fortsætte mod Sydney og det officielle VUD-program skulle starte. Ingen af os vidste, hvor vi skulle bo, når vi kom frem til Greystanes sognet; men vi tog det med et smil, da vores leder sagde: "vi må se, hvad der sker, og hvis vi lugter...så lugter vi sammen!"

Efter en lang rejse med bus, tog og vandring med al vores oppakning var vi rigtig udmattede, da vi nåede frem til sognet og

kunne med god grund føle os som "ægte pilgrimme". Det viste sig, at vi også her skulle indkvarteres hos værtsfamilier. Så en smule luksus var det jo alligevel. Menighedens frivillige tog imod os med åbne arme og højt humør - og en masse dejlig mad. Indenfor sad den rare mand, vi senere lærte at kende som Ben, sammen med sin kone og sørgede for at alle blev indkvarteret hos en familie. Sikke et arbejde det må have været!

Ud og se med VUD

Det officielle program for Verdensungdomsdagene 2008 i Sydney blev skudt i gang med en åbningsmesse for alle pilgrimne den følgende dag. Ventetiden op til messen gik med at spille bold, kortspil og musik, snakke, hvile og bytte små nationale gadgets med andre af verdens unge pilgrimme.

For at byde os velkommen fløj et lille fly henover den blå himmel, med kun få skyer denne dag, imens den trak hvidt og efter sig formende ordet "welcome". Vi forstod, at det var meningen at vi skulle føle os hjem-

me her i Australien - og det gjorde vi!

Messen startede, og ærkebiskoppen af Sydney, George Pell, holdt en inspirerende prædiken. Operasangere sang til musik der var komponeret specielt til begivenheden, og mens mørket endnu en gang faldt på, fornemmede man en fredfyldt og glad stemning omkring sig.

Verdensungdomsdagene var skudt i gang - ikke bare med et brag, men også med en følelse af sammenhørighed og glæde over troen på Gud.

Sydney by blev ugen ud forvandet til en katolsk ungdomsfestival med et langt program af arrangementer placeret forskellige steder over hele byen. På vores færd rundt i gaderne, kunne vi ane en skæg kontrast i bybilledet. Mange - og ofte store grupper af pilgrimme, med VUD-rygsække og flag, gik syngende og glade i den ene retning mens de lokale business-mænd, med attachémapper og Armani, og kvinder, med spaderserdragter

og stiletter, gik deres vante travle gang i den modsatte retning.

Vi lærte også, at stemningen omkring VUD-pilgrimmenes indtog i byen før ankomsten havde været blandet, da folk forventede ballade og optøjer når så mange unge mennesker ville være samlet på ét

sted. Men da VUD-ugen var ovre var stemningen også vendt til det positive, og flere personer stoppede tilmed én på gaden for at fortælle hvor dejligt det var at mærke den glæde vi bragte med os til Sydney. Ser man bort fra, at vi gang på gang var årsagen til afspærrede veje, konstant fyldte tog og problemer med at bevæge sig rundt på gaderne pga. de store menneskemængder, havde vi jo heller ikke været til meget besvær!

gen til afspærrede veje, konstant fyldte tog og problemer med at bevæge sig rundt på gaderne pga. de store menneskemængder, havde vi jo heller ikke været til meget besvær!

Pavemesse og sightseeing

Paven ankom på en stor båd til Sydney om torsdagen, tre dage for den afsluttende mes-

At opleve så mange ligesindede mennesker på én gang kan kun gøre begejstringen for ens tro større,

se. Vi bød ham et varmt velkommen på en plads kaldt Barangaroo, som alle landene med deres flag havde gået i procession ud til. Dette var også dagen, hvor den danske gruppe blev fulgt af to hollandske journalister, bosat i Sydney, som havde lavet en aftale med DRI. De var sammen med os i fem timer og om aftenen i Danmark kunne man i nyhederne se et 2-minutters indslag om 100 glade danske unge på pilgrimsfærd på den anden side af jorden.

Højdepunktet for Verdensungdomsdagene var den store afsluttende søndagsmesse med paven. Lørdag aften oplevede vi en vigilie med smuk musik og stearinlys i mørket efterfulgt af en overnatning under Guds himmel. For at nå til Randwick Racecourse hvor messen skulle fejres, havde vi gået 9 km. hen over en trafik-afspærret Harbour Bridge og gennem byens gader. Det var efter sigende kun fjerde gang nogensinde at Harbour Bridge havde været lukket af.

Da vi havde spist aftenmaden fra de grønne stofposer, der indeholdt mad til seks personer, ankom pave Benedict XVI til vigilien. Godt pakket ind i deres soveposer sad nu 300.000 pilgrimme med et lille lys i hænderne, og oplyste hele pladsen, mens de lyttede til pavens ord.

I den sidste uge forvandlede de danske pilgrimme til ganske almindelige turister. Her havde vi chancen for at besøge alle

Harbour Bridge - pilgrimsfærd til Randwick Racecourse hvor pavemessen blev afholdt

turistattraktionerne og opleve Sydney fra storby siden.

Vi boede i byen Flemington, i sognets lokaler, og her var der mulighed for messe og katekese med vores egne to præster, Gregers Mærsk-Kristensen og Daniel Nørgaard, som gennemgik og reflekterede over budskaberne i pavens prædikener til verdens unge katolikker.

En rejse med stort udbytte

Søndag d. 27. juli var hjemrejsedag og enden på vores tre uger lange eventyr i Australien, som sent skal gå i glemmebogen. Det helt særlige ved Verdensungdomsdagene er at opleve den store rigdom, Kirken besidder i form af så mange glade og ivrige unge troende, og det sammenhold, man kan have med såvel svenske trosfæller som de afrikanske eller australske. At opleve så mange ligesindede mennesker på

én gang kan kun gøre begejstringen for ens tro større, og tilsvarende det engagement, man bringer med sig hjem til sit sogn. Der til kommer den positive forundring over kontrasten mellem den festivalstemning, der præger VUD samt den fredfyldte åndelighed, som samtidig altid er at finde et sted i mylderet. At Kirken er åben og vedkommende og at præster kan sidde på plasticstole, og stadig være parate til at lytte til ens skriftemål. Det er det, der gør VUD til en helt speciel og mindeværdig oplevelse. Og så ser Paven bare bedre ud i virkeligheden!

At Kirken er åben og vedkommende og at præster, kan sidde på plasticstole, og stadig være parate til at lytte til ens skriftemål. Det er det, der gør VUD til en helt speciel og mindeværdig oplevelse.

Sjov og alvor på Øm – lejren

Junior-lejren august 2008. (Foto: Johannes Nordentoft)

“Jeg er her for sjette gang, og det har været helt vildt dejligt og afslappende at være med her i Øm. Lederne er alletiders”, fortæller 17-årige Siba fra Sankt Nikolaj menighed i Esbjerg. Sammen med 52 andre unge mellem 14 og 18 er hun med på én af DUK's juniorlejre.

Temaet for lejrene i år er: ”I skal være mine vidner”, altså det samme som til Verdensungdomsdagene i Sydney, oplyser Elisabeth Thomsen. Hun er en af de to lejreledere, der er ansvarlige for de praktiske rammer og lejrenes indhold.

Et højt aktivitetsniveau med lige dele sjov og alvor kendetegner DUK's lejre, hvor det kateketiske indhold blandes med forskellige konkurrenceprægede aktiviteter. På denne juniorlejr har man bl.a. talt om, hvordan man kan være vidne i hverdagen. Man har f. eks. haft walk and talk, hvor man går tre sammen for at diskutere en tekst fra Biblen. De unge har lavet forskellige indslag til messen, man har haft orienteringsløb, trivial pursuits med katolsk indhold og meget meget mere. Om aftenen har der været dømt masser af hygge, og lejren sluttede af

med en fest med lanciers.

At de unge har været tilfredse med balancen mellem seriøse og det sjove indslag, viser evalueringen af årets lejre. I år fejrer DUK 60-års jubilæum. Det markeres bl.a. med en weekend på Øm. Samtidig går man i gang med aktion 10P. Bagved denne lidt kryptiske betegnelse ligger lang tids målrettet arbejde med bl.a. at lave en dansk, katolsk ungdomslederuddannelse. 10P er en meget vigtig satsning, for i disse år går mange af de erfarne ledere på pension, og derfor vil man komme til at mangle

ledere.

Verdensungdomsdagene, hvor over 100 danske unge deltog, gav ny inspiration. Et af resultaterne har været, at en gruppe nu vil prøve at gå i gang med kateketisk arbejde i Storkøbenhavn.

Katolsk Orientering vil i de kommende numre fokusere på DUK's aktiviteter i jubilæumsåret.

Vores mørklødede mor - historien om Josefina Bakhita

Af Lisbeth Rütz

Bakhita kaldte de hende. Det betyder heldig på arabisk, og hun var også meget heldig. Det lykkedes hende nemlig at flygte fra de første slave-handlere, der kidnappede hende. Havde de fanget hende igen, var det blevet hendes død. Josefina Bakhita blev født ca. 1869 i Darfur - provinsen i Sudan. Hun blev kidnappet af slavehandlere som nårig, og det betød slutningen på en tryk barndom. Familien så hun aldrig igen. Hun måtte følge med en italiensk familie til Italien som barnepige og vendte aldrig tilbage til Afrika. En meningsløs skæbne for os at se; men på forunderlig vis vendte det, der var begyndt så tragisk, sig til dyb glæde for hende. I Italien mødte hun nemlig kristendommen og blev så grebet af den, at hun lod sig døbe. Her lærte hun også sine rettigheder at kende, og da familien senere ville tage hende med tilbage til Afrika, nægtede hun at følge med. Hun fik medhold af retsvæsenet i Italien, hvor slaveriet jo var afskaffet.

Senere trådte hun ind hos Canossasøstrene i Schio ved Vicenza, hvor hun aflagde evige løfter i 1896 og med få afbrydelser tilbragte resten af sit liv. Her blev hun kendt og elsket af den lokale befolkning, der kaldte hende la nostra madre moretta (vor mørklødede mor). Hun døde i 1947 og blev helgenkåret i 2000.

Katolsk Forlag har nu udgivet den selvbiografi, som hun i 1910 dikterede til medsøsteren Teresa Fabris. Det er en stilfærdig beretning om den systematiske ydmygelse og nedværdigelse, Bakhita blev udsat for. Hun blev som slave behandlet som et stykke kvæg, pisket, lagt i lænker, mærket og falbudt som handelsvarer, før hun til sidst blev opkøbt af den italienske konsul i Khartoum og endte i Italien. Medsøstrenes små beretninger om Josefina i slutningen af bogen afrunder billedet af en kvinde, der på ingen måde var spektakulær i sin hellighed, men alligevel var elsket af mange.

Det lille uddrag, som bogen bringer af pave Benedikt d. XVI's rundskrivelse om håbet, viser, hvordan det kristne håb og visheden om at være elsket af Gud i den grad prægede Bakhitas liv. Bogen kommenterer på sin egen måde den tragiske konflikt i Darfur og viser, at håbet er der trods alt.

Historien om Bakhita fortalt af hende selv.
Katolsk forlag, 68 sider. Pris 40 kr.

katolsk orientering
www.katolskorientering.dk

Den Nordiske Valfart til Lourdes - (fortsat fra side 5)

For syv af dem er det første gang, men Maria, som læser til sygeplejerske, var med i 2007:

Hvordan var dine erfaringer fra den første valfart til Lourdes?

- Det er noget helt andet, end man umiddelbart tror, man kommer ned til. Det er en helt fantastisk oplevelse.

Kan du sætte ord på hvordan det er anderledes?

Det er følelsen af et stort fællesskab og en meget stærk, indre oplevelse.

Ændrede det dig som menneske at være med i Lourdes?

- Helt bestemt. Min tro fik et helt andet perspektiv. Det er, som om man kommer meget tættere på sin religion - sin tro. At man midt i så meget smerte oplever så megen livsbekræftelse og glæde.

Formand Anne Storm

Betyder årets valfart til Lourdes noget særligt for dig?

- Da vi var dernede i foråret, fik Jomfru Marias budskaber en ny betydning for mig. Jeg tænker på grotten. Et sted hvor vildsvinene holdt til. Et usselt og snavset sted. Et billede på ethvert menneske. Det var et sådant et sted, Jomfru Maria åbenbarede sig for Bernadette og på en måde for enhver af os. Vi mennesker som har en masse, der først skal ryddes af vejen for at komme ind til den kilde, der dybest set er i enhver af os.

Maria véd, at der dybest inde i alle mennesker findes en kilde. En kilde som er mødet med Kristus - og det sande jeg.

Udsendelsesmesse

Den 2. september kl. 19.00 fejrer Lourdesvalfarten udsendelsesmesse i Jesu Hjerter Kirke i København. Biskop Czeslaw Kozon celebrerer messen.

bispedømmets hjemmeside
www.katolsk.dk

STIFTELSEN MARIAHJEMMET

- yder støtte til unge, danske katolikker under uddannelse, dels som stipendium, dels som rentefrie lån.

År 2008-skema kan rekvireres hos bestyrelsens formand Jan Lange, Bakkevænget 21, 2820 Gentofte, ved fremsendelse af frankeret svarkuvert. Skemaet skal indsendes inden onsdag den 1. oktober 2008. Alle ansøgere med korrekt udfyldt skema får skriftligt svar inden jul.

Pilgrimsrejser til Medjugorje 2008

10. - 17. oktober

Fly Kbh. - Split

Bus Split - Medjugorje

Ophold: pension ved foden af Åbenbaringsbjerg. To

rigelige daglige måltider

Pris i alt: kr. 4.100,-

27. november - 13. december

Bus Kbh. via Jylland, Sarajevo, Medjugorje

Ophold som ovenfor

Pris i alt: kr. 4.200,-

Henvendelse og tilmelding:

Inger Jensen

Lindevangs Alle 5/25

2000 Frederiksberg

Tlf.: 38 33 64 4

Højtidelig profes

Lørdag den 4. oktober 2008
kl. 11:00
aflægger vor søster

Maria Kristina af Helligånden

sine højtidelige klosterløfter
og bliver viet til Kristi brud
i Vor Frue af Bjerget Karmels Orden

Messen finder sted i
Skt. Josefs Karmel
Brødskovvej 46
3400 Hillerød

Efter messen er der en lille reception
Hjertelig velkomne!
Karmeliternonnerne

Forsonings- og helbredelsesmesser

**Reconciliation
and
healing masses**

Foredrag: Hvad er forsonings- og helbredelsesmesser. Introduktion.
Den 19. 09. 08 kl. 19.30 - 21.30
i Jesu Hjerter Kirkes menighedssal,
Stenosgade 4B, 1616 København V

Messer:

Freitag d. 26.09.08

Freitag d. 31.10.08

Freitag d. 28.11.08

Kl. 19.30 - ca. 21.30

Jesu Hjerter Kirke
Stenosgade 4
1616 København V

Præster: Lars Messerschmidt m.fl.
Diakon Kaare Nielsen
En gruppe lægfolk

Information: Tlf. 33 33 05 02

Lensbaron og lensbaronesse STAMPE CHARISIUS LEGAT

- yder legatstøtte til katolske kvinder og/eller børnerige katolske familier i meget svære og vanskelige økonomiske kår.

Legatstøtte kan søges ved henvendelse inden onsdag den 1. oktober 2008 med fyldige oplysninger og påtegning fra 2008 af sognepræst eller anden gejstlig myndighed.

Ansøgning sendes til formanden for bestyrelsen Jan Lange, Bakkevænget 21, 2820 Gentofte.

Alle ansøgere med korrekt udfyldt ansøgning får skriftligt svar inden jul.

Ingen cafe latte...

men gode bøger om din tro

Sankt Andreas Bibliotek

Man-fre 10-12 og 13-16

Tirsdag desuden 16.-17.30

Gl. Kongevej 15

1610 København V.

www.sanktandreasbibliotek.dk

Det sker i bispedømmet

September

Fredag 5. – søndag 7.: MARIAPOLI weekend afholdt af Focolare, åben for alle. Tema: Kærligheden skaber et hjem. Mere info: Focolare, tlf: 36 46 01 92 eller e-mail: info@focolare.dk

Lørdag 6. kl. 14. 30: Pastor Christian Noval: "Apostlen Paulus", Sted: Menighedssalen, Bredgade 69A, Kbh. K. Pris: 40 kr. pr. gang f. undervisning, materialer og kaffe/te bufftet. Vi slutter med messe kl. 17.00

Tirsdag 9. kl. 19.30: Else Marie Kjerkegaard, bogaktuel med "Nærværets vej – en opdagelsesrejse med Buddha og Jesus" fortæller om at tage sin tro, leve uden tro – og om at vinde troen tilbage. Sted: Sankt Laurentii Kirkes menighedssal, Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde, entre kr. 40 inkl. kaffe. Alle er velkomne

Mandag 15. kl. 19.00-20.00: Meditationsaften, derefter kaffe og te. Sted: Sankt Joseph Søstre, Strandvejen 91, Kbh. Ø.

Mandag 24. DKKF Københavnergruppen indbyder til aftenmøde efter messen kl. 17.00. Eva Maria Nielsen taler om evangelisering med emnet: "Guidelines for discipelskab". Tilmelding: senest mandag d. 22. sept. til Vivian Tiedemann, 3325 9340, vivian@tiedemann.dk, eller Ruth Meyer, 3542 7671, rpm@meyer.dk Sted: Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4.

Mandag 24. kl. 19.00: Generalsekretær for Caritas Danmark Jann Sjørnsen taler over emnet: "Religionens/kristendommens" betydning i det offentlige rum. Alle er velkomne. Sted; Sankt Nikolaj Kirke, Kirkegade 58, Esbjerg.

Oktober

Lørdag 4. kl. 14.30: Pastor Daniel Nørgaard: "Hvad er dogmer?" Sted: Menighedssalen, Bredgade 69A, Kbh. K. Pris: 40 kr. pr. gang f. undervisning, materialer og kaffe/te bufftet. Vi slutter med messe kl. 17.00

TELEFONLINIE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn, et lyttende øre, et ord fra Jesus og en velsignelse så ring:

75 18 18 08

Torsdag, fredag og lørdag kl. 20-23 hele året

Vanløse Ligkistemagasin
H.P. Baltzer & Son ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse

38 71 75 01

organiseret bedemand tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligkistemagasin.dk

Du kan ikke tage det med dig - men med et testamente kan du fortsat hjælpe Kirken

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente. En sådan arv er fritaget for afgifter, så den går ubeskåret til Kirkens arbejde. Det anbefales at lade en advokat oprette testamente. Sker dette i samråd med bispekontoret, refunderes salæret.

Rekvirér brochure eller ring til:
Torben Møller
Katolsk Bispekontor
Gl. Kongevej 15
1610 København V
Telefon 33 55 60 11

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup, Herlev,
Farum, Bispebjerg
og Frederikssund

*Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler*

Nødtelefon

Akut behov for præstelig betjening uden for kontortid

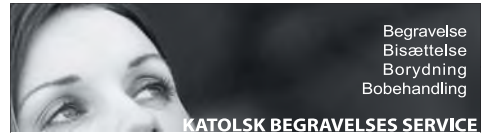
I tilfælde af akut behov for præstelig betjening fortrinvis til syges salvelse eller nøddåb, henvises til Skt. Lioba Kloster, telefonnummer
29 31 32 80,

hvor man vil være behjælpelig med at etablere kontakt til en præst.

Står du alene med problemerne?
Der er en, der kan lytte i Telefonlinjen ved kirken. Ring gratis og anonymt.

**Alle dage mellem 18 – 22
70 26 14 84**

Begravelse
Bisættelse
Borydning
Bobehandling

KATOLSK BEGRAVELSES SERVICE

Benzons
BEGRAVELSES SERVICE

DØGNSERVICE 7011 2407

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

**Hellerup
Bedemandsforretning**
v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A

39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstre
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba

Alle aftaler træffes gerne i hjemmet

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 16, som udkommer den

fredag 3. oktober

skal være redaktionen i hænde senest den

mandag 15. september

Med venlig hilsen
Redaktionen

www.catholica.dk - et katolsk tidsskrift på internettet

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrsservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre

36 70 45 30

- sikkerhed for varme

KRIS Kristen Rådgivning for Incestofre og Seksuelt misbrugte

KRIS (Landskontoret i Århus): Fredens Torv 2, 1. sal tv, Postboks 5023, 8100 Århus C
Tlf. 8618 3394 / 7022 7294 • Læge og familierapeut Vibeke Møller

KRIS (Sjælland): Sankt Lukas Vej 7A, 2900 Hellerup og Østergade 13, 4700 Næstved
Tlf. 5940 7294 eller 4710 7294 • Socialrådgiver og terapeut Inger Andersen

KRIS (Syddjylland/Fyn): Jyllandsgade 20, 1. sal, Postboks 44, 7000 Fredericia
Tlf. 5051 8818 • Sygeplejerske og terapeut Rie Bjerre

KRIS (Midt- og Vestjylland): Bredgade 55, 7400 Herning
Tlf. 2195 0209 • Pædagog og terapeut Halene Svendsen

KRIS (Nordjylland): Hadsundvej 75, 9000 Aalborg
Tlf. 3042 2459 eller 9646 0112
Social-sundhedsassistent og terapeut Maj-Britt Strøm

www.kris-dk.dk • kris@kris-dk.dk

**Husk bogmarkedet i
Sankt Andreas
Bibliotek
søndag
den 14. september
kl. 11.00 - 14.00**

www.sanktandreasbibliotek.dk

Advokat

Marianne Quist
Paradishegnet 5
2840 Holte

Telefon 45 46 19 40

**Arv
Testamente
Dødsboer
Skøder**

www.mariannequist.dk

Victor Nielsen

Stenhuggeri og
Monumentforretning
v/stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV

Tlf. 33 21 65 48
Fax. 33 21 30 32

Katolsk Orientering

Orientering nr. 14

5. september 2008

34. årgang

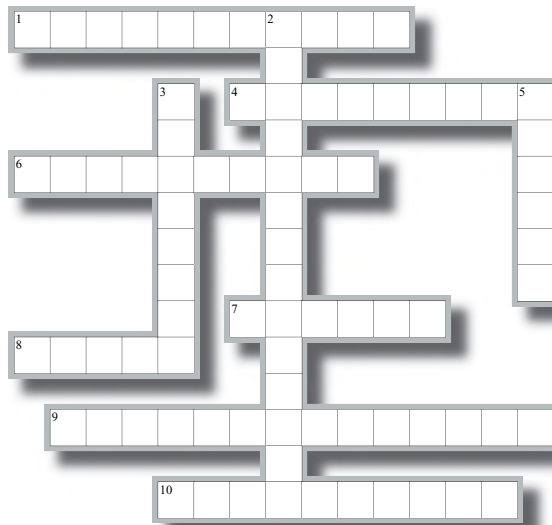
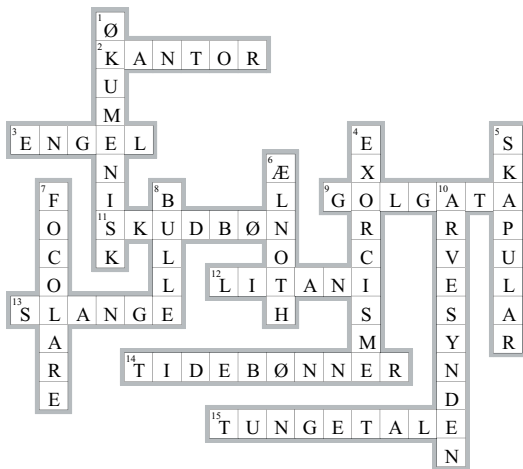
Redaktion Lisbeth Rütz (ansvarshavende)
Redaktionssekretær Kuno Arnkilde
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement
 Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Kirsten Krog og Elizabeth Knox-Seith
Redaktion og annoncer
 Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V,
 tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,
 e-mail: redaktion@katolskorientering.dk

Giro 205-7042
 Orientering fra sognene: indlæg sendes til sognenyt@katolskorientering.dk
 Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.
 Abonnementspris 420 kr. helårligt. Løssalg 21 kr. i Stenobutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.
Udgiver Ansargstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V
Tryk Morsø Folkeblad Bogtrykkeri, Oplag 8000
 ISSN 0902-297X

Katolsk Puzzle i nr. 14

Indsæt svaret på spørgsmålene i de tilsvarende felter med nummeret på spørgsmålet

Løsningen til Katolsk Puzzle i nr. 13:

Vandret

1. Kirkelig undersøgelsesdomstol i 1400-1700-tallet
4. Liturgisk redskab, der tjener som indfatning af en konsekreret hostie
6. Underjordiske gange i Rom og omegn
7. Gudstjeneste, der ikke har karakter af officiel liturgi
8. Fjende af Gud og hans rige
9. Udbredelse af evangeliet om Jesus Kristus og Guds rige
10. Systematisk gennemgang af de kristne trossandheder

Lodret

2. Formulering i ord af Kirkens tro
3. Den tidlige Kirke fra pinsedag til år 100
5. Erhvervelse af kirkelige embeder ved betaling

Bogstavet i hvert talfelt, men i tilfældig orden, danner navnet på en bog der udkom i bispedømmet i december 2006:

Kristne symboler

Af sr. Anna Mirijam Kaschner

Honning og bier

Gamle Testamente tog Josefs brødre honning med sig på rejsen til Egypten. Og i fortællingen om den stærke Samson, hører vi om bisværmen, der har slået sig ned i den løve, som Samson har dræbt. I Salmernes Bog kan vi læse, at Guds love er sande og søde, ja sødere end honning. Og kærlighed har sårmand også med honning at gøre, for i Hojsangen, står der: "Hvor er din elskov smuk, min brud, din elskov er dejligere end vin; dine salvers duft er dejligere end al balsam. Dine læber drypper af nektar, min brud, honning og mælk er under din tunge". Nuvel, bierne fik rigtig stor betydning, da kirken voksede frem. Større betydning end honning, og det var sikkert på grund af biernes opofrende flid. Derfor blev dette

dyr et symbol på Kristus, som også findes afbilledet på døbefontene fra det 6. århundrede.

På senere fremstillinger viser bikuber også hen til Jesus Kristus og hans kirke. Som bierne hører til bikuben, således hører kirken til Kristus.

I sammenhæng med mariadyrkelsen bliver bier et symbol på jomfruelighed; for idet den samler honning, bestøver den samtidig blomsterne. Derfor males der gerne bikuber i bebudelsesscenen.

Også sammen med nogle helgener kan bikuberne dukke frem. Fx får den hellige Bernhard af Clairvaux og kirkefaderen Ambrosius en bikube som attribut. Det skal hentyde til deres lærde veltalenhed: Deres ord "flyder som honning".

Men bierne fik også deres store betydning i den katolske kirke, fordi man troede, at bier formerede sig kønsløst. Det var først i 1700-tallet, at man fandt ud af, at bier faktisk formerer sig helt almindeligt.

Men det vidste ingen før da, og derfor passede bier så godt ind i den kirkelige tankegang, dengang hvor alt det, der hører kødets lyster til, mentes at være noget, der kom efter syndefaldet, så bier blev

altså forbillede for både munke og nonner, og paven selv brugte bisamfundet som et symbol på sit kirkelige hierarki.

Ja, selv en del af pavens hovedbeklædning, tiaraen, fik form som en bikube. Op igennem tiden har der været tale om overådige bikube-tiaraer, beklædt med guld og sølv og store ædelstene.

I dag bærer paven ikke længere tiaraen. For da den katolske kirke blev fornyet på det 2. Vatikankoncil i 1960'erne, og i overensstemmelse med den nye ånd, afskaffede pave Paul VI så at sige tiaraen, fordi den var blevet et symbol på menneskelig pragt og magt.

Ja, bierne betød meget, og også deres bivoks havde stor betydning, for lysene, som blev brugt i kirkerne, skulle laves af bivoks, fordi man troede, at bierne var kønsløse. Der var brug for enorme mængder bivoks. Fx blev der ved Wittenberg stiftskirke i Tyskland brugt ca. 36.000 pund bivoks om året til lysene der.

Det siger sig selv, at klostrene ud over al den anden kundskab, som klostrene holdt i hævd og formidlede, også havde biavl, som de var dygtige til.

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 36 - 38

RADIO

P1: Søndag den 7. Sept.

08.03 Tro og eksistens
 Springet. Idehistoriker Lise Sølund fortæller om, hvordan sygdom blev indgangen til Søren Kierkegaards univers. Eftertanke: Forfatteren Benny Alex beskriver sit spring ind i den kristne mystik. Tilrettelæggelse: Anders Laugesen.

På internettet: www.katpod.dk
 Radioen - der sender når du lytter

Ærkebiskop Chaput har et forbillede - og katpod.dk fortæller om det fra ærkebiskoppens nyeste bog: Giv kejseren, hvad kejserens er.

Fortsat abortdebat både i Danmark og andetsteds

Der er næppe udsigt til, at abortloven bliver lavet om - men der er bestemt heller ingen grund til at vente, at debatten om den vil standse.

Katolsk Orientering

Kirkeindvielse i Viborg

Menigheden i Viborg har ventet i seks år på deres nye kirke; men den var værd at vente på. Indvielsen af den nye Sankt Kjelds Kirke d. 31. august blev et stort tilløbsstykke. Så mange var mødt op fra hele Jylland, at der slet ikke var plads nok inde i kirken. Adskillige måtte følge den to en halv time lange

indvielsesceremoni over et TV, der var opstillet på terrassen foran kirken. Efter messen var der reception og optræden af den vietnamesiske gruppe på terrassen og i menighedssalen.

Læs mere om kirkeindvielsen i Viborg på side 6

Kristne i Orissa ofre for rabiate, hinduistiske grupper

Kardinalpræst Oswald Gracias er ærkebiskop af Bombay i Indien

Fire søstre fra kærlighedens missionærer blev den 5. september på festdagen for mother Teresa af Calcutta overfaldet af radikale hinduer og arresteret af politiet, fortæller websiden www.asianews.dk, der er en net-tjeneste under det pavelige missionsinstitut P.I.M.E.

De fire søstre blev overfaldet af omkring 20 hinduaktivister ved en jernbanestation i Durgh i delstaten Chhattisgarh i det centrale Indien. De blev tvunget til at stå af toget og overgivet til det lokale politi, mens de hinduradikale råbte antikristne smædeord efter dem.

Sr. Mamta, sr. Laborius, sr. Ignacio og sr. Josephina blev anklaget for at have kidnappet og forsøgt at omvende fire børn på mellem et og to år. Søstrene var på vej med børnene fra deres hjem i Raipur til et børnehjem i Shishu Bahva. På trods af at søstrene kunne fremvise rejsetilladelse og de nødvendige dokumenter, blev børnene ført til hospitalet i Durgh, mens myndighederne underkastede deres papirer en nærmere undersøgelse.

Den katolske kirke i Indien har udtrykt en skarp misbilligelse af overfaldet gennem en udtalelse fra overhovedet for bispekonferencen, kardinal Oswald Gracias.

Episoden er blot én ud af mange eksempler på ekstreme hinduers stigende aggression

over for kristne i Indien. Kardinal Gracias vurderer i flg. AsiaNews, at aggressionerne vil lægge gift for forholdet mellem hinduer og kristne og få langtidsvirkninger for det indiske samfund.

Ca. 80,5% af Indiens indbyggere er hinduer, mens der er 13,4% muslimer og 2,3% kristne. I Kandhamal – distriktet i Orissa (østlig delstat i Indien red.), hvor der bor omkring 650.000 mennesker, er mange adivasier, d.v.s. den oprindelige befolkning, og daliter (tidligere kasteløse) konverteret til kristendommen. Mange hinduer beskylder de kristne for at købe fattige indere til at konvertere. De kristnes svar på denne påstand er, at mange konverterer for at slippe ud af kastesystemet og derved få ny værdighed.

De kristne er blevet beskyldt for mordet på hinduekstremisten Laxmanananda og fire af hans disciple i delstaten Orissa d. 23. august. Laxmanananda var leder af VHP (Wishwa Hindu Parishad – verdens hindu råd). Dets ungdomsorganisation Bajrang Dal deltog aktivt i overfaldet på de fire søstre fra kærlighedens missionærer.

En maoistisk guerillaorganisation har d. 1. september påtaget sig ansvaret for drabet. Det har imidlertid ikke mindsket antallet af overgreb. Det menes, at mindst 50.000 er flygtet ud i junglen og stadig befinder sig der som følge af overgrebene.

Den pædagogiske munk

Britta Felsager skriver om den nu 85-årige benediktiner munk Thomas Keating.

Læs mere side 2

Kirken, troen, kærligheden og ægteskabet

I Katolsk Orienterings fortsatte serie om "Den katolske familie" har vi mødt den 26-årige Anni og 30-årige Lukas for at tale om Kirken, troen, kærligheden og ægteskabet.

Læs mere side 4

Kirkemusikerstævne

Ingegerd Maria Riis har været til kirkemusikerstævne på Magleås.

Læs mere side 5

Ny bog om Pater Pio

Lissie Lundh har fået udgivet bogen: "Pater Pio – mennesket og mystikeren".

Læs mere side 8

Kristianofobi

Kristianofobi, islamofobi og antisemitisme er tre betegnelser for samme grimme fænomener – fjendtlighed eller had til anderledestroende, der kan munde ud i offentlig forhånelse og fornærmelse, udstødelse fra det offentlige liv eller direkte forfølgelse.

Her i 60-året for FN's menneskerettigheds-erklæring krakelerer det gængse billede af Mahatma Gandhis Indien som en oase af tolerance og fredelig sameksistens. Formelt er Indien stadig et sækulariseret demokrati som er åbent for alle religioner. Men reelt udsættes kristne mange steder i stigende grad for forfølgelse. Så voldsomme er angrebene, at nettjenesten AsiaNews taler om en regulær pogrom i Orissa. Orissa var den første delstat i Indien, der i 1967 vedtog en anti-konversionslov. Her blev 70 kirker og andre kristne institutioner stukket i brand og 600 kristne hjem ødelagt i december sidste år. Lige nu må tusinder af mennesker igen flygte fra deres hjem.

Samtidig viser graden af forfølgelse også, at missionsvirksomhed i Indien i mange henseender er en succeshistorie. Hindufundamentalismen bremser for ligeberedthed, og derfor er Evangeliet en frigørende kraft for de mennesker, der befinder sig i bunden af kestepyramiden. Det ser ud til, at de nykristne indere har fundet mod til at protestere mod den udbytning, de udsættes for.

Religionsfriheden har det også skidt i mange muslimske lande, selv om Sura 2.256 siger: "Der må ikke være tvang i religionen". I Irak blev ærkebiskoppen af Mosul bortført og dræbt i januar. Her er antallet af kristne halveret siden 2003.

Men trods alt er der dog håbstejn. Med det "arabiske forår" fik de omkring 100.000 praktiserende katolikker, der i f.eks. Vatikanet findes i Qatar, i marts deres egen kirke, hvor over 10.000 kom til åbningsceremonien. Den nye åbning er i denne måned fulgt op af en invitation fra Bahraíns kong Samad og tidligere på året en invitation fra Qatar. Saudi - Arabien har i de sidste mange år stået øverst på listen over de lande, der aktivt forfølger kristne. Her er det officielt forbudt at besidde bibles, rosenkranser og krucifikser. Den sidste kristne præst blev udvist fra kongedømmet i 1985, og over en million filippinske gæstearbejdere i landet kan ikke frit samles for at dyrke deres religion. Kong Abdullahs overraskende besøg i Vatikanet d. 6. november sidste år var det første møde nogensinde mellem en saudiarabisk konge og en pave. Var det imagepleje for Saudi - Arabien eller et reelt forsøg på at sætte en dialog i gang? Fra den 4. til den 6. juni i år ledede kongen et møde i Mekka for muslimske lærde om interreligiøs dialog. Fra den 16. til den 18. juli var han vært i Madrid for et interreligiøst møde mellem jøder, kristne og muslimer. Et par uger efter mødet – den 6. august - blev 15 kristne deporterede. De havde holdt møde i et privat hjem, og blev først anklagede for at have sunget kristne salmer og prædiket - senere for at have afholdt et danseparty for at samle ind til terrorisme i f.eks. menneskerettighedsgruppen International Christian Concern. Havde det drejet sig om saudiarabere, kunne de have risikeret dødsstraf. Nu kunne de "nojes" med deportation.

Der er lang vej endnu for Saudi - Arabien. Så der er al mulig grund til, at pave Benedikt under det forestående besøg i Frankrig, der har Europas største muslimske mindretal på fem millioner, sætter dialogen mellem Islam og Kirken på dagsordenen, således som han tidligere har stillet i udsigt.

Lisbeth Rütz

Credo

Karlheinz Löhrer skriver i et læserbrev i Katolsk Orientering af 22. august 2008: "Hvorfor latin?"

Selvom jeg som skriveren er glad for messen på modersmål, vil jeg dog fortælle en oplevelse, jeg havde som ung, der understreger vigtigheden af, at vi også hér i Danmark holder Kirkens internationale "modersmål" vedlige, når det drejer sig om messens faste led:

Året var 1970. Jeg var lige blevet færdig som student og tog med nogle venner på en længere telttur til Spanien og Portugal.

Når vi nu alligevel skulle der forbi lagde vi turen over Lourdes. Og dér – i Johannes XXIII's store underjordiske basilika - fik jeg én af turens største og ganske uventede oplevelser: der blev sunget Credo, på latin (og jeg kunne heldigvis synge med).

Dét, der var den store oplevelse, var at mennesker fra hele verden var her tilstede og sammen bekendte den fælles tro som med

én stemme.

1960'erne var ikke altid en let tid at være troende ung katolik. Slet ikke i Danmark. Ofte blev man gjort til grin over, at man var kristen – og så katolik! - en mærkelig "sekt". I de mørkeste stunder kunne man næsten få den opfattelse, at man var den eneste unge katolik i verden!

Og så kom jeg hér og oplevede at: nej, jeg var ikke den eneste unge katolik i verden. Heller ikke den eneste, der troede. Vi var mange. Jeg tilhørte en verdenskirke.

Dén dag var jeg meget taknemmelig over, at også jeg havde lært Credo på latin og kunne være med.

Lad ikke de unge i dag (og os andre for den sags skyld) gå glip af sådanne oplevelser.

Venlig hilsen
Gertrud Messerschmidt
2920 Charlottenlund

Den pædagogiske munk

Britta Felsager er medlem af Keating-bønsgruppen ved Jesu Hjerter Kirke i København

Af Britta Felsager

Thomas Keating er nu 85 år og bor i St. Benedikts kloster i Snowmass, Colorado. Han har i en årrække været abbed og trådte ind i cistercienserordenen som kun 21 årig. Hans far var katolik, og som barn blev han undervist af nonner. Da han var en ganske ung mand, oplevede han (som så mange andre har gjort det) en dag, at Gud gennem en evangelietekst kaldte ham til omvendelse og Kristi efterfølgelse. Dette kald var han fast besluttet på at besvare (ikke uden modstand fra familien). Han valgte at træde ind i den strengeste orden, han kunne finde, og betragtede den kontemplative vej som værende det mest radikale svar på Guds kaldelse.

I 70'erne, da Keating var abbed i Spencer, Massachusetts ved St. Joseph's Abbey, blev han og hans medbrødre opmærk-

somme på den strøm af unge mennesker, der valfartede til klostre af østlig, religiøs observans beliggende i nærheden af deres eget kloster. Nogle af disse unge mennesker bankede på St. Joseph Abbeys dør for at spørge om vej. Keating undrede sig over, at ingen af dem tænkte på at rette deres åndelige søgen mod den kristne, kontemplative tradition, hvor han selv havde fundet svaret på alle sine længsler. Samtidig med dette stod det klart, at kirken i almindelighed i alt for lang tid havde fortrængt denne kontemplative tradition og fokuseret på aktivisme. Der havde længe hersket en antikontemplativ holdning overalt i kirken, og folk var blevet åndeligt udsultede.

Da Det Andet Vatikankoncil åbnede op for mange nye tiltag, begyndte Keating sammen med medbrødre det omfattende arbejde med at modernisere og tilgængeliggøre den kristne kontemplative vej og formidle den til almindelige mennesker.

Går man ind på www.contemplative-outreach.org kan man se, hvor produktiv han har været gennem årene. Her kan man købe bøger, video- og audiobånd, cd'er og dvd'er. Han har skabt et internationalt netværk for grupper og enkeltpersoner,

der har savnet et dybere Gudsforhold, og mennesker fra hele verden søger til hans retræter.

Det andet Vatikankoncil opfordrede også til interreligiøs dialog. Denne opfordring tog Keating op, ikke mindst af nysgerrighed efter at finde ud af, hvad alle disse mennesker, der tog til Indien og besøgte buddhistiske klostre, mon fandt der. Han lærte, at de fandt en konkret vej med mentale teknikker, opmærksomhedsstræning og meditationer, som hjalp dem til at afklare sindet og passivisere følelserne. Inspireret heraf udformede han altså en praktisk vej for kristne beregnet på at føre os til den forening med Gud, som Keating mener er Guds vilje med alle mennesker. Han inddrager den psykologiske viden, vi har i dag, og grundlaget for hele hans vej er den centerende bøn. Han og hans medbrødre har brugt den kristne klassiker, "Uvidenhedens sky" i deres udarbejdelse af denne bøn, som skal lede til kontemplativ bøn. Kontemplation er Guds rene gave, og alt, hvad vi skal gøre, er at prioritere dagligt at være sammen med Gud i stilhed.

Keating understreger til stadighed, at centerende bøn ikke må forveksles med de meditationsteknikker, vi finder i Østens religioner, for bøn er bøn og drejer sig udelukkende om vores relation til Gud. Han betragter det at svare på det første af Guds ti bud som værende kristendommens visions- og missionserklæring. Herudfra vokser alt godt. Hvis vi elsker Gud af hele vort hjerte, sjæl, sind og styrke, vil vi gøre alt af kærlighed til Ham, og Han vil lutre os for vores egoistiske motiver. Vi bruger hele vores liv på at søge lykken de forkerte steder, og omvendelse er ifølge Keating at ændre retning, så vi begynder at søge lykken, hvor den findes – nemlig i Gud.

Hvis man er interesseret i at læse danske oversættelser af nogle af Thomas Keatings tekster, kan man gå ind på www.centeringprayerdk.blogspot.com - Oversættelserne finder man øverst til højre. På bloggen kan man også læse en anmeldelse af dvd'en: "Invitation fra Gud".

Vi beklager...

På grund af tekniske vanskeligheder har en del af vores sædvanlige modtagere af Katolsk Orientering ikke modtaget udgave 12 og 13.

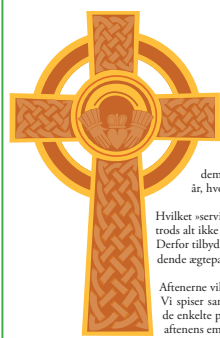
Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med navn, adresse og telefonnummer. Kun navn og postnummer offentliggøres i bladet.

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte læserbreve, der overskrider 300 ord.

Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk eller som brev til: Katolsk Orientering, redaktionen Gl Kongevej 15, 1610 København V

Passer du på dit ægteskab?

*Har I været gift i 1 år,
12 år, 30 år?*

Vores biler sender vi til jævnligt eftersyn, så de kører godt og fungerer, når vi har brug for dem. Vi forventer, at en bil holder mellem 5 og 10 år, hvorefter den bliver skiftet ud.

Hvilket "serviceeftersyn" giver vi så vores ægteskab? Det skal trods alt ikke kun holde ti år, men helt hele livet. Derfor tilbyder vi nu noget helt nyt for ægtepar eller for vorde ægtepar.

Afenerne vil foregå på følgende måde: Vi spiser sammen, hører et kort oplæg, og derefter sætter de enkelte par sig sammen for på tomandshånd at tale om afenens emne.

Emnerne bliver bl.a. Kunsten at tale sammen, konfliktløsninger, tilgivelse, at være forældre og andet.

Vi begynder tirsdag den 7.10. 2008 og derefter den 21.10, 4.11 og 18.11.

Sted: Sankt Ansgars Kirkes menighedssal, Bredgade 69a, 1260 København

Tilmelding er nødvendig og kan ske på listen herunder eller direkte til

Diakon Kaare H. Nielsen
Tlf. 3940 1745
kn@katolsk.dk

Som ægtepar skal man kunne tale sammen. Man skal kunne tilgive hinanden og være gode til at løse konflikter, og man skal være gode forældre. Helst sammen og helst hele livet igennem.

Men nemt er det ikke altid. Derfor har diakon Kaare

Hellig Kors Kirke

Stor arv

Hellig Kors Kirke i Lemvig har fået testamenteret en gave på én million kroner. Det fortæller sognepræst Than Duc Tran, kaldt Dominique.

De mange penge er do-

neret af lektor Benedicte Bang Resen, der døde i foråret. Hun har øremærket gaven til menigheden i Lemvig; men da bispedømmet har et solidaritetsprincip bliver 30 procent af gaven overtaget af samme. Tilbage er dog stadig 700.000 kroner, som menigheden nu har mulighed for at bruge på kirken. Og menighedsrådet har da også planer om både en større renovering og en mulig udvidelse.

Tak til Torben Riis

Det var med beklagelse at jeg erfarede at Torben Riis havde sagt sin stilling op, og jeg vil gerne udtrykke min store agtelse for det flotte stykke arbejde, den afgående redaktør af Katolsk Orientering har ydet. Samtidig med at han passede sit job som gymnasielærer, formåede han sammen med den øvrige medarbejderskab på K.O at bringe en nyhedsfor-

midling af katolsk læsestof og debatterende emner af høj kvalitet, altid loyal og trofast overfor kirkens tro og lære.

En stor tak!

Venlig hilsen,
pastor Benny Blumensaat,
Kirkegade 58,
6700 Esbjerg.

Massemedierne - og den katolske familie

Hvad stiller vi som katolikker op over for den strøm af mere eller mindre lødig underholdning, der vælter ind over os i disse år via fjernsyns- og computerskærmen? Lader vi bare børnene se, hvad de har lyst til? Bruger vi tid på at tale med dem om det, de har set – eller har vi resigneret, fordi fjernsynet og computeren er effektive og tålmodige børnepassere i en travl hverdag?

Det er naturligvis ikke kun et problem for katolikker, men for alle ansvarlige forældre, der finder det betænkeligt, at deres børn tilbringer timevis hver dag foran den ene eller den anden skærm. Hvad er det for forestillinger og værdier, der ad den vej kommer til at præge deres forståelse af sig selv og omverdenen?

Det er spørgsmål som disse, der vil blive belyst og drøftet på et skandinavisk seminar for familier lørdag den 25. oktober på Østergårds Allé 6, 2500 Valby, kl. 10.30 – 16.00.

Der er to hovedtalere: Piotr Urniaz, som

p.t. er ved at lægge sidste hånd på en afhandling inden for medie og kommunikationsvidenskab ved Universitetet i Umeå, Sverige, og dr. phil. Annette Myre Jørgensen, sprogforsker og førstestemanuens ved universitetet i Bergen, som vil tale om, hvordan vi påvirker børn med vores sprog, og om hvordan vi kan forbedre den sproglige kommunikation inden for familien. Torben Riis indleder og afslutter mødet og fungerer som ordstyrer. Seminaret afholdes på engelsk. Pris inkl. frokost og kaffe: 200 kr. for enkeltpersoner og 350 kr. for ægtepar. Betalingen erlægges kontant ved ankomsten.

Alle interesserede er velkomne

Af hensyn til den praktiske tilretteleggelse bedes man tilmelde sig senest den 13. oktober hos Jenny Olsson:

e-mail: jenny.k.olsson@gmail.com eller på et af disse telefonnumre:

0046-730217531 eller 0046-40231386

Sankt Andreas Bibliotek

- deltager i kulturnatten den 10. oktober

P.t. sker der en masse på Sankt Andreas bibliotek. Biblioteket har for længst fået hjemmeside, og bibliotekar Kate Toft Madsen har sammen med nyansatte biblioteksmedhjælper Aleksandra Wasowska og fagreferenterne gennem længere tid arbejdet på at trimme bogbestanden, så den bedre matcher bibliotekets profil. Man er også på vej mod at afskaffe det gamle kortkartotek. Det betyder, at alle bibliotekets bøger vil komme til at stå i en database, så de med tiden vil kunne søges via hjemmesiden www.sanktandreasbibliotek.dk.

Men et bibliotek er andet og mere end reoler med bøger i. Det er også et forum for udveksling af ideer og tanker.

Derfor deltager Sankt Andreas Bibliotek i år for første gang i kulturnatten d. 10. oktober kl. 18 – 23.

Fem oplægsholdere vil sætte fokus på to af samlingens styrker – litteratur om Kirken i middelalderen og helgenlegender. Hvert oplæg varer cirka 15 minutter, og der er

mulighed bagefter for spørgsmål og samtale om emnet.

Kulturnattens program bliver:

Kl.18.00 - Da Himmelen kom nærmere: Vores fælles arv i den dansk-europæiske middelalder / v. Prof. Brian Patrick McGuire, Roskilde Universitetscenter.

Kl.18.45 - Benedikt af Nursia / v. Sr. Anna-Maria Kjellegaard, priorinde, Vor Frue Kloster Birkerød.

Kl.19.30 Helgeners rolle i Den Katolske Kirke / v. Generalvikar Lars Messerschmidt.

Kl.20.15 - Den hellige Lioba / v. Sr. Hildgard Madsen, Sankt Lioba Kloster, Frederiksberg.

Kl.21.00 - Evangelisten Johannes / v. overlæge Hanne Gregersen.

Der vil også blive mulighed for at gøre et godt køb i bibliotekets antikvariat og for at prøve kræfter med et bind af Augustins "Opera omnia".

Ny organisations- og udviklingskonsulent i Danmarks Unge Katolikker

Organisations- og udviklingskonsulent i Danmarks Unge Katolikker - Son N. Bui

Danmarks Unge Katolikkers nye organisations- og udviklingskonsulent hedder Son N. Bui. Han efterfølger Henrik Bang Bjørgo, der trådte tilbage før sommerferien. Son N. Bui skriver at han vil tilføre stillingen nye aspekter og fokusområder. Han vil især lægge vægt på udviklingsdelen og en mere udadvendt profil, og her i begyndelsen vil det primært dreje sig om at øge antallet af medlemmer og lokalforeninger samt søsætning af DUKs nye projekt "Aktion 10P" inkl. ledertræningsprogram. Son N. Bui ser frem til et tæt samarbejde med DUKs brede korps af frivillige, Udvalg og Arbejdsgrupper, bispedømmets Kateketer, Børne- og Ungdomspræsten, Sekretariatssekretæren, Lokalforeningskonsulenterne og DIG! - Vi ønsker Son N. Bui og Danmarks Unge Katolikker tillykke.

Hovedstadens Unge Katolikker Danmarks Unge Katolikker

I kølvandet på DUKs tur til Verdensungdomsdagen i Sydney er der blevet grundlagt en ny forening for unge mellem 18 og 35 år. Den kaldes indtil videre Hovedstadens Unge Katolikker og dens aktiviteter kører efter ABBA-princippet: Arrangementerne finder sted på Amager (A) og i Bredgade (B). 1. tirsdag i måneden på Amager, 2. mandag i måneden i Bredgade, 3. mandag i måneden i Bredgade og 4. tirsdag i måneden på Amager. Skulle der være en 5. mandag i måneden finder aktiviteterne sted på Frederiksberg. Alle arrangementer begynder kl. 19.30 og forventes at slutte kl. 21.00. Nogle inden for foreningen planlægger også en form for karitativ indsats, hvor man vil hjælpe Mother Teresas søstre på Nørrebro.

Foreningens hovedaktiviteter er:

"DEN 10. TIME". Navnet henviser til det

tidspunkt på dagen, hvor Jesu første disciple følger med ham for at vide mere om ham (Joh 1, 39). Vi vil også vide mere om ham og om vores tro, og det vil ske på en måde der er til at forstå for unge. 1. tirsdag og 3. mandag i måneden.

"OK2PRAY". Møder hvor man beder, taler om bøn og deler sin troserfaring. 2. mandag og 4. tirsdag i måneden.

Disse aktiviteter skal ses som separate tilbud, som man kan vælge imellem. Resten af septembers program ser således ud:

Tirsdag d. 23. september: OK2PRAY i Skt. Annæ på Dronning Elisabeths Allé 3, København S.

Mandag d. 29. september: Filmaften i Skt. Mariæ, Jens Jessens Vej 5, Frederiksberg. Der kan fås mere information på Facebook-gruppen "Hovedstadens Unge Katolikker".

Kirken, troen, kærligheden og ægteskabet

Katolsk Orientering har mødt den 26-årige Anni og 30-årige Lukas for at snakke om Kirken, troen, kærligheden og ægteskabet.

Tekst og foto: Lisbeth Rütz

Katolsk Orientering har mødt den 26-årige Anni og 30-årige Lukas for at snakke om Kirken, troen, kærligheden og ægteskabet. Anni læser på Diakonhøjskolen i Århus, Lukas der stammer fra Tyskland, går til hverdag på sprogskole for at lære dansk og arbejder derudover et par timer om dagen som rengøringsassistent. Han drømmer om at læse teologi i Østrig for senere at kunne tjene Kirken på fuld tid.

Hvad fik Jer til at blive katolikker?

Anni: Min vej til den Katolske Kirke var forholdsvis kort og ukompliceret. Jeg er vokset op i et protestantisk hjem, med kristne værdier, men uden megen tale om Gud i hverdagen. Jeg tænkte aldrig på Jesus som en nulevende person, og igennem gymnasieårene mistede jeg den sidste rest af tro på, at der fandtes en Gud. Det var ikke fordi, jeg ville være ateist; men det jeg mødte alle steder, hvor jeg kom, var ateisme, og jeg havde ikke noget at stå imod med. Efter gymnasiet havde jeg to sabbatar, og i den tid mærkede jeg en snigende tomhed og ensomhed. Men så skete der noget. Da jeg kom hjem fra et ophold i USA, havde min mor og søster læst en bog, som de var meget begejstrede for: Niels Christian Hvidts Mirakler. Jeg begyndte at læse den, men gjorde den aldrig færdig. Der var nemlig et afsnit, som virkelig fangede mig, og det var om Vassula Rydén. Min søster Ina var også blevet interesseret, og sammen bestilte vi "Sandt Liv i Gud" bøgerne. Jeg husker tydeligt den dag i februar 2003, da jeg begyndte at læse Vassula's budskaber. Den dag blev Jesus levende for mig. Pludselig indså jeg, at Han befandt sig der i stuen hos mig, så simpelt var det. Jeg skrev i min dagbog, at jeg var blevet kristen, og at fra

nu af ville mit liv aldrig blive det samme, og jeg fik ret, for alle de vigtige beslutninger, jeg har taget siden, havde været utænkelige, hvis ikke jeg havde fået Jesus ind i mit liv. Han forandrede mit liv og mit syn på så mange ting over kort tid. "Sandt Liv i Gud" - budskaberne gjorde mig kristen og fyldte mig med katolsk teologi, uden at jeg på det tidspunkt tænkte konfessionelt. Først gik vi i Folkekirken og en karismatisk ungdomskirke; men da vi om sommeren tog til Medjugorje og for første gang oplevede katolicismen, forelskede jeg mig i Kirken og Eukaristien. Jomfru Maria var for længst optaget i mit trosliv pga Vassulas budskaber, så da jeg den sommer flyttede til Århus hvor der fandtes en katolsk kirke, var beslutningen taget om, at jeg ville være katolik. Allerede d. 6. April 2004 blev jeg optaget i Kirkens fællesskab.

Lukas

Jeg voksede op i en familie, hvor vi plejede at gå i kirke mindst to gange om ugen. Vi havde også både morgen - og aftenbøn sammen. Men jeg kan ikke sige, at jeg havde en levende tro. Efter retræter som f.eks. i Taizé faldt jeg næsten omgående tilbage i de gamle vaner og mistede kontakten med Gud.

Jeg tog mit første skridt hen mod Gud, da jeg boede i USA, England og Israel. Jeg prøvede forskellige slags kirker; men i Jerusalem opdagede jeg Dormition kirken, der ledes af de tyske benediktinere. Jeg blev glad for at gå til Vesper hver aften, og da jeg mødte Anni dér, blev jeg nødt til at tænke mere over det katolske.

Det var lige før hun slog op med mig, da

jeg sagde, at jeg ikke ville bryde mig om, hvis mine børn bad til Jomfru Maria! Men så fandt jeg ud af, at jeg jo bare var et ekko af fordomme, jeg ikke satte spørgsmålstegn ved. Jeg ønskede at være åben for sandheden. Anni inviterede mig på retræte i Medjugorje. Til at begynde med var det lidt for meget for mig; men da jeg var kommet hjem, friede jeg til Anni. Vi bestemte os senere for at tage på discipelskole i Saligprisningernes fællesskab i Warstein i Tyskland både som ægteskabsforberedelse, og for at jeg kunne lære den katolske tro bedre at kende.

Jeg stillede mange spørgsmål, og selv en uge før min optagelse udsatte jeg den, fordi jeg ikke følte mig parat. Jeg blev optaget i Kirken d. 24. juni på Johannes Døberens festdag. Jeg har ikke fortrudt den beslutning en eneste dag, og jeg prøver hele tiden at sætte mig mere ind i troen ved at lytte til Podcast - udsendelser.

Jeg elsker simpelthen Kirken, og jeg drømmer om at studere teologi for en dag at tjene den på fuld tid. Vi lever i et dekadent samfund, hvor folk har tabt håbet, og de fleste bare stoler på materialismen og deres egen styrke. Jeg vil gerne være en sten i en levende kirke, der tiltrækker alle de mennesker, der tørster så desperat efter noget.

Hvad venter I jer som nye katolikker af til menigheden, og hvad vil I selv gerne bidrage med?

Vi går til messe om søndagen og nogle

gange i hverdagen. I forbindelse med messen har menigheden jo ikke så mange funktioner. Om messen bliver en god oplevelse, mener vi derfor i høj grad afhænger af, hvordan præsten griber fejringen an, og af hvordan man selv er indstillet.

Men man kan forvente, at menigheden er begejstret for sin katolske identitet, og at vi er fælles om at tro på Kirkens lære. Begejstring er ret vigtig og viser sig i små ting, f.eks. ved at man synger med på salmerne og lytter til Ordet under prædikenen, samt at man udnytter den store nåde, vi har i Sakramenterne. Især oplever vi, at skriftemålet og Eukaristien, som begge er Sakramenter, man ofte kan få del i, er nådemidler, der klart opbygger individet og menigheden. Derfor er det forventeligt, at disse gøres tilgængelige og værdsættes højt i Kirken. I den sammenhæng er det godt, når der gives mulighed for tilbedelse. Jesus er jo selv tilstede i brødets skikkelse og arbejder i sjælene på de mennesker, som tilbringer tid med Ham der.

Var det svært at acceptere kirkens lære?

Hvad angår Kirkens lære, så tror vi personligt, at en stor del af den Katolske Kirkes problemer i dag har rødder i en mangel på viden om troen. Vi tror, at mange mennesker både i og udenfor Kirken ville blive totalt begejstrede hvis de hørte om ræsonnementerne bag dogmer og morallære. På dette område har vi begge en drøm om en gang at bidrage gennem voksenkatekese, ægteskabsforberedelse eller konvertitundervisning.

Hvordan stiller I jer til Kirkens lære om seksualitet og ægteskab?

Den Katolske Kirkes lære om seksualitet og ægteskab er helt fantastisk. Især pave Johannes Poul II har gjort et stort arbejde og udarbejdet tusindvis af sider om emnet. Disse er bl.a. blevet formidlet videre i et tilgængeligt sprog af amerikaneren Christopher West. Dette er efter vores mening virkelig et af de steder, hvor Kirken udstråler Kristi lys. Læren om seksualitet hænger jo uløseligt sammen med så vigtige emner som livets værdighed og mandens og kvindens identitet og kald, så her ligger svarene på mange postmoderne menneskers eksistentielle spørgsmål. Synet på seksualitet og ægteskab er fundament for, hvordan vi lever i hverdagen, i familien, og hvordan samfundet er opbygget, og derfor underer det mig, at Kirken i Danmark ikke fokuserer mere på disse emner. Vi mener, at man her skal besinde sig på, at vi er omgivet af "dødens kultur", så det er uundværligt, at Kirkens medlemmer, især de unge, præsenteres for den rette lære om kyskhed, seksualitetens rolle, ægteskabets uopløselighed, prævention og retten til liv fra undfangelse til død.

Det er jo en kendsgerning at mange konvertitter lige så stille forsvinder igen - hvad kan vi gøre for at forhindre det?

Det er et rigtigt godt spørgsmål, som man kunne sige meget om. Man skal sørge for en god og grundig konvertitundervisning, hvor man kommer igennem alle de katolske dogmer og også de kontroversielle moral-læretæmaer. Vi tror, en sådan gennemgang af troen kan overbevise folk om, hvorvidt

Kirkemusikerstævne på Magleås

de virkelig hører hjemme i Den katolske Kirke. Når nogen så har indset, at de gerne vil være medlemmer, så synes vi, at Kirken skal byde dem velkomne med åbne arme. Vi har hørt flere historier om konvertitter, som skulle forsvare deres ønske om at tilhøre Kirken med næb og klør. Sådan noget er meget uheldigt, for så bliver udgangspunktet måske, at man ikke føler sig velkommen i menigheden. Når man så er medlem af menigheden, mener vi, at det er en god ting, at der findes et jævndrende fællesskab, som man kan være med i, og at man, hvis man kan og har lyst, får lov til at tjene Kirken på det område, hvor man har evner og gaver.

Har du Anni nogle erfaringer fra pinsekirken, som kan bruges i den sammenhæng?

Hvis man er konvertit i en menighed, kan det godt virke som en stor opgave at lære menighedens medlemmer at kende. I Pinsekirken har jeg oplevet, at der er mange "læg-initiativer", og at de, som står for et bestemt arbejde eller projekt, også får lov til at sige et par ord om det under gudstjenesterne. På den måde får man sat ansigt, navn og personlighed på flere mennesker i menigheden. Så er det lidt nemmere at gå til en person, hvis man synes, noget lyder spændende. Og menigheden kommer til at virke mere tilgængelig.

Læren om seksualitet hænger uløseligt sammen med så vigtige emner som livets værdighed og mandens og kvindens identitet og kald, så her ligger svarene på mange postmoderne menneskers eksistentielle spørgsmål.

Hvad skal man gøre for at gøre Kirken mere levende og tiltrækkende for unge?

Den første kirke, som børn og unge oplever, er familien. Hvis de ikke har mødt troen derhjemme, vil Kirken og dens sprog, som det er nu, for størstedelen af de unge forblive fremmed og uinteressant. Vi mener derfor, at forældrenes aktive rolle i forhold til børnenes religiøse opdragelse er totalt grundlæggende. Hvis ikke forældrene føler sig udrustede til at lære deres børn om troen, så må der være undervisning tilgængelig for forældrene. Men hvad der foregår i Kirken er selvfølgelig også utrolig vigtigt. De mange faste rammer og den tunge liturgi appellerer ikke til ret mange unge. I kirken i Århus, hvor vi kommer, er der tre messer om søndagen. Man kunne godt forestille sig, at en af messerne kunne gøres mere ungdommelig, blandt andet med instrumenter, lovsang (i stedet for de gamle salmer) og en prædiken, som er mere henvendt til de unge og behandler problemstillinger, der gør sig gældende for dem.

Rolf Tönshoff og Erling Rasmussen sang, spillede og svarede på spørgsmål under kirkemusikerstævnet

af Ingegerd Maria Riis

En broget skare.

I weekenden d. 24-25 august løb et arrangement af stabelen, som vi deltagere havde ventet på i lang tid nogle af os dog uden at have tænkt over, at det manglede. Det kan godt føles som en lidt ensom og nogle gange endda utaknemmelig opgave at være organist eller kirkesanger i den danske katolske Kirke. Misforstå mig endelig ikke, vi klynker skam ikke, vi er der jo af egen fri vilje. Men sagen er den, at hvis alt går som det skal, lægger ingen mærke til noget, vi skal derimod nok blive gjort opmærksom på vore fejl! Det er da også i orden, for det betyder vel, at nogen ville savne os, hvis vi ikke var der.

Kirkemusikere i den Katolske Kirke i Danmark er en blandet skare, nogle er meget dygtige professionelle, mens andre er amatører, som gerne vil gøre en indsats for at festliggøre gudstjenesten efter bedste evne. Der er en meget enkel grund til, at der findes så få ikke-pensionerede organister i katolske kirker søndag formiddag: de har job i folkekirken, for de skal jo have brød på bordet, og de færreste katolske sogne har ret mange penge i kassen. Dette kan dog have den store fordel, at vi, der så er der, er der, netop fordi vi gerne vil, og ikke for pengenes skyld...

Den nye "Lovsang" m.m.

Men tilbage til formålet med at samle denne blandede flok: inspiration til arbejdet, gennemgang af de mange ændringer i musikken, som er affødt af tekstændringerne i den nye "Lovsang" og udveksling af erfaringer fra de forskellige sogne. Og til trøst for de sogne, som havde spenderet vores deltagelse, og til ærgrelse for dem, som ikke var med, skal det siges, at vi ikke blev skuffede, det var en pragtfuld weekend. De to stævnelederes navne vil være kendt af de fleste: Erling Rasmussen har været organist og kantor i Sankt Ansgars Kirke 1963-1980 og har komponeret danske mes-

ser og vekselsange og melodier til messesvar, som vi alle kender. Rolf Tönshoff overtog posten i domkirken i 1980 og sidder der endnu. Derudover er han gymnasie-lærer og har skrevet en del bl.a. om gregoriansk musik.

De to holdt først en gennemgang af ændringerne til de "løse" dele af messen, og vi fik mulighed for at synge mange ting igennem og få svar på vores spørgsmål. Vi fik også lige kigget på, hvordan de tidligere salmebøger så ud, og så fik vi lært en del af de nye salmer, som er kommet med i den nyeste salmebog. Hvis organist og sangere kender dem, er der større mulighed for, at de bliver brugt, så det var også en god idé. Vi øvede også både vekselsange og Taizé-melodier, og så fik vi den loven-de meddelelse, at det ikke varer længe, før orgelledsagelses-bogen er klar!

Gammelt og nyt

Der blev også sunget en hel del gregoriansk, og alle var enige om at, det stadig skal være noget, som vi bruger så tit, at det ikke bliver glemt. Det skal være som i den bibelske tekst, påpegede pastor Niels Engelbrecht, hvor den vise tager både nyt og gammelt ud af sit forråd. Vi skal holde fast i kirkens musikalske traditioner, men også kunne bruge det nye.

Og ind imellem alt dette "hårde arbejde" fik vi også udvekslet erfaringer omkring de meget forskellige forhold i sognene, lært hinanden at kende, og sunget en hel del mere...

Det var opløftende at møde så mange dygtige og engagerede mennesker.

Og næste gang

Vi må mødes med kortere mellemrum, var alle enige om. Sidste kirkemusikerstævne blev afholdt for ca. 30 år siden, og så længe vil vi helst ikke vente på det næste. Men i mellemtiden synes jeg, vi skulle lave et "Netværk for katolske kirkemusikere i Danmark", hvor vi kan kontakte hinanden omkring emner som materialer, gode ideer,

mulighed for at vikariere, danne større kor til specielle lejligheder, og hvad man ellers kunne finde på.

Til sidst en stor tak til arrangørerne for et på alle måder vellykket arrangement!

*Ingegerd Maria Riis, stævnedeltager.
ingegeerdris@hotmail.com*

Læst i Katekismen

Troens frihed

For at troens svar må være en sand menneskelig akt"bør mennesket frivilligt svare Gud ved at tro, følgelig må ingen mod sin vilje tvinges til at antage troen. Thi trosakten er ifølge selve sin natur frivillig". "Gud kalder menneskene til at tjene Ham i ånd og sandhed; derfor bliver de forpligtet gennem samvittigheden, men ikke tvunget... Dette viser sig tydeligt i Kristus Jesus". For selv om Kristus har opfordret til tro og omvendelse, har Han på ingen måde tvunget dertil. "Han vidnede om sandheden, men dem, som modsagde den, ville Han dog ikke påtvinge den med magt. Thi Hans rige vokser gennem den kærlighed, hvormed Kristus, ophøjet på korset, drager menneskene til sig.

(Artikel 160)

Sankt Kjelds kirke på det hellige bjerg

Det nye liturgiske rum

Tekst og foto: Lisbeth Rütz

Skt. Kjelds Kirke hedder Danmarks nyeste katolske kirke, der ligger i Viborg og blev indviet d. 31. august af biskop Czeslaw. Viborg betyder "det hellige bjerg", og det er ikke uden grund. Byen ligger nemlig på den jyske højderyg hævet over det omgivende flade landskab. Den blev bispesæde allerede i 1060 og var gennem hele middelalderen et religiøst kraftcenter. På samme matrikelnummer som Skt. Kjelds Kirke lå her Drottens (gl. dansk betegnelse for Treenigheden red.) Kirke - en af de 12 kirker der blev revet ned i Viborg efter reformationen.

Da munken Hans Tavsén i 1525 flyttede ind på johannitterklostret i Viborg, tog han nye tanker med sig fra Wittenberg. Kun fire år efter - i 1529 - og syv år før i resten af Danmark blev reformationen gennemført i Viborg, da byens sidste katolske biskop, Jørgen Friis, blev smidt på porten. Næsten 400 år skulle der gå, før der igen blev læst messe i byen. I 1925 læste pastor Osterhammel fra Randers den første messe i et privat hjem i byen. Menigheden blev efter Osterhammel indtil 1966 betjent af kamillianerne fra Aalborg.

Efter en tid at have fejret messe i forskellige private hjem lejede menigheden havesalen i Morvilles gård i Sct. Mogensgade af hr. og fru von Spreckelsen, forældrene til den senere så berømte arkitekt Otto v. Spreckelsen. Her blev Sankt Kjelds Kapel indviet påskedag 1941. Fem år senere købte kamillianerne ejendommen i Sct. Leonisgade 12 efter slagtermester Wörzner. I den tidligere spisestue blev der indrettet kirkesal med 60 pladser, og her blev Sct. Kjelds kapel indviet samme år d. 23. juni. Da bispedømmet i 1966 købte bygningen af kamillianerne, blev Viborg et selvstændigt sogn, og Skt. Kjelds Kapel kom til at hedde til Skt. Kjelds Kirke. Til sognet hører også den tidligere metodistkirke i Lemvig, der blev indviet til katolsk kirke i 1978. Menigheden har ingen fastboende præst, men betjenes af sognepræsten fra Randers, pastor Than Duc Tran (i daglig tale p. Dominique).

Gennem årene er menigheden vokset støt til de i dag ca. 600 medlemmer, der er fordelt på over 30 nationaliteter. I dag kommer der en almindelig søndag ca. 100 i

kirke, til højtiderne kommer der ca. 150. Menigheden har derfor gennem længere tid lidt af pladmangel. Under messen har der ikke været siddepladser nok til alle. Mange har måttet tage til takke med ståpladser i gangen og forrummet, og det har gjort det vanskeligt at fejre messen på en værdig måde. Pladmanglen har også gjort, at man

Biskop Czeslaw indvier det nye alter

ikke har kunnet samle mere end ca. 30 til menighedsarrangementer. Derfor har det længe været et stort ønske at få nye og tidsvarende fysiske rammer omkring menighedslivet. Eller som projektbeskrivelsen fra 2004 udtrykker det: "Kirken i Viborg forsøger på sin egen beskedne måde at være med til at skabe en både dansk og katolsk fremtid for alle i menigheden. Skal vort mål lykkes, behøver vi mere og bedre plads".

Her er Guds hus og Himlens port

Indvielsesmessen for den nye kirke tog sin begyndelse, da den farverige og festlige procession i strålende solskin bevægede sig fra parkeringspladsen op gennem Sct. Ibs Gade og Sct. Leonisgade til kirkens indgang. Her overrakte formanden for byggeudvalget, Christian Sonne - Schmidt, kirkens nøgler til biskop Czeslaw, der gav dem videre til sognepræsten. I processionen deltog bl.a. Viborgs biskop, Karsten

Nissen, domprovst Arndt Jessen Hansen, sognepræst Birgitte Thun, baptistpræst Poul A. Beck og præst i pinsekirken Ruben Højer. Blandt de øvrige gæster var katolske præster fra Esbjerg, Grenaa, Kolding og Ringsted, ordenssøstre fra Sostrup og Tønder og menighedsrådsformænd fra hele Jylland.

En trio bestående af Elzbieta og Beatha Maria Wasilewsca og Monika Møller spillede violin og kornet, og Kirsten Kjørulf fungerede som kantor og organist.

Indvielsen af kirkerummet blev markeret med en række symbol-ladede handlinger. Alteret blev salvet med krisam som symbol på Kristus, der frem for alle andre kaldes og er den Salvede. Også kirkens mure blev salvede som tegn på, at den for evigt er indviet til den kristne gudstjeneste. Der blev brændt røgelse af på alteret som symbol på Kristi offer, der fortsættes i sakramentet og stiger op til Gud som en vellugt, og kirkerummet blev tilrøget som symbol på, at det skal være et bønnens hus. I sin prædiken fremhævede biskop Czeslaw, at kirken er en bygning af levende stene. Men den er ikke blot en åndelig størrelse, og derfor er det vigtigt, at der er smukke og værdige rammer for messens fejring. Som led i messen blev relikvier af tre helgener, nemlig Gregor den Store (540-604), Thomas Becket (1118-1197) og Maria Goretti (1890-1902) muret inde i gulvet under alteret.

Biskop Czeslaw takkede Folkekirken for det gode naboskab gennem årene. Menigheden har, når behovet var der, fået lov til at låne Domkirken, Gråbrødrekirke og Houkær Kirke til firmelser og bryllupper, hvor der ofte kommer mellem 200 og 300 mennesker. Nu bliver det for første gang muligt at fejre disse begivenheder i menighedens egen kirke.

Naturen er altertavle

Seks år har projektet været fra begyndelse til afslutning; men resultatet var værd at

vente på. Man har fået et meget lyst, smukt og enkelt kirkerum. Det store vindue i den over ti meter høje østgavl leverer en af byens smukkeste udsigter ud mod Sønderø. Som pastor Dominique udtrykte det under indvielsen: "Her er naturen selv altertavle".

Nu starter vi på en frisk

"Vi har virkelig knoklet for at samle penge ind til byggeriet, for vi skulle selv stille med en million. Den har vi skaffet ved at samle ind i menigheden, og vi har tjent penge f.eks. ved at sælge forårsruller på torvet. Men vi er også meget taknemmelige for den støtte, vi har fået fra andre menigheder. Menigheden i Aarhus holdt en fest og gav os de 44.000, der kom ind. Det har da været hårdt; men byggeprojektet har også samlet menigheden. Vi er blevet mere synlige og kendte i byen. Vi ønskede alle sammen at blive herinde i centrum, selv om vi kunne have tjent mange penge på at sælge grunden og flytte ud i en forstad til Viborg. Vi håber, den nye kirke vil få flere af de ikke - aktive katolikere til at komme her noget mere", fortæller Quan Tran og Hai Tran fra menigheden.

"Ja, nu starter vi på en frisk", supplerer Menighedsformand Inger Touray. "Vi er simpelthen lykkelige over at være kommet så langt. Det er nok vanskeligt for Jer københavnere at forstå, hvor mange praktiske problemer der er forbundet med at få menighedslivet til at fungere her i udkantsområderne. Vores menighed er jo spredt over et stort areal, så det kan være svært at få folk samlet. Alt det praktiske kører med

Biskop i Folkekirken Karsten Nissen deltog i indvielsen

den forhåndenværende, frivillige arbejdskraft. Vi kan aldrig sige, vi har aktive nok. Derfor er der desværre også altid nogle opgaver, der ikke bliver løst eller ikke bliver løst godt nok.

Men fra september er der lagt op til, at der skal være voksenkatekese for forældrene. Vi satser også på at få en ministrantklub og indføre månedlige familiemesser i en mere børne- og ungdomsvenlig form. Vores menighedsliv har været noget på vågeblus, for da den gamle fløj blev revet ned i pinsen 2007, stod vi jo uden menighedslokaler; men vi fik lov til at låne Kirkens Korshærs lokaler her i Sct. Leonisgade. Nu har vi endelig vores eget, så vi har store forventninger til de nye rammer", slutter Inger Touray.

Sankt Kjeld - Viborgs værnehelgen

Tekst: Kirsten Krog
Foto: Lisbeth Rütz

Sankt Kjeld, som har lagt navn til den katolske sognekirke i Viborg, og som er værnehelgen for byen, har festdag den 12. juli og er et nærmere bekendtskab værd.

Kilder til viden om Sankt Kjeld

Der findes ingen komplet vita - eller levnedbeskrivelse - om Sankt Kjeld overleveret fra middelalderen. Til gengæld findes der fire uddrag, som samlet indeholder både en levnedbeskrivelse og i alt 23 mirakel-fortællinger, de såkaldte miracula. Derfor har vi faktisk et ganske godt billede af, hvem denne Sankt Kjeld var. Disse kilder er sandsynligvis fra omkring 1185-89 og er sammen med hymnerne til Sankt Kjelds fest de ældste bevarede kilder fra Viborg. Du sidste mirakler er dog først kommet til efter hans helgenkåring, d.v.s. efter 1189.

Sankt Kjelds liv

Sankt Kjeld blev født i begyndelsen af 1100-tallet på en gård i Venning ca. 12 km. vest for Randers. Hans forældre var velstående, og da Kjeld viste sig at være et fromt barn, bestemte man på et tidligt tidspunkt, at han skulle uddannes til præst. Efter endt uddannelse blev han optaget i domkapitlet ved Viborg domkirke under biskop Eskild. Levnedbeskrivelsen skriver om den unge Kjeld: "Han gik ikke blot frem i de boglige fag, men gik også, efter psalmistens ord frem fra dyd til dyd. Thi han var begavet med ydmyghed, glimrende i kyskhed, overordentlig i gavmildhed, indtagende i samtale, fast i beslutning, mageløs i barmhjertighed og ubeskrivelig i kærlighed, idet han elskede både venner i Gud og uvenner for Guds skyld". Kjeld - eller Exuperius, som var hans klosternavn - blev sat til at undervise på Viborg katedralskole, og ved siden af afskrev han "kostelige skrifter",

som vitaet udtrykker det. Da biskop Eskild døde den 20. oktober 1133, overtog Villo "en mand af helligt vandel", biskop Eskilds efterfølger, Svens tidligere embede som domprovst for domkapitlet. Men da denne Villo døde omkring år 1145, valgtes Kjeld enstemmigt til domprovst af sine medbrødre og blev indsat efter ivrigt at have vægret sig mod det. Det er fra denne tid som domprovst i Viborg, at vi har det første overleverede mirakel. I levnedbeskrivelsen berettes det, hvordan Viborg by blev hærget af en ildebrand, og hvordan Kjeld tog "en af brødrene med sig og stiger op i kirketårnet. Da han således ser kirken og byen i så stor fare, kaster han sig med tårer straks ned i bøn og trygler Herren om kirkens og byens frelse. Da han dernæst rejser sig fra bøn- og netop har udført det heldbringende korsets tegn, dæmpes flammehavet straks, ilden undertrykkes, og kirken frelses ved Guds tjeners forbøn". Det fortælles også, hvordan Kjeld rejste til ærkebispesædet i Lund for at være med til at mægle i en strid mellem kong Svend Grathe og kong Knud Magnusson, og hvordan han på vejen dertil blev plyndret og taget til fange af venderne. Men han blev løskøbt af en præst og ankom sikkert til Lund. Her lykkedes det ham ifølge vitaet at forsonde de to stridende konger, og som tak blev han sendt hjem med rige gaver, som han dog gav bort, inden han nåede hjem til Viborg. Bl.a. gav han en fattig sømand en værdifuld ring. Der gik også rygter om, at han plejede at tage sit tøj af og give det til de fattige, når han mødte dem på sin vej. Denne gavmildhed var en vigtig årsag til, at Kjelds brødre vendte sig imod ham og fratog ham hans embede som domprovst. Kjeld fortrak derefter til Ålborg, som indtil 1554 hørte under Viborg stift. Her blev man meget glade for den gavmilde Kjeld. Fra tiden i Ålborg berettes det, at lyset gik ud midt under Kjelds oplæsning af homilien under en nats matutin. Men han

fortsatte blot oplæsningen i total mørke, og bagefter tændtes lysene af sig selv. Fra Ålborg rejste Kjeld senere til Rom. Vitaet begrundet det med, at han frygtede den fare, der var forbundet med den popularitet, han havde fået i Ålborg. Nu ønskede han at få pavens tilladelse til at missionere blandt venderne, for måske derigennem at få martyrkronen. I stedet sendte paven ham tilbage til Viborg. For at bane vejen for Kjeld skrev paven til domkapitlet i Viborg og formandede brødrene til at tage imod Kjeld med den tilbørlige ærefrygt. Brødrene omvendte sig nu fra deres uvilje og afsatte den, de havde indsat i Kjelds sted, og de bad ydmygt Kjeld om at vende tilbage som deres foresatte. Intet tyder dog på, at Kjeld var alt for villig; men på adskillige opfordringer vendte han til sidst tilbage. Han fik dog ikke lang tid tilbage i domprovstesædet. I 1150 døde han, højest 45 år gammel.

Mirakler og helgenkåring

Det varede ikke længe, inden rygterne om mirakler ved Kjelds grav begyndte at floere, hvilket underbyggede det helgenry, han allerede havde fået, mens han levede. Langt de fleste af miraklerne var helbredelsesmirakler. I alt er der optegnet 37 helbredelser af blinde, 7 fra spedalskhed, 4 fra lammelser og 3 fra stumphed. Dertil kom helbredelser af bl.a. en krøbling og en halt. Også besatte blev befriede på forbøn af Kjeld og mordere blev løst fra deres lænker. Igen efter sin død afværgede Kjeld en brand, der nær havde nået klostret, men blev slukket, fordi Sankt Kjelds relikvieskrin var i klostret. De fleste af disse nedskrevne mirakler skete for Kjelds helgenkåring, og disse mirakler sammen med rygtet om hans hellige levned gjorde, at den kirkelige øvrighed ønskede at få ham kanoniseret. I 1188 gav pave Clemens III tilladelse til, at ærkebiskop Absalon saligkårede Kjeld lokalt. Saligkåringen fandt sted den 11. juli 1189.

Litteraturhenvisninger

Donald Attwater: Helgenleksikon, Katolsk Forlag 1998.

Tue Gad: Helgener. Legender fortalt i Norden, Rhodos, København 1971.

Tue Gad: Legenden i dansk middelalder, Dansk videnskabs Forlag A/S, København 1961.

Henning Høirup og O.F. Stjernfelt: Sankt Kjeld. Levned og undergeringer, Viborg Domkirkes Forlag 1961.

Statuen af Sankt Kjeld

På fotoet ses ansigtet på den nye statue af Sankt Kjeld, som Viborgs nye katolske kirke modtog af Viborg Pilgrimscentrum et par dage før kirkeindvielsen. Den 1,6 meter høje udgave af den hellige Kjeld er skåret af Birger Holmgaard Johansen, der har lagt et stort arbejde i at leve sig ind i den hellige mands liv. "Ansigtet ændrede jeg flere gange; men jeg vidste, at jeg var færdig, da en gæst spontant sagde til mig: "Han er en god mand." Figuren skal gerne udtrykke Sankt Kjeld som både givener og modtageren", udtaler kunstneren til Viborg Stifts Folkeblad d. 29.8. Sankt Kjeld, der selv foretog en pilgrimsrejse til Rom, er forsynet med en pilgrimsstav. Han er blevet en symbolsk figur for den nye pilgrimsbevægelse, der udgår fra Viborg.

Hvad kikker Frederik på?

Hvorfor vil Gud hjælpe Jakob, når han har snydt både sin bror og sin far?

Er det, fordi Gud synes, det er synd for Jakob?

Eller er det, fordi Gud har en særlig plan for Jakob?

Svarer man ja til det sidste spørgsmål, får man 6 points; svarer man ja til det første, får man 0 points i domkirkespillet - et nyt, digitalt formidlingsværktøj, som er udviklet for de 9 - 14årige af Skovgaardsmuseet i Viborg. Joakim Skovgaards fresker i Viborg Domkirke blev malet som en kæmpe billedbibel med scener fra både Det Gamle og Det Nye Testamente. Men i dag har danske børn ikke det samme kendskab til Bibelens fortællinger som på Skovgaards tid.

Det vil museet gerne gøre noget ved, og derfor har det per 1. september søsat projektet "Hvad er meningen?", der med projektets egne ord "inviterer til digitale og interaktive oplevelser i Viborg Domkirke, på Skovgaardsmuseet og på internettet".

Børnenes dag med Skovgaard kan begynde med, at de på Skovgaardsmuseet ser filmen "skyld og tilgivelse" om syndefaldsmyten eller "fællesskab og ensomhed" om Skærtorsdag. Derefter går de i små grupper på 2 - 5 over i Domkirken for at spille domkirkespillet. Spillet hovedpersoner er Kain og Abel, Josef og hans brødre og Jakob og Esau. Jalousi over at Josef er sin fars yndling, får hans brødre til at sælge ham til ægyptiske slavehandlere. Misundelse får Kain til at slå Abel ihjel. Jakob snyder sig til førstefødselsretten med list. De er tre eksempler på den gode bibelhistorie, der sætter lytteren i bevægelse.

I Domkirken skal børnene finde billeder, lytte til spørgsmål og løse opgaver. Formålet er dobbelt - de skal møde Bibelens verden og blive klogere på de eksistentielle valg, alle mennesker må træffe.

"Projektet "hvad er meningen?" er udviklet med støtte fra Kulturarvstyrelsen, og børn fra Viborg Friskole har prøvekørt det. Til projektet er knyttet hjemmesiden: www.hvadermeningen.dk

- rütz

Pater Pio

Af Lissie Lundh

Den 23. september 2008 fejrer Kirken 40-årsdagen for pater Pios død, og på den baggrund vil jeg skrive lidt om hans liv og mystik.

Francesco

Pater Pio blev født den 25. maj 1887 i den lille syditalienske by Pietrelcina. Dagen efter blev han døbt og fik navnet Francesco, idet han blev opkaldt efter den hellige Frans af Assisi.

Da Francesco var omkring seks år, fik han sin første store vision, hvori han så Jesus, der kærtegnede hans hoved med sin hånd. Bagefter så han djævelen, der prøvede at få ham til at gå imod Jesus. Denne vision peger hen mod et vigtigt tema i Francescos liv: Hans sjæls mystiske forening med Gud og hans kamp mod djævelen.

Francesco havde visioner fra han var omkring fem år, men han sagde det ikke til nogen. Det skete først i 1915, da han fortalte det til sin skriftefar, pater Agostino, der i sin dagbog skriver:

Ekstaserne begyndte ved fem års alderen, og han troede, at det var almindeligt for alle sjæle at få sådanne ekstaser. Faktisk sagde han en dag naivt til mig: "Kan du ikke se Jomfru Maria?"

Broder Pio

I 1903 blev Francesco iklædt den franciskanske ordensdragt, og han fik navnet broder Pio, men han skulle studere yderligere seks år, idet han ønskede at blive kapucinerpræst. Broder Pio tilbragte megen tid i bøn, og han mediterede ofte over Kristi efterfølgelse. Hans helbred blev imidlertid så ringe, at han blev sendt hjem til Pietrelcina, hvor han dog var i stand til at fortsætte studierne, og den 10. august 1910 blev broder Pio præsteviet.

Pater Pio

Pater Pio blev boende i Pietrelcina på grund af sit dårlige helbred, men han var dog i

stand til at bistå sognepræsten. Han havde et dybt og levende bønsliv, og han oplevede sin sjæls mystiske forening med Gud. Den 18. april 1912 skriver han til sin åndelige vejleder Benedetto:

O, hvor sød var ikke den samtale, jeg havde med Paradiset i morges! Hvis jeg prøvede at fortælle det, ville det være umuligt for mig. Der blev sagt ting til mig, som det er umuligt at oversætte til menneskeligt sprog uden at den dybe og himmelske mening går tabt. Jesu hjerte og mit hjerte var – tillad mig at bruge dette udtryk – forenede. Mit hjerte forsvandt, som en dråbe forsvinder i et ocean.

Pater Pios sjæl blev forenet med Gud, og han oplevede Paradisets sødme, men bagefter kom en periode, hvor hans sjæl var omgivet af mørke. Han følte, at Gud havde forladt ham. Januar 1916 skriver han til Agostino:

Når jeg er i denne nat, kan jeg ikke sige dig, om jeg er i Helvede eller i Skærtsilden. De intervaller, hvor der kommer en smule lys i min sjæl, er flygtige. I de mellemliggende perioder tænker jeg på, hvad der skal blive af mig, og på et øjeblik føler jeg, at jeg falder ned i en mørk fængselscelle, og øjeblikkelig mister jeg erindringen om alle de velgerninger, som Herren har oversøst mig med.

Pater Pio lærte i sin sjæls mørke nat, at følelser og sanser ikke kunne bringe ham nærmere Gud, og hans sjæl kom renset ud af denne pinefulde tilstand.

P. Pio modtager Kristi sårmærker

Pater Pios helbred var stadig ringe, men i en vision så han, at han skulle bo i klostret Santa Maria delle Grazie i San Giovanni Rotondo, og den 4. september 1916 ankom han til dette sted. Hans helbred blev hurtigt bedre. Han læste messe, han underviste på gymnasiet, han blev åndelig vejleder for tyve præstestuderende.

Fredag morgen efter messen den 20. september 1918 sad pater Pio i stille taksigelse ud for kirkens store krucifiks. Hvad der

skete, mens han sad der, skriver han til Benedetto:

Mens dette skete, så jeg foran mig en hemmelighedsfuld skikkelse, der fuldstændig lignede den, jeg så den 5. august. Den eneste forskel var, at hans hænder, fødder og side dryppede af blod. Hans ansigt forskrækkede mig, og det, jeg følte i det øjeblik, er umuligt at beskrive. Jeg troede, at jeg skulle dø, og jeg ville også være død, hvis Herren ikke havde trådt til og styrket mit hjerte, der var ved at sprænges i mit bryst. Visionen forsvandt, og jeg opdagede, at mine hænder, fødder og side dryppede af blod. Forestil dig den smerte jeg led i det øjeblik, og som jeg har lidt lige siden.

Pater Pio prøvede i sin ydmyghed at skjule sårerne for sine medbrødre; men de opdagede hurtigt at han havde fået Kristi sårmærker. Kapucinerne ledelse og Vatikanet besluttede, at pater Pios stigmata skulle undersøges ud fra et lægeligt, videnskabeligt synsunkt, og de sendte højt kvalificerede læger til pater Pio. De undersøgte hans stigmata; men de kunne ikke forklare, hvordan sårerne var opstået, og hvorfor de ikke heled.

De betragtede det som et uforklarligt fænomen for videnskaben.

Helbredelser og mirakler

Da pater Pio havde modtaget Kristi sårmærker, begyndte folk at strømme til San Giovanni Rotondo for at deltage i hans messer og skrifte hos ham. Fra det tidspunkt begyndte der at komme beretninger om mirakler og helbredelser. En af dem, der blev helbredt, var Ricciardi. Han var læge i landsbyen San Giovanni Rotondo. Han var ateist og stærk modstander af den katolske Kirke, og han havde gjort alt for at bagvaske pater Pio. Imidlertid fik Ricciardi kræft og skulle dø. På sit dødsleje ønskede han at skrifte.

"Jeg vil kun skrifte over for pater Pio," sagde han, "men jeg har forulempet ham i så mange år, så han vil nok ikke komme." Lægen skyndte sig op til klostret og fortalte pater Pio, hvad der var sket. Hurtigt forlod pater Pio klostret, og da han kom ind til Ricciardi, bredte han armene ud mod ham. "Tilgiv mig, pater Pio!" sagde Ricciardi. Ricciardi bøjedede hovedet og gjorde korsets tegn. Bagefter skriftede han og modtog de syges salvelse og den hellige kommunion. Nu var han parat til at dø; men døden indtrådte ikke. Han fik det bedre, og efter tre dage var kræften forsvundet, og Ricciardi var fuldstændig frisk og rask. Han gennemgik en åndelig udvikling, og det var netop karakteristisk for de mennesker, der blev helbredt på pater Pios forbøn, at de gennemgik en dyb åndelig forvandling og kom nærmere Gud.

Pater Pios messer

Mange mennesker blev helbredt på pater Pios forbøn, og han oprettede et hospital, hvor den fattige befolkning i San Giovanni Rotondo kunne blive behandlet gratis. Han havde evne til bilokation og mange andre nådegaver. Men det, der gjorde størst indtryk på mennesker, var den måde, pater Pio læste messe på. Det rørte dem dybest. En af pater Pios åndelige sønner skriver:

I mere end en time er man tryllebundet på grund af den dybe intensitet, hvormed messen læses: det er en åndelig intensitet, hvor vi nu får et glimt af pater Pio, der befinder sig i en anden verden end den materielle verden, der omgiver ham: sommetider befinder han sig i åndelig samtale. Hans helt klare bevidsthed om betydningen af hans ord og bevægelser gennemtrænger alt. Og dér, helt afsløret, ser man hans stigmatiserede, blødende hænder. Når man har set hans messe, har man set alt, eller i det mindste forstår man alt og accepterer alt.

Selvom pater Pios messer varede over to timer, strømmede folk til dem - ja, de stod i kø klokken halv fem om morgenen uden for kirken. De gav udtryk for, at de ved pa-

Pater Pios sidste messe

ter Pios messer følte Guds nærvær på en måde, der var fuldstændig enestående og direkte. Selv skriver pater Pio:

Mit hjerte slår hurtigt, når jeg er sammen med Jesus i Hans velsignede sakramente. Sommetider føles det, som om det skal springe ud af mit bryst. Ved alteret synes jeg sommetider, at hele mit væsen bliver glødende.

Pater Pio bevarede livet igennem en ufattelig ydmyghed, og de mennesker, der var tættest på ham, sagde alle, at han var en venlig, mild, oprigtig og hellig mand, men de sagde også, at han var et almindeligt menneske.

Søster Død

I løbet af sommeren 1968 forsvandt pater Pios sårmærker. Hans medbrødre opfattede det som et tegn på, at han snart skulle dø, og pater Pio var selv fuldstændig klar over, at han skulle dø, for da han modtog stigmata, havde Jesus sagt til ham:

"Du vil bære dem i 50 år, og så vil du se mig."

Den 23. september var pater Pio meget svag, og om natten gik broder Pellegrino ind i hans celle for at hjælpe. Pater Pio ønskede at skrifte, og bagefter fornyede han sine løfter. Bagefter ønskede pater Pio at komme ud på verandaen, så han kunne se stjernerne på himlen. Pellegrino hjalp ham ud, og pater Pio så sig omkring i ærefrygt, men pludselig blev han så svag, at Pellegrino kun med største anstrengelse kunne hjælpe ham tilbage i cellen. Lidt efter vågnede brødrene, og mens de bad for pater Pios sjæl, døde han.

Den 16. juni 2002 blev pater Pio helgenkåret af pave Johannes Paul II.

Lissie Lundh

Exam. art. i litteraturvidenskab. Har skrevet: "Pater Pio – mennesket og mystikeren". Katolsk Forlag, August 2008.

Fotos er stillet til rådighed af magasinet "Voce di Padre Pio"

Den Katolske Kirke i Danmark

Ansvarshavende informationschef

Den katolske Kirke i Danmark (Ansgarstiftelsen) søger en stilling som ansvarshavende informationschef besat snarest. Stillingen er oprettet som led i en reorganisering af bispedømmets samlede informationstjeneste, der samler det ledelsesmæssige ansvar for flere hidtidige aktiviteter.

Til informationschefens opgaver hører det ledelsesmæssige ansvar for den samlede informationstjeneste og det herunder løst eller fast ansatte personale samt at være ansvarshavende redaktør såvel af Katolsk Orientering som af de to hjemmesider www.katolsk.dk og www.katolskoriering.dk. Herudover skal informationschefen varetage en række indad- og udadvendte informationsopgaver.

Vi forventer, at informationschefen proaktivt og engageret skal være med til at give Den katolske Kirke en tydeligere og mere vedkommende stemme i den danske samfundsdebat.

Det fordrer en person, der er dygtig til at kommunikere internt i Kirken, og som samtidig har visioner og evner til at aktualisere og formidle det kristne budskab på en ny og innovativ måde i det moderne samfund. Her bør evnen til at styrke dialogen om det enkelte menneskes værd og betydningen af de grundlæggende værdier for det enkelte menneske og for samfundsviklingen stå helt centralt.

Kvalifikationer

Stillingen som informationschef kræver ledelses-, kommunikations- og mediemæssige kvalifikationer, svarende til stillingens indhold, således som dette er beskrevet i den stillingsbeskrivelse, der kan læses på internetadressen www.katolsk.dk/informationschef. Det må endvidere betragtes som en forudsætning for at kunne løse opgaverne, at vedkommende er aktiv katolik.

Organisatorisk

Informationschefen vil organisatorisk skulle referere til biskoppen. Efter aftale med biskoppen og i hans fravær refereres til generalvikaren. Kontor stilles til rådighed på Gammel Kongevej 15.

Aflønning m.v.

Løn efter kvalifikationer. Til stillingen vil der være tilknyttet en pensionsordning. Ansættelse sker i overensstemmelse med funktionærlovens bestemmelser. Den ugentlige arbejdstid er 37 timer.

Ansøgning:

Ansøgning med relevante referencer og/eller et uddybende CV med tidligere virke, som kan underbygge de i stillingen ønskede kvalifikationer, sendes til:

Biskop Czeslaw Kozon
Den Katolske Kirke i Danmark
Katolsk Bispekontor
Gl. Kongevej 15
1610 København V
Mærket: Ansvarshavende informationschef

Ansøgningen skal være fremme senest mandag, den 13. oktober 2008 kl. 12.00

Nærmere oplysninger

Personlig henvendelse vedr. stillingsopslaget kan rettes til formanden for ansættelsesudvalget:
Pastor Jesper Fich
Telefon: 38 79 39 99
E-mail: fich@post4.tele.dk

CARITAS

DANMARK

Økonomileder

Caritas Danmark søger en økonomileder, der kan forestå den overordnede økonomiske administration af organisationens nødhjælpsprojekter og udviklingsprogrammer samt Caritas' budget og regnskab.

Vi ønsker en medarbejder, der

- har forståelse for kirkelige organisationers særpræg
- har en relevant uddannelse og arbejds erfaring inden for økonomistyring (merkonom, cand. merc. eller lignende)

- er fortrolig med projektadministration og organisationsøkonomi

- kan arbejde selvstændigt og under ansvar

- taler og skriver engelsk flydende. Andre sprog en fordel.

Læs mere om stillingen og om Caritas på www.caritas.dk

Ansøgningsfrist er mandag den 22. september kl. 12.

Tiltrædelse: Snarest muligt.

Ansøgning sendes til:

Caritas Danmark
Att.: Generalsekretær Jann Sjursen
Vibevej 7A, 1.
2400 København NV

Eller på e-mail: caritas@caritas.dk

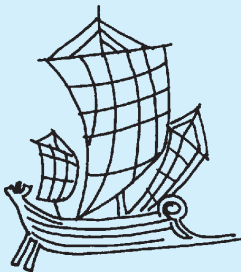
Yderligere oplysninger kan fås hos generalsekretær Jann Sjursen på tlf. 38 18 00 24.

Caritas Danmark er den katolske kirkes humanitære bistandsorganisation og yder langsigtet udviklingsbistand og nødhjælp i en række lande. Caritas Danmark er medlem af Caritas Internationalis, et verdensomspændende netværk, der arbejder i over 200 lande og territorier.

Kristne symboler

Af sr. Anna Mirijam Kaschner

Skibet

I Danmark er der en lang tradition for at ophænge skibe i kirkerne.

Skibet bærer os på rejsen, og de, som er om bord, er fælles om at rejse. Alle er afhængige af vejr og vind og kaptajnen ved roret.

I kirken er skibet et billede på, at hele livet er en rejse. Ligesom skibet bærer mennesker fra én

kyst til en anden, sådan bærer kirken mennesker gennem livets storme til Guds rige.

Også kirkens største og midterste rum hedder "skibet" – men det skyldes en oversættelsesfejl. Det græske ord for den inderste del af templet lyder nemlig "naos", som blev til det latinske ord "navis", hvad betyder "skib". Det er også derfor, at kirkens største og midterste rum hedder "skibet" - det er her, menigheden sidder under deres fælles rejse gennem livet.

Ved dåben kom vi ombord på kirkeskibet. Her kan vi

føle os trygge, for der er hele tiden én med i båden til at hjælpe os - han står ved roret: Jesus Kristus, der vil frelse os fra død og undergang.

Det første skib, Biblen taler om, er "Noahs ark". Da menneskerne på jorden var blevet onde, besluttede Gud sig for at ødelægge sit skaberværk. Kun Noah og hans familie skulle overleve, for de var retfærdige. Gud befalede Noah at bygge et skib – arken – som skulle være så stor, at han kunne bringe et par af alle levende væsener ind i arken, for at de kunne overleve sammen med ham; det skulle være en han og en hun. Så skibet blev allerede på Bibelens første sider et symbol på redning og liv.

katolsk orientering

www.katolskoriering.dk

bispedømmets hjemmeside

www.katolsk.dk

Assumptionsøstrene 100 år i Danmark

Indbydelse til Jubilæumsfest den 27. september 2008
Rygaards festsal og Skt. Therese Kirke

15:00 Program med bl. a. Klaverkoncert ved
Sr. Cecilia Hervas, r.a.

17:00 Taksigelsesmesse med Biskop Czeslaw Kozon
som hovedcelebrant.

18:30 Reception

I stedet for evt. gaver, kan man bidrage med et lille beløb til Søstrenes "skolepenge-fond" til fordel for børn på Rygaard

Konto nr. 5021 118070-3.

S.u. 23. september 2008

mail: assumption@assumption.dk

Tf: 43 99 81 57

Bønnens Apostolat

Oktober

At Bispesynoden må hjælpe alle, engageret i Guds ords tjeneste til at formidle troen i forening med hele Kirken.

At denne måned, som er helliget missionen, må få alle kristne fællesskaber til at føle behovet for at deltage i Kirkens universelle mission.

Det sker i bispedømmet

September

Mandag 24. DKKF Københavngruppen indbyder til aftenmøde efter messen kl. 17.00. Eva Maria Nielsen taler om evangelisering med emnet: "Guidelines for discipelskab". Tilmelding: senest mandag d. 22. sept. til Vivian Tiedemann, 3325 9340, vivian@tiedemann.dk, eller Ruth Meyer, 3542 7671, rpm@meyer.dk Sted: Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4.

Mandag 24. kl. 19:00: Generalsekretær for Caritas Danmark Jann Sjursen taler over emnet: "Religionens/kristendommens" betydning i det offentlige rum. Alle er velkomne. Sted: Sankt Nikolaj Kirke, Kirkegade 58, Esbjerg.

Oktober

Lørdag 4. kl. 14.30: Pastor Daniel Nørgaard: "Hvad er dogmer?" Sted: Menighedssalen, Bredgade 69A, Kbh. K. Pris: 40 kr. pr. gang f. undervisning, materialer og kaffe/te buffet. Vi slutter med messe kl. 17.00

Mandag 20. kl. 19:00-20:00: Meditationsaften, derefter kaffe og te. Sted: Sankt Joseph Søstre, Strandvejen 91, Kbh. Ø.

Tirsdag 21. kl. 19.30: Ellen Margrethe Nelth og Beata Golubowski fortæller om deres valfart til Lourdes i september 2008. Sted: Sankt Laurentii Kirkes menighedssal, Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde, entre kr. 40 inkl. kaffe. Alle er velkomne.

Biskoppens kalender

Oktober

- 02. - 09.00 Messe for medarbejderne på Gl. Kongevej
- 04. - 11.00 Løfteafleggelse i Karmel
- 17.00 Oblatfædrenes jubilæum i Herlev
- 05. - 15.00 Skt. Albani Kirkes 100-årsjubil. Odense
- 07. - 10.45 Møde i Liturgikommissionen
- 08. - 16.00 Møde i forretningsudvalget
- 09. - 10.00 Møde i Økonomisk Råd
- 11. - 11.00 Firmelse i Sønderborg
- 12. - 10.30 100-årsjubilæum i Haderslev
- 26. - 10.00 Firmelse i Roskilde
- 28. - 10.00 Møde i Biskoppeligt Råd

Katolsk skole søger ny skoleleder:

Efter 14 år på posten, har vores skoleleder valgt at på pension, derfor søger Institut Sankt Joseph en ny skoleleder til tiltrædelse den 1. januar 2009 eller senere efter aftale.

Læs mere om stillingen på skolens hjemmeside www.sanktjoseph.dk

Ingen cafe latte...

men gode bøger om din tro

Sankt Andreas Bibliotek

Man-fre 10-12 og 13-16

Tirsdag desuden 16.-17.30

Gl. Kongevej 15

1610 København V.

www.sanktandreasbibliotek.dk

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup, Herlev,
Farum, Bispebjerg
og Frederikssund

*Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler*

Nødtelefon

Akut behov for præstelig betjening uden for kontortid

I tilfælde af akut behov for præstelig betjening
fortrinsvis til syges salvelse eller nøddøb, henvises

til Skt. Lioba Kloster, telefonnummer

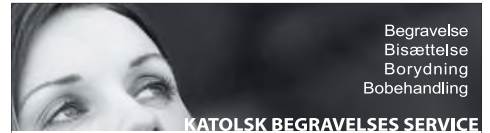
29 31 32 80,

hvor man vil være behjælpelig med at
etablere kontakt til en præst.

Står du alene med
problemerne?
Der er en, der kan lytte i
Telefonlinjen ved kirken.
Ring gratis og anonymt.

**Alle dage mellem
18 -22
70 26 14 84**

Begravelse
Bisættelse
Borydning
Bobehandling

KATOLSK BEGRAVELSES SERVICE
Benzons
BEGRAVELSES SERVICE

DØGNSERVICE 7011 2407

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

TELEFONLINIE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring:

75 18 18 08

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Vanløse Ligkistemagasin

H.P. Baltzer & Son ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse

38 71 75 01

organiseret bedemand
tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligkistemagasin.dk

www.catholica.dk - et katolsk tidsskrift på internettet

DANSK OLIE

KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrrservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre

36 70 45 30

- sikkerhed for varme

FORSIKRINGSRÅDGIVNING

- så tal med
erhvervsassurandør Ingo Brodersen

ALM. BRAND
Rådhuspladsen 2-4 · 1550 København V
Telefon 33 30 60 51

WWW.ALMBRAND.DK

ALM. SUND FORNUFT

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk
Orientering nr. 17,
som udkommer den

fredag 17. oktober

skal være redaktionen i
hænde senest den

mandag 29. september

Med venlig hilsen
Redaktionen

Hellerup Emdrup-Ryvang Bedemandsforretning

v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A

39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstre
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba
Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

Advokat

Marianne Qvist
Paradishegnet 5
2840 Holte
Telefon 45 46 19 40

**Arv
Testamente
Dødsboer
Skøder**

www.marianneqvist.dk

Victor Nielsen

Stenhuggeri og
Monumentforretning
v/stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV

Tlf. 33 21 65 48
Fax. 33 21 30 32

Katolsk Orientering

Orientering nr. 15

19. september 2008

34. årgang

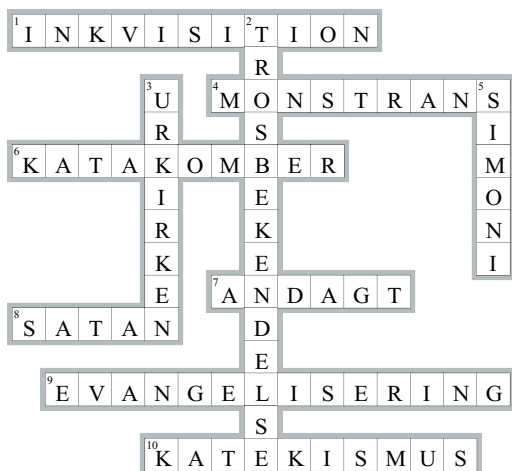
Redaktion Lisbeth Rütz (ansvarshavende)
Redaktionssekretær Kuno Arnkilde
annoncer, orientering fra sognene og abonnement
 Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Eva Maria Nielsen, Sr. Anna Mirjam Kaschner, Lissie Lundh, Britta Felsager, Ingegerd Maria Riis og Kirsten Krog
Redaktion og annoncer
 Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V
 Telefon: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041, e-mail: redaktion@katolskoriering.dk

Giro 205-7042
 Orientering fra sognene: indlæg sendes til sognenytt@katolskoriering.dk
 Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.
 Abonnementpris 420 kr. helårligt. Løssalg 21 kr. i Stenbutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V
Tryk Morsø Folkeblad Bogtrykkeri
 Trykoplæg 9.200 - Distribueret oplæg 8.000
 ISSN 0902-297X

Katolsk Puzzle i nr. 15

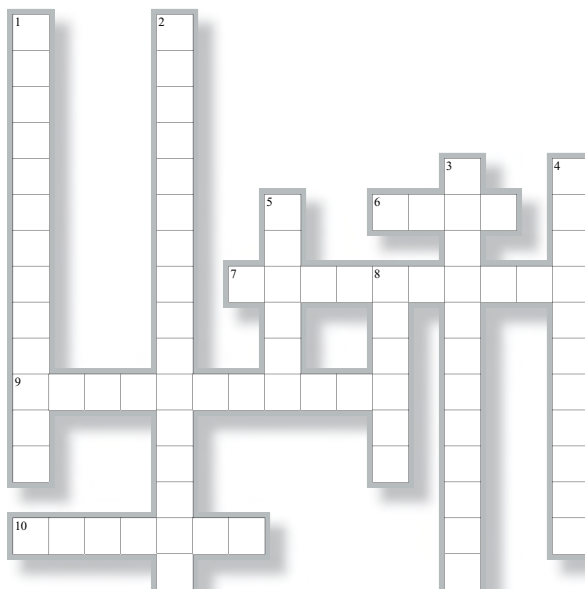
Indsæt svaret på spørgsmålene i de tilsvarende felter med nummeret på spørgsmålet

Løsningen til Katolsk Puzzle i nr. 14:

Ordet der skulle dannes var: **KATEKISMUS**

Bogstavet i hvert talfelt, men i tilfældig orden, danner en betegnelse for den kardinal som administrerer Pavestolens gods fra en paves død til valget af en ny:

Vandret

- En læsepult hvorfra læsning og prædiken finder sted
- Den yderste klædning præsten bærer under messen.
- Spisesal i et kloster
- Alle kristne, som ikke tilhører den gejstlige stand eller et ordenssamfund

Lodret

- Helgen for pilgrimsrejsende og vejfarende
- Udelukkelse fra modtagelsen af eukaristien og de øvrige sakramenter
- Mandlig orden som i oktober har været i Danmark i 50 år.
- Magten til at "binde og løse" i tro, moral og disciplin, som Kristus overgav til Peter.
- Vigtig pave i den tidlige middelalder
- Et andet ord for eneboer

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 38-39

TV

DR 2: Torsdag den 18. Sept.

16.00 Himlen over Danmark (1:10)
 På Harley for Herren. Med Biker Biblen i lommen kører den kristne Claus Bøgeholm landet rundt på sin Harley og forkyn-der evangeliet for rockere og andre bikere. Tilrettelæggelse: Daniel V. Johansen.

DR 2. Mandag den 22. Sept.

20.30 Filmperler: Forår, sommer, efterår, vinter... og forår
 Priselønnet sydkoreansk drama fra 2003. Midt i den billedskønne koreanske natur ligger der et lille buddhistisk kloster, flydende på en sø omgivet af bjerge. I klostret giver en ældre munk sin livsvisdom videre til sin unge lærling, mens årene går, og forskellige fortabte sjæle med jævne mellemrum lægger vejen forbi. De fire årstider symboliserer den unge mands livscyklus: hver årstid markerer et nyt kapitel i hans liv.
 Den gamle munk: Oh Young-soo.

Munken som voksen: Kim Ki-duk.
 Munken som ung mand: Kim Young-min.
 Manuskript og instruktion: Kim Ki-duk.

DR 2: Fredag den 26. Sept.

16.00 Himlen over Danmark (6:10)
 Malenes indre mission. Malene Toft er levendegjort næstekærlighed. Men bliver hun gammeljomfru, mens hun hjælper fulderikker og arbejdsløse fiskere på fode? Tilrettelæggelse: Halfdan Muurholm.

DR 2: Fredag den 3. Okt.

23.00 Stigmata. (OBS. Med forbehold!)
 Amerikansk thriller fra 1999.
 Da den helt almindelige unge pige Frankie viser foruroligende tegn på stigmata, Jesu sår, sender Vatikanet mirakelundersøgeren fader Kiernan til Pittsburgh for at udforske fænomenet. Da han opdager, hvilke morderiske kræfter, der er på spil, må han sætte alt ind for at redde Frankie - også sin egen tro.
 Frankie: Patricia Arquette.
 Fader Kiernan: Gabriel Byrne.
 Kardinal Houseman: Jonathan Pryce.
 Donna: Nia Long.
 Steven: Patrick Muldoon.
 Manuskript: Tom Lazarus og Rick Ramage.
 Instruktion: Rupert Wainwright.

RADIO

Iben Thranholm

P1: Mandag den 22. Sept.

13.03 Religionsrapport
 Et journalistisk magasin, der går i dybden med tendenser og nyheder fra den religiøse verden, både herhjemme og i resten af verden. Med nyheder, reportager, debat og kommentarer vil vi udfordre vanetænkning og fremme dialogen mellem grupper med forskellig tro - eller uden tro.
 Tilrettelæggelse: Iben Thranholm.
 (Sendes også fredag 3.45 og søndag 19.03).

P 1: Søndag den 28. Sept.

08.03 Tro og eksistens
 Fødsel. Børnelæge Birgit Peitersen fortæller om det nyfødte liv. Eftertanke: Fra vugge til grav: Spædbarnet
 Tilrettelæggelse: Anders Laugesen.

P 1: Mandag den 29. Sept.

13.03 Religionsrapport
 Tilrettelæggelse: Iben Thranholm.

På internettet: www.katpod.dk
 Radioen - der sender når du lytter

Ny katolsk ungdomsklub i København

Verdensungdomsdagene i Sydney gav inspiration til meget - herunder til et katolsk ungdomsinitiativ i Storkøbenhavn. Hør pastor Daniel Nørgaard fortælle om det.

En ung kvinde finder abortloven forældet og krænkende

I en kronik i Politiken fortæller hun om, hvorfor hun tog til England for at få udført et abortindgreb, som ikke var blevet tilladt i Danmark

Katolsk Orientering

Pave Benedikt XVI i Paris og Lourdes

Frankrigs præsident Nicolas Sarkozy og pave Benedikt XVI mødtes i Paris og talte bl.a. om "positiv verdslighed".

Foto: KNA-bild

Forholdet mellem religion og stat blev et af de vigtigste punkter på første etape af pave Benedikt XVI's tiende apostoliske rejse til Frankrig fra d. 12. - 15. september. Allerede under den pressekonference, som paven gav i flyet inden landingen i Orly - lufthavnen uden for Paris, fastslog han, at fornuft og åndelighed ikke er hinandens modsætninger, men reelt to sider af samme sag. Dermed udtrykte han sin støtte til Frankrigs præsident Sarkozy, der sidste år under sit besøg i Rom lancerede begrebet "positiv verdslighed" for at opløse den traditionelt skarpe skelnen i Frankrig mellem religion og stat. I modsætning til sin forgænger, Jacques Chirac, mener Sarkozy, at religionen kan og skal spille en større rolle i det offentlige rum i udviklingen af et mere etisk samfund. Under sin tale i Elyséepalæet d. 12. udtrykte paven stor beundring for "den enorme, kulturelle arv, Frankrig har efterladt sig" og understregede vigtigheden af at trænge stadig dybere ind i, hvad sekularismen betyder i et Europa, hvor kulturerne flettes stadig mere sammen.

Temaet blev senere på dagen uddybet i en tale i College des Bernadins, et nyrestauret, middelalderligt kloster i hjertet af Paris, hvor paven nøjagtig to år efter talen i Regensburg mødte 700 repræsentanter for den franske kulturelite. Han mindede tilhørerne om, at Frankrigs og Europas rødder er kristne og trak en direkte linie mellem oplysningstiden og middelalderens studier af den hellige skrift. Det vedvarende, systematiske arbejde med Skriftens mange betydningslag skær-

pede bevidstheden om, at sandheden aldrig findes i den bogstavelige udlægning af skriften, og derved blev klostervæsenet begyndelsen til den moderne, vestlige tanke. "Vore byer er i dag ikke mere fyldte med altre og billeder af forskellige guddomme. Gud er for mange blevet den store ukendte" sagde han med henvisning til Apostlenes Gerninger 17,23 og åbnede dermed for spørgsmålet om, hvilken rolle religiøs tænkning kan spille i en moderne sammenhæng. Han betoned religionens betydning for samfundets udvikling og talte om nødvendigheden af "at søge Gud og lade sig finde af Ham". "En rent positivistisk kultur ville være fornuftens kapitulation og en given afkald på dens mest ophøjede muligheder", var en af de mange pointer, som de intellektuelle tilhørere forstod at værdsætte. Med ordene: "Der hvor mennesket ophøjer sig selv til at træde ind på Skaberens plads, går det let sin egen ødelæggelse i møde", fremhævede han risikoen for at slippe destruktive kræfter løs, når Gud trænges ud af det offentlige liv.

Fortsettes side 9

Den Nordiske valfart til Lourdes i jubilæumsåret 2008

Foto: L. Nguyen

Unge katolikker

I august ringede Katolsk Orientering til "Junior-lejren" på Æm og spurgte, om vi måtte kikke forbi for at tale med de unge om at leve i en katolsk familie. Vi var velkomne, og da vi ankom, havde seks unge skrevet sig på en liste for at deltage i samtalen. Vi bænkedes os 10 meter fra det sted, hvor Pave Johannes Paul II holdt messen den 7. juni 1989, og så gik det ellers over stok og sten.

Læs mere side 4

Jesu Hjerter kor

I Jesu Hjerter Kirke på Vesterbro ledsager koret hver søndag både den danske og den latinske messe med et repertoire, der spænder over tusind år. Korsangen er blevet en naturlig del af liturgien og holder i dag et omfang og niveau, som kun sjældent opleves på vore breddegrader.

Læs mere side 6

Kronik

Jo mere man elsker sine børn og ønsker sig det bedste for dem, desto mere vil man satse på at finde Kristi sande vidner til faddere for dem. Dette ønsker jeg for alle kommende dåbskandidater og deres nærmeste.

Kronik af sognepræst p. Michał Bienkowski.

Læs mere side 8

Paulus-året

Inden for den bibelske forskning har der i løbet af de sidste 25-30 år langsomt udviklet sig en ny forståelse af Paulus og hans teologi – det såkaldte nye Paulusbillede.

Læs liturgiske sekretær cand. theol. Jakob Egeris Thorsens indlæg i serien "Paulus-året".

Læs mere side 9

Kirkens ældste datter

"Frankrig, hvad har du gjort med dit dåbsløfte?", spurgte pave Johannes Paul II under sit besøg i 1980 Kirkens ældste datter, som Frankrig traditionelt kaldes. Landet, der regner sin dåbsattest fra ca. 496, hvor den franske kong Klodevig lod sig døbe, kan med under 10% regelmæssigt praktiserende af de katolske døbte da også med god grund betragtes som lidt af et problembar.

Siden adskillelsen af kirke og stat i 1905 har Frankrig været et strengt sækulariseret samfund. Det seneste udtryk for den traditionelle, franske laïcité er en lov fra 2004, hvor religiøse symboler i de offentlige franske skoler forbydes. Men med præsidient Sarkozy's lancering af begrebet positiv verdslighed er religionen trådt ud af privatsfæren og ind i det offentlige rum.

Vil kulturkatolikken Sarkozy instrumentalisere Kirken? Det hævder det kommunistiske dagblad *l'Humanité* d. 20. september. Det er nemlig en kendsgerning, at størstedelen af de praktiserende katolikker i Frankrig i dag stemmer borgerligt, så her er der potentielt mange stemmer at hente.

Set i bakspejlet viser pave Benedikts besøg i Frankrig på mange måder det, der indtil nu har været karakteristisk for hans pontifikat. Et kernepunkt har været bevarelsen af Kirkens enhed. Pavens motu proprio *Summorum Pontificum* fra sidste år vakte en en vis modstand i Den katolske Kirke i Frankrig, hvor den traditionelle liturgi generelt har mange tilhængere. Paven benyttede derfor lejligheden til ved mødet med de franske biskopper i Lourdes at mane til samling, ligesom enhed var også sigtet med brevet d. 30. juni sidste år til katolikkerne i Kina, hvor vigtigheden af enhed mellem katolikkerne i den officielle kirke og undergrundskirken understreges. Allerede få uger efter sit valg modtog pave Benedikt Bernard Fellay, lederen af Pius X - selskabet, i audiens. Selskabets grundlægger, afdøde ærkebiskop Marcel Lefebvre, blev i 1988 ekskommuniceret af Kirken, og paven har siden først som leder af trosrådkongregationen, senere som pave forsøgt at overvinde skismaet med Lefebvre - flojen.

Med besøget i Frankrig fortsatte paven med at fokusere på Europa, hvortil seks af de ti årtidige rejser er gået. Her taber Kirken uafbrudt terræn, mens den vokser i Asien, der nu tæller ca. 14% af verdens katolikker.

Mødet med biskpekonferencen i Lourdes kan ses som en samlet behandling af både de politiske og pastorale temaer, der blev fokuseret på i Paris og Lourdes. Paven opmuntrede til flere præste- og ordenskald, talte om liturgi-ens vigtighed og den traditionelle messe, betoneede nødvendigheden af at styrke det katolske familieliv og berørte spørgsmålet om fraskilte og gengiftes adgang til communion.

I betragtning af at Frankrig har Europas største, muslimske mindretal kan det undre, at der ikke blev fokuseret mere på dialogen mellem islam og Den katolske Kirke. En lille delegation af muslimske lærde deltog d. 12. september i mødet i Collège des Bernardins; men hvordan en muslimsk udmøntning af laïcité - begrebet kunne se ud blev ikke berørt. Dalil Boubaker, der er præsident for de franske muslimer's råd, udtrykte da også en vis skuffelse over, at muligheden for dialog ikke blev brugt. Her vil det blive spændende at se, hvad der kommer til at ske, når der d. 4. - 6. november er møde i Vatikanet i det nystiftede forum for dialog mellem muslimer og katolikker.

Lisbeth Rütz

Pilgrimsvandring

Helge Clausen (HC) skriver en meget oplysende kronik i K.O. nr.14, hvor en pilgrim defineres som "en person, som begiver sig på rejse mod et mål for at kunne fordybe sig i en religiøs begivenhed, der er knyttet til stedet". Ordet pilgrim betyder "fremmed" og bliver, som HC nævner, brugt i NT om kristne her på jorden. Pilgrimsvandrere i Danmark har ingen helgen eller begivenhed at mindes, stiler ikke altid mod et helligt sted og holder ikke messer undervejs. HC spørger: "Hvor eller hvad er målet?... Og fortsætter: "men måske er denne afvisning (af helgener) under opblødning? ... Som en slags erstatning for disse mangler, som en katolik må konstatere, har man så indført forskellige

Tak

Lige et par ord til at sige mange tak til valfartsarrangørerne til Lourdes i år. Med mere end 150 deltagere, som kom fra forskellige menigheder i Skandinavien, raske som syge, og med forskellige personlige egenskaber må der være nok små som store udfordringer hele tiden; Men Anne og Marie Storm, Andreas, Rikke og Marina klarede sig glimrende med megen tålmodighed, overbærenhed og dog ydmyghed.

Under turen var der lige en episode, som var ret særlig for mig. En dag forsøgte jeg at komme til bad ved Grotten; men køen for kvinder var uendelig lang. Jeg opgav og besluttede at besøge basilikaen højt oppe i klipperne i stedet.. Da jeg var på vej op af trapperne, mødte jeg en ung dame fra gruppen. En af hendes arme var lam og kunne ikke bruges; den anden arm brugte hun en krykke til, fordi hendes fødder var skæve og havde svært ved at holde balancen. Hun var alene og så rådløs ud. Jeg stoppede op og spurgte om jeg kunne hjælpe. Hun sagde: "Jeg vil til Maria Immaculata." Jeg kendte ikke rigtig godt til kirkeområdet, og forstod derfor ikke, hvor hun ville hen. Hun gen-

Dalum Kloster

Hermed en omtale af Retræten på Dalum Kloster for Katolske Kvinder - 18.- 22. aug. 2008.

Retræteleder August Ziggelaar, SJ
Praktisk leder : Ruth P. Meyer
Netop hjemvendt fra den årlige retræte på Dalum Kloster føler jeg trang til at takke for den oplevelse, som det igen har været.

Der er utrolig forskel på retræterne og dermed på det indhold, som de har og på hvad de giver os.

Denne retræte har været præget af retrætelederens alvor og inderlighed som bl. a. viste sig i de smukke messer.

Indlæggene har givet os en masse gode tanker at arbejde videre med i dagene der kommer og det er vel den egentlige mening med en retræte. Jeg vil gerne takke

Jean Vanier

Det var fint, at Jean Vanier fik så meget plads i anledning af sin 80 års fødselsdag i nr. 14; men vi er nogle, som mangler den danske dimension.

Pastor Jørgen Hviid har arbejdet tæt sammen med Jean Vanier siden 1968, som medorganisator af den store valfart til Lourdes i 1971 og i perioden 1969 - 1979 som international præst for Tro og Lys.

event-prægede oplevelser og overraskelser, som kan virke ret teatraliske". Helge Clausen uddyber det desværre ikke, så jeg ved ikke, hvad der hentydes til.

Dansk pilgrimsfærd er hverken "religiøs turisme" (HC's udtryk), amputeret, katolsk valfart eller noget derimellem. Når når folkekirkerepræster inviterer søgnebørn med ud på pilgrimsvandring, så handler det om kristne vandringsretræter.

Vi katolikker har ikke længere monopol på ordet pilgrim. Moderne, dansk pilgrimsfærd har alene det tilfælles med katolsk valfart, at vi alle vandrer for og med Gud. Men det er til gengæld meget væsentligt, ikke sandt?

Helle Kofod
5500 Middelfart

tog igen: "Jeg vil til Maria Immaculata!" Jeg spurgte hende: Er det ikke Krypten eller kirken deroppe? Nej, der har jeg været og svarede hun. Jeg kom pludselig i tanke om et lille hæfte om kirkeområdet i min rygsæk. Jeg tog den ud og viste til hende. Hun pegede på billedet af Basilica Immaculata. Åh, den er jo deroppe. Jeg hjalp hende op af trapperne, og hun blev overrasket, da hun så basilikaen: "Åh, her har jeg jo været, men jeg så den ikke". Jeg gik som ønsket med hende og hjalp til, så hun fik set glasmalerierne af åbenbaringshistorierne i Basilica Immaculata. Under turen nedad fik jeg fortalt, at hun havde været udsat for en bilulykke og havde været sådan i mere end 20 år. Jeg kunne ikke lade være med at tænke på alle de lidelser her i livet, som nogle må leve med, og jeg vil nok i lang tid huske den unge dame, selv om hvert af hendes skridt er en besværlighed og måske en smerte, havde hun den brændende ønske om at finde "Maria Immaculata". Jeg fik ikke det velsignede bad, men skæbnen har ført til, at jeg kunne opleve Maria på en anden måde.

L Nguyen
2400 København NV

pater Ziggelaar, SJ derfor. Også selvfølgelig en tak til Sct. Hedvig-søstrene for deres store gæstfrihed i det dejlige hus og den pragtfulde have, hvis lige ikke findes.

Vi har nydt den uhyre veltillavede og varierede mad, som vi blev forkælet med. Og så vil jeg gerne takke den praktiske ledergruppe for deres arbejde. Jeg tror faktisk ikke, at vi aner, hvor meget forarbejde, der er før en sådan retræte - eller under den!

Til slut: En dybtfølt tak til pater Ziggelaar, søstrene og DKKF/Retræteudvalg.

Karen B. Zieler
4220 Korsør

Billeder fra retræten kan ses på internet-adressen www.katolskorientering.dk

Tro og Lys i Danmark har været med fra begyndelsen og der er stadig flere grupper, se hjemmesiden: www.trooglys.dk Der er også et mindre l'Arche fællesskab i Helsingør, Niels Steensens Hus. Dette fællesskab blev oprettet i 1972 og er blandt de første 10 fællesskaber.

Jean Vanier har givet flere retræter i Skandinavien i Tro og Fællesskab sammenheng. Den næste Tro og Lys retræte

Humanae vitæ i K.O.

nr. 13 og 14.

Mest interessant at afklare er: denne skrivelse, af hvad ånd er den?

Jeg har lært, at en tilskyndelse kan have 3 kilder: 1) fra Gud; 2) fra personen selv; 3) fra den onde.

Hvordan skelner man i den konkrete sag?

Jesus har vist os, hvem Gud er. Altså må noget, der kommer fra Gud have en lighed med dét, der berettes i evangelierne. Har "Humanae vitæ" en sådan lighed? Der anføres, at flertallet både af engelske kirkegængere og af den kommission, der var nedsat af paven, gik ind for de nye former for prævention. Hvad siger Bibelen til det?

Jesus forkynder højtideligt, at Han er Livets brød. Det afstedkommer furor. Folk går. "Det er hård tale", siger de "hvem kan holde ud at høre på det" (Joh. 6,53) Det slår mig, at Jesus ikke trækker sine ord tilbage. Han gør det ikke mere "spiseligt" for folk.

Kirken har hele tiden fastholdt den lære, "Humanae vitæ" giver udtryk for.

At et flertal i en kommission nedsat af paven selv eller i en opinionsundersøgelse i England ikke kan gå ind for standpunktet, er ifølge Bibelen ikke noget sandhedskriterium.

Den 2. tekst, jeg kommer til at tænke på, er Jesus og Peter ved Cæsarea Filippi. (Matt. 16) Jesus har spurgt, hvem folk siger Han er - og hvem apostlene siger Han er. Og Peter er kommet med sin store bekendelse: "Du er Kristus, den Levende Guds Søn" og har fået anerkendelse af sin Mester: "Det har kød og blod ikke åbenbaret dig, men Min Far, som er i himlen" Men lige derefter begynder Jesus at fortælle om sin lidelse og død, og dét kan Peter ikke acceptere.

Jesus reagerer meget voldsomt. Han kalder Peter for en satan. "Du er Mig til forargelse", siger Han. "Du sanser ikke, hvad Guds er, men kun hvad menneskers er!"

Jeg tror det er dét, Humanae Vitæ drejer sig om: Korset, som er den kristnes sejrssymbol, og som vi alle har svært ved at acceptere og ofte protesterer imod.

Selv Jesus var fristet til at vige udenom - derfor kaldes Peter, ham der forargere Jesus = bringer til fald.

Skulle vi så ikke alligevel prøve at lytte til, hvad Gud vil sige til os gennem kirkens læreembede. Og bede Helligånden forklare det for os?

(forkortet af redaktionen)

Gertrud Messerschmidt
2920 Charlottenlund

Læserbrev
fortsættes på side 14

er pinsen 2009 i Norge.

Birgit Bøiken
Niels Steensens Hus
3000 Helsingør

Redaktionen beklager at den danske dimension manglede i omtalen af Jean Vanier og vil snarest råde bod på dette.

Nordisk administrationsmøde på Magleås

Fra venstre: Økonomichef Thuan Cong Pham fra Oslo, it-chef Michel Louis fra Stockholm, kontorchef Erik Lindegaard fra København, generalvikar Msgr. Stjefan Biletic Stockholm, økonom p. Gerhard Sanders fra København, communications Thorkell Olsson fra Reykjavik, registeransvarlig Per Englund fra Stockholm og generalvikar Lars Messerschmidt fra København. Derudover deltog ekspeditionssekretær Torben Møller fra bispedømmet samt msgr. Dr. Rudolf Larentz fra Helsinki.

I dagene 10.-12. september fandt en nordisk administrationskonference sted på Magleås kursuscenter. Under konferencen drøftede man forskellige administrative områder af fælles interesse. I næste udgave af Katolsk Orientering bringer vi en samtale med kontorchef Erik Lindegaard og generalvikar Lars Messerschmidt hvor vi bl.a. vil tale om konferencens forløb, men også om bispedømmets målsætning, den nye kirkeskatteordning o.a.

Danmarks Unge Katolikker fejrer 60 års jubilæum

Hej - Vi har fuld skrue i vandet og masser af initiativer på beddingen; Aktion 10P, Katolsk Lederuddannelse, Regionale Sakramentslejre, Den største Dag og meget mere foruden vore sædvanlige gode weekends og herlige sommerlejre.

Trods sine mange år på bagen er Danmarks Unge Katolikers mål stadig klare; at nå flest mulige børn og unge med det bedste budskab og at skabe fællesskaber, inden for hvilke dette budskab kan trives og udfoldes.

Jubilæumsfesten vil finde sted på Ømborgen i Ry fra den 4. Oktober til den 5. Oktober. Prisen er: 350 kr. for transport, overnatning og middag. 250 kr. for overnatning og middag, eller 150 kr. for middag.

Tilmelding samt yderligere information kan ske via www.duk.dk eller kontakte DUKs sekretariat på: 39202079.

Odense Skt. Albani Kirke 100 år

I begyndelse af det 20. århundrede var den daværende Skt. Mariæ Kirke i Odense ved at være for lille, og da den desuden var en kedeligt udseende bygning, havde man længe ønsket en større og mere værdig kirke.

Den daværende p. Steidl må have haft en enorm overtalelsesevne, men manglede totalt økonomisk sans. Han foranledigede byggeriet af den nuværende, prægtige kirke påbegyndt, med grundstensnedlæggelse i 1906 og indvielse i oktober 1908. Selv om præsterne og menigheden gjorde, hvad de kunne for at skaffe penge, (præsterne var på talrige "tiggerrejser" i udlandet), stod man bagefter med en stor ubetalt regning. I mange år efter har menighedens økonomi været anstrengt, på grund af renter og afdrag.

Nu står kirken der og pynter på Skt. Albani Torv, centralt beliggende i byen, og vi er stolte over den, som den står i gotisk stil og med et højt tårn. Men den har sikkert givet adskillige byplanlæggere går hår i hovedet,

da den ligger alt for tæt på Odenses centrale nord - syd forbindelsesvej – netop der, hvor byens kraftigste forurening af bilos er målt.

I mere end 100 år har redemptoristerne forsynet os med præster, hvilket vi er meget taknemmelige for. Ligeledes takker vi de søsterordner, der har givet os gode medhjælpere (først Sct. Josephs Søstre, senere Maria Immaculata Søstre). Desuden er vi glade for, at unge mennesker (hvoraf flere af vietnamesisk oprindelse) er behjælpelig som ministranter.

I sommerens løb er kirkens indre blevet renoveret, så vi nu i smukke rammer kan fejre 100-året for indvielsen. Det sker søndag den 5. oktober kl. 15.00, ved en pontificalmesse, under ledelse af biskop Czeslaw Kozon. Bagefter er der reception i Sankt Albani Skoles gymnastiksal (udvidet med telt i skolegården).

Jørgen Aunkilde

International børnebogskongres i København

Dronning Margrethe overrækker H.C. Andersen-prisen til forfatteren Jörg Schubiger
Foto © Nils Bjervig/BogMarkedet

7.-10. september var Danmark vært for den internationale IBBY Verdenskongres 2008. IBBY (www.ibby.org) er den internationale børnebogsorganisation - 68 lande fra hele verden er medlem af den. Den blev stiftet i 1953 og samarbejder både med UNESCO og UNICEF. Den danske afdeling er Selskabet for Børnelitteratur IBBY Danmark (www.ibby.dk).

Hovedtemaet var 'Stories in History - History in Stories', og 500 forfattere, illustratører, bibliotekarer, lærere, forskere fra hele verden tog del i den. Dronning Margrethe er protektor for både kongressen og den internationale hæderspris H.C. Andersen-prisen, og ved åbningsarrangementet i Tivoli overrakte hun den selv til forfatteren Jörg Schubiger (Schweiz) og illustratoren Roberto Innocenti (Italien). Centralt i de over 100 seminarer var emnerne ytrings-

frihed i børnebøger, heriblandt religion og moral i børnebøger. Gennemgående temaer var kampen for at skaffe bøger til alle børn, i særdeleshed de mange, som er ramt af fordrivelse, krig og dyb fattigdom. Ved at lære at læse får de nye muligheder, og gennem de gode fortællinger får de hjælp til at finde en ny mening i tilværelsen. De mest utillgængelige steder nås med rygsække, der kan foldes ud til reoler! Også den mundtlige fortælling er meget vigtig, og her var fortællere fra 15 lande. Næste kongres finder sted 2010 i Spanien, i valfartsbyen Santiago de Compostela.

Gunhild Lindström

Unge katolikker

Katerina, Teresa, Christopher, Cecilie, Sasha og Jonah deltog på "Junior-lejren" på Øm.
Tekst og foto: Kuno Arnkilde

I august ringede Katolsk Orientering til "Junior-lejren" på Øm og spurgte, om vi måtte kikke forbi for at tale med de unge om at leve i en katolsk familie. Vi var velkomne, og da vi ankom, havde seks unge skrevet sig på en liste for at deltage i samtalen. Vi bænkedes os 10 meter fra det sted, hvor Pave Johannes Paul II holdt messen den 7. juni 1989, og så gik det ellers over stok og sten:

Har I en ide eller holdning til, hvordan man bør leve som en katolsk familie?

- Katerina, Teresa og Sasha: Man går til messe om søndagen og deltager i menighedens forskellige arrangementer. Man skal i det hele taget være aktiv i sin menighed, og så opdrager man selvfølgelig sine børn i den katolske tro.

- Jonah: I vores familie samles vi alle fem om søndagen til messen. Og så gør vi en del ud af at læse i Bibelen og bede rosenkrans sammen.

- Cecilie og Christopher: Vi går i kirke om søndagen og beder næsten altid bordbøn.

At tale om troen

Taler I også om troen?

- Cecilie: Hvis der til søndagsmessen er kommet et eller andet emne op, så diskuterer vi det. Enten på vej hjem i bilen eller når vi er kommet hjem.

- Teresa: Vi taler også sammen om, hvad vi har hørt i kirken under f. eks. prædikenen; men vi har en polsk præst, der har lidt svært ved at udtale ordene på tydeligt dansk. Så man er nødt til at lytte ordentligt efter. Man skal ikke sidde og falde i søvn under messen. Ja - man skal næsten anstrenge sig for at høre efter.

Hvad synes I er interessant ved at tale om troen?

- Sasha: Måden at leve på.

Hvad er den rigtige måde at leve på?

- Katerina: Den måde som Bibelen fortæller os, vi bør leve på.

- Cecilie: Men jeg synes ikke, der er nogen rigtig eller forkert måde at leve på.

Hvorfor er der ikke det?

- Sasha: I Bibelen står der mange forskellige ting. Der står ikke kun én ting. Der er intet regelsæt omkring, hvordan man skal leve.

- Jonah: Det synes jeg ikke er rigtigt. For

der er nogle retningslinjer.

Kirken udlægger og fortolker, hvad der står i Bibelen, og den har konkrete holdninger til katolikkers adfærd. Jeg tænker f.eks. på, hvordan man skal forholde sig til en kæreste. Der er en adfærd, som Kirken forventer, at man overholder - tænker I nogle gange på det?

- Sasha: Jeg synes ikke, det er svært at tænke på det. Det er meget sværere at snakke om det med andre end ens familie. Og især

"Jeg synes, det er svært at sige, at jeg elsker Jesus Kristus. For det er jo ikke en umiddelbar personlighed man står overfor - det er ikke én, man sådan lige kan ringe til"

med mennesker, som ikke er katolikker.

- Teresa: I min klasse er de meget anti-katolske. De går i byen hver eneste gang de har mulighed for det og drikker sig virkelig fulde. Og når jeg fortæller, at jeg ikke har lyst til at deltage fordi jeg f.eks. skal i kirke om søndagen, får jeg at vide at jeg er "nederen og nørdet".

Synes du at du står alene?

- Teresa: Både og. I min klasse er der en muslimsk pige, og vi deler nogle af de samme holdninger, fordi vi begge er troende og støtter derfor hinanden. Så jeg føler mig ikke helt alene; men nogle gange kan jeg godt blive tosset over, at man ikke kan forstå, at jeg tror på Gud, og at jeg er stolt og glad over det. Men jeg taler med glæde om min tro, hvis der er nogle som vil lytte.

Sex før ægteskabet

Omkring seksualitet har Kirken regler for, hvornår man må gå i seng med en anden. Er det svært at tale om?

- Sasha: Jeg går heldigvis i en katolsk skole, og i skolen er det ikke svært - vi taler tit om det; men derhjemme er det ikke normalt.

Taler I om sex før ægteskabet?

- Teresa: Jeg er ikke bange for at tale om det. Jeg er stadig jomfru, og jeg har da tænkt mig at vente med sex, til jeg er blevet gift; men pigerne i min klasse spørger mig, om jeg ikke er bange for at gå glip af noget. Så fortæller jeg dem, at jeg ikke er bange - for jeg har jo ikke prøvet det. Der er noget værdifuldt ved ikke at have været sammen med andre end sin mand. Noget man ikke bare skal dele ud af til højre og venstre. Noget man gerne vil gemme til en speciel person. En mand som jeg forhåbentlig skal være sammen med resten af mit liv.

Er det svært at stå imod hvis man møder en sød fyr, og han gerne vil i seng med én. Er det så svært at sige nej til ham?

- Katerina: Hvis han ikke er katolik, kan det godt være, at han har svært ved at forstå ens holdning. Især hvis han har været sammen med mange piger. Så forstår han ikke, hvorfor netop jeg ikke vil. Hvorfor katolske piger ikke vil.

- Jonah: Vi snakker om det derhjemme. Min far har læst bogen "Kroppens teologi" skrevet af Johannes Paul II, og den bog taler vi meget om.

Kærligheden til Jesus Kristus

Hvad betyder kærligheden til Jesus Kristus for Jer. Kan man elske Jesus som menneske. Er det et menneske, som I har et personligt forhold til?

- Teresa: Nok ikke et forhold som til andre mennesker. Men et eller andet forhold har jeg da til ham. Et specielt bånd så man altid kan komme til ham. Hvis man f.eks. er ked af det; men jeg kan alligevel ikke kalde det et personligt forhold.

Er det fremmed for dig at bruge et udtryk som "at elske ham"

- Teresa: Nej egentlig ikke. Nogle gange når jeg er virkelig ked af det eller trist, kan jeg godt føle, at der ikke er andre, der kan komme til mig. Så beder jeg, og så ved jeg, at der altid er én, som elsker mig. Man kan altid komme til ham, og det synes jeg er utrolig rart.

- Christopher: Jeg synes, det er svært at sige, at jeg elsker Jesus Kristus. For det er

jo ikke en umiddelbar personlighed, man står overfor - det er ikke én, man sådan lige kan ringe til.

- Jonah: Det er et andet slags forhold, og jeg kan ikke i dag kalde det personligt.

- Christopher: Det er måske mere en stor respekt.

- Cecilie: Man kender ham jo ikke af udseende. Man kan ikke røre ham.

Kan I forestille Jer, at ved at elske Kristus er det "lettere" at leve som Han og dermed som Kirken ønsker, vi skal leve som katolikker?

- Sasha: Ja, det tror jeg godt, vi alle sammen kan forstå. Selvom jeg ikke har det på den måde, kan jeg godt forestille mig, at nogle mennesker har så stærk en tro, at de ved at elske Kristus meget højt kan leve anderledes. Men det kræver, at man opbygger et sådant forhold. Jeg er 14 år og har ikke fået det opbygget på samme måde som et menneske, der har levet et helt liv.

Et bånd mellem alle

Når I er på Øm-lejren, lever I så mere "katolsk" sammen med jeres venner, end når I er hjemme i hverdagen?

- Christopher: Det synes jeg, at jeg gør. Når vi er sammen her på lejren, er der et rigtigt stort fællesskab. Et bånd mellem os alle. Det er ens venner, og de er stort set alle sammen katolikker. Man bliver respekteret som den, man er. Som katolik.

Er det ikke underligt, at man lever mere katolsk sammen med sine venner end med sin far og mor?

- Cecilie: Jeg tror, det handler om, at vi er sammen her en uge, og så véd vi, hvad det handler om: Den katolske Kirke, den katolske tro og det katolske fællesskab. Det er derfor, vi er her. Derhjemme har man lige en veninde med hjem, og så har man gæster på besøg. Og størstedelen af dem er jo ikke katolikker.

- Christopher: Når man er sammen med sine katolske venner, så tør man snakke ud om det.

Det gør man ikke med sin far og mor?

- Christopher: Jo, selvfølgelig, men ikke på samme måde. Hvis jeg f.eks. har en kæreste, så går jeg jo ikke ligefrem hen og fortæller det til mine forældre som de første.

Præsten

Hvordan er en god præst?

- Katerina: Han skal kunne forklare tingene. Hvis man har spørgsmål, skal han være god til at forklare, så man forstår det på en bedre måde.

- Cecilie: Mange præster bruger udtryk som man ikke forstår. Selv til familiemedlemmerne. Nogle gange synes jeg, det virker, som om man skal vide alt om Den katolske Kirke for at forstå, hvad han siger. Jeg synes f.eks. vores ungdomspræst er alle tiders. Han står ikke bare og taler; men han bevæger sig rundt og stiller rigtig mange spørgsmål.

- Sasha: Når Gregers (ungdomspræsten - red.) holder messe, så ved man, at man skal høre godt efter. For man véd, at der kommer spørgsmål og vil selvfølgelig helst ikke virke fjoget ved ikke at kunne svare.

Hvordan synes I, forholdet er mellem præsten og familien. I gamle dage gik præsten f.eks. på besøg hos familien. Har I nogen sinde oplevet jeres præst besøge jer?

- Christopher og Cecilie: Ja - meget tit.

- Teresa: Jeg ved ikke engang, hvor vores præst bor og har aldrig oplevet, han kom hjem til os.

- Katerina: Jeg har oplevet det én gang i

Tjekkiet, da jeg skulle til 1. kommunion, men ellers ikke.

- Sasha: Vores præst kommer ikke hjem til os; men vi samarbejder meget med præstenovre i kirken, fordi min mor arbejder sammen med Danmarks Unge Katolikker i Odense.

- Jonah: Da vi boede i USA, var det meget normalt. Det er også sket her i Danmark, men ikke så tit.

Kunne I godt tænke Jer, at præsten kom hjem til familien noget oftere?

- Teresa: I svære situationer synes jeg godt, han kunne komme. Så kunne det være meget rart at snakke med sin præst.

Hvad vil det gavne en familie at præsten kom på besøg i hjemmet?

- Cecilie: Jeg synes bare det er hyggeligt, når han er der. Når man er ovre i kirken, er han jo på en måde midtpunktet, så efter messen er der måske 100 mennesker der vil tale med ham; men når han kommer hjem til os, er det kun os og ham og ikke 100 andre mennesker, der skal tale med ham. Og det fine er jo, at samtalerne ofte drejer sig om troen, og det lærer vi meget af.

Mobning

Hvad siger jeres ikke-katolske venner til, at I er katolikker?

- Teresa: Jeg er begyndt i 1. g. og jeg er sammen med min muslimske veninde de eneste, der er troende. I starten forstod de andre ikke rigtigt hvorfor vi går så meget op i vores tro; men efterhånden er de begyndt at spørge, hvad en muslims og katoliks holdning er til forskellige ting. Nu skal vi f. eks. til Rom på studietur, og jeg glæder mig utroligt meget til at vise dem, hvad Den katolske Kirke også er.

Er i nogensinde blevet drillet, blevet mobbet for at være katolikker?

- Katerina: Jeg har mere oplevet det som at være blevet holdt udenfor. At mine skolekammerater spørger, hvorfor jeg tror på det

– når det ikke er sjovt.

Hvad siger du så?

- Katerina: Jeg beder dem om at respektere mig. Jeg accepterer, at de ikke er katolikker og måske ateister. Jeg beder dem respektere mig, og det har de gjort en smule. Men

”Jeg har nogle gange slet ikke lyst til at tage hjem, og jeg gad virkelig godt tage et helt år på efterskole bare på Øm. Det kunne være sindssygt fedt”

alligevel ikke altid. F.eks. omkring USA og de pæofile præster. Det gør ondt, når mine skolekammerater spørger, om jeg går i seng med min præst. Jeg føler mig meget ensom og holdt udenfor, når disse ting bliver sagt. *Hvordan kan du leve med det?*

- Katerina: Det er jo kun min klasse. De er lidt umodne og lidt dumme. Det er ikke mine rigtige venner.

- Christopher: Det er også derfor, det er så fedt, at der er så mange der er engageret i Danmarks Unge Katolikker. Man får et ”boost” når man kommer her på Øm-lejren.

- Teresa: Helt enig. Min mor siger altid, når jeg kommer hjem fra en Øm-lejr, at jeg er en helt anden person. Jeg er glad og helt vildt oppe at køre. Det kan godt være, det flader lidt ud efter nogle uger; men jeg er bare helt vild glad, når jeg kommer hjem fra Øm. Jeg har nogle gange slet ikke lyst til at tage hjem, og jeg gad virkelig godt

tage et helt år på efterskole – bare på Øm. Det kunne være sindssygt fedt.

Jonah – du sagde også at du var blevet mobbet. Kan du fortælle lidt mere om det?

- Jonah: Det er egentligt lidt underligt, lidt trøls, for det skete i en skole, som var knyttet til en protestantisk frikirke. En skole jeg gik i på et tidspunkt, og af én eller anden grund havde de meget svært ved at acceptere mig som katolik. Det blev jeg drillet med nogle gange, og det synes jeg var lidt trøls; men jeg talte meget med min mor og far omkring denne situation, og det har hjulpet mig meget. Men det er da underligt, at mine andre venner, som ikke er kristne, respekterer min tro mere, end de gjorde i denne frikirke.

- Cecilie: Jeg synes det stik modsatte. Alle mine venner synes, det lyder spændende. Jeg har også haft en protestantisk veninde med her på Øm og hun synes, det var helt vildt hyggeligt. Og jeg har tre venner derhjemme, der hele tiden spørger, om de ikke godt snart må komme med på en Øm-lejr. De giver udtryk for, at det er ærgerligt, at der ikke er et lignende fællesskab i den protestantiske kirke. Faktisk synes jeg, at man møder rigtig mange, der gerne vil høre om Den katolske Kirke.

Forældrene

Har I nogensinde været ude for at skulle lære jeres forældre noget om Kirken og troen?

- Teresa: Min far er protestant, og han synger med på salmerne. Og efterhånden har vi gjort ham det klart, at han bør gøre korsets tegn ved vievandskaret. Han er begyndt at gå mere op i det og ind i mellem går han endda også med op til præsten under nadveren for at modtage velsignelsen. Han er ikke ved at konvertere; men han synes, det er hyggeligt at komme i kirken.

Sakramenterne

Ved fælles hjælp lykkedes det den lille gruppe at opremsede de syv sakramenter: dåb, kommunion, skriftemål, firmelse, vielse/præstevieelse og de syges salvelse.

Går I til skrifte?

- Sasha: I vores skole skal alle katolikker gå til skrifte til påske og jul.

- Johan: Vi gør det, når vi har mulighed for det. Vi bor i Thisted og der er afstandene større end i København; men jeg ville da gerne gå til skrifte en gang om måneden.

Hvorfor går I til skrifte?

- Teresa: Jeg føler, jeg bliver rensset. For at tale billedligt føler jeg mig som et beskidt stykke vasketøj, før jeg går til skrifte. Når jeg har gået til skrifte, føler jeg mig som nyvasket. Jeg er helt lettet, for man har måske i lang tid båret på nogle følelser, som man gerne vil fortælle om, men som man ikke tør fortælle til sine forældre.

Hvis man føler sig som et beskidt stykke vasketøj, bør man så gå til kommunion?

- Katerina: Hvis jeg har gjort noget forkert, går jeg ikke til kommunion.

Hvorfor ikke?

- Katerina: Jeg synes ikke, det føles rigtigt.

- Johan: Jeg har lært, at hvis man har begået en alvorlig synd, skal man ikke gå til kommunion.

- Sasha: Det har jeg aldrig tænkt over.

- Cecilie: Jeg vil altid gå til kommunion

Men vil du være villig til frivilligt at afstå fra at gå til kommunion, hvis du vidste at du havde begået en alvorlig synd?

- Cecilie: Måske, men jeg tror det kommer an på situationen, og jeg har endnu ikke stået i den situation.

Er der noget her til sidst, I gerne vil sige omkring det at leve som ung katolik?

- Cecilie: Det er fedt at være medlem af Danmarks Unge Katolikker og være på Øm-lejren!

Den katolske menighed i Herlev fejrer 50 års jubilæum

Sognepræst Leo Kertz fra menigheden i Herlev foran maleriet af Oblatfædrenes grundlægger Eugene de Mazenod

Da biskop Theodor Suhr O.S.B. i 1958 kaldte den katolske Oblatorden til Danmark for at hjælpe i bispedømmet med præstelig betjening af de voksende katolske menigheder i landet, fik biskoppen en præsteorden, som virkelig gav en vitaminindsprøjtning til den katolske kirke i Danmark, og ikke mindst til katolikkerne her i Herlev. Oblatordenens grundlægger er den nylig saligkærede biskop Eugene de Mazenod fra Marseilles (1782-1861).

I eftersommeren 1958 ankom fra USA præsterne Urban Figge, John Taylor og Michael Wolfe, alle O.M.I.'er til den store gule villa, som stadig er beliggende på Herlevgårdsvej 14.

(O.M.I. betyder: Oblati Maria Immaculata og kan oversættes til: ”Indviet til Gud ved Maria den syndefri”)

De første gudstjenester blev i mangel af kirke fejret på en nærliggende skole, som velvilligt havde stillet et lokale til rådighed. Senere afholdtes messerne i villaens kælder, indtil den første messe kunne fejres i den nyopførte kirke juleaften 1960.

I 1967 blev kirken udvidet med en menighedssal, og sidst skete en omfattende udvidelse og renovering af kirken i 2001/2002 samtidig med, at Herlev kommune opførte et medborgerhus på nabogrunden. I dag fremstår kirken og medborgerhuset, som man har et fortræffeligt samarbejde med, som et meget smukt, åbent område tæt ved Herlev bymidte.

Vor Frue sogn omfatter i dag efter sognesammenlægningen også Sankt. Antoni sogn i Brønshøj/Husum, og strækker sig udover Herlev også til Ballerup, Værlose og Egedal kommuner. I alt har sognet ca. 2000 medlemmer og er dermed et af de største katolske sogne i Danmark. Hertil kommer, at Obla-

tordenen også betjener den katolske kirke i Lyngby, som omfatter en række kommuner i Nordsjælland. Endvidere varetager man sjælesorg for et betydeligt antal engelsksprogede katolikker, som opholder sig midlertidigt, kortere eller længere tid i Danmark (diplomater o.lign).

Gennem årene har der været over 25 præster fra Oblatordenen i Danmark. Ud over ”Moderhuset” på Herlevgårdsvej, har ordenen betjent menighederne i Randers, Viborg og Lemvig, samt i Ålborg, Thisted, Hjørring, Frederikshavn og Søby. Færøerne har også nydt godt af Oblatordenens virke og sjælesorg, ligesom man i alle årene har haft en mission i Nuuk i Grønland. Mangel på præster har desværre betydet, at ordenen har måttet begrænse sine aktiviteter på disse lokaliteter.

Foruden den nuværende sognepræst, Leo Kertz O.M.I., bor og arbejder også oblatfædrene, Carroll Parker, Paul Marx og Michael Bradley i Herlev. I Lyngby, Sankt Knud Lavadars sogn er Allen Courteau O.M.I. sognepræst, og andenpræst er Alrin Soosaipillai O.M.I.

Ved en festgudstjeneste, som fejres den 4. Oktober, med deltagelse af biskop Czeslaw Kozon og de 6 nuværende præster, deltager også kirkens første sognepræst, pastor Urban Figge, som nu bor og arbejder i USA.

Den store menighed glæder sig til gudstjenesten og den efterfølgende fest i menighedssalen, hvor der rigtig kan blive takket for de mange år, og ønsket hjertelig tillykke.

Tekst og foto: Erik Elnebo

Med tusind år i ryggen - koret ved Jesu Hjerte kirke

Jesu Hjerte kor over på pulpituret - Foto: p. Gerhard Sanders

Af Joakim Cordtz

I Jesu Hjerte Kirke på Vesterbro ledsager koret hver søndag både den danske og den latinske messe med et repertoire, der spænder over tusind år. Korsangen er blevet en naturlig del af liturgien og holder i dag et omfang og niveau, som kun sjældent opleves på vore breddegrader.

I det centrale København et stenkast fra Vesterport station ligger Jesu Hjerte Kirke, en på mange måder typisk katolsk kirke efter danske forhold: Den knejsende, hundreårige kirkebygning med tilhørende skole og præstekollegium, opført af tyske jesuitter på en placering midt i byen, vidner om en optimisme, som udviklingen ikke ganske har kunnet indfri.

Og dog er liturgien i Jesu Hjerte Kirke noget særligt: Søndag efter søndag ledsages formiddagens to messer på henholdsvis latin og dansk af gregoriansk sang, renæssancemotetter og nykomponeret, dansk kirkemusik, fremført af menighedens eget kor og en organist, der på én gang er udøvende musiker og musikforsker. Hvordan er det lykkedes at nå dertil i en almindelig dansk, katolsk menighed?

Korets stiftes

Koret ved Jesu Hjerte Kirke blev grundlagt sidst i 1970'erne af daværende organist Paul Simonsen, der ønskede at erstatte de hidtidige to betalte kirkesangere med et komplet kor af frivillige. I januar 1983 overdrog Paul Simonsen ledelsen af koret til Ole Kongsted, som kort tid herefter også overtog hvervet som kirkens organist og siden har rådet over både kor og orgel.

Ole Kongsted havde udover sin uddannelse i musikvidenskab ved Københavns Universitet erfaring som både jazz- og kirkemusiker og var på tidspunktet for overtagelsen af kantortjenesten museumsinspektør ved Musikhistorisk Museum i København. Kantorhvervet gav ham mulighed for at lade sin musikteoretiske viden udmøntes indenfor rammerne af en tusindårig musikalsk tradition, og i korsangeren Erik Christiansen, der var tidligere dominikanermunk og nærede en brændende interesse for liturgi, fandt han en medarbejder og inspirator til det arbejde, der nu indledes: En restauration af messens musikalske indhold med det formål at skabe en enhed af liturgi og musik.

I den latinske messe udvidede man den gregorianske sang, som udover de faste led

også kom til at omfatte det romerske Graduales introitus, offertorium og communio, og man udarbejdede, med udgangspunkt i benediktinerklostret Solesmes' liturgi, vekselsange og alleluia-vers for hver af kirkeårets søndage og højtider. Samtidig blev hovedvægten i motetrepertoiret flyttet fra de traditionelle koraler af Bach og Schütz til værker fra renæssancen.

Hvad den dansksprogede liturgi angik, var de musikalske forudsætninger helt anderledes, idet der ikke fandtes nogen tradition at gribe tilbage til – fejring af dansksprogede messer var først begyndt efter liturgireformen midt i 1960'erne. Erik Christiansen og Ole Kongsted iværksatte derfor det ambitiøse projekt at komponere flerstemmige vekselsange og alleluia-vers til hele kirkeåret; ved Erik Christiansens bortgang i 2005 var redaktionen af det betydelige antal kompositioner endnu ikke definitivt afsluttet. Herudover blev der komponeret et dansk ordinarium, der stadig bruges ved højtider, samt et ordinarium til brug ved børne- og ungdomsmesser; dette sidste var i brug i en årrække i 1990'erne, da man regelmæssigt fejrede familiemesser i menigheden.

Rejser og aktiviteter

I de første år udvidedes og udvikledes koret hastigt – medlemstallet rundede 18 i slutningen af 1980'erne - og engagementet begyndte at række ud over sognegrænsen. Korets første rejser gik til benediktinerindklostret på Åsebakken, hvor man holdt en årlig prøveweekend med afsluttende koncert i søstrenes kapel – foreløbig er det blevet til en snes besøg. Efterhånden blev der også tale om regulære korrejser, og Jesu Hjerte Kor har gennem årene gæstet så forskellige steder som Canterbury, Luxembourg, Ratzeburg, karmelitterklostret i Glumslöv og trappistklostret Myrendal på Bornholm foruden adskillige danske sognekirker. Derudover har koret deltaget ved kirkeindvielser og andre højtidelige begivenheder i bispedømmet.

Højdepunktet indtraf dog i 1988, da et forstærket Jesu Hjerte Kor deltog som bispedømmets valfartskor ved Niels Stensens saligkåring i Rom. Koret sang ved ceremonien i Peterskirken, hvor værket "Følger vi en ukendt vej" med tekst af Ingegerd Riis og musik af Ole Kongsted blev fremført, og ved valfartsmesser i flere andre romerske kirker. Ligeledes deltog Jesu Hjerte Kor

ved en senere højtidelighed i Schwerin i anledning af saligkåringen.

I løbet af 1990'erne konsolideredes repertoiret, og korsangen blev efterhånden en integreret del af liturgien i Jesu Hjerte Kirke. Samtidig begyndte noget af den første tids entusiasme dog at lægge sig, og flere af de sangere, der havde medvirket fra begyndelsen, holdt af forskellige årsager op, uden at nye kom til i samme tempo.

Koret i dag

Jesu Hjerte Kor har været i Ole Kongsteds hænder i 25 år, og korsangen har i dag et omfang, der næppe finder sin mægt i ret mange nordeuropæiske sognekirker. Udover søndagsmesserne medvirker koret ved kirkens højtider med jul og påske som de naturlige tyngdepunkter – afsyngningen af christmas carols op til juleaftens messe og af Johannespassionen under Langfredags gudstjeneste hører til korets særkender – og bidrager selvfølgelig til menighedens fester, senest sognepræst Gerhard Sanders' 40 års præstetjubileum. De fleste kormedlemmer, katolikker eller ej (og flertallet er faktisk ikke katolikker), vil formentlig være enige i, at den aktive deltagelse i messefejringen giver en særlig oplevelse af liturgien og dens årlige rytme.

De for tiden syv medlemmers faste forpligtelser består af prøve torsdag aften og tjeneste ved søndagens to formiddagsmesser; men der er til stadighed andre opgaver, der venter på at blive udført. Vigtigst lige nu er den tidligere omtalte revision og udgivelse af en komplet samling danske vekselsange og alleluia-vers, som hele bispedømmet i givet fald vil kunne få glæde af. Nye kræfter er velkomne uanset konfession – blot de møder til tiden og synger, hvad der står...

Jesu Hjerte Kor er vokset frem som resultat af flid og entusiasme hos dem, der havde evnerne, og i dag viser frugterne sig søndag efter søndag, når liturgi og musik forenes og forskønner hinanden. Pave Benedikt sagde sidste år ved sit besøg i det østrigske cistercienserkloster Heiligenkreuz: "...hvor vi synger, hvor vi lovpriser, fejrer og tilbeder Gud, bliver et stykke himmel nærværende på jorden." Om menigheden fornemmer et stykke himmel ved søndagens liturgi skal artiklens forfatter lade være usagt, men som sanger er man tæt derpå, når kantors ansigt ved afslutningen af en vellykket motet lyser op i et tilfreds smil.

Oblatfædrenes grundlægger Charles Joseph Eugene de Mazenod

Eugene 23 år gammel - Paris 1805

I oktober er det 50 år siden, at Oblatfædrene kom til Danmark. Oblatfædrenes grundlægger Charles Joseph Eugène de Mazenod blev født i Aix-en-Provence i det sydlige Frankrig d. 1. august 1782, og det

syntes givet, at han var sikker på at arve en god, social position og økonomisk rigdom, da hans familie tilhørte lavadelen. Men den franske revolution ændrede hans liv for altid. Da Eugène var 8 år gammel, flygtede familien fra Frankrig til Italien og efterlod alle deres ejendele. Det var begyndelsen til 11 års meget vanskelige levevilkår.

Efter årene i Italien vendte Eugène i en alder af 20 år tilbage til Frankrig. Et Frankrig der var radikalt ændret. Den lavadelige baggrund var borte, og han var nu kun almindelig borger. Hans forældre var blevet skilt, og hans mor kæmpede for at få familiens ejendom tilbage. Hun var endog indstillet på gifte ham bort til den rigeste mulige ægtefælle.

Eugène sank ned i depression og så kun en trist fremtid for sig selv; men hans naturlige egenskaber for omsorg for andre og troen, som han havde erfaret i Italien, begyndte at gøre sig gældende. Han var dybt påvirket

af den franske kirkes katastrofale situation. En kirke som var blevet latterliggjort, angrebet og decimeret af revolutionen – og et kald som præst begyndte at forme sig i hans sjæl. Eugène besvarede kaldet på trods af hans moders uvilje. Han blev indskrevet på præsteseminarieret St. Sulpice i Paris, og den 21. december 1811 blev han ordineret som præst i Amiens.

Da Eugene de Mazenod vendte tilbage til Aix-en-Provence, blev han ikke tilknyttet almindeligt sognearbejde; men han virkede som præst med omsorg for de mennesker, som havde et særligt behov for åndelig bevågenhed: fængslede, ungdommen, tjenestefolk og bønder, og ofte mødte han opposition fra den lokale gejstlighed i sit arbejde.

Han begyndte også at samarbejde med andre ivrige præster, som var parat til at træde ud af de gamle strukturer. Eugene og hans venner prædikede i Provence på et sprog,

der var forståeligt for almindelige mennesker. De gik fra landsby til landsby og missionerede og brugte meget af deres tid på at høre skriftemål. Når de ikke missionerede i sognene, deltog gruppens medlemmer i intense bønssællesskaber og studier. De kaldte sig selv "Provencemissionærer".

For at sikre en fortsættelse af deres arbejde tog Eugene det dristige skridt at henvende sig direkte til paven for at få gruppen officielt godkendt som en religiøs kongregation med pontifikale rettigheder. Og hans tro og målbevidsthed lykkedes; for d. 17. februar 1826 godkendte pave Leo XII den nye kongregation "Oblater af Maria af den Ubesmittede Undfangelse" ("Oblates of Mary Immaculate" – O.M.I.). Eugene blev valgt som øverste leder og fortsatte med at inspirere og vejlede sine medbrødre i 35 år indtil sin død i 1861.

-karn

Det andet vatikankoncil, - og den hellige messe

- refleksion i anledning af de seneste hjemlige kirkeindvielser

I Vor Frue Kirke i Århus vises den omtalte opstilling - Foto: Christian Noval

af sognepræst, p. Stephen Holm,

Liturgisk fornyelse

- var ét af de emner, der var på programmet under det andet Vatikankoncil. Der blev arbejdet seriøst med emnet og konkluderet i konstitutionen om liturgien.

Herhjemme var biskop Suhr på forkant med udviklingen, hvilket bevidnes af Skt. Nikolaj Kirke i Hvidovre, tegnet af Danmarks berømte arkitekt J. O. von Spreckelsen og indviet i 1960 og biskoppens forberedelse af den ny kirke i Esbjerg, under samme navn - og med samme arkitekt, som dog først indviedes efter biskop Suhrs fratreden.

Men vi må se i øjnene, at den ønskede liturgifornyelse mange steder i det store og hele er løbet ud i sandet. En fornyet forståelse af messen ville automatisk være at aflæse på den måde, man indretter nye kirkerum på, - eller, hvis det er muligt, restaurerer gamle. Når man undtager tiltag som Johanneskirken i Søborg, den nyindrettede Jesu Hjerter Kirke i Stenosgade og Sct. Pauls Kirke i Tåstrup, må man, når man kigger på de nyeste katolske kirkebygninger i Danmark: Vordingborg - Sønderborg - Herlev - Tønder - Viborg med beklagelse indrømme, at der har været bygget uden nytænkning, uden påvirkning af dét, koncilet egentlig ville opnå.

Den liturgiske fornyelse er nemlig ikke gennemført véd, at liturgien fejres på landets modersmål, og véd, at man har skub-

bet alterbordet et par meter frem i koret og placeret den celebrerende præst med front mod menigheden. Når man samtidig har ladet alt andet forblive ved det gamle, - som forøvrigt slet ikke er så gammelt endda.

Faktisk var det modreformationens muligvis nødvendige overbetoning af Jesu nærvær i de konsekrede nadverelementer, der afgørende førte til en undervurdering af Jesu nærvær i menighedens forsamling og i det forkyndte Guds Ord. Og altrets og celebrantens 'omvendelse' har åbenbart ikke været nok til at befordre en fornyet forståelse, når menighedens fællesskab stadig overlades til en stole-bænke-opstilling, der mere minder om buskørsel med chauffør, og når ambonen (læsepulten) og sedilia (celebrantens stol) stadig vilkårligt placeres, hvor der nu måtte være plads i korummet (på scenen?), - ét eller andet sted, - sekundært, - måske 'pænt' ude i siden.

Den tidligere sognepræst i Århus, jesuit-pater Adolf Meister, er en mand med mange talenter og med forstand på liturgi. Biskoppen har på et tidspunkt udnævnt en kommission, der skal være medansvarlig for bispedømmets sakrale bygninger. Pater Meister er vist stadig påført medlemslisten.

På et tidspunkt i 1999, da jeg selv endnu sad i denne kommission, havde pater Meister inviteret samtlige kommissionsmedlemmer til Århus for at se, hvorledes han/man havde indrettet den stedlige, store, ny-gotiske Vor Frue Kirke (fra 1880), så den, så godt som

muligt, kunne leve op til de idealer, som det andet Vatikankoncil har opstillet for fejring af messens liturgi.

Jeg tog til Århus med skepsis. Men jeg havde ikke været i den nyindrettede Vor Frue Kirke længere end et par minutter, før jeg var blevet overbevist. Uanset, om jeg havde lyst eller ej, måtte jeg overgive mig og indrømme, ja, faktisk bekende, at dét, jeg blev præsenteret for, var optimalt, når det drejer sig om, - hér indenfor de forudgivne rammer, - at imødekomme dé liturgiske idealer, som det sidste koncil har opstillet for fejring af den hellige messe.

Hvad er så det nye/gamle, som det sidste koncil m. h. t. messens liturgi har genopdaget og nybetonet? Det er kort sagt: At HELE messen er realpræsens!!!: At Jesus Kristus, i kraft af Helligånden, reelt er til stede fra messens begyndelse til dens slutning, - og altså ikke først efter forvandlingen. At Jesus er konkret tilstede:

1. - I menighedens fællesskab/ forsamling:

"Hvor to eller tre er forsamlede i mit navn, der ér jeg tilstede midt iblandt dem", siger Jesus. (Matt. 18,20).

Kan vi virkelig manifestere os som et fejrende fællesskab med Jesus i vor midte, når vi i kirkerummet bliver placeret, som om det drejede sig om buskørsel eller teaterbesøg? Hvor dén, der er foran én, sidder med ryggen mod én, og dén, der er bagved én og puster én i nakken, forbliver anonym, fordi man véd, at det under messen ikke er 'pænt' at dreje sig om?

2. - I ordet, som forkyndes:

"Mit ord, som udgår fra min mund, vender ikke virkningsløst tilbage til mig, men det gør min vilje og udfører mit ærinde", siger Gud gennem profeten Esajas (55,11).

Jesus er tilstede i ordet, som forkyndes! Ordets tjeneste og bordets tjeneste er to ligeværdige poler i messeliturgen. Som de konsekrede gaver ved højtidelige messer indhylles i røgelse ved konsekrationen og mødes med en akklamation, indhylles evangeliebogen i røgelse ved evangeliets oplæsning og mødes med en akklamation. Bringes denne ligeværdighed til udtryk, når altret placeres helt centralt, mens amboen ('Guds mund'), der nogle steder udgøres af et avanceret, mobilt nodestativ, placeres ude til siden?? Og lektor, der lægger mund til Guds forkyndelse af sit Ord, står med ryggen til de gejstlige og de øvrige personer (koncelebranter, ministranter m. m.) som opholder sig i koret, - som om de ikke behøver at konfronteres med forkyndelsen??

3. - I det eukaristiske offer og måltid på alterbordet:

"Velsignelsens bæger, som vi velsigner, er det ikke fællesskab med Kristi blod? brødet, som vi bryder, er det ikke fællesskab med Kristi legeme? Fordi der er ét brød er vi alle ét legeme, skønt vi er mange, for alle har vi del i det ene brød!" (1. kor. 10,16-17)

Er det fællesskab omkring alterbordet, når dette alterbord blot er rykket et par meter frem fra korets bagvæg, men stadigvæk er opstillet på en 'scene' i den ene side af festsalen og, næsten som en gammeldags købmandsdisk, danner dén barriere mellem præst/ministranter og menighed, (aktører

og publikum), som kommunionstængen tidligere udgjorde??

Hvad så jeg så i Århus?:

Et gudstjenesterum, hvor et menighedsfællesskab muligvis er en ellipseformet stoleopstilling, og hvor præsten, der 'in persona Christi' er eukaristisens leder, er placeret i ellipsens midterakse, - med døbefont og påskelys i ellipsens midterpunkt: "Hvor to eller tre er forsamlede i mit navn, er jeg tilstede midt iblandt dem"

I ellipsens to brændpunkter, og således samtidig i midteraksen, er henholdsvis alter og ambo placeret. Således fremgår det soleklart, at ordets og bordets liturgi virkelig er to ligeværdige størrelser.

Når ordet forkyndes i ellipsens ene brændpunkt, vender lektor front mod såvel menighed som gejstlighed. Ved bordets tjeneste i ellipsens andet brændpunkt, vender præsten front mod menigheden, som han selv og altretjenerne, demonstreret af opstillingen, allerede ér en del af.

Jamen tabernaklet, hvor er dét? Strengt taget har tabernaklet ingen funktion i forbindelse med fejring af messen. I de store kirker i Rom og sandelig osse i Skt. Pauls Kirke i Tåstrup, er tabernaklet naturligt placeret i et (side)kapel, hvor tilbedelse af dette Allerhelligste kan finde sted. I mindre grad er det samme tilfældet i i Århus, i Stenosgade, i Lyngby og nu osse i Ordrup. Men mange steder er der i vore små, hjemlige kirker ikke de optimale muligheder.

Hvad sketer der søndagen efter i Kalundborg?:

Tilbage på Vestsjælland forestod jeg, som hver søndag, messerne i Slagelse og Kalundborg. Men hvad hjertet er fuldt af, løber munden m. m. over med. Jeg fortalte menighederne om lørdagens oplevelse. Under messen i Kalundborg blev jeg mere og mere distraet. "Alle 'møblerne' her er mobile", tænkte jeg, "hvorfor ikke lave en liturgi-venlig opstilling?" Jeg kunne pludselig næsten ikke holde ud at se på inventaret, som det stod. Straks efter messens afslutning spurgte jeg MR-formanden:

"Hvad siger du til, at vi laver en prøveopstilling a-la dét, jeg lige har fortalt om?"

"Ja, hvorfor ikke?!", svarede hun. En halv time efter var den lille, kvadratiske Skt. Mariæ kirke, ved ministranters og gæstefilipperes hjælp og armkræfter, nyindrettet efter Århus-modellen, - som iøvrigt har masser af parallelere i det sydlige udland.

Jeg har i mine nordvestsjællandske menigheder nu alle former for celebrationer. Fra det mest konservative: Sommerhverdagsmesserne i Slagelse, hvor jeg i sideskibet ved kirkens skønne Maria-alter celebrerer eukaristi-delen af messen med ryggen til menigheden. Til det nyindrettede elipse-rum i Kalundborg.

Gamle kirkebygninger

- bør man måske lade være, som de fra arkitekternes hånd er byggede, - omend jeg synes, at p. Meister, såvel som jeg selv i ydmyghed, er kommet godt fra henholdsvis Århus/Pindstrup og Kalundborg.

Men nye kirker? Og dét er mit egentlige anliggende: Hvordan kan man dog, nu 40 år efter koncilet, vedblivende bygge kirker, der er velegnede til privat tilbedelse af altrets sakramente, men, helt ærligt, uegnede til fejring af den efterkonciliære messe, der er meget nærmere urkirkens end den tridentinske??? Jeg synes, det er katastrofalt forspildte chancer.

Klosterlivet tur-retur

Af Kirsten Krog

Det er ikke hverdagskost, at Katolsk Orientering anmelder bøger udgivet på Borgen; men med Veronika Peters bog "Det der kan være i to kufferter" gør vi en undtagelse. Bogen, som er en selvbiografi, beskriver detaljeret søster Veronikas tolv år i et benediktinerkloster i Tyskland og slutter med hendes udtrædelse. Af en eller anden grund ser det ud til, at beretninger om ordensfolk, der forlader klosterlivet, sælger, hvad enten det er i skikkelse af Audrey Hepburn i filmen Nonnen - som Veronika Peters også kommer med et par ironiske henvisninger til i bogen - eller i form af Kristeligt Dagblads interviews med tidligere ordensfolk. Jeg gik da heller ikke til denne bog med nogen forventning om en særlig opbyggelig læsning.

Bogen viser sig dog at have visse kvaliteter, især på handlingsplanet. Veronika Peters skriver godt og har en levende, humoristisk og selvironisk fortællestil. Hendes skildring af sine tidligere medsøstre er både varm og engageret. Som f.eks., når hun beskriver sit møde med den gamle søster Paula: "Paula er den mest originale gamle kvinde, jeg nogensinde har mødt, klog, speciel, morsom [...]. Paula er vidunderlig". Gennem Peters' beskrivelse af søster Paula ser man hende lyslevende for sig i sine arbejdsbukser og gummistøvler siddende på klosterets traktor eller gående mellem frugttræerne og bikuberne, altid med katten Sam hos sig, og man føler Veronikas smerte ved den gamle søsters syge- og dødsleje: "Elskede menneskers dødelighed er en af de kendsgerninger, jeg vil betegne som uacceptable [...]. Der er brug for Paula, hun er nødt til at komme sig, jeg er skide ligeglad med al den snak om 'det evige hjem i himlen', 'Guds vilje' og 'års moriendi', når det gælder en trussel om, at min bedste veninde forsvinder". Samme følsomhed ligger bag Veronika Peters beskrivelse af: "Raphaelas moderlighed, Luises visdom, Marias venlighed, Pias kradsbørstige trofasthed, Hedvigs varme sang, Margaritas tørre humor, Simones klare forstand, Placidias skælnske munterhed". Der er altså på ingen måde tale om en eksnones sure opstød. Bogen underbygger eller forstærker derfor heller ikke den almene læsers eventuelle fordomme om klosterlivet, men medvirker snarere til et mere positivt syn.

Noget som imidlertid er slående er, at Veronika Peters på intet tidspunkt i bogen giver udtryk for, at hun er gået i kloster af

kærlighed til Gud, for at komme nærmere ham, eller for at tjene Kirken. Hvorfor benytter hun sin første morgen i klosteret til at tage sit cellekrucifiks ned af væggen for at putte det i skrivebordsskuffen? Skulle dette krucifiks ikke være tegnet på hendes kærlighed? Alle hendes forsøg på at forklare over for læseren - og sig selv - hvorfor hun gik i kloster er vage og åndelig diffuse i en grad, så man tænker, at det er en ren kulturel tilfældighed, at hun er endt i et katolsk kloster og ikke f.eks. i et buddhistkloster: "Måske handler det om fascinationen ved det 'alternative liv', muligheden for at trække sig tilbage, ønsket om at opdage noget, som man ikke uden videre kan viske væk, en søgen efter årsagen til tilværelsen, efter noget blivende, kampen mod udslettelsen af ens egen eksistens". Selv da hun er nået til de evige løfter, tyder alt på, at hun endnu ikke aner, hvorfor hun er dér; det er stadig, som hun udtrykker det, et eksperiment. Midt under løfteaflyggelsen, efter svaret "Det vil jeg" på spørgsmålet "Vil De stå ved vores fællesskab i klosteret indtil døden?" tilføjer Veronika Peters i sin fremstilling: "Foreløbig endegyldigt, lad det så være". Netop disse ord synes at opsummere hele forfatterens holdning til sit "klosterekperiment". Derfor kan det heller ikke undre læseren, at hun nogle år efter bogstaveligt talt løber bort fra klosteret med en gift mand. Hendes kommentar i den forbindelse: "De korrekte kirkeretlige forskrifter er fuldkommen lige gyldige for mig" er heller ikke overraskende, men underbygger blot det uafklarede forhold til Gud og Kirken, som ses igennem hele bogen. Derfor slutter hun også med ordene: "Mislykket? Nej, taget videre", og måske det netop er p.g.a. denne uklosterlige holdning, at hun kan skrive uden frustration og bitterhed om sin tid i klosteret.

Veronika Peters bog er oversat til dansk af Anette Betke, som har gjort det fremragende. Hun har langt hen ad vejen gjort et fint researcharbejde. Citaterne fra Benedikts regel er ikke blot oversat fra den tyske version i Peters' bog, men er fundet i Brian Møller Jensens danske oversættelse. På samme måde med bibeloversættelserne, selvom de ikke er hentet fra den nyeste autoriserede oversættelse. Denne research er dog ikke gennemført til fuldkommenhed, f.eks. er hymnen Te Deum Laudamus i Bethes oversættelse blevet til Store Gud, vi priser dig, ikke Store Gud, vi love dig, og et vers fra hymnen til komplet findes i, hvad der ligner hendes egen oversættelse direkte fra Peters' bog, og er i hvert fald ikke i den oversættelse, der findes i vores danske tidebog - men det ville vel også være for meget forlangt?

Kan jeg anbefale Katolsk Orienterings læsere bogen? Jeg ved det ikke. Men søger man en underholdende, velskrevet bog med menneskelig varme, går man ikke galt i byen med denne bog.

"Det der kan være i to kufferter. Tolv år i kloster" af Veronika Peters.

Oversat af Anette Bekte
231 sider, pris 250 kr. (vejl.)

Hvem skal være fadder...?

Af p. Michal Bienkowski, sognepræst ved Skt. Pauls Kirke i Taastrup

Tror du, vi kunne få dig til at være fadder for vor lille Peter? - Jo..., ja..., lad mig lige tænke lidt over det og ikke mindst spørge mine vejledere? Det noget flegmatiske svar blev til - ikke på grund af, at den forespurgte ikke havde lyst til at være fadder for sine bedste venners barn. Han voksede selv op i et miljø, hvor det ikke sømmede sig at sige "nej" til et så ærefuldt tilbud. Desuden - som prærestuderende gik han jo den fremtid i møde, at han ikke selv ville kunne blive far, så et gudbarn ville kunne give ham noget af fornemmelsen af at være far. Barnets forældre blev mindst lige så forbavsede over det at overlade den endelige beslutning til sine vejledere, som angiveligt nogen af jer - læsere er det. Kandidaten til fadder var jo en voksen mand. Han ville alligevel være helt sikker på, om han måtte, og om det ikke ville være imod Kirkens regler (en særlig forpligtelse over for et barn; desuden bliver folk så tit mistroiske: Mon han ikke selv (!) er barnets biologiske far?).

Han tog emnet op under en af de forelæsninger, vor liturgiprofessor holdt. Den sidstnævnte blev valgt, fordi han både var en dygtig underviser og åben over for spørgsmål, som ikke nødvendigvis var tæt forbundet med det emne, han talte om. Hans svar begyndte med et "hvis". Hvis du som prærestuderende, som kommende præst ikke mener at kunne være i stand til at vidne om den kristne tro over for det barn, du muligvis bliver fadder for, så bør du helst afslå tilbudet og lade andre overtage den opgave. Hvis du ikke mener,

at du kan vidne om den kristne tro over for det barn, der nu venter på sin dåb, så måske bør du også overveje, om du i virkeligheden egner dig til at være katolsk præst.

Det var et svar, som beroligede min studiekammerat. Han blev efterfølgende lille Peters fadder. Svaret indebærer et væsentligt kriterium for, hvem der helst bør vælges til faddere for både spædbørn, som endnu ikke selv forstår, hvad der sker i dem (og i hele Kirken) ved modtagelse af dåbens sakramente, samt for de voksne (liturgisk: alle over 7 år), som selv kan tage stilling til, om de ønsker at modtage dåben eller ej.

Hvad er den almindelige praksis med valg af faddere? Jeg tror ikke, at mine pastorale erfaringer skiller sig væsentligt fra mine medbrødes. Ofte leder man blandt familiemedlemmer, venner, arbejdskollegaer, mm. Det drejer sig om tillid til de valgte personer. Helst må det være mennesker, som man kan være tryk ved - også hvis man skulle overlade sine børn til dem. Som ganske ung har jeg tit hørt, at man som faddere er forpligtet til at træde i karakter som de første, hvis gudbørnens forældre ikke længere er i stand til at varetage deres opgave (som forældre), eller hvis de f.eks. er afgået ved døden inden børnene kan leve et selvstændigt liv. Alt dette er smukt og ærefuldt. Jeg kan ikke rose de forældre og faddere nok, som virkelig tænker på at inddrage dåben i den så værdifulde ansvarsbevidsthed.

Imens de involverede voksnes interesse sjældent fejler på de nævnte områder, så kan man også med beklagelse konstatere, at man ret ofte glemmer det, der strækker sig udover den verdslige tryghed, vi med så stor en iver ønsker at skabe for vore børn. Vi ønsker at tilgodese børnenes trivsel og de valgte voksnes fornemmelse af, at de betyder noget for os; men det kristne vidnesbyrd er meget mere. Det kristne vidnesbyrd betyder et ansvar for, at den nydøbte også ved hjælp af sin(e) fadder(e) får mulighed for at indgå tætte relationer til Kristus og Kirken. Derfor - ved valg af faddere bør også den del af børnenes trivsel tilgodeses. Jo mere troende om den nødvendighed bør man være. Jo mindre troende man er som forældre, desto mere har dåbskandidater et krav på troende og praktiserende faddere. I lyset af dette: Jo mere man elsker sine børn og ønsker sig det bedste for dem, desto mere vil man satse på at finde Kristi sande vidner til faddere for dem. Dette ønsker jeg for alle kommende dåbskandidater og deres nærmeste.

Læst i Katekismen

Frelsen kommer fra Gud alene; men fordi vi modtager troens liv gennem Kirken, er den vor moder: "Vi tror på Kirken som mor til vor nye fødsel; men vi tror ikke på Kirken, som om den var ophavet til vor frelse". Da Kirken er vor mor, er det også den, der opdrager os i troen.

(Artikel 169)

Det nye Paulusbillede

af Jakob Egeris Thorsen, cand.theol.

Inden for den bibelske forskning har der i løbet af de sidste 25-30 år langsomt udviklet sig en ny forståelse af Paulus og hans teologi – det såkaldte nye Paulusbillede. Da vi i Kirken i år i særlig grad fejrer og ihukommer den hellige Paulus, er det nærliggende at beskæftige sig med disse nye teologiske forståelser af Paulus.

Det første spørgsmål man må stille sig selv er: Hvis der har dannet sig et nyt Paulusbillede, hvordan så det gamle så ud?

Den ”gamle” Paulus

Den ”gamle” Paulus var i bibelvidenskabens eksegese stærkt præget af den historisk-kritiske forskning og af den såkaldte ”dialektiske teologi”, en strømning indenfor den protestantiske teologi, der i kølvandet på verdenskrigenes rædsel søgte tilbage til de reformatoriske kilder. Det gjorde de unge teologer i et oppør med det 19. århundredes liberale teologiske skønmaleri af mennesket, som krigens grusomheder så grumt havde gjort til skamme. Man begyndte at læse Luther og hans karske tale om det syndige menneske, der kun og ude-

lukkende kan frelses ved Guds nåde. Den bibelske forskning blev også præget heraf. Luther havde i det 16. århundrede fundet svaret på sin personlige søgen efter en nådig Gud i Romerbrevet (Rom 1,17), hvor det hedder: ”Den retfærdige skal leve af tro”. Luther og det 20. århundredes lutherske forskere projicerede nu Luthers personlige erfaringer over på Paulus: Også Paulus havde forsøgt at behage Gud ved at gøre gode gerninger og efterleve Loven til punkt og prikke – og var kommet til kort. Også Paulus måtte – ifølge Luther – sande, at mennesket ikke kunne retfærdiggøre sig selv gennem ydre gerninger, men at kun Gud alene kunne retfærdiggøre det syndige menneske. Sådan læste Luther Paulus og så i jødedommen en pendant til den katolske kirke på hans tid. Det 20. århundredes dialektiske teologer så det på samme vis: Luther og Paulus angreb begge en stivnet lovreligion og rykkede fokus tilbage på troen på en nådig og retfærdiggørende Gud.

Det hjalp ikke, at jødiske teologer siden det 19. århundrede havde protesteret imod det billede af jødedommen som en luthersk Paulusforståelse tegnede: Det var forkert, sagde de. Som jøder forsøgte de ikke at ”vinde nåden” ved at overholde Loven. Tværtimod: Guds nåde kom først og i taknemmelighed over den forsøgte de at efterleve Torah'en. Tragisk nok var det 2. verdenskrigs holocaust, der lidt efter lidt åbnede for en større lydhørhed overfor de jødiske protester. Langsomt begyndte den tanke at gry, den lutherske læsning af Paulus måske var forkert, at Luther måske på enkelte punkter havde taget fejl i sin forståelse af Paulus; at Luther havde indlæst sine egne problemer og løsningen på dem i Paulus' breve, og at disse breve i virkeligheden handlede om noget andet.

Den ”nye” Paulus

Men hvis Paulus' breve ikke var teologiske traktater om det syndige individs søgen efter en nådig Gud uden om gode (lov-)gerninger, hvad var de så? Det forsøgte en ny generation af protestantiske teologer

at finde svar på, heriblandt svensk-amerikanske Krister Stendahl, hvis bog ”Paulus blandt jøder og hedninge” blev banebrydende i udformningen af det nye Paulusbillede. Hans og andres svar var: Paulus' breve og dermed hans teologi udspringer af konkrete, pastorale problemer, som skal løses. Den store udfordring bestod i, hvordan man teologisk og praktisk kunne integrere både jøde- og hedningekristne i de nye kristustroende menigheder. Jøderne havde som bekendt Moseloven, som ved en lang række renhedsforskrifter blandt andet sikrede, at jøderne blev opretholdt som et særegent folk, der var skarpt adskilt fra alle andre folkeslag. Hvilken rolle spillede denne lov nu, hvor Kristi forløsning på korset gjaldt hele menneskeheden? Gjaldt den lov, som Gud i sin tid havde givet stadig? Var den ophævet? Jesus havde sagt, at han ikke var kommet for at ændre en tøddel på loven, samtidig med at han spiste med syndere og hedninger – hvilket var imod loven. Skulle hedninger overholde (dele af) Moseloven når de blev Kristustroende eller ej? Det er disse spørgsmål, Romerbrevet og Galaterbrevet kæmper med. Paulus måtte finde en løsning, således at det ikke kom til splittelser i menigheden. Det var ikke nemt, men Paulus prøvede at give et svar: Mennesket bliver retfærdigt (=står i det rette forhold) overfor Gud ved at tro, ikke ved at overholde Moseloven. Moseloven havde sin tid, nu er den blevet overflødiggjort af Kristi frelsergerning. Essensen af den lever videre i det dobbelte kærlighedsbud, men de enkelte kultiske renhedsforskrifter gælder ikke længere. Hedninger behøver ikke at blive omskåret, og jødekristne må ikke afsondre sig fra resten af menigheden. Gør det, siger Paulus fra, selv når den, der forsynder sig, er Kirkens klippe, Peter (Gal 2,11-15).

Det er dette meget konkrete udgangspunkt, som forskningen inden det nye Paulusbillede fremkomst havde glemt. Den forstod lovgerninger som de gode gerninger et menneske gør i syndig selvtillid for at vinde sin egen frelse. Og kom dermed til at

betragte jødedommen som en selvretfærdig religion.

Da Paulus blev slået til jorden af et syn på vejen til Damaskus, blev han ikke omvendt til en ny religion – han blev snarere kaldet til at forkynde en radikal udvidelse af den jødiske religions (etniske) grænser, der for var blevet sikret gennem moseloven. Det kan han gøre i lyset af Jesu egen forkyndelse (Matt 8,10-12) og hans død på korset, som er for alle. Så når Paulus taler dunder om tro frem for gerninger, er det ikke på baggrund af lang personlig sjælekval og søgen efter en nådig Gud. Paulus led ikke af dårlig samvittighed: Han mente selv, at han havde været ”uangribelig i lovretfærdighed” (Fil 3,6). Moseloven bliver først et problem efter at Paulus er blevet kaldet til at udvide jødedommens grænser til troende fra alle folkeslag. Så bliver den en barriere, der skaber skel. Derfor får den så hårde ord med på vejen. Derfor den nye og i denne sammenhæng ensidige tale om tro.

Det nye Paulusbillede er med til at placere Paulus i den sammenhæng, hvori han skrev og virkede. På den måde er det med til at skærlæ århundreders teologiske tolkningslag af, således, at man får en mulighed for at møde Paulus med friske øjne.

Dermed være ikke sagt, at alt, hvad Augustin eller Luther har sagt på baggrund af Paulus er forkert; men de kloge tanker og – nogle gange – sande udsagn er teologernes egne og kan ikke lægges i munden på den gamle hedningeapostel.

Der er naturligvis meget mere at sige om det nye Paulusbillede end ovenstående, noget forenklet, fremstilling. Men der findes en righoldig litteratur på området. Af dansksprogede udgivelser vil jeg umiddelbart anbefale Krister Stendahls meget velskrevne lille klassiker: ”Paulus blandt jøder og hedninge” (Forlaget Aros 1978), samt Professor Troels Engberg-Pedersens (red.) artikelsamling: ”Den nye Paulus og hans betydning” (Gyldendal 2003). Begge kan lånes på biblioteket.

Paven i Lourdes - fortsat

Under besøget i Paris lagde paven ikke skjul på, at han beundrer fransk kultur, og beundringen var gensidig, for den franske presse har hæftet sig ved, at han kommunikerer ubesværet på fransk, og dagbladet le Figaro omtaler ham som en gammel ven af Frankrig, der har taget Paris med storm.

Fokus på liturgiens rolle

Både i Paris og Lourdes vendte paven gentagne gange tilbage til den rolle, liturgien og musikken spiller i Kirkens liv. Ved flere lejligheder kom han ind på liberaliseringen af adgangen til at fejre messen efter den forkoncilære ritus. Dette tog han initiativ til med motu proprio ”Summorum pontificum”, som blev offentliggjort 7. juli sidste år. Allerede under pressekonferencen i flyet mod Paris tilbageviste han frygten hos dem, der i dette tiltag ser et tilbageskridt. Paven definerede motu proprio som en pastoral nødvendighed og så det som et nødvendigt udtryk for omsorg over for dem, der føler sig knyttet til den gamle liturgi. Han ser således ikke noget modsætningsforhold mellem den gamle og den nye liturgi, men opfatter dem som to former, der gensidigt kan berige hinanden. Dette kom

bl.a. til udtryk ved, at den post-koncilære ritus blev fulgt under messerne i Frankrig, men beriget med elementer fra den gamle messe - bl.a. ved, at man modtog kommunionen i munden og knælende.

Kirkemusikken har pavens særlige bevaenighed. I oktober sidste år oprettede han et særligt institut for kirkemusik, og senest under sin sommerferie i Bressanone fremhævede han kirkemusikkens rolle i forkyndelsen under et møde med de lokale præster. “ Intet er for smukt for Gud, der er den uendelige skønhed selv”, sagde han under vigilien for præster - og ordensfolk i Notre Dame d. 12. Heri lå formentlig også en skjult opfordring til at højne den liturgiske bevidsthed.

Pastoralt besøg i Lourdes

Hvor det under besøget i Paris tydeligvis var paven som intellektuel, der stod i centrum, kom vægten i Lourdes til at ligge på de mere pastorale aspekter. Paven gik jubilæumsvejens stationer som pilgrim og fornyede sine dåbsløfter i den lille kirke, hvor Sankt Bernadette blev døbt. “Der er en kærlighed der er stærkere end døden”, sagde han i sin prædiken til de mere end 150.000, der overværede messen søndag d. 14. på festen for korsets ophøjelse. Han dvælede

længe ved betydningen af det kristne håb og understregede, at Kirken skal vise menneskene “Guds elskende ansigt”. De mange unge, der var mødt frem, opfordrede han til “at svare med generøsitet” og uden angst på Guds kald til ægteskab, ordensliv eller præstegering.

Opfordringen ser ud til at være på sin plads i det ultrasækulariserede Frankrig, hvor antallet af katolsk indgåede ægteskaber i flg. den franske bispekonferences egne tal er faldet fra 147.146 i 1990 til 89.014 i 2006. Fra 1996 til 2006 faldt det samlede antal af præster fra 27.781 til 20.523.

“ At give sig selv helt til Gud er at finde vejen til fuldstændig frihed” sagde han under sin prædiken med en formulering, som den amerikanske vaticanist John Allen kalder “et klassisk tema for Benedikt XVI” - et tema, der står i centrum for “Fides et ratio” fra 1998, som den daværende kardinal Ratzinger var en af hovedmændene bag. Talen samme dag for den franske bispekonference var en sammenfatning af besøgets pastorale og politiske aspekter. Væsentlige punkter her var den tiltagende præstemangel i Frankrig, de troendes adgang til at fejre messe efter den ekstraordinære ritus og behovet for styrkelsen af den katolske familie.

Messen d. 15. september, hvor paven gav de syges salvelse til ti pilgrimme, var en særlig anledning til refleksion over lidelsens rolle i menneskets liv.

“ Kristi nærvær kommer for at bryde den isolation, som smerten fører til. Mennesket bærer ikke længere sin byrde alene”, sagde paven bl.a.

I en kommentar til talerne i Lourdes bemærker John Allen, at de er et udtryk for de pastorale aspekter af pavebesøget. Han vurderer, at paven har en voksende forståelse for, at de troende har brug for trøst og ikke bare katekese på højt plan. Samtidig vurderer han, at Lourdes - talernes betydning rækker ud over øjeblikket. Der er nemlig sket en udvikling fra den unge Ratzingers distancerede holdning til mariadyrkelsen - en holdning, der bunder i hans sensitivitet over for de reformerede kirkers syn på Maria. Den ældre Ratzingers opfattelse udtrykker i flg. Allen en mere afklaret, usentimental kærlighed til Maria og en dyb forståelse for hendes teologiske betydning. Denne opfattelse manifesterer sig samtidig med, at han stadig opretholder “en diskret tavshed” over for mere spektakulære Maria - fænomener som Medjugorje.

Pilgrim i Polen

Tekst og foto: Henriette Sørensen

30. august 2008 drog 30 pilgrimme fra Skt. Pauls menighed i Taastrup og forskellige andre menigheder i Danmark afsted mod Polen i bus. Vi glædede os alle til at se nogle af Polens største pilgrimssteder, og for mig personligt glædede jeg mig også til at se Polen for første gang og opleve den polske folkesjæl. Det blev en uge med uforglemmelige oplevelser både for ånd og øje. Lørdag morgen vinkede vi så farvel til familie og venner og kørte mod Lichen, hvor vi iflg. planen skulle ankomme ca. kl. 20. Men, men... planen tog ikke højde for alle de vejarbejder, der er i Polen, så vi ankom først kl. 23.30. Alle tog det dog med godt humør i bussen og da vi ankom til vores pilgrimshotel, stod den varme mad klar på hotellet. Kl. 00.30 var de fleste af os i seng, men allerede næste morgen var de fleste af os meget tidligt oppe for at se stedet, hvor vi jo var ankommet til i mørke. Med en meget klar blå himmel og morgendisens stadigt i luften, kunne vi i silhouet se den prægtigste og meget store Millenniums-basilika, som blev færdigbygget i 1999. Polske pilgrimme i meget stort antal gik til og fra kirken og her skulle vi også være med til at fejre vores første messe på turen. Først fik vi dog en guidet tur, hvor vi blev delagtiggjort i, hvorfor så mange pilgrimme kommer til Lichen - om den sårede polske soldat i Tyskland, der bad til Jomfru Maria om at måtte dø i Polen og derefter kunne vende hjem og finde det billede, som Vor Frue i et syn havde vist den sårede soldat. Han hængte det op på et træ i en skov og døde kort efter. To år efter viste Jomfru Maria sig igen for en anden mand, hvor hun fortalte om de hårde tider, der ventede Polen: krig og kolera. Samtidig lovede hun, at dem, der kom til dette billede, som soldaten havde hængt op, og som bad og gjorde bod, ikke ville dø - at Polen altid ville være tæt på hendes hjerte og altid ville hun hjælpe det polske folk, hvis de bad hende om det. Hun bad samtidig om, at billedet måtte hænges et mere passende sted, hvor det kunne æres og hvor folk kunne bede for deres hjertekvaler. Hun ville regere over Polen, som hun kaldte sit land og billedet kaldes nu Vor Frue af Sorg - Polens Dronning. Vi gik til messe søndag morgen i basilikaen sammen med 10.000 andre. Folk stod i kø foran de mange skriftestole inden messen, hvilket vi jo ikke helt er vant til her i Danmark :). Messen var meget smuk, og selvom vi selvfølgelig ikke helt forstod, hvad der blev sagt på polsk, er messen jo universel, så det var ikke så svært endda. Kirken er imponerende og jeg har aldrig hørt et orgel, der kunne sammenlignes med dette. Da vi led ret meget af tidspres, nåede vi desværre ikke at se ret meget andet af sanktuariet, som er meget stort og består af flere kirker og en meget gribende korsvej samt meget andet.

Jasna Gora

Vi pakkede vores ting, hoppede ind i bussen og kørte ca. 250 km sydpå og ankom henad aften til Czestochowa. Efter at have checket ind på vores pilgrimshotel og spist lidt aftensmad var vi til aftenbøn i klosteret Jasna Gora, hvor billedet af Vor Frue af Jasna Gora hænger og var synligt. Efter en meget smuk aftenbøn, hvor vores lille danske gruppe, på foranledning af vores pilgrimspræst p. Michal Bienkowski, blev

nævnt i forbønnerne, blev ikonen af Vor Frue under sang dækket af en guld/sølv plade. Man fornemmer tydeligt den styrke og kærlighed, der udstråler fra billedet til os alle, og ligeså smukt fornemmer man også den kærlighed, som det polske folk har til Jomfru Maria. Alle gik bevægede til ro den aften, og næste morgen kl. 6 var nogle stykker af os på plads i kapellet igen

til morgenmesse, hvor p. Michal Bienkowski var med til at celebrere messen. Inden messen var ikonen igen blevet synlig, og samtidig med, at guld/sølv pladen hejstes, lyder der trommehvirvel og trompetfanfare.

Om formiddagen fik vi så en rundvisning i klosteret Jasna Gora, hvor den største helighed både i klosteret og i Polen er ikonen af vor Frue af Jasna Gora. Klosteret er flere gange i historiens løb forsøgt indvaderet både af den svenske og østrigske hær mod blot 250 munke i klosteret, og begge gange har man måttet opgive. Ikonen er forsøgt røvet men aldrig er det lykkedes. Det har dog resulteret i nogle meget markante streger i Vor Fruens ansigt, som dog blot drager én endnu tættere på billedet. Efter rundvisningen gik vi korsvejen omkring ydersiden af klosteret og holdt derefter messe i et kapel på klosterområdet. Om eftermiddagen var der plads til enten at købe lidt religiøse effekter i byen eller blive på klosteret og

bede foran Vor Frue.

Zakopane

Vi hoppede derefter ind i bussen igen og blev kørt op i de polske bjerge til en by, der hedder Zakopane. Efter lidt aftensmad og aftenbøn hoppede vi på hovedet i seng, for næste dag var endnu et spændende program planlagt for os. Vi startede med en rundvisning i byen og omegn. De fleste huse er bygget i træ, og der er så meget smukt træskærerarbejde alle vegne - ikke mindst ude- og inde i kirkerne. Efter rundvisningen kører vi til et sanktuarium, hvor lokale bønder har bygget en kirke som tak for Johannes Paul II's helbredelse efter attentatet i Vatikanet i 1981. Igen ses det smukke træskærerarbejde alle vegne i kirken, som er dedikeret til Vor Frue af Fatima, netop fordi hun reddede paven fra døden dengang. Da kirken er forholdsvis ny, har den både i mosaikker og billeder motiver med paven og børnene fra Fatima afbildet. Vi fejrer messe i et smukt kapel på dette sted. Eftermiddagen er til fri afbenyttelse - nogle shopper og andre tager op i bjergene. Om aftenen er vi så inviteret til lokal folkefest med egnsretter og optræden i folkedragter. Vi starter alle lidt generte og stille men aftenen ender med kædedans og højlydt latter og vi har haft det rigtig sjovt allesammen. Vores musikanter underholdt os med folkemusik hele aftenen og endda med en sang til Johannes Paul II, som her i bjergene tilbragte meget tid med at stå på ski før han blev pave. I sangen beder de ham om at vende tilbage, da de savner ham.

Krakow

Tidligt næste morgen siger vi igen goddag til vores bus, som kører os mod Krakow. Vi stopper dog undervejs i Wadowice, som er Johannes Paul II's fødeby. Vi fejrer messe i hans døbs- og firmelseskirke, som vi ved betød meget for ham fra en prædiken, han holdt her sent i sit liv. Vi ser hans barndomshjem og mange billeder og effekter fra hans liv. Og ikke mindst, nu vi er her, må vi jo også smage hans yndlingskage - vi er vel pilgrimme! (=) Vel ankommet til Krakow tager vi en meget hurtig rundvisning rundt i byen, hvor vi ikke mindst besøger Maria-kirken, som er så overdådigt smykket, at man skal se den - for ord rækker ikke. Derefter er der lidt tid til shopping og sporvognen tilbage til hotellet, hvor vi spiser vores aftensmad.

I saltminerne

Torsdag morgen tager vi igen tidligt afsted for at besøge en saltmine, der ligger lidt udenfor Krakow. For os, der lider lidt under at skulle 130 m under jorden, er det lidt af en overvindelse; men da vi endelig når derved og den skønneste og meget store kirke åbenbarer sig for os her så langt under jordens overflade, må man overgive sig til skønheden. Hugget ud i salt alle vegne, prismene i lysekronerne krystaller af salt, Jomfru Maria foran en himmel af salt, der glimter som diamanter, de smukkeste billeder hugget så fint og præcist ud i salt - alt sammen udført af lokale arbejdere af kærlighed til Gud. Næste stop på rejsen er det kloster i Lagiewniki, hvor sr. Faustina bo-

ede og fik sine åbenbaringer fra Jesus bl.a. om barmhjertighedens rosenkrans, der bedes hver dag kl. 15. Nonnerne her driver et center for socialt belastede piger. Det er piger, som anvises fra domstolene til anbringelse. Det er et stort arbejde, der gøres med disse piger, som både skal resocialiseres og uddannes; men det virker, som om det trods alt fungerer. Endvidere har stedet den egenskab, at mange føler stor trang til skriftemål, når de er der, og en ung nonne fortalte os den følgende episode om en ung kvinde: hun havde tidligt i livet lagt sin tro bag sig og havde i mange år levet en udsvævende tilværelse og var nu på nippet til egentlig at opgive livet. En morgen havde hun pludselig følt stor trang til at opsøge en kirke og havde kørt i lang tid uden egentligt mål. Hun fandt sig selv foran dette kloster, og uden egentlig at vide, hvor hun var, havde hun besluttet sig for at gå indenfor i kirken, og hvis hun fandt en skriftefar sidende parat, ville hun skrifte - ellers ville hun vende om igen og tage hjem og glemme det hele. Der sad en skriftefar parat, og hun kom med sit livs skrifte - en hel eftermiddag tog det. Hendes liv tog endelig en vending til det gode, og hun forblev troende. Da dette bestemt ikke er et enestående tilfælde, sidder der i denne kirke altid en skriftefar parat. Vi bad barmhjertighedens rosenkrans kl. 15 og fejrede efterfølgende messe på stedet.

Nova Huta

Vi hoppede endnu en gang ind i bussen og kørte nu ud til en kommunistisk "monsterby" bygget omkring et stålvalseværk beliggende blot 10 km. udenfor centrum af Krakow. Værket havde, dengang det var nyt i 50-60'erne, forpestet luften i Krakow og omegn og gjort mange syge, indtil der de senere år kom filtre på skorstenene. I denne kommunistiske "monsterby" var der selvfølgelig ikke plads til en kirke - dette var jo et kommunistisk, ateistisk monument af en by; men polakkerne ville det anderledes og satte derfor et kors på en plads, hvor de ønskede en kirke bygget. Korset blev gang på gang både pillet ned af kommunisterne og rejst igen af polakkerne, og den kirke, som nu endelig blev bygget på pladsen, er blevet et monument for polakkernes frihedskamp mod kommunisterne.

Næste morgen begyndte vi vores rejse mod Danmark igen; men undervejs besøgte vi den tidligere kz-lejr Auschwitz Birkenau. Ja, vi ved jo alle, hvilke grusomheder og hvilken ondskab, der har fundet sted her; men for mig personligt var det meget vigtigt også at huske på den godhed, der trods alt kunne opstå i disse omgivelser - ikke mindst i personer som fx Maximilian Kolbe, der ofrede sit liv for at andre kunne leve. Efter messe i et nærliggende kapel fortsatte vores tur hjemad, og efter vores sidste overnatning brugte vi den sidste dag på at køre til Danmark igen. Undervejs holdt vi vores sidste messe udenfor i stærk blæst på en rasteplads i det tidligere Østtyskland. Tak til Eva Vinther, som har trukket det tunge læs med at arrangere turen - tak til p. Michal Bienkowski for at være vores pilgrimspræst undervejs - tak til alle, som har været med på turen. Det har været en uforglemmelig oplevelse for rigtig mange af os!

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjærulff

Kære KO

I en del år har jeg med mellemrum overvejet at blive katolik. Der er så mange ting, jeg føler mig meget tiltrukket af, ting, jeg savner i folkekirken og i de frikirker, som jeg har besøgt.

Jeg er f. eks. meget glad for Jomfru Maria og for at bede rosenkrans. Jeg elsker jeres røgelser og mange lys, den evige lampe ved tabernaklet og så jeres tradition for stilhed og fordybelse.

Men jeg kan altså ikke forlige mig med, at Paven sidder og i realiteten bestemmer over, hvad katolikker skal tro og tænke. Hvordan kan man affinde sig med så diktatorisk et system, hvor et almindeligt menneske har så stor magt, og hvorfor er man så utrolig konservativ m.h.t. tro og moral?

Vh Kim K. V.

Kære Kim.

Begrundelsen er, at Den katolske Kirke ikke kun er en menneskeskabt institution. Indstiftelsen af den går tilbage til Jesus selv, som lovede, at Han ville være med sine mennesker alle dage, indtil verdens ende. Han grundlagde den ved at give Peter og de andre apostle ansvaret for at føre den videre ned igennem tiderne og give ledelsen af den videre til deres efterfølgere.

I Mattæusevangeliet kap. 16 vers 18 siger Jesus til Peter (hvis navn betyder "klippe"):

"Jeg siger dig, at du er Peter, og på den klippe vil jeg bygge min Kirke, og dødsrigets porte skal ikke få magt over den."

Kirken er derfor hellig, ledet af Helligånden, som Jesus havde lovet sine disciple, og som Han nedsendte over dem på pinsedagen. Det var ved denne lejlighed, Peter for første gang trådte offentligt frem som leder af den første kristne menighed. (Apostle-

nes gerninger 2,15)

Siden er embederne som Kirkens ledere gået i arv. Peters efterfølgere som leder af Kirken er Paverne, helt ned til ham, vi har i dag, Pave Benedikt d. XVI. Biskoppernes embeder er på samme måde gået i arv fra de andre apostle og ned til vor tid. De indvier/indsætter præsterne i deres embede, som derfor også anses for noget særligt. Derfor er det en Kirke, som er både guddommelig og menneskelig. Paven er altså ikke kun et almindeligt menneske, som du skriver; men han er udvalgt af Gud ved Helligånden, så når man spørger, hvem der leder Den katolske Kirke, må svaret faktisk blive GUD. Den treenige Gud er Kirkens Herre, og Han leder den ved Helligånden igennem Paven og Biskopperne i direkte fortsættelse af den Tradition, som Kristus selv har indstiftet.

Den guddommelige Tradition udgår fra apostlene, og den er sammen med den hl.

Skrift troskilde og norm for Kirkens tro og moral til enhver tid. Derimod kan de menneskeskabte, kirkelige traditioner, som er indført senere af biskopperne for at imødekomme tidernes skiftende behov, udskiftes i takt med de aktuelle kulturelle omstændigheder. (Det gælder f. eks. til en vis grad musikken og sproget i kirken, som jo ikke længere nødvendigvis er gregoriansk sang og latin!). – Den hellige Tradition er blevet kaldt for Kirkens selvbevidsthed og hukommelse. Det drejer sig om de ordninger i Kirken, som Kristus ved apostlene har indstiftet (f. eks. sakramenterne og Kirkens hierarkiske ordning.)

Det drejer sig også om troens forståelse af hele Kristi lære (trosbekendelsen og hele dogmatikken). Jesus befalede jo apostlene: "Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn, og idet I lærer dem at holde alt det, som jeg har befaleet jer. Og se, jeg er med jer alle dage indtil verdens ende." (Matt 28,20)

Befalingen blev trofast fulgt af apostlene, som i deres mundtlige forkyndelse, og ved deres eksempel gav det videre, som de selv havde modtaget gennem deres liv med Kristus eller også ved Helligåndens inspiration.

Venlig hilsen
Kirsten Kjærulff

Løfteafleggelse i Röggle

Søster Marie og søster Thérèse aflagde under aftenmessen deres første løfter

Den 8. september var der fest her på Sct. Dominikus Kloster i Röggle. Sammen med hele Kirken fejrede vi Jomfru Marias fødsel. Desuden sagde vi på den dag velkommen til to nye søstre i kongregationen. Søster Marie og søster Thérèse aflagde under aftenmessen deres første løfter for tre år. Søster Marie er 38 år. Hun kommer fra Stockholm. Hun arbejdede i Nordea-banken før sin indtræden. Hun kom første gang til Röggle i sensommeren 2003. Siden kom hun som volontør i sine ferier. Søster Thérèse er 29 år. Hun er født i Stockholm, men boede i Skåne og studerede statskundskab, før hun i sommeren 2003 kom til Röggle. Hun arbejdede som volontør i 1 1/2 år, før hun trådte ind. Hun blev optaget i Kirken i marts 2004. Begge søstre indtrådte i klostret i advents-

tiden 2005. Efter et år som postulanter blev de novicer og kunne iklæde sig ordensdragten på Allehelgens Dag 2006. Efter denne forberedelse var det tid for dem at tage det næste skridt og aflægge de første løfter. Dagen blev imødeset med længsel, men også med en vis nervøsitet. Vores kloster tilhører en fransk kongregation - dominikanersøstrene af Sainte Marie des Tourelles med moderhus i Sydfrankrig. Løfterne skulle altså aflægges på fransk. Novicerne øvede sig på den korrekte udtale i flere uger før løfteafleggelsen.

Efter prædikenen kom selve ceremonien med løfteafleggelse. Efter at have ligget i prostration på gulvet og bedt om Guds barmhjertighed måtte de stå frem efter tur og på knæ aflægge deres løfter til søster Claude, som er vores generalpriorinde.

Som et tegn på at de nu var "rigtige" søstre, blev deres hvide noviceslør byttet ud med vor ordensdrags sorte. Hvilken ubeskrivelig glæde! At måtte give sig selv til Herren på denne måde mens søstrene, brødrene, den nærmeste familie og venner fra nær og fjern overværede det. Og ikke bare de to nye søstre glædede sig. En løfteafleggelse er et stort tegn på Guds overvældende kærlighed og trofasthed. Det er ikke bare søsteren, som giver sig selv. Endnu større er det, at Herren giver sig selv til søsteren. Hvilket håb! Herren er stor nok til at fylde et helt liv! Tak Herre for en dejlig dag!
Tekst: sr. Céline
Oversættelse Lisbeth Rütz

Faktaboks:

Röggle kloster ligger ca 10 km uden for Lund. Det er et kontemplativt kloster, d.v.s. at søstrene bor, beder og arbejder på klostret. Der er nu syv søstre. Deres hovedopgave er bønner i dens forskelligartede former (tilbedelse, liturgi, indre bøn, lectio divina og studier) og det fælles klosterliv. De driver et gæstehjem, hvor man er velkommen til at dele søstrenes liv nogle dage. Der arrangeres desuden et antal retræter hvert år. For information og aktuelt program - se www.rogglekloster.se

Den ufuldendte biografi

Andrée Carof (1893-1933)

Af Helle Kofod

Det glædede mange, da Johannes Jørgensen Selskabet blev en realitet. Der er ingen tvivl om, at Johs. Jørgensen (JJ) er den største helgenbiograf, Danmark har haft både i katolsk og i ikke-katolsk tid. Han er ligeledes landets bedste symbolist og forfatter til et eget selskab. Det er også en god hjemmeside, selskabet har skabt, blot er der huller i biografien. Biografi betyder "levnedsskildring". Far, mor, kvinder, børn, årstal, navne, fotos osv. hører naturligt med i biografien på en forfatters "helt egen hjemmeside", men mangler her. De tre kvinder, Jens Johannes Jørgensen (1866-1956) valgte at dele sit liv, sine inderste tanker og sine mest private stunder med, - kvinderne, som han selv fandt, var de allervigtigste personer i sin samtid her på jorden, får tilsammen 3 linjer i Selskabets fyldige biografi. Nr. 1 vigtige livsledsager var hustruen Amalie (1869-1935). Vi møder hende sådan: "I 1913 havde han forladt sin kone, Amalie f. Ewald og deres 7 børn efter et stedse mere problematisk ægteskab." På www.svendborghistorie.dk skriver selskabsformanden, at Amalie fødte 8 børn. Andre biografier fortæller at Amalie fulgte sin mand ind i katolicismen. At JJ forlod en økonomisk presset, yderst socialt eksponeret familie 1913 for endelig at løsrive sig officielt ved skilsmissem 1915, - året før parret kunne fejre sølvbryllup. Amalie og JJ blev borgerligt gift i 1891, da deres første barn var på vej. Det må have været svært for Amalie at acceptere, at JJ boede med en kvinde, jævnaldrende med deres søn. Svært at få hjemmet til at fungere på hustrubidrag fra en forfatter med svingende indtægt og to husholdninger. Amalie Jørgensen var husmor med 8 børnefødsler og en berømt/berygnet mand, der knapt var til stede. Hendes bitterhed var ikke klædelig, men måske forklarlig. Amalie kunne ikke få en ny forsørger; ligesom det ikke stod i JJ's magt at gøre sin nye kæreste (katolikken Andrée Carof) ærbar gennem giftermål. Gengiftede han sig, indebar det, at de begge mistede tilgangen til Alterets Sakramente, som var vitalt for dem. Desuden

ville Jørgensen miste den sociale kapital, han havde oparbejdet i katolske kredse herhjemme og i udlandet. At falde i unåde kunne også blive fatalt for JJ's indkomst, fordi hans bøger helt overvejende købtes og læstes af katolikker.

Nr. 2

Nr. 2 vigtige livsledsager er ikke nævnt i biografien. Hendes og JJ's forhold er så u håndterbart for nogle kristne, at det enten er tabueret eller erklæret frit for seksualitet. Kvinden hed, som nævnt, Andrée Carof (1893-1933). En begavet fransk malerinde, som blev Jørgensens store kærlighed. De holdt sammen fra 1913, da hun var ca. 20 og han omkring 50 år, indtil sygdom og død skilte dem. Parret bosatte sig i Assisi. Carof blev kun 40 år gammel. Tabet af hende var umådelig hårdt for Johs. Jørgensen. De var sjælevenner, kunstnere, dybt troende katolikker og aktive lægfranciskanere. Af Carofs Assisi-dagbog fremgår det,

Andrée Carof er ikke nævnt i biografien. Hendes og Johannes Jørgensens forhold er så u håndterbart for nogle kristne, at det enten er tabueret eller erklæret frit for seksualitet.

hvor dybt afhængige de var af hinandens selskab. Havde de kunnet gifte sig, ville tilværelsen have været lettere for dem. På rejser måtte de bo hver for sig, helst i hvert sit pensionat for ikke at vække anstød, hvilket gjorde Carof ondt. Malerinden illustrerede bl.a. JJ's "Le Feu Sacré" 1917, "Sainte Catherine de Sienna" 1918 og "Jorsalafærd" 1923. Hun inspirerede ham især, da han skrev om Den Hellige Katherina af Siena i 1915. Nr. 3 vigtige livsledsager introducerer Jørgensen-biografien således: "Som katolik kunne han ikke indgå nyt ægteskab, men da Amalie døde i 1935 indgik han (i 1937) ægteskab med den østrigskefødte Helena Klein." Jørgensen var over 70, og hans Elena i 30'erne ved brylluppet i Salzburg. De 40 års forskel nævnes ikke, men hører

med til forståelsen af JJ som menneske. I biografien er der slet ingen Andrée Carof. Af det citerede fristes man til vildfarelsen, at parret Jørgensen/Klein ventede længe på, at JJ blev enkemand efter Amalie, så de kunne gifte sig efter yderligere passende 2 år. Men, sådan var det ikke. Legaliseringen af forholdet til Helena, viser, at JJ igen behøvede en ung kvinde i sit liv. Ægteparret boede i Italien, Sverige og Danmark. Det nye giftermål 4 år efter Andrée Carofs død belyser lidt den mørklagte Carof-periode. Carof var klart så åndelig stærk og from en kvinde, at det vil være forkert at betragte hende som Jørgensens muse. Hun var en gave til JJ og den, som forløste ham; Carof var en del af det blæk, Gud gav ham at skrive med.

Mht. unge kvinders selskab lignede Johs. Jørgensen August Strindberg (Sg) (1849-1912), som i årtier var JJ's "husgud" og med hvem, han havde nogen kontakt. Jørgensen blev uforsonligt vred på Strindberg

i 1912, fordi Sg, plaget af svær mavecancer, frabad sig danskerens missionsbesøg. August Strindberg døde i sit hjem d. 14. maj 1912. 60.000 mennesker, men ikke Johs. Jørgensen, fulgte tidligt om morgenen d. 19. maj universalgeniets jordekspedition til Solna. Korsets nåde var Sg's inderligste håb. På det enkle trækors, snittet af kunstnerinden Chr. Ericsson fra Arvika, bad Sg om at få skrevet: "O Crux, Ave Spes Unica". JJ's ambitiøse ærinde i 1912 viser - den manglende empati og situationsførmelse til trods - hvor vigtigt det var for ham på falderebet at hjælpe Strindberg frem til den konvertering, Jørgensen så brændende ønskede for "sin afbild". Johs. Jørgensens bemærkelsesværdige og

Andrée Carof's fingerring med den korsfæstede kristus

vigtige litterære præstation skal naturligvis ikke overskygges af hans livs historie.

Men tavsheden om familien, ægteskaberne og årene 1913-1933 viser, at selskabet ikke står ved JJ, som han var. Hvis vi skal vide, hvem Johannes Jørgensen var, er idiosynkrasi urimelig. Man behøver så fuldstændt et billede som muligt af en så kompleks forfatter for at forstå mere af forfatterskabet.

- Det er da også allerede lidt på vej andre steder på Johannes Jørgensen Selskabets hjemmeside. Man viser f.eks. et farvefoto af en smuk og meget speciel sølvring med den korsfæstede Jesus, som JJ forærede til Carof. Johannes Jørgensen var nok temmelig oprigtig i "Mit Livs Legende". "Legende" betyder imidlertid "noget, der skal læses". JJ skrev kun, hvad han ønskede, at vi skulle læse og bestemte også, hvornår vi måtte læse det. At digte er det, som digtere er bedst til; og det er enhver forfatters ret at lægge til og trække fra. Det er til gengæld forfatterbiografernes opgave at skrive så sandt som muligt uden at trække væsentligt fra eller forvarent at vildlede. En helgen var JJ ikke, jfr. Henrik Denmans titel på foredraget "En litterær helgen...". Andre kalder JJ en "litterær munk". At benævne Johannes Jørgensen sådan er at sætte ham i en bås, hvor han selv vidste, at han ikke hørte hjemme. JJ var p.g.a. Kirkens tro (som hverken kan angribes eller ses bort fra) og sit første lange ægteskab udelukket fra præste- og klosterliv; han kunne desuagtet ikke have levet anderledes, end han gjorde. JJ valgte livet med kvinder. Kunne den udkårne ikke blive hans hustru, så valgte han hende alligevel. Det viser, at JJ først og fremmest var en mand, der kendte sine egne dybder vældig godt. Johannes Jørgensen var en meget modig og kompromisløs mand. Selskabet ved alt, hvad der for nærværende er at få at vide om JJ. Derfor må Johs. Jørgensen Selskabet fuldende biografien på hjemmesiden, på Wikipedia, på Svendborghistorie og andre steder, hvor man har lagt en biografi ud. Johs. Jørgensen og Aug. Strindberg var begge sandhedssøgende. Valgene, de turde tage, gjorde dem til eminente forfattere og lyrikere. De var begge vidende kunstkritikere og fagligt dygtige banebrydende genre- og sprogfornyere i Europa. Det må bestemt også nævnes, at det blev de: Til trods for, sammen med, og ikke mindst pga. af samlivet med hver deres 3 kvinder og de mange børn.

Tidebønnen - hele Kirkens bøn

Af Kirsten Krog

I konstitutionen om liturgien fra Det andet Vaticanokoncil sættes tidebønnen ind i en himmelsk sammenhæng med ordene: "Da Den nye evige Pagts Ypperstepræst, Kristus Jesus, påtog sig menneskenatur, bragte Han den samme hymne ind i vor jordiske udlændighed, som i al evighed synges i de himmelske boliger. Han samler hele menneskesamfundet omkring sig og forener det med sig i den samme lovsang for Gud. Dette præstelige embede fortsætter han nemlig gennem sin Kirke. Ikke blot ved at fejre Eukaristen, men også på andre måder, især ved at forrette tidebønnen, lovpriser Kirken uden ophør Herren og går i forbøn for hele verdens frelse". Det er denne sammenhæng, vi optages i, når vi privat som enkeltpersoner eller i menighedens sammenhæng beder med på tidebønnen; og denne himmelske tjeneste er ikke bare forbeholdt præster og ordensfolk, som er forpligtet på at bede tidebønnen; men også lægfolket er kaldede til sammen med hele Kirken at bede disse ældgamle bønner, som, hvad de gammeltestamentlige salmer angår, er blevet bedt af Kristus selv, mens han vandrede på jorden. Tidebønnen er altså hele Kirkens bøn, og når man beder disse bønner, er man med i det største bønssællesskab, man kan tænke sig. Mange lægfolk er har da også taget tidebønnen til sig og samledes i deres sognekirke og beder laudes og vesper, eller de beder det hjemme i stilhed. Katolsk Orientering har sat to af disse lægfolk stævne, for at høre, hvad tidebønnen betyder for dem:

Kirsten Kjærulff fra Jesu Hjerter Kirke i Randers:

Som mange ved, var det Hildegard af Bingen, der i sin tid førte dig til Den katolske Kirke. Hvilken rolle spiller hun i din forståelse af tidebønnen?

Gennem Hildegard lærte jeg, at bøn og et tæt samliv med Gud ikke handler om følelser og overnaturlige oplevelser. Det handler ikke om fordybelse i ens egen sjæl og meditation ved hjælp af forskellige teknikker. Det handler derimod om i ydmyghed og lydighed at lytte til Guds ord i Bibelen og i Kirkens tradition. Hildegard var som ganske ung indtrådt i benediktinerordenen. Her er livet en syntese af bøn og arbejde "ORA ET LABORA". Hele tilværelsen gennemlyses af bøn og af Guds nærvær. Men bønner er også et stykke regulært arbejde, "opus Dei", for Jesus har sagt: "Bed uden ophør", og det praktiseres i klosteret ved at bede tidebønnen syv gange i døgnet. Tidebønnen er en liturgi, som er nedarvet helt fra Jesu tid, hvor recitationen af Davids salmer hørte med til synagogens gudstjeneste. At synges Davids salmer og andre bibeltekster næsten i døgnindrift gennem et helt liv bevirker, at ens sind langsomt fyldes og formes af Guds ord. Hele den daglige tilværelse farves af denne lovprisning, disse klage- og jubelsange, som løfter sindet op mod Gud på en måde, som sjældent lykkes gennem private bønner. Det er en renfærdig, objektiv bøn, som er givet af Helligånden selv, og som vi ved har været bedt af Kirken lige siden Jesu tid. Samtidig ved vi, at de samme bønner stadig bedes af munke, nonner, præster og lægfolk over hele verden, hver dag forskellige tekster, men de samme over hele verden. Den faste døgnrytme med de syv tidebønner dag og nat opdrager også den bedende til

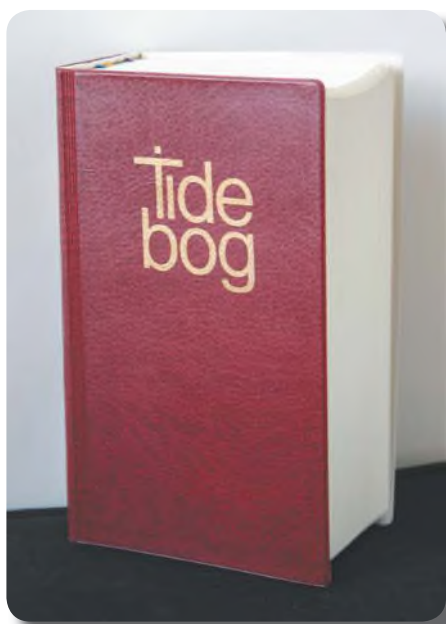
disciplin, til tålmodighed og udholdenhed, egenskaber, som er afgørende vigtige for vækst i det åndelige liv. Det samme gælder Bibellæsningen, "LECTIO DIVINA", som hører med til klosterlivets faste rytme. Det at grunde over Guds ord, at bede og meditere over dem og fatte dem stadig dybere, er en vigtig dimension af klosterets bønsliv. Hildegards visioner er for en meget stor

flere år, før jeg var blevet rigtig fortrolig med den danske tidebog.

Ja, den danske tidebog er jo ikke umiddelbart let at gå til, hvis man ikke i forvejen kender lidt til den. Har du nogle forslag til, hvordan man alligevel kan komme i gang med at bede tidebønnen?

Man kan begynde med hver dag at bede søndagens morgenbøn (laudes), aftenbøn

Hele den daglige tilværelse farves af denne lovprisning, disse klage- og jubelsange, som løfter sindet op mod Gud på en måde, som sjældent lykkes gennem private bønner.

del fortolkninger af Bibelen. Hun skriver i forordet til sit hovedværk Scivias, hvordan Gud åbenbarede sig for hende: Der "kom et stort flammende lys som en ild ned fra den skyfri himmel. Den gennemstrømmede mit hjerte og mit bryst ligesom en flamme, der dog ikke brændte, men varmede på samme måde, som når solen varmer en ting, som dens stråler falder på. Og pludselig kunne jeg se meningen med Skriften, med Davids salmer, med Evangelierne og de andre katolske bøger i Det nye og Det gamle Testamente." Hildegard kunne store dele af Bibelen næsten udenad, og det har været med til at forme hendes åndelige praksis i en grad, man har svært ved at forestille sig i dag. Det er denne objektive forankring i Guds ord og Kirkens tradition, som jeg lærte af Hildegard og den benediktinske spiritualitet, og som er kommet til at betyde så meget for mig.

Hvordan kom du i gang med at bede tidebønnen?

Da jeg havde besluttet at konvertere, kom jeg til at gå til undervisning hos en præst, som var i besiddelse af samme urokkelige loyalitet over for Kirken, som jeg havde lært at kende hos Hildegard. Han indbød mig fra begyndelsen til at tage del i sin egen tidebøn. Han lærte mig også at synges de gregorianske melodier, der også hos Hildegard spiller så afgørende en rolle. Men selv om jeg bad sammen med ham flere gange om ugen, indrømmer jeg, at der ikke

(vesper) og nattebøn (komplet). De tre bønner med anvisning på, hvordan man beder dem, står i den nye Lovsang nr 148, 149 og 150. Så lærer man efterhånden, hvordan tidebønnen er bygget op, og kan langsomt begynde at bede de bønner, som er beregnet til resten af ugens dage. Men så må man anskaffe den store tidebog. Det bedste er, hvis man kan bede dem sammen med andre. Tidebøn er jo også grundlæggende en bøn beregnet på et fællesskab. Men jeg ved, at stadig flere præster arrangerer tidebøn i deres kirke, både i København og i provinser.

Som artiklens overskrift understreger, er tidebønnen hele Kirkens bøn. Hvilken betydning har dette faktum for dig?

Det er en stor tryghed at vide, at man i denne bøn er med i Kirkens åndelige fællesskab over hele verden.

I denne bøn er jeg med i Kristi mystiske legeme, både på det helt universelle verdensomspændende plan og på det mindre, lokale plan, hvor jeg beder sammen med det kloster, hvor jeg er benediktineroblat, og hvor jeg ved, munkene beder for mig. Jeg ved jo også, at mine medoblater, min præst og mine venner beder de samme bønner på cirka de samme tidspunkter som jeg. Derfor føler jeg, jeg er med i et stort verdensomspændende netværk af bøn. Når man som jeg bor ude på landet langt fra alle katolske fællesskaber, er dette åndelige fællesskab afgørende vigtigt for ens ånde-

lige liv.

Birgit Petterson fra Dalum Kloster i Odense:

Hvordan fik du kendskab til tidebønnen, og hvordan kom du i gang med at bede den?

Mit første bekendtskab med tidebønnen fik jeg hos assumptionssøstrene på Als, hvor jeg var tilmeldt en retræte, der var ledet af Grethe Livbjerg. Dette var også mit første møde med Den katolske Kirke. Når der blev bedt tidebøn, lå der bøger fremme, som vi kunne låne, og søstrene havde en tavle foran alteret, hvor de havde opskrevet forløbet for den tidebøn vi sang, så vi let kunne følge med. Det var en stor hjælp. Søstrene sang imidlertid ikke tidebønnen på de originale gregorianske melodier, så det lærte jeg først senere. Efter denne retræte gik der ikke ret lang tid, inden jeg flyttede til Åbenrå, hvor jeg arbejdede hos Skt. Hedvig søstrene på deres plejehjem og kloster, og her mødte jeg igen tidebønnen. Jeg var på dette tidspunkt endnu ikke katolik, men konverterede året efter. Ved min konversion forærede søstrene mig en tidebog - en meget kostbar gave - og det satte mig i gang med selv at bede tidebønnen. Men fra begyndelsen af kneb det med at finde ud af ikke mindst de særlige festdage. Det var først på retræter med pastor Lars Messerschmidt om tidebønnens opbygning og teologi, at jeg for alvor blev fortrolig med den danske tidebog, og han gav mig også en solid baggrund for at synges de gregorianske melodier.

Hvad er særligt vigtigt for dig ved tidebønnen?

Jeg husker, at en mand en dag kommenterede, at det måtte være kedeligt dag efter dag og år efter år at læse og bede det samme. Men med tidebønnen er der altid en ny erfaring, fordi Helligånden hver gang peger på noget nyt, og han beder i mig, når jeg beder tidebønnen. Det er ikke ordene, der forandre sig; men ordene berører noget i mig, så jeg forstår dem på en ny måde. Hvad betyder det for dig, at tidebønnen er hele Kirkens bøn?

Det fyldte mig med stor glæde, da det for første gang gik op for mig. Tanken om at Jesus, Jomfru Maria og Josef bad de samme salmer, og at mennesker over hele verden beder de samme bønner er overvældende og styrkende. Derudover har det bevæget mig meget, at vi også, når det gælder salmerne, beder sammen med jøderne, som jo er det gamle pagts udvalgte folk.

Har du nogle gode forslag til, hvordan man kan komme i gang med at bede tidebønnen?

Hvis man allerede har en tidebog eller kan låne en, vil jeg foreslå, at man begynder med at bede én tidebøn om dagen. Har man bedst tid om morgenen, kan man vælge laudes, og hvis det tidsmæssigt er bedre efter, at man er kommet hjem fra arbejde om eftermiddagen, kan man bede vesper. Dermed får man en vis fortrolighed med bogen og kommer ind i en fast rytme. Har man ikke tidebogen, kan man evt. begynde med at bede søndagens laudes eller vesper fra Lovsang, men så får man ikke på samme måde fortrolighed med den danske tidebog, som kan være lidt svært at finde rundt i, og man må bede den samme bøn hver dag, hvor der i tidebogen er fire uger i hverdagsdelen. Derfor vil jeg da også anbefale, at man anskaffer sig tidebogen. Men den vigtigste indgang og motivation til at bede tidebønnen er længslen efter at lære Jesus bedre at kende.

Mathilde af Canossa mindes med stor udstilling i Italien

Rex rogat abbatem / Mathildim supplicat atque. Da.: Kongen spørger abbeden og bønfulder Mathilde (Underforstået: om at intervenere for ham hos pave Gregor VII). Abbeden er Hugo af Cluny.

Miniature fra Donizione di Canossas manuskript til Vita Mathildis (Mathildes liv) (12. årh.). Biblioteca Vaticana, Rom. Cod. Vat. lat. 4922 (1115)

ten på ryggen fremstilles universets orden symbolsk med en Majestas Domini – d.v.s. Kristus i mandorla i midten flankeret af solen og månen. Henrik II (973-1024) var kejser af det tysk – romerske rige fra 1014. Han støttede sig meget til biskopperne i rigets vigtigste anliggender og var tilhænger af clunicienserens reformprogram. Han blev kanoniseret i 1146 af pave Eusebius III. Også hans dronning Kunigunde (død 1038) blev helgenkåret.

Bispeddømmets museum i Mantova viser en udstilling om Anselmo da Baggio (1035 – 1086), der var Mathildes åndelige rådgiver og blev kanoniseret kun et år efter sin død. Han blev senere valgt til skytshelgen for Mantova.

Livet igennem støttede Mathilde paven. Hun var enearving efter sin far og efterlod sig ingen børn. Hun havde derfor overhøjhed over store landområder i Italien. Hun testamenterede al sin ejendom til Kirken og var tillige en af dens store mæcener.

Mathilde af Canossa er én af de kun tre kvinder, som er begravet i Peterskirken, hvor Gian Lorenzo Bernini satte hende et gravmæle i 1637. Pave Urban VIII havde i 1633 ladet hendes jordiske rester flytte til Peterskirken fra abbediet i Polirone, hvor hun efter eget ønske blev begravet. Som mæcen var hun yderst gavmild over for Kirken. Hun har sat sig varige spor i kunsten og nævnes f.eks. i Purgatorio XXVIII, 37 – 42 i Dantes guddommelige komedie.

Mange kunstnere har beskæftiget sig med Canossa – f.eks. dramatikeren Luigi Pirandello i 1922 i skuespillet Henrik IV. I 1872 – da den såkaldte kulturkamp var på sit højeste – brugte rigskansler Otto von Bismarck vendingen ”nach Canossa gehen wir nicht” under en af sine taler i Rigsdagen. En moderne variant af investiturstriden er uenighederne mellem Vatikanet og den kinesiske stat om, hvem der skal indsætte biskopper i Den katolske Kirke i Kina.

Udstillingerne løber frem til den 11. januar 2009. Læs mere om markgrevinde Mathildes liv og om udstillingerne på:

www.mostramatedicanossa.it/

Af Lisbeth Rütz

Hun var en af middelalderens mest indflydelsesrige kvinder og tog en række politiske valg, som fik stor betydning for hendes tid. Nu mindes Mathilde af Canossas højdramatiske liv med tre store udstillinger i Norditalien. Udstillingerne fungerer samtidig som et portræt af tiden i de to første århundreder efter det første årtusindskifte. Udstillingsprogrammets titel er: ”Matilde di Canossa il papato l’impero” - Mathilde af Canossa – pave- og kejserdømmet.

I Mantova finder udstillingerne sted i renaissancemaleren Mantegnas hus og på bispeddømmets museum. I San Benedetto Po er der udstilling i det tidligere benediktinerabbedi Polirone. Polirone, kaldet det andet Cluny, blev i 1007 grundlagt af Mathildes bedstefar, grev Tebaldo af Canossa. Klostret sluttede sig i 1077 til reformbevægelsen i Cluny og blev et af de vigtigste centre for udbredelsen af den gregorianske reform i Norditalien.

Markgrevinde Mathilde (1046 – 1115) var datter af markgrev Bonifatius af Toscana og en af de få kvinder i tiden, der blev uddannet i militærkunst. Hun var en ivrig tilhænger af kirkereformerne og blev en nøglefigur i den komplicerede investiturstrid mellem de tysk – romerske kejsere og pavestolen. (At give investitur = at overdrage kirkelige embeder. Red)

I 1059 fik munken Hildebrand vedtaget på et koncil, at paven fremover kun skulle vælges af kardinalerne. Da Hildebrand var blevet valgt til pave under navnet Gregor VII (1073 – 1085), opstod der hurtigt en konflikt mellem kejser Henrik IV og ham. Henrik IV

ville besætte ærkebispeddømmet Milano med sin egen kandidat. Dette satte paven sig imod, og dermed udløstes investiturstriden. Paven løste Henriks undersætter fra deres troskab med ham og lyste Henrik i band. Båndlysningen blev først ophævet, da kejseren gik bodsgang til Canossa - borgen i Norditalien i 1077. Her opholdt Gregor VII sig hos hertuginde Mathilde af Canossa, der indtog en mæglerposition mellem Gregor og Henrik IV

I tre dage måtte kongen stå uden for borgens port i januarneen, før pave Gregor endelig tog ham til nåde. Freden varede dog kun kort. Henrik blev igen lyst i band i 1080. Han afsatte paven i Brixen og indsatte modpaven Clemens III. Efter flere fejlslagne forsøg indtog kejseren Rom i 1083, hvor han lod sig krone af Clemens III i Peterskirken, mens Gregor VII sad under belejring i Engelsborg og ventede på sine forbundsfæller, normannerne. Gregor VII døde i Salerno i eksil i 1085.

Investiturstriden slutter med Wormskonkordaten i 1122. Her blev der indgået et forlig mellem pave Calixtus II og Henrik V.

Udstillingerne

I Mantova udstilles i Mantegnas hus et stort udvalg af de magtsymboler, der var knyttet til kejserens embede, f.eks. troner, sceptre, kroner m.m. Her ses også en nylavet kopi af den kåbe, der blev brugt til kroningerne af kejser Henrik II den Hellige og hans efterfølgere. Originalen kan beundres på det biskoppelige museum i Bamberg i Bayern. På en blå bund af silke præsenteres symbolerne på magtfordelingen i universet. I mid-

Credo

Gertrud Messerschmidts argument for den latinske sang – den store oplevelse af fællesskab i udlandet - har jeg hørt gennem flere årtier. Spørgsmålet er, om den åndelige turisme skal afgøre, hvad vi synger i Danmark. På den anden side savner jeg selv tit den tridentinske messe.

1. Som organist. I den tridentinske højmesse vidste man, med hvad og hvornår præsten ville bryde ud i sang. Nu ved man det ikke altid. Og derfor er jeg glad for et godt råd, jeg fik af min eneste klaver / orgellærer. Han var protestant, men levede i en meget katolsk egn. Han sagde til mig: ”For dig som katolsk organist er det en fordel, hvis du kan improvisere. For hos jer ved man aldrig, hvad der sker.” Dette var i 1949!

2. Som pædagog ved skole- og børnemesser. I den tridentinske tid passede præsten sit, og pædagogen/læreren kunne tage sig af børnene ud fra deres fatteevne. Nu er børnene udsat for Guds og præstens ord og fatter ikke altid ret meget, fordi ordene ofte er uforståelige, enten i sig selv eller pga. akustikken eller udtalen.

Bernhard Kiel.
8585 Glesborg

Biskoppens kalender

Oktober

- 02. - 09.00 Messe for medarbejderne på Gl. Kongevej
- 04. - 11.00 Løfteafleggelse i Karmel
- 17.00 Oblatfædrenes jubilæum i Herlev
- 05. - 15.00 Skt. Albani Kirkes 100-årsjubil. Odense
- 07. - 10.45 Møde i Liturgikommissionen
- 08. - 16.00 Møde i forretningsudvalget
- 09. - 10.00 Møde i Økonomisk Råd
- 11. - 11.00 Firmelse i Sønderborg
- 12. - 10.30 100-årsjubilæum i Haderslev
- 26. - 10.00 Firmelse i Roskilde
- 28. - 10.00 Møde i Biskoppeligt Råd

Sandt Liv i Gud

Fr. Tony Sullivan
Katolsk præst fra England og Vasula Rydens rådgiver vil tale om Sandt Liv i Gud som er en spiritualitet for alle.

Amager Kulturpunkt, Loftet,
Øresundsvej 4

Lørdag den 18. oktober kl. 19.30

Kulturhus Århus, Officerssallen,
Vestergade 3, D

Søndag den 19. oktober kl. 19.30

www.tlig.org/www.bedegrupper.dk

Academicum Catholicum

- indbyder til foredrag:

Stagnation eller forandring?

Humanæ Vitæ 40 år efter - v/ lektor Torben Riis

Tid: **Onsdag den 8. oktober kl. 20.00**
Sted: Jesu Hjerter Kirkes menighedssal Stenosgade 4 B, København

www.katolskoriering.dk

Annoncer

Det sker i bispedømmet

Oktober

Lørdag 4. kl. 9.30: Bønsdag, tema: "Og se, jeg er med jer alle dage indtil verdens ende." (Matt. 28, 20). Der vil være tilbedelse, lovprisning, bøn, foredrag, vidnesbyrd og den Hellige Messe med mulighed for personlig forbøn. præst p. Walter, I.V.E. Sted: Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade, København. Yderligere oplysninger og tilmelding: tlf. 75 75 75 51, 33 33 05 02 eller www.propheti.dk, tlf. 86 27 70 58. Der indsamles kollekt.

Lørdag 4. kl. 14.30: Pastor Daniel Nørgaard: "Hvad er dogmer?" Sted: Menighedssalen, Bredgade 69 A, Kbh. K. Pris: 40 kr. pr. gang for undervisning, materialer og kaffe/te buffet. Vi slutter med messe kl. 17.00

Lørdag 18. kl. 9.30: Bønsdag med p. Benny Blumensaatt. Tema: "Jeg er livets brød". (Joh.6,48). Vi fordyber os i eukaristien. Der vil være tilbedelse, lovprisning, bøn, foredrag, vidnesbyrd og den Hellige Messe med mulighed for personlig forbøn. Sted: Dalum Kloster, Dalumvej 105, Odense. Yderligere oplysninger og tilmelding: tlf. 75 75 75 51, 33 33 05 02 eller www.propheti.dk, tlf. 86 27 70 58. Der indsamles kollekt.

Mandag 20. kl. 19.00-20.00: Meditationsaften, derefter kaffe og te. Sted: Sankt Joseph Søstrene, Strandvejen 91, Kbh. Ø.

Tirsdag 21. kl. 19.30: Ellen Margrethe Nelth og Beata Golubowski fortæller om deres valfart til Lourdes i september 2008. Sted: Sankt Laurentii Kirkes menighedssal, Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde, entre kr. 40 inkl. kaffe. Alle er velkomne.

November

Fredag-søndag 7. - 9. retræte for kvinder (jomfruede og kvinder som overvejer et kald). Retræteleder p. L. Messerschmidt / p. Pascal Lung, op. Tilmelding: marianne.tofte@email.dk

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup, Høje, Farum, Bispebjerg og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe de nødvendige aftaler

Nødtelefon

Akut behov for præstelig betjening uden for kontortid

I tilfælde af akut behov for præstelig betjening fortrinvis til syges salvelse eller nøddåb, henvises til Skt. Lioba Kloster, telefonnummer **29 31 32 80**, hvor man vil være behjælpelig med at etablere kontakt til en præst.

Står du alene med problemerne? Der er en, der kan lytte i Telefonlinjen ved kirken. Ring gratis og anonymt. **Alle dage mellem 18-22 70 26 14 84**

Begravelse
Bisættelse
Borydning
Bobehandling

KATOLSK BEGRAVELSES SERVICE

Benzons
BEGRAVELSES SERVICE

DØGNSERVICE 7011 2407

Kastrup Begravelsesforretning
Telefon 32 55 55 55
Døgnvagt
Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Hellerup Endrup-Ryvang Bedemandsforretning
v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A
39 62 16 50
Reference:
Sankt Joseph Søstrene Benediktinerinderne af den hellige Lioba
Alle aftaler træffes gerne i hjemmet

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 18, som udkommer den **fredag 7. november** skal være redaktionen i hænde senest den **mandag 20. oktober**

Med venlig hilsen
Redaktionen

www.catholica.dk - et katolsk tidsskrift på internettet

Det er aldrig for tidligt at skrive testamente

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente. En sådan arv er fritaget for afgifter, så den går ubeskåret til Kirkens arbejde. Det anbefales at lade en advokat oprette testamente. Sker dette i samråd med bispeskottoret, refunderes salæret.

Rekvirér brochure eller ring til:
Torben Møller
Katolsk Bispekontor
Gl. Kongevej 15
1610 København V
Telefon 33 55 60 11

Katolske lyttere

med interesse for DR og specielt P4-regionaludsendelser søges fra 1.1.2009 til at indgå i et dialogforum ved den regionale station. Fire lokale møder om året samt et årligt centralt møde i DR Ørestaden. Udpegning gælder 2 år.

Oplysninger samt tilmelding:
Niels M. Uldall, uldalljur@yahoo.dk. tlf. 38 60 38 19 eller Annette Madsen, annettemadsen@privat.dk tlf. 55 77 02 15

Katolsk Medie Forum

Ingen cafe latte...

men gode bøger om din tro
Sankt Andreas Bibliotek

Man-fre 10-12 og 13-16

Tirsdag desuden 16.-17.30

Gl. Kongevej 15

1610 København V.

www.sanktandreasbibliotek.dk

DANSK OLIE
KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrservice
Installationer
Olievagt i fyringssæsonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre

36 70 45 30

- sikkerhed for varme

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn, et lyttende øre, et ord fra Jesus og en velsignelse så ring:

75 18 18 08

Torsdag, fredag og lørdag kl. 20-23 hele året

Vanløse Ligkistemagasinet

H.P. Baltzer & Son ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse

38 71 75 01

organiseret bedemand tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligkistemagasinet.dk

KRIS

Kristen Rådgivning for Incestofre og Seksuelt misbrugte

KRIS (Landskontoret i Århus): Fredens Torv 2, 1. sal tv. Postboks 5023, 8100 Århus C
Tlf. 8618 3394 / 7022 7294 • Læge og familierapeut Vibeke Møller

KRIS (Sjælland): Sankt Lukas Vej 7A, 2900 Hellerup og Østergade 13, 4700 Næstved
Tlf. 3940 7294 eller 4710 7294 • Socialrådgiver og terapeut Inger Andersen

KRIS (Sydjylland/Fyn): Jyllandsgade 20, 1. sal, Postboks 44, 7000 Fredericia
Tlf. 5051 8918 • Sygeplejerske og terapeut Rie Bjerre

KRIS (Midt- og Vestjylland): Bredgade 55, 7400 Herning
Tlf. 2195 0209 • Pædagog og terapeut Helene Svendsen

KRIS (Nordjylland): Hadsundvej 75, 9000 Aalborg
Tlf. 3042 2489 eller 9646 0112
Social-sundhedsassistent og terapeut Maj-Britt Strøm

www.kris-dk.dk • kris@kris-dk.dk

Advokat

Marianne Qvist
Paradishegnet 5
2840 Holte
Telefon 45 46 19 40

Arv Testamente Dødsboer Skøder

www.marianneqvist.dk

Victor Nielsen

Stenhuggeri og Monumentforretning
v/stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV

Tlf. 33 21 65 48
Fax. 33 21 30 32

Katolsk Orientering

Orientering nr. 16

3. oktober 2008

34. årgang

Redaktion Lisbeth Rütz (ansvarshavende)

Redaktionssekretær Kuno Arnkilde

Annoncer, orientering fra sognene og abonnement

Lisbeth Rønne

Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Kirsten Kjærulff, Jørgen Aunkilde, Gunhild Lindström, Erik Elnebo, Joakim Cordtz, p. Stephen Holm, Kirsten Krog, p. Michael Bienkowski, Jakob Egeris Thorsen, Henriette Sørensen, Helle Kofod, sr. Anna Mirijam Kaschner og sr. Céline.

Redaktion og annoncer

Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V,

tf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,

e-mail: redaktion@katolskorientering.dk

Giro 205-7042

Orientering fra sognene: indlæg sendes til sogneynt@katolskorientering.dk

Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.

Abonnementspris 420 kr. helårligt. Løssalg 21 kr. i Stenobutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V

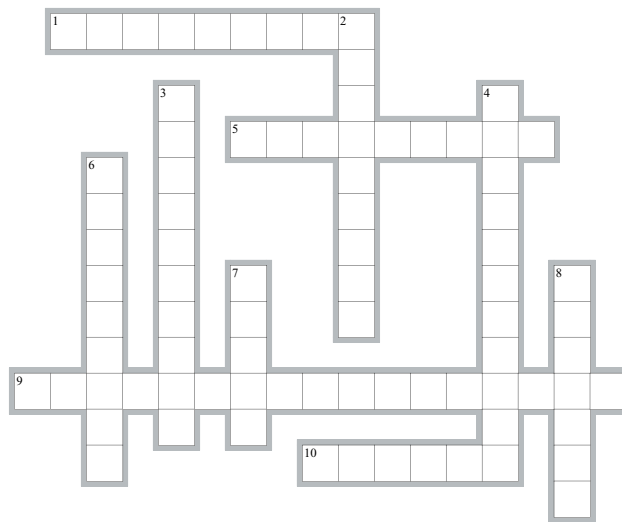
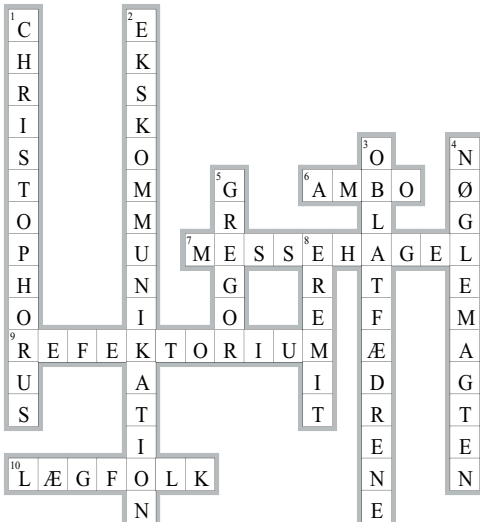
Tryk Morsø Folkeblad Bogtrykkeri

Trykoplæg 9.200 - Distribueret oplæg 8000
ISSN 0902-297X

Katolsk Pu^Zle i nr. 16

Indsæt svaret på spørgsmålene i de tilsvarende felter med nummeret på spørgsmålet

Løsningen til Katolsk Puzzle i nr. 15

Vandret

1. Favorisering af familiemedlemmer ved besættelse af stillinger
5. Et hebraisk ord for "brødund" (Note: original text says 'brødund' but likely means 'brødhus')
9. En lægmand eller -kvinde, udnævnt af biskoppen og bemyndiget til at lede Ordets gudstjeneste
10. Det stråleskær eller den glorie, der omgiver Kristus og helgener på billeder

Lødret

2. Dødshjælp, medlidenhedsdrab
3. Betegnelse for Jomfru Maria
4. Kristi virkelige nærvær med sjæl og legeme i Alterets Sakramente
6. Et angerfuldt sindelag og viljen til at gøre godt igen
7. Den bevidste del af sjælen
8. Bøn tre gange dagligt

Bogstavet i hvert talfelt, men i tilfældig orden, danner et ord som strækker sig fra Abrahams kaldelse til den sidste apostolske død.

Kristne symboler

Af sr. Anna Mirijam Kaschner

Træet

"Gud Herren plantede en have i Eden ude mod øst, og der satte han det menneske, han havde formet. Gud Herren lod alle slags træer, der var dejlige at se på og gode at spise af, vokse frem af jorden, også livets træ midt i haven og træet til kundskab om godt og ondt." (1. Mos 2, 8-9).

Træet er et meget gammelt symbol, der er blevet brugt overalt i verden. Hvert område havde sit hellige træ. I kelternes land var det et egetræ, hos germanerne en lind, og i Indien mente man, at figentræet var gudernes bolig.

Træer er symboler på udødelighed. De kan leve i flere hundrede år.

Menneskene i landsbyen voksede op, blev gamle og døde, generation efter generation, men træet blev stående, urokkeligt og evigt. Hver vinter så det ud til at dø. Det mistede bladene. Grenene blev tørre og stive, men når det blev forår vågnede træet til live igen. Det fik grønne blade og voksede. Rundt om i Danmark står der hellige træer.

Det er træer, som gennem generationer har givet folk håb. Man håbede på at få del i træets kraft, så en syg tå, en dårlig skulder eller en alvorlig kighoste kunne forsvinde. Vi ved, at træerne har modtaget gaver. Det var jo vigtigt at holde sig gode venner med netop det træ, som betød noget.

Livets træ og Kundskabens træ

Livestræet er et urgamelt symbol på opstandelse og evigt liv, men kundskabens træ er et symbol på døden. På nogle billeder kan man se Eva stående ved Kundskabens træ, og slangen slynger sig omkring stammen. Maria står ved Livets træ – en vinstok med oblater og druer, på hvis grene duen, dvs. Helligånden sidder. Maria træder på slangen.

Der findes utallige symboler på Livets træ: vinranke, pinjekogle, lys, kors, søjle og mange andre.

Gamle kalkmalerier viser grene med blade og frugter, der snor sig ud og ind i indviklede mønstre. Det er grene fra Livets træ, og de skal forstås som symboler på den kristne kirke.

En gren fra livets træ

Der findes en gammel legende om Livets træ:

Da Adam i sin alderdom følte sig syg og døende, sendte han sønnen Set hen til kerubim, med det flammende sværd ved paradiset port, med ønsket om som træstump til dødens stund at få en gren af Livets træ. Keruben kunne dog ikke tage Set med ind i paradiset have, men en gren af træet hang ud over muren. Den brækkede han af og gav den til Set, som overlod den til sin fader. Da Adam var død, blev han begravet

ved Moria bjerg. På gravhøjen plantede Set grenen fra Livets træ. Den voksede op, blev et stort træ og kom efter årtusinders forløb til at tjene som kors for Menneskesønnen. Sådan gik det til, at Jesus blev korsfæstet på en gren fra Livets træ.

Juletræet

Symboler på Livets træ kan findes overalt! Tænk bare på juleaften. Hvad betyder det, når vi sætter et grantræ ind i stuen, pynter det med lys og kønne ting og lægger gaver under det? Måske kan vi finde svaret i nogle af julens salmer.

"I 'Glade Jul' står der om englenerne: 'Hid de flyve med paradigrønt' og 'Julen har bragt velsignet bud' indeholder linjerne: 'Grenen fra livets træ står kønt/med lys som fugle på kviste.'"

På internettet: www.katpod.dk
Radioen - der sender når du lytter

Ramadanens afslutning

Pavestolen har traditionen tro sendt verdens muslimer en hilsen i den anledning.

Sigrig Marie og Anna lavede projekt opgave om religion

- og føler selv, at de blev meget klogere gennem processen. Hør om to 8. klasse elever, som tog turen rundt mellem de monoteistiske religioner og fik erstattet uvidenhed med reelt kendskab til andre.

Tre døgn med paven i Frankrig

Fredag kommer pave Benedikt til Paris, hvor han modtages af præsident Nicolas Sarkozy, og lørdag rejser han videre til Lourdes.

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 40-42

TV

DR 2: Torsdag den 9. oktober

18.25 Kulturhistorisk set: Fontænerne i Rom

Kun de færreste kender den spændende historie om Roms smukke fontæner. Det er en historie, der starter for mere end 2000 år siden og som er uøseligt knyttet til byen Roms egen historie. Nordvision fra Norge.

RADIO

P. 1: Fredag den 3. oktober

03.45 Religionsrapport

Et journalistisk magasin, der går i dybden med tendenser og nyheder fra den religiøse verden, både herhjemme og i resten af verden. Med nyheder, reportager, debat og kommentarer vil vi udfordre vanetænkning og fremme dialogen mellem grupper med forskellig tro - eller uden tro. Tilrettelæggelse: Iben Thranholm.

P. 1: Lørdag den 4. oktober

19.03 Tro og eksistens
Fødsel. Børnelæge Birgit Peitersen fortæller om det nyfødte liv.

Eftertanke: Fra vugge til grav: Spædbarnet

Tilrettelæggelse: Anders Laugesen.

P. 1: mandag den 6. oktober

13.03 Religionsrapport

(Sendes også søndag 19.03)

Katolsk Orientering

Kirken i Vietnam under pres

Copyright: VNA (Vietcatholic News Agency)

Tekst: Lisbeth Rütz

En årelang konflikt mellem Den katolske Kirke og den vietnamesiske stat er foreløbig endt med, at håbet om at finde en løsning gennem fredelig dialog er bristet. Hanois ærkebiskop, Joseph Ngô Quan Kiêt, er de facto i husarrest. Hans kontorer overvåges permanent af kameraer, og hans

telefoner aflyttes. Konflikten nåede sit foreløbige klimaks, da myndighederne d. 19. september begyndte at anlægge en offentlig legeplads i Hanoi. Hundreder af betjente med specialtrænede hunde blev sat ind for at forhindre de bedende og syngende demonstranter i at trænge ind på grunden, hvor byggearbejdet foregik.

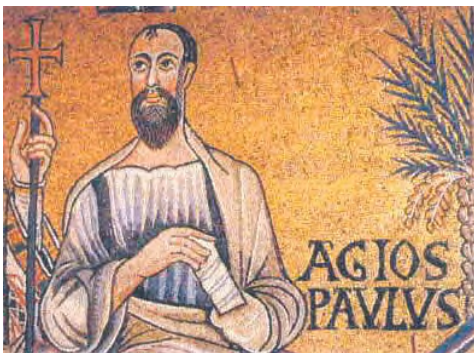
Legepladsen anlægges på et område med stor symbolværdi. Her lå nemlig indtil for nylig det tidligere nuntiat i en bygning, der har været beslaglagt af den vietnamesiske stat siden 1959. Den vietnamesiske bispekonference har i talrige, ubesvarede henvendelser til staten krævet bygningen tilbage. Efter at ærkebiskoppen i december sidste år opfordrede til bøn, for at retfærdigheden måtte ske fyldest, har der været permanent demonstration på området, hvor bispesædets administration, Skt. Josephs præsteseminarium og Hanois katolske katedral også befinder sig. D. 18. december sidste år kom tusinder på gaden for at protestere mod mangelen på menneskerettigheder i Vietnam - en protest, der også støttes af mange borgerretighedsgrupper i landet. Demonstrationerne fortsatte siden fredeligt ved byggestedet, hvor hundreder af mennesker hver dag har samlet sig i bøn. - *fortsættes side 2*

Vi har talt med generalvikar Lars Messerschmidt og kontorchef Erik Lindegaard om en nylig afholdt konference om administrativt samarbejde mellem de nordiske bispedømmer, men også om det danske bispedømmes målsætninger, økonomi og ikke mindst den nye kirkeskatteordning, som regeringen forventes at fremsætte som lovforslag i denne måned.

Læs mere side 4

Verdensmissionssøndagen står for døren

Verdensmissionssøndagen står for døren. Hvad er mere naturligt end at tænke på Apostlen Paulus i denne sammenhæng, tilmed når vi som i år fejrer et Paulus år. Den mand, der som en af de første har båret det glade budskab ud til verden.

Mange tror, at Paulus var en ensom kæmper, ja næsten et overjordisk menneske. Giganten Paulus grundlagde en håndfuld menigheder, gennemgik modstand fra jødekristne men fortsatte ufortrødent sin mission.

Sandt nok, modstand mødte Paulus nok af i sit liv; men han gav ikke op. Han fulgte den stemme, han havde hørt, på vejen til Damaskus. Guds tilbud om frelse i Jesus Kristus var til for alle mennesker, uanset om de var jøder eller ej. Derfor sagde han også ja til forfølgelser og uforståenhed fra sine trosfæller. Han fulgte sit hjertes stemme. Hvad kendetegner Paulus, som bragte det glade budskab videre til andre himmelstrøg?

For mig at se er der tre ting, vi kan lære af Paulus.

Det første er, at Paulus ikke var den enekæmper, mange gør ham til. Han udførte ikke sit arbejde alene.

Han samlede altid mennesker omkring sig, som støttede ham. Paulus havde medarbejdere, både mænd og kvinder: Barnabas og Titus og kvinder som Prisca og Maria og Persis. Mange af dem nævnes i Apostlenes Gerninger. Andre findes f.eks. i Rom. 16, i sluthilsenen.

Paulus havde brug for medarbejdere. Han ville dele ansvaret. Han havde behov for venner og menneskelig nærhed og forståelse. At han ikke blev accepteret af sine jøde-

kristne trosfæller sårede ham dybt, hvad man kan aflæse af hans reaktioner i de forskellige breve.

Også ildsjælen Paulus var et sensibelt menneske, som havde brug for mennesker, der gik på troens vej sammen med ham.

Det andet er, at Paulus, som grundlagde menigheder, bestræbte sig på at gøre sig selv overflødig. Han uddannede nemlig lokale medarbejdere. På den måde kunne han rejse videre. Han vidste, at Gud ville bruge ethvert menneske til at bringe det glade budskab ud, og det var han selv også det bedste eksempel på.

Gud brugte Paulus umiddelbart efter omvendelsen. Han kaldte på Paulus, og så blev han sat i gang.

Derfor stolede Paulus også på sine medarbejdere og støttede dem, når de havde brug for det, fordi han havde tillid til Guds Ånds virke i dem og medarbejdernes nådegaver. Det sidste og tredje, vi kan lære af Paulus er, at han ikke iværksatte store aktioner. Han fortalte om sin tro der, hvor han arbejdede og levede. Hverdagen var for ham stedet for at aflægge vidnesbyrd om sit møde med den Opstandne. På den måde forkyndte han Guds altomfavnende kærlighed på en stilfærdig måde og vandt mennesker for Jesus Kristus. I lyset af Paulus missionsarbejde er spørgsmålet: Hvad betyder mission i dag? Hvad fejrer vi på selve verdensmissionssøndagen?

Denne søndag skal minde os om, at vi er kaldede - ligesom Paulus - til at bringe budskabet om Guds kærlighed ud til verden.

Vi er fælles om det som kirke. Enhver af os bidrager på sin egen måde og med de nådegaver, Herren har givet os og når dermed netop de mennesker, Gud har lagt på vores vej.

Men verdensmissionssøndagen skal også minde os om, at vi har et fælles ansvar for missionen. Der er brug for mennesker, der vil tage ud for at være missionærer, mennesker, der beder for missionen og for økonomisk støtte.

Derfor håber jeg på, at I alle i menighederne vil støtte op om missionen.

Jeg ønsker jer alle en velsignet verdensmissionssøndag, søndag, den 26. oktober.

Diakon Kaare H. Nielsen
Missio Danmark

I uge 39 var der præsteuge på Magleås kursuscenter i Nordsjælland hvor bispedømmets præster havde mulighed for at overvære en række foredrag af den tyske professor Georg Steins, som til daglig underviser kommende lærere i katolsk teologi i Osnabrück i Tyskland. - Redaktør Lisbeth Rütz talte med ham under studieugen.

Læs mere side 6

Journalist Klaus Møller-Jørgensen har været 3 måneder i Ghana sammen med sin familie. De fælles oplevelser og de mange udfordringer undervejs styrkede båndene i familien, og desuden gjorde troens forankringen i dagligdagen, både hos kristne og muslimer, et stort indtryk. Klaus Møller-Jørgensen har skrevet kronikken.

Læs mere på bagsiden

Det uperfekte barn

I år fejrer vi en sørgelig fødselsdag. I 35 år har vi levet med abortloven af 1973, der giver kvinden ret til fri abort inden for de første tolv uger af svangerskabet.

Siden er det gået stærkt. Udviklingen i fosterdiagnostikken har gjort, at der opdages flere anormaliteter omkring abortgrænsen. Der tilbydes nu nakkefoldsscanning i 13. uge og misdannelsesscanning i uge 18 – 20. Antallet af tilladelser til abort efter udløbet af 12. svangerskabsuge er vokset fra 574 i 1998 til 821 sidste år. Det er en stigning på 43 %.

Men når man nu frit kan abortere raske børn indtil uge 12 – hvorfor kan en mor, der får konstateret en misdannelse i uge 20, så ikke frit vælge sit syge foster fra?

Det er nogle af de spørgsmål, Julie Rask Larsen d. 25. august opkastede i en kronik i Politiken, hvor hun kaldte den danske abortlovgivning krænkende og forældet. En scanning havde afsløret, at hendes foster manglede en underarm, og hun valgte på den baggrund en abort. Men abortsamarbejdet og efterfølgende aborttankenævnet gav hende afslag på at abortere fostret. De vurderede, at hun var resourcestærk nok til at tage sig af et barn med et mindre handicap, hvorimod et mentalt handicap som Downs syndrom ville have udløst tilladelse til abort. Hun valgte så at rejse til England, hvor hun fik foretaget en abort i 22. uge.

Men det påvirker jo også barnets livskvalitet at mangle en underarm, og er forældrene så ikke bedst egnede til at vurdere, hvilket handicap de kan leve med? Jo, siger Dansk Selskab for Gynækologi og Obstetrik, der ønsker abortgrænsen flyttet til 18 uger ud fra den betragtning, at den nuværende lovgivning er forældet og formynderisk.

Selv går Julie Rask Larsen ind for udvidet adgang til abort frem til den 24. uge, hvor fostret betegnes som levedygtigt uden for livmoderen. Den nuværende abortgrænse blev jo også indført i 1973 af lægefaglige grunde, da et stort flertal af de kvinder, der søgte abort, alligevel fik den bevilget. Og hvorfor så ikke tilpasse grænsen til den nye situation, som fosterdiagnostikken har skabt?

”Hvad har ændret sig, andet end at fosteret er blevet større, og at det nu er sværere for personalet at tro på, at det blot er en klat celler, de fjerner? ”, skriver Rask Larsen, der finder en mening og konsekvens i abortmodstandernes argumentation, som hun ikke finder i den nuværende lovgivning. Her sætter hun fingeren på det ømme punkt. Kirkens svar på dette dilemma må altid være, at et menneskes liv varer fra undfangelsen til den naturlige død.

Lisbeth Rütz

Ingen cafe latte...

men gode bøger om din tro
Sankt Andreas Bibliotek
 Man-fre 10-12 og 13-16
 Tirsdag desuden 16-17.30
 Gl. Kongevej 15
 1610 København V.
 Telefon 33 55 60 90

Ej god etik

Formanden for Johannes Jørgensen Selskabet, Stig Holsting, har gjort mig opmærksom på, at det ikke var god etik af mig (i artiklen om JJ-biografien i K.O. nr. 16) at vedhæfte billedet af Andrée Carofs ring uden at gøre opmærksom på, at det stammer fra Selskabets Nyhedsbrev fra april 2008 og, som jeg forstod hans mail, er taget af Stig Holsting selv. Jeg beklager

Messens sprog

Jeg havde for nogle uger siden en meget dejlig oplevelse i Montenegro. En uges ferie sluttede med afrejse søndag kl 12, dvs. jeg kunne nå at gå til messe i byen Kotor, hvor vi boede. Der er en meget smuk, stor kirke i romansk stil. Messen blev feriens højdepunkt. Jeg ville have bevaret indtrykkene for mig selv, men indlægger ”Credo” i nr. 15 af Katolsk Orientering, hvor Gertrud Messerschmidt beskriver, hvordan det latinske sprog betød, at hun kunne synges med på Credo, og at man sammen bekendte den fælles tro som med en stemme, har foranlediget dette indlæg. Min oplevelse var tilsvarende. Jeg syntes, at jeg forstod hele messen, fordi opbygningen var den samme som jeg kender. Jeg bad med på mit eget sprog. Prædi-

Lødig redaktør går af

Med Katolsk Orienterings to sidste redaktører har vi været forværet med et blad, der var en fornøjelse at læse; derfor er der god grund til at takke Torben Riis for den tid, han har sikret os væsentlige nyheder fra Kirkens gremier samt sørget

Kirken i Vietnam under pres

Fortsat fra forsiden...

Protesterne, der anses for de største siden Vietnamkrigens slutning i 1975, lader til at have samlet systemkritikerne i Vietnam. D. 1. februar i år accepterede regeringen at give bygningen tilbage til Kirken. En effektiv indsats fra Vatikanets diplomati menes at have været en afgørende faktor i denne sammenhæng. Indrømmelsen kom nemlig få timer efter offentliggørelsen af et brev fra Vatikanets statssekretær Tarcisio Bertone, hvori han opfordrede Hanois katolikker til at undgå konfrontation med politiet.

Regeringens taktik

Regeringens taktik i striden har bl.a. været at så splid mellem de forskellige religiøse grupper i Vietnam. Thich Trung Hau, lederen af Vietnams buddhistiske trossamfund (VBC), der blev oprettet af regeringen i 1982, hævdede således i februar, at bygningen ikke kunne gives tilbage til katolikkerne, da grunden tidligere har tilhørt buddhisterne. Dette afvises imidlertid i en udtalelse til BBC af Thich Khong Tanh en talsmand for undergrundgruppen UBCV, der repræsenterer 80% af buddhisterne i Vietnam. Det ser ud til, at den igangværende krise har bragt buddhister i UBCV og Den katolske kirke

naturligvis at have stødt Stig Holsting. Portrættet af Andrée Carof er taget i 1916 og det har jeg lånt fra tidsskriftet ”Fund og Forskning” bind 16, s.117 i en artikel fra 1969 ved W. Glyn Jones.

Med venlig hilsen
 Helle Kofod
 5500 Middelfart

kenen var som resten på montenegrinsk; men jeg oplevede det alligevel som om, at Jesus talte til mig på samme måde, som når jeg går til messe i Danmark. Kirken var fyldt. Et stort kor og hele menigheden sang vidunderligt. Akustikken var god. Vi ønskede hinanden ”Guds fred”, og jeg følte, at disse fremmede mennesker omfattede mig med varme og jeg dem. Jeg tænkte undervejs og bagefter: ”hvor er det fantastisk, at lige nu oplever utallige mennesker jorden rundt det samme”. Min følelse var at være med i et kæmpestort fællesskab, og samtidig at være helt anonym.

Venlig hilsen
 Henriette Lund
 2100 København Ø

for at tage seriøse religiøse emner op til debat. Vi har stort set været skånet for vamlø og underlødige fromme indslag, som man oftest møder i hjemmelavede pamfletter hos mindre grupper i Kirken. Den ægte fromhed finder man derimod i forholdet mellem det enkelte menneske

nærmere hinanden, idet buddhister og kristne har demonstreret sammen både i Ho Chi Minh - byen og blandt eksilvietnamesere i U.S.A. Vietnam følger Kinas mønster med liberal markedsøkonomi udadtil og systematisk overvågning af befolkningen indadtil. Efter d. 19 september startede de statsjede medier en veritabel hetz mod Hanois ærkebiskop. Statsjede busser transporterede militære veteraner og medlemmer af partiets ungdomsorganisation til byggestedet, hvor de råbte ”død over ærkebiskop Kiet”. Der har været arrestationer af menneskerettighedsaktivister, og andre steder, hvor Kirken også har krævet sin ejendom tilbage, har de troende været udsat for systematisk chikane. Det gælder f. eks. ved redemptoristernes kloster i byen Thai Ha, hvor ordenen gennem længere tid har kæmpet for at få et landområde tilbage. Ved det tidligere nuntiatur er der rapporteret om overfald på udenlandske journalister, der ville dække begivenhederne. Efter et resultatløst møde d. 1. oktober mellem Vietnams premierminister Nguyen Tan Dung og repræsentanter for landets bispekonference, er ærkebiskoppen i de regeringsstyrede medier blevet hængt ud for landsskadelig virksomhed. Den vietnamesiske bispekonference fastholder imidlertid, at ærkebiskop Kiet intet forkert har gjort. I en fælleserklæring har den påpeget, at den omfattende korruption og mangelen på respekt for menneskeret-

Eva Vinther 60 år

Eva Vinther fra Pastoral-Centret fyldte 60 år søndag, den 28. september. Ved en lille, men festlig reception på bispekontoret dagen efter samlede husets medarbejdere for at fejre den runde dag.

”De mange blomster og gaverne er et udtryk for, at du er en meget afholdt medarbejder” – fortalte hendes chef Joke Bos i sin tale.

Eva Vinther har en forkærlighed for engle fortalte Joke Bos videre og det ville hun gerne demonstrere ved at stille Eva 10 spørgsmål om engle. Om det var, fordi receptionen blev afholdt på festdagen for de hellige ærkeengle Michael, Gabriel og Rafael, eller om det var, fordi englen på væggen bag Eva Vinther havde en finger med i legen er svært at afgøre; men Eva svarede næsten rigtigt på alle de svære spørgsmål. Vi ønsker Eva Vinther tillykke med den runde dag.

- karn

og Gud (Gå ind i dit lønkammer ...), og denne smukke fromhed egner sig ikke som underholdningslitteratur.

Det bliver ikke let at leve op til disse redaktørers standard.

Ole Dam
 2100 Østerbro

tighederne er et stort problem i landet. I flg. gældende lov kan katolikkerne prøve sagen retsligt tre gange. Men hvorfor har regeringen egentlig ændret kurs og søgt konfrontation med Kirken? ”Det er vanskeligt at forstå, hvorfor regeringen reagerer som den gør. Men efter hvad vi har kendskab til, er der mindst to grunde til det. For det første er der en intern splittelse i regeringen mellem duer og høje. Her har Kina sikkert et par ord at skulle have sagt. For det andet er hundredevis af bygninger og landområder gennem de sidste år blevet konfiskeret af regeringen. At give efter og levere konfiskeret ejendom tilbage ville f.eks. i tilfældet Thai Ha skabe en farlig præcedens. Det må heller ikke glemmes, at både regering og parti er dybt involverede i omfattende korruptionsaffærer og derfor har interesse i at tilegne sig jorden”, siger Franco Pisano til K.O. Pisano skriver om kirkens forhold i Vietnam og Kina på webstedet www.asianews.it der er en webtjeneste under P.I.M.E. (de pavelige missionsværker) Der har været visse lempelser for Kirken i Vietnam gennem den seneste tid; men det har været vigtigt for ærkebiskoppen at kræve religionsfriheden respekteret, siger fr. Pascal Nguyen Ngoc Tinh, OFM i en kommentar til Vietcatholic News. Katolikkenes andel af befolkningen i Vietnam udgør p.t. 7% - men deres antal er voksende. Se også www.katolskoriering.dk

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med navn, adresse og telefonnummer. Kun navn og postnr. offentliggøres i bladet. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte læserbreve, der overskrider 300 ord.

Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskoriering.dk eller som brev til Katolsk Orientering, redaktionen, Gl Kongevej 15, 1610 København V

Sikken en fest!

- Assumptionssøstrene har været 100 år i Danmark

Under taksigelsesmessen spillede 7b's orkester: Peter Andreas Ib Munk-Nielsen, Zerlina Gudrun Rygner og Nicolaus Tamino Rygner.

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

I vor Kongregation er alt kommet fra Jesus Kristus, alt tilhører Jesus Kristus, alt skal være for Jesus Kristus.

Marie Eugénie

Assumptionssøstrene i Danmark står i disse år i en bemærkelsesværdig situation. Tre år i træk kan de fejre tre store begivenheder. Forrige år blev ordenens grundlægger Marie Eugénie helgenkåret. I år er det 100 år siden, at søstrene ankom til Danmark, og næste år kan assumptionssøstrene fejre 100 års jubilæum på Rygaards skole i Hellerup, som de har grundlagt. Og så kan Assumptionen, som den kaldes i daglig tale, en helt fjerde ting: De kan holde fest. Hvem af del-

tagerne husker ikke den overstrømmende og farverige fest, som ordenen afholdt i forbindelse med helgenkåringen i Rom sidste år (og som for øvrigt er udgivet på DVD). Her fik de heldige deltagere et minde for livet. Rammen for dette års fest var mindre i omfang; men ønsket om at formidle ordenens værdier og mission var mindst lige så stort som under helgenkåringen. Og det var ikke festen for festens egen skyld. Det var det kristne fællesskabs fest med og i Jesus Kristus. Det var den glæde, Assumptionen fejrede denne smukke efterårsdag på Rygaards skole og i Skt. Therese Kirke lørdag, den 27. september.

Programmet

Efter at priorinde sr. Anna Kristina havde

budt de mange indbudte gæster velkommen, heriblandt biskop Czeslaw Kozon og ordenens provinspriorinde sr. Josiane, var der skuespil. En ung lærer med evner for skuespillet havde ikklædt sig ordenens klædedragt fra begyndelsen af forrige århundrede, og hun fremførte under overskriften "Glimt fra arkiverne", sammen med elever fra skolen, et fornøjeligt og eftertænksomt skuespil med udgangspunkt i søstrenes dagbogsnotater fra en tid, hvor et og andet var meget anderledes...

Efterfølgende var der præsentation af ordenens grundlægger Marie Eugénies liv og virke akkompagneret af en indbudt assumptionssøster og tillige international prisbelønnet koncertpianist sr. Cecillia Hervas fra kommunitetet i Philadelphia. En musikledsagelse der vakte stor begejstring blandt tilhørerne. Afslutningsvis holdt provinspriorinde sr. Josiane en tale og sagde bl.a.: "Uddannelse i dag behøver stærke mænd og kvinder med tro og håb. Kvinder og mænd som er åbne overfor den moderne verden, og som tillige er i stand til at give denne tro og dette håb videre til ungdommen. Et realistisk håb som Marie Eugénie havde i sin tid: hun ønskede "afgørende og konkrete handlinger selv i små kredse". De konkrete handlinger er opbygningen af virkelige fællesskaber, hvor mennesker i alle aldre og med forskelligt udsyn sammen viser, at den magt fra Gud, som forener dem, er stærkere end splittelse og modstand, stærkere end ødelæggelse og vold."

Taksigelsesmessen

Efter det indledende program var der taksigelsesmesse i Skt. Therese Kirke. Der deltog 10 præster, og biskop Kozon var hovedcelebrant. Anja Kjørstad spillede orgel, og trompeten havde Jan Hansen ansvar for. Desuden spillede 7b's orkester meget smukt under hele taksigelsesmessen. På

tværføjte var det Peter Andreas, på violin Zerlina og på cello Nicolaus.

Efter taksigelsesmessen gik søstre, præster, menighed og indbudte gæster i procesion til søstrenes kirkegård, hvor der blev nedlagt 24 roser på de grave, hvor afdøde søstre siden ankomsten til Danmark i 1908 ligger begravet.

Sr. Anna Kristina nedlægger roser på de afdøde søstres grave.

Receptionen

Afslutningsvis var der reception i den næsten nye tilbygning, hvor de mindste elever til daglig opholder sig. To lange borde med god mad, bl.a. lækre, vietnamesiske forårsruller, som Deres udsendte indtog sammen med sin sognepræst siddende på to af elevernes stole i relevant barnehøjde.

Sikken en fest - sikken en glæde!

Fortvivlet situation

Befolkningen i Zimbabwe er desperat og fortvivlet, siger medarbejder fra Caritas Danmark.

"Noget af det første, man som udlænding lægger mærke til i Zimbabwe, er de fuldstændig vanvittige prisstigninger fra dag til dag. Inflationen er på over 10 millioner procent om året! Og landets dybe krise betyder, at foruroligende mange almindelige mennesker ikke kan skaffe sig den mad, de helt basalt har brug for." Det siger programkoordinator Jesper Juel Rasmussen, der i slutningen af september måned vendte hjem efter et besøg i Zimbabwe, hvor Caritas Danmark siden 2003 har hjulpet mennesker med supplerende fødevarer.

Magtdeling giver ikke mad!

"Selv for en garvet Caritas-mand som mig var det rystende, så grel fødevaresituationen er i Zimbabwe. Det kan godt være, at Danmark og det internationale samfund politisk set har grund til at være en lille smule optimistiske efter, præsident Mugabe har accepteret at dele magten med oppositionslederen Tsvangirai. Men for den almindelige befolkning betyder aftalen på kort sigt ikke, at der kommer mere mad på bordet. Tværtimod. Situationen forværres." "Bør som normalt ikke har været menneskeføde men forbeholdt geder og æsler,

ja, dem kæmper befolkningen på landet nu med dyrene om. Og kvæg bliver byttet til majsmel, der er absolut basisfødevarer i Zimbabwe, i et helt horribelt bytteforhold. En okse byttes f.eks. for kun 3 sække majsmel (150 kilo), hvilket kun er en tiendedel af den reelle værdi!"

Jesper Juel Rasmussen har flere eksempler, der alle viser, hvor fortvivlet situationen er. FAO's prognose for fødevarerunderskuddet for 2009 er alarmerende: Høsten er igen slået fejl i mange områder, og i kombination med mangel på gødning, såsæd, reserverede og brændstof til landbrugsmaskiner er resultaterne katastrofale i landet, der tidligere hørte til de rigeste i Afrika.

Hjælp helt afgørende

Hjælp udefra er således afgørende ifølge Caritas' programkoordinator. Udviklingsminister Ulla Tørnæs har netop afsat kr. 40 mio. mere til hjælp til Zimbabwe oveni det, der allerede er bevilliget i 2008. Caritas Danmark er en af de organisationer, der formidler den danske bistand og har med støtte fra Udenrigsministeriet projekter for 6 mio. kroner i landet. Projekterne vedrører dels fødevarerhjælp i form af bl.a. mel, olie og bønner, dels hjælp til at sikre næste års høst via såsæd og gødning.

"Selv om der er meget at være fortvivlet over i Zimbabwe, så er det trods alt opmuntrende, at Caritas gennem samarbejdet med

katolske udviklingsorganisationer i landet har haft mulighed for at hjælpe sammen med mange andre fra det internationale samfund," siger Jesper Juel Rasmussen, idet han tilføjer: "Men der er lang, lang vej igen. Der er tændt et nyt og end spinkelt håb med magtdelingsaftalen. Og Kirken ser det som sin opgave at bringe hjælpen frem, men også at hjælpe fred og forsoning på vej, hvis den politiske situation nu ændres".

Faktaboks:

En helt ny rapport fra FN's udviklingsorganisation (UNDP) siger om Zimbabwe:

- 5 mio. mennesker er truet af sult. Der er brug for mindst kr. 25 mia. i bistand, herunder gældsletelse, de kommende fem år.
- Landbrugsproduktionen er mere end halveret på et årti. Turismen i landet er døet ud.
- AIDS-epidemien har forkortet den gennemsnitlige levealder fra 57 til 37 år.
- 2 mio. mennesker er flygtet fra Zimbabwe. – heriblandt en stor del af landets bedst uddannede.
- Siden 1980 har 80 % af sundhedspersonalet forladt landet.

Rapporten er tilgængelig på: www.undp.dk

Konference om nordisk samarbejde

I en samtale med generalvikar Lars Messerschmidt og kontorchef Erik Lindegaard talte Katolsk Orientering, efter konferencen på Magleås kursuscenter, om nordiske administrative problemstillinger, men også om det danske bispedømmets målsætninger, økonomi og ikke mindst den nye kirkeskatteordning som regeringen forventes at fremsætte som lovforslag i denne måned.

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

I dagene 10.-12. september blev der for anden gang afholdt en nordisk konference mellem de katolske bispedømmer om administrative problemstillinger. Det første møde blev afholdt i Frölunda / Göteborg i Sverige i 2006, og dengang mødtes de økonomisk ansvarlige ledere inden for de respektive bispedømmer. Mødet i 2006 var en succes, og man besluttede derfor at afholde et nyt møde og samtidigt udvide konferencens emneområder, således at man foruden økonomi også skulle behandle områder som IT, fundraising, medlemsregistrering og ejendomsadministration.

I år blev mødet afholdt på Magleås kursuscenter, og i en efterfølgende samtale med generalvikar Lars Messerschmidt og kontorchef Erik Lindegaard talte vi om konferencens indhold af administrative problemstillinger, men også om det danske bispedømmes målsætninger, bispedømmets økonomi og ikke mindst den nye kirkeskatteordning, som regeringen forventes at fremsætte som lovforslag i denne måned.

Vi kan lære af hinanden

Konferencen på Magleås blev igen en succes, og man besluttede derfor at afholde en tredje nordisk administrativ konference om to år i Stockholm. Lars Messerschmidt fremhævede, at den store interesse skyldes muligheden for dialog og udveksling af administrative erfaringer mellem de respektive bispedømmer i Norden. - "Vi kan lære af hinanden" - som generalvikaren udtrykte det.

Kontorchef Erik Lindegaard fortalte, at de nordiske bispedømmer har mange administrative "skibe i vandet".

Erik Lindegaard: Vi prøver os frem, og nogle gange sejler vi i samme retning; men det er også et faktum, at vi er på forskellige niveauer og stadier, og vigtigt med ideen om konferencerne er at få de bispedømmer, der er længere fremme, til at fortælle os andre, hvilke erfaringer de har gjort. På den måde undgår vi at gentage evt. fejl, men selvfølgelig også at indhøste de gode erfaringer.

Kan I give nogle eksempler på, hvordan man kan udnytte hinandens erfaringer?

Lars Messerschmidt: Erfaringerne fra Sverige omkring offentlig inddrivelse af

kirkeskat har vi haft stort udbytte af; men også omkring medlemsregistrering har der været tale om et gensidigt udbytte af samarbejdet.

Erik Lindegaard: "Rambyg" er et administrativt værktøj, som det danske bispedømme har implementeret på bispekontoret. Dette it-system systematiserer vedligeholdelse o.a. af hele bispedømmets bygningsmasse. Ingen af de andre nordiske bispedømmer har et sådant system, og deltagerne fra de andre nordiske lande udviste stor interesse, da tre ansatte fra firmaet Rambøll forelagde it-systemet under konferencen.

Målsætninger

Howdan er sammenhængen mellem den nordiske administrative konference og bispedømmets øvrige målsætninger og strategier?

Lars Messerschmidt: Nøgleordet er redskaber. Det drejer sig om, at bispedømmerne har de nødvendige redskaber til at kunne udføre vores pastorale målsætninger. Det betyder f.eks. en korrekt medlemsregistrering, korrekt økonomisk styring og en korrekt forvaltning af de materielle midler. Hvis disse redskaber ikke er på plads, går det ud over det arbejde, som Kirken gerne vil udføre - den pastorale målsætning.

Eksisterer der en formuleret pastoral målsætning?

Lars Messerschmidt: Ikke specifikt; men den er formuleret i kirkeretten og andre kirkelige dokumenter. Vi har ikke overfor os selv formuleret nogen pastoral målsætning, og det tror jeg ikke noget bispedømme har overhovedet; men man kan jo altid tage en målsætning for f.eks. det næste år eller et kortere åremål. Som eksempel kan man nævne DUK's målsætninger: Handlingsplanen, IOP o.a. Disse initiativer er konkrete eksempler på en beslutningsproces og en overordnet handlingssplan, som vi iværksatte sidste år, som en pastoral målsætning. Jeg mener godt, man kan sige, at vi løbende har større eller mindre handlingsplaner, hvor vi ønsker at opnå dette og hint; men den overordnede handlingsplan er selvfølgelig beskrevet i evangelierne. *Er det ikke problematisk, at man i en så*

stor organisation som bispedømmet ikke handler ud fra en overordnet formuleret målsætning?

Lars Messerschmidt: Det kan man godt sige, men tag nu et eksempel som den opgave, biskoppen stillede Pastoralrådet og som blev kaldt "Kirkesyn til eftersyn". Det var et forsøg på at analysere situationen med henblik på de mål, vi har som Kirke. En evaluering og en udmøntning i nogle handlingsprogrammer. Ved dette arbejde har vi da haft noget, der minder om de målsætninger, du efterspørger.

Kirkesyn til eftersyn

Er rapporten "Kirkesyn til eftersyn" ført ud i livet?

Lars Messerschmidt: Her og dér er den ført ud i livet; men jeg må personligt indrømme, at mange af de overordnede analyser, vi iværksætter, ofte ender på skrivebordet. De bliver ikke fulgt op; men det er ikke det samme som at hævde, at der ikke er et resultat af det arbejde, som er udført. Der opstår en sensibilitet, en følsomhed, til at fokusere på, hvad det vil sige at være menighed. Gennem Pastoralrådets arbejde formidles budskaberne ud i mange menigheder, og man kan også hævde at det ikke nødvendigvis er det skriftlige produkt, der har relevans, men mere den proces, der sættes i gang.

Vi har ikke økonomisk mulighed for at sætte alle de skønne skibe i vandet som vi gerne ville. Derfor har biskoppen taget den beslutning ved et stort og vigtigt forarbejde i Pastoralrådet, at forøge vores økonomiske resurser ved at bede det offentlige inddrive kirkeskat for bispedømmet.

Hvem har ansvaret for at handlingsplanerne ikke bliver fulgt op?

Lars Messerschmidt: Dokumentet "Kirkesyn til eftersyn" er et arbejde der først og fremmest er henvendt til menighederne. I dokumentet er der listet en række forslag til aktiviteter, som man kan iværksætte i de enkelte menigheder. Man kan derfor lige så godt gå til menighederne og spørge, hvilken betydning dokumentet har for menighederne i deres pastorale arbejde. *Bliver der fra centralt hold foretaget en opfølgning på, om menighederne faktisk anvender dokumentets konklusioner?*

Lars Messerschmidt: Nej, - men man kan sige, at Pastoralrådet i en vis forstand gør det. Pastoralrådet tager emner op og drøfter, hvordan det er gået i de forskellige menigheder; men lad mig give et eksempel på et udvalgsarbejde som hed "De fremmede iblandt os". For en del år siden, gennem flere pastoralrådsmøder, medførte dette udvalgsarbejde en konkret betænkning. Man kan sige at denne betænkning aldrig direkte og i sit fulde omfang blevet iværksat, og man kan måske også hævde, at arbejdet har været skønne, spildte kræfter; men sådan vil jeg ikke se på det. For jeg kan gennem mit daglige arbejde registrere, at udvalgsarbejdet indirekte har båret frugt fordi det sætter en proces i gang. Det er

ikke så meget dokumentet med de konkrete forslag der er vigtige, som den proces der på én eller anden måde breder sig rundt i det kirkelige landskab. Selvfølgelig kunne det være smart, hvis vi tog mere målrettet fat på opgaverne og sagde til hinanden, at nu har vi besluttet dette og hint, og så skal vi gøre det og det; men det er meget svært med pastorale opgaver. Til gengæld kan man sige, at dér, hvor vi virkelig kan se resultatet af en beslutningsproces, er vedrørende offentlig inddrivelse af kirkeskat. Det var og er et projekt, hvor vi arbejder efter en tilrettelagt køreplan.

Har I under den administrative konference talt om målsætninger?

Lars Messerschmidt: Det er hele tiden forudsat, at vores dispositioner skal tjene bestemte formål. Det er ikke konferencens opgave at lave nye målsætninger. Det er administrative mennesker, der sidder med et administrativt arbejde. Det er og bliver biskoppen og Den Nordiske Bispekonference, som i sidste ende skal vælge hvilke mål vi vil sætte på.

Erik Lindegaard: Under konferencen havde vi et mantra som hedder SMART. Det betyder at projekter og planer skal være "SMART". Det er for bogstaverne for Specifikt, Målbart, Acceptabelt, Realistisk og Tidsbestemt.

Administrative og pastorale målsætninger er vel i ét og andet omfang relateret til hinanden. Flere katolikker betyder sandsynligvis også mere kirkeskat og dermed flere midler til at forkynde Evangeliet for endnu flere mennesker. Når Danmarks Unge Katolikker har administrative og pastorale målsætninger på vegne af de unge, kan bispedømmet vel også have lignende målsætninger på vegne af de voksne. At sætte mål er vel ikke uvæsentligt?

Lars Messerschmidt: Det er de måske ikke; men kirkeligt set tænker vi ikke på den måde. Det vil være at indføre en firmamentalitet i en kirke, hvis overordnede målsætning ikke er målbart. Det overordnede: kirkens fornyelse, kirkens liv, kirkens trivsel og kirkens mission, kan vi ikke måle på den måde.

Men kunne det f.eks. ikke være en del af en pastoral målsætning at finde ud af og samtidigt forsøge at afhjælpe, hvorfor "nye katolikker" forsvinder ud af kirken efter blot få år. Man kunne f.eks. stille opgaven "Hvad kan vi gøre for at fastholde nye katolikker?"

Lars Messerschmidt: Det er faktisk en problematik som er nævnt i "Kirkesyn til eftersyn"; men som sagt bliver det ikke systematisk fulgt op på bispedømmeplan. *Kan man blive ved med at rekruttere frivillig arbejdskraft blandt legfolket, hvis man erfarer, at der ikke bliver fulgt op på deres arbejdsindsats?*

Lars Messerschmidt: Det er Pastoralrådet, som på biskoppens opfordring, har iværksat "Kirkesyn til eftersyn"; men "sorteper" behøver ikke nødvendigvis derfor lande på bispekontoret. Man kan også hævde, at Pastoralrådet ikke har gjort sit arbejde færdigt. Det er Pastoralrådets opgave at følge op på den rapport. Udfærdige en ny handlingsplan for at følge op på rapportens konklusioner. Det ligger i Pastoralrådets regi, medmindre biskoppens selv føler sig forpligtet til at følge det op.

Hvis ansvaret ligger i Pastoralrådet, er det så ikke rimeligt, at der følger ressourcer med til dette opfølgingsarbejde?

Lars Messerschmidt: Vi har ikke økonomisk mulighed for at sætte alle de skønne

skibe i vandet, som vi gerne ville. Derfor har biskoppen taget den beslutning efter et stort og vigtigt forarbejde i Pastoralrådet at forøge vores økonomiske resurser ved at bede det offentlige inddrive kirkeskat for bispedømmet.

Der vil altid være en risiko ved at disponere; men vi har været nødt til at handle for at efterkomme nogle af de helt nødvendige administrative og pastorale udfordringer, vi står overfor.

Den nye kirkeskat

Bispedømmet har i år ansat flere personer på fuld tid og bl.a. iværksat en ny, ambitiøs informationsstruktur. Initiativer uden økonomisk belæg i forhold til de indtægter, som bispedømmet har i dag. Bispedømmet har alligevel fundet det nødvendigt at træffe disse beslutninger i forventning om nye indtægter ved en ny kirkeskatteordning. Indtil Folketinget ved lov har vedtaget muligheden for at inddrive kirkeskat hos den enkelte katolik, anvender bispedømmet sin formue til at finansiere ovennævnte nye ansættelser og aktiviteter. Kontorchef Erik Lindegaard siger: Vi bruger af formuen for at følge med i biskoppens forslag om at intensivere det pastorale arbejde. Det koster penge, og dem må vi tage af formuen.

Hvad nu hvis man ikke får de forventede indtægter?

Lars Messerschmidt: Så må vi revurdere situationen; men nu er det ikke sådan, at si-

tuationen er måske-måske ikke. Vi har fået stillet i udsigt, at der kommer et lovforslag her i oktober, som indeholder en vedtagelse, hvorefter skatteministeriet kan inddrive kirkeskat for de trossamfund, som måtte ønske det og som er klar til det - i lighed med Folkekirken. Den politiske vilje synes at være til stede, og vi forventer, at det kun er et spørgsmål om teknik og tid, før planen kan iværksættes. På den baggrund har vi så valgt at disponere med større indtægter, og derfor har vi besluttet allerede nu at iværksætte en række nye initiativer. Så baggrunden for de nye og helt nødvendige økonomiske dispositioner er ikke grebet ud af luften.

Men der er vel en risiko?

Erik Lindegaard: Der er en risiko ved at gå over gaden - ja.

Lars Messerschmidt: Der vil altid være en risiko ved at disponere; men vi har været nødt til at handle for at efterkomme nogle af de helt nødvendige administrative og pastorale udfordringer vi står overfor.

Hvor mange skatteindtægter fik det svenske bispedømme ind under den nye kirkeskatteordning?

Lars Messerschmidt: Inden den nye ordning havde det svenske bispedømme skatteindtægter på 10 millioner svenske kroner, og i dag er deres indtægter på 100 millioner svenske kroner. Der er ca. 80.000 katolikere i Sverige, og ud af dem betaler 60.000 den nye kirkeskat.

Den svenske model

Indtil den svenske kirkeskatteordning blev indført, havde de svenske menigheder været selvforvaltende med hensyn til økonomi og registrering. Det betød en langt større grad

af selvstyre og decentralisering; men det betød også, at nogle sogne var relativt godt økonomisk funderet, mens andre sogne var ludfattige og der var ikke noget væsentligt tilskud fra centralt hold. Bispembedet i Sverige havde kun et overordnet tilsyn; ansvar og indflydelse og fællesadministrationen havde meget begrænsede økonomiske resurser. Efter den nye kirkeskatteordning fordeles skatteindtægterne efter en fordelingsnøgle, og det betyder, at alle sogne i Sverige har bedre økonomiske muligheder. Fællesadministrationen modtager 70 %, og de enkelte sogne modtager 30 % af de indbetalte skatter. Denne fordelingsnøgle betyder også, at fællesadministrationen i Sverige har langt bedre muligheder for at etablere tidssvarende fælles initiativer som f.eks. en effektiv informationstjeneste, flere og bedre undervisningsmaterialer, bedre integrationstjeneste, projektstyring o.a.

Hvordan skal den nye kirkeskat fordeles i det danske bispedømme. Skal den svenske model kopieres?

Lars Messerschmidt: Dertil er vi slet ikke nået endnu, men det er klart, at det giver helt nye muligheder og udfordringer. Hvis / når den nye kirkeskatteordning bliver en realitet, skal vi opstille nogle modeller for hvordan vi vil anvende de nye midler. Menighederne vil sandsynligvis blive økonomisk selvkørende i kraft af den nye ordning, og der vil selvfølgelig blive helt nye muligheder for at styrke Kirkens fælles opgaver. Og i hele denne omstillingsproces vil Pastoralrådet naturligt komme til at spille en væsentlig rolle - som kirkefolkets repræsentanter.

- sluttede generalvikar Lars Messerschmidt og kontorchef Erik Lindegaard.

Gud kommer til os

"At gå til religionsundervisning betyder ikke bare at få forklaret nogle ting og dermed få sin viden forøget. Det er også en bekræftelse af, at troen er en del af livet, at vi ikke står alene med den, men deler den med andre mennesker." (Biskop Czeslaw Kozon i forordet)

Så enkelt og præcist kan det siges, og det nye undervisningsmateriale til den første trosundervisning i Den katolske Kirke, "Gud kommer til os" bekræfter på bedste måde det indledende citat. Her er tale om en bog, der fra første side understreger medleven og fællesskab i troen.

Der er tale om et svensk undervisningsmateriale, og grundbogen, som jeg sidder med, er oversat til et klart og letforståeligt dansk, som gode læsere i 2.-3. klasse selv kan gå ombord i. Den har et indbydende layout, hvor øjet fanger noget nyt og spændende på hver side. Teksten står ikke voldsomt kompakt, men spiller godt sammen med de dejlige illustrationer på hver side, som er i børnehøjde uden at være sødladne. Der er tegneserier og enkeltstående illustrationer, og ind imellem ses også værker af ældre og yngre mestre: fra Angelico, Rafael, Grünewald mm.

Bogen er inddelt i fire hovedafsnit: 1. Gud, du skabte alt godt, 2. Gud, du giver os Jesus, 3. Jesus, du giver dit liv for os, 4. Vi tilhører din kirke. Til sidst er et sammenfattende afsnit: "Vi tror", samt "Katolsk ordbog". Som en rød tråd gennem alle fire afsnit går temaerne "Vores liv", "Vores katolske tro", "Vi lever vor tro", "Hjemme hos os". Opbygningen understreger hovedsigtet med bogen og gør den samtidig let at overskue og finde rundt i for børn og voksne. Afsnittet "Hjemme hos os" indeholder aktiviteter, bønner og bibeltæster, som knytter an til temaet, til brug i familien. Det er en vigtig hjælp for forældre, der har børn i undervisning: Her kan snakkes om det, børnene lige har hørt, og man kan selv gå videre sammen derhjemme.

Som undervisningsprincip lægger bogen op til samtale med børnene, og det gør den rigtig god. I mindre grupper vil man kunne nå langt omkring. Med mange børn på holdet ville det være godt med lidt flere aktivitetsmuligheder, end bogen lægger op til. Her kan vi håbe på, at undervisningsvejledningen, som kommer snart, vil give lidt hjælp. Men flere opgaver, billeder af farve, tegneopgaver, modeller til at klippe ud vil være godt til at gøre undervisningen afvekslende. Her har den erfarne kateket jo nok en del på lager, tror jeg.

I Sct. Mariae Kirke i Aalborg har vi indkøbt bogen til den allerførste kommunionsundervisning, og vi glæder os til at komme i gang med den. Det vil så blive morsomt at se, hvordan bogen bliver modtaget hos vores børn af 4-5 nationaliteter.

Karen Ring
Skolelærer

YES! Jeg er kaldet eller er jeg?

- 7 unge havde en weekend med tid til fordybelse

Kaldsweekend på "Stella Matutina"

Af Elisabeth Thomsen

Det er nok ikke så tit, at du tænker over, hvad Gud har kaldet dig til. Og hvad du mon har af opgave i livet. Jeg gør i hvert fald ikke! Derfor besluttede jeg at tage på kaldsweekend. Weekendens var arrangeret af Sr. Susanne fra Sct. Joseph Søstrene og Gregers Mærsk-Kristensen, børne- og ungdomspræst, og blev afholdt på Stella Matutina, Sct. Joseph Søstrenes retrætehus nord for København.

Vi lagde blødt ud fredag aften med en introduktion til, hvad kald er. Gregers gjorde det klart for os, at vi alle er kaldede af Gud. Det kan være både ægteskab, præste- eller ordensliv, en særlig opgave eller noget helt

andert, hvordan de fandt deres kald, og om, hvor vigtigt det er at "pleje" sit kald. Det er en dejlig udfordring at vælge sin livsvej, men det kan også være en udfordring at leve det kald, man har fået. Kaldet er på ingen måde en sovepude og giver hele tiden nye udfordringer, - også selvom man fx har været søster i mere end 20 år. Det var ærlig snak, og vi fik mange gode ord med på vejen. Der var mange indtryk at fordybe, og det var derfor meget passende, at dagen blev rundet af med tilbedelse af sakramentet. Vi fik også mulighed for at få personlig vejledning af enten sr. Susanne eller p. Gregers.

Søndag morgen indledte vi med messe og derefter små øvelser i grupper. Vi skulle prøve at prioritere mellem forskellige aktiviteter i vores liv. Hvad er vigtigt for vores kald? Er det øl, messe, tilbedelse, stilhed, fællesskab, DUK eller noget helt andet. Der var heldigvis ... eller måske snarere desværre ingen rigtige svar. Det var en god lille øvelse i at tænke kaldet konkret ind i vores liv.

Jeg tror, at vi alle tog hjem med lidt mere i bagagen end da vi kom. Det blev klart, at kald er noget, man skal tage alvorligt og tage sig tid til. Og det føles godt, når man gør det - særligt inden for weekendens gode rammer af oplæg, vejledning, fællesskab, hygge og bøn. Tak til Sr. Susanne og p. Gregers!

Tekster med kant

- præsteugen på Magleås

Redaktør Lisbeth Rütz i samtale med professor Georg Steins på Magleås. Portrætet i baggrunden forestiller afdøde biskop Josef Brems (1870-1958).

Tekst: Lisbeth Rütz

”Det har været en meget intensiv og givende uge. Vi har arbejdet med teksterne fem timer om dagen, og jeg må sige, at jeg har haft et utrolig opmærksomt publikum.

Man mærker tydeligt, at det lever med disse tekster og er vant til at beskæftige sig med dem”, fortæller Georg Steins. Steins er professor i Det Gamle Testamente ved universitetet i Osnabrück, hvor han underviser kommende lærere i katolsk teologi på

bachelor- og masterniveau. En del danskere kender ham også fra studiedagene for skandinaviske katolikker i Haus Ohrbeck ved Osnabrück.

K.O. traf ham på Magleås, hvor Steins fra d. 22. - 26. september leverede indholdet i præsternes studieuge, som hvert år tilrettelægges af bispedømmets præsteråd.

”De tidligere år har vi bl.a. beskæftiget os med kirkeret, liturgi og dåbspraksis; men i år beskæftiger vi os med Davids salmer, så fokus har ligget på bønsgrundlaget og det mere retræteagtige”, fortæller biskop Czeslaw.

Steins gjorde det ikke let hverken for sig selv eller sine tilhørere. Han havde nemlig udvalgt en håndfuld Davidssalmer 124,114,137,94 18 og 12, som alle er af den mere besværlige slags, til nærmere undersøgelse. ”Flere af dem er faktisk ret frastødende ved første øjekast. De handler bl.a. om aggressioner, vold og hævnfølelse. Vores tekstarbejde foregik som en blanding af forelæsninger og gruppearbejde, og vi brugte flere forskellige tilgange til teksterne. Vi har dels læst dem med brug af forskellige, videnskabelige metoder, dels som livstekster. Hele tiden har vi spurgt os selv - hvad ligger der i teksterne? Hvad gør jeg med de vanskelige afsnit? Grundspørgsmålene i udlægningen har været oppe at vende. Det drejer sig jo nemlig i udlægningen om at finde en balance mellem to ekstremer i tilgangene - den rent vilkårlige, hvor teksten bruges som springbræt for læserens egne, tilfældige associationer, og den fundamentalistiske, der bruger Bibelen som facitliste. Derfor er det også nødvendigt at bruge forskellige metoder i tekstarbejdet. Ingen metode giver alt, for hver metode

søger svar på bestemte spørgsmål. Det var jo én af de ting, paven lagde meget vægt på i sin tale i Collège des Bernardins under besøget i Paris. Vi har også taget udgangspunkt i et lille skrift af Luther fra 1528 om Salmernes Bog og sangeren Bonos fra bandet U2 forord til en udgivelse af Davids salmer”, fortæller Steins.

”Davids salmer er tekster med kant”, fortæller Jakob Egeris Thorsen, der tolkede fra tysk til dansk under studieugen. ”Vi er tilbøjelige til at læse teksterne moralsk men; det skal man passe på med. Det er meget vigtigt, når man læser dem at tænke på det verdensbillede, de er opstået indenfor. Gud er i salmerne den, der genopretter ordenen mellem mennesker og verden. Han betvinger det onde og genopretter retfærdigheden. Salmerne er mytologiske i den bedste forstand, for de udtrykker en dyb sandhed om vores enorme sårbarhed som mennesker. De udtrykker, at det er legitimt at klage at holde Gud fast på godheden i skabelsen.

Vi er blevet så pæne over for Gud og tror, det er ufromt at klage. Men Salmernes Bog er som en symfoni. Den gennemspiller alle menneskelige erfaringer, og mange salmer starter faktisk med en erfaring af, at det går skidt. Nogle af salmerne kan virke voldsomt utiltalende på en moderne læser - f.eks. siger salme 137: ”Lykkelig den der griber dine spædbørn og knuser dem mod klippen.”

Som moderne læser er man tilbøjelig til at se verset som udtryk for personlig hævnørst; men det er der ikke tale om. Det skal læses billedligt. Gud er den der dræber det ondes afkom i symbolsk forstand,” slutter Jakob Egeris.

Sankt Marie Kirke i Haderslev 100 år

Søndag den 11. oktober 1908 blev Sankt Marie Kirke i Haderslev indviet. På det tidspunkt var Sønderjylland under tysk styre, og landsdelen var uden katolske kirker. Siden 1864 var der i stigende omfang flyttet katolikker (især tyske og polske) til området. Ansvaret for den pastorale omsorg lå i Flensborg, hvor der i 1864 var blevet grundlagt en menighed.

En kapellan fra Flensborg, Joseph Hellmann, havde i begyndelsen af 1900-tallet regelmæssigt besøgt katolikkerne i Sønderjylland og holdt messe med dem. I 1907 flyttede han til Haderslev og grundlagde en menighed, og allerede året efter kunne kirken og præstegården indvies. I mange år var præsten i Haderslev alene om at dække hele Sønderjylland og måtte holde messe de mest utrolige steder, f.eks. i en skydebane i en kælder. Efter at Sønderjylland kom til at høre til Danmark i 1920, blev hele området

i kirkelig forstand overflyttet fra Bispedømmet Osnabrück til Det apostoliske Vikariat Danmark. Fra dansk side gjorde man en stor indsats for at hjælpe de ca. 1.500 nye trosfæller.

I 1921 oprettede Sankt Hedvig Søstrene et børnehjem i Haderslev, hvilket igennem 70 år var med til gøre Kirken synlig i Haderslev. I mange år var det nødvendigt at benytte både tysk, polsk og dansk for at kunne kommunikere med menighedsmedlemmerne; men efter 2. Verdenskrig blev dansk det fremherskende sprog. I 1928 blev der oprettet et katolsk privatskole i menigheden. Indtil 1939 havde skolen en tysk afdeling, og der var også en polsk lærer; men den lille skole kunne i længden ikke overleve og blev lukket i 1946.

Der var ikke blot tale om, at den nationalt blandede katolske menighed skulle finde ud af at fungere i et overvejende ikke-katolsk miljø. Haderslevs borgere måtte også vænne sig til den katolske tilstedeværelse, som bl.a. var meget synlig, når man afholdt Kristi-Legemsprocession i byens gader. Ved en sådan lejlighed hørte en deltager, at en dame, som sad på en bæk, sagde til en anden dame: ”Katholikerne har haft en stor Begravelse i Dag!” Under Besættelsen deltog flere af menighedens medlemmer i modstandskampen, og den daværende sognepræst, pastor van der Stok, tilbragte nogle måneder i fængsel,

fordi tyskerne mistænkte ham for at have hjulpet eftersøgte med at flygte, ... hvilket han også havde.

Blandt præsterne i Haderslev har der været adskillige, som har haft originale idéer: Pastor Hellmann, som ikke kunne vide, hvad udsigterne ville være for et katolsk sogn i dette diasporaområde, men som turde satses. Hans efterfølger, pastor Wolff, som bl.a. udgav en tresproget kirkelig avis, og pastor Ebbe Simonsen, som på afgørende måde prægede kirkerummets omstilling efter 2. Vatikankoncil. Endelig må pastor Erling Brodersens mange initiativer og pastorale aktiviteter i 1980'erne nævnes.

Selv om en præst ikke kan undværes i en

menigheds sakramentale liv, kan man i en katolsk sammenhæng ikke forvente, at præsten personligt udfører alt arbejde i menigheden. Uden et aktivt katolsk lægfolk ville menigheden i Haderslev ikke have udviklet sig på den måde, den har gjort. Også før 2. Vatikankoncil var lægfolk aktive medarbejdere i kirke og menighed og rådgivere for præsten. Utallige små og store tjenester er blevet udført, lige fra rengøring, reparation, religionsundervisning, ministrant- og lektortjeneste, til kontor- og menighedsrådsarbejde. På nationalt plan ser det forøvrigt ud til, at Haderslev ligger inde med en rekord, idet Feliks Wojtaszewski er den længst siddende katolske menighedsrådsformand (1972-1976 og siden 1978). Efter næsten 375 års fravær etablerede Kirken sig i 1908 igen i Haderslev på en synlig måde. Nu, hundrede år senere, er den rodfæstet i byen og landsdelen, hvor der nu også er katolske kirker Åbenrå, Sønderborg og Tønder.

I anledning af jubilæet er der udgivet et jubileumsskrift: Helge Clausen: Sankt Marie Kirke i Haderslev 1908-2008. Haderslev, udg. i kommission hos Katolsk Forlag, 2008, 148 sider. Foruden tiden siden 1908 behandler bogen også Haderslevs katolske fortid i middelalderen og den katolske tilstedeværelse mellem reformationen og 1908. Kirkens bygningshistorie og indretning behandles, og der er korte præstebioграфier over Haderslevs indtil nu 14 katolske sognepræster.

Helge Clausen

Johannes Jørgensen og Andrée Carof

Af Stig Holsting

Forholdet mellem Johannes Jørgensen og hans "skjulte" veninde, den franske malerinde Andrée Carof har gennem årene været genstand for megen nyfikenhed og ukvalificerede påstande. At tiden tvang ham til stor forsigtighed har få åbenbart haft forståelse for, og at forholdet åbenbart stadig kan optage sindene, viste forrige nummer af *Katolsk Orientering*.

Johannes Jørgensen er en gåde – i mere end en forstand. Man har endda set ham benævnt som Danmarks eneste mystiker-forfatter. Så langt vil jeg imidlertid ikke gå, selvom man godt kan kalde passager i hans forfatterskab "mystiske". Aldrig lagde han selv skjul på, at hans forfatterskab ofte befandt sig et eller andet sted i virkelighedens ingenmandsland. Han citerer flere steder Goethes ord "Dichtung und Wahrheit", og naturligvis var han sig sin frihed som forfatter fuldt bevidst; offentligheden havde intet krav på at kende den fulde sammenhæng i hans liv.

Og hans liv var heller ikke forbillegligt i nogen forstand. Hans første ægteskab, indgået af nødvendighed, blev for alle parter et martyrium; men hustruens overforbrug af penge tvang ham ud i ydmygende situationer, der ikke kun bragte ham ud i energitappende perioder, men også megen uvilje og mange fjender.

Jeg har nu i snart 3 år siddet på Det Kgl. Bibliotek og læst Johannes Jørgensens dagbøger. Her er ingen tvivl om den usminkede sandhed. Han havde intet ønske om at føre sig selv bag lyset, og desuden var dagbogen (der er over 1000 af dem) i perioder hans eneste samtalepartner. Adskillige af dem indeholder hans tanker og følelser for de mennesker, han mødte, her ikke sært også Andrée. Med vor tids sexfiksering på snart sagt alt er det svært for nogle at tro, at et tæt forhold mellem en mand og en

kvinde ikke nødvendigvis behøver at være erotisk. De traf hinanden i Paris i 1914, da han var engageret på Institut Catholique, hvor han holdt en række foredrag om den hellige Frans. Andrée var fra første dag ivrig tilhører og kontaktede ham for at fortælle, at hun ved læsningen af hans Fransbio-

grafi var blevet ført tilbage til sin barndoms tro. Han skriver i sin dagbog, at efter deres første møde fandt han i sin frakkelomme en lille medalje med Frans' billede på, som hun havde set sit snit til diskret at lirke ned. Anede hun hans dilemma? Opholdet i Paris var et afbræk i hans arbej-

de med at skrive Katerinabiografien. Han havde siden flugten fra hjemmet i Charlottenlund slået sig ned i Siena for at skrive dette værk færdigt. I Siena kom han imidlertid ind i en kreds af "kulturradikale" forfattere, hvor han især fik interesse for den ganske unge og meget smukke forfatterinde Anita Renieri, som tilsyneladende også nærrede interesse for ham. Men af dagbøgerne fremgår det mere end tydeligt, at hans følelser for hende var ved at tappe ham ikke alene for arbejdsenergi, men også for hans hårdt tilkæmpede tro. Hun legede slemt med hans følelser, og et sted sammenligner han hende endog med Amalie (hans hustru hjemme i Danmark). Forholdet til Anita og længslen efter hende, da han sidder i Paris, tager meget hårdt på ham – og kaldt det så bare løn som forskyldt. Under sit ophold i Paris skriver han ligeud, at han er kommet til at tvivle stærkt på flere af Kirkens dogmer, og at hans forhold til Kirken i øvrigt har lidt stor skade, selvom han er fuld af selvbekjendelser og skyldfølelse. Han vedbliver da også næsten dagligt at gå til messe og til sakramenterne, et vidnesbyrd om de kræfter, som sled i ham. Det er hans betagelse af Anita og længsel efter hende der er ved at tage pipet fra ham (Emil Frederikssens udtryk).

Midt i al denne elendighed dukker Andrée op som den barmhjertige Samaritan (hans eget udtryk). Han må nødvendigvis tilbage til Siena for at gøre sin Katerinabog færdig, men Andrée følger ikke straks efter. Hun er imidlertid ganske klar over sagernes rette sammenhæng – han har selv fortalt hende

alt – og snart efter overtaler hun ham til at forlade Siena og børste dens støv af sine fødder. Det sker i sommeren 1915, da bogen er færdig. Det er imidlertid fejlagtigt at tro, at denne bog er inspireret af Andrée; den var stort set færdig, da hun trådte ind i hans liv. Det er Anita, som er den skjulte kvindelige gestalt, man aner i forordet. Læs i øvrigt også kapitlet "Francesco Malavolti" i bogen "Italiensk", som først udkom i 1932! – året før Andrées død! Det er rent selvbiografisk, – og "Alvernerbjerget" s. 81-82.

Der hersker imidlertid ingen tvivl om Johannes Jørgensens følelser for Andrée. Der er efter min absolutte opfattelse blot ikke tale om erotisk betagelse, selvom han naturligvis ikke var blottet for disse fornemmelser. Den erotiske betagelse – eller snarere besættelse – havde han efterladt i Siena, og det tog sin tid for den altid ensomme Johannes at komme over den. Men det hjalp Andrée ham med, bare ikke på den måde, mange helst vil tro. Andréeperioden er stort set også den eneste periode i hans liv, hvor poesien så godt som helt er fraværende. Poesien var hans sikkerhedsventil i træge tider. Andrée gav ham sjælefred og troen tilbage.

Johannes Jørgensens helgenbiografier handler også om ham selv og hans eksistentielt besværlige tilværelse, og den, som forstår at læse mellem linjerne, får meget at vide om ham selv. Det mener jeg blot gør hans forfatterskab endnu mere interessant og værdifuldt. Det er ikke hans skyld, at en samtid og eftertid har tillagt ham nærmest helgenstatus. Det var en position, han afgjort ikke selv ønskede sig.

I øvrigt kan jeg anbefale at læse Johannes Jørgensens Selskabs bog *FAGERØ* fra 2006 om Jørgensen og hans forfatterskab – hvis man vil vide mere.

Stig Holsting er formand for Johannes Jørgensen Selskabet

Hvad har Sankt Andreas Bibliotek om emnet *Humanae Vitae*?

Af Kate Toft Madsen, Bibliotekar

Søger man direkte på *Humanae Vitae* i Sankt Andreas Biblioteks (SAB) online-katalog, får man kun et enkelt træf, nemlig selve rundskrivelsen. Det pauvre søgeresultat skyldes bl.a., at kun en ottendedel af bibliotekets bogbestand er online-søgbar. Går vi til kortkatalogen, er emnesøgning

kun mulig i begrænset omfang – og *Humanae Vitae* er ikke oprettet som emne. Søger man i online-kataloger fra de store sprogområder i udlandet, går det noget bedre, omend antallet af bogtitler med *Humanae Vitae* som hovedemne er behersket. Men der gives andre muligheder, nemlig tidsskriftslitteraturen. På websiden www.bibliotek.dk kan man afgrænse sin søgning til artikelbasen. Dette resulterer i 18 træf

på dansksprogede artikler om rundskrivelsen, de allerfleste fra perioden lige omkring dens offentliggørelse. Og mange af disse tidsskrifter, f.eks. *Lumen* og *Catholica*, har vi på SAB.

Udenlandske tidsskriftsartikler kan identificeres via søgninger i udenlandske eller internationale databaser, f.eks. i den tyske bibliografiske database *Index Theologicus*. Her er det muligt at finde 73 referencer – de fleste er tidsskriftsartikler – som omhandler *Humanae Vitae*. Og en del af disse tidsskrifter abonnerer SAB på. *Index Theologicus* er gratis at bruge og er frit tilgængelig på Webben. Link hertil findes på linksamlingen på Sankt Andreas Biblioteks hjemmeside.

To af de store udenlandske katolske leksika – *New Catholic Encyclopedia* og *Lexikon für Theologie und Kirche* – har artikler om rundskrivelsen, med korte biografier over den væsentligste litteratur.

I rundskrivelsen kommer Paul VI ind på et utal af emner, som man udmærket kan finde

litteratur om hos SAB: ægteskab, familien, parforhold, prævention, Billings-metoden, kyskhed, kristen livsførelse, abort og medicinsk etik. Paul VI kommer også ind på den udfordring, som den øgede seksualisering og vulgarisering af det offentlige rum udgør for den kristne livsførelse. Dette skrev han allerede i 1968. For at belyse rundskrivelsen er det således oplagt at "kaste nettet bredere", og også at søge indenfor den katolske litteratur omkring disse emner. Det er også oplagt at se på Johannes Paul IIs forfatterskab i denne forbindelse.

Men Sankt Andreas Bibliotek har noget unikt materiale, som man hverken kan finde i vores online-katalog eller i vores kortkatalog. Det drejer sig om en samling artikler og avisudklip, som belyser dels den medicinske debat omkring prævention for *Humanae Vitae*, dels debatten i Danmark omkring *Humanae Vitae*. Her er en guldgrube for forskeren eller for den specialestuderende. Denne samling fortjener at blive tilgængeliggjort.

Det går udover denne artikels rammer og denne forfatters formåen at opstille en egentlig litteraturoversigt over *Humanae Vitae*; en sådan ville ellers være kærkommen. Nyere titler identificeret i forbindelse med arbejdet med denne artikel, vil blive forelagt SABs fagreferenter som accessionsforslag.

Margrethe Maria Alacoque: Tilbedelsen af Jesu Hjerte

Tekst: Kirsten Krog

Den 16. oktober er festdag for to kvindelige helgener, Sankt Hedvig og Sankt Margrethe Maria Alacoque. Sankt Margrethe Maria, som vil blive præsenteret her, er bedst kendt som den helgen og mystiker, der har inspireret til Jesu Hjerte fest, en fest som fejres fredagen efter Kristi legemes og blods fest.

Barndom

Margrethe Alacoque - hun fik først navnet Maria til sin firmelse - blev født den 22. juli 1647 i Janets i Frankrig. Hun var den femte af dommer Claude Alacoques og hans hustru Philiberte Lamyns syv børn. Læser man jesuitten Jean Croisets beretning om hende, fremstår hun som et overnaturligt helligt barn. Jean Croiset levede samtidig med Margrethe Maria Alacoque og var med til at fremme den andagt til Jesu Hjerte, som Kristus igennem visioner havde budt hende at arbejde for. Han fortæller, hvordan Margrethe allerede som to-treårig oplevede en sådan ubehag, ja lidelse ved synden, at hendes forældre blot behøvede at nævne, at noget ville bedrøve Gud, for at få hende til ikke at gøre det. Som fireårig aflagde hun et jomfruløfte, som hun derefter fornyede under hver messe, altid lige efter konsekrationen. Jean Croisets detaljerede beskrivelse af, hvordan hun, fra hun var barn spægede sig selv, hjælper ikke den moderne læser til at identificere sig med hende, og det er måske også dette, der har fået flere til at beskrive hende som noget humorforladt. Livet, som det mødte hende, gav hende da også i sig selv prøvelser nok. Som otteårig mistede hun sin far, og de slægtninge, som overtog ansvaret for hjemmet, gjorde ikke livet let for hende. Som tiårig blev hun alvorligt syg og blev lam, sandsynligvis af polio, og lå i sengen i fire-fem år. Men da hun som femtenårig viede sig selv til Jomfru Maria, blev hun mirakuløst helbredt fra sin lammelse, men forblev dog svagelig. Meget tidligt viste hun tegn på en stærk dragning mod et kontemplativt liv og havde en dyb kærlighed til Jesus i sakramentet.

Indtrædelse i besøgelsesordenen

I 1671 indtrådte Margrethe Maria Alacoque i besøgelsesordenen i klostret i Paray-le-Monial ved Digoin, og allerede året efter aflagde hun sine løfter. Det fortælles, hvordan hendes familie kæmpede for, at hun skulle få dispensation fra at spise ost i klostret. Hvorvidt det skyldtes, at hun havde allergi overfor ost, eller der, som Jean Croiset udtrykker det, var tale om, at hun "havde en stor afsky" for det, er der delte meninger om; men hun fik i hvert fald sin dispensation. En dag i slutningen af hendes noviciat hændte det imidlertid, at en af hendes medsøstre ved en fejltagelse gav hende noget ost. Margrethe Maria kunne have påtalt det, men af kærlighed til Kristus overvandt hun i stedet for sin afsky og spiste det. På grund af dette tilsyneladende lille offer, indgød Gud en endnu stærkere kærlighed til Jesus i hendes hjerte, og han viste hende, hvordan han, fordi hun havde bragt dette offer, ville overvælde hende med sin nåde og sine gaver. Jeg husker, hvordan jeg første gang, jeg hørte denne lille beretning om osten, tænkte, hvor lidt vi kan vide om, hvor store ofre vores kristne søstre og brødre bringer Gud. For det, som for én er let og selvfølgelig, kan for en anden være en stor overvindelse og et stort offer. Dette

kan også trøste os, når vi synes, at vi selv er så svage og har så lidt af ofre, for som eksemplet med osten viser, ser Gud ikke på størrelsen af vort offer, men på vort hjerte og på vores beredvillighed til at overvinde os selv af kærlighed til ham. Margrethe Marias liv i klostret var ikke altid let. Da det kom hendes medsøstre for øre, at hun modtog visioner, vakte det deres modvilje,

Francis Chalier - © Sanctuaires de Paray-le-Monial

ikke mindst efter at hun i 1677 havde fortalt dem, at Jesus havde bedt hende om at ofre sig for de andres ufuldkommenheder. Hendes daværende priorinde Moder de Saumaise mente, at visionerne var blændværk, og hendes skriftefar betvivlede også ægtheden i visionerne og mente, at hun blot "behøvede en kraftig suppe". Med andre ord at visionerne kom fra en tom mave, ikke fra Gud. Senere, da jesuitten Claude de la Colombière blev skriftefar for søstrene, fik Margrethe Maria endelig den støtte, hun havde brug for, og stemningen i klostret vendte sig også, efter at Moder Melin blev priorinde og valgte Margrethe Maria til subpriorinde. Senere blev Margrethe Maria novicemesterinde, ligesom hun fik endnu en periode som subpriorinde.

Visionerne.

Margrethe Maria Alacoque begyndte allerede at modtage visioner, inden hun indtrådte i klostret. Hun var omkring tyve år, da hun fik sine første Kristus-visioner. Det var således en sådan vision, der gav hende styrke til at gå imod familiens ønsker om, at hun skulle giftes. Men efter hendes indtrædelse i klostret, blev visionerne hyppigere. Fra 1673 til 1675 fik hun fire visioner

om tilbedelsen af Jesu Hjerte. I den første, som hun modtog den 27. december 1673 på festen for apostlen Johannes, beder Jesus hende om at indtage Johannes' plads ved den sidste nadver, og han kalder hende "Det hellige Hjertes elskede discipel". I visionen ser hun Jesu Hjerte omkranset af tornekransen og med et kors oven over, og Kristus siger til hende, at han har formet dette billede, fordi han inderligt længes efter at blive elsket af mennesker, og han ønsker, at han gennem menneskers kærlighed til ham kan åbne en rigdom af nåde, kærlighed, heliggørelse og frelse for dem. Samtidig siger han:

"Mit barn, det er på grund af dette billede [altså billedet af Jesu Hjerte], at jeg har udvalgt dig og givet dig så megen nåde og fra vuggen har haft særlig omsorg for dig. Jeg har gjort mig selv til din Herre og vejleder for at gøre dig i stand til at modtage al denne nåde".

De tolv løfter

I 1675 modtog Margrethe Maria igen en åbenbaring om Jesu Hjerte, og i den gav Kristus tolv løfter til dem, der praktiserede det, som han havde påbudt dem gennem hende: "1. Jeg vil give dem al den nåde, de har brug for, for at kunne leve i den stand, de er i. 2. Jeg vil give fred i deres familier. 3. Jeg vil trøste dem i deres trængsler. 4. De vil i mit hjerte finde et sikkert tilflugtssted, mens de lever og især, når de skal dø. 5. Jeg vil øse strømme af velsignelser udover alt, de gør. 6. Synderne vil i mit hjerte finde nådens kilde. 7. Lunkne sjæle skal blive brændende. 8. Brændende sjæle vil hurtigt vokse til stor fuldkommenhed. 9. Jeg vil velsigne de hjem, hvor billedet af mit hellige hjerte hænger, og hvor det bliver æret. 10. Jeg vil give præster kraften til at berøre selv de hårdeste hjerter. 11. Den, som udbreder denne andagt, får sit navn skrevet i mit hjerte, og det skal aldrig blive slettet. 12. Mit hjertes kraftfulde kærlighed vil give alle dem, der ni måneder i træk modtager kommunionen på den første fredag, den endegyldige omvendelses nåde, de skal ikke dø under min vrede og heller ikke uden at have modtaget sakramenterne; mit hjerte vil være deres sikre tilflugt i de sidste timer". Disse tolv løfter, som man kan genfinde i mange bønnebøger til Jesu hellige Hjerte, er imidlertid kun en del af de løfter, Margrethe Maria modtog i sine visioner til sig selv og til dem, der på forskellige måder tager Jesu Hjerte til sig. Det, som er vigtigt at huske på, når man læser om alle

disse vidunderlige løfter, der er knyttet til andagten til Jesu Hjerte, er, at de ikke er automatiske. Som med alle de privilegier, som Kirken giver de troende i forbindelse med forskellige fromme handlinger, er det hjertet bagved, som er det afgørende. Når man derfor tager en sådan andagt til sig, er det netop vigtigt, at den går til hjertet og kommer fra hjertet. Her er Margrethe Marias eget eksempel forbilledligt. Det var således hendes brændende kærlighed til Kristus, som gjorde hende til et brugbart redskab til udbredelsen af denne andagt, og det var kun på grund af denne kærlighed, at hun holdt ud midt i al modstanden.

Breve til Jean Croiset

Denne brændende kærlighed kommer klart til udtryk i nogle breve, som Margrethe Maria Alacoque skrev til Jean Croiset. I én af disse breve skrev hun: "Hvis du vidste hvor brændende jeg ønsker, at Jesus må blive elsket og æret, ville du ikke nægte at gøre, hvad han - hvis jeg ikke tager fejl - beder dig om [...]. Jeg indrømmer overfor dig, at denne længsel efter at gøre ham kendt og elsket, gør, at jeg gladeligt ville indvillige i at lide de mest forfærdelige pinsler, ja selv helvedes pinsler, dog undtagen det at hade ham. Hvor lykkelig jeg ville være, hvis blot jeg kunne udvirke, at han kom til at regere i alles sjæle, og hvis jeg kunne oprette hans kærligheds rige i alle hjerter. Jeg er og har længe været fortåret af tre ønsker, der er som tre tyranner. De har fået mig til at lide i et konstant martyrium. De tre ønsker er: At elske Gud fuldkomment, at lide meget for hans kærligheds skyld, og at dø i og af hans kærlighed. [...] Det, du siger, er virkelig sandt; den, som elsker, synes ikke, han lider, selv under de mest forfærdelige pinsler".

En helgens død

I oktober 1690 blev Margrethe Maria syg. Efter at have fået sakramenterne døde hun. Hun var da 43 år gammel. Den 18. september 1864 blev hun saligkåret af pave Pius IX, og den 13. maj 1920 helgenkårede Benedikt XV hende sammen med Jeanne d'Arc.

Andagten til Jesu Hjerte

Kong Ludvig XIV (1643-1715) tog billedet af Jesu Hjerte ind i sit våbenskjold, og senere blev det indført i Frankrig, Spanien og Tyrol. Men det tog lang tid, inden man for første gang fejrede en Jesu Hjerte andagt. Det skete i Besancon. Andagten blev officielt godkendt af pave Klemens XIII i 1765, men indførtes først for hele Kirken i 1856. I 1929 gav pave Pius XI festen rang af højtid.

Den kristne mystiks fremvækst i oldkirken

Professor i kirkehistorie ved Lunds Universitet
SAMUEL RUBENSON

22. november 2008 kl. 9.30-15.00.

Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund.

Pris: 150,- kr. *Begrænset deltagerantal - tilmelding og forudbetaling nødvendig.*

Tilmeldingsfrist

senest 7. november.

ARRANGØR

Se nærmere oplysninger på www.levendevand.dk eller ring på 3963 5333 / 7533 3493.

Levende Vand

Det sker i bispedømmet

Oktober

Lørdag 18. kl. 9.30: Bønsdag med p. Benny Blumensaat. Tema: "Jeg er livets brød". (Joh.6,48). Vi fordyber os i eukaristien. Der vil være tilbedelse, lovprisning, bøn, foredrag, vidnesbyrd og den Hellige Messe med mulighed for personlig forbøn. Sted: Dalum Kloster, Dalumvej 105, Odense. Yderligere oplysninger og tilmelding, tlf. 75 75 75 51, 33 33 05 02 eller www.proftedi.dk, tlf. 86 27 70 58.

Mandag 20. kl. 19.00-20.00: Meditationsaften, derefter kaffe og te. Sted: Sankt Joseph Søstre, Strandvejen 91, Kbh. Ø.

Tirsdag 21. kl. 19.30: Ellen Margrethe Nelth og Beata Golubowski fortæller om deres valfart til Lourdes i september 2008. Sted: Sankt Laurentii Kirkes menighedssal, Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde, entre kr. 40 inkl. kaffe. Alle er velkomne.

November

Lørdag 1. kl. 14.30: Voksenkatekese v/pastor Niels Engelbrecht: "Profeten Jeremias" Sted: Menighedssalen, Bredgade 69 A, Kbh. K. Pris: 40 kr. pr. gang f. undervisning, materialer og kaffe/te buffet. Vi slutter med messe kl. 17.00

Fredag-søndag 7.-9. retræte for kvinder (jomfruede og kvinder som overvejer et kald). Retræteleder p. L. Messerschmidt / p. Pascal Lung, op. Tilmelding: marianne.tofte@email.dk

Mandag 17. kl. 19.00-20.00: Meditationsaften, derefter kaffe og te. Sted: Sankt Joseph Søstre, Strandvejen 91, Kbh. Ø.

Bønnens Apostolat

November:

At helgenernes vidnesbyrd må styrke de kristnes hengivenhed for Gud og næsten ved at efterligne Kristus, som kom for at tjene - ikke for at lade sig tjene.

At Asiens kristne tro mod evangeliet må finde passende måder til at forkynde Kristus på dette kontinent, så rigt på kultur og gamle former for åndelig-hed.

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring:

75 18 18 08

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Vanløse Ligkistemagasin

H.P. Baltzer & Søn ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse

38 71 75 01

organiseret bedemand
tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligkistemagasin.dk

Gudviiede jomfruer

Retræte fredag den 7. - 9. november 2008 for:
Tema: Kristi Brud

- Kvinder, som har modtaget Jomfruielsen
- Enlige kvinder i verden, som har valgt et cølibatært liv
- Yngre kvinder som tænker på et kald - jomfruielse / traditionelt ordensliv
- Kvinder i apostolske/monastiske kongregationer

Sted: Lille Magleås - Sprog: Engelsk
Pris: 600 kr.

Retræteleder pastor Lars Messerschmidt og
pater Pascal rene Lung, op

Tilmelding: snarest til marianne.tofte(at)email.dk
Næste retræte: 8-10 maj 2009

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup, Hørløv,
Farum, Bispebjerg
og Frederikssund

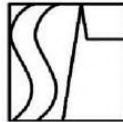
*Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler*

Nødtelefon

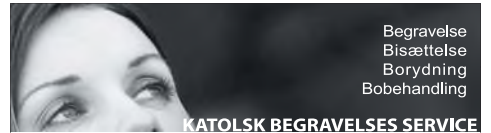
Akut behov for præstelig betjening uden for kontortid

I tilfælde af akut behov for præstelig betjening
fortrinsvis til syges salvelse eller nøddåb, henvises
til Skt. Lioba Kloster, telefonnummer
29 31 32 80,

hvor man vil være behjælpelig med at
etablere kontakt til en præst.

Står du alene med
problemerne?
Der er en, der kan lytte i
Telefonlinjen ved kirken.
Ring gratis og anonymt.
**Alle dage mellem
18 -22
70 26 14 84**

Begravelse
Bisættelse
Borydning
Bobehandling

KATOLSK BEGRAVELSES SERVICE
Benzons
BEGRAVELSES SERVICE

DØGNSERVICE 7011 2407

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55
Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

**Gentofte
Hellerup & Ørdrup
Bedemandforretning**
v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A
39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstre
Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk
Orientering nr. 19,
som udkommer den

fredag 21. november

skal være redaktionen i
hænde senest den

mandag 3. november

Med venlig hilsen
Redaktionen

www.catholica.dk - et katolsk tidsskrift på internettet

DANSK OLIE

KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrsservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre

36 70 45 30

- sikkerhed for varme

FORSIKRINGSRÅDGIVNING

- så tal med
erhvervsassurandør Ingo Brodersen

ALM. BRAND
Rådhuspladsen 2-4 · 1550 København V
Telefon 33 30 60 51

WWW.ALMBRAND.DK

ALM. SUND FORNUFT

Ellen og Bene Larsens Legat

Til fordel for trængende, enlige, ældre og svagelige mennesker - såvel kvinder som mænd - fortrinsvis medlemmer af det romersk-katolske trossamfund i Danmark uddeles af legatbestyrelsen i november 2008.

Ansøgninger indeholdende navn, bopæl, alder, oplysning om kirkeligt tilhørsforhold samt kopi af årsopgørelse for 2007* skal være legatbestyrelsen i hænde senest den 31. oktober

*Ansøgninger uden vedlagt opgørelse kommer ikke i betragtning.

Ansøgningen stiles til:
Katolsk Bispekontor
Gammel Kongevej 15
1610 København V.

Advokat

Marianne Qvist
Paradishegnet 5
2840 Holte
Telefon 45 46 19 40

**Arv
Testamente
Dødsboer
Skøder**

www.marianneqvist.dk

Victor Nielsen

Stenhuggeri og
Monumentforretning
v/stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV

Tlf. 33 21 65 48
Fax. 33 21 30 32

Katolsk Orientering

Orientering nr. 17

17. oktober 2008

34. årgang

Redaktion Lisbeth Rütz (ansvarshavende)
Redaktionssekretær Kuno Arnkilde
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement
 Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Elisabeth Thomsen, Karen Ring, Helge Clausen, Kate Toft Madsen, Kirsten Krog, Grethe Olsen og Klaus Møller-Jørgensen.
Redaktion og annoncer
 Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V,
 tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,
 e-mail: redaktion@katolskorientering.dk

Giro 205-7042
 Orientering fra sognene: indlæg sendes til sognenyt@katolskorientering.dk
 Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.
 Abonnementspris 420 kr. helårligt. Løssalg 21 kr. i Stenobutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.
Udgiver Ansargstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V
Tryk Morsø Folkeblad Bogtrykkeri
 Trykt oplag 9200 - Distributør oplag 8000
 ISSN 0902-297X

Galleri Emmaus overgår til at være en erhvervsdrivende fond

Mogens Hoff's maleri "Emmaus"

Galleri Emmaus på Ll. Svenstrup Gods blev dannet for 5 år siden med en vision om dels at blive en landsdækkende forretning for kristen, religiøs kunst og dels at fungere som væksthushus med mulighed for kreativitet og fordybelse i den kristne tro.

På få år har Galleri Emmaus år udviklet sig til at være et af landets største gallerier, og har inden for de sidste år også kunnet tilbyde retræter, malerkurser og pilgrimsvandring.

Tiden er kommet til, at Galleri Emmaus ikke længere skal være ejet af en privatperson, men drives af en fond med bestyrelse. Derfor har ejeren Grethe Olsen og hendes mand oprettet en Emmausfond. Emmausfonden skal sikre mulighed for fortsat at udbygge arbejdet. Alle stedets indtægter vender tilbage til fonden, og på sigt skal

fonden også yde økonomisk støtte til køb af kunst til kirkerum og menighedslokaler.

Jeg føler mig lidt som Hanna, der skulle give sit barn videre, siger Grethe Olsen. Men jeg gør det som Hanna med glæde og taknemmelighed, for det har været tanken fra starten. Nu er alle basisudgifter ifm opstart af galleriet betalt, galleriet er gældsfrit, og tiden er kommet til at give det videre. Jeg har fundet 5 dygtige personer med engagement og bred erfaring indenfor kunst, teologi, økonomi og netværksskabelse, som alle har sagt ja til at danne en fondsbestyrelse.

Støt Emmausfonden

For at sikre et tilstrækkeligt økonomisk bæredygtighed for fonden er der behov for kr 500.000. Beløbet skal være indsam-

let senest 31.12.08, så Emmausfonden kan etableres pr 1.1.09.

- Mange har fortalt mig, at det er en umulighed at samle så mange penge sammen på så kort tid. Men jeg har siden de første tanker om Galleri Emmaus hørt at hele visionen var umulig, og det til trods er den en levende realitet. Hjælp mig med at give Emmausfonden en værdig start.

Gavebeløb

ALLE gavebeløb modtages med taknemmelighed. Beløbet kan indsættes på særlig konto

Registreringsnummer 6160

Kontonummer 4614 562.

Ved gaver på minimum kr 500,- sendes et tryk af Mogens Hoff's maleri "Emmaus".

Den fattiges rigdom

Af Klaus Møller-Jørgensen, journalist

Tidligere i år var jeg 3 måneder i Ghana i Vestafrika med kone og tre børn på 7, 14 og 17 år. Min kone og jeg havde en gammel drøm om at komme ud at rejse med vores børn, og da muligheden for at hive 3 måneder ud af kalenderen pludselig opstod, besluttede vi os for at realisere drømmen. Vi ville gerne ud et sted, hvor vi kunne komme tæt på den lokale kultur, og det gør man bedst ved at arbejde sammen med de lokale. Det lykkedes at finde et dansk udlandsprojekt, hvor man kunne bruge os som frivillige, fordi vi begge havde en faglig baggrund, man lige nu havde brug for derude.

Det var en stor og vanskelig beslutning for vores familie at tage af sted. Hvad med skolegang, fritid, sprog og i det hele taget det at skulle opholde sig så lang tid under ekstremt anderledes forhold - med malariamyg, slanger og 45 grader i skyggen? Vi fandt en international skole, hvor alle tre børn kunne være sammen, det var især vigtigt for den yngste, der ikke kan engelsk. Men rigtig meget kunne ikke afklares på forhånd, så på et tidspunkt måtte vi bare se hinanden dybt i øjnene og sige: OK - vi ta'r chancen! Og det viste sig at være en rigtig beslutning trods mange besværligheder undervejs. Dels fordi det var en fantastisk oplevelse; men især fordi vi fik så meget med hjem. Projektet ligger i det nordlige Ghana, i en landsby midt ude i den vestafrikanske

bush. Regionen er en af landets fattigste og mindst udviklede. Stor set alle forestillinger om "det primitive Afrika" bliver bekræftet her: befolkningen bor i runde negerhytter med ganske få ejendele, de laver mad over åben ild, kvinderne passer huset, mændene passer markerne og børnene passer dyrene. De er meget fattige, børnedødeligheden er stor, de sanitære forhold elendige, analfabetismen udbredt og skolegangen begrænset, og det sker jævnlige, at folk går sultne i seng.

Projektet består af forskellige undervisningsprogrammer, som skal bevidstgøre befolkningen om deres muligheder for selv at forbedre deres forhold, eksempelvis gennem bedre dyrkningsmetoder og bedre sanitære forhold. Og bevidstgøre dem om deres rettigheder i forhold til lokale og statslige myndigheder; Ghana er et efter afrikanske forhold rimeligt velfungerende demokrati.

At leve længere tid i en så fremmedartet kultur sætter sine spor hos både børn og voksne. Noget af det, der gjorde størst indtryk, er den glæde og positive indstilling til livet, som alle omkring os udstrålede. Uanset deres elendige forhold var der altid et smil på læben og en venlig hilsen. Ghaneserne griner meget, og med sang og dans og venskabelige drillerier udholder de mange plager.

I dag kan vi tydeligt mærke på alle tre børn, at opholdet har præget dem. De blev hver morgen kørt en time ad bumpede grusveje gennem bushen til en større by for at gå i skole, og de kom først hjem sent om eftermiddagen. Alle tre er blevet mere selvstændige og har fået en stor bevidsthed om, at lykken ikke nødvendigvis ligger i materielle ting. Afrika har lært dem, at det er muligt at klare sig med lidt, og at man ikke skal tage noget for givet men må tage livet, som det kommer. De fælles oplevelser og de mange udfordringer undervejs har desuden styrket båndene mellem os alle i familien. Og nok især mellem de tre søskende, deres gensidige omsorg er bemærkelsesværdig.

En anden ting, som gjorde et stort indtryk, er ghanesernes forhold til religion. I nord er de muslimer, mens de i syd er kristne; men der er betydelige kristne mindretal i nord og omvendt muslimske i syd. Der har været masser af konflikter gennem årene mellem forskellige stammer og med skiftende koloniherrer; men de to store religioner har i århundreder levet i fredelig sameksistens. Og det er ikke, fordi de er ligeglade. Ghana er et dybt religiøst samfund; at overvære en katolsk højmesse i Cape Coast på sydkysten er en voldsomt medrivende oplevelse. Og dagligt at være vidne til hvordan muslimerne oppe i nord passer deres bønner og øvrige ritualer er en stærk påmindelse for os andre om religionens forankring i dagligdagen. Alle vigtige møder eller sammenkomster bliver indledt og afsluttet med en bøn, og er der kristne tilstede, lader man gerne den ene af bønnerne være kristen.

I det hele taget er tolerancen påfaldende. I dette dybt forarmede land har man vigtigere ting at gå op i, end om folk nu har den ene eller den anden tro. Eller hvordan den enkelte nu helt præcist efterlever denne tro. Det giver stof til eftertanke, når man kommer fra et land, hvor muslimer nærmest per definition er lig med problemer. Eller når man kommer fra et kirkesamfund, hvor pavelige rundskrivelser synes at være vigtigere end den enkeltes personlige tro.

På internettet: www.katpod.dk
 Radioen - der sender når du lytter

Abortdebat i USA

Forud for valget i november har den amerikanske lægmandsbewægelse, Knights of Columbus, der har 1,7 millioner medlemmer, produceret et lydclip, som nu bringes i lokalradioer og på internet

Finanskrisen og bankkrak

En amerikansk biskop, William F. Murphy, har sammen med sine kolleger sendt et brev til kongressen med nogle overordnede tanker omkring en løsning af krisen.

Fundet i programmet

af Stig Holsting

Uge 42-43

RADIO

P 1: Fredag den 17. Oktober

03.45 Religionsrapport

Et journalistisk magasin, der går i dybden med tendenser og nyheder fra den religiøse verden, både herhjemme og i resten af verden. Med nyheder, reportager, debat og kommentarer vil vi udfordre vanetænkning og fremme dialogen mellem grupper med forskellig tro - eller uden tro.
 Tilrettelæggelse: Iben Thranholm.
 (Genudsendelse fra mandag).
 (Sendes også søndag 19.03).

P 1: Søndag den 19. Okt.

08.03 Tro og eksistens

Et forkert valg.

Helene Hægglund fortæller om at være i kloster og blive tvunget til et opgør med sin tro.

Eftertanke fra vugge til grav: Pejlemærker til et livssyn.

Tilrettelæggelse: Anders Laugesen.

P 1: Fredag den 24. Okt.

03.45 Religionsrapport

Tilrettelæggelse: Iben Thranholm.

(Genudsendelse fra mandag).

(Sendes også søndag 19.03).

TV

DR 2: Tirsdag den 21. Okt.

18.25 Verdens kulturskatte

"Jupiters søjler - Baalbek i Libanon" (Treasures of the World)

Den fönikiske by, der var hjemsted for tilbedelse af en trenighed af guder, var kendt som Heliopolis i den græske periode. Den genvandt sin religiøse funktion i Romertiden, da den som et fredeligt sted for guden Jupiter tiltrak tusinder af pilgrimme. De kæmpemæssige strukturer i Baalbek står som et imponerende højdepunkt i det romerske imperiums arkitektur.

Katolsk Orientering

Tænk stort Bibelsynoden er afsluttet

Tekst: Lisbet Rütz

D. 26. oktober sluttede den XII verdensbispesynode i Rom, hvor 180 biskopper repræsenterende bispekonferencer over hele verden, 10 overhoveder fra religiøse ordener, 32 gejstlige der var udnævnt direkte af paven, 37 observatører og 41 eksperter i tre intense uger havde arbejdet på at belyse Bibelens rolle i Kirken og i samfundet. Paven opfordrede i sin åbningstale synodefædrene til at "tænke stort" og se Bibelen som en kilde til fornyelse af familien og samfundet. Allerede få minutter efter synodens start udtalte dens ordstyrer, Quebecs kardinal Marc Quillet, sig om behovet for, at paven udsender en encyklika om Bibelen og dens rolle i Kirkens liv. I fem minutter lange indlæg skiftedes synodefædrene derefter i de følgende uger til at fremføre deres anliggender på vegne af deres lokale bispekonferencer.

Biskop Georg Müller fra Trondheim

Der er brug for bedre prædikener

Bishop Tucanas af Tucson (Arizona) i U.S.A. kaldte mange prædikener i dag for "søvndyssende" og foreslog efter Paulusåret et prædikenens år, hvor biskopperne sammen med deres præster kunne øve sig i kunsten at prædike. Søndagsprædiken er,

hvad langt de fleste af Kirkens medlemmer må nøjes med af oplæring i troen, og derfor er det vigtigt, at det kateketiske potentiale i den styrkes, mente han og forudså, at tiltag i den retning kunne føre til et nyt forår for Kirken.

Men ingen prædiken uden opmærksomme tilhørere. Kunsten at lytte var, hvad Biskop Luis Tagle fra bispedømmet Imus på Filip-

pinerne lagde vægt på i sit indlæg, fordi mange budskaber i dag drukner i monolog, støj, passivitet, intolerance og selvoptaget-hed.

De kristne forfølges

En del af deltagerne så bevidstheden om at være forfulgt som en del af deres kristne selvforståelse.

"Troskab mod Guds ord", understregede msgr. Ramzi Garmoul, kaldæisk ærkebiskop af Teheran, "fører til forfølgelse. Hele Bibelen, fra Første Mosebog til Johannes Åbenbaring forklarer os det tydeligt"

Flere lagde vægt på, at Kirken i dag forfølges. Et stort indtryk gjorde indlægget fra kardinal Emmanuel III Delly, den kaldæiske patriark i Irak, der beskrev de kristnes dagligdag i Irak som en via dolorosa. Uden direkte at placere ansvaret beskrev han situationen i landet i dramatiske vendinger. "Vi har prøvet alt for at få fred og ordnede forhold i dette land", sagde han og kaldte situationen i nogle dele af Irak for "katastrofal og tragisk".

Fortsættes side 13

Familieprojektet anbefales

"En stor og vigtig gruppe blandt vore katolikker er familierne, ikke mindst de unge med mindre børn og teenagere" - skriver biskop Czesław i sin anbefaling.

Læs mere side 5

Sprog- og integrationskonsulenten

Den 1. november har Helle Jørgensen arbejdet som sprog- og integrationskonsulent i bispedømmet i tre måneder. Vi har talt med hende.

Læs mere side 4

Kronik

Groft sagt er evangelisering Kirkens betegnelse for det forhold, at verden ikke er som den burde være - indleder Nicki Hansen sin kronik

Læs mere side 7

Hvor er fokus?

Hvor er fokus? - Iod det gentagne gange i Jesu Hjerte Kirkes menighedssal den 8. oktober. Foreningen Academicum Catholicum havde indbudt tidligere redaktør af Katolsk Orientering Torben Riis.

Læs mere side 7

Kirkeskat

Interview med bispedømmets "særlige sagsbehandler" Erling Tiedemann om praktiske udfordringer omkring kirkens medlemsregister og den politiske proces omkring kirkeskat som kildeskat.

Læs mere side 10

Sankt Albani Kirke i Odense fylder 100 år

Foto: Thao Ngo

Det var let at se. Der skulle være fest! Byens borgere kunne med smil om mund se flittige hænder smykke Sct. Albani med blomster guirlander, den "gamle" kirke, der havde rejst sit tårn over byen for 100 år siden, ville nu samle sin katolske familie til fest.

Var det ydre prydet, var det indre det ikke mindre.

Store og prægtige buketter fyldte kirken, og koret var næsten som en Edens have at se, en glæde og en fryd for hjertet - der ikke blev mindre, da den store portdør svingede op for en glitrende procession af

første kommunikanter i hvide dragter, ministranter i svingende albaer, offerbærere i fineste puds og mange, mange præster i ens guldblinkende messehageler.

Og ikke kun øjet kunne fryde sig.

Et veloplagt orgel ledsaget af hele tre kor kunne udover menighedens egne stemmer glæde øret med både danske, vietnamesiske og polske salmer til den smukke messe, der i biskoppens fravær blev ledet på bedste vis af Lars Messerschmidt, der gav menigheden en tanke-værdig prædiken til åndelig næring.

Gaver til alteret blev bragt af børn og voks-

ne fra mange nationer, som det bør sig, når familien fra verdenshjørner er samlet for at forenes i lovprisningen af den treenige Gud.

Alteret blev tilroget på behørig vis, og der var stille i kirken, da klokken forkyndte forvandlingen - og stilheden rådede også, da menigheden trådte frem for at gå til Herrens bord og modtage det helligste sakramente.

Stille var der dog ikke, da messen sluttede med et fuldtone "Store Gud, vi love dig", hvor i sandhed enhver kunne høre, at her hemseltede alle tungemål i takkesangens offerskål - Nej, Gud er ikke død! Han er! Og hans menighed er i ham!

Senere gik festen videre under mindre højtidelige former i skolens gymnastiksal med taler, mange taler og lidt sang samt - til alles store glæde - meget og velberedt mad i lange baner.

Jo, når familien er samlet har man det bedst omkring et veldækket bord.

Til slut var der også en gave til hver gæst. Et smukt billedhæfte om kirken lavet af Joseph Lindberg Nielsen kunne alle få med hjem til glæde og erindring efter en mindeværdig dag.

Tillykke Sankt Albani Kirke med de 100 år og frisk mod til de næste.

Forfatterens navn er redaktionen bekendt

Navigation i ord

Det kan være svært at navigere i det hav af ord, den XII. verdensbispekonference efterlod sig, for de over 230 indlæg er et ganske omfattende problemkatalog over de svøber, der hænger vores plagede klode.

Men mange af indlæggene formidlede et billede af den lidende kirke. Biskop Nicephorus D'Cruze af Khulna i Bangladesh så det som Kirkens rolle at være solidarisk med de fattige og kræve retfærdighed for alle i et land, der er plaget af korruption.

"Kirken må lære at lytte på den måde, Gud lytter på, og må give sin stemme til dem, der ingen har", sagde den filippinske biskop Luis Antonio Tagle, der fortalte om en Gud, der lytter til de fattige, enken, de forældre-løse og de forfulgte. Den lettiske biskop Anton Justs fortalte om en af sine præster, der blev idømt ti års fængsel, fordi han nægtede at træde på en bibel.

De tre udsagn viser, at Kirken i de totalitære regimer fortæller om håb, mens regimerne består, og forkynder fred og retfærdighed, tilgivelse og forsoning, når de er brudt sammen. I den tredje verden solidariserer den sig med de fattige og kræver retfærdighed for alle.

Der ligger en dobbelthed i, at Bibelen både er menneskeord og Guds ord. Dette skal formidles videre til en verden, der er splittet mellem irreligiøs rationalisme og fanatisk fundamentalisme.

Den historisk – kritiske bibelforsknings metoder er nødvendige, for frelseshistorien er også et historisk forløb. Men samtidig skal den spirituelle dimension respekteres.

Og her har vores kirke noget at tilbyde. Dens klostre har plejet lectio divina, siden Benedikt skrev sin regel for mere end 1.500 år siden. Denne langsomme, uanalytiske måde at optage Ordet på er en væsentlig del af Kirkens tradition.

Pave Benedikt tog tråden op fra sin nylige tale i Collège des Bernardins i Paris og betonedede i sin tale d. 14. oktober til bispekonferencen, at der skal slås bro over kløften mellem den videnskabelige eksegese og lectio divina. Hvis man begrænser sig til den historisk – kritiske metode, forbliver fokus i fortiden. Og så havner man i en kristendomsforståelse, der benægter, at det guddommelige kan handle gennem historien.

En af synodens konklusioner var, at der skal prædikes bedre. Sine steder i Afrika og Sydamerika har der været massiv fremgang til de fundamentalistiske bevægelser. I Vesten tager sækulariseringen samtidig sit onde kvælertag på Kirken. Derfor er problemstillingen ikke kun et akademisk anliggende. Som paven påpegede, afhænger troens og Kirkens fremtid af den måde, den formidler sit budskab ud på.

Lisbeth Rüttz

**Familie-
projektets
hjemmeside**

www.prikgrafik.dk/cd_rom/

Bibelsk fundamentalisme

KO refererer 3.10. pave Benedikt XVI s tale i et kulturhus i Paris d.12.9. og citerer afsnittet om, hvordan munkenes daglige læsning af Skriften i middelalderen beskyttede dem mod fundamentalisme: "Det vedvarende, systematiske arbejde med Skriftens mange betydninger skærpede bevidstheden om, at sandheden aldrig findes i den bogstavelige udlægning af Skriften." Hele hans tale kan læses på Catholica (www.catholica.dk).

Kirsten Kjørulff (KK) redigerer den meget vigtige og krævende rubrik "Spørg om troen." I samme nummer skal hun svare Kim, som "ikke kan forlige sig med at paven sidder og i realiteten bestemmer over hvad katolikker skal tro og tænke."

Liberal bibelfortolkning.

Jean-Pierre Duclos karakteriserer min måde at begrunde læren om embederne som ren fundamentalisme, fordi jeg citerer 2 bibelsteder: Peters udvælgelse (Matæusevangeliet kap. 16 vers 18) og missionsbefalingen (Matt 28,20). Jeg kunne have nævnt yderligere mindst 20 steder i NT, som bekræfter den samme lære og samtidig supplerer og belyser den på netop den måde, Paven er talsmand for på side 4 i Parisertalen, der henvises til.

(Jf. også Katolske Kirkes Katekismus §880 til §896 og Katolsk mini leksikon artikel "Peterembedet" og "uføjbarlighed".)

Jeg er helt enig i, at det er Pavens ærinde, at Bibelens tekster skal belyse hinanden og i deres helhed og med rod i den hellige Tradition vise os vej til en stadig større erkendelse af sandheden. Men der er en radikal forskel på fundamentalisme og så

KK svarer helt rigtigt, at det gør han selvfølgelig ikke. Denne misforståelse skyldes at Kim ikke kender læren om embederne, som Gud anvender til at lede sin Kirke. Men desværre må den måde, KK citerer det Det nye Testamente på for at begrunde læren om embederne, karakteriseres som ren fundamentalisme. Vi kan nemlig ikke aflæse den moderne forståelse af pave- eller bispeembedet direkte af de nytestamentlige tekster. Der er sket en udvikling, som har ført frem til den nuværende struktur. Der er ikke plads til at skitsere den her, men at ignorere den er fundamentalisme. Det er netop denne bibelfundamentalisme, paven tager afstand fra i sin tale i Paris, og som den igangvæ-

at have Bibelen som fundament!

Det er en skam, Jean-Pierre Duclos ikke havde plads til at skrive, hvad det er for "en udvikling, som har ført frem til den nuværende struktur". Og hvad mon der menes med "moderne" forståelse? Det er klart, at mange ydre ting ændrer sig i takt med historiens gang, men selve kernen må nødvendigvis altid forblive intakt. Så hvis den moderne forståelse af pave- eller bispeembedet ikke mere kan udledes direkte af de nytestamentlige tekster, har vi sandelig et problem, som kan få vidtrækkende følger. Så er vi godt på vej ned ad den glidebane, som har ført mange ikke-katolske teologer ud i diverse hjemmestrikkede teologiske konstruktioner, hvor man ændrer eller skrotter det ene troselement efter det andet.

Vi ser desværre også tendensen inden for den moderne katolske teologi. Det er vist

rende bispekonference i Rom kraftigt advarende imod.

Hvis man ønsker at se, hvordan den moderne bibelvidenskab undgår fundamentalismen, når der skrives om embederne, vil jeg anbefale de to artikler af Kjeld Wogensen om, hvordan den katolske bibelforsker Paul Hoffmann fremstiller begrebet ledelse i Det nye Testamente. De kan læses i Katolsk dialog og Information 2008 nr. 1 s.18-24 og nr. 2. s. 22-29 og på www.katolskdialog.dk

Jean-Pierre Duclos
3600 Frederikssund

på tide at lytte til Paulus, når han til beskopperne i Milet siger:

"Tag vare på jer selv og hele den hjord, som Helligånden har sat jer som tilsynsmænd for. Vær rette hyrder for den Guds Kirke, som han har erhvervet sig med sit eget blod. For jeg ved vel, at når jeg er borte, vil glubske ulve snige sig ind blandt jer og ikke spare hjorden. Og i jeres midte vil der fremstå mænd, som forfalsker budskabet for at vinde disciplene over til sig. Derfor er det, jeg siger, at I må være på vagt" (Apg 20,28)

Derfor må vi klamre os til Peterembedet og takke Vorherre for, at vi er velsignet med så fast en klippe som Benedikt XVI, der holder os fast på både Den hellige Skrift og Den hellige Tradition.

Kirsten Kjørulff

Kommentar til Stig Holstings artikel i nr. 17

Stig Holsting (SH) beskriver Johannes Jørgensen (JJ) og André Carofs forhold i K.O. nr. 17; en reaktion på nummeret før. SH misforstår mig mod bedre vidende.

Om JJ og Carofs forhold var seksuelt, tager jeg ikke stilling til. Det er ikke mit ærinde. Der er heller intet i vejen med min forståelse for parrets diskretion. Jeg har i ca. 30 år beskæftiget mig seriøst med Jørgensens tid og kender den.

Min artikel påpeger klart, at Johannes Jørgensen Selskabet i en lang biografi på Selskabets hjemmeside knapt ofrer 3 linjer på forfatterens familieforhold. Jeg understreger i særdeleshed, at man totalt ignorerer André Carofs eksistens.

Man har altid vidst, at Carof fandtes. SH's artikel viser med al ønskelig tydelighed, at Selskabet har stort kendskab til JJ's 20 år med den franske kvinde - trods massiv tavshed om hende i biografien. Det er

ikke ærligt.

Jeg har sendt den originale biografi til K.O.'s redaktion (samt de andre omtalte) som dokumentation for, hvad jeg skrev. Mellem K.O.'s nr. 16 og nr. 17 har nogen nemlig ændret Jørgensen-biografien på Selskabets hjemmeside.

Når Stig Holsting gør opmærksom på, at jeg bryder etiske regler ved ikke at nævne Jørgensen Selskabets tidsskrift under et fotografi (hvilket jeg gav min uforbeholdne undskyldning for til SH på mail d. 25. sept. såvel som i K.O. nr. 17), - så vil jeg til gengæld sige, at jeg forventede en plausibel forklaring på biografens udelukkelse af André Carof samt at læse, at Johannes Jørgensen Selskabet erkender fejlen og naturligvis vil bringe samtlige biografier i orden.

I stedet for kom der en skolemesterbelæring. Interessant, bevares, - men skuffen-

de lærerig på anden vis. Jeg troede, der var højere til loftet end som så i Johannes Jørgensen Selskabet.

Helle Kofod
Middelfart

Replik fra Stig Holsting

Der er fri adgang for enhver til at studere Johannes Jørgensens værdifulde forfattereskab, og selskabet, som bærer hans navn, står gerne til rådighed for enhver, som måtte have hjælp behov.

Stig Holsting

Redaktionen henviser eventuel yderligere diskussion vedr. Johannes Jørgensen og André Carof til Johannes Jørgensen Selskabet.

den danske tidebogs omfang: ikke just en pocketbog som man tager frem af lommen eller har med i kufferten eller tasken. Kaldet som far og mor i en familie kan også være en forhindring. At bede tidebøn og rosenkrans kræver fred og ro i omgivelserne og det indre sind, og frem for alt når man beder tidebøn sammen med andre (korbøn) kræves en opvning

i rytme. I klostrene betragter man stadigvæk tidebønnerne som en del af intimsfæren og siger nølende ja når man beder om at deltage. Endelig bruger nr. 1173 ordet inviteret. En invitation kan man sige enten ja eller nej til.

Hans Thams Clausen
2000 Frederiksberg

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med navn, adresse og telefonnummer. Kun navn og postnr. offentliggøres i bladet. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte læserbreve, der overskrider 300 ord.

Læserbreve kan indsendes som e-mail til

redaktion@katolskorientering.dk
eller som brev til Katolsk Orientering, redaktionen,
Gl Kongevej 15,
1610 København V

Bryllup i Nordsjælland

I Nordsjælland, lidt uden for Hillerød, ligger klostret Sankt Josefs Karmel, der tilhører "Vor Frue af Bjerget Karmels Orden". Den 12. maj 1999 ankom de første tre karmeliternonner til Hillerød. Efter ni år bor der nu 9 søstre, som fører et kontemplativt liv i uafladelig bøn og stilhed. Søstre er af forskellige nationaliteter: Dansk, svensk, vietnamesisk, hollandsk, ungarsk og polsk; men fællessproget er dansk.

I Jesu Kristi tjeneste forsøger karmeliten at leve med et rent hjerte og en god samvittighed. Guds ord i Bibelen skal være det lys, der leder karmeliten i alt, hvad han eller hun gør. Ikke kun hjertet og munden skal være fulde af Guds ord; men hele personens væsen og daglige liv skal gennemsyres af det.

Og den 4. oktober sagde endnu en kvinde ja til at vie sit liv til Gud i karmeliterordenen - for altid.

Søster Maria Kristina af Helligånden af lagde "De Evige Løfter" ved en festmesse, der blev læst af br. Wilfrid Stinissen, OCD og generalvikar Lars Messerschmidt. Derudover deltog flere andre ordensbrødre fra karmelordenen samt præster fra bispedømmet.

Sr. Maria Kristina af Helligånden har vietnamesisk baggrund, og hendes store familie kom fra nær og fjern for at deltage i den store og glædelige begivenhed.

Du kan læse mere om Karmel på hjemmesiden www.karmel.dk

- karn

Festival i Aalborg

Den 6. september afholdte Sct. Mariæ kirke Aalborg en supersjov børne- og ungdomsfestival for alle børn og unge i menigheden. Vi ville gerne vise børnene og de unge, at der hører mere til at være en del af menigheden, end at gå til messe og undervisning. For børnene var der lagt op til nogle sjove timer sammen med jævnaldrende. For de unge var der en del planlægning og samarbejde, f.eks. med at stå i bod og hjælpe til ved messen.

For alle var der en børne- og ungdomsmesse med ungdomspræsten Gregers. Den var lidt anderledes end den normale messe, og der var dejlig musik til - spillet af børn og unge.

Bagefter var der dukketeater, hvor vi også blev hevet op på scenen. Son fra DUK lavede fællesaktivitet, hvor vi alle blev rystet godt sammen. Så blev hallen åbnet, hvor man kunne slå sig løs i skydeboder, fiskedam, lykkehjul, tegneaktiviteter. Man kunne lave sin egen badge eller få ansigtsmaling, mode sine kateketer eller repræsentanter fra DUK, prøve at være ministrant; og så var der rigtig god mad til alle sultne børn, unge og deres forældre. Det er anden gang, vi holdt B&U festivalen. Vi anbefaler alle sogne at holde sådan en speciel dag for deres børn og unge. Det kræver lidt arbejde; men som I kan se på billederne, havde børnene det sjovt, så det var det hele værd.

- rütz

Mary Lassen

Kulturnat i Sankt Andreas Bibliotek

Programmet bestod af fire korte oplæg med mulighed for at stille spørgsmål bagefter. Professor Brian Patrick MacGuire fra Roskilde Universitet lagde ud med at fortælle om overgangen fra aristokratisk til pastoral kristendom i Danmark og brugte Rimberts biografi om den hellige Ansgar som et eksempel på en fortælling om åndeligt venskab mellem to mænd. Men Ansgar har været svigtet af dansk

Hvorfor er det fjerde Laterankoncil en bevidsthedsændring i Kirkens historie? Hvorfor er det sundt at leve efter Sankt Benedikts regel? Hvad er egentlig en legende? Og hvordan afbildes evangelisten Johannes ?

Disse og mange andre spørgsmål var oppe at vende, da Sankt Andreas Bibliotek for første gang slog dørene op på kulturnatten.

historie-skrivning, og det skyldes måske danskernes anstrengte forhold til det tyske, fortalte MacGuire.

For 1.500 år siden skrev Europas værnehelgen Sankt Benedikt sin regel, der endnu i dag har stor betydning som rettesnor for, hvordan et klosterliv skal leves. Det er en krævende livsform at leve i et kloster, hvor man er meget overladt til sig selv, så man skal kunne holde sig selv ud for at leve der;

men inden for klostrets fælles ramme er der også plads til at udfolde sin individualitet, fortalte moder Anne Kjellegaard fra benediktinerindernes kloster på Åsebakken. Moder Anne Marie tegnede et billede af den hellige Benedikt, sådan som vi kender ham fra Gregor den Stores dialoger, der er en kilde til forståelse af hans liv.

Legende kommer af legendum est og betyder noget, der bør læses, fortalte Søster Hildegard Madsen fra Liobasøstrenes kloster på Frederiksberg. Hun præsenterede den hellige Lioba og kaldte Rudolf af Fuldas legende om den hellige Lioba en fortælling om bønnens kraft, der kan varme sjælene endnu i dag. Til sidst fortalte Hanne Gregersen om det symbolmættede Johannes-evangelium og tegnede et portræt af evangelisten Johannes, der som den eneste af de tolv apostle døde af alderdom. Spørgelysten var stor hos de mange deltagere, der fik fyldt rigeligt med lærdom på, inden de atter forsvandt ud til kulturnattens herligheder.

Jubilæumsfest i Haderslev

Søndag den 12. oktober blev hundredårsjubilæet for Sankt Marie Kirke i Haderslev fejret. I biskoppens fravær blev højmessens fejret med generalvikar Lars Messerschmidt som hovedcelebrant.

I den nymalede og overfyldte kirke bød sognepæsten, pastor Jan Zalewski, velkommen til alle, herunder kannik, msgr. Ansgar Lüttel fra Osnabrück og pastor, dr. Ludger Hölscher fra Flensborg, som repræsenterede henholdsvis biskop Bode af Osnabrück og ærkebiskop Thissen af Hamborg. Blandt de indbudte gæster var også msgr. Timmermann, domprovst Kim Eriksen og sogneprest Kirsten Münster fra

folkekirken. Desuden oplæste pastor Zalewski en hilsen fra biskop Czeslaw. Der var flere gæster fra nabosognene og fra Sankt Marie Menighed i Flensborg.

Under højmessens, hvis faste led blev sunget på latin, blev syv unge fra menigheden firmet. Generalvikaren holdt en dialogprædiken med dem om dagens evangelium, som handlede om Peters beken-

delse af Jesus som Guds Søn og Jesu løfte om at bygge sin Kirke på Peter. De unge skulle nu om lidt lige som Peter bekende deres tro på Jesus Kristus, blot med lidt andre ord. De skulle lige som Peter svare på Jesu spørgsmål: "Men I, hvem siger I, at jeg er?" Hverken Peter eller de unge havde af sig selv kunnet tænke sig til denne tro, som kom fra Gud selv. I dåben havde de unge af Gud modtaget Jesus og var blevet hans brødre og søstre. I firmelsen ville de af Gud modtage Helligånden som gave, og hver især blive som en kirke, hvor Faderen, Sønnen og Helligånden bor. For hundrede år siden byggede man et hus til Gud i Ha-

derslev, idet Gud ønskede at være iblandt de over 500 katolikker i området, og Gud ønsker også at være i hver enkelt af os. Det kan være, at det bliver en livslang proces, men hvis Helligånden får lov til at virke i jer, vil det kunne ses af andre, sluttede generalvikaren.

Vejret havde fra morgenen af været lidt trist, men midt under højmassen begyndte solen at skinne klart ind i kirken gennem korets højre vindue, som har et glasmaleri af den hellige Ansgar. Man kunne næsten fornemme, at han glædede sig med alle deltagere ...

I slutningen af den højtidelige messe, hvor orglet blev betjent på bedste vis af Ole Wienerød, overbragte de to tyske gæster hilsener, lykønskninger og gaver fra deres respektive biskopper. Domprovst Eriksen overbragte også hilsen og gaver fra Haderslevs folkekirkebiskop Niels Henrik Arendt, som ikke kunne være til stede på grund af rejse til Afrika. Domprovst Eriksen mindedes besøget i Sankt Marie Kirke i 1999, hvor ca. 100 præster fra folkekirken var blevet orienteret om Den katolske Kirke, og hvor man havde sunget og bedt sammen, og hvor han oplevet en bekræftelse med hensyn til de grundlæggende trossandheder. Endelig roste han det katolske arbejde med at integrere udlændinge i Danmark.

Sognepræst Kirsten Münster bragte en hilsen og lykønskning fra Haderslev Domsgn, hvor man i Vor Frue Kirke har en smuk middelalderlig alabastfigur af Jomfru

Maria som himmeldronning på højalteret. Kirsten Münster sagde, at i folkekirken havde Maria siden reformationen spillet en mindre rolle, men hun var glad for, at de kristne kunne være fælles om Fredens Evangelium. Hun sagde også tak for det katolske engagement i Kirkedagene i Haderslev i 2007. Desuden overbragte Kirsten Münster hilsener fra Haderslevs øvrige protestantiske menigheder, og overrakte som gave en CD med musik, indspillet på domkirkens orgel.

Af de øvrige gæster udtrykte msgr. Timmermann på sin families vegne dyb taknemmelighed til Haderslev by og Sankt Marie Kirke. Hans far havde gået på seminariet her, havde spillet orgel i Domkirken og havde gået i Sankt Marie Kirke, før han blev katolik.

En af firmanderne holdt en takktale og overrakte blomster til generalvikaren. Menighedsrådsformanden, Feliks Wojtaszewski, takkede til sidst for den store deltagelse i jubilæet.

Efter højmassen var der buffet på én af byens restauranter, hvor både de lokale katolikker og gæsterne udvekslede erindringer og hyggede sig sammen. Menigheden fik her overrakt en kopi af et billede af Jomfru Maria med Jesusbarnet, trykt i Haderslev i 1787.

Se, sådan fejrer man sin kirkes hundredårsjubilæum!

Helge Clausen

Sprog- og integrationskonsulent

Sr. Alberta fra Elisabethsøstrene til danskundervisning hos Helle Jørgensen

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

Den 1. november har Helle Jørgensen arbejdet som sprog- og integrationskonsulent i bispeddømmet i tre måneder. Stillingen er nyoprettet, og vi har sat hende stævne for at høre mere om hendes opgaver og selvfølgelig også for at høre, om hun er glad for sit nye arbejde.

Stillingen blev oprettet for at kvalitetssikre danskundervisningen for udenlandske præster og søstre, som kommer til Danmark og i samarbejde med menighederne at formidle integration i bispeddømmet og i det danske samfund.

Katolsk Orientering fik lov til at bryde ind i en undervisningstime med sr. Alberta fra Elisabethsøstrene. Sr. Alberta kommer fra Polen, og hun får 2 timers danskundervisning om ugen hos Helle. Undervisningen finder sted i et lokale, der samtidigt er Helle Jørgensens kontor, og lokalet ligger visse biskoppens kontor - måske et udtryk for hvor højt bispeddømmet prioriterer sprog- og integrationskonsulentens arbejdsområde.

Helle Jørgensen

Helle Jørgensen er 47 år, gift og har to børn. Hun bor sammen med sin familie i Valby, og hun konverterede til Den Katolske Kirke for 3 år siden. Hun er uddannet cand. mag. i kinesisk og russisk, samt i undervisning i dansk for voksne fra Københavns Universitet. Og den russiske sprog-erfaring har hun særlig glæde af i sin nye stilling, fordi en del præster og søstre kommer fra Polen, hvor mange havde russisk i deres skoletid.

Hun har arbejdet seks år i Berlin som projektmedarbejder for Humboldt Universitat og Freie Universitat og undervist i kinesisk sprog og kultur pa Københavns Uni-

versitet og CBS. De sidste syv ar har hun undervist voksne udlandere i dansk pa Københavns Sprogcenter.

Arbejdsområdet

Hvordan er det gaet med dit arbejde de forste 3 maneder?

- Min stilling handler om sprog og integration, og min forste opgave fik jeg af biskoppen. Jeg har besogt de personer, praester og søstre, som biskoppen har bedt mig besogge for at afdekke omradet og finde ud af, hvordan situationen er; hvad folk har af onsker og behov og hvor langt de er i deres danskundervisning. Har de brug for mere danskundervisning, har vi aftalt, at de i forste omgang kan komme herind pa bispeskolekontoret og fa undervisning hver uge. Det er typisk, folk, der lige er ferdige med et undervisningsforlob og afventer, om de skal ga i gang med et nyt forlob, eller om de skal lave noget helt andet. Sa den sproglige del handler om, at jeg selv underviser og satter undervisning i gang.

Integrationsdelen handler om, hvordan folk falder til. Hvordan de far en plads bade i Danmark og i Kirken. Jeg skal lave en plan for, hvordan man tager imod dem, og hvordan den forste undervisning foregar samt iverksatte andre tiltag som f.eks. undervisning i samfundslare og praktikophold. *Er du ogsa konsulent for menighederne i integrationsspørgsmal?*

- Det er et omrade, som sagtens kunne komme pa sigt, men i forste omgang handler det om at lare bispeddømmet at kende, og derfor har jeg rejst meget rundt i landet de forste tre maneder og besogt mange venlige og spendende praester og søstre.

Helle Jørgensen har varet pa "stikkerne", som hun fortaller, og derudover har hun 8-9 personer inde pa sit kontor hver uge til undervisning. Endvidere rejser hun selv

udenfor København hver anden uge for at udføre danskundervisning i "marke".

Hvordan rejser du?

Med bus og tog, for jeg har ikke noget korekort - smiler hun.

Det lyder billigt?

- De er ogsa ret glade ompe pa konomikontoret - kan jeg forsikre dig.

Menighederne

Pa hvilken made kan menighederne stotte dig i dit arbejde?

- Det kan maske lyde som en selvfolgelighed, men det ville vare godt, hvis menighederne, nar de far en udenlandsk prast eller søster i deres midte, tankte pa, at de star overfor en person, der ikke forstar og

taler dansk som dem selv. Sa de tankte lidt over, hvordan man siger tingene - hvordan man formulerer sig.

- Menighederne ma meget gerne bruge mig, hvis de synes der er noget, jeg kan vare med til at iverksatte eller ogsa blot, hvis de onsker oplysninger om sprog og integration i almindelighed - de kan til enhver tid kontakte mig.

- Derudover mener jeg at menighederne skal bakke bispeddømmet op, sa meget de kan, nar man har valgt at investere i en person til sprog og integration. Stotte af bispeddømmet har prioriteret undervisning og integration sa hoit.

- En anden made at stotte pa kan ogsa vare at tage sig af den nye prast eller søster ved at invitere dem hjem eller prove at aktivere dem i menighedens arbejde. Det er jo ogsa integration bade socialt og sprogligt.

Myndighederne

Hvordan hjalper du bispeddømmet pa myndighedsniveau?

- Jeg hjalper praester og søstre med kontakten til Udlandingservice. Jeg sorger for alle de formelle tilladelser til ophold o.a. Jeg sender dokumenterne til de konkrete personer og hjalper med at udfylde ansøgningerne - og jeg rykker og sporger hos myndighederne.

Er 37 timer om ugen nok?

Det skal det jo vare, sa opgaven er ogsa at prioritere, men jeg har lige fra starten praktiseret, at nar der har varet et onske om mere danskundervisning her og nu - sa gar vi i gang med det samme. I stedet for at vente, til vi har lavet den store plan.

Hvor kommer din tidligere erhvervs erfaring dig sarligt til gode?

Isar min praktiske undervisningserfaring med udlandere i syv ar. Jeg kender undervisningsmaterialerne, sprogscoleverdenen,

offentlige tilbud, og jeg kender til de konflikter der kan vare med myndighederne. Og jeg har en forestilling om, hvornar og hvordan der skal suppleres med privatundervisning.

Fremtiden

Hvilke nye opgaver ser du fremover?

- Forst skal jeg afslutte mit arbejde med at afdekke bispeddømmets konkrete behov for sprog- og integration og dernast have udviklet og beskrevet en strategi for, hvordan sprogundervisningen skal fungere fremover. Jeg vil ogsa gerne udvikle et program for nytillkomne og dernast lave et program for al det andet, der ikke er sprog.

Jeg har varet i skolesystemet og undervist udlandere i syv ar, og derfor tanker jeg meget "skoleagtigt", sa vi skal have et kursus i "danske forhold". Et kursus der gerne ma organiseres i bispeddømmeregiet eller evt. finde noget, der eksisterer allerede. Der findes masser af tilbud blot det offentlige, som mange mennesker ikke kender noget til. Det bliver en af mine nye opgaver at gore opmerksom pa dette, sa man ikke med det samme engagerer en privat konsulent, som sikkert er meget dygtig, men maske ogsa dyr.

Har du ambitioner eller visioner der ligger udover stillingens umiddelbare indhold?

- Bispeddømmet København skal vare et rart sted at komme til for praester og søstre. Man skal fole sig velkommen. Jeg vil ogsa meget gerne medvirke til at informere menighederne om, hvad det er, der sker, nar der kommer nye personer fra udlandet til os i Danmark. At vi overvejer, hvad vi siger, og hvordan vi siger det, at vi taler stille og roligt, kigger folk i ojene og ikke har for mange forventninger i starten. At vi i menighederne har et ambitionsniveau, der passer til de nye personers forudsetninger.

Er der noget du gerne vil sige til sidst?

Jeg er smadder glad for jobbet. Det er enormt spendende.

Faktaboks

Hvad kan DU gore i DIN menighed
Hvis du star overfor et menneske som ikke taler og forstar dansk sarlig godt kan du maske have glede af nedenstaende rad fra Københavns Sprogcenter.

1. Forstil dig hvordan det er at vare i din kollegas sko.
2. Inddrag din kollega i samtaler
3. Giv dig tid til at lytte
4. Kig pa personen du taler med
5. Sig det pa en anden made, hvis du ikke bliver forstaet
6. Hjalp med at finde de ord der mangler
7. Tal i et enkelt sprog
8. Tal i et passende tempo
9. Tal tydeligt
10. Giv kun fa instruktioner ad gangen.

Den spirituelle turisme er en udfordring til Kirken

Eichstatt (KNA) - Over 64.000 pilgrimme var ved slutningen af juli i ar kommet til Santiago de Compostela mod 60.000 sidste ar. Den storste gruppe, der gik i Jakobs fodspor var i ar 2007 tyskerne, og det bliver ikke anderledes i ar. Det store antal tyskere skyldes formentlig den tyske TV - komiker Hape (Hans Peter) Kerkelings bog "Ich bin dann mal weg", der handler om hans pil-

grimsvandring i 2001 til Santiago. Bogen er blevet en bestseller i Tyskland og star for at blive filmatiseret.

Eventyr, sportslige udfordringer og skonhed, men ogsa søgen efter mening ses som nogle af de faktorer, der spiller en rolle for tyskerne, nar de gar pa pilgrimsvandring. Mennesker, der ikke er engageret i menighedslivet i Tyskland, opdager religionens

betydning gennem en pilgrimsvandring. Hver syvende tysker kunne flg. instituttet Mindline media godt tanke sig at ga pa pilgrimsvandring. Ved adspurgte under 30 er det sagar hver tredje. I flg. undersøgelsen spiller ikke blot troen og mødet med lige-sindede men ogsa eventyrlyst og afslapning en rolle.

Pilgrimsvandringerne er Kirkens store

chance, siger Harald Pechlaner, der er professor i turisme i Eichstatt og netop har offentliggjort et studie i Santiago - vandringerne. Heraf fremgar det, at bade kirkelige og profane rejseledere er interesseret i et narmere samarbejde for at udvikle Santiago - vandringerne. Ogsa de tyske Santiago - veje benyttes i disse ar flittigt.

Det er hjertet og livet, det kommer an på

Lida van Dijk forlader Danmark

Hun var fascineret af tanken om ingenting at eje, og hendes bedste legetøj var den miniaturrecelle, som en tante, der var klarisersonne, havde foræret hende.

Hun var vild med kibbutz – tanken og drømte om at gøre en forskel i Israel.

Hun ville gerne være præsident i U.S.A., så hun kunne ændre på al den uretfærdighed, der er i verden.

Alle tre ting siger noget væsentligt om Lida van Dijk. Hun er nemlig en handlingens kvinde, der vil noget med sit engagement i Kirken.

Egentlig var Lida, der kommer fra en stor katolsk familie i Linschoten i Holland, kommet lidt på afstand af Kirken. Men en dag tog hun på Mariapoli (de årlige møder, hvor Focolare præsenterer sin spiritualitet) med sin søster. Det var egentlig kun for en kort visit; men det, hun så og hørte, fængede, og hun blev en hel weekend. Som Lida fortæller, oplevede hun et kald så stærkt, at hun aldrig siden har tvivlet. Den

kontakt, hun som barn havde haft til Gud, blomstrede op, og hun begyndte spontant at gå i kirke igen. På den kirurgiske afdeling, hvor hun var i praktik som sygeplejeelev, forsøgte hun at leve efter kærlighedsbudet og kom til at se på sine kolleger med helt nye og friske øjne.

Fællesskabstanken afprøvede Lida først på bevægelsens kursussted Loppiano i Ita-

lien, hvor man lever sammen i små grupper, mens man uddanner sig til at varetage forskellige opgaver i Kirken og samfundet. Siden kom hun til Danmark, hvor Focolare var startet under små forhold i den sorte firkanter. Men gæsterne var mange, og rammerne blev hurtigt for snævre. Derfor organiserede man sig som en stiftelse og købte hus på Strindbergsvej i Valby.

Bevægelsen har sat mange frugter i Danmark. Den superviserer flere ungdomsgrupper, en vietnamesisk gruppe og en gruppe mænd. Alle mødes de regelmæssigt for at lade sig inspirere af Focolares spiritualitet. Lida voksede op i et samfund, der var præget af sociale og religiøse modsætninger. Hvor der er to hollændere, er der tre kirker, siger et hollandsk ordsprog. Noget af det første, hun lagde mærke til på Mariapoli, var derfor, at det var en professor, der stod for morgenstøvsugningen. Det er nemlig helt centralt for Focolare, at den vil slå bro over de sociale, kulturelle og religiøse

klofter, der gennemskærer vores samfund. For som Lida siger - Det er hjertet og livet, det kommer an på.

Det er blevet til mange og rige år i Danmark for Lida – 22 i alt. Men Focolares statutter siger, at man skal være mobil og flytte rundt mellem bevægelsens forskellige fællesskaber. Derfor må vi desværre se det i øjnene. Nu flytter Lida til Belgien, hvor hun skal arbejde på et af Focolares kursuscentre.

Lidas spontane venlighed og menneskelige varme har med tiden skaffet hende mange venner i Danmark, så man ved afskedsmessens i Jesu Hjerter Kirke. Pastor Jac Adams læste den meget smukke messe, Focolares mange venner bidrog med musikalske indslag, og pastor emeritus Mogens Miland fra Folkekirken prædikede. Bagefter satte festen i Johannes Døberens Kirke et flot punktum for en uforglemmelig dag.

- rütz

Biskop Czeslaw Kozons anbefaling af familieprojektet

Biskop Czeslaw Kozon

Sidste år fik vi i vort bispedømme en ny tjeneste, evangelisering, under ledelse af Kaare og Eva Maria Nielsen. Ud over de påbegyndte aktiviteter i enkelte menigheder har evangeliseringstjenesten lanceret et nyt, som alle menigheder kan få gavn af.

En stor og vigtig gruppe blandt vore katolikker er familierne, ikke mindst de unge med mindre børn og teenagere. Det er

uhyre vigtigt at få kontakt med og støtte familien, som er børnenes og de unges første nære miljø. I familien erfarer børnene de tidligste tegn på kærlighed og tryghed og i åndelig henseende den grundlæggende indføring i tros livet.

Familielivet har en høj prioritet i Den katolske Kirke. De fleste mennesker er kaldet til ægteskab og familieliv. Derfor ser Kirken det som sin opgave at præsentere denne livsform som en del af Guds skaberorden. Gennem katekese og vejledning søger den at forberede kommende ægtefolk bedst muligt og vil også gerne være en støtte for dem senere hen. Dernæst er familien en vigtig kanal for Kirkens forkyndelse af Evangeliet. Før børnene får nogen formaliseret religionsundervisning, bør de i familien mærke, at deres forældre tror på Gud, og at denne tro er noget livsvigtigt for dem. Børnene bør i familien lære at bede og af deres forældre føres ind i Kirkens gudstjenesteliv og ikke mindst erfare, hvordan troen på Gud udmøntes i næstekærlighed. Familien er Kirken i det små.

Ved at opbygge et godt menighedsfællesskab prøver Kirken på at skabe et inspirerende miljø for tros livets udvikling; men menigheden kan ikke undvære den vigtige celle, som udgøres af familierne. Derfor skal familien have særlig opmærksomhed

fra bispedømmets og de enkelte menigheders side.

Der foregår allerede i mange menigheder meget, som fokuserer på familierne; men stadigvæk er der mange familier, man ikke har kontakt med. Mange præster og kateketer gør sig tanker om, hvordan man kan fange de børns og forældres opmærksomhed, som synes, at Kirkens liturgi og øvrige forkyndelse ikke siger dem noget, og føler, at der ikke er nogen tilbud til dem i menigheden. Uanset om disse mangler er reelle, eller om den medfølgende kritik er berettiget eller ej, er familierne i alle deres varianter et pastoralt vilkår, som vi skal forholde os til og skabe de bedst mulige forhold for.

Familieprojektet skal konkretisere denne opmærksomhed. Det er sket i form af udarbejdelsen af et materiale, som kan være en hjælp til fejring af familiemesser og afholdelse af studieaftener. Projektet bliver lanceret ved adventstidens begyndelse, hvor medarbejderne ved evangeliseringstjenesten Diakon Kaare H. Nielsen og Eva Maria Nielsen udsender en CD-Rom med lettilgængeligt materiale samt en trykt håndbog. Her findes der forslag til børne- og familiemesser, studiedage for familier og praktiske råd. Selv om den nye katekiske sæson begyndte sammen med skole-

året, kan dette projekt godt implementeres uafhængigt heraf, ikke mindst fordi de ting, der forhåbentlig kommer i gang, gerne skulle være af varig karakter. Lanceringen nu kan også minde om, at finansiel støtte til projektet i menigheden tages med på budgettet for 2009.

Jeg opfordrer alle i menighederne – præster, menighedsråd, kateketer, ungdomsarbejdere – til at tage vel imod dette projekt. Jeg er klar over, at evangeliseringstjenestens tilbud kan være en udfordring og for omfattende til ressourcerne i en lille menighed. Ingen kan gøre mere, end der er muligt. Blot skal der med det nye tiltag mindes om, hvor vigtig den pastorale omsorg for familien er, og måske er der uundnyttede ressourcer, som projektet kan give inspiration til. Derudover er man altid velkommen til at kontakte Kaare og Eva Maria på evangelisering@katolsk.dk eller tlf: 33556024, så de kan hjælpe den lokale menighed til at sætte forskellige aktiviteter, f.eks. familiegrupper.

Jeg siger tak for den store indsats, der allerede gøres i menighederne, og ønsker Guds velsignelse og frisk mod til det videre engagement.

+ Czeslaw

Paven på sin første Afrikarejse til marts

Vatikanstaten, (KNA) - Pave Benedikt XVI foretager i marts 2009 sin første rejse til Afrika. Han vil besøge Cameroun og Angola, meddelte han ved slutningen af verdensbispesynoden til synodedeltagerne. I Cameroun vil han præsentere arbejdsrapport til den anden Afrika - synode, der skal finde sted til oktober i Vatikanet. Han vil i Angola tage del i 500 - årsjubelåret for lan-

dets evangelisering.

Den første Afrika - synode fandt sted i foråret 1944. Cameroun har allerede to gange tidligere været målet for en pavelig rejse. Johannes Paul II besøgte det enhgelsk - og fransksprogede land i 1985 og efter afslutningen af Afrika - synoden i 1995. Han var i Angola i 1992.

Paven udtrykker sin solidaritet med kirken i Kina

Vatikanstaten, (KNA) - Ved afslutningen af verdensbispesynoden mindedes pave Benedikt XVI, at Den katolske Kirke i folkerepubliken Kina ikke kunne sende en biskop til Rom. Under slutmessen i Vatikanet udtrykte han solidaritet med de troende i landet og udtrykte sin agtelse af deres respekt for paven og hans embede. Han forsikrede dem om, at han huskede dem i sine bønner og udtrykte håb om, at de kinesiske biskopper ville lede deres kirke med klogskab og visdom.

“Jeg vil gerne gøre mig til talsmand for synoden og takke Gud for deres kærlighed til Kristus og til fællesskabet med den universelle kirke. Og jeg vil gerne takke dem for deres troskab over for apostelen Peters efterfølger”, sagde han ved den afsluttende messe og tilføjede: “Lad os bede Gud om at give dem glæde, kraft og apostolisk iver til at lede Den katolske Kirke i Kina, der i den grad ligger os på hjerte”.

Niels Stensen rehabiliteres

Af August Ziggelaar S. J.

Vor salige Niels Stensen begyndte sin naturvidenskabelige løbebane som anatom. Uden mikroskop opklarede hans skarpe øjne musklers struktur: De består af parallelle fibre, lige ved siden af hinanden. Det svarede dårligt til hans tids fremherskende opfattelse. De lærde var enige om, at en muskel trækker sig sammen, når den fyldes af livets ånd. Føler vi ikke alle, at musklen bliver tykkere og hårdere, når den trækker sig sammen? Hæng en tom ballon op fra den ene ende og et lod i den nedre ende. Når ballonen pumpes op, hæves lodet. Sådan virker musklen. Sådan vidste tidens største lærde. (Fig. 1)

Men nu kom Niels Stensen frem med noget helt nyt. Musklen trækker sig sammen, ved at alle de parallelle fibre bliver kortere, mens de forbliver parallelle. Musklen rumfang forbliver det samme. Altså musklen svulmer ikke op. (Fig. 2)

Niels Stensen havde en ulykkelig kærlighed til matematik. Ulykkelig, fordi han ikke ville kunne leve deraf, derfor måtte han i stedet uddanne sig som læge. Men i 1667 udgav han en bog om muskler. Han beskrev eksakt geometrisk sin lære om

musklens sammentrækning.

De fleste afviste hans syn. Selv beundrere af Niels Stensen som videnskabsmand syntes, at hans bog om muskler var det svageste af hans præstationer, eller at han ganske enkelt tog fejl.

I 1981 genopdagede forskere Stensens lære og bekræftede den. Det har dr. Troels Kardel skrevet udførligt om i sin bog fra 1994 *Steno on Muscles 1)*. Dr. Kardel har sammenfattet genopdagelsen i en artikel 2) om Niels Stensens Nye Muskellære. I titlen har forfatteren taget Niels Stensens tese med: Snarere end musklen burde bevægelsens fiber kaldes det levende væsens bevægelsesorgan.

Niels Stensen havde alligevel ret! Denne korte sammenfatning af Niels Stensens opdagelse og rehabilitering kommer rettidigt til vort årlige minde om Niels Stensen på hans dødsdag den 25. november.

Niels Stensen var ikke alene anatom. Hans største videnskabelige bedrift er hans bog om geologi fra 1669. Han beskriver der, hvordan Toskanas landskab i tidens løb var blevet dannet og havde fået sin form ved virkning af naturlige kræfter og processer. Denne forskning var banebrydende, og derfor omtales Niels Stensen meget i en bog, der nu er undervejs, om omvæltning

gen i geologi fra Renæssancen til Oplysningstiden. Bogen vil tale meget om Niels Stensens banebrydende indats i geologien. Den udgives af Amerikas Geologiske Selskab og ventes at foreligge til januar eller februar. Den har længe været undervejs. Amerikas Geologiske Selskab organiserede i oktober 2006 i Philadelphia et møde, hvis bidrag udgør kernen i den bog, der nu skal udkomme.

1) *Udgivet i Philadelphia af the American Philosophical Society.*

2) *I det italienske tidsskrift fra Firenze Nuncius Journal of the History of Science, XXIII, 1-2008, s. 37 - 64 under titlen: Nicolaus Steno = s New Myology (1667)*

Fig. 1 En muskels struktur efter gammel tradition. Sarkastisk skriver Niels Stensen, at denne struktur er velkendt hos forfatterne, men ukendt for naturen. (Fra indledningen til Niels Stensens bog om muskler, Firenze, 1667)

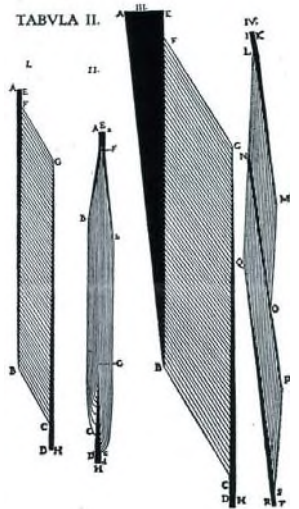

Fig. 2 En muskels struktur, sådan som Niels Stensens øjne så den. (Den anden tavle i Niels Stensens bog om muskler, Firenze, 1667)

Jubilæumsvalfart

For en udenforstående vil der ofte være et misforhold mellem på den ene side den berømte og i datiden fejrede naturforsker og biskop fra 1600-tallet, hvis pastorale virke i Nordtyskland næppe kunne karakteriseres som en succes, og så på den anden side den opmærksomhed valfartsdeltagerne viede mindet om Niels Stensen. Med sig i bagagen må den, der vil forstå, hvad der bevægede valfartsdeltagerne til opsøge de steder, hvor Niels Stensen virkede i sine sidste år, også være en forståelse af den dybe sammenhæng mellem Niels Stensens liv og korsets mysterium: at nederlag og lidelse i tilværelsen kan relateres til Jesu liv, død og opstandelse.

Niels Stensen blev netop ikke saligkåret på grund af en strålende missionsvirksomhed, men på grund af sin lovprisning af skabelsens forunderlige mysterier og på grund af det vidnesbyrd om kristenlivets ofte barske vilkår, han efterlod sig. At være en Niels Stensen-pilgrim indebærer, at man befinder sig i et fællesskab med ham, bl.a. når vi beder til ham og når vi inddrager ham i liturgien, og oven i købet kan gøre det på de steder, hvor han færdedes for over 300 år siden.

Tid og moderne succeskriterier gælder ikke i den sammenhæng.

Under Pastor Timmermanns kyndige vejledning opsøgte vi nogle af de lokaliteter, som på en eller anden måde havde noget med Niels Stensens virke i Schwerin og omegn at gøre. Bl.a. fejredes eukaristien i det smukke slotskapel, hvor Niels Stensen i sin tid også fik lov at holde messe for den lille skare katolikker, som ved skæbnens ugunst var havnet i det ellers meget lutheriske område.

Der blev også tid til en rundvandring i den smukke by, der nu er regeringsby for delstaten Mecklenburg-Vorpommern. Desværre kunne vi ikke komme ind i Schwerins gamle katolske kirke, Skt. Anna, da den for tiden gennemgår en omfattende restaurering, ligesom vi heller ikke, som ved tidligere Niels Stensen-valfarter,

kunne mødes i festlig lag med menigheden dér. Til næste år kan menigheden i øvrigt fejre 300 års dagen for sin beståen som den første etablerede katolske menighed nord for Elben.

På turens sidste dag, søndag d. 19. oktober, gik turen ud til en af Schwerins forstæder, Landow, hvor vi havde messe i den stedlige katolske kirke, Skt. Martin, en smuk moderne kirke. I haven, der hører til bispeboligen, er der en statue af Niels Stensen. Stedet hører i øvrigt under ærkebispesædet i Hamburg, men hjælpebiskop (på tysk: Weihbischof) Johs. Werbs, der er regionalbiskop for Mecklenburg, fik vi da lejlighed til at hilse på.

Herfra gik turen videre nordpå til Grevesmühlen, en i sig selv ikke særlig bemærkelsesværdig provinsby, men som ikke desto mindre rummer en katolsk sognekirke, der som den eneste i verden bærer Niels Stensens navn. Foran altertavlen med en symbolsk skildring af etaper i Niels Stensens liv blev man budt velkommen af stedets præst, Dechant (provst) Schwietek. Han

kunne blandt andet fortælle, at han den følgende dag kunne slutte sig til en stor gruppe kirkefolk fra Hamburg, Osnabrück og Münster, der ville drage til Firenze og Rom for at fejre 20 årsdagen for Niels Stensens saligkåring, den mindetdag, som Pilgrimsskaren fra Danmark allerede havde foregrebet i dagene d. 17. -19. oktober - en omstændighed, der dog ikke kastede slagsskygge over udflugten.

“Pensionisttur” - det kan lyde lidt nedladende - men man kan næppe forestille sig en busfuld turister, der kunne bede og synges sammen, mens byer, marker og skove fløj forbi udenfor, hvis det ikke netop var for den omstændighed, at de opfattede sig som “gudsfolket på vandring” med fællesnævneren: den salige Niels Stensen foran sig.

En stor tak til arrangørerne!

Ole Meyer

Overskriften kunne måske være: “Valfart og pensionisttur”, for valfarten til Schwerin d. 17.-19. oktober i anledning af 20-årsdagen for Niels Stensens saligkåring (d. 23. okt. 1988) var både en valfart og en pensionisttur. At størstedelen af deltagerne var pensionister, skyldes vel nok den simple omstændighed, at børnefamilier og erhvervsaktive næppe ville kunne rive nogle dage ud af kalenderen på denne årstid.

Under ledelse af Pastor Dieter Timmermann - sekunderet af “de praktiske grise” Lene og Bent Irløv og Ruth Simonsen - drog 58 personer, heriblandt, pastorerne Torsten Jortzick og Jac. Adams, samt Pastor em. Elna Beckdorff (folkekirken) - på Niels Stensen-valfart.

Hvor er fokus?

Tidligere redaktør af Katolsk Orientering Torben Riis holdt foredrag i Academicum Catholicum om Humanae Vitae.

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

Hvor er fokus? - lød det gentagne gange i Jesu Hjerter Kirkes menighedssal den 8. oktober. Foreningen Academicum Catholicum havde indbudt tidligere redaktør af Katolsk Orientering Torben Riis til at holde foredrag om rundskrivelsen Humanae Vitae som pave Paul VI udsendte i 1968 – for 40 år siden.

Humanae Vitae

Rundskrivelsen Humanae Vitae anlægger et helhedssyn på mennesket og den ægte-kærlige kærlighed og begrundet hvorfor

mennesket ikke må foretage eller få udført abort, hvorfor mennesket ikke må lade sig sterilisere og hvorfor det ikke må bruge prævention – og sjældent har en pavelig rundskrivelse optaget sindene blandt kirkefolket så voldsomt og skabt så megen debat mellem katolikker. Man taler endog om, at skrivelsen har delt Kirken.

Torben Riis stillede udfordrende spørgsmål: Hvor mange præster har vi i Danmark, som helhjertet tilslutter sig Humanae Vitae's lære om seksualitet og prævention. Hvor mange præster ser det som en del af deres pastorale arbejde at gøre en aktiv indsats for at udbrede kendskabet til Humanae Vitae? – Hvor mange lægfolk har vi, som i deres eget liv efterlever Kirkens morallære mht. til brug af prævention. Og hvor mange af dem, der ikke gør det, finder deres egen adfærd problematisk?

Hvor er fokus?

Hvor ligger fokus i forholdet mellem to mennesker - spurgte Torben Riis og fortsatte:

- Fokus kan ligge i to menneskers brændende lidenskab for hinanden, men der ligger det jo erfaringsmæssigt ikke så længe.

- Fokus kan ligge hos parterne selv. Så bliver deres tilværelse en slags parallel løb og partneren reduceres til et redskab for ens egen behovstilfredsstillelse.

- Fokus kan ligge i et smukt kærlighedsforhold mellem to mennesker, som elsker hinanden i lyst og nød.

Katolsk sammenhæng

I katolsk sammenhæng betyder den sidste fokusering noget ganske særligt, nemlig at forholdet ikke bare bygger på forelskelse, gensidig sympati eller en eller anden form for interessefællesskab, men at ægteskabet ses som et livsfællesskab: to menneskers fælles vandring mod det fælles mål: at de

hver især og sammen bliver til det, som Gud vil med dem. At de så at sige løser en opgave, svarer på et kald. Her er vejen ad hvilken af afgørende betydning, ligesom det selvfølgelig er vigtigt ikke at slippe målet af syne. Det er kærligheden, der skal realiseres, og kærligheden betyder, som Paulus fortæller os, ikke at ville sit eget, men at give, give og atter give. Kærligheden kræver ofre af os hele tiden. Og at give, minder Paul VI os om, betyder også i ægteskabelig sammenhæng at give livet videre.

Og hvad betyder så det samlet for vores fokus? Ja, det betyder, at der er blevet balance i tingene: Den enkelte ser ikke nødvendigvis sig selv som verdens centrum, forholdet mellem ægtefællerne er ikke udelukkende centreret om deres følelsesmæssige behov, relationerne mellem familiens medlemmer bliver holdt i balance, fordi de overordnet struktureres af den fælles opgave: at være familie, at være hinandens opgave, at blive sammen i lyst og nød - kort sagt, vi ved, hvor vi har hinanden, vi ved, at vi ubetinget kan stole på hinanden. Den kærlighed, der holder sammen på familien, er ikke en kærlighed knyttet til bestemte interesser, men betingelsesløs.

Situationen i dag

Hvor er vi som katolikker i denne sammenhæng - her og i andre europæiske lande?

Har vi været dem, der gjorde en forskel? Har vi været fyrtårnet, der lyste op og pegede på alternativer, gjorde opmærksom på, at det fokus, man havde lagt, var forkert og ødelæggende?

Har vi protesteret imod, at man i dag har indrettet samfundet således, at det er blevet sværere og sværere for unge mennesker at stifte familie: jeg tænker bl.a. på boligpriser, på et skattesystem, der ikke kender begrebet en familie, på et arbejdsmarked, der kræver begge ægtefæller dagen lang osv.

Eller er vi bare gledet med strømmen?

Kirkestatistikken tyder i den retning. I snit taget har danske katolikker ikke fået nævneværdigt flere børn end befolkningen i øvrigt. Hvis vi ikke havde haft en indvandring af katolikker til Danmark. Hvor meget havde vi så fyldt på kirkebænkene hver søndag?

Jeg har indtrykket af, at man i vort bispedømme i dag er tilbøjelig til at betragte den udvikling, vi har kunnet konstatere over en årrække med tilbagegang på så godt som alle fronter, som noget i retning af en naturkatastrofe, som et vilkår, vi i bund og grund står magtesløse over for.

Jeg håber imidlertid, at jeg med dette foredrag har bidraget til en forståelse af, at den massive afvisning af Humanae Vitae i 1968 i høj grad var medvirkende til at befordre den udvikling, der i dag viser sig ved, at vi savner mennesker – præster, søstre og lægfolk – der kan opretholde og videreudvikle Den katolske Kirke i Danmark.

Kan udviklingen vendes?

Hvor længe skal vi endnu blive hængende i lavkirkeligheden og lunkenheden? Vi er nødt til igen at vende blikket mod Rom, mod Humanae Vitae og Familiaris consortio. Det er aldrig for sent at vende udviklingen, således at vi igen kan få rigtige menigheder i stedet for søndags-kaffeklubber, en klar og synlig pastoral linie i bispedømmet – og dermed en lokalkirke i vækst, fordi den helhjertet og troværdigt fremstår som et alternativ til den moderne verdens opløsningstendenser.

- sluttede tidligere redaktør Torben Riis i Academicum Catholicum

Bemærk:

Det 11 sider lange foredrag kan downloades under denne artikel på: www.katolskorientering.dk

"Thi således elskede Gud verden, at han gav sin Søn den enbårne..."

Af Nicki Hansen

Groft sagt er evangelisering Kirkens betegnelse for det forhold, at verden ikke er som den burde være, og det må vi gøre noget ved. Før man kan evangelisere, må man imidlertid finde ud af, hvordan man

skal forholde sig til verden. Selv tillader jeg mig at tage de citerede ord af Johannes som grundformlen for alt evangeliseringsarbejde. Det var åbenbart sådan, det begyndte. Gud sendte sin søn afsted. Han ventede ikke på, at verden skulle komme til ham. Ligeledes kan vi ikke forvente, at den verden, vi lever i, interesserer sig for os. Hvor begrædeligt det end er, så er den ofte lige glad med os eller måske ligefrem fjendtligt indstillet. Det kan bare ikke betyde, at vi skal gengælde fjendtligheden og manglen på interesse, mens vi forsøger os bag vores egne mure i den let surmulende selvtilfredshed, der af og til kendetegner mennesker af tro. Verden kan berede en masse skuffelser og gøre det da også. Det er bare ingen grund til at vende den ryggen, og det er næppe heller, hvad Kristus ville have gjort.

Det går heller ikke at blive berøringsangst, fordi man frygter for at blive smittet med verdens dårlighed. Det ville resultere i den bedrevindende rettroenhed, som man finder

hos mange sekter, men som ikke kan gælde en kirke, der vil være universel. Det ville yderligere være forkert, fordi den verden, der omgiver kirken, ikke bare er et højtopstabelt tårn af synd. Den er værd at elske, og det var det, Gud gjorde, da han sendte den sin søn.

Vi må være oprigtigt interesserede i verden, selvom den ofte er dum, irriterende, ukristelig og fyldt med aborter, skilsmisser, pornografi, foregteskabelig sex, blasfemi, relativisme, narko, stamcelleforskning og hele lasternes lange litanier. Men hvæde og rajgræs står blandet, og verden kan ikke kun være en forargelse for os. Den er værd at elske, for den er også fyldt med bøger, vin, fodbold, gule busser, skoler, håndtryk og alle mulige andre ting, som vi katolikker ikke har opfundet. Og så er den fyldt med mennesker. Dem har vi heller ikke opfundet, og er de end ikke kristne, så fortjener de vores ydmyghed alligevel. Alt andet grænser allerede til fordømmelse og hovmod.

Et eksempel: Når den 22-årige kvinde får foretaget en abort, er det let nok at sige, at det er forkert. Det rækker bare ikke så langt. Man må forstå hende, for selvom hun selvfølgelig har syndet, så har hun haft nogle grunde. De har været dårlige og falske, men uden at forstå dem, kan vi ikke forstå hende, og vi kan ikke forstå den abort, vi gerne vil undgå. Minimum så langt er man nødt til at gå ind i verden, hvis man har

bud til den. Og det, vi skal hviske hende i øret, er ikke "abort er mord, abort er mord", selvom det også er det, men først skal vi hviske noget andet – nemlig evangeliet, og vi skal gøre det på et sprog, hun forstår.

Hvis vi opfatter verden som en forargelse og intet andet, hvis vi ikke er i stand til at elske den og interessere os for den, ser jeg to mulige reaktioner. Enten låser vi os inde i Kirken, hvor alt er trygt og velkendt. Der kan vi holde vores sti ren, mens vi fejrer os selv som rettroende og måske i ny og næ – hvem ved? – nærer hemmelige drømme om verdensbrande og de gudløse endeligt. Eller vi bedriver evangelisering i en slags trods, fordi vi ved, at det er vores kristne pligt, selvom vi dybest set ikke fatter, at verden ikke bare kan få lov til at gå under for sig selv. Men hvis man vil omvende nogen bare for at ville omvende nogen, så får man ikke omvendt nogen. Begge disse reaktioner er fristelser, virkelige, konkrete og meget farlige fristelser, som jeg tror, enhver kristen kender til, for når det kommer til stykket er det ikke kun i verden, men også i vores kristne sjæle, at hvæde og rajgræs står blandet. Der er kun et svar på dem. Man må interessere sig for menneskene, som er mennesker og ikke genstande for omvendelse, man må stå dem bi, og man må møde dem der, hvor de befinder sig, omend det desværre sjældent er knælende foran altret. Således elskede Gud verden.

Nordisk valfart til Lourdes i jubilæumsåret 2008

Biskopperne fejrer messe ved grotten i Lourdes

Af **Ellen Margrethe Birgitta Nelth**
Obl.O.Ss.S, cand. mag.

Godt 150 fra hele Norden drog på pilgrimsrejse til Lourdes fra den 3. september til den 10. september 2008 og flere pilgrimme stødte til gruppen i Frankrig. Der var 5 præster samt biskop Hans Martensen og biskop Czeslaw Kozon, og to læger. Plejepersonale, samaritter og ni unge heraf var 5 unge fra Niels Steensens Gymnasium. Samtidig med valfarten blev der holdt Nordisk Bispekonference med 12 medlemmer i Lourdes, så vi oplevede nogle meget festlige messer med gode prædiker af de nordiske biskopper. Jubilæumsåret blev også fejret ved, at Pave Benedict den XVI skulle komme til Lourdes den 13. september. Vi så de mange forberedelser til pavebesøget, og antallet af pilgrimme voksede dag for dag. Allerede 1. september havde 6 millioner mennesker besøgt Lourdes eller lige så mange som på et normalt år.

Hvad er Lourdes?

Det er den begivenhed, at Bernadette Soubirous på 14 år i 1858 havde 18 visioner af Jomfru Maria i Lourdes. Byen talte dengang 2.000 indbyggere, og har i dag 16.000 indbyggere. Lourdes ligger i Sydfrankrig ved foden af Pyrenæerne. Bernadette Soubirous blev født den 7. januar 1844. Hendes forældre – mølleren Francois Soubirous og Louise Castérot levede i 1858 i dyb fattigdom. Det var en kærlig familie med en stærk tro. Faderen var daglejer og moderen gik ud og vaskede for folk. Familien boede i Cachotten et nedlagt fængsel, der var fugtigt og meget usundt for den kolera ramte og astmasyge Bernadette. Bernadette var 14 år. Hun havde endnu ikke modtaget første kommunion, da hun ikke kunne læse og havde svært ved at lære sin katekismus uden ad. Bernadettes visioner fandt sted fra den 11. februar til den 16. juli 1858. Det var kun Bernadette, der så og videregav budskabet fra Lourdes. Den første vision var den 11. februar 1858. Bernadette, Toinette (lillesøster) og en veninde gik langs floden Gave uden for

Lourdes hen mod Massabielle-grotten, for at samle brænde. Toinette og veninden lod Bernadette alene tilbage. Bernadette hørte én susen i buskadsset ovenover grotten. Hun kiggede derhen "En smuk dame" viste sig for hende i en niche i grotten.

Ved den 3. vision den 18. februar bad Bernadette Damen om at skrive sit navn. Damen svarede, at det ikke var nødvendigt og fortsatte: "Vil De vise mig den venlighed at komme her de næste 14 dage?" "Efter en lang tavshed tilføjede hun: "Jeg kan ikke love at gøre dig lykkelig i denne verden, men i den næste" Det var Damens første ord til Bernadette, og hun talte til hende på egnens dialekt.

Damens budskab var også gør bod, gør bod, gør bod og bed for syndere (deres omvendelse).

Torsdag den 25. februar er et højdepunkt, kilden kommer frem. Efter Marias anvisning udfører Bernadette pinlige og ydmygende bodsøvelser. "Gå til kilden derovre, spis urter drik og tvæt Dem". Bernadette gravede i jorden. Vaskede sig i mudderet, spiste urter og med stort besvær en mudret klump jord. Kilden, som Bernadette gravede frem, har millioner af mennesker drukket af, vasket og badet sig i. Den springer den dag i dag og giver stadig lindring og styrke til de mange pilgrimme, som kommer her.

Tirsdag den 2. marts kom Damen med budskabet til præsterne. Hun sagde til Bernadette: "Sig til præsterne, at de skal lade bygge et kapel her" og "folk skal komme her i processioner". Sognepræsten Peyramale krævede "Hvis Damen virkelig ønsker sig et kapel, skal hun sige sit navn". Den 25. marts – festen for Marias bebudelse – fortalte Damen, hvem hun var. Bernadette løb hele vejen fra Grotten til præstegården og gentog hele tiden, hvad damen havde sagt. Forpustet fremstammede hun for præsten "Jeg er den uplettede undfangelse". Sognepræst Peyramale spurgte Bernadette, om hun vidste, hvad det betød. Det vidste Bernadette ikke. Men sognepræsten vidste det, for Pave Pius IX havde den 8. december 1854 proklameret dogmet om Marias uplettede undfangelse. Det giver udtryk for, at

Maria, da hun blev undfanget i hendes moders liv, ved Kristi nåde, blev bevaret for arvesynd i modsætning til alle andre mennesker og på den måde blev hun forberedt til at blive Kristi Moder.

Grotten, Jomfru Maria viste sig i, lå uden for byen. De vilde svin søgte ly i grotten og affaldet fra hospitalet blev kørt ud og brændt her. Ved grotten gik de fattige og ledte efter dyrekogler, kvas og brænde.

Grotten i dag

Massabielle-grotten er i dag centrum i et kompleks af kirker. I nichen i grotten, hvor Jomfru Maria viste sig for Bernadette, står en statue af Jomfru Maria. Under et glasdæksel kan man se kilden. Fra marts til oktober fejres dagligt flere messer i grotten hele formiddagen. Den sidste messe er kl. 23.00, og der er flere andagter med rosenkrans i løbet af dagen.

Når der ikke fejres messe, strømmer pilgrimme igennem grotten. De rører ved væggen, som er fugtig nedenunder, hvor Maria viste sig. Nogle beder rosenkrans, andre kommer blot for at opleve det sted, hvor åbenbaringerne skete. Dagen igennem er der pilgrimme, der beder i stilhed foran grotten, mange kommer med lys, der placeres ved grotten eller på et område ved siden af grotten og beder om Jomfru Marias forbøn.

Den 1. marts 1858 skete den første af de i alt 68 mirakuløse helbredelser ved grotten, der er blevet officielt anerkendt som mirakler af Vatikanet. Andre helbredelser er sket ved badene eller under sakramentsvelsignelsen.

Valfartsarrangementer

En million pilgrimme havde allerede fulgt den særlige pilgrimsrute i Bernadettes fodspor, vi fulgte også "Jubilæumsvejen" og besøgte:

1. Sognekirken, hvor der står døbefonten, som Bernadette blev døbt i
2. Kachotten (fængslet) hvor familien Soubirous boede fra 1857-1858
3. St. Michel – porten, Arkaderne og Grotten
4. Hospice med kapellet, hvor Bernadette

modtog 1. kommunion 3. juni 1858.

Pave Benedict XVI fulgte også "Jubilæumsvejen" under besøget i Lourdes.

Til jubilæumsvejen var knyttet en særlig aflad, som paven havde lovet i anledning af jubilæumsåret, men så skulle flere betingelser være opfyldt bl.a. at gå til skrifte, at modtage den hellige kommunion, at bede for pavens intentioner, bede forskellige bønner og oprigtigt at tage afstand fra alle synder.

Af de mange andre valfartsarrangementer, som vi deltog i, kan nævnes messen søndag morgen i Pius X's underjordiske basilika. Her var over 25.000 mennesker til stede. Vi nordiske pilgrimme var ca. 180. Messen startede med procession med bannere fra de forskellige lande og landsdele, som pilgrimmene kom fra. Derefter kom en stor procession af gejstlige - en kardinal fra Italien, biskopperne fra de nordiske lande, andre biskopper, 250 præster samt diakoner. Det var en flot messe med megen smuk korsang mm. Messen blev læst på flere forskellige sprog. Vi fik lov at læse 1. læsning, evangeliet og 1 forbøn på svensk og to forbønner på dansk, hvoraf den ene lod "Vi beder for Kirkens biskopper. Lad dem ledes af mod, visdom og kærlighed til at tolke tidens tegn og til at forkynde dit Evangelium ind i denne verden"

Hver eftermiddag kl. 17.00 var der Sakramentsprocession. Søndag den 7. var det repræsentanter for Den Nordiske Valfart, der gik forrest i processionen. Biskop Anders Aborelius bar sakramentet omgivet af to svenske præster. Baldakinen blev båret af 4 nordiske pilgrimme. Baldakinen blev omgivet af 6 englebannere, heraf blev to båret af kørestolepatienter. Otte af vore unge var røgelsesbærere. Processionen gik til Pius X-basilikaen for i fællesskab og i stilhed at tilbede Jesus i alterets sakramente. Biskop Anders Aborelius gik sammen med en kardinal og biskopper efterfulgt af fire læger rundt og velsignede de syge og senere alle andre.

Hver aften kl. 21 var der lysprocession. Deltagerne går med tændte stearinlys. Der bedes rosenkrans, og der synges Ave Maria. Rosenkransen bedes på mange forskellige sprog. Den nordiske delegation gik forrest med Jomfru Maria fredag den 5. september, og der blev bedt et led af rosenkransen på dansk. Det er en stor oplevelse at deltage i lysprocessionen, med det kæmpe lyslav, når over 30.000 mennesker går i procession. Jo, Jomfru Marias bøn om processioner bliver opfyldt hver dag fra marts til oktober og i dette år fra 08.12. 2007 til 08. 12. 2008.

Højdepunktet i Lourdes i jubilæumsåret var uden tvivl pave Benedict den XVI besøg fra den 13. -15. september 2008. Pavebesøget nåede vi desværre ikke at overvære. Men vi fik en klar opfattelse af, at den katolske kirke er universel, både når vi gik i byen og på grotteområdet. Her er de syge og handicappede i centrum. Frivillige hjælper de svage pilgrimme rundt på det hellige område, mange bliver kørt i kørestole. Lourdes er et stærkt sted, hvor så mange tusinde pilgrimme beder, og hvor der fejres messe og gudstjeneste fra tidlig morgen til sen aften. På valfarten var der en kærlig og fredsfyldt atmosfære. Vi var en stor familie. Det var en stor åndelig oplevelse at være her, det er det, der får pilgrimme til at komme igen år efter år. Det kan godt være, man ikke bliver fysisk helbredt, men mange syge får fred med sig selv og deres skæbne, og de kommer styrket hjem fra valfarten.

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjærulff

Kære KO -brevkasse

Jeg har indtryk af, at katolikker tager de ti bud mere alvorligt end protestanter. Men jeg har fået at vide, at de ti bud er et ideal, der bliver stillet op, og at man ikke skal bilde sig ind, at man kan opfylde dem, men at de er givet, for at mennesker skal se, hvor store syndere de er, og hvis Jesus alligevel tilgiver alle synder, behøver man vel ikke gå og anstrenge sig så meget for at holde de bud? Man kan vel også bruge sin samvittighed og sunde fornuft?

Venlig hilsen Sam

Kære Sam.

Ja, man kan i høj grad bruge sin samvittighed og sunde fornuft. Gud har jo skabt mennesket med den indbyggede morallov, som vi kalder samvittigheden og med den fornuft og den frihed, der har gjort os i stand til at vælge mellem godt og ondt. Men i syndefaldet blev mennesket skadet og må derfor have Guds hjælp til at se,

hvad der er godt og ondt. Derfor gav Han os gennem Moses de ti bud, som konkretiserer de to helt overordnede bud: "Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind og din næste som dig selv."

Den hellige Augustin siger: "Gud har på Lovens Tavler skrevet det, som mennesker ikke mere kunne læse i deres hjerter". Guds ti bud er Hans vejvisere for os, men da vi i syndefaldet har pådraget os både blindhed, trods, egoisme, træghed og andre sygdomme og svagheder, er det rigtigt, at vi tit har svært ved at efterleve budene. Men det betyder ikke, at vi bare skal give op og sætte os med hænderne i skødet: Paulus siger: "Arbejd med frygt og bæven på jeres frelse, for det er Gud, der virker i jer både at ville og at virke for hans gode vilje." (Fil 2,12) Ja, "med frygt og bæven", for som Paulus siger et andet sted: "Syndens sold er døden", dvs. konsekvensen af vores synd er den evige fortabelse. Men Gud vil ikke, at vi skal fortæbes,

derfor blev Han selv menneske i Jesus for at lide døden i vores sted og dermed vinde det evige liv for os, det liv, som Han fra begyndelsen havde skabt os til.

Men det betyder sandelig ikke, at de ti bud er sat ud af kraft. Tværtimod. Jesus siger selv: "Jeg er ikke kommet for at nedbryde loven, men for at fuldkomme den". Han viser, hvordan loven skal forstås i en meget dybere og bredere forstand, end man før havde været bevidst om. Derfor er der jo noget rigtigt i det, du siger, at det er umuligt for et menneske helt at opfylde loven.

Men Gud vil, at vi skal samarbejde med Ham om vores egen og hele verdens frelse. Jesus vil, at vi skal følge efter ham, altså tage Ham som forbillede i den radikale måde, Han selv efterlever budene på. Han hjælper os stadig fremad på hellighedens vej. Det er det, Paulus mener, når han siger: "det er Gud, der virker i jer både at ville og at virke for hans gode vilje." At

samarbejde med Gud vil så sige, at man anstrenger sig af bedste evne med sin fornuft og sin samvittighed for at opfylde Hans bud. Men det er et arbejde. Det er en livsopgave. Men vi kan aldrig klare den alene. Vi kan ikke frelse os selv med nok så mange gode gerninger. Uden Guds nåde kan vi aldrig opfylde Hans bud i fuldt omfang. Derfor giver Han os i sin nåde mulighed for syndernes forladelse gennem Kirken og dens sakramenter: Däben, skriftemålet og eukaristien. Og Han giver os vejledning, trøst og hjælp igennem sin Kirke.

For Gud elsker os højere end alle sine andre skabninger. "... således elskede Gud verden, at Han gav sin endbårne Søn, for at enhver, som tror på Ham, ikke skal fortæbes, men have evigt liv." (Joh 3,16).

Venlig hilsen
Kirsten Kjærulff

Katolsk kongres for europæiske læger i Gdansk i Polen

Den europæiske sammenslutning af katolske lægeforeninger, FEAMC arrangerede 11-14 september 2008 en kongres under temaet: Naturloven og jura i europæisk lægevidenskab.

Alment:

Professor i jura W. Lackowski indledte med at udtale sin uro for politikernes ønske om at have en neutral livsfilosofi som grundlag for lovgivning, hvilket ikke er muligt, når det drejer sig om menneskelige områder, hvor vi må hævde, at det er nødvendigt at basere også lovgivningen på den kristne etik og moral. De følgende forelæsere ønskede at få en åben og intensiv dialog på de sværeste konfliktområder, hvor forskerne ønsker helt frie hænder, men hvor befolkningen må ind på banen for at man skal kunne komme frem til konsensus. Fra fransk side påpegede det, at den medicinske beslutningsproces, som er personorienteret og unik oftest baseres på en analyse af patientens situation, en analyse af de etiske retningslinier og lovgivningen indenfor området og siden en vurdering af de universelle medicinske etiske principper, inden beslutning tages. Lægen skal altid have ret at vurdere en klinisk situation og afstå fra at give en vis behandling, hvis det er i mod-

strid med hans moralske stillingstagen: læger og medicinstuderende skal kunne afstå fra at delta i at udføre abort, deltage i embryobaseret stamcelleforskning, kunstgjort befrugtning og andre medicinske handlinger, som lægen ikke moralskt kan acceptere (prof Grzeskowiak).

Dr. Dorota Kornas Biela beskrev den støtte, som tilbydes forældre under svangerskabet, når de har afstået fra at få foretaget undersøgelser af fastervandet for at bedømme, om der kan foreligge en genetisk misdannelse, som kan være så alvorlig, at barnet vil dø kort tid efter fødslen. Denne støtte er i Polen organiseret multiprofessionelt med involvering af læger, psykologer og pædagoger og indebærer et intensivt arbejde for at vejlede forældrene og tage sig af et døende barn. Det var tydeligt, at man ser dette problem temmelig ofte i Polen, og derfor har man palliative team, som tager sig af disse børn i hjemmet, hvor man lindrer barnets og familiens lidelse og smerte. Professor Chyrowicz påpegede, at også i begyndelse af livet skal personbegrebet bruges og kan hjælpe os at reflektere over om hvert menneskeligt væsen er en person og fra hvilket tidspunkt mennesket skal kunne anses for at være en person, og så drage de konklusioner,

at enhver persons værdighed skal beskyttes fra livets begyndelse til dets afslutning.

Den tredje sektion handlede om livsoprethællende behandlinger. Her var man enig om, at man skal give behandling ved livstruende situationer men ikke skal opretholde behandlinger, som opfattes som urimelige, når patienten ikke kan gøres rask, og behandlingen kun bidrager til at skabe en uddraget plage/lidelse. Beslutningen skal tages af hele behandlingsteamet og med patienten og pårørende hel involverede. Hvis der er konflikt, kan man opretholde behandlingen en tid, men det er op til behandlende læge at beslutte, hvornår den skal afsluttes med rimelighed. Patienten skal have ret at afslå en planlagt behandling. Patienten skal have tilstrækkelig smertelindring, selv om dette eventuelt ville kunne resultere i, at patienten dør. Vi skal respektere de moralske og juridiske principper som forbyder behandlinger, som sigter imod at fremkalde døden. Pius XII gav disse retningslinier 1957, da han talte med de italienske anæstesiologer.

Femte sektion handlede om menneskelig værdighed og beskyttelse af livet. Prof. pater Erwin Bischofberger beskrev, hvorledes

vi som læger er ansvarlige for også de sværeste personer, som behøver vor beskyttelse af deres værdighed, selv om de måtte udtale, at de vil have en dræbende sprøjte, fordi de ikke længere klarer at leve med sine lidelser. Eutanasi er ikke et acceptabelt svar på menneskelig smerte og lidelse, men snarere en kapitulation. Et velfungerende palliativt system med involvering af patientens tanker og pårørendes ønsker kan løse de krav til sygeplejen som de sværest syge har og give mulighed for at patientens selvbestemmelse kan komme til udtryk. Vi fik mulighed for at høre orgel koncert i Oliwa katedralen og messe både der og i Maria Katedralen i Gdansk med al den dekor og skønhed, som er mulig i Polen.

A-M Boeck Gravggaard
Formand for NKFKL (Nordisk Forening for Katolske Læger)

Epost: angraringamt.dk eller fra 1/12 2008
Østra Vallgata 43, 22361 Lund, Sverige.
E-post: pall.boeck@telia.com

Næste møde i NFKL bliver på Johannesgården i Göteborg 7-9 nov 2008

Læst i Katekismen

Ægteskabets sakramente betegner foreningen mellem Kristus og Kirken. Det giver ægtefællerne den nåde at elske hinanden med den kærlighed, hvormed Kristus har elsket sin Kirke. Sakramentets nåde fuldkommengør således ægtefællernes menneskelige kærlighed, styrker deres uopløselige enhed og helliggør dem på vejen til det evige liv. - Artikel 1661

... flere læserbreve

Fremmede iblandt os

For ca. 20 år siden var vi nogle stykker, der ledet af Elsebeth Kieler og Kåre Osorio var med i aktionen "fremmede iblandt os". Det var forslagene, som Bune Andersen stemplede som selvfrelsende.

I mit sogn, Sankt Annæ på Amager, er vi tre forskellige menigheder: en dansk, en polsk og en filippinsk. De lever stort set

deres eget liv uden forbindelse med hinanden.

For at fremme samarbejdet mellem dem, vil jeg foreslå min sognepræst at arrangere et fælles kaffebord for alle tre menigheder. For ca. 20 år siden udtalte pater Knud Åge Niel-sen i en prædiken i Jesu Hjerte Kirke, at det ikke kunne være Den katolske Kirkes opgave at opretholde de folkloristiske reservater. Det siges, at Den katolske

Kirke i Danmark fører assimilationspolitik. Imidlertid, er det sådan, at når assimilationen sker, bortassimileres også troen. For tredjegenarations-polakkerne er det således kun 1/3 der i dag bekender sig som katolikker.

Flemming K. Rasmussen
Kirkegårdsvej 14
2300 København S.

To store projekter i bispedømmet

Erling Tiedemann er særlig sagsbehandler

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

I disse år afvikles to store projekter i bispedømmet: Projekt Medlemsregister og Projekt Kirkeskat som Kildeskat. I Katolsk Orientering har det været fremme at en lovtekst omkring en ny kirkeskatteordning ville blive fremlagt i Folketinget i oktober, men det er ikke nødvendigvis rigtigt. For at give læserne af Katolsk Orientering uddybende information har vi valgt at interviewe tidligere amtsborgmester Erling Tiedemann, der foruden sin store politiske erfaring også er udnævnt af biskoppen som "særlig sagsbehandler" på ovennævnte to områder.

De to parallelle projektførelser er sammenfaldende for uden en korrekt databaseregistrering af bispeddømmets medlemmer vil det ikke være muligt at indeholde korrekt kirkeskat når/hvis den forventede lovgivning engang bliver vedtaget af Folketinget. Men hvor langt er de to projekter og forløber processen planmæssigt?

Kirkens medlemsregister

Projektet om Kirkens medlemsregister handler om korrekt databaseregistrering af bispeddømmets medlemmer i "Centralregisteret". Et ord som det er besluttet at udskifte til "Kirkens medlemsregister" ikke mindst, fordi man af det gamle navn kan få det indtryk, at der eksisterer flere registre rundt omkring i bispeddømmet. Og det er på mange måder en central problemstilling: At bispeddømmets medlemmer kun skal være registreret ét sted, hvor man til gengæld sørger for at holde registret opdateret for at kunne hente korrekte data til bispeddømmets forskellige opgaver.

Opgaver

Af den grundige redegørelse, som Erling Tiedemann gav Pastoralrådet den 7-8. juni i år, fremgik det, at der er tre særlige muligheder ved en korrekt medlemsregistrering: 1. Bispekontoret kan udskrive korrekte valglisten ved menighedsrådsvalg og valg til Pastoralrådet. 2. Korrekt indberetning til skattemyndighederne ved en evt. ny kirkeskatteordning. 3. Kirke- og ministerialbøger kan overgå fra at være håndskrevne til elektronisk registrering. Det er det samme medlemsregister, der skal bruges i alle ovennævnte sammenhænge, og som registret er indrettet i dag kan det

Interview med bispeddømmets "særlige sagsbehandler" Erling Tiedemann om praktiske udfordringer omkring kirkens medlemsregister og den politiske proces omkring kirkeskat som kildeskat.

ikke løse nogle af disse opgaver. Det kan ikke udskrive korrekte valglisten, det kan ikke løse skatteopgaven, og det vil ikke kunne bruges som elektronisk kirkebog i forhold til den offentlige civilregistrering. Cirka en tredjedel af alle medlemmer mangler registrering af fødselsdato. Det gør det praktisk umuligt at udskrive valglisten, men det betyder også, at registret ikke er i stand til at vise lister f.eks. over børn, som har alderen til at skulle til første kommunion etc.

Kan du kort redegøre for den centrale problemstilling ved Projekt Medlemsregister og fortælle, hvordan processen skrider frem?

- Vores medlemsregister er ikke i orden. Der har været for mange, og der er stadig en del, der ikke står med korrekt adresse i medlemsregisteret. Der er stadig mange unge, der flytter hjemmefra, uden at de får en ny adresse og tilbud om at modtage f.eks. Katolsk Orientering eller i det hele taget høre fra deres kirke. Det kan vi få hjælp til ved at have CPR-numre, for så kan man få hjælp af en tjeneste hos staten, så man kan opdatere adresserne.

Det vil altså betyde en mere effektiv omdeling af f.eks. Katolsk Orientering?

I høj grad. For KO's vedkommende giver postvæsenet i dag en bedre service med hensyn til at melde tilbage ved adresseændringer, end de gjorde tidligere, men med CPR-nummeret kendt vil vi også kunne opnå en langt bedre distribution af sognebladene som i antal er langt højere end Katolsk Orientering.

Det andet kan vi slet ikke gennemføre. Kirkeskat som kildeskat uden CPR-numre for hele det offentlige skattesystem er bygget op omkring CPR-numre.

Kirkeskat og CPR-nummer

Hvis man oplyser sit CPR-nummer til bispeddømmet, risikerer man så ikke at blive opkrævet mere i kirkeskat end man vil acceptere?

Der følger ikke nogen automatisk opkrævning af kirkeskat, fordi ens CPR-nummer er kendt af bispeddømmet. Det er en helt anden proces. Det grundlæggende ved projektet er, at man kan betale sin kirkeskat på anden måde end som kildeskat. Man kan altid opnå en dispensationsordning eller en "Særlig ordning", som vi hellere vil kalde det. Ingen, der har afleveret CPR-nummer til Kirken, kommer til at betale kirkeskat, hvis vedkommende modsætter sig det.

Er det helt sikkert, at man kan få en anden ordning omkring betaling af sin kirkeskat, hvis man forlanger det?

Sådan er den svenske ordning, og sådan ønsker vi også ordningen i Danmark. Der må og skal være en frivillighed omkring betaling kirkeskat til Den Katolske Kirke. Modsat Folkekirken hvor man kun kan være medlem hvis man betaler fuld kirke-

skat.

Nuværende ordninger omkring kirkeskat

Der er i dag ca. 35.000 registrerede medlemmer i bispeddømmet, og man kan betale sin kirkeskat på to måder. Den almindelige ordning indebærer at man indbetaler 2 % af sin skattepligtige indtægt til bispeddømmet gennem 1-årige aftaler. Det gør 4.635 medlemmer i dag (13 %). Man kan også vælge at betale under den ordning, som kaldes "10-års kontrakter" Under denne ordning kan man vælge at betale med en fast procentsats af sin skattepligtige indtægt eller med et fast beløb. Det gør 1.742 medlemmer (5 %). 18 % af kirkens medlemmer betaler altså kirkeskat, men da børn ikke skal betale, er procenten en god del større.

Hvordan vil bispeddømmet behandle de nuværende ordninger omkring kirkeskatten? 10-års kontrakterne må nødvendigvis gælde, så længe kontrakter løber, og man vil selvfølgelig sørge for at ingen i den forbindelse kommer til at betale dobbelt. Bemærk i øvrigt at bispeddømmets nuværende officielle kirkeskatteprocent er 2 % af den skattepligtige indtægt. Det er den procentsats, som er vedtaget af biskoppen og Pastoralrådet. Hvorimod den kommende ordning opererer med 1 % af den skattepligtige indtægt. Så der vil være "en skatteletelse" for dem, som i øjeblikket betaler til den gældende ordning, selv om den nugældende fradragsordning indebærer, at der ikke er tale om en halvering.

Projektet - Kirkeskat som kildeskat

Hvis bispeddømmet ikke skal gå fallit, er vi nødt til at søge en ordning med kirkeskat som kildeskat gennemført - fortæller Erling Tiedemann og fortsætter:

- Hvis vi fortsat skal kunne lønne præsterne og andet personale, vedligeholde vores kirker, finansiere religionsundervisning af børn o.a., er vi nødt til at finde en ny løsning. Vi kan ikke længere forvente at modtage den samme støtte fra Tyskland. Vi kan ærlig talt heller ikke være bekendt, at tyske katolikker, der betaler deres kirkeskat som kildeskat, skal blive ved med at understøtte os.

Hvor langt er man i lovgivningsprocessen omkring offentlig indeholdelse af kirkeskat?

- Der må jeg indledningsvis sige, at den oplysning, som tidligere har været bragt i Katolsk Orientering, er en lidt for positiv fremstilling af, hvor langt processen er rent lovgivningsmæssig. Sagen er følgende: Skatteministeriet har gennemgået den svenske ordning, som vi også ønsker i Danmark. Ministeriet har fundet frem til, at den rent teknisk kan gennemføres uden de store armsving. Skatteministeriet og ministeren har "nikket" til, at man vil prøve på at fremme og få gennemført en lignende ordning som den svenske ved et lovforslag i Danmark. Før sommerferien forelagde mi-

nisteriet en indstilling som skal behandles i regeringens økonomiudvalg. Her skal man bl.a. tage stilling til om det er en ordning, som staten skal forvalte gratis, som den gør for Folkekirken, eller om vi skal betale en afgift. Dette og andet skal regeringens økonomiudvalg tage stilling til, før man begynder at forhandle med os om, hvordan loven skal se ud konkret. Herefter vil ministeriet embedsmænd foretage en formulering af den endelige lovtekst, som derefter fremsættes i Folketinget.

Finanskrisen

Erling Tiedemann: - Verden har i den seneste tid oplevet finanskrisen og andet, som sikkert har givet regeringens økonomiudvalg andre sager som de har været nødt til at fremme, så vores sag afventer behandling. Vi har ingen information om at der skulle være opstået vanskeligheder og de tilbagemeldinger, vi får fra skatteministeriet, antyder ikke problemer ved at komme videre med lovgivningen bortset fra det tidsmæssige.

Har du nogen erfaring med, hvor lang tid der går fra loven er fremsat i Folketinget til loven kommer til 1. behandling?

- Det går meget hurtigt. Maksimalt 14 dage.

Hvordan er processen herefter?

Ordførerne for de forskellige partier fremfører om de er for eller imod forslaget, og hvad de vil se nærmere på, og normalt medfører 1. behandling, blot at lovforslaget bliver henvist til yderligere behandling i et udvalg.

Hvor lang tid går der fra 1. til 2.- 3. behandling?

Den længste tid, der kan gå, er fra 1. behandling har fundet sted og til få dage før 5. juni, grundlovsdag, hvor folkettingen sendes hjem. Alle lovforslag, som ikke har opnået 3. behandling og vedtagelse, er per definition bortfaldet og skal fremsættes igen i en ny folketingssamling. Lovforslag som ikke er blevet vedtaget, selv om de er blevet fremsat, skal genfremsættes i et nyt folketingsår.

Hvis loven bliver vedtaget inden sommerferien 2009 - hvor lang tid går der så, inden en ny kirkeskatteordning kan træde i kraft i bispeddømmet?

- Teoretisk kunne det blive fra 1. januar 2010

Ville bispeddømmet være stand til at begynde en ny kirkeskatteordning til denne dato?

- Ikke på nuværende tidspunkt; men det afhænger af, hvor langt vi når med medlemmernes CPR-registrering i den mellem-liggende periode. Vi har fortalt skatteministeriet, at vi arbejder intensivt med at få bispeddømmets medlemsregister i orden for at kunne løse opgaven.

Så vi kan komme til at stå i den paradoksale situation at lovgivningen, er på plads, men vi kan ikke indføre en ny kirkeskatteordning fordi vi ikke har registreret bispeddømmets medlemmer korrekt?

- Sagtens. Der kommer jo ikke til at stå i loven, at katolsk kirkeskat betales som kildeskat. Der kommer sandsynligvis til at stå, at de trossamfund, som selv ønsker det, har mulighed for at melde sig og få en ordning med kirkeskat betalt som kildeskat. Derfor er det utroligt vigtigt, at alle menigheder fortsat arbejder hen mod en korrekt medlemsregistrering - at vi får "orden i eget hus".

- slutter Erling Tiedemann

Rosenkransen - at bede med Jomfru Maria ved hånden

Af Kirsten Krog

Traditionen med at bruge en bedekrans er ikke original kristen. Både hinduer og muslimer kender til det at bede ved hjælp af en krans med perler. I kristen sammenhæng kender man foruden rosenkransen østkirskens bedekrans til at systematisere Jesusbønnen, og sidste skud på stammen er den protestantiske Jesuskrans. Rosenkransen, som vi kender den i Den katolske Kirke, stammer tilbage fra det 13. århundredes paternostersnore. Det er især dominikanerne, som har stået for udbredelsen af rosenkransen.

Rosenkransen er også god til forbøn. Jeg bliver glad, når nogen ringer og spørger mig, om jeg vil bede en rosenkrans for dem. Et af mine børnebørn sagde til mig, at det føles godt at vide, at jeg beder for hende.

sen, men også karteuserne har spillet en vigtig rolle i organiseringen af rosenkransen, som vi kender den i dag. I 1478 blev den officielt godkendt af pave Sixtus IV. Den 16. oktober 2002 introducerede pave Johannes Paul II endnu et sæt mysterier til de tre kendte: Glædens, smertens og herlighedens mysterier, som stammer tilbage fra 1569. Det nye og fjerde sæt mysterier, som blev præsenteret i pavens rundskrivelse "Rosarium Virginis Mariae", kaldes lysets mysterier, og indeholder meditationer over Jesu dåb, brylluppet i Kana, forkyndelsen af Guds rige, forklaringen på bjerget og indstiftelsen af eukaristien. Året efter, år 2003, blev udnævnt til rosenkransens år. Rosenkransen har ofte en central placering i forskellige Mariaåbenbaringer. Her følger ofte en opfordring til at tilføje ekstra bønner til de traditionelle bønner: Fader- vor, Hil dig Maria og Ære være Faderen og Sønnen og Helligånden. F.eks. opfordrer Jomfru Maria den 13. juli 1917 børnene i Fatima til at bede: "O, min Jesus, tilgiv os vore synder og bevar os fra Helvedes ild. Før alle sjæle ind i Himlen, og hjælp især dem, der trænger mest til din barmhjertighed", efter hvert led i rosenkransen. Også i åbenbaringerne fra Medjugorje står rosenkransen meget centralt.

Med den polske nonne Faustina får Kirken endnu en anvendelsesmulighed for rosenkransen med den såkaldte barmhjertighedsrosenkrans. Her er indledningen, som i den traditionelle rosenkrans, Fader- vor, hil dig Maria og trosbekendelsen, mens de fem store perler i stedet for et fader- vor repræsenterer bønner: "Evide Far, vi frembærer for dig din højt elskede søn, vor Herre Jesu Kristi legeme og blod, sjæl og guddommelighed for at sone vore og hele verdens synder", og de fem gange ti små perler hver repræsenterer bønner: "For hans smertefulde lidelses skyld, hav barmhjertighed med os, og med hele verden". Rosenkransen sluttes af med bønner: "Hellige Gud, hellige almægtige Gud, hellige uodelige

Gud, hav barmhjertighed med os, og med hele verden".

I mange af de bedekredse, der i de seneste år er dukket op i katolske og også mere økumeniske sammenhænge, benyttes rosenkransen flittigt. P.g.a. Jomfru Marias centrale rolle og placering i den traditionelle rosenkrans, er den ikke umiddelbart så spiselig for de fleste protestanter. Alligevel tager flere og flere protestanter den nu også til hjerte. En af disse, Ester Mikkel- sen fra Aars i Jylland, har Katolsk Orientering valgt at interviewe, for at høre lidt om, hvad rosenkransen betyder for hende:

Hvordan fik du kendskab til og begyndte at bede rosenkransen?

Siden jeg fik et synstab i 1999 har jeg været mere bevidst om min kristne tro. I marts 2000 var jeg så på et seminar om Hildegard af Bingen på det økumeniske refugium "Mikkelsbakke" på Mors. Under et oplæg en formiddag spurgte en af deltagerne lederen af seminaret, Kirsten Kjærulff, om, hvilket forhold Hildegard af Bingen havde til Jomfru Maria. Kirstens svar var: "Jamen, hun elskede da Jomfru Maria". Herefter var det som om resten af programmet for retræten kom til at handle om Jomfru Maria; sådan oplevede jeg det i hvert fald. Kirsten Kjærulff fortalte meget om Jomfru Maria, som jeg aldrig havde hørt om eller tænkt på før. F.eks. Dette: "fuld af nåde", og hvad det betød. Hun spurgte os også, om vi ville høre om rosenkransen og måske prøve at bede den. Vi fik alle udleveret en lille hvid plastikrosenkrans og et stykke papir med en slags opskrift eller vejledning. Det var første gang, jeg holdt en rosenkrans i mine hænder. Selve ordet "rosenkrans" kendte jeg kun fra Grundtvigs salme "Hil

Jeg følte mig stadig meget usikker på, om jeg bad den rigtigt, men følte en stor glæde ved at holde rosenkransen i hænderne. Jeg var også lidt bange for, om det var forkert af mig at være så glad for bønnerne "Hil dig Maria", det var jo katolikkernes bøn, og jeg var ikke katolik.

dig frelser og forsoner", hvor man bl.a. synger: "du det ser, jeg har i sinde, rosenkrans om kors at vinde ...". Men nu skulle vi lære at bede rosenkransen, og det blev en dejlig oplevelse. Da jeg p.g.a. mit synshandicap ikke kunne læse det ark, vi havde fået udleveret, lukkede jeg blot øjnene og lyttede. De mange gentagelser kunne jeg hurtigt lære og ordene var meget smukke:

"Hil dig Maria, fuld af nåde". Kirsten Kjærulff læste bibelteksterne og deltagerne fulgte med på papiret. Jeg husker kun, at vi bad ét led af den smertefulde rosenkrans, og jeg glædede mig allerede til, at vi igen næste dag skulle bede denne smukke og

meditative bøn. Ikke alle deltagere var dog lige begejstrede; en enkelt sagde lige ud, at hun i hvert fald ikke ville bede til Jomfru Maria. Alle deltagerne var, så vidt jeg ved, protestanter.

Efter at jeg var kommet hjem fra retræten, fik jeg læst bibelteksterne til rosenkransens daværende tre rækker mysterier ind på kasettebånd. En af deltagerne sendte mig endvidere et bånd, hvorpå hun havde indtalt rosenkransen, så vi på den måde kunne bede den sammen. Jeg følte mig stadig meget usikker på, om jeg bad den rigtigt, men følte en stor glæde ved at holde rosenkransen i hænderne. Jeg var også lidt bange for, om det var forkert af mig at være så glad for bønnerne "Hil dig Maria", det var jo katolikkernes bøn, og jeg var ikke katolik. Men Jomfru Maria overbeviste mig om, at hun også er min himmelske mor.

Mange protestanter har problemer med rosenkransen, netop p.g.a. Jomfru Marias centrale placering i den, men det har altså ikke været et problem for dig?

- Nej, tværtimod! Ved at få lov til at hylde og ære Jomfru Maria har jeg fået en fornemmelse af, hvorfor jeg altid har været så glad for julen og alt, hvad der har med den hellige familie at gøre. Jeg har også undret mig over, at Jomfru Maria ikke har haft en større plads i Folkekirken. Jomfru Maria er dog en af hovedpersonerne i den største begivenhed i universets historie, at Gud blev menneske og kom ind i denne verdens fysiske virkelighed. Man kan da ikke andet end elske og ære Jomfru Maria for hendes ubetingede og ydmyge "Ja" til at blive Guds moder. Og hun blev alles mor, og som sådan bærer hun i forbøn alle sine børn til sin søn, Jesus Kristus. Jomfru Maria zoomer i rosenkransen ind på Jesus gennem myste-

rierne. Det er som om hun selv bliver mere og mere gennemsigtig, så man tydeligt ser Jesus selv.

Du går dine egne personlige pilgrimsvandring. Kan du fortælle lidt om dem? Hvordan fik du ideen, og hvad er dine tanker om og dit motiv for dem?

- Egentlig begyndte det for længe siden.

Det hedder jo at "gå til kirke". I mange år gik jeg et par kilometer til kirken om søndagen og nød at høre kirkeklokkerne og i tankerne forberede mig til gudstjenesten. Efter mit synstab i 1999 begyndte jeg for alvor at gå lange ture, og så kunne jeg passende besøge kirkerne i Himmerland. De ligger relativt tæt og er små, fine middelalderkirker, som ligger smukt placeret i landskabet, og de er næsten altid åbne i dagtimerne. I disse kirker kan jeg være i stilhed og tænde et lys, hvis der er en lysglobe. Det er helt oplagt at bede rosenkransen på mine ture; men jeg har ikke altid været bevidst om, at det er en form for pilgrimsvandring. Det er bare skønt at gå i naturen, fra det ene hellige sted til det andet og med alle sanser nyde Guds skaberværk. Jeg nyder at gå alene, så jeg ikke behøver at gå og snakke. Jeg kan stoppe op ved et vandløb, en smuk sten eller, hvad der kommer, og så har jeg en mobiltelefon og en ægtemand, der gerne kommer med kaffekurven, hvis jeg ellers kan fortælle, hvor i landskabet, jeg befinder mig.

Can du til sidst fortælle noget om, hvad der særligt betyder noget for dig ved rosenkransen, og hvordan du erfarer det at bede den?

- Jeg erfarer, at Jomfru Maria, min himmelske mor, altid er hos mig. Det er ikke altid jeg beder en hel rosenkrans. Sommetider beder jeg kun et enkelt led, som jeg mediterer længe over, og ofte kommer der særlige tanker til mig under bønnerne eller i stilheden omkring mig. Om dagen, når jeg går en tur, beder jeg ofte et "Hil dig Maria". Er der et problem eller et spørgsmål, har jeg erfaret utallige gange, at Jomfru Maria hjælper mig, og altid overraskende og uforudsigeligt. Jeg går altid med en rosenkrans i lommen, og når jeg stikker hånden i lommen og mærker den, husker jeg på, at jeg ikke er alene.

Rosenkransen er også god til forbøn. Jeg bliver glad, når nogen ringer og spørger mig, om jeg vil bede en rosenkrans for dem. Et af mine børnebørn sagde til mig, at det føles godt at vide, at jeg beder for hende. Jeg er ikke god til selv at formulere bønner; derfor er det så godt med de mange gentagelser i rosenkransen, og jeg ved jo, at Gud kender mine tanker.

En rosenkrans er god at holde i hænderne, og den kan bedes hvor som helst: på en lang rejse i bus eller tog, i en kø i supermarkedet osv. For blinde og svagtseende er rosenkransen ideel, ligesom ved ældres sygeleje eller ved børns sengetid. Rosenkransen er også en form for "Jesuskrans", for når man beder alle fire mysterier, kommer man igennem hele Jesu og Jomfru Marias liv. Gennem rosenkransen kommer jeg tættere på Jesus. Jomfru Maria omslutter os med moderlig kærlighed og bærer os i forbøn til sin søn, den opstandne frelser, Jesus Kristus.

“Kom og tag næring til Jer”

- med familien på pilgrimsvandring til Czestochowa

Dominikaner (pilgrims leder Adam Sulikowski) sammen med ungdom fra skt. Laurentii. Tadeusz, Teresa, Kamilla, Veronica, Josef og Ludwig...

Tekst: Lisbeth Rütz

“Kom og tag næring til Jer” var overskriften på dominikanernes årlige pilgrimsvandring fra Krakow til Czestochowa d. 3. til d. 9. august. Den opfordring tog en lille gruppe danske børn og unge imod. I alt 17 danske katolikker gik sammen med ca. 1.200 valfartsdeltagere i år. De danske deltagere gik i gruppen Cisz 1 (cisz betyder stilhed) - en blandet gruppe af børn og voksne. 16 danske og polske børn gik med i gruppen. De mindste var ikke mere end halvandet år og oplevede valfarten på mors og fars ryg.

At være på valfart er at leve en slags kasernelev. Man er tæt på andre mennesker døgnnet rundt, og vandringer indebærer fysiske strabadser med dagstapper på op til ca. 25 km. En valfart er bl.a. en slags koncentreret bønssaktion med messe, rosenkrans og bøn; men det er faktisk alt andet end kedeligt at være med, fremgik det af K.O.'s snak med en gruppe børn og unge fra Sankt Laurentii menighed i Roskilde, hvor Jerzy og Beata Golubowski gennem de sidste to år har været de energiske initiativtagere til at sikre dansk deltagelse i Czestochowa - val-

farten.

Det er god motion, men selvfølgelig smadderhårdt. Hvis jeg var gået hele strækningen alene, ville jeg nok hurtigt have opgivet; men her bliver man holdt oppe af, at man er sammen med mange søde mennesker, som også hjælper, hvis der er problemer. Vi er sammen om en stor, katolsk ting, og jeg var da stolt af mig selv, da jeg havde gennemført, fortæller 14-årige Josef Indruszewski.

Hvordan foregår det?

Vi står op meget tidligt og starter med morgenmesse. Vi går ca. 4 km. i timen og har to - tre pauser undervejs. Det meste af tiden gik vi sammen med Cisz 1, som er en blandet gruppe af børn og voksne. Men vi prøvede også ungdomsgruppen Bezka 2. Den er mere livlig. Man kan faktisk høre den over det hele, for de spiller og synger meget.

Kendte du til Polen i forvejen Ludwig?

Hvordan klarede du det sprogligt?

Det gik meget fint med at komme i kontakt med polakkerne. Jeg kunne nogle polske brokker i forvejen og klarede mig ellers med engelsk. Vi ville jo det samme, og det gav mig god kontakt med det samme til

... og mange andre - (Foto: Jerzy Golubowski)

de andre pilgrimme. Jeg mødte en masse mennesker og fik nogle nye venner, som jeg også skriver lidt sammen med nu. Det var ikke så svært med det sproglige, for pastor Mikolaj fra Ålborg var sammen med os og forklarede hele tiden, hvad der foregik. Vi satte også et dansk præg på valfarten. Vi sang f.eks. nogle danske sange, og vi fik lejlighed til at fortælle de andre pilgrimme om Den katolske Kirke i Danmark, fortæller 29-årige Ludwig von Malsen.

Du gik turen for anden gang i år Kamilla - hvordan var det at vende tilbage?

Sidste år gik jeg her bl.a. sammen med mine forældre Jerzy og Beata og min søster Veronica, så det var rigtig sjovt at komme på besøg hos vores gamle værtsfamilie igen. I år var der flere unge med - vi mødte bl. a. et ungt par, som efter vandringer blev viet på Jasna Gora. Det var dejligt at møde den store åbenhed fra polakkerne, som gerne ville vide noget om Danmark, fortæller 19-årige Kamilla Golubowski.

Hvad fik du ud af turen Maria?

Jeg kan ikke gå så langt, så jeg var nødt til at cykle det mest af vejen. Men oplevelsen og stemningen hjælper én og jeg fik da også nogle venner undervejs, svarer 12-årige Maria Indruszewski.

Hvad betyder det for Jer som familie at gå sådan en tur, spørger jeg Kataryn, der er mor til Maria og Josef og gik turen sam-

men med mand og fire børn fra 7 til 17 år. Man lærer hele tiden hinanden bedre at kende med de svagheder og styrker, man nu engang har, og man bliver prøvet undervejs på sådan en tur. Man er sammen på vej mod hellighed som familie. Man har en opgave og et ansvar for alle dem, man møder, og man spørger sig selv - hvad er min opgave i dette? Vi er mange forsamlede i bøn, og det giver en slags elektricitet i luften. Det er svært at opleve noget lignende i Danmark; men på Åsebakken er der en anelse af det.

Hvordan oplevede du turen Ludwig?

Vi har haft noget sammen, som jeg savner meget her i Danmark - vi var meget sammen og vi bad meget. Jo tættere vi kom hinanden i vores fællesskab, jo tættere følte jeg, vi kom på Jomfru Maria.

Ja, man deler troen synligt med hinanden. Det åndelige liv bliver vakt fra den dvale, man måske har befundet sig i. Vi opdager, at de andre deltagere er vores brødre og søstre; men nogle kan føle sig provokerede ved denne nærhed, slutter Kamillas mor, Beata Golubowski.

Allerede nu arbejdes der på at lave en ny tur til næste år fra d. 3. til d. 9. august. Interesserede kan henvende sig til familien Golubowski på golubowski@kabelmail.dk

Hildegard af Bingens liv filmatiseres

Fra venstre mod højre Markus Zimmer (Produktion), Hannah Herzsprung, Margarethe von Trotta (Drehbuch und Regie) og Barbara Sukowa. (hovedrollen som Hildegard)
Foto: Concorde Filmverleih - München

Hildegard af Bingens liv bliver nu filmatiseret af en af Tysklands største instruktører, Margarethe von Trotta. Optagelserne begyndte d. 6.10. i klostret Maulbronn i Baden Württemberg i Tyskland.

Skuespillerinden Barbara Sukowa spiller hovedrollen som Hildegard. Hildegard af Bingen (1098 - 1179) er en af de mest fascinerende kvindeskikkelser i middelalderen. Hun var visionær, komponist og kyndig i lægekunst og beskæftiger sig i sine skrifter bl.a. med religion, musik, lægekunst og etik.

Hendes tanker om lægekunst og urters helbredende virkning er igen blevet aktuelle i takt med tidens fokus på det økologiske, og også hendes musikalske kompositioner oplever i disse år en ny renaissance.

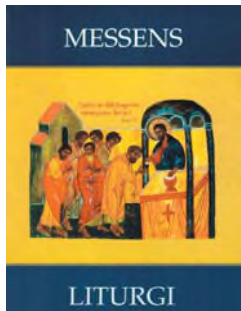
Margareta von Trotta har i årevis spillet en stor rolle som filminstruktør i Tyskland. Hun stod fra 1969 til 1971 bag kameraet i tre af Rainer Werner Fassbinders film og producerede 1975 sammen med Volker Schlöndorff filmen “Die verlorene Ehre der Katarina Blum” (Katarina Blums tabte

ære), der er baseret på Heinrich Bölls roman af samme navn. Hun skrev tids- og filmhistorie med filmen “die bleierne Zeit” (blyårene - 1981), der handler om to søstres livsforløb. Den ene ender sit liv i terroristfængslet Stammheim - den anden bliver stjernereporter. “Die bleierne Zeit” blev bl.a. belønnet med den gyldne løve i Venedig. I 1986 indspillede von Trotta filmen “Rosa Luxemburg” om den polsk - tyske socialist, der blev myrdet i 1919.

I 1994 fik hun den bayriske filmpris for “das Versprechen” (løftet) - et melodrama om et kærlighedsforhold mellem et par fra DDR og Vesttyskland før murens fald. I 2004 kom filmen “Rosenstrasse” - baseret på virkelige hændelser i 1943 om de ariske kvinder, der midt under jødefølgelserne i Tyskland ikke lod sig skille fra deres jødiske mænd.

Det er fjerde gang Barbara Sukowa og Margareta von Trotta arbejder sammen. To af deres berømteste film er “die bleierne Zeit” og “Rosa Luxemburg”.

Messens liturgi

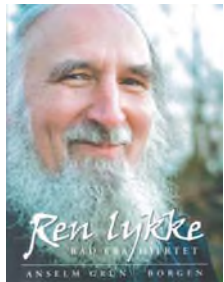

Messens liturgi er en lille bog, der præsenterer messens faste og hyppigt anvendte dele. Tidligere har bogens tekst været udgivet i 1970 og 1976 under titlen "Herrens bord". Teksterne findes også i den seneste udgave af Lovsang fra 2006. Bogen er ind delt i afsnit efter messens forskellige led og har tilknyttet korte forklaringer, så den med biskop Czeslaws ord kan "være en hjælp til fejring og dybere forståelse af Eukaristien: en støtte for den, der første gang stifter bekendtskab med Den katolske Kirkes gudstjeneste, og en kilde til større fordybelse for den, der allerede færdes der hjemmefrem". En ikon af sr. Mikaela Hechinger OSB pryder forsiden på bogen, der er i et lille, handy format – lige til at stikke i lommen og med angivelse af de forskellige melodier der kan anvendes.

Messens liturgi
Ansgarstiftelsens forlag 2008
67 sider. Pris 50 kr.

- rütz

Praktisk livskunst fra Anselm Grün

En hvidhåret og langskægget Anselm Grün kikker mildt på læseren fra omslaget på bogen "Ren lykke – råd fra hjertet". Borgens Forlag præsenterer ham i

pressemeldelsen som et moderne, spirituelt menneske, "der skriver om emner, vi alle kan relatere til, såsom stress, meningen med livet, lykke, ledelse m.v."

Kristen og østlig mystik, dybdepsykologi og meditation hører med i forlagets profileret af Grün, der er cellerar (økonomisk ansvarlig) for benediktinerabbediet Münsterschwarzach i Tyskland og meget søgt som retræteholder og åndelig rådgiver.

Grün er udkommet på 28 forskellige sprog og har en hel stribe udgivelser bag sig. I Tyskland er han lidt af et mediephænomen med egen hjemmeside. Denne bog vil kunne fungere som en slags huspostil for

kirkefremmede med en række små tekster, der kan fungere som overlevelshjælp i hverdagens centrifuge. Teksterne er små stykker koncentreret livsviddom, der sigter mod at hjælpe læseren til at slutte fred med sig selv og række ud mod andre.

Mange af bogens udsagn er hørt før, Men som selvhjælpsbog i praktisk livskunst vil bogen givet kunne finde sine læsere.

Anselm Grün: Ren lykke, råd fra hjertet.
Borgens forlag. 194 sider. 149 kroner.

- rütz

Oblatfædrenes 50 års jubilæum i Danmark

På billedet ses generalvikar prælat Lars Messerschmidt sammen med oblatfædrene. Fra venstre i billedet: Allen Courteau, Lars Messerschmidt, provincial Teodor Jochem (Polen), missionsdirektør Ryszard Szmycki (Polen), Urban Figge, grundlægger af Vor Frue menighed i Herlev (nu USA), superior Paul Marx, Carroll Parker, Alrin Soosaipillai, Leo Kertz og Michael Bradley.

Bibelsynoden fortsat fra forsiden...

Helgenkåringen af den indiske klarisse-nonne sr. Alphonsa af den ubesmittede undfangelse (1910 – 1946) flyttede for en tid fokus til Indien, hvor der i de sidste måneder har været voldsomme forfølgelser af det kristne mindretal. Sr. Alphonsa er den første indiske kvinde, der er blevet helgenkåret..

Kardinal Miroslav Vlk – kendt som "vinduespunderbiskoppen" fra Prag fremhævede det kristne budskab som noget, der gav kraft og trost i situationer, der så håbløse ud.

Georg Müller fra Trondheim deltog
Biskop Georg Müller fra Trondheim takkede på den nordiske bispekonferences vegne paven for, at Bibelen var valgt som synodens tema. Heri så han et grundlag for det økumeniske samarbejde. Han så en positiv mulighed for, at de få og spredte skandinaviske katolikker kunne fungere som "surdejskirke" og ud fra dette perspektiv genopdage missionsgejsten.

Skal paven blogge?

"At læse Bibelen er ligesom at spise. En hjemmelavet suppe, man har brugt kærlighed og tid på at lave, er lækker – men fast-food smager ikke af noget", sagde Agnes Kam Lem, der er præsident for bibelselskabet i Hong Kong. Hun foreslog paven at se bloguniverset som en nutidig mulighed for at være hyrde for verden. Biskop Tucson hilste forslaget velkomment. På sin egen blog www.diocesetucson.org/WorldSynodBlog.html. har han meget levende og med stor humoristisk sans kommenteret afviklingen af synoden.

Fundamentalismen truer Kirken i Afrika

Synoden satte fokus på det stigende antal katolikker, der i Afrika og Sydamerika lader sig påvirke af en fundamentalistisk tilgang til Skriften og vælger at slutte sig til forskellige sekter med hårdtslående, enkle budskaber. I et interview i det franske, katolske dagblad La Croix blev synodens sekretær, ærkebiskoppen af Kinshasa, msgr. Laurent Monsengwo Pasinya, spurgt, om der var forskel i tilgangen til synodens emne hos de afrikanske og europæiske kirker. Det var hans opfattelse, at de europæiske og afrikanske kirker lagde accenten forskellige steder. I europæisk sammenhæng blev der talt meget om den historisk – kritiske tilgang, mens det afgørende for den afrikanske kirke mere var nødvendigheden af at gøre Bibelen tilgængelig for alle gennem flere oversættelser og billigere bibler. Overordnede refleksioner om inkulturation (hvor den kristne budskab bedst integreres i den lokale kultur) sås som meget vigtige. Magr. Pasynia så en god katekese som en nødvendighed i kampen for at forhindre frafald.

Forskellige tilgange til Skriften

I sin blog fremhæver biskop Tucanas paven som en opmærksom tilhører, der aldrig brugte tolkeanlægget for at følge med på synodens seks forskellige sprog.. "Han bliver ved med at tage noter og understrege teksten foran sig som en virkelig lærd. Da han kikkede og hørte opmærksomt efter, kunne jeg ikke lade være med at tænke på, at alle os biskopper sad foran professoren, som ville give hver af os en karakter som konklusion. Jeg håber, jeg bestod"

I et personligt indlæg fokuserede paven på forholdet mellem den historisk – kritiske og den teologisk – spirituelle fortolkning af Skriften. Han understregede, at begge tilgange er nødvendige. Hvis den historisk – kritiske metode står som den eneste tilgang til teksten, bliver Bibelen en historiebog og intet andet. Han opfordrede derfor synodefædrene til at overvinde dualismen mellem eksegesis og teologi.

Lectio divina er en mulighed for alle

Lectio divina blev fremhævet i flere indlæg som en mulighed for alle og som en form for spontan erfaringsdeling f. eks. i små, økumeniske grupper. Men også familier skulle opmuntres til at bruge lectio divina som en langsom, mediterende måde at læse Bibelen på og som en indfaldsvinkel til spontan bøn.

Bibelen skal være tilgængelig for alle

Bibelen er indtil nu kun oversat til 2.000 af verdens ca. 4.000 sprog. At bede kan man kun på sit modersmål. Derfor er det nødvendigt at få Bibelen oversat til så mange sprog som muligt og at få gjort den tilgængelig for alle. I de lande, hvor analfabetismen er udbredt, spiller radioen en stor rolle for udbredelsen af kendskabet til bibelen.

Kunsten er brobygger til evangeliet

Biskop Friedhelm Hoffmann af Würzburg fortalte, at historiens forskellige eksempler på arkitektur, litteratur, kunst og musik med kristen inspiration kan bruges som inspiration til evangelisering af kulturkristne, der står fjernt fra Kirken. Østlige

ikoner blev således fremhævet som en form for visuel teologi. Temaet blev fulgt op af den russiske professor Natalja Fedorova Borovskaja, der fortalte, at hun selv fandt Gud gennem russiske ikoner og italiensk renaissancekunst.

Dokumentets konklusion

De ca. 230 forskellige indlæg blev samlede under 19 forskellige overskrifter og behandlet i 12 sprogbaserede circuli minores (små grupper). Efter et par dages arbejde blev det hele sammenfattet i et ti sider langt dokument, der blev offentliggjort d. 24.10. Slutdokumentet fremhæver den kristne tro som en tro på, at Ordet inkarneres i en historisk sammenhæng. Det fremhæves, at bibleeksegese og den historisk – litterære analyse er en nødvendighed for ikke at blive offer for fundamentalismen, som "benægter Guds inkarnation i historien og ikke anerkender, at Ordet kommer til udtryk i et menneskeligt sprog, der skal decifreret, studeres og forstås og er vidende om, at den guddommelige inspiration ikke har udvisket den historiske identitet og personlighed hos dens forfattere."

Dokumentet betoner endvidere nødvendigheden af at forene den historisk – kritiske metodes landvindinger med Kirkens spirituelle og teologiske traditioner. Forståelsen for at kendskabet til Bibelen er en nødvendig forudsætning for at sætte sig ind i vores kulturarv skal styrkes.

På baggrund af synodens slutdokument vil paven formulere en såkaldt postsynodal, apostolisk exhortation. Den seneste exhortation er "Sacramentum Caritatis" om eukaristien, der kom i 2007 efter synoden fra d. 2. – 23. oktober 2005.

Caritas kollekt, 24. august

Menighed	
Skt. Ansgar	2.609,50
Skt. Andreas, Ordrup	1.534,00
Skt. Annæ, Kbh. S	8.950,00
Skt. Antoni	620,00
Jesu Hjerte	3.156,50
Skt. Mariæ, F.	3.975,00
Sakramentskirken	8.186,00
Skt. Therese	4.030,25
Den Hellige Families Kirke	1.794,00
Skt. Vincent, Helsingør	2.617,00
Vor Frue, Herlev	6.835,75
Skt. Vilhelms, Hillerød	1.553,00
Skt. Nikolaj, Hvidovre	2.000,00
Skt. Hans, Hørsholm	1.894,50
Skt. Knud Lavard	3.944,50
Skt. Hans, Køge	1.651,25
Skt. Laurentii, Roskilde	2.206,75
Skt. Pauls, Taastrup	3.548,25
Skt. Nikolaj, Esbjerg	7.121,00
Skt. Knuds, Fredericia	1.172,00
Skt. Clemens, Grenå	2.719,25
Skt. Marie, Haderslev	837,50
Skt. Peters, Herning	1.700,00
Skt. Elisabeth, Holbæk	1.075,00
Skt. Josef, Horsens	1.555,00
Skt. Mariæ, Kalundborg	1.425,00
Skt. Michaels, Kolding	3.000,75
Skt. Birgitta, Maribo	2.756,00
Skt. Franciscus, Nakskov	1.429,50
Stella Maris, Nyborg	839,00
HelliKors, Nyk.F	2.275,25
Vor Frue, Næstved	1.500,00
Skt. Albani, Odense	14.251,75
Jesu Hjerte, Randers	1.570,00
Skt. Knuds, Ringsted	1.167,25
Vor Frue, Silkeborg	2.427,00
Vor Frue, Slagelse	2.410,00
Skt. Knuds, Svendborg	4.305,25
Skt. Pauls, Sønderborg	2.270,75
Hellig Kors, Tønder	552,75
Skt. Norbert, Vejle	2.818,75
Skt. Kjeld, Viborg	3.048,75
Helligåndskirken, Vordingborg	1.000,00
Skt. Ansgar, Aabenraa	1.125,75
Skt. Mariæ, Aalborg (m.fl.)	7.293,75
Vor Frue, Århus	12.669,25
Den katolske kirke i Pindstrup	1.313,75
Rosenkranskirken, Åkirkeby	1.355,00
Grønland, Krist Konge	1.411,75
Færøerne, Mariukirkjan	3.500,00
Skt. Josefs Karmel	5.563,00
Sankt Birgitta Kloster	1.000,00
Individuelle bidrag	8.200,00
I alt:	169.766,00

Academicum Catholicum

indbyder til

Pontifikalmesse til ære for den salige**Niels Steensen**

og efterfølgende foredrag ved

p. D. Timmermann

der holder foredrag om Niels Steensen med titlen

Fra sølvmedesøn i København til biskop i NordeuropaTid: Tirsdag den 25. november 2008
Messe kl. 19.00 - Foredrag kl. 20.00

Sted: Arrangementet foregår i Skt. Ansgar Kirke og menighedslokaler, Bredgade 64 og 69A under forudsætning af, at renoveringen af kirken er afsluttet. Hvis ikke kirken er åben endnu, afholdes arrangementet i Immaculata Kirke, Strandvejen 91, 2100 København Ø

Alle er velkomne

Legat:

Direktør Frederik Wilhelm Krafts Legat meddeler, at legatuddelinger vil finde sted i december 2008. Bevilgede legatportioner vil gennem Danske Forvaltning blive fremsendt i løbet af foråret af 2009.

Legatets formål er at yde støtte til ordenssamfund, stiftelser og institutioner henhørende under den katolske kirke i Danmark til fremme af Den katolske Kirkes arbejde her i landet.

I henhold til legatfundatsens § 7 skal ansøgninger om støtte fra legatet indsendes til legatbestyrelsen "med udførligt motiveret angivelse af det eller de bestemte formål, hvortil støtte søges, og legatbestyrelsen har pligt til at påse, at eventuelle bevillinger fra legatet anvendes til de givne formål, ligesom legatbestyrelsen normalt bør kræve specificeret regnskab for bevilgede beløbs rette anvendelse indsendt inden en vis frist og forbeholder sig krav om tilbagebetaling, såfremt tilfredsstillende regnskab ikke rettidigt indsendes, og såfremt bevilgede beløb ikke anvendes efter deres formål inden for en efter bestyrelsens skøn rimelig og passende tid".

Ansøgningerne må være legatbestyrelsen i hænde senest den 28. november 2008. I ansøgningerne skal oplyses CVR-nr eller CPR-nr. Ansøgninger, der fremsendes uden denne oplysning, vil ikke blive behandlet.

Legatets adresse er:
Formand Andreas Rude
Bilovsvej 30, 4 th,
1870 Frederiksberg C

Prisstigning

Varsling af abonnementsforhøjelse og forhøjelse af millimeterpris:

Per 1.1. 2009 forhøjes abonnementsprisen på Katolsk Orientering fra nuværende 420 kr. til 440 kr

Millimeterprisen forhøjes med 0,50 kr. per 1. 4. 2009.

Redaktionen

Bønnens Apostolat

November

At helgenernes vidnesbyrd må styrke de kristnes hengivenhed for Gud og næsten ved at efterligne Kristus, som kom for at tjene - ikke for at lade sig tjene.

At Asiens kristne tro mod evangeliet må finde passende måder til at forkynde Kristus på dette kontinent, så rigt på kultur og gamle former for åndelighed.

bispeddømmets hjemmesidewww.katolsk.dk**katolsk orientering**www.katolskorientering.dk**Koret Musica Viva afholder julekoncert**

Koret synger bl.a værker af Sir John Goss, John Rutter samt Brorson.

Sted: Jesu Hjerte Kirke, København, tirsdag den 9. december 2008 kl. 20.00

Efter koncerten er publikum velkommen i den Hvide sal til hyggeligt samvær, og måske giver koret et ekstra nummer. Gratis adgang. Alle er velkomne

Biskoppens kalender

November

- 1. **Møde i Danske Kirkers Råd**
- 2. kl. 16.00 **Deltagelse i kaldæisk messe i Søborg**
- 4. kl. 10.00 **Møde i Økonomisk Råd**
- 5. kl. 16.00 **Møde i Forretningsudvalget**
- 7. **Danske Kirkers Råd, Nyborg**
- 8. **Danske Kirkers Råd, Nyborg**
- 9. **Pavens dag**
- kl. 10.00 **Messe i Immaculata Kirke**
- kl. 16.00 **Vesper i Jesu Hjerte Kirke**
- 12. **Møde i COMECE i Bryssel**
- 13. **Møde i COMECE i Bryssel**
- 14. **Møde i COMECE i Bryssel**
- 15. kl. 11.00 **Institut Skt. Josefs Jubilæum i Immaculata Kirke**
- 16. kl. 12.00 **Polsk messe i Skt. Annæ Kirke**
- 21. kl. 16.00 **Møde i Forretningsudvalget på Magleås**
- 22. **Pastoralrådsmøde**
- 23. **Pastoralrådsmøde**
- 25. kl. 10.00 **Møde i Biskoppeligt Råd**
- kl. 19.00 **Niels Steensen messe i Immaculata Kirke***
- 29. kl. 16.00 **Skt. Andreas fest, Ordrup**

December

- 6. **Göteborg**
- 7. **Göteborg**
- 11. kl. 16.00 **Møde i Forretningsudvalget**
- 14. kl. 17.00 **350-årsmindetdag, Sønderborg**

Katolsk Menighedspleje Julemarked

Søndag, den 23. november 2008
på

Niels Steensens Gymnasium
Australiensvej 38
København Ø

PROGRAM

9.30 Messe i Sct. Augustin Kirke
10.30 Markedet åbner, entré kr. 10,-
(udtrækning på billetten inden for hver time).

I løbet af dagen er der forskellig musikalsk underholdning.

Køb adventskranse og kalenderlys, prøv vintombolaen og gør et kup på loppemarkedet. Nyd noget mad i pausen i restauranten og tag et par æbleskiver til desert.

16.00 Markedet lukker

Det sker i bispedømmet

November

Mandag 17. kl. 19.00-20.00: Meditationsaften, derefter kaffe og te. Sted: Sankt Joseph Søstrene, Strandvejen 91, København Ø.

Søndag 30. Efter kirkekaffen: På opdagelse i troen". Tema: Paulus. Sted: Sankt Pauls Kirke, Frøgård Allé 12, Taastrup. Alle er velkomne. Tilmelding: 43 52 36 07.

December

Lørdag 6. kl. 14.30: Voksenskatekese v/Christoph Augustina: "Ignatius af Loyola" Sted: Menighedssalen, Bredgade 69 A, Kbh. K. Pris: 40,- kr. pr. gang for undervisning, materialer og kaffe/te buffet. Vi slutter med messe kl. 17.00

Tirsdag 9. kl. 20.00: Kammerkoret Musica Viva synger traditionen tro julen ind i Jesu Hjerter Kirke. Koret synger bl.a. værker af Sir John Goss, John Rutter samt Brorson. Efter koncerten er publikum velkommen i Den hvide Sal til hyggeligt samvær.

Academicum Catholicum ajc

indbyder til

Requiemsmesse

for AC's afdøde medlemmer
celebrant p. Gregers Mærsk-Kristensen

og efterfølgende foredrag

Ad Buddhas vej til Kristus
v/ Else Marie Kjerkegaard, forfatter og
retræteleder

Tid: Tirsdag den 11. november
Messe kl. 19.00 - Foredrag kl. 20.00

Sted: Sct. Ansgars Kirkes menighedssal
Bredgade 69A

(grundet renovering af kirken læses messen i menighedssalen)

**Du kan ikke tage det
med dig - men med et
testamente kan du
fortsat hjælpe Kirken**

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente. En sådan arv er fritaget for afgifter, så den går ubeskåret til Kirkens arbejde. Det anbefales at lade en advokat oprette testamente. Sker dette i samråd med bispekontoret, refunderes salæret.

Rekvirér brochure eller ring til:
Torben Møller
Katolsk Bispekontor
Gl. Kongevej 15
1610 København V
Telefon 33 55 60 11

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup, Hørløv,
Farum, Bispebjerg
og Frederikssund

*Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler*

Nødtelefon

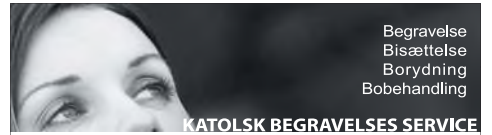
Akut behov for præstelig betjening uden for kontortid

I tilfælde af akut behov for præstelig betjening
fortrinsvis til syges salvelse eller døddøb, henvises
til Skt. Lioba Kloster, telefonnummer
29 31 32 80,

hvor man vil være behjælpelig med at
etablere kontakt til en præst.

Står du alene med
problemerne?
Der er en, der kan lytte i
Telefonlinjen ved kirken.
Ring gratis og anonymt.
**Alle dage mellem
18-22
70 26 14 84**

Begravelse
Bisættelse
Borydning
Bobehandling

KATOLSK BEGRAVELSES SERVICE
Benzons
BEGRAVELSES SERVICE

DØGNSERVICE 7011 2407

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55
Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

**Hellerup
Emdrup-Ryvang
Bedemandsforretning**
v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A
39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstrene
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba

Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk
Orientering nr. 20,
som udkommer den

fredag 12. december

skal være redaktionen i
hænde senest den

mandag 24. november

Med venlig hilsen
Redaktionen

www.catholica.dk - et katolsk tidsskrift på internettet

DANSK OLIE

KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrsservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre

36 70 45 30

- sikkerhed for varme

KRIS Kristen Rådgivning for Incestofre og Seksuelt misbrugte

KRIS (Landskontoret i Århus): Fredens Torv 2, 1. sal tv. Postboks 5023, 8100 Århus C
Tlf. 8618 3394 / 7022 7294 • Læge og familietераpeut Vibeke Møller

KRIS (Sjælland): Sankt Lukas Vej 7A, 2900 Hellerup og Østergade 13, 4700 Næstved
Tlf. 3940 7294 eller 4710 7294 • Socialrådgiver og terapeut Inger Andersen

KRIS (Syddjylland/Fyn): Jyllandsgade 20, 1. sal, Postboks 44, 7000 Fredericia
Tlf. 5051 8818 • Sygeplejerske og terapeut Rie Bjerre

KRIS (Midt- og Vestjylland): Bredgade 55, 7400 Herning
Tlf. 2155 0209 • Pædagog og terapeut Helene Svendsen

KRIS (Nordjylland): Hadsundvej 75, 9000 Aalborg
Tlf. 3042 2489 eller 9646 0112
Social-sundhedsassistent og terapeut Maj-Britt Strøm

www.kris-dk.dk • kris@kris-dk.dk

Ingen cafe latte...

men gode bøger om din tro

Sankt Andreas Bibliotek

Man-fre 10-12 og 13-16

Tirsdag desuden 16.-17.30

Gl. Kongevej 15

1610 København V.

www.sanktandreasbibliotek.dk

Advokat

Marianne Qvist
Paradishegnet 5
2840 Holte
Telefon 45 46 19 40

**Arv
Testamente
Dødsboer
Skøder**

www.marianneqvist.dk

Victor Nielsen

Stenhuggeri og
Monumentforretning
v/stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV

Tlf. 33 21 65 48
Fax. 33 21 30 32

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring:

75 18 18 08

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Vanløse Ligkistemagasinet

H.P. Baltzer & Son ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse

38 71 75 01

organiseret bedemand
tilknyttet garantordning

www.vanlose-ligkistemagasinet.dk

Katolsk Orientering

Orientering nr. 18

7. november 2008

34. årgang

af
Stig Holsting

TV

DR 2: Søndag den 9. Nov.

19.30 Skriftestolen - et rum til sjælesorg
En præst møder et menneske der befinder sig midt i en eksistentiel krise til en samtale. Kriserne varierer, men har alle affødt store, uoverskuelige spørgsmål, der gør livet svært at leve. Præsten ved intet om det menneske, hun skal møde på forhånd.
Tilrettelæggelse: Bjarke Stender.

DR 2: Torsdag den 13. Nov.

18.15 Kulturhistorisk set:
Det endelige opgør
Vi er i Granada i den lille by Santa Fe i 1492. Det endelige opgør mellem de kristne styrker og de muslimske maurere ender med, at maurerne trækker sig ud af Spanien. Kristoffer Columbus kommer til byen for at rejse penge til en lang sørejse mod vest - en rejse, der skulle forandre verden for altid.
Nordvision fra Norge.

Kristne symboler: Slangen

Af sr. Anna Mirijam Kaschner

Slangen er et urgammelt tvetydigt symbol.
Slangen i Paradiset er et symbol på djævelen. I Bibelen står der: "Slangen var det snedigste af alle de vilde dyr, Gud Herren havde skabt, og den spurgte kvinden: "Har Gud virkelig sagt, at I ikke må spise af træerne i haven?" (1. Mos 3,2). Sådan plejer slanger ikke at bære sig ad. De kan ikke tale - i hvert fald ikke menneskesprog.
En arabisk legende fortæller, at djævelen sneg sig ind i Paradisets Have ved at skjule

DR 2: Fredag den 14. Nov.

18.15 Kulturhistorisk set: Peterskirken
Peterskirken i Rom har en helt enestående plads i kristendommens historie, og kirkens imponerende arkitektur skjuler flere spændende historier. Mod her Thomas This-Evensen og Giancarlo Zizola, der begge er eksperter inden for dette område.

DR 2: Søndag den 16. Nov.

19.30 Skriftestolen - et rum til sjælesorg
DR 2: Søndag den 23. Nov.
19.30 Skriftestolen - et rum til sjælesorg
Tilrettelæggelse: Bjarke Stender.

RADIO

P1: Fredag den 7. Nov.

03.45 Religionsrapport
Et journalistisk magasin, der går i dybden med tendenser og nyheder fra den religiøse verden, både herhjemme og i resten af verden. Med nyheder, reportager, debat og kommentarer vil vi udfordre vanetænkning og fremme dialogen mellem grupper med forskellig tro - eller uden tro.
Tilrettelæggelse: Iben Thranholm.
(Genudsendelse fra mandag. Sendes også søndag 19.03).

P1: Lørdag den 8. Nov.

10.03 En helt almindelig Buddha
I Søborg bor en mand, en tilsyneladende ret almindelig mand med kone, børn og børnebørn - hus, have og gode naboer. Manden hedder Lakha Lama. I Danmark er

han blot en mand i rækken af huse i villa-kvarteret. Men i hjemlandet Tibet ser flere end 100.000 ham som en genfødt Buddha. DR-journalist Halfdan Muurholm har fulgt Lakha Lama og hans danske hustru gennem to år. Det er der kommet en dramadokumentarisk serie ud af, som DR2 viste første afsnit af i søndags.
Interview ved Mads Hvitved Grand.
(Genudsendelse fra torsdag. Sendes også 00.55).

P1: Søndag den 9. Nov.

08.03 Tro og eksistens
Øjvindne.
Journalist Øjvind Kyør reflekterer over krigens rædsler i barnetroens lys.

P1: Søndag den 9. Nov.

13.30 Rosenkærprisen 2007 4:6
Liv og død i menneskets hænder. Angst og mod hos patienten og lægen. Overlæge og tidligere formand for Det Ethiske Råd, Ole Hartling.
(Sendes også onsdag 4.30, lørdag 4.34 og søndag 13.30).

P1: Mandag d. 10.

13.03 Religionsrapport

P1: Fredag d. 14. Nov.

03.45 Religionsrapport
P1: Søndag den 16. Nov.
08.03 Tro og eksistens
Livsvisdom. Biskop Henrik Christiansen taler om at se livets essens i alderdommens

Giro 205-7042

Orientering fra sognene: indlæg sendes til sognenyt@katolskoriering.dk

Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.
Abonnementspris 420 kr. helårligt. Løssalg 21 kr. i Stenobutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.

Udgiver Ansvarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V

Tryk Morsø Folkeblad Bogtrykkeri

Tryk oplag 9.200 - Distribueret oplag 8000

ISSN 0902-297X

lys.
Tilrettelæggelse: Anders Laugesen.
19.03 Religionsrapport

P2: Fredag d. 14. Nov.

19.00 P2 Koncerten
20.00 Renæssancens vokalmestre - direkte fra Trinitatis Kirke, København med flamlænderne Nicolaus Gombert, Philippe Rogier, Giaches de Wert, Cipriano de Rore, Orlando di Lasso samt Antoine Busnois og Palestrina.
DR Vokalensemblet
Dirigent: Paul Van Nevel.
Tilrettelæggelse: Pia Borgwardt. Vært: Mette Greiffenberg.

På internettet: www.katpod.dk
Radioen - der sender når du lytter

Mere fra kristen-muslimsk konference i København

I den anden udsendelse fra konferencen i Fredens Kirke i Ryesgade i København bringes klip fra et foredrag af professor Jørgen S. Nielsen, der er leder af Center for Europæisk Islamisk Tænkning på Københavns Universitet, og som tidligere var leder af Den danske Institut i Damaskus i Syrien.

Religion i frihed - frihed i religion

- under den overskrift mødes et halvt hundrede kristne og muslimske ledere til en konference fredag og lørdag i Fredens Kirke i København. Katpod.dk er med og bringer i en første udsendelse fra detts samtaleforum den indledende tale, som blev holdt af Københavns biskop, Erik Norman Svendsen

Kan en katolik stemme på Barack Obama?

I USA går debatten højt mellem pro life og pro choice siden, herunder i spørgsmålet, om ens stemmeafgivning bør afgøres af ét eller af flere spørgsmål. Til det har biskoppen af Memphis i Tennessee en kommentar.

Om tro og identitetsfølelse

En nyligt offentliggjort undersøgelse viser, at halvdelen af alle danske tror på Dan Browns roman Da Vinci Mysteriet, selv om det for længst er fastslået, at den bygges på fri fantasi.

Fra bispesynoden i Vatikanet

Lyt til en samtale med biskop Georg Müller, Trondheim, som repræsenterer de katolske biskopper i Norden ved den igangværende bispesynode om Guds Ord i Kirkens liv og mission.

Afsked med Lida

En stor skare tog søndag eftermiddag afsked med Focolare-bevægelsens leder i Danmark, Lida van Dijk, der efter 22 år hos os flytter til en ny tjeneste i Belgien. Katpod.dk var med og bringer et afskedsinterview med Lida

le sig i en slanges gifttand. De ældste kristne brugte altid symboler, når de skulle tegne djævelen. Det kunne være alle slags dyr: en abe, en hund eller en gedebuk, men for det meste var det en drage eller en slange. Først hen mod slutningen af middelalderen begyndte man at tegne djævelen som en uhyggelig person med bukkefod og en lang hale. På den anden side er slangen også et gammelt symbol på visdom. Den var "listigere end alle markens andre dyr" (1. Mos 3) - og Jesus sagde til sine disciple: "Vær snilde som slanger" (Matt. 10,16). Slangen er det ældste og mest brugte dyresymbol over hele kloden. Den blev brugt som attribut for troldmænd og præster og kunne se mærkelig ud. Nogle slanger havde mange hoveder, andre havde horn, hår, fjer, vinger eller arme og ben.
En helt positiv betydning har kobberslangen i ørkenen (4. Mos 21,4 f), som reddede

alle israelitter, der blev bidt af en slange. Og evangelisten Johannes bruger kobberslangens symbol på Jesus Kristus, som er "den nye slange", der har overvundet den gamle: "Og ligesom Moses ophøjede slangen i ørkenen, sådan må Menneskesønnen ophøjes, for at enhver, som tror, skal have evigt liv i ham." (Joh 3,14). Blandt de medicinske symboler er slangen et af de vigtigste, og man har tillagt den overnaturlige egenskaber. I gravkamrene i det gamle Ægypten forekommer der ofte slangehieroglyffer, hvormed man havde til hensigt at beskytte den afdøde mod underverdenens mange og farlige slanger. I det gamle Grækenland var slangerne hellige dyr. På Kreta er der fundet små figurer af gudinder med slanger i hænderne - eller med slanger i stedet for hår. Samme slangekult er, via Irland, nået til Danmark, hvor man i bronzealderen har et par slangefigurer. Asklepios var lægekunstens gud. Han havde en stav med en slange, som var hans hellige dyr. I dag er slangestaven et symbol på lægekunst.

Katolsk Orientering

Hans Eminence Kardinal Emmanuel III Delly, den kaldæiske patriark, har besøgt Danmark

Den kaldæiske patriark i Johanneskirken

Tekst og foto: Kuno arnkilde

Overhovedet for Den kaldæiske Kirke, patriark og kardinal Emmanuel III Delly, besøgte i dagene 31. oktober - 3. november Danmark.

Om lørdagen læste patriarken messe i Vor Frue Kirke i Århus, og samme aften var der velkomstreception på Skt. Knuds Skole. Søndag var der messe og åbnings-

ceremoni i Johanneskirken i Søborg, hvor biskop Czeslaw Kozon og generalvikar Lars Messerschmidt deltog. Derefter fulgte en reception i "Mosaiklokalerne" på Ellebjergvej i København.

Den kaldæiske Kirke

Den kaldæiske Kirke var én af de østkirker, der har indgået union med Den (romersk) katolske Kirke. I 1500 tallet brød en gruppe biskopper med Den assyriske Kirke og kom i kirkefællesskab med Rom. Dette blev senere til Den kaldæiske Kirke.

Som folk kommer kaldæerne fra de samme områder i Mellemøsten, d.v.s. Irak, Iran, Syrien, Tyrkiet, Israel og Libanon. Der er 304.000 kaldæere, og de udgør den største, kristne kirke i Irak, hvor kirkens overhoved også bor. Inden for Den katolske Kirke har Den kaldæiske Kirke en speciel status, idet den eksisterer som en selvstændig kirke med egen liturgi og eget hierarki. Forholdet mellem kaldæerne og assyrerne har været anstrengt i årenes løb; men i de senere år er det blevet stærkt forbedret. Ikke mindst det kristologiske dokument, der blev underskrevet af Pave Johannes Paul II og den assyriske patriark, Mar Dinkha IV, i 1994 har medvirket til dette. Her nærmer man sig hinanden i sin forståelse af kristologien, der var stridspunktet, da assyrerne blev skilt fra den øvrige kirke i 400-tallet. I dag kan man sige at, "hvad end vores kristologiske uoverensstemmelser har været ople-

ver vi [assyrikerne og katolikkerne] os selv som forenede i bekendelsen af den samme tro på Guds Søn..."

Dialogen med Rom banede vej for, at kaldæerne selv genoptog dialogen med assyrerne. I 1997 startede de to kirkers synoder en fælles dialogkommission, og den apostolske succession, sakramenter og det kristne vidnesbyrd blev gensidigt anerkendt. Gensidig nadver er blevet tilladt i tilfælde af pastoral nødvendighed, og retningslinjer om dette spørgsmål blev offentliggjort i 2001.

Personalmenighed

Biskop Kozon vil inden for kort tid oprette kaldæerne som et såkaldt personalsogn i Danmark, dvs. en selvstændig menighed, tilknyttet Johanneskirken i Søborg, men med to centre, et i Århus og et i København, Søborg. Det er første gang i bispedømmets historie, at der oprettes en såkaldt personalmenighed, da alle bispedømmets almindelige menigheder er territoriale. Kirkeretten forudsætter udtrykkeligt denne mulighed, især hvis det drejer sig om katolikker af anden ritus end den latinske/romerske. I øvrigt er den ukrainske menighed i København en sådan personalmenighed. Den blev oprettet i begyndelsen af dette år af den ukrainske biskop i München, som har jurisdiktion i Tyskland og Skandinavien over alle, der tilhører Den ukrainske katolske Kirke.

400 medlemmer af den kaldæiske menighed deltog i festmessen i Johanneskirken.

Festen for Laterankirkens indvielse og Pavens dag

Formand for Danmarks Unge Katolikker Kasper Baadsgaard-Jensen læste 2. læsning

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

Festen for Laterankirkens indvielse blev afholdt d. 9. november i Jesu Hjerter Kirke ved afholdelse af en festvesper og efterfølgende reception i menighedslokalerne, hvor diplomater fra forskellige landes repræsentation i Danmark deltog sammen

med ca. 150 andre festedeltagere. Laterankirken er Roms domkirke og samtidigt sæde for pavens læreembede. På denne dag beder verdens katolske bispedømmer for enhed i Kirken og for den pave, som har enhedens embede - Pave Benedikt XVI. Fejringen af de to begivenheder: Lateran-

kirkens indvielse og den dag, hvor Paven Benedikt XVI blev valgt, behøver ikke nødvendigvis at være sammenfaldende i alle katolske bispedømmer, og i Norden har vi valgt en praktisk løsning.

I nogle bispedømmer fejrer man "Pavens dag" på den faktiske kroningsdag, som i Pave Benedikts tilfælde er den 19. april. I andre bispedømmer fejrer man dagen samtidigt som "Peter og Paulus-festen" den 29. juni; men fordi den nuværende Paves valg-dag og "Peter og Paulus-festen" kan falde ugunstigt i henholdsvis påsketiden og sommerferien, foreslog de nordiske biskopper for et par år siden, på opfordring af den Apostoliske Nuntius for Norden, at fejre "Pavens dag" samtidigt med festen for Laterankirkens indvielse i november.

I sin prædiken fremhævede biskop Czeslaw Kozon rigtigheden af, at vi som menighed gør os tanker om, hvad det vil sige at være kirke. At vi bliver endnu bedre til at se forbindelsen mellem en konkret bygning af sten og det at være et fællesskab - en bygning af levende sten.

Lars og Jan

Vi har talt med Lars og Jan om deres katolske tro, da vi besøgte bofællesskabet "Fred og forsoning".

Læs mere side 9

Ny informationschef

Cand. theol. Jakob Egeris Thorsen er udnævnt til ny informationschef

Læs mere side 3

Dømt til dialog

Historien om islam og kristendommen er historien om en sameksistens gennem mere end 1.400 år. Den sameksistens har langt fra altid været uproblematisk. Vidt forskellige billeder af Islam og muslimerne har aflejret sig i vores vestlige kultur. I middelalderlitteraturen fremhæver Boccaccio på den ene side i Decameron den sagnomspundne sultan Saladin som et lysende eksempel på ridderlighed. På den anden side placerer Dante i Den guddommelige Komædie Muhammed i den ottende af Helvedes ni kredse – tæt på Helvedes bund.

Glemmes må det ikke, at også Islam er en del af den europæiske kulturs rødder, og at jøder, kristne og muslimer levede relativt fredeligt sammen under muslimsk dominans i det mauriske Spanien, som mange let idylliserende plejer at fremhæve som den religiøse tolerances guldalder. Da fundamentalismen i 70'erne begyndte at præge mange islamiske lande, blev Det andet Vatikankoncil forsøg på at åbne for dialog imidlertid rullet tilbage til et nulpunkt. Vi står på visse punkter langt fra hinanden. Det er f. eks. en udfordring for dialogen, at den islamiske verden ikke som Den katolske Kirke har været igennem en oplysningstid. Under den krise, der opstod efter pavens Regensburg – tale, henvendte 38 muslimske lærde sig d. 13. oktober 2006 i en fælles skrivelse med overskriften "A common word" til verdens kristne kirkesamfund.

"Kærlighed til Gud – kærlighed til næsten" var overskriften på det møde, der fra d. 4. – 6. november blev afviklet i Rom i det muslimsk – katolske dialogforum, der blev etableret efter "A common word".

Mødet endte med et fælles dokument, der bl.a. taler om, at troen på Guds kærlighed til verden er fælles for kristendommen og Islam. Den kærlighed skal vi bringe videre ud til verden, og vi skal forsøge at præge verden gennem en spiritualitet, der næres af bøn, fastslår dokumentet videre.

Dokumentets punkt 11 taler om, at katolikker og muslimer er: " kaldede til at være instrumenter for kærlighed og harmoni mellem de troende og for menneskeheden som sådan ved at give afkald på enhver form for undertrykkelse, aggression og terrorisme, specielt den, der begås i religionens navn".

Som det fremhæves, er kulturerne og religionerne rykket tættere på hinanden i vore mere og mere pluralistiske og globaliserede samfund. Alene af den grund er dialogen blevet en påtrængende nødvendighed

Men som islamologen Samir Khalil Samir S.J. fremhæver, skal dialogen baseres på andet og mere end teologiske detaljer. Hvis den skal flytte noget, må der tages udgangspunkt i de problemer, mange kristne dagligt må slås med i muslimsk dominerede samfund. Overvejelser af den art kan have været en bevæggrund for, at 144 kristne – heriblandt 77 tidligere muslimer fra Nordafrika og Mellemøsten – rettede en fælles appel til mødedeltagerne. Heri kræver de, at islamisk retspraksis ikke anvendes på kristne, og de kræver, at friheden til at skifte religion anerkendes som en fundamental menneskeret. Retten til frafald er et omstridt punkt i Islam. På den ene side siger Koranen intet om, at frafald skal straffes, på den anden side siger alle fem shari'at-skoler, at frafald skal straffes med døden for mænds vedkommende.

Næste møde i det muslimsk – kristne dialogforum skal holdes om to år i et muslimsk domineret land. Det bliver spændende at se, hvordan samarbejdet fortsætter. For som kardinal Tauran, præsident for det pavelige råd for dialog mellem religionerne, sagde forud for mødet: Vi er dømt til dialog

Lisbeth Rütz

Etisk set

I USA har en række konservative biskopper i årevis agiteret for, at politikere som Nancy Pelosi, Edward Kennedy, Joe Biden, John Kerry m.fl. bør udelukkes fra kirkens fællesskab, fordi de vil overlade det til kvinden selv at bestemme, om hun vil føde sit barn eller have abort. Samtidig har de samme biskopper støttet præsident Bushs angrebskrig på Irak og hans genindførelse af dødsstraf. Nu er de så gået aktivt ind i den amerikanske valgkamp for at forhindre, at Barack Obama bliver valgt til præsident. Sammen med de øvrige biskopper har de udsendt et hyrdebrev,

som de har tvunget præsterne til at læse højt fra prædikestolen, hvori de beder katolikker overveje, om det er etisk forsvarligt at stemme på Obama og de demokratiske kandidater ved præsident- og kongresvalget den 4. november. Det sker til trods for, at deres socialpolitik i langt højere grad er i overensstemmelse med den katolske kirkes lære end deres republikanske modstandere.

For halvandet år siden kunne man læse, at den katolske kirke i Rom havde nedlagt forbud mod, at Piergiorgio Welby, der havde lidt af muskelsvind i over fyrretyve år, kunne få en kirkelig be-

gravelse. Grunden hertil var, at han offentligt havde propageret for aktiv dødsbistand. Nu i sidste uge omkom så den højreradikale østrigske politiker Jörg Haider. Manden som ikke lagde skjul på sin beundring for Hitler, som roste SS-soldaternes indsats under krigen og kaldte kz-lejrene for straffelejre. Han fik en statsbegravelse i domkirken i Klagenfurt. For mig at se, at der noget her, der ikke rigtig hænger sammen – sådan etisk set.

Kaare Rübner Jørgensen
2000 Frederiksberg

Adskillelse af tro og teologi

I Katolsk Orientering den 7. november skrives der i lederen: "Den historisk-kritiske bibelfortolknings metode er nødvendige, ..." I samme blad berettes der om, at europæiske deltagere i den netop afsluttede verdensbispekonference kritiserer afrikanske deltagere for ikke at anerkende den historisk-kritiske metode. Og den pavelige teologikommission har allerede for længst anerkendt den historisk-kritiske teologi.

Den historisk-kritiske teologi begynder i tysk protestantisk teologi med Reimarus i ca 1751. Den fødes ud af den såkaldte oplysningsfilosofi med Kant og Voltaire i spidsen, hvor tro og filosofi begynder at blive adskilt. Den kaldes omkring år 1800 teologisk set for rationalismen i folkekirken. Den videreudvikles

i 1800-tallet ved fremkomsten af den reduktionistiske materialistiske naturvidenskabsopfattelse, hvor tro og naturvidenskab begynder at blive adskilt. (Ved reduktionistisk virkelighedsopfattelse forstås en virkelighedsopfattelse, hvor det overnaturlige ikke opfattes som en del af virkeligheden)

Den historisk-kristiske teologi bygger som materialismens teologi på positivismen, Kant-filosofien, den darwinistiske naturvidenskabsopfattelse og den reduktionistiske virkelighedsopfattelse. Anerkendelsen af den historisk-kritiske teologi er udtryk for adskillelse af tro og teologi, og bagved dette ligger også adskillelsen af tro og naturvidenskab og adskillelsen af tro og filosofi.

Det betyder igen at troens katolicitet i den officielle katolske kirke forsvinder. Katolsk tro betyder universel tro, der findes på alle virkelighedens områder. Men det er netop dette der ophører. Tilbage bliver der kun den partielle tro. Man kunne sige, at tilbage bliver der kun protestantisme med katolske gudstjenestevaner. Der, hvor den historisk-kritiske teologi hersker, dør troen.

I klassisk katolsk tro, hvor troen findes på alle virkelighedens områder angående alle virkelighedens områder - Bernhard af Clairvaux og gregorianismen er her gode eksempler -, vil den historisk-kritiske teologi ikke kunne findes.

Niels Erik Søndergård
5250 Odense SV

Svar til Niels Søndergård:

At de europæiske deltagere i den nyligt afsluttede bibelsynode kritiserede de afrikanske for ikke at anerkende den historisk - kritiske metode, er en påstand, der må stå for Søndergårds helt egen regning. Han finder ikke noget belæg for den i min artikel om synoden.

Som f.eks. synodens sekretær, msgr. Monsengwo udtaler d. 23.10. til det franske dagblad La Croix, er der derimod tale om, at man i europæisk og afrikansk sammenhæng lægger accenterne forskellige steder i tilgangen til Skriften.

For øvrigt inddrages den historisk - kritiske metode i også i pavens bog "Jesus af Nazaret" som vel må siges at være udtryk for klassisk, katolsk tro?

Lisbeth Rütz

Flere læserbreve på www.katolskorientering.dk

Vietnamesisk demonstration i Århus den 24. oktober

Vietnam demonstration

Appelbrev for Bispedømmet Hanoi og Thai Ha menighed

Vi betragter værdier som ytringsfrihed, demokrati, pressefrihed, religionsfrihed, forsamlingsfrihed og retssikkerhed som fundamentale rettigheder, der bør være hvermandseje, uanset hvor i verden man bor. På den baggrund ser vi med den allerstørste alvor på menneskerettigheds-situationen i Vietnam, herunder den særlige situation i Hanoi, Vietnam, hvor fundamentale menneskerettigheder som religionsfrihed og ytringsfrihed bliver knægtet af det vietnamesiske styre.

Hele appellen kan downloades fra www.katolskorientering.dk

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med navn, adresse og telefonnummer. Kun navn og postnr. offentliggøres i bladet.

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte læserbreve, der overskrider 300 ord.

Læserbreve kan indsendes som e-mail til: redaktion@katolskorientering.dk eller som brev til:

Katolsk Orientering, redaktionen, GI Kongevej 15, 1610 København V

Katolsk Orientering forbeholder sig ret til ikke at bringe læserbreve som har været trykt i andre medier.

25 kroners udsalg i Sankt Andreas Biblioteks Antikvariat!

Kl. 11.00-16.00 søndag d. 7. december

På denne søndag ned sætter vi, med nogle få undtagelser, alle "gamle" varer uanset førpris til kr. 25. Kom og gør et godt køb! Sankt Andreas Bibliotek.

Tredje konference for kristne og muslimske ledere i Danmark

25 muslimske og 25 kristne ledere var samlet i Fredens kirke i København

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

25 muslimer og 25 kristne var den 24. - 25. oktober samlet til den tredje konference for kristne og muslimske ledere. Konferencen fandt sted i Fredens Kirke i København. Blandt deltagerne var fire biskopper fra Folkekirken, den katolske biskop i Danmark, en række ledende imamer og ledere fra kristne og muslimske trossamfund og organisationer, herunder de to nye, muslimske paraplyorganisationer. Formålet med konferencen var at styrke relationerne og at fremme samtalen mellem muslimske og kristne ledere på nationalt plan. Konferencens tema var "Religion i frihed

- frihed i religion". Det blev drøftet, hvordan globaliseringen og den større religiøse mangfoldighed i Danmark udfordrer forståelsen af frihedsbegrebet både hos muslimer og kristne. Forståelsen af religionsfriheden i forhold til en række konkrete udfordringer som for eksempel religionsskifte, vilkår for religiøse mindretal nationalt og internationalt, moskebyggeri og religion i det offentlige rum og i den politiske debat var genstand for en åben drøftelse. En rapport fra en arbejdsgruppe om ytringsfrihed, nedsat på sidste konference, blev fremlagt. Rapporten konkluderede, at der ikke er behov for begrænsninger af

retten til frit at kunne ytre sig, men snarere behov for opmærksom, empatisk og dialogisk forvaltning af ytringsfriheden. Debatten afspejlede, at der både fra kristen og muslimsk hold var fuld opbakning til ytringsfrihed.

I 2007 sendte 138 muslimske lærere et åbent brev ("A Common Word") til lederne af de kristne kirker i verden. Brevet indeholdt en invitation til samtale og samarbejde. Konferencen drøftede de nationale konsekvenser af dette brev.

Biskop Erik Norman Svendsen, København, gav udtryk for, at han fandt det afgørende vigtigt, at dette samtaleforum eksisterer og fungerer. "Første gang var et forsøg, anden gang en naturlig fortsættelse af forsøget, tredje gang er det fælles samtaleforum allerede lidt af en institution. Ja, en nødvendig institution i vores fælles liv som religiøse ledere i Danmark."

Konferencen var præget af gode samtaler, hvor der fra både muslimsk og kristen side blev talt meget åbent også om vanskelige og sensitive emner som tegn på, at der nu er opbygget et tillidsfuldt forhold. Konferencen var enig om at mødes igen i efteråret 2009.

Hvad har vi til fælles?

I en pause under lørdagens program havde Katolsk Orientering lejlighed til at stille biskop Czeslaw tre spørgsmål.

Hvorfor deltager bispedømmet i denne konference?

For di konferencen behandler spørgsmål af fælles interesse. Selv om vi er en minori-

tetskirke i Danmark, så er dialogen med Islam vigtig, dels fordi Kirken på verdensplan er engageret i dialogen, dels fordi den almindelige katolik i Danmark møder Islam ikke mindst gennem medierne. Derfor er det vigtigt, at vi lærer Islam at kende.

Samtidig vil vi også godt benytte konferencen som et forum til at gøre opmærksom på kristnes vilkår i Verden. At der er meget at indhente med hensyn til religionsfrihed i mange muslimske lande.

Dernæst vil vi benytte lejligheden til at fokusere på vigtigheden af respekt for det hellige. Der har været meget tale om ytringsfrihed og frihedsbegreber i de senere år, og det er goder som vi bør anvende på den rigtige måde. Vi vil insistere på at øge friheden herhjemme, men samtidigt gøre opmærksom på, at det ikke er en frihed, der kan bruges til hvad som helst.

Har kristne og muslimer fælles interesser?

Fra katolsk side er vi ikke i tvivl om, at kristne og muslimer tror på den samme Gud. Derudover har vi selvfølgelig også interesse i at præge samfundet med vores tro. Vi har nogle fælles moralske værdier, som vi gerne vil fremme, f.eks. værne om familien og bevare respekten for det hellige.

Konferencen vil også finde sted til næste år. Hvilke opgaver ser du for konferencen i de kommende år?

Selv om der har været udtrykt optimisme og fremskridt i dialogen, så er det ikke en dialog der kan afsluttes lige med det samme. Det vigtigste for mig at se er, at vi bliver ved med at mødes.

Ny informationschef

Cand. theol. Jakob Egeris Thorsen

Biskop Czeslaw Kozon har udnævnt cand. theol. Jakob Egeris Thorsen, 30 år, som ny informationschef. Jakob Egeris Thorsen tiltræder stillingen pr. 1. februar 2009.

Jakob Egeris Thorsen er uddannet cand. theol. og BA i antropologi fra Københavns Universitet. Han har siden august 2008 været ansat i stillingen som sekretær for Liturgikommissionen. Desuden har han sidste år oversat Pave Benedikt XVI's bog: 'Jesus fra Nazaret' til dansk for Gyldendal.

Biskop Czeslaw Kozon udtaler: "Jeg er glad for, at stillingen som informationschef igen kan besættes. Bispedømmet har for længere tid siden besluttet sig for at oprioritere informationstjenesten. Information og kommunikation er vigtige felter i enhver organisations virksomhed; men for os som Kirke er medierne frem for alt en

mulighed for at bringe det kristne budskab ud, og ikke mindst er de nye elektroniske medier de eneste, ved hvilke vi kan nå store grupper af mennesker.

Selv om Jakob E. Thorsen er ny informationschef, er han ikke ny som medarbejder i bispedømmet. I sin hidtidige stilling har han allerede vist kompetence og gode forudsætninger for at varetage sin fremtidige opgave."

Jakob Egeris Thorsen ser frem til opgaven: "Som katolikker er vi overbevist om, at kristendommen rummer svaret på de grundlæggende spørgsmål, som er fælles for alle mennesker. Som Kirke er vi forpligtet til at række den sandhed og kærlighed videre, som er blevet skænket os. Det gælder også i forhold til formidlingen til den brede danske offentlighed, der i stigende grad bliver fremmed over for et kristent perspektiv på tilværelsen. Mange af de etiske diskussioner, vi som samfund står over for, vidner ofte om, at der mangler en samlet forståelse af, hvad et menneske og et værdigt liv er." Ansættelsen af en ny informationschef er et led i en reorganisering af bispedømmets samlede informationstjeneste. Informationschefen bliver således også ansvarshavende redaktør for bispedømmets blad 'Katolsk Orientering'.

"Jeg glæder mig meget til arbejde med den interne formidling. Vi er en lille, men farverig og facetteret kirke i Danmark. Bispedømmets blad skal afspejle de mangfoldige måder, den katolske tro leves på herhjemme. Det skal være en kilde til oplysning og fordybelse i den tro, vi er fælles om. Jeg vil tilstræbe en saglig, alsidig og bredt favnende formidling af nyheder og problemstillinger i Kirken", siger Jakob Egeris Thorsen.

Tømrerens kors fik vievand på kirkevæggen

Pastor Benny Blumensaat stænker vievand på det nye kors i Tønder

Tekst og foto: Erik Egvad Petersen

Korset på væggen var det sidste, der manglede på den nye, katolske kirke på Ribe Landevej i Tønder. Selve korset er udformet af tømrervirksomheden Hjalmar Hansen A/S i Bredebro og det, at det er en tømrer, der har

designet korset, er der lidt symbolsk værdi i når vi tænker tilbage på Bibelen. Korset blev indviet sammen med menigheden, og præsten Benny Blumensaat stænkede vievand ud over det nye kors på Hellig Kors Kirke søndag den 12. oktober.

Læst i Katekismen

Ved at hengive sin Søn for vore synder, viser Gud, at Hans plan med os er en kærlighedsplan fuld af velvilje, som går forud for enhver fortjeneste fra vor side: "Deri består kærligheden: ikke i at vi har elsket Gud, men i at Han har elsket os og sendt sin Søn som sonoffer for vore synder" - "Gud viser sin kærlighed til os, ved at Kristus døde for os, mens vi endnu var syndere".

Artikel 604

Lars og Jan

Katolsk Orientering har besøgt bofællesskabet "Fred og forsoning"

Lars og Jan bor i bofællesskabet "Fred og forsoning" i Arnborg - udenfor Herning

"Netop de, som i verdenslig forstand er de fattige og fortabte, er de sande lykkelige, de velsignede, og har lov til at glæde sig og juble midt i deres lidelse" (Pave Benedikt XVI i bogen "Jesus fra Nazaret")

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

Solskin og tordenbyger var de vejrsmæssige betingelser den onsdag i oktober, hvor intercitytog 129 ankom til Herning station kl. 12.34.

Katolsk Orientering er på vej til bofællesskabet "Fred og forsoning", hvor bofællesskabets leder Inge Norling fylder 75 år, og på vejen til byen Arnborg checkes inderlommen for at sikre, at gaven fra bispedømmet endnu er der. Ikke en gave til Inge Norling personligt, men til de hjemløse, som hun udtrykkeligt havde gjort opmærksom på i invitationen.

Ca. 2.500 hjemløse har de sidste 18 år lagt vejen forbi "Fred og forsoning". Et enestående selvopofrende socialt og kristent projekt, som Katolsk Orienterings læsere havde mulighed for at læse om i udgave nr. 2 fra 2007. Udgaven kan downloades fra Katolsk Orienterings hjemmeside www.katolskorientering.dk

Når man én gang har været på "Fred og forsoning" og erfaret freden, sorgen, glæden og smerten er det på en måde som at komme hjem. Man er tryk. For livet leves, som det er. Med beboernes styrker og svagheder. Det hele bundet sammen af daglig bøn og regelmæssig messe. Troende og ikke-troende. Katolikker og ikke-katolikker. "Overvældende" - er det ord som Inge Norling brugte, da hun blev spurgt, hvordan dagen var gået. Over 100 gæster havde lagt vejen forbi arrangementet "Åbent hus", og de to overlæssede gaveborde vidnede om, at ikke alle gæsterne havde taget det så nøje med de personlige gaver.

Lars og Jan

Lars og Jan er to af beboerne på "Fred og forsoning", og under en smøg-pause accepterede de at lade sig interviewe og fotografere til Katolsk Orientering. For at få lidt ro fra festlighederne satte vi os ind på Jans værelse.

Hvorfor bor I på "Fred og forsoning"?

Jan: Fordi jeg har behov for det, og fordi min tro betyder meget for mig. Af den grund er det også vigtigt for mig, at det er katolsk sted. Jeg har boet her under skiftende perioder siden 1997, og nu tror jeg ikke mere jeg kommer herfra. Jeg har været pl-

get af sygdom og misbrug, og jeg er blevet for gammel til at starte forfra.

Lars - du er ikke så gammel?

36 år - og jeg er kommet her siden 1999 også i skiftende perioder. Jeg er her, fordi jeg har haft et mangeårigt misbrug. Selv om jeg kan være træt af at være her nogle gange, er det alligevel det eneste sted, der fungerer for mig. På et tidspunkt valgte jeg at konvertere, og det er også en vigtig grund til at jeg er her. Her bliver der ikke peget fingre af mig, fordi jeg er katolik.

Der var brug for ekstra mange hænder på den runde dag. Det er Inge Norling i rød bluse

I er begge konvertitter; men hvad er det så, den katolske tro betyder for jer?

Jan: Min tro er grundlaget for alt. Bønnen, stilheden og det store fællesskab, som Kirken er. Jeg har været mange steder i verden, og selv om man er dansk katolik, føler jeg mig altid hjemme i kirkelig sammenhæng. Man er altid velkommen, og det betyder meget for mig. Den holdning har medført, at jeg har fået et andet syn på mange ting. Man er ikke så snæversynet, og vores Kirke er virkelig meget rummelig på mange måder.

Lars: Troen betyder ufatteligt meget for mig, og den er en forankret del af mig selv. Ligeegyldigt om jeg er i et misbrug eller jeg er stoffri, så har jeg et indre bønsliv. Et bønsliv som er en del af mig, og som jeg holder meget af. Jeg har lagt mærke til, at i mange andre kirkesamfund er det "halleluja og glæde", der ofte er fokus på; men for os katolikker er lidelsen også central. I vores tro er det i orden, at det gør ondt engang imellem. Det betyder alt for mig, at jeg kan henvende mig til Gud. Tale med

Ham. Han er en personlig Gud, og jeg er særlig glad for salme 23 i Salmernes Bog: "Skal jeg end vandre i dødsstyggens dal, jeg frygter ej ondt; thi du er med mig, din kæp og din stav er min trøst". Gud er altid med mig, også selvom jeg ikke altid selv er nærværende.

Fred og forsoning

Hvad betyder bofællesskabets navn "Fred og forsoning" for jer?

Jan: Fred og forsoning er faktisk et andet udtryk for korset. Korsets lodrette retning som udtryk for Gud, der sender sin Søn til Verden som et forsonings budskab, og den vandrette retning som et udtryk for Guds ønske om fred mellem mennesker.

Lars: I dagligdagen betyder navnet også, at vi ikke ligger i en stor bunke og slås. Fred og forsoning betyder at vi på dette sted lærer at leve sammen, modsat ude i miljøet blandt misbrugere. Vi lærer at være gode og kærlige mennesker, og denne holdning præger også hos de beboere som ikke er troende. De siger alle sammen, at der er en speciel fred på dette sted i forhold til andre steder, hvor vi ellers opholder os.

Jan: Vi er et af de få steder i Danmark, hvis ikke det eneste, som tager folk direkte ind fra gaden uanset hvordan de har det. Samtidigt siger vi også, at vi ikke er noget behandlingssted. Vi prøver bare at behandle folk ordentligt.

ikke har flere forventninger.

Troen er konstant

Kan man sige, at troen udfylder den smerte som det alligevel må være at blive afvist?

Jan: Man kan ikke bruge troen som erstatning for noget andet. Troen er konstant, uanset hvilke følelser, der er forbundet med en situation. Tro er tro. Det kan ikke være anderledes. Man har de følelser, som man har, og ens tro kan ikke være afhængig af, om man er deprimeret den ene dag og højt oppe at køre den anden dag. Troen er konstant. Vi har haft mange diskussioner med frikirkerne, fordi de ofte har en herligheds-teologi, der giver folk "en på opleveren". Det kan Den katolske Kirke ikke tilbyde. Vi er ikke til på den måde. Lars sagde for noget om lidelse, lidelsens mysterium, og den er dybt forankret i den katolske tro.

Inge Norling

Inge Norling fylder 75 år i dag, og det er normalt en alder, hvor man har trukket sig tilbage fra et aktivt arbejdsliv for længe siden. Hvordan skal en ny leder være for "Fred og forsoning"?

Jan: Der kommer ikke en ny leder magen til Inge Norling.

Er det ikke en skam hvis stedet lukker?

Jan: Det kommer det heller ikke til. Det er Gud, der har startet det, og det er Inges for-tjeneste, at det har fungeret; men hvis Gud vil noget med stedet, så fortsætter det også. Det vil være umuligt at finde et menneske, der kan udfylde Inges plads, og det tror jeg heller ikke er meningen. Det, hun har været budt gennem årene, er der ikke mange mennesker, der vil finde sig i, slutter Lars og Jan, inden vi igen går ind til gæsterne og den gode mad, som mange frivillige hjælpere har sat frem på de festligt pyntede borde.

Bogen og valfarten

En af de mange gaver der lå på gavebordene, var en diktafon, og den glædede Inge Norling særlig meget, for nu vil hun være i stand til at skrive den bog, som hun i lang tid har overvejet at skrive. En bog der vil handle om hendes liv, tanker og gerning - fortæller hun.

Et andet projekt handler om valfart. Til næste år vil "Fred og forsoning" gerne foretage en valfartsrejse til Medjugorje, og for at kunne fylde en hel bus håber Inge Norling, at andre mennesker end beboerne vil melde sig til turen. Evt. interesserede kan kontakte "Fred og forsoning" på telefon 97 18 81 70.

Tak

Det er blevet sent, og pladsreservationen hjem til København er for længst udløbet. Sognepræst p. Wienek fra Herning og lidt senere sognepræst p. Benny Blumensaaf fra Esbjerg, er ankommet. Dagen slutter med messe i kapellet, og p.g.a. af de mange gæster er der undtagelsesvis ikke plads til hundene. Vi sidder tæt på stolene og på gulvet. Menigheden synger af hjertets lyst og dagen slutter med uddeling af Herrens Legeme til katolikker. De andre deltagere modtager velsignelsen.

Dagens lys er blevet til aftenens mørke, og glæden ved at mærke følelsen af at kunne rumme smerte og glæde samtidigt, men også taknemmelighed over at få vist en vej som kristen, er det indtryk, der fylder mest, når man forlader "Fred og forsoning".

Berøringsangst

Der findes ikke mange mennesker af Inge Norlings støbning, så der er vel en grund til, at den etablerede behandling findes?

Jan: Det kan du hævde; men der er også en berøringsangst overfor mennesker som Lars og mig.

Hvordan mener du?

Jan: På en eller anden måde udstråler vi noget farligt, og vi kan blot køre en tur ind til Herning. Jeg ved ikke, om det er vores tøj, eller om vi har et specielt vildt udtryk i øjnene; men det er et faktum, at folk prøver på undgå os.

Hvad tror du, de er bange for?

Jan: Jeg ved det ikke. Jeg kan blot konstatere, at der er en berøringsangst. Måske er det måden jeg går på fordi jeg har haft fem diskusprolaps. Jeg synes ikke selv, jeg virker specielt farlig, men folk flytter sig når jeg møder dem.

Gør det ondt at møde denne afvisning?

Jan: Nej - det gør ikke ondt, for jeg forventer ikke noget. Med det liv vi har levet, har vi fået så mange tæsk gennem årene, at vi

Karl Borromæus - i kamp for Kirken

- en stor helgen fra modreformationen

Karl Borromæus (1538-1584)

Tekst: Kirsten Krog

Den 4. november, kun to dage efter, at vi har fjernet Allehelgen, er det igen tid for at tage én af vore helgener frem og lytte til hans budskab og fejre ham. På denne dag er det Karl Borromæus, vi fejrer. Hans navn er nok bedst kendt i Danmark fra Karl Borromæus-søstrene i Esbjerg; men han er bestemt en helgen, det kan betale sig at udvide sit kendskab til.

Af fornem slægt

Karl Borromæus blev født den 2. oktober 1538 på et slot i Arona i Nord-Italien, hvor hans far Giberto II var greve. Hans mor, Margherita de' Modici fra Milano, var den senere pave Pius IV's storesøster. Hun døde, da Karl var blot ni år gammel. Karl var altså født ind i økonomiske, sociale og åndeligt fornemme og sikre rammer. En del af den økonomiske og sociale sikring som i hans stand og familiesammenhæng også hang sammen med en åndelig eller i hvert fald kirkelig position, bestod i, at hans onkel Julius Caesar Borromæus overførte klostret Ss Gratiano e Felino til ham in commendam, da han kun var 7 år. Karl var selv elev i klostrets skole i tre år. I 1547, da han blot var 9-10 år gammel, modtog han tonsur, ligesom han i en alder af 12 år blev udnævnt til abbed i klostret, dog uden at få embedsmæssigt ansvar. Selvom alt dette havde langt mere at gøre med familiens økonomiske sikring end med Karls fromhed, ser man dog allerede da, hvordan Karl ikke søgte det materielle, men i stedet valgte at give sin indtægt til de fattige.

Uddannelse og udnævnelser

Karl havde fra barnsben en talefejl, som fik mange til at mene, at drengen var svagt begavet. Alligevel sendte hans far ham til Milano for at studere, og det viste sig, at Karl langt fra var ubegavet. Som 14-årig begyndte han på jurastudierne ved universitetet i Pavia, men måtte afbryde dem p.g.a. sygdom. Alligevel tog han som 21-årig en doktorgrad i civil- og kirkeret. Da Karls morbror i 1559 blev pave, blev Karl i en alder af 22 år udnævnt til kardinaldiakon og fik Ss Vitus og Modestus som titulærkirke. Kort efter blev han udnævnt til administrator af ærkebispedømmet i Milano, ligesom han blev legat for Bologna, Marche og Romagna og protekter for Nederlandene, for Portugal og de katolske områder i Schweiz. Alt dette skete, uden at Karl var præsteviet. Men den 21. december 1560 blev han endelig viet til diakon og den 4. september 1563

i en alder af 25 år, blev han præsteviet og senere samme år bispeviet, hvorefter han blev udnævnt til ærkebiskop af Milano. På trods af at Karl ved udnævnelsen havde haft ansvar for bispedømmet i Milano i flere år, havde han ikke fået tilladelse til at bosætte sig der, men måtte p.g.a. sine mange andre forpligtelser bo i Rom.

Ansvar for familien

Ved den tid havde hans far været død nogle år, og Karl havde sideløbende med de mange officielle forpligtelser også taget sig af familiære forpligtelser. Allerede da han p.g.a. sygdom havde måttet afbryde sine studier, havde han forvaltet familiens ejendomme, og da faderen døde i august 1558, ønskede familien, at Karl skulle have ansvaret for deres forretninger, selvom han ikke var den ældste søn. Han var også den, der hjalp søstrene til at finde passende ægtemænd. Den 28. november 1562 døde den ældste bror Frederik, og Karl blev dermed det naturlige overhoved for den familie, som han allerede havde draget omsorg for i nogle år. Det mest oplagte havde været, at Karl nu havde opgivet sine kirkelige forpligtelser, og selv paven opfordrede ham til det; men i stedet valgte Karl at overgive sin position i familien til en onkel, så han var fri til at give sig selv helt til Kirkens tjeneste.

Karls primære rolle for tridentinerkonciliet var måske i virkeligheden ikke den rolle, han spillede for gennemførelsen af selve konciliet, men snarere den, han kom til at spille i den praktiske indførelse af reformerne.

Konciliet i Trient

Samme år som Karls bror døde, havde Karl været en central skikkelse ved den afsluttede del af konciliet i Trient. I 1552 var konciliet blevet suspenderet, og det blev først genåbnet den 18. januar 1562, bl.a. motiveret af Karl Borromæus. Konciliet fandt sted i en åndelig meget turbulent tid, hvor den protestantiske reformation fejede hen over Europa, og denne reformation blev besvaret med en både åndelig og en læremæssig modreformation. Mange store helgener hører til i denne periode, bl.a. jesuitterne Ignatius af Loyola og Frans Xaver, karmeliterne Teresa af Avila og Johannes af Korset, samt Thomas More, Frans af Sales, Vincent af Paul og altså Karl Borromæus. Flere af disse helgener står for en inderligere retning, som kaldes Devotio Moderna. Det er altså på den baggrund og motiveret af den, at tridentinerkonciliet gennemføres. Centralt i den del af konciliet, som Karl Borromæus var med i, var reformeringen af bl.a. liturgien, præsteuddannelsen og religionsundervisningen. Selv var Karl især fremtrædende i udarbejdelsen af katekismen og i reformeringen af de liturgiske bøger.

Et helligt præsteskab

Karls primære rolle for tridentinerkonciliet var måske i virkeligheden ikke den rolle, han spillede for gennemførelsen af selve konciliet, men snarere den, han kom til at spille i den praktiske indførelse af reformerne. Selvom Karl efter sin udnævnelse til ærkebiskop af Milano ikke fik lov at flytte permanent til Milano, fik han dog lov til at rejse for at holde en provinssynode dér. Det blev i hans levetid til i alt seks synoder. Karl rejste fra Rom den 1. september 1565 og ankom til Milano den 23. september samme år. Ved provinssynoden brugte Karl de lige vedtagne principper fra konciliet. Bl.a. kæmpede han for præsternes uddannelse og genoprettelse af disciplinen i præsteskrabet, for en værdig fejring af messen og forvaltning af sakramenterne, samt en grundig katekismeundervisning. Da Karls morbror, pave Pius IV døde samme år, fik Karl endelig af hans efterfølger tilladelse til at bosætte sig i sit bispedømme. Bispedømmet havde da været uden bosiddende biskop i firs år; og det var på høje tid, at Karl kom til bispedømmet, som åndeligt var i forfald. Forfaldet gik helt ind i kernen af Kirkens liv, præsterne passede ikke deres embedspligter og levede i umoral, kirkebygningerne var forfaldne og blev da heller ikke besøgt af folket, der hverken gik til messe eller modtog sakramenterne. Mange var også blevet påvirket af forskellige reformatoriske bevægelser. Så Karl stod overfor en næsten overmægtig opgave. Men langsomt fik han genoprettet orden. Han holdt bl.a. retræter for præsterne, åbnede præsteseminarier og oprettede et "broderskab for kristen lære" til at undervise lægfolket. Dertil kom, at han kæmpede for en værdi fejring af messen. Karl elskede liturgien og tog initiativer, der førte til en bevaring af den ambrosianske liturgi, ligesom han oprettede et broderskab for tilbedelse af Det hellige sakramente. Han prædikede også selv hver søndag på trods af den talefejl, han havde. Men han var også klar over, at en ydre reform ikke var tilstrækkelig til at forandre Kirken og mennesker; der skulle også en indre forandring til. Her begyndte han som altid med sig selv. Han gik fra et liv i luksus til et asketisk liv, ligesom han plejede sit eget åndelige liv. Således gik han til skrifte hver morgen, inden han fejrede messen og brugte meget tid på indre bøn. I en prædiken ved den sidste af de seks synoder, han holdt i Milano, indprentede han sine præster at leve dette indre åndelige liv med ordene: "Om en lille flamme af Guds kærligheds ild allerede brænder i dig, så vis den ikke straks frem og udsæt den ikke for vinden. Hold ovnen lukket, så den ikke kølnes og varmen forsvinder. Med andre ord, fly de adspredelser, der er mulige at undgå, forbliv samlet hos Gud og undvig tom snak. Har du opgaven at prædike og undervise? Gør dig ivrigt umage med alt det, som er nødvendigt for at fuldføre opgaven. Se til at du først og fremmest prædiker gennem din levemåde. Ingen skal tvinges til at se dig sige ét og gøre et andet, så at man gør nar af dine ord og ryster på hovedet. Er du sjælesørger? Forsøm da ikke at tage vare på din egen sjæl. Vær ikke så generøs mod andre, at intet er tilbage til dig selv. Du må visselig have omsorg for sjælene, men ikke sådan at du glemmer dig selv. Brødre, I må forstå, at der ikke er noget der

Brødre, I må forstå, at der ikke er noget der er vigtigere for præsterne, end den indre bøn. Den baner vej for enhver handling, den indre bøn ledsager enhver handling og fuldføre den.

er vigtigere for præsterne, end den indre bøn. Den baner vej for enhver handling, den indre bøn ledsager enhver handling og fuldføre den. Om du, kære bror, forvalter sakramenterne, mediter over, hvad du gør. Om du fejrer messen, mediter over, hvad du frembræder. Om du synger officiet, mediter over alt, hvad du synger, og hvad du siger til ham. Om du leder sjælene, mediter over med hvis blod de er rensset. Må alt, I gør, ske i kærlighed". Disse ord viser så megen åndelig indsigt og kærlighed, at det umiddelbart kan være svært at forstå, at hans reform kom ud for megen modstand. Men mange præster såvel som lægfolk oplevede hans kompromisløse kamp mod det åndelige forfald som en dom over deres eget liv, og derfor gjorde de modstand. Det kom endda så langt, at et medlem af humilia-torordenen, præsten Hiernonymus Donati Farina forsøgte at dræbe ham i ærkebiskoppens eget kapel.

Omsorg for de svage

Men med sin omsorg for de fattige og svage vandt Karl Borromæus efterhånden alles hjerter. Som en del af sin åndelige reform havde han allerede grundlagt skoler, børnehjem, hjem for faldne kvinder, plejehjem og sygehuse, og da der i efteråret 1570 udbrod hungersnød i Milano bespiste han hver dag 3000 fattige. Hele sit liv brugte han store dele af sin egen formue til at hjælpe de fattige. Også i 1575, da pesten kom til Milano, gik Karl Borromæus foran i kampen for de syge. Udover at pleje og trøste de syge uden tanke på faren for selv at blive syg, solgt han sin ejendom i Orla i Napoli for at skaffe penge til de syge og fattige, ja han gik selv til de rigge for at tigge midler til de fattige, ligesom han til sidst lånte penge, for at afhjælpe nøden, for som han sagde: "Det er bedre for en ubetalt at have gæld end formue". Hans utrokkelige kærlighed til og omsorg for de svage fik endda en protestant til at sige, at hvis alle præster havde været som ham, ville Kirken aldrig være blevet splittet.

Sygdom og død

Da Karl i 1584 tog til Mante Varallo for at holde sin årlige retræte, sagde han til flere, at han ikke havde lang tid tilbage på jorden. Den 24. oktober dette år blev han syg med feber. Den 1. november på Alle helgen var han tilbage i Milano, og her fejrede han sin sidste messe, hvorefter han gik i seng. Den 3. november om aftenen døde Karl Borromæus i armene på sin skriftefar. Det sidste man hørte ham sige var: "Se Herre, jeg kommer, ske din vilje!". Karl Borromæus blev saliggåret af pave Clemens VIII i 1602 og helgenkåret i 1610 af pave Paul V.

Refleksion

Af **Jann Sjørusen**
Generalsekretær for Caritas

Det kan i nogle situationer være svært at finde en grimasse, der kan passe. For nylig var jeg i Uganda, hvor jeg besøgte forskellige landsbyer og bondegrupper. Overalt gav de fattige bønder udtryk for dyb taknemmelighed over for den hjælp, de havde modtaget fra Caritas og Danmark gennem forskellige udviklingsprojekter. Det i en sådan grad, at jeg følte, det blev for meget: Det manglede da bare, om ikke vi, som er

borgere i et af verdens rigeste lande, kunne række en hjælpende hånd til fattige mennesker i Afrika!

Så lidt usikker var jeg, da en fattig afrikansk bonde i taknemmelighed overrakte mig en værdifuld gave: En levende høne indpakket i bananblade. Dels er det ikke lige sådan at stå med en levende høne i favnen og holde takketalen, dels havde giveren formentlig i høj grad selv brug for hønen. Endelig var der selvfølgelig også nogle logistiske problemer at øjne i forhold til at få hønen bragt til Danmark... Men i respekt for giveren

vet jeg naturligvis imod, og takkede med hønen i favn for den store gave.

Jeg havde fået syn for sagen og forstod deres taknemmelighed. Gennem forbedrede dyrkningsmetoder, træning i bedre afgrødevalg, anvendelse af husdyrgødning m.v. havde disse bønder trods alt oplevet et forbedret indkomstgrundlag. Et grundlag, som i al væsentlighed er baseret på det, jorden kan frembringe. Når indkomsten stiger i en afrikansk bondefamilie, kan der pludselig blive råd til skolegang for flere børn i en familie og til medicin i tilfælde af sygdom.

Bønderne bidrager økonomisk til udviklingen gennem delvis betaling (20 %) for de husdyr og planter m.v. de modtager gennem projekterne. Bidraget fylder lidt i den samlede økonomi for et udviklingsprojekt, men det kan for bønderne fylde meget i forhold til deres hårdt prøvede privatøkonomi.

Jesus satte sig en gang over for tempelblokken og så på, hvordan folkeskaren lagde penge deri. Han konstaterede, at de rige gav flest penge. Så kom der en fattig enke, som gav næsten ingen ting: "To småmønter", skriver Lukas i sit Evangelium. Om hende sagde Jesus: "Denne fattige enke har givet mere end alle de andre. For de har alle givet af deres overflod, men hun har givet af sin fattigdom, alt det, hun havde at leve af." (Luk 21,3-4).

Den høne, jeg modtog i Uganda, blev gi-

vet i fattigdom. Og den støtte fra Danmark, som jeg repræsenterede ved mit besøg, var blevet givet i overflod, selvom den var betydelig og helt klart gjorde en stor forskel for de mange bønder, der havde fået hjælp. I Evangeliet er der ingen foragt at spore hos Jesus i forhold til de gaver, som de rige lagde i tempelblokken. De gav meget. Alligevel sætter enkens gave de riges gaver i relief. Hun gav af sin fattigdom. Af det lidet hun havde til livets opretholdelse. Og netop derfor gav hun forholdsvis mere end alle andre, skønt hendes gave var yderst beskednen.

Hvorfor gjorde hun det? Hun havde jo dårligt råd, for hun hørte selv til datidens socialt set mest udsatte! Evangeliet melder umiddelbart intet herom. Til gengæld er teksten klar hvad angår Jesus' kommentar til enkens gave: Hun gav alt det, hun havde at leve af. Så rig var hun!

I Danmark lever vi i et overflodssamfund og i en grådighedskultur. Vort fokus er mere på det, vi kan få og opnå, i stedet for på det vi allerede har fået. Vi vil selv og kan selv! I vores materielle rigdom er vi blevet fattige på taknemmelighed, og vi har svært ved at se alt det, vi har fået.

Jesus så den fattige enke. Han ser os. Ser vi Ham, der er kilde til en rigdom, der ikke er konjunkturfølgende?

Paulus – et snakkehoved?

Tanker i det paulinske år

Af **Anders Nielsen**
Caritasmedarbejder

Apostlen Paulus færdedes i et miljø, hvor man var optaget af at drøfte livets store spørgsmål. Således ser vi ham i Athen i diskussion med filosoffer og borgere, der "ikke gav sig tid til andet end at fortælle og høre nyt" (Ap.g. 17,21). Paulus' ærinde var at forkynde evangeliet om Jesus Kristus, men

det var ingen nem sag at trænge igennem med budskabet. Nogle mænd sluttede sig til ham og kom til troen (Ap.g. 17,34), men hos de fleste vakte Paulus kun hovedrysten og hånende bemærkninger, "hvad kan han vel mene, det snakkehoved?". Nogle lod dog en dør stå åben, idet de sagde: "Det vil vi høre dig tale om en anden gang". For mange stod Paulus blot som et "snakkehoved", og for dem har forkyndelsen kun

været tomme ord. Han var en ordkæmper, men sammenlignede sig selv med en atlet og en bokser, der forsøger at sætte de rette stød ind (1 Kor. 9,26) Han kæmpede dog ikke for at besejre, men for at vinde modstanderen, og han brugte sine egne ord som redskab og banebryder for Guds ord. Det levende Guds ord, som tog bolig iblandt os, frembæres og målrettes af menneskers ord, men kun Guds Ånd kan gå hele vejen fra det ene menneske til det andet uden at budskabets indhold går tabt undervejs. I vor naturlige udrustning har vi ikke det redskab, som kan bære "det levende vand" fra vort indre over til et andet menneske. Vore ord forslår ikke, thi "Guds rige består ikke i ord, men i kraft" (1 Kor. 4,20). Hvordan så overføre det levende vand, formidle kraften som Gud har skænket os, hvorledes forkynde evangeliet for andre mennesker? Ikke engang apostlen Paulus havde opskriften, men måtte sige til sine trosfæller: "Bed for mig, at jeg må kunne åbenbare Guds hemmelighed med de rette ord!" (Kol.4,4).

Forkyndelsens mål er iflg. Paulus at åbenbare Guds hemmelighed og ikke at opnå tilslutning til egne ord og meninger. Den, der forkynder, må vurdere sin "modstander" og lægge en strategi for, hvorledes han bedst vinder ham. Din modstander har sikkert paraderne oppe, og du overvinder ham

nok ikke med argumenter om den katolske kirkes fortræffeligheder. Vær kirke for de andre! Vis dem, at døren er åben ind til det inderste rum, og vis dem "våbenhuset", hvor de kan sætte deres skarpe sværd og spidse pile, inden de går ind i helligdommen.

I vore dage støder forkyndelsen ikke på større modstand, for vi lever i et tolerant og efter manges mening et kristent samfund blandt oplyste mennesker, men hvordan oplyse de oplyste? Den, vi vil vinde, må vi først gøre til "modstander". Måske mangler der i vort tolerante samfund en modstand, en "mur", som Guds kraft kan gennembryde. Den, der i dag vil forkynde Evangeliet, må selv rejse en usynlig mur, ikke for at bekæmpe eller udelukke, men for at erobre dem på den anden side og i sidste ende nedbryde muren. Midlerne hertil er for den kristne "bøn" og "forbøn" og "Guds visdom". "Nok lever vi som andre mennesker, men vi kæmper ikke som verdslige mennesker. Vore kampvåben er ikke verdslige, men mægtige for Gud til at bryde fæstningsværker ned..." (2.Kor.10.4) Måske gælder det som med Jeriko, at erobreren først må gå syv gange rundt om byen, men også i vore dage kan det ske, at mure falder ved Helligåndens kraft.

De katolske vælgere i U.S.A. foretrak Barack Obama.

Ca. 54 % af U.S.A.'s 70 millioner katolikker stemte på Barack Obama d. 4. november i fig. mange exit polls, skriver Rocco Palmo i en kommentar til valget i det engelske, katolske tidsskrift The Tablet.

Mange katolske vælgere stemte på den demokratiske præsidentkandidat fra Illinois i stater, der havde stemt på præsident Bush i 2000 og 2004 – det drejer sig bl.a. om Florida, Ohio, Virginia og Colorado.

Katolikkerne i U. S.A. er den største religiøse gruppering og er derfor en vigtig faktor i præsidentvalget. Mange af dem stemte på Obama på trods af hans støtte til abort.

Obama - grupperne Catholics United og Catholics in Alliance for the Common Good er blevet kritiseret af mange af de katolske biskopper i U.S.A.

Den republikanske senator John McCain, der profilerede sig som abortmodstander,

fik 46 % af de katolske stemmer. Joe Biden, der støtter abort, er den første katolik, der bliver vicepræsident i U.S.A. Kirken har på det seneste lidt nederlag i flere afstemninger om etiske spørgsmål. En afstemning om en mere restriktiv abortlovgivning i South Dakota endte med et nederlag til abortmodstanderne, og en lov, der tillader læger at give aktiv dødsbistand, er samtidig blevet vedtaget i Washington. Et andet strids-

punkt har været homoseksuelle ægteskaber. I maj i år gav Californien tilladelse til homoseksuelle ægteskaber. Imidlertid blev et lovforslag kaldet Proposition 8 – der vil forbyde disse ægteskaber senere vedtaget. I Michigan faldt et forslag om at forbyde stamcelleforskning.

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjærulff

Frimurer

Er det tilladt en katolik at være frimurer? Jeg har hørt, at Kirken forbyder folk at gå ind i en frimurerloge. Er det rigtigt? Og hvis det er rigtigt, hvorfor?

Venlig hilsen

Svend Andersen

Kære Svend Andersen

Det er korrekt, at Den katolske Kirke ikke tillader sine medlemmer at være medlem af en frimurerloge. Medlemskab af frimurerne medfører ekskommunikation. Grunden er, at frimurerne over det meste af verden modarbejder kristendommen, især Den katolske Kirke.

Problemet er imidlertid kompliceret, for det er ikke alle frimurerloger, som træffes direkte af formuleringen "modarbejder Kirken". Således er de nordiske loger erklæret kristne, og man skal være døbt for overhovedet at komme ind i dem. Det har medført, at nogen har ment, at Kirken tillod katolikker at blive frimurere i disse særlige loger. De nordiske loger med det såkaldte "svenske system" indtager dog på verdensplan en absolut særstilling, og erklæringen slår udtrykkeligt fast fast, at det ikke er op til de lokale biskopper at bedømme de enkelte frimurerlogers natur. Kirkerettens bestemmelser står fortsat ved magt, og ekskommunikationsstraffen er ikke afskaffet. (Man kan måske også som

udenforstående og uindviet i logernes hemmeligheder spørge sig selv, om de nordiske frimureres kristne fremtræden betyder, at de virkelig adskiller sig så markant fra verdens øvrige frimurere, eller om den måske kan være et dække for noget helt andet, som først bliver afsløret for dens medlemmer, når de avancerer til betydeligt højere grader på internationalt niveau? Princippet i logernes hierarkiske system er jo som en ålruer: Man kender ikke indholdet i de niveauer, som er over det, man befinder sig i, før man trinvis indvies i dem ved en hemmelig ceremonie.)

I hvert fald erklærer Trosælærekongregationen i 1983 "Derfor forbliver Kirkens negative bedømmelse af Frimurerlogerne

uforandrede, idet deres principper altid har været uforenelige med Kirkens lære, så derfor er medlemskab ikke tilladt. De troende, som går ind i Frimurerloger pådrager sig alvorlig synd og kan ikke modtage den hellige kommunion."

Kardinal Ratzinger (nu Pave Benedikt) gør det altså helt klart, at Kirkens holdning til frimureriet står fast, og han gentager også, at de lokale kirkelige myndigheder ikke har kompetence til at afgøre de enkelte frimurerlogers natur.

Kilde:

www.katolsk.no/artikler/frimurer.htm

Venlig hilsen

Kirsten Kjærulff

Med lov skal land bygges

Stud. jur. Kevin Edelvang

Det lader til at være en udbredt holdning blandt mange, også meget højt placerede, katolikker, at de forskellige nationers lovgivning bør stemme mere overens med de budskaber, kirken står for.

Vi hører ofte om store demonstrationer ude i verden mod love, der skaber flere rettigheder for seksuelle mindretal, liberaliserer adgangen til abort eller lignende. Kirken spiller således i vor tid en aktiv, konservativ rolle i forhold til love, der regulerer områder, der falder inden for moral og etik.

I Danmark kan vi heldigvis bryste os af, at hele vort retssystem bygger op den kirkelige rets principper og normer; i hvert fald hvis vi ser tilbage på tiden omkring den danske rets fødsel – i højmiddelalderen – og på den altafgørende rolle, den kanoniske ret fik som jordemoder for landets første love.

I Danmark var der fra slutningen af det 12. århundrede og et århundrede frem en stor, ny lovgivningsaktivitet. Vi kender den måske bedst udmøntet i Jyske Lov fra 1241.

De fleste, der har gået i skole i Danmark, kender vel fortalen til denne lov.

Fortalen beskæftiger sig med de overordnede principper for, hvorledes et samfund bør styres med ret og retfærdighed – man kan sige, at der er tale om lige dele retsfilosofi, forfatningsret og procesregler:

Det er resten af den monumentale Jyske Lovs ånd, der sammenfattes i fortalen. Således står den hellige Isidor af Sevilla (560-636) som hovedarkitekt bag mange af de høje principper, bl.a. om, at loven skal være retfærdig, passende til landets omstændigheder, til at forstå for hver mand osv., altså regler, der skal tjene den jævne mands retssikkerhed.

Kirken var i det hele taget ofte en progressiv kraft i middelalderens retssystemer. Således var det det fjerde laterankoncil i 1215, der fik sat en effektiv stopper for meget af den meget tvivlsomme praksis med at lade Gud dømme direkte i retssager ved f.eks. at lade en mistænkt gå jernbyrd eller undergå andre former for prøver med ild eller vand, der ofte – og nogle gange bevisligt! – førte til ulykke for uskyldige, der blev fældet af "Gud".

Ved den danske reformation – og ved andre lejligheder i de fortsat katolske lande – blev kirkens direkte indflydelse på privates retsforhold afskaffet. Det er ikke længere de kirkelige domstole, der afgør ægteskabelige og testamentariske stridigheder, udover administration over enker, fattige og faderløse og så videre. Men det retsfilosofiske fundament, de højere principper, som kanonisk ret er bygget på, ligger stadig bag hele den moderne vestlige måde at tænke

lov og ret på.

Jyske Lovs fortale er dog ikke lutter idyl. Der er nemlig en sætning i fortalen, som i samtiden har været sprængfarlig, og som også rummer kimen til den konflikt, vi stadig ser i dag, mellem kirkens og den stedlige lovgivnings interesser: "Thi ligesom den hellige Kirke styres af Pave og Biskop, saaledes skal hvert land styres og værges af Kongen eller hans Embedsmænd." Det lyder umiddelbart tilforladeligt nok; men kigger man sætningen efter i sømmene, så står der faktisk, at paven ikke har overhøjhed over kongen. Den verdslige og den åndelige magt adskiltes således principielt af danskerne allerede i 1241. Det er ikke således, at kongen dermed forviste biskopperne ret til at dømme i de sager, der faldt under kirkens jurisdiktion, men der ligger i den lille sætning en klar markering af, at man allerede dengang fandt uenighed om, hvorvidt kirken bør præge den civile lovgivning eller ej.

Spørgsmålet er i vor tid måske mere aktuelt end nogensinde. Nu om dage er Den Katolske Kirke ikke ene om at kræve indflydelse over, hvordan vort samfund og vore love indrettes. Også muslimer af varierende from- og nidkærhed, andre religioners overhoveder, ja, sågar ateistiske selskaber, kræver at høres og kræver, at samfundet indretter sig på en måde, der stemmer mere overens med deres forskellige særinteresser. Men måske er vi bedst tjent med, at kirken og de andre trossamfund vejleder deres egne børn – og lader samfund være samfund.

for at have sat mordene i forbindelse med mafiaen." Med stor sorg ser vi en voksende pogrom – stemning i Rusland mod mange kristelige grupperinger", udtalte Mertes, der er rektor for det katolske Canisius – kollegium i Berlin. Ved demonstrationen opfordrede jesuiterpateren Christian Herwartz fra Berlin den russiske regering til éntydigt at gøre op med antiøkkumenisk og fremmedfjendtlig tænkning.

Chesnutt slutter som kantor

Alle Helgen bør som en af kirkeårets fester rettelig fejres med fest og pragt. Det var også tilfældet ved messen fejret efter ekstraordinær ritus i Jesu Hjerter Kirke. En anden anledning til at denne messe blev særdeles højtidelig – med korledsagelse i verdensklasse – var, at professor Michael Chesnutt med denne messe markerede sin afslutning som fast kantor her i Danmark. Efter sin pensionering fra Københavns Universitet har han besluttet sig for at flytte til Rom for at nyde sit otium dér.

I katolsk sammenhæng startede Michael Chesnutt for 20 år siden sin virksomhed ved Set. Ansgars kirke hvor han i en årrække ledede korsangen. I sit valg af repertoire ligger Modreformationens store komponister hans hjerte nært. Det har løftet standarden for hvad man som katolik har kunnet opleve i Danmark, men har selvfølgelig også af nogle været oplevet som mindre folkeligt. Da man i 1996 igen begyndte at fejre den traditionelle (populært, den "tridentinske") messe regelmæssigt, blev Michael Chesnutt helt naturligt en del af truppen som forestod det praktiske. I disse messer finder de førnævnte komponister også deres rette element til Guds større ære. Der skal lyde en stor tak til Michael Chesnutt for hans bidrag til katolsk kirkemusik i dansk sammenhæng.

Jakob Schwartz

Jesuitterne i Berlin mindes de to myrdede jesuitter i Moskva

Berlin (KNA) - Kardinal Georg Sterzinsky i Berlin deltog torsdag d. 6. november i en demonstration foran den russiske ambassade i Berlin til minde om to jesuitter, der d. 25. og 27. oktober blev myrdede i deres lejlighed i Moskva.

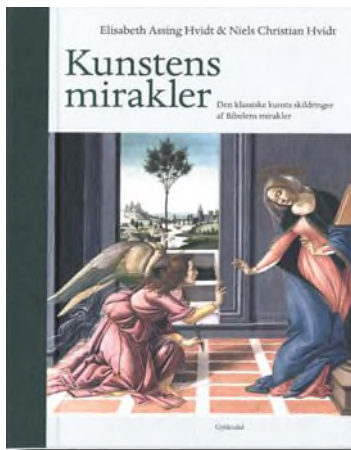
Victor Betancourt – Ruiz (42) stammede fra Ecuador og arbejdede som professor i teologi i Moskva. Otto Messmer (47) var volgatysker og leder af jesuiterordenen i Rusland.

Mordene står sandsynligvis for at blive opklaret i nær fremtid, idet en mistænkt er blevet arresteret i flg. underretninger fra de russiske politimyndigheder.

Ved demonstrationen krævede repræsentanter for jesuiterordenen og præsidenten for de tyske katolikkers centralkomite, Hans Joachim Meyer, effektiv og hurtig efterforskning af mordene.

Jesuiterne har tidligere bebrejdet den russiske presse for bagvaskelse af de to ofre og

Kunstens mirakler - de bibelske miraklers kulturhistorie

Tekst: Kirsten Kjærulff

I denne store smukt udstyrede bog giver mag. art Elisabeth Assing Hvidt og dr. theol. Niels Christian Hvidt en udførlig introduktion til de bibelske miraklers kulturhistorie i tekst og billeder. I bogen sidestiller de to forfattere Bibelens mirakelberetninger med malerier fra 1300- til 1600-tallet, bl.a. af Giotto, Rembrandt, El Greco m. fl. og beskriver, hvordan værkerne har været med til at udbrede kendskabet til og dyrkelsen af miraklerne gennem tiden.

Det smukke værk er forsynet med et forord af kunsthistorikeren Hans Jørgen Frederiksen, som giver en fin indføring i billedkunstens helt særlige mulighed for at bygge bro mellem den menneskelige og den guddommelige virkelighed. Netop i kraft af sin sansegelighed formår den at levendegøre troens

mysterier og dermed åbne "troens øjne" på beskueren: "Så længe en mirakuløs hændelse kun meddeles og erfares verbalt, mundtligt eller skriftligt, er der mulighed for at holde en vis distance dertil, at være forbeholden eller evt. tolke den i en overført betydning". Han fortæller kort om historiens vekslende holdninger til forholdet mellem billedkunsten og de guddommelige mysterier, men understreger, at menneskevoldelsen, Gud, der åbenbarede sig som menneske i tid og rum, er "det stærkeste argument for billeder i kristendommen".

Det samme står centralt i de to forfatters eget forord, der er en god indføring i den religiøse kunsts idéhistorie, som jo i perioder har været præget af billedforbud, bl.a. i 700-tallet og senere i reformationstiden. Forsvaret for den kristne billedkunst hviler på tre argumenter:

Det første er det teologiske argument, som også Hans Jørgen Frederiksen nævner: Inkarnationens mysterium: "Når Gud har valgt at blive synligt menneske i Kristus, så ophæver synliggørelsen det gammeltestamentlige billedforbud."

Det andet er paralleliteten mellem Bibelens mirakler og billedkunsten: Begge har tegnkarakter, dvs. de er synlige udtryk for den usynlige, guddommelige virkelighed.

Det tredje er, at Gud også en gang imellem selv lader billeder fremstå på mirakuløs vis. Som eksempler nævnes bl.a. Veronicas svededug, som opbevares i Rom, Jesu ligklæde, som befinder sig i Torino, og billedet af Jomfru Maria på indianerkappen i Guadalupe i Mexico.

Bogens anliggende er altså billedkunstens fortolkning af troens mirakler.

Helt overordnet må man vel forvente, at

forbydelsen i billeder med bibelske motiver både for kunstneren og for beskueren er en parallel til den klassiske *lectio divina*, dvs. den meditative fordybelse i en bibeltekst, som fører til indlevelse og bøn. Her forekommer det mig, at de udvalgte billeder ikke alle er lige velegnede til fordybelse i det, som var bibeltekstens og miraklets intention. Det er nok et problem generelt for den valgte periode i kunsthistorien. Hvor malerne fra 13-1400-tallet, f. eks. Giotto og Fra Angelico endnu er besjælet af en ærefrygt for Bibelens beretning og derfor udtrykker sig objektivt og symbolsk (f. eks. Fra Angelicos billede af Kristi opstandelse side 129), så ændres fokuseringen radikalt i 15-1600-tallet. Her i den sene renaissance, i manierismen og den spirende barok sættes det subjektive i centrum, sommetider i en grad, der kan virke direkte frastødende. Et eksempel herpå er Caravaggios fremstilling af den vantro Thomas. (side 153) Forfatterne gør da også selv opmærksom på, at billedet i samtiden blev opfattet som højest kontroversielt og snarere siger noget om kunstnerens egen nyfign og lidet gudsfrygtige holdning til miraklet end til Bibelberetningens udsagn, som kulminerer i at Thomas – uden at have rørt ved Jesus – falder på knæ og fyldt med ærefrygt udbrøder: "Min Herre og min Gud".

Den samme afstand mellem maleriets intention og Bibelberetningens budskab, synes jeg man finder bl.a. i Tintoretos "Brylluppet i Kana" (side 79) Indtrykket er nærmest kaotisk. Forfatterne skriver: "Der eksisterer hverken "forgrund" eller "baggrund" i billedet, for der er ikke et sted, der fremstår vigtigere end et andet, eller som øjet skal hvile på". Kunstnerens intention har været

"at overraske og eksperimentere". Mere end at samle opmærksomheden om én "hellig" episode, nemlig brylluppet i Kana".

Begge eksempler viser det skred, der sker i renaissanceen hen imod en selvcentrering og subjektivismen, der drejer fokus bort fra budskabet (her Guds nærvær miraklet) henimod kunstneren selv og hele det materielle, og verdslige aspekt.

Vidunderlige undtagelser fra denne sensationslystne selvcentrering møder man i Rembrandts billeder, f. eks. Lazarus' opvækkelse side 111. Selv om alle renæssancekunstens nye landvindinger her tages i brug, er fokus éntydigt på Bibelberetningens centrum, den guddomskraft, der udgår fra Jesu skikkelse og Hans bydende hånd, som kalder den døde frem af graven. De fleste kunstværker i bogen lever således op til værkets formål ("at give den nutidige læser muligheden for en udvidet og rigere oplevelse af de bibelske undere ..." side 10). Med de ovenfor nævnte forbehold kan man derfor sige, at værket er en repræsentativ fremstilling af kunstens – og kulturens – udvikling op gennem renaissanceen med en stadig mere dominerende verdsliggørelse, men at det alligevel er i stand til at åbne "troens øjne" for en dybere indsigt i Bibeltekstens beretning om mirakler.

*Elisabeth Assing Hvidt og Niels Christian Hvidt
Kunstens mirakler
- Den klassiske kunsts skildringer af Bibelens mirakler
Gyldendal, 2008. 11.05 200 sider.
299,- kr.*

Goddag hr Ambassadør - portræt af Bolivias ambassadør i Danmark

Susanne Møller Andersen i Bolivia

Af: Rosa Maria Ørtved Knudsen

Den indianske landbosøn, som voksede op ved Titicaca-søens bredder, blev ambassadør og fandt nye sider af sit eget land på rejse med Caritas.

Han har sine indianske rødder med sig, og han er stolt af dem. Bolivias ambassadør i Danmark, Eugenio Poma Añaguaya, er nobelt klædt i skjorte og bukser med presesfolder. Alligevel reklamerer han synligt for sit land med farvestrålende, vævede stykker stof både ved skjortekraven og på lædertasken – også denne dag på Caritas Danmarks sekretariat. Mødet hos Caritas følger op på, at ambas-

sadøren i august 2008 var med Susanne Møller Andersen, Caritas' programkoordinator for Bolivia, i Los Lípez højt oppe i Andesbjergene i Bolivias fattigste departement Potosí. "For mig var det et nyt hjørne af mit eget land!", smiler Eugenio Poma Añaguaya. I Los Lípez lever lamaer og lamaernes små luksusslægtninge, de fritlevende vicuñaer hvis uld kan sælges for 740\$ pr kilo, og det er dér, supergrynet quinaen gror. Fra Andesbjergene kom også kartoflerne til Europa, og kartofler kender Eugenio Poma Añaguaya til, for hans forældre var kartoffeldyrkere, mens han voksede op ved verdens højest beliggende større sø, Titicaca, tæt ved hovedstaden La Paz 1000 km nord for Los Lípez.

Ambassadørens erfaringer fra kartoffeldyrkningen i barndommen giver anledning til den første kommentar til Caritas' arbejde. Han roser nemlig mikrovirksomhederne, der er en del af PROLIPEZ, det store egnsudviklingsprogram, som samarbejdspartneren Centro INTI kører i Los Lípez med støtte fra Caritas Danmark. Familier kan starte en lille virksomhed med et produkt de selv vælger og har forstand på, og langsomt bygge virksomheden op med støtte fra PROLIPEZ, men også med en lille del egenfinansiering, som familien har sparet op for at få deres drøm til at gå i opfyldelse. Det er første gang, Eugenio Poma Añaguaya har oplevet den form for hjælpearbejde, som virkelig er hjælp til selvhjælp indenfor den private sektor, kon-

kret og resultatskabende.

Egenfinansieringen er enormt vigtig er Susanne og Eugenio enige om, så de nye virksomhedsledere føler, at det er deres eget. Men, advarer ambassadøren, der skal ikke alle specialisere sig i quinoa, selvom det er på mode lige nu. Hans forældre dyrkede omkring 40 forskellige slags kartofler, som blev brugt i hjemmet og solgt efter traditionel forståelse af, hvilke kartofler der var til hverdag, fest, sygdom eller gæster. Da markedet i højere og højere grad kun efterspurgt store kartofler, droppede forældrene dyrkningen af de mange andre sorter, og da interessen for de store kartofler faldt igen, måtte de starte forfra. Hvis for mange af mikrovirksomhederne, som starter med hjælp fra PROLIPEZ kun dyrker quinoa, så risikerer fremtidssikringen at gå tabt for dem alle, hvis den udenlandske interesse for quinoa pludselig skulle falde.

"Men det hele er jo en del af den læringsproces, som programmet PROLIPEZ bringer med sig overalt i lokalsamfundet, og som er så vigtig for at de fattige områder skal opleve fremgang. Det var godt at se, at dialogen er stærk mellem de programansatte hos Centro INTI, de lokale myndigheder og producenterne, for det er sådan, fremskridtene sker hen ad vejen, efterhånden som man får gjort sig erfaringer og finder ud af, hvad der virker bedst", konkluderer Eugenio Poma Añaguaya. Susanne Møller Andersen tilføjer, at det havde stor betydning for Caritas Danmarks samarbejds-

partnere at få besøg af en ambassadør. Det fik dem til at føle sig vigtige, at ambassadøren nu kan viderebringe deres erfaringer til andre steder, andre projekter.

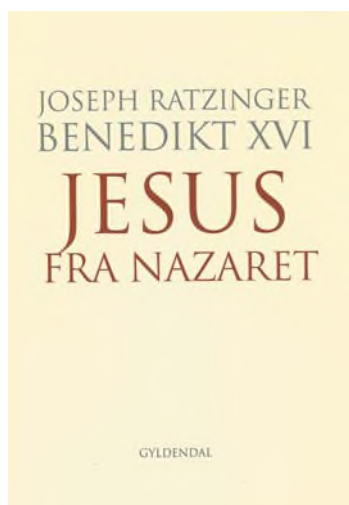
Eugenio Poma Añaguaya kender fra sit eget liv problemstillingerne, der holder den indianske befolkning i fattigdom. Hjemme blev der talt det indianske sprog aymara, hans forældre havde aldrig gået i skole, og flere af hans ældre søskende fik heller ikke skolegang i barndommen. Familiens manglende uddannelse til trods, lykkedes det Eugenio at uddanne sig til skolelærer specialiseret i voksenundervisning. En del af uddannelsen tog han oven i købet i USA, hvorfor han taler perfekt engelsk. I 15 år arbejdede han som skolelærer i Bolivia og blev undervejs skoleinspektør. I fritiden afholdt han workshops ude på landet for de indianske grupper, som dengang ikke kendte til deres rettigheder. I arbejdet for de oprindelige folks rettigheder støttede Eugenio på danske organisationer og fik et rigtig positivt forhåndsindtryk af Danmark og danskere som et hjælpsomt og professionelt folk med styr på tingene.

Som fortæller for de oprindelige folk var han berømt og berygtet i forskellige kredse i Bolivia. Berygtet blandt de rige og magtfulde jordejere, der groft udnyttede indianerne som landarbejdere i deres kæmpestore landbrug. Berømt i de kredse der også kæmpede for bedre forhold, for eksempel

fortsættes næste side...

Fra dåben til forklarelsen på bjerget

- samtale med cand. theol. Jakob Egeris Thorsen om pave Benedikts nye bog

Tekst: Lisbeth Rütz

"Det står enhver frit for at modsige mig", skriver pave Benedikt XVI i forordet til sin nye bog "Jesus fra Nazaret", der udkom i dansk oversættelse d. 30. oktober.

Tyskerne tog ham på ordet, og bølgerne gik højt i de teologiske miljøer i Tyskland, hvor bogen udkom sidste år. Paven fik en del kritik for ikke at have inddraget den nyeste bibelforsknings resultater i sin bog. Men sigtet har tydeligvis ikke været at give en opdateret forskningsoversigt. Dette meget personlige værk minder nemlig om det, man på tysk ville kalde en Predigtmeditation - d.v.s. en slags personlig meditation i ti kapitler bygget op over forskellige højdepunkter i Jesu liv fra dåben i Jordanfloden til forklarelsen på bjerget.

Da Gud gik ind i historien

Der sættes ofte spørgsmålstegn ved, om evangeliernes billede af Jesus er historisk troværdigt. Hvad har paven at sige til det? - "I kristendommen har vi en Gud, der med inkarnationen går helt konkret ind i historien. Det ændrer alting, at Gud er kommet os så nær. En af bogens pointer er, at vi kan og skal underkaste Skriften den historisk-kritiske forsknings metoder, når vi søger svar på spørgsmålet: hvem er Jesus? Negliger vi de indsigt, disse metoder kan give, står vi tilbage med det, paven kalder en spiritualiseret Jesus - en slags morallæ-

rer - hvis budskaber er evige visdomsord på linje med andre store, åndelige skikkelser. Men den historisk-kritiske metode har også sine begrænsninger. Forstår man udelukkende Jesus ud fra hans samtid, bliver man stående i fortiden. Metoden kan intet sige os om Jesu forkyndelses "merværdi" - det som taler til os i dag og rører os dybt på tværs af århundrederne," siger bogens oversætter Jakob Egeris Thorsen.

Man har tit set evangeliernes Jesuskikkelse som en slags konstruktion - eller som et produkt af den teologiske kreativitet i den første menighed. I den kristendom, der gik som en løbeild gennem den antikke verden, havde man allerede i Filipperbrevet 2,6 (ca. 20 år efter Jesu død) en fuldt udfoldet kristologi (lære om Kristus). Det er også denne forståelse, man møder i Thomas' bekendelse "Min Herre og min Gud" (Joh. 20, 24 - 28), og synet på Jesus som Gud gennemsyrlig evangelierne fra A til Å. Man har forsøgt at rekonstruere den historiske Jesus bagom evangelierne, og derved er der fremkommet en række ret forskellige bud på, hvem Jesus var. Pavens bog anser evangeliernes billede af Jesus som Gud for det mest troværdige, og det er også det mest sandsynlige, at det store skete i starten - at Jesus hele tiden har været anset for og har betegnet sig selv som Guds søn, fortæller Thorsen.

Hvem er Jesus?

Hvilken metode anlægger bogen?

- "Pavens bog ser konsekvent Jesu liv og virke i forlængelse af den gamle pagt. Hans foretrukne metode er den kanoniske ekse-gese. Det er en organisk metode, der ser Bibelen som en helhed og belyser Skriften ved hjælp af Skriften. Det rykker alle skrifter ind i et nyt lys, at man ser Bibelen som én, stor komposition - som en levende tekst i bevægelse. Vi er ikke længere så fortrolige med Bibelen som før, og derfor har vi nok mistet sansen lidt for denne metode - men det er jo helt tydeligt, at mange billeder fra Det Gamle Testamente går igen i det nye. En af pavens pointer er, at man først forstås Jesus, når man konsekvent ser ham i lyset af Det gamle Testamente. Han går i dialog med jødedommen. Hvad er egentlig det springende punkt? Hvorfor er vi så ens og alligevel så forskellige? Det spørgsmål bliver belyst i kapitel fire om bjergprædikenen, hvor paven stiller spørgsmålet, hvem

er Jesus? Jesus ses i sammenhæng med de forventninger, der er om Messias i Det gamle Testamente; men han er også en ny Moses, der indstifter en ny pagt.

Der er en tendens til at se Jesus i bjergprædikenen enten som en revolutionær eller som en radikal kærlighedsteolog. Men bjergprædikenen ophæver ikke loven - den udbygger dens ånd i hele dens radikalitet, og man kan ikke forstå bjergprædikenen, uden at man læser den i lyset af Moses på Sinaj-bjerget. Jesus gennembryder alle forventninger om, hvem Messias er. Han er en figur, der i sig samler alle Det gamle Testaments skikkelser, og han er på én gang både Messias, konge og profet. I kapitlet bruger paven rabbi Neusners bog: "A Rabbi talks with Jesus." (1993). Fremstillingen går i dialog med jødedommen om, hvad der forener os, og hvad der skiller os, og det er denne dialog, der gør os klogere både på jødedommen og på kristendommen. Jesus ses som en profetisk fortolker af Moseloven og opfylder den på en radikalt ny måde. Rabbi Neusner kan ikke følge denne ligestilling af Jesus og Gud. Derfor bliver han hos "det evige Israel".

Han har haft det nemt indtil nu

Hvordan har det været at oversætte bogen?

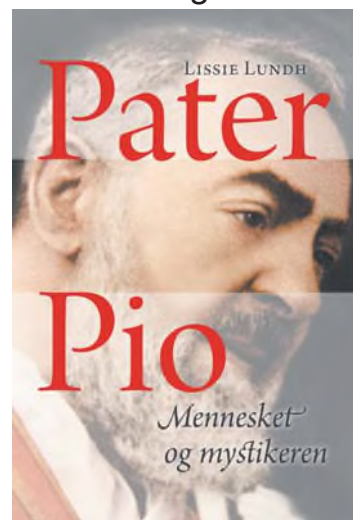
- "Ja, jeg husker da stadig, at jeg tænkte: Godt jeg ikke skal oversætte den bog, da jeg sidste år lå i sommerhuset og læste den. Men så ringede Gyldendal jo, da jeg kom hjem, og bad mig oversætte den. Paven skriver på et meget smukt og klassisk tysk, og det har da voldt mig kvaler, fordi jeg jo måtte bryde de lange sætninger op. Men det har også været en spændende opgave. Det er jo helt unikt at paven skriver en personlig bog, hvor det pavelige segl ikke er på."

Bogen slutter med forklarelsen på bjerget. Kommer der en fortsættelse?

"Ja, paven arbejder en dag om ugen med fortsættelsen. Man kan sige at han har haft det "nemt" indtil nu. Det sværeste - nemlig lidelsehistorien og opstandelsen er tilbage," - smiler oversætteren.

Joseph Ratzinger/Benedikt XVI: Jesus fra Nazaret. Oversat af Jakob Egeris Thorsen. 400 sider. 379 kroner. Gyldendal.

Sober og seriøs bog om stor helgen

Af: Kirsten Krog

I den sidste tid er pater Pio blevet præsenteret i flere kristne blade og aviser, bl.a. i Kristeligt Dagblad, Udfordringen og også her i Katolsk Orientering. Anledningen er Katolsk Forlags udgivelse af Lissie Lundhs bog "Pater Pio. Mennesket og mystikeren". I bogen kommer forfatteren godt omkring alle de ting, som Pater Pio er kendt for, såsom stigmatisering, bilokation, hans betydning som skriftefar og åndelig vejleder, hans fejring af messen, samt hans varme og kærlige omsorg for alle mennesker, ikke mindst de syge. Bogen bygger primært på kildemateriale f.eks. Pater Pios breve til sine åndelige vejledere og åndelige børn. Det er tydeligt, at der ligger et betydeligt forarbejde bag skrivningen af bogen, og det er en helt klar styrke ved den, at den tager afsæt i primærtekster og også er spækket med passager fra disse kilder. Dertil kommer, at Lissie Lundh præsenterer Pater Pio som et menneske af kød og blod, med svagheder og følelser, og dermed som en helgen, der har noget at sige os almindelige mennesker midt i alle vore svagheder. Bogen får dermed også en nøgternhed og saglighed, der er befriende.

På trods af, at jeg virkelig synes om bogen, havde jeg faktisk lidt svært ved at blive grebet af indholdet i den første tredjedel; men heldigvis skulle jeg jo anmelde bogen og fik derfor læst den i sin helhed, hvilket viste sig at være umagen værd. Jeg tror, at årsagen til trægheden i begyndelsen af min læsning var, at forfatteren bruger for mig at se alt for meget plads på at beskrive Pater Pios møde og kampe med djævelen. Nok er djævelen en tusindkunstner; men han er faktisk ret ideforladt i sin kamp mod Pater Pio, og i hvert fald er det, han gør, langt fra opbyggelig læsning. En enkelt episode med henvisning til, at noget lignende skete adskillige gange, havde været tilstrækkelig til at belyse denne side af hans liv. Skulle nogle opleve noget af det samme i begyndelsen af læsningen, kan det stærkt anbefales, at man holder ud, for bogen er samlet set en sober og seriøs bog om en stor helgen, og selve det faktum, at vi nu har fået én helgenbiografi mere, der kan føje sig til det noget sparsomme udvalg vi har på dansk, er i sig selv en glædelig begivenhed.

*Lissie Lundh
Pater Pio. Mennesket og mystikeren
Katolsk Forlag
185 sider, pris: 195 kr.*

... fortsat fra forrige side

blandt coca-bønderne, hvorfra Eugenio kender Evo Morales, Bolivias nuværende præsident, som i 2005 blev den første indianske præsident i Latinamerika siden den spanske erobring af Amerika for over 450 år siden, i sig selv en stor sejr for det indianske flertal i befolkningen. Evo Morales udpegede Eugenio Poma Añaguaya til ambassadør i Danmark for snart halvandet år siden, og valget af en aktivist fra kampen for rettigheder til den indianske befolkning som diplomat ligger helt i tråd med præsidentens strategi for at trække den indianske identitet frem i første række og give modvægt til de mange års diskrimination og racisme overfor indianerne. Eugenio Poma Añaguaya fortæller, at han først takkede nej til posten, fordi han syntes, der skulle yngre mennesker til, men han var samtidigt nysgerrig omkring det land, der aktivt støt-

tede kampen for de indfødtes rettigheder i Bolivia og som yder så meget økonomisk støtte til hans land.

Ved ankomsten til Danmark forventede Eugenio at møde det perfekte samfund. Han blev imponeret over den offentlige transport med tidsplaner, som overholdes, og styr på forsinkelser og aflysninger, som en bolivianer slet ikke er vant til. Han blev overrasket over den megen fokus på sundhed og miljø, som viser sig i danskernes hang til cykler og motion, og han drog et lettelsens suk, da han oplevede at der også kan opstå forsinkelser og bøvl her: "Det er kun godt, at ikke alt fungerer perfekt!", griner han og slår ud med armene. Selvom han savner Bolivias Andesbjerg, og de levende øjne mister lidt glans når snakken falder på den mørke, danske vinter, så er der noget, som virkelig kan få smilet frem hos ambassadøren: "De danske kager er uovertrufne!"

Bolivia er 25 gange større end Danmark og har ca. 9,1 mio. indbyggere. Bolivia har det laveste bruttonationalprodukt pr. indbygger i Sydamerika. Den multietniske befolkning er sammensat af 30 % quechua-indianere, 25 % aymara-indianere, 30 % mestiser af blandet race og 15 % hvide. Bolivias præsident Evo Morales er den første indianske præsident i Latinamerika siden den spanske erobring for over 450 år siden. Hans socialistiske parti MAS vandt absolut flertal ved parlamentsvalget december 2005. Tilslutningen til Evo Morales steg ved en folkeafstemning i august 2008. Caritas Danmark har arbejdet med udviklingsprojekter i Bolivia i 19 år, særligt i regionen Los Lípez i Potosí i det sydlige Bolivia.

John Henry Newmans vandring "fra skygger og forestillinger frem mod sandheden"

Kardinal John Henry Newman

Af Cand. theol. Ph.d. Charlotte Hansen

Ovenstående citat "ex umbris et imaginibus in veritatem" er den indskrift, som John Henry Newman (1801-1890) selv valgte til sin gravsten på Rednal Hill i udkanten af den midt-engelske industriby Birmingham. Han hvilede i denne grav sammen med sin nære ven og fortrolige Ambrose St. John, indtil 2. oktober i år. På foranledning af Vatikanets Kongregation for Salig- og Helgenkårsprocesser blev hans kiste gravet op som et led i den igangværende formelle procedure frem mod saligkåring. Den forventede saligkåring (der formodes at finde sted næste år på dette tidspunkt) skulle gerne lede frem mod Newmans helgenkåring.

Indskriften illustrerer på forbillig vis Newmans svære, men uomgængelige vandring fra Den anglikanske Kirke til Den katolske Kirke. Efter at have været præst i Church of England siden 1824 og en af den navnkundige Oxford-bevægelses mest markante skikkelser, måtte Newman opgive alt håb om at kunne etablere en Via Media mellem Canterbury og Rom. Han drog konsekvenserne heraf, og i 1845 konverterede han til katolicismen. Efter sin konversion var Newman i høj grad en omdiskuteret figur, og følelsen af at befinde sig under "en sort sky" kommer tydelig til udtryk bl.a. i hans omfangsrige brevveksling. Hans person var først og fremmest omgærdet med mistro i Den anglikanske Kirke, som han havde vendt ryggen. Dertil kom, at Den katolske Kirke i England var og den dag i dag fortsat er en mindretalskirke i et samfund, hvor staten og Den anglikanske Kirke er tæt sammenbundne. Samtidig bidrog det stramme greb, som ultramontanismen (stærk centrering omkring Rom og paven som katolicismens midtpunkt) holdt Den Katolske Kirke i, fra midten af det nittende århundrede til, at Newman ikke just blev hilset velkommen med åbne arme af alle i sit nye hjem. I 1879 udnævnte Pave Leo XIII ham til kardinal, og dermed var fundamentet i nogen grad lagt til den anerkendelse, Newman har nydt siden da; ikke mindst for hans tanker om lægfolkets betydning for kirken, hans idealer om universitetets ansvar og funktion i samfundet samt hans

personlige beretning *Apologia Pro Vita Sua* (Et Forsvar for mit Liv), der udkom i 1864. Sidstnævnte fremstår som et af de smukkeste bidrag fra den victorianske tidsalders righoldige litterære skatkammer.

De første tilskyndelser til at arbejde for en saligkåring af Newman er at finde allerede i tiden kort efter hans død i 1890. I 1945 pointerede Pave Pius XII vigtigheden af at markere hundredåret for Newmans konversion, hvilket gav anledning til diverse initiativer op igennem de følgende årtier, der dog ikke bliver udmyntet i konkrete resultater. Først i 1980 begyndte en historisk kommission at indsamle materiale til at indlede en formel proces, og seks år senere blev det indsamlede materiale videregivet til Vatikanet; i 1991 kunne Pave Johannes Paul II da erklære Newman for "ærværdig".

Et væsentligt indsnit i bestræbelserne på at sikre, Newmans snarlige saligkåring fandt sted søndag den 2. november i Birmingham Oratory, grundlagt af Newman selv. Her boede han sammen med en række ordensbrødre fra 1851 og frem til sin død. Der er nu fem brødre tilknyttet ordenen, og kirken dér fungerer som sognekirke for et kolossalt område i en temmelig ucharmerende del af Birmingham. Den såkaldte "translation of Remains from the Grave of John Henry Cardinal Newman" (Overførsel af Resterne fra Kardinal John Henry Newmans Grav) blev gennemført, endskønt der ikke blev fundet nogen af hans jordiske rester ved opgravningen. Manglen på jordiske rester har afstedkommet vidt forskellige reaktioner i indrekatolske cirkler, og nogle mener, at overførslen ikke burde have fundet sted.

Biskoppen over Birmingham Stift Vincent Nichols (i øvrigt en af favoritterne til posten som den næste Ærkebiskop af Westminster) celebrerede messen på latin. Newmans relikvier (deriblandt en hårløk, et lille krucifiks af træ med sølvkanter (fundet i graven) samt en lille beholder med jord fra området, hvor graven befandt sig, er nu placeret i Kirkens Karl Borromæus Kapel. Her vil de blive opbevaret, alt imens den formelle proces fortsætter i Rom. Fader Paul Chavasse, der forestår bestræbelserne på at sikre Newmans saligkåring, prædikede til en fyldt kirke. I sin enkle og tænksomme prædiken sagde han bl.a.:

"Nogle af jer tænker måske, at den mand vi ærer i dag – Kardinal John Henry Newman – endnu ikke er en helgen, ja, han er end ikke blevet saligkåret, og det er ganske rigtigt. Er vores handling i dag da overilet, eller sågar formastelig? Jeg må svare: nej... Selvom vi i dag ikke kan foregribe Kirkens afgørelse, så ved vi alligevel qua vores katolske instinkter, at det er muligt at ære ikke blot en kristen broder, men en stor og hellig mand, som mange mennesker anser for at være en særlig ven og et direkte forbindelsesled til Gud. Han er ligeledes et eksempel til efterfølgelse for mange mennesker i deres egen pilgrimsfærd mod tro, deres egen rejse fra "skygger og forestillinger frem mod sandheden".

Det er kun passende, at vi ærer det." Fader Paul Chavasse understregede samtidig i sin prædiken, at "vi alle er kaldede til at være hellige. Det er ikke et privilegium forbeholdt de få... [men] det er et kald givet til os alle uden undtagelse".

Prædikanten undlod ikke at komme ind på betydningen af, at der ikke blev fundet jordiske rester, men mente ikke, at vi behøver disse for, at Newman kan tjene som inspiration. Hele hans livsværk tjener som eksempel til efterfølgelse. Dette blev udtrykt i den bøn, som alle de tilstedeværende i kirken bad sammen med Ærkebiskop Nichols for John Henry Newman:

"Evide Fader, Du ledte John Henry Newman til at følge sandhedens milde lys, og han fulgte lydigt dine himmelske påkaldelser, uanset prisen. Som forfatter, prædikant, rådgiver og pædagog, som pastor, ordensbrøder i Birmingham Oratory og tjener for de fattige, arbejdede han for at oprette dit kongedømme.

Skænk gennem din stedfortræder på jorden at vi må høre disse ord: Godt gjort, du gode og trofaste tjener, du vil træde ind i de helgenkåredes selskab".

Det fantastiske kor sang bl.a. William Byrds "Gaudeamus omnes in Domino" og hele kirken istemte Kardinal Newman's egne hymne "Praise to the Holiest in the Height", da processionen bevægede sig ud af kirken.

Det var på alle måder en dybt betagende og inderlig oplevelse at være til stede ved denne messe for John Henry Newman.

Bønnens apostolat

December:

At Kirken, stillet over for en voksende udbredelse af voldens og dødens kultur, modigt må fremme livets kultur.

At kristne, især i missionslandene, ved konkrete solidariske handlinger må vise, at barnet, født i stalden i Betlehem, er verdens lysende håb.

Steno-Butikkens JULESALG

10 % rabat i december

Julekrybber - Smykker - Kort - Musik
Rosenkranse - Røgelse - kul
Bøger - Plakater

- Ingen rabat på olie, lys og ikoner -

STENO-BUTIKKEN Vesterbrogade 28, 1620 København V.
Tlf. 3386 0386 - Fax 3386 0387
Hjemmeside: www.stenobutikken.dk
E-mail: butik@stenobutikken.dk

Abningstider:

mandag - torsdag: kl. 10.30 - 17.30

fredag: kl. 10.30 - 18.00

Lørdage i december: kl. 10.30 - 14.00

Lukket mellem jul og nytår

Ny bog fra Steno-Forlag

Kristen Spiritualitet 2. serie bd. 8:

Anselm Grün osb:

Eksistentielle spørgsmål og svar

Visse spørgsmål opstår igen og igen, og der er tilbagevendende situationer, som får én til at sætte spørgsmålstegn ved alt. Hvorfor sker dette for netop mig? Hvad er jeg egentlig værd? Er jeg fri? Hvad eller hvem kan jeg stole på? Hvordan finder jeg lykken? Hvad trøster mig virkelig? Hvad kan jeg håbe på? Vil det komme til at gå, som det skal? Tomme

fraser hjælper ikke. Anselm Grün skaffer os ærlige og meget personlige svar; svar, som er til at stole på. Han tager udgangspunkt i erfaringer og efterprøver den røde tråd i vort liv.

På ét eller andet tidspunkt møder vi alle sammen disse store spørgsmål i livet. Når det sker, er det godt at have en smilende partner ved sin side - én som pater Anselm Grün, der tilbyder helt personlige svar, og som uden at være forudindtaget går hen over videnskabens grænser, og pludselig finder noget så vanskeligt som 'en mening med livet'.

Bogen er på 223 sider, koster kr. 205,- og kan købes i:

Steno-Butikken, Vesterbrogade 28

1620 København V.

Tlf. 3386 0386 - Fax 3386 0387

E-mail: butik@stenobutikken.dk

Åbent: Ma-to: 10.30-17.30. Fr. 10.30-18.00

Eller bestilles ved henvendelse til:

Steno-Forlag, Vesterbrogade 28,3.tv.

1620 København V.

Tlf. 3386 0380 - e-mail: forlag@stenoforlag.dk

Åbent: Ma-to: 9.30-16.00

Advokat

Marianne Qvist
Paradishegnet 5
2840 Holte
Telefon 45 46 19 40

Arv
Testamente
Dødsboer
Skøder

www.marianneqvist.dk

Det sker i bispedømmet

November

Lørdag 22. kl. 9.30: Bønsdag på Dalum Kloster med p. Benny Blumensaat. Tema: "Salige er de rene af hjertet..." (Matt 5,8.) Der vil være tilbedelse, lovprisning, bøn, foredrag, vid-nesbyrd og den Hellige Messe med mulighed for personlig forbøn. Yderligere oplysninger og tilmelding: tf. 75 75 75 51, 33 33 05 02 eller www.profeti.dk, tf. 86 27 70 58.

Søndag 30. Efter kirkekaffen: På opdagelse i troen". Tema: Paulus. Sted: Sankt Pauls Kirke, Frøgård Allé 12, Taastrup. Alle er velkomne. Tilmelding: 43 52 36 07.

Søndag 30. kl. 20.00-22.00: Natkirke, lovsang og tilbedelse. Sted: Sankt Andreas Kirke, Kollegievej 2, Ordrup

December

Lørdag 6. kl. 14.30: Voksenkatekese v/Christoph Augustina: "Ignatius af Loyola" Sted: Menighedssalen, Bredgade 69 A, Kbh. K. Pris: 40,- kr. pr. gang for undervisning, materia-ler og kaffe/te buffet. Vi slutter med messe kl. 17.00

Tirsdag 9. kl. 20.00: Kammerkoret Musica Viva synger traditionen tro julen ind i Jesu Hjer-te Kirke Koret synger bl.a værker af Sir John Goss, John Rutter samt Brorson. Efter koncerten er publikum velkommen i Den hvide Sal til hyggeligt samvær.

Mandag 15. kl. 19.00-20.00: Meditationsaften, derefter kaffe og te. Sted: Sankt Joseph Søstre, Strandvejen 91, København Ø.

Ingen cafe latte...

men gode bøger om din tro

Sankt Andreas Bibliotek

Man-fre 10-12 og 13-16

Tirsdag desuden 16-17.30

Gl. Kongevej 15

1610 København V.

www.sanktandreasbibliotek.dk

Academicum Catholicum

Sct. Ansgars menighed og Academicum Catholicum indbyder til

Niels Steensen-fest

tirsdag d. 25. november i 20 året for saligkåringen

kl. 19.00 Pontifikalmesse ca. kl. 20.15 efter reception

Niels Steensen – fra sølvsmedesøn i København til katolsk biskop i Nordeuropa – tilbageblik og visioner

v/ prælæt Dietrich Timmermann

Immaculata Kirke
Strandvejen 91
2100 København Ø

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup, Hørløv,
Farum, Bispebjerg
og Frederikssund

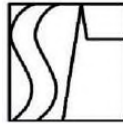
*Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler*

Nødtelefon

Akut behov for præstelig betjening uden for kontortid

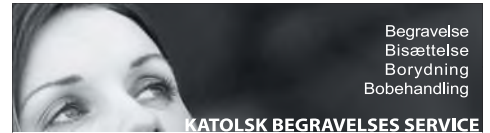
I tilfælde af akut behov for præstelig betjening fortrinvis til syges salvelse eller nøddåb, henvises til Skt. Lioba Kloster, telefonnummer
29 31 32 80,

hvor man vil være behjælpelig med at etablere kontakt til en præst.

Står du alene med problemerne?
Der er en, der kan lytte i Telefonlinjen ved kirken. Ring gratis og anonymt.

**Alle dage mellem
18 -22
70 26 14 84**

Begravelse
Bisættelse
Borydning
Bøbehåndling

KATOLSK BEGRAVELSES SERVICE

Benzons
BEGRAVELSES SERVICE

DØGNSERVICE 7011 2407

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

TELEFONLINIE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn, et lyttende øre, et ord fra Jesus og en velsignelse så ring:

75 18 18 08

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 20, som udkommer den

fredag 12. december

skal være redaktionen i hænde senest den

mandag 24. november

Med venlig hilsen
Redaktionen

www.catholica.dk - et katolsk tidsskrift på internettet

DANSK OLIE

KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrserservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre

36 70 45 30

- sikkerhed for varme

KRIS Kristen Rådgivning for Incestofre og Seksuelt misbrugte

KRIS (Landskontoret i Århus): Fredens Torv 2, 1. sal tv, Postboks 5023, 8100 Århus C. Tlf. 8618 3394 / 7022 7294 • Læge og familierapeut Vibeke Møller

KRIS (Sjælland): Sankt Lukas Vej 7A, 2900 Hellerup og Østergade 13, 4700 Næstved Tlf. 5940 7294 eller 4710 7294 • Socialrådgiver og terapeut Inger Andersen

KRIS (Syddjylland/Fyn): Jyllandsgade 20, 1. sal, Postboks 44, 7000 Fredericia Tlf. 5051 8818 • Sygeplejerske og terapeut Rie Bjerre

KRIS (Midt- og Vestjylland): Bredgade 55, 7400 Herning Tlf. 2195 0209 • Pædagog og terapeut Helene Svendsen

KRIS (Nordjylland): Hadsundvej 75, 9000 Aalborg Tlf. 3042 2459 eller 9646 0112
Social-sundhedsassistent og terapeut Maj-Britt Strøm

www.kris-dk.dk • kris@kris-dk.dk

Victor Nielsen

Stenhuggeri og
Monumentforretning
v/stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV

Tlf. 33 21 65 48
Fax. 33 21 30 32

Hellerup Emdrup-Ryvang Bedemandsforretning

v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A
39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstre
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba

Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

Vanløse Ligkistemagasin

H.P. Baltzer & Søn APS – Steen Jørgensen

Jyllingevej 8, 2720 Vanløse • 38 71 75 01

Ved dødsfald: Ring og aftal et møde enten i Deres hjem eller hos os. Vi træffes også aften, weekend og helligdage

Deres lokale bedemand siden 1940
www.vanlose-ligkistemagasin.dk

Organiseret bedemand, tilknyttet garantforordning

FORSIKRINGSRÅDGIVNING

- så tal med
erhvervsassurandør Ingo Brodersen

ALM. BRAND
Rådhuspladsen 2-4 · 1550 København V
Telefon 33 30 60 51

WWW.ALMBRAND.DK

ALM. SUND FORNUFT

Katolsk Orientering

Orientering nr. 19

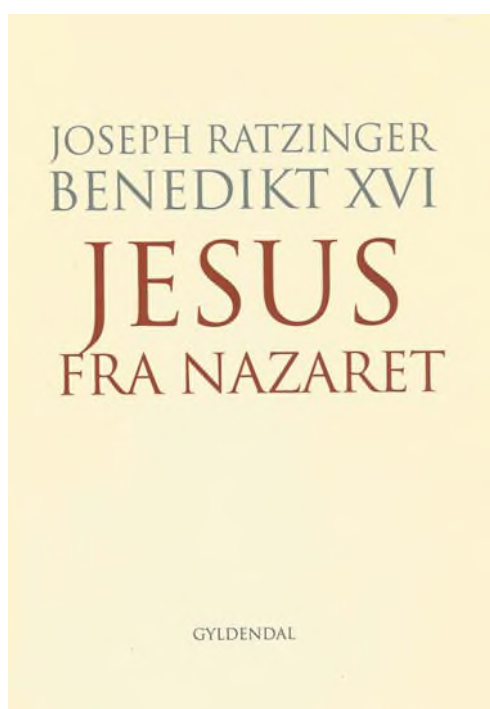
21. november 2008

34. årgang

Redaktion Lisbeth Rütz (ansvarshavende)
Redaktionssekretær Kuno Arnkilde
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement
 Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Erik Egvad Petersen, Kirsten Krog, Jann Sjørnsen, Anders Nielsen, Kevin Edelvang, Jakob Schwartz, Kirsten Kjærulff, Rosa Maria Ørtved Knudsen, Charlotte Hansen
Redaktion og annoncer
 Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V,
 tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,
 e-mail: redaktion@katolskoriering.dk

Giro 205-7042
 Orientering fra sognene: indlæg sendes til sognenyt@katolskoriering.dk
 Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.
 Abonnementspris 420 kr. helårligt. Løssalg 21 kr. i Stenobutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V
Tryk Morsø Folkeblad Bogtrykkeri, Oplag 8000
 ISSN 0902-297X

Vind pavens nye bog!

Katolsk Orientering bortlodder fem eksemplarer af "Jesus fra Nazaret" blandt de læsere, der kan svare rigtigt på nedenstående spørgsmål:

1. Hvilket land stammer paven fra?
2. Hvilken stilling beklædte han fra 1981 - 2005?
3. Hvad hedder pavens to første rundskrivelser på latin, og hvornår udkom de?
4. Hvor gik pavens første udlandsrejse hen?

Besvarelser kan sendes per post til:

Katolsk Orientering
 Gl. Kongevej 15
 1610 København V.

eller per mail til: redaktion@katolskoriering.dk

Besvarelsen skal være redaktionen i hænde senest d. 1. december

De rigtige svar samt navnene på vinderne offentliggøres i Katolsk Orientering nr. 20 d. 12. december

Bemærk: Ansatte på Gl. Kongevej 15 (bispekontoret) kan ikke deltage i konkurrencen.

Fundet i programmet

af
Stig Holsting
 Uge 47-49

TV

DR 2: Søndag den 23. Nov.
 19.30 Skriftestolen - et rum til sjælesorg
 En præst møder et menneske der befinder sig midt i en eksistentiel krise til en samtale. Kriserne varierer, men har alle affødt store uoverskuelige spørgsmål, der gør livet svært at leve. Præsten ved intet om det menneske hun skal møde på forhånd.
 Tilrettelæggelse: Bjarke Stender.

DR 2: Søndag den 30. Nov.
 19.30 Skriftestolen - et rum til sjælesorg

RADIO

P 1: Lørdag den 22. Nov.
 19.03 Tro og eksistens. Livsvisdom.
 Biskop Henrik Christiansen taler om at se

livets essens i alderdommens lys. Eftertanke: Forfatter Søren Hauge om levende visdom.

Tilrettelæggelse: Anders Laugesen.

04.34 Rosenkærprisen 2007 6:6

Liv og død i menneskets hænder.
 Tro og videnskab. Overlæge og tidligere formand for Det Ethiske Råd, Ole Hartling, (Genudsendelse onsdag. Sendes også søndag 13.30).

P 1: Søndag den 23. Nov.

19.03 Religionsrapport
 Et journalistisk magasin, der går i dybden med tendenser og nyheder fra den religiøse verden, både herhjemme og i resten af verden. Med nyheder, reportager, debat og kommentarer vil vi udfordre vanetænkning og fremme dialogen mellem grupper med forskellig tro - eller uden tro.
 Tilrettelæggelse: Iben Thranholm.

P 1: Mandag den 24. Nov.

13.03 Religionsrapport
 (Sendes også søndag den 30. 19.03)

P 1: Torsdag den 27. Nov.

22.03 Et øjeblik
 Gud, tro og Darwin.
 Tro i Darwins samtid.
 Medvirkende: Professor, ph.d. Niels Henrik Gregersen,
 Det Teologiske Fakultet på Københavns Universitet.
 Tilrettelæggelse: Jakob Vedel Lisbjerg.
 (Næste udsendelse mandag 22.03).

P 2: Mandag den 24. Nov.
 19.00 P2 Koncerten
 20.00 Berlioz' Requiem.

Yann Beuron, tenor.
 Singakademie, Wien.
 Wiener Singverein.
 Wiens Radiosymfoniorkester.
 Dirigent: Bertrand De Billy.
 (Konzerthaus Wien 13. november).

På internettet: www.katpod.dk
 Radioen - der sender når du lytter

Efter præsidentvalget

Valget af Barack Obama er afsluttet, nu kommer virkeligheden og tømmermændene, og i Den katolske Kirke i USA er der rifter at hele og grøfter at slå bro over

En ny Marx udgiver bog med titlen Das Kapital

I kølvandet af finanskrisen spørger mange, om Karl Marx alligevel havde ret. Det har Reinhard Marx, ærkebiskop af München und Freising, en kommentar til i form af en ny bog med titlen - Das Kapital

Katolsk Orientering

Kristi fødsel

Fødselsikon

Galleri Emmaus på Lille Svenstrup Gods ved Ringsted, åbnede med sin juleudstilling den 23. november et kig ind i ikonernes verden. Det er en billedverden med skønhed over skønhed og samtidig et vindue til den kristne tro, mystik og åndelig viden.

Pastoralrådsmøde på Magleås kursuscenter

Diakon Kaare Nielsen fortalte om årets erfaringer omkring evangeliseringsprojektet

Tekst: Lisbeth Rütz

Liv og vækst i Kirken

Hvordan sikrer vi Kirkens liv og vækst? Hvordan skal vi forstå Kirkens lære om seksualitet og kærlighed? Og hvordan bliver der penge til alle de projekter, vi gerne vil sætte i gang? Det var nogle af de problemstillinger, der gemte sig i den tætpakkede dagsorden, da Pastoralrådet den 22. november indledte sit 79. møde på Magleås.

Forretningsudvalgets beretning:

Pastoralrådets formand, Henrik Ledertoug forelagde forretningsudvalgets beretning. Siden sidste møde er bl.a. sket fig.: Erik Smitshuysen er blevet næstformand i stedet for Nikolaj Ottesen - Støtt, der er rejst til Paris for at studere teologi, Lisbeth Arbøl er blevet medlem af forretningsudvalget.

Læs mere side 7

Det har vi da folk til

Midtvejsstatus på bispedømmets evangeliseringsprojekt

Diakon Kaare Nielsen og teologisk konsulent Eva Maria Nielsen

Tekst: Lisbeth Rütz

Indtil nu er ordet evangelisering ikke blevet brugt så meget i katolsk sammenhæng. Derfor kan det være chokerende for menighedsmedlemmer at høre, at vi faktisk alle sammen er kaldede til at evangelisere og

bringe det glade budskab videre. Det har vi da folk - underforstået præster - til, er tit reaktionen, for som katolikker er vi flasket op med, at lægfolk ikke skal tage for meget initiativ selv. Kirken er i sit inderste væsen missionerende og evangeliserende. Derfor

burde den også lide af permanent vokseværk. Det er som bekendt desværre ikke tilfældet i vores hjemlige, katolske kirke. Men når en krop i voksenalderen ikke vokser, er der noget galt. Så er det et signal til, at vi skal tænke anderledes, siger Kaare og Eva Maria Nielsen fra bispedømmets evangeliseringstjeneste.

Før evangeliseringsprojektet startede i august sidste år, havde Eva Maria researchet grundigt i det materiale, der var tilgængeligt i Tyskland og Frankrig. Projektets første år er gået med PR - virksomhed og præsentation i forskellige menigheder. Ved præstestudiedagene i januar i år fortalte en præst fra Frankrig om sine erfaringer med evangelisering, og til marts næste år kommer en præst fra Australien for at fortælle om evangelisering ved forskellige arrangementer for ordensmedlemmer, præster, diakoner og lægfolk.

Foreløbig er man gået i gang med to pilotprojekter i Taastrup og Birkerød. I Taastrup har Eva Maria og Kaare trukket på erfaringerne fra deres tid i Herning. Man har dannet en cellegruppe, hvor man mødes hver anden uge og efter et kort oplæg deler troserfaringer med hinanden. Cellegruppen er ikke en diskussionsklub eller en studiekreds, men et åbent tilbud for alle, der vil

gå på opdagelse i troen. Man har gode erfaringer med at arbejde med celler fra Herning, hvor mange blev mere bevidste om deres katolske tro og opmærksomme over for nye i kirken, fortæller Eva Maria.

Eva Maria skal næste år ud i forskellige sogne med en foredragsrække om Paulus i anledning af Paulus - året. Man prøver nu også med natkirke i katolsk regi efter inspiration fra natkirkepræsten ved den protestantiske domkirke i København, fortæller Kaare.

Familien er den største gruppe i Kirken, men samtidig også den gruppe der kommer der mindst. Det vil projektet gerne gøre noget ved, og derfor fokuserer det p.t. på familierne. Der er udsendt en CD - rom med et væld af materialer til alle menigheder. Materialet findes også på hjemmesiden http://www.prikgrafik.dk/cd_rom/

Menigheder er vidt forskellige og har brug for forskellige ting. Derfor vil Kaare og Eva Maria fra 1. februar tilbyde at være tilknyttet en menighed i en periode på ca. et halvt år, hvor man kan lære hinanden godt at kende og finde tiltag, der passer til netop denne menighed. Evangeliseringsprojektet kan kontaktes på tlf.: 33 55 60 24 eller mail kaare.h@nielsen.mail.dk / emn@pastoral.dk

Hvor går du hen?

Snart skal vi fejre julens herre. I mange henseender skuffede Han forventningerne. Han kom ikke som en magtfuld hersker, for som bekendt er Hans rige ikke af denne verden. Derfor kan Hans efterfølgere heller ikke forvente løn efter denne verdens præmisser. Den liturgiske kalender markerer det ved, at festen for den første martyr, Sankt Stefanus, følger direkte efter festen for Herrens fødsel. Også i dag er der ikke fred i det land, Han blev født i. I Mellemøsten kæmper de kristne samfund over alt for overlevelse, og her er martyriet en historisk realitet, som det armenske folks skæbne viser.

Irak, landet mellem de to floder, var kristent længe før Danmark. Herfra sendte kirken missionærer til Indien og Kina allerede i det fjerde århundrede. Her findes nogle af de ældste klostre og kirker i kristenheden og manuskripter, hvis lige ikke findes andre steder. Men den 2000 år gamle kristne tradition i landet er stærkt på vej til at blive en museums-genstand, hvis den kristne exodus fortsætter, siger ærkebiskoppen af Kirkuk, msgr. Louis Sako. Det er baggrunden for, at Sako tidligere i år har appelleret til UNESCO om at redde den kristne arv i landet ved at grundlægge et kristent museum. Omkring 250.000 kristne, irakiske flygtninge er i flg. nyhedsbureauet KNA flygtet til Syrien, Jordan og Libanon. Efter Saddams fald ses de kristne nemlig af mange som en femte kolonne og Vestens håndlangere. Forfølgelserne af landets kristne minoritet har nu antaget et sådant omfang, at den kun kan betegnes som en regulær pogrom.

Ganske vist opfordrer Iraks premierminister Al Maliki de kristne i landet til at blive; men som ærkebiskop Sako siger, mangler der et konkret projekt og duelige politiske ledere, der kan motivere folk til at blive. Sako taler om nødvendigheden af at genopbygge betingelserne for fredelig sameksistens. Det bliver dog mere end svært. Faren for borgerkrig i landet lurer, når de amerikanske tropper begynder tilbagerækningen i juni 2009.

De kristne samfund i Irak er splittede. Nogle ønsker at blive, og andre foretrækker at rejse. Over for eksilet som et valg for den enkelte sætter Sako nødvendigheden af at gå til ondets rod og gøre det muligt for de kristne "at leve i fred og harmoni i det land, de blev født i". Man må håbe, han har ret, når han siger, at en stor del af den muslimske befolkning også er imod den kristne exodus. Slut-erklæringen fra den muslimsk - kristne konference i Vatikanet d. 4. - 6. november i år rummer mange smukke ord om de værdier, kristne og muslimer deler. Forhåbentlig bliver de til virkelighed, så man undgår Sakos uhyggelige konklusion: "at rejse betyder at forråde vores pligt til at forkynde Kristus, som mange muslimer håber og forventer af os, at vi skal gøre. Alt dette rummes i det, som Peter i flg. traditionen spurgte Kristus: "Quo vadis?" I sit svar inviterede Han Peter til at vende tilbage til Rom og se martyriet i øjnene"

Lisbeth Rütz

Uetisk set

Som bekendt er Kaare Rübner Jørgensen på det sælsomme udbryderhold, der smykker sig med "Vi er også katolikker", om end han blandt andet og mere betingelser sig retten til at klassificere valget mellem to onder som etisk i modsætning til Morderkirken, der mig bekendt kun accepterer det gode som et etisk valg.

Er fosterdrab da virkelig en kvalifikation, et oplagt tilhørshjemmel til den ene, helige, katolske og apostolske kirke, siden "katolske", amerikanske politikere med denne herreret på det politiske menukort som det naturligste af denne og den kommende verden til sin tid skulle sætte sig til bords med Abraham, Isak og Jakob, men formodentligt uden de ekskluderede fosterfordrevne?

Mig bekendt har Hans Hellighed både undsagt dødsstraf og Irakkrigen.

Større gennemsigthed efterlyses

Ved søndagens kirkekaffe gav prisstigning på samme anledning til en ganske jordnær snak om kirkens økonomi, både den lokale og den generelle.

Efter bispekontorets udsendelse af opfordring til at indsende oplysninger om cpr-numre er det for tiden en snak, der overskygger alle andre emner, der ellers naturligt kommer for, når katolikker mødes uden for kirken. Det være sig på tværkirkelige udflugter eller rejser og ved ditto sammenkomster.

Nogen har hørt den ene og andre har hørt noget andet. Størrelsen af underskuddet varierer over alt og får mig til at tænke på de fem høns i "Det er ganske vist", fordi nogle af tallene er skræmmende høje. Står det virkelig så galt til?

Svaret kan findes på www.katolsk.dk under "Bispedømmet" og videre under

Hvor er den logiske navlestreng mellem positiv socialpolitik og legaliserede fosterudryddelser? Er det en garanti for den optimale socialpolitik, at mere end 25 millioner menneskespirer, guddommelige skabninger i USA er nedskrevet til slet og ret sex-affald eller genbrugseffekter?

Er et parløb mellem respekten for disse uskyldige væsener og omsorgen for en nødlidende næste på forhånd udelukket? Eller måske snarere, at ringeagten for disse led i vor egen tilblivelses- og selvforståelses forhistorie (altså ret beset selvforagt) – på ingen måde betingelser og nærer en social bevidsthed, som blandt andet Romano Guardino træffende har påpeget.

Og hvor er det dialektiske bindeled mellem Welbys ukirkelige jordfæstelse og Jörg Haiders, der mig bekendt ikke gik

"økonomi". Der kan man se overordnet budget og regnskab for 2006 og 2007. Underskuddet er i 2007 på over 3 millioner kr. Rygterne siger, at det er større i år.

Heller ikke i de lokale menigheder rundt omkring har jeg hørt om overskud. Indtægterne fra den nuværende kirkeskat er iøjnefaldende lave.

Det kan skyldes, at man traditionelt i hver menighed har følt sig som et "privat samfund", hvor man ydede efter evne og nød efter behov. For langt de flestes vedkommende gav man sin skærv i egen kirke.

De mange nye udgiftsposter og udeblevne tilskud har gjort det nødvendigt at ændre kirkens økonomiske struktur, således at vi fremover må se os selv som medlemmer af en "forening" af katolikker i Danmark. Til den skal vi betale kontingent.

Altså en kirkeskat som lettest opkræves

i brechen for sprøjten til medmennesker før og i terminalfasen - og så hans romanisering af Hitler, SS og KZ-lejrene? Skal det forstås derhen, at havde Welbys synderregister også indeholdt disse udskejelser, var han under ingen omstændigheder puttet i jorden med kirkelig bistand, ja, måske endda den udslaggivende faktor? I øvrigt kunne det overordnede mål vel være, at vi aldeles ikke stræbte hinanden efter livet.

Og skulle vi virkelig i Rübners ånd gradbøje forseelser, betragter jeg Haiders vildfarelser som hinsides en hver "kanonisering" i modsætning til det gudløse Europas flirten med det under falsk etikette promoverede medlidensdrab.

Arne Munk,
6990 Ulfborg,

via skattebilletten på linje med skat til Folkekirken.

Hvad de mange nye skattekrone skal bruges til?

En stærkere og mere synlig kirke med højt kvalificerede og dygtige medarbejdere, der også gerne må sørge for større gennemsigthed og bedre orientering om kirkens økonomi, end tilfældet er nu. Drop angsten for registrering og lad os trække på samme hammel uanset nationalitet eller særinteresser for vores kirkes fremtids skyld.

Der er mere på spil end prisen på kirkekaffen.

Venlig hilsen
Kirsten Wenneberg
2720 Vanløse

Institut Sankt Joseph fyldte 150 år.

Pastor Timmermann sammen med elever fra Institut Sankt Joseph foran de flotte figurer

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

På Dag Hammarskjölds Alle nr. 17 i København ligger der en katolsk skole ved navn "Institut Sankt Joseph", og lørdag den 15. november fejrede man skolens 150 års fødselsdag.

Skolens bygninger har ligget på denne adresse siden 1914; men Sankt Joseph Søstrene begyndte deres undervisning allerede i 1856 i en kælder på Sankt Annæ Plads. Skolen flyttede året efter til Fredericiagade, som tillige var bolig for søstrene, og efter endnu et år blev skolen

officielt grundlagt. Det skete den 17. november 1858. I 1859 flyttede skolen til Toldbodvej, hvor den lå i 57 år, indtil søstrene flyttede skolen til de nye bygninger på Dag Hammarskjölds Alle.

Pas godt på søstrene

Dagen begyndte med en jubilæumsgudstjeneste i Sankt Joseph Søstrenes kirke Maria Immaculata på Strandvejen.

Foruden en række katolske præster deltog biskop Czeslaw og biskop Hans Martensen; men også Folkekirken var repræsenteret ved pastor Jens Chr. Larsen fra Kingos kirke på Nørrebro.

Efter jubilæumsgudstjenesten var der frokostbuffet i skolens idrætshal på Dag Hammarskjölds Alle, og i gangen ind til idrætshallen blev de ca. 600 deltagere budt velkommen af en særpræget udstilling: Elever og lærere havde fremstillet 11 mandshøje papmachefigurer, som forestillede Sankt Joseph Søstrene. Foran figurerne var der opsat et skilt "Pas godt på søstrene".

Festskriftet

I dagens anledning havde skolen fremstillet et 45 sider langt festskrift. Louise Knudsen, som er lærer på skolen, skriver i sin indledning til det smukke og informative festskrift: "Det er håbet med dette festskrift at "tænde luen i læserens hjerte" på strejftog gennem en 150 - årig historie, hvor meget stadig står gådefuldt tilbage og underfuldt hen". Festskriftet kan bestilles på skolens kontor på telefon 35 38 47 35.

Kronikken på nettet

Af pladsmæssige grunde har det ikke været muligt at skrive en fyldestgørende reportage i denne udgave af Katolsk Orientering. Imidlertid har provincialpriorinde Sr. Hildegard Doods og skoleleder Herluf Eriksen skrevet en kronik, offentliggjort i Kristelig Dagblad, som kan læses og downloades på skolens hjemmeside www.sanktjoseph.dk

Det er også muligt at se flere billeder fra den store og festlige dag på Katolsk Orienterings hjemmeside: www.katolskorientering.dk

Læserbreve
Indsendte indlæg bør være forsynet med navn, adresse og telefonnummer. Kun navn og postnr. offentliggøres i bladet.

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte læserbreve, der overskrider 300 ord.

Læserbreve kan indsendes som e-mail til: redaktion@katolskorientering.dk eller som brev til:

Katolsk Orientering, redaktionen,
Gl Kongevej 15,
1610 København V

Katolsk Orientering forbeholder sig ret til ikke at bringe læserbreve som har været trykt i andre medier.

Soldat på hesteryg med historisk lanterneoptog

Tekst og foto: Erik Egvad Petersen

Turisterne og dem, der stadig var på gågaden sent fredag d. 7. november i Tønder, fik en helt speciel oplevelse. Pludselig dukkede der en hest med en soldat på ryggen og et stort lanterneoptog med børn fra byens tyske institution Kindergarten og Club Kindergarten op med sang og festligt lys i de mange små papirlanterner. Børnene var på vej for at opleve historien om helgenen St. Martin. Den i dag mest kendte historie går ud på, at Skt. Martin som soldat var på vej ind ad byporten til Amiens, og der så han en fattig frysende tigger. Han tog sin soldaterkappe af og delte den i to med sit sværd og gav halvdelen af sin kappe til tiggeren. Om natten drømte han, at Jesus kom til ham og fortalte, at det var ham selv, der havde været tiggeren. Kort efter forlod Martin soldatertjenesten og blev munk.

Han rejste til Ungarn for at forsøge at gøre sine forældre kristne. Martin blev dog fordrevet og forfulgt tilbage til Gallien, hvor han grundlagde et kloster i Poitiers. Her levede han et roligt og fromt liv, og det blev kendt vidt omkring. Han blev senere valgt til biskop. I Tours byggede han igen et kloster, og historien fortæller, at han har helbredt syge og opvækket døde. Skt. Martin døde den 11. november i 397. Kappen opbevares den dag i dag i de franske kongers slotskapel i Paris. Dette kapel har navnet "Sainte Chapelle" (hellige kappe) netop på grund af kappen, og herfra stammer også betegnelsen kapel ved en kirke. I Frankrig bliver han ikke fejret så meget mere, men i Tyskland bliver St. Martin fortsat fejret med "lanterneoptog", som man kunne opleve det i Tønder på gågaden.

Børnedag i Skt. Norbert menighed

Efter flere år med lidt mistrogtig konstatering af, at det ikke lykkedes at få noget DUK-arbejde i gang i menigheden, gik en lille gruppe kvinder i tænkéboks. Først kom en periode med samtaler og bøn for at få lidt hjælp i processen.

Ønsket var, at børnene kunne få konkrete tegn på, at menigheden interesserer sig for dem. Vi ville også, at børnene fik lejlighed til at kende hinanden som katolske kammerater, ikke blot i kirkebænken, men i leg og snak med hinanden om deres liv og vores fælles tro. Hvis børnene skal kunne udvikle en katolsk identitet, er det vigtigt, at de får mulighed for at etablere katolske venskaber.

Vi besluttede, at vi ikke skulle satse på en klub med medlemslister, kontingent og faste møder med tilmelding. Vi ville simpelthen invitere børnene til en "børnedag".

Det er så blevet til, at vi nogle gange om året sender invitationer ud til mellem 25 og 30 ni-tolv-årige (+evt. søskende) om at komme til en børnedag, d.v.s. en søndag eftermiddag efter messen.

Vi sørger for, at der er mad (f.eks. lasagne, spaghetti, pizza, pandekager), for det er hyggeligt at spise og snakke sammen. Så er der mulighed for alskens lege og spil, både traditionelle og elektroniske, for at sidde og snakke eller tegne eller lege ude, hvis vejret er til det. I september var vi f.eks. i det fri ude på heden, hvor der blev grillet pølser, spillet bold, sendt drager til vejs m.v. På et tidspunkt bliver der en stille stund, hvor vi voksne en halv times tid samler børnene til en snak om et emne indenfor troen. Så er der igen tid til saft og kage, leg og hygge, indtil forældrene henter dem kl. 16.

Pilgrimsrejse til italienske sanktuarier og Rom

Tekst og foto: Grazyna Sochacka Ebbesen

Vores liv er som en pilgrimsrejse. Inspireret af artikler fra de sidste 2 udgaver af K.O. vil jeg også dele mine oplevelser fra vores italienske tur.

En smuk morgen i dette efterår tog 96 personer fra den polske katolske menighed på Amager og fra Odense, på pilgrimsrejse til Italien.

Sterling bestemte, at vi ikke kunne være sammen på et fly, derfor blev vi delt i 2 grupper. Den 1. gruppe fløj til Rom med pater Wieslaw Podlach som åndelig leder, og den 2. gruppe fløj til Milano med pater Leszek Kapusta som vores åndelige leder.

Både i Milano og i Rom ventede busser på os med polsktalende guider arrangeret af det polske rejsebureau fra Porebka Uszewska, ledet af prælat Czeslaw Konwent. Begge grupper havde det samme program, bare i den omvendte rækkefølge. Vores pilgrimsrejse var forsættelsen af pilgrimsrejsen fra sidste år til Den Hellige Land, hvor "alt" begyndte og udviklede sig til kristendom, også i Italien.

Den første gruppe startede i Rom og oplevede den hellige messe med paven på Peterspladsen, hvor der blev kåret fire nye hellige, mens den anden gruppe var til Angelus om onsdagen. Her nævnte pave Benedictus den XVI den afdøde Johannes Poul den II og hans 30 års dag for indsættelsen som pave.

Turen gik gennem flotte udsigter, snoede veje, solskinstråler til bl.a. Milanos seværdigheder, bl.a. domkirken. Vi besøgte Guds Mors Lille Hus i Loreto, så det eukaristiske mirakel i Lanciano, som er bekræftelsen af Kristus tilstedeværelse i kommunionen. På vores vej var også San Giovanni Rotondo. Der besøgte vi den hellige padre Pio, og bad ved hans udstillede sarkofag. Vi beundrede også den nybyggede og enormt store kirke, samt gik gennem en korsvej. Efter et dejligt ophold i San Giovanni, hvor vi mødtes med den anden gruppe, tog vi til Monte Cassino. Her lagde vi en buket blomster på kirkegården, hvor der er ca. 1200 polske soldaters grave fra 2. Verdenskrig og et gammelt benediktinsk kloster. Dernæst gik

turen videre til Assisi, hvor vi besøgte den berømte Skt. Frans og Skt. Klara. Bagefter kørte og gik vi en lille tur op af bjerget til Rocca Porena, hvor Skt. Rita er helgeninde for håbløse, uløste sager. Vores tur sluttede med et ophold i Rom, hvor vi beundrede hundredvis af seværdigheder i den antikke by. Selvfølgelig var vi også i Skt. Peters Basilika, besøgte Johannes Pauls grav samt var i Skt. Pauls Basilika. Vi afsluttede dagen med en hellig messe hos redemptoristene og om aftenen gåtur rundt om Fontana di Trevi, Den Spanske Trappe osv. Sidste dag tilbragte vi stadigvæk i den gamle by. Vi beundrede bl.a. Qvirinale-palæet, holdt messe i den lille smukke kirke Qvo vadis – hvor Kristus ifølge legenden mødte Skt. Peter. Vores pilgrimsrejse afsluttede vi i katakomberne, stedet, hvor de første kristne var begravet.

Vores pilgrimsrejse var fyldt med bønner, både i bussen og på de hellige steder. De hellige messer afholdtes hver dag i forskellige kirker med både polske og ikke polske pilgrimer fra hele verden.

Vi nød solskinnet både uden for og i os. Det blomstrede i vores sjæle, selvom vi optog mange billeder, film etc., og selvom det vi mærkede, oplevede og gemte i vores sjæl, ikke er til at gengive på papir.

Jeg vil takke alle og især børnene for, at de opførte sig så eksemplarisk, at de altid var villige til sige rosenkransen højt eller læse forbøn osv. Jeg vil specielt takke fader Leszek for underholdning. Her er en af hans vitser:

"Pave Johannes Paul II fandt ud, at maden i himlen er meget kedelig. Han klagede til Gud men så, at Han fik samme slags mad. Hvorfor spiser djævlene i helvede så dejlig mad, når den i himlen er så dårlig?", spurgte Paven.

"Det betaler sig ikke at lave fin mad for to" – svarede Gud.

Tak til alle mine store og små landsmænd for en uforglemmelig oplevelse også denne gang. Jeg glæder mig allerede til næste år, hvor vi skal være pilgrimme til de franske Jomfru Maria-steder.

Lad os håbe, at pilgrimsturene bærer frugt i vores liv.

Økonomen? Menighedsrådet har bevilget en sum til at indrette et lokale og afholde arrangementerne for, og vi får af og til hjælp i form af hjemmehag el.a.

Succes? Det er endnu for tidligt at sige. Vi har haft 5 "børnedage" med deltagelse af mellem 5 og 17 børn. Vi synes, det har set ud til, at de har været glade, mens de var sammen med hinanden og os. Nogle

gange hører vi fra børnene og deres forældre, at det har været en rigtig god og sjov eftermiddag, men vi har ikke systematisk spurgt til det.

Benedicte Reifling, Hanne Wegener, Kåthe Lund Veje

Frans Xavier

Med blikket rettet mod det kinesiske fastland dør Frans Xavier på øen Sancian.

Tekst: Kirsten Krog

Frans Xavier: Hvor herligt lyder fodtrinen af dem, der bringer godt budskab!

Den 3. december fejrer vi i Den katolske Kirke jesuitten Frans Xaviers festdag. Han er sammen med Thérèse af Lisieux skytshelgen for missionen - han som repræsentant for den apostolske og Skt. Thérèse for den kontemplative side af missionen.

En betydningsfuld slægt

Frans Xavier blev født den 7. april 1506 i Nordspanien. Begge forældre kom fra adelige familier. Faderen, Juan de Jasso havde taget doktorgrad i jura ved universitetet i Bologna i Italien og var storkansler for den baskiske konge Johannes den III. Moderen,

Maria de Azpilcicta y Xavier var enarving til familieslottet Xavier, hvorfra Frans' efternavn stammede. Han var den yngste i en søskendeflok på fem, hvoraf den ene, Magdalene, blev abbedisse hos klarisserne i Gandia. Den anden søster, Ana, blev bedstemor til Jerónimo, som senere blev missionær i Indien. Foruden de to søstre havde Frans to brødre, Miguel og Juan. Det var først, da Frans var 19 år, at han forlod barndomshjemmet og dermed slottet. I september 1525 rejste han således til Paris for at studere og regnede med at få en kirkelig karriere.

Mødet med Ignatius af Loyola.

Fra 1526 kom Frans Xavier til at dele logi med én anden af jesuiterordenens andre store skikkelser, nemlig Peter Favre, der var stærk påvirket af den kommende grundrider af ordenen, Ignatius af Loyola. Senere i 1529 stiftede Frans selv bekendtskab med denne Ignatius; men til forskel fra Peter blev han ikke i første omgang grebet af Ignatius' ideer om et åndeligt liv. Frans var slet ikke af natur et egentlig religiøst menneske. Han var temperamentsfuld, en ivrig sportsmand og var i en periode interesseret i de lutherske strømninger, som på den tid var nået ind over Frankrigs grænser. Alligevel endte de tre, Frans, Peter og Ignatius med at blive nære venner, og Frans blev tændt i brand af den samme åndelige ild, som brændte i de to andre. Den 15. august 1534 aflagde Frans sammen med Ignatius og Peter og fire andre, Simon Rodriguez, Jakob Laynez, Alfonso Salmerón og Nikolas Bobadilla løfter om fattigdom, kyskhed og missionsvirksomhed, ligesom de lovede at foretage en pilgrimsrejse til Det hellige Land uden dog på det tidspunkt at tænke på at starte en ny orden. Man regner dog den-

ne begivenhed for at være ordenens fødselsdag. De syvs motto blev "Alt for Guds større ære". Senere i 1540 stadfæstede pave Paul III jesuiterordenen.

Mission til verdens ende.

De første syv jesuitter planer om at tage på pilgrimsrejse til Det hellige Land blev p.g.a. krig aldrig til noget, ligesom deres første tanker om mission, som skulle gælde muslimerne i Palæstina, heller ikke blev til noget. Imidlertid mødtes de syv, som i mellemtiden var blevet ti ti i 1537 i Venedig. Her stillede de efter at have erfaret, at det var umuligt at rejse til Det hellige Land deres kræfter og evner til rådighed for paven; og her blev de endnu ikke præsteviede af de ti præsteviet. Frans Xavier var én af dem. I 1641 kunne Frans så endelig drage ud på missionsmarken. Rejsen begyndte på hans 35-årige fødselsdag den 7. april og sluttede først på Indiens kyst elleve måneder senere, den 6. marts 1542. Frans Xavier var først fem måneder i Goa, men fik sin egentlige missionsgerning i det sydligste Indien blandt Parava-folket, som primært var fattige blandt de fattige og vandt mange af disse fattige - især børn og unge - for Kristus, mens han ikke formåede at vinde de velstillede. I 1545 besøgte han Ceylon i fem måneder og omvendte også her mange for katolicismen, ligesom han rejste til Malakka og Molukkerne. På Malakka møder han i 1547 en ung japaner, og dér tændes i ham en længsel efter også at nå japanerne med evangeliet. Så i 1549 begiver han sig til Japan, hvor han arbejder i 27 måneder. I 1551 forlod han igen Japan for først at besøge Indien igen og derefter rejse til endnu et nyt missionsområde, nemlig Kina. Det lykkedes ham dog ikke at nå til Kina, som var

et lukket land for udlændinge, og kort tid efter den 3. december 1552 døde han kun 46 år gammel. Frans Xavier blev nu bragt til Goa, hvor han stadig ligger. I 1622 blev han helgenkåret.

En helgens eksempel.

En helgen er en person, i hvem Kristi lys skinner klarere end i de fleste af os andre, og hvis liv derfor er et eksempel til efterfølgelse. Enhver helgen har så at sige sit speciale, som vi særligt kan tage ved lære af; hos Frans Xavier er det missionsiveren. Noget af denne iver kommer til udtryk i et brev, han skrev til Ignatius af Loyola, hvor han bl.a. skriver: "Her i landet er der mange, som ikke er kristne, fordi ingen gør dem til kristne. Ofte tænker jeg på akademierne i Europa, særligt på dem i Paris. Jeg ønsker overalt at råbe højt som en sindsforvirret til dem, som har mere lærdom end kærlighed, med ord som: "Ve jer, hvor mange sjæle er ikke gennem jeres skyld blevet stængt ude fra himmelen og kastet i helvede!". Tænk om de alle overvejede dette, betragtede de evige ting og opmærksomt lyttede til det, Gud siger i sit ord. Da ville de skubbe deres egne ønsker og menneskelige anliggender til side, for helt at følge Guds vilje og hans mindste vink. Fra dybet af deres hjertes ville de råbe: "Herre, her er jeg, hvad vil du, at jeg skal gøre? Send mig hvorhen du vil, om det så skulle være til Indien!". Frans Xavier henvender sig her især til præstestuderende, men kaldet er til alle; og i dag, hvor missionens verdenskort ser helt anderledes ud - hvor den tredje verden er blevet det sted, hvor troen vokser, mens vi i Europa mere og mere er blevet missionsområde, bør vor bøn måske snarere være: "Herre, send mig hvorhen du vil, om det så skulle være til Danmark!" - og her til vort eget land, er vi

Retssag mod menneskerettighedsaktivister startet i Hanoi

Tekst: Lisbeth Rütz

Under stor international mediebevågenhed starter d. 8. december en retssag i Hanoi mod otte aktivister, der deltog i fredelige demonstrationer i byen Thai Ha. Syngende og bedende demonstranter havde gennem længere tid samlet sig på et område omkring redemptoristklostret i Thai Ha for at protestere mod de vietnamesiske myndigheders ekspropriation af klostrets jord. Retssagen er den foreløbige kulmination på års stridigheder mellem myndighederne og klostret om ejerskabet til grunden, og denne sag er blot en ud af de mange tvister om ejendomsret, der er opstået, efter at det kommunistiske parti ved magtovertagelsen i 1954 beslaglagde megen privat ejendom og religiøse institutioner.

To af de otte aktivister sidder stadig fængslet og er nægtet adgang til at tale med deres advokat. I flg. nyhedsbureauet VietCatholic News har de vietnamesiske myndighe-

der søgt at gøre det så besværligt som muligt at overvære retssagen. Man skal således søge skriftligt om tilladelse til at overvære retssagen, selv om der normalt er offentlig retspleje i Vietnam. Demonstranterne er anklaget for at have forstyrret offentlig ro og orden og for at have ødelagt offentlig ejendom. I et interview med BBC har de sigtedes advokat, Le Tran Luat, udtalt, at aktivisterne kan regne med en straf på op til tre års fængsel. Det generelle sigte med retssagen menes at være at skræmme troende i al almindelighed fra at demonstrere for retfærdighed og religiøs frihed.

I flg. det østrigske nyhedsbureau KathNet indkaldte repræsentanter for den lokale folkets komite d. 15. november klostrets præster til møde. Mens præsterne sad i møde med myndighederne, blev klostret stormet af hundreder af aktivister. Myndighederne fralægger sig ethvert ansvar for urolighederne, selv om fotos viser, at politiet ikke greb ind over for aktivisterne, der søgte at sætte ild til bygningerne.

I Sydney har sammenslutningen for vietnamesiske, katolske massemedier i en kommentar til begivenhederne udsendt en appel, der opfordrer den vietnamesiske regering til "at standse mediekampagnen mod det katolske præsteskab, de troende og Kirken".

Officielt er der religionsfrihed i Vietnam, og myndighederne har da også de seneste år løstnet det stramme greb om Den katolske Kirke, der bl.a. har fået lov til at udvide flere præsteseminarier, da der er mange kald. Men regeringen har givet Kirken

modstand på anden vis - bl.a. ved at prøve at blokere for de bispeudnævnelser, der ikke faldt i dens smag. Uden større held har kommunistpartiet forsøgt at efterligne den kinesiske model og skabe en regeringskontrolleret, patriotisk kirke. VSSC (Vietnamskisk komité for katolsk solidaritet), der blev stiftet i 1975, har ført en hensynende tilværelse, siden Vatikanet i 1985 advarede præster mod at deltage, og det nyligt afholdte møde i Hanoi fra 19. - 20. november for den patriotiske kirke endte som et regulært flop. Mødet var slået stort op af det regeringskontrollerede Vietnam News Agency, der havde annonceret, at 125 præster ville deltage; men kun et par håndfulde mødte op.

På samme måde som katolikkerne er buddhisterne splittet op mellem en lille, regeringsstøttet fraktion og en meget større, uafhængig gruppe. Den vietnamesiske regering har stadig ikke anerkendt den forenede, buddhistiske kirke i Vietnam (U.B.C.V.), som er den største buddhistiske organisation i Sydvietnam.

Vietnam var i maj i år vært for Vesap - konferencen, hvor over 4.000 buddhistiske ledere og tænkere fra hele verden samledes for at diskutere, hvad buddhismen kan gøre for at hjælpe med til at opbygge et mere fredeligt og demokratisk samfund. Det har i den forbindelse været meget diskuteret, om værtskabet var udtryk for en reel vilje til dialog fra regeringens side eller skulle opfattes som imagepleje i stil med OL i Kina.

Den katolske Kirke er en af de seks officielt

anerkendte religioner i Vietnam. Katolicismen er landets næststørste religion med omkring seks millioner troende.

Kirken har fået stigende indflydelse i Vietnam, og blandt landets etniske minoriteter har der været massekonversioner efter kanoniseringen af de 117 vietnamesiske martyrer i 1988.

P. t. er der ikke diplomatiske forbindelser mellem Vietnam og Vatikanet. Det er foreløbig ikke blevet til meget mere end forsigtige tilnærmelser, der begyndte i januar ved mødet i Rom mellem den vietnamesiske premierminister og paven. Efterfølgende besøgte en delegation fra Vatikanet Vietnam.

I flg. menneskerettighedsorganisationen Human Rights Watch sidder omkring 400 vietnamesere fængslet eller i husarrest for fredelige, religiøse eller politiske aktiviteter. En af dem er den katolske præst Nguyen Van Ly, der har grundlagt en demokratigruppe i Vietnam kendt som Bloc 8406. Han blev idømt otte års fængsel i marts 2007 for regeringsfjendtlig virksomhed og for besiddelse af 'statsfjendtlig materiale'. I Danmark følges situationen i Vietnam både af katolikker og buddhister. Bl.a. har der været demonstration i Århus d. 24. oktober. Nghia Nguyen fra det buddhistiske tempel i Tilst uden for Århus udtaler i den anledning til K.O. : "Vi vietnamesere demonstrerer over hele verden for at vise, at der er undertrykkelse i Vietnam. Vi prøver at støtte vores landsmænd, så meget vi kan; men Vietnam ligner Kina meget, og der er ikke frihed for befolkningen."

“Det evige liv har haft en dårlig presse”

Johannes Værge

Tekst: Lisbeth Rütz

Tidligere sognepræst ved Vor Frue Kirke i København (Københavns protestantiske domkirke), Johannes Værge, udgav i begyndelsen af november den meget anmelderroste bog “Det evige liv”. Katolsk Orientering mødte ham til en snak om, hvordan kristendommens ord om opstandelse og evigt liv kan forstås.

Howdan kom du i gang med bogen?

Bogen er udspringet af min utilfredshed med, at jeg selv som teolog og præst syntes, det var lidt for vagt, hvad vi havde vænnet os til at udtrykke om de ting. Derved var

Samtale med Johannes Værge om død og opstandelse

der opstået et tomrum, og der var kommet en stor tilbøjelighed til at tro enten på reinkarnation eller på ingenting. Jeg syntes, det var ærgerligt, at den kristne tradition havde levet et tilbage trukket liv. Der er generelt blevet gjort for lidt for at forklare, hvad der ligger i begreber som død og opstandelse. Og hvis kirken ikke tager det emne op, overlader vi det til folk at lave deres egne, hjemmestrikkede teorier. Derfor ville jeg gerne finde et sprog for, hvad der sker med os efter døden.

Hvis ikke kirken forklarer det, går man glip af noget uden at kende det. Det evige liv har nemlig også betydning for, hvordan vi møder vores tilværelse her og nu. Min baggrund for at skrive om det evige liv er bl.a., at jeg tidligere har skrevet en kommentar til Johannesevangeliet. Her spiller det evige liv en stor rolle. Jeg havde et stort ønske om at samle materiale, så jeg kunne skrive en bog om det; men så længe jeg var i præstembedet, havde jeg ikke overskud til det.

Hvorfor er der så stor interesse for reinkarnationstanken?

Jeg tror, det kan være, fordi mange oplever megen uretfærdighed i deres jordiske liv. Mange får en trist skæbne, og det går dem ikke efter fortjeneste. Det skal der så rettes op på, og her er reinkarnationstanken besnærende.

I min bog har jeg arbejdet med den kirkelige tradition, at der sker en form for videreudvikling af mennesket efter døden. Jeg har fundet mange spændende tanker hos oldkirkens teologer om livet efter døden.

De nye Testaments tale om dommen bliver hos flere kirkefædre udfoldet til en proces, hvor mennesket bliver rensat, udviklet og til sidst helbredt efter døden. F. eks. ser Gregor af Nyssa livet efter døden som en renselsesproces, hvor mennesket sættes i stand til at indgå fuldt og helt i Guds verden.

Et alternativ til reinkarnationstanken er, at der venter os en proces. Vi konfronteres med vores liv og får en mulighed for at få hentet det ind, vi ikke nåede. Tanken føres igennem i 1800 - tallet i dansk tradition med professor Martensens dogmatik og i Ingemanns og Andersens digtning. Det er et emne, der har været underbelyst i lang tid. Vi kan selvfølgelig ikke vide noget om det som med de jordiske ting. Vi kan fatte lidt af det ved at nærme os det i billeder; men essensen af det er, at Gud rækker ud efter mennesket i kærlighed.

Hvorfor har der været den tavshed omkring begreber som død og opstandelse?

Man har søgt at gøre op med den sødledenhed, der har været omkring et begreb som det evige liv, og her har P.G. Lindhardts opgør været nødvendigt. Men det har ofte været for magert, hvad vi som præster kunne præstere. Jeg har ofte til begravelse mærket, at folk syntes, de havde fået for lidt hjælp til kvalificeret tolkning på det, der kommer efter døden. Og så er det, at folk begynder at danne deres egne hjemmestrikkede teorier, som jo er skrøbelige. Her kan kirken tilbyde en tradition, som den har arbejdet med i mange hundrede år.

Og den tradition er der en vis soliditet i.

Jeg har ofte mærket, hvordan der ligefrem var en sult efter at høre om det evige liv. Jeg kan huske, at en af mine helte - præsten Otto Møller (1831-1915) - et sted siger, det er for galt, at opmærksomheden hænger ved korsfæstelsen og ikke ved det lysfyldte - opstandelsen.

Men er det ikke virkelighedsflugt at fokusere på livet efter døden? Vi skal vel koncentrere os om livet her og nu?

Ja, det er jo tanken i den marxistiske religionskritik, der altid har beskrevet religion som opium for folket. Men det mener jeg er en fejlfortolkning. Paulus er den, der mest udførligt beskæftiger sig med det evige liv - bl.a. i 1. og 2. Kor. I 1. Kor. 15 går han straks efter udlægningen af opstandelsen over til en formaning om, at man skal huske de fattige i Jerusalem. Det er et godt eksempel på, at evigheden virker ind på vores liv her og nu og bringer perspektiv over vores liv. Det evige liv er det kærlighedsrige, der allerede nu skal sætte os i stand til at leve et mere storslået liv med perspektiv.

Men hvad med Helvede?

Ja, der er tilstande, som må kaldes helvede; men i sidste ende er lyset / Gud stærkere, og der er fortabelse; men jeg tror ikke, at den er evig. Min bogs sidste afsnit giver min forståelse i lidt mere udfoldet form.

Læs anmeldelsen af bogen på www.katolskorientering.dk

Af en konvertits refleksioner

af Torben Riis

Pastor emeritus Jan Stolt, mangeårig sognepræst i den danske Folkekirke, har sideløbende med sin gerning som sognepræst i det sydsjællandske aldrig forsømt at dyrke sin poetiske åre. Det var der indtil for nylig kommet to digtsamlinger ud af.

Regelmæssige læsere af Kristeligt Dagblad vil endvidere kende Jan Stolt som en flittig læserbrevsskribent, der med sine korte og rammende replikker har kommenteret stort og småt i den hjemlige andedam, især når der var noget, der faldt

ham for brystet. Det har der tit været. Ikke mindst har fætrene Krarup og Langballes præntioner om at fremtræde som sande forsvarere for kristendom og danskhed affodt små ofte humoristiske nålestik fra hans side, ligesom den generelle udvikling i Folkekirken i de senere år, hvor store dele af arvesølvet er sat til salg, er blevet imødegået med skarphed og vid.

Nu foreligger så Jan Stolts tredje digtsamling "Svanerne flyver," der i mangt og meget kan læses som et vidnesbyrd om den vej, forfatteren har tilbagelagt over en årrække med støt kurs mod den katolske Kirke. Jan Stolt blev optaget i Kirkens fulde fællesskab i september i år. Alligevel ville det være lidt ved siden af at betegne samlingen som en konvertits bekendelser. Digtene afspejler ikke en pludselig og overrumplende erkendelse af kristendommens sandhed. I den forstand har forfatteren ikke haft behov for konversion, omvendelse. Her er tale om den modne kristnes refleksioner over menneskelivet, naturen og troen, hvor grundtonen er undren og tilbedelse, som når han i et af sine korte og sprogligt stramme digte med titlen "I sivene" skriver:

*Jeg sidder hos kabbelejerne
mine øjne suger gult
opstandelsesfarven
livsfarven.*

- eller når han i digtet "Skift" gengiver denne betragtning måske fra en stille stund i kirkerummet:

*Med ét er der stille
hjertet slår
tankerne myldrer ikke længere
for og imod
dit nærvær, Kristus
freden.*

Men der er meget mere end kontemplation og naturbetragtning i denne samling, som også bærer tydeligt præg af forfatterens engagement i samtidens problemer. Som i denne replik (Vilkår) til det politiske liv i dagens Danmark:

*Løgn på løgn
lag på lag
lyveoplæring ligefrem
spin,
"hvad er sandhed?"
spurgte romeren.*

- eller som i denne replik til vor tids fremstormende ateister:

*Liv
spild
lidt udfoldelse
so oder so
men til syvende og sidst
spild.*

Jan Stolts afdæmpede, men ikke ufarlige humor kommer frem i et digt som dette med titlen "Rationalismus":

*Dinosaurerne har ikke brug for Gud,
desuden er de jo uddøde,
men hvad så med abekattene
og myreslugerne
og myrerne,
alle disse guder.*

Og lad mig så blot slutte af med at citere dette lille digt "Vor Frue", som fint og enkelt illustrerer den afklaring, forfatteren efter års vandring er nået frem til:

*Novemberskumring
i kirken dunkelt,
den evige lampe ved alteret,
klaring.*

Jan Stolt: Svanerne flyver
Kr. 60 inkl. forsendelse.
Bogen kan bestilles direkte hos
Jan Stolt på telefon 55 77 26 24

"Kom og vær mit Lys"

En gave til Kirken og til verden - og nu også til Danmark

Af Kirsten Kjærulff

Denne bog på dansk er en gave til Danmark. Allerede da den kom på engelsk i 2007, vakte den opsigt og var til inspiration over det meste af verden. Nu er den kommet på dansk i en fornem oversættelse og med et omfattende, men overskueligt noteapparat.

Mother Teresa

Moder Teresa (1910-1997) var elsket af hele verden for sin selvopofrende kærlighedsgerning blandt de fattigste, de syge og døende i Calcuttas slumkvarterer. Hun var et forbillede for alle, kristne såvel som ikke-kristne. Med sit kærlige smil var hun et eksempel på en lysende, barnlig fromhed og klippefast tro. Hun var et omværende vidnesbyrd om Guds barmhjertighed. Det, som rystede mange, var brevenes afsløring af hendes sjælelige mørke: I næsten 50 år har hun levet med en smertefuld tvivl om sin mission, med følelsen af menneskelig utilstrækkelighed, følelsesmæssig kulde og pinagtig sjælelig ensomhed: *"Der er sådan et forfærdeligt mørke inden i mig, som om alting var dødt."*

"Hvis De blot vidste, hvad der foregår i mit hjerte. – Sommetider er smerten så stor, at jeg føler det, som om alting er ved at gå i stykker. Smilet er en kappe, som skjuler en mangfoldighed af smerter", skriver hun til sin åndelige vejleder.

Hendes smerte var, at hun følte sig totalt forladt af Gud. Men smile ville hun – trods mørke og isnende kulde i hjertet, for kun på den måde kunne hun bære Jesu lys ind i de fattiges mørke, beskidte huler. *Et inderligt "ja" til Gud og et stort "smil" til alle var mottoet for hende selv og hendes orden.*

Moder Teresa havde selv ønsket, at disse optegnelser skulle destrueres ved hendes død. Hun følte ofte, at hun var en hykler, når hun for Jesu skyld tvang sig selv til at smile. Hun havde måske frygtet, at de kunne vække anfægtelse og tvivl hos nogen af dem, som gennem hendes arbejde havde lært Guds kærlighed at kende.

Men hendes åndelige vejledere og de kirkelige foresatte var af den opfattelse, at netop dette indblik i hendes åndelige lidelse og mørke placerer hende i centrum af den kristne mystiske tradition i fortsættelse af blandt andre Johannes af Korset (1542-

1591) og Thérèse af Lisieux (1873-1897), den helgen, hvis særlige opgave var at bede for missionen, og hvis navn hun havde valgt som sit klosternavn. (Moder Teresas dåbsnavn var Agnes).

Disse helgener gennemlevede som så mange andre kristne mystikere det, som Johannes af Korset har kaldt "sjælens mørke nat", en følelse af total gudsfornedthed. Mystikens vej i kristendommen er jo Kristi efterfølgelse, og derfor går vejen da også over Golgata, hvor Jesus råbte: *"Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig?"*

Mørkets hemmeligheder

Howdan kunne Moder Teresa udstråle en sådan overflod af lys og kærlighed, når hun følte sig så forladt af Gud?

Hendes forhold til Jesus var i sandhed et paradoks. Han levede i og gennem hende, uden at hun var i stand til at nyde sødmen af hans nærvær. Hun bad uophørligt til ham og gav udtryk for sin store længsel og smerte. Men det var først, når hun var sammen med de fattige, at hun virkelig fornemmede hans nærvær. Det er den ene af hemmelighederne i hendes store mørke: For hende blev hver eneste af de stakler, hun mødte i Calcuttas slum, Jesus selv i bedrøvelig forklædning. Det var Jesus selv, hun fandt i de fattiges mest ynkelige elendighed. *"Hvad I har gjort imod en af disse mine mindste, har I gjort imod mig"*, siger Jesus. Men når hun var sammen med Jesus ved Tabernaklet eller i Eukaristien, så følte hun intet. Hjertet var tomt og iskoldt, selv om hun vidste med hele troens kraft, at Han var levende tilstede. Hun var på en særlig måde kaldet til at tage del i korsets mysterium ved at blive ét med Kristus i de fattige og elendige, som hun tjente: *"Kom – bær mig ind i de fattiges huler. – Kom og vær mit lys"*, havde Han sagt til hende.

Efterhånden gik det op for hende, at der også var en anden mening med hendes åndelige lidelse, hendes totale ensomhed og mørke. Det er den anden hemmelighed: Det var ikke samme "mørke nat", som man kender den fra Johannes af Korset og mange andre mystikere og helgener. Selv om hendes lidelser var de samme, havde de et andet formål: Hvor "sjælens mørke nat" i den klassiske mystik er en renselsesproces for mystikerens sjæl, var Moder Teresas mørke og lidelser en deltagelse i Kristi lidelser, som det formuleres hos Paulus i Kol 1,24: *"Nu glæder jeg mig over det, jeg må lide for jer; og hvad der mangler i Kristi trængsler, udfylder jeg med min egen krop for hans legeme, som er Kirken."*

Hun skriver selv til sin åndelige vejleder: *"For første gang - er jeg kommet til at holde af mørket - for jeg tror nu på, at det er en del, en meget, meget lille del af Jesu mørke og smerte på jorden."*

Det er en deltagelse i Kristi lidelse, som hun ofrer for sjælens frelse. Hendes brændende længsel og åndelige tørst efter Jesus er deltagelse i Kristi tørst på korset, Hans tørst efter sjælne. Gang på gang siger han til hende *"Jeg tørster"*. Det er Jesu ensomhed i Getsemane Have og Hans forladthed på korset, som hun får lov at dele med Ham.

Denne indsigt gør det lettere for hende at bære lidelsen, fordi den bliver brugt i Guds frelsesplan som et offer til sjælens frelse. Den gør det også muligt for hende at medinddrage de syge og lidende som medarbejdere i dette store projekt: *"Vi,*

Kærlighedens Missionærer, hvor må vi være taknemmelige – I, der lider og vi, der arbejder. – Vi fuldfører i hinanden, hvad der mangler i Kristus. Hvilket smukt kald vi har til at være bærere af Kristi kærlighed i slumkvartererne. Jeres liv i offervilje er kalken, eller rettere vore løfter er kalken, og jeres lidelser og vores arbejde er vinen – den lydefri offergave. Vi står sammen om at holde den samme kalk og således slukker vi sammen med de tilbedende engle hans brændende tørst efter sjælne." ... "Så I kan se, I er vores skatkammer – Kærlighedens Missionærers kraftcenter..."

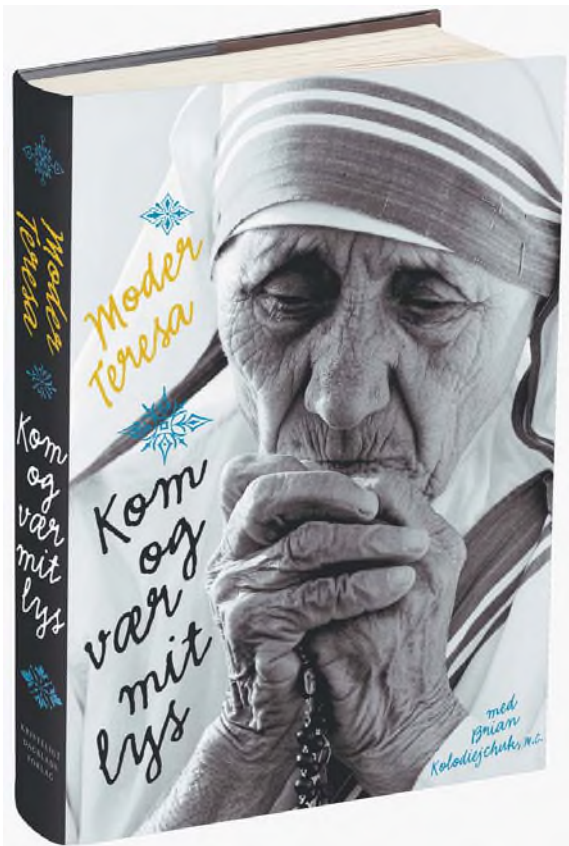
Den åndelige fattigdom og nød i de rige lande

Moder Teresas orden bredte sig med forbausende fart i den ene verdensdel efter den anden. I 1979 blev hun tildelt Nobels Fredspris. Ved den lejlighed holdt hun en tale, hvor hun fortæller, at hun lidt efter lidt blev ledt frem til også at identificere sig med den åndelige fattigdom og nød, som eksisterer blandt de materielt velbegerede i lande med overflod: Hun fortalte om de gamles og syges ensomhed, om de udstødte og uønskede. Især om de ufødte børn: *"Jeg tror, at det ufødte barn er den fattigste af de fattige i dag – den mest uelskede – den mest uønskede, samfundets affald."* – *"Men vi er tegnet i Guds hånd fra undfangelsen og er kaldet af Gud til at elske og blive elsket,*

Bag alle indre anfægtelser og kampe står en urokkelig tillid til Guds forsyn. Det er troens fundament, den "blinde tro", som trods alle følelser, alt hvad omverdenen forstår ved "hellighed". Hellighed har ikke noget at gøre med mystiske oplevelser, eller overnaturlige evner. *"Det var ikke den lidelse, hun gennemgik, der gjorde hende til en helgen, men den kærlighed, hvormed hun levede sit liv gennem al lidelsen. Hun vidste, at enhver ved Guds nåde og egen beslutsomhed kan opnå hellighed, ikke på trods af lidelsens mysterium, der ledsager ethvert menneske, men gennem det."*, skriver Brian Kolodiejchuk.

"Moder Teresas liv viser os, at hellighed kan opnås ved enkle midler. Ved at begynde med at elske de uelskede, de uønskede, de ensomme tættest på os, i vore egne hjem, i vores menighed og lokalområde, kan vi følge hendes eksempel med at elske, indtil det gør ondt, ved altid at gøre lidt mere, end vi føler os parate til at gøre."

Det er den tro, som i lydighed og selvfor-glemmelse giver sig selv helt til Gud i den måde, man lever sit liv på i kærlighed til medmennesket. At være hellig i kristen forstand vil sige at følge Jesus efter, at acceptere korsets lidelse og give afkald på sig selv. Det er det budskab, som er så svært at fatte, men som nu igen lyder til os fra Moder Teresas breve.

ikke bare her i dette liv, men for evigt. Gud kan aldrig glemme os". Hun opfordrede alle tilstedeværende til at lede efter dem, der lever i den smertelige fattigdom at være uønskede, uelskede eller uden omsorg fra deres egne. Hvis man begyndte derhjemme med at vise omsorg for hvert menneske, kunne alle være en "kærlighedens missionær", sagde hun.

Den blinde tro

Hvorfor fik Moder Teresa den ufattelige kraft til sit nu verdensomspændende projekt?

Moder Teresa "Kom og vær mit lys"

Helgenen fra Calcuttas private breve og notater

Redigeret og kommenteret af Brian Kolodiejchuk, M.C.

Oversat fra engelsk efter Come Be My Light 2007 af Mette Tvermoes.

Kristeligt Dagblads Forlag 2008

ISBN 978 87 7467 025 4

370 sider, 299,- kr

Pastoralrådsmøde - fortsat fra forsiden

Christa Stæger afløser Nikolaj Ottesen-Støtt på posten som medlem af bispedømmets budgetudvalg.

Forretningsudvalget har drøftet vedtægtsarbejdsgruppens indstilling til nye vedtægter, diskuteret forslag til nyordning af fremmedsprogede gruppers økonomi og diskuteret kommissorium for kurser for menighedsråds- og pastoralrådsmedlemmer.

Biskop Czeslavs beretning:

I sin beretning gav biskop Czeslaw udtryk for, at sognesammenlægningerne i København overordnet set var gået godt, og at der var en udpræget god vilje til at arbejde videre i de nye spor. Johanneskirken er nu officielt blevet overdraget til den kaldæiske menighed, der for størstedelens vedkommende består af irakiske flygtninge. Kaldæerne har egen ritus og egne liturgiske traditioner, og der oprettes derfor et nyt, kaldæisk personalsogn med to centre - ét i Århus og ét i København. Biskoppen så dette som en berigelse af vores danske, katolske kirke. Overdragelsen af Johannes kirken til kaldæerne blev festligholdt ved patriark og kardinal Emmanuel III Dellys besøg i Danmark fra d. 31. oktober til d. 3. november.

Pater Pascal Lung O.P., der indtil nu har varetaget den franske sjælesorg, ser sig ikke længere i stand til at varetage denne opgave. En afløser er endnu ikke fundet. Den spanske sjælesorg blev midlertidigt overgivet af p. Kapusta til I.V.E. (Det menneske-vordne Ords Institut) Men da I.V.E. overtager sjælesorgen på Grønland fra O.M.I (oblatfædrene) ved begyndelsen af det nye år, er det overladt det til Den neokatekumenale Vandrings at finde afløser.

Den polsksprogede sjælesorg er mange steder blevet udvidet betragteligt med polsk indvandring, og i mange provinsbyer holdes der nu en månedlig messe for de polske gæstearbejdere.

P. Marek Pomykala er flyttet fra Polen til Vejle, hvor han er gået i gang med at lære dansk. Pablo Alfaro fra I.V.I. danner komunitet sammen med p. Walter Gmelin på Grønland, indtil en permanent løsning er fundet.

Redemptoristerne på Amager har fået en ny medbroder fra Indien. Joemon Toms Josey overtager Patrick Sheils opgave med sjælesorg for filippinerne. Der har været afholdt valg til præsterådet, hvor Niels Engelbrecht igen beklæder posten som moderater.

Præsteseminariet i Vedbæk, Redemptoris Mater, er stadigvæk fuldt belagt og har fået en ny studerende fra Italien. 2008 har væ-

ret præget af flere jubilæer. Assumptions-søstre har fejret 100 års jubilæum, mens oblatfædrene har haft 50 års jubilæum. Rygårds Skole har i efteråret kunnet fejre 100 års jubilæum. Skt. Albani Kirke i Odense har ligesom Skt. Marie Kirke i Haderslev kunnet fejre 100 års jubilæum, mens Institut Sankt Joseph på Østerbro har haft 150 års jubilæum.

Der er blevet arbejdet meget for at mobilisere de fremmedsprogede grupper til kirkeskatteordningen, og en nyordning af deres økonomi er nu ved at være på plads. Nyordningen indebærer bl.a., at der udløses tilskud til de fremmedsprogede gruppers aktiviteter uden at forbindelsen til den territoriale menighed svækkes.

Jakon Egeris Thorsen, der blev ansat i Liturgikommissionen d. 1. august, er blevet ansat som infochef fra d. 1. februar næste år og er allerede nu i gang med at omstrukturere bispedømmets informationstjeneste. Helle Jørgensen blev ansat som sprog- og integrationskonsulent d. 1. august for at kvalitets sikre sprogundervisningen og integrationen af nye ordensfolk og præster i Danmark.

Ordenslivet

Som helhed er ordenslivet i Danmark præget af tilbagegang. Åsebakkens har p.t. kun fire søstre. Karl Borromæussøstre har fået lov til at blive i Danmark, så længe kræfterne rækker. Derimod er der vækst i kald på Sostrup, hvor fra man har grundlagt et nyt kloster i Peru. Ordenen har tidligere grundlagt ét i Düsseldorf. Der er kommet flere nye søstre på Nordvanggård ved Birkerød, hvor sr. Neophita har orlov et år. Sr. Anna Miriam fra Nordvanggård er blevet sekretær for den nordiske Bispekonference, hvis sekretariat flytter til Gl. Kongevej fra Göteborg. Lida van Dijk er flyttet tilbage til Belgien, og Joke Bos er nu ansvalgt for Focolare i Danmark.

Vedtægter og kirkeskat som kildeskat

Vedtægtsgruppens indstilling til ændring af pastoralrådets vedtægter blev vedtaget. Der vil ske en forenkling af hele pastoralrådsvalgsproceduren, idet medlemmerne af pastoralrådet fra næste valgperiode udpeges af menighedsrådene. Derudover vil en række personer med forskellige funktioner i bispedømmet deltage med taleret, men uden stemmeret. De hidtidige, pastorale enheder afløses af nye udpegningsenheder. Forudsætningen for at være medlem er, at man betaler kirkeskat og ikke har bragt sig i en konflikt med Kirkens lære.

Vi venter fortsat på, at regeringens økonomiudvalg giver sit nik til, at staten kan opkræve kirkeskat som kildeskat. For at ordningen kan fungere, er det en forudsætning, at medlemmernes CPR - numre er registrerede; men med det nuværende tempo vil det vare ca. fem år endnu, før alle er kommet med i registret. Menighederne er selv ansvarlige for registrering af medlemmerne. På www.katolsk.dk er der lagt materiale ud om ordningen på forskellige sprog.

Kirkens lære om kærlighed og ægteskab

Med baggrund i egne erfaringer gjorde Jakob Bang rede for de tanker, der ligger bag nedsættelsen af bispedømmets ægteskabs-tænketank. Tænketanken har samlet vidt forskellige ekspertiser - bl.a. en familieterapeut og psykolog, en læge, en jurist, en præst, en diakon samt to ægtepar. Initiativet er taget ikke mindst for børnenes skyld og i lyset af den triste kendsgerning, at skilsmisseprocenten over en årrække har været stærkt stigende også i katolske familier.

J. Bang påpegede det paradoksale i, at vi danskere er veluddannede som aldrig før - men ikke uddanner os til ægteskabet. Her er der sket et tilbageskridt i forhold til 50'erne og 60'erne, hvor man havde systematisk ægteskabsundervisning. Men hvor går man hen i dag, når det er ved at gå galt? Det ville være godt hvis Kirken havde et center for ægteskabsrådgivning. J. Bang efterlyste initiativer for ægteskabskandidater og gav et par eksempler på, hvordan kirkelige læredokumenter - f.eks. Familia-ris Consortio - er meget dårligt oversat til dansk. Han efterlyste populariserede udgaver af rundskrivelserne på et ordentligt dansk og forestillede sig, at ægteskabskandidaterne foretog sig i teams i minimum seks måneder. Tiden skulle bruges til 2 - 4 weekends suppleret med individuel forberedelse. Pt. arbejder gruppen dels med materiale produceret af diakon Kaare Nielsen dels med et ganske omfattende materiale fra Norge. Den efterfølgende debat viste, at Kirkens forkyndelse om ægteskabet af mange opleves som gold og autoritær. Som kirke har vi ikke haft modet til at sige det, der skulle siges, og hvis ægteskabstænketankens arbejde skal bære frugt, er det nødvendigt med et tæt samarbejde med præsterne.

I 40 - året for rundskrivelsen Humanae Vitae beskæftigede generalvikar Lars Messerschmidt sig indgående med det katolske syn på seksualitet og videregivelse af det menneskelige liv.

I og med at kunstige præventionsmidler blev mere og mere udbredte, måtte Kirken vurdere de etiske sider af den kunstige fødselsbegrænsning. Det er Kirkens lære, at menneskene har en fælles åndelig natur. Deraf følger, at de ikke selv kan bestemme, hvad der er rigtigt og forkert. Alle menneskelige handlinger rummer et etisk aspekt, og derfor er brug af prævention ikke udelukkende en privatsag. Både Vat. I og II fastslår, at alt, hvad der har med etik at gøre, hører ind under læremyndigheden. Generalvikaren betegnede Humanae Vitae som en skrivelse fra det universelle, ordinære lærerebende. Rundskrivelsen fremhæver den uløselige sammenhæng mellem kærlighed i ægteskabet og kald til forældreskab, hvor den ægteskabelige akt videregiver liv.

De nordiske biskoppers hyrdebrev efter Humanae Vitae bekræftede paven, samtidigt med at det prøvede at berolige de katolikker, som havde taget et andet standpunkt. De tyske og østrigske biskopper gjorde noget lignende, som de dog 20 år senere modificerede. Under den efterfølgende diskussion blev det fremhævet, at Kirken har et fantastisk, pædagogisk problem, for man har ikke kunnet forklare dette, så almindelige mennesker kunne se lyset i det. I en prædiken i år gik Wiens ærkebiskop, kardinal Christoph Schönborn i rette med de tyske og østrigske bispekonferencers reaktioner i 1968 på Humanae Vitae. Man vil dog næppe kunne tænke sig noget lignende fra den nordiske bispekonference, fastslog biskop Czeslaw.

Bispedømmets ungdomsarbejde

DUK's organisationskonsulent, Son Bui, gjorde rede for aktion 10 P d.v.s. planlægningen af ti store projekter i løbet af 2009. Man har bl.a. etableret en modulbaseret, katolsk lederuddannelse. I fremtiden vil man satse på tættere samarbejde med Pastoralcentret og en tilbagevendende, national børne- og ungdomsdag. Man vil arrangere årlige udlandsture og pilgrimsfærd, og der vil komme tilbud om retræter. Son Bui så det som en meget vigtig ting, at DUK efter et par år med mange resourcekrævende aktiviteter konsoliderer sig og gør noget mere for at holde på medlemmerne, da det forholder sig sådan, at DUK i løbet af et år mister 25% af sine medlemmer.

Bispedømmets økonomi

Kontorchef Erik Lindegaard redegjorde for bispedømmets budget. Der budgetteres for 2009 med et underskud på lidt over syv millioner. Det øgede underskud i forhold til sidste år skyldes bl.a. den aktivitetsudvidelse, der har fundet sted med omstruktureringen af bispedømmets informationstjeneste og ansættelsen af en sprog- og integrationskonsulent. Den på de seneste år været et fald i indtægterne på 10% og en stigning i udgifterne på 12%. Økonomisk råd har derfor nedsat en arbejdsgruppe for at se, hvor man kan få flere indtægter, og hvor man kan spare.

Lindegaard mente ikke, vi kan komme ret meget længere med kirkeskatte-kampagner, så derfor håber man på, at offentlig inddrivning af kirkeskat snart bliver en virkelighed. En regelmæssig deltagelse i kirkeskatteordningen er en forudsætning for, at bispedømmet kan budgettere ordentligt. Til optimering af bispedømmets IT i forbindelse med inddrivningen af kirkeskat som kildeskat, er der afsat 250.000 kr. på budgettet.

Et enigt forretningsudvalg anbefalede budgettet og en uændret kirkeskatteprocent.

Stillingsannonce

Bliv skrivende medarbejder i Den katolske Kirkes informationsafdeling

Brænder du for at formidle katolsk kirke- og trosliv på en tidsvarende måde? Kan du skrive engageret og enkelt om komplekse problemstillinger? Har du lyst til at være en aktiv del af reorganiseringen af Den katolske Kirkes informationstjeneste?

Så bliv skrivende medarbejder i Informationsafdelingen. Her skal du skrive artikler og indlæg til Katolsk Orientering og kirkeens hjemmesider og være medansvarlig for den daglige drift af disse. Du skal på længere sigt også være med til at udvikle en helt ny netportal til Den katolske Kirke.

Hvem er du? Du har gode kommunikative evner. Du kan skrive et korrekt og let forståeligt dansk. Du er kreativ, dygtig til at formidle og kan arbejde selvstændigt. Du behersker almindelige tekstbehandlingsprogrammer og har endvidere kendskab til layoutprogrammer og redaktion af hjemmesider (eller er villig til at lære det).

Du har et godt kendskab til katolsk teologi og kirkeliv, og sidst – men ikke mindst – har du gode samarbejdsevner.

Du kommer til at referere til bispedømmets ansvarshavende informationschef og indgå i Informationsafdelingen, som er et hold bestående af informationschefen, en sekretær, en layouter og to skrivende medarbejdere.

Du får løn efter kvalifikationer. Til stillingen vil der være tilknyttet en pensionsordning. Ansættelse sker i overensstemmelse med funktionærlovens bestemmelser. Den ugentlige arbejdstid er 37 timer.

Tiltrædelse: 1. februar eller snarest efter.

Ansøgning med relevante referencer og/eller et uddybende CV med tidligere virke, som kan underbygge de i stillingen ønskede kvalifikationer, sendes til den tiltrædende informationschef:

Jakob Egeris Thorsen
Den Katolske Kirke i Danmark
Katolsk Bispekontor
Gl. Kongevej 15
1610 København V
Mærket: "Medarbejder informationsafdeling"

Ansøgningen skal være fremme senest mandag den 15. december 2008 kl. 12.00. Ansættelsessamtaler vil finde sted onsdag den 17. december.

Nærmere oplysninger

Se stillingsbeskrivelse på www.katolsk.dk under "stillinger". Spørgsmål kan rettes til Jakob Egeris Thorsen på telefon 33 55 60 58

Meddelse fra Katolsk Bispekontor

Skatteloven er lavet om, så du ikke længere selv skal fratække betalt kirkeskat, gaver til bispedømmet og bidrag til KO eller Missio på din selvangivelse. I stedet skal bispekontoret sørge for at give SKAT besked om, hvad du har ydet. Hvis du ønsker at få fradrag i din skat til det offentlige, er det derfor nødvendigt, at bispekontoret har noteret dit cpr-nummer.

De fleste bidragydere har allerede afleveret deres cpr-nummer, så denne annonce henvender sig kun til dem, der endnu ikke har fået det gjort. Du kan enten indtælfonere dit cpr-nummer til Lone Gam-bino 3355 6080 (Katolsk Bispekontor) eller sende det med almindelig post. Særlig blanket kan om ønskeligt fås ved henvendelse på dit sognekontor eller på bispekontoret. Af sikkerhedsmæssige hensyn bør du ikke benytte dig af e-mail. Fristen for aflevering af cpr-nummer er 31. december 2008, hvis du ønsker, at fradraget skal gælde for 2008.

Hvis bispekontoret ikke senest den 31. december 2008 har fået oplyst dit cpr-nummer, kan dit bidrag ikke indberettes til SKAT, og dermed får du ikke noget fradrag.

I egen interesse bør du derfor få det ordnet ved direkte henvendelse til bispekontoret.

Katolsk Bispekontor
Gammel Kongevej 15
1610 København V
Telefon 3355 6080
Fax 3355 6018

Resultatet af lodtrækning

De rigtige svar på spørgsmålene i Katolsk Orienterings konkurrence omkring bortlodning af fem ex. af Pave Bendikt XVI bog: "Jesus fra Nazaret" er:

Spørgsmål og svar:

1: Hvilket land stammer paven fra?

Svar: Tyskland

2: Hvilken stilling beklædte han fra 1981 til 2005?

Svar: Leder af Troslærerkongregationen.

3: Hvad hedder pavens to første rundskrivelser på latin og hvornår udkom de?

Svar: *Deus Caritas est* - udkom 25. januar 2006 og *Spe salvi facti sumus* - udkom den 30. november 2007.

4: Hvor gik pavens første udlandsrejse hen?

Svar: Tyskland - Köln.

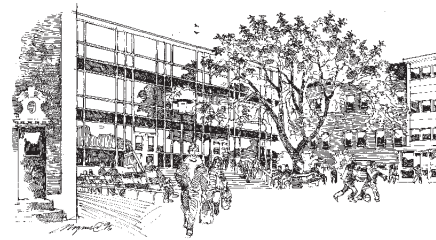
Vinderne er:

Birgit Mørck, 6230 Rødekro
Keld Lauritsen, 3400 Hillerød
Steffen Ryom, Bruxelles, Belgien
Walter Dalland, 5900 Rudkøbing
Elisabeth Lohfert, 1302 København K.

De heldige vindere får sendt præmien med posten.

Tak for alle de indsendte svar. Vi ønsker alle vore læsere en velsignet jul.

Personalet på Katolsk Orientering

Sct. Ibs Skole søger afdelingsleder

Vores nye afdelingsleder bliver en del af et ledelsesteam på 3, bestående af skolens leder, afdelingslederen for indskoling og mellemtrin og nærværende nyoprettede stilling som leder af vores overbygning.

Vi forventer, at du:

- Kan og vil leve op til skolens værdigrundlag.
- Har lyst til og flair for personaleledelse.
- Har pædagogisk erfaring, er visionær, synlig og handlekraftig.
- Har gode evner til at kommunikere.
- Har lyst og evne til at samarbejde bredt med skolens råd, udvalg og bestyrelse.
- Er åben, ærlig og har humor.

Vi tilbyder:

- 642 glade elever.
- En dygtig og engageret medarbejdergruppe.
- Godt samarbejde i ledelsesteam.
- En aktiv bestyrelse.
- En meget positiv, interesseret og aktiv forældrekræds.
- Velholdte skolebygninger.
- Stor mulighed for at sætte præg på skolens udvikling.
- En stabil økonomi og et godt omdømme.
- Et forbillidligt samarbejde med både den katolske og den protestantiske menighed.

Sct. Ibs Skole er en katolsk skole med 642 elever. Skolen har en klart defineret formålsformulering og bygger hele sit virke på det katolsk-kristne menneskesyn.

De kristne værdier præger hele skolens dagligdag, og det er derfor vigtigt, at vores nye afdelingsleder kan og vil tage udgangspunkt i dette menneskesyn.

Tiltrædelse efter aftale.

Ansættelse sker i henhold til overenskomst mellem Finansministeriet og Lærernes Centralorganisation.

Du kan høre mere om jobbet og skolen ved henvendelse til skolens leder, Dan Ingemann Jensen, tlf. 20 11 34 72 samt se på www.sctib.dk.

Ansøgning indeholdende alle relevante bilag sendes til Sct. Ibs Skole, att. Dan Ingemann Jensen, Kildegade 18, 8700 Horsens. Ansøgning skal være kommet frem senest den 19. december 2008.

Biskoppens kalender

December

16. kl. 10.00	Møde i Biskoppeligt Råd
17. kl. 11.00	Møde i Økonomisk Råd
21. kl. 12.00	Spansk messe i Sct. Augustins Kirke
24. kl. 24.00	Messe i Domkirken
25. kl. 10.00	Messe i Domkirken
29. dec. -	Grønland
06. jan.	

Januar

07.	Møde i Kirkernes Integrationstjeneste, KIT
08. kl. 9.00	Messe for personalet på Gl. Kongevej
11. kl. 12.00	Polsk messe i Sankt Annæ Kirke
13. kl. 16.00	Møde i Forretningsudvalget
17. kl. 15.30	Firmelse i Holbæk
18. kl. 10.00	Firmelse i Slagelse
20. Aften.	Kirkevandring i København
22. kl. 10.00	Møde i Biskoppeligt Råd
24. kl. 17.00	Messe i Sankt Pauls Kirke, Taastrup i anledning af Paulusåret
25. kl. 10.00	Sankt Ansgars Fest, messe i domkirken
25. kl. 16.00	Vesper i Domkirken

Ingen cafe latte...

men gode bøger om din tro

Sankt Andreas Bibliotek

Man-fre 10-12 og 13-16

Tirsdag desuden 16.-17.30

Gl. Kongevej 15

1610 København V.

www.sanktandreasbibliotek.dk

Sankt Andreas Bibliotek

holder lukket i uge 52

Vi takker for året, der er gået, og ønsker alle en velsignet jul. På gensyn mandag d. 29. december.

Sankt Andreas Bibliotek, Gammel Kongevej 15, 1610 Kbh. V. Tlf.: 33 55 60 90.

Produktionsplan 2009

Omlægning

PostDanamark har omlagt sin produktionsgang, og det betyder, at Katolsk Orientering fra 1. januar 2009 udkommer som udgiveradresseret magasinpost. Det betyder i praksis, at avisen igen vil udkomme på onsdage, og at adressaten vil være påtrykt et plasticomslag.

Udgivelsesplan 2009

Udgivelsesplanen for Katolsk Orientering kan ses og downloades på avisens hjemmeside:

www.katolskorientering.dk

Det sker i bispedømmet

December

Mandag 15. kl. 19.00-20.00: Meditationsaften, derefter kaffe og te. Sted: Sankt Joseph Søstrene, Strandvejen 91, København Ø.

Søndag 21. kl. 20.00: Liturgisk aftenang med Vor Frue Kirkes Kantori til advent – jul. Ved orglet Astrid Lystbech og korleder er Olav K. Jepsen. Sted: Vor Frue Kirke, Ryesgade 26, Århus

Søndag 28. kl. 20.00-22.00: Natkirke/lovsang/tilbedelse. Sted: Sankt Andreas Kirke, Ordstruphøjvej, Charlottenlund

Januar

Lørdag 3. kl. 14.30: Voksenkatekese: "Os og de andre", trossamfund og religioner v/Erling Tiedemann. Sted: Menighedssalen, Bredgade 69 A, Kbh. pris kr. 40,- pr. gang for undervisning, materialer og kaffe/te buffet. Vi slutter med messe kl. 17.00

Mandag 19. kl. 19.30-21.30: Pastor Lars Messerschmidt m.fl. fortsætter katekesen i forbindelse med forsonings- og helbredelsesmesserne. Sted: Menighedssalen ved Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 Kbh. V.

Bønnens apostolat

Januar

At familien stadig mere må være et sted, hvor der opdrages til næstekærlighed, personlig vækst og videregivelse af troen.

At de kristne trossamfund, stillet overfor behovet for en ny-evangelisering, ved forkyndelsen af det glade budskab må stræbe efter fuld enhed for alle kristne og aflægge et mere troværdigt vidnesbyrd.

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup, Herlev,
Farum, Bispebjerg
og Frederikssund

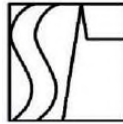
*Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler*

Nødtelefon

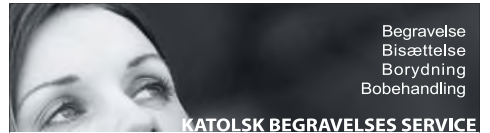
Akut behov for præstelig betjening uden for kontortid

I tilfælde af akut behov for præstelig betjening fortrinsvis til syges salvelse eller nøddåb, henvises til Skt. Lioba Kloster, telefonnummer
29 31 32 80,

hvor man vil være behjælpelig med at etablere kontakt til en præst.

Står du alene med problemerne?
Der er en, der kan lytte i Telefonlinjen ved kirken.
Ring gratis og anonymt.
**Alle dage mellem 18-22
70 26 14 84**

Begravelse
Bisættelse
Borydning
Bobehandling

KATOLSK BEGRAVELSES SERVICE
Benzons
BEGRAVELSES SERVICE

DØGNSERVICE 7011 2407

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

**Gentofte
Hellerup & Ørdrup
Bedemandsforretning**
v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A
39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstrene
Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

Katolsk Orientering

Indlæg til
Katolsk Orientering nr. 1
som udkommer den
fredag 16. januar
skal være redaktionen i hænde senest den
mandag 22. december

Indlæg til
Katolsk Orientering nr. 2
som udkommer den
fredag 30. januar
skal være redaktionen i hænde senest den
mandag 12. januar

www.catholica.dk - et katolsk tidsskrift på internettet

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrsservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre
36 70 45 30
- sikkerhed for varme

KRIS Kristen Rådgivning for Incestofre og Seksuelt misbrugte

KRIS (Landskontoret i Århus): Fredens Torv 2, 1. sal tv, Postboks 5023, 8100 Århus C
Tlf. 8618 3394 / 7022 7294 • Læge og familierapeut Vibeke Møller

KRIS (Sjælland): Sankt Lukas Vej 7A, 2900 Hellerup og Østergade 13, 4700 Næstved
Tlf. 3940 7294 eller 4710 7294 • Socialrådgiver og terapeut Inger Andersen

KRIS (Syddjylland/Fyn): Jyllandsgade 20, 1. sal, Postboks 44, 7000 Fredericia
Tlf. 5051 8818 • Sygeplejerske og terapeut Rie Bjerre

KRIS (Midt- og Vestjylland): Bredgade 55, 7400 Herning
Tlf. 2195 0209 • Pædagog og terapeut Halene Svendsen

KRIS (Nordjylland): Hadsundvej 75, 9000 Aalborg
Tlf. 3042 2459 eller 9646 0112
Social-sundhedsassistent og terapeut Maj-Britt Strøm

www.kris-dk.dk • kris@kris-dk.dk

TELEFONLINIE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring:

75 18 18 08

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Katolsk bofællesskab

Er der andre enlige
katolikker, der ønsker at
leve i et bofællesskab
i forbindelse med en
kirke?

Kom og lad os
planlægge sammen.

Kirsten Lei
Tlf.: 44 95 59 55

Det er aldrig for tidligt at skrive testamente

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente. En sådan arv er fritaget for afgifter, så den går ubeskåret til Kirkens arbejde. Det anbefales at lade en advokat oprette testamente. Sker dette i samråd med bispekontoret, refunderes salæret.

Rekvirér brochure eller ring til:
Torben Møller
Katolsk Bispekontor
Gl. Kongevej 15
1610 København V
Telefon 33 55 60 11

Advokat

Marianne Qvist
Paradishegnet 5
2840 Holte
Telefon 45 46 19 40

**Arv
Testamente
Dødsboer
Skøder**

www.marianneqvist.dk

Victor Nielsen

Stenhuggeri og
Monumentforretning
v/stenhuggemester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV

Tlf. 33 21 65 48
Fax. 33 21 30 32

